ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

NEW IMPERIAL SERIES, VOL. XLIV

SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS (T. XTS)

VOLUME IV

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS FROM THE TAMIL, TELUGU AND KANNADA COUNTRIES AND CEYLON

(W..H ELEVEN PLATES)

..TED

BY

RAO BAHA... KRISHNA SASTRI, B.A.
G... ...nt Epigraphist for India.

MADRAS
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS

1924

[PRICE, Rs. 12-8-0.]

ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

NEW IMPERIAL SERIES, VOL. XLIV

SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS (TEXTS)

VOLUME IV

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS FROM THE TAMIL, TELUGU AND KANNADA COUNTRIES AND CEYLON

(WITH ELEVEN PLATES)

EDITED

BY

RAO BAHADUR H. KRISHNA SASTRI, B.A.

GOVERNMENT EPIGRAPHIST FOR INDIA

MADRAS

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS

1923

PREFACE.

Professor Hultzsch of Germany was appointed Government Epigraphist in 1887. From that time a regular Epigraphical Survey of the Madras Presidency began and a good number of the more important inscriptions collected by him were published at intervals in the volumes of the *South-Indian Inscriptions* with introductions, texts and translations. The recent renovations of ancient temples taken up by the wealthy Nattukkottai Chetties having exposed the vast epigraphical remains of the country—the only sure source of making out a correct history of the past—to imminent danger of being lost, a more vigorous attempt had to be made to secure impressions of the inscriptions thus threatened with destruction. More attention was, therefore, paid to the collection of inscriptions from the year 1904, when Dr. Hultzsch resigned and Rai Bahadur Venkayya took charge of the Madras Epigraphical Department. The publication work had in consequence to be somewhat delayed while the collection grew by leaps and bounds till in the year 1917 it was found to amount to something like 10,000. The Government of Madras at the instance of several scholars, both Indian and European, saw the necessity for publishing this huge collection. The original method of editing South-Indian Inscriptions as laid down by Dr. Hultzsch in 1887 and carried out, though slowly, up to 1917, being pronounced to involve much time and labour (since translations were included), the Government of Madras, with a view to placing the collected materials of the Madras Epigraphical Department before scholars interested in South-Indian antiquities, ordered in G.O. No. 890, Home (Education), dated 5th July 1918, that critical texts only of all inscriptions collected from the very commencement of the Department be published in the Government Press, Madras, at the rate of 1,000 inscriptions each year and for this purpose sanctioned a temporary establishment of a Publication Assistant, one Reader and a Pandit. Subsequently, an additional Reader was sanctioned by G.O. No. 23, Home (Education), dated 5th January 1920. After the imperialization of the Archæological Department, the office of the Government Epigraphist for India was transferred in 1921 to Ootacamund and entrusted with this publication of the South-Indian Inscriptional texts, the temporary establishment sanctioned for that purpose being placed under his charge.

The present volume—*South-Indian Inscriptions* (*Texts*), Volume IV—is the outcome of this new arrangement. It contains transcripts of inscriptions collected by the Madras Epigraphical Department from 1887 up to No. 451-A of 1893 and texts of Ceylon Inscriptions—Nos. 594 to 619 of 1912. The manuscript for the volume was sent to the Press on 23rd April 1919. The printing and issue had, however, to be delayed so long owing to several causes of which the prime ones were the issue in the meantime of Part III of Volume III of *South-Indian Inscriptions* according to the old scheme, the special work of the Government of Madras which kept the Press engaged for nearly a year, and the labour strikes in the Press. Besides, in the course of preparing the manuscript of this volume for the Press, it had been found that several impressions and consequently also the transcripts were defective and required an examination of the originals *in situ*, owing in certain cases to the fading away of the ink, in others to the loss of connected pieces, to imperfect copying or to the rough condition of the stones themselves. For a number of inscriptions, impressions were

also missing. In thus examining *in situ* and completing the transcripts as far as possible, the method which I adopted was to read direct from the stone original, applying by means of a brush a thin solution of lime to the stone, which had the effect of making even the letters inscribed in the hollows of the stone (which do not come out at all on ink-impressions) appear clear and thus improve the tentative transcripts. This procedure was very successfully adopted in the case of the Telugu and Kanarese inscriptions which are generally closely written in very small - characters. But in the case of the big Tamil inscriptions which in some instances run on round several faces of walls and pillars, the portions where they appeared to be incomplete, mis-arranged or otherwise incongruous in the first reading, were noted and traced in the original and the imperfections rectified. The local inspection undertaken for publication purposes having brought to light several more inscriptions in some of the places visited, the opportunity was utilized of copying them at once and incorporating their transcripts in the volume, by giving additional numbers such as A.R. No. 394-A to E of 1893 and so on. Thus the number of inscriptions printed in this volume is actually 1,415 of which the already published ones to which full references are given, are 463.

The correctness of the readings of these many hundreds of inscriptions has been secured, as far as possible, by checking and re-checking, and my thanks are due to my assistants Messrs. K. V. Subramanya Ayyar, C. R. Krishnamacharlu, G. V. Srinivasa Rao and the Kanarese and Telugu Reader Mr. T. T. Sharma. In the hope that some of the earlier and the more important records in the collection will attract the immediate attention of scholars and with a view particularly to illustrating the stages of palæographical development in the several South-Indian characters, I have included eleven facsimile plates in the volume, very neatly prepared by the well-known Madras firm of Messrs. Wiele and Klein.

The editing cannot be said to be complete. The inscriptional texts supplied by this volume may not in some cases be found satisfactory. Numerous mistakes of spelling, wrong wording, usage, etc., have been left uncorrected in foot-notes for want of time. Mis-readings and gaps—not corrected or filled up for want of leisurely thought bestowed on them—have also to be likewise explained. Still enough material is provided and it is now for the scholars to apply their intensive study and draw from these texts such elements as are required for the building up of a genuine History of South-India. To facilitate references, a table of contents is furnished at the commencement from which it will be easy to see whether the inscriptions of any particular village are included in the volume and to find at once the texts of such inscriptions by the general numbers given against them.

OOTACAMUND,
31*st May* 1923.

H. KRISHNA SASTRI,
Government Epigraphist for India.

TABLE OF CONTENTS.

ANANTAPUR DISTRICT.

General Nos.

Gutti taluk—
Gutti 281

Tadpatri taluk—
Tadpatri .. .. .. 798 to 803

ARCOT, NORTH.

Arkonam taluk—
Tandalam 448

Cheyyar taluk—
Ukkal .. .. .. 832 to 845

Gudiyattam taluk—
Ammundi .. .. .. 62 to 64
Arumbarutti 39
Kilmuttugur .. .. 66 to 69
Malayapattu 70
Tiruvallam .. .. 304 to 311, 323 to 341
Veppur 343, 344

Polur taluk—
Padavodu .. .. .. 93 to 98
Tirumalai .. .. .. 80 to 92

Tiruvannamalai taluk—
Arappakkam 38

Vellore taluk—
Ariyur 37
Genganur .. .. .. 16 to 24
Karanippakkam 65
Munjurpattu 25
Nelluvayi 26
Pallikonda 71
Perumai 43
Poygai .. .. .. 72 to 77
Saduppori 27, 28, 40
Sampanginallur 42
Sattuvachcheri 41
Seduvalai 78
Sekkanur 29
Sembakkam .. .. 30 to 32
Sevur 33
Solapuram .. .. .. 11 to 15
Tellur 34
Vakkanapuram 79
Vellore .. .. .. 6 to 10, 139
Veppampattu 35, 36
Virinchipuram .. .. 44 to 46

Walaja taluk—
Panchapandavamalai .. 342

ARCOT, SOUTH.

Chidambaram taluk—
Chidambaram .. .. 220 to 229, 618 to 632

BELLARY DISTRICT.

General Nos.

Hospet taluk—
Hampi .. .. .. 245 to 281

CHINGLEPUT DISTRICT.

Chingleput taluk—
Mamallapuram .. .. 1 to 5, 377 to 379
Saluvankuppam .. .. 380 and 381
Tirupparuttikkunru .. .. 363 to 368
Vallam .. .. .. 633 and 634

Conjeeveram taluk—
Conjeeveram .. .. 99 to 138, 345 to 362, 813 to 831, 846 to 867

Saidapet taluk—
Manimangalam .. .. 449 to 454
Tiruvorriyur .. .. 552 to 558

CHITTOOR DISTRICT.

Chandragiri taluk—
Tirumalai .. .. .. 282 to 303

Chittoor taluk—
Melpadi .. .. .. 312 to 321
Vallimalai 322

Kalahasti taluk—
Kalahasti .. .. .. 643 to 650

COIMBATORE DISTRICT.

Erode taluk—
Erode .. .. .. 413 to 418

GODAVARI DISTRICT.

Ramachandrapuram taluk—
Draksharama .. .. 1006 to 1387

GUNTUR DISTRICT.

Guntur taluk—
Guntur .. .. .. 659 and 660
Kaza .. .. .. 704 to 707
Mangalagiri .. .. 708 to 711A
Nambur 703
Peddakakani .. .. 700 to 702
Yenamadala .. .. 932 to 942

Narasaraopet taluk—
Govindapuram .. .. 929 to 931
Iralapadu .. .. .. 926 to 928
Kondavidu .. .. .. 693 to 699
Kotappakonda .. .. 915 to 925
Nadendla .. .. .. 662 to 692, 804 to 812
Narasaraopet 661

HYDERABAD STATE.

	General Nos.
Kukkanur and Kallur	458 to 471

KISTNA DISTRICT.

Bezwada taluk—	
Bezwada	712 to 797
Divi taluk—	
Avanigadda	943 to 947
Ganapesvaram	948 to 952
Tsallapalli Zamindari—	
Srikakulam	953 to 1005

MADURA DISTRICT.

Madura taluk—	
Madura	369 to 371, 373
Tirupparankunram	372

MYSORE STATE.

Bangalore district—	
Whitefield	617
Dommalur	410 to 412
Chitaldrug district—	
Chitaldrug	230 to 244
Siddapura	612 to 616
Hassan district—	
Sravana Belgola	402 to 409 and 872 to 914
Kolar district—	
Antarganga, Bussanahalli, Kandavara, Kolar, Manchenahalli, Nandi, Nandidrug hill, Teruhalli	559 to 611
Kurudumalai	635 to 642
Shimoga district—	
Baligami	472 to 497

NELLORE DISTRICT.

Udayagiri taluk—	
Dasaripalle and Udayagiri ..	651 to 658

SALEM DISTRICT.

	General Nos.
Attur taluk—	
Attur	455 and 456
Karungadu	457
Salem taluk—	
Salem	140 to 163
Uttamasolapuram	164 to 166
Vallimalai	323

TANJORE DISTRICT.

Mayavaram taluk—	
Tranquebar	399 to 401
Nannilam taluk—	
Alangudi	445
Negapatam taluk—	
Tiruvarur	397 and 398
Tanjore taluk—	
Tanjore	170 to 219, 375, 376, 436 to 444, 868 to 871

TRICHINOPOLY DISTRICT.

Karuvur taluk—	
Karuvur	382 to 390
Somur	391 to 393
Kulittalai taluk—	
Ratnagiri	550 and 551
Musiri taluk—	
Musiri	394
Tiruppangili	537 to 541
Trichinopoly taluk—	
Jambukesvara	419 to 433
Kannanur	434
Lalgudi	531 to 536
Solamparai rock (Uraiyur) ..	374
Srirangam	446, 447, 498 to 521
Tiruvasi	435
Tiruverumbur	547 to 549
Trichinopoly	167 to 169
Uyyakondan Tirumalai ..	542 to 546
Vettuvaytalai	395 and 396
Udaiyarpalaiyam taluk—	
Gangaikondacholapuram ..	522 to 530

CEYLON.

Ceylon	1388 to 1415

LIST OF PLATES.

No. *To face page*

I. Tamil and Grantha Inscriptions in the Vaikuntha Perumal temple at Conjeeveram .. 8.

II. Inscriptions round the inner veranda of the same temple 10

III. Mamandur Inscription of Mahendravarman I 12

IV. Srirangam Inscription of Sadasiva-Maharaya and Nadendla Inscription of Chodaraja .. 40

V. Darga Inscription of Krishnaraja 41

VI. A. Hampi Inscription of Krishnaraya 51

B. Do. do. 53

VII. Lalgudi Inscription of Vijaya-Nripatungavikramavarman.. 173

VIII. Bezwada Inscription of Saka 1359, and Bhimavaram Inscription mentioning Kedararasi-Pandita. 253

IX. Muktesvara temple Inscription of Nandivarman 286

X. Seven Telugu Inscriptions from the Bhimesvara temple at Draksharama 330

XI. Anuradhapura Inscriptions of Sri Sanghabhodi-Maharaja 493

TEXTS

OF

SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS.

VOL. IV.

No. 1.

(*Annual Report No.* 1 *of* 1887).

SHORE TEMPLE AT MAMALLAPURAM (SEVEN PAGODAS), CHINGLEPUT TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, No. 42.

No. 2.

(*A.R. No.* 2 *of* 1887).

SAME TEMPLE.

Ibid. No. 40.

No. 3.

(*A.R. No.* 3 *of* 1887).

SAME TEMPLE.

Ibid. No. 41.

No. 4.

(*A.R. No.* 4 *of* 1887).

GENGONDA-MANDAPA IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 89.

No. 5.

(*A.R. No.* 5 *of* 1887).

VARAHASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 90.

Nos. 6 to 9.

(*A.R. Nos.* 6 *to* 9 *of* 1887).

IN THE TEMPLE AT VELLORE, VELLORE TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Ibid. Nos. 91 to 94.

No. 10.

(*A.R. No.* 10 *of* 1887).

ON THE TOP OF THE BAVAJI HILL NEAR THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 51.

Nos. 11 and 12.

(*A.R. Nos.* 11 *and* 12 *of* 1887).

Isvara temple at Solapuram (Solavaram), same taluk and district.

Ibid. Nos. 95 and 96.

No. 13.

(*A.R. No.* 13 *of* 1887).

Same temple.

Ibid. No. 97.

No. 14.

(*A.R. No.* 14 *of* 1887).

Perumal temple in the same village.

Ibid. No. 53.

No. 15.

(*A.R. No.* 15 *of* 1887).

On the tank bund in the same village.

Ibid. No. 98.

Nos. 16 to 23.

(*A.R. Nos.* 16 *to* 23 *of* 1887).

Gangesvara temple at Genganur (Genganellur), same taluk and district.

Ibid. Nos. 99 to 106.

No. 24.

(*A.R. No.* 24 *of* 1887).

Perumal temple in the same village.

Ibid. No. 52.

No. 25.

(*A.R. No.* 25 *of* 1887).

Perumal temple at Munjurpattu, same taluk and district.

1 ஸவும்மியவரு ஆ -
2 வணிமீ மஉவ
3 ஆகரம் முஞ்சூர் -
4 பட்டு அஷெஷவ . -
5 . த்து மகாசன[ங்*]கள்
6 விஞயகபிள்ளை
7 . . . .
8 யிலுக்கு . . . . .
9 க்கு . . . .
10 ரந்தா . . . .
11 . . . சுரய . . .
12 . . வும் நடத்த . . . .[1]

No. 26.

(*A.R. No.* 26 *of* 1887).

Ramasvami-perumal temple at Nelluvayi (Nelvay), same taluk and district.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, No. 107.

No. 27.

(*A.R. No.* 27 *of* 1887).

Gramadevata temple at Sadupperi, same taluk and district.

Ibid. No. 108.

---

[1] The inscription is only a fragment.

No. 28.

(*A.R. No.* 28 *of* 1887).

ALAVUKKAL (*i.e.*, GAUGE-STONE) IN THE TANK IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 109.

No. 29.

(*A.R. No.* 29 *of* 1887).

ON A STONE AT SEKKANUR, SAME TALUK AND DISTRICT.

Ibid. No. 50.

Nos. 30 to 32.

(*A.R. Nos.* 30 *to* 32 *of* 1887).

ISVARA TEMPLE AT SEMBAKKAM, SAME TALUK AND DISTRICT

Ibid. Nos. 110 to 112.

No. 33.

(*A.R. No.* 33 *of* 1887).

PERUMAL TEMPLE AT SEVUR HAMLET, SAME TALUK AND DISTRICT.

Ibid. No. 113.

No. 34.

(*A.R. No.* 34 *of* 1887).

ISVARA TEMPLE AT TELLUR, SAME TALUK AND DISTRICT.

Ibid. No. 54.

No. 35.

(*A.R. No.* 35 *of* 1887).

VIRUPAKSHESVARA TEMPLE AT VEPPAMBATTU, SAME TALUK AND DISTRICT.

Ibid. No. 55.

No. 36.

(*A.R. No.* 36 *of* 1887).

SAME TEMPLE.

Ibid. No. 114.

No. 37.

(*A.R. No.* 37 *of* 1887).

ON A STONE AT ARIYUR, SAME TALUK AND DISTRICT.

Ibid. No. 44.

No. 38.

(*A.R. No.* 38 *of* 1887).

ON A STONE AT ARAPPAKKAM.

Ibid. No. 43.

No. 39.

(*A.R. No.* 39 *of* 1887).

ON A STONE AT ARUMBARITTI.

Ibid. No. 45.

No. 40.

(*A.R. No.* 40 *of* 1887).

On a stone at Sadupperi.

Ibid. No. 46.

No. 41.

(*A.R. No.* 41 *of* 1887).

On a stone at Sattuvachcheri.

Ibid. No. 47.

No. 42.

(*A.R. No.* 42 *of* 1887).

On a stone at Sampanginellur (Samanginellur *sic*).

Ibid. No. 48.

No. 43.

(*A.R. No.* 43 *of* 1887).

On a stone at Perumai.

Ibid. No. 49.

Nos. 44 to 61.

(*A.R. Nos.* 44 *to* 61 *of* 1887).

Margasahayesvara temple at Virinchipuram [1].

Ibid. Nos. 56 to 58 and 115 to 129.

Nos. 62 to 64.

(*A.R. Nos.* 62 *to* 64 *of* 1887).

On the south wall of the Isvara temple at Ammundi.

Ibid. Nos. 130 to 132.

No. 65.

(*A.R. No.* 65 *of* 1887).

On a mandapa at Karanipakkam.

Ibid. No. 133.

Nos. 66 to 69.

(*A.R. Nos.* 66 *to* 69 *of* 1887).

Hero-stones at Kilmuttugur.

Ibid. Nos. 134 to 137 and *Epigraphia Indica*, Vol. IV, pp. 177 ff.

No. 70.

(*A.R. No.* 70 *of* 1887).

Vira temple at Malayappattu.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, No. 138.

No. 71.

(*A.R. No.* 71 *of* 1887).

Perumal temple at Pallikonda.

Ibid. No. 139.

---

[1] Transcripts of the inscriptions of this temple, whose contents only are given in the *South-Indian Inscriptions* (Vol. I), will be furnished in Volume V.

Nos. 72 to 77.

(*A.R. Nos.* 72 *to* 77 *of* 1887).

PERUMAL TEMPLE AT POYGAI.

Ibid. Nos. 59 to 64.

No. 78.

(*A.R. No.* 78 *of* 1887).

ON A STONE AT SEDUVALAI.

Ibid. No. 140.

No. 79.

(*A.R. No.* 79 *of* 1887).

ISVARA TEMPLE AT VAKKANAPURAM.

Ibid. No. 65.

Nos. 80 to 82.

(*A.R. Nos.* 80 *to* 82 *of* 1887).

ON THE ROCK AT TIRUMALAI.

Ibid. Nos. 66 to 68 and *Epigraphia Indica*, Vol. IX, pp. 229 ff.

No. 83.

(*A.R. No.* 83 *of* 1887).

INSIDE THE GOPURA IN THE SAME VILLAGE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, No. 141.

Nos. 84 to 87.

(*A.R. Nos.* 84 *to* 87 *of* 1887).

ON THE MANDAPA AT THE BASE OF THE ROCK.

Ibid. Nos. 69 to 72.

No. 88.

(*A.R. No.* 88 *of* 1887).

IN A SHRINE BELOW THE PAINTED CAVE IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 73.

Nos. 89 to 92.

(*A.R. Nos.* 89 *to* 92 *of* 1887).

ON THE DOOR-WAY OF THE PAINTED CAVE.

Ibid. Nos. 74 to 77.

Nos. 93 to 96.

(*A.R. Nos.* 93 *to* 96 *of* 1887).

AMMAIYAPPESVARA TEMPLE AT PADAVEDU.

Ibid. Nos. 78 to 80 and 142.

Nos. 97 and 98.

(*A.R. Nos.* 97 *and* 98 *of* 1887).

SOMANATHESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. Nos. 81 and 143.

Nos. 99 to 105.

(*A.R. Nos.* 1 *to* 7 *of* 1888).

KAILASANATHA TEMPLE AT CONJEEVERAM.

Ibid. Vol. I, Nos. 24 to 30.

No. 106.

(*A.R. No.* 8 *of* 1888).

ON A PILLAR IN THE VIKRAMADITYA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, p. 359 f.

No. 107.

(*A.R. No.* 9 *of* 1888).

INSIDE THE RAJASIMHESVARA-SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, No. 145.

No. 108.

(*A.R. No.* 10 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 147.

Nos. 109 to 113.

(*A.R. Nos.* 11 *to* 15 *of* 1888).

INSIDE THE MAHA-MANDAPA OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 144.

No. 114.

(*A.R. No.* 16 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 148.

No. 115.

(*A.R. No.* 17 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 144.

No. 116.

(*A.R. No.* 18 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 146.

No. 117.

(*A.R. No.* 19 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 144.

No. 118.

(*A.R. No.* 20 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 84.

No. 119.

(*A.R. No.* 21 *of* 1888).

AT THE ENTRANCE INTO THE SAME MAHA-MANDAPA.

Ibid. No. 144.

No. 120.

(*A.R. No.* 22 *of* 1888).

ROUND THE BASE OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE RAJASIMHESVARA SHRINE.

Ibid. No. 85.

Nos. 121 and 122.

(*A.R. Nos.* 23 *and* 24 *of* 1888).

ON PILLARS OF THE SAME MANDAPA.

Ibid. Nos. 82 and 83.

No. 123.

(*A.R. No.* 25 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE

Ibid. No. 150.

No. 124.

(*A.R. No.* 26 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 144.

Nos. 125 and 126.

(*A.R. Nos.* 27 *and* 28 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. Nos. 86 and 87.

No. 127.

(*A.R. No.* 29 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. No. 88.

No. 128.

(*A.R. No.* 30 *of* 1888).

ON A WINDOW OF THE SAME MANDAPA.

Ibid. No. 144.

No. 129.

(*A.R. No.* 31 *of* 1888).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

Ibid. No. 149.

No. 130.

(*A.R. No.* 32 *of* 1888).

ROUND THE GARBHAGRIHA OF THE VAIKUNTHA-PERUMAL TEMPLE AT CONJEEVERAM.

[*Note.*—Letters enclosed in square brackets are doubtful on the stone. Those enclosed in round brackets are superfluous and must be omitted. Those in brackets with asterisks are inserted by the editor. The gaps are represented by dots but not always by as many dots as the number of lost or damaged letters.]

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ:[||*] . . தக: . . . யாதாவ[illegible] வ்யதிதோ மாண ஹூஷண உதய-
யிவ[:] வரமேஸ்வரவிஷ்ணுக்ருஹெ ஹா -

2 . ரதி . உய: தஸ்ய . . வ்யமெ[ந] உதௌ ||- மநோயிரஸ்யாய[ம்] ஸ்லோக[:] || [1]-

No. 131.

(*A.R. No.* 33 *of* 1888).[2]

IN THE SAME PLACE.

1 ஞுயுள் சிர்ப்ப[ர]மெஸ்வரவிண்ணகரத்தவர்க் கொராயிரம் பொன் பலித்தாலம் படிமமு குடுத்தானென்றறிமின்களெ ||—

2 ஆயிரம்செம்பொன் . : யிரப்பத்தெருமானப்பொன் ஊழிரோகஸித்தியாயி[ன] பல்ல-
வன்று[நெ]

No. 132.

(*A.R. No.* 34 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

1 உந்திவர்மஹாராஜர்க்கு யாண்டு பதிநெழாவது வரமேஸ்வரவிஷ்ணுக்ருஹ[த்து]படாரர்க்கு உதி[வ]ர்மஹாராஜர் குடுத்த பொன்ஹாஜநம் ஒன்றினால் பதிநாயிரக்கழஞ்[சு] [ஞ]வ-
தி[வ]டிர் கொன்டுவென்து குடுத்த மூவா[யிரக்கழஞ்சு] பொன்னால்[2] நிசதி தங்கள் . .
. . . . . . க்கா-

2 யும் சொவற்றம் பைய்யர் நாரணகுட்டியும் ஊவநி . . . . க்கரணமாகிய கொற்றம்ப-
[டை]த்தஜிர செட்டுதொழியும் இன்னால்வரும் மஹாநகரத்தாரயுமி [3] [கு]யிநலூர் கிழவரயும் கெஶவக்கொ[4] . . . .

No. 133.

(*A.R. No.* 35 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் [பு]ணர உரி-
மையிற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மிநவர் [நிலை]கெட வி[ல்ல]வர் குலைதர எனைமந்நவரி-
ரியலுற்றிழிதரத் திக்கனைத்துந் சக்கரநடாத்தி விரஸிம்ஹாஸ[ந]த்து உலகுடையா-
ளொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொவிர[ா]ஜகெஸரிபந்மாராந [வக்ரவ]த்திகள் ஸ்ரீகுலொத்து-
ங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு நாற்பத்தாறுவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஊற்-
றுக்காட்டுக்கொ[ட்]டத்து ஊற்றுக்காட்டுநாட்டு ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழச்சருப்பெதி-
மங்கலத்து இவ்வூர் வாநமர்சொழம்ரம்ஸ்ரமுடையார் [வெ]கா[யி]விலெ நிரம்பப் பெரு-
ங்குறி கூ[டி]ச் சவைக்குச் சமைந்த அட்டாம்புறத்து உருத்திரகுமாரஹட்டஸொமாஜி-
யாரும் அட்டாம்புறத்து ஸ்ரீக்ருஷ்ணஹட்டநும் காட்டுக்குறி வெண்ணயக்கிரமவித்தநும்
இருங்கண்டித் திரிச்சிற்றம்பலமு[டை]யா[ங்]கிரமவித்தநும் ஸபரஸாரம்பி ஸ்ரீக்ருஷ்-
க்கி[ரம]வித்தநு . . . . [இரா]ச்[சஞர்]த் தில்லைநாயகபட்டநும்

---

[1] In continuation of this tier, on the proper right side of the entrance there is an inscribed piece of two lines, of which the beginning only is seen *viz.* கொற்றப்ப / தாழிரோல

[2] Below these inscriptions (Nos. 32 to 34) on a separate tier is found the following:—

. . . . ராஜ்யே வ்யமஸ்வாரமேகாதிகம்வ்யயடி[ர]விஜ்ஜவிவ்ய . [illegible] .
யூ . . . . ஸ்ராக்ஷெ தரஷ்டிரம்ஶ . . . [வ]ரிஜ்தத்ரி . . .

[3] There is an *i* - sign engraved over this letter.

[4] The continuation of this line and of the next, covering more than half of the inscription, has been chiselled off.

32

33 a 1 2

b 3

34 a b

c

d

e

இராச்சளூர் தாமொதிரக்கிரமவித்தநும் முட்டிய[ம்பாத்து] ஸோமதெவக்கி-
[ர]மவித்தநும் கு[ஞ்]சப்[ப]வில் இயஞ்ஞஸ்வாமிபட்டநும் இராச்சளூர்ச் சிவதெவபட்-
டநும் இராச்சளூர்ச் சீகாழிப்பிள்ளை[யும்] இராச்[சளூர்]ச் சிவதெவ[ர்]க்கிரமவித்த-
நும் கிராஞ்சித் தொரணசூரக்கிரமவித்தநும் நெடுங்குந்தை [பு]ருஷொத்தமபட்டநும்
பாடகத்து நாககுமாரக்கிரமவித்தநும் கொறுகொட்டிக் கெசுவக்கி[ரம]வித்தநும் உறு-
ப்புட்டூர் இரவிமண்டலபட்டஸோமாஜியாரும் சுரஸாரம்பி [இஷப]நாராயணக்-
கிரமவித்தநும் காஞ்சை நாராயணக்கிரமவித்தநும் கஞாடைச் சிராமக்கிரமவித்தநும்
மாங்களூர்த் தி-

2 ருவெங்கடக்கிரமவித்தநும் குஞ்சப்பவில் தாமொதிரக்கிரமவித்[தநு]ம் காமக்குறுச்சி
ராமக்கிரமவித்தநும் குஞ்சப்பவில் கொச்சகுமாரபட்டநும் குரபாரி[1] மலைகிரியநின்றூங்-
கிரமவித்தநு[ம்] துவெனை[த] கொவிந்தநாராயணகிரமவித்தநும் இரா[யூ] ரா[ய] குமா-
ரக்கிரமவித்தநும் முட்டியம்பரத்து உதையதிவாகரக்கிரமவித்தநும் உள்ளிட்ட மஹா_
ஸபையொம் ஹஸ்தி நிலவிலைஆவணக்கையெழுத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சி-
புரத்துக் குலொத்துங்கசொழவிண்ணகராழ்வார்க்குத் திருநாளெழுநருளு மடத்-
துச் செவிக்கவந்த ஸ்ரீவயிஷ்ணவர்க்கு அமுதுசெய்கைக்[கு] மட[ப்]புறமாக இக்கொயி-
லில் தெவரடியாள் செ[க]ாழிவள . . . . டயாளாந திருவரங்க-
மாணிக்கம் . . . [இவ்]வாழ்வார்க்கு நாங்கள் இறையிலி . . . .
[எங்]களூர் மெல்[பி]டாகை உட்சிறுபாலை இத்தெவர்[க்]கு ஆறுவதுமுதல் நாற்பத்-
[த]ஞ்சாவதுவரை தரத்திலும் பரப்பிலும் பெர்வழி கூட்டி[ந] . . எரி உடைந்து
காடுகொளாய்ப் பாழ்கிடந்தமையில் இவ்வூர் விளைநிலமும் பு[ஞ்சை]நிலமு[ம்] . . .
. . . த்தெந்பாற்கெல்லை மும்முடிசொழப்பெர்எரி தெங்கரையெ காஞ்சிபுரமெற்ப்
பொந பெருவழிக்கு வடக்கும் மெல்பாற்கெல்லை . . . . ல்லை-
யும் தொ[று]வன்காரணை . . . . இந்நாற்பாற்கெல்லைக்கு நடுவு-
பட்ட விளைநிலமும் புந்சைநிலமுங் காடும் மெடும் எரியுங் கரையும் ஊர்நத்தமும் விற்-
றுக்குடுத்து இதுக்குக் கிரயமாக எம்மில் இசைந்த விலைப்-

3 பொருள் ஆவணக்களியெ கிழிகைச் செலக்கொண்டு விற்று விலையாவணஞ்செய்து குடுத்-
[தொம்] மெற்சொல்லப்பட்ட அட்டாம்புறத்து உருத்திரகுமாரபட்டஸோமயா-
ஜியாரு[ம் அட்]டாம்புறத்து ஸ்ரீகிருஷ்ணபட்டநும் காட்டுக்குறி வெண்ணயக்கிரமவித்த-
நும் இருங்கண்டித் திருச்சிற்றம்பலமுடையாக்கிரமவித்தநும் ஸுரஸாரம்பி ஸ்ரீகிருஷ்ணக்-
க்ரமவித்தநும் இராச்சளூர் ரிஷபவாஹநபட்டநும் இராச்சளூர்த் தில்லைநாயகபட்ட-
நும் அள்ளூர்த் தாமொதிரக்க்ரமவித்தநும் மு[ட்டி]ய(ர)ம்பரத்துஸோமதெவக்க்ரமவி-
த்தநும் குஞ்சப்பவில் யஜ்ஞஸ்வாமிபட்டநும் இராச்சளூர் சிவதெவபட்டநும் இராச்சளூர்
சீகாழி[ப்]பிள்ளையும் இராச்சளூர் சி[வதெ]வக்க்ரமவித்தநும் கிராஞ்சித் தொரண-
சூரக்க்ரமவித்தநும் நெடுங்குந்தைப் புருஷொத்தமபட்ட . . . .
மவித்தநும் கொறுகொட்டிக் கெசுவக்க்ரமவித்தநும் உறுப்பட்டூர் இரவிமண்டலபட்-
ட ஸோமயாஜியாரும் ஸுரஸாரம்பி இஷபநாராயணக்க்ரமவித்தநும் காஞ்சை நாராய-
ணக்க்ரமவித்தநும் கஞ[ா]டைச் சிராமக்க்ரமவித்தநும் [ம]ா[ங்]களூர்த் திருவெங்க-
டக்க்ரமவித்தநும் குஞ்சப்பவில் தாமொதிரக்க்ரமவித்தநும் குஞ்சப்பவில் கௌ[சிக]-
குமாரபட்டநும் குரவசிரி [மலைகிரிய] நி[ன்றூங்] பட்டநும்[||*]

No. 134.

(*A.R. No.* 36 *of* 1888).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரி-
மையிற் சிற[ந்] மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனை மன்னவரி-
ரியலுற்றிழிதரத் திக்கனைத்துஞ்சன் சக்கர ந[ட]ாத்தி விஜய[ா*]பிஷெகம் பண்ணி

---

[1] Mistake for குரவசிரி.

விற்றிருந்தருளிய கொவிராஜகெஸரிவந்மராந சக்ரவர்த்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழ-
தெவற்கு யாண்டு நாற்பத்தெட்டாவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஊற்றுக்-
காட்டுக்கொட்டத்து ஊற்றுக்காட்டுநாட்டு ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழச்சதுர்வெதிமங்க-
லத்துப் பெருங்குறிமஹாஸபையொம் ஸஹிதி[லகி*]லையாவணக்களெழுத்து
எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழவிண்ணகராழ்வா[ன்]
கொயிலிற் திருமடவிளாகத்து[த்] தெற்கில் மெற்கடைய புரவுவ[ரி]மாணிக்கமென்னு-
மடத்துக்கு அவ்வாழ்வானடியாள் சாத்தங்கை ெ[த]ாழியான புரவரிமாணிக்கம்
அவ . . திருநட்பத்தும் திருவதிபணிசெய்வாரும் ஸ்ரீவயிஷ்ணவரும் அமுதுசெய்-
கைக்கு பூமி கொள்ள இட்ட காசு அஞ்சு இக்காசஞ்சுங் கொண்டு நாங்கள் இம்-
மடப்புறம் சந்த்ராதித்தவற் இறைஇலியாக விற்றுக்குடுத்த நிலமாவ[து] எ[ங்]களூற்
கிழ்பிடாகை தியன்காரணையிலும் ெ[த]ல்க்கொலமங்கலத்திலுங் குன்றபாக்கத்திலும்
எல்லைபொருத்தான் நிலம் பஞ்சவன்விழுப்பரயன்ஏரிக்குக் கிழக்கிற் சண்பங்குழி-
யின் மெல்கரை மெல்பாற்கொ ·

2 ம் பெறவும் அதுவெ கிழக்குநொக்கி நாற்பதின்கொ[ல்] தறை பெறவும் அதுவெ தெற்கு
நொக்கி [நூ]ற்றுக்கொல் தறைபெறவும் அதுவெ மெற்குநொக்கி க[ட]ப்பங்குழியின்
தென்கரையிலெ உறவும் அதுவெ தெற்குநொக்கி நிர்நிலை உறவும் குன்றபாக்கத்தெரி-
நிலையெ தென்பாற்கெல்லையாகவெ வெல்லைக்குள் நடுவுப[ட்ட] னிலம் அனெககாலம்
விழலுங் காடுகொளுமா(மா)ய்ப் பயிர்செய்யாதும் கூறுபாடும் பாப்பு ஜாமும் இறை
எற்று[மி]ன்றி ஸபெஹப்பொதவாய்க் கி[டக்க]மையில் இவ்வாழ்வாற்கு மடப்புறமாக
விற்றுக்குடுத்தொம் இந்நிலம் தெவகந்மிகளும் ஸ்ரீவைஷ்ணவக்கண்காணி செய்வார்-
களுங் கைக்கொண்டு காடுவெட்டியும் விழல்வெட்டியும் உசர்வன உசர்த்தியும் குழி-
ப்பன குழித்துந்திருத்தித் தாம் . . . . ம் விட்டு ஸ்வாதிவார[ங்]-
கொண்டும் அமுது செய்விக்கக்கடவகளாகவும் [கா]டும் விழலும் வெட்டி திருத்தி . .
. . மெலொர் . . . . . .

No. 135.

(*A.R. No.* 37 *of* 1888).

INSIDE THE VERANDAH ROUND THE GARBHAGRIHA OF THE SAME TEMPLE, SOUTH SIDE[1].

Section a.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இவ்வகையெ[2] ப்ரஹ்மாதிஆக வாராநின்ற பல்லவவம்ஸத்துள் பரமேஸ்வர-
ஸ்வொத்தமயசி ஸமஸ்தராவது | ராஜ்யேஷ்ட ஸ்[ர*]க சத்ருகளும்[3] வடகயாரு ஸெ-
வ்ரக்ருதியு -

2 [க]டவெஸ[கு]ல[4] ஹிரண்யவர்[ம*]ஹா[ர*]ா[ர*]ஜரடெகூ ராஜ[ஹ]ம்ஸம்ரஹஸ் ஸ்தரு
ஸயகுவாஸ்ர்மொவஸ்வொத்தகவென்று விடுகபடு . . . பொக இடம் [||*]

Section b.

1 ஸவரிகாவது [ஹி]ரண்யவந்[ம] மஹாராஜரைசூரண ஸவர் நிங்கள் பொத்தவா[ெ]றன்-
னென

2 ராஜ்[மு]ஸ்தராயது நிஷ்ஹிக . . ஸயகூஷவரிப்பதீ பொத்த என்று சொன்ன இட-
ம்[||*]

---

[1] The *pulli* or, *viráma* is marked in the inscription here and there.

[2] "In this wise:" this abrupt use of the word இவ்வகை is perhaps a reference to the series of sculptured panels that precede this and fill up almost the entire surface of the back walls of the east, north and west sides of the verandah.

[3] சத்ரு may be probably stand for சாக்ர.

[4] கடவெஸ is perhaps a Sanskrit variant of காடவ.

Section c.

1 ஈது[சு] ஹிரண்யவர்ம்மஹாரா[ஜர்] குல[ம]ல்லரயு [கூ]வி வினவ ஆரும் பொகாராக
 தம் மகன் ஸ்ரீவி[ல்லு]து ரணவில்லது வ[ஂக்ரா]விவில்லது வல்லவி[ரு] என் -
2 பார்கண் [வி]னவ குடு என்பார் நி . . . . தாமர[வொ செ]ய்வர் நாம் பொகொ
 மென பஞாபஞா மருப்ப . வில்லனாக வாரவேல்லா நாம் பொவவென்று தொழுது
 நி[ன்*]ற இடம்[||*]

Section d.

1 ஈது கெ[ட்டு] வாடிககூல சி[ற]க்க தொன்றிய மஹா[ன்வி]த வூவூதரு ராஜ்யஞ்
 செயப்பொகன்றுகென[று] ஹ[ஷ்டு]யாலு பிரிவின் பந்தா[ப]த்தாலு கவீதமநரெரி-
 கல நநு[ஷ்டு]யந[ஞு]கி என் மகன்-
2 பதிரன்டு வயத்தர் வ[ர*]ஜனை [பொ]கூனென விஷ்ணுமமிகரான தறஜிகொஜ-
 [ப]ாசரிவன் மஹாவிஷ்ணுவய் வரா[ஜ]வஞ்செய்தான் வ[க்]வத ஆவானிவரு .
 . . வென்று நி[லே]கொள்விகூதா . . இடம் [||*]

Section e.

1 இது [ஹிரண்ய] வ. . . . . கரூர் கயகளிறின்ற[வ]-
2 . . . . கொள்க என்ற இடம் [||*]

Section f.

1 ஈ[து]ரணரு செவகநிடுவி[த] கெ[ள்குவி]ர் இது களிறின்றலயன்று நன்மகனுடைய
 மகுடங்க ளவயி-
2 என்று தறஜிகொணுபொசர் ஹிரண்யவர்ம்மஹாராஜர்குச் சொல்ல அவர் விதிபடு
 இடம்[||*]

Section g.

1 இது ஹிரண்யவர்ம்மஹாராஜரு தறணிகொணுபொசரும் படைகொடுகூ[ச் சிவி]கை-
2 மெனின்று மிழிஞு தொழுது கிடந்து விடை கொள்[தெ]ன்ற இடம்[||*]

Section h.

1 ஙங்குநின்றும் பொநூ பல மிநிகஷ்வகமஹகக[ளை] கழிநூ வருகின்றமை கெ[டு] பல்-
 லவதி கரையர் எதிரெ[ய்]
2 மஹாவஞதொடும் வ[ஞு] யானை எற்றிகொண்டுங் காஞவூர மஹா[ரா]நமாதுறமி -
 மறிந்து பொக இடம்[||*]

Section i.

1 குடிானை வருகின்[ற*]மைகெட்டு மஹாஸாமெரு நமராகரு ஸ்ரீவைவரகுதியு காடக்க
 முதராயரு மெதிர்வ[நூ] கொயில் கொண்டு புகஞ இடம்[||*]

Section j.

1 க்ஷேத்ரஜ்ஞஸ்ரீ மஹாஸாமெரும் உஹயமணநயாருங் வடிகய[ா]ருகள் நஷிவநனென்று அபி-
 ஷெகஞ்செய்து தெர்க்கெய்ச் சதிரகரிவயு[ம்] ஸ்ரீதஷ்ரவொஷது
2 . . . வஹ்னிமஷ்ஜமு வரஷஹஸாஙகமு மிறக . டிகளாற் கூட்டி விடெல்லிடுகென்னுங்
 திருவாணை நடாவி அபிஷெகஞ்செய்திருந இடம்[||*]

Section k.

1 இங்கெ பெருமானடிகளாகி ராஜதெசெய் வாராகிற்க க்ஷேத்ரஜ்ஞ ஸ்ரீவைவரகுதியு ஜி . நிகயு-
 வாரா[க்ர]வொதஜாஹமுடைய ஸ்ரீ -
2 சவு . ஸ[க] . . . ள்க என்று . . . . இடம் [||*]

Section l.

1 கவ்வ[ை]கயெ இ[ரு]ஞு பொனதுர் [நீ]யூகூரக . . . . யகண்டா -
2 . . . .

Section III.

1 அவ்வகைமெ . . . . . . ரு ஷூாமகண்டார் கூட்டிய நிபுண [ர்*]கள் . .
2 வற்கள்ளனெ . . . . உவ

No. 136.

(*A.R. No.* 38 *of* 1888).

IN A ROCK-CUT CAVE AT MAMANDUR.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible] [||*][1]

[1] The inscription is very badly damaged.

KRISHNA SASTRI. SCALE ONE-SIXTH

No. 137.

(*A.R. No.* 39 *of* 1888).

IN ANOTHER ROCK-CUT CAVE IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருமக[ள்]கொலப்[1] பெருநிலச்செல்வி-
2 யுந் தனக்கெய் [உரிமை]பூண்ட[மை]ம மன-
3 க்கொள காந்தளூர்ச்[சாலைக்] கலமறுத்தருளி வெ-
4 ங்கைநாடுங் கங்கபாடியுந் நுளம்பபாடி-
5 யுந் தடிகைவழி[யுங் கு]டமலைநாடுங் கொல்-
6 லமுங் கலிங்கமுந் திண்டிறல் வென்றி தண்-
7 டாற் கொண்ட தண்ணெழில் வள[வ] ஊழி-
8 யுளெல்லா யாண்டும் தொழுதகை விள[ங்*]கும் யாண்-
9 டெ செழியரைத் தெசுக்கொள் ஸ்ரீ கொவிராசராசரா-
10 சகெசரிபந்மக்கு யாண்டு ௰௬ஆவது காவியூர்க்கொ-
11 ட்டத்து சித்திரமெகதடாகத்தின்கிழ் திருவெகம்ப-
12 த்து ளுத்தமசொழஈஸ்வர(ப்)பிறத்து நரசிங்[க]மங்-
13 கலத்து உரு௨ஞவாமீஸ்வரமுடையமஹா[ர*] தெவர்க்கு தி-
14 யங்குடையா னம்பனிராமன் வைச்ச விளக்கு
15 அரைக்கும் சாவாமூவாப்பெராடு நாப்பத்தாறு
16 இவை பன்மாயெஸ்வர ரக்ஷை (இவ்விளக்கு) [இ]-
17 [வ்வி]ளக் கெரிப்பதாகவும் இவ்வாடு திங்கு நினை-
18 த்தான் கெங்கையிடைக் குமரி[யி]டைச் செய்-
19 த பாவங் கொள்வார்[||*].

No. 138.

(*A.R. No.* 40 *of* 1888).

IN THE SAME ROCK-CUT CAVE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]கொப்பரகெசரிப[ந்ம]க்கு யாண்டு
2 [௰௫]சாவது சித்திரமெக[தடாக]த்தின்கிழ் ந-
3 ரைசிங்கமங்கல[த்*]து வாமீஸ்வர(ம்)முடையம(ா)-
4 ஹ[ர்*]தெவர்க்கு வாணகப்பாடிப் பெண்ணைவடக-
5 ரைத் திருவண்ணாமலை வியாபாரி ஆதிபுசங்-
6 கச்செட்டி மகன் நாட்டடியன் [வை]த்த விளக்கு கா-
7 லும் மன்றாடி சாத்தகுட்டி விரன் வைச்ச விளக்-
8 குக் காலு மாக அரைவிளக்குக்கும் வைச்ச சாவா-
9 மூவாப் பெராடு நாற்பத்தைஞ்சரை இவை ப-
10 ன்மாஹெஸ்வரரெக்ஷை|| — இவ்வரைவிள-
11 க்கும் பகலெரிப்பதாகவும் இவ்வாட்டுக்-
12 குத் திங்குநினைத்தான் கெங்கைஇடை
13 குமரியிடைச் செய்த பாவங் கொள்வாங்[||*]

No. 139.

(*A.R. No.* 41 *of* 1888).

ON A STONE IN THE INNER GOPURA OF THE TEMPLE AT VELLORE.

1 [2][தென்ன]வர் மூவருள் வ . . . . . . இருவருக்க-
2 [ரு]ளிக் கானகம் ஒருவனுக்களித்துப் பொருசிலை
3 [சி]ர்ச்சிலைச் செரலன் வெலைகெழு காந்தளூர்[சா]-
4 லை கலமறுப்பித் திலங்கைக்கரைசை[யு] ம-
5 லங்கல் வல்லவனையுங் கன்னகுச்சி
6 காவலனையும் பொன்னணி முடித்த-
7 லை தடிந்து தன் கொடிப்பை [ட] யெவிக் க-
8 ன்னுடகர் விடு கடகரி புரளத் தன்னுடையி-

---

[1] Read பொல. The letter ல seems to have been corrected from some other letter.

[2] This is a fragment containing only a part of the historical introduction of king Rājādhirāja I.

9 ற் தமிழ்ப்பரணிகொண் டொன்னார் வச்சி[ர] -
10 நெடுவாள் விச்சியன் வெருநெளித்தஞ்[சி] -
11 யொடி வஞ்சியம்படையா லாங்கவன் [பி] -
12 தாவை மாதாவொடும் சதாமலிஷிங்கு நிர்ப்பூ -
13 ண்டூர வெஞ்சமத்தகப்ப[டு]த் தம்(ப்)படை
14 ஆஹவமல்லன் பயத்தொடும் வரவிடும் ஓ -
15 ற்றரை வெரு[வ]ரப்பிடிப்பித் தாங்கவர் மா[ந]
16 வில் ஆஹவமல்லன் யாங்ஙணம் ஐஞ்சி -
17 னநென்ன நன்கெழுதிச் செலுத்திய[பி]ன்
18 தன் புலிக்கொடிப் படைஞரொட்டலரி வாரண . . . .

No. 140.

(*A.R. No.* 42 *of* 1888).[1]

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE GRABHAGRIHA OF THE SUKAVANESVARA TEMPLE AT SALEM.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 இயாண்டு ஐஞ் -
3 சாவது வாடன் . தெ -
4 . . . . பிரானுக்[கு] -
5 த்தெவியார் [முரிஅ] -
6 முதனார் கிளிவண் -
7 ணதெவர்க்கு நெ -
8 ரந்தாவிளக்கொ -
9 ன்றுக்கு வைத் -
10 த பொன் னை -
11 ங்கழஞ்சு தெவி -
12 யார் முரிஅ[மு]தினா -
13 ர் தமக்கு வைத்த் வி -
14 ளக்கொன்று எகவி -
15 ரன் கொ[ல]க்கப்பாவை -
16 க்கு வைத்த விளக் -
17 கொன்று பன்மாயெ -
18 ஸ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 141.

(*A.R. No.* 43 *of* 1888).

LEFT OF ENTRANCE INTO THE SAME GARBHAGRIHA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]கொ-
2 ப்பரகெசரிபன்-
3 மற்குத் திருவெ-
4 ழுத்திட்டு செல்-
5 லாநின்ற யா-
6 ண்டு ஐஞ்சாவ-
7 து விர(ச்)சொழமி-
8 லா[டு*]உடையா-
9 ன் னாட்டா-
10 ன் சித்தவடவ-
11 ன் தெவு மலை-
12 ய்ய[மா]பெருெ-
13 (ெ)நூவியார் கவிரந-
14 ரஜிசங்கரியெ-
15 ங் செல[த்*]தில் கி-
16 ளிவண கெ[ாயி*]ல்-
17 பெருமானடி-
18 க(ள்)ளுக்கு நொ-
19 [ஙு]ரவி[ள*]க்கு [க்கு*]செல[மா]
20 [கிய இ]ராஜாஸ்ர-
21 [ய]ச்சது[ர்வெ]தி-
22 [மங்]கலத்து [ஸ]-
23 ஹெய்யார் வச[ம்*]-
24 [ம்]வைத்த பொங்
25 அய்[ங்*]கழஞ்சு இ-
26 றக்குவான் தங்-
27 மமு[ம்*] பாவன் தா-
28 னெயறியும்||—

No. 142.

(*A.R. No.* 44 *of* 1888).

ON A PILLAR IN THE NRITTA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 மலமண்டலத்து ம-
2 லையாளரில் தா-
3 வைக்குறிச்சி சாத்த-
4 ங் திறை[ய*]ங் தங்ம[ம்*] இ-
5 க்கால் [||*]

---

[1] The remark "beginning lost" made in the *Annual Report* against this number, is with reference to the first eighteen lines on this stone which form the latter part of another record incised in the same characters registering a gift by queen Lōkamahādēviyār which was above it and has now been lost.

No. 143.

(*A.R. No.* 45 *of* 1888).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸுந்தரபாண்-
2 டியதேவற்க்கு யாண்-
3 டு உ௰௬ வது செலம-
4 ான ஊராஜாஶ்ரயச-
5 துர்வ்வேதிமங்கலத்து
6 காஶ்யவ நம்பிப்பி-
7 ள்ளை எடுத்தகையழ-
8 கியர்னன ஸுந்தரபாண்-
9 டியவ்ரஹ்மாராயன் ய-
10 ஷ்டி இக்கால்[||*]

No. 144.

(*A.R. No.* 46 *of* 1888).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸுந்தரபாண்-
2 டியதேவற்கு யாண்-
3 டு உ௰௬ வது செலம-
4 ான ஊராஜாஶ்ரயச-
5 துர்வ்வேதிமங்கலத்து
6 வெள்ளாளன் வள்ளி-
7 மருதமுடையான் சா-
8 த்தன் மானெந்திய-
9 கையன் யஷ்டி இக்-
10 கால் உ

No. 145.

(*A.R. No.* 46*A* *of* 1888).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] குளத்து-
2 டையாந் பூமன்-
3 நம்பி தன்மம் இ-
4 த்தூண் [||*]

No. 146.

(*A.R. No.* 46*B* *of* 1888).

ON THE SILL OF A STONE-WINDOW IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இத்திருச்சாலகம்
2 கஞ்சமலைப் பெரியபிள்ளை
3 ஆழ்வார் மகக் சிறுப்பெ-
4 ருமாள் [தந்மம்] [||*]

No. 147.

(*A.R. No.* 47 *of* 1888).

ON THE STEP-STONE AT THE ENTRANCE INTO THE SHRINE OF THE GODDESS IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கோவிராசகேசரிபன்மற்கு யா-
2 ண்டு மூன்றுவது கொடும்பாளூர் மணிக்கி-
3 ராமத்து வியாபாரி மஞ்சன் மணிய[மா]-
4 த்தாண்டன் மாசிநாளில் ஸ்ரீகோஇ-வில் வை-
5 த்[த]க் கழஞ்சின்வாய் இருபத்தைஞ்சு பிராமண-
6 ரை ஆண்டுவரை பலிசை ஊட்ட வை[த்*]த பொன்
7 ஐங்கழஞ்சு காத்த[ா]னடித் தலைமேல-
8 ன இறக்குவான் . . . .
9 . . . .

No. 148.

(*A.R. No.* 48 *of* 1888).

ON ANOTHER STEP-STONE IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கோப்பரகேசரிபன்மற்கு
2 யாண்டு ஆறுவது கிளிவண்ணமுடை-
3 யார்க்கு வியாபாரி சாத்தப்பகையன் வை-
4 த்த கொந்தாவிளக் கொன்றினுற் பொன்
5 ஐங்கழஞ்சு ஊட்டுப்பொன் கழஞ்சு இ-
6 து இறக்கினுன் வழிவா[ந்] பிது காத்தானடி
7 என்றலைமேலன இது பன்மாஹேஶ்வர ர[க்ஷை||]

No. 149.

(*A.R. No.* 49 *of* 1888).

ON THE RIGHT OF ENTRANCE INTO THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 கோவிராசகேச-
3 ரிபன்மற்கு யா-
4 ண்டு ஐஞ்சா-
5 வது செலத்து-
6 க் கிளிவண்ண-
7 உடையபெருமா-
8 னடிகளுக்குத் தி-
9 ருவிழா(விழா)வி-
10 னுக்கு மாசிம-
11 கத்துமாக ஆண்-
12 டுவரை [கழ]-
13 ஞ்சின்வா[ய்*] இ-
14 ருபத்தைஞ்-
15 சி பிராமணரை
16 மூன்று கறியு
17 மரைப்பிடி
18 நெய்யுந் த-
19 யிரு மொரு-
20 காயு மி-
21 லையு-
22 ம் கு[றை]யாம[ல்*]
23 ஊட்டுவதாக-
24 வும் . . ஜதப்-
25 . . . ந்தை செ-
26 ல்வனடிகள்
27 வச்ச பொன்
28 நால்ப்பதுங்
29 கொ[ண்*]டு சந்திரா-
30 தி . . . . .

No. 150.

(*A.R. No.* 50 *of* 1888).

ON THE LEFT OF ENTRANCE INTO THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 கொப்பரகே-
3 சரிபன்மக்கு யா-
4 ண்டு [ரண்டா]வ-
5 து கிளிவ[ண்*]ண-
6 முடையார்க்கு
7 ஒரு நந்தாவி-
8 ளக்கு மு[ர]மாயி-
9 வெட்டிக்காக மு-
10 ரிகுய[வ]ன்
11 வைத்த பொன்
12 ஐங்கழஞ்சு
13 சந்திராதித்த-
14 வரையி லெரிய
15 . . . ழம்ப .
16 யட் . . . அ
17 . . . .
18 . . . .
19 . . . . டின
20 . . . .
21 ா . . . . ழச
22 . . . . ட-
23 தாஹெ-
24 ஷ்வாசி உர-
25 ரக்ஷ ||

Below this is engraved the following :—

1 [ப]துவச் சந்திரன்
2 மணவாட்டி நட்டம்
3 [செ]ாமி வைத்த ஊட்டு
4 பொன் ஐங்கழஞ்-
5 சு இப்பொன்னக்கு ப-
6 லை[ச] . . . [க]ழஞ்-
7 [சு இதில்] இருபத்து
8 . . . .
9 . . . .

No. 151.

(*A.R. No.* 51 *of* 1888).

ON A PILLAR IN THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸு-
2 ந்தரபாண்டிய-
3 தேவற்கு யாண்-
4 டு உ௰சு வது செல-
5 மான உராஜா-
6 ஸ்ரயஸ்துவெஷ்டி-
7 மங்கலத்து வெள்-
8 ளாள வள்ளிமந்த-
9 முடையான் நிலை-
10 யிட்டான் சொக்கி ய-
11 ஜ[டு*]ஷ இக்கால் [||*]

No. 152.

(*A.R. No.* 51-*A of* 1888).

On a stone in front of the same temple.

1 அழகியசொக்க-
2 னான விரபா-
3 ண்டியதெவற்-
4 க்கு யாண்டு ௰ வது
5 இவர் முதலிகளில்
6 கண்ணகனான வ-
7 ழுதிநாராயண-
8 தெவனென் செ-
9 வநாட்டு செலத்-
10 து உடையார் கிளி-
11 வண்ணமுடையநாய-
12 னார் கொயில் இவ்வா-
13 ட்டை சித்திரைமா-
14 தத்து திருமதிளும்
15 வி[ரி]ய இட்டும் திரும-
16 டைவிளாகம் கண்-
17 டும் திருவெடுத்துக்-
18 கட்டி கண்டும் திருக்கு-
19 ளமும் வ[கு]த்து இட்-
20 டும் திருவாசலில் தெ-
21 ன்சிறகில் மாகெசுரர்
22 . . நாயனாரை பூசிக்-
23 குமவர்களுக்கு ம[ட]-
24 ங் கண்டும் இம்மடம்
25 கொக்கும்
26 திரு(ம்)மெனிக்-
27 கு இந்நாயனார்-
28 தெவதானமா-
29 ன மறவங்ஙரி[யி]-
30 ல் குடிமிஞ்கா தெ-
31 வதானத்தில்
32 குழி ௱௫௰ [ம்ப]-
33 றம்பு பூதான கர-
34 தானமாக கொ-
35 ண்டு இட்டகுழி
36 ௨௱ ஆகக்குழி [மு-]
37 ன்னூற்று ஐம்ப-
38 துங் கொண்-
39 டு இம்மடம் வ-
40 குத்துமெ-
41 ழுகி திருவிளக்கு-
42 (ம்) மிட்டு இரு-
43 க்கும் அவர்களு-
44 க்கு இக்கல் வெ-
45 ட்டின்படி காணி-
46 யாக கடவதாக-
47 வும் இத்தன்மம்
48 நொக்கினவ-
49 ன் திருவடி இரண்-
50 டு(ம்) மென் தலை(ம்)-
51 மெலெ இதுப[ங்மா]-
52 கெசுரர் இரக்ஷை [||*]

No. 153.

(*A.R. No.* 52 *of* 1888).

On a pillar of the maha-mandapa in the Saundararaja-perumal temple in the same village.

1 ஸ்வ[ஸ்தி*] ஸ்ரீ [||*] சுந்தர-
2 பாண்டியதெவ[ர்*]-
3 க்கு யாண்டு ௨௰௬
4 வள்ள . . தம்முடை-
5 டய . . . த்தர்
6 அழக[ர் தர்]மம் இ-
7 த்தான் [||*]

No. 154.

(*A.R. No.* 53 *of* 1888).

On another pillar in the same place.

The inscribed stone cannot be traced on the spot.

No. 155.

(*A.R. No.* 54 *of* 1888).

On another pillar in the same place.

1 ஸ்வ[ஸ்தி*] ஸ்ரீ[||*] சுந்தர[பா]-
2 ண்டியதெ[வற்கு]
3 யாண்டு ௨௰௪ பாரா-
4 வாரி அழகப்[பெரு]-
5 மாள் இர . . .
6 திரநம்பி [செவித்]-
7 த தான் [||*]

No. 156.

(*A.R. No.* 55 *of* 1888).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வ[ஸ்தி*] ஸ்ரீ[||*] சுன்தரப-
2 ாண்டியதெவற்-
3 க்கு யாண்டு [உ௰௪]
4 மலையன் . . . .
5 யான . . . . . .
6 வரிபா . . . . . .

No. 157.

(*A.R. No.* 56 *of* 1888).

AT THE ENTRANCE INTO THE GARBHAGRIHA OF THE SAME TEMPLE.

1 கொச்சடபர்மரான திருபு[வ*]னச்சக்-
2 கரவத்திகள் ஸிறிசுந்தரபாண்டி-
3 யதெவற்கு உ௰௪ வது செலத்தில் க-
4 ண்மாளரில் அண்ணமலைத்தட்டா-
5 ன் சூரிய(ன்)ஞன நூற்றெ[ண்*]மத்தாட்-
6 டான் செ[வ்]வித்த பொதிகை [||*]

No. 158.

(*A.R. No.* 56-*A of* 1888).

AT THE SAME ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] சுந்தர-
2 பாண்டியதெ-
3 வற்கு யாண்டு
4 உ௰௪ வது வெள்ள-
5 ப்பநாட்டு சந்திரன்-
6 கொன் செவித்த பொ-
7 திகை[||*]

No. 159.

(*A.R. No.* 56-*B of* 1888).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] வயிர-
2 வநார் வாசலில்
3 பெக்கடிகளில்
4 பொன்னக்கூத்தமு[த்]-
5 தரையன் செல்வன்
6 தன்[ம]ம் செய்[வித்த]
7 தூண் பொவிச்சுரத்தா-
8 ணனும் புவியையா[1]

No. 160.

(*A.R. No.* 56-*C of* 1888).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] விரவல்லாளதெவர் வ்ருத்திராஜ்யஞ் பண்ணி அருளாநின்ற யுவஸம்வத்ஸ-
2 ரத்து கும்பநாயற்று பூர்வ்வபக்ஷத்து த்ரயொதசியுஞ் புதன்கிழமையும் [பெற்ற*] அஸ்தி-
நாள் விரு-
3 சாழமண்டலத்து செலநாட்டுச் செலமான ராஜாஶ்ரயச்சதுர்வெதிமங்கலத்து ஸபை-
4 யொம் நாயினர் அழகப்பெருமாளுக்கு ஸ்ரீசெனாபதிப்பெருவிலைஆள நிலவிலைவ்ராணஞ்
பண்-
5 ணிக்குடுத்த பரிசாவது . . . . ரொம்
6 . யாக ஆணிப்பொன்னுக்கு அரைம[ா*]வை . . . . பொன்னுஞ்
சிலவறுக்கச் . சி . செ[கா]-
7 [ட்]டையூர் திருவம்பலநம்பி கிளிவனமுடையார் முன்பு . . . . வொர-
ணையுமறுத்து ஓலை பொ.
8 . . . ல இவ்வூற் பஞ்சந்தாங்கி ஏரியில் மழவறைவை . . . . ல் கிழக்கு
இவனுதான பெரிய வட-
9 சாத்தன் தூண்டு தடி இரண்டு குழி எ௰ும் திருத்த . . . . . யார் பக்கல் சாரூ-
டியில் தடி ஒன்று
10 [இவ்வூற்] பெரியஏரியில் நடுவிற் குமுழிவாய்க்காலு . . . . குழி உ௰௭ம்
ஆக தடி ௪ குழி ௱உ௰உ க்கு
11 . . . முகண்டி ஊர்ஆள்[வரி] த[ர]கு நல்ல பொக்கு . . . . க்கு ௭௱௰-ம்
பெருமருதூர் ஆள்கொண்-

---

[1] The inscription stops here.

12 . . . . கைய்அழகியான்பொக்கும் பழவாறையில் தடி ஒன்று குழி ௨௰௨ க்கு . .
. . . . . ா அப்பிள்ளா[ர்*]பொக்கு பருத்திகால் பிறிவு . .
13 . . . . க்கு பணம் ௰௨ ம் திருத்த . . திருவையாருடையார்பொக்கு தடி . . . .
. . . மூக்குத்தெற் . . .
14 [வா]ழிகல்லுக்கு மெற்கு தடி ௧-க்கு குழி . . . மணிமங்கலம் வணிக நாராயணர் பொ .
. . . . யில் நடுவிற் குமிழி . . . .
15 . . . ல் கிழக்கு புடகன் தடி ௨ குழி ௫௰க்கு . . . . ஆக தடி ௰ தனுல் குழி
ஙாச௰ [ரு க்கு] . . . . . ஞூற்று நாற்பத்தைஞ் . . . .
16 . . இற்றைநாள் விற்றுக்குடுத்துக் கொள்வதான எம்மிலிசைந்த விலைப்பொருள் . . .
. . . . . ண்டாரத்தில் வாங்-
17 . . தெண்ணயக்கர் திருவக்க[ளி]ல் செட்[டி]யப்ப[ன்வ]சம் செலவறுத்த௱ ௱௫௰-ம் மெ-
ற்ப . . . . ச்சுரத்துக்கு கழித்தபடி-
18 யிச் செலவறுத்த ௱௨௰-ம் ஆக ௨௱௭௰ இப்பணம் இருநூற்று எழுபதுக்கும் இன்னில
. . . . விற்று பொருளுறக்-
19 கொள்கையில் இன்னிலங்கள் திருநாமத்துக்காணி இறையிலி திருவிடை[யாட்டமாக]
சந்திராதித்தவரை [செல்வ]-
20 தாக ஸ்ரீசெனபதிப் பெருவிலைவ்யாணம் பண்ணிக்குடுத்தொம் ஸ . . . .
அழகப்பெருமாளு[க்கு]-
21 . . . . தெவப்பெருமாள்நம்பி எழுத்து ௨ இப்படிக்கு . . . .
22 . . . . கொபுரநம்பி எழுத்து ௨ இ[ப்படி] . . . . .
23 . . . . எழுத்து ௨ . . . . ம . . . .
24 வாளபட்டன் எழுத்து[1] . . . .

No. 161.

(*A.R. No.* 57 *of* 1888).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . கொமாறபன்மரான திரி[புவன]ச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ . . . . கு
யாண்டு
2 . . ய வது அற்பசிமாதம் மூதற்றியதிநாள் செலநாட்டுச் செலமா . . . .
கலத்து [நா]-
3 [ய]னுர் அழகப்பெருமாள் கொயில் ஸ்ரீஸெனபதிஆழ்வார் . . . .
ரமுடையா-
4 ர் பராக்கிற[ம*]பாண்டியப் பிரமாதராயற்குக் குடிநீங்காத் திருவி . . . .
வட்டிக்-
5 குடுத்தபரிசாவது முன்னுள் சிங்கயதெண்ணயக்கர் கிழ்கரை . . . .
யிறுக்கை-
6 யில் இவர் தம்முடையபெற்கு முன்னின்று செலவறுமல் பொ . . . .
இபுகுப்பெரி-
7 [யள]ரி பஞ்சந்தாங்கியில் இவர் நிலமான தடி நாலு குழி நூற்றிருபத்திரண் . . . .
ப்பிளர் தடி ஒ-
8 ன்று குழி ௩௰[௧] ஆகத் தடி ரு ல் குழி ௱௫௰ இக்குழி ௱௫௰ம் நாயனுர் அழகப்பபெருமா-
ளுக்கு திருநாமத்துக்கா -
9 . . . . பாண் . . . .
10 . . . . படுகையில் இரண்டு . . . .
11 . . . . வர் அனுபவி[2] . . . . . .

No. 162.

(*A.R. No.* 57-*A of* 1888).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] காஸ்யபன் நம்பி-
2 பிள்ளை வடகொபுரநம்பி
3 சிரங்கஇராசர் திருமலைநாத[ந்]
4 தந்மஂ சுவர்படை [||*]

[1] A small portion at the end of the inscription is highly damaged.
[2] The rest of the inscription is lost.

No. 163.

(*A.R. No.* 58 *of* 1888).

ROUND THE SHRINE OF THE GODDESS IN THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வ*]ஸ்தி[||*] ஸ்ரீமனுமஹாப்ரயான ராகுத்தராய . . . . சாதெவ உஜனுயக்கனென் செ. . . . . காநாயற்று அபரபக்ஷத்து ஹஸ்தமியு . . . . ங்கலத்து ஹட்டகள் நூற்றுஅறுபதின்வற்கும் யும் பெற்ற கெட் . . . . ஞானவ்ரோணம்பண்ணிக் குடுத்தபரிசாவது செலத்து ஆற்றுக்கு கிழக்கு தங்களுக்கு குடிஇருப்பு நத்தத்துக்கு கிழ்பாற்கெல்லை கிடாரத்தரையன் பட்டிக்கிழைப் பொ . . . .

2 ணிக் குடுத்த இன்னூட்டு முதலியப்பள்ளியும் செந்தமங்கலமும் இவ்வூர்களில் நன்செ . . . . ளப்பட்ட நிலங்களும் இவ்வகாரத்துக்குட . . . . றைபிலியாக உத . . . . . . மாங்களும் கிழ்நொக்கின கிணறுகளும் மற்றும் எப்பெர்ப்பட்ட உரிமைகளும் அனைத்தாயங்களும் உள்ப்பட ந[ம்] அப்பனுக்கும் இராசாவுக்கும் னூட்டுக்கும் னன்றுக இத்தை உத்தராய[ண]த்திலெ இக்குடியிருப்பும் இவ்வூர்களும் . . .

3 முதல் சந்திராதித்தவரையும் அனுபவிப்பதாக இத்தானப்ரமாணம் பண்ணி . . . . பண்ணிதந்தொம் இப்படிக்கு கல்லிலு . . . . வெட்டிக்கொண் . . . . யமாச்சியதெண்டநாயக்கனென் எழுத்து

ஸ்ரீகோபீநாத இது ஒப்பம் இத்தன்மம் ரக்ஷித்தவன் ஸ்ரீவாக்ஷ இரண்டும் என் தலைமெலெ[|*] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] இற்றைநாளிலெ இச்செலநாடுடையப் பொன் பரப்பி . . . .

4 ர்களுக்கு முன்புள்ள அணைகளும் கால்களும் ஏரிகளும் குட்டைகளும் மெ . . . . . ங்கலமும் இவ்வூர்களில் நன்செய் . . . . . . நாற்பாற்கெல்லை . . . . . . ப்பெற்பட்ட உரிமைகளும் இவ்வகாரத்துக்கு குடிஇருப்பாகக் குடுத்த நத்தத்துக்கு கிழ்பாற்கெல்லை கிடாரத்தரையன்பட்டி கிழைபொழிக்கு மெற்கும் தென்பாற்கெல்லை பஞ்சந்தாங்கி இட்டனுக்கு[1] . . . .

No. 164.

(*A.R. No.* 59 *of* 1888).

ON THE SOUTH WALL OF THE KARABURANATHESVARA TEMPLE AT UTTAMASOLAPURAM.

1 ஶாலிவாஹந சகாப்தம் நன்றுக உ ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீவீரமஹாவீரஜ[ெ*]யஸ்வராஜ ஹரி(ஹ)ராயவிஹாடூஷ ஹாசெஷக்குத்தப்புவராயரகணடன் மூவராயரகண்டன் கண்டனுடு கொண்டு கொண்டனுடு குடாதான் ஸ்ரீக்ருஷ்ணராயற்கு யாண்டு உயஎவது

2 ஹோவ்ரதாவராயன் திப்பாரசஅய்யனுக்குச் செல்லாநின்ற காலத்து செலநாட்டு உத்தமசொழபுரமான மெற்த்தலைக்காவெரிப்பூம்(ப்)பட்டணத்தில் உத்தமசொழச்செட்டி ஆதித்ததெவன் இன்னூட்டு உத்தம-

3 சொழபுரத்துக் காபுரமுடையநயினூற்க்கு திருநாமத்துக்காணியான முன்னுள் நடந்த தெவதாநத்து . . . . ள்ளான் இன்னூட்டு நாட்டாமங்கலத்து நஞ்சை புஞ்சை நாற்பாங்கெல்லையும் மெல்னெக்கிய மர-

4 முங் கிழ்னெக்கிய கிணறும் மான்படுகாடும் தென்படுவரையு மீன்படு சுனையும் மற்றும் எப்பெற்பட்ட பல ஸ்வர்ணாதாயங்களும் இன்னூட்டு ஆலைவாயில் தச்சன்எரிகிழ் நஞ்சை உண்டானதும் இன்னூட்டு சு-

5 வாதபுரத்து பெரியஎரியில் ஒட்டுக்கிழ் நஞ்சை யுண்டானதுவும் என்னடைய உபையமாக இன்னூட்டு புத்தூரில்க் கீரைப்பள்ளத்து எரி நஞ்சை உண்டானதும் என்னிட எரியில் மெலைமதகு நீரொறு நஞ்சை உண்டானதுவும் இன்னூட்டு உத்தமசொ-

6 ழபுரத்து முன்னுள் நடந்த மகமையும் இன்னுயினூற்கு திரவஸ்திநெய்வெத்யதூபக்கும்(த்) திருவிளக்கு[க்*]கும் திருமெனிசாத்துப்படி திருப்பணிக்கும் உடலாக கரபுரமுடையதம்பிரானூற்கு செம்பி-

7 லும் சிலையிலும் வெட்டிக்குடுத்தென் இத்தன்மம் சந்திராதித்தியவரையும் நடக்கக் கடவதாகவும் உத்தமசொழச்செட்டி ஆதித்ததெவன் இத்தன்(ம்)மத்தை நடத்தினவன் சீபா

8 தம் இரண்டும் என் தலைமெலெ இத்தம்மத்தை இலங்கனம்(ப்) பண்ணுவான் கெங்கை கரையில் குரால்ப்பசுவைக் கொன்ற தொஷத்திலெ பொவான் ப்ரஹ்மஹத்திபண்ணு-

9 வான் எழெச்சம் அறுவான் +

---

[1] The inscribed stones are not in their proper order; and some of them are also missing.

No. 165.

(*A.R. No.* 60 *of* 1888).

ON THE WEST WALL OF THE GARBHAGRIHA IN THE SAME TEMPLE.

1 சங்கெட்டல் கொழிய[ர் ெ]பா[ன்] கொட்டை வா-
2 ழு சதிமறையொன் செங்கெவடி[யர்]கு பொன்
3 சென்னி பொன்னுயன் செழு
4 ஞ்(ச்) சிலம்பில் கொங்கொணை[1]

No. 166.

(*A.R. No.* 61 *of* 1888).

ON A STONE IN THE FLOOR OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] இருஜாயிரா-
2 ஜதெவர்க்கு யாண்டு [௯]
3 [ஆ]வது . . . பல்லவரை
4 யன் நாட்டு உத்தமசொ-
5 ழபுரத்து காபுராமுடையந-
6 ரயனுர் கொயிலில் . . . .
7 . . . குந்தவ[ெ]பருமாள்
8 சுந்தரதெவரும் நாச்சி-
9 மாரிருவரும் பிள்ளையா[ர்*]இ-
10 ஷப[ரும்] இராஜெந்த்ரசொ-
11 ழதெவர்க்கு எட்டாவதி-
12 ல் கலிகடி [ந்]தபச்செ . .
13 தெற்கு . . . யொடு டைய[ந]-
14 யினுர் இத்தெவர்க்[2]

No. 167.

(*A.R. No.* 62 *of* 1888).

ON THE BACK WALL OF THE UPPER ROCK-CUT CAVE AT TRICHINOPOLY.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] உலக(ம்) மடந்தை நுதலுறந்தைப்[ப]தி யந்நுதற்குத் திலதம் [ப]ரமனமரு ஞ்சிராமலை யம்மலைவா யலகி[ன்]னிறைந்த கதிர்மணிபாய . . ன் மெல்வந்ததநதி . . ப்பொன்னி பரன் கழுத்திற் கொண்ட வெள்வடமெ ||—

2 வடகயிலாயமுந் தென்மான்மலையப் பொருப்பு மென்னுந் தடவரை தாமிதன்றன்மைய-வாவது தாமுணர்ந்துங் கடவரை மெகமுழக்குஞ் சிராமலை கண்ட[கண்மு]டவரை-யொ[க்கு மறுசான்]றெண்ணி மொழிகின்றதெ [||—*]

3 மொழிந்திடு மெய்ம்மை முனிந்திடும் பொய்ம்மை முயன்றிடுமி[ன்] கழிந்திடும் யாக்கை-யைக் கைப்பணி கொடல் கருமுகில்வான் பொழிந்திடு மெல்லருவிச் சிராமலை புகுந்-திடுமி னிழிந்திடு நும் வினையிசனங்கெ வந்தெதிர்ப்படுமெ ||

4 படும்பொழுதாயிற்று வெங்கதிர் கூற்று[வன்] பற்றிநம்மையடும் பொழுதாவஞ்ச[ெ]லன்-பான் [சி]ர[ா]மலையர் ஏரி வந்திடும்பொழுதாயிற் றெதிர்கண்டிடிலெ மருங்கொடியர் கெடும் பொழுதாலென்கலொ வங்பர் நிர்வந்து நிற்கின்றதெ||—

5 நிற்குந் துயர்கொண் டிருக்கும் பொழுதின்றி நெஞ்சனுங்கித் தெற்கும் வடக்குந் திரிந்தெ வருந்திச் சிராமலைமெற் பொற்குன்றனைக் கண்டுகொண்டெ னினிப்புறம் பொக-லொட்டென் கற்குன்றனைய நெஞ்சிற் செல்வரா வில்லை காரியமெ||—

6 காரி[க்குதவா]ர் கடவுட் கிறைச்சியுங் கள்ளு நல்கு மொரிக்குரற் பெண்க ளொன்றறியீ ரொருபால் குறவர் செரிக் கொடுமுடித் தெய்வச் சிராமலைத் தெண்மணிநீர் வாரிக் குளிக்கவொளிக்கு மெய்[க்கொ] யிமடவரற்கெ ||

7 மடக்கொலவனையிடத்தான் றன் சிராமலை வாழ்த்திலர்பொல் படக்கொகிலமன்னர் பாவை-யைப் பெசிப் பரிசமிட்டார் விடக்கொ கிடந்த[ன] வெளர் [வரையார்] கொள்-வாளளைந்தார் தடக்கொ வெளிப்படுத்தார் மறவீர்நுங்கள் சுற்றத்தையெ ||—

8 சுற்றத்தை நியத்திநின்ற சூள் புணையா(க)ச் சுரம்படர்ந்த நற்றத்தை பொலிக்கு நல்கு கண்டாய் பண்டு நாடறியப் பெற்றத்தை யெறும் பெருமான் சிராமலைமெலொ[ர்]-செர் குற்றத்தை நிங்குங் குணத்துரவொ[ர்*] தங்கள் கொளரியெய் ||—

9 கொளரியெறு பொலக் கொலயானையைக் கொன்று [தி]ங்கள் வாளரியெறுகண்ணு[யிரு] தந்தவன்மால் கடல்வா யாளரியொ திடத்தாண்டரன் சிராமலை ஐவனமாந் தொளரி யெறு [தஞ்சம]ாரிதற்குத் தலைமகளெ ||—

---

[1] Fragment.

[2] The stone is broken and the missing portion cannot be traced.

10 தலைமக . . . . . பரனொருவன் னவன்றம்பி கொம்பார் குலேழுகயா[னை]த்தலையின்னவர்தாயலே மலேயாள் முலேமுக நியமயங்கி மயங்கிற்று[ன்முன்]மையென்னெ சிலேமுகமிடு திருமலே மெய நிகம்பரனெ[||-*]

11 பரங்தெரி . . . . ன்றுகளாகிப் பகையுறனைச் சரங்தெரி கானவர்தன் னய . க தடமலரொன் சிரங்தொயா வொள்வ[வி]சதித்த விரன் சிராமலேபொனுங் . . . . வானுடன் பொன வெள்வளேக்கெ ||

12 வளேவர . . . . . . யவங்குகாண மணிநாளில் வந்தழுளேவாயெயிற்று முதவச் சிராமலே முடியிலவிள் சுளேவாய் சொரிந்த பெருந்தென் சுடர்தொய் நறுங்கமலத் தளேவாய்த் தெனருந்தச்சுரும்பார்க்கின்ற தண் பரணியெ||—

13 பரணித்தடையாவலர்கள் பெறுகுருரம்பைக் கிணமல்லமுத் தம்[காண]த் தடங்கண்மலர் காதளவும் முன் காரகிருந் கிரணைத் தடஞ்சராற் பரமன் சிராமலே சூழ்சுளே கிரணைத் தாங்கப் பிடித்துடியறுகெ கின்றபாயமயிற்கெ |—

14 மயிலார் . . . . க . . . . . மென்று பெரகில்வஞ்சி யென்று பயிலாக்கிளியும் மயிலும் படைக்குணகன் பார்த்துழைமா னயிலா தொழிகிலவை வளங்காவலெவ்வாறமைத்தார் வெயிலார் மழுவன் சிராமலே வாழ்நர்தம் மெல்லியற்கெ ||—

15 மெல்விய . . . த . . மாலேக்கு மெய்ப்பொருள் வெண்டுமெனச்சொல்லிய கொவிற்கருள் செய்தவன் சூழும் முகிலே வல்லியமால் களிறென்று தன் வாளுகிராற்கதுவச் செல்லிழிசாரற் சிராமலேமெய திருவடியெ ||—

16 வடிக்குங்கருங்குழல் மெனுமைத்தாள் மொய்த்த வண்டகற்றிக் கொடிக்குங்குமக்கொங்கைமெனுங் கொண்டாள் கொண்டலங்தி மங்கிபிடிக்குஞ் சிராமலேயாதிதன் பொருள் பொலகன்றுந் தடிக்கும் கலேயல்குலா[ளி]ன்ப கி தந்த தண்டழையெ ||—

17 தழைகொண்ட கையர் [க]திர்கொண்ட மெய்யர் தளர்வுகண்டு பிழைகொண்டு பொய்யென்று பெசிவிட்டெற்கவர்பொருளான் மழைகொண்ட கண்டர்தம்மானிர்ச் சிராமலே வந்து நின்று ருழைகொண்ட கொக்கி யின்றென் னுரைக்கெ னவருற்றிடிலெ ||—

18 உற்றூர் தலேயிட வொன்னர் முகந்த உண்டிமிக்க துற்றூரிடுவெரனத் தொழுதொங்கும் தொழார் புரங்கள் செற்றூர் சிராமலே செரவல்லார் திருநாமமெல்லாங் கற்றூர் கணே கழல் கண்டிறைஞ்சாதவர் கைத்தலமெ ||—

19 கைத்தலேக்காமலே நெல்லிக்கனிபொல் கலேகளெல்லாமெத்தலேப்பாடு விதியுணர்ந்தொர் தங்கள் விதியெங்குஞ் செய்த்தலே கில மலருஞ் செழுநிர் சிராமலேயான் பைத்தலேப் பாம்புகண்டீ ரரைமெற் கொண்ட பட்டிகையெ ||—

20 பட்டிப் பசுமுள் படரத் துடர்ந்து [நி*]ன்பாடு செல்லின் முட்டித்திரியு முகில்பொ லதிரு முரட்கயிற்றுற் கட்டிக்கொடாளுங் கருமஞ் சொன்னெங் கன்னிகார மெங்குள் மட்டிக்கமழுஞ் சிராமலேயிர் நுமதவிடையெ ||—

21 மதவிடைப்பாகன் மதியிடைப்பாகன் மழைநிறத்தொர்க் குதவிடப்பாக னுமையிடபாக னுயர்களிங்கு கதவிடப்பாகு கமுகெழுக் காமர் கடிநகர்வாய்ப் புதமடப் பாய்புனற் பொன்(ன்)னிச் சிராமலேப் பொன்வண்ணனெ ||—

22 பொன்வண்ணமாளிகைப் பூந்தண்சிராமலேப் பள்ளிகொண்ட மன்வண்ண மால்கடனஞ்சம்மிருந்த மறைமிடற்றுன்றன் வண்ணங்தி வண்ணங் கண்டு தளிர்வண்ணம் வாடிச் சென்றுன் மின்வண்ண நுண்ணிடையா ளெங்ஙனெ செய்யுமெய்ப்பணியெ ||—

23 பணியாவது நஞ் சிராமலேமெய பரமற்கென்று துணியாடையு மணிவாய் நன்றுங் துவருட்டிக் கொங்கை பிணியா தொழிந்தனேயொர் மனத்தெய் பிணிப்பான்றுடையாயணியாரடிகள் பழந்தவஞ் சால வயிர்ப்புடைதெய்||—

24 அயிர்ப்புடையாய் நெஞ்சமெ யினித்தெறாமங்கையல்லள் செயிர்ப்புடையார்தங் திரிபுரஞ்செற்றுன் சிராமலேவாய் பயிர்ப்புடையா ளடிப் பார்தொய்ந்தன படைக்கணிமைக்கு முயிர்ப்புடையா ளிவ்வுலகுடையார் பெற்ற வொல்கிடையெ ||—

25 கிடைவாய் மடந்தையு மைந்தனுங் கெட்கிற் சிராமலேயா னடைவா யவரையணயார் கிளேபொ வழிந்துபட்டார் கடைவாய் நினைந்தின்றபாவிதன் காதற் கரும்பெடையின் முடைவாய்புகச்சொரி முண்மாக்காளத்து முன்பினரெ ||—

26 [மு]ன்வந்துநின்றனே யென்னுரைக்கென் முகிழ்மென்முலேக்கிழ் மின்வந்துநின்றனன்றுண்ணிடையாய் விதியெவலிந்த பொன்வந்த கொன்றையர் பூந்தண் சிராமலே பொற்றலர்பொல் பின்வந்து வனகானவர் கைப்பாடும் பெருஞ்சுரத்தெ ||—

27 பெருஞ்சிலேயாநீ புரமுன்றெரித்தொன் பிறைக்கொட்டுக் கைம்மாவுரிஞ்சிலே தெங்கமழ் பாங்கற் சிராமலே யுள்ளவர்பொல் வருஞ்சிலேயொர் நுமாரகின் மறைவன் வன்கானவரெற் கருஞ்சிலேயா லழிப்பன் கலங்காது நிற் காரிகையெ ||—

28 காரிகத் தாழ்பொழிற் கண்ணார் சிராமலைக் காமர் கொன்றைத் தாரிகத் தாழ்சடைச் சங்கர-
னெ சதிரொப்[ப]னகொ பாரிகத் தாழுமின் பாதம் பணிந்தவ ரெதமஞ்ச வொரி கத்-
தாவருங் க[ா]னகத்தாடி யுறைகின்றதெ ||—

29 உறைவாய் சிராமலையுள்ளு மென் சிந்தையி னுள்ளு மென்றும் பிறைவாய் மழுவாட் பெரிய-
வனெ றுன்பியற் கணிந்த கறைவாயரவங் கடியாவகை யடியெ னறியெனறைவாயழு-
லுமிழும் புரிந்தாடி யலமருமெ ||—

30 அலமருநெஞ்சத் தரிவைகண் டாற்றுங்கொல் பொற்றலர்தங் குலமரு முப்புரங்கொன்ற-
வன் கொலச்சிராமலை சூழ் நிலமருதென்[று]ளி நித்திலங் கொப்ப நெடும்பொழில்கள்
சலமரு வெள்வடம் பூணத் தண் கானெடுங் தாழ்பனியெ ||—

31 பனிப்படம் பொர்த்தனள் பார்மகள் யானும் பசலையென்னுந் துனிப்படம்பொர்த் திங்குத்-
தெ னங்குத்தா ரன்பர் துங்கக்கைம்மா முனிப்படம் பொர்த்தபிரான் சிராப்பள்ளியு
முரிக்கொண் முத்தனிப்படம் பொர்க்கும் பருவமன்றொ வந்து சந்தித்ததெ||—

32 வந்து சந்தித்திலர் காதலர் பெதையை வாதைசெய்வா னந்திசந்திப்ப வெழுந்த தரன்றன்
சிராமலைவாய்க் கொந்து சந்தித்த செங்காந்தண் முகை கொண்டு கொண்டிடுவான்
மந்திசந்திப்ப வரவென் றுன்வாடு மதிப்பகையெ ||—

33 மதியும் பகைமுன்னைவாயும் பகை மனையும் மனைசூழ் பதியும் பகை பகை யன்றில் எ(ந்)
ன்றும் பகை பான்மை தந்த விதியும் பகை யெனினும் மன்ப ரன்பினர் வெ[வ]ள்ளக்கங்-
கைபொதியுஞ்சடையன் சிராமலைபொது மெம்பூங்குழற்கெ ||—

34 குழனெறிகாட்டிய கொம்பனையாரொடுங் கொண்டசுற்ற மழனெறிகாட்டுமிடத் தெனக்-
குத் தனக்கன்பர் சென்ற பழனெறிகாட்டும் பரன் சிராப்பள்ளி பாவக்கற்றென் முழு
நெறியாகிலுஞ் செல்லெ னினிச் செல்வர் முன்கடைக்கெ ||—

35 இனிச்செல்வர் முன்கடைக் கென்செயச் செறுமினைய னெஞ்செய் கனிச்செல்வமாம்
பொழிற்காவிரித் தென்கரைப் பூவிரிக்கும் முனிச்செல்வர் செருஞ் சிராப்பள்ளி மெய
முக்கட்சுடரைத் தனிச்செல்வனைப் பணிந் துள்ளமிர்துாரித் தடித்தனமெ ||—

36 தடித்த [சுறத]ங்கமழ் சாரற் சிராமலைச் சங்கான்றன் கொடிக்கண்ட வன்னெறன்ன
வெற் றிணைக்காங்கொ டிழைத் தரண் சூழ் படிக்கண்விட் டார்த்தன ராயர் தளைப்-
பருவவியாற் பிடித்த மொய்ம்பர்க்கின் றெளியனன்றொ வெங்கள் பெண்ணமி தெ ||—

37 பெண்ணமிர்தைப் பார்பெருந் தெனமிர்தைப் பிறைநுதலை வண்ணப்பயலை தணிவித்தி-
ரெல் வம்மின் செம்மனத்துக் கண்ணப்பனுக் கருள்செய்த சிராமலையானைக் கண்டு
விண்ணப்பமும் செய்து வெட்கையுங் கூறுமின் வெறிடத்தெ ||—

38 வெறுகண்டாய் நெஞ்சமெ தளரெல் விளைமாங்கனியின் செறுகண்டாருண் சிராமலை-
யாதிதன் செல்வஞ் சொன்னல் யாறுகண்டா யவன்றெவி யில்லம்பல மெற்ப தைய்ய
மெறுகண்டா யவனெறிப் பல்லகாம் மியங்குவதெ ||—

39 காலால் வலஞ்செய்து கையாற் றொழுது கண்ணாக் கண்டு மெலானவருடன் விற்றிருப்பா
னெண்ணில் மெ[ய்*]ப்புலவிர் செலார்கழனிச் சிராமலைமெய செம்பொற்சுடரைப்
பாலா னறுநெய்யொ டாடியைப் பாடிப் பணிமின்களெ ||—

40 பணிமின்கள் பாதம் பகர்மின்க ளுமங்கள் பாரகத்திர் தணிமின்கள் சிற்றந் தவிர்மின்கள்
பொய்ம்மை தவம்புகுநாள் கணிமின்க ளெனற் கிளிகடிமாதர்தங் கைவிசைத்த மணி-
மின்கள்பொ லொளிர் வான்றொய் சிராப்பள்ளி வள்ளலுக்கெ ||—

41 வள்ளலுக்கும் மலைமாதர்தங் கொனுக்கு வார்சடைமெல் வெள்ளெருக்கும் மதியும் பொதிந்-
தானுக்கு வெண்பளிங்கு தெள்ளலைக்கும் மருவிச் சிராப்பள்ளிச் சிவனுக்கன்பா யுள்ள-
லுக்கு நன்று கொற்றதன்றொ வென்றுணர் நெஞ்சமெ ||—

42 நெஞ்சம் துணையுண்டு கிர்நிலத்துண்டு நிழலுமுண்டு தஞ்சப் பெருக்குளதா னஞ் சிராமலைச்
சாரலுண்டு துஞ்சுந்துணையுஞ் சிவனைத்தொழுது துறக்க மெய்தார் பஞ்சங்கலியப்
பலிதிரிவார் சிலர் பாவியரெ ||—

43 பாவியராக புரத்திற்பட்டார் பசுஞ்சந்தனத்தி னுவியாவு சிராமலையானையு நல்லனென்-
னெ மொவியாலு மெழுதப்படா வுருவத்தசுரர் தெவிய ராவியுங் கொண்டதன்றொ
வவன் செஞ்சரமெ ||—

44 சரங்கலந்தொரைப் புணர்விக்க வெயார்மென்றூர்க் கணவன் னிரங்கலந்தொடெரி செர்-
கின்றவாறென் சிராமலையா யிரங்கலந்தொ விலையால் வினைபெற்கென் றிரதி மண்-
மெற்காங்கலந் தொவிடக் கண்டதன்றொ நின்றன் கண்மலரெ ||—

45 கண்மலர் நிலங் கனிவாய் பவழம் கருங்குழல் கார் எண்மலர் முக் கிளங்கொங்கைகள்
கொங் கிடையென் வடிவென்னுண் மலராசைபி னெப்புடைத் தல்கிலொண் பொன்-
மலையான் றண்மலர்செர் தனிச்சங்கிடுவா னொரு பெண்கொடிக்கெய்||—

பெண்கொடியாரிற் பிறர்கொடியா ரில்லை பெரிடவத் திண்கொடியாரைச் சிராமலையாரைத்
46 பெண்கொடியாரிற் பிறர்கொடியா ரில்லை பெரிடவத் திண்கொடியாரைச் கலைகொடுத்த வொண்கொடியா-
திருநுதன்மெற் கண்கொடியாரைக் கனவினிற் கண்டு கலைகொடுத்த வொண்கொடியா-
ரை யுணர்வழிந்தாரென் றுரைப்பர்களெய் ||—

கள்ளும்முருகுந்தரு மலரான் மிக்க சந்திறைஞ்சி யுள்ளும்புறமும் மொருக்கவல்லார்கட் கு-
47 கள்ளும்முருகுந்தரு மலரான் மிக்க சந்திறைஞ்சி யுள்ளும்புறமும் மொருக்கவல்லார்கட் கு-
லகறியக் கொள்ளும் மடிமை கொடுக்குந் துறக்கம் பிறப்பறுக்குந் தெள்ளும் மருவிச்
சிராமலை மெய சிவக்கொழுந்தெ ||—

48 கொழுந்தார் துழாய்முடிக் கொற்ற கருடக்கொடித்தெவுஞ் செழுந்தாமரையிற் றிசை-
முகத்தாதியுஞ் செவடிக்கிழ்த் தொழுந்தாரியர்தந் துணிவைப் பணியச் சுடர்ப்பிழம்-
பாயெழுந்தான் சிராமலைக்கெற நம் பாவம் மிழிந்தனவெ ||—

49 இழியுந் நரகமு மெறுந் துறக்கமு மிவ்விரண்டும் பழியும் புகழுந் தர வந்தன [வினை]ப்பற்-
றறுத்துக் கழியும் முடம்பு கழித்தவர் காணுங் கழலன் கண்டிர் பொழியுங் கருமுகில்
பொர்க்குந்திருமலைப் புண்ணியனெய்||—

50 புண்ணியன் வெதம்முதல்வன் புரமூன்றெரித்தவன்று திண்ணயன் றெவர்பிரானென்ன-
நின்றூன் சிராமலைவாய்க் கண்ணியன் றண்ணந் தழையன் கணைபொற்கழல னம்பாற்-
றண்ணியன் இன்றும் வரும் மன்று பொன தனிவில்லியெ ||—

51 வில்லி பின்செல்ல முன்செல்லா வரிவையு மென்கிளிப்பொல் சொல்லி பின்செல்ல முன்-
செல்லா விடலையுட் சொல்லிம்மான் வல்லிபின் செல்ல முன்செல்லா திடங்கொண்ட
மாதவர்பொ லெல்லிபின்செல்ல முன்செல்லார் சிராப்பள்ளி யெய்துவரெய் ||—

52 எய்துவ ராயமுந் தாமும் இரும்பொழிலென்னை மையல்செய்தவர் வாழ்வுஞ் சிராமலை
யென்பது சென்று கண்டால் மெய்தவர்மான் விழிமென்முலைதண்ணியவம் முலைக்-
கி ழையதவர் நுண்ணிடையல்கிலுஞ் சால வளவுடைத்தெய் ||—

53 உடைத்தெய்வரு துன்ப வெம்பகை நிக்கி உலகளிக்குஞ் சடைத்தெவ[ர் மு]டித்தெவருந்
தாடொழத் தானவரைப் படைத்தெய் கெடுத்த பரமன் சிராமலைப்பாடிருந்துங் கடை-
த்தெவனைத் தொழுமொ வினையெ னென் காதலமெய் ||—

54 கரம்பற்றிய வில்லி கைபற்றிய வல்லி காலலைக்குஞ் சுரம்பற்றிய [செழுமம்பொன்] சுட-
ர்க்கமலத்தயன்றன் சிரம்[ப*]ற்றிய மழுவாளிதன் சாரற்சிராமலைசெர் வரம்பற்றிய
பெரியொரிற் சென்றெகின வாழ்பதியெ ||—

55 பதியிலங் காடிலம் பைம்பொற் குடைபெறப் பண்டுசெய்த விதியிலம் . . . .
இலம் வியன்கங்கை யென்னு[று ந]தியிலங்குஞ் சடைநாதன் சிராமலை நண்ண-
வெண்ணும் மதியிலம் வாழ்வா னிருத்துமென்னெ நம் மனக்கருத்தெய் ||—

56 மனக்கருத்தாகிய . ரவலை கண்செ . . . பற்றின . . க்கருத்து . . . . .
. . இருந்தென் . . . . கெல்லாம் . . . .
கொட்டிற்றளைக்கு . . . . . . சிராமலையெ ||—

57 மலையாள் மடந்தையொர் பாகத்தன் மாகத்து மானதஞ்சிலையா லழிவித்தநாதன் சிராமலை
தெவர் . . . . . . வழுலையா யொருவர் . . . . குயிர்க . . .
மிலையா . . . . ழிருணர்ந்தெமை வினுவி யியங்குவரெய் || —

58 இயங்கிய காலு நிலனும் எரியு மிருவிசும்பும் மயங்கிய நிரும்மறையும் பிறவு மருவியரந் த-
யங்கிய சொதியுந் தானுந் திருமலைத் தத்துவன்றுள் முயங்கிய சிந்தையினூர்க ளெந்-
நாளு முடிவிலரெ ||—

59 முடியரைசாளு முந்நி ரகன்ஞாலந் தன்முனணிந்த வடிபரையாள் விடுவான் சிராமலை
ஐயமில[யி]ற் பிடியரைசாளி பிடிப்ப நடுக்குறும் பெய் புனத்தெய் குடியரை-
சாளு[ங்*] குறவருஞ் சாலக் கொடுமெயரெ ||—

60 கொடும்பற் றுயங்கிக் குழிகண் ணிடுங்கிக் குரனடுங்கி இடும்பைக் கொதுங்கி யிருமற்
பகைகொல்ல [இ]ல்விபட்ட நெடும்பக்களை[ய] நிலையா உடலை நிலையுமென்னூர்
திடும்பற்கலுழிச் சிராமலையாளியைச் செர்ந்தவரெய் ||—

61 ஆளியைச் செர்ந்த வகலத்தவனுக் கிளையவம்மென்றெளியைச் செர்ந்த பிரான்றன்
(றன்) சிராமலை துன்னலர்பொல் மிளியைச் செர்நாதனம் செய்தளையெய் வினை-
யென் பயந்த வாளியைச் செர்[ந்]த சிலைபொல் அருவத்து [வாணுதலெ] ||—

62 துதன்மிசைச் செங்கண்மலர்ந்த[னங்]கொடையின் மன்மதவெள் மதனுகட்பொந்
தழற்சிந்துவித்தான் வண்சிராமலைவெற் பிதன்மிசை சாரலில் யாமாடிட மிள வண்-
டுறங்கும் புதன்மிசைத் தொன்றியுங் காந்தளும் . . . . . . பூக்கும் பொழி-
லிடமெ || —

63 பொழிலுடையார் பணி பொன்னடி வானவர்முன் முடிசெர் கழலுடையானது காமர்
சிராமலைக் காரனைய குழலுடையாணசையாற் குறவர் கொல்[வி*]யானைக் கொள்-
ளித் தழலுடையா [நெறி]யம் பொறி பொர்க்குந் தயங்கிருளெ ||—

64 இருளின் படலமிவை கார்முகிலில்லை. வென்னின்மருளும மயர்வும் பெரிதுடையாரி ல்லை வல்வி . . ருனெய்தெரும் மனத்தார்க்கருளும் பிரான்றன் சிராமலைபொல் பொருளும் மவிரும் பொன்னகர் விதி புகுந்தாரெய் ‖—

65 விதிவந்தாருடன் வெள்க ளந்தான் விளராலிவடன் சொதிசெர்ந்தான் சிந்தை . . . ால்லி . வுண்ணு . . ரதருவின் . . . சிந்தா மந்திபாடுஞ் சிராமலைப் பொ[ந்]மலை- பொலா[தி] செந்தாமரைவண்ணங் கண்டா[ன்]ங்கள் இழையெ ‖—

66 இழையிடங்கொண்ட தடமுரண் . . . . தினங்கொமதலை விழைபிடங் கொண்ட வெண் . ரனுறி . ர்தன்றி . ன்னி . . . முவி மழைபிடங்கொண்ட சிராமலையாரளிபிறந்தவர்பொல் பிழைபிடங்கண்டது . . . . ள் பெண்கொடிக்கெ ‖—

67 கொடிக்கட்டிய மணிமாளிகைத் தில்லையுட் கொற்றமன்னர் முடிக்கட்டிய முகைசெர் கழல் முவாயிரவர் முன்னின் றடிக்கட்டிய கழலார்க்க[ந]ின் றம்பலத்தாடுமைப்யெர் வடிக்கட்டிய பொழி[ல்] வான்றெய் சிராமலை மாணிக்கமெ ‖—

68 வான்றெய் சிராமலை வந்திறஞ்சாதவர்மையல் வைகுந் தென்றெய் ெ[ம]ாழியவர் செவ்- வாய் நிணைந்து வெள்வாய் புலர்ந்து மின்றெய் கடலன்ன வெட்கையாகத்தம் மெ[ய்]ம்மை குன்றி ஊன்றெயுட லிங்கொழித் துயிர்பொக்கும் உறை[ப்]பினரெ ‖—

69 உறைப்புடைக் கூற்றை யுதைத்துயிர் மாற்றி யுலகறிய மறைப்பு[ை]ட மார்க்கண்டயற்- கருள்செய்தவன் வாெ[ன]ரிவாய்க் கறைப்புடைப் பாம்புறை திங்கட்கரைக் கங்- கைநிரலைக்குஞ் சிறைப்புடைச் செஞ்சடையன் உறைகொயில் சிராப்பள்ளியெ‖—

70 பள்ளியம் மாதுயிலெற்கின்றிலை பாவிப் பிழைத்தா[ய்] வள்ளி தம் . . . . . . சிலைவெடன் உட்கா . . . . வெள்ளியம் மாமலையாளன் சிராமலைமென்மலையன் உள்ளியம்மாவிரந்தா லுகந்திய பத முன்மத்தமெ‖—

71 மத்தமைத்தான் சென்னிப் பொன்னிமவான் பெற்றமாது தன்ெ . . . . முழுதும் பித்தமைத்தாய் சிந்தை கொந்து குலமந்து பெர்மாக்கண் முத்தமைத்தாய்க்கங்கை . . . . . ாகில் . . . . . நின்முதிர்ச்சியையெ ‖—

72 முதிரும் பாவை முகந்த கொண்மு முகடெறி முன்னி யதிரும் மா . . ப்பது . . . . . வ்வமுங் கதிருங் கலந்த சிராமலையாளி கழனெம்புகதிர்த் திருவருள்- பொ லினியானை யின்றெய்துவனெ ‖—

73 யானையின்றெய்[தபிடியாமட . . . யன்பர்தம் வாழ்நாளை · · றென்று விட்டார் சிந்தை · . . . . னெறுங்கொன்றவிரன் சிராமலையெவினப்பாற் பூனை நின்றெங்கும் பொரியதி[ர்தினம்] புகுந்தனரெ —

74 தினம்புகுகின்றது தண்பணையாகத்தன் . . . . . [ம]ாவினம்புகு தொர்வின்றிழிந்து புக்கா ரன்பரென்று . . வுஞ் சினம் புகு திண்விடைப்பாகன் சிராமலைத்தெய்[வமன்- னுன்] மன[ம்]புகு[வெம்] பிணிக்கொ . . . . ணங்கிட்டமாமருந்தெய் ‖—

75 மருந்தெய் சிராமலை மாமணியெ மருதாடமர்ந்தாய் குருந்தெய் நறும்பொழிற் கற்குடி மெய கொழுஞ்சுடரெய் முருந்தெய் முறுவலுமைகணவா முதல்வாவெனவின் திருந்தெய் நிறையழிந் தென் வினையென் பட்டவெனை[மு]மையெ ‖—

76 எழைப்புதல்வன் னெனக்குத் துணையுமக்கெங்கையையுங் கொழைக்குறாற் பெரும்பாண- னையுங் கொளக்குன்றர் கொன்றவாழைக்குலை மணநாறுஞ்சிராமலை வாழ்த்த[லர்]- பொல் மொழைப்பெரும் பெய் செல்லெனு நில்லெனுமென்மு[ன்]கடையெ‖—

77 கடையகத்துச் சென்று கா[னி]மித்து நின்று கை[வி]ரித்து நடையகத்துப் பெரிதென்- னத்திரிவர் நகு மதிசெர் சடையகத்துக் கங்கைவை[த்தா]ன் சிராமலை சார்வொழிந்து படையகத்துச் செல்வராய் நல்லாரான . . . . ரெ ‖—

78 களகன் னிவனெனப் பாரொர் நகப் பணியின்மடன்மெ வளகக் நுதலி யொருவர் வங்காடலியானைக் கன்று மிளகுமடமையின் மூளையும் மிளகமென்றென் பருகிக் குளகுக் நுகருஞ் சிராமலை சூழ்ந்த குலப்பதிக்கெய் ‖—

79 பதியொற்றிடாற் படுதலையிற் பலிகொள்வ தெங்குங் கதியொற்றி ஊர்வது காசின் மால்விடை காதலியுங் நதி யொற்றியூர் நகர் நஞ்சுண்பன தந்தலை . . . . . . ஞ்ச மதியொற்றியூருஞ் சிராமலை மாதவர் வாழ்வகைபெ ‖—

80 மாதவர்வாழுஞ் சிராமலை மாமணிகண்டாங்கெய் பொதுவராகிலும் பொமடவாயென்ன [நிலந]டுவெயித [வர் விதியன்றென்பர்பொ லிருந்தொ]ங் குணத்தொய் . . . . . யாவி [ெ]சால்லாயவர் பாற்செ[ன்று] சொல்லுதற்கெய் ‖—

4

81 சொல்லும் பொருளுஞ் சுவையும் பயனு மிலவெனினும் அல்லும் பகலு மிகதா-
மெனக்குப் புரமெரிப்பான் வி[ல்லும்] கணையுந் தெரிந்தபிரான்றன் சிராமலைமெ-
லெல்லுங்கனை கழலின் குணம் பாரித்த வெண்கவியெ||—

82 கவியலைத்துண்ணுங் கவைஞர்[த]ங் காமராறுகார்க்களிற்றின் செவியலைத்துண்ணுஞ்
சிராமலை வாழ்நனைச் செர்கில்லார் புவியலைத்துண்ணும் பொர்வன் . . . . . .
வலராய் நவியலைத்துண்ணுமங்காடு நங்கை . . ராடு நண்ணுவரெ ||—

83 நண்ணுதலர் காநற்[படு] மலரு ந[றுங்] குடுமி விண்ணுதல் பொழுஞ் சிராமலை வெற்-
பனை வெறிருந்து மணனுதல ரடிப்பணிந்த ஞமமதை . . டக்கயென் . . .
வல்லார்க்கெளி திமையொர்த மிரும்பொழிலெ ||—

84 இரும்பிடைச் சொர்ந்த தெண்ணிர் வளன்மைபெற் றிமையொரிருக்கப் பொரும்-
படைக் கூரெய்த பொன்மலையாயைப் புணர்ந்தபின்னைக் கரும்பா . . . . .
. . . மிர்தும் களிவளனுஞ் சுரும்பிடைத் தெனு நன்பாலு நின்பொலச் சுவை
யில்லையெ ||—

85 இல்லையென்பார் பொருளுண்டெனப் பரிவவிரதி பழஞ் சொல்லு[ந்] த[ளை]பாவலர்
இர[ண]ங்கள் முன்றின் சுடர்விளக்காத்தில்லையென்பர் தென சிராமலையா-
யென்று சென்றிறைஞ்சி வல்லையன்பர்க[ளெஞ்செ]படு . [ளிபின]பினவன் பழிக்-
கெ ||—

86 பழிக்கும் இருட்படலம் பொருளன்கையுமஞ்செழுதயுமிழ்க்கும் இமையவரெறும்
மிடத் தெதிர்வந்தருவி தெழிக்[கு]ஞ் சிராமலைச் சி[த]ரைத் திர்த்த . . . . . .
. . . யக்கழிக்கும் மிது மெய்ம்மை கைகண்டயொகங் கடல்டத்தெ ||—

87 இடங்கொண்ட வெலையு மெ[ழு]மலையுந் திசையானையெட்டும் படங்கொண்ட நாகஞ்
சுமந்த விப்பாருமெ படருவ கொல்லொ திடங்கொண்ட சாரனற்சிராமலைக்-
கூத்தன் செம்பொற்கழல்செர் நடங்கொண்ட செவடிக் குஞ்சித்தருள் செய்த-
காள[க]த்தெ ||—

88 அருளுசெய்வதும் படையென்மெய்ம்மையெ யடியெ[று]க்கிம்மை பொருள்செய்-
துதவும் [பு]தல்வரைத் தநதென் பொல்லாத சொலரெல் மருள்செய்த மாலைகொண்-
டானை வணடாரு[ஞ்] சிராமலைவா யிருள்செய்த கண்டனையெ தொண்டர்காள்
வந்திறைஞ்[சுமினெ] ||—

89 வந்திறைஞ்சித் தளர்ந்தென் செல்லுமொ சிந்தைமாதவர் மெற் சந்திறைஞ்சிப் படர்-
சாரற்சிரா[ம*]லைத் தாழ்பொழில்வாய்க் கொந்திறைஞ்சிக் கமழ்கொதை குலாவிக்கு-
ழலவிழப் பந்திறைஞ்சிப் பிடிப்பாளிடைக்கெ சென்று பற்றுண்டதெ ||—

90 தெறு சொல்லாதமிழ்த்தென்[வெம்பயரண்ணற்]செங்கு வளைநாறுமல்லாகத்து நாராய-
ணன் பண்டை நான்மறையும் எறுமல்லொனைச் சிராமலையாளியை யிங்கு . . . .
த்தனிறு மல்லொர்தம்மை நொக்கவல்லார்க்கென்று நொயில்லையெ ||—

91 நொயிலங் காதலுடைய நெஞ்செய் நுரைவெண் கடலுட்பொ யிலங்காபுரஞ் செற்ற
பொற்றெர்வன் பொங்கிருந்து வாயிலங்கார்தரு மந்திரத்தால் வணங்கிப்பணிந்த
செயிலங்கார்கழற் றிர்த்தன் சிராமலை சென்றடைந்தெ ||—

92 அடைக்குங் கதிர்மணியாரம் முலைக்கணிந் தல்கின் மெல்லம் புடைக்குங்கலை புனைந்-
தொதிபிற்பொது பொதிந்துவிட்டார் விடைக்கும் முமைக்கு நற்பாகன் சிராமலை-
மெல்லியவிரிடைக்ல[ம்] இளையவர்க்கும் பகையொ நும்மை யின்றவரெய் ||—

93 ஈன்றுள் வருந்த விம்மைப்பிறந் தம்மைக்கிரங்கி கைய்யு மு[ன்]றுமுடி கொண்டெ[ட]ாளி-
ப்பொரெ[ம]ளிப்பட்டொருங்கி நின்றெருந் தென்றுழ் சிராமலை வாரியின் முரித்
தெய்வக்களிறெய் தொன்றுயெமக்கொருநாள் வினைப்பாசத் துடாறவெ ||—

94 துடரிடையாத்தனுமலியைப்பொ லிருந்தெனிச் சுற்றத் திடரிடை யாப்பவிழ்த்தென்-
னைப் பணிகொள் பொன்னைப் புரையுஞ் சுடரிடையாத்த பைங்கொன்றை[யு] மத்த-
[முஞ்]சூழ் சடையின் படரிடையாத்தபரம[ன்] சிராமலைப்பா[ல்வ]ண்ணனெ ||—

95 பால்வண்ணநிற் றெம்பரன் சிராப்பள்ளிப் பரஞ்சுடர்தன் பால்வண்ணங் கண்டு நம்பல்-
வண்ணநிங்கிப் பக்கத்திடஞ்செர் மால்வண்ணங் கண்டு தம் மால்வண்ணங்கொண்ட-
வளை சரிந்து மால்வண்ணங் கொண்டுவந்தார் சென்று காண்மின்கள் மங்கையிரெ ||—

96 மங்கை யம்பார்கண்ணி பெண்ணுக்கரைசி மலைமடந்தை கொங்கையம் பாரங்கள்பொல்
வானெழுந்து குவிந்தழிந்து பங்கயம் பாதங்கள் பொன்மலர் பெருதவர்ப் பொன்-
மலைமெற் புங்கவன் பாதந்தொழு தொழிப்பொ மெங்கள் பொய்யுடம்[பெ] ||—

97 பொய்யினைப் பெசிப் பொருளினைத் தெடிப் புழுப் பொதிந்த மெய்யினைக் காத்[து]வெ-
ழுத்தொழிந்தென் வியன் பொன்மலைமெ லையனைத் தெவர்தங்கொனை யெம்மானை
யம்மான் ம[தி]செர்கையனைக் காலனைக் காய்ந்தபிரானைக் கழல் பணிந்தெ ||—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

98 கழலும் மருளுநஞ்[செ]ன்னி வைத்தொன் கனகச்சிலம்பிற் சுழலும் ம[ல]ரும் மசொகும் பலாசுந் துடராதெழுந்திட் டழலின்புறத்து வெண்ணிறொத்தன நம்மணிவளையார் குழலும் அளகமும் பெய்யக் கொய்யாத குராமலரெ ||—

99 குராமலைகொண்ட உலகொளி(ம்)மதியமுங் கொளரவும் இராமலை வான்பகை யென்பது பொய்ம்மெம்மையொர்க்கருளுஞ் சிராமலை வானவன் சென்னிபின்மெற்கொண்ட சிர்மையினுற் காமலை நிர்க்கங்கைபாலுடன் வாழ்கின்ற கண்டனரெ || —

100 கண்டன கெட்டன வுற்றன காமா[று] சுவையா லுண்டன[மொந்தனவை]ம்பொறி-யுள்ளுமுயிர் தழைப்பக் கண்டன கெட்டன வுற்றன காமரறு சுவையா லுண்ட(ண்ட)-ன மொந்தன பொன்மலையாளையர்க் கொக்கினவெ || —

101 [ஒ]க்கிய கையொடொருக்கிய வுள்ளத்தி யொகியர்தம் வாக்குபர் மந்திரம் வானரங்-க[ற்]று மந்திக்குரைக்குந் தெக்குயர் சாரற் சிராமலைக்கூத்தன் செய்பொற்கழல்மெ-லாக்கிய சிந்தையடியர்க்கென்னெ வின்றரியனவெ || —

102 அரியனசால வெளிய கண்டிாருவித்திரள்கள் பரியன செர் மணிசிந்துஞ் சிராமலைப்பால்-வண்ணனைக் கரியன செய்யன நுண்புகர்ப் பைங்கட் கடாக் களிற்றி னுரியனை நாழிகை யெத்தவல்லா[ர்*]க்கிவ்வுலகத்துளெ || —

103 மற்பந்தமார்[வ]ன் மணியன் மகன் மதில்வெம்பயர்கொ னற்பந்தமார் தமிழ்நாரா-யணனஞ்சிராமலைமெற் கற்பந்த னிழலில் வைத்த க[வி]த்துறை [நூறுங்] கற்பார் பொற்பந்தனிழ லான்றிருப்பாதம் பொருந்துவரெ || —

104 மாடமதினா மணலூர் மதிள் வெம்பையொடமர் செஞலூர் குண்டூர் இந்திடிய நற்ப-பதிக்கொ ஞராயணனஞ் சிராமலைமெற் கற்பதித்தான்சொன்ன கவி ||—

Nos. 168 and 169.

(*A.R. Nos.* 63 *and* 64 *of* 1888).

ON PILLARS OF THE SAME CAVE.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. I., Nos. 33 and 34.

Nos. 170 to 219.

(*A.R. Nos.* 65 *to* 114 *of* 1888).

IN THE BRIHADISVARA TEMPLE AT TANJORE.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. II. Nos. 1 to 56.

No. 220.

(*A.R. No.* 115 *of* 1888).

IN THE NATARAJA TEMPLE AT CHIDAMBARAM.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. I, No. 155, and *Ep. Ind.,* Vol. V., p. 103 f.

No. 221.

(*A.R. No.* 116 *of* 1888).

ON THE MANDAPA AT THE EAST ENTRANCE INTO THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 . . [illegible] . . . வி[illegible] . . . யி . . . .
2 [illegible] . . [illegible] . . [illegible] . . . .
3 . யா[illegible] . . . . . .
4 . [illegible]||— [illegible] [illegible] [illegible] . . . .
5 ர[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ||— [illegible] . . .
6 . . வி[illegible] . . [illegible] . . .
7 . . . . [illegible] . . [illegible] . . .
8 [illegible] . . . .
9 ஸ்ரீவத்ஸநாயகெ . . கஸோ . வலி . . .
10 [illegible] . ர ந . [illegible] . .
11 [illegible]
12 [illegible] ஶிவ [illegible] . . . . .
13 . . [illegible] . . .
14 [illegible] ||— . [illegible] ஶிர [illegible] . . . .
15 [illegible] . .[1]

[1] The inscription is much damaged.

No. 222.

(*A.R. No.* 117 *of* 1888).

OUTSIDE THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE, NORTH SIDE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ உ யாண்டு முப்பத்தாறுவது நாள் நூற்றறுபது உ தொண்டைமானும் திரு-
வையாறுடையானும் மதுராந்தகப்பிரமாராயனும் ஆளுடையார் கொயிலுக்குச் சமு-
தாய-

2 த் திருமாளிகைக்கூறு தில்லையம்பலப்பல்லவர[ா]யனும் சிகாரியஞ்செய்வார்களும சாமு-
தாயஞ்செய்வார்களும் கொயில்நாயகஞ்செய்வார்களும் திருமாளிகைக்கூறுசெய்-
வார்களும் செய்-

3 யத்திருவாய் மொழிந்தருளினபடி உ ஆளுடையார் கொயிலில் திருவெதிரம்பலத்துக்
குறடு பொங்செ[ய்]யுமிடத்து இவ்விடத்துக்கல்வெட்டு(க்கு)படி எடுத்துத் தொண்-
டைமான் தான்

4 நிச்சயித்த இடத்திலெ கல்வெட்டக் கடவதாகச் சொல்லி முன்பு நாம் செய்யும்படி வந்த-
படிதவிரக் குலொத்துங்கசொழன் திருமாளிகைப் புறவாயில் வடபக்கத்திலெ கல்
வெட்டக்க-

5 டவதாகப் பெறவெணுமென்று தான் நமக்குச் சொன்னமையில் இப்படி செய்யக்கட-
வதாகச் சொன்னொம் இப்படி செய்யப்பண்ணுவது [|*] எழுதினொன் திருமந்திரஓலை
இ-

6 [ரா]ஜெந்திரசிங்கமூவெந்தவெளான் இப்படி திருவாய்மொழிந்தருளினார் இவை வில்ல-
வராயன் எழுத்து இவை காடவராயன் எழுத்து இவை விழிஞத்தரயன் எழுத்து
இவை சித்திராஜன் எழுத்து இவை தொ-

7 ண்டைமான் எழுத்து உ திருமகள் செயமகள் திருப்புயத்து இருப்ப இருநிலத்தொரு-
குடை நிழற்ற பெருவலிப்பாண்டியன் சுரமது விறங்க வம்புயர் மெருவில் புலி விளை-
யாட மாற்றரசென்னும் பி[ய]ர்

8 மாற்றி நாற்றிசைமன்னரும திறைதிறை வளர்ப்ப செங்கொல் திசைதொறுஞ் செல்ல
விக்கிரமத்தாற் சக்கரநடாத்தி விரஸிம்ஹாஸநத்து விற்றிருந்தருளிய த்ரிபுவநசக்ர-
வத்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெ-

9 வற்கு யாண்டு நாற்பத்தாறுவது ராஜாதிராஜவளநாட்டுத் தனியூர் பெரும்பற்றப்புலியூர்
உடையார் திருச்சிற்றம்பலமுடையாற்குத் திருநந்தவன[ப்]புறமாகவும் ஸ்ரீ[மாஹெஸ்வ-
ரர்]க்கு திருவமுது செய்ய மட-

10 ப்புறம் நம்பெருமாள் திருத்தங்கையார் மதுராந்தகியாழ்வார் வாச்சி[ய]ன் இரவி திருச்-
சிற்றம்பல[மு]டையான்பொரால் விலைகொண்ட நிலம் கிடாரங்கொண்டசொழப்-
பெரிளமைநாட்டு எருக்காட்டஞ்செ-

11 ரியான ஜயங்கொண்டசொழநல்லூர்ப்பால் ஸ்ரீ திருச்சிற்றம்பலவதிக்குக் கிழக்கு ராஜ-
ராஜன்வா[ய்]க்காலுக்கு வடக்கு இரண்டாங்கண்ணாற்று முதற்சதிரத்து நிலங் மூன்-
றெ இரண்டுமாவின் கிழ்எழுமா முந்திரிகை-

12 க்கிழ்முக்காலும் இங்கெ இரண்டாஞ்சதிரத்து நிலம் [illegible] இங்கெ ஓடை நிலமு[ம்*] [illegible] இங்கெ மூன்றுங்கண்ணாற்று
முதற்சதிரம் [illegible] இங்-

13 கெ மூன்றுங் கண்ணாற்று இரண்டாஞ்சதிரத்து [illegible] இங்கெ நா-ங்கண்ணாற்று உ-ம் சதிரத்து [illegible] இங்கெ இக்கண்ணாற்-

14 று இரண்டாஞ்சதிரத்து நிலம் [illegible] இங்கெ மூன்றுஞ்சதிரத்து [illegible] இதில் தாமினி நீக்கி தாம்-

15 பெற்ற [illegible] நல் பலதரமடக்கு [illegible] எட்டாந்தரமாக்கிக்கொள்கவென்று பிரஸாதஞ்செய்-
தருளிவந்த திருமுகப்படியும் மூல[ப]ருஷையர் சபாநியொகப்-

16 படியும் எட்டாந்தரமாக்கி குறைந்தமடக்கு ௫ சழஞ்சுவநா ந நிக்கி இறுக்க நிலைநின்ற மடக்கு ௫ ஞ்சறுவததிருசும் யாண்டு நாற்பத்தாறுவது நாள் நாற்பத்தாறினுல் தெவ-தானத்தொடெ கல்வெட்டிக்கொள்கவென்று பிரஸாதஞ்-

17 செய்தருளி வந்த திருமுகப்படியும் செதாயர் கடையிட்டுப்படியும் கல்வெட்டித்து உ

No. 223.

(*A.R. No.* 118 *of* 1888).

In the same place.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரு[ம]ன்னி வளர இருநிலமடந்தையும் பொற்சயப்பாவையும் சிர்த்தனிற் செல்வியும் தன் பெருந்தெவியராகி இன்புற நெடுந்துயி லூழியுள் ளிடை(த்)துறை-நாடுந் துடர்வனவெலி-

2 ப் படர்வனவாசியும் சுள்ளிச்சூழ்மதிள் கொள்ளிப்பாக்கமும் நண்ணற்கருமுரண் மண்-ணைக்கடக்கமும் பொருகட லிழத்தரசர் தம் முடியு மாங்கவன் றெவிய ரொங்கெழில் முடியும் முன்னவ-

3 ன் பக்கல் தென்னவன் வைத்த சுந்தரமுடியும் இந்திரன் ஆரமும் தெண்டிரை ஈழமண்-டலமுழுவது மெறிபடைக் கொள[ன்] முறைமயிற் சூடுங் குலதனமாகிய பலர் புகழ் முடியும் செங்-

4 கதிர் மாலையுஞ் சங்கதிர்வெலை தொல் பெருங்காவற் பல் பழந்திவும் செருவிற் சினவி லிரு-பத்தொருகா லரசுகளை கட்ட பரசுராமன் மெல்வருஞ் சாத்தாகிமற்றிவனெ[1] கருதி-யிருத்திய செம்பொற்றிருத்த-

5 கு முடியும் பயங்கொடு பழிமிக முயங்கி முதுகிட்டொளித்த செயசிங்க(ள)ன(ரு)ளப் பெரும்புகழொடு பிடியி லிரட்டைபாடி எழரைஇலக்கமும் நவநெதிக் குலப்பெரு-மலைகளும் விக்கிரமவிர சக்கர-

6 கொட்டமும் முதிர்படவல்லை மதுரமண்டலமுங் தாமடைவளையமும் நாமணக்கொணமும்[2] வெஞ்சினவிரப் பஞ்சப்பள்ளியும் பாசடைப்பழன மாசுணிதெசமும் அயர்வில் வண்-கிர்-

7 த்தி ஆதிநகரவையில் சந்திரன் தொல்கலத்திரு[3] விளை அமர்க்களத்துக் கிளையொடும் பிடித்-துப் பலதனத்தொடு நிறைகல[4]க்குவையுஞ் சிட்டருஞ் செறிபுன லொட்டவிஷெய-மும் பூசுரர் செரு நற்கொ-

8 சலநாடுந் தன்மபாலனை வெம்முனை அழித்து வண்டமர்சொலைத் தண்டபுத்தியு மிரண-சூரனை முரணற தாக்கித் திக்கணைகீர்த்தித் தக்கணலாடமும்[5] வராகவெல்கொடி இ-ராசபரிச்சின்னமும் இனையன-

9 பலவு முனைவை[யி]ற் கவந்து பொற்களவனத்துப் பார்த்திவ(ர்)ரானுர் முன்னருஞ் செய்-தறியாது பின்னருஞ்செய்து மென்றெண்ணித் தரியாது கைகலந்தன்னொர் படை-யார்த்தன திருமெனியில் செம்புனல் பொழிய

10 வீரமற்களத்து விசையபிஷெகஞ்செய்து விரஸிம்ஹாஸனந் திரியவிட்டருளிக் கங்காபுரி புகுந்தருளித் தன்றிருக்குலத்தியாவருஞ் செய்தறியாதது வாழிய ஒழுக்கந் தொன்றித் தன்றிருக்காதலனுகிய வென்றிற்தெரியற் கங்-

11 கைகொண்டசொழனையு மாங்கவன் றிருமகனுகிய விருநிலங் காவலாளவந்த பெருமாளை-யும் ஓங்கெழில்வளவன் மும்முடிசொழனையும் ஈங்கவன்றம்பி வென்றிறல் மிகுபடை-விரசொழனையும் வெள் ம[து]ராந்தகனை-

12 யுந் தராபதி திருமக னிராஜெந்திரசொழனையும் இருமுடிசொழன் ராஜராஜன் சுருதி நன்குணருஞ் சொழபாண்டியனையும் வரிசிலைத்தானைக் கரிகாலசொழனையும் சொழ-கங்கனெடு கழலுத்தமசொழனென்றிவர் தமக்கு வென்ற

---

[1] Read சாந்திமத்திவரண் in other inscriptions (see S.I.I., Vol. II, Part 1, p. 106).

[2] Read காமிடைவளை நாமணைக்கொணையும்.

[3] Read தொல்குலத்திந்திரதனை.

[4] Read நிறைகுலதன°.

[5] From here the wording is quite different from that of the other published inscriptions.

13 காமங் குடுத்துத் திருமுடி சூட்டித் தென்னவரிருவா முதலினர்க்குத் தன்குலமளித்துத்
நாமங் குடுத்துத் திருமுடி சூட்டித் தென்னவரிருவா முதலினர்க்குத் தன்குலமளித்துத் பொற்புரவி நடாத்தி [வி]றற்படைக்கவிகாமன் விரசலாமெக-
தார்க்கடலிலங்கையில் பொற்புரவி நடாத்தி [வி]றற்படைக்கவிகாமன் விரசலாமெக-
னைக் கடர்க்களிற்றொடும் அகப்படப் பிடித்துக் கதிர்முடித்-

14 தலை தடிந்து முனைவயிற் பகைத்து வந்திழி சளுக்கி யங்கெய்தின பரிபவ மின்னகாளி விக-
லமர்செய்து நிங்குவதென்று கடல் கிளர்ந்தன [கி]ளர்படை பரப்பி ஆர்கலி முடக்-
காற்றில் சளுக்கி கெட்டுடைதர ஆங்கவனை இருமடிமெ-

15 ன்கொண்ட கொவிரா[ச*]கெசரிவந்மரான உடையார் ஸ்ரீராஜெந்[தி]ரசொழதெவற்கு
யாண்டு உ0ச வது உடையார் ராஜெந்திரசொழதெவர் அணுக்கி நக்கன்பாவை
உடையார் திருச்சிற்றம்பலமுடையார் திருவானித்திருநாளில் உடையா ரெ-

16 ழுந்தருளும் அற்றைக்கு வெண்டும் அழிவுக்கும் உடையார்க்கு அமுதுபடிக்கும் அமுது
செய்தருளும்பொழுது ஸ்ரீமாஹெஸ்வரற்குச் சட்டிச்சொறு ஆயிரங் குடுக்கவும் திரு-
விழாவுக்கு வெண்டும் எண்ணைக்கும் உடையார் வழங்கிஅ-

17 ருளும் பொன்னுக்கும் பரிசட்டம் உள்ளிட்ட அழிவுகளுக்கும் காசு இரண்டுக்கும் இப்பரிசு
இக்குறித்த நிவந்தங் சந்திராதித்தவற் செல்ல ராஜெந்திரசிங்கவளநாட்டுத் தனியூர்
பெரும்பற்றப்புலியூர்க் கிழ்பிடாகைக் கிடாரங்கொண்டசொ-

18 ழப்பெரிளமைநாட்டுப் பராகரமசொழநல்லூற்பாற் குணமெந்கைபுரமென் றெறின நக-
ரத்துக்குப் பிரமாணப்படி கொண்ட நிலன் நாற்பத்தெழரையும் தில்லைஅழகநெல்லூர்
நிலத்தில் விலைகொண்டுடைய தொக்கபாடி

19 நிலன் ஆறரையும் மதுராந்தகப்பெரிளமைநாட்டு ராஜராஜநல்லூர்ப் பெரியபுலன் நிலன்
ஒன்றெமுக்காலெ முன்றுமா முக்காணியும் குந்தவைநல்லூர் மாளிகைவாழ்க்கைப்-
புலன் இரண்டினுல் நிலன் ஒன்பதெ மாகாணியும் அருமொ -

20 ழிதெவநல்லூர் செண்பகக்காவுஞ் செந்தபட்டனும் நிலன் ஒன்பதரையெ முன்றுமாவும்
இடைப்பள்ளம் நிலன் எழெ இரண்டுமா அரைக்காணி இதில் பிராமணன் உமைச்சா-
ணன் வாதுதெவன் மாதெவனுக்கு விலை வடக்கடையப் புலன் இரண்டினுல் நில -

21 ன் முன்றரை கிக்கி நிலனும் ஆகக் குணமெநகைபுரத்தொடும் எறின விரிவுநிலன் எழு-
வத்தெட்டெகாலெ அரைக்காணி இதில் ஒடைகளாலும் நாரைகாலாற்றூலும்
கொல்லைகளாலும் நத்தங்களாலும்

22 நிங்கு நிலன் முப்பத்துநாலெகாலெ அரைக்காணி நிக்கி விளைநிலன் நாற்பத்துநால்வெலி
இது பல கிடப்பினுலும் ராஜெநதிரசிங்கன் மரக்காலுக்குக் கலத்துவாய்த் தூணி இளைய-
மற(க்)க்காலால் வரிசை இட்டபடி நெல்லு நாலாயிரத்து ஐஞ்ஞூற்றுக்கலம் இதில்
மெல்வாரத்தாலுடைய

23 நெல்லு இரண்டாயிரத் திருநூற்றைம்பதின்கலம் இவை காசு ஒன்றுக்கு நெல்லு என்-
கலநெ தூணிப்பதக்காக வந்த காசு இருநூற்றருபத்துநாலெ முக்காலும் குணமெநகை-
புரத்துக் காலளவு கொல்கூலி உள்ளிட்ட அங்காடிப்பா[ட்*]டத்துக்கு வைக்கக்கடவ
காசு நாற்பதினுலும் ஆகக் காசு முன்னூற்-

24 (ற்)று நாலெமுக்காலும் இவையிற்றுக்குச் செலவாக மார்கழித்திருவாதிரைத்திருநாளை-
க்கு வெண்டும் வழக்கத்துக்கு பரிசட்டம் உள்ளிட்ட அழிவுகளுக்கு வெண்டும் காசு
நூற்றிருபதும் திருவானித்திருநாளில் அமுதுபடிக்கும் [வ]ழக்[க]ப்பரிசட்டத்துக்கும்
திருவிளக்கு எண்ணை நானூற் -

25 றுநாழி உள்ளிட்ட அழிவுக்குக் காசு நூற்றெண்பதும் திருமாசித்திருநாளில் திருத்தொண்-
டத்துகை விண்ணப்பச்செய்வாற்க்கு காசு ஐஞ்சும் ஆக காசு முந்நூற்றஞ்சும் கொண்டு
இக்குறித்த நிமந்தம் இந்தக் குண[மெ*]நகைபுரத்து எறின வியாபாரிகளும் வெள்-
ளாளரும் சங்க -

26 (க)ரப்பாடியாரும் சாலியரும் பட்டினவரும் உள்ளிட்ட குடிகளும் தச்சர் கொல்லர் தட்-
டார் கொலியர் உள்ளிட்ட கிழ்கலனைகளுங் கொண்டு இந்நிவந்தம் சந்திராதித்தவற்
செலுத்தக்கடவதாகவும் இவரெ இவ்வூர் வைத்த சாலை சிங்களாந்தகனில் உ -

27 ண்ணும் பிராமணர் இருபத்தைவர்க்கு நிவந்தமாக இவ்வூர்ப்பால் கொண்ட நிலன் ப[ா]-
ழாய் சங்கொடியான பரவைநங்கைநல்லூர்ப் பிர(ா)ம[ா*]ணப்படி விலைகொண்டு-
டைய நிலன்பதினைஞ்சரை இதில் பயிர்(ச்)செய்ய ஒண்ணாது நிங்கும் நிலம் ஐஞ் -

28 சரை நிக்கி நிலன் பதிற்றுவெலி இது மரக்கால் மெற்படிகாலால் நெல்லுப் பன்னிரு
கலனெ முக்குறுணியாக வரிசைஇட்ட நெல்லு இரண்டாயிரத்து நானூற்றைம்பதின்
கலம் இதில் மெல்வாரத்தால் நெல்லு ஆயிரத்திருநூற்றிருபத்தைங்கலம் இவை
யிற்று -

29 க்குச் செலவாக சாலையில் உண்ணும் பிராமணர் இருபத்தைவற்கு நாள் ஒன்றுக்கு அரிசி தூணிப்பதக் கிருநாழியாக ஐஞ்சு இரண்டு வண்ணத்தால் நெல்லுக் கலனெ முக்குறுணி ஐஞ்ஞாழியும் கறி . . . . நெல்லுத் தூணியும் மிளகு ஆழாக்குக்கு நெல்லு ஐஞ்ஞாழி உரியு-

30 ம் புளி ஐம்பலத்துக்கு நெல்லு நானாழியும் உப்பு இருநாழிக்கு நெல்லு ஐஞ்ஞாழியும் மஞ்சள் கைய்சுக்கு நெல்லு உரியும் நெய் உரிஆழாக்குக்கு நெல்லு ஐங்குறுணியும் தயிர் குறுணிறுனாழிஉரிக்கு நெல்லு முக்குறுணி ஒருநாழி . . . . . வெற்றிலைப்பற்று இரண்டரைக்கும் பாக்கு நூற்றுக்கு நெ -

31 ல்லுக் குறுணிஐஞ்ஞாழியும் விறகு கட்டு ஒன்றுக்கு நெல்லு முக்குறுணிநானாழியும் சனி ஒன்றுக்கு எண்ணை உரிஆழாக்குக்கு நெல்லு ஐங்குறுணியும் சாலைமடையன் ஒருவனுக்கு நெல்லு அறுநாழியும் மெற்படியானுக்குப் புடவை . . . நெல்லு எண்கலமும் குசவன் ஒருவனுக்கு நெல்லு நானாழியும் வாழ்வா -

32 ச்சி தண்ணீர்கலம் கொ[ண்*]டுவருவானுக்கு நெல்லு நானாழியும் பணிசெய்ய பெண்டுகள் ஐய்வற்கு நெல்லு குறுணியும் மெற்படியாருக்கு புடவைக்கு நெல்லு பதின்கலமும் அறதெயன் ஒருவனுக்கு புடவை முதலுக்கு நெல்லுப் பதின்கலமும் . . . . . வான் ஒருவனுக்கு நெல்லு குறுணிநானாழியும் ஆக நாள் [ஒன்றுக்கு நெ] -

33 ல்லு முக்கலநெ முக்குறுணியாக ஓராட்டைக்கு நெல்லு ஆயிரத்திருநூற்றிருபத்தைந்கலநெ எழுகுறுணி நானாழி உள்பட குறித்த நிவந்தங்கள் யாண்டு இருபத்துநாலாவது முதல் சந்திராதித்தவற் நிவந்தம் செல்லக் கல்வெட்டியது உ

No. 224.

(*A.R. No.* 119 *of* 1888).

In the same place.

Published in *Epigraphia Indica,* Vol. V, p. 105.

No. 225.

(*A. R. No.* 120 *of* 1888).

In the same place.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

[1] The numbering of the verses in the original is not clear. While the first six are marked 11, 60, 68 and 60 (thrice) respectively, the succeeding 25 verses are marked with double figures. The first of these is the serial number of the verses (7 to 31) and the second is irregularly 56, 76, 44, 60, 64, 77 or 22. Could the verses be quotations from a recognized work?

[illegible]
[illegible]
[illegible]

4 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

6 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

9 [illegible]
[illegible]

[1] Perhaps we have to read [illegible].

[2] The metre is faulty.

[3] Five syllables (— — ⏑ — ⏑) have been omitted by mistake before the letter [illegible].

வ்யாடீக்வாராம் ஶிரயழ-உமரு-உமஉ-யசாணீ மிரிஜாகாஷ்வ்யூரூஜிநழ வீஷ்வாவ்யநூ-
த்து(ர)[ம*]வயொ ரயாாநாடியிகாஜ்ஜெ[ர*] விகவிகஶ்ரீகணகீத்திக்நூரா [|*]ஈ-ஞ்த்தி-
[ம*]கவூஷ்ணாஸ்ஹொாதூவகஸீம் காஜ்ஜ்ர காரோவூ காம் கூநூ்யாழ வ ஶ[ர*]க-
காமஹவடிகஜ்ஜவூாஜீவல் வாயவூ-உமகூ-எமகூ-ஹாவாரூ உதி ஶாகாழ ஹாவி
ஶிவாழ்-ஞ்த்திமஹாவொாயா[ம*]வஹஜ[1] ஷம்வாஜ்ம் கிமூ வெஜ்வாஹூவயேநா[த]வூ-
வகெ வரா [|*] காழ்-ஞ்த்திம் விகிவெஜ்ஞொகவர[ரீ*]நஜ-

10 வ்யஜாழ வாவநீ[ழ*]வொயழ வ்யூகாஞொசஹொ விஷி[த*]வா [த]ஷிஜ ஷகாஹூ-
ணீ[ீ*] உமள-எமள- கஷி[ஜ*]ஜெவூாஶ்ஜிவரிஜாஷிகா: காஈகொஷ்ஷூீதாயா: வ்யா-
கார[ஜ்ர]ஈ[வி]டியிகஈவெள கஜஷ்வாஜ்ஜவஜ [|*]கிவெஜகவூ[ீ*]ஷ்வகிநடி-
நாஷூநயொஶூவ்யகாரம் ஷகூழ ஜகூ ஷகாஈகேரொக் ஹஞ்ஷணழ ஈளவிவஞ்-
ஷ்ழ-உமஅ-கூமஅ-வீநாம்வ[ர*]ழ காஜநஷெஷெவூாஷ்வகாஈஜொஷெ ஷூதிரோஷூ-
காயா: [|*]வகார யஜெஶிவிஞாஷிநாம் வநாஜ்ய-ஞ்ரோம்வாநாம் கரொதி - உமகூ-
சமச - கிஜாய ஈஜெஜவ வகார ஷாஜழ வாஜூழ ஶிஞாஷிநரொஞகவீர:[|*]
யஷூரம் ஶஈவஷூ கிஜெகஶ்ஜிவாயா: கீூாயஞ்ரா ரவயதி ஷூாவூழ[2] -நம-சமச-

11 தஜெஜவொவீயாவதிஷாகாயா நீ[யா]காம் ஶிஶஞ்நாஜெஜஜக்ஷீஜொஷ்ஷடியகேரா-
ஜெஷ மிகூாம் ஷிஹஞ்திழ[|*]ஷூாவூா ஷா ஷி வ்யமஈவஜவீ ஷாநாகம்வாஶயாநாழ
வாம்ஷாம் ஞொகதிாக்யஜநந் ஜாவூவி[ஷ]ஜஜெவ -நமக-கூமஅ- எல்லை கடலால்
இகல்[வென் த]ணக்க வஜ செல்வமெலாம் தில்லைச் சிற்றம்பலத்து தொல்லைத் திருக்-
கொடுங்கை பொன்மெஜா ஜிண்டைக்களிபி ஜருக்கொடுங்க வெல்கூத்த ஜான் உ தில்-
லையில் பொன்னம்பலத்தைச் செம்பொநால்- மெஜு வானெல்லையைப் பொங்காக்கிநா
நென்பரால் தில்லை வடவெஜர் செல்வமெலாம் வாஜக வெல்வா-

12 ங்கும் குடைவெஜர் தொண்டையார் கொல் உ தென்வெஜர் கூ[பிமிஜ]செஜமிழர் தென்
கொயில் பொன் மெஜு திக்கைப்புகழ் வெஜாஞெற்கும் குற்றம் பல கண்டொன்
கொவிழைக்கு வெல் கூத்தன் சிற்றம்பலத்திலெ செந்து உ பொன்நம்பலக்கூத்தாடு
மிடம் பழ[மரை]வில் பொன்நம்பலக்கூத்தர் பொன்மெஜார் தென்நர் மலைமன்நர்
எனை வடமன்றக் குலமன்நர் செல்வமெலாம் கொண்டு [தி]ல்லைச் சிற்றம்பலத்தெ
பொம்பலஜன்னை மல்லற்கடற்றூன் வாழ்க்கூத்தன் வில்லவுதொ நம்புசெர் வெஞ்-
சிலையின் ஆற்றலனை மாற்றிய கொன் செம்புமெவித்தான் தெரிஞு

13 எனை வட வரைசர் இட்டிடைஜ செம்பொநால் எனவென தில்லைநாயகற்கு ஆனை சொதி
கலமா மாமயிலை தொணடய[ர்*]கொன் கூத்தன் பரிகலமாக செய்தமைத்தான்
பா[ர்*]த்து உ தெள்ளு புநற் தில்லைச் சிற்றம்பலத்தா[ர்*]க்கு தள்ளி எதிரம்பலஜாதம்
பாதம் புள்ளுண்ண நற்பிக்கம் கொண்ட நரசொகவிரன் செம்பொற்நடிக்கம் கொண்-
டான் புரிந்து உ இட்டான் எழில் தில்லை எம்மாற் கிசை விளங்க மட்டார் பொழில்
மணவில் வாழ்கூத்தன் ஒட்டாறை இன்ந மற்ற நித்தானநெற்றிநான் நிண்டொளி-
செர் செம்பொற் தனிக்காளம் செய்து உ ஆ[டு*]னத்தனிதெனுக்கு அம்பலத்தெ
கர்ப்பூரம் நிடு ஜிரு -

14 விளக்கு நிடமைத்தான் கூடா ரடிக்கத் தினைநரியும் புள்ளும் கடிக்கப் பெருங்கூத்தன் தான்
உ பொன்னம்பலம் சூழப் பொன்னின் திருவிளககால் மன்னுஜிருச்சுற்று வஜமைத்-
தான் தென்நவர் தம்பூ பெறுவார் குழலாரொடும் பொருள் பெருமாவெற தொண்-
டை[யா]ர் மன் உ சிற்றமபலத்தானை எற்றிகா ரெவ்வடத்து பொற்றுததால் வஜ
கொழுநெதிபால் பற்றெுசகு கட்ட வஞ்சநம் வெனு கார்மணவில் கூத்தன் திருக்கட்ட
வஞ்சநமாஞ் செய்து உ தொல்லைப் பதித்தில்லைக் கூத்தற்குத் தொண்டையர் கொன்
எல்லைத் திசைக்கரிகள் எட்டளவம செல்வப் பொய-

15 சாலமுதுபெய்தடிக்க தாரட்டிகத் தங்[கு*]தொணடையர் கொன் பாலமு[து*] செய்வித்-
தான் பரிஞு உ ஆடுந் தெளிதெனை ஆயிரநாழி நெயயால் ஆடும்படி கணடான் அன்-
றிஞர்கள் ஓடுக்கிறஙகண்ட நாளன் சிநக் களிற்றூன் ஞாவமறங் கண்ட தொண்டை-
யர் கொன் ஆங்கு[உ] நட்டப்பெருமான் [நா]ம ஞாநங் குழைஜளித்த சிட்டப்பெரு-
மான் திருப்பதியம முட்டாமைக் கெ[ள்*]ப்பொ[ர*]க்கு மண்டபத்தைச் செய்தான்
தெவ்வெஜர் கெடவாட்டிக்கும தொண்டையர்கொன் மன் - மலலக் குலவரையால்
நூற்றுக்கால்மண்டபத்தெ தில்லையபிரானுக்கு செய்தமைத்தான் கொல்லமழிவு
கண்டான் செரன் அளப்பரி-

---

[1] Read ஶாஹாம் யொவஹஜ.

[2] Read ஞாவூழ.

16 ப ஆற்றல் [கிழிவ]கண்டான் தொண்டையர்கோனெறு உ தில்லைப் பெரிய திருச்சுற்றுமா-
ளிகை எல்லைக்குரைவண்போ விண்டமை[த்*]தான் தொல்லைநீர்மண்மகளைக் [க]ங்-
கோன் மதிக்குடைக்கீழ் வீற்றிருத்தி உரை மருவும் தொண்டையர்கோ னுற்று உ
புட்கரணி கல்சாத்துவித்தான் பொற்(பொற்)கோயில்வாய் விக்கானம் பார்ப்பட-
ந தன்மேல் விதித்து திக்களவு மாகடத்திக் கோல் நடத்தும் வாள்கூத்தன் மண்ணில-
வரும் தாகடத்தில் சீடுவித்தான் தான் உ வீதிரும் நல்விளக்கும் வீற்றிருக்க மண்டப-
மும் மாதரும் பாதமும் மருழ்வார்க்கும் பொதுளும் தில்லைக்கெ செய்தான்

17 திசைகளுற பொய் நீற்கும் எல்லைக்கெ செல் கலிங்கரெறு உ கடக்கயின்கோ னம்பல-
த்து நாயகச் சென்[தெ]ளின் கிடக்கவின்கோள் பச்சைப்பாங்கெனுக்கடக்கார் கரு-
மாணிகைய் மெல் பகடுதைத்த கூத்தன் திருமாளிகை யமைத்தான் சென்று உ எப்-
வுலகும் எவ்வுயிரு மின்றுமெழி வழியாரு செவ்வியான் கோயில் திருச்சுற்றைப்-
பவ்வஞ்சூழ்எல்லை வட்டன்தங்கோற்கியல் விட்ட வாட்கூத்தன் தில்லைவட்டத்தெ
யமைத்தான் சென்றஉ வாளுடைய பொற்பொ[து]வின் மன் கடந்தனைடனமாடும்
ஆளுடைய பாவைக் கவிஷேகம் வெளுடைய பொற்பினுன் பொன்னம்பலக்கூத்தன்
பொங்குசடவெற்பினுற் [ச]ரத்தினு -

18 ன் வெறு உ செய்தாம்பன் வாய்மயிக்கு தில்லையம் தெவிக்கும் [பி]ராம்பரஞ் சமைத்-
தான் பெரொவிகிர் மொதா வலைகின்றவெல்லை பபையனுக்கெயாக மலைகின்ற தொண்-
[டை*]யார் மன் உ செல்வித்திருநறக் கண்(ண)ணுளைகரித் தில்லைக்கெ நல்ல மகப்-
பாவெண்ணை நான்தொன்றும் செல்லத் தான் கண்டா னரும்பயர்கோன் குன்றைக்க
கிர்ஞாலமெல்லாங் கொண்டான் தொண்டையர்கொன் உ பொன் றுலகு தாம் புலியூர்
தொழுவத[ற்]து குன்னிழிகின்ற செ[ச]ாக்கமால் தென்னர் . . . டாமற் செருத்த
கூத்தன் செம்பொன்னின் கொடி புறஞ் செய்தகுமா உ ஆதிசெம்பொன்னம்பலத்தி
லம்மாநெழுநருளு -

19 ம் விதியும் பொன்மெய்ந்தெனனுய் மெல்விளக்கும் சொதிக் கொடியுடைத்தா
(பொன்) பொன்னுல் குறுகவலான் ஒன்றும்படி யமைத்தான் தொண்டையர்கோ(ா)ன்
பார்த்து உ நாயகர் வீதி எழுநருளும் நன்னுளால் [தூ]ய கருவெழு தூபத்தால்
பொய்யொளிசெர் வான்மறைக்[க]ண் பானிம்பண்மகவ[ன்] வண்புகழால் தான்
மறைக்கூத்தன் சமைத்து உ பாருமைய் மொட்பச் செய்வீர் சிரியர் திருவுருவமான
திருக்கொலம் பெருகொளியால் காட்டினுன் தில்லைக்கெ தாசங்[வா]ய் வெங்கலியை
ஓட்டினுன் தொண்டையர்கொன் உ என்றுஞ் சிற்றம்பலத்தொங் கொமா னந்திசங்
கொடு முல-

20 கெதக[ச்சா]ங் தமைத்தான் கல்லுவந்துயினக் கொள்வீர் கொள்வொன்னல் வெல்க-
ளெ[ர்]களிரி[வளி]த்திடு தொண்டையர்கொன் [வெ]ன்று உ மன்னும் திகழ் தில்-
லைக்கெ வாணிக்க. சகணத்துன்று பொழில் மணவில் தொண்டைமான் என்
று ஞுண்ணக்கண்டான் இகல்வெஞராகம் பருஞுண்ணக் கண்டான் பரிஞு உ
தில்லை தியாகவலி விண்சிற் பஞ்சவினி எல்லை நிலங் கொண்டிறைபிழிச்சி தில்லை
மறைமுடிப்பார் விதிமடஞ் சமைத்தான் மண்ணோர் கு[றை]ற முடிப்பார் தொண்டை-
யர் கொ[உ] என்றும் பெறுதலால் எருவிழிற் புலியூர்மன்றி நடனுக்கு

21 மா மத்தக் குன்று குடுத்த[ருளி] மண்ணிற் கொ[டுங்]கலி வாராமெ தடுத்தான் தொண்-
டையர் கொன் ரூன் உ முத்திறத்தா ரிசன் முதற்திறத்தை பாடியவர் ஒக்கமை-
த்த செப்பெட்டினுள்ளி னெழுதித் தலக்கிவெல்லைக் கிரி[வா]யிசை யெழுதினுன் கூத்-
தன் தில்லைச் சிற்றம்பலத்தெ சென்று உ தில்லை வளரும் தெளிதெனொளி தழைப்ப
நல்ல திருஞோவனஞ் சமைத்த வில்லத் திருக்கொட்டங்கொள் வாழ்வெஞர் கொற்றக்-
களியானைபிட்டங் கொள் காலிங்கரெறுவ ஞூருபிர முகமாங் கமைத்தான் னென்சின-
த்தி பாருக வெல்களிற்று வாட்கூத்தன் கூருளும்

22 வல்லிச் சிறுகிடைக்குக் கான்வளர் நாடஞ் செய் தில்லைச் சிற்றம்பலத்தெ சென்று உ மாசி
க்கடலாடி விற்றுருக்க மண்ட[ப*]மும் மாசற்றவற்றைப் பெருவழியும் யிசற்கு தெற்-
புலியூற்கெ யமைத்தான் கூத்தன் திசையணைத்து மன் புலியானை நடக்கறையத்து உ
ஓங்கிய பொன்னம்பலத்தார்க் கொராயிரஞ் சுரவி ஆங்களித்தா னெற்றெதிர்ஞாரா-
யிழையார்[த]ங்காதொக்கி உடலாவி யுயிர் காட்ப்பொக்கி இருக்கென்ற தொண்டைய-
ரெறு உ தொல்லொர்வாழ்தில்லைச் சுடலை யமந்தார் கொயில் கல்லால் எடுத்தமைத்-
தான் காசினியிற் ெ[பா]லன் மறை -

23 வளர்க்க வெங்கலியை மாற்றி வழு[வா]ம லறம்வளர்க்க காலிங்க ஞய்ந்து உ தில்லை முவா-
யிரவர் தங்கள் திருவளர்எல்லையில் பெரொிக்கெழில்மதகு கல்லினுற்தாநமைத்தான்
தெவெஞற்கெல்லான் கலஞ விரவாநமைத்தான் தொண்டையார் மன் உ ; உ ஹாரவ
இது வெட்டுவித்தான் காலிங்காய(ா)ர் ஆண்ட அரசு :—அறமறவற்க அறமல்லது
துணையில்லை : உ திருச்சிற்றம்பலம் உ

No. 226.

(*A.R. No.* 121 *of* 1888).

INSIDE THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE, WEST SIDE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ||—[புய]ல் வாய்க்க வள[ம் பெரு]க[ப்] பொ[ய்யாத நான்மறைபி]ன் செயல்
வாய்ப்ப [தி]ருமகளும் ஜ[ய]ம[களு]ம் சிறந்து [வா]ழ வெ[ண்]ம[திபொற்] குடை
விளங்க வெல்வெந்தர் அடிவணங்[க][ம]ண்மடந்தை ம[ன]ங்க[ளி]ப்ப மனு[நி]தி த-

2 ழைத்தொங்கச் சக்கரமுஞ் செங்[கொலு]ங் திக் . . . . கற்[ப]-
காலம் புவிகாப்ப பெ[ா]ற்ப[மைந்த] முடி [புனை]ந்து செம்பொன்விரஸிஙு[ா*]-
ஹாஸனத்துப் புவனமுழுதுடையாளொடும் விற்[றி]ருந்தருளிய கொப்பரெ[கச]ரி -

3 வதூரான த்ரிபுவ[ன]ச்சக்கரவத்திகள் . . . . . . [யாண்டு ஐ]ஞ்சாவது ந[ா]ள்
[நா]ுடுயி ஞல் வ்ரு[ஸா]தஞ்செய்தருளின திருமுகப்படி விருச்சிகனுயற்றுத் தியதி ஒ-
ன்றினல் ராஜாதிராஜவளநாட்டுத் தனி[யூ]ர்

4 பெரும்பற்றப்புலியூர் வாச்சியன் திரு . . . . [சுங்கந்]தவி[ர்*]த்-
தருளின குலொத்துங்கசொழதெவர் மகளார் அம்மங்கையாழ்வாரான பெரியநா[ச்சி]-
யார்க்கு அந்நிய ஞமகாணத் -

5 திட்டுக்குடுத்த பரிசாவது இவ . . . . மயி . . . [சி]யன்
பாணி திருச்சிற்றம்பலமுடையானும் இ . . . . . மகன் திருச்சிற்றம்பலமுடை-
யா[ந்*] நக்கனும் இவந் தம்பி

6 [தி]ருச்சிற்றம்பலமுடைய . . . . [தம்]பி [திருச்சி]ற்றம்பலமுடையாந் . .
. . . இவந் தம்பி இளைய திருச்சிற்றம்பலமுடையாந் கண்ணியும் இ . . . . . ணி
திருச்சிற்றம்பலமுடையானை முதுகண்ணாக[வு]-

7 டைய . . . . . . [திருச்சி]ற்றம்பலமுடையாந் திருச்சிற்றம்பல[முடை]ட[ய]ானும்
இவனையெ முதுகண்ணாகவுடைய இவந் தம்பி திருச்சிற்ற[ம்பலமுடை]டயாந் [தி]ருவ-
னந்திசனும் இவனையெ முதுகண்ணா -

8 கவுடைய . . . . திருச்சிற்றம்பலமுடையானும் மயி . . .
. . . . [ண்]ணியும் இவனையெ முதுகண்ணாகவுடைய இவந் . . . . .
திருச்சிற்றம்பலமுடையானும் ஆக இவ்வனைவரும்

9 வாச்சி[யந்]மாதெவ . . . . . ம் இவந்தம்[பி] . . . . . ந்தானையும் . . . தம்
. . . . . . ந்தெவனை முதுக்கண்ணா[க] வுடைய இவந் மாதா தெவந் மாதெவந்
வ்ராஹ்மணி கண்[ணையு]ம் இவனையெ முதுகண்ணாகவுடைய இவநுடந்பிறந் -

10 தான் பெ . ற்ற க்க . . . . . ப . . [முடையாள்] பூத . . . .
. . ம் ஆக [இ]வ்வனைவரும் ஆக இவ்விருவரும் பக்கல் இவர் தம்முடைய காசை.
யிட்டு என்பொரலெ அந்நிய நா[மகர]ணத்[த]ால் விலைகொண்டு அனுபவிக்கிற மணற்-
கொல்லை -

11 நிலம் இவ்வூர் வடபிடாகை மதுரா[ந்த]கப்பெரி[ளமைந]ாட்டு மணலூரான அபி[ம]ான-
மெருநல்லூர்பால் ஸ்ரீசுந்தரசொழவதிக்கு மெற்[கு ஸ்ரீ]ராஜராஜவாய்க்காலுக்கு
வடக்கு நாலாங்கண்ணாற்று

12 முன்ருஞ்[சதிரத்]து நான் இவர்க்கு அன்னிய நாமகரணத்து . . . . . . க்கும் மணற்-
கொல்லை நி[லத்]துக்கு எல்லை உழைச்சாணன் குமாரந்தத்தன் மணற்கொல்லை[நி]லத்-
துக்கு கிழக்கும் இந்த மயிலைக் கவிசியன்பா[ணி] திரு -

13 ச்சிற்றம்[பலமுடைய]ான் உள்ளிட்டார் மண[ற்]கொல்லைக்கு தெற்கு[ம்] இவர்கள் ம-
ணற்கொல்லைநிலத்துக்கு மெற்கும் இவர்கள் மணற்கொல்லை நிலத்துக்கு வடக்கும் ஆக
இவ்விசைஞ்ச இன்னான்கெல்லையிலும்

14 உள்பட்ட நிலம் நூற்றிருபத்தெட்டுக்குழி கொண்டது ஒரு மாவாக அளந்துகொள்ள வந்-
த மணற்கொல்லைநிலம் கால் இன்னிலம் காலையும் இக்கொல்லைநிலத்துக்கு பழம்படி
நிர் இறைக்கவும் பாய்வும் வாரவும்

15 உடைய உரிமைகளும் ஆக இத்தனையையும் பிருனூறுகாசு இட்டு என்பொரலெ அன்னி-
யநாமகரணத்தால் விலைகொண்டு அனுபவித்துவருகிறமையில் என்பொரால் விலை-
கொண்ட ஒலை மெல்பட்ட மணல்கொல் -

16 லைநிலம் காலும் இன்னிலத்துக்கு பழம்படி உடைய உரிமைகளும் உடைமைகளும் ஆக
இத்தனையும் இந்த இராஜெந்த்ரசொழரான சுங்கந்தவித்தருளின குலொத்துங்கசொ-
ழதெவர் மகளார் அம்மங்கைய[ா] -

17 ழ்வாரான பெரிய நாச்சியா[ர்*]க்கு க்ஷேமமாக ஸம்மதித்து அந்நிய நாமகரணத்திட்டுக் குடுத்தேந் இந்த இராஜேந்திரசோழரான சுங்கத்தவித்தருளின குலோத்துங்கசோழதேவர் மகளார் அம்மங்கை ஆழ்வாரான

18 பெரியநாச்சியா[ர்*]க்கு வாச்சியந் திரு[ச்சி]ற்றம்பலமுடையான் சங்கரநான தென்னவந் பிரமாராயநேந் இப்பரிசு இந்த வாச்சியந் திருச்சிற்றம்பலமுடையாந் சங்கரநாரான தென்னவந் பிரம்மாராயர் எழுதுகவென்று அ-

19 ருளிச்செய்ய எழுதினேன் . . . . திருக்கழிப்பாலைஉடையாந் உமைபங்கனேன் இவை என் எழுத்து ||உ இப்படி சம்மதித்து அந்நியநாமகரணத்[தி]ட்டுகு -

20 டுத்தே[ந்]ந் வாச்[சி]யந் திருச்சிற்றம்[பலமுடையான் ப்ர]ஹ்மாராயனேன் இவை என் [எ]ழுத்து ||உ இப்படி அறிவேந் வாச்சியன் நக்கந் பொன்னம்பலக்கூத்தனேன் ||— இப்படி அறிவேன் உமை[ழ] -

21 ச்சாணந் வடுகன் திருச்சிற்றம்பலமு[டையான்] . . . . றிவேன் வாச்சியன் தேவன் [நக்]கனேந் ||உ இப்படி அறிவேன் வாச்சியன் நக்கன் [ச]ங்கரனேன் உ இப்படி அறிவேன் வாச்சி[ய] -

22 ன் பொன்னம்பலக்கூத்தன் சங்கர [னேன் உ] . . . . ன் வாச்சியன் கன்தன் மாதே[த]வ[னே]னன் ||—

No. 227.

(*A.R. No.* 122 *of* 1888.)

INSIDE THE SECOND PRAKARA, RIGHT OF ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE, WEST SIDE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ]||* [புயல்] வா[ய்]த்[து] வளம் பெருகப் பொய்யாத நான்மறையின் செயல் வாய்ப்பத் திருமகளும் ஜ[யமகளு]ம் [சி]றந்துவாழ வெண்மதிபோல் குடை விள[ங்]க வெல்வேந்தர் அடிவணங்க மண்மட[ந்]தை மனங்களி[ப்ப]

2 மனுநிதி [தழைத்தோ]ங்கச் சக்கரமுஞ் செங்கோலு[ம் தி]க்கனைத்தும் செல ந[ட]க்க கற்பகாலம் புவிகாக்[கப்] பொற்பமைந்த முடி[பு]னைந்து [தே]ச[ம்]பொ[ன்வி]ரஸி[ம்]ஹாஸ[ன]த்துப் புவநமுழுதுடை[ய]ாளொடும் வீற்றி -

3 ருந்தருளி[ய கோப்ப]ரகேசரிவந்மரான திரிபுவநச்ச[க்]கரவர்த்திகள் ஸ்ரீவீரராஜேந்திரதேவற்கு யாண்டு [ரு]ஆவது நாள் இருனூற்றுநாற்பத்தஞ்சின[ல்] வ்யவஸ்தைஞ் [செய்த]ருளி வந்த செய்யும் படிப்படி |||உ ஜயங்[கொ]ண்டசோழமண் -

4 [டலத்]து [புலியூர்] [கோ]ட்டத்து குன்றத்தூர்நாட்டுக் குன்றத்தூர் வெண்குளப்பாக்கிழான் அரையன் தில்லைநாய[க]ன[ரா]ன நந்திபன்மன் தான் ஆளுடையார்க்கு [சாத்தி]அ[ருளத் திரு]ப்பள்ளித்தாமம் ஆக்கத் தில்லைந[ா]யகன் திருநந்தவன -

5 மென . . . [செய்ய]வும் இத்திருநந்தவனஞ் செய்யும் பேர் நால்வற்கும் இநந்தவனத்துக்கும் பெரும்பற்றப்புலியூர் [மூலபருடை]யார்பக்கல் இவன் விலைகொண்ட நிலத்துக்கு ஊர்க்கணக்கு

6 [உ]த்தமபிரியன் எழுத்[தி]ட்ட கணக்குப்படி பிடாகை அச்சே[சரி]ச் சாத்தங்குடியான மஹிபாலகுலகாலநல்லூரில் குந்தவைவ[தி]க்கு மேற்கு உத்தமசோழவாய்க்காலுக்குத் தெற்கு இரண்டாங்கண்ணாற்று இரண்டாஞ்ச[திரத்]து வா[ச்சியன்]

7 இரவிகூத்தனை முதுகண்ணாக உ[டைய] இவன் ப்ராஹ்மணி தேவன் நிவியும் இவன் மகன் கூத்தன் இரவியும் பக்கல் விலைகொண்ட நிலம் அரையே மூன்றுமாவும் புதுமாடம்பட்டான மண்ணைக்கடாந்தகநல்லூரில் குந்தவை . . . .

8 கணவதிவாய்க்காலுக்குத் தெற்கு நாலாங்கண்ணாற்று மூன்றும்சதிரத்தும் அஞ்சாங்கண்ணாற்று மூன்றுஞ்சதிரத்தும் தில்லைநாயகந் திருச்சிற்றம்பலமுடையாந்பக்கல் விலைகொண்ட நிலம் அரையே . . . .

9 ரைக்காணிக்கீழரையும் திருவெ[ங்]களமாந ஜநநாதநல்லூரில் தி[ரு]ச்சிற்றம்பலவதிக்குக் கிழக்கு உத்தமசோழவாய்க்காலுக்குத் தெற்கு இரண்டாங்கண்ணாற்று இரண்டாஞ்சதிரத்து மாறன்திரியமுடையா[ன் உள்ளிட்டார்]

10 பக்கல் விலைகொண்ட நிலம் ஒ[ருமாவு]ம் ஆக ஊர்ப்படி தரம்பெ[ற்ற] நிலம் ஒன்றரையே இருமாவரைக்கீழரையும் அஞ்சாவது பசாந்முதல் ஆளுடையாற்க்குத் தேவதாநமாய்த் திருநந்தவநப்புற இறையிலிய[ாய்]

11 பலாவவையொடுங் கூட்டவும் இந்[நி]லத்து மடக்கு ஒபாதியால் வந்த நிலத்துக்கு இவ்வூர் [தி]ண்ட நிச்சயித்த ஒபாதியாவுள்ள காசு ஊரில் கழிக்கவும் இந்நிலத்தில் திருநந்தவநமாகச் செய்த நிலம் நிகலா[க]

12 நிக்கவும் நிக்கின்ற நிலம் திருநந்தவனக்குடிக[ளு]க்குக் கொற்றுக்கு ஜீவிதமாக அடைக்க-வுங் கடவதாகப் பெறவெணுமென்று நந்திபன்மந் தான் நமக்குச் சொன்னமையில் இப்படி செய்யக்கடவதாகச் சொல்லி

13 வரிக்குக் கூறுசெய்வார்கள் கணக்கிலும் இ[ட்]டுக்கொள்ளக்கடவதாகவும் இன்நிலம் நந்தி-பன்மன் விலைகொண்ட பிரமாணங்கள் கொயிலி[லெ] ஒடுக்கக்கடவதாகவும் இப்-படிக்குத் திருப்பூமண்டபத்திலெ கல்வெட்டக்கட -

14 வதாகவுஞ் சொன்னொம் இன்நிலத்தில் திருநந்தவனஞ் செய்து நீங்கல[ா]க நீக்குகிற நிலம் நீக்கி நிக்கின்ற நிலம் இத்திருநந்தவனக்குடி[களு]க்குக் கொற்றுக்கு ஜீவி[த]மாக அடைக்கவும் இவர்கள் மற்றுள்ள திருநந்த[வனக்கு] -

15 டிகள் அளந்துவ[ரும்]படியால் உள்ள திருப்பள்ளித்தாமம் திருப்பூமண்டபத்துக்கு முத-லாக அளக்ககடவதாகவும் இப்படிக்[கு][த்] திருப்பூமண்டபத்தி[ெ]ல கல்வெட்டவும் பண்ணி நந்திபன்மன் இன்நிலம் விலைகொண்ட பிரமாணங்கள் கொயி -

16 லிலெ ஒடுக்கி இத்திருநந்தவன[க்கு]டிகளுக்கு ஜிவிதமடைத்த நிலத்துக்குக் குடிமை கொள்ளாதொழியவும் பண்ணுவது||—எழுதினான் திருமந்திரஓலை ராஜநாராயணமு-[வெந்]தவெளான்||உ இப்படி திருவா[ய்]மொழிந்தருளினார் இவை நுளம்பராயன் எழுத்து ||—இ[வை]

17 காங்கெயராயன் எழுத்து||—இவை [ப]ல்லவராயன் எழுத்து இவை விசை[ய]ராயன் எழுத்து|—இவை வயிராதராயன் எழுத்து|—இவை விழுப்பாதராயன் எழுத்து இவை அளகராய[ன் எ]ழுத்து |உ இவை . . . . இன் நிலங்கள் அன்நிய நாமகரணத்திட்டுப்படி செம்பொலை-

18 த்ரிபுவநசக்ரவர்த்திகள் ஸ்ரீவீரராஜெந்த்ரதெ[வ]ற்கு [யா]ண்டு ரு ஆவது கற்கடகநாயற்-[று] தியதி உய்டுனல் ராஜாதிராஜவளநாட்டுத் தநியூர் பெரும்பற்றப்புலியூர் [வா]ச்சியன் தெ[வந]க்[க]நென் ஜ[யங்கொண்டசொழ] ம[ண்]ட[ல]த்துப் புலியூர்-கொட்டமான குலொத்துங்கசொழ . . . .

19 நந்திபன்மற்கு நான் அந்நிய நாம[கர]ணத்தி[ட்டு]க் குடுத்தபரிசாவது இவர் காசு இட்டு எ[ன்]பெரிலெ இத்தெவ[ற்]கு நாலாவது இ[ஷ]பநாயற்றுத் தியதியிலெ விலைகொண்-டுடைய நிலம் [இ]வ்வூர் மெல்[பிடாகை நங்]கைகொண்டசொழப்பெரிளமைநாட்டு அச்செரிச் சாத்தங்குடி . . . . .

20 இரண்டாஞ் சதிரத்து நிலம் அரையெ மு[ன்று](ம்)[மாவும்] இன்னிலன் என்[பெரிலெ] விலை கொண்டுடைய இன்னாட்டுப் புதுமாடப்பட்டான ம[ண்]ணைக்கடான்தநல்-லூர்ப்பால் குந்தவைவதிக்கு மெற்கு [கண]வதிவாய்க்கால்[லுக்குத் தெற்கு] [நா]லாங்-[கண்]ணாற்று மூன்றுஞ்சதிரத்திலும் ரு கண்ணா[ற்று] மூன்றுஞ்ச[தி]ரத்திலும் ஆக இ[ந்நில] . . . . .

21 இட்டு என்பெரிலெ கொண்[ட]மையில் இ[ப்பிர]மாணங்கள் பெற் . . . . க இப்பிரமாணைப்படி இவ[ர்]க்கு . . ம்பாக அன்னிய நா[மக]ர[ண]த்திட்டுக் குடுத்-தென இந்த வெண்குளப்பாக்கி[ழான் அரையன் தில்லைநாயகனான] நந்திபன்-மற்கு வாச்சியன் தெவநக்கெ[நன்] இவரெழு . . [வென்று பணிக்க] இந்த அ [1]

No. 228.

(*A.R. No.* 123 *of* 1888).

ON THE EAST GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] சிர்கொண்ட வெள்ளாறு குருதிப்பெருக்கிற் செ-
2 சவ்வாறு பட்டொட வவ்வாறுசென் றப்பொர்வென்-
3 று வன[ப்*]பெய் நடங்கண்டதற்பின் புலியூர் நடங்கண்-
4 ட புவநெகவிரர் பார்பண்டளந்துண் டொராவிற்கிட-
5 க்கும் பச்சைப் பசுங் கொண்டலெ பத்மநாபா கார்கொண்ட
6 நின் கையில் வெலுக்கு வற்றுங் கடலல்லவென்பெதை கண்-
7 டந்த [||—] கடலெஉ மாறுபடு மன்னவர்தங் கைபூண்ட வாளி-
8 ரும்பு வெறுமவர் கால் பூண்டுவிட்டதெ சிறிமிக வெட்டந் திரி-
9 களிற்று விக்கிரமபாண்டியன் தனாட்டங் கடை சிவந்த நாள் உ

---

[1] The rest of the inscription is lost.

No. 229.

(*A.R. No.* 124 *of* 1888).

ON THE WEST GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ உ ஸ்ரீமெற்கித்திக்குமெல் கொமாறபன்மர் திரு[பு]வனசசக்க[ரவ]த்தி[கள்] ஸ்ரீகுல-
2 செகரதெவற்கு யாண்டு இருபத்தெட்டாவது நாள் ஐம்பத்தா[றி]னால் காலிங்கராயன் ஒ-
3 லை தென்னவன்ப்ரஹ்மாராயரும் குலசெகரப்ரஹ்மாராயரும் விக்கிரமசொழப்ப்ரஹ்மாரா- யரு-
4 ம் விக்கிரமபாண்டியப்ரஹ்மாராயரும் ஜயதுங்கப்பல்லவரையரும் எனாதியரயரும் தில்லை- யம்ப-
5 லப்பல்லவரையரும் உடையார் திருச்சிற்றம்பலமுடையார் கொயில் ஸ்ரீமாஹெஸ்வரக்- கண்கா-
6 ணிசெய்வார்களும் ஸ்ரீ(க்)க[ர*]ரியஞ்செய்வார்களும் சாமுதாயஞ்செய்வார்களும் கொ- யில்நாயகஞ்செய்வா-
7 ர்களும் திருமாளிகைக்கூறுசெய்வார்களும் தில்லைநாயகன் பெரும்பண்டாரத்தாரும் திரு மடைப்பள்ளி-
8 ப்பண்டாரத்தாரும் திருக்க[ர]கக்கள்ளியாரும் கணக்கரும் கண்டு [வி]டுதந்ததாவது இரா- சாக்கள்த-
9 ம்பிராந்திருமாளிகை மெலைத்திருமாளிகையில் நிலையெழுகொபுரத்திருவாசல் புறவாசல் தென்பக்கத்-
10 து எழுந்தருளிஇருந்து பூசை கொண்டருளுகிற குலொத்துங்கசொழவி[1] . . . . யார் சிருகாலைச்சந்-
11 தி சுந்தரபாண்டியன்சந்திக்கு பின்[ப]ாக அடை அமுது செய்[து] . . . . . [முது- செய்]தருளும்இடத்து உ
12 டையார் ஸ்ரீமூலத்தானமுடையா[ர்*] கொயில் மெலைக்கட்டணத்து . . . . ற்றிவார் ஆமுது-
13 செய்தருளும் அடைக்கு விடும் நிவந்தக்கட்டுப்படியெ மிசைக்கு பொனகப் பழவரிசியும் வெஞ்சனங்களும்
14 விடவும் வெண்டும் நிவந்தங்களுக்கு [வ]டன்க உய்யக்கொண்டார்வளனாட்டு[2] . . . . யூர்நாட்டு நெல்வாச்செரியுடை-
15 யான் திருனட்டப்பெ . . ழான் அணிதில்லையம்பலவனான நரசிங்க . . . பெரும்- பற்றபுலியூர் முலபருஷை-
16 யாரில் வாச்சியன் [தி]ருவ[ல]ஞ்சுழியுடையான் நஞ்சமுதுசெயிதான்[பொரால்] விலை- கொண்டு திரிவிட்டு கா-
17 . . . . ச்சிற்றம்பலமுடையான் சொக்கியும் இவன் தம்பி சிவதவன . னலாசமா தெவனும் பக்கல் . . . .
18 . . . . கண்ணாற்று வாய்க்காலுக்கு வடக்கு இன்னான்கெல்லையிலும் உட் . . . . .
19 . . . . தங்கக்குக் கிழக்கும் கண்[3] . . . . .

Nos. 230 to 244.

(*A.R. Nos.* 1 *to* 15 *of* 1889).

INSCRIPTIONS FROM CHITALDROOG (MYSORE).

See Mr. Rice's *Epigraphia Carnatica*, Vol. XI., Cd.[4]

---

[1] May be filled up with the syllables ஷ்ணுமுடை

[2] The damaged letters may be ப்பனைய்

[3] The rest of the inscription is lost.

[4] The inscriptions published by Mr. Rice do not appear to include No. 10 of the *A.R.*—an inscription on a hero-stone which is dated in Śaka 1248, Kshaya and registers the death of a cavalier in the siege of Niḍugallu.

No. 245.

(*A.R. No.* 16 *of* 1889).

[1] ON A STONE TO THE SOUTH OF THE CHINNAHUDIYAM TEMPLE AT HAMPI (VIJAYANAGARA), HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

1 ಶುಭಮಸ್ತು॥ ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷಂಗ[ಳು]
2 ೧೪೬[೩] ನೆಯ ಶಾರ್ವರಿಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶು ೫ ಗುರುವಾರದಲ್ಲು| ಶ್ರೀಮ(ನ್)ನ್ಮಹಾರಾಜಾ-
3 ಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರ ಅಚುತದೇವಮಹಾರಾ-
4 ಯರು ವಿಜೆಯನಾಗರದಲ್ಲೂ ರತ್ನಸಿಂಹ್ವಾಸನಾಋಢರಾಗಿ ಪ್ರುಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂ ಗ-
5 [ಯ್]ಉತ್ತ(ಂ)ಮಿರಲು ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ ಹರಿ[ಗಿ]ಯ
6 ಹಿರಿಯಅ[ಬ್ಬ]ರಾಜಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಿ(ಂ)ಮ್ಮರಾಜಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯ ಮಾಡಿದು
7 ವರದಾಜಂಮನಪಟಣದ ಮೂಡಲು ಪೆನುಗುಂಡೆಬಾಗಿಲ ಬಳಿ-
8 ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಘುನಾಥದೇವರನು ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯನು ಮಾಡಿ ಯಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಮ್ರುತ-
9 ಪಡಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿವರ ನೆಳಲಹುಣಿಸೆಯೆಂಬ ಸರ್ವಮಾ(ಂ)ನ್ಯ-
10 ದ ಅಗ್ರಾಹಾರದಲ್ಲೂ ಸ[ರ್ವ್ವ]ಕ್ರತುಗಳಂದ ಮು[ಂ]ಮಡಿದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಕ್ರಯವಾಗಿ
11 ಬಂದ ವ್ರಿತ್ತಿಗಳನೂ ನಾಲು ಆ ಮುಂಮಡಿದೀಕ್ಷಿತರ ಕೈಯಲು ಕ್ರಯದಾನ-
12 ವಾಗಿ ಕೊಂಡ ವ್ರಿತ್ತಿ ೨ ಯಿ ಯೆರಡುವ್ರಿತ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲು[ವ] ಸ್ಥಳಗಳ ವಿವರ ಕಾಲುವೆಕೆ-
13 ಳಗೆ ಕೊಟಗೆಯವರ ಪಂಚಕದ ಸ್ಥಳ ೧ಕ್ಕೆ ಬೀಜವರಿ ಖ ೦|೧ ಕ[ಗ]ಲ್ಲಸ್ಥಳ ೧ಕ್ಕೆ
14 ಬೀಜವರಿ ಖ ೦೪ ಅಸಗರಹಳ್ಳದ ಸ್ಥಳ ೧ಕ್ಕೆ ಮೂಲೆಗದ್ದೆ ಬೀಜವರಿ ಖ ೦೩
15 ಬೀರನಪಂಚಕದ ಸ್ಥಳ ೧ಕ್ಕೆ ಬೀಜವರಿ ಖ ೦|೨ ಅಂತು ಸ್ಥಳ ೪ಕ್ಕೆ ಗದ್ದೆ ಖ ೧
16 ಅಕ್ಷಾರದಲೂ ಖಂಡುಗದ ಗದ್ದೆಯ[ನೂ] ಶ್ರೀರಘುನಾಥದೇವರ ಅಮ್ರುತ-
17 ಪಡಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆಉ [।*] ಯಿ ದೇವರ ಅಮ್ರುತಪಡಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಮಾ(ಂ)ನ್ಯಗಳ
18 ವಿವರ ಕಳಸಾಪುರದ ಮಾಗಣೆಗೆ ಸಲುವ ರೇವತಾಪುರದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಹಾ-
19 ಳಕಾಲುವೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸೇನಬೋವ ವಿರುಪರಸನು ಮಾಡುವ ಜಉುಗಿನಗದ್ದೆಸ್ಥಳಉ
20 ಖ ೦|೧ ಕಂಪಿಲೆಯಲೂ ನಾಗರಸಿ[ರು]ಮಯನ ಬಾಳೆಯತೋಟಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦|೩ ಧ(ಂ)-
21 ರ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಪಿಕೆಳಗೆ ಸಂ[ಗ]ಣಗಉಡನ ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦|೩ ವೊಡ್ಡಿನ ಬಳಿಯಣ
22 ಬಸವಾಪುರದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [ಸೇನಬೊವಹೊ]ನ್ನರಸಯನ ಮಾ(ಂ)ನ್ಯವ ಹೊಂದಿದ ಹೆ-
23 ಗ್ಗಡೆಯ ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦೦೩.ಯೆಲ್ಲಗೌಂಡನ ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦೦೩ ಉಭಯಂ ಗದ್ದೆ ಖ ೦|೧
24 ಕ್ರುಷ್ಣಾಪುರದಲ್ಲೂ ಲಕುಮರಸನಾಯಕ್ಕನ ಮಳಿಗೆಯ ಹೋಟಳಿಗೆ ಸಲುವ ಆ ಮ-
25 ಳಗೆಯ ಹಿಂದಣ ಗದ್ದೆಸ್ಥಳ ಬೀಜವರಿ ಖ ೦೦ ೨॥ ಕಾಮಲಾಪುರದ ಕಪಿಯಕೆಳಗೆ
26 ಹೂವಿನಸಿದ್ದಯನ ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦೦೩ ಮಾದಲಾಪುರದ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಪೆವೊಳಗೆ ಊ-
27 ಟಕಾಲುವೆ[ಸ್ತ]ಳದಲ್ಲೂ ಲಕುಮಯ್ಯ ಹೊ(ಂ)ನ್ನಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯಗಳ ಗದ್ದೆ ಖ ೦|೧ ಅನಂ-
28 ತಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಪಿಕೆಳಗೆ ಗಉಡ[ರ] ಮಲ್ಲಯ್ಯನು ಮಾಡುವ ತುಂಬಿ[ನ]ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦೦೩
29 [ಕಾ]ಯಿಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಾಡುವ ಜಉುಗಿನ ಸ್ಥಳದ ಗದ್ದೆ ಖ ೦೦೪ ಉಭಯಂ ಗದ್ದೆ ಖ ೦|೨ ಅಂ-
30 ತೂ ಮಾ(ಂ)ನ್ಯಗಳಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ[ದ್ದು] ಗ್ರಾಮ ೪ಕ್ಕೆ ಗದ್ದೆ ಬೀಜವರಿ ಖ೨ ೦೧॥ ಕ್ರಯವಾ-
31 ಗಿ [ಕೊಂ]ಡು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದು ನೆಳಲಹುಣಿಸೆಯ ಅಗ್ರಾಹಾರದಲ್ಲೂ ವ್ರಿತ್ತಿ ೨ಕ್ಕೆ ಗದ್ದೆ ಖ ೧
32 ಯೆರಡು ವ್ರಿತ್ತಿಗೆ ಸಲುವ ತಂಗಿನಮರಗಳನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆಊ ॥ ಯಿ ಧ(ಂ)ರ್ಮ್ಮಕ್ಕೆ ಆರು
33 ಅನುಕೂಲವಾದವರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕಶತಸಹಸ್ರಪು(ಂ)ಣ್ಯಂಗಳು ಉಂಟು ಯಿ ಧ(ಂ)-
34 ರ್ಮ್ಮಕ್ಕೆ ಆರು ವಿಘ್ನವಾದವರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ [ನಾ]ಯಕನರಕದೊಳಗೆ ಬೀಳುವರು ತ(ಂ)ಮ್ಮ ತಾಇ-
35 ತಂದೆಗಳನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಧಿಸಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಹರು ॥ ಶ್ಲೋಕಗಳು ॥ ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮ್ಮಧ್ಯೇ (।)
36 ದಾನಾಚ್ಛ್ರೇಯೋನುಪಾಲನಂ। ದಾನಾ[ತ್*] ಸ್ವರ್ಗ್ಗಮವಾಪ್ನೋತಿ(।) ಪಾಲನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ ॥
37 ಸ್ವದತ್ತಾ[ದ್] ದ್ವಿಗುಣಂ ಪು(ಂ)ಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ। ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೇಣ ಸ್ವದ-

[1] Over the inscription are cut the following figures:—in the centre, the Teṅgalai Vaishṇava mark, to its left, the *chakra* and the Sun and to its right, the *sankha* and the Moon.

38 ತ್ತಂ ನಿ(ಽ)ಷ್ಫಲಂ ಭವೇತ್ ॥ ಯಿೞ ದೇವರ ಸ್ತಾನಿಕರು ಗಉತಮಗೋತ್ರದ ವಯಿಖಾನಸಸೂತ್ರ-
39 ದ ಯಜುಶಾಖೆಯ ಮುಳುವಾಗಿಲ ಕೇಶವದೇವರ ಸ್ತಾನಿಕ ರಂದಣಾಚಾರ್ಯ್ಯರ ಮಗ ಚಿಂನಪ್ಪಯನು[।*]
40 ಸ್ತಳದ ಸೇನಬೋವನು ಹ[ರಿ]ತಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ರುಕುಶಾಖೆಯ ವಿಜಯನಾಗರ-
41 ದ ಲಾಯದ [ಲಿ]ಂಗರಸರ ಮಗ ವಿರುಪಯೆನು[॥*]

No. 246.

(*A.R. No.* 17 *of* 1889).

ON THE LAMP-PILLAR IN FRONT OF THE GANIGITTI TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I. pp. 155 ff.

No. 247.

(*A.R. No.* 18 *of* 1889).

ON A STONE[1] LYING NEAR (NOW REMOVED INTO) THE GANIGITTI TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ೦ ಶುಭಮಸ್ತು [।] ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮ-
2 ಗಂಭೀರ(ಂ)ಸ್ಯಾದ್ವಾದಾಮೋಘಲಾ-
3 ಂಛನಂ । [ಜೀ]ಯಾ[ತ್*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾ-
[ಥ]-
4 ಸ್ಯ ಸಾಸನಂ ಜಿನಶಾ[ಸ*]ನಂ ॥
5 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದ-
6 ಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರು-
7 ಶ ೧೪೭೯ ನೆಯ ಪಿಂಗಳಸಂ-
8 ವಛರದ ವೈಶಾಖ(ಶ) ಶು [೧೦] ಆ-
9 ದಿವಾರದಲೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ-
10 ಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರ[ಪ್ರ]-
11 [ತಾಪ] ಶ್ರೀಸದಾಶಿವಮಹಾರಾಯ[ರು]
12 ಪೃಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂ ಗೈಉತ್ತಂ ಯಿರಲು ಶ್ರೀ-
13 ಮ[ನ್ಮ]ಹಾಮಂಡ್ಳಲೇಶ್ವರ ಶ್ರೀರಂಗ್ಗರಾಜ-
14 ರಾಮರಾಜಅಯನವರು ಬಿಟು ಕೊ-
15 ಟ ಚಿಕದೇವರಬಸ್ತಿದೇವ ಶಾಂತಿನಾ-
16 ಥಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕೊಟ [ದೀ]ವಟಿಗ[ನ]ಯ ಅ
[ಂ]-
17 ಗಡಿ ಆಯ ಚಿಕ[ಶೀ]ರ[ನ]ಾ[ಸ]ಂಣಗಳು
18 ಕಟಿಸಿದ [ವೊ]ಳಗೆ ಅಂಕಣ ೭ಕಂ [ಚ]-
19 ತು[ಽ*]ಸೀಮೆ ಪಿ[ವರ ಮೂ]ಡಲು ಕಳು[ಂಗು]
20 ತೋಟಉ ಬಡಗಲು ರಾಜಾಬೀದಿ ಪಡು[ವಲು]
21 ಉ[ಪ್ಪ]ರಿಗೆ[ಬಾ]ಗಿಲು ತೆಂಕಲು ದೇವರ[ಗು]-
22 [ಡಿಪ] ಉಳ[ಮೇರೆ] . . ಪಳು ಅಂಕಣ ॥

No. 248.

(*A.R. No.* 19 *of* 1889).

ON A STONE LYING TO THE NORTH OF THE RANGASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 శ్రీగణాధిపతయే నమః ॥ లక్ష్మీతుంగ్గకుచానుషంగసుఖతో లబ్ధో దృశో మీలనం నాభీతామర-
సేన మీలనజుషా నాథే గిరో

2 నివృత్తే । ప్రేమావేశతయా విశంకమనయా ప్రీత్యోపగూఢో దృఢం పాయాన్మాదనృపాల-
తిమ్మధరణీపాలం ముదా మాధవః॥

3 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౭ అగు నేంటి విశ్వావసుసంవత్సర
చైత్ర శుద్ధ ౩ గురువారమునాండు । శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
ప్రతాప శ్రీవీర-

4 సదాశివమహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృ[థ్వీ]రాజ్యము ఏక-
చ్ఛత్రమై యేలుచుండంగాను । శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మాడరాజుమల్లరాజుంగారి మను-
మండు వల్లభ-

---

[1] At the top are engraved the figures of the Sun, crescent and the triple (or quadruple) umbrella of the Jainas.

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32

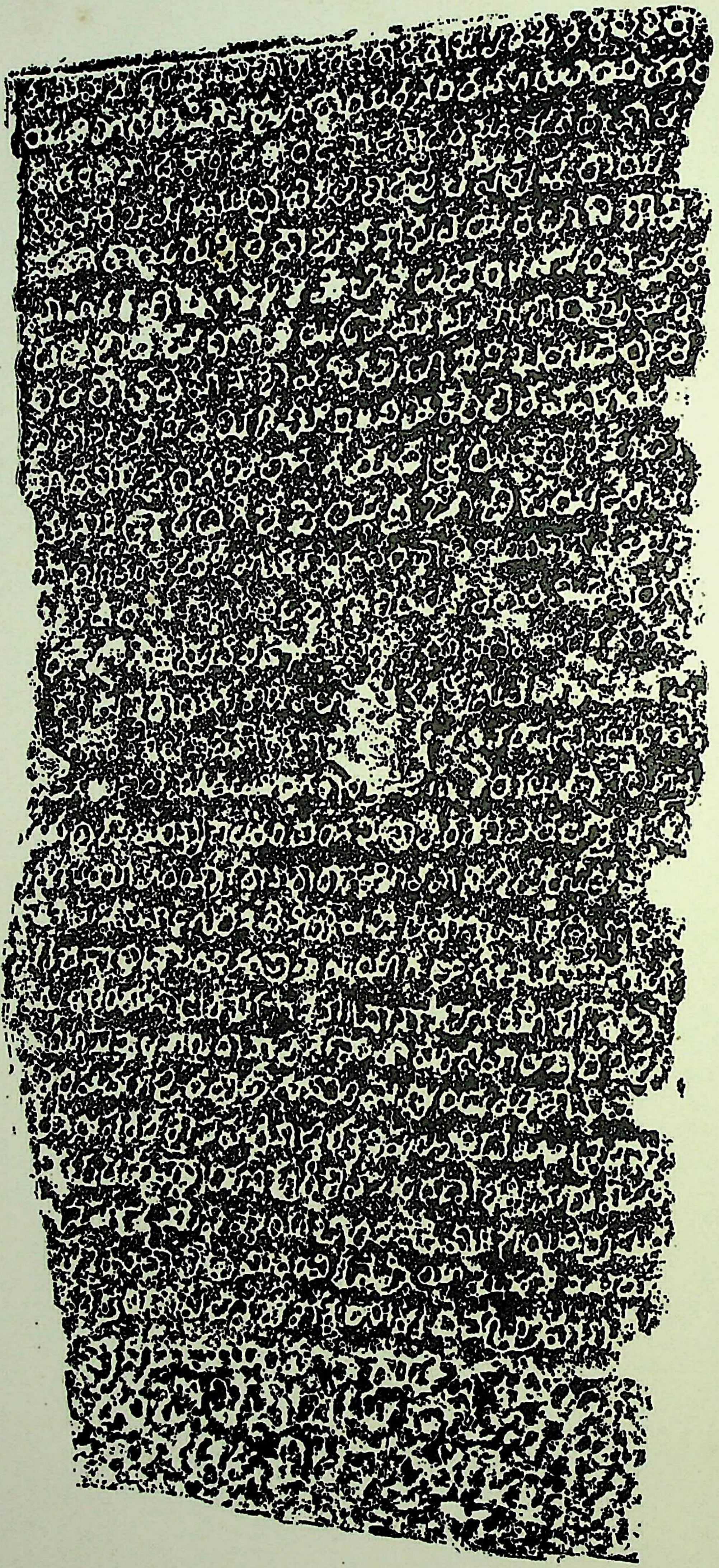

H. KRISHNA SASTRI.

SCALE ONE-SIXTH.

41A

5 రాజంగారి తమాయుండు తిమ్మరాజంగారు విద్యానగరము పెద్ద అంగడివీధి శైలనంతను పడ-
మటినుండే మాధవదేవరకు -ఈ రంగమంటపము అంకణాలు ౨౫ ధరుపపుపుండ్లయు-

6 ను అంకణాలున్ను [1]అగమోచారైన [illegible] పాలయుండుల । కృష్ణగీతవాద్యాళిశైవాలకు
భోగ్యముగాను ఆచంద్రార్కస్థాయి[గా]ను [।]తను [illegible]తి. వల్లభరాజంగారికి[న్ని]
తను పల్లి

7 వెంగళమ్మంగారికిన్ని పుణ్యమౌనట్టుగాను సమర్పించెను [illegible] శ్రీశ్రీం శేయగా[।*].

No. 249.

(*A.R. No.* 20 *of* 1889).

[2] ON A STONE IN A FIELD NEAR THE DARGA IN THE SAME VILLAGE.

1 ಶುಭಮಸ್ತು [।*] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇ[ಶ್ವ]ರ ಅರಿರಾ-
2 ಯ[ವಿಭಾಡ] ಭಾಷೆಗೆತಪ್ಪುವರಾಯರಗಂಡ [ಮೂ]ರುರಾಯರಗಂ-
3 ಡ ಕಂಡನಾಡ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡನಾಡ ಕೊಡದ ಪೂರ್ವದಕ್ಷಿಣಪ[ಶ್ಚಿ]-
4 ಮೋ[ತ್ತ]ರಚತು[ಸ್*]ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿ ವೀರಪ್ರತಾಪ ಕೃಷ್ಣರಾಯ-
5 ಮಹಾರಾಯರು ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ಯವ ನಾಳು[ತ] ಯಿರಲಾಗಿ ಶಾಲಿ-
6 ವಾಹನಶ[ಕ*]ವ[ರು]ಷ ೧೪೪೪ ಮೇಲೆ ಸಲುವ ಯಿವಸಂವತ್ಸರ-
7 ದ ಆಶಾಢ ಶು[ಧ] ೧೦ ಲು ಶ್ರೀಮತು [।*] ಪಾ[ಶಾ]ಂ[ಕ*]ದ್ರುಮಕ-
8 ಂಡದಾವದಹನಶಾರ್ವತಶೈಲಾಸನಿ[ಃ*] ಖಲುಧಧ್ವಾಂತ-
9 ನಿರಾಸಭಾಸದು[ರೋ] ಜಯನೀಭಕಂಠೀರವ[ಃ।*] ವೆಸಾಯಾ-
10 ವಾದಭುಜಂಗಭಂಗಗರುಡತ್ರಯಿವಿದ್ಯಚೂಡಾ-
11 ಮಣಿ[ಃ*] ಶ್ರೀರಂಗೇಶಜಯಧ್ವಜೋ ವಿಜಯತೇ ರಾಮಾ-
12 [ನು]ಜೋ[ಯಂ] ಮುನಿಃ [॥೧] ಶಿಖಾಮಣಿಯಾತಂಥಾ ವಿಜಯನಗರದಪಟ್ಟ-
13 ಚಿತಹಂಸನಿಶಿಜೆಯ [ಪೆ]ರಿಯ ತಿರುವೆಂಗ-
14 ಳ[ದೇವರಿಗೆ] ಅಮೃತಪಡಿನಯಿವೇದ್ಯಕೆ ಧೂಪದೀಪಅಂಗರಂಗ[ಭೋ]-
15 ಗಕೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಕೊಟ ಶಿಲಾ[ಶಾಸ]ನದ ಕ್ರಮ[ವೆಂತೆಂದರೆ] ವಿಜ-
16 [ಯನಾ]ಗರದ ಪ[ಟ್ಟ]ಣದ ವೊಳಗೆ . . . . . ನಂಪಮವಲು ಕೋಟಿ
17 [ಬಡ]ಗ[ಲು] ಕೋಟಿ ಮೂಡಲು ಸಿಂಗರಾ . . . . ಲು . . . . ಯಿ ಪು-
18 ಥಮದಾವ್ಯದಸಿಪ್ಪ(ಂ)ತ್ಯಕಾಲದಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರದಲಿ ವಿಠಲೇಶ್ವರಸ(ಂ)-
19 [ನ್ನಿ]ಧಿಯ[ಲೂ] ಹಿರ(ಂ)ಣ್ಯದಾನಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ [ಇ]ಟೆಲು ಅ . . .
20 ದ ಚತುಸ್ಸೀಮೆವೊಳ[ಗಾ]ದ ನಿಧಿನಿಕ್ಷೇಪಜಲಪಾ[ಷಾ]ಣಅಕ್ಷೀಣಿಆಗಾ-
21 ಮಿತೇಜಸ್ವಾ[ಮ್ಯ]ವನು ಆ[ಚ]ಂದ್ರಾ[ರ್ಕ*]ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ (ಅಧಿ) ಅನುಭವಿಸಲು[ಳ್ಳ]-
22 ವರು ಯೆಂದು ಕೊಟ ಧರ್ಮ[ಶಾ]ಸನ ॥ ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮ[ಧ್ಯೇ] ದಾ-
23 ನಾ[ಚ್ಛ್ರೇ]ಯೋನುಪಾಲನ[ಂ*] [।*] ದಾನಾ[ತ್*] ಸ್ವರ್ಗಮವಾ[ಪ್ನೋ]ತಿ ಪಾಲನಾದ[ಚ್ಯು]-
24 ತಂ ಪದಂ ॥ [ಸ್ವ]ದತ್ತಾ[ದ್*][ದ್ವಿ]ಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರದ[ತ್ತಾ]ನುಪಾ-
25 ಲನಂ । ಪರದತ್ತಾಪ[ಹಾ]ರೇಣ ಸ್ವದತ್ತ[ಂ] ನಿಷ್ಫಲಂ ಭವೇತು । ೨ । [ಸ್ವ]ದ[ತ್ತಾ][ಂ*]
26 ಪರದತ್ತಾಂ ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾ[ಂ*] । ಷಷ್ಟಿರ್ವರುಷ(ಸ)-
27 ಹಸ[ಸ್ರಾ]ಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾ[ಂ*] ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ[ಃ*] ॥ ೩ ॥ . . .
28 . . . .
29 ಕತ್ರಂ ಕೋಪತೀ[ನ] ಚಿರಾನ್ನ[ಲ]ಂ । ೪ । ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣ[ಸ್ವ]-
30 ತ್ವಾನಿ . . . . . ಹರೇ[ತ](?)ಯಃ . . . .
31 ಧರಜೋ . . . .
32 . . . . ॥ ೫ ॥

---

[1] Read అగమోచ్చారైన.

[2] The following Vaishnava symbols are cut at the top of the stone :—(i) *chakram*, (ii) Teṅgalai *mark* and (iii) *sankham*.

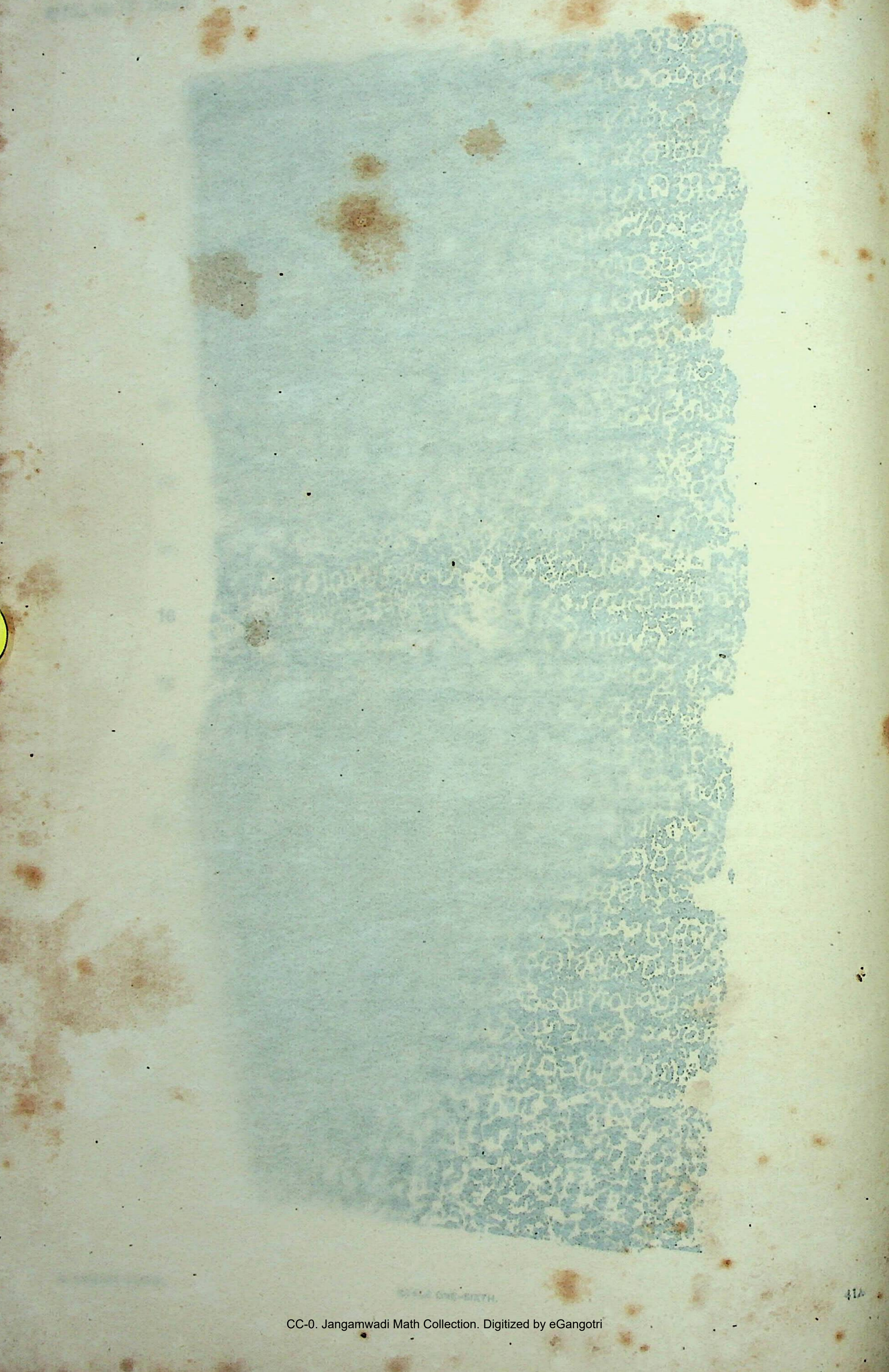

5 రాజుంగారి కుమారుండు తిమ్మరాజుంగారు విద్యానగరము పెద్ద అంగడివీధి మైలనంతకు పడ-
మటనుండే మాధవదేవరకు ఈ రంగ్గమంటపము అంకణాలు ౨౫ ఇరువయిఅయి-

6 దు అంకణాలున్ను [1]అగమోకాలైన నిత్యోత్సవాలయందుల నృత్యగీతవాద్యాళివైభవాలకు
యోగ్యముగాను ఆచంద్రాకర్క స్థాయి[గా]ను [।]తమ తండ్రి వల్లభరాజుంగారికి[న్ని]
తమ తల్లి

7 వెంగళమ్మంగారికిన్ని పుణ్యమానట్లుగాను సమర్పించెను। మంగళమహాశ్రీశ్రీం జేయుః[॥*].

No. 249.

(*A.R. No.* 20 *of* 1889).

[2] ON A STONE IN A FIELD NEAR THE DARGA IN THE SAME VILLAGE.

1 ಶುಭಮಸ್ತು [।*] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇ[ಶ್ವ]ರ ಅರಿರಾ-
2 ಯ[ವಿಭಾಡ] ಭಾಸಿಗೆತಪ್ಪುವರಾಯರಗಂಡ [ಮೂ]ರುರಾಯರಗಂ-
3 ಡ ಕಂಡನಾಡ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡನಾಡ ಕೊಡದ ಪೂರ್ವದಕ್ಷಿಣಪ[ಶ್ಚಿ]-
4 ಮೋತ್ತರಚತು[ಃ*]ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿ ವೀರಪ್ರತಾಪ ಕೃಷ್ಣರಾಯ-
5 ಮಹಾರಾಯರು ಸ್ತಿರರಾಜ್ಯವ ನಾಳು[ತ] ಯಿರಲಾಗಿ ಶಾಲಿ-
6 ವಾಹನ[ಶ*]ಕ[ವ]ರ್ಷ ೧೪೪೪ ಮೇಲೆ ಸಲುವ ಯಿವಸಂವತ್ಸರ-
7 ದ ಆಶಾಡ ಶು[ಧ] ೧೦ ಲು ಶ್ರೀಮತು [।*] ಪಾ[ಶಾ]ಂ[ಡ*]ದ್ರುಮಷ-
8 ಂಡದಾವದಹನಶಾರ್ವತಶೈಲಾಸನಿ[ಃ*] ಬಉಧಧ್ವಾಂತ-
9 ನಿರಾಸಭಾಸರಖ[ರೋ] ಜಯಿನೀಭಕಂಠೀರವ[ಃ।*] ಮಾಯಾ-
10 ವಾದಭುಜಂಗಭಂಗಗರುಡತ್ರಯಿವಿದ್ಯಚೂಡಾ-
11 ಮಣಿ[ಃ*] ಶ್ರೀರಂಗೇಶಜಯಧ್ವಜೋ ವಿಜಯತೇ ರಾಮಾ-
12 [ನು]ಜೋಯಂ ಮುನಿಃ[॥*] ಶಿಖಾಮಣಿಯಾತಂಥಾ ವಿಜಯನಾಗರಪಟಣ-
13 ಚಿಕಹಂಸನಕಿಜಿಯ [ಪೆ]ರಿಯ ತಿರುವೆಂಗ-
14 ಳ[ದೇವರಿಗೆ] ಅಮೃತಪಡಿನಯಿವೇದ್ಯಕೆ ಧೂಪದೀಪಅಂಗರಂಗ[ಭೋ]-
15 ಗಕೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಕೊಟ ಶಿಲಾ[ಶಾಸ]ನದ ಕ್ರಮ[ವೆಂತೆಂದರೆ] ವಿಜ-
16 [ಯನಾ]ಗರದ ಪ[ಟ್ಟ]ಣದ ವೊಳಗಣ . . . . . ನಂಪಡುವಲು ಕೋಟಿ
17 [ಬಡ]ಗ[ಲು] ಕೋಟಿ ಮೂಡಲು ಸಿಂಗರಾ . . . ಲು . . . . ಯಿೂ ಪ್ರ-
18 ಥಮದ್ವಾದಸಿಪ್ರು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರದಳಿ ವಿಠಲೇಶ್ವರಸ(ಂ)-
19 [ನ್ನಿ]ಧಿಯ[ಲೂ] ಹಿರ(ಂ)ಣ್ಯದಾನಧಾರಾಸಹಿತವಾಗಿ [ಇ]ಟೆಉ ಆ . . .
20 ದ ಚತುಃಸೀಮೆವೊಳ[ಗಾ]ದ ನಿಧಿನಿಕ್ಷೇಪಜಲಪಾ[ಷಾ]ಣಅಕ್ಷೀಣಿಆಗಾ-
21 ಮಿತೇಜಸ್ವಾ[ಮ್ಯ]ವನು ಆ[ಚ]ಂದ್ರಾ[ರ್ಕ*]ಸ್ತಾಯಿಯಾಗೆ (ಆಧಿ) ಅನುಭವಿಸಲು[ಳ್ಳ]-
22 ವರು ಯೆಂದು ಗೊಟ ಧರ್ಮ[ಶಾ]ಸನಾ ॥ ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮ[ಧ್ಯೆ] ದಾ-
23 ನಾ[ಚ್ಛ್ರ(ೇ*]ಯೋನುಪಾಲನ[ಂ*] [।*] ದಾನಾ[ತ್*] ಸ್ವರ್ಗಮವಾ[ಪ್ನೋ]ತಿ ಪಾಲನಾದ[ಚ್ಯು]-
24 ತಂ ಪದಂ ॥ [ಸ್ವ]ದತ್ತಾ[ದ್*][ದ್ವಿ]ಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರದ[ತ್ತಾ]ನುಪಾ-
25 ಲನಂ । ಪರದತ್ತಾಪ[ಹಾ]ರೇಣ ಸ್ವದತ್ತ[ಂ] ನಿಷ್ಫಲಂ ಭವೇತು । ೨। [ಸ್ವ]ದ[ತ್ತಾ][ಂ*]
26 ಪರದತ್ತಂಹ್ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾ[ಂ*] । ಷಷ್ಟಿರ್ವರುಷ(ಸ)-
27 ಸಹ[ಸ್ರಾ]ಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾ[ಂ*] ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ[ಃ*] ॥ ೩ ॥ . . .
28 . . . .
29 ಶಕ್ಯಂ ತೋಷತೀ[ವ] ಚಿರಾನ್ನ[ಲ]ಂ । ೪ । ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣ[ಸ್ವ]-
30 ತ್ವಾನಿ . . . . . ಹರೇ[ತ](?)ಯಃ . . . .
31 ಧರಜೋ . . . .
32 . . . . ॥ ೫ ॥

---

[1] Read అగమోక్తాలైన.

[2] The following Vaishṇava symbols are cut at the top of the stone :—(i) *chakram*, (ii) Teṅgalai *mark* and (iii) *saṅkham*.

6

No. 250.

(*A.R. No.* 21 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE HAZARA-RAMASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ಶುಭಮಸ್ತು [।] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿ ವಾಹನಶಕವರುಷಂಗಳು ೧೪೪[೩]ನೆಯ ವಿಕ್ರ-
ಮಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘಶುದ್ಧ ೭ ಲೂ ಶ್ರೀಮತು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದೇವರ ಭಂಡಾರಕೆ ಉತ್ತಮಗಂಡ
ಉಭಯರಗಂಡ ಗಂಡರಗಂಡ ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಸರಸ್ವತೀಮನೋಭಂಡಾರಸೂಹೆಗಾಬಿರಿ-

2 ದಾಂಕಿತರಾದ ಯೇರುವಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀಮತ್ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಶ್ರೀಮ(ಂ)ನ್ ಮಹಾಮಂಡಲೇ-
[ಶ್ವ]ರ ಚಿಕತಿಂಮಯದೇವಮಹಾಅರಸುಗಳ ಕೊಮಾರರು ತಿ[ಂ]ಮ್ಮರಾಜಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಧ[ರ್ಮ್ಮ]-
ಶಾಸ[ನ]ದ ಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿಗೆ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣರಾಯಮಹಾರಾ-
ಯರೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಸೊಂಡೂರಸೀಮೆವೊಳಗಣ ತಾಳೂರಗ್ರಾಮ-

3 ದಲು ಊರಿಗೆ ಪಡುವಲು ವೊಂದು ಚಿಕಬೆಂಚೆಯೆಂಬ ಕುಂಟೆ ವೊಡದು ಖಿಲವಾಗಿ ಯಿರಲಾಗಿ ನಾಉ
ದೊ[ಡ್ಡ]ಕೆಱೆಯಾಗಿ ಕಟಸಿ ದೇವರ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಮಂಟಪವ ಕ[ಟ್ಟಿ]ಸ್ತ
ಸಂಮಂಧ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದೇವರ ಕಾರ್ಯ್ಯಕೆ ಕರ್ತ್ತರಾದ ಕರಣಿಕ ಮಂಗರಸರ ಮನುಷ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ
ಅಲ್ಲ-

4 ಮರಸರು ಆಗಮಿಕ ನಾರಾಯಣಭ[ಟ]ರು ಸ್ತಾನಿಕ ಮಾಧವಯ್ಯಗಳು ಸ್ತಳದ ಸೇನಬೋವ ನರಸಯ-
ಗಳು ಮುಂತಾದ [ಸ್ಥಾ]ನದವರು ನಾಉ ಕಟಸಿದ ಕೆಱೆಗೆ ಕಟುಮಾ[ನ್ಯ]ವಾಗಿ ವೊಡಂಬ[ಟ್ಟ]
ಕೊಟದು ತಾಳೂರ ಹಸಿಗೆಕೊಳಗದಲು ಬೀಜವರಿ ಗದೆ ಖಂಡುಗ ೧ ವೊಂದು ಖಂಡುಗ ಬೀಜವರಿಯ
ಗದೆಯ ಸ್ತಳವನು ಕೊ[ಟೆಉ] [।।*]

5 ನೀಉ ಕಟ್ಟುಸಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ ಬೀಜವರಿಯ ಗದೆ ಹಸಿಗೆಕೊಳಗದಲು ಖಂಡುಗಗದೆಯ ಕುಳಪಾಲನು
ಕಳದು ರಾಜಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಫಲಪನು ನಂಮ ತಂದೆಗಳು ಚಿಕತಿಂಮರಾಜವೊಡೆ[ಯ]ರಿಗು ನಂಮ
ತಾಇಗಳು ಕೋನಾಜಿಅಂಮನವರಿಗೂ ಪುಣ್ಯವಾಗಬೇಕೂ ಯೆಂದು [1]ರಸ್ಸ್ಪಪ್ತಮಿಪುಣ್ಯಕಾಂದಲು
ಶ್ರೀರಾ[ಮ]ಚಂದ್ರದೇವರಿಗೆ ಚಇತ್ರ-

6 ಮಾಸದ ರಥೋಳ್ಸವ ತದಂಗವಾದ ಉತ್ಸವಗಳು ಉಟಿಯಹಬ್ಬ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಕರಿಯಬೇಟೆ ಪುಷ್ಯ-
ಯಾಗ ಮುಂತಾದ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ನಾಉ ಕಟಸ್ತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಬಿಜಯಮಾಡಿದಾಗ ಮಾಡುವ
ಚೆಱಪುನಇದೇದ್ಯಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಸಂಮಂಧ ಉತ್ಸವಗಳು ರಥೋಳ್ಸವ ತದಂಗವಾದ [2]ಶಷ ೧
ಪುಷ್ಪಮಂಟಪ ೧ ಸಿ[ಂ*]ಹ ೧ ಗರುಡ ೧

7 ಗಜ ೧ ರಥಗಾಲಿ ೧ ಅ[ಶ್ವಾ]ರೋಹಣ ೧ ಅವಭೃತದ ಚೂರ್ನ್ನೋತ್ಸವ ೧ ಉಟಿಹ[ಬ್ಬ]ದ ಗರುಡಾರೋ-
ಹಣ ೧ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಆಶ್ವಾರೋಹಣ ೧ ಪು[ಷ್ಯ]ಯಾಗ ೧ ಇ ಉತ್ಸವಗಳಲಿ ಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಳೆ
ಉತ್ಸವ ೧ ಕೆ ಗಂಧ ಹಲ // ಪುಷ್ಪಮಾ ೧ ತುಳಶಿಮಾ ೧ ಧೂಪದೀಪನಇವೇದ್ಯಕೆ [3]ಆಹತಿಗೆ ಮಾನ ೧
ತುಪ [ಪಂಚೆ [//] ಉದು]-

8 [ಚ]ರುಪು ೧ ಕರುಚಿಯ ಅಪ್ಪ ೫ ಅತಿರಸ ೫ ಸುಖಿನಪ ೫ ಯೆಂಣೆಹೂರಿಗೆ ೫ ವಡೆ ೫ ನನೆಗಡಲೆ ಮಾ / ಬೆಲ್ಲ
೫೦ ಕಬ್ಬು ತೆಂಗಿನಕಾ ೬ ಯೆಳನೀರು[೬] ಬಾಳೆಹಂ ೧೦ ಅಡಕೆ ೩೦ ಯೆಲೆ ೪೦ ಇ ಮರಿಯಾದೆಯ ಕಟ-
ಳೆಯನೂ ಉತ್ಸವಉತ್ಸವಗಳಲಿ ತಪ್ಪದೆ ವರುಷವರುಷಂಪ್ರತಿ ಯೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಟಳೆ-

9 ಯಲ್ಲಿ ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ[ಸ್ಥಾ]ಇಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮ್ಮಶಾಸನ ॥ ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮ್ಮ-
ಧ್ಯೇ ದಾನಾಚ್ಛ್ರೇಯೋನುಪಾಲನಂ [4]ದಾನಾವರ್ಗ್ಗಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಲನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ ॥ ಸ್ವದ-
ತ್ತಾ[ದ್*]ದ್ವಿಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ [।*] ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೇಣ ಸ್ವದತ್ತಂ ನಿಷ್ಫಲಂ
ಭವೇಕ[5]। ಸ್ವದ[ತ್ತಾ]ಂ (ವಾ) ಪರ[ದತ್ತಾ]ಂ ವಾ (ಯೋ)

10 ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸಾಂಧರ[6] ಷಷ್ಟಿರ್ವರುಷಸಹ[ಸ್ರಾ]ಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ[ಃ॥*]ಇ ಧಮ[ರ್ಮ]-
ವನು ಪರಿ[ಪಾಳಿ]ಸಿ ನಡಸದವರು [ಗ]ಂಗಾತೀರದಲಿ ಕಪಿಲೆಯ ಕೊಂದ ಪಾಪದಲಿ ಹೋಹರು ಯೆಂದು
ಕೊಟ ಧರ್ಮ್ಮಶಾಸನವ ಬರದ ಸೇನಬೋವ ಮಾ[ಳು]ಡಿ ಕಾಮರಸರ ಮಗ ಬೋಣಿ ಶಿಂಗರಸ[ರು]
[।*] ಮಂಗಳಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ[॥*]

---

[1] Read ರಥಸಪ್ತಮಿಪುಣ್ಯಕಾಲದಲು.
[2] Read ಶೇಷ.
[3] Read ಆಹುತಿಗೆ.
[4] Read ದಾನಾತ್ಸ್ವರ್ಗಂ.
[5] Read ಭವೇತ್.
[6] Read ವಸುಂಧರಾಂ.

No. 251.

(*A.R. No.* 22 *of* 1889).

ON THE EAST AND THE NORTH BASES OF THE SAME TEMPLE.

ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀದುರ್ಮ್ಮುಖಿಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರ ಶು ೧೪ ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದೇವರಿಗೆ ಆಂಣಲದೇವಿಯರು ಸಮರ್ಪ್ಪಿಸಿದ ಚಿಂನದ ಹರಿವಾಣ ತೂಕ ೫೭೧ ತೂಕದ ಹ ೧ ಬಂಣ ೧೩ [1]ಲು ನ ಖ ಧ ಗ ೪ ಕಂ ಚಿಂನದ ಬಟಲು ೧ ಕಂ ಮಂಗಳಮಹಾಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ[॥*]

No. 252.

(*A.R. No.* 23 *of* 1889).

ON THE EAST BASE (SECOND TIER) OF THE SAME TEMPLE.

1 श्री[॥*] वाणीव भोजराजं त्रिपुरांबा वत्सराजमिव ।

2 कालीव विक्रमार्कं कलयति पंपाम्ब देवरायनृपं[॥*]

No. 253.

(*A.R. No.* 24 *of* 1889).

ON THE INSIDE OF THE NORTH PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 [2] ಶುಭಮಸ್ತು ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಜಯಾ[3][ಬ್ಧ್ಯು]ದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷ ೧೪೩೫ ನೇ ಶ್ರೀಮುಖಸಂ-
ವಛರದ ಚೈತ್ರ ಶು ೫ ಲೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀ-

2 ವೀರಕೃಷ್ಣರಾಯಮಹಾರಾಯರೂ ನ[ಂ]ಮ್ಮ ಪಟದಲೂ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿ ನೈವೇದ್ಯ-
ಅಂಗರಂಗವೈಭವ ನಿತ್ಯನೈಮಿತಿಕಮಾಸಪೂಜೆ ಮಾಸೋಛಾ-

3 ಹ ಪಂಚಪರ್ವಮೊದಲಾದ [ಪು](ಂ)ಣ್ಯತಿಥಿ[ಗ]ಳಲೂ ಮಾಡುವ ಮಹಾಪೂಜೆ ನೈವೇದ್ಯಕೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ
ಕಳಸಾಪುರದ ಮಾಗಣಿಗೆ ಸಲುವ ಪೊಳಕೋಟೆಯ

4 ಗ್ರಾಮ ೧ ಸೊಂ[ಡೂ]ರಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ತಾಳೂರಗ್ರಾಮ ೧ ಉಭಯಂ ಗ್ರಾಮ ೨ ಪ್ರಾಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳು
ನಾರಿಯಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ಯಿಟ್ಟಗೆ-

5 ಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ಅಉಭೆಳದೇವರ ಕಣುವೆಯ ಬಳಿಯ ಮುದ್ದಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕೊಪಣದ ಸೀಮೆಗೆ ಸಲು-
ವ ಕುಟುಕನಹಳಿಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ನಾರಿಯಸೀಮೆ-

6 ಯಲು [4]ನಾವ್ವತ್ತನಾಕುವಿನಿಯೋಗಕೆ ಸಲುವ ಜಾಯನೂ[ರ] ಗ್ರಾಮ ೧ ಅಂತು ಗ್ರಾಮ ೬ ಕಂ ಸಲುವ
ಸಕಲಸುವರ್ನ್ನಾದಾಯ ಸಕಲಭ[ತ್ತಾ]ದಾಯ

7 ಸ್ಥಳದಸುಂಕ [5]ಸಾಮ್ಯ ತಳವಾರಿಕೆಯ ರೊಕ ಭತ ಜೋಡಿ ಬಿರಾಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರಬಿರಾಡ ಅನುಪು-
ಹಾರಿಕಾ ಯಿ ಮೊದಲಾದ ಯೇನುಂಟಾದನು

8 ಸರ್ವ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಮ ತಂದೆ ನರಸಣನಾಯಕವೊಡೆಯರಿಗೂ ನಂಮ ತಾಯಿ ನಾಗಾಜಿ ಅಂಮನವರಿಗೂ
ಪು(ಂ)ಣ್ಯವಾಗಿ ಸೂ[ರ್ಯ]ಗ್ರಹಣ ಪುಣ್ಯಕಾಲ-

9 ದಲು [6]ಆಚಂ[ದ್ರಾ]ರ್ಕ್ಕಸ[ತ್ತು*]ಯಿಯಾಗಿ ನಡ[ವ ಮ]ರಿಯಾದೆಯಲು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆವು ಯಿ ಧರ್ಮಕೆ
[6]ಆರೊಬರು ತಪ್ಪಿದರೆ ತ(ಂ)ಮ್ಮ ತಾಯಿತಂದೆಯ ವಾರಣಾಸಿಯಲು ಕೊಂದ

10 ಪಾಪದಲು ಹೋದವರು [।*] ಗೋಹತ್ಯ ಬ್ರ(ಂ)ಹ್ಮಹತ್ಯ ಶ್ರೀಹತ್ಯ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯ ಆಕೃತಿಗಳ ಮಾಡಿದ
ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋದವರೂ [॥*]

---

1 The reading of this letter is doubtful.

2 The lines of the inscription begin with a circle resembling an *anusvāra*.

3 Read °ಭ್ಯುದಯ.

4 Read ನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕು.

5 Read ಸ್ವಾಮ್ಯ.

6 The sign generally used for long *ā* in the case of consonants is added here to the vowel ಅ.

No. 254.

(*A.R. No.* 25 *of* 1889).

ON A STONE IN FRONT OF THE KRISHNASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.[1]

1 [2] [ಶು]ಭಮಸ್ತು॥ ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ। ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭಮೂಲಸ್ತಂ-
ಭಾಯ ಶಂಭವೇ॥[೧*]

2 ನವನೀರದನೀಲಾಯ ಜವನೀ[ತ]ನತಾರ್ತಯೇ। ಅವನೀಕಮನೀಯಾಯ ನವನೀತಮುಷೇ ನಮಃ॥[೨*]
ಕಾಂಚೀಶ್ರೀಶೈಲ[ಶೋಣಾಚ]-

3 ಲಕನಕಸಭಾವೇಂಕಟಾದ್ರಿಪ್ರಮುಖ್ಯೇಷ್ವಾವರ್ತ್ಯಾವರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷ್ವತನುತ ವಿಧಿವತ್ ಶ್ರೇಯಸೇ ಭೂಯ-
ಸೇ ಯಃ। ದೇವ[ಸ್ಥಾ]-

4 ನೇಷು ತೀರ್ಥೇಷ್ವಪಿ ಕನಕತುಲಾಪೂರುಷಾದೀನಿ ನಾನಾದಾನಾನ್ಯನ್ಯೋಪಗಾನ್ಯೈರಪಿ ಸ[ಮ]ಮ[ಖಿ]-
ಲೈರಾಗಮೋಕ್ತಾನಿ ತಾನಿ ॥[೩*] ರೋ-

5 ಷಕ್ರುತಪ್ರತಿಪಾರ್ಥಿವದಂಡ[ಃ] ಶೇಷಭುಜಕ್ಷಿತಿರಕ್ಷಣಶೌಂಡಃ। ಭಾಷಿಗೆತಪ್ಪುವರಾಯರಗಂ-

6 [ಡಶ್ಚೋ]ಷಕ್ಯದರ್ಥಿಷು ಯೋ ರಣಚಂಡಃ ॥[೪*] ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಯೋ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಃ।
ಮೂರುರಾಯ-

7 [ರ]ಗಂಡಶ್ಚ ಪರರಾಯಭಯಂಕರಃ॥[೫*] ಹಿಂದೂರಾಯಸುರತ್ರಾಣೋ ದುಷ್ಟಶಾರ್ದೂಲಮರ್ದನಃ।
ಗಜೌ-

8 ಘಗಂಡಭೇರುಂಡ ಇತ್ಯಾದಿಬಿರುದಾನ್ವಿತಃ ॥[೬*] ಆಲೋಕಯ ಮಹಾರಾಜ ಜಯ ಜೀವೇತಿ ವಾದಿಭಿ[ಃ।]

9 ಅಂಗವಂಗಕಳಿಂಗಾದ್ಯೈ ರಾಜಭಿಃ ಸೇವ್ಯತೇ ಚ ಯಃ ॥[೭*] ಸ್ತುತ್ಯೈದಾರ್ಯ್ಯ[ಃ] ಸುಧೀಭಿಃ ಸ ವಿಜಯನ-

10 ಗರೇ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥ[ಃ*] ಕ್ಷ್ಮಾಪಾಲಾನ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯಕ್ಷಿತಿಪತಿರಧರೀಕೃತ್ಯನಿತ್ಯಂ[3] ನೃಗಾದೀನ್।
ಆ ಪೂರ್ವಾ-

11 ದ್ರೇರಥಾ[ಸ್ತ]ಕ್ಷಿತಿಧರಕಟಕಾದಾ ಚ ಹೇಮಾಚಲಾಂತಾದಾಸೇತೋರರ್ಥಿಸಾರ್ಥಶ್ರಿಯಮಿಹ ಬಹಳೀಕೃ-
ತ್ಯ ಕೀ-

12 ರ್ತ್ಯಾ ಸ[ಮಿಂ]ಧೇ ॥[೮*] ಸೋಯಂ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣರಾಯನೃಪತಿರ್ಜಿತ್ವೋದಯಾದ್ರಿಂ ತತಃ ಕೃಷ್ಣಂ
ದೇವಮುಪಾಯ-

13 ತಃ ಸ್ವನಗರೀಂ ನೀತ್ವಾ ಮಣೀಮಂಟಪೇ [।*] ಶಾಲೀಯಾಬ್ದರಸಾಗ್ನಿವೇದವಿಧುಯುಗ್ಭಾವೇ ತಪಸ್ಯೇ
ಸಿತೇ ಕಾರ್ತಿಯ್ಯೋ ದಿವಸೇ ವ್ಯ-

14 ಷೇಪಿ ವಿಧಿವತ್ಕೃ[ಷ್ಣ]ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ವ್ಯಧಾತ್ ॥ [೯*] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹನಶಕ-
ವರುಷ

15 ೧೪೩೪ ಸಂದು ಮೇಲೆ ನಡವ ಭಾವಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುನ ಶು ೩ ಶುಕ್ರ [ಲೂ] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ-

16 ರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣರಾಯಮಹಾರಾಯ-

17 ರು ಉದಯಗಿರಿಯಿಂದ ಬಿಜಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಾ ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ ಪ್ರ-

18 ತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡಿ ಆಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಿಗೆ ನವರತ್ನ ಖಚಿತ ನಾನಾವಿಧ ಆಭರ-

19 ಣಗಳನೂ ಸುವರ್ನರಜತಾದ್ಯುಪಕರಣಗಳನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ದೇವರಶ್ರೀಕಾರ್ಯ್ಯಕೆ ದೀಪಾ-

20 ರಾಧನೆ ಫಲಾಪೂಪಾದಿನಿತ್ಯನೈವೇದ್ಯಗಳಿಗೆ ನೈಮಿತ್ತಿಕಪಂಚಪರ್ವರಥಮಹೋತ್ಸವಬ್ರಾ-

21 ಹ್ಮಣವಿನಿಯೋಗ ಅಂಗರಂಗವೈಭೋಗವೊದಲಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ

22 ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅತ್ತಿವಟೆಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ಹೊಸಊರ ಮಾಗ-

23 ಣೆಗೆ ಸಲುವ ಮುದಲಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕಂಪಿಲೆಯ ಮಾಗ[ಣೆ]ಗೆ ಸಲುವ ದೇವಲಾಪುರ-

24 ದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕೆಳಸಾಪುರಕ ಸ[ಲು]ವ ಹರಿಯಸಮುದ್ರ ೧ ತೋಗಲುಗಲ್ಲು ೧ ಬಾದನಹಟಿ ೧

25 ತೆಕ್ಕಲಕೋಟೆಗೆ ಸಲುವ ರುದ್ರಪಾದದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ಸ್ಥಳಸುಂಕ ಮೊದಲಾಗಿ ಸಮ-

26 ರ್ಪಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳವೊಳಗೆ ವಿನಿಯೋಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಮಾ(ಂ)ನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ

27 ಗದೆಯ ಸ್ಥಳವಿವರ ಆಚಾರ್ಯ್ಯತ್ವಕೆ[।] ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ವೈಖಾನಸಸೂತ್ರ[ದ] ಯಜುಃಶಾಖೆ-

[1] At the top are cut the following figures:—the sun, the *chakra*, the Vaishṇava Teṅgalai mark, the *śaṅkha* and crescent in a line and below these a cow and calf.

[2] The lines of the inscription begin with a circle resembling an *anusvāra*.

[3] Read ನೀತ್ವಾ.

28 ಯೆ ತಿಂಮಣಾಚಾರ್ಯ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ರಾಮಣಾಚಾರ್ಯ್ಯರಿಗೆ ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ವೈ-
29 ಖಾನಸಸೂತ್ರದ ಯ[ಜು]ಃಶಾಖೆಯ ಮುಳುವಾಗಿಲ ರಂಗ[ಯ]ಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಿಂಮಣಾ-
30 ಚಾರ್ಯ್ಯರಿಗೆಲೂ ಉಭಯಕೆಉ ಅತ್ತಿವಟಲೂ ಗದೆ ಖ ೧ ಮುದಲಾಪುರದಲೂ ಗದೆ
31 ಖ ೧ ದೇವಲಾಪುರದೆಲು ಗದೆ ಖ ೧ ಆ ಗದ್ದೆ ಖ ೩ ಬ್ರಹ್ಮ[ತ್ವ]ಕೆ [।*] ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ-
32 ವತ್ಸಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ನಂಜೆನಾಥಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ರಂಗನಾಥದೀಕ್ಷಿ-
33 ತರಿಗೆ ಮುದ್ದಲಾಪುರದಲಿ ನರಹರಿಗದ್ದೆ ಖ ॥೦ ಸದಸ್ಯರು[।*] [ರೇ]ಭೆಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯ-
34 ನಸೂತ್ರದ ಇಂವಡಿಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿವಾದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಮುದಲಾಪುರದಲಿ ಗದೆ ಖ ॥೦
35 [ವೇ]ದಪಾರಾಯಣಕೆ। ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ತೆರಕಣಂಬಿಯ ವಿರುಪಾ-
36 ಕ್ಷಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ನರಸಿಂಹದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟೆಲು ದಾಸರಿನಲ್ಲನಗದ್ದೆ ಖ ॥೦ ರುಗ್ವೇದ ಗೌ-
37 ತಮಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ನರಹರಿಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಭಾನುಭಟರಿಗೆ ಮುದ್ದಲಾಪುರ-
38 ದೆಲ್ಲಿ ಕಬಿಲಮುದ್ದನಗದ್ದೆ ಖ ॥೦ ಯಜುರ್ವೇದ। ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ
39 ಕ್ರಾಸಿತರ ನಾನದೇವಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ವಿರುಪಾಕ್ಷಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟೆಲು ಬ್ರಹ್ಮದೇವವೀರ-
40 ನಗದೆ ಖ । ೩ ಹ[ಳ]ಗದ್ದೆ[ಽ]೦ ಉಭಯಗದೆ ಖ ॥೦ ಗಾ[ರ್ಗ್ಯ]ಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ ಅಂ-
41 ಣಂಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಲಿಂಗಂಭಟ್ಟರಿಗೆ [ಮು]ದಲಾಪುರದಲೂ ತೂ[ಬಿ]ನಮಲ್ಲಿಗೆಗದೆ ಖ[॥]೦
42 ಸಾಮವೇದ। ವ[ಸಿ]ಷ್ಟಗೋತ್ರದ ದ್ರಾಹ್ಯಾಯಣಸೂತ್ರದ ನಾರಸಿಂಹ್ಯಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹ-
43 ಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಿ . . . . [ಖ]। ೧[1] ೪
44 ಶಾಂಡಿಲಗೋತ್ರದ ದ್ರಾ[ಹ್ಯಾ]ಯ[ಣ*]ಸೂತ್ರದ ಮಾಧವಪ[ಟ]ಣ [ಯೇಳೇ]ಶ್ವರಭಟರ ಮಕಳು ನಾ-
45 . . . . ಗದೆ ಖ ।೦ ಸಿರಿಯಗೊಂಡನಗದೆ ಖ ।೦ ಉಭಯಂ
46 . . . ದೇವ[ಸಾಂ]ಪ್ರತಿ । ರುಗ್ವೇದ। ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ
47 . . . ಯಸಬಿನ ಸಿಂಗಂಭಟರ ಮಕಳು ನಾ[ಗ]ದೇ[ವ]ಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಿಯ-
48 ಲು . . . . . ಕುಣಿಯಗದೆ ಖ ॥೦ [ವಿಶ್ವಾಮಿ]ತ್ರಗೋತ್ರ[ದ*] ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ-
49 . . . ಭಟರ ಮಕಳು ದೇವಣಭಟರಿಗೆ ಮುದಲಾಪುರದಲು ಹೆರಿಗದೆ ಖ ॥೦ ಆ . . .
50 . . . ಗದೆ ನಾಘಂಡುಗದೆ । ಪ[ವ]ಮಾನಾಭಿಷೇ[ಕ]ಕ್ಕೆ । ವಸಿಷ್ಟ್ಯಗೋತ್ರದ
51 ಆಶ್ವಲಾಯನ . . . ಗೋತ್ರದ ನರಹರಿಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹಭಟರಿಗೆ ಮು-
52 ದ್ದಲಾಪುರದ . . . ಗದೆ ಖ[॥]೦ ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಾನಲೆ-
53 ಯ ವಿಷ್ಣುಭಟರ ಮಕ್ಕಳು [ರಾಮದೇವ]ಭಟರಿಗೆ ಅತಿವಟೆಯಲಿ ದುಂಡಮಲ್ಲಿನಾ-
54 ಯಕನ ಗದೆ ಖ ।೪ [ಉಪ]ನಮೋಳೆಯ ಚೌಡಗೊಂಡನಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಗದೆ ಽ೧ ಉ-
55 ಭಯಂ ಗದ ಖ ॥೦ ಕೌಶಿಕಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ವೀರವಲ್ಲಿ(ಮಾ)-
56 ಮಾಧವಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂಮಡಿಭಟರಿಗೆ ಮುದ್ದಲಾಪುರದೆಲು ತಿಪಿಜೆಡ್ಡಿ-
57 ಯ [ಜೌ]ಗಿನಲಿ [ಗ]ದೆ ಖ ॥೦ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಕಂ[ತ್ರಿ]ಳಿಕೆ ತಿರು-
58 ಮಲಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕೋನೇರಿಭಟರಿಗೆ ಮುದ್ದಲಾಪುರದೆಲು ಚಿಟಾಪರ್ವತನ ಗದೆ ಖ ॥೦
59 ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ತಾತಾಜೋಯಿಸರ ಮಕ್ಕಳು ವೆಲ್ಲಂಭಟ್ಟರಿಗೆ ಅ-
60 ತ್ತಿವಟೆಲು ರಾಇಗೊಂಡನಡೋಣೆಯ ಗದ್ದೆ ಖ [॥೦] ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ತ-
61 ಟಿನಸಿದ್ಧಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ದೇವಣಭಟ್ಟರಿಗೆ ಆತ್ತಿವಟೆಲು ಪರ್ವಯನ ಅಜಿಗದೆ ಖ ॥೦.
62 ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಕಕ್ಕಾಲಲಿಂಗಾಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಶಂಕರಭಟರಿಗೆ ಮು-
63 ದ್ದಲಾಪುರದಲು ರಾಮನಾಥನ ಹಳದ[ಲಿಗ]ದೆ ಖ॥೦ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಣಿ-
64 ವಾಲದ ಅಉಭಳಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಅಉಭಳಭಟರಿಗೆ ಆತ್ತಿವಟೆಲು ಮೋಟೆರಾಮರಸನ ಗದೆ ಖ ।[೩]
65 ಪೆದೆತಿಂಮಯನ ಗದೆ ಽ೦ ಉಭಯಂ ಗದೆ ಖ ॥೦ ಶ್ರೀವತ್ಸಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಆನೆಗುಂದಿ
66 ಚೌಡಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕನಕಾಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟೆಯಲು ವಿಠಲನಗದ್ದೆ ಎರೆಗದೆ ಸಹ ಗದೆ ಖ ॥೦ ವಸಿಷ್ಟ-
67 ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಹರಿಭಟರ ಮಕಳು ರೆಂಮಣಭಟರಿಗೆ ಆತ್ತಿವಟೆಲು ಕುಂ-
68 ಬಾಱನಗದೆ ಡೋಣೆಯಮುದಾಯಗದೆ ಸಹ ಗದೆ ಖ ॥೦ ಮೋನಭಾರ್ಗವಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯ-

---

1 The rest of the line seems to have been left unwritten except for the numerical figure ೪ which is again followed by a blank space for about five letters.

ನಸೂತ್ರದ ಕವಿಲಿಗೆವಿಷ್ಣುಭಟರ ಮಕಳು ರಾಮಾಭಟರಿಗೆ ಮುದಲಾಪುರದಲು ಲಕಸ್ತವಳ [ಲಿ]ಗದೆ ಖ ॥೦

69 ನಸೂತ್ರದ ಕವಿಲಿಗೆವಿಷ್ಣುಭಟರ ಮಕಳು ರಾಮಾಭಟರಿಗೆ ಮುದಲಾಪುರದಲು ಲಕಸ್ತವಳ [ಲಿ]ಗದೆ ಖ ॥೦ ಮಣೆಊರ ರಂಗು ಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಮಲಭಟರಿ-

70 ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಣೆಊರ ರಂಗು ಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಮಲಭಟರಿ-

71 ಗೆ ಮುದ್ವಲಾಪುರದಲು[1] ಗದೆ ಖ ॥೦ ಆ ಪವಮಾನಾಭಿಷೇಕದ ಜನ ಹಂ-

72 ನೆರಡಕೆ ಗದ್ದೆ ಆಱು ಖಂಡುಗ॥ ಪುರಾಣಕೆ। ವಸಿ[ಷ್ಟ]ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಆರಗಡ ವಿಷ್ಣು-

73 ಭಟ್ಟರಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಂಪಣಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಲು [ಬೇ]ವಿನವೋಳೆಯ ಚಾಡಗೊಂಡನಗದೆ ಖ ॥೦

74 ಮೋನ[ಭಾರ್ಗವ*]ಸಗೋತ್ರದ ಕಾತ್ಯಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಶಾಖೆಯ ಆನೆಗುಂದಿಯ ಸೋ-

75 ಮನಾಥಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಲು ಲಕುಮನಗದೆ ಕಲ್ಕೊಳಗ-

76 ಣ ವೀಸ ಸಹ ಗದ್ದೆ [ಖ।೨]। ಹರಳಗದೆ ೬ ॥ ಉಭಯಂಗದೆ ಖ ॥೦ ಉಭಯಂ ಪುಗಾ-

77 ಣದೆ ಜನ ಎರಡಕೆ ಖಂಡುಗ ೧ ಜ್ಯೋತಿಷಕ್ಕೆ। ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನ-

78 ಸೂತ್ರದ ಗೌರಾಜೋಇಸರ ಮಕ್ಕಳು ತಿಪಪ್ಪಜೋಇಸರಿಗೆ ಮುದ್ವಲಾಪುರದ-

79 ಲು [ಬೆ]ಸಕನಗದೆ ಖ ॥ ಹತ್ತುಕೊಳಗ। ಘಳಿಯಾರಕ್ಕೆ। ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾ-

80 ಯನಸೂತ್ರದ ಬಾಪಟಗೌಳಿ ಚಿಟ್ಟಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹ್ವಜೋಇಸರಿಗೆ ಮು-

81 ದ್ವಲಾಪುರದಲು ನಾಗೋಜನಗದೆ ಖ ॥೦ ಹತ್ತುಕೊಳಗ। ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ। ಕೌಂ-

82 ಡಿನ್ಯಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ ವೇದಗಿರಿಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಮಕಳು ಎಲ್ಲಂ-

83 ಭಟರಿಗೆ ಮುದ್ವಲಾಪುರದಲು ಮೊಳೆಯಜಾಗಿನಗದೆ ಖ ।೦ ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಪ-

84 ಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ ಕಂದನವೋಳ[ಲ] ಯಿಱಂಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಇತಿಹಾಸದ ತಿರು-

85 ಮಲಭಟ್ಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಲು ಹಿರಿಮಹದೇವಚಿಕ್ಕಮಹದೇವ[ನ] ಹಳದ ಗದ್ದೆ

86 ಖ ।೦ ಮುದ್ವಲಾಪುರದಲು ಕ[ಪಿಲ]ಮುದ್ದನ ಗದ ಖ ।೦ ಉಭಯಂ ಗದೆ ಖ ॥೦

87 ವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ದೇವ್ರೋತ್ತಮಭಟರ ಮಕಳು ಸಿಂ[ಗಿ]ರಿಭಟ-

88 ರಿಗೆ ಮುದಲಾಪುರ(ದಲಾಪುರ)ದಲು ಗುಱುಗೆಗದೆ ಖ ॥೦ ಆತ್ರೇ[ಯ*]ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾ-

89 ಯನಸೂತ್ರದ ಗೋಪಿನಾಥಭಟರ ಮಕಳು ಜೆಂನಿಭಟರಿಗೆ ಮುದ್ವಲಾಪುರದ-

90 ಲು ಗುತ್ತಿಗೆಗದೆ ಖ ।೦ ಆ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪದ ಜನ ನಾಲ್ಕಕೆ ಗದೆ ಖಂಡುಗದ ಹ-

91 ದಿನೈದು ಕೊಳಗ ॥ ವಿದ್ವಾ(ಂ)ನ್‌ಗ[ಳು] [।*] ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ

92 ಹೋಬಣಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ್ಯರಿಗೆ ಮೊದಲಾಪುರದಲು ಕರು-

93 ಮಮಾಂನದ ಗದೆ ೩೦। [ಅತ್ತಿ]ವಟಲು ಮಂಗಿಸಟಿಗದೆ ೩೩ ದೇವಲಾಪುರದಲು ಗ-

94 ದೆ ಖ [।೦] ಆ [ಗದೆ] ಖ ॥೦ ಪ್ರಥಮಾತ್ರಿಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ [ಆ]-

95 ರ್ಯ್ಯಸಿಧನಾ[ಥ]ಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕೃಷ್ಣಭಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಲು ತಂಕಣಬಯಲ

96 ಕೆಳಗಣಕಾಲುವೆಯ ಗದೆ ೩೪ ಮುದಲಾಪುರದಲು ಕರುವಮಾ(ಂ)ನ್ಯದ ವಗಿನಗದೆ ೩೩

97 ದೇವಲಾಪುರದಲು ಗದೆ ೩೩ ಆ ಗದೆ ಖ ॥೦ ಉಭಯಂ ವಿದ್ವಾ(ಂ)ನ್‌ಗಳ ಜನ ಯೆರ-

98 ಡಕ್ಕೆ ಗದೆ ಖಂಡುಗ ॥ ನಿತ್ಯದಾನಕ್ಕೆ ॥ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರ-

99 ದ ಬ್ರಹ್ಮಗ್ನಾನಿ ನರಹರಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕನಕಾಭಟರಿಗೆ[2] . . . .

100 . . . . . ದೇವರಿಗೆ ಹಂಪೆಯ ತೇರಬೀದಿಯ . . . .

101 ಟ್ಟೆಯ ನಾಲ್ಕುಬಾಗಿಲ ತಿರುಮಲದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿಗೆ ಅತ್ತಿ . . . .

102 ಳಗೊಂಡನು ಮಾ[ಡುವ] ಗದೆ ೩೩ ಮೂಗಳ . . . . . ಅಗಸ್ತ್ಯಗೋ-

103 ತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ . . . .

104 ನ ಸಂಪ್ರತಿ ೧ ಕಊಂಡಿ(ಂ)ನ್ಯವಸಿಷ್ಟ[ಗೋತ್ರದ ಆ]ಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ವಾರ-

105 ಣಾಸಿಯ ಮುಂಮರಸರ ಮಕಳು . . . . . ಗೆ ಸಂಪ್ರತಿ ೧ ಉಭಯಂ

106 ಸ್ತಳಸೇನಬೋಕಯ ಸಂಪ್ರತಿ ಎರಡು ಸಂಪ್ರತಿ ೧ ಕಂ ಸ್ಥಾನದಲೂ ಸಲೂ[ದು]।

107 ಜೀವಿತಗ[3] . . . .

108 ನಾಮತ್ರಯಸ್ತೋತ್ರ[।*] ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಸಿಂಗಿರಿಭ-

---

[1] Between ಲು and ಗ, there is an unwritten space for about five letters.

[2] The rest of this line and the beginning of the next up to the letter ದೇ are left unwritten.

[3] The rest of this line is left blank.

109 ಟರ ಮಕಳು ತಿರುಮಲಭಟ್ಟರಿಗೆ ಅತ್ತಿವಟಿಲು ಚೆಳಹಾಡಸ್ತಳದ-
110 ಲು ಗದೆ ಖ ।೦ ಮಂಗಿಸೆಟಿಸ್ತಳಿ ೯೩ ಉಭಯಂ ಗದೆ ಹತ್ತುಕೊಳಗ ಬಾ-
111 ದೆನಹಟಿಲು ಎರೆಹೊಲನು ಖ ।೦ ಅಇಗುಳಿ[॥*]

No. 255.

(*A.R. No.* 26 *of* 1889).

ON THE WALLS OF A SMALL SHRINE IN FRONT OF THE SAME TEMPLE.

East wall.

1 ಶುಭಮಸ್ತು [।*] ನಮಸ್ತುಂಗಸಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ [।*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭಾ-
ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ॥[೧*] ನವನೀರದನೀಲಾಯ ಜವನೀತನತಾರ್ತಯೇ[।*] ಅವನೀಕಮನೀ-
ಯಾಯ ನವನೀತಮುಷೇ ನಮಃ ॥ [೨*] ಕಾಂಚೀಶ್ರೀಶೈಲಶೋಣಾಚಲಕನ-

2 ಕಸಭಾವೇಂಕಟಾದ್ರಿಪ್ರಮುಖ್ಯೇಷ್ವಾವರ್ತ್ಯಾವರ್ತ್ಯ ಸರ್ವೇಷ್ವತನುತ ವಿಧಿವತ್ ಶ್ರೇಯಸೇ ಭೂಯಸೇ
ಯಃ ॥ ದೇವಸ್ಥಾನೇಷು ತೀರ್ಥೇಷ್ವಪಿ ಕನಕತುಲಾಪೂರುಷಾದೀನಿ ನಾನಾದಾನಾನ್ಯನ್ಯೋಪದಾನ್ಯರಪಿ
ಸಮಮಖಿಲೈರಾಗಮೋಕ್ತಾನಿ ತಾನಿ॥ [೩*] ರೋಷಕ್ರುತಪ್ರತಿಪಾರ್ಥಿವ-

3 ದಂಡಃ ಶೇಷಭುಜಕ್ಷಿತಿರಕ್ಷಣಶೌಂಡಃ[।*] ಭಾಷೆಗೆತಪ್ಪುವರಾಯರಗಂಡ(ಃ)ಸ್ತೋಷಕೃದರ್ಥಿಷು ಯೋ
ರಣಚಂಡಃ॥ [೪*] ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಯೋ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ[ಃ।*]ಮೂಱುರಾಯರಗಂಡಶ್ಚ
ಪರರಾಯಭಯಂಕರ[ಃ।೫*] ಹಿಂದೂರಾಯಸುರತ್ರಾಣೋ ದುಷ್ಟಶಾ-

4 ರ್ದೂಲಮರ್ದನಃ [।*] ಗಜೌಘಗಂಡಭೇರುಂಡ ಇತ್ಯಾದಿಬಿರುದಾನ್ವಿತಃ [॥೬*] ಆಲೋಕಯ ಮಹಾರಾಜ
ಜಯ ಜೀವೇತಿ ವಾದಿಭಿಃ [।*] ಅಂಗವಂಗಕಳಿಂಗಾದ್ಯೈ ರಾಜಭಿಃ ಸೇವ್ಯತೆ ಚ ಯಃ [॥೭*] ಸ್ತುತ್ಯೌ-
ದಾರ್ಯ್ಯಃ ಸುಧೀಭಿಃ ಸ ವಿಜಯನಗರೇ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥ[ಃ*] ಕ್ಷ್ಮಾಪಾ-

5 ಲಾನ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯಕ್ಷಿತಿಪತಿರಧರೀಕೃತ್ಯ [1]ನಿತ್ಯಂ ನೃಗಾದೀನ್ [।*] ಆ ಪೂರ್ವಾದ್ರೇರಥಾಸ್ತಕ್ಷಿತಿಧರಕಟ-
ಕಾದಾ ಚ ಹೇಮಾಚಲಾಂತಾದಾ ಸೇತೋ[ರ]ರ್ಥಿಸಾರ್ಥಶ್ರಿಯಮಿಹ ಬಹಳೀಕೃತ್ಯ ಕೀರ್ತ್ಯಾ
ಸಮಿಂಧೇ॥ [೮*] ಸೋಯಂ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣರಾಯ-

6 ನ್ರುಪತಿ(ಃ)ರ್ಜಿತ್ವೋದಯಾದ್ರಿಂ ತತಃ ಕೃಷ್ಣಂ ದೇವಮುಪಾಯತಃ ಸ್ವನಗರೀಂ ನೀತ್ವಾ ಮಣೀಮಂಟಪೇ॥
ಶಾಲೀಯಾಬ್ದ ರಸಾಗ್ನಿವೇದವಿಧುಯುಗ್ಭಾವೇ ತಪಸ್ಯೇ ಸಿತೇ ತಾರ್ತೀಯೇ ದಿವಸೇ ವೃಷೇಪಿ ವಿಧಿವತ್
ಪಾಷ್ಣ್ಯೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ವ್ಯಧಾತ್॥[೯*]ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯ

7 ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷ ೧೪೩೬ ಸಂದು ಮೇಲೆ ನಡವ ಭಾವಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶು ೩ ಶುಕ್ರವಾರದಲೂ
ಶ್ರೀಮ(ಂ)ನ್ಮಹಾರಾಜಾ[ಧಿ]ರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾ-
ಯರೂ

8 ಉದಯಗಿರಿಯಿಂದ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಾ ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯ ಮಾಡಿ ಆ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಿಗೆ ನವರತ್ನ ಖಚಿತನಾನಾವಿಧಆಭರಣಗಳನೂ ಸುವ(ಂ)ರ್ಣರಜತಾ-
ದ್ಯುಪಕರಣಗಳನೂ ಸಮರ್ಪಿ-

9 ಸಿ ದೇವರ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯ್ಯಕೆ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಫಲಾಪೂಪಾದಿ ನಿತ್ಯನೈವೇದ್ಯಗಳಿಗೆಊ ನೈಮಿತ್ತಿಕಸಂಚಪರ್ವ-
ರಥಮಹೋಛವ ಬ್ರಾ(ಂ)ಹ್ಮಣವಿನಿಯೋಗ ಅಂಗರಂಗವೈಭೋಗ ಮೊದಲಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ
ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ-

10 ವಾಗಿ ಜೋಡಿ ಬಿರಾಡ ಸಾಮ್ಯ ನಾಡತಳವಾಱಿಕೆ ಸುಂಕ ಕರಣಿಕರ ಮಾನ್ಯದಗದ್ದೆಗಳು ಸಕಲಸುವ-
ರ್ಣಾದಾಯ ಸಕಲಭತ್ತಾದಾಯ ಮುಂತಾಗಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಗ್ರಾಮುಗಳು ಹುಲಿಗೆ-
ಮಾಗಣಿಯೊಳಗಣ ಅತ್ತಿ-

11 ವಟಿ ಅದಕೆ ಸಲುವ ಕುರ್ವೆಗಳು [ಹು]ರಿಯಕುರ್ವೆ [ಯ]ಕ್ಕೇಕುರ್ವೆ ಕಲ್ಲೋನಾಯಕಿತ್ತಿಕುರ್ವೆ
ಹುಣಿಸೆಕುರ್ವೆ ತಿಂಮನಾಯಕ್ಕಿತ್ತಿಕುರ್ವೆ ಹೊಳೆಯಾಳ್ಬೆ ಆನುಪು ಕಟಗೆ ಸಣಬಿನ ಹೞುಗೋಲವರು
ಕೊಡುವ ತೆಹೆಗೆ ಸಹವಾಗಿ

---

[1] Read ನೀತ್ವಾ.

ದೇವಲಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಹೊಸಊರ ಮಾಗಣಿಗೆ
12 ಅತ್ತಿವಟಿ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕಂಪಿಲೆಯ ಮಾಗಣವೊಳಗಣ ಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ಬಾದ[ನ]ಹಟಿಯ ಗ್ರಾಮ ೧[2] ಸೀಮೆಗೆ
ಸಲುವ ಮುದ್ದಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮ ೧[1] ಸೀಮೆಗೆ
ಸಲುವ

13 ತೊಗಲುಗಲ್ಲು ಗ್ರಾಮ ೧ ಕಳಸಾಪುರದ ಮಾಗಣೆಗೆ ಸಲುವ ಹರಿಯಸಮುದ್ರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ತೆಕ್ಕಲಕೋ-
ಟಿಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ರುದ್ರಪಾದದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಈಶ್ವರ ಸಂವಛರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ೫ ಯಲ್ಲು
ತಿರುಪಣಿಗೆ ಸಮ-

14 ರ್ಪಿಸ್ತು ರಾಯದುರ್ಗದ ಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ [ಬ್ರ]ಹ್ಮಸಮುದ್ರದ ಗ್ರಾಮ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕ ಸಲುವ ದುರ್ಗದೇ-
ವರಿಗೆ ಕೊಟುಬಹ ಕಡಿವಾಜಿ ನಾಡುದಳವಾಜಿಕೆ ಹುಗಿಯಭತ್ತ ಜಿನಮಾಡಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟುಬಹ
ತಳ-

15 ವಾಜಿಕೆ ಉಪಾಜರ ವೊಳೆಯರೊಕ ಸಹ ಬಹ್ಮಸಮುದ್ರಗ್ರಾಮ ೧ [।*] ಪ್ರಮಾಧಿಸಂವ[ತ್ಸ*]ರದ ಕಾ-
ರ್ತಿಕ ಶುದ ೧[೧] ಲೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲು ಸಮರ್ಪಿಸ್ತು ಮುದಲಾಪುರವನಾ ತಿರುಮಲದೇವಿ-

North wall.

16 ಯರಪಟಣದ ಮಾಗಣಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಆ ಪ್ರತಿ[ಷ್ಠೆ]ಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತು ಪಡುವಣ ರಾಮಾಪುರದಗ್ರಾಮ ಈ ಗ್ರಾ-
ಮಕ್ಕೆ ಸಲುವ ಗದ್ದೆಗಳು ಸೋಲೂರ ಬಸವಪನಾಯಕ ಕಟದ ತಿಂಮಾಪುರದ ಗದ್ದೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಖಂ-
ಡುಗ ಗದೆವೊ-

17 ಳಗಾಗಿ ಕರಣಿಕರಮಾನ್ಯ ಹಸುರುವಾಣಿಸುಂಕ ಯೆಂಮೆಸುಂಕ ಸಹ ರಾಮಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ [।*] ಪಾ-
ರ್ಥಿವ ಸಂವಛರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ ೧ ಲೂ ತೊಗಲುಗಲ್ಲುಗ್ರಾಮವನು ಅನಂತಶಯನದೇವರಿಗೆ ಪರಿಗಣಿ-
ತವಾಗಿ ಸಮ-

18 ರ್ಪಿಸಿ ಅನಂತಶಯನದೇವರಿಗೆ ನಾಲು ಸಮರ್ಪಿಸ್ತು ಸೊಂಡೂರಸೀಮೆವೊಳಗಣ ಬೂದಿಗುಪ್ಪೆ ಈ ಗ್ರಾಮ-
ದ ಹೊಲಮೇರವೊಳಗಣ ಧರಣಿಗೊಂಡನಹಟಿ ಅಮರಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಿಳುವೆಳಿಗಳು ಸಹಾ ಬೂ-
ದಿಗುಪ್ಪೆಯಗ್ರಾಮ ೧

19 ಸೋಮಲಾಪುರ[ದ]ಗ್ರಾಮ ೧ ಆ ಗ್ರಾಮ ೧೧ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಹೋದ ಮುದಲಾಪುರ ತೊಗಲು-
ಗಲ್ಲುಗ್ರಾಮ ೨ ನುಳಿದು ಶುಧ್ಧ ಗ್ರಾಮ ೯ ಗದೆಗಳು ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ ತಿರುವೀಧಿವಿನಿಯೋಗದ
ಬ್ರಾಹ್ಮರುಗಳ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆಲೂ ಪೇಠೆ-

20 ಯ [ಮ]ನೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಂಬಾಪುರದಲೂ ನೆಳಲಹುಣಿಸೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ ಗದೆ ಖ ೫।।೩।
ವನೂ ಕೊಟ ನೆಳಲಹುಣಿಸೆ ಸ್ಥಳದಲೂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡ ಗದ್ದೆಗಳು ರಂಗನಾಥದೀಕ್ಷಿತರ ಗದೆ ಖ ೨೦।
ಶಿವ್ವಾದೀ-

21 [ಕ್ಷಿತರ ಗ]ದ್ದೆ ಖ ೧।೦ [ವರದಾ]ನಾರಸಿಂಹದೇವರ ಗದೆ ಖ ೧।೦ ಸರ್ವಗ್ನಾಸೂರಿಭಟರ ಗದೆ ಖ
೦।೩ ಲಕ್ಷ್ಮಣದೀಕ್ಷಿತರ ಗದ್ದೆ ಖ ೧।೦ [ಅ]ಪಾಜೋಇಸ್ಯರ ಗದ್ದೆ ಖ ೦।೨ ಹೇಮಣಜೋಇಸ್ಯರ
ಗದೆ ಖ ೦।೩ ಮಲ್ಲಿಭಟರ ಗದೆ ೧೨ ರಾಯಸ್ತ ನಂ-

22 . . ಸಿ[ಗದೆ] ಖ ೦।೩ ಆ ಗದೆ ಖ ೫।।೩। ಕಂ ತಿರುವೀಧಿವಿನಿಯೋಗದ ಮಹಜನಂಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕರು
ಸ್ಥಳಸೇನಬೋವರು ಮುಂತಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ನಿವೇಶನಗಳು ಪೇಠೆಯ ಮಳಿಗೆಮನೆಗಳು ಮುಂತಾದದಕೆ
ಹೋದ ಗದೆ ಖ ೫।೩॥ ವ-

23 . . . . ದ[ಕೊರೆ]ನಿಕ್ಕೊ ಗದೆ ಎಲ್ಲಗೊಂಡಕಂನಯಗಳು ವೊಡುವ ಸೂರಿಭಟರ
ಹೋಬಳಿಯ ಗದೆ ಖ ೦।೦ [।*] ಚಿತ್ರಭಾನುಸಂವಛರದ ಮಾಘ[3] ಉ(೦)ಮ್ಮತೂರ ನಂಜಯನಿಗೆ
ಪ್ರಾಕು ವ್ರಿತ್ತಿಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡದು-

24 ಬಂದ ಪಡುವಣ ರಾಮಾಪುರದಗ್ರಾಮದೊಳಗಣ ಗದ್ದೆ ಜಾಜಿಯ ಎಕ್ಕನಾತಿಯ ಕುಳವಾಡಿ ಹೂವಿನಎಲ್ಲ-
ಯ ಮಾಡುವ ತೆಂಗು ಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳ ಗದೆ ಖ ೦।೦ ಭೂಪತಿಯಕೆಟಿವೊಳಗೆ ಗದೆ ಖ ೦।೧೦ ಉಭಯಂ
ಗದೆ ಖ ೧ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ-

---

[1] This figure is followed by a blank space for about five letters.

[2] This figure is followed by a blank space for about three letters.

[3] This is followed by a blank space for about two letters.

25 ದ ಪೇಠೆಯ ತೊಡೆಯ[ಗು]ಡಿಗೆ ಸಲುವ ಸ್ಥಳಸುಂಕ ಚಿಬಿಲಂಗಡಿಯವರು ಕೊಡುವ ಧೂಪದಕಾಣಿಕೆ ಗಾಣಸಿಧಾಯ ಕಟಿಯಕಾಣಿಕೆ ತಕಡೆ ಎಂ[ಣೆ]ಹಸಿಗೆ ಗುಡಿಗೆ ಸಲುವ ಮೊಲೆವೀಸ ಮುಂತಾದ [ಸರ್ವ] ಸ್ವಾಮ್ಯವ-

26 ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ[ಉ][।*] ಈ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಸ್ವಾಸ್ತಗಳೊಳಗೆ ವಿನಿಯೋಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ-ವಾಗಿ ಕಾಣಾಚಿಯಾಗಿ ಕೊಟ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ವಾಸ್ತಗಳು ಆಚಾರ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ವೈಖಾನಸ-ಸೂತ್ರದ ತಿಂಮ-

27 ಣಾಚಾರ್ಯರ [ಮ]ಕ್ಕ[ಳು] ರಾಮಣಾಚಾರ್ಯರು ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ವೈಖಾನ[ಸ*]ಸೂತ್ರದ ಮುಳು-ವಾಗಿಲ ರಂಗಪಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಿಂಮಣಾಚಾರ್ಯರು ಉಭಯಂ ಆಚಾರ್ಯರ ಜನ ಎರಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಚ-ನಾವಿೃತ್ತಿ-

28 [ಯ] ಗವೆ ಖ ೩ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಕ್ಕೆ ಜಾವುದಗ್ನಾವಛಗೋತ್ರದ ನಂಜಿನಾಧಭಟ್ಟರ ಮಕಳು ರಂಗನಾಥ-ದೀಕ್ಷಿತರ ಜನ ೧ ಸದಸ್ಯರು ರೇಭಿಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ರುಕುಶಾಖೆಯ ಇಂಮಡಿಭಟ್ಟರ ಮಕಳು ಶಿವಾದೀ-ಕ್ಷಿತರ ಜನ ೧ [ವೇದ]-

29 ಪಾರಾಯೆಣಕೆ ಹರಿತ[ಗೋತ್ರ]ದ [ಆ]ಶ್ವಲಾಯೆನಸೂತ್ರದ ತೆರಕಣಂಬಿಯ ವಿರುಪಾಕ್ಷಭಟರ ಮಕಳು ನಾರಸಿಂಹ್ಯದೀಂಕ್ಷಿತರ ಜನ ೧ ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ನರಹರಿಭಟರ ಮಕಳು ಭಾನು-ಭಟರ ಜನ ೧ [ಯ]ಜು-

30 ವೇ[ರ್*]ದಕೆ ಭಾರದ್ವಾಜ[ಗೋ]ತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಕ್ರಮಿತರ ನಾಗಿದೇವಭಟ್ಟರ ಮಕಳು ವಿರು-ಪಾಕ್ಷಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಗಾರ್ಗ್ಯಸಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಅಂಣಂಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಲಿಂಗಾ-ಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಸಾಮ[ವೇದ]ಕ್ಕೆ

31 ವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ದ್ರಾಹ್ಯಾಯಣ ಸೂತ್ರದ ನಾರಸಿಂಹಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹ್ಯಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಶಾಂ[ಡಿಲ್ಯಗೋ]ತ್ರದ ದ್ರಾಹ್ಯಾಯಣಸೂತ್ರದ ಮಾಧವಪಟಣದ ಯಗ್ನೇಶ್ವರಭಟ[ರ]

West wall.

32 ಮಕ್ಕಳು ವಾರಣಾಸಿದೇವರುಭಟರ ಜನ ೧ ಆಧರ್ವಣಪ್ರತಿರುಗ್ವೇದ[ಕ್ಕೆ*] ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವ-ಲಾಯ[ನ]ಸೂತ್ರದ ನು[ಜ್ಜಿ]ನಸಿಂಗರಿಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾಗದೇವಭಟಗ ಜನ ೧ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ-ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಗಣಪತಿಭಟರ ಮಕಳು

33 ದೇವಣಭಟರ ಜನ ೧ ಅಂತ್ತು ವೇದಪಾರಾಯಣದ ಜನ ೪[॥*] ಪವಮಾನಾಭಿಷೇಖಕೆ ವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಸ್ತೊತ್ರದ ನರಹರಿಭ[ಟ]ರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹ್ಯಭಟರ ಜನ ೧ ಹರಿತಗೋ-ತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾ-

34 ಯನ ಸೂತ್ರದ ಮಾನಲೆಯ ವಿಷ್ನುಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಮಲಭಟರ ಜನ ೧ ಕೌಶಿಕಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾ-ಯನಸೂತ್ರದ ವೀರ[ವೆ]ಳ್ಳಿ ಮಾಧವಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂಮಡಿಭಟರ ಜನ ೧ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಕಂತ್ರಿಕೆ ತಿರು-

35 ಮಲಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕೋನೇರಿಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ತಾತಾ-ಜೋಶ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ವೆಲ್ಲಂಭಟರ ಜನ ೧ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ತಟಿನ ಸಿದ್ಧ-ಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ದೇವಣಭಟರ ಜನ ೧ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾ-

36 ಯನಸೂತ್ರದ ಕ[ಕ್ಕಾ]ಲ ಲಿಂಗಾಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಶಂಕರಭಟರ ಜನ ೧ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವ-ಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಣಿ[ವಾ]ಲದ ಆಉಭಳಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು- ಆ[ಉ]ಭಳಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಶ್ರೀವತ-ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಆನೆಗೊಂದಿಯ ಚೌಡಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕನಕಾಭಟರ ಜ-

37 ನ ೧ ವಾಸಿಷ್ಠಗೋತ್ರದ ಆ[ಶ]ಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಹರಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ರೆಂಮಣಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಮೋನ-ಭಾರ್ಗವಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಕವಿಲಿಗೆಯ [2]ಷುಭಟರ ಮಕಳು ರಾಮಾಭಟಗ ಜ[ನ*]೧ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ರಂ[ಗಾ]-

---

[1] An unnecessary sign of length is added to this letter.

[2] Read ವಿಷ್ನು.

ಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಊಧಾ ತಿರುಮಲಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಅಂತ್ತು ಪವಮಾನಾಭಿಷೇಕದ ಜನ ೧೦ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ

38 ವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಆರಗದ ವಿಷ್ಣುಭಟ್ಟರ ಮ[ಕ್ಕ]ಳು ಹಂಪಣಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಮೌನಸಗೋತ್ರದ ಕಾತ್ಯಾಯನಸೂತ್ರದ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಶಾಖೆಯ

39 ಸೋಮನಾಥಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ನಾರಸಿಂಹ್ಯಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ಉಭಯಂ ಪುರಾಣಿಕರ ಜನ ೨ ಜೋತಿಷಕ್ಕೆ ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಗೌರಾಜೋಇಸ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ತಿಮಾಜೋಇಸ್ಯರ ಜನ ೧ ಘಳಿಯಾರಕೆ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತದ ಚಾಪ-

40 ಟ್ಲ ಗೌಳಯಚಟಿಭಟರ ಮ[ಕ್ಕ]ಳು ನಾರಸಿಂಹ ಜೋಇ[ಸ್ಯ]ರ ಜನ ೧ ಉಭಯಂ ಜೋತಿಷ್ಕರ ಜನ ೨[1] ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಕೆ ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಕಂದನವ್ರೋಳಲ ಯೆಜಂಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು

41 ಇತಿಹಾಸದ ತಿರುಮಲಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ದೇವ್ರೋತ್ತಮಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಸಿಂಗಿರಿಭಟರ ಜನ ೧ ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಗೋಪಿನಾಥಭಟ್ಟರ ಮ-ಕ್ಕಳು ಚೆಂನಿಭ[ಟ]ರ ಜನ ೧ ಕೌಂಡಿ(೦)ನ್ಯ-

42 ಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದ ವೇದಗಿರಿಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಯೆಲ್ಲಂಭಟರ ಜನ ೧ ಅಂತು ಮಂ-ತ್ರಪುಷ್ಪದ ಜನ ೪ ನಿತ್ಯದಾನಕೆ ಶ್ರೀವತ್ಸಗೋತ್ರದ ಆ[ಪ]ಸ್ತಂಭಸೂತ್ರ[ದ] ಬ್ರ(೦)ಹ್ಮಗ್ನ್ಯಾನಿ ನರ-ಹರಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಕನಕಾಭಟರ ಜನ ೧

43 ಅಂತು ತ್ರಿಕಾಲದಲೂ ಊಟವ ಮಾಡುವ ಜನ ೩೩। ಸ್ಥಳದ ಕಾಣಾಚಿಯ ಸೇನಬೋವರು। ಅಗಸ್ತ್ಯ-ಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಮುದ್ರೆಯಚೀಟಿನ ತಿಂಮರಸರ ಮಗ ಚಿಕ್ಕತಿಂಮ್ಮೈಯಗ ಸಂಪ್ರತಿ ೧

44 ಕೌಂಡಿನ್ಯವಸಿಷ್ಟಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ವಾರಣಾಸಿಯ ಮುಂಮರಸರ ಮಗ ಬಸವೈಯಗೆ ಸಂಪ್ರತಿ ೧ ಉಭಯಂ ಕಾಣಾಚಿಯ ಸೇನಬೋವರ ಜನ ೨ ಕ್ಕೆ ಸಲುವ ಗದೆ ಖ ೧ ಕಂ ನೆಲ್ಲು ಖ ೨೦ ಜೀತ ಗ ೪೦ ಕಂ ಕಟಿಕೊ-

45 ಟದು ಭೂಪತಿಕೆರೆಲೂ ನಂಜಯನ ಹೋಬಳಿ ಗದೆ ಖ ೧ ಕ ಗ ೪೦ ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ಪೇಠೆಯ ಸೇನಬೋವಿ-ಕೆಗೆ ಸಲುವ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಹ ಸ್ಥಳಸೇನಬೋವರ ಜನ ೨ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಭಿ-ಷೇಖ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಕೆ ಗೌತಮಗೋತ್ರದ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂ-

46 ತ್ರದ ನರಹರಿಭಟರ ಮಕ್ಕಳು ಪುರುಷೋತ್ತಮಭಟ್ಟರ ಜನ ೧ ನಾಮತ್ರಯಕೆ ಹರಿತಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂ-ಬಸೂತ್ರದ ಸಿಂಗಿರಿಭಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಮಲಭಟರ ಜನ ೧ ಅಂತು ವಿನಿಯೋಗದಬ್ರಾಹ್ಮರ ಜನ ೩೫ ಕಂ ಜನ ೧ ಕಂ

47 ಗದೆ ಖ ೧।೦ ದೆ ಲೆಕ್ಕದಲೂ ಗದೆ ಖ ೧೭।೦ ಉಭಯಂ ಸ್ಥಾನಿಕರು ಸಹ ಜನ ೩೭ ಕಂ ಗದೆ ಖ ೨೧।೦ ಹಂಪೆಯ ನಾಲ್ಕುಬಾಗಿಲ ತಿರುಮಲದೇವರಿಗೆ ಗದೆ ಖ ೦೬೩ ಉಭಯಂ ಗದೆ ೨೧।೩ ಕಂ ನಾಲು ಮಾ-ಡಿದ ನೆಲ್ಲು ೪೭೦ ವನೂ ಮಾ-

48 ಡಿದವಾಗಿ ಈ ದೇವತಾಸ್ವಾಸ್ತ ಈ ಬ್ರಾ(೦)ಹ್ಮರಿಗೆ ಕಾಣಾಚಿಯಾಗಿ ದೇವರ ಸೇವಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಸ್ತಮುಂತಾದ ಈ ಧರ್ಮಕೆ ಆರೊಬ್ಬರು ಅಳುಪಿಧವರು ತಂಮ ಗುರು ತಂಮ ಮಾ-

49 ತಾಪಿತೃಗಳನೂ ಗೋಉಗಳನೂ ಬ್ರಾ(೦)ಹ್ಮರುಗಳನೂ ಕಾಶಿಯೊಳಗೆ ವಧಿಸ್ತ ಪಾಪಕೆ [ಹೋ]ಹರು॥ ಸ್ವದತ್ತಾ[ದ್*] ದ್ವಿಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ[।*] ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೇಣ ಸ್ವದತ್ತಂ ನಿಷ್ಫ-ಲಂ ಭವೇ[ತ್*]॥

No. 256.

(*A.R. No.* 27 *of* 1889).

ON THE RIGHT SIDE OF THE GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 ಶುಭಮಸ್ತು। ಶಾಕೇ ಚಂದ್ರರಸಾಮರೇಂದ್ರಗಣಿತೇ ವರ್ಷೇ ವಿಕಾರ್ಯಾಹ್ವಯೇ ಪ-
2 ಕ್ಷೇ ಭಾದ್ರಪದಸ್ಯ ಪೋಷಿತವಿಧೌ ದ್ವಾದಶ್ಯಭಿಖ್ಯೇ ತಿಥೌ [।*] [ವಾ]ರೇ ಭೂಮಿಸು-
3 ತಸ್ಯ ವಿ[ಷ್ಣ್ವಧಿ]ಪತೌ ತಾರೇಚ್ಯುತಕ್ಷ್ಮಾಪತಿರ್ದತ್ವಾನಂದನಿಧಿಂ ದ್ವಿಜಾ-
4 ಧನದಯನ್ನಾಮೋದಯನ್ಮಾಧವಂ ॥ [೧*] ಪುಣ್ಯೈರ್ಯಸ್ಯ ಪರಿಪಾಲಿತ[ಸ್ಯ] ಪ-
5 ರಿತೋ ಭೂತಾಳಿಸಂವೇಷ್ಟಿತಸ್ಸದ್ವರ್ಗೈಃ ಸ್ವವಶೀಕೃತಸ್ಯ ಸತತಾಕ್ರಾಂತಾ ಭುಜ-
6 ಂಗವ್ರಜೈಃ[।*] ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ಯಾತಿನವಪ್ರಶಸ್ತಿಮಧಿಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತಶೌ[ರ್ಯ್ಯಾ]ಚ್ಯುತಕ್ಷ್ಮಾಪಾನಂ-
7 [ದ]ನಿಧೇರ್ನಪಾಪಿ ನಿಧಯಃ ಕಿಂ ತೇ ಲಭಂತೇ ತುಲಾಂ ॥

[1] A space for five letters is left blank after this figure.

No. 257.

(*A.R. No.* 28 *of* 1889).

IN THE SAME PLACE.

1 शुभमस्तु ॥ शाके चंद्र[र]सामरेंद्रगणिते वर्षे विक्रार्य्याह्वये प-

2 क्षे भाद्रपदस्य पोषितविधौ द्वादश्यभिख्ये तिथौ । वारे भूमिसुतस्य वि[ष्णु]धिपतौ

3 तारेच्युतक्ष्मापतिर्दद्चानंदनिधिं द्विजान् धनदयन्नामोदयन्माधवं ॥ १ ॥

4 पुण्यौघैः परिपालितस्य परितो भूताळिसंवेष्टितस्सद्वर्गैः स्व-

5 वसीकृतस्य सतताक्रांता भुजंगव्रजैः । प्राप्तस्यातिनवप्रशस्ति-

6 मधिकप्रख्यातशौर्याच्युतक्ष्मापानं[द]निधेर्नवापि निधयः किं ते

7 लभंते तुलां ॥ २ ॥

No. 258.

(*A.R. No.* 29 *of* 1889).

ON A STONE IN THE PAMPAPATI TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. I, pp. 361 ff.

No. 259.

(*A.R. No.* 30 *of* 1889).

ON A SLAB SET UP NEAR THE BIG GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

First face.

1 [1] ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಶ್ರೀ ॥ ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ [।*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ-
ನಗರಾರಂಭಮೂಲಸ್ತಂಭಾ-

2 ಯ ಶಂಭವೇ ।[।೧*] ಕಲ್ಯಾಣಾಯಾಸ್ತು ತ[ತ್] ಧಾಮ ಪ್ರತ್ಯೂಹತಿಮಿರಾಪಹಂ । ಯದ್ಗಜೋಪ್ಯ-
ಗಜೋದ್ಭೂತಂ ಹರಿಣಾಪಿ ಚ

3 ಪೂಜ್ಯತೇ ।[।೨*] ಅಸ್ತಿ ಕ್ಷೀರಮಯಾ[ದ್*] ದೇವೈರ್ಮಥ್ಯಮಾನಾನ್ಮಹಾಂಬುಧೇಃ । ನವನೀತಮಿವೋ-
ದ್ಭೂತಮಪನೀತತಮೋ ಮಹಃ ।[।೩*] ತಸ್ಯಾಸೀತ್ತನಯ-

4 ಸ್ತಪೋಭಿರತುಲ್ಯೈರನ್ವರ್ಥನಾಮಾ ಬುಧಃ (।) ಪುಣ್ಯೈರಸ್ಯ ಪುರೂರವಾ ಭುಜಬಲೈರಾಯುರ್ದ್ವಿಷಾನ್ನಿ-
ಘ್ನತಃ । ತಸ್ಯಾಯುರ್ನಹುಷೋಸ್ಯ

5 ತಸ್ಯ ಪುರುಷೋ ಯುಧೇ ಯಯಾತಿಃ ಕ್ಷಿ[ತೌ](।) ಖ್ಯಾತಸ್ತಸ್ಯ ತು ದುರ್ವಸುರ್ವಸುನಿಭಃ ಶ್ರೀದೇವಯಾನೀ-
ಪತೇಃ ।[।೪*] ತದ್ವಂಶೇ ದೇವ-

6 ಕೀಜಾನಿರ್ದಿದೀಪೇ ತಿಂಮಭೂಪತಿಃ । ಯಶಸ್ವೀ ತುಳುವೇಂದ್ರೇಷು ಯದೋಃ ಕೃಷ್ಣ ಇವಾನ್ವಯೇ[॥೫*]
ತತೋಭೂದ್ಬುಕ್ಕಮಾಜಾನಿರೀಶ್ವರಕ್ಷಿತಿಪಾ-

7 ಲಕಃ [।*] ಆತ್ರಾಸಮಗುಣಭ್ರ[ಂ*]ಶಂ ಮೌಳಿರತ್ನಮ್ಮಹೀಭುಜಾಂ[॥೬*] ಪದ್ಮಾಕ್ಷೋಪಿ ನಿಜನ್ನಿಜೈಸ್ತ್ರ)-
ಭುವನಾಕ್ರಾ[ಂ*]ತಿಕ್ಷಮೈರ್ವಿಕ್ರಮೈ[ಃ*] ಶಂಖ[ಂ*]ಚಕ್ರಮ-

8 ಪಿ ಶ್ರಯನ್ನಿಜಕರೇ ಶ್ರೀದೇವಕೀನಂದನಃ । ಭೂತ್ವಾಪ್ಯದ್ಭುತಮೀಶ್ವರೋಯಮಿತಿ ಯಾ ಭೂಯಸ್ತರಾ(ಂ)
ಪ್ರಪದೇ ಭೂತಿಂ ಚಾಖಿಲಪೂಜ್ಯತಾ-

9 ಮತಿಚ್ಛೃಶಂ ಭೂಭೃತ್ಸುತಾಮಾಶ್ರಿತಃ [॥೭*] ಭೂವಾಸ್ಯೈಕಪರೋ ಪರೋ ರವಿರಿವ ಪ್ರಾಪ್ತೋದಯೋಹ-
ರ್ನಿಶಂ (।) ಯೋ ಮಂದೇಹರಿಪೂನಹನ್

---

[1] Every line of the inscription begins with an *anusvâra*. The inscription is "a copy" of No. 258.

10 ಕವಿಬುಧೋಪೇತೋನಪೇತೋ ರಣಾತ್ । ಅಪೂರ್ವಾಪರವಾರಿರಾಶಿ [ನಿ]ತರಾಮಾಸೇತುಹೇಮಾಚಲಂ
ವಿಖ್ಯಾತೋ ವಿಹಸಂಶ ಯೋ

11 ವಿತರಣೈರ್ವ್ಯದ್ಯೋತತ ದ್ಯೋತರೂನ್।[೮*] ಸರಸಾದುದಭೂ[ತ್*]ತಸ್ಮಾನ್ನರಸಾವನಿಪಾಲಕಃ । ದೇವ-
ಕೀನಂದನಾತ್ಕಾಮೋ ದೇವಕೀನಂದನಾದಿವ ।[೯*]ಕಾವೇರೀಮಾಶು ಬಧ್ವಾ ಬ-

12 ಹಳಜಲರಯಾಂ ತಾಂ ವಿಲಂ[ಘ್ಯೈ]ವ ಶತ್ರುಂ(।) ಜೀವಗ್ರಾಹಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಪಿತಿ ಭುಜಬಲಾತ್ತಂಚ-
ರಾಜ್ಯಂ ತದೀಯಂ । ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರೀರಂಗಪೂರ್ವಂ ತಪೆ-

13 ಪಿ ನಿಜವಸೇ ಪಟ್ಟಣಂ ಯೋ ಬಭಾಸೇ(।) ಕೀರ್ತಿಸ್ತಂಭಂ ನಿಖಾಯ ತ್ರಿಭುವನಭವನಸ್ತೂಯ್ಯಮಾನಾ-
ಪದಾನಃ [॥೧೦*] ಚೇರಂ ಚೋಳಂ ಚ ಪಾಂಡ್ಯಂ

14 ತಮಪಿ ತು [ಮ*]ಧುರಾವಲ್ಲಭಂ ಮಾನಭೂಷಂ ವೀರ್ಯೋದಗ್ರಂ ತುರುಷ್ಕಂ ಗಜಪತಿನೃಪತಿಂ ಚಾಪಿ
ಜಿತಾ ತದನ್ಯಾನ್ । ಆಗಂಗಾ[ತೀ*]ರಲಂಕಾಪ್ರ-

15 ಥಮಚರಮಭೂಭೃತ್ತಟಾಂತ[ಂ*] ನಿತಾಂತಂ । ಖ್ಯಾತಃ ಕ್ಷೋಣೀಪತೀನಾಂ ಸ್ರಜಮಿವ ಶಿರಸಾ(ಂ) ಶಾಸನಂ
ಯೋ ವ್ಯತಾನೀತ್ ।[೧೧*] ವಿವಿಧಸುಕೃತೋ-

16 [ದ್*]ದಾಮೇ ರಾಮೇಶ್ವರಪ್ರಮುಖೇ ಮುಹು(ರ್ಮ್ಮು)ರ್ಮುದಿತಹೃದಯು[ಃ] ಸ್ಥಾನೇ ಸ್ಥಾನೇ ವ್ಯಧ-
[ತ್ತ] ಯಥಾವಿಧಿ । ಬುಧಪರಿವತೋ ನಾನಾದಾನಾನಿ ಯೋ ಭುವಿ

17 ಷೋಡಶ ತ್ರಿಭುವನಜನೋದ್ಗೀತಂ [ಸ್ಫೀ]ತಂ ಯಶಃ ಪುನರುಕ್ತಯನ್ ।[೧೨*] ತಿಪ್ಪಾಜೀನಾಗಲಾದೇ-
ವ್ಯೋಃ ಕೌಸಲ್ಯಾಶ್ರೀಸುಮಿತ್ರಯೋಃ । ದೇವ್ಯೋರಿವ ನೃಸಿಂ-

18 ಹೇ[ಂ]ದ್ರಾ[ತ್*] ತಸ್ಮಾತ್ಪಂಕ್ತಿರಥಾದಿವ ।[೧೩*] ವೀರೌ ವಿನಯಿನೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಾವಿವ ನಂದ[ನೌ]।
ಜಾತೌ ವೀರನೃಸಿಂಹೇಂದ್ರಕೃಷ್ಣರಾಯಮಹೀಪತೀ।[೧೪*] ವೀರಶ್ರೀನಾರಸಿಂ-

19 ಹ್ಯ[ಸ್ಸ] ವಿಜಯನಗರೇ ರತಸಿಂಹಾನಸ್ಥಃ(।) ಕೀರ್ತ್ಯಾ ನೀತ್ವಾ ನಿರಸ್ಯನ್ನೃ[ಗ]ನಳನಹುಷಾನಸ್ಯವ-
ನ್ಯಾಮಥಾನ್ಯಾನ್ । ಆ ಸೇತೋರಾಸುಮೇರೋರವನಿಸುರನುತ[ಃ*] ಸ್ವೈರ-

20 ಮಾ ಚೋದಯಾದ್ರೇರಾ ಪಶ್ಚಾತ್ಯಾಚಲಾಂತಾದಖಿಲಹೃದಯಮಾವರ್ಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಂ ಶಶಾಸ ।[೧೫*]
ನಾನಾದಾನಾನ್ಯಕಾರ್ಷೀತನಕಸದಸಿ ಯಃ ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವಸ್ಥಾನೇ

21 ಶ್ರೀಕಾಳಹಸ್ತೀಶಿತುರಪಿ ನಗರೇ [ವೇಂಕ]ಟಾದ್ರೌ ಚ ಕಾಂಚ್ಯಾಂ । ಶ್ರೀಶೈಲೇ ಶೋಣಶೈಲೇ ಮಹತಿ
ಹರಿಹರೇಹೋಬಲೇ ಸಂಗಮೇ ಚ(।) ಶ್ರೀರಂಗೇ ಕುಂಭಘೋ-

22 ಣೇ ಹತತಮಸಿ ಮಹಾನಂದಿತೀರ್ಥೇ ನಿವೃತೌ ।[೧೬*] ಗೋಕ(ಂ)ರ್ಣೇ ರಾಮಸೇತೌ ಜಗತಿ ತದಿತರೇ-
ಷ್ವಪ್ಯಶೇಷೇಷು ಪು(ಂ)ಣ್ಯಸ್ಥಾನೇಷ್ವಾರಬ್ಧನಾನಾವಿಧಬ-

23 ಹಳಮಹಾದಾನವಾರಿಪ್ರಮಹ್ಯೈಃ । ಯಸ್ಯೋದಂಚಚಮರಂಗ್ಗಪ್ರಕರಖುರರಜ[ಃ*]ಶುಷ್ಯದಂಭೋಧಿಮ-
[ಗ್ನ]ಕ್ಷ್ಮಾಭೃತ್ಪಕ್ಷಬಿದ್ಯೋತಿರಕುಲಿಶ-

24 ಧರೋತ್ಕಂಠಿತಾ ಕುಂಠಿತಾಭೂತ್।[೧೭*] ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ವಿಶ್ವಚಕ್ರಂ ಘಟಮುದಿತಮಹಾಭೂತಕಂ ರತ್ನ-
ಧೇನುಂ ಸಪ್ತಾಂಭೋದಿಂ ಚ ಕಲ್ಪಕ್ಷಿತಿರುಹಲ-

25 ತಿಕೇ ಕಾಂಚನೀಂ ಕಾಮಧೇನುಂ [।*] ಸ್ವ(ಂ)ರ್ನ್ನಕ್ಷ್ಮಾಂ ಯೋ ಹಿರಣ್ಯಾಶ್ವರಥಮಪಿ ತುಲಾಪೂರುಷಂ
ಗೋಸಹಸ್ರಂ(।) ಹೇಮಾಶ್ವಂ ಹೇಮಗರ್ಭಂ ಕನಕ[ಕ*]ರಿರ[ಥಂ]-

26 ಪಂಚಲಾಂಗಲ್ಯತಾನೀತ್ ।[೧೮*] ಪ್ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸ್ಯ(ಂ) [ನಿ*]ರ್ವಿಘ್ನಂ ರಾಜ್ಯಂ ದ್ಯಾಮಿನ ಶಾಸಿತುಂ
[।] ತಸ್ಮಿನ್ ಗುಣೇನ [ವಿ]ಖ್ಯಾತೇ ಕ್ಷಿತೇರಿಂದ್ರೇ ದಿವಂ ಗತೇ[।೧೯*] ತತೇಪ್ಯವಾ-

27 ರ್ಯವೀರ್ಯಃ ಶ್ರೀ[ಕೃ]ಷ್ಣರಾಯಮಹೀಪತಿಃ । ಬಿಭರ್ತಿ[ಸ] ಮಣಿಕೇಯೂರನಿರ್ವಿಶೇಷಂ ಮಹೀಂ ಭು-
ಜೇ ।[।೨೦*] ಕೀರ್ತ್ಯಾ ಯಸ್ಯ ಸಮಂತತುಪ್ರಸೃತಯಾ ವಿಶಂ ದು-

28 ಗ್ಧೈ[ಕ್ಯ]ಂ ವ್ರಜೇ(।)ದಿತ್ಯಾಶಂಕ್ಯ ಪುರಾ ಪುರಾರಿರಭವ[ತ್](।) ಭಾಲೇಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಾಯಶಃ[।*]
ಪದ್ಮಾಕ್ಷೋಪಿ ಚತುರ್ಭುಜೋಜನಿ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರೋ-

29 ಭವತ್ಪದ್ಮಭೂಃ (।) ಕಾಳೀ ಖಡ್ಗಮಧಾದ್ರಮಾ ಚ ಕಮಲಂ ವೀಣಾಂ ಚ ವಾಣೀ ಕರೇ [॥೨೧*]
ಶತ್ರೂಣಾಂ ವಾಸಮೇತೇ ದದತ ಇತಿ ರುಷಾ ಕಿ(ಂ)ನ್ನು ಸಪ್ತಾಂಬು-

30 ರಾಸೀನ್ನಾನಾಶೇನಾತುರಂ[ಗ]ತ್ರುಟಿತವಸುಮತೀಧೂಳಿಕಾಪಾಳಿಕಾಭಿಃ। ಸಂಶೋಷ್ಯ ಸ್ಫೀತಮೇತತ್ಪತಿನಿ-
ಧಿಜಲಧಿಶ್ರೇಣಿಕಾ ಯೋ ವಿಧತ್ತೇ (।) ಬ್ರ(ಂ)-

31 ಹ್ಮಾಂಡಸ್ವರ್ಣ್ಣಗರ್ಭೋರುಪ್ರಮುಖನಿಜಮಹಾದಾನತೋಯೈರಮೇ[ಯೈಃ]। [।೨೦*] ಮದ್ದತ್ತಾಮರ್ತ್ಥಿಸಾ-
ರ್ತ್ಥಾ[ಃ*] ಶ್ರಿಯಮಿಹ ಸುಚಿರಂ ಭುಂಜತಾಮಿತ್ಯವೇತ್ಯ

32 ಪ್ರಾಯ[ಃ*] ಪ್ರತ್ಯೂಹಹೇತೋಸ್ತ್ವಪನರಥಗತೇರಾಲಯಾಂ ದೇವತಾನಾಂ [।*] ತತ್ತದ್ದಿಕ್ಜೈತ್ರವೃತ್ತ್ಯಾ-
ಪಿ ಚ ಬಿರುದಪದ್ಯೈರಂಕ್ಕಿತಾಂಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಸ್ತ[ಂ]ಭಾ-

33 ಜಾತಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ ವ್ಯತನುತ ಭುವಿ ಯೋ ಭೂಭೃದಭ್ರಂಕಷಾಗ್ರಾನ್ ॥[೨೩*]

Second face.

34 ಕಾಂಚೀಶ್ರೀಶೈಲಶೋಣಾಚಲಕನಕಸಭಾವೇಂಕಟಾದ್ರಿಪ್ರಮುಖ್ಯೇಷ್ವಾನತ್ಯಾರ್ವತ್ಯರ್ಸರ್ವೇಷ್ವತನುತ ವಿ-
ಧಿವತ್ ಭೂಯ-

35 ಸೇ ಶ್ರೇಯಸೇ ಯ[ಃ।*] ದೇವಸ್ಥಾನೇಷು ತೀರ್ಥೇಷ್ವಪಿ ಕನಕತುಲಾಪೂರುಷಾದೀನಿ ನಾನಾದಾನಾನ್ಯೇ-
ವ್ಯೋಽದಾನ್ಯೈರಪಿ ಸಮಮಖಿಲೈ-

36 ರಾಗ[ಮೋ]ಕ್ತಾನಿ ತಾನಿ ।[।೨೪*] ರೋಷಕೃತಪ್ರತಿಪಾರ್ತ್ಥಿವದಂಡ[ಃ*] ಶೇಷಭುಜಕ್ಷಿತಿರಕ್ಷಣಶೌಂಡ[ಃ]
(।) ಭಾಷೆಗೆತಪ್ಪುವರಾಯರ-

37 ಗಂಡಸ್ತೋಷಕೃದರ್ತ್ಥಿಷು ಯೋ ರಣಚಂಡಃ ।[।೨೫*] ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಯೋ ರಾಜಪ-
ರಮೇಶ್ವರಃ। ಮೂರುರಾಯರಗಂಡಶ್ಚ

38 ಪರರಾಯಭಯಂಕರಃ ।[।೨೬*] ಹಿಂದುರಾಯಸುರತ್ರಾಣಿ ದುಷ್ಟಶಾರ್ದೂಲಮರ್ದನಃ। ಗಜಾಘಗಂ-
ಡಭೇರುಂಡ ಇತ್ಯಾದಿಬಿರು-

39 ದಾನ್ವಿತಃ ।[।೨೭*] ಆಲೋಕಯ ಮಹಾರಾಜ ಜಯ ಜೀವೇತಿ [ವಾ]ದಿಭಿಃ । ಅಂಗವಂಗಕಳಿಂಗಾದ್ಯೈ
ರಾಜಭಿಃ ಸೇವ್ಯತೇ ಚ ಯಃ ।[।೨೮*] ಸ್ತುತ್ಯೌದಾರ್ಯ್ಯಸ್ಸು-

40 ಧೀಭಿಸ್ಸ ವಿಜಯನಗರೇ ರತ್ನಸಿಹ್ಮಾಸನಸ್ಥ[ಃ*] (।) ಕ್ಷ್ಮಾಪಾಲಾನ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯಕ್ಷಿತಿಪತಿರಧರೀಕೃತ್ಯ
ನೀತ್ಯಾ ನೃಗಾದೀನ್। ಆ ಪೂರ್ವ್ವಾದ್ರೇರಥಾ-

41 ಸ್ತಕ್ಷಿತಿಧರಕಟಕಾವಾ ಚ ಹೇಮಾಚಲಾಂತಾ(॥)ದಾಸೇತೋರರ್ತ್ಥಿಸಾಥ[ರ್*]ಶ್ರಿಯಮಿ[ಹ] ಬಹ-
ಳೀಕೃತ್ಯ ಕೀರ್ತ್ಯಾ ಸಮಿಂಧೇ ॥[೨೯*]

42 ಇಹ ಕಿಲ ಜಗತಿ ನಿಖಿಲಕವಿಕುಲಾದಿಪಿನಂದ್ಯಮಾನೌದಾರ್ಯ್ಯಧೈರ್ಯ್ಯಶೌರ್ಯ್ಯಾದಿಜನಿತಯಶಃಪೂರ-
ಕರ್ಪೂರಪೂರಿತಬ್ರ(ಂ)-

43 ಹ್ಮಾಂಡಕರಂಡೇನ ಸಮರಚಂಡೇನ ವಿಹಸಿತನೃಗನಳನಹುಷನಾಭಾಗದುಂಧುಮಾರಮಾಂಧಾತೃಭರತಭ-
ಗೀರಥದಶರಥರಾಮಾ-

44 ದಿಚರಿತೇನ [ಚರಿತೇನ*] ಕೃತಭೂಸುರತ್ರಾಣೇನ ಪರಿಭೂತಸುರತ್ರಾಣೇನ ಗಜಪತಿಗಜಕೂಟಪಾಕಲೇನ
ವಿದಿತನಾನಾಕಲೇನ ಪದೇನವಿಜಿತಾಂಭೋ-

45 ಜೇನ ಭೋಜೇ[ನಾ]ಪರೇಣ ಕಾವ್ಯನಾ(ಂ)ಟಕಾಲಂಕಾರಮರ್ಮ್ಮಜ್ಞೇ(॥)ನಿ ಧ(ಂ)ರ್ಮಜ್ಞೇನ ಪ್ರತಿ-
ವರ್ಷ ಪ್ರತಿವರ್ತಿತಕನಕವಸಂತಮಹೋತವೇನ

46 ಸರ್ವೇನ ಕೃತಾರ್ಥಿ[ರ್*]ತವಿಪ್ರಸಾರ್ಥೇನ ಸಾರ್ಥೇನ ನಿಖಿಲನೃಪತಿಮೂರ್ಧನ್ಯೇನ ಧ(ಂ)ನ್ಯೇನ ನಾಗಾಂಬಿ-
ಕಾನರಸನೃಪನಂದನೇನ ನಿಖಿಲಹಗೆ-

47 ಯಾನಂದನೇನ ಸಮರಮುಖವಿಜಯೇನ ವಿಜಯೇನ ದಿಶಾಂ ವಿಜಯನಗರೇ ಸಿಂಹಾಸನಮಾರು(ಂ)ಹ್ಯ ಶಾಸ-
ತಾ ಸಕಲಾಂ ಭು-

48 ವಂ ಭುಜವಿಜಿತಸಾಂಪರಾಯೇಣ ಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾ[ಯೇ]ಣ ಭುವನಭರಣ[ಸಾ]ವಧಾನಾಯ ಶ್ರೀ-
[ವಿ]ರೂಪಾಕ್ಷ[ಾ*]ಭಿ[ಧಾ]ನಾಯ ವಿತೀರ್ಣ-

49 ವಿನತಜನಹೇಮಕೂಟಾಯ ಹೇಮಕೂಟಾಯತನಶಾಲಿನೇ ಶೂಲಿನೇ ಮಧುರಫಲ[ಾ*]ಪೂಪಾದಿಹೃ[ದ್ಯಾ]-
ಯ ನೈವೇದ್ಯಾಯ ಸಿಂಗನಾಯಕ್ಕನ-

50 ಕಣ್ಣೀತಿ ವಿಖ್ಯಾತನಾಮಾ ಚತುಸ್ಸ್ರಮಾಘರಾಮೋ ಗ್ರಾಮೋ ದೇಶೋ ವಿಶೇಷಪ್ರಕಾರಣೇ ರಚಿತನಯಾನು-
ಕಾರಿಣೇ ರಂಗಮಂಟಪಾದೀ[೯*]ರಚಿತಸ್ತ-

51 ಸ್ಯೈವ ದೇವಸ್ಯ ತೇನೈವ ಪ್ರಕಟಿತನರಜನುಷಾ ಪ್ರಸೂನಧನುಷಾ [।] ತದಿದಮವನೀವನೀಪಕಪಿನುತಧ-
ರಾ ಯಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣರಾಯಸ್ಯ [।*] ಶಾಸ[ನ*]ಮತಿ-

52 ಬಲಶಾಸನತರುಕರದಾನಸ್ಯ ಸಾ[ಪ*]ದಾನಸ್ಯ ॥[೩೦*] ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯಂಶಾಲಿವಾಹನಶ-
ಕವರುಷ[।] ೧೪೩೦ ಸಂದು

53 ವರ್ತಿ ನಡವ ಶುಕ್ಲಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶು ೧೪ ಲು ಶ್ರೀಮ[ನ್ಮ]ಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ
ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಕೃ-

54 [ಷ]ರಾಯಮಹಾರಾಯರೂ [ಪ]ಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವಪುಣ್ಯಕಾಲದಲೂ ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ ಅಮೃ-
ತಪಡಿನೈವೇದ್ಯಕೆ ಸಿಂ-

55 ಗ್ಗಿನಾಯಕ್ಕನಹಳಿಯನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ದೇವರಸಂಮುಖದ ಮಹಾರಂಗಮಂಟಪವನೂ ಆ ಮುಂದಣ
ಗೋಪುರವನೂ ಕಟಿ-

56 ಸಿ ಆ ಮುಂದಣ ಹಿರಿಗೋಪುರವನು ಜೀರ್ನೋ[ದ್*]ಧಾರವಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರಿಗೆ ನವರ-
ತ್ನಖಚಿತವಾದ ಸುವರ್ನಕಮಲವನ್ನೂ

57 ನಾಗಾಭರಣವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು [।*] ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯಆರೋಗಣೆ ಮಾಡುವದಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ
ಚಿಂನದ ಹರಿವಾಣ ೧ ಆರ-

58 ತಿಹಲಗೆ ೨ ಬೆಳಯ ಆರತಿ ೨೪ ಯಿಷ್ಟ[ನೂ] ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು [॥*] ಯಿ ಧರ್ಮಕೆ ತಪ್ಪಿದವರುಗಳು
ಗೋಹತ್ಯಬ್ರ(ಂ)ಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ-

59 ಮಹಾಪಾತಕ[ಗ*]ಳ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲುಳವರು ಮಂಗಳಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ [॥*]

No. 260.

(*A.R. No.* 31 *of* 1889).

ON A SLAB[1] SET UP TO THE RIGHT OF THE DURGA SHRINE WITHIN THE SAME TEMPLE.

First face.

1 -ಶ್ರೀ ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ [।*] ತ್ರೈಳೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ
ಶಂಭ[ವೇ ॥] [೧*]

2 ಶ್ರೀಮದ್ಗೌರೀಸಮೇತಂ ನೆಲಸಿರಲಿದು ತಾಂ ತಕ್ಕುದೀ ಪುಣ್ಯತೀರ್ತ್ಥಶ್ರೀ ಮಿಯ್ಯುತ್ತೊಪ್ಪು[ವೀ]
ಹೇಮಶಿಲೆ

3 [ಯೆಂ]ದೆನುತುಂ ತಚ್ಛಿಲೇಂದ್ರಾಗ್ರಮೆಂದುಂ [।*] ಧಾಮನ್ತಾನಾಗೆ ಸನ್ತಂ ನೆಲಸಿ ಸೊಗಯಿಪಾ ಶ್ರೀವಿ-
ರೂಪಾ-

4 ಕ್ಷದೇವಂ ಪ್ರೇಮಂ ಕೈಗಣ್ಮಲೀ ಮೈದುನಚವುಡನಭೀಷ್ಟಾರ್ತ್ಥಮಂ ಮಾಡುಗೆಂದುಂ ॥[೨*] ನಳತೋಳ್ಕಾ-
ಖೆಗಳಂ

5 ತಳಂ ತಳಿರ್ಗಳಂ ನೃತ್ತಸ್ತನಂ ಪೊಟ್ಟುಮಂ ವಿಳಸತ್ಕುಂತಳಮಾಳೆ ಭೃಂಗತತಿಯಂ ನಿಳ್ಪೊಳ್ವೆರಲ್ಮು-
ಟ್ಮಳಂ[।*]ಗಳ ಚೆಲ್ವಂ ಗೆಲೆ ಕಲ್ಪ-

6 ವೃಕ್ಷದವೊಲಾ ಪಂಪಾಂಬಿಕಾದೇವಿ ಕೋಮಳೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾನ್ತೆ ಹಾಚಲೆಗೆ ಮಾಳ್ಕಿಷ್ಟಾರ್ತ್ಥಸಂಸಿ-
ದ್ಧಿಯಂ ॥[೩*] ವಾರಾ-

7 ಶಿಪರೀತೋದ್ಯದ್ಧಾರಿಣಿಮಧ್ಯಮೆನಲೆಸೆವ ಮೇರುವ ತೆಂಕಲ್ [।*] ರಾರಾಜಿಪ ಕುಂತಳಧರೆಗೋರನ್ತಿರೆ
ಬಲ್ಲ-

[1] At the top are cut in relief the following figures :—The Crescent and Sun; and below these, a standing worshipper with *ja_tas* on his head, a *liṅga* on a pedestal, a dagger pointing upwards and a standing bull with long horns facing the *liṅga*.

8 ಕುಂದೆನಾಪಸೆಡಿಕ್ಕುಂ ।[।೪*] ಆ ನಾಳ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ[ನಿ]ಳಯಂ ತಾನೆನಿಪ್ಪ ಕುಱುಂಗೋಡೆದನಂ-
[।*] ವ್ವೀರನುತಕಳಿದೇವನ್ನೃ-

9 ಪಂ ತಾನೊಲಪಿಂ ಪಾಳಿಸುತ್ತುಮಿರೆ ಪಣಿವೆಂಕಂ ॥[೫*] ಫಳಿತಸುರಕುಜದ ಚೆಲ್ವಂ ತಳೆದಿದ್ದಾರ್ ಬಲ್ಲಕುಂ-
ವೆನಾಡೊಳ್ತಳ್ತಂ-[।*]

10 ದೊಳ್ಗೊಂಬೆನೆ ದೊರವದಿನಾಡೆಳೆಯೊಳ್ ರಂಜಿಪುದು ನೋಡೆ ನಾಡುಗಳೆ[ಸಂ] ॥[೬*] ಆ ದೊರವದಿ-
ನಾಡೊಳ್ಸಂಪಾತೀರ್ತ್ಥಮಿ-

11 ಪ್ಪುದ[ದ]ನ್ತನೆ ॥ ಪಿಲಸದ್ಗಂಗಾನದಿಯಿಂ ಹಲವುಂ ತೀರ್ತ್ಥಂಗಳಿಂ ಸುದೇವಾಯತನಃ[।*]ವಳಿಯಿಂ
ತಾಪಸತ-

12 ತಿಯಿಂ ಸಲೆಯೊಪ್ಪುವುದಖಿಳಜನ್ಮಪಾಪಾಪಹರಂ ॥[೭*] ಮತ್ತಮೆಂತಪ್ಪುದೆಂದೆಡೆ ॥ ಅದು ಪುಣ್ಯೋ-
ದಯ-

13 ಜನ್ಮಭೂಮಿ ದುರಿ[ತೌ]ಘಚ್ಛೇದನಾವಾಸಮಭ್ಯುದಯಾನೀಕಫಳಪ್ರದಂ ಸುಖಲತಾಸಂವದ್ಧ[ರ್*] ನಕ್ಷೇ-
ತ್ರಮಾ-[।*]

14 [ಗ]ದು ಭಕ್ತಗರ್ಗಭಿವಾಂಛಿತಾರ್ತ್ಥಸುಖಮನಾತ್ತನೀವ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂಬುದು ಲೋಕಂ ಭುವನತ್ರಯೈ-

15 ಕಹಿತಮಂ ಪಂಪಾವರಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ॥[೮*] ಅಂತಪ್ಪೀ ಸುತೀರ್ತ್ಥದೊಳ್ ದೆವರ್ಜ್ಜೀರ್ಣ್ಣೋದ್ಧರಣಂ ಮಾಡಿದ ಮೈ-

16 [ದು]ನಚೌಡಯ್ಯನನ್ವಯವೆಂತೆನೆ ॥ ಕಾಮವ್ವೆನಾಯಕಿತಿಯುಂ ಸೋಮೆಯಹೆಗ್ಗಡೆಯು-

17 ಮೆಸೆಯಲೊಡವುಟ್ಟಿದರು[।*]ದ್ದಾಮಗುಣರ್ ಸಿರಿವೆರಸಾ ಸೋಮಂ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ತೆ-
[ಱ]ದಿಂ ॥[೯*]

18 ಆ ಕಾಮವೆನಾಯಕಿತಿಗೆ ಲೋಕಸ್ತುತನಪ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಮಾದ[ಯ್ಯ]ಂ [।*] ಸ್ವೀಕೃತಗುಣ ನಾಚಯ್ಯಂ

19 ಭೂಕಾನ್ತರ್ತನಯರಾದರಿಂತೀ ಮೂವರ್ ॥[೧೦*] ಸಿಡಿಲೆಸೆವ ಕಾಯ್ಪಿನೀಕನ ಕಡುಗೋಪಮನಂತಕನ

20 ಲಸನ್ಮಸಕಮನ[।*]ಯ್ದೊಡಗೂಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ತಾಂ ಪಡೆದಂ ಮುಂ ಧಾತ್ರ ಬಳಿಕೆ ಜಗವಂ ಪಡೆದಂ ॥[೧೧*]
ಶರವರ್ಷ-

21 ಮನರಿಸೇನೆಗೆ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಷಮನೆ ಬುಧ[ರ್ಗ] ಕರ್ಪೂರದ ಬ[।*]ಲ್ಸರಿಯಂ ಸಮಸ್ತಜನಕಾದರದಿಂ-

22 ದಂ ಕಪೆವುದಲ್ತೆ ಮಾಧವಹಸ್ತಂ ॥[೧೨*] ಬಿಲ್ವಿಡಿದವರ್ಗಳ್ ತೆಗೆಯಲ್ಕಲ್ವದಾರ್ಗರಿಣಿಯೊಳೆಲ್ಲಮಿದು
ನಿಪ-

23 ರೀತಂ [।*] ಬಿಲ್ವದ್ದೆಯಾಚಿಗಾಂಕಂ ಬಿಲ್ವಿಡಿದೆಡೆ ತೆಗೆವುದಹಿತಮಂಡಲಮತ್ತಲ್ ॥[೧೩*] ವ ॥ ಅನ್ತು
ಭುವನ-

24 ದನ್ತೆ ಮೂವರ್ತನಯರುಂ ವೀರಕ್ಕಂ ವಿತರಣಕ್ಕಂ ನೆಲೆಯೆನಿಸಿ ಯಿಮ್ಮಡಿರಾಚಮಲ್ಲದೇವಾ-

25 [ಪತ್ಯ]ನಪ್ಪ ಶ್ರೀವೀರಕಳಿದೇವರಸರ ರಾಜ್ಯಾ[ಂ]ಭೋಧಿಪ್ರವರ್ದ್ಧನಚಂದ್ರರೆನಿಸಿ ಕುಱುಗೋಡೊ-
ಳ್ಸುಖ-

26 ದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿದ್ದವರೋಳ್ ವಿರೂಪಾ[ಕ್ಷ]ತೀರ್ತ್ಥರಕ್ಷಣಾರ್ತ್ಥಂ ಸಾಮನ್ತಮಾದೆಯ-

27 ನಾಯಕಂ ಮತಂಗಪರ್ವ್ವತಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸುತ್ತುಮಿರೆ ॥ ❀ ಕಾಮವ್ವೆಯೊಡನೆ [1]ಹ-

28 ಟ್ಟಿದ ಸೋಮೆಯಹೆಗ್ಗಡೆಗಮೆ[ಸೆ]ವ ಕಾಚವ್ವೆಗಮು[।*]ದ್ದಾಮಗುಣನೆಸೆಯೆ ಪುಟ್ಟಿದನೀ ಮಹಿ ಬ-
ಣ್ಣಿಸುತಿ-

29 ರಲ್ಕೆ ಮೈದುನಚೌಡಂ [॥೧೪*] ಆತನ ಬಲ್ಪು ನಾತನವುದಾರ್ಯ್ಯಮ ನಾತನ ತೇಜಮುಂ ಸಮುಂ ತಾತನ ಪ್ರು-

30 ಣ್ಯದುಂನತಿಯ ನಾತನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನಾತನೊಳ್ಗುಣ[।*]ವ್ರಾತಮ ನಾತನುದ್ಭವಮನಾತನ ಧ[ರ್ಮ್ಮ]-

31 ರತತ್ವ ಮಂಡಲಿಂ ತೀತೆಜನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಪೊಡೆ ವಾಸುಗಿಯಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕರಾರ್ಪ್ಪರೇ ॥[೧೫*] ಆದೊಡ ಮೆನ್ನ-
ಪಿ[ವ]-

32 ನಿತ್ತಂ ಬಣ್ಣಿಪೆನದೆಂತೆನೆ ॥ ಹರಲ[ಲ್ಲ]ದ ಚಿನ್ತಾಮಣಿ ಮರನಲ್ಲದ ಕಲ್ಪಭೂರುಹಂ ಪಶುತೆ-

33 ಯನಾಂ[।*]ತಿರದ ಸುರಧೇನುವೆಂದೀ ಧರೆ ಪೊಗಳ್ಗುಂ ಚೌಡಿಗಾಂಕನಿಃ ವುನ್ನತಿಯಂ ॥[೧೬*] ಒಲಿಸು-
ವುದರಿದ-

34 ಬಲೆಯರಂ ಸಲೆ ಮೋಲ್ಪಿಂ ಬಲ್ಪಿನಿಂದೆ ಸಂಗರದೊಳ್ತಂ[।*][ನ]ಲಗಿನ ಮೊನೆಯೊಳೆ ಚೌಡಣನೊಲಿಸಿದ

35 [ಪ]ರಿ ಹೊಸತು ನೋಡೆ ವಿಜಯಶ್ರೀಯಂ ॥[೧೭*] ಸಡೆದು ದವಾನಳಂ ನಡೆಯುತಿರ್ಪ್ಪುದು ಪುಲ್ವಿಡಿ-
ದಾಂತ-

---

[1] Read ಹುಟ್ಟಿದ.

36 ಭೀತಿಯಿಂ ಮಿಡುಕುವುದೆಲ್ತು ನೀರೊಳಗಣಿಂ ಬಡವಾನಳನಪ್ಪು ಶಂಭುವಂ [।*] ಬಿಡದೆ ಲಲಾಟನೇತ್ರ-
ಶಿಖಿಯಾ-
37 ದುದು ಚಾಡನ ತೇಜದೇಳ್ಗೆಯುಗ್ಗಡಕಗಿದುಗ್ರವಹ್ನಿ ಯೆನಲಾರ್ಗಳ ತೇಜಮಂನಾಂತು ಬಾಳ್ವವರ್
॥[೧೮*] ಅನ್ತು ನೆಗಳ್ದ
38 ಚಾಡಯ್ಯಂ ಸಾಮನ್ತಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಭಾವನಗಂಧವಾರಣಮೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದು ॥ ಹರಿ-
ದೆಮ್ಬ್ದಿ-
39 [ಡ]ಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿತ್ತಡಸಿ ಹಿಡಿದುದೊತ್ತಿತ್ತು ಸುತ್ತಿತ್ತು ಕುತ್ತಿತ್ತೂರಸಿತ್ತೆತ್ತಿತ್ತು ಬೀಸಿತ್ತೂಗೆದುದೊವೆದು-
ದೀಡಾಡಿ ತೌಂಕಿತ್ತು-
40 ರುಳ್ಚಿ[।*]ತ್ತುರಮಂ ಮೆಟ್ಟಿತ್ತು ಮಾಹಾಂತರ ನಡಿದಡೆ ಹೊಯ್ದೊಕ್ಕಿಲಿಕ್ಕಿತ್ತು ಕಾಯ್ಪಿಂ ಧುರದೊಳ್ಸಾ-
ಮಂತಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನ ಮ-
41 ಯಿದುನಂ ಚಾಡನೆಂಬಾ ಮದೇಭಂ ॥[೧೯*] ಅಂಕುಸಕೆ ನಿಲ್ವುವಾನೆಗಳಂಕುಸಕಿಡು ನಿಲ್ವುದೆಲ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮ-
ನ ನುಡಿಯಂ[।*]
42 ಬಂಕುಸಕೆ ನಿಲ್ವುದುಕ್ಕಿನ ಡೊಂಕಿಗೆ ನಿಂದಪ್ಪುದೆ ಚಾಡನೆಂಬ [ಮ]ದೇಭಂ ॥[೨೦*] ಹರಿತನುವಿನ ಸಸಿ-
ಬಿಂಬದ ಹರಕಂಠದ ಕ-
43 ಪ್ಪು ಪಿಂಗೆ ಚವುಡನ ಜಸದಿಂ [।*] ಸಿರಿ ಹರಿಯಂ ಕುಮುದಿನಿ ಶಶಧರನಂ ಶಂಕರನ ನಗಜೆಯಂಜೆಯೆಳ್ ಕು-
44 ಬಿಪಿಂ ॥[೨೧*] ಕೇಸವಹೆಗ್ಗಡೆಗಂ ಮಹಿಮಾಸೌಭಾಗ್ಯಯುತೆ ಮಾದಲೆಗಮುದಯಿಸಿದಾ [।*] ಭಾಸುರ-
ಸುಪುಣ್ಯೆ
45 ಹಾಚಲೆ ಭೂಸಂಸ್ತುತನಪ್ಪ ಚಾಡಯನ ವಿಧು[1]ವಾದಳ್ ॥[೨೨*] ಆಕೆಯ ಗುಣರೂಪಾತಿಶಯವೆಂತೆನೆ ॥
46 ದೊರೆಯೇ ಚಾಡಯ್ಯನುದ್ವೃತ್ತಸ್ತ್ರೀಯೆನಿಸಿದ ಹಾಚವ್ವೆಗೀ ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್ಭಾಸುರಚಾತುರ್ಯ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂ
47 ವಾಗ್ವಧು ಸೊಬಗಿನೊಳಾ ರಂಬೆ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂದಂ[।*] ವರಗಂಗಾದೇವಿ ಶೌಚವ್ರತದೊ[ಳ್] ನೆಗಳ್ದ ಸೀತೆ
48 ಯೌದಾರ್ಯ್ಯದಿಂದಂ ಸುರಭೂಜಂ ರೂಪಿನಿಂದಂ ರತಿ ಸಿರಿ ವಿಳಸಲ್ಲಕ್ಷಣಾನೀಕದಿಂದಂ ॥ ಶ್ರೀ [೨೩*]
49 ಅನುಪಮಪಾತ್ರದಾನವರಹಸ್ತಿನಿ ಶಂಭುಪದಾರವಿಂದಚಿತ್ತಿನಿ ದುರಿತೌಘಶಂಕಿನಿ ಲಸ[ಚ್ಚ]ವುಡಯ್ಯ-
50 ನ ಹೃತ್ಸರೋಜಪ[।*]ದ್ಮಿನಿ ಯೆನೆ ನಾಲ್ಕುಜಾತಿಯಬಳಾಗುಣಮಂ ಗುಣದಿಂದೆ ತಾಳ್ದಿದಳ್ ವಿನಯನಿಧಾನೆ
ಹೆ-
51 ಗ್ಗಡಿತಿ ಹಾಚಲೆಯೆಂಬುದು ಧಾರಿಣೀಜನಂ ॥[೨೪*] ಅಯ್ದುಮದನಾಸ್ತ್ರದಂತಿರಲಯ್ದುದಬಿಂದುಗಳ-
ನಾಂ-
52 ತ ಶುಕ್ತಿಕೆವೊಲ್ ಮು[।*]ತ್ತಯ್ದ ಯೆನಿಪ್ಪಳ್ ಲಕ್ಮನ ಮಯ್ದುನ ಚಾಡಣನ ವನಿತೆ ಹಾಚಲೆ ಯೆಂದುಂ
॥[೨೫*]ಕಲಿಹೆಗ್ಗಡೆ
53 [ಚಾ]ಡಂಗಂ ಸುಲಲಿತಮೂರ್ತ್ತಿಯೆನಿಸಿರ್ದ್ದ ಹಾಚಲೆಗಂ ನಿ[।*]ರ್ಮ್ಮಳೆಕಾಮವ್ವೆಯುಮನುಪಮ-
ವಿಳಾಸಿ ಲಕ್ಮಲೆ-
54 [ಯು]ಮಾದರಿರ್ವ್ವರ್ ಸುತೆಯರ್ ॥[೨೬*] ಅವರೊಳಗಗ್ರಜೆ ಕಾವವೆ[ಗ]ವಿಕಳಪುಣ್ಯಯುತೆಗೆಸೆಯೆ
ವಲ್ಲಭ-
55 ನಾ[ದ]ಂ [।*] ಭುವನನುತಂ ಮಾದಯ್ಯಂ ವಿವೇಕಿ ಯಾಚಯ್ಯನಾಯಕ ಪ್ರಿಯತನಯಂ ॥[೨೭*] ಆ
ಕಾಮವ್ವೆಯ ಲಕ್ಮಲೆಯಾ-
56 ಕಾರಮನವರ ಪುಣ್ಯಮಂ ಸೌಭಾಗ್ಯ[।*]ಶ್ಲೋಕ್ಯತಮನಸನ ಗುಣಮಂ ಲೋಕಂ ಬಣ್ಣಿಸುವುದವರ
ವಾಕ್ಚತುರತೆ[ಯಂ] [॥೨೮*]
57 [ಅ]ನ್ತು ಪುತ್ರಮಿತ್ರಗೋತ್ರಬಂಧುಶಿಷ್ಟವಿಶಿಷ್ಟಜನರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ॥ ಧನವಂ ಬಯ್ತಿಡ[ಲೆಂದು]
58 [ಪೇ]ಳ್ವಡೆನನೇ[2] ದಾನಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ್ಮಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜನರ್ಗ್ಗಿಷ್ಟರ್ಗ್ಗೆ[ಱ*]ರೆದರ್ಗ್ಗೆ ಬಾಂಧವರ್ಗೆ[ಱ] ಜೀರ್ಣ್ನೋ-
ದ್ಧಾರಸಂಸ್ಥಾಪನ[।*]ಕ್ಕನಿಶಂ
59 ಮಾಡುವ ದೇವತಾರ್ಚ್ಚನಕೆ ಯೆಂದೆಂದಾರ್ಜ್ಜಿಪಂ ಬೇಱಸದ್ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೆ [ದಲೆಂ]ದು ಪೇಳ್ವಡೆವನೇ
ಚಾಡಯ್ಯನೇಂ
60 [ಚಂ]ದದಿಂ ॥[೨೯*]

---

[1] Read ವಧು.

[2] Read ಅವನೇ.

Second face.

61 ಪಂಪಾದೇವಿಗೆ ನೆಱೆ ಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದಿರೆ ಕಂ[ಚಿ]ನಮಳ್ವಡಿಗಳಂ ಚೆಂಬೊ [।*]ನ್ನಿಂ ಪೊಳೆವ ಕಳಶವಂ
62 ಭುವನಂ ಪೊಗಳಲ್ ಮಾಡಿಸಿದನೆಸೆಯೆ ಚೌಡಯ್ಯಂ ॥[೨೦*] ಮುದದೆ ವಿರೂಪಾ-
63 ಕ್ಷಗೃಹಕ್ಕೊದವಿದೆ ಪಂಪಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಹ್ಮೇಶಲಸ[।*]ತ್ಸದನಕ್ಕೆ ಭೈರವಗೃಹಕ್ಕುದಾರಿ
64 ಚೌಡಯ್ಯನೆಸೆಯೆ ಸೊತವೞಯಿಸಿದಂ ॥[೨೧*] ಮತ್ತಮಾದೇವಗೃಹಂಗಳ್ಗೆ ॥ ಸೊಗಯಿಪ ಘಂ-
65 ಟೆ ಯಡ್ಡಣಿಗೆ ಯಾರುತಿ ಧೂಪಘಟಂ ಸುಪರ್ಯ್ಯಣಂ ಜಗಕತಿಚಲ್ವನಪ್ಪ ಕಳಶಂ ತಿಳಿವಟ್ಟಲೆಸೆಪ್ಪ ಚಂ-
66 ದನಂ [।*] ಮೃಗಮದದಂಪನಿಕ್ಕುವ ಸುಗಂಧದ ಸಿಪ್ಪು ಸುವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳನನೇ-
67 ಕಮಂ ಮುದದೆ ಮೈದುನಚೌಡಣ ನಿತ್ತ ನೊಪ್ಪಿರಲ್॥ [೨೨*] ಪತಿಮಾಳ್ಪ ಧರ್ಮ್ಮಕಾರ್ಯ್ಯೋನ್ನತಿಯಂ
ತಾಂ
68 ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡುವ ಗುಣದಿಂ[।*]ನತಿಯಿಂ ಹಾಚಲೆ ಪಡೆದಳ್ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳ್ ಸ್ತ್ರೀರ-
69 ತ್ನಮೀಕೆಯೆಂಬೊಳ್ಪೆಸರಂ ॥[೨೩*] ಪಡೆದೊಡಮೆಯಪ್ಪುದೆಂತುಂ ಕಿಡುವದೆ ಕಿಡದೊಡಮೆ ಧರ್ಮ್ಮವೆಂ-
ದಾರ್ಜ್ಜಿಸುವೆ[।*]-
70 ತ್ತಡೆಯದೆ ಧರ್ಮ್ಮವ[ನಾ]ರಿಂ ಕಡುಜಾಣರೊ ಚೌಡಿಗಾಂಕನುಂ ಹಾಚಲೆಯುಂ ॥[೨೪*] ❁ ಸ್ವಸ್ತಿ
ಶ್ರೀ[ಮ]-
71 ತ್ಶಕನ ಕಾಲಂ ೧೧೨೧ ಸಲೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ತ್ಥಿಸಂವತ್ಸರದಲು ಹಂಪಾತೀರ್ತ್ಥದ ಸ್ಥಾನದೇಳುಸೂರ್ವ್ವರು ಮು-
72 ಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮನ್ತಲಖ್ಖಯನಾಯಕ ಮಾದೆಯನಾಯಕನ ಕೈಯ್ಯಲುತ್ತರಾ-
73 ಯಣಸಂಕ್ರಮಣನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮೈದುನಚೌಡಯ್ಯಂ ಧಾರಾಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂ-
74 ಡು ಸರ್ವ್ವಬಾಧೆಪರಿಹಾರಾರ್ತ್ಥವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ದತ್ತಿಯೆಂತೆನೆ [।*] ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ
75 ಬಳ್ಳ ೧ ಹಂಪಾದೇವಿಯ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಬ ೧ ಭೈರವದೇವರ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಮ ೨
76 ಅನ್ತು ನಿತ್ಯಪಡಿಯ ನಿವೇದ್ಯದಕ್ಕಿ ಹತ್ತುಮಾನಕ್ಕಂ[ದು] ಹಂಪೆಯಕಟ್ಟೆಯ ಬಯಲೊಳಗೆ
77 ಕಳ್ಳಿಯಕಳದಜೆಯಿಂ ಮೂಡ ಒಸರಕಡಹಿಂ ಬಡಗ ಬಮ್ಮಿಸೆಟ್ಟಿಯ ಹಸಲಿಂ ತೆಂಕ ಕೆಱುಗ-
78 ಡಲಿಂ ಪಡುವ ಸತಖಂಡದ ಗದ್ದೆ ಬೀಜವರಿ ಖ[ಂ*]ಡುಗ ೧ ಕೊಳಗ ೫ ಆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ ಬಲ-
[ದ]ದೆಸೆ-
79 ಯ ಸತ್ರಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥ್ಯಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೧೦ ಮನುಷ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನಕ್ಕೆಂದು
80 ಆ ಬಯಲಗುಂಡಿನ ಹಸಲಿಂ ಮೂಡ ಒಡ್ಡಿನಚೆಯಿಂ ಬಡಗ ಬಾಯ್ಕಾಲಿಂ ಪಡುವ ಗಟ್ಟನೆಚೆ-
81 ಯಿಂ ತೆಂಕ ಬೀಜವರಿ ಖ[ಂ*]ಡುಗ ೨ ಕೊಳಗಂ ೧೫ ಐ ಗದ್ದೆಯ ಮೂಕುತಿಯ ಹಸಲು ೧ ಆ
82 ಸತ್ರಕ್ಕೆಂದು ಹೊಸಊರ ಆಗ್ನೇಯದದೆಸೆಯ ಎಡವಲೆಯ ದಾರಿಯಿಂ ಮೂಡ ಲುಪ್ಪಿನವೋ-
83 ಳೆಯಿಂ ಪಡುವ ಕೆಯಿ ಮತ್ತರು ೧ ಕ[ಂ]ಬ ೪೫೦ ಮನ್ಮಥತೀರ್ತ್ಥದಿಂ ಮೂಡ ಕೋಡಿಯಬೆನಕನಿಂ ಬ-
84 ಡಗ ನಾಯಕರ ದೇವದೋಟದಿಂ ತೆಂಕ ಣಡಕೆಯತೋಟದೊಳಗೆ ಹೆಗ್ಗಡೆ ರೇಚಯ್ಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಿಮ್ಮ-
85 ಡಿರಾಚಮಲ್ಲೇಶ್ವರದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಯೊಂದುಭಾಗಮಂ ಕಳೆದುಳಿದ ತನ್ನೊ[ಭ್ಭಾ]ಗದೊಳಗೆ ಚೌಡಯ್ಯಂ
86 ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಅಡಕೆ ೪ ಎಲೆ[೭] ಹಂಪಾದೇವಿಗೆ ಅಡಕೆ ೪ ಎಲೆ[೭] ಭೈರವದೇವರಿಗೆ ಅಡ[ಕೆ*]
೨ ಎ-
87 ಲೆ ೪ ಮಂ ದೇವಾರ್ಚ್ಚನೆಗೆ ಪುಷ್ಪಮುಮಂ ಸ[ಲಿ]ಸಿ ಮಿಕ್ಕುದಂ ಜೀರ್ಣ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಂ ಸತ್ರದ ಮೇಲು-
ಬೀಯಕ್ಕವೆಂ-
88 ದು ಬಿಟ್ಟ ಅಡಕೆಯ ತೋಂಟ ೧ ನಿತ್ಯಪಡಿಯ ನಿಯೋಜೆಯಿಂ ಸಲಿಸಿ ಜೀರ್ಣ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕವಿ-
89 ಕಿ ಮಿಕ್ಕುದಂ ಕುಲಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯಾಗಿ ಉಂಡಿಪ್ಪನೆಂದು ದೇವಯ್ಯಂಗೆ ಚೌಡಯ್ಯಂ ಧಾರೆ ಎಱ-
90 ದು ಕೊಟ್ಟ ದತ್ತಿ[1]
91 ❁ ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾ ಯೋ ಹರೇತ ವಸುಂಧರಾಂ [।*] ಷಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ
ಜಾ-
92 ಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ ॥[೨೫*] ಒಳವಿತಿಳಕಂ ರೇವರಸರ ಮಗಂ ಮಾರಮರಸಂ ಹೇಳ್ದುತಾನೇ ಬರೆದ ಶಾಸನ [॥*]

---

[1] The line stops here. Between this and the following line some space is left blank on the stone.

8

No. 261.

(*A.R. No.* 32 *of* 1889).

ON THE NORTH WALL OF A RUINED JAINA TEMPLE (NEAR THE ELEPHANT STABLES) IN THE SAME VILLAGE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, pp. 160 ff.

No. 262.

(*A.R. No.* 33 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE KRISHNASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [1] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವ(ರು)ರ್ಷಂಗಳು ೧೪೫೫ ನೆಯ ನಂದನಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಸೋಮವಾರದಲೂ ಶ್ರೀಮ(ಂ)ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರ ಅಚ್ಯುತದೇವರಾಯಮಹಾರಾಯರೂ ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರಿಗೆ ಗೋ-ದ್ವಾದಶಿಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ಪೇಠೆಯ ದವಸದಂಗಡಿಗಳ ತೊಡೆಯದ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಸಲುವ ಘಟಿವರಹ

2 ಪ್ರಾಕು ದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿಗೆ ನಡದುಬಹುದು ಗ ೮೦೦[ಕೆ] ಶುಧವರಹ ಗ[2] ಕಂ ವರದಾಜಿ ದೇವಿಅ(ಂ)ಮ್ಮನವರೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಅವಸರ ೧ ಕಂ ದಿನ ೧ ಕಂ ಸಲುವ[ದು] ಚಕ್ರಗ ೯ ಹೊಂನಿನಲೂ. ವರುಷ ೧ಕಂ ಗ ೩೦೪ಂ ಅಚ್ಯುತದೇವರಾಯಮಹಾರಾಯರೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಚೆಂನದ ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ತಿರುನಾಳು ೧ಕಂ ಚಕ್ರಗ ೩೦೦ ಮುಂನೂಱು ಕೊಡೆತಿರುನಾಳು ೧ ಕಂ ಚಕ್ರಗ ೩೦೦ ಮುಂನೂಱು ಅಂತ್ತೂ ಗ[೩]೮೪ಂ ವರದಾಜಿಅಂಮನವರೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಅವಸರದ ನಿ(ಂ)ವೇದ್ಯದ ಪ್ರಸಾದ-ವನೂ [ಪಂ*]ಚಾನಾಥಪರದೇಸಿಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ-

3 ರಿಗೆ ಪಸಾಪಡಲಿ ಕಾವದೂ [।*] ಯೀ ಧ(ಂ)ರ್ಮಶಾಸನಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ [।*]

No. 263.

(*A.R. No.* 33–*A of* 1889).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದ[ಯ] . . . . ನೆಯ ಕ್ರೋಧಿಸಂವತ್ಸ-ರದ . . . . ಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀಸದಾಶಿವ-ದೇವಮಹಾರಾಯರೂ ಪೃಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂ ಗೆಇಉತ್ತ(ಂ)ಮಿರಲೂ ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ [ಏ]ಕಾಂತದ ಅವಸರದ ಪರಮಾಂನ-

2 [ನಯಿ]ವೇದ್ಯಕಾಗಿ ಪಾತ್ರದ ಬೇಪಾ(ಂ)ಯಿ ಸಮ[ರ್ಪ]ಸಿದ ತಿರುಮಲೆದೇವಿಅಂಮನವರಪಟಣಕೆ ಸಲುವ . . . . ಮದಲು ಕರಣೀಕ ಗಣಪತಿದೇವಗಳು ನನಗೆ ಕೊಟ ಕೆಂನೆಲ ನ ೬ ೦ ಯಿಕು-ಳದ ಹೊಲನು ಸಮರ್ಪ್ಪಿಸಿದನು ಅಕ್ಷರದಲು ತ್ರಿವಾಚಿಕಾ ಸ[ಮ*][ರ್ಪ]ಸಿದೆನು[॥*]

No. 264.

(*A.R. No.* 34 *of* 1889).

IN THE UGRA-NARASIMHASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. I, pp. 98 ff.

---

[1] This and the following lines begin with an *anusvāra* resembling a *circle*.
[2] Space for about three letters is left blank here.

No. 265.

(*A.R. No.* 35 *of* 1889).

[1]On a broken slab in the Chandikesvara temple in the same village.

1 [2] ಶುಭಮಸ್ತು । ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರ-
2 ಚಾಮರಚಾರವೇ [।*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭ(ಾ)ಮೂ[ಲ]ಸ್ತಂ-
3 ಭಾಯ ಶಂಭವೇ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ [।*]ಶ್ರೀಜಯಾದ್ಯುದಯ-
4 ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷ ೧೪೬೭ ನೆಯ ವಿಶ್ವಾವಸುಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಟ ಶು ೧೧
5 ಯಾ ಶುಕ್ರವಾರದಲೂ್ಲ ಶ್ರೀಮ(ಂ)ನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವ-
6 ರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಸದಾಶಿವದೇವಮಹಾರಾಯರೂ ವಿದ್ಯಾ-
7 ನಗರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಸಿಂಹ್ವಾಸನಾರೂ[ಢ]ರಾಗಿ ಪೃಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂ ಗಯಿಉತ್ತಂ
8 ಯಿರಲು ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕಾರ್ಯ್ಯ[ಕೆ] ಕರ್ತ್ತರಾದ ರಾಮರಾಜಯ್ಯ-
9 ನವರ [ತ]ಂಮಂದಿರು [ಪ್ರಧಾನಿ ಎರ]ತಿಂಮರಾಜಯನವರ ದಳ-
10 ವಾಯಿ ಜಂಗಮಯನವ[ರು] ಸದಾಶಿವದೇವಮಹಾರಾಯರಿ-
11 [ಗೂ ರಾ]ಮರಾಜಯನವರಿಗೂ ಪ್ರಧಾನಿ ಎರತಿಂಮರಾಜಯನ-
12 ವ[ರಿಗೂ ಪು](ಂ)ಣ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಾಪುರದಪೇಟೆಯ
13 ಹಿರಿಯಕಾಲುವೆಯ ಛತ್ರದ ಬಳಿಯಲು ಕಟಿಸ್ತಂಥಾ ತಿರು-
14 . . . . . . ಚಿಂ[ನ]ದ ಆಬರಣಗಳೂ ರಜತಾದಿ-
15 . . . . . . ಸಮರ್ಪಿಸಿ ದೇವರ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯ್ಯಗಳಿಗೆ
16 . . . . [ಪ]ನೈವೇದ್ಯಗಳಿಗೆಉ ನೈಮಿತ್ತಿಕಪಂ-
17 . . . . [ಬ್ರಾಹ್ಮ]ಣವಿನಿಯೋಗ ಅಂಗರಂ-
18 ಗವ[ಯಿಭೋಗ]ವೊದಲಾದ ವಿನಿಯೋಗಗ[ಳ]ಗೆ . . ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ-
19 ಮಾ(ಂ)ನ್ಯವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಸೋಸ್ತಗಳೂ ಹಿರಿಯಕಾಲುವೆಯ ಚತ್ರ-
20 ಕೆ ದವಸವ ಹಾಕುವ ಬೇಹಾರಿಗಳೂ ದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿ-
21 ಗೆ [ವರ್ತ]ನ (।) ಧ(ಂ)ರ್ಮ್ಮಮುಂತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟದು ದವಸಗ[ಳ] ಕ್ರಯಗಳ ಬ-
22 ಗೆ . . [ಕೊ]ಡುಉದು ಗಟವರಹ ಗ ೧ಕೆ ಗಟ ೯÷ ದೇವತಾನೆಲೆ
23 ಛ[ತ್ರದಿಂ]ದಲೂ ದಿನ ೧ ಕ್ಕೆ ಕೊಡುಉದು [3]ಆಕಿಯ ಕಲ ೧ ಹೆಸ-
24 ರು . . . . . [ಪ ೪] ಎಂಣೆಯ ಪ ೬ ಉಪ್ಪು ಪಡಿ ೧ ಮೆಣಸು ಸೇ-
25 ರು . . . . . . ಏಲಕಿ ಸೇ ÷ ಅರಿಸಿನ ಸೇ = ಶುಂಠಿ ಸೇ =
26 ಜೀರಿ . . . . . ಮೆಂಥೆ ಸೇ = ಸಾಸವೆ ಸೇ೩ [।] ಕಾಯಿಮೇಲೋಗರ[4]

No. 266.

(*A.R. Nos.* 36 *and* 37 *of* 1889).

On two slabs[5] set up to the west of the Uddana-Virabhadrasvamin temple in the same village.

1 [6] ಶುಭಮಸ್ತು [।] ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರನೇ ಗತಿ(ಃ) [।*]
2 ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮ-
3 ರಚಾರವೇ । ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂ-
4 ಭ(ಾ)ಮುಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ ॥
5 ಸ್ವಸ್ತಿ[।*]ಶ್ರೀಜಯಾದ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾ-
6 ಹನಶಕವರುಷಂ ೧೪೬೭ ನೆಯ

---

[1] At the top of the slab are cut in order the figures of the sun, the *chakra*, the Vaishṇava Teṅgalai mark, *śaṅkha* and the crescent.

[2] The line commences with an *anusvāra*.

[3] Read ಅಕ್ಕಿಯ.

[4] The inscription appears to be left unfinished, since nothing is written on the back of the slab in continuation.

[5] At the top of the first slab are cut in a line the figures of the sun, *liṅga* on a pedestal and the crescent.

[6] Lines 1 to 35 begin with an *anusvāra*.

7 ವಿಶ್ವಾವ[ಸು*]ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶು ೧೧
8 ಶುಕ್ರದಲು ಶ್ರೀಮ(ಂ)ನ್ಮಹಾರಾಜಾ-
9 ಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀ-
10 ರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಸದಾಶಿವದೇವ-
11 ಮಹಾರಾಯರು ವಿದ್ಯಾನಗರದ-
12 ಲ್ಲಿ ರತ್ನಸಿಂಹ್ಯಾಸನಾರೂಡರಾಗಿ ಪೃಥ್ವೀರಾ-
13 ಜ್ಯಂ ಗೈಉತ್ತಂ ಯಿರಲು ಸದಾಶಿವ-
14 ರಾಯರ ಕಾರ್ಯ್ಯಕೆ ಕರ್ತ್ತರಾದ ರಾಮರಾ-
15 ಜಯ್ಯನವರ ತ(ಂ)ಮ್ಮಂದಿರು ಪ್ರಧಾ-
16 ನಿ ಎಱದಿಂಮರಾಜಯ್ಯ-
17 ನವರ ದಳವಾಯಿ ಜಂಗಮ್ಯೈ-
18 ಯ್ಯನವರು ಸದಾಶಿವದೇವಮ-
19 [ಹಾ]ರಾಯರಿ[ಗೂ] ರಾಮರಾಜ್ಯೈ-
20 ಯ್ಯನವರಿಗೂ ಪ್ರಧಾನಿ ಎಱ-
21 ದಿಂಮರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೂ ಪು(ಂ)-

On the second slab.

22 ಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೃಷ್ಣಪುರದ ಪೇಟೆಯ
23 ಹಿರಿಯಕಾಲುವೆಯ ಛತ್ರದ ಬಳಿಯಲೂ
24 ಕಟೆಸ್ತಂಥಾ ಮುದುವೀರಂಣನ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯನೂ
25 ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲೂ ಮುದುವೀರಂಣಗೆ
26 ಚಿಂನದ ಆಭೆರಣಗಳು ರಜತಾದಿಉಪಕರ-
27 ಣಗಳನೂ ಸಮರ್ಪಿ[ಸಿ] ದೇವರ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯ್ಯಗಳಿ-
28 ಗೆ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಫ[ಲಾ]ಪೂಪಾದಿ ನಿತ್ಯನೈವೇದ್ಯಗಳಿ-
29 ಗೆಯೂ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಪಂಚಪರ್ವ ರಥಮ[ಹೋ]ತ್ಸ-
30 ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಿನಿಯೋಗ ಅಂಗರಂಗವೈಭೋ-
31 ಗವೊದಲಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದ-
32 ಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿ[ಸ್ತ] ಸ್ವಾಸ್ತೆಗಳು [ಹಿ]ರಿಸ-
33 ತ್ರದಲು ದಿನ ೧ ಕಂ ಅಕಿ [ಸಿಧೆ] ಹೆಸರು ಸಿಧೆ ೧ ತು-
34 ಪ ಪಡಿ ೧ ಎಂಣೆ ಪಡಿ ೧ ಉ[ಪ್ಪು] ಪಡಿ ಕಾಯಿ-
35 ಮೇಲೋಗರ ಮಣ ÷ ಹೋಳು [೧]೬ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ
36 [೨]೬ ನಿಂಬೆ[ಯ]ಹಣು ೩ ಮೆಣಸು ಶಂಭಾರ
37 [ಸ]ಹ ಕೃಷ್ಣಪುರದಪೇಟೆಯಲು ಮೂಲೆವೀ-
38 ಸ ನಾನಾಹೇರು ೧ ಕ್ಕೆ ಸಲುಉದು ಕಾಸು ೧ ಸೋಮ-
39 ವಾರದಲು ಅಂಗಡಿ ೧ ಕೆ ಸಲುವ ಕಾಸು ೧
40 [ಅ]ಚುತಾಪುರದಪೇಟೆಯಲು ಮೂಲೆವೀಸ
41 ಒಳಹೇರು ೧ ಕೆ ಸಲುಉದು ಕಾಸು ೧ ಮ[ಂ*]-
42 ಗಳವಾರದಲೂ ಅಂಗಡಿ ೧ ಕೆ ಸಲುವ ಕಾಸು ೧[॥*]

No. 267.

(*A.R. No.* 38 *of* 1889).

ON A STONE[1] LYING ON THE SOUTHERN SLOPE OF A ROCK TO THE NORTH OF THE KRISHNA BAZAAR WHICH IS ON THE EAST SIDE OF THE KRISHNASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

---

[1] Over the inscription within a floral arch are cut in relief the following figures:—On the left a *liṅga* on a pedestal underneath a *prabhā* with the sun above it, to its right a standing worshipper and behind him a seated bull with the moon above it. The stone has since been removed and placed in a *maṇḍapa* in front of the Kṛishṇasvāmin temple on the way to Hampi.

1 [1]ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರವೇ [।*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭಮೂಲಸ್ತಂಭಾ-
2 ಯ ಶಂಭವೇ ॥[೧*] ಶ್ರೀಮತ್ಸಿಂಧೂರಬಂಧಾರುಣಬಿದು ನವಸಂಧ್ಯಾಂಬುದಂ ಪುಷ್ಕರಪ್ರೋ-
3 ದ್ದಾಮಾಂಭಃಶೀಕರಂ ತಳ್ತು[ಡು]ಗಣಮುರುದಂಷ್ಟ್ರಾಂಕುರಂ ಬಾಲಚಂದ್ರಂ [।*] ಪ್ರೋ ಮಾತ್ರೇನಂಬ ನೇ-
ಪ್ಪಿರ್ಗಂ ನಭಮ[ನ]ಣಕಿ-
4 ಪಂತಿರ್ದ್ದ್ರ್ ನಿತ್ಯೋಂನಮತ್ತೇಜೋಮೂರ್ತ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಹೇಭಾನನ ನನವರತಂ ಕೂರ್ತ್ತು ರಕ್ಷಿಕ್ಕೆ ನಿಂಮಂ
॥[೨*] ತಣಿಯೆ
5 ಸದಾಳಿಯಂ ಪೊರವ ದಾನಗುಣಂ ಪರಿಪೂ[ರ್ಣ]ಭದ್ರಲಕ್ಷಣಮಳವಟ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಸುಮನಸ್ತುತಮಾದನವದ್ಯ-
ವಿದ್ಯೆ
6 ಸಂ[।*]ದಣಿಯರವಾವನೊಳ್ನೆಗಳ್ದದಂನವೊಲೆಂದು ಮುದಂ ಮಿಗಲ್ಮಹಾಗಣಪತಿ ಕೂ[ರ್ಮ್ಮಿ]ಯಿಂ
ಕುಡು-
7 ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಂತ್ರಿಗಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಂ ॥[೩*] ಘೋರಭವಭಯಸಿದಾಘದಿ ನೋರಂತಳ[ವ]ಳಿದು ಬಂದವ-
8 ಗ್ಗ್ರೊಳ್ಪಂ ಭಾ[।*]ಗೀರಥಿಜನಿಯಿಸಿ ದಾನಂದಾರಾಮಪದಂಗಳೀಉದೊಂದಚ್ಚರಿಯೇ ॥[೪*]ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ-
ಧರಗುರುಪದನಾ[ಳೀ]-
9 ಕನವೀನಗಂಧದೊಳ್ಪುಗೆದಂ[ದಾ][।*]ಲೋಲತೆಯನುಳಿದ ಮನುಜಮದಾಳಿಗೆ ಸೊಗಯಿಪುದೆ ಜಡಪದಾಂ-
ಬುಜಸಂಗಂ ॥[೫]
10 ಪೊಂಬೆಟ್ಟಮೆ ಪೊಸಕೇಸರಮೆಂಬವೊ ಲಳಿವಟ್ಟ ಕುವಲಯಂ ಕುವಲಯದಂ[।*]ತಿಂಬಾಗಿರೆ ತಂನಯ ತುದಿ-
ಗೊಂಬಿನೊಳಂಬು-
11 ಧಿಯೊಳೆಸೆದ ನಾದಿ[ವ]ರಾಹಂ ॥[೬*] ಆ ಮಾಯಾಪೋತ್ರಿ ದಾತ್ರೀಭರಮನೆಱಿಸಿ ತುಳ್ಕಾಡಿದಂದಾರ್ದ್ದ-
ಮರ್ತ್ಯಸ್ತೋಮಂ ಮಂಥಾ-
12 ದ್ರಿಯಂ ಮಂನಿಸದೊ[ದೆ]ಗಡೆದೆಂದಿಂಬುಗೊಂಡೋವದಂಬಿಂ [।*] ರಾಮಂ ಕೈವ್ರೋಗದಚ್ಚಂ ದಳವಳಿಯದ
ಗಾಂಭೀರ್ಯ್ಯ-
13 ಧಾಮಂ ತಿತಿ[ಕ್ಷಾ]ಸೀನಂ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕಾಭರಣಮೆನಿಸಿದಂ ಭೂರಿಭದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ ॥[೭*] ಅಂತಸ-
ವಂಬುರಾ[ಶಿ]-
14 ಯ ಮಗಳ್ಸಿರಿ ತಂನಯ ರಾಣಿಯಾಗ[ಲೋ]ರಂ[ತಿ]ರನಂತತಳ್ಪತಳದೊ ಳ್ನಿಜಲೀಲೆಯನಿಂಬುಗೊಂಡು ನಿ-
[।*]ಶ್ಚಿಂತೆಯಿನಿ[ರ್ದ್ದ]
15 ನೀರರುಹನಾಭಿಯ ನಾಭಿಸರೋಜದೊ ಳ್ಜಗತ್ಕಾಂತನಲಂಪಿನಿಂ [ದೊ]ಗೆದನೂರ್ಜ್ಜಿತಶಾಸನ ನಂಬುಜಾಸ-
ನಂ ॥[೮*] ಸರ-
16 ಸಿಜಭವಾತ್ರಿವಿಧುಬುಧಪುರೂರವಾಯುಃಕ್ಷಿತೀಶನಹುಷಯಯಾತ್ಯಾ[।*]ದ್ಯರನುಕ್ರ[ಮ]ದಿಂ ಯದು-
ಧರೆಗರ-
17 ಸನಿಸಿದ ನಾದುದಾತನಿಂ ಯದುವಂಶಂ ॥[೯*] ಶ್ರೀಮತ್ಸೋಮಾ(ಂ)ನ್ವಯಕ್ಕುದ್ಭವಿಸಿದ ಯದುವಂಶಾ-
ವನೀಪಾಲರೊಳ್ನಿಸ್ಸೀಮಶ್ರೀ-
18 ಸಂಗಮಕ್ಷ್ಮಾಪತಿ ದೊರೆವಡೆದಂ ತತ್ತನೂಜಂ ಸಮಸ್ತೋ[।*]ರ್ವ್ವೀಮಾನ್ಯಂ ರೂಢಿವೆತ್ತಂ ಹರಿಹರನಧಟಂ
ತಂನರೇಂದ್ರಾನುಜಂ
19 ಸುತ್ರಾಮೋದ್ದಾಮಪ್ರತಾಪಂ ತಳೆದ ನಖಿಳಭೂಚಕ್ರಮಂ ಬುಕ್ಕರಾಯಂ ॥[೧೦*] ಆತಂಗೆ ಜನಿಸಿದಂ ವಿ-
ಖ್ಯಾತಂ ನಳ-
20 ನಹುಷನೃಗಭಗೀರಥರೊರೆಗೇ[।*]ಮಾತೂ ಸರಿ ಮಿಗಿಲೆನಲ್ಧವ್ಮ್ಮಾತತರೂ[ಪಂ] ಪ್ರತಾಪಹರಿಹರಭೂ-
ಪಂ ॥[೧೧*] ದಾನ-
21 ವಮರ್ದ್ದನನಂತಿರೆ ಮೀನಾಗದೆ ಪಂದಿಯಾಗದಪ್ರತಿರೂಪಂ[।*] ತಾನಾ ಪ್ರತಾಪಹರಿಹರ ನೇ ನುದ್ಧರಿಸಿ-
ದನೊ ವೇದಮಂ ಮೇದಿನಿ-
22 ಯಂ ॥[೧೨*] ಆ ಭೂಮಿಪಾಲಪುಣ್ಯಾಂಕುರಮದು ಪುರುಷಾಕಾರದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದಂ ತಾಶಾಭಾಗಪ್ರಸ್ಫುರ-
ತ್ಪಾವನಯು-
23 ಶನಶನಿಪ್ರಾಢಬಾಹುಪ್ರತಾಪಂ [।*] ಸೌಭಾಗ್ಯಶ್ರೀನಿವಾಸಂ ಜನಿಯಿಸಿ ಸಕಲಕ್ಷತ್ರಚೂಡಾಧಿರೂಢಾ-
24 ಗ್ಣಾಭಾರಂ ಸಾರ್ವ್ವಭೌಮೋಂನತಿಯೊಳೆಸೆಗಿದಂ ದೇವರಾಜಾವನೀಂದ್ರಂ ॥[೧೩*] ಸಲೆ ನಾ[ನಾ]ಸಸ್ಯ-
ಸಂಪತ್ತಿಯನೊದವಿಸಿ ಸ-

---

[1] There seems to be a doubtful symbol at the beginning representing सिद्ध, *i.e.*, 'success'.

25 ಂತುಷ್ಟಿಯಂ ದಾನಧಾರಾಜಲದಿಂ ಸಂತಾಪಮಂ ತಳ್ಗಿಸಿ ವಿತತಸಿತಚ್ಛತ್ರಸುಚ್ಛಾಯೆಗೊಯ್ದು[।*]
ಜ್ವಲಿಪಾಗ್ಗಾಣ್ಣದಾಮೆ-

26 ದಿಂದಂ ನಿಯಮಿಸಿ ನಿಜದೋ[ಃ*]ಸ್ತಂಭದೊಳ್ಕಟ್ಟಿ ಗೋಮಂಡಲಮಂ ಸತ್ಕೀರ್ತ್ತಿದುಗ್ಧಂ ಗಱದ ನಱಕೆಯಿಂ
ದೇವರಾ-

27 ಜಾವನೀಂದ್ರಂ ॥[೧೪*] ಮೞೆಮಾತೇಂ ಪಗೆಗೊಂಡ ಪಾರ್ತ್ಥಿವರನತ್ಯುಗ್ರಾಜಿಯೊಳ್ಕಾಯ್ದು ತಳ್ತಿಱಿ-
ವಾಗ[ಳ್ಪ]ಗಳ್ದು[ಚ್ಛ]ವಂಬೆರಸು

28 ಭೇತಾಳಾಳಿ ಬೆಂನೆತ್ತರಂ[।*] ಸುಱಿದಿಪ್ಪೆರ್ವಿಱದಕ್ಕೆಗಳಿಂ ಕಡೆವರ[ಂ*] ದಿಗ್ಭಿತ್ತಿಯೋಳ್ಕೂಡಿ ಚಟ್ಟೈಱಿದಂ-
ತಿರ್ದ್ದಪುದಪ್ರ-

29 ತಕ್ಕ್ಯಾತರತೇಜಂ ದೇವರಾಜೇಂದ್ರನಾ ॥[೧೫*] ಪೊಡಕರಿಪ ಗಂಡಗುಣದುರ್ಗ್ಗಡವೆಂತು[ಟೊ] ಬಿಡದೆ ಜ-
ಡಿಯೆ ಜಯವಧುವತ್ತಿ [।*]ತ್ತ[ಡಿ]-

30 ಯಿಡವೆ ಬಾಳಬಾಯೊಳೆ ನ[ಡ]ವಳ್ ಶ್ರೀದೇವರಾಯಭೂವಲ್ಲಭನ ॥[೧೬*]ಆ ದೇವರಾಯಭೂಪನ
ಯಾದವವಂಶಪ್ರದೀಪನ(ಂ)-

31 ನ್ವಯದೊ[ಳ್ಪಂ][।*]ದಾದಿಪ್ರಧಾನ ರೀಧರೆಗಾದ [ಮ್ಮಾ]ದರಸೆ [ಸಾ] ಯಣಾಖ್ಯಮ್ಮಾಖ್ಯ[ರ್][1]
॥[೧೭*] ತೋಡದೆ ಭಾವಿ ಯಿಲ್ಲ ಮರೆಕಟ್ಟದೆ ಪೇರ್ಗ್ಗೆಱೆ

32 ಯಿಲ್ಲ ಲೀಲೆಯಿಂ ಮಾಡದೆ ದೇವತಾಭವನಮಿಲ್ಲೊಲವಿಂ ಬಿಡದಗ್ರಹಾರಮಿ[।*]ಲ್ಲಾಡಲದೇನೊ ಭೂ-
ಭುವನಭುಂ[ಭು]ಕಮಾ-

33 ದು[ದು] ಕೀರ್ತ್ತಿ ಬಾಪು ನಾ ಪಾಡಿಯೆ ಸೈಪು ಮಾದರಸೆ ಸಾಯಣರೆಂಬ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರಾ ॥[೧೮*] ಅ-
ವರೊ [ಬ]ಲಭದ್ರಾಚ್ಯುತ

34 ರಿವರೆನೆ ಜನ ವವರ ತಂಗಿ ಸಿಂಗಲೆ ಭುವನ[।*]ಸ್ತ[ವ]ನೀಯ್ಯಚರಿತೆ ಸಂತತ ಮವನೀತಳದೋಳ್ಸುಭದ್ರ
ಯೆನಿಪುದು ಪಿರಿದೇ [॥೧೯*] ಆ

35 ತರುಣೀಶಿಖಾಮಣಿಗೆ ವಲ್ಲಭನಾರೆನೆ ವಿಷ್ಣುವೃದ್ಧವಿಖ್ಯಾತಪವಿತ್ರಗೋತ್ರದೊಳಃ ಗೋಸನವೆತ್ತೊಗೆದಂ
ಜಗಜ್ಜನ[।*]ಪ್ರಿಯ್ರೀತಿ-

36 ಕರಂ ಗುಣಾಕರ ನಲಂಕ್ರುತಭೂಭುವನಂ ಬುಧಾಳಿಲೀಲಾತಿಶಯೈಕತಾಮರಸ ನೆಂದೆನೆ ರಾಮರಸಂ ಧ-
ರಿತ್ರಿಯೊಳು ॥[೨೦*] ಅ-

37 ನಿಮಿಷನಂದನಕ್ಕಮರಭೂರುಹಪಂಚಕ ಮೀಶ್ವರಂಗೆ ನೆಟ್ಟನೆ ಮುಖಪಂಚಕಂ ನ್ರುಪನಯಾಭಿಮತಕ್ಕಮ-
[ರ್ದಂ]ಗಪಂಚಕ-

38 ಂ [।*] ಜನಿಯಿಸಿ ಲೋಕರೂಢಿವಡದಂತೆ ಸಮಸ್ತಜನಂ ಮನಂಗೊಳೆ ಲ್ಜನಿಸಿದು[ದಾ] ಗುಣೈಕನಿಧಿರಾಮ-
ರಸಂಗೆ ತನೂಜಪಂಚಕಂ ॥[೨೧*] ಕ್ರಮ-

39 ದಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರ ಚೆನ್ನಮಂತ್ರಿ ಬುಕ್ಕಂಣ ಮಾಧವಂ [ಪೆ]ಗ್ಗಡೆಯೆಂ[।*]ದೆಮರ್ದ್ದಿರೆ ನಾಮಂ ನೆಗ-
ಳ್ದ್ದಸ್ಪ್ರವನಿಸಿ ಸಿಂಗಾಂಬಿಕಾಪವಿತ್ರೋದರದೊಳು ॥[೨೨*]

40 ಆ ಮೆಱವೈವರೊಳಾಂತಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭೀಮಪ್ರತಾಪನರ್ಜ್ಜುನಕೀರ್ತ್ತಿ[।*]ಪ್ರೇಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನೆನ[ಲೀ] ಮ-
ಹಿಯೊಳ್ಧರ್ಮ್ಮಸಂಭವಪ್ರಾಭವಮಂ ॥[೨೩*] ಕಂನ-

41 ಡಿಗಕುಲಕೆ ರಂನದ ಕಂನಡಿಯೆನೆ ವಿಶ್ವವಿದಿತಉತ್ತಶ್ರೀಸಂ[।*]ಪಂನಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರದೇವಂ ನಿರ್ಮ್ಮಲ-
ನಾಗಿ ನೆಗಳ್ದನೊಳಗಂ ಪೊ-

42 ಱಗಂ ॥[೨೪*] ಶ್ರೀರಾಮಂ ತಂದೆ ದೇವೋತ್ತಮದಶರಥರಾಮಂ ಮನೋದೈವ ಮಾನಂದಾರಾಮಂ [ರೂ]-
ಢಿವೆತ್ತಗ್ಗದೆಕುಲಗುರುವೆಂದೆಂದೆ ಪೋ-

43 ಷಿಪ್ಪದೇನಿಂ[।*]ನಾರಂ ಸಿಂಗಾಂಬಿಕಾಮಂಗಳಜಠರಸುಧಾವಾರ್ದ್ಧಿಸಂಜಾತನಂ ತಾನಾರಾಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮ-
ಣಾಮಾತ್ಯನೆ ಸಕಲಜಗಜ್ಜಾತಚೇತೋಭಿರಾ-

44 ಮಂ ॥[೨೫*] ಕೆಱೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸು ಭಾವಿಯಂ ಸವಸು ದೇವಾಗಾರಮಂ ಮಾಡಿ ಸಜ್ಜೆಱೆಯೊಳ್ಸಿಲ್ಕಿದ-
ನಾಥರಂ ಬಿಡಿಸು ಮಿತ್ರಗ್ಗಿಂಬುಕೆಯಿ ನಂಬಿ-

45 ದ[।*]ಗ್ಗೆಱೆವಿಟ್ಟಾಗಿರು ಶಿಷ್ಟರಂ ಪೊರೆಯನುತ್ತಿಂತೆಲ್ಲವಂ ಪಿಂದೆ ತಾಂ ಯೆಱದ ಳ್ಪಾಲೆಱವಂದು
ತೊಟ್ಟು ಕಿವಿಯೊಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಮಾತ್ಯನಾ ॥[೨೬*]

[1] The final ರ್ appears to have been corrected from ರು.

[2] ಥ is written quite like the modern letter with the stroke at the bottom to mark the aspiration.

46 ಕಯ್ಯೆಂದೊಡೆ ಮಂದಾರದ ಕಯ್ಯುಂ ಮಂತ್ರೀಂದ್ರಲಕ್ಷ್ಮಣಾಂಕನ ಕಯ್ಯುಂ [।*] ಕಯ್ಯೆಲ್ಲಮುಳಿದ
ಮನುಜರ ಕಯ್ಯೆಂಬುಉ ಮರುಳಕೈಗಳೇತ-

47 ಱ ಕೈಗಳ್ ॥[೨೭*] ಪೊಡವಿಯನೋವಿ ನೋಡಿ ಬಿಡಲಾಱದ [ಚ]ರ್ಮ್ಮಮ[ನೆಲ್ವ]ನೊಳ್ಪವೆತ್ತೊಡಲನೆ-
ಗಳ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಳಿದರಂತಕಟಾ ಶಚಿವೇಂದ್ರಲ-

48 ಕ್ಷ್ಮಣಂ [।*] ಪೊಡವಿಯೊಳಂದೆ ಪುಟ್ಟೆ[ವೆ]ಡೆ ವಂದಿಗಳಿಷ್ಟಮನಿತ್ತು ಜೀವಮಂ ಪಡೆಯನೆ ಸೂತಜಾ-
ತನ ದಧೀಚಿಯ ಖೇಚರಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿಯಾ ॥[೨೮*]

49 ಮಾತೇನೋ ದೇವರಾಯಂಗಾತಂ ಸ(ಂ)[ನ್ಮಂ]ತ್ರಿಯೆನಿಸಿ ನೆಗಳ್ದರೆ ವಿಬುಧ[।*]ಪ್ರೀತಿ ಮಿಗೆ ನಿಖಿಳ-
ವಿದ್ಯಾನೀತಿಗೆ ಗುರುವೆಂನದಿರ್ಪ್ಪರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ॥[೨೯*] ಸು-

50 ಮನೋವಿ(ಂ)ನ್ಯಾಸದಿಂ ವಿಶ್ರುತವಿಬುಧಜನಾನೂನಸ(ಂ)ನ್ಮಾನದಾನಕ್ರಮದಿಂದೀ ರಾಮಚಂದ್ರಾತ್ಮಜಶಚಿ-
ವಶಿರೋರತ್ನಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂಗಾ[।*]ಸ್ಸರ್ಗಮ-

51 ರೆಂದಾನಳ್ಕಟಿಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ ಬಿಡು ಪೊಸತೇಂ ಪೋಗಿಯುಂ ಬಂದು ಕಲ್ಪದ್ರುಮವೊಂದಂ ಪೇಳ್ವೆ ಮತ್ತು-
ಳ್ಳೆಡೆ ನುಡಿ ಜಗತೀಚಕ್ರದೊಳ್ಸತ್ಕ-

52 ವೀಂದ್ರಾ ॥[೩೦*] ಪುಸಿದಾನಱ್ಜಿಸುವರ್ಥ್ಥವೇಂ ಮುನಿದೆ ಕಯ್ಯೊಳ್ಪೇಳಲೇ ವಂಪಿ ವಾದಿಸದಿರ್ವ್ವಂಶವಿಶುದ್ಧಿ-
ಯೊ ಳ್ವಿಭವದೊ ಳ್ವಿಖ್ಯಾತಿಯೊ ಳ್ನೀತಿ-

53 ಯೊ[।*]ಳ್ಜಸದೊ ಳ್ಪ್ರಾಜ್ಞತೆಯೊ ಳತ್ಯುದಾರಗುಣದೊ ಳ್ಗಾಂಭೀರ್ಯ್ಯದೊ ಳ್ಕೀರ್ತ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-
ಧರನಲ್ಲದುಂಟೆ ಸಭೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀದೇವರಾಜೇಂದ್ರನಾ॥[೩೧*]

54 ಧರಣೀಚಕ್ರಂ ಮನಂಗೊಳ್ವುದೆಯಮುರುತಮಸ್ತೋಮವಲ್ಲಾಡುವಾತ್ಮಾಚರಣಂ ಸ(ಂ)ನ್ಮಾರ್ಗ್ಗಮು-
ದ್ಯೋತಿಸುವ ರುಚಿ ಸದಾಲೋಕಮುರ್ವ್ವೀಳ್ವ ತೇ-

55 ಜ [।*]ಸ್ಫುರಣಂ ನಿತ್ಯಾನುರಾಗಕ್ಕೆಡೆಗುಡಲೆಸೆವೀ ಪೇರ್ಮ್ಮೆಯಿಂ ದೇವಭೂಭೃದ್ವರಪಾದಾಸಂನನೇನುಂ-
ನತಿವಡದನೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಮಾತ್ಯ-

56 ಮಿತ್ರಂ ॥[೩೨*] ಪೂವಿನ ಬಿಲ್ಲನೇಱಿಸುವ ।ಬಂಡಬಸಂತನನಾಸೆಮಾಡುವಿಂಮಾವಿನರಲ್ಗಳಂಬನಸಗೆಯ್ವ-
ಳೆದಿಂಗಳ ಪಂಗುಗೊಳ್ವ ಬ[।*]ಲ್ಪೇಉ-

57 ದೆನುತ್ತ ಚಿತ್ತಭವನಾವನ ಮೆಯ್ಯಿವಳಿಗೊಂಡು ಕಂಡ ಕಾಂತಾವಳಿಯಂ ಮರಳ್ಚುವನೆನ ಲ್ಚೆಲ್ವೆನಗೆಂತುಟೊ
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಂಕನಾ ॥[೩೩*] ಸಾರಶ್ರೀ-

58 ನೀತಿವಾಕ್ಯಾಮೃತಪರಿಸರದೊಳ್ಪೆಟ್ಟ ಮೆಯ್ಯಿಗುಂದದಾನಂದಾರಾಮಾಸಂನರಾಮಾಯಣದೊಳಮರ್ದು
ತಳ್ತಾವಗಂ [ಕೃ]ಷ್ಣಲೀಲಾ[।*]ಧಾರಂ ತಾನಾ-

59 ಗಿ ನಾನಾಫಲಮನಿಳೆಗೆ ಬೀಱಿತ್ತು ಸಂಸಾರಸೌಖ್ಯಾಕಾರಂ ಸ(ಂ)ನ್ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮೀಧರ ನುರುಕವಿತಾಕಲ್ಪ-
ವಲ್ಲೀವಿತಾನಂ ॥[೩೪*] ಪದಪಿಂದಂ ಕವಿರಾಜಲ-

60 ಕ್ಷ್ಮಣನ ಕಾವ್ಯಾಲಾ[ಪ]ಮಂ ಕೂರ್ತ್ತು ಕೇಳದೆ ಮುಂಪೋದರೆ ಪಾದ [ಪೊಂ]ಮ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟೆತ್ತಾನು-
ಮಾರ್ಯ್ದು ಸಂ[।*]ಮದದಿಂ ಸ್ವೈತಿರದೋರು ದೂತಿಯರ ಮಾ-

61 ತಂ ಮಿಱಿ ಕ(ಂ)ಣ್ಗೊಂಡು ನೋಡಿದ ಪೆ(ಂ)ಣ್ಗಳ್ಪುದಿದಿದ್ದ ಪೂಗಣೆಯ ಪುಂಣಿಂದೆಂಣೆ ಪುಯ್ಯಲ್ಚರೇ
॥[೩೫*] ವೋದಿ ಪರವೆಂಚನಂ ಗೆಯ್ವೋದುಗಳಂತಿರ್ಕ್ಕೆ ಲ-

62 ಕ್ಷ್ಮಣಾಮಾತ್ಯನವೋ[।*]ಲಾದರಿಸಿ ಶಚಿವರಾದವ ರೋದುಉ[ದೋ]ರಂತೆ ಪತಿಹಿತಾರ್ಥ್ಥಗಮಮಂ
॥[೩೬*] ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಕ್ಕೆಲಂಬ ಮ್ಮರ್ಸಗಿ ಮಸೆದ ಬಾಳ್ಗೊಂಡು ಚ-

63 ಂಡಪ್ರತಾಪೋದ್ದಾಮಶ್ರೀದೇವಭೂವಲ್ಲಭನ ಗೃಹಮಹಾದ್ವಾರಮಂ ಮುತ್ತೆ ಮತ್ತಿಂ[।*]ನೇ ಮಾತೀ-
ನಾತಿನಿಂ ಮುಂನುಱುಬಿ ತೆಱ[ಬೆ] ನೂಱಂಕಮಂ

64 ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯ್ಯಕ್ಕಾಮುಂದುರ್ವ್ವೀಳ್ವರುತ್ಸಾಹಮ ನದಟಲದಂ ಲೋಕದೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಂಕಂ ॥[೩೭*]
ಕೆಲಬಲನಂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಬಂದ ಭಟಬ್ಬಲ[ವ]ಂತರೆಂದೆನು-

65 ತ್ತಲಸದೆ ನಿಂದು ತಂನ ಪತಿಕಾರ್ಯ್ಯಮೆ ಕಾರ್ಯ್ಯಮೆನುತ್ತ [ಪೊ]ಣ್ಗುಮೆಯ್ಯಿ[।*]ಗಲಿ ತಲೆಮಟ್ಟ [ನೀ-
ರ್ವ್ವಡೆ]ದೆ ಮುಂ[ದ್ದ]ಲೆಯೊಂದೆ ಜಗಜ್ಜನಕ್ಕೆ ಮೂದಲೆ ಯೆನಿಸಿ-

66 ತ್ತದೇ ಪೆಱಗೊ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಂತ್ರಿಯ ಸಂದೆ ಸಾಹಸಂ ॥[೩೮*] ನೆಲದೊಳ್ಪತಿಹಿತರಾಮಂ ದುಱಿವರ ನಾಲಿಗೆ-
ಯ ನಲುಗಲಿಯ್ಯದೆ ಬಲು ಸಂ[।*]ಕಲೆಯಾದುದು ಮುಂ-

67 ಕೀರ್ತ್ತಿಯು ಕಲೆ ಮೂಜಗವೞಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನಾ ॥[೩೯*] ಆರಾನುಂ ದಾನೋದಕಧಾರೆಯನೊಸ-
ದಾಂಪ ರವನಿಸುರರೊಳ್ವೆರಗಂ [।*]ಪಾರದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ-

68 ನಂತಸಿಧಾರೆಯನಾಂಪವರ್ಗಳಂಟೆ ವಸುಧಾತಳದೊಳ್ ॥[೪೦*]ಗಣನಾಮಾತ್ರಮೆ ದೇವರಾಯನರನಾಥಾ-
ಸ್ಥಾನದೊ ಳ್ಮಾನವಾಗ್ರಣಿಗಳ್ಸೃತ ವಿಚಾರಿಪಾ-

69 ಗ ಳುಪಧಾಸಂಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಬುದ್ಧಿಯಿಂ [।*] ಗುಣದಿ ಗೌರವದಿಂ [ಪ್ರೊ]ದೆಳ್ದಸೆವ ಮುದ್ರಾ ವಾತ್ಸ್ಯ
ಯೋಗಂಧರಾಯಣ ಚಾಣಾಕ್ಯ ಸುಮಂತ್ರರೊ

70 ಳ್ದೊ ರೆಗವಂದಂ ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂ ॥[೪೧*] ವಚನ ॥ ಆ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನೊಂದು ರಾತ್ರಿಯೊ
ಳ್ಸುಖಸುಪ್ತಿಯನಪ್ಪುಗೆಯ್ದಿಪ್ಪಿರ್ಪ್ಪನಂ ಸ್ವಪ್ನ-

71 ದೊ ಳಪ್ರತಿಮತೇಜ ನಖಿಲಚರಾಚರಜನನಬೀಜಂ। ಬೀಜಾಪೂರಸಮುಚಿತಾಯುಧವಿಶೇಷವಿಲಸಿತದಕ್ಷಭು
ಜಾದಂಡಂ। ಖಂಡೇಂದುಮಂ-

72 ಡಿತಮಣಿಮಕುಟಮಹನೀಯ್ಯಶಿಖಂಡಂ। ಗಂಡಸ್ಥಳಗಳಿತಮದಮದಿರಾಪ್ರಮತ್ತಮಧುಕರಝೇಂಕಾರಮು-
ಖರಿತನಿಖಿಲದಿಗ್ವಲಯಂ। ವ-

73 ಲಯಾಂಗದಾಂಗುಳೀಯ್ಯಕಾದಿಭೂಷಣವಿಭೂಷಿತಸರ್ವ್ವಾಂಗನಂಗೀಕೃತಭುಜಂಗಪರಿಬೃಢಪ್ರಾಲಂಬಂ।
ಲಂಬೋದರಕಲಿತಕಾಕೋದ-

74 ರಫಣಾಮಣಿಮರೀಚಿನಿರಾಕೃತನಾಭೀಕುಹರವಿಹರದಪಾರಾಂಧಕಾರಂ। ಕನಕಕಟಿಸೂತ್ರವಿಚಿತ್ರಿತಜಘನ-
ಮಂಡಲಂ। ವೀರಕಟಕನೂ-

75 ಪುರಪುರಸ್ಕೃತಪದಸರೋಜಸನಾಥಂ। ಯಥೋಚಿತದಿಶಾನಿಷಣ್ಣನಿಜನಿಜಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಹರಿಹರವ[ರಾ]ಹ-
ಕುಸುಮಸಾಯಕಂ। ಸೇವಕಜ-

76 ನಮನೋರಥದಾಯಕಂ। ಸಕಲಲೋಕೈಕನಾಯಕಂ ಮಹಾವಿನಾಯಕಂ ಬಂದೆಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾ ॥ ಲವ-
ಣಾಂಭೋನಿಧಿತಳ್ತು ಸುತ್ತಿಜಿದೆ ಜಂಬೂ-

77 ದ್ವೀಪಮಧ್ಯಸ್ಥಮೇರುವ ತೆಂಕಲ್ಭರತಾವನೀತಳದೊಳುಂಟಾಹ್ಲಾದಕಂ ಪು(ಂ)ಣ್ಯಸಂ[।*]ಭವಸದ್ಮಂ
ಹರಿಪದ್ಮಗರ್ಬ್ಭಮುಖಲೇಖಾನೀಕಲೀಲಾ-

78 ಮಹೋತ್ಸವಗೇಹಂ ಪರಿಧೂತಮೋಹಮಮಲಸ್ಥಾಮಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಾ॥[೪೨*] ಅಲ್ಲಿ ॥ ಯೆಡದ ಮಡದಿಗೆ
ಬಿಗುತ್ತಾರ್ ಜಡೆವೆಣಿಗೊಂಡಮರನದಿ-

79 ಯದೇ ಸೊಬಗನೆ ನೇ[।*]ರ್ಪ್ಪಡೆ ತುಂಗಭದ್ರ ದೇವನೆ ಬಿಡದಡಸಿದ ವಾಮಭಾಗದೊಳ್ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ ॥
[೪೩*] ಜಲಮಮೃತಮಯಂ ಸೊಗಯಿಪ ಜಲವಿ-

80 ಹಗಂ ಪರಮಹಂಸಮಯಮೆಂದುಂ ತ[।*]ಜ್ಜಲಚರಮನಿಮಿಷಮಯಮೆನಲೆಲೆ ಬಣ್ಣಿಪನಾವನದಱ ತೀರದ
ಸಿರಿಯಂ ॥ [೪೪*] ವಚನ ॥ ಆ ಪಾವನನದೀಪ-

81 ಯಃಪಾನಪರಿಣತ[ಪಣ್ಕ]ಲತೃಣನಾಳಿಕೇರಚೂತಮಾತುಳುಂಗರಂಭಾಜಂಬೀರಪೂಗನಾಗಕೇಸರಾದಿಭೂಜಾ
ತಜಾತಿಕೇತಕೀಮುಖನಿಖಿಲಕುಸುಮಸು-

82 ಗಂಧಬಂಧುರಗಂಧಶಾಳಿಪಾಳೀಪರಿಕಲಿತಕಳಹಂಸಶುಕಪಿಕಶಿಖಾವಳಕೇಕೀವಿಳಾಸವಿಚಿತ್ರಂ। ಸಕಲಭವನುವ-
ಪವಿತ್ರಂ। ದುರಿತಲತಾಲವಿತ್ರಂ। ಭವಾಂಬುಧಿ-

83 ಬಹಿತ್ರಂ। ವಾರಾಣಶೀಶ್ರೀಪರ್ವ್ವತಾದಿಸಿದ್ಧಸ್ಥಾನಮಣಿಗಣಮಾಲಾಸೂತ್ರಂ। ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಂ ಸೊಗ-
ಯಿಪ್ಪುದದಱ ಪೂರ್ವ್ವದಿಗ್ಭಾಗದ ಮಾಲ್ಯವತ್ಪರ್ವ್ವತ-

84 ದ ತೆಂಕವಕ್ಕದೊಳೊಂದು ಮಹಾಗುಹೆಯುಂಟದಕ್ರುತಿಮದಿವ್ಯಾಗಾರಮದಱೊಳೆಂನಂ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ-
ಯ್ವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸ ಮಹಾಪ್ರಸಾದ-

85 ವೆಂದು ಕೈಕೊಂಡು ॥ ಆ ಸ(ಂ)ನ್ಮಂತ್ರೀಂದ್ರಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನಮರಗುರುಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷಲೀಲಾವಾಸಂ ತಾನಾದ
ಪಂಪಾಪುರಪರಿಸರದೀ ಮಾಲ್ಯವದ್ಭೂಧ್ರ-

86 ದೊಳ್ಸಾ[।*]ನಾಸಿದ್ಧಿಶ್ರೀಯ್ಯ[ನೀ]ಯ್ವಲ್ಪಿಲೆಗೊಳಿಸಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿಹೇರಂಬನಂ ವಿಶ್ವಾಸಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತ
ಭಕ್ತಿಪ್ರಭವವಿಭವದಿಂ ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್ಕೀರ್ತ್ತಿವೆತ್ತಂ ॥[೪೫*]

87 ತತ್ಸಮಯಕ್ಕೆ ದೃಕ್ಪುರಶಿಖೀಂದುಶಶಾಂಕಮಿರಲ್ವಿರೋಧಿಸಂವತ್ಸರಫಾಲ್ಗುನಪ್ರಥಮವಾಸರದೊಳ್ಗುರು-
ವಾರಮೊಂದೆ ವಿ[।*]ದ್ವತ್ಸಭೆ ಬಣ್ಣಿಪಂತ-

88 ಸಗಿದಂ ಶಚಿವಾಗ್ರ(ಣಿ) ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸಮುಸ್ತೋತ್ಸವಮುಣ್ಮೆ ಪೊಣ್ಮಿರೆ ಮಹಾಗಣನಾಥನಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ॥
[೪೬*] ವಚನ ॥ ಅಂತಾಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ

89 ನಿಷ್ಟೆಯಿಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತಮದಱೊತ್ತಿನೊಳ್ತಾನೆ ಕಯ್ಯಾರೆ ಕೆಯ್ಯಮನಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೆಂಗು ಕಾಂಗು ಮಾಳು
ಮಾದಳ [ಅತ್ತಿ] ಜಂಬು ನಿಂಬೆ ಕಂಕೇಲಿ ನೆಲ್ಲಿ

90 ಬಾಳೆ ರಸ್ತಾಳೆ ದಾಳಿಂಬಂ ಮೊದಲಾದ ಫಲತರುಗಳಿಂ | ಪಲಖಂ ಪೂಗಿಡುಗಳಿಂ ಬೆಳಂಗುವ ಧ[ರ್ಮ]-
ತೋಂಟಮಂ | ಕಂನಡಿಯಕೆಱೆಯ ಕೆಳಗೆ

91 ಮೂಱುಗೊಂಡ [ಮಣ್ಣ್]ನಿನ ಖಂ ॥ ಹತ್ತುಕೊಳಗದ ಗದ್ದೆಯುಂ ದೇವರ ಅಂಗರಂಗಭೋಗಕ್ಕೆ ಧಾರಾಪೂ-
ರ್ವ್ವಕಂ ಕೊಟ್ಟು | ಧೂಪದೀಪ[ನೀ*]ರಾಜನಂ ಮುಂತಾದ

92 ವಿವಿಧೋಪಕರಣಂಗಳಿಂ | ಮಂಗಳಮಕುಟಮಂ | ಸುವರ್ನ್ನಕನ್ನ್ನತಾಳಮುಂ | ರಜತರದನಾದಿಶರೀರಪರಿ-
ಷ್ಕಾರಮಂ | ದೇವಿಯರ್ಗ್ಗೆ ಸರ್ವ್ವಾಭರಣಮಂ ಸಮರ್ಪ್ಪಿ-

93 ಸಿ ಸಕಲಭುವನಂ ಪೊಗಳೆ ಪು(ಂ)ಣ್ಯಕೀರ್ತ್ತಿಯನುಪಾರ್ಜಿಸಿ ॥ ಗುರುದ್ವಯಂ ಮೆಚ್ಚೆ ನಿಚ್ಚಂ ಬಗೆದೆಣೆವ
ಮನೋಭಕ್ತಿ ವಿದ್ವಜ್ಜನಂ ಬಾಪುರೆ ಬಾಪೆಂದೆತ್ತಿಕೊಂಡಾ-

94 ಡುವ ವಿವಿಧಕಳಾಪ್ರಾ[ಢಿ] ವಂದಿಬ್ರಜಂ ಕಂ[।*]ಡಿರದಿಷ್ಟಾರ್ತ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಂಡ[ಡ]ರೆ ಪೊಗಳ್ವ ವಿಶ್ರಾಣ-
ನಂ ವಿಶ್ವ[ವಂದ್ಯಂ] ಚರಿತಂ ತಾನಾಗಲೇನುಂನತಿವೆ-

95 ಡೆದನೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಮಾತ್ಯವರ್ಯ್ಯಂ ॥ [೪೭*] ಅವನಿಯನಾಕ್ರಮಿ[ಪು]ದು ದಾನವಿಚಿತ್ರಂ ಲೋಕವಱೆ-
ಯೆ ಶುಚಿಯೆನಿಸಿ[ರ್ದ್ದಂ] [।*] ಶಿವನುಟ್ಟ ಸೀರೆಯಂ ಪಿಡಿದವೆಗಡಿವ-

96 ಳ್ಕೀರ್ತ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನಾ ॥[೪೮*] ಪೊಗಳಲ್ವೊಂಬುಳಿಯೋದ ಪೆಂಪಿನ ಯಶೋಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂ ಬಲ್ಲ-
ವರ್ಬ್ಬಗೆಗೊಳ್ವಿಂಪಿನ ಸೊಂಪುವೆತ್ತ ಕವಿತಾಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂ ರಾಜನೀ[।*]ತಿಗೆನೇ-

97 ವರ್ಪ್ಪದೆ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಪದವೀಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂ ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್ಳೆಗಳ್ದಂ ನಿರ್ಮ್ಮಲರಾಮಚಂದ್ರತನಯಂ
ಸ(ಂ)ನ್ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಂ ॥[೪೯*] ಧರೆ ಪೊಗಳ್ವನಮಾ ಲ-

98 ಕ್ಷ್ಮೀಧರಂಗೆ ದೇ[ವಕಿ]ಯುಮೆಸೆವ ಸೋಮಲೆಯುಂ ಗೃ[।*]ನರೆದರಸಿಯರಾದರ್ [ಗೊ]ತ್ರರಸಿಯ-
ರಾದೆಂತ ಹರಿಗೆ ಸಿರಿಯುಂ ಧರೆಯುಂ ॥[೫೦*]

99 ಆ [ಇ]ರ್ವ್ವರೊಳು ॥ ಪಿರಿಯಳೆನೆ ಸಂದ ಪೇರ್ಮ್ಮೆಯ ಪಿರಿಯ[ಳ್] ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಪಿರಿಯಳು ಙ್ಣದಿಂ
[।*] ಪಿರಿಯಳ್ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದೆ ಪಿರಿಯಳೆನಲ್ಪಿರಿಯಳಮಮ ದೇವಕಿ ನೆಗ-

100 ಳ್ದ[ಳ್] ॥[೫೧*] ಪೂವಿನಮಾಲೆ ತುಂಬಿ[ದಿರುಳೀ]ಶನ ಜಾಟಕೆ ಚಂದ್ರಲೇಖೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನೂ[ಳ್ವುರಕ್ಕೆ]
ವನಮಾಲೆ ಸಮಂತಮದೆಂತೆ ವಿಶ್ವಧಾ[।*]ತ್ರೀವಿನುತಪ್ರಸಿದ್ಧಗು-

101 ಣಲಕ್ಷ್ಮಣಮಂತ್ರಿಗೆ ತಾನೆ ಸ[ತ್ಕ]ಳಾಭಾವಕಿ ಸಂಸೆವೆತ್ತಸದೆ ದೇವಕಿ ವಲ್ಲಭೆಯಾದೆಳಾವಗಂ ॥[೫೨*] ಆ
ನೆಗಳ್ದೊಳ್ಪುವೆತ್ತಸವ ದೇವಕಿ ದೇವಕಿ ಯಂತು ಸರ್ವ್ವಧಾತ್ರಿಸಮ್ಮಾ[ನಿತೆ]-

102 ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಯುಗಮಂ ಪಡೆದಳ್ಪ[ಡೆದಳ್ದ]ಲಂತೆ ಪ[।*]ದ್ಮಾನನದೊಳ್ಪುಮೀ ಕುವಲಯಾಂಗದನೇ-
ರ್ಪ್ಪಮೊಡಂಬಡಲ್ಕೆ ತೇಜೋನಿಧಿಭಾನುವಂ ವಿಬುಧಸೇವ್ಯಕಳಾನಿಧಿರಾಮಚಂದ್ರನಂ [॥ ೫೩*]

103 . . . . ಗುರುವೆನೆ ರೂಢಿವೆತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರನಂ ॥[೫೪*]

104 . . . . ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕವಾಗಿ ನಾಗಜೀಯೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ॥

ON THE SIDE OF THE SLAB

105 ವೀರಾವತಮೆಸೆವಂತಿರೆ ಚಾರುಚಮ[ತ್ಕಾ]-
106 ರ]ದಿಂದೆ ವಿಬುಧಜನಂ ಕೈ[।*]ದೋರಿಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮ[ಣ]-
107 ಮಂತ್ರಿ ಕುಮಾರಚತುಷ್ಟಯದಿನೆಸೆದನ-
108 ವನೀತಳದೊಳ್ ॥[೫೫*] ತನುವಂ ಮ(ಂ)ನ್ಮಥಸೌಮ್ಯಭಾ-
109 ವಮೊಳಕೆಯ್ಯಲ್ನಂದನಶ್ರೀಮುಖಂ ತನ-
110 ಗಾನಂದಮನೀಯೆ ವಿಕ್ರಮಜಯಂಗ-
111 ಳ್ದೋಳೊಳಿಂಬಾಗೆ ನೆ[।*]ಟ್ಟನೆ ಸಾಧಾರಣಮಲ್ಲದೀ-
112 ಶ್ವರಪದಾಬ್ಜಂ ಪಾರ್ತ್ಥಿವಶ್ರೀಯನೀಯ್ಯೆ ನಯ-
113 ಂ ಬೆತ್ತುರ್ದು ಕೀರ್ತ್ತಿದುಂದುಭಿನಿನಾದಂ ಲಕ್ಷ್ಮ-
114 ಣಾಮಾತ್ಯನ ॥[೫೬*] [ಪಿಂಗ]ದೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಶಚಿವಂ-
115 ಗಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಮೊದೆವಿದಾಯುಂ ಶ್ರೀಯು-
116 ಂ [।*] ಸಂಗತಿವಡೆದಿರೆ ಬರೆದಂ ಮಂಗಳಮಯ-
117 ವಾಗೆ ಮಧುರ ನೀ ಶಾಸನಮಂ ॥ [೫೭*]ಬಗೆಗೊಳ್ವಂತಿವರ-
118 ಂ ಮೆಚ್ಚೆಸಿದೆ ಸುಕವಿ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಭೊ

119 ಷಾದಿಗಳಂ ಮುಂಪೆತ್ತೊಡಂ [ಭೂಭರದೊ]ಳಣಿ-
120 ಯದೀಲೋಕಮೆಂದೆಂಬು . ದು [।*] . ಗ ಮು[ಂ] ವೇಳ-
121 ಲ್ಕವೀಂದ್ರಾಭರಣಮಧುರನಂ ಮಾ(ಂ)ನ್ಯನಂ ಗೊ-
122 ಡಿ ತಂನಿಂ ಮಿಗಿಲೆಂಬಂತಳ್ಕಿಂ . . . . ನವ-
123 ನಿಯೊಳ್ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಂಕಂ ॥[೫೪*] ಗಣಿದೆಂಗೊ-
124 ಳ್ವೆಡೆ ಮಿಕ್ಕಿನಕ್ಕರದ ಮಾತಂತಿ[ರ್ಕ್ಕ] ತನ್ನಾಣೆ
125 ಘೋಷಣೆ ಸಲ್ಗುಂ ಸುಕವೀಂದ್ರೌಘಂದಸಭೆಯೋ-
126 ಳ್ ತಾನೆಂದೊಡಂಮುಂಮ ಧಾ[।*]ರಿಣಿಯೊಳ್ಕೀಳ್ದಡಿಯಾ-
127 ರ್ಜಡಾ ಮಧು[ರ]ನಂ [ನಿ]ನ್ನಿರ್ತಕನ್ನಾಟಲಕ್ಷ್ಮಣ.-
128 ಪಾದಸರೋಜನಂ ಪ್ರವಿಲಸದ್ಧಾತ್ರೀಮುಖಾಂಭೋ-
129 ಜನಂ ॥[೫೫*] ಯಿೂ ಸಿದ್ಧಶಾಸನಂ ಕೈಲಾಸಂ ಹಿಮಗಿರಿ ಸು-
130 ಮೇರು ವಾರಾಶಿ [ನಿಲಂ] [।*] ನೇಸಱು ನೆಗಳ್ವನಮೆಂದುಂ
131 ಮಾಸದೆ ಮಸುಳಿಸದೆ ನಿಲ್ಕೆ ನಿಃ[ಪ್ರ]ತ್ಯೂಹಂ ॥ [೬೦*]

TOP OF THE STONE—RIGHT CORNER.

132 ಹರಿಹರದ .
133 ಧರಣೋಜ-
134 ನ ಬರಹ[॥*]

No. 268.

(*A.R. No.* 39 *of* 1889).

IN THE ACHYUTARAYASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [1]शाके चंद्र[र]सा-
2 मेंद्रगणिते वर्षे वि[का]-
3 [र्य्या]ह्वये पक्षे भाद्रपदस्य
4 पोषितविधौ द्वादश्यंभि-
5 ख्यातिथौ [।*] वारे भूमिसुतस्य
6 विष्णवधिपतौ तारे[ऽ*]च्युतक्ष्मापति-
7 र्दत्वानंदनिधिं द्विजान् धनदय-
8 न्नामोदयन्माधवं ॥ [१*] पुण्यौघैः
9 परिपालितस्य परि[तो] भूता-
10 लिसंवेष्टितास्सद्वर्गैः [स्वव]-
11 शीकृतस्य सतताक्रान्ता
12 भुजंगव्र[जैः] [।*] प्रासस्यातिन-
13 वप्रशस्तिमधिकप्रख्यात-
14 शौर्यो[2]ऽच्युतक्ष्मापानंद-
15 निधेर्नवापि निधयः किं
16 ते लभंते तुलां ॥ [२*] श्री श्री
17 श्री श्री श्री ॥

[1] The line begins with an *anusvāra* resembling a *circle*.
[2] र्यो is written with र and य side by side under one top-stroke.

No. 269.

(*A.R. No.* 40 *of* 1889).

INSIDE THE FIRST GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 శుభమస్తు ॥ శాకే చంద్రరసామ-
2 రేంద్రగణితే వర్షే వికార్యాహ్వ-
3 యే పక్షే భాద్ర[పద]స్య పోషి-
4 తవిధౌ ద్వాదశ్యభిఖ్యె తిథౌ[।*]
5 వారే భూమిసుతస్య వి-
6 ష్ణ్వధివతౌ తారేచ్యుతస్తూ-
7 పతిర్దత్వానందనిధిం
8 ద్విజాగ్ర్యే ధనదయన్నామో-
9 దయన్మాధవం ॥[౧*] పుణ్యౌఘః
10 పరిపాలిత[స్య] పరితో భూ-
11 తాళిసంవేష్టితాస్సద్వర్గైః
12 స్వవశీకృతస్య సతతాత్క్రా-
13 ంతా భుజంగవ్రజైః [।*] ప్రా-
14 ప్తస్యాతినవప్రశస్తిమధిక-
15 ప్రఖ్యాతశౌర్యాచ్యుతస్తూపా-
16 నందనిధేర్నవాపి నిధ-
17 యః కిం తే లభంతే తు-
18 లాం ॥ [౨*] శ్రీశ్రీశ్రీ ॥

No. 270.

(*A.R. No.* 41 *of* 1889).

ON THE GATE OPPOSITE THE KUDUREKALLU-BOULDER ON THE KAMALAPUR-HAMPI ROAD.

1 ಶ್ರೀಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ಗತಿ ॥ ನಮಸ್ತುಂಗಶಿರಶ್ಚುಂಬಿಚಂದ್ರಚಾಮರಚಾರ-
ವೇ[।*] ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂಭ-
2 ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ ॥ ಇಹ ಕಿಲ ಜಗತಿ ನಿಖಿಲಕವಿಕುಲಾಭಿನಂದ್ಯಮಾನೌದಾರ್ಯ್ಯಧೈರ್ಯ್ಯಶೌ-
ರ್ಯ್ಯಾದಿಜನಿತಯಶಃ-
3 ಪೂ[ರ]ಕರ್ಪೂರಪೂರಿತಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕರಂಡೇನ ಸಮರಚಂಡೇನ ಕೃತಭೂಸುರತ್ರಾಣೇನ ಜಿತಸುರತ್ರಾಣೇನ
ಗಜಪತಿಗಜಕೂಟಪಾಕಲೇನ ವಿದಿ-
4 ತನಾನಾಕಲೇನ ವದನವಿಜಿತಾಂಭೋಜೇನ ಭೋಜೇನಾಭಿನವೇನ (।) ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಲಂಕಾರಮರ್ಮ-
ಜ್ಞೇನ ಧರ್ಮಜ್ಞೇನ ಪ್ರ[ತಿವ]ರ್ಷ-
5 ಪ್ರವರ್ತ್ಯಮಾನಕನಕವಸಂತಮಹೋತ್ಸವೇನ ಸವೇನ ಕೃತಾರ್ತ್ಥಿತವಿಪ್ರಸಾರ್ತ್ಥೇನ ಸಾರ್ತ್ಥೇನ ರಾಜಾ-
ಧಿರಾಜರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಾದಿಬಿರುದೇನ
6 ಚರಿತೇನ ಸ್ಮಾರಿತನೃಗನಳನಹುಷನಾಭಾಗದುಂಧುಮಾರಮಾಂಧಾತೃಭರತಭಗೀರಥದಶರಥರಾಮಾದಿಚರಿ-
ತೇನ ನಿಖಿಲನೃಪ-
7 ತಿಸಾರ್ವಭೌಮೇನ ಭೌಮೇನ ಮೇನಕಾದುಹಿತೃನಂದನೇನೋಬಾಂಬಿಕಾನರಸನೃಪನಂದನೇನ ಸಕಲಹೃದ-
[ಯಾನಂದನೇ]-
8 ನ (।) ನಂದನನಗನಿಂದನೇನ ವದಾ(ಂ)ನ್ಯಮೂರ್ಧ(ಂ)ನ್ಯೇನ (।) ಸಮರಮುಖವೀರಭದ್ರೇಣ ಭದ್ರೇಣಾಧಿ-
[ಗತ]ವಿ[ಜಯ]-
9 ನಗರಮಾರುಹ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಮವನಿಮಖಿಲಾಮಪಿ ಶಾಸತಾ ನೃಪತಿನಯೊದಚ್ಯುತೇನ ಮನಸಿ ನಿಹಿ[ತಾ]ಚ್ಯು-
10 ತೇನಾಚ್ಯುತೇಂದ್ರಮಹಾರಾಯೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಚಂಚಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಿತಿ ವಿಚಾರ್ಯ ನಿಜನಗರಲ[ಕ್ಷ್ಮೀ] . .
11 ತ್ಸ್ವಣೇವ ನಿರವಲಂಬನಮಂಬರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ವಿಹರತಾಮಮೃತಾಶನಾನಾಂ ಶ್ರಮಾಪ . . . .
12 ನಿಶಿತನಿಸ್ತ್ರಿಂಶನಿರ್ಭಿಣ್ಣರಿಪುವರಣಸಾದರಸುರಯುವತಿಜನಾವರೋಹಣೇನ ಪಾನಶಂ . . . .
13 ಯನ್ ಪೂರಯನ್ ಮನಸಿ ಪುರಜನಾನಾಮಮಂದಮಾನಂದಮನುಪಮಂ(।) ವಿಶ್ವಾಸೆ . . . .
14 ಮೂರ್ತ್ತಮಿವ ವಿನಯಂ ಸಾಕಾರಮಿವ ತೇಜೋರಾಸಿಂ ಸದಾ ಸವಿಧವರ್ತಿನಂ(॥) ಮಲ್ಲ . . . .
15 ಖಿಲಗುಣಸೀಮಾನಮಧಿಕಧಾಮಾನಮಧಿಪಮಖಿಲವರ್ಷ . . . ಮಧಿಕೃತಮಾ . . .
16 ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವಸ[ದ]ನಾಯ [ನಿ]ಭೃತಾಂ . . . . [1]

---

[1] The continuation of the inscription is lost.

No. 271.

(*A.R. No.* 42 *of* 1889).

ON THE ROCK OPPOSITE TO ONE OF THE SO-CALLED JAIN-BASTI TEMPLES IN THE SAME VILLAGE.

1 శ్రీగణాధిపతయే నమః। స్వస్తి [।*] శ్రీజయాభ్యుదయశాలి-
2 వాహనశకవర్షంబులు ౧౪౧౯ అగునేంటి ఆ-
3 నందసంవత్సర శ్రావణ బ ౧[౦] ఆ। రోహిణీనక్షత్రం
4 తు[లాల]గ్నమందు యజనయాజనాధ్యయనాధ్యాపనదాన-
5 ప్రతిగ్రహషట్కర్మ్మనిరతులైన యజుఃశాఖ ఆం-
6 గీరసబార్హస్పత్యభారద్వా[జ]గోత్రులైన కాము-
7 గొలని సూరపరాజుఅన్నయ్య కొడుకు అంనయ్య[ను] శ్రీతుంగభద్రాతీరం
8 భాస్కరక్షేత్రమ[ం*]దుల శ్రీపంపావిరూపాక్షదేవండు ఆయురారోగ్యఐశ్వ-
9 ర్యాభివృద్ధి అడునట్టుగాను ఆచంద్రార్కపర్యంతం రక్షిం[చు]ను[।*]
10 మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీం జేయం[॥*]

No. 272.

(*A.R. No.* 43 *of* 1889).

IN THE VITHALESVARASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [1] ಶುಭಮಸ್ತು[।*] ಸ್ವಸ್ತಿ[।*] ಶ್ರೀವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಶಂಗಳು ೧೪೮೬ ನೆಯ ರಕ್ತಾ-
ಕ್ಷಿಸಂವಛ್ಚರದ ಮಾರ್ಗ್ಗಶ[ಶಿ]ರ ಬ ೧೦ ಲು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರ-
ಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀಸದಾಶಿವದೇವಮಹಾರಾಯರೂ ವಿ[ಜೆ]ಯ[ನಾ]ಗರದಪಟ್ಟಣದಲೂ ರತ್ನಸಿಹ್ವಾಸನಾ-
ರೂಢರಾಗಿ ಪೃಥ್ವೀಸಾ(ಂ)[ಮ್ರಾ*]ಜ್ಯ[ಗ್ಯೆ]ಉತಂ ಇರಲೂಶ್ರೀಮತು ಅಖಿಳಾಂಡಕೋಟಿಬ್ರ(ಂ)ಹ್ಮಾಂ-
ಡನಾಯಕ . . . .

2 ದೇವರಿಗೆ ಅಮೃತಪಡಿಗೆ ಅಂಗರಂಗವೈಭೋಗಕೆ [ಶ್ರೀ]ನಿವಾಸಆಚಾರ್ಯ್ಯರಅಯ್ಯ(ಂ)ನವರು ಸಮರ್ಪಿಸಿದು
ಮುಕ್ಕುಂದಿಯ ಅಗ್ರಾಹಾರದಲೂ ವ್ರಿತ್ತಿ ೨೦ ಕೊಪಣದಸೀಮೆಯ ವೊಳಗಣ ಮುದುಬೆ[ಯ್ಯಹಳ್ಳ]-
ಯ[ಲೂ ವ್ರಿ] . . . . ಯ್ಯರ ವ್ರಿತ್ತಿ [೨೦] ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರ
ಅಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಗಿರಿಯವಉಶದ ಆರ[ವೀ]ಟಕಂದನವಳಲ ರಾಮರಾಜ್ಯಗಳ ಪಉತ್ರರಾದ . .
. . . . ತಮಗೆ ಪು(ಂ)ಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಮ್ರುತಪಡಿನೈವೇದ್ಯ-

3 ಅಂಗರಂಗವೈಭೋಗಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು[।*] ರಾಚೂರಸೀಮೆಯ ವೊಳಗಣ ತಲೆಮರೆಗ್ರಾಮ ಯಿದಕೆ ಸೆ-
ಲುವ ಕಾಲುವಳಿ ಸಹಾ ಗ್ರಾಮ ೧ ಆದವಾನಿಯ ವಳಿತಕೆ ಸಲುವ ಕವತಾಳದ ಸೀಮೆಯ ವಳಗ-
ಣ ಯೊಚಲಹಾಳಗ್ರಾಮ ೧ ಉಭಯಂ ಕಾಲುವಳಿ ಸಹಾ ಗ್ರಾಮ ಎರಡು [ಜ]ಗ್ಗರಾಜರಾಮ-
ರಾಜಗಳೂ ಮಾರ್ಗಶಿರಮಾಸದ [ತೇ]ರಮ[ಹೋ]ಛಹಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು[।*] ಕುರುಗೋಡಸೀಮೆಯ
ಪಾ[ಳೆ]ಯದ ಬಳಿಯಣ ಹಿರಿಯು[ಬಾ]ಗೀಗ್ರಾಮ ೧ ಯಿದಕೆ ಸಲುವ ಕಾಲುವಳಿ ಸಹ [ಗ್ರಾ-
ಮ*] ೧। ಬೋಳಕೋಟೆಗ್ರಾಮ ೧ ಮಾಲುಹಳ್ಳಿ . . . .

4 ಗ್ರಾಮ ೧ ಆ ಮಾರ್ಗಶಿರ (ತೇರ)ತೇರಮಹೋಛಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ೩ ಕೋನೇರಿ ತಿಂಮರಾಜ-
ಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕೊಂಡರಾಜಗಳೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು [।*] ಆದವಾನಿಸೀಮೆವೊಳಗೆ ಮುಂಡಗೆರೆಯ ಗ್ರಾ-
ಮದಲೂ ಕಡೆಹೊಲದೊಳಗಣ ಅಯಿಬಿಂಡುಗದ ಹೊಲನ ಬೀಜವರಿಯ ಅ[ನ]ಂತಾಪುರಗ್ರಾಮ ೧ ತ-
ಳವಾಉ . . . . ನೈವೇದ್ಯ[ಗೋದ್ವಾದಶಿ]ಯ ಅಭಿಷೇಚನ ಪರಿ-
ಮಳ ನಡೆವದಕೆ

---

[1] Every line of this inscription begins with an *anusvāra* resembling a *circle*.

5 ಸಮರ್ಪಿಸಿದ [ಗ]ರುಗದಸೀಮೆವೊಳಗಣ ವಿಟಲಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಮುಷ್ಟೂರು [ಕಂ]ಟಜೀಯ-
ಗ್ರಾಮದ ಹೊಳೆಯ ಬಳಿಯಣ ಹಿರಿಯ [ಮಾ]ರ್ಗಕೆ ಸಲುವ ಸುಂಕ ಆದವಾನಿಯ ಸೀಮೆಯೊಳ-
ಗಣ ಯೆರೆಯೂರ ವ್ರಿತ್ತಿ[೧] [ಸ್ಥ]ಳಸೇನಬೋವ ಕೋನಪಗಳೂ ಪಂಚಪರ್ವದ ಯೆಂಣೂರಿಗೆ ಕಚಾ-
ಯನಯಿವೇದ್ಯಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗುಡಸೀಮೆವೊಳಗಣ ಕುಂಮೆಟದ ವೊಳಗಣ ಕ[ರಿ]ವೆಲ ಬೀಜವರಿ
ಪಟೆಯಕೆರೆ ಕೆಳವೊಳಗು ಸ್ಥಳ ೨ ಯೆರಡು ಸ್ತಳ ೨ ॥ . . . .

6 ಭೂಮಿ ಪರಿವರ್ತನಕೆ ಬಂದದು ವಿ[ಟ]ಲದೇವರ ಅಮ್ರುತಪಡಿಗೆ ಸಲುವ ಗೋರಿಕೆಳಗಣ ಗ್ರಾಮದಲೂ
ವಿಟಲದೇ[ವರ] ಮಾ[ರ್ಕಾರ್ತಿ]ಗೆ ಕೊಟದು ಮಳಲಕೋಟೆಯ ಹನುಮಂತದೇವರ ಮಾ(ಂ)ನ್ಯವ[ನೂ]
ರಾಮರಾಜೈನ ವ[ರಹ] ಗಂ ೩ ವಿಟ. ಗ|೦ ಮಂಥಾಕೋಟೆಯಪ್ಪನ ಬಳಿಯ ತಂಗಿನ[ತೋ]ಟದ ಕುಳ
ಗಾ ಅಂಕರಾಜನಾಗ್ಪಗಳು ರೊ[ಚೆ]ಬಳಿಯ ತೋಟ ಖ೧ ೩೧ ಮಾರುದಿರಾಉತ್ತನ ತೋಟ ಗಳ೧
ಉಭೆಯಂ ತೋಂಟ ೨ ಕೆ ಕುಳ ೩ಗ೩ ಉಭಯಂ ತೋಟ ೨ ಕೆ ಕುಳ ಖ ೧ ಕೆ ಪರಿವರ್ತ-

7 ನಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಂದದು ಕಂಪಿಲೆಮಾಗಣೆವೊಳಗಣ ರಾಮಸಾಗರದಲೂ ಎರಡು ಬೆಳೆಯ ಬೆಳವ
ಗದ್ದೆ ವೊಸಲಿಮಡುವಿನ ಸ್ಥಳದಲೂ ಗದೆ ಬೀಜವರಿ ಖ ೧ಗ೧ ತಿರುಮಂಗಿಆಳ್ವಾರಿಗೆ ಕೊಟದು ಗೋ-
ರಿಕೆಳಗಣ ಗ್ರಾಮದಲೂ ಕೇ[ಶ]ವಭಟದೆ ನಗಯನ ಪಳ ತೋಟ ಖ ಗಾ. ಹೂವಿನ ಆನಂತ-
ಯ್ಯನ ತೋಟ ಗ೧ ಉಭೆಯಂ ತೋಟ ೨ ಕೆ ಖಗಗ ಕುರಿಚೇಟಿ ಶ್ರೀರಂಗಂಜೀಗಳೂ ತೇರಬೀದಿವೊ-

8 ಳಗೆ ಮಾಡಿದ ಕುಳ ತೋಟ ಖ ಗ೧ ಉಭೆಯಂ ತಿರುಮಂಗಿಆಳ್ವಾರಿಗೆ ಕೊಟದು ತೋಟಸ್ತಳ ೨ ಕೆ
ಕುಳ ಖ ಗಳ|೦ ಕೆ ಪ್ರತಿ[ಯಾಗಿ] ಪರಿವರ್ತನಕೆ ಬಂದದು ರಾಮಸಾಗರದಲೂ ವೊಸಲಿಮಡುವಿನ
ಸ್ತಳದಲೂ ಬಂದ ಗದೆ ಖ ಗಳ|೦ ಉಭೆಯಂ ಆಳ್ವಾ[ರ್ಲ ಭಾ]ಗ[೨] ಕೆ ಕೊಟದು ಗೋರಿಕೆಳಗಣ
ಗ್ರಾಮದಲೂ ತೋಟ ಖ ೧ಗಳ|೦ ಕೆ ಪರಿವರ್ತನಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಂದದು [ರಾಮ]ಸಾಗರದ ಗ್ರಾಮ-
ದಲೂ ಬಂದದು ಯೆ(ಂ)ರಡು ಬೆಳೆಯ ಗದೆ ಖ ೧|೦ [॥*]

No. 273.

(*A.R. No.* 44 *of* 1889).

IN THE SAME TEMPLE.

1 ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರು
2 ಸ್ವಸ್ತಿ[।*]ಶ್ರೀವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹ-
3 ನಶಕವರ್ಷ ೧೪೩೫ ನೆಯ ಶ್ರೀಮುಖಸಂ-
4 ವ[ಚ]ರದ ಚಯಿತ್ರ ಶುಧಪಂಚಮಿ [ಶುಕ್ರ]-
5 ವರ[ದಲು] ಶ್ರೀಮನುಮಹಾರಾ[ಜ]ಧಿರಾ-
ಜ ರಾ[ಜ]-
6 ಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರ ಶ್ರೀ-
ಕ್ರುಷ್ಣ-
7 ರಾಯಮಹಾರಾಯರು ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವ-
8 ರಿಗೆ ಅಮ್ರುತಪಡಿನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಗರಂಗವೈ-
9 ಭೋಗ ಪಾಲ್ಗುಣಮಾಸದ ರಥಉಛ್ವಹ ವೆ-
10 ಯಿಶಾಖಮಾಸದ ರಥ[ಉತ್ಸವ] . . .
11 ಛ್ವಹ ಪಕ್ಷಉತ್ಸವ . . . . .
12 ಪಣಂ ವಿ ವರಾಹ . . . . . .
13 ರಾಧನೆ . . . . ಪು(ಂ)ಣ್ಯ . . . .
14 ಪೂಜೆ ಮಹಾನೈವೇದ್ಯ ಸ . . . .
15 . . . ಯ ಮಾಗಣೆಯ ವೊಳಗಣ ಹಳಿ
16 ಹರಿಹರಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ [ಹೊ]ಸಊರ
ಮ[ಾ]-
17 ಗಣೆಯ ವೊಳಗಣ ವಿರುಪಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ
18 ೧ ಮ[ಳ]ಲಕೊಡು[ಕೆ] ವೊಳಗಾದ ಗೋ-
ರಿಕೆಳಗ-
19 ಣ ಗದೆಯ ಬೀಜವರಿ ೧|೦ . ಪಂಚಕ-
20 ಸೀಮೆಯ ವೊಳಗಣ ಗೋಪಿಸೆಟಿಯ-
21 ಹಳಿ ಗ್ರಾಮ ೧ ಅಂತು ಗ್ರಾಮ ೩ ಗೋರಿಕೆ-
22 ಳಗಣ ಗದೆ ಸಹಾ ಯಿ ಗ್ರಾಮುಗಳಿಗೆ ಸ-
ಲುವ
23 ತಳವಾಟಿಕೆ ಸುಂಕ [ಜೋ]ಡಿ ಬಿರಾಡ
ಸಾ(ಂ)ಮ್ಯ
24 [ಸ]ಕಲಸುವರ್ಣಆದಾಯ ಸಕಲಭತ್ತ
25 ಆದಾಯ ಏನು ಉಂಟಾದನು ನಂ -
26 ಮ ತಂದೆ ನರಸಣನಾಯಕವೊಡೆಯ-
27 ರಿಗೆಉ ನಂಮ ತಾಯಿಗಳು ನಾಗಾ-
28 ಜಿದೇವಿಅಂಮನವರಿಗೆಉ ಧರ್ಮ್ಮವಾಗಿ
29 ಸೂರ್ಯ್ಯಗ್ರಹಣಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲೂ
30 ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ತಾಯಿ-
31 ಯಾಗಿ ನಡೆವ ಮರಿಯಾದೇಲು ಧಾರಾಪೂ-
32 ರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತಊ[।*] ಶ್ರೀಕ್ರು-
ಷ್ಣರಾ-
33 ಯಮಹಾರಾಯರ ಪಟದೇವಿಯರು

34 ಚಿ(ಂ)ನ್ನಾದೇವಿಅ(ಂ)ಮ್ಮನವರು ತಿರುಮಲ-
35 ದೇವಿಅ(ಂ)ಮ್ಮನವರು ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರಿಗೆ
36 ಗೋಪುರಗಳನೂ ಕಟ[ಸಿ] ದೇವರ ನಯಿ-
37 ವೇದ್ಯ ಆರೋಗಣೆಯ ಚಿತ್ಯೆಸುವದ-
38 ಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಚಿ(ಂ)ನ್ನದ ಹರಿವಾಣ
39 ೧ ಕಂ ಬಂಣ ೮।।।। ಲೆಖದಲೂ ತೂ-
40 ಕ ಗ ೯೯[೧] ಬೆಳಿಯ ನೀರಾಂಜನದ ಹಲಿ-
41 ಗೆ ೯ ಹಿರಿಯ ಆರತಿ ೪ ಪುರುಷಾಮೃ-
42 ಕದ ಆರತಿ ೩ ನಾಗಾರತಿ ೧ ಧೂಪಾರತಿ [೧]
43 ಕಖುಡಿಬ[ತ್ತಿ][1] ೨ ಪ್ರತುಮೆಆರತಿ ೧ ಅಂ-
44 ತು ಆರತಿ ೨೫ ಯಿೂ ಆರತಿ ನೀರಾಂಜನಕಂ
45 ದೀಪಾರಾಧನೆಗೂ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಹಸುಉ ೩೦೦ [।*]
46 ಯಿಂತೀ ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮವನೂ ಅಚಂ-
47 ದ್ರಾರ್ಕಸ್ತಾಯಿ ಆಗಿ ನಡೆಯಲುಳದೊ [।*]
48 ಯಿೂ ಧರ್ಮಕೆ ಆರು ತಪ್ಪಿದವರು ತ-
49 [ಂ]ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನೂ ವಾರಣಾಸಿ-
50 ಯಲಿ ಕೊಂದ ಪಾಪಕೆ ಹೋಹರು ಗೋ-
51 ಹ[ತ್ಯೆ]ಬ್ರ(ಂ)ಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾತಕಗಳ ಮಾಡಿ-
52 ದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಹರೂ ॥

No. 274.

(*A.R. No.* 45 *of* 1889).

ON A SLAB SET UP TO THE RIGHT OF THE ENTRANCE INTO THE SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

1 [2][ಶು]ಭಮಸ್ತು [।*] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀ ಜಯಾ-
ಭುದಯಶಾಲಿವಾಹ-
2 [ನ]ಷಕವರುಷ ೧೪೫೨ ನೆಯ ಮನ್ಮಥಸಂವ-
ಛರದ
3 ಆ[ಶ್ವಿ]ಜ ಬ[ಹು]ಳ ೭ ಸೋಮವಾರದಲ್ಲು
ಶ್ರೀಮತು
4 ಶ್ರೀ[ಮ]ನ್ಮ(ಂ)ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜ-
ಪರಮೇಶ್ವ-
5 ರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಅ[ಚ್ಯು]ತದೇವಮಹಾರಾ-
ಯ-
6 ರು ಪೃಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂ ಗೆಇಉತಂಇರಲು ಶ್ರೀಮ-
(ಂ)-
7 ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ [ಶಾಲಿ]ಕನಾರಾಯಣ-
ಚ-
8 ಯಹತ್ತಮಲ್ಲ [ಆ]ತ್ರೇಯ[ಗೋ]ತ್ರದ ಶು-
ಕ್ಲಯ[ಥು][3]-
9 ಶಾಖೆ [4]ಯಲುಂಪಾಟಿ ಅಲ್ಲುಭೀಮರಾಜಗಳ
ಮ-
10 ಕ್ಕಳು ಗೋಪರಾಜನವ[ರಿ]ಗೆ ಚಿಕತಿಂ[ಮ]ಪನು
ತಂ-
11 ಮ ತಾಇತಂದೆಗಳಿಗೆ ಪು(ಂ)ಣ್ಯವಾಗಬೇಕು
12 ಯೆಂದು ಶ್ರೀವಿಠಲೇಶ್ವರದೇವರಿಗೆ ನಿತ್ಯಉ
13 ದೇವರ ಸಂನಿಧಾನ [ಇಕಲಸಉಂ ಧನುವಾಸ ?]
14 ನಡವದಕೆ ದೇವೆಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲು ಕೊಡುವ ಉ-
15 ಶಬತ್ತಿ ನೂಲುಕ್ರಯಕಾಗಿ ಪುಲಿವಟವಾಗಿ
16 ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತಥು
17 ಘಟಿವರಹ ಯಿಂನೂಱು ವರಹಕೆ ಬಟಉ -
18 ಗಳು ವೊಂದಕಂ ಘಟಿವರಹ ೧[೩]ಕಂ ಸಲೆ ಚ-
19 ಕ್ರ ಗ ೫೮೩೧ ಕಂ ಚಿನ್ನ ೧ ಕಂ ಚ ಗ ೮೦|||=ಗ
20 ಸಂನಿಧಾನ ದೀವಿಗೆ ೬[೦]ಕಂ ಬಿ[ಡು]ವ ವೊಡ-
21 ತುಪ [ಪ] ೪॥ ಬತ್ತಿ ನೂಲು ಸಹಾ ಅಚಂದ್ರ-
ರ್ಕ-
22 ಸ್ತಯಿಯಾಗಿ ನಡವಹಾಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತಉ[।*]
23 ಯಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆರೊಬರು ತಪಿದರೆ ತಂಮ
24 ತಾಯಿತಂದೆಗಳನು ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂ-
25 ದ ಪಪಕೆ [ಹೋ*]ಹರು[।*] ಅಶಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮತಿ
ಶ್ರೀಹ-
26 ತೆ ಬ್ರುಣಹತ್ಯೆಗಳ ಮಾಡಿಥ ದೋ-
27 ಷದಲ್ಲಿ ಹೋಹರು[।*] [ಸ್ವ]ದತ್ತಾ[ದ್*]
ದ್ವಿಗುಣಂ
28 ಪುಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತನುಪಾಲನ[ಂ] [।*] ಪರ[5]

No. 275.

(*A.R. No.* 46 *of* 1889).

IN THE SAME TEMPLE.

1 [2]ಶುಭಮಸ್ತು [।*] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಶಂಗಳು ೧೪೪೩ ನೆಯ ದುರ್ಮ್ಮತ್ತಿಸಂವತ್ಸರದ ಜೇಷ್ಟ ಶು ೫ ಸೋಮವಾರದಲೂ ಶ್ರೀಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನುಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಸದಾಸಿವಮಹಾರಾಯರು

[1] Probably this is meant for ಬತ್ತಿ.
[2] Every line of the inscription begins with an *anusvāra*.
[3] Read ಯಜುಃ.
[4] This letter is incomplete on the original and looks like an *anusvāra* followed by a ವ.
[5] The other half of the verse is omitted.

2 ರತ್ನಸಿಹ್ಯಾಸನಾರೂಢರಾಗಿ ಪ್ರು[ಥ್ವೀ]ರಾಜ್ಯಂ ಗೈಉತ್ತಂ ಯಿರಲು ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಅಮ್ರುತಪಡಿ ಪುಳ್ಳಿವೆ-
[ಟ್ಟ] ನಯಿವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಆತ್ರೇಯಗೋತ್ರದ ಆಪಸ್ತಂಭಸೂತ್ರದ ಯಜು[ಃ*]ಶಾಖಾಧ್ಯಾಯರಾದ [1]ಆರಿ-
ವೀಟಿ ರಾಮರಾಜುಕೊಂಡ್ಯೆಯದೇವಮಹಾ-

3 ಅರಸುಗಳ ಪೌತ್ರರಾದ ಕೋನೇಟಯ್ಯದೇವಮಹಾಅರಸುಗಳ ಕೊಮಾರರಾದ ಕೋನೇಟಿಕೊಂಡರಾಜ-
ಯ್ಯದೇವಮಹಾಅರಸುಗಳೂ ತಂಮ ತಂದೆ ಕೋನೇಟಯಗೆ ಪು(ಂ)ಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಕರಸಂಕ್ರಾ-
[ಂ]ತಿಯ ಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲೂ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಕು ಕೊಂಡರಾಜಯನವರ ತಂವ್ಸಂ-

4 ದಿರು ಉದಗಿರಿ ತಿಂಮರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿಸಿದ ಪುಳ್ಳಿವೇಟು ತಿರುವಧ್ಯಾನ ತಿರುನಾಳಚೆರಪು ದಿನ ೧೦
ಕೊಂಡರಾಜಯ್ಯನವರು ತಂಮ ಉಭೆಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆ ಹಂನೊಂದನೆಯ ದಿನ ಕಂಣನ್ಪುರ(ಂ)-
ಚೆಉತಾಂಬು ತಿರುನಾಳಚೆರಪು ದಿನ ೧ಕೆ ೧ಗ ೨೦ ಹಂನೆರಡನೇ ದಿನ ನೂತಿಂಡಾದಿ ತಿರುನಾಳಚೆರಪು
ದಿನ ೧ಕೆ ೧ಗ ೨೦ ಉಭೆಯ

5 ಪುಲಿವೇಟು ದಿನ ೨ಕ ೧ಗ ೪೦ ಕಂ ಸದಾಸಿವರಾಯರು ನಮಗೆ ಅ[ಮ]ರಉಂಬಳಿಗೆ ಪಾಲ್ಲಿಸಿದ ಕಂಪಿಲೆ-
ಯ ಮಾಗಣೆಗೆ ಸಲುವ ರಾಮಸಾಗರದ ಗ್ರಾಮದಲು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗದೆ ನಂಮಾಳ್ವಾರ ತೋಟಪರಿ-
ವರ್ತನ ಅಪ್ಪದ ಪುಲಿವೇಟುಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪ್ಪಿಸಿದ ಗದೆಯ ಬಳಿಯಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಬೀಜವರಿ ಗದ್ದೆ ಖ
೯೦[।*]

6 ಯೀ ಫತ್ತುಕೊಳಗ ಗದೆ ವೊಳಗಣ ಮಾಲು ನೇಲ್ಲುರ್ಗ ಸಹಾ ಸಕಲ್ಲ ಫಲ್ಲಉರುಕ್ಷಗಳು ನಿತ್ತ . . . . .
[2]ಬಿರಾಡೆ ವಿಶೇಶಬಿರಾಡ ಬಿಟಿ ಜೋಡಿ ಆಯ [ಸ್ವಾ]ಮ್ಯ ಸುಂಕ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಸುವರ್ನ್ನಾದಾಯ
ಸಕಲಭತ್ತಆದಾಯ ಏನುಂಟಾದನು ಸರ್ವ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀವಿಠಲ-

7 ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪ್ಪಿಸಿದೆಉ [।*] ಯಿೂ ಪುಳ್ಳಿವೆಟು ನಯಿವೇದ್ಯವಾದ ಖಜಾಯ ಪ್ರಸಾದ ಪಲ್ಲ ನಯಿವೇ-
ದ್ಯ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಭಂಡಾರದವರಿಗೆ ಪ[ಕ್ಕ]ಪಾಲು ೧ ಪಿಟನವಿಳಕಾಡು ನ(ಂ)[ಮ್ಮ]ಗುರುಗಳು ಕಂದಾ-
ಳ ಭಾವನಾಚಾರ್ಯ್ಯರ ಕೊಮಾರರು ಶ್ರೀರಂಗಾಚಾರ್ಯ್ಯರಿಗೆ ಪಾಲು ।೦ ವಿನಿಯೋಗ

8 ಹಿರಿಯರುಗಳಿಗೆ ಪಾಲು ೩÷ ಗುಡಿಯ ಸ್ತಾನಪ್ರಾಪ್ತಪಾಲು [೨÷] ಆ[ದ] ಮಾರಿಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ನಡ-
ವೆದೂ ಎಂದು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮ್ಮ[।*] ಯಿೂ ಧರ್ಮ್ಮಕೆ ಆರೊಬರು ತಪಿದರೂ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಶ್ರೀ[ಚ]ರ-
ಣಕ್ಕೆ ತಪಿದವರೂ ಎಂದು ಬರೆದ ಧರ್ಮಸಿಲಾಶಾಶನಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮ್ಮಹಾ ಶ್ರೀ-

9 ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ [।*] ಸ್ವದತ್ತಾ[ದ್ವಿ]ಗುಣಂ ಪು(ಂ)ಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ [।*] ಪರದತ್ತಾಪಹಾರಿಣಾಂ
ಸ್ವದತ್ತಂ ನಿಶ್ಫಲಂ ಭವೇತು [॥*] ಸ್ವದತ್ತಾಂ ಪರದತ್ತಾಂ ವ್ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರ [।*]ಶಷ್ಟಿ-
ರ್ವರುಶಸಹ[ಸ್ರಾ]ಣಿ [ವ್ರಿಷ್ಟಾಯಾ]ಂ ಜಾಯತ್ತೇ ಕ್ರಿಮಿ[॥] ಏಕೈಕ ಭಗಿನೀ ಲೋಕೇ ಸರ್ವೇಶಾ-

10 ಮೇವಭೂಭುಜ ನ ಭೋಜ್ಯಾ ನ ಗರಗ್ರಾ(ಂ)ಹ್ಯಾ ವಿಪ್ರದತ್ತಾ ವಸುಂಧರಾ ॥

No. 276.

(*A.R. No.* 47 *of* 1889).

ON A DETACHED STONE LYING IN FRONT OF THE MAIN GŌPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 [శ్రీ]మన్మహామండలేశ్వర రామరాజకోనేటయ్యదేవమహారాజులుంగారి కుమారుండు శ్రీరంగ-
య్యదేవ[3] . . . . .

2 కారం ఈశాన్యం మేరగాను దక్షిణం కొం[డదా]కాను చే ౧౩౦ నూంట[ము*]ప్పయి చేతులు
ఆ వీధి వెడల్పు తూర్పుపడమ . . . . .

3 . చేతులు పడుమటి వీథి దక్షిణం కొండ మే[ర]గాను ఉత్తరం ప్రాకారం వాయవ్య[ం]మూలదాం-
కాను చే ౧౩౦ . . . . .

4 స్థాయిగాను స[మ*]ర్పించ్చితిమి[।*] యీమేర యెవ్వరు అతిక్రమించ్చినాను వారు తల్లి-
దండ్రులను గంగా . . . . .

---

[1] The letter ಆ is written with a separate symbol for long *ā* added to ಅ as in the case of consonants.

[2] A space for about 18 letters is left blank on the original before this letter.

[3] The continuations of this and the following lines on the right side, are lost.

No. 277.

(*A.R. No.* 48 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME TEMPLE.

1 [1] ಶುಭಮಸ್ತು। ಸ್ವಸ್ತಿ [।*]ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷ ೧೪೩೫ ನೆಯ ಶ್ರೀಮುಖಸಂವ-
ಛರದ ಚಇತ್ರ ಶು ೫ ಲೂ ಶ್ರೀಮ(ನ್)ನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀ-
ರಕೃಷ್ಣರಾಯಮಹಾರಾಯರು ನಂಮ ಪಟದಲೂ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿನೈವೇದ್ಯಕೂ ಅಂಗ-
ರಂಗವಇಭವ ಮಾಸಪೂಜೆ ಮಾಸಉಭವ ನಿತ್ಯನೈಮಿತಿಕ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಪಂಚಪರ್ವಮೊದಲಾದ ಪು(ಂ)-
ಣ್ಯತಿಥಿಗ[ಳ]ಲೂ ಮಾಡುವ ಮಹಾಪೂಜೆ[ನೈವೇದ್ಯಕೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳೂ] [।*] [ಮು-
ಳಲ]ಕೋಟೆಯ ಗೋರಿಯ ಕೆ[ಳ]ಗಣ ಸಿಂಘಾರಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಹುಲಿಗೆಯ ಮಾಗಣೆಯ ವೊಳ-
ಗಣ ಹರಿಯಳಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ [।*] ಭಾವಸಂವಛರದ ಭಾದ್ರಪದ ಬ ೧ ಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು

2 ಶಿವರಾಜನ ಹೋಬಳಿಯ ತೋಟ ೧ ಹೊ[ಳ]ಯದಂಡೆಯ ಅನುಪು ೧ [।*] ಪ್ರಮಾಧಿಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ
ಶು ೧ ಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು ರಾಯದುರ್ಗಸೀಮೆಲೂ ದೇವಸಮುದ್ರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಆ ಕಾಲುವ[ಳಿ]ಗ[ಳೊ]
ಉಚುತಹಾಳ ಗ್ರಾಮ ೧ ಮುಚುವಡಿಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ದಡು[ಗೂ]ರ ಗ್ರಾಮ ೧ ಪೋಕುಚುಕೆಯ ಗ್ರಾ-
ಮ ೧ ಜಂಬುಲಮಡಿಕೆಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ಡಾಕವಾಡಿಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ಅಂತು ಕಾಲುವಳಿ ೬ ಚಉಡಲಾಪು-
ರದ ಕಾಲುವೆ ಸಹಾ ಗ್ರಾಮ ೧ [।*] ತೆಛವತ್ಸರ[ದ] ಪು[ಶ್ಯ] ಶು [೫] ಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು ಹೊಸ-
ಉ[ರ] ಮಾಗಣೆಯಲು ವಿರುಪಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು ಜೆಂತೆಗಲಮಾಗಣೆಯ
ಮುಪ್ಪೂರಗ್ರಾಮ ೧ ಕುಂಟಜೆಯ ಗ್ರಾಮ ೧ [।*]

3 ವೆಯಸಂವಛರದ ಆಷಾಡ ಶು ೧೫। ಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದು ಹೊಳೆಯಲೂ ಎತುವ ಹಚುಗೋ೨ ಹೊಳೆಯ
ವಿವರಾ ವಿಠಲದ [ಬ]ಳಿಯ ಸಂಕಲಾಪುರದ ಹೊಳೆ ೧ ಹಂಪೆಯ ಹೊಳೆ ೧ ಕಾಳಗಟ್ಟೆಯ ಹೊಳೆ ೧
ಹುಲಿಗೆಯ ಹೊಳೆ ೧ ಹೋಂನೂರ ಹೊಳೆ ೧ ಕೊರಗಲ ಹೊಳೆ ೧ ಅಂತು ಪಡುವಣ ಹೊಳೆ ೬ ಮೂ-
ಡಣ ಹೊಳೆ ಕಂಪಿಲೆಯ ಹೊಳೆ ೧ ಮುಷ್ಠೂರ ಹೊಳೆ ೧ ಉಭಯಂ ಪಡುವಣ ಹೊಳೆ ೭ ......
[ಸುವರ್ನಾದಾಯ]......ಕದ ಸೀಮೆಯಲೂ ಗೋಪಿಸೆಟಿಯ[ಹ]ಳಿಯ ಗ್ರಾ[ಮ] ೧ ಕಂಪಿಲೆಯ
ಮಾಗಣೆಯಲೂ ಸಾಯಣಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಗುಡದಸೀಮೇಲೂ ಬಿಳಿಯಬಾ[ವಿ]-

4 ಯ ಗ್ರಾಮ ೧ [।*] ಇ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಲುವ ಸಕಲಸುವರ್ನಾದಾಯ ಸಕಲಭತ್ತಾದಾಯ ಸ್ತಳಸುಂಕ
ತಳವಾಟಿಕೆ ಸಾ(ಂ)ಮ್ಯ ಹಾರಿಕಾ ಇ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜೋಡಿ ಬಿರಾಡ ಕಾಲುವೆಯ ನೀರಬಿರಾಡ ಮೊದ-
ಲಾದ ಏನು ಉಂಟಾದನೂ ಸರ್ವಮಾ(ಂ)ನ್ಯವಾಗಿ ನಂಮ ತಂದೆ ನರಸಣನಾಯಕವ್ವೊಡೆಯರಿಗೆ
ನಂಮ ತಾಇ ನಾಗಾಜಿಅಂಮನವರಿಗೂ ಪು(ಂ)ಣ್ಯವಾಗಿ [2][ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲೂ
ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕಸ್ತಾಯಿಯಾಗಿ ನಡೆವ] ಮರಿಯಾದೆಯಲೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆಉ [।*] ಇ ಧರ್ಮಕೆ ಆರೊ-
ಬರೂ ತಪಿದರೆ ತಂಮ ತಂದೆ ತಾಯ ವಾರಣಾಸಿಯಲಿ

5 ಕೊಂದ ಪಾಪದಲಿ ಹೋದವರು [।*] ಗೋಹತ್ಯ ಬ್ರ(ಂ)ಹ್ಮ[ಹ*]ತ್ಯ [ಸ್ತ್ರೀ]ಹತ್ಯ ಭ್ರುಣಹತ್ಯ ಅ-
[ಶ್ವ]ಹತ್ಯಗಳ [ಮಾ]ಡಿದ ಪಾಪದಲಿ ಹೋದವರು [।*][3] ವಿನಿಯೋಗ ನಾನಾವ[ರ್ಗ]ದ ನೈ[ವೇ*]ದ್ಯ
ಸಹಾ ಗುರುವುಗಳು ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಪಾಲು [೩] ಭಂ[ಡಾ]ರದವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆವಿವರ ಕಾಸು
ಡುಡು ಮು[ಡು]ಪು [ಶಿಲ್ಲ]ಹರಿ [ರೊಕಧ]ರ್ಮ್ಮ ಮನೆಗಳು ಇವು ಐನೂರುವರಹ ಗ ವೊಳಗು[ಮಾ]-
ಡುವ ವಿಠಲೇಶ್ವರ ನಿತ್ಯೋತ್ಸ[ವ] [ಮಾ]ಸೋತ್ಸಹ ತಿರುನಾಳುಸಹ ಪಾಲು ೧ ಸ್ತಾನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪಾಲು
೭ ಭಾಗ ತಿರುಮಳಗಿ[ಗೂ ಪಾಲು] । ಶ್ರೀವಿಠಲ[ದೇವರ]

6 ಭಂಡರದ ಹಿರೆತಿ(ಂ)ಮ್ಮಯಗೆ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರ ಸನಿಧಿಯಲ್ಲಿ [ನಾವು] ದತ್ತ[ಮಾಡಿ] ನರಸಂಣಾಯಕ
ನಾಗಾಜ(ಂ)ಮ್ಮಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ ಗ್ರಾಮ ಕಂಪಿಲೆಮಾಗಣೇಲು ಸಾಯಣಾಪುರವನು
ನಿ(ಂ)ಮ್ಮ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿನಾನಾಭರಣಬೀಗಮುದ್ರೇನು ಕಾದುಕೊಂಡು ಸು-
[ಖ]ದಲು ಯಿ[ರೋದು] [।*]

---

[1] Each line begins with a *circle*.

[2] The passage enclosed in brackets is suggested by the traces of existing letters and is confirmed by other inscriptions.

[3] The inscription perhaps correctly ends here ; what follows is written in a different hand.

No. 278.

(*A.R. No.* 49 *of* 1889).

IN THE SAME TEMPLE.

1 [1] ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರು[।*]
2 ಸ್ವಸ್ತಿ[।*] ಶ್ರೀವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯಶಾಲಿವಾಹ-
ನಶ-
3 ಕವರುಷ ೧೪೫೫ ನೆಯ ಶ್ರೀಮುಖಸಂವತ್ಸ-
ರದ
4 ಚಯಿತ್ರ ಶುಧ ಪಂಚಮಿ . ವಾರದಲೂ ಶ್ರೀ-
5 ಮ(ಂ)ನುಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇ-
ಶ್ವ-
6 ರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರ ಶ್ರೀಕ್ರುಷ್ಣರಾ-
ಯಮ-
7 ಹಾರಾಯರೂ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರಿಗೆ ಅಮ್ರು-
ತಪ-
8 ಡಿನೈವೇದ್ಯಕೂ ಅಂಗರಂಗವಯಿಭೋಗ ಫಾ-
ಲ್ಗು-
9 ಣಮಾಸದ ರಥಉಛ್ಸಾಹ ವಯಿಶಾಖಮಾಸ-
10 ಧ ರಥಉಛ(ಂ)ಹ ನಿತ್ಯೋಛ್ಸಾಹ ಪಕ್ಷಉ-
ಛ್ಸಾಹ
11 ಮಾಸಉಛ್ಸಾಹ ಸಂವಛರೋಛ್ಸಾಹ ನಿತ್ಯ-
ನೈಮಿ-
12 ತಿಕ ದೀಪಾರಾಧನೆಮೊದಲಾದ [ಪು](ಂ)-
ಣ್ಯತಿಥಿಗ-
13 ಳು ಮಹಾಪೂಜೆ ಮಹಾನೈವೇದ್ಯಕೂ ಸಮ-
ರ್ಪಿಸ್ತ
14 ಹುಲಿಗೆಯ ಮಾಗ[ಣೆ]ಯ ವೊಳಗಣ ಹರಿ-
ಹ-
15 ರಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಹೊಸಊರಮಾಗಣೆಯ
16 ವೊಳಗಣ ವಿರುಪಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ ೧ ಮ-
[ಳ]ಲಕೋ-
17 ಟೆಗೆ ವೊಳಗಾದ [ಗೋ]ರಿಯ ಕೆಳಗಣ ಗ-
ದೆ ಬೀಜವರಿ
18 . . . ಪಂಚಕಸೀಮೆಯ ವೊಳಗಣ ಗೋ-
ಪಿಸೆಟಿ-
19 ಯಹಳಿಯ ಗ್ರಾಮ ೧ ಅಂತು ಗ್ರಾಮ ೩
ಗೋರಿಕೆಳಗ-
20 ಣ ಗದೆಯ ಬೀಜವರಿ . . ಸಹಾ ಯಿೂಗ್ರಾ-
ಮಗ-
21 ಳಿಗೆ ಸಲುವ ತಳವಾಱಿಕೆ ಸುಂಕ್ಕ ಜೋಡಿ ಬಿ-
22 ರಾಡ ಸಾಂಮ್ಯ ಸಕಲಸುವರ್ಣಾದಾಯ ಸ-
23 ಕಲಭತ್ತ ಅದಾಯ ಏನುಂಟಾದನೂ
24 ನಂಮ ತಂದೆ ನರಸಣನಾಯಕವೊಡೆಯ-
25 ರಿಗೂ ನಂಮ ತಾಯಿಗ[ಳು] ನಾಗಾಜಿದೇ-
ವಿಅ-
26 (ಂ)ಮ್ಮನವರಿಗೆಉ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಸೂರ್ಯ್ಯ-
ಗ್ರ-
27 ಹಣಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲೂ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ-
28 ವಾಗಿ ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಡ-
29 ವ ಮರಿಯಾದ್ದೇಲೂ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ
30 ಸಮರ್ಪಿಸ್ತೆಉ । ಶ್ರೀಕ್ರುಷ್ಣರಾಯಮಹಾ-
31 ರಾಯರ ಪ[ಟ್ಟ]ದೇವಿಯರು ಚಿ(ಂ)ನಾ್ನ-
ದೇವಿ-
32 ಅ(ಂ)ಮ್ಮನವರೂ ತಿರುಮಲದೇವಿಅ(ಂ)ಮ್ಮ-
33 ನವರೂ ಶ್ರೀವಿಠಲದೇವರಿಗೆ ಗೋಪುರಗಳ-
34 ನೂ ಕಟಸಿ ದೇವರ ನಯಿವೇದ್ಯ ಆರೋ-
ಗಣೆ-
35 ಯ ಚೆತ್ತೈಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಚಿಂನದ
36 ಹರಿವಾಣ ೮ ಕಂ ಬಂಣ ೮ ||| ಲೆಖದಲೂ
37 ತೂಕ ಗ ೯೯೧ ಬೆಳಿಯ ನೀರಾಂಜನದ ಹ-
38 ಲಗೆ ೯ ಹಿರಿಯಆರತಿ ೪ [ಪು]ರುಷಾಮ್ರು-
39 ಗದ ಆರತಿ ೩ ನಾಗಾರತಿ ೧ ಧೂಪಾರತಿ ೧
ಖಡಿ-
40 ಬತಿ ೨ ಪ್ರತುಮೆಆರತಿ ೧ ಅಂತು ಆರ-
41 ತಿ ೨೫ ಯಿೂ ಆರತಿನೀರಾಂಜನಕೂ ದೀಪಾ-
ರಾ-
42 ಧನೆಗೂ ಸಮ[ರ್ಪಿ]ಸ್ತ ಹಸುಉ ೨೦೦ [।*]
43 ಯಿಂತೀ ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮವನೂ ಆಚಂದ್ರಾ-
44 ರ್ಕ್ಕಸ್ತಾಯಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲುಳ್ಳದೂ[।*]
45 ಇ ಧರ್ಮ್ಮಕೆ ಆರು ತಪ್ಪಿದವರು
46 ತ(ಂ)ಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನೂ
47 ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಪಾ-
48 ಪದಲ್ಲಿ ಹೋಹರು [।*] ಗೋಹತ್ಯ ಬ್ರ-
49 ಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಪಾತಕಗಳ ಮಾ . . .
50 ಪಕ್ಕೆ ಹೋಹರು [।।*]

No. 279.

(*A.R. No.* 50 *of* 1889).

ON THE EAST WALL OF A SHRINE TO THE NORTH-WEST OF THE SAME TEMPLE.

1 [1] శుభమస్తు [।*] స్వస్తి [।*] శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహనశకవ[ర్ష]ంబు[లు] ౧౪౬౩
అగు నేటి రౌద్రిసంవత్స[ర ఫాల్గు]ణ శు[ద్ధ]ు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
ప్రతాప శ్రీవీరసదాశివదేవమహా-

[1] The line begins with a symbol similar to an *anusvāra*.

2 రాయలు విజయనగరమందులను రత్నసింహాసనారూఢులైై పృథివిసామ్రాజ్యంచేయుచున్నం-
డ్డంగాను కాశ్యపగోత్ర[౦] సూర్యవంశోద్భవులైన కురుచేటి ఓబుళరాజుంగారి కొమారుం-
డ్డు శ్రీరంగరాజులుంగారు

3 తిరుమంగయాళువార్లకు ప్రథమైకాదశిపుణ్యకాలమందులను సమర్పించిన తోంట శ్రీవిఠల-
దేవరకు అమృత[ప]ళకు చెల్లివచ్చే గోరికింద్దను తేరువీధికి తూర్పుభాగాననున

4 తేరువీధిలంక[ణా]లబిడువుకు ఉత్తరము ధనురాకారమై వున్న [పె]దఘటుకు ద[క్షి]ణమున్ను
తూరుపున్ను యీ చతుస్సీమకున్ను లో[నై]న స్థళం ఘటు నరికి వాంగు [పూ]డిపించ్చి
చేయిం-

5 చ్చిన కవులుమర్యాదను యేండు ౧ కి ఘట్టి గ ౧ వరహా నీ చోపనను శ్రీవిఠలేశ్వర్ల శ్రీబండా-
రానకు సమర్పించ్చి మాకు [ర] పాలికి వచ్చిన ఆదాయము [1]

No. 280.

(A.R. No. 51 of 1889).

ON THE NORTH WALL OF A DESERTED SHRINE TO THE WEST OF THE SAME TEMPLE.

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి [।*] శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౭౮ అగునేటి నళ-
సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదా-
శివదేవమహారాయలు విజయ-

2 నగరమంద్దును రత్నసింహ్వాసనారూఢుండై పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగాను ఆత్రేయగో-
త్రం సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర రామరా[జు]కోనేటయ్యదేవమహా-
రాజులుంగారి పుత్రులు అవుభళరాజుంగారు (।) తిరుమంగ్గ-

3 యాళ్వార్లకు శేయించ్చిన కయింకర్యవివరం । విఠలంలోను శ్రీవిఠలేశ్వరుల కోవిలప్రాకా-
రం వెలుపల వాయవ్యభాగాన వేంచ్చేశివున్న తిరుమంగ్గయాళ్వార్లకు గర్భగృహం శుక-
నాశి అంతరాళికం రంగ్గమంట్టపం

4 మొదలైనవి నేము కట్టించ్చి నిత్య తిరుమంజనకాలం తిరుతోంపు తిరునందవనం తిరుతోమాలె
తిరువెళకు తిరుమేనికావలి తిరుకట్టి యివి అన్నిన్ని తిరుమంజనకాలం రామానుజయ్యం-
గారి వశం చేశి కోవిలస్థానికం శివ్యపారం-

5 పర్యంగాను నడవుకవచ్చేయట్టుగానున్ను దధ్యోదనం మధ్యాహ్నవసరం సాయంకాలఅవ-
సరం నిత్యోత్సవం మాసోత్సవం నిత్యతిరువారాధన చందనకాపు అడికముదు యెలెమొదు
పరిమళద్రవ్యాలు యివి

6 మొదలైన సర్వకయింకర్యాలున్ను తిరుమంగ్గయాళ్వార్లు అవధరించ్చి కోవిలతిరుమల
పెరుమాంగోవిల మొదలైన దివ్యతిరుపతులనుండ్డి కయింకర్యార్థమై వేంచ్చేశి స్వయంపా-
కనియమమైన చాతిన

7 చాతాని శ్రీవైష్ణవులకు శ్రీరామానుజకూటంగాను ఆరగింప్పం జేశేటట్టుగానున్ను శ్రీవిఠలేశ్వ-
రులు తిరువీధులు వేంచ్చేశేటప్పుడల్లాను దోశపడిన్ని అడికముదు యెలెముదున్ను శ్రీవిఠ-
లేశ్వర్లు తిరుతేరుతిరునాళ్లు

8 తిరువధ్యానం సహా చరవులు ౪ నాలుగున్ను నమ్మాళువార్లు తిరుతేరుతిరునాళ్లు తిరునక్ష-
త్రాల తిరువీధులు వేంచ్చేశినప్పుడల్లాను దోశపడిన్ని తిరుమంగ్గయాళ్వార్లు తిరునక్ష-
త్రాలు తిరువధ్యానాలకు దోశపడిన్ని

9 నమ్మాళువార్లున్ను శ్రీవిఠలేశ్వర్లున్ను తమ తమ తిరుతేరుతిరునాళ్లనాండు వొకొకకపారి
తిరుమంగ్గయాళ్వార్ల కోవిలకు వేంచ్చేశిన చరవులకున్ను యింత్తవట్టు కయింకర్యాల-
కున్ను నేము సమర్పించ్చిన గ్రామా-

[1] The inscription is left unfinished.

10 లు కొప్పళంశీమలోని అబ్బెగరెగ్రామమున్ను యిందుకు గ్రామగ్రాసమయిన యిలికంట్టి-
శీమలోని కెచ్చిణడొణిగ్రామామున్ను యీ రెండ్లుగ్రామాలున్ను అ[బ్బె]గరె తిరుమలభ-
ట్లుమొదిలైన మహాజనాలు అం-

11 ద్దరిచేతనున్ను క్రయంగొని అంద్దుల తామ్రశాసనాలు మొదలైన సాధనాలు అన్నిన్ని తీసుకొని
సమప్పిర్ంచ్చిన అబ్బెగరెకెచ్చినడొణిగ్రామాలకు ప్రతినామమైన పరకాలపురం శ్రీరామా-
నుజపురంగ్రామాలు ౨ రెండ్లున్ను నేము రా-

12 మరాజయ్యవారిచేతను సదాశివరాయలకు విన్నపం చేయించ్చి కంప్పిలిమా(ం)గాణిస్వా-
మ్యానకు చెల్లివచ్చే వితలాపురంశ్రోత్రియం మడి స్థావరంమడి సహా ధారవోయించ్చి
తామ్రశాసనం [తీ]శి యిచ్చి[న]

13 వితలాపురం గ్రామం ౧ వొకటిన్ని కూడాను యీ మూడుగ్రామాలున్ను సమప్పిర్ంచ్చి యీ
గ్రామాల పారుపత్యం చేశి స్వయంపాకులను తిరువారాధకులను పరిచారకులను బొక్క-
సభండ్డారాలు పుగ్రా[ణ]-

14 ము మొదలయిన వనులకు అనుకూలమైన మనుష్యులం బెట్టుకొని యీ కయింకర్యాలు అంత్త-
వట్టున్ను శిష్యపారంపర్యంగాను నడపుకవచ్చేటంద్దుకు తిరుమలనంబ్బి శ్రీరామయ్యంగారి
వశం శేశిన్ని యీ కోవి[ల]-

15 స్థళకరణీకం నయనారు తిరువెంగ్గళయ్యంగారిక్కి పుత్రపౌత్రపారంపర్యం లెఖ్ఖవ్రాయం గట్టడ-
చేశిన్ని యింద్దుల సంకీర్త్తనశావ తమ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను చేస్తున్ను వుండే-
టట్టుగాను శ్రీరామానుజ[పు]-

16 రం నారాయణయ్యంగారు జన యిద్దరున్ను యీ మర్యాదను మా యాచార్యులు తిరుమల
అవుకు తిరువెంగ్గళాచార్యులయ్యవారికి పుణ్యముగాను కట్టడచేస్తిమి [।*] గనక యీ
ధర్మము అచంద్రార్కస్థా-

17 యిగా నడపంగలవారు [।*] యీ ధర్మానకు యవ్వరుగనక తప్పినాను గోహత్య బ్రహ్మహత్య
స్త్రీహత్య మొదలైన పాపాలు చేశిన దోషానం బోయినవారు [।*] తమ తల్లిదండ్రాదు-
లను వధించిన దోషానం బోయినవా-

18 రు ॥ దానపాలనయోర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో[ను]పాలనం [।*] దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి
పాలనాదచ్చుతం పదం॥

No. 281.

(*A.R. No.* 52 *of* 1889).

ON A ROCK IN THE FORT AT GUTTI, GUTTI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. I, page 167.

No. 282.

(*A.R. No.* 53 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SRINIVASAPERUMAL TEMPLE AT TIRUMALAI (NEAR TIRUPATI), CHANDRAGIRI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

1 [1]స్వస్తి [।*] శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౩౬ చని మీంద నడచే భావ-
సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౫ గు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర-
కృష్ణదేవరాయమహారాయలు ప్రతాపరుద్రగజపతిమీందను దండు విచ్చేశి ప్రతాపరుద్ర-

---

[1] In the margin, against this line, are written the letters 'శుభమస్తు'. The lines seem to begin with an *anusvāra*.

గజపతిని కొండవీటిదనకాను విరుగంబొడిచి ఉదయగరిదుర్గము(ం)న్ను కైకొని తిరిగి విజయనగరంరాజధానికి విచ్చేస్తున్న తిరుమలమీం[ది]కి విచ్చేశి తిరువెంగళనాథదేవున్ని దర్శించి తిరువెంగళనాథదేవునికి కనకాభిషేకం చేశిన రొఖవరహాలు గ 30,000 ఇవే అక్షరాలాను ముప్పైవేలు

2 వరహాలున్ను బ(ం)ణ్నసరం త్రిసరం౧ ముత్యాలు ౮౦౩ మాణిక్యాలు ౧౧౯ నీలాలు ౧౨౧ పైండి-కుసుల్లు ౮౮౦ పైండి అడ్డక[ట్లు] ౧౬౦ వెరశి తూంకాలు ౨౪౦ కి సమర్పించిన బణ్న-సరం త్రిసరం ౧ న్ని మాణిక్యాలు ౧౦౦ వజ్రాలు ౩౨౨ సహితంగాను తూంకాలు ౨౮౪ కి సమర్పించ్చిన వజ్రమాణిక్యాల శిఖరం కడియాల జోడు ౧ న్ని తిరువెంగళనాథదేవునికి దినం ౧ కి ఆరగించ్చే అమృతపడినైవేద్యం పళ్యాలు ౧౦ అక్కాలపాయసం మండ్గలు ౨ అప్పపళు ౨ న్ని సోపస్కరసహితంగాను ప్రతిదివసమున్ను దేవుండు ఆరగించేఅట్టుగాను కట్టడచేసి

3 తథాతిథి మన్వాదిపుణ్యకాలమందు ధారాపూర్వకంగాను సమర్పించిన పొతపినాంటిసీమలోని తాళ్లపాకగ్రామం ౧ ఈగ్రామమందుంగల రొఖధాన్యాలు సర్వమున్ను దేవుని శ్రీభండా-రానకు జాపుసేసుకొని దేవునికి దిన ౧ కి ఆరగించే అమృతపడినైవేద్యం పళ్లెలు ౧౦ అక్కాలపాయసం మ[ం*]డ్గలు ౨ అప్పపళు ౨ ఈ మరియాదను ఆచంద్రార్కస్థాయిగా-ను నడపంగలవారు[।*] విట్టవర్తిళు కాడు నా[ల్గో]కపాలు ప్రసాదపళ్యాలు ౨॥ అక్కాళి-మండె ౧ అ[ప్ప]ప్రసాదాలు ౨౬ ఇందులోను రంగాదీక్షితులకు ప్రసాదపళ్లెం ౧ శివా-దీక్షితులకు ప్రసాదపళ్లెం ౧ తిరుపణిపిళ్లంగారికి ప్రసాదపళ్లెం ॥ అర వొఇ మిగి-

4 లిన అక్కాళిమండె ౧ న్ని అప్పాలు ౨౬ న్ను తిరువణిపిళంగారి వశమై సత్రంబ్రాహ్మణభోజ-నానకు నడపేయట్టుగాను కట్టడచేశి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం[।*] ఈ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రులాను గోబ్రాహ్మలాను వారణాశిలోను వధించిన పాపానం బోం-గలవారు। దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం। దానాత్ స్వర్గమవాప్నో-తి పాలనాదచ్యుతం పదం॥[౧*] స్వదత్తా[ద్*]ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరద-త్తాపహా[రేణ స్వ]దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ [।౨*] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరా[।] షష్టి[ర్వ]ర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ [౩*] శ్రీ[॥*]

No. 283.

(*A.R. No.* 54 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 [1] ಶುಭಮಸ್ತು[।*] ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷಂಗಳು ೧೪೩೬ ಸಂ[ದು] ಮೇಲೆ ನಡವ ಭಾವಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಡ ಶು ೧೫ ಗು ಲೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ-

2 ಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾಯರೂ ಪ್ರತಾಪರುದ್ರಗಜಪತಿ-ಯ ಮೇಲೆ ದಂಡು ಬಿಜಯಮಾಡಿ ಪ್ರತಾಪರುದ್ರಗಜಪತಿಯನು ಕೊಂಡವೀ-

3 ಡಪರಿಯಂತರಲೂ ಮುಜೆಯಲಿಜಿದು ಉದಯಗಿರಿದುರ್ಗವನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ದಿಗ್ವಿಜಯವನೂ ಮಾ-ಡಿ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಿರಿಗಿ ಬಿಜಯುಮಾಡುತಾ ತಿರುವೆಂ-

4 ಗಳನಾಥದೇವರ ದರುಶನಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾಯರ ದೇವಿಯರು ಚಿನ್ನಾಜಿದೇವಿಯ-ರು ತಿರುವೆಂಗಳನಾಥದೇವರಿಗೆ ಮುತ್ತು ೧೧೧ ನಾಯಕಮಾಣಿಕೆ ೧ ಕ ಪಚೆ ೨

5 ವಜ್ರ ೪ ಸಹಾ ತೂಕ ಗ ೨೧ ಕಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪದಕದ ಕಂಠಮಾಲೆ ೧ ತ(ಂ)ಮ್ಮ ಉಭಯವಾಗಿ ದೇವರ ಅಮೃತಪಡಿ ನೈವೇದ್ಯಕೆ ದಿ ೧ ಕಂ ಹರಿವಾಣ ೫ ಅ(ಂ)ಕ್ಕಾಳಿಮಂಡೆ ೧

6 ಅಪ್ಪಪಡಿ ೧ ಯಿವನೂ ಸೋಪಸ್ಕರಸಹಿತವಾಗಿ ನೈವೇದ್ಯವನೂ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಮರಿಯಾದೆಗೆ ಕಟಳೆಯ ಮಾಡಿ ತಥಾತಿಥಿಮನ್ವಾದಿಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲಿ ಧಾರೆಯ ನೆಱದು

[1] Every line of the inscription begins with the symbol of an *anusvāra*.

7 ಕೊಟ ತೊಂಡಮಂಡಲದ ಮುಡಿಯೂರ ಗ್ರಾ[ಮ*] ೧ [।*] ಯಿ ಗ್ರಾಮದ ರೊಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ ಯೇನುಂ-
ಟಾದನೂ ಆಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಿ ೧ ಕಂ ಹರಿವಾಣ ೫ ಅಕ್ಕಾಳಿಮಂಡೆ ೧ ಅಪ್ಪ-

8 ಪಡಿ ೧ ಯಿ ಮರಿಯಾದೆಯಲಿ ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ದಿನಂಪ್ರತಿಯಲೂ ತಪ್ಪದೆ ನಡಸಿ ಬರಲು-
ಳವರು [।*] ಪಿಟವನ್‌ವಿಳುಕ್ಕಾಡು ನಾಲ್ಕಲೊಂದು ಪಾಲು ಪ್ರಸಾ-

9 ದ ಹರಿವಾಣ ।೧ ಅಕ್ಕಾಳಿಮಂಡೆ ೧ ಅಪ್ಪಪ್ರಸಾದ ೧೩ ಇವರೊಳಗೆ ತಿರುಪಣಿಪಿಳೆಗೆ ಪ್ರಸಾದ ನಾಳಿ ಹೋಗ-
ಲಾಗಿ ನಿಂಥನೂ ತಿರುಪಣಿಪಿಳೆವಶವಾಗಿ ನಂಮ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಸತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-

10 ಭೋಜನಕ್ಕೆ ನಡಸುವಹಾಗೆ ಕಟಳೆಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ ಧರ್ಮಶಾಸನ । ಯಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆರೊಬ್ಬರು
ತಪ್ಪಿದರೂ ತಂಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನೂ ಗೋಬ್ರಹ್ಮರನೂ ವಾರ-

11 ಣಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲುಳವರು । ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ದಾನಾಚ್ಛ್ರೇಯೋನುಪಾ-
ಲನಂ [।*] ದಾನಾತ್ ಸ್ವರ್ಗಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಲನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ[॥*೧]

12 ಸ್ವದತ್ತಾ[ದ್*] ದ್ವಿಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ[।*] ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೇಣ ಸ್ವದತ್ತಂ ನಿ[ಷ್ಫ]-
ಲಂ ಭವೇತ್ ।[।೨*] ಸ್ವದತ್ತಾಂ ಪರದತ್ತಾಂ

13 ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾ [।*] ಷಷ್ಟಿರ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾ[ಂ*] ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ
[॥೩*]

No. 284.

(*A.R. No.* 55 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ௳ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஜயாப்[யுத]ய ஸாலிவாஹந ஸகவருஷம் ௲௪௱௩௰௭ மெல் செல்லாநி[ன்]ற யுவஸம்வத்ஸரத்து வ்ருஷபமாஸத்து வெளுத்தபக்ஷத்து த்ரயோதசியும் குரு-
வாரமும் [பெ]ற்ற உத்திராடத்து நாள் ஸ்ரீமந் மஹாராஜாதிராஜ ராஜபரமேஸ்வர
ஸ்ரீவீரப்ரதாப ஸ்ரீவீர-

2 க்ருஷ்ணதேவமஹாராயர் ப்ரதாபருத்ர கஜபதி[யை]பெரிலெ தண்டு புறப்பட்டு ப்ரதா-
பருத்ர கஜபதியெயெ கொண்டவீடுமெட்டும் முறியக்குத்தி உதயகிரிதுர்க்கமும் கைக்-
கொண்டு திரும்பி விஜய[ந]கர ரா[ஜ]யாகிக்கு எழுந்தருளும்பொது திருமலை-
மெலுக்கு

3 எழுந்தருளி திருவெங்கடமுடையானையும் செவித்து திருவெங்கடமுடையானுக்கு கநகா-
பிஷெகம் பண்ணிவித்த ச[க்ர]ம் பொன் நய[து] இந்த பொன் முப்பதினாயிரமும்
முத்து சரப்பளிகளும் மாணிக்கம ப[த]க்கமும் நீலம் பதக்கமும் பொன் அரிப்புச்சரி சரப்பளி
பெ[ப]ாற்-

4 கட்டு பதக்கமும் உ[ட்]பட தூக்கம் உருப்படி வன்னச்[ச]க்கரம் [து]ம் மாணிக்கம் பதக்க
வஜ்ரம் பதக்க[ம]ும் உட்பட தூக்கம் உருப்படிக்குத் தாத்த[ள மா]ணிக்கக் கடையம்
சரடு கம் திருவெங்கடமுடையானுக்கு நாள் க[ளு]க்கு திருப்பொநகம் தளிகை [ய]ம்
திருக்கண-

5 மடை உம் அப்ப[ம்] உம் அமுதுசெய்தருளும்படிக்கு கட்டளை பண்ணிக்குடுத்த பொ-
த்தப்பிநாட்டில் விட்ட தாள்ளப்[ப]ாக்கம் [க்ரா]மம் ஒன்றும் இந்த க்ராமத்தை நொக்கி-
வரும் ரொக்கயாநமுள்ளதும் ஸ்ரீபண்டாரத்துக்குச் செலுத்திக்[கொ]ண்டு நாள்
வழி விட்டுவரும் தி[ருப்]-

6 பொநகம் மம் திரு[க்க]ணமடை உம் அப்பபடி உம் ஸூர்யா[தி]த்யவரை நடக்[கு]ம்படி-
க்கு ஸ்ரீநாத் உண்ணாகாலத்திலெ தாராபூர்வகமாக ஸம[ர்ப்பி]த்தொம் இதில் விட்ட-
வர்விழுகா[டு] ப்ரஸாதம் ௨ ௭[1] ம் அக்காளிமண்டை கம் அப்பம் உயகு ம் இதில் [ர]ா-
மாநுஜதர்க்கு [ப்ர]ஸாதம் கம் ஸ்ரீவைஷ்ணவர்[ர்*][க்]கு ப்ரஸா[த]ம் க[ம்]

7 திருப்பணிப்பிள்ளை[க்]கு ப்ரஸாதம் ௭ ஆக ப்ரஸாதம் ௨ ௭ [நி]க்கி அக்காளிமண்டை கம்
அப்பம் உயசு ம் திருப்ப[ணி]ப்பிள்ளை வசத்திலெ நம்மிட சத்ரம் ப்ராஹ்மணபோஜ-
நத்துக்கு நடக்கும்படிக்கு கட்டளைபண்ணிக்குடுத்த தர்மசா[ஸ]நம் இந்த தர்மத்-
துக்கு யாதொ[ரு]த்தர் அஹிதம் பண்ணிநாலும் கொப்ராஹ்ம-

[1] This symbol stands for ½.

8 ணரையும் மாதா[பி]தாக்களையும் கெங்கைக்கரையிலெ கொன்ற பாவத்திலெ பொக[க்]-கடவர்களாகவும்[||*] ஸ்வதத்தா[த்]த்விகுணம் புண்யம் பரதத்தாநுபாலநம்[|*] பரதத்தா-பஹாரெண ஸ்வதத்தம் நிஷ்பலம் பவெ[த்*] தாநபாலநயொர்மத்யெ தாநாச்ச்ரெயொநு-பாலநம் [|*] தாநா[த்*]ஸ்வர்க்கமவாப்நோதி பாலநா[தச்யுதம்] ப[தம்||—]

No. 285.

(*A.R. No.* 56 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ಸ್ವಸ್ತಿ [1*]ಶ್ರೀಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರುಷಂಗಳು ೧೪೩೬ ಸಂದು ಮೇಲೆ ನಡವ ಭಾವಸಂ-ವತ್ಸರದ ಆಷಾಡ ಶು ೧೫ ನೇ ಗುಲೂ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ಶ್ರೀವೀರಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾಯರು ಪ್ರತಾಪರುದ್ರಗಜಪತಿಯಮೇಲೆ ದಂಡು ಬಿಜಯಮಾಡಿ

2 ಪ್ರತಾಪರುದ್ರಗಜಪತಿಯನೂ ಕೊಂಡವೀಡುಪರಿಯಂತರಲೂ ಮುರಿಯೆಲಿ ಜಿದು ಉದಯೆಗಿರಿದುರ್ಗ್ಗವನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಿಗ್ವಿಜಯವನೂ ಮಾಡಿ ವಿಜಯನಾಗರದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಿರಿಗಿ ಬಿಜಯಮಾಡುತಾ ತಿರುವೆಂಗಳನಾಥದೇವರ ದರುಶನಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣದೇವಮಹಾರಾಯರ ದೇವಿಯರು ತಿರುಮಲ-ದೇವಿಯರು ತಿರು-

3 ವೆಂಗಳನಾಥದೇವರಿಗೆ [ವ]ಜ್ರ ೧೩೦ ಮಾಣಿಕ ೪೫ ಪಚೆ ೪[೩] ಮುತು ೬೬[೪] ಸಹಾ ತೂಕ ೩೦೪|| ಗ ಸಮರ್ಪಿಸ್ತ ಸರಪದಕ ೧ ತಂಮ ಉಭೆಯವಾಗಿ ದೇವರ ಅಮ್ರುತಪಡಿ ನಯಿವೇದ್ಯಕೆ ದಿನ ೧ ಕೆ ಹರಿ-ವಾಣ ೫ ಅಕ್ಕಾಳಿಮಂಡೆ ೧ ಅಪ್ಪಪಡಿ ೧ ಯಿವನು ಸೋಪಸ್ಕರಸಹಿತವಾಗಿ ನೈವೇದ್ಯವನೂ ಸಮರ್ಪಿ-ಸುವ ಮರಿಯಾದೆಯಲಿ ಕಟಳೆಯ ಮಾಡಿ ತಥಾತಿ-

4 ಥಿಮನ್ವಾದಿಪು(ಂ)ಣ್ಯಕಾಲದಲಿ ಧಾರೆಯನೆಱದು ಕೊಟು ಚೋಳಿಂಗವಗಪಟಿನ ಪಿರಾಟಿಕೊಳತೂರ ಗ್ರಾಮ ೧ ಯಿೂ ಗ್ರಾಮದ ರೊಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ [ಯೇ]ನುಂಟಾದನೂ ಆಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವರಿಗೆ ದಿನ ೧ ಕೆ ಹರಿ-ವಾಣ ೫ ಅಕ್ಕಾಳಿಮಂಡೆ ೧ ಅಪ್ಪಪಡಿ ೧ ಯಿೂ ಮರಿಯಾದೆಯಲಿ ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ತಾಯಿಯಾಗಿ ದಿನಂ-ಪ್ರತಿಯಲೂ ತಪ್ಪದೆ ನಡಸಿಬಗಲುಳವರು[।*]

5 ವಿಟವನ್‌ವಿಳುಕಾಡು ನಾಲ್ಕಲೊಂದು ಪಾಲು ಪ್ರಸಾದಹರಿವಾಣ ೧ | ಅಕಾಳಿಮಂಡೆ ८| ಅಪ್ಪಪ್ರಸಾದ ೧೩ ಯಿಷ್ಟರೊಳಗೆ ತಿರುಪಣಿಪಿಳಗೆ ಪ್ರಸಾದ ನಾಳಿ ಹೋಗಲಾಗಿ ನಿಂದದನೂ ತಿರುಪಣಿಪಿಳೆವಶವಾಗಿ ನಂಮ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಸತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಕ್ಕೆ ನಡವಹಾಗೆ ಕಟಳೆಯನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ ಧ-ರ್ಮಶಾಸನ [।*]

6 ಯಿೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆರೊಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿದರೂ ತಂಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನೂ ಗೋಬ್ರಹ್ಮರನೂ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲುಳವರು || ದಾನಪಾಲನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ದಾನಾಚ್ಛ್ರೇಯೋನುಪಾಲನಂ [।*] ದಾನಾತ್ ಸ್ವರ್ಗಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಲನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ ।[।೧*] ಸ್ವದತ್ತಾ[ದ್*] ದ್ವಿಗುಣಂ ಪು(ಂ)-ಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನುಪಾಲನಂ [।*] ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೇಣ ಸ್ವದತ್ತಂ ನಿಷ್ಪ-

7 ಲಂ ಭವೇತ್ ।[।೨*] ಸ್ವದತ್ತಾಂ ಪರದತ್ತಾಂ ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾಂ [।*] ಷಷ್ಠಿರ್ವರ್ಷ [ಸ*] ಸಹ-ಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ [|| ೩*]

No. 286.

(*A.R. No.* 57 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஶுபமஸ்து ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸகாப்தம் ஆயிரத்து ஞானூற்று மூன்றின்மெற் செல்லாநின்ற ப்லவஸம்வத்ஸரத்து க[ர்]கடகநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து எகாதஸியும் மந்தவாரமும் பெற்ற அனிழத்துநாள் திருமலையில் ஸ்தானத்தாரோம் ஸ்ரீம-

2 ந மஹாமண்டலெஸ்வர மெதினிமிஸரகண்ட கட்டாரிஸாளுவ ஸாளுவ மல்லயதெவ-மஹாராஜாவின் குமா[ர]ர் திம்மராஜாவுக்கு ஸிலாஸாஸநம் பண்ணிக்குடுத்[த]படி திருவெங்கடமுடையானுக்கும் ஆதிவராஹப்பெருமா-

3 [ளுக்கு]ம் தம்முடைய பொரலெ ஆறு சந்தி நடக்கும்படிக்கு பொலியூட்டாக தாம் இற்றை[நா]ள் ஸ்ரீபண்டாரத்துக்கு செலுத்தின ரூ எ௲ஆ இந்தப்பணம் எழாயி-ரத்து எண்ணூறும் திருவிடைஆட்டத்தில் எரிகால்வாயி -

4 லெ இட்டுத் தம்முடையபெராலெ ஞள்வழி திருவெங்கடமுடையான் அமுதுசெய்தருளும் தி[ருப்]பொநகம் ஞலும் ஆதிவராகப்பெருமாள் அமுதுசெய்தருளும் திருப்பொநகம் இரண்டும் ஆகத் திருப்பொநகம் ஆறுக்கு

5 மலைகுநியநின்று[ங்]காலால் அமுதுபடி மூவுழக்காலும் நெய்[ய*]முது மூவுழக்கு[ம்] பயற்று அ[முது மு]வுழக்கும் உப்[பு மு]து மிளகமுது கறி அமுது தயிரமுதும் ஆக இந்த வகை இற்றை நாள் ஸ்ரீபண்டாரத்திலே விட்டு

6 பொகக்கடவொம்ஆகவும் அமுதுசெய்தருளின ப்ரஸாதம் உள்ளது விட்டவர்விழுக்காட்டு ப்ரஸாதமும் உட்பட [பூர்வ*]த்தில் சந்தி அடைப்பிலெ சிலவழித்துக்கொள்ளக்கடவொம்ஆ -

7 கவும் இப்படிக்கு சந்திரொதித்தியவரை தம்முடைய ஸந்தாநபரம்பரை நடக்கக் கடவதாகவும் இப்படிக்கு ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் பணியால் கொயில்கணக்கு திருநின்றவூருடையான்

8 எழுத்து இவை ஸ்ரீவைஷ்ணவரக்ஷை உ

No. 287.

(*A.R. No.* 58 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீதிருவெங்கடநாத யாதவராயர்க்கு யாண்டு அ வதுற்க்கு எதிராமாண்டு ஆடிமாஸத்து

2 ஒருநாள் இரெச்சயதெண்ணயக்கர்பெரால் சிங்கயதெண்ணயக்கர் கண்ட ஆடித்திருநாளைக்கும் சந்திக்கும் இல்லத்தூர்நாட்டு

3 பொங்களூர் திருவெங்கடமுடையானுக்கு ஸர்வமாந்யம் திருவிடையாட்டமாக நாயனர் இன்னுள்முதல் கல்லிலும் செம்பிலும் வெட்டிக்கொள்ளு -

4 வதாக குடுத்தருளின திருமுகப்படி இவ்வூர் [கூ] ஆவது ஆடிமாதம்முதல் உள்ளூர் திருவிடையாட்டம் தெவதானம் பத்தில் ஐஞ்சு நிக்கி பொன்வரி உள்ளிட்ட

5 பல பொன்வர்க்கமும் கடமை ஆயம் உள்ளிட்ட பல தானியவர்க்கமும் பாண்டிவரி பலவரி காணிக்கை வெண்டுகொள்வரி மலைஅமஞ்சியும் அமஞ்சி தச்சத் -

6 துலாம் வெட்டிபு[ய]ல் இருப்புக்கட்டி [ப]த்திவரி இவை [ந]ாலுவரியும் கழித்துக் கொள்ளும் குதிரைவரி நிலைக்காணிக்கை நாட்டார் வைத்த காணிக்கை வழிநடைகாணிக்கை

7 நாட்டார் மாடையில் வகுக்கும் காணிக்கை திருத்தாயார்காணிக்கை திரு[முரு]கனர் காணிக்கை பத்திவரி செட்டிகள் வாணிகர் செணியங்காடியார் தெருவிலங்காடியார் -

8 பெர்க்கடமை அச்சுத்தறி செணியர்தறி சாலியத்தறி பறையத்தறி செக்குக்கடமை சங்கஎண்ணை இவகைகளுக்கு கொள்ளும் புறக்கலனை ஊர்க்கலனை மாவடை

9 மரவடை எரிமீன்பாட்டம் கொழுற்[றி]வபெறு பலதளி நாட்டுவரி மற்றும் எப்பெர்ப்பட்ட அமஞ்சிவகைகளும் பலதளிக்கு நாட்டார் மாடையில் வகுக்கும் வ[கை]யும் வளாகம்

10 மற்றும் நம் வாசலில் பிறக்கும் பழவரி புதுவரியும் உள்பட சந்திராதித்தவரை ஸர்வமாந்யமாக கொடுத்தொம் இப்படிக்கு தாழ்வர நடத்திக்கொள்ளுவதாகச் சொன்னெம [||*]

No. 288.

(*A.R. No.* 59 *of* 1889).

ON THE EAST WALL (RIGHT OF ENTRANCE) OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஶுபமஸ்து ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகாப்தம் ஆயிரத்து முன்னூற்றுத் தொண்ணூற்று [எ]ழின்மெல் செல்லாநின்ற மன்மதஸம்வத்[ஸ]ரத்து கன்னிநாயற்று ஶுக்லபக்ஷ-(க்ஷ)த்து தெ[ஶமி]யும் ஞாயிற்றுவாரமும் பெற்ற பூசத்துநாள் திருமலையிற் ஸ்தானத்தாரொம் ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[ஸ்தி ந] ஸ்மஸ்தகல்யாண ஸத்குணஸம்பூர்ணம் | ஸா -

2 ஜ்யஸம்பாதஶுணாதவஸதொஷணகெஸரீ | வடிமதாராயணெ[ர] ஸம்பதாரா-யணயஶவேடி [||*] ப்ராஜ்யகாகதிராஜ்யஸ்ரீப்ரதிஷ்டாபநதெஶிகஃ | தெஶாந்தரா-விஶ்ராந்தயஶஸ்ஸாரவாராந்ரஃ | கணாகாரமவி[வ]ணாவிதீணாவிஶஸங்கரஃ | மாபி-மொவாஸவிஸ்ராநநாமொ வொமஸமாந்ரஃ |

3 ப்ரஜ்ஞாபராஜிதாநந்தஸ்தம்பஜ்ஞபி[ர]தோஜ்ஜ்வல: | ராஜபரிஷாரிணி: பரிஷண்ட- வெளராஷபதராநக: | கம்ரீகரத[யோர] யநதோ ஜமக்ப்ராணஸ்ஸ்ஜீவந: | ஸக்வெளணரஜநெரா யஜ்ஞாந்நா ஷவிஷஸ்நீஸவாழ நீணி: | ஸால்வாது ராஜா ஸம்ஹ- ஜாதா வாயோ ஸாராகவிப்ரய: | ராஜ -

4 விஜஸ்ரீபாஸாரந்நாகரபயாகர: | ராஜஸாந[ரு]ஸிம்ஹ ஸ்ரீ[நு]ஸிம்ஹநாரநாயக:[|*] ஸாவம்வியாநாராந நாரஸிம்ஹதெவக்கு ஷிஸாஸாஸநம் பண்ணிக்குடுத்தபடி திரு- வெங்கடம்உடையானுக்குத் [த]ம்முடையபெராலெ இ(ரெ)ரண்டு திருப்பொனகம் அமுதசெ -

5 ய்தருளும்படிக்கு நாம் இற்றைநாள் ஸ்ரீபண்டாரத்துக்கு ஒடுக்கின நற் ப— சந இப்- பணம் நாலாயிரமும் திருவிடைஆட்ட ஊர்வழியளில் எரிகால்வாயளிலெ இட்டு வெட்டுவித்து இந்த முதலுக்குச் சிலவாக இற்றைநாள்முதல் நாள்வட்டம் ஸ்ரீபண்-

6 டாரத்திலெ விட்டு வரும் மலைகினியநின்றான்காலால் அமுதுபடி இ(ரெ)ரண்டு மரக்கா- லும் நெய்அமுது உழக்கும் பயற்றமுது உழக்கும் உப்புஅமுது மிளகுஅமுது கறி- அமுது தயிர்அமுது இந்த வகைப்படி விட்டு அமுது செய்துஅருளக்கடவர்ஆகவும்

7 அமுதுசெய்துஅருளின ப்ரஸாதத்திலெ விட்டவன்விழுக்காடு ப்ரஸாதம் இருநாழியும் தம்முடைய ஆசாரியர் ஆந ஸம்ஷேணமொதரத்து குவஸம்பஸுதரத்து சொட்- டைத் திருவெங்கடத்தாத்தையங்கார் குமாரர் குமாரத்தாத்தையங்கார் ஸந்தாந- வரம்-

8 பரை சந்திராதித்யவரை பெற்றுவரக்கடவர்ஆகவும் நின்ற பிறஸாதம் உள்ளது பூற்லத்தின் சந்திஅடைப்பிலெ செலவழித்துக்கொள்ளக்கடவொம்ஆகவும் இப்ப- டிக்கு தம்முடைய ஸந்தாநபரம்பரை சந்திராதித்யவரை நடத்தக்கடவதாகவும் இப்- படிக்கு

9 ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் பணியால் கொயில்கணக்குத் திருநின்றஊருடையான் எழுத்து இவை ஸ்ரீவெஷ்ணவரக்ஷை || உ வாஸெ ஷீதயநாரியெயலீதெ ரிவெ நஸெர ஸிதெ| வக்ஷ ஸாநுநீநாந்தெ வாஸணெ பஷெ ஜபஷாஷியெள | ஸ்ரீநீக்விஜயஸ- தொ வ்யஷாவஷெ

10 ராகஸ்மீதெர்ஷகம் தெவெஷ்யயழ கநராம் வ்ர ஷயக ஸ்ரீரா நரஸிம்ஹப்ரஸா: || உ

No. 289.

(*A.R. No.* 60 *of* 1889).

ON THE NORTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸகாப்தம் தநாஅமகன் மெல் செல்லாநின்ற வஸாயாநந ஸம்வக்ஸரத்து குழஹாயற்று பூர்வபக்ஷ உபஷியும் நாயற்றுகிழமையும் பெற்ற ரப்ரஷஷெத்துநாள் திருமலையில் ஸ்தாநத்தாரொம் கஹொபஉஇராஜ கம்பயதெவ- ஹாஇராஜாவுக்கு ஷிஸாஸாஸநம் பண்ணிக்குடுத்தபடி திருவெங்கடம்உடையா- னுக்கு

2 தம்முடையபொராலெ நாள்வட்டம் அமுதுசெய்துஅருளும் திருப்பொந(ா)கம் ஒன்று- க்கு இற்றைநாள் தாம் திருப்பதிளரிக்கு சாலையில் ஒடுக்கின நற்ப— இப்பணம் ஆயிரத்துக்கும் பலிசைக்குச் செல்வ(ா)தான வட்டம் அமுதுசெய்துஅருளும் திருப்- பொனகம் ஒன்றுக்கு விடும் மலைகினியநின்றான்காலால் அமுதுபடி ஒரு மரக்கா- லும் நெய்அமுது ஆ-

3 ழாக்கும் பயற்றமுது ஆழ[ா*]க்கும் உப்புஅமுது மிளகுஅமுது நாள்வட்டம் ஸ்ரீபண்டா- ரத்திலெ விட்டுப்பொகக்கடவதுஆகவும் விட்டவன்விழுக்காட்டில் ஞவில் ஒன்று ப்ரஸாதம் நாழியும் சந்தி அடைப்பிலெ அழித்துக்கொள்ளக்கடவது ஆகவும் இப்படிக்கு சந்திராதித்யவரை நடக்கக்கடவதுஆகவும் இப்படிக்கு ஸ்ரீவெஷ்ணவர்கள் பணி-

4 யால் இவை கொயில்கணக்கு திருநின்றஊருடையான் எழுத்து இவை ஸ்ரீவெஷ்ணவ- ரக்ஷை உ

Nos. 290 to 293.

(*A.R. Nos.* 61 *to* 64 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

No. 61.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] நா[ய]னார் விரநாரசிங்கதெவயாதவராயற்கு யாண்டு நாற்பதாவது ஐப்பசிமாதம் இருபதாந்தியதி கொயிலாழ்வார்க்கு கொயிலுக்கு கொயில் செய்ய தெசாந்தரிகளில் திருப்புல்லாணிதாஸர் ஆரம்பிக்கையில் முன்[பு] த[ன்]த கொயில் ஆழ்வாரில் கல்வெட்டுப்படி எடுத்து முதல் ப்ராகாரத்திலெ வடக்கு வீசையில் புறவாயிலெ கல்வெட்டுவிப்பதென்று தானத்தார்க்கு நாயனார் திருமுகம் வருகை-யில் திருமுகப்படி கல்வெட்டுவதென்று தானமாக நியமிக்க இவ்வாண்டை சித்-திரை மாதம் ௨௰௨ ந்தியதி வெள்ளிக்கிழமை உத்திராடத்து நாள் கல்லு வெட்டின-படி ஸ்வஸ்தி

2 ஸ்ரீ[||*] திருமகள் பொலப் பெருநிலச்செல்வியும் தனகொனுரிமை பூண்ட மனத்-தொள் காந்தளூர்ச்சாலை கலமறுத்தருளி வெங்கை நாடும் களப்பாடியும் கங்கபா-டியும் கடிகைவழியும் குடமலைநாடும் கொல்லாபுரமுங் கலிங்கமும் திண்டிறல் வென்றி தண்டால்வளைகொண்ட தன்னெழில் வரை வாழியுள் ளெல்லாம் ஆண்டு தொழுதக பிவைகும் ஆண்டெ செழியன் தெசுகொள் கொ வீரராஜராஜெக்ஷ[ப]ன்-மற்கு யாண்டு ௰[௬] வது செரமானார் மகளார் [பொன்மாளிகைத்துஞ்சினான்] தெவியார் தெவிஅம்மனார் திருவெங்கடதெவற்கு இட்ட பட்ட-

3 ம் குடிணைக்கல்லால் ெ[பா]ன் ௫௰ கழஞ்சு [இ]கிலழுத்தின மாணிக்கம் ஆறும் வயிரம் நாலும் முத்து இருபத்தெட்டும் இப்பட்டம் இட்டார் பராந்தகதெவி அம்மன் [1]

No. 62.

ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பாத்ரகெஸரிபன்மற்கு யாண்டு ௰௪ வது சத்திவிடங்காகிய ஸ்ரீ காடபட்டிகள் தெவியார் பல்லவப்பெற்கடையார் மகள் சாமவையாகிய காடவன் பெருந்தெவியென் ஸ்ரீவெங்கடத்து எழுந்தருளிநின்ற பெருமா[னடி]களுக்கு கூடீ-ரா-ஜுனை கொண்டருள திருவி(ள்)ளங்கொயிலில் எழுந்தருளுவித்த வெள்ளித்திருமெனி-யின் திருமுடி-

4 யிெ[லறி]ன வயிரம் ௨௰௩ ம் பருமுத்து ௰. நாயகமான மாணிக்கம் ௨ ம் தடவிக்-கட்டின மாணிக்கம் ௩ ம் ஆக மாணிக்கம் ௫ னால் திருமுடி ஒன்றும் திருக்காதில் பொன்னின் மகரம் இ[ர*]ண்டும் பவழத்தின் கொப்பு ஒன்றும் திருக்கழுத்தின் மாலை-யிலெறின வயிரம் ௰௪ ம் மாணிக்கம் ௩ ம் பருமுத்து ௰௧ ம் நெர்முத்து பலவும் இட்டுக்கட்டின மாலை ௧ ம் பொன்னின் உதரபெந்தனம் ௧ ம் திருவரைப்பட்டிகை ௧ ம் இட்டுக்கட்டின மாணிக்கம் ௧ னால் பட்டிகை ௧ ம் பாஹுவலையம் ௨ க்குத் தடவிகட்டின மாணிக்-

5 கம் ௨ ம் தடவிக்கட்டின மாணிக்கம் ௨ கட்டின திருச்சந்தம் ௧ ம் திருக்கைக்கழுத்-தின் வளையில் ௪ ம் திருக்காலுக்கழுத்தின் காறை ௨ ம் இடைபிட்டி பொன்னின் மணியும் பவழமும் முத்தும் ஆக உரு ௫௰௨ பாதசாயலம் ௨ ம் வெள்ளி ப்ரபெஹயில் எறின நாயகமான மாணிக்கம் ௪ ம் இத்தனை ஆபரணங்களும் இட்டு செய்த பொன் ௪௰௭ ௭ ம் இத்தனையும் கொண்டு அபிஷெகமும் செய்வித்து எழுந்தருளுவித்த மணவாளபெருமாளுக்கு ஸ்ரீவெங்கடகொட்டத்து திருக்குடவூர் நாட்டு திருச்சுக-னூர் . . . . . க்கு பக்கலும் மடமுடை-

6 ய இலக்ஷ்மணநம்பி பக்கலும் பொன் குடுத்து விலைகொண்டு திருவிளங்கொயில் பெருமாளுக்கும் பொன் குடுத்து இறை இழித்திக்கொண்ட நிலமும் சபையார்-பக்கல் கொண்ட நிலமும் நந்திளரிப்பட்டியும் மடப்பூட்டையும் இலக்ஷ்மணநம்பி அடைகொண்ட நிலமும் மதுஸூதன் ஆவியரையும் புருஷொத்தமன்பட்டியும் ஆக மூன்று பட்டி நிலமும் கடிகைக்கொலால் அளந்து பதினறுசாண்கொலால் மூவாயிரம் குழி விலைகொண்டு சபையாற்கும் தெவற்கும் விலைபொன் குடுத்து இறை இழித்து மணவாளப்பெருமாளுக்கு நிமந்த-

---

[1] It may be noted that many misreadings have been committed by the copyist who was perhaps not able to read the old inscriptions correctly.

11

7 த்துக்கு வைத்தபடியாவது நிமந்தம் நாநாழியரிசி திருவமுதும் திருனந்தாவிளக்கு ஒன்றும் இரண்டு அயனஸங்ராந்தியும் இரண்டு விஷுஸங்ராந்தியும் திருமஞ்சனம் புகுவிப்பதற்கும் புரட்டாதி திருநாள் எழுந்தருளிப்பொதுகைக்கு விழாவெழுந்தருளுமன்று மதன்முன்பும் இரண்டு நாள் திருவிழா எழுந்தருளுவிப்பதா(த)கவும் சித்திரை முதலாக திருமுளையட்டி ஒன்பது நாள் திருவிழாவெழுந்தருளுவிக்கவும் இத்தனையுஞ் செய்விப்பார் திருவெங்கடத்து மாடாபத்தியஞ் செய்வாரெயாகவும் இந்நிலம் இறைகாத்துவிட சபையார் இரக்ஷிப்பாராகவும் இப்பரிசு சந்ராதித்தவரை நிற்பதாக

8 செய்தென் சத்திவிடங்கனாகிய காடவன்பெருந்தெவியார் பல்லவப்பெற்கடையார் மகள் சாமவையாகிய காடவன்பெருந்தெவியென் இத்தன்மம் இரக்ஷிப்பார் ஸ்ரீபாதம் என் தலைமெலது [||*] ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் இரக்ஷை [||*] இவை சாத்தந்தை எழுத்து உ

No. 63.

ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பாரகேஸரிபன்மற்கு யாண்டு ௰௪ வது சத்திவிடங்கனாகிய ஸ்ரீகாடபட்டிகள் பெற்கடையார் மகள் சாமவையாகிய காடவன்பெருந்தெவி ஸ்ரீவெங்கடத்து எழுந்தருளிநின்ற பெருமானடிகளுக்கு கலாவுடனைக் கொண்டருளி வெ[ள்ளி]யால் எழுந்தருளுவித்த மண-

9 வாள[ப்*]பெருமாளுக்கு மார்கழித் திருத்துவாதெசிக்கு முன்பு திருக்கொடிஎற்றத்து திருமு[ளை] அட்டி எழுநாள் திருவிழா இரண்டு பொழுதும் எழுந்தருளிவிப்பதற்கு வைத்த பூமி வெங்கடக்கொட்டத்து திருக்குடலூர்நாட்டு திருச்சுகனூர் சபையார்க்கும் தெவர்க்கும் பொன் குடுத்து இறைஇழித்தி கொண்ட நிலம் வடக்குநொக்கிப்பொன விதியில் மெற்கில் ஆயப்பட்டியில் குழி கடிகைகளத்தில் பதிநறுசாண் கோலால் குழி ௨௰௩ம் குழிப்பட்டி குழி

10 நாகூ௰ம் பெரும்பாண எதிர்வாயில் குழி நா௰ ௭ நாவிசப்பட்டி குழி கதூ௨௰௩ம் குசப்பட்டி குழி ௨௰௪ம் புருஷொத்தமபட்டி குழி ௨௰ம் புருஷொத்தமன்பள்ளம் குழி ௩௰ம் பஞ்சவன்மாதெவி எரிகிழ் குழி சதும் காவிப்பெருமானும் தம்பிபட்டனும்பக்கல் கொண்ட நாதர்செறு குழி ௨௰ம் சாலைபெருமாள் திருமலைபக்கல் கொண்ட கொட்டுக்கிழ்ப்பட்டி குழி கூ ம் ஆக குழி சதுளா௰௬ நாலு குழியும் திருவெங்கடத்து மாடாபத்தியம் செய்வார்கள் கைக்கொ-

11 ண்டு சந்ராதித்தவரை செல்வதாக குடுத்தொம் சாமவையாகிய காடவன் பெருந்தெவியென் உ

No. 64.

ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பார்கேசரிபன்மரான ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு எழாவது நாள் அதிகாரி கொற்றமங்கலமுடையான் செயங்கொண்டசொழமண்டலத்து பெரும்பாணப்பாடி திருவெங்கடகொட்டத்து குடவூர்நாட்டு தெவர்தெவதானம் திருச்சுகனூரில் நாம் விட்ட விட்டி(வி)ல் முன்புக்கொட்டிலிலெ இருந்து கொயிற்காரியமாரா[ய்*]ந்த இடத்து குடவூர்நாட்டு வகைசெய்கிற சிறிதனத்து பணிமகன் குடி-

12 ப்பங்குடையானையும் திருவெங்கட தெவர்கன்மிகளையும் அழைத்து திருவெங்கடதெவர் நிமந்தப்படி உள்ளன சொல்லுங்கொள்ளென்று வினவின இடத்து இத்தெவர் தெவதானம் திருமுண்டியத்து ஸ[பெ*]ஹெயார் பல கல்வெட்டின்படி பொன் கைக்கொண்டு கற்பூரவிளக்கு ஒன்று உட்பட கட்டக்கடவ திருநுந்தாவிளக்கு ௨௰௧ இவையிற்றுள் இவர்கள் எரித்துவரும் திருவிளக்கு ௨ நிக்கி இத்திருமுண்டியம் குடி பற்றுமையில் திருச்சுகனூரில் அகப்ப-

13 ட்ட [மு]தலு[க்]கு வுடைய பொன் ௨௰ ௲ம் இவர்கள் இத்தெவர்க்கு பரிசாரகம் செய்து தெவர் பண்டாரத்தில் உடைய பொன் ௲ம் ஆகப்பொன் ௨௰௲ம் கட்டி திருமலைக்கு எற்றி எரிப்பிக்[க*] கடவர்களாக நிமித்தம் செய்க என்று அதிகாரி கொற்றமங்கலமுடையான் சொல்ல இப்பரிசு திருமுண்டியத்து ஸபெஹெயார் கடவ திருனந்தாவிளக்குக்கும் இவர்கள் உடைய பொன்

14 ௨௰௲ம் இத்தெவர் பண்டாரத்துக்கு முதலாக்கிக்கொண்டு இத்[தெவர் பண்டாரத்துக்கு] திருமலைக்கு எற்றி திருனந்தாவிளக்கும் கற்பூரவிளக்கு ஒன்று உள்பட திருவிளக்கு திருவெங்கடதெவர்க்கு ஸ்ரீகாரியம்செய்வாரும் தெவகன்மிகளுமெ சந்ராதித்தவரை எரிப்பதாக நிவந்தம் செய்தது ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களொம் உ

No. 294.

(*A.R. No.* 65 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 [1] శుభమస్తు । స్వస్తి శ్రీ [।*] విజయాభ్యుదయ శాలివాహన[శక]వరుషాలు ౧౪౩౪ ట్టి మీద నడచే ఆంగిరసంవత్స-

2 ర ఫాల్గుణ శు ౫ లు శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర క్రిష్ణ-

3 రాయమహారాయల దేవులు చి(ం)న్నాజిఅంమవారు తిరువెంగళనాథదేవునికి ఆనవాల నైవేద్యం అవసరా-

4 నకు గి(ం)న్నె ౧ కి తూకాలు ౩౭౪ పైడిగింనె స[మ]ర్పి[ం]చ నవధ[రి]ంచ్చి[రి] [॥*]

No. 295.

(*A.R. No.* 66 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 [1] శుభమ[స్తు] [।*] శ్రీ విజయాభ్యుదయశాలివాహ[న]శకవరుషాలు ౧౪౩౪ ట్టి మీద నడ-[చే] ఆంగిరసంవత్సర-

2 ఫాల్గుణ శు ౫ లు శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరక్రిష్ణరా-యమహా-

3 రా[య]ల దేవులు తిరుమల(ం)మ్మ దేవులు తిరువెంగళనాథదేవునికి ఆనవాల నైవేద్యం అవెసరా-నకు పై-

4 డిగి(ం)న్నె ౧ టికి త్తూకాలు ౩౭౪ పరిమళాలు అవధరించను సమర్పించిన పైడితట్ట ౧ టికి తూకాలు ౧౦

5 న్ని తమ వుభయముగాను సమర్పించ న[వ]ధరించిరి [॥*]

No. 296.

(*A.R. No.* 67 *of* 1889).

ON THE WEST WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஶுபமஸ்து ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகாப்தம் ஆயிரத்து முன்னூற்றுத் தொண்ணூற்று மூன்றின்மெல் [செ]சல்லாநின்ற வாஸம்வத்ஸரத்து மகரநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து தெஶமியும் ஸோமவாரமும் பெற்ற ரோஹிணிநாள் திருமலையில் ஸ்ரீராமத்தாரோம் சிங்கர்கொயி-

2 ல்த்தெருவில் இருக்கும் செ[ள]ஷிகரில் புல்லகண்டம் திருவெங்க[ட]தாஸர் ஒபளய்யனுக்கு ஸிலாஸாஸநம் பண்ணிக்குடுத்தபடி திருவெங்கடமுடையான் நாள்வழி அமுதுசெய்தருளும் ப்ரஸாதம் அப்பப்ரஸாதம் அக்காளிப்ரஸாதத்திலெ நாள்வழி ஒரு

3 ப்ரஸாதமும் ஒ[ரு] அப்பப்ரஸாதமும் ஆழாக்கு அக்காளிப்ரஸாதமும் தாம் பெற்று வரும்படிக்கு நரசிங்கராஜஉடையர் கட்டளைபண்ணி இராயஸமும் குடுக்கையில் திருவெங்கடமுடையான் நாள்வழி அமுதுசெய்தருளும் நரசிங்கஇராஜஉடை-யார்

4 சந்நிதியில் ப்ரஸாதத்திலெ விட்டவன்விழுக்காடு நீக்கி நின்ற ப்ரஸாதம் அப்பப்ரஸா-தம் அக்காளிப்ரஸாதத்திலெ இற்றைநாள் முதலாக தமக்கு நாள்வழி ஒரு ப்ரஸாத-மும் ஒரு அப்பப்ரஸாதமும் ஆழாக்கு அக்காளிப்ரஸாதமும் அள்ளுவெச்சம் என்றி-யிலெ தம்மு-

5 டைய ஸந்தானபரம்பரை சந்திராதித்யவரை நடத்திபோதக்கடவோம்ஆகவும் நின்ற ப்ரஸாதம் உள்ளது பூர்வத்தில் அடைப்பிலெ பெற்றுவரக்கடவோம்ஆகவும் இப்-படிக்கு ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் பணியால் கொயில்கணக்குத் திருநி-

6 ன்றவூருடையான் எழுத்து [|*] இவை ஸ்ரீவைஷ்ணவரக்ஷை உ

---

[1] The lines begin with a symbol resembling an *anusvāra*.

No. 297.

(*A.R. No.* 68 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] வெங்கடக்ஷ்மாபதி வெங்கடாத்ரிபதயே விசாகராயம் வாணீ-
ம்மத்யமதே ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[வ]ராஹே ராஜதே

2 ஸூதாமோதராஹ்வயாத்மஜாஸ்ஸுதிசாம் தீர்த்தம் ஜோ [ந]ஸ்து ஸ்ரீ ஸுமந்த்ரேந்த்ர மோதவஸ-
ஸுமுக[ம்ஜ ந்]தநஸ்கோஷணம் ஸுமுஷணம்

3 ஓதவளர் வண்மை யொபளகாதன் தஞ்சை யாதவர் கொன் வாழ்வினிதூழிபொத மருக்-
குவவுஞ்சொலே

4 வடவெங்கட வாணர்க்குத் திருக்கைமலர் தந்தாங் சிறந்து வ

No. 298.

(*A.R. No.* 69 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ஸ்ரீ[||*] ஸகாப்தம் ஆயிரத்து முன்னூற்று எண்பத்துனவின் மெல்
செல்லாநின்ற சித்ரபானுவருஷம் சித்திரைமீ உபூர்வ சந்திரகிரிராஜ்யத்தில்
சாதத்துக்கு கத்தரான மாணிக்கனயினர் மகன்

2 கொனெரியும் உலகளந்தவெளானும் இவ்விருவரொம் ஸ்ரீ சாதனம் பண்ணிக்குடுத்தபடி
நாராயணபுரப்பற்றில் செர்வையான சாதக்குடி மருதூரில் பெரியகொபாலன்
சின்னன் காரிசி[ங்]ககொபாலன்

3 உள்ளிட்டாரை திருவெங்கடமுடையானுக்கு திருநந்தாவிளக்கு நரசிங்காச உடை-
யற்கு ஸர்வமாக திருவிளக்குகுடியாக விடுகையில் யிந்த னல்வரையும் யிவர்கள்
சந்தாகபரம்பரை-

4 யாக சந்த்ராதித்யவரையும் திருவெங்கடமுடையானுக்கு திருவிளக்குகுடியாய் ஸம்
ஒன்றுக்கு அனக்கும் சாளுக்குநாராயணன்காலால் நெய் அமுது இரண்டுமரக்கா-
லும் சாலையிலெ அளந்து சியர்

5 எழுத்து இட்ட வ்யவெச[ஸ்]ட்டு வாங்கிக்கொண்டு சுகத்திலெ இருக்கவும் இவர்கள்
சொற்படிக்கு கொயில்கணக்கு திரு[நி]ன்றவூருடைஆன் எழுத்து வ

No. 299.

(*A.R. No.* 70 *of* 1889).

ON THE ENTRANCE INTO THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . ஃ கல்ருதிருக ஃயாராவரீராயவ கொரஷவம்ஸ ஸ்ரீ ஸுந்த
ரங்காவஸிமுதஸ்தியார் வொஷகஹ [மெளலி*]கஸிஸ க-

2 . . . . கடிவாகரு விஜயரிவஷஹூர்ஷிக்ஷ்ந விரரஹூமொவா-
ஜிவிநதாவஷம காஞிவரவராஸ்தா [ரணவ*][கி]ஸரிணஸா-

3 . . . . ஷக வ்யண காராஜவ்யதிஷாவக ஷோராஜாயிராஜ ராஜவர-
மெஸ்வர கிர்வாவநவகவத்தி ஸ்ரீவஹரவாணு பெருமாள்

4 . . . . தினலாவதுக்கு எதிராமாண்டு முதல் திருவெங்கடமுடை-
யானுக்கு திருவிடையாட்டமான தென்கரை [ம] . கொட்டத்து வ-

5 . . . . ள் திருவிடையாட்டமாகவும் அருளாள[ர்] திருவிடையாட்டமான[1]

No. 300.

(*A.R. No.* 71 *of* 1889).

ON THE SAME ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிர[ந]ர[ர]ஸெ[ர] . . . [ச]ரசிங்க-
தெவர் யாதவராயர்க்கு . . .

[1] After this, the inscription is badly damaged.

2 டு நடிச [வது] மிநுயபற்று அபரபக்ஷத்து வ்ர்யமையும் . (கெகரி) . . . . [வி]பாழகிழமையும் பெற்ற சித்திரை . . .

3 ஸ்ரீவிரநாராயணச்சதுவெ்திமங்கலத்து கொமபுறத்து (விராஹிடெ) . . . . . ர மலேகினியநின்ருரான திருவெங் . .

4 கனெரி திருவெங்கடமுடையாநுக்கு திருநந்தா . . . . . க்கு ஒன்றுக்கு பசு முப்பத்திரண்[1]

No. 301.

(*A.R. No.* 72 *of* 1889).

ON THE SAME ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]நாயனுர் விரநாரசிங்கதெவர் திருமுக[த்*]து(க்கு)படி சுந்திரபாண்டிய-தெவர்க்கு பன்னிரண்டாவது முதலுக்கு . . . . . .

2 அமுதுபடி நெயமுதுள்ளிட்ட விஞ்சனங்களுக்குடலாக திருகுடலூர்நாட்டு ஆசுவமுத்தி-லேநாட்டு பாதிரிவெடு[மு]க . . . . . .

3 படிப்பொன் பொன்வரி [குதி]ரைவரி காணிக்கைகள் நாட்டுவரி நல்லெருது நல்பசு மாவடை மரவ . . . .

4 க்கடமை மற்[று]முள்ள பொன்னுயம் நெல்லாயமுள்பட ஸவமா[னி]யமாக திருவெ- . . . . . .

5 சிலேயிலும் திருவாழிக[ல்*]லும் நாட்டி சந்திராதித்தவரை செல்வதாகச் சொ[ன்*]-னெம் . . .

No. 302.

(*A.R. No.* 73 *of* 1889).

ON THE SAME ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸவஜ்ஞவஸூஜெ மணவதிதவீரவடீடா ரவநாராயண ஜஹாணவக-ணயார திர்ஹவநராஜ[தி] . . . உடெ[ஹ]ாமஜாதஃ

2 ஜயஷீ ஹொமஜாதஸ்ரு ஷவகெஹஜ ஸீஸநா கணாடகாஜிநீகண(காழி)-காடமகமொ . . . . . கடீநா வதாந்ரு -

3 கரமொநசி[த்தி]நா கரவாஉஜெநர[வாஜ*]பாஹநா [|*] உவமூாஉய க்ஷிதிடீதூவம-வாரா ஹணி[ராஜ*]ஹொமவரிணாஹஸாமிநா [||*].

No. 303.

(*A.R. No.* 74 *of* 1889).

ON A STONE IN THE NORTH MAIN STREET OF THE SAME VILLAGE.

1 ஶஹஸ்ர ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீமநு ம[ஹாரா]ா-

2 ஜாயிராஜ ராஜவரமெ[ஶ்வ]ர [ஸ்ரீவீ]ர[வ்ர]-

3 [த]ா[வ] ஸ்ரீவீரக்ருஷ்ணராயமஹாராயர் [வ்ரு]-

4 [த்வி]ராஜ்ஜ பண்ணியருளாநின்ற ஶகாஷ்

5 தசாசயடு நுமெல் செ[சல்லாநி]ன்ற ஸ்வரநட

6 ஸம்வ[த்]வரந்த கோரநாயற்று [வ்ல]பக்ஷந்த ஸஷ்டி-

7 யும் ஹெளமவாரமும் பெற்ற அஸ்திநக்ஷத்ரந்த நாள்

8 திருமலேயில் தானத்தாரொம் ஸ்ரீமத் வரமஹம்ஸவரி-

9 வ்ரா[வ]காவாய்யவரியரான வநவாக்ருவ்ரமணஜ்ரா ந

10 ந[ஸ்வ]ாதிமெஸ்வஸ்வஸ்வாவஹாய்யராந ஸ்ரீமத்வெஷ்ணவ-

11 ஸிஜாஹவ்ரதிஷ்டாவகாவாய்யராந ஸ்ரீமத் வ்யாஸ[தீ]ர்த்த-

12 ஸ்ரீவாநஉடையாற்கு ஶிலாஶாஸனம் பண்ணிக்கு-

13 டுத்தபடி திருமலேமெலில் திருக்கொனெரிகு வடசிறகில்

14 நம்பியார் சக்ராயுதபட்டர் மனேக்கு கிழகு சக்ரவர்த்தி அண்-

15 ணயங்கார் மனேகு மெற்கு திருவாபரணதெராஹம் ப-

16 ண்ணுகை[யில்] நரஸிம்ஹராயம[ஹா]ராயர் ஆதெஜ்ஞயி-

---

[1] Incomplete and portions missing in the middle.

17 டுவிது [ஸ்ரீப]ண்டாரத்தில் விழுந்திரு[ந்த ந]ம்பியார் சிற்றப்ப-
18 யன் ம[னை]யான எடுப்புடன் மனை அரையும் இதில் புழ-
19 க்கடைவால்களும் தமகு [கிரு]ஷ்ணாயமஹாராயர் யாரா-
20 பூர்[வமா]கக் குடுது ராயஸம் பாலிக்கையில் இக மனை-
21 யை மடமாக கட்டுவித்து கிருஷ்ணாயமஹாராயர் விட்ட-
22 வர்விழுக்காட்டில் விட்ட வரவாகவராஷியும் இக மட-
23 தர்மதுகு நடத்திக்கொண்டு தம்முட ஸிஷ்யபரம்பரை
24 சஞராகிதவரை நடக்கக் கடவதாகவும் இபபடிக்கு ஸ்ரீ-
25 வைஷ்ணவர்கள் பணியால் கொயில்கணகு திருநி[ன்]-
26 றவூருடையான் எழுது இவை ஸ்ரீவைஷ்ண
27 [ரரெக்ஷை][||*]

No. 304.

(*A.R. No.* 75 *of* 1889).

ON OUTER WEST WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE BILVANATHESVARA TEMPLE AT TIRUVALLAM, GUDIYATAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. III, No. 55.

No. 305.

(*A.R. No.* 76 *of* 1889).

ON A ROCK ON THE NORTH-EAST OF THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 42.

No. 306.

(*A.R. No.* 77 *of* 1889).

ON OUTER WEST WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE BILVANATHESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 47.

No. 307.

(*A.R. No.* 78 *of* 1889).

ON THE SAME SHRINE.

Ibid No. 48.

No. 308.

(*A.R. No.* 79 *of* 1889).

ON THE WEST WALL OF THE KITCHEN IN THE SAME TEMPLE.

Ibid No. 63.

No. 309.

(*A.R. No.* 80 *of* 1889).

ON THE WALL OF A MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸகலலொகச்சக்கரவத்தி வென்றுமண்கொண்டார்க்கு யாண்டு[1] யிள ஆவது உடையார் திருவல்லமுடையநாயன[ர்*]க்கு திருவெண்ணைநல்லூரில் மா-
2 ஹெசுரரில் பெருமான் இராசாக்கள்நயனார் காங்கெயர் சாத்தின பட்டம் ஒன்றினல் பொன் எடை இருகழஞ்சு நாராசத்துக்கு வ[ட]க்கு மனைக்கு குடுத்த பணம் இருபது இப்பொன் இருகழஞ்-
3 சுக்கும் பணம் இருபதுக்கும் திருப்பாட்டுப்பணியும் இம்மனையும் இவற்கு [ச]ந்திரா-ஸித்தவரையும் காணிஆகவும் இம்மனை ஞற்கொலும் திருக்கைகொட்டிபணியும் கா-
4 ணியாகவும் பணி ஒ[ன்]றுக்கு துணி நெல்லும் இருபத்துனாலு பணமும் இடுவதாக காணியாக குடுத்தோம் திருவல்லத்தில் தானத்தாரோம் [||*]

[1] ண் is written below the letter யா.

No. 310.

(*A.R. No.* 81 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொமாறவந்மர் த்ரிபுவநசக்ரவத்திகள் ஸ்ரீவீரபாண்-
2 டியதெவற்கு யாண்டு உ௰௩ வது ஜயங்கொண்டசொழமண்ட-
3 லத்துப் படுவூர்கொட்டத்து கரைவழி திக்காரிவல்லத்து உடையார் திருவல்லமுடை-
4 யநாயனுற்கு இம்மண்டலத்து இக்கொட்டத்துக் கரைவழி கமுகு படைவிட்டிருக்-
கும் மு-
5 களில் உடையான்கொ[ன் மகன்] பெரியபெருமாளான அமரகொனென் இன்னாயனுற்-
6 கு [ச]ந்த்ராதித்யவரை எரிப்பதாக இவ்வாண்டை சித்திரைமாதம் ௬ திகதி விட்ட-
7 பசு ௪ கிடாரி உ செவிரண்டு ஆக உரு அ இவ்வுரு எட்டும் இவ்விளக்குக் காலும்
எரிப்பதா-
8 க நிச்சையித்து விட்டென் பெரியபெருமாளான அமரகொனென் உ

No. 311.

(*A.R. No.* 82 *of* 1889).

ON THE NORTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 53.

No. 312.

(*A.R. No.* 83 *of* 1889).

ON THE CENTRAL SHRINE OF THE CHOLESVARA TEMPLE AT MELPADI,
CHITTOOR TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

Ibid. No. 15.

No. 313.

(*A.R. No.* 84 *of* 1889).

ON THE BASE OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 16.

No. 314.

(*A.R. No.* 85 *of* 1889).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 18.

No. 315.

(*A.R. No.* 86 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

Ibid. No. 17.

No. 316.

(*A.R. No.* 87 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SOMANATHESVARA TEMPLE IN
THE SAME VILLAGE.

Ibid. No. 19.

No. 317.

(*A.R. No.* 88 *of* 1889).

ON THE SOUTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு எட்டாவது சிறைமிட்டபெருமாளான சி-
2 ய[க]ங்கதெவர் மாமன் மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் புடொலியரச-
3 [ன்] இத்திருமண்டபம் செய்வித்தென் உ பொத்தப்பிச்சொழன் புடொலிஅரசன்
4 புவிமெ லெத்திசையுஞ் செல்[லு எ]ழில் மெற்பாடி மெய்த்தவத்தாற் சொளென்-
5 திரசிங்கநாயகற்குத் தகவமணிவாள் எந்து மண்டபம் செய்தான் உ

No. 318.

(*A.R. No.* 89 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] விரகம்பணஉடையர் ஸொ[ர*]வஜயாதி
2 சொமப்பர் அடைப்பத்து நாகப்பர் உடையா[ர்*]
3 அருளிச்செயிதபடிக்கு ஆனவாளாக
4 கல் வெட்டிவித்துக்குடுத்தபடி
5 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ஹாஷைக்குத் தப்புவ[ராய]கண்டன் ஸ்ரீ-
6 விரகம்பணஉடையற்கு [ஸ]வஸ்வஜ்ஸரத்து
7 ஆடிமாஸம் பதினஞ்சாந்தியதி நாள் வள்ளிமலைப்பற்று
8 மெற்பாடி உடையார் சொளெந்த்ரஸிம்ஹஉடையநாயனு(ர்)-
9 ற்குப் பழந்தெவதானமான இவ்வூர் இவ்வாண்டை ஆடிம-
10 ாதம்முதல் நஞ்சை புஞ்சை தொட்டப்பற்று புறக்கலனை தங்-
11 . . . . . . கம் உட்பட கடமை பொன்வரி குலவரி
12 அரசிகாணம் வாசல்பணம் மனைகுழி மற்றும் இப்பற்றி-
13 ல் கொள்ளும் பலவரிகளும் பல உபாதிகளும் விலப்பண[ம்]
14 [ஸ]வ-ானஂ இறைஇலியாக உடையார் சொளெந்த்ரஸிம்ஹஉடையநாயனுற்[கு]
15 இவ்வூர் நாற்பாற்கெல்லையும் முதலடங்கலும் ஸவ-ானஂ
16 இறைஇலியாகச் சந்த்ராதித்யவரையும் நடக்கும்படி குடுத்தொ-
17 ம் இத்தன்மத்துக்கு இலங்கனம் பண்ணினவன் கெங்கைக்க-
18 ரையில் குராற்பசுவை கொன்றவன் பாபங் கொள்வான்
19 ஸ்ரீராமஹெஸ்வர ரக்ஷெ ||

No. 319.

(*A.R. No.* 90 *of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] வென்றுமண்கொண்ட சம்புவராயற்கு யாண்டு பதினாறுவது நாயனர் குலசெகர-
2 ச்சம்புவராயர் திருவாசலில் அகம்படிமுதலிகளில் பெண்டுகளுக்கும் விஷ்ணுக்கும் கடவ பெருமா[ப்பிள்ளை]-
3 ஆன விஷ்ணுவதெவன் வள்ளிமலைப்பற்றில் மெற்பாடி உடையார் சொளெந்த்ரஸிம்ஹ-முடையார்[1]

No. 320.

(*A.R. No.* 90-*A of* 1889).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 இந்த சொபா-
3 னத்து கிழை-
4 க்கொடுங்கை-
5 க அருங்கொ-
6 ன் நடார்செட்டி
7 செய்வித்தா-
8 ன் [||*]

[1] The inscription is left unfinished.

No. 321.

(*A.R. No.* 90-*B of* 1889).

ON THE STEPS OF THE GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மலைம-
2 ண்டலத்து முரணைத்-
3 துமங்கலத்துச் சாத்-
4 தனிராயிரன் சொழ-
5 குமாரனிலங்கெ-
6 கசுரதெவர் செ-
7 ய்வித்த சொழ-
8 குமாரன் திரும[ண்]-
9 டபம் ஸ்ரீகோனெற-
10 ஸ்வர ரக்ஷெ [||*]

No. 322.

(*A.R. No.* 91 *of* 1889).

ON THE ROCK OF THE JAINA CAVE NEAR VALLIMALAI, SAME TALUK AND DISTRICT.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. IV, p. 140 f.

No. 323.

(*A.R. No.* 1-*A of* 1890).

NORTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA OF THE BILVANATHESVARA TEMPLE AT TIRUVALLAM, GUDIYATTAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 43.

No. 324.

(*A.R. No.* 1-*B of* 1890.)

ON THE SAME WALL.

Ibid. No. 44.

No. 325.

(*A.R. No.* 2 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஆலத்தூராளி திவாகரன் தான் செய்வித்-
2 தான் பாவொத்த வெள்ளி நாற்பதின் கழஞ்சால் சொ-
3 லைத் திருவலத்தெ[ய]ாழ்வார் திருப்பலிக்குச் செல்வ-
4 ம் வருநலத்தாற் கொள்கை தான் மற்று திருவுண்-
5 ணாழிகை உடையார் வசம்[||*]

No. 326.

(*A.R. No.* 3 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, p. 70.

No. 327.

(*A.R. No.* 4 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 திரும[ந்*]நி வளர இரு-
3 நிலமட[ந்]தையும்
4 பொ[ற்]செயப்[பாவையு]-
5 ஞ் சிர்தனிச்[செ]ல்வி[யுந]-
6 ந் பெருந்தெ[வி]யராகி
7 இன்புற நெடுதுயி-
8 ல்லூழியு[ள் ளி]டைது-
9 றைநாடு தொடர்வன[வே]-
10 லிப் படர் வநவாஸியு[ஞ்]
11 சுள்ளிசூழ்மதிள் கொள்-
12 ளிப்பாக்கையும் நண்-
13 ணற்க்கருமரண் மண்-
14 ணைக்கடக்கமும் பொ[ருள்]-
15 கட லிழத்தரச[ர்]தம் முடியு-
16 ம் ஆங்கவர் தெவிய(ர்) ரொங்கெ-
17 ழில் முடியும் முந்[ந]வர் பக்கல் தெ-[ந்*][நவர்]
18 வைத்த சுஙராங்முடியு மிஷிர ஞாரமும்
19 தெண்டிரை ஈழமண்டல-

20 முழுவதும் மாப்பெருஙண்டாற்க கொ-
21 ண்ட கொப்பரகெஸரிபநூராந ஸ்ரீ-
22 ராஜெஜ்ஜிரசொழதெவற்கு யாண்டு ஒ ஆ-
23 வது ஜயங்கொண்டசொழமண்-
24 டலத்து பெருமபாணப்பா-
25 டிக் கரைவழி வாணபுர-
26 த்து மெ[க்]கு எங்கள் ஊர்-
27 மஞ்சிகுமாய் விற்ற நிலம்
28 ஆரிதைபட்டிகு கிழ்பாற்கெ-
29 ல்லை [சங்]கரதெவமணவி-
30 கு மெ[ற்]க்கும் தெங்பார்கெல்-
31 லை கடம்பங்குழிகு வடகும்
32 மெல்பாற்கெல்லை மழப[ட்ட]டி-
33 கு [கிழ]க்கும் வடபாற்க்கெல்-
34 . . . . . க் காலழிகாலுகு தெற்-
35 கும் இங்காற்ப்பாக்கெல்லை-
36 க்கும் நடுவுபட்ட நிலம்
37 [பன்]னிக்குளத்துக் கொல்லை-
38 . . . .
39 . . . . பெருவாய்க்காலுங் க-
40 ல்லு நீக்கி ஐஞ்ஞூறு
41 கு[ழி]நிலமும் இமண்டலத்து ப-
42 டுவூர்க் கொட்டத்து மிய்[வழி]நா-
43 ட்டுக் கரைவழி திருத்திக்காலிவ[ல்]ல-மியா-
44 ளுங்கணத்தாருள் நம்பூர் திருநீல-
45 கண்டக்கிரமவித்தநுக்கு
46 விற்றுகுடுத்தொம் வாணபு[ரத்து]ஊ-
47 ரொம் இவ்வஞ்ஞூறு குழியாலு-
48 ம் வஙு விலைத்திரவியமும் இறைத்ரவிய-
49 ம் மும் அறக்கொண்டு சந்திராதித்தவற்கு
50 இறை இழிச்சி இறைஇலியாக விற்-ரு-
51 ம் இப்படிகு நிர்விலையு மற்று சில்விறை
52 சொ[று]மாட்டு வெட்டி அமஞ்சியும்
53 (மற்று)மற்று மொங்றுங் காட்டபெறு-
54 தொமாநொம் வாணபுரத்தாரொம்
55 இப்பூமிக்கு முன்புடைய கிணறும் எரி-
56 நிர்க்காலும் எத்தநிர்க்காலும் மு-ளுர . . .
57 பரிசெ விற்றுக்குடுத்தொம் வாணபு-ர[த்*]தா(ர்)ரொம் இவ்வூற்க்கு . . . . ட்டு செய்யாததாகவும்
58 அங்நிர் மூங்காக பா[ச்*][சு]வதாகவு[ம்*] விற்றுக்குடுத்தொம் வாணபுரத்தாரொம் ஊரார் சொ[ல்*]ல எழுதினெங் இவ்வூ-
59 ர் ஊர்க்கரணத்தாங் ஊர்ப்பாப்பாங் பாரத[ா*]யங் கிழவங் ஈஸ்வரசநங் மகங் சிாளசநநெங் இவை எநநெழுத்-
60 து திக்காலிவல்ல(ம்) மியாளுங்கணத்தாருள் நம்பூர் திருநிலகண்டகிரமவி(ர்)த்தநெங் இவ்வாணபுரத்தார்பக்கல் கொண்டு[1]

No. 328.

(*A.R. No.* 5 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 56.

No. 329.

(*A.R. No.* 6 *of* 1890).

ON THE WEST WALL OF THE NAKULESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திங்க(ள்)ளெர்தரு தன்தொங்கல்வெ[ண்குடைக்கிழ் நி]லமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர்ந்து செங்கொலொச்சி
2 [க]ருங்கலி க[டி*]ந்து தன் சிறியதாதையும் தமையனையும் குறிக்கொ ளிளங்கொக்களையும் நெறி[யு]ணர்(ந்) தன்திருப்புத[ல்*]வர்தம்மையும் துன்றெழில் வானவன்
3 [வி]ல்லவன் மினவன் கங்க னிலங்க[ய]ர்க்[கி]றைவன் [பு]லங்கெழில் பல்லவன் கன்ன-[க] குச்சியர் காவல[ெ]நனப் பொன்னணி சுடர்மணிமகுடஞ் சூட்டிப் படர்பு[க]ழ் ஆங்-
4 வர்க்கவர் ந[ா*]டருளி ப[ாங்]கவர் மாதானை[த மு]ன் வ[ந்த]பொ[த]லர் [தெரி]யல் [விக்கிரமந]ாரணர் [த*]ன் சக்கரன் அடிபடு[த்*]தருள்க் க[ஸவ]ன் னவதரித் தொருபதா நாளால் தி-
5 ருமணி மௌ[லி] வாழியாபநெ[திர்] சொழ-
6 நென புனைந்து மன்னு-
7 [ப]ல்லூழியுள் தென்ன-
8 வர் [மூ]வருள் மான[ா*]பர-
9 ணங் பொன்முடியா-
10 [ஞ]ப்பருமணிப்ப[சு]ங-
11 லை பொருகளத் தரிந்து
12 வாரளவிய கழல் விரகொர(ர)-

[1] The rest of the inscription is built in.

13 ள[னை மு] [னைவயிற்*] பிடித்து தன் அ[த்*]திவ[ார]ணக்-
14 க[ளி]ற்றால் உதைப்[பி]த்தருள
15 அந்தமில் பெரும்புகழ் [சுந்த]ரபாண்-
16 டி[ய]ன் ஒற்றை வெண்குடையும் கற்றை வெ-
17 வண்[க]வரியும் சிங்காதனமு த[ன்*]முடி வி-
18 மத் தலை விரித்தொட தளந்தொட-
19 த்தொலலை*] முல்[லை]யூர்த் தூரத்தி ஓ-
20 ல்கவில் வெணாட்டரைசை செணாட்-
21 டொதுக்[கி] மடல்கொ[ழு] வில்லவன் குட[ர்]-
22 ம[டி]க்கெ[ா]ண்[டு] த[ன்]நாடு விட்டொடி
23 காடு [பு]க்கொளி[ப்ப] வஞ்சியம் பு[து]ம[ல*]ர் [ம]-
24 லைந்[தா*]ங் [ெ*]கஞ்சலில் வெ[லை][ெ*]க[ழு] காந்த[ளூ][ர்*]-
25 சாலை க[ல] மறுப்[பி][த் தா*]ஹ[வ*]மல்லனும் அஞ்[ச*]
26 கெது[வங்] தன்றா[ங்*]க[ரு]ம்படையா[ல்*]
27 ஆங்கவ[ர்] செனைய் கண்டப்பயனு-
28 ம் கங்காதிரனும் வண்டமர் களிற்-
29 ெ[றாடு] ம[டிய] திண்டிறல் விரித[ன்]
30 [வி] . . . . . விசைய[ா*]தித்த[னும்] கடு-
31 முர . . . . மையனு முதலினர்
32 ஸோஹிரு ெ[வ]ாத்துடைய நிமிர்
33 சுட[ர்*]ப் பொன்னொடு அய்[ங்]கரி புரவி-
34 யொடும் பிடித்து த[ன்*]னாடையில்
35 ஜயங்கொண்டு து-
36 ன்னார் கொள்ளிப்பா-
37 க்கை யுள்ளெரி(ம்)
38 மடுப்பித் தொரு-
39 தனித் த[ண்ட*]ால் பொ-
40 ருகட லிலங்[ை*]கயர் கொ-
41 மான் விக்கிரமவாஹுவின்
42 பருமணி மகு[ட*]மும் காண்டகு த-
43 ன்னதாகிய கன்னகுச்சியிலும்
44 ஆர்கலி[ஈ*] ழுஞ் சிறிதென் றெண்ணி உ-
45 ளங்கொள் நாடு தன்[னு]றவொடும்
46 புகுந்து விளங்கு முடி கவித்த விர-
47 சிலாமெகன் பொர்க்கள[த்]கஞ்சி தன்கா-
48 ற்களி' றிழிந்து கவ்வையிற்றொடி காதலிெ-
49 யாடும் தன்றாயைப் பிடித்து தாயை முக்[கரி]-
50 ய ஆங்க[வ*]மாந[ம்*] [நி*]ங்குத[ற்*]க்காக மிட்டும் வந்து [வாட்]-
51 [டொ]ழி உழந்து வெங்களத்துலந்த
52 வஞ்சிங்களத்(ை)தை[ரச]ன் பெ[ான்*]னணி மு-
53 டியும் உரைகொள் ஈழ[த்*]தரைசனாகிய
54 [சிர்]வல்லவன் மதனராஜன் மெல்ெ-
55 லாளித் தடமுடியுங் கொண்டு வடபுல[த்*]-
56 திருகாலாவது பெ[ாரு]படை நடாத்தி கண்-
57 டர் தினகரன் நாரண[ன்] கணவதி வண்[ட*]-
58 லர் தெரியல் மதுசூதனனென்றெ
59 பலவரைசனை மு[னை*]வயில் பிடித்து வம்-
60 பவர்த[ரு]பொழில் கம்பிலி[ந]க[ருள்] சளு[க்*]-
61 க்கியர் மாளிகைத் தகர்ப்பிக் குளக்கமில் த-
62 ந்தை முன்வந்த கனக்களிற்று விக்கிர-
63 மகாரணந் றன் பெர்படைனாரை எ-
64 . . . . ஹஸமெ கொண்டு தண்புனல் பெரியாற்[றிடை] கரை-
[பூண்டு] கடகமர்க்கியை . . . .
65 உங்கி விஞ்சயன் தம்பியர் இருவரும் விம்பியர் சிலைகை வ[த்*]தராஜனும் அகப்பயனும்
பிச்சியர் களி . . ப் பிடைகை சொழனும் ெ . . . . . .
66 [ா]பியரும் வாகை விச்சயனும் [மகனு]ம் மாதாவு(ம்) மிவர் முதலியர் புனைகழ லரைச-
ரொடு எண்ணரும் களி[றை] துண்ணென . . . . . .
67 . . . . ணத்திபயில் பாரவர் மாளிகை படர் ெ[த]ாரியும் அங்கமர் நகரவெ-
கைமிதெ . . . . .

68 ல்லவர் மினவர் வெழ்குல சளு[க்*]கியர் வ[ல்*]லவர் கௌசல[ர்*] வங்கணர் கொங்கணர் சிந்த[ர*]ர் அய்யணர் அந்தி[ர*]ர் முதலியர் அரைச[ரிடு] திறை[க*][ளும்] ஆதி-தெ[ல]ான்றவனியில் கூறுகொள் பொன்களும்

69 உகளு நான்மறைய[வ]ர் முச[ளு]கொ[ளக்*] குடு[த்*]து விஶ-வலொக[த்]து விளங்கு மனுநெறியின் த[ஶ]மெதகயாகஞ்செ[ய்*] தரைசுவிற்றிருந ஜய[ங்]கொண்ட-சொ[மு*]ன் உயர்ஙபெரும்புகழ் கொவிராஜகெசரிவ-

70 ன்மரான உடையா[ர்*] ஶ்ரீ ராஜ[ாயி]ராஜதெவற்கு யாண்டு ௩ம ஆவது ஜயங்கொ-ண்டசொழமண்டலத்து பெ[ரு]ம்பாண[ப்*]பா[டி] கரைவழி திருவல்லமுடையார் தெவர்தானம் ஷஹஜெயம் தா[ஞ]ாட்டு ம[ஹ]ாத்து ஸபெ-

71 யொம் ஶ்ரீவிக்கிரமபா[ண்*]டியதெவர் ச[ா]மஞன் [திரு]ச்சிற்றம்பலமுடையானான சொழபாண்[டி]யமாராயன் பக்கலும் இத்தெவர் அணுக்கியார் மதுராஙகியார் டக்கலும் இத்தெவர் சாமஞன் ஙக்கன்

72 ஆடவலானன செழியகுல[தி]ல்[லை*]மாராயன் பக்கலும் மஙிரத்து ஸபெயொம் திரு-வல்லமுடையமஹ[ா*]தெவர்க்கு ஙிசதி முன்[று] தம்-

73 பைதிருப்ப[ள்*]ளிதாமம் பொலியூட்டால் சஙூாதி[த்*]தவரையும் செலுத்தக்கடவொ-மாக பதின்கலநெய் அறுநாழி உழக்கும்

74 தெவர் பண்டாரத்து அளந்து தரவுகொள்வொமாநொம் ஸபெயொ[ம்*] ஸபெயார் பணிக்க[1]

No. 330.

(*A.R. No.* 7 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 திருமங்னி வ்ளர இருனிலமடந்தையும் பொற்சயப்பாவையும் சிர்த்தனிச்செல்(செல்)வி-யும் தன் பெருந்தெவியரா[ய்] இன்[புற] நெடுதுயர் ஊழியுள் ளிடைதுறைநாடும் துடர்வன வெலி[ப்]படர் வனவாசியு-

2 ம் சுள்ளிச்சூழ்மதிள் கொள்ளிப்பாக்கையும் நண்ணற்கரு[முரண்] மண்ணைக்கடக்கமும் பொருகடல் ஈழத்தரையர்த முடியும் ஆங்கவன் தெவியர் [ஓங்கெழில்] முடியும் முன்னவர் பக்கல் தென்னவன் வைத்த சுஙிரன் முடியும் [இ]ஙிரன் ஆரமும் தெ . . . .

3 கௌளம் முறைமையில் சூடும் குலதனமாகிய பலர்புகழ் முடியுஞ் செங்கதிர் மாலையும் சங்-கதிர்வெலைத் தொல்பெருங்காவற் பலபழதீவுஞ் செரு . . . .

4 பரசிராமன் மெல்வருஞ் சாந்திமற்றீவாண் கருதி இருத்திய செம்பொற்றிருத்தகு முடி- . . . பயங்கொடுபெழிமிக முசங்கி[யி]ல் முதுகிட்டொளி . . . .

5 யசிங்க னளப்பெரும் புகழொடும் பிடி[யல்*] இரட்டபா-

6 டி ஏழரைஇலக்கமும் நவநெதிக்குவப்பெரு-

7 மலைகளும் விக்கிரமவிர சக்கரக்கொட்டமும்

8 முதிர்வடவல்ல மதிரைமண்டலமு காமிடைவளைய்

9 நாமணைக்கொணையும் வெஞ்சினவிர பஞ்சப்பள்ளியும்

10 பாசடைப்பழன மாசுணிதெ[ச]மும் அயர்[வி]ல்-

11 வண்கிர்த்தி ஜாதிநகரவையில்

12 சஙிரன்றொல்குலத்தனை விலையமர்க்கள-

13 த்துக் கிளையொடும் பிடித்து பலதனத்தொ-

14 டு நிறைகுலத் தனக்குவெயும் கிட்டருஞ்செ-

15 றிமிளை ஒட்டவிஷெயமும் பூசுரசெர் நற்கொச-

16 லைநாடும் தன்மபாலனை வெம்முனை அ[ழித்] . . . .

17 ம் கொவிஙசஙன் மாவிழிந் தொட தங்காதசால் வ[ங்]காளதெச-

18 [மு]ம் தொடுகை . . ங்கொ . . . . மயி[வாளன்] வெஞ்சமர்விளா . . . . த்தருளி [ஓண்டி] . .

19 யாணையும் பெண்டிர் பண்டாரமும் ஙித்தில-

20 நெடுங்கட லுத்திரலாடமும் வெறிமலர்த் திர்த்த தெரிபுனற் கங்கையும் அலைகடல் நடு-

21 [வுட் பலகலஞ்] செலுத்தி சங்கிராமவிஜெயொத்து-

22 [ங்கனு]கிய கிடாரத்தரையனை வா(ா)கயம் பொ[ரு] . . .

23 கும்பக்கரியொடும் அக[ப்*]படுத்துரிமையிற் (பிற)பிறக்கிய-

24 . . நெதிபிறக்கும் ஆர்த்தவ ன(ங்)கனகர்ப் பொர்த்தொழில் வாசலி[ல்*] விச்சாதிரத்-தொர-

[1] The rest of the inscription is lost.

25 ணமும் மொத்தளி[ற்]பு(ன)னமணிப் புதவமும் கன[மணி]க் கதவமும் நிறைசீர் விசை-
ய[மும்]
26 [து]றைநீர் பன்னையும் [வ]ன்மலையூரெயிற் றொன்[மலை]-
27 யூரு மாழ்கட லக[ழ்*]சூழ் மாயிருடிங்கமும் கலங்கா வல்[வினை]-
28 இலங்காசொகமும் கொப்புறு நிறைபுனல் மாப்பப்[பா]-
29 ளமும் கா[வ*]லம்புரிசெ மெவிலிபங்கமு விளைப்பந்தூரு-
30 டெட வளைப்பனூ[ரு*]ம் கலை[த்*]தக்கொர்புக[ழ்*] தலை[த்த*]க்கொல[மு]ம்-
31 திதமாவல்வினை மாதமலிங்கமும் கலாமுதிர் கடுந்திறல் நிலா-
32 முரிதெசமும் தெனுக்கலர்பொழில் மானக்கவாரமும் தொடு-
33 கடற்காவற் கடுமுரட் கட[ர*]ரமும் மாப்பொரு தண்டாற்கொண்ட
34 கொப்பரகெசரிவநூரான உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்(ர) சொழ-
35 டெவற்க்கு யாண்டு உ௰க ஆவது ஜயங்கொண்டசொ-
36 ழமண்டலத்துப் பெரும்பாணப்பாடிக் கரைவழித் தி-
37 ருவல்லமுடைய மஹாடெவர்க்கு கரைவழி ஸ்ரூஹடெய [1]

No. 331.

(*A.R. No.* 8 *of* 1890).

ON THE WEST WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. III, No. 50.

No. 332.

(*A.R. No.* 9 *of* 1890).

ON THE BASE OF THE VERANDAH ROUND THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 58.

No. 333.

(*A.R. No.* 10 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 49.

No. 334.

(*A.R. No.* 11 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 51.

No. 335.

(*A.R. No.* 12 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 45.

No. 336.

(*A.R. No.* 13 *of* 1890).

ON THE WEST WALL OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 . . ஸ்ரீ[||*] திருமன்னிவளர இருநிலமடந்தையும் பொற்செயப்பாவை . . . .
2 படர்வநவாசியுஞ் சுள்ளிசூழ்மதிட் கொள்ளிப்பாக்கையு . . . .
3 ரொங்கெழில் முடியு முன்னவர்பக்கற் றென்னவன் வைத்த சுந்தரமுடி . . . .

---

[1] The continuation of the inscription could not be traced.

4 யும பெண்டிர் பண்டாரமும் சித்தி[ல] நெடுங்கட லுத்திரலாடமும் வெறிமலர் தீர்த்தத்
தெறிபு-

5 னல் கங்கையும் அலைகடனடுவுட் பல[கலஞ்] செலுத்தி சங்கிராமவிசையொத்து-

6 ங்கபன்[மனு*]கிய கிடாரத்தரையனை வாகயம் பொ[ரு]கடல் கும்பக்க[ரி]யொடு மகப்ப-
டுத் துரிமையி[லும்] பிறக்கிய நெதிபெருக்கமும் . . . . மாநகர் பொர்த்தொழில்
[வாசலில்]வி-

7 ச்சாதிர தொரணமும் மொய்த்தொளிர் புநமணிப் பு[தவமும்] க[னம]ணிக் . . . .
. . . . . . முந்துறெறிர்ப் பன்னயு . . . . யூரெயிற் றொன்மலையூரும் ஆழ்கட-

8 லகழ்சூழ் மாயிருடிங்கமும் கலங்கா வல்வினை . . . . காசொகமும் கொப்புரு
நிறைபுலமாப . . ளமும் காவலம்புரிசை மெவிலிபங்க-

9 மும் வி[ளை]ப்ப[ஞ்]தூறுடை வளைப்பணூறும் கலைத்தக்கொ[ர்]புகழ் தலைத்தக்கொலமும்
திதமாவல்வினை மாதமலிங்கமும் கலாமுதிர் க . . . .

10 நிலாமுரிதெசமும் தெ[ந]க்கலர்பொழில் மாநக்கவாரமும் தொடுகடற்காவற் கடுமுரட்-
கட[ா]ரமும் மாப்பெருகண்டாற்கொண்ட கொப்பரகெசரிபந்மரான உடையார்

11 [ஸ்ரீ]ராஜெந்திரசொழதெவற்கு யாண்டு இருப[த்]தா[று]வது ஜயங்கொண்டசொழ-
மண்டலத்து ப்பெரும் பாணப்பாடிக் கரைவழித் திருவல்லத்து ஸபெ-

12 யொம் விற்கின்ற நிலவிலை ஆவணக்கையெழுத்து இவ்வூர் திருவல்லமுடை . . . .
தெவராதிதாவன் தண்டெஸ்வரதெவ[1]

No. 337.

(*A.R. No.* 14 *of* 1890).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 52.

No. 338.

(*A.R. No.* 15 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 57.

No. 339.

(*A.R. No.* 16 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

1 விரமெய் துணையாகவு தியா[க*]மெ யணியாகவு[ஞ்] செங்கொ லொச்சிக் க-
2 ருங்கலி கடிநது கூடல்[ச]ங்க[ம]த் தா[ஹ]வமல்லனை [அ]ஞ்சுவித்து வி-
3 க்கலனையுஞ் சிங்கணனையும் உடைபுறங்கண்டு மற்றவர் மாதெ[விய]ரொ-
4 டு வஸுநு வ[ா]ஹநங் கைக்கொண்டு இரண்டாம்விசையுங் குறித்த களத்தா-
5 ஹவமல்லனை அஞ்சுவித்து [வெ]ங்கை நாடு மிட்டுக்கொண்டு தன்[நு]டன்பிற-
6 ந முன்நவர் விரத முடித்து [மூன்று]ம் வி[ை]சயுஞ் சொமிஸ்வரங் கட்டிந கண்டிகை
அவிழ்ப்ப
7 தங் மு[ங்க]ங் கம்[பி]வி சுட்டுக் க[ற]டிகல்லில் ஜயஸ்தம்ஹ நாட்டி தெவநாதந் [மு]தல்
மாசாம-
8 . . . . ச்சியுமிட்டு எல்லை கடந்து நிலை[யி]ட்டு விஜைய[வி]-
9 ॰ஹாவநத்து உலகமுடையாளொடும் விற்றி-
10 ருநருளின கொவிராஜகெஸரிவ ந்மரா-
11 ன உடையார் ஸ்ரீவிராஜெ-
12 ந்திரதெ[வ]ர்க்கு யாண்டு சு ஆ-
13 வது ஜயங்கொண்டசொ-
14 ழமண்டலத்துப் பெரு-
15 ம்ப[ா]ணபாடிக் கரை-
16 வழித் திருவல்லமுடை-
17 யார் கொயிலிற் திருவுண்ணு-
18 ழிகை உடையொம் பையூர்-

---

[1] The inscription is incomplete.

19 கொட்டத்து ஆரணிபிலே சிறுவரம்பெடா-
20 ந மு[ம்*]முடிசொழநல்[லூ]ர் வெள்ளாளன் இடையூ-
21 றுகிழவந் நாகன் நாராயணநாந ராஜநாராயண-
22 மு[வெ]வஞவெளாந் டக்கல் நாங்கள் கொண்ட வெ-
23 பாந் முக்கழஞ்சு பொந் கழஞ்சுஞுத் திங்கள்
24 ஆ[று] மாப்பொந் பலிசையாக ஓராண்டைக்குப் பொ-[1]

No. 340.

(*A.R. No.* 17 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 திருமன்னி வளர [இருநில] . . . யும் பொற் . [ய]ப்பாவையும் சிர்த்தநி[ச்]-
செல்வியுஜன் பெருதெவியா[கி] இ[ன்பு]ற நெடுஞுயி[லூ]-
2 ழியு [ளி]டைதுறை[ற]ஞடு துடர்வனவெ[லி*]ப்படர் வனவாசியும் சுள்ளிசூழ்ம[தி*]ள்
கொள்ளிப்பா[க்*]கையும் ணண்ண[ற்*]கருமு[ர]ண் மண்ணைக்க[ட][க்*]-
3 கமும் பொருசட விழத்[தரை]ச[ர்]த முடியும் ஆங்கவன்றெவிய ரொங்கெழில் முடியும்
முன்[ன*]வர்பக்[கல்*] தென்ந[வ*]ன் வை[த்*]த [சுந்த]ரமுடியு மிந்திர ஞ[ர]மு
ஜெண் . . .
4 ஈழமண்டலமுழுவதும் எ[றி]படைக்கொளன் முறைமையிற் சூடும் குலதனமாகிய
ப(ா)வர் புகழ் மு[டி]யுஞ் செங்கதிர்மாலையுஞ் சங்கதி[ர்*] வெ . . . .
. . .
5 [2]யானையும் பெண்டிர் பண்டாரமும் நித்திரநெடுங்க[ட] லுத்திரலாடமும் வெறிமலர்-
த் திர்த்த தெறிபுனற்-
6 கங்கையும் . . . . . ணடுவெட் [பலகல]ஞ் செ[லு]த்திச் சங்கிராமவி[சயொ]த்-
துங்கபநஞகிய [கிடா]ரத்தரையனை வாகயம் . . . .
7 ப[க்*]கரியொடு . . . டுத்தரிமையில்ப் பிறக்கிய பெருநிதி[ப்பிர]க்கமும் ஆர்த்த
வன[கனகர்] பொ[ர்த்*]தொழில்வாச[லில்] விச்ஜாதர தொர[ண]-
8 மொத்தொ . . . . . ணிப்புதவமும் கனமணிக்கதவமும் நிறை ஸ்ரீவிஜெயமும்
துறைநீர்ப் பன்னையும் வன்மலை[யூ] . . . .
9 [யூ]ரும் ஆழ்கடலகழ்சூழ் மாயிருடிங்கமும் கலங்கா வல்வினை இலங்காசொகமும்
[கொப்புறு] . . . .
10 ணல் மாப்பபாளமும் காவலம்புரிசை மெவிலிபங்கமும் விளைப்ப[ஞ்சா]றி-
11 டை வளைப்ப[ந்*]தூறும் கலைத்தக்கொர் புகழ் தலைத்தக்கொலமும் திதமாவ-
12 ல்வினை மாதமலிங்கமும் கலாமுதிர்க்கடுந்திறல் [இ]லாமுரிதெ[ச]மு[ம்]
13 தெனக்கலர்பொழில் மானக்கவாரமும் தொடுகடற்கா[வ][ற்]கடு-
14 முரட்(க்)கடாரமும் மாப்பொருதண்டால் கொண்[ட] கொப்பரகெச[ரி]-
15 வநரான உடையார் ஸ்ரீராஜெந்திரசொழதெ[த]வற்க்கு யாண்டு ௩௰[க] ஆவது [ஜய]-
16 ங்கொண்டசொழமண்டலத்து பெரும்பாணப[ாடி]
17 கரைவழி திருவல்லமுடை[ய*]வா(ா)ஜெல்லு[ர*]ர்க்கு வலங்கை . . .
18 நித்தவிநொததெரிந்த வலங்கைவெளைக் . . . . ஸாவிளக்கொன்றி [றகு]
19 விட்ட ஆடுதொண்ணூறும் திருவுண்ணு[ழி]கை உடையார்களும் . .
20 வசம்பிகளும் கைக் . . . . வநராக்ஷித்தவர் முட்டா-
21 மை செலுத்துவொ . . . . ஹெஸ்லுரர்-
22 ரக்ஷெ[3]||*

---

[1] The rest of the inscription is built in.

[2] About five to six lines are missing. The existing impression does not show any traces of them.

[3] The following six lines are engraved at the end of this inscription :—

1 ம் திருவல்லத்து வ . . . . ஹூர ஸ்ரீவ-
2 வநராக்ஷண ந் கெள . . . . . . து இப்படி
3 அறிவென் குண்டு . . . . முதக ர8-
4 வித்தனெந் இப்படி . . . . தெவர்க்கு
5 திருமெய்ப்பூச்சுக்கு வைத்த . . . . . .
6 லே இத்தெவர்க்கு திருவிள . . . . .

No. 341.

(*A.R. No.* 18 *of* 1890).

ON THE SOUTH, EAST AND NORTH WALLS OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருமாது புவிஎனும் [பெரு]மாதர் [யிவர் தன்] தெவியராக மிதொளிர் வெண்குடை யுயர்த்தி திண்கலி கடிந்துத் தன் சி[றிய]தாதையாகிய எறிவலி [கங்]கைகொண்டசொ[ழ]னைப் பொங்குதல் . . . சொழனென்றும் பொருமுரட் டன்றிருத்தம்பியர்தமுள் வென்றிகொ[ள்] மும்முடிசொழனை தெம்முனை ய[டு]திறற் சொழபாண்டியனென்றும் கொழிமன் னெடுகெழல் விரசொழனைத் தொல்புகழ்க் கரிகாலசொழனென்றும் பொருதிறல் வாள்வலித்தடக்கை மதுராந்தகனைச் சொழகங்கனென்றுந் தொள்வலிமெ[வு]தற் பராந்தகதெவனைச் சொளவயொத்திராஜனென்றுந் தயரத்தன்பொடு கருது காதலருளித் தலம்புக ழிராஜெந்திரசொழனை உத்தமசொழனென்றுந் தொத்தணிமுகையவிழலங்கல் முடிகொண்டசொழனை யிகல் [வி]ஜெயாலயனென்றும் புகர்முகத் தெழுயர்களிற்றுச் சொழகெரளனை [வார்][சி]லைச் சொழகெரளனென்றும் திண்டிறல்க் கடாரங்கொண்டசொழனைத் தினகரன் [கு]லத்து சிறப்பமர் சொழசன[க]ராஜனென்றுங் கனைக[டல்] படிகொண்ட பலபுக[ழ்*] முடிகொண்டசொ[ழ]னைச் சுந்தரசொ[*ழ]னென்றுஞ் செந்தமிழ் பிடிய விரட்டபாடிகொண்டசொழனை தொல்புவியாளுடை சொழகன்னகுச்சிய[ரா]ஜனெ[ன்*]றும் [பி]ன்னுந் தன் காதலர் காதலர் தம்மு[ள்] மெத[கு க]திராங்கனை கழல் மதுராந்தகனைத் தொல்படைச் சொழவல்லபனென்று[ம்*] மானச்சிலைக்கை[யொரா]னைச் சொ[வகக][1]

No. 342.

(*A.R. No.* 19 *of* 1890).

ON THE PANCHAPANDAVAMALAI ROCK NEAR ARCOT, WALLAJAH TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Published in *Epigraphia Indica,* Vol. IV, p. 137ff.

No. 343.

(*A.R. No.* 20 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE GARBHAGRIHA OF THE VASISHTHESVARA TEMPLE AT VEPPUR, GUDIYATAM TALUK, SAME DISTRICT.

1 . . . . கு சிறுமுறி [|*] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ம(ா)காமண்டலிசுர அரியஇராயவிபாடன் பாஷெக்கு தப்புவ இராயா கண்டன் ஸ்ரீவிரபொக்கண உடையர்க்கு இராக்ஷிதவருஷ பங்கினிமாதம் பதினலாந்தியதி முதல்

2 . . . . நூலாயம் சூலவரி சொடி நத்தவரி காத்திகை மாதஇர[ட்]டி மற்று இப்பற்றில் கொள்ளும் பலவரிகளும் பலஉபாதிகளும் இனிப் பிறக்கும் வரியும் உட்பட கட்டுக்குத்தகை ஆக ஆண்டு ஒன்றுக்கு

3 . . . . பதினஒன்றும் சிபாதம் தாங்கின மாத்துக்கு பன்னிரண்டில் ஒன்றும் கழித்து நின்ற முதல் கொள்ளக்கடவது ஆகவும் இது ஒழிந்து வெறு ஒன்றும் சொல்லக்கடவது அல்ல கிழ்த்தறிக்கு இதில் ஒன்று பாதி

4 . . . . தெவர் எழுத்து இவை கொயில்கணக்கு எதிரிலிசொழவரைராயர் எழுத்து பங்குனிமீ ௰௪ தியதி எதிரடை இட்டது [||*]

No. 344.

(*A.R. No.* 21 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE VIGHNESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருவாய்க்கெழ்வி மூன்றுகை ஸ்ரீமது இராசவிபாடன் வீரசம்ப-
2 ண உடையர்க்கு பராபவவருஷம் வ்ருஸ்சிகநாயற்று பூவ்வபக்ஷ(ஷ)த்-
3 து பஞ்சமியும் நாயற்றுக்கிழமையும் பெற்ற பூசத்து நாள் உடையார் ஸ்ரீவஸிஷ்டநா-
4 யகார் கொயிலில் தானதாரொம் குறுக்கை அரசபட்டன் விஷ்ணுநாதனுக்கு
5 கஜெரு[ய*]கவ்ருத்தியாக . . . . . பூமி கள்ளிகுளத்தி[ல்][2]

[1] The inscription stops only with this portion of the introduction of Parakēsarivarman Rājēndradēva.

[2] The inscription stops with this line.

No. 345.

(*A.R. No.* 22 *of* 1890).

South wall of the Anekatangapadam temple at Conjeeveram, Conjeeveram taluk, Chingleput district.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனை மன்னவர் இரியலுற்றிழிதரத் திக்கனைத்துந்தந் சக்-

2 கரனடாத்தி விஜயாபிஷெகம் பண்ணி வீரஸிம்ஹாஸநத்துப் புவனமுழுதுமுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு முப்பத்துநாலாவது தி[ருவாய்மொழிந்தருள] ஜயங்கொண்டசொழமண்ட-

3 லத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து ஆளுடையார் திருவநெகதங்காபதமுடைய மஹாதெவர்க்கு நித்தநிமந்தஞ் செலுத்துகைக்கு அந்தராயமுட்பட இறையிலி தெவதானமிட்ட நீர்நிலம் காஞ்சிபுரத்துத் தா[ணி]நிலத்துத் திருக்கற்றளிமஹாதெவர்கொயிலு-

4 க்கு வடக்கும் புத்தெரிக்குக் கிழக்கும் ராஜெந்திரசொழந்திருமதிளுக்கு மெற்கும் கிழ்புத்தெரிக்குத் தெற்கும் நடுவுட்பட்ட வடதாழம்பள்ளத்துடைப்புட்படத் தெற்கடைய இட்ட நிலம இருவெலியும் கல்லுவெட்டிக்கொள்கவென்று திருவாய்மொழிந்த

5 ருளப் பல்லவதரையர் கல்வெட்டுவித்தபடி ||-

No. 346.

(*A.R. No.* 23 *of* 1890).

On the north wall of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] களச[ங்]வற்ராது[1] பங்குனிமாதத்து ஒருநாள் ஜயங்கொண்[ட*]சொழமண்டலத்து எயில்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து ஆளுடையார் திருஅநெபதங்காஉடையநாயனர் கொவ்யி[2]த் (தாநத்)தாநத்தாரொம் காக்குநாயகன் ஆன கம்பத்தரசுபட்டனும் திருமஞ்சணமழகியான செங்கதிர்செல்லனும் வல்லநா-

2 யகன் ஆன நலகம்பட்டனும் இவ்வனைவரொம் இநாயநார் தெவதாநம் எங்கள் காணியான சிவச்சாலாபொகத்து இக்கொயில் கைய்க்கொளில்[3] வெணு[வு]டையாற்கும் ஆனைஉரித்தம[ர*]ராயற்கும் நாற்பத்தெண்ணாயிரப்பல்லவதரையற்கும் விட்ட குழி தூஉாம் இக்கொயில் தெவ(ா)ரடியாற்கு காணியாக அடைத்துகொள்ளவும் இந்த நாற்பத்-

3 தெண்ணாயிரபல்லவதரையற்கு விட்ட குஉாம் ஆக குழி ஆயிரத்து நால்னூறும் காணியாக விட்டொம் இவனைவொம் இவை கம்ப[த்*]தரசபட்டன் எழுத்து இவை செங்கதிர்செல்வர் எழுத்து இவை நல்லகம்(ப)பட்டன் எழுத்து உ

No. 347.

(*A.R. No.* 24 *of* 1890).

On the west wall of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனை மன்னவ[ரி-ரி]யலுற்றிழிதரத் திக்கனைத்துந் தன் சக்கர நடாத்தி விஜயாபிஷெகம்பண்ணி வீரஸிம்ஹாஸனத்து

2 புவனமுழுதுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு இருபதாவது திருவாய்மொழிந்தருள ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து ஆளுடையார் திருவநெகதங்காபதமுடைய மஹாதெவற்-

3 கு நித்தநிமந்தஞ் செலுத்துகைக்கு அந்தராயமுட்பட இறையிலி தெவதானம் விட்ட தாமர்க்கொட்டத்துத் தாமர்நாட்டுத் தாமரா[ன] நித்தவிநொதநல்லூர் ஊர்க்கு மெற்கு வடபாற்கெல்லை கணபதியார் கொயிலுக்கு தெக்கும் கிழ்பார்க்கெல்லை குமாரகொட்டத்து-

4 க் குழியை(ய்)யுற்று இதன் தெற்குக் காளிகொட்டத்தையுற்று இதன் தெற்குத் தூம்படியையுற்றும் தென்பாற்கெல்லை திருவிடையாட்டமான தூம்படிச்செறுவுக்கு வடக்கும் மெல்பாற்கெல்லை எரிகரை மண்பாட்டுக்குக் கிழக்கும் நடுவு உட்பட்ட உள்ளூர் வீமீஸ்வ-

5 ரமுடைய நாயனர் தெவதாநமான புலம் ஒன்றும் நீக்கி நடுஉள்பட்ட நீர்நிலம முவ்வெலி-[யிந் நிலம்]முவெலியும் கல்லிலும் செம்பிலும் வெட்டிகொள்கெ[வ]ன்று திருவாய்மலர்ந்தருள குலொத்துங்கசொழவரராஜராயன்

6 கல்லுவெட்டுவித்தபடி உ

---

[1] Read ஸம்வத்ஸரத்து.   [2] Read கொயில்.   [3] Read கொளரில்.

No. 348.

(*A.R. No.* 25 *of* 1890).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SABHANAYAKA SHRINE IN THE EKAMBRANATHA TEMPLE AT CONJEEVERAM.

1 ஸமஸ்த ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீமத் தெவைகாவலன் திருவணைகாவலன் வெதியர்காவலன் வீர-
கஞ்சுகன் புவனெகவீரன் சமரகொலாகலன் ஸகாப்தம் ௲௱௭௰௧கல் மெற் செல்லா-
நின்ற விரொதிவருஷம் அற்பசி௴ உ௰உ தி நம்முடைய பெராலெ புவனெகவீரன்
சந்தியாக ஒரு சந்திபூசையும் நம்முடைய மாத[ம்] பிறந்தநாள்தொறும் விஸெஷ
பூசையும் நடக்கும்படிக்கு அமுதுபடி கறியமுது இலையமுது அடைக்காயமுது திருப்-
பரிவட்டம் சாத்துப்படி திருவிளக்கு உட்பட்ட வெண்டும் நித்யநெய்வெத்யங்க-

2 ளுக்கும் தெவதானம்ஆக நாம் விட்ட பாண்டிமண்டலத்து வீரநாரயணவளநாட்டுச் சமர-
கொலாகலநல்லூர் உடையார் ஏகாம்பரநாதனுக்கும் நாச்சியார் காமாக்ஷிக்கு[ம்] புவ-
னெகவீரநல்லூரும் விட்டு இவ்வூர்களுக்கு உரித்தான பெருநான்கெல்லைக்கு உட்ப-
ட்ட நன்செய் புன்செய் நத்தம் நத்தப்பரப்புக் குளம் குளப்பரப்பு மெல்நொக்கிய மரம்
கிழ்நொக்கிய கிணறு பாசிப்பாட்டம் வெட்டிப்பாட்டம் பஞ்சுபீலி சந்துவிக்கிறகப்-
பெறு இலாஞ்சினைப்பெறு செக்கிறை தறியிறை தட்டொலி தட்டார-

3 ப்பாட்டம் வி[க்கி]ரஉபதி பொன்வரி மற்றும் எப்பெற்பட்ட ஸர்வஸ்வராஸ்யும் உட்பட
உடையார் ஏகாம்பரநாதனுக்கும் நாச்சியார் காமாக்ஷிக்கும் தெவதான இறையிலி ஆக
விடும்படிக்கு மிழலைக்கூற்றத்து அம்மான் நீலங்கரையர் உடன் கற்பிக்கையில் இம்மரி-
யாதியிலெ உடையார் ஏகாம்பரநாதனுக்கும் நாச்சியார் காமாக்ஷிக்கும் புவனெகவீரன்
சந்தியாக ஒரு சந்திபூசையும் மாதம் பிறந்தநாள்தொறும் விசெழபூசையும் நடக்கும்-
படிக்கு அமுதுபடி கறியமுது நெய்யமுது சாத்துப்படி திருப்பரிவட்டம் திருமாலை
திருவிளக்கு உட்பட்ட நெய்வெத்யங்களுக்கும் நாம் தெவதானம் ஆக

4 விட்ட சமரகொலாகலநல்லூற்கும் புவனெகவீரநல்லூற்கும் கடமை காணிக்கை விநிவொ-
கம் பாசிப்பாடம் வெடிப்பாடம் பஞ்சுபிலி சந்துவிக்கிறகப்பெறு இலாஞ்சினைப்-
பெறு செக்கிறை தறியிறை தட்டொலி தட்டார்ப்பாட்டம் வி[க்கி]ரஉபதி பொன்-
வரித்[1]தருவறுஆனஅச்சுக் காரியஆராட்சி மற்றும் எப்பெற்பட ஸர்வஸ்வராஸ்யும்
நம் வாசற்கணக்கிலும் கழித்து சந்த்ராதித்தவரை செல்ல ஸ[ர்வ]மான்னியம் ஆக
நடக்கும்படிக்கு கல்லிலும் செம்பிலும் வெடிக்கொள்ள கற்பித்தொம் இம்மரியாதி-
யிலெ கல்லிலும் செம்பிலும் வெடிக்கொள்ளவும் அழகர் திருவுள்ளம்[||*]

No. 348-A.

IN THE SAME PLACE.

1 அடிகையலை முன்னுளி லாடகக்குன்றிட வடு மறைந்துபொயும் மறையா முடுகு சமர
மாற்றொர் தொழுந் திருமால் மாவுதைப்ப வெல்வழுதி தொற்றொடிப்பொன சுவடு

2 மாலாக்கி யிந்திரையைத் திருத்தொள் வைத்து வையமொரு கொலாற் புரந்தருள மாவிலி
வாணன் நன்கொற்றவடிவெலாற் றுரப்புண்டபின் விரமாறன் வெகுண்டு ப-

3 ண்டு காலாற்குடித்த கடற் கண்களால் விழக்கண்டனமெ[||*]ஏற்றூர்க் கிடாதாரில்லை யெ-
ன்பதின[றி]ந்தெஞ் சிற்றத்திருமால் செருவெற்க மாற்றிலாப் பொன்னியான் சென்-

4 னி கொடிப் பள்ளியான் செரமான் வென்னியான் கொற்கையார் வெந்து வ

No. 349.

(*A.R. No.* 26 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

Published in *Indian Antiquary*, Vol. XXI, p. 197ff.

No. 350.

(*A.R. No.* 27 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] சகரயாண்டு ௲௱௮௰௭ பெற்ற திரிபுவனச்சக்கரவதிகள் ஸ்ரீவிசைய-
கண்டகொபாலதெவர்[க்*]கு யாண்டு ௰௬ வது ஸிம்ஹநாயற்று சுவாரவக்ஷத்து திரதீ-
யையும் சனிக்கிழமையும் பெற்ற உத்திராடத்துநாள் ஜயங்கொ-

2 ண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரம் காஞ்சீபுரத்து உடையார் திருவெக-
ம்பமுடையநாயனார் திருமுன்பு திருநந்தாவிளக்கு சந்திராதித்தவரை எரிவதாக
புலியூற்கொட்டத்து உகும்பில் வல்லங்கிழான் பள்ளிகொண்டான் கொயிற்பிள்ளை-

[1] Read தருவது.

3 வைத்த திருநன்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு (ஒன்று) விட்ட பால்பசுப் பத்தும் சினைப்பசு பத்தும் பொலிமுறைநாகு பன்னிரண்டும் ரிஷபம் ஒன்றும் ஆக உரு முப்பத்துமுன்றும் கைக்கொண்ட திருநன்தாவிளக்குக்கும் திருவெகம்பக்கொனும் காக்குநாயகக்கொனும்

4 தெவகள் சுன்திரக்கொனும் இவ்வனைவொம் இப்ப[சு] கைக்கொண்டு நாள் ஒன்றுக்கு திருவெகம்பநாழியா லளக்கும் நெய் உழக்கும் தயிரமுது நாழியும் திருநன்தாவிளக்கால் வந்த தெவைகளும் சன்திராதித்தவரை செலுத்தக்கடவொமாக-

5 ச் சிலாலெகை பண்ணிக்குடுத்தொம் இவ்வனைவொம் இவை திருவெகம்பக்கொன் எழுத்து இவை காக்குநாயககொன் எழுத்து இவை தெவகள் சுன்திரக்கொன் எழுத்து இவை மலையக்கொன் எழுத்து[||*]

No. 351.

(*A.R. No.* 28 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE NAYAR-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீமன் மஹாமண்டலிஸ்வரன் ஹரி[ர]ாயவிபாடன் இந்துராயசுரத்தா[ண*]ன் பாஷெக்குத் தப்புவராயர் கண்டன் வசுவத்ராதிபதி ஸ்ரீவிரபொக்கணஉடையர் குமார[ர்] கம்பணஉடையர் சஜ்ஜிங்கி இராமாதெவி[அ]வ்வையர் பாலுடையர்க்கு உதகம் பண்ணிக்குடுத்த ஆநந்தவ[ரு*]ஷம் ஆடிமாதம் ௰[எ திய] ஆஷாடவகுளவசுவதி ஶுக்ரவாரமும் பெற்[ற] நாள் ஸ்ரீமது-

2 விட்டப்பகள் பால்உடையர்க்குக் குடுத்த தன்மசாதனம் குடுத்தபடி அவ்வைகள் காஞ்சிபுரத்தில் உடையார்கொயில் நாச்சியார்கொயில் மற்றும் இவ்வூரில் திருமாலை திருவிளக்குச் சத்திரங்களுக்கும் உடையர் திருபப்ப[டி] உதகம்பண்ணிக்குடுத்த ஊற்றுக்காட்டுக்கொட்[ட]த்து அநுதிபாழா[ய்]க்கிடந்த ஊர் இராமாதெவிஅவ்வையர் பெரால்க் கட்டி-

3 ன இராமசமுத்திரம் என்கிற எநுதிபூதூரான எகாம்பரநாதநல்லூ(ர)ர் ஒன்றுக்கு மாடை நூற்றுமுப்பத்துமூன்றும் எயிற்கொட்டத்து மும்முடி அரசர் கிலாரத்தில் ஜீவிதத்தில் வாங்கின தளியிலார் காரைஊர் ஒன்றுக்கு மாடை நூற்றுநாற்பதும் சிறக்கு மல்லாறட்டி ஜீவிதத்தில் வாங்கின திரு[வாய்]ப்பாடி ஊர் ஒன்றுக்கு மாடை பத்தும் ஆக மாடை இரு-

4 நூற்றுஎண்பத்துமூன்றுக்கும் காஞ்சிபுரத்தில் உடையார் திருவெகம்பம்உடையநாயனர் கொயிலுக்கு இராமாதெவி அவ்வையர் பெரால் பண்ணின காக்குநாயகவிளாகமான சிங்காரத்தொப்பு ஒன்றுக்கு பொன் பத்தும் பணம் இரண்டும் ஆக ஊர் மூன்றுக்கும் தாநமாந்யம் சுங்கம் உபையமார்க்கம் புறம்பு ஆகச் சகல பொ-

5 ன்வரியும் நெல்ஆயம் இடைத்துறை செக்குக்கடமை வெட்டிவரி திருப்புதியிது எரியின் விற்பணம் தளை[ய]ாரிக்[க]ம் கல்லெருது நற்கிடா [அ]ரிசிகாணம் கைவிலைகாணம் நிதி நிக்ஷெபம் ஜல பாஷாணம் ஸர்வஉபாதிகளும் உட்பட தன்மங்களுக்கு வெச்சத்துக்கு செல்லு மாடை உள் எதி[ரி(டு]த்திக்கொள்ளுவது இப்படிக்கு இராமாதெவிஅவ்வையர் பெ-

6 பரில் நடக்கும் சத்திரங்களும் ஸ்தாநமாந்யங்களும் உதகபூர்வமாகச் சந்த்ராதித்யவரையும் நடத்திக்கொள்ளக் குடுத்தொம் இவை வ்யாதி விட்டப்பகள் எழுத்து உ

No. 352.

(*A.R. No.* 29 *of* 1890).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE INNER PRAKARA OF THE KAMAKSHI TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஶக்த்ராவொகெ ஶகாஷ்டெ வரிணக்ஷி ஶர்வெ ஸ்ரீ ரஶ்வா -
2 ஷாடிரெஷெ ஶர்வெஜ்ஜ வக்ஷெ தஶந்ரம் ரவிஸர்தவிவஷெ தித்ர -
3 ஷெ ஜெஜத்ரெதஜாஃ || காஞ்ச்யாம் கந்யாணஶொஹீ ஹரிஹர -
4 நூவதி[ஃ*] வ்ராணவஸ்த[ஃ*] வ்ரஜாநாம் காமாக்ஷ்யாஃஸ்ரீ ரவிகாந[ம்*] வ்யதஸ்த
5 ஸர்வராஜ்ஞொ நியிஷ்ணாஶ்ரவஷ்ட் =

No. 353.

(*A.R. No.* 30 *of* 1890).

LEFT OF THE ENTRANCE INTO THE ULAGALANDA-PERUMAL TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகாப்தம் மேல் வ்யயஸம்வத்ஸரஂ செல்லாநின்றது சகலலொகசக்ரவத்தி ஸ்ரீ ராஜநாராயணன் சம்புவராய[ர்*]க்கு யாண்டு [illegible] வ்ருஷ-
2 கா[ய*]ற்று ஶவாரவக்ஷத்து வஷமியும் சநிக்கிழமையும் பெற்ற புனர்பூசத்துநாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயில்க்கொ-
3 ட்டத்து எயில்நாட்டு ஆற்பாக்கத்து ஆற்ப்பாக்கிழான் பெருங்கருணை ஆளன் திருவெங்கடமுடையான் காலிங்கராயனென்
4 இமண்டலத்து காலியூர்கொட்டத்து வில்ப்பெட்டுநாட்டு அகரம் செவான்மெடான நமரீஸ்வரசதுர்வ்வேதிமங்[ங்*]கலத்து வெ-
5 தாத்யாநம் பண்ணுவிக்கு உபாத்யாற்கு வெதவ்ருத்தியாகி இவவகாத்து மஹாஜனத்தின் பக்கல் நான் கொண்டு
6 வெதவ்ருத்தியாக விட்ட காசெக்ஷத்ரங்கள் இவ்வூர் நடுவில்தெருவில் கிழ்சிறகில் தெற்கடைய மனை எழுரை நீக்கி
7 இதந் வடக்கு மனை அரையு[ம்*] இவ்வூர் கீழ்கழனி கிழாநடிவதிக்கு கிழக்கு சொழகுலநாரா[ய]ணவாக்காலுக்கு
8 தெற்க்கு முதல் கண்ணாற்று நாலாம் சதிரத்து நிம்ப[டி]யாநென்று பெருடைய நிலம் உ[illegible]ல் முன்னுள் ளுக் இவர்ப[க்]க-
9 ல் பாநீயவ்ருத்திக்கு கொண்டு விட்ட நிலங்கலந்தவாற்றால் நிலம், [illegible] நீக்கி வெதவ்ருத்தியாக நிலங்கல[ந்]வாற்[று]ல்-
10 கொண்ட நில [illegible] ம் இவ்வாக்காலுக்கு வடக்கு முதல் கண்ணாற்று மு[ன்*]றும் சதிரத்து முடொக்கி என்று பெருடைய-
11 . . . . . [illegible]ம் இவ்வாய்க்காலுக்[கு] வடக்கு இரண்டாம் கண்ணாற்று இரண்டாம் சதிர[த்*]து பக்[க]ன்குண்டில் என்று பெருடைய நிலம் ச[illegible] சின்னம் இதில்-
12 முன்னுள் நான் இவர்கள பக்கல் பாநியவ்ருத்திக்கு நிலங்கலந்தவாற்றால் கொண்டு விட்ட நிலம் [[illegible]] சின்னம் நீக்கி நில[ங்க]லந்தவாற்றால் கொண்ட நிலம் [illegible] சின்-
13 னமும் இவூர் தெற்க்கில் ஆற்றஙகரைஇல் தலைஈட்டு கொல்லையில் முன்னுள் நான் இவர்கள் பக்கல் பாநீயவ்ருத்திக்கு கொண்ட கொல்லைஉடனெ செர மெல்அரு-
14 கெ கொல்லை நிலம் சாம் ஆக மனை அரையும் நிலம் [illegible] சின்னமும் கொல்லை[நிலம்] சாம் இமஹாஜநத்தின் பக்கலிலெ கொண்டு இவகாத்து வெதா-
15 த்யாநம் பண்ணுவிக்கும் உபாத்யாயற்க்கு சந்த்ராதித்தவரையும் செல்லுவதாக விட்டென் ஆற்பாக்கத்து ஆற்ப்பாக்கிழான் பெருங்கருணை ஆளன்
16 திருவெங்கடமுடையான் கா[லி]ங்காராயனென் இவை ஆற்ப்பாக்கிழான் பெருங்கருணை-ஆளன் திருவெங்கடமுடையான் காலிங்கராயன் எழுத்து
17 இ[ப்ப]டிக்கு இவை வரந்தூர்ஸ்ரீ[ந]ரஸி[ம்*] [ஹ]மூர்த்திபட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை சுரசாரம்பி சிங்கப்பிரான்பட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை
18 காரம்பிச்செட்டு சீரங்கநாதபட்ட ஸொமயாஜி எழுத்து இப்படிக்கு இவை . . . . . [தி]ர்த்த ஹரபட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை
19 சொட்டை தாமொதரபட்டன் எழுத்து மஹாஜனங் பணியால் இவகாத்து ஊர் கணக்[கு] வெள்ளரும்பாக்கமுடையான் காமாண்டை எழுத்து இப்படி-
20 க்கு இவை பொற்கொயில் ஆசாரி எழுத்து [||*]

No. 354.

(*A.R. No.* 31 *of* 1890).

ON THE WEST WALL OF THE SECOND PRAKARA (RIGHT OF ENTRANCE INTO THE GOPURA) OF THE ARULALA-PERUMAL TEMPLE AT LITTLE CONJEEVERAM.[1]

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஹரியண உடையர்க்கு செல்லாநின்ற ஶகாப்தம் [illegible] மெல் செ[ல்*]லாநின்ற [illegible]
2 ஆநிமாதம் [illegible] திகதி [illegible] ஶநிவார[illegible]ம் [illegible] நாள் [illegible] சங்கரசர்
3 மகநார் தெ[வ]ரசர் பெருமாள் அருளாளநாத(ன்)றுக்கு திருநு(ன்)தாவிளக்குக்கு குடுத்த கன்றுதாய்பசு [illegible]

[1] The situation of the inscription is more clearly given here than in the list of the Annual Report, where it is rather vague.

No. 355.

(*A.R. No.* 32 *of* 1890).

ON THE LEFT WALL OF THE OUTERMOST GOPURA IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகாப்த ௲ருஎ ன் மேல் செல்லாநின்ற கால-
2 யுக்தவருஷத்து மார்கழிமாத[ம்] உ திடு பூர்வபக்ஷத்து ஸப்த-
3 மியு[ம்*] ஞா[யி]ற்றுக்கிழமையும் பெற்ற சதயத்து நாள் ஸ்ரீமந்மஹாமண்ட-
4 லேஶ்வர அரிராயவிபாடன் பாஷைக்குத்தப்புவராயர்கண்டன் பூர்வ-
5 தக்ஷிண பஶ்சிமோத்தரஸமுத்ராதிபதி ஸ்ரீவீரஹரியண உடையர் காஞ்சீபுரத்தில்
6 பெருமாள் கொயிலில் வெடிமேத்திலிருக்கிற ஸ்ரீமத்வாமோஹஸவநிவராஜ-
7 காவாயருளான ஸ்ரீவெதெநாஸாமாஸ்ரீபாதங்களுக்கு மப்புற ஷி . . .
8 . . . து[க்]கு குடுத்த யஜ்ஞோபாஸம் நிர்வளூர்நாட்டில் முன்பு பொதக்கிழார் ஸி-
9 த்ர[ஸ]ற்க்குக் குடுத்திருந்த [கா]ணவந்நோணம் பொன் அ௰உ-ம் ப அ-ம் பொன் எண்-
10 பத்திரண்டுக்கும் பணம் எட்டுக்கும் ஆன இதுப்பைப்பட்டறமம் உதகபூர்வ-
11 யஜ்ஞோடாநமாக இவ்வூர் வகாஸ்லீமை சக்ஷமொமதெஜஸ்லாமே நியிநிகெஷ-
12 வக[க்ஷி]ணிருமாதிஸிஐஸாத்ருஜபவாஷாணஸஹ ஸஜ்ஜமாநு-
13 மாக ஶுவந்தராதுஸ்லாயியாக குடுத்தொம் ஶாஹமேஷா உ
14 [ஷா]ன[ஸ]ாநு பூர்வஸ்ரியாதி நடத்திகொள்ளவும் இந்த தன்மத்துக்கு கெடு[தி]-
15 [னை]த்தவர் கெங்கை கரையில் ஆயிரம் கபி(ல்)லைபசுவைக் கொன்[ற]-
16 வன் பாவம் கொள்ளக்கடவன் உ

No. 356.

(*A.R. No.* 33 *of* 1890).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE TAYAR-SANNIDHI IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மஹாமண்டலெஶ்வரன் ஹரிராயவிபாடந ஸ்ரீமேகா வாக்கணஉடைய[ர்] [கு]மார வீ[ர]கம்பணஉடையர்க்கு செல்லாநின்ற ஶகாப்த தூஉாஅ௰அ ல் மெல் பராபவ-
2 ஸம்வத்ஸரத்து கு[ம்*]பநாயிற்று பூர்வபக்ஷத்து ஏகாதஶியும் வியாழக்கிழமையும் பெற்ற பு[ண]ர்பூசத்துநாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஊற்றுக்காட்டு-
3 க்கொட்டத்து நகரம் காஞ்சீபுரத்து திருவத்தியூர் நின்றருளிய பெருமாள் அருளாளப்-பெரும[ா]ள் கொயிலில் ஒ[றிற்]குறு தாதிச்சிகளில் தும்மாண்டி அக்கச்சி மகள் முதலி-யர் நாச்சியார் ஆன
4 எல்லாந்தலையானபெருமாள்தாதியென் என்னுடைய காணிஆட்ச்சி[ஆ]ன பெருமாள் அருளாளப்பெருமாள் கொயிலில் திருப்புறக்கொளை[ட]பில் கீழைதிருவாசலுக்கு கிழக்கு கொ-
5 க்கின மெ[ற்]றொக்கின திருவீதியில் நடுவிற்றுண்டத்[து*] கீழ்தலையில் தென்[சிற]கில் திருவீதிக்கு தெற்கு தென்பாற்கெல்லை இவ்வூரில் வ்யாபாரிகளில் நெற்குப்பை உடை-யான் திரு[ந]ட்டன் ஶிவஸஹஸ்[ஸ்]-
6 ரமுடையான் பக்கல் ஸ்ரீஇராமதீர்த்த ஸ்ரீபாதங்கள் கொண்டுடைய மனையில் வடக்கில் செங் . . . . . . [க்கு] வடக்கும் மெல்பாற்கெல்லை . ன்உடையபக்கல் ஸ்ரீஇராமதீர்த்த ஸ்ரீபாதங்கள் கொண்டுடை-
7 ய மனைக்கு கிழக்கு கீழ்பாற்கெல்லை திருவிதிக்கு மெற்கு இந்த நாற்பாற்கெல்லைக்கு நடுவு-[பட்ட மனை] கொல் இரண்டும் கொள்வாருளரொ என்று கூற இம்மொழி கெட்டு எதிர்மொழி கொடுத்-
8 தொன் குலவஸ்த்ரவ்யவஹாரத்து ஹாஸ்ராஜமொதரத்து அண்ணர் கொப்பண்ணங்கள் பி[ள்]-ளைகளில் ஐய்யண்ணங்களென் விலைக்குறித்தால் (கொள்)கொள்வென் என்று கூற முற்கூறிய
9 முதலியர்நாச்சிஆன எல்லாந்தலையானபெருமாள்தாதியும் பிற்கூறிய அண்ணர் [கொ]ப்ப-ணங்கள் மகனர் ஐய்யணங்களும் எம்மில் இசைந்த விலைப்பொருள் அ-
10 ன்றுடு நடக்கும் வாசிப்படா நற்ப௱ உ௰ இப்பணம் இருபத்துஎழுக்கும் இந்த மனையும் [மனை]ப்படப்பையும் மாமும் கிணறும் வி[லை] ஆவது ஆகவும் இதுவெ பொருள்-மா[வ]று-

11 திப் பொருட்செலவொலை ஆவதாகவும் இந்த மனைக்கு ஒரு கலனும் இல்லை கலனுள்- வாய்த் தொற்றுப்படில் நானெ திர்த்துகுடுக்க [க*]டவெனாகவும் இந்த மனை இவர்க்கு விற்று ஒற்றி

12 வ்யதிரஹஸ்தாயதானதன்[ம*]ங்களுக்கும் மற்றும் எப்பெர்ப்பட்ட ஸகல வ்யாவ்ருத்திகளுக்கும் [உரி]த்தாவதாகவும் இப்பணம் இருபத்துஏழும் காட்ட எற்றி கிழிகைச்செலவற ஆவணக்களரி-

13 யெ கை[க்*]கொண்டு இந்த மனையும் மனைப்பட[ப்*]பையும் மரமும் கிணறும் விலைக்கு விற்று பொருளுற கை[க்*]கொண்டு விற்று விலைப்ரமாணம்பண்ணி குடுத்தெள் அண்ணர் கொப்ப-

14 ணங்கள் பிள்ளைகளில் ஐ[ய்*]யணங்களுக்கு முதலியர்நாச்சி ஆன எல்லாந்தலையானபெரு- மாள்தாதியென் இப்படிக்கு இவை முதலியர்நாச்சி ஆன எல்லாந்தலையானபெரு- மாள்தாதி எழுத்து

15 இப்படிக்கு இவை அருளாளநாதன் . . . ராயன் எழுத்து [||*]

No. 357.

(*A.R. No.* 34 *of* 1890).

ON THE EAST WALL OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. IV, p. 145 ff.

No. 358.

(*A.R. No.* 35 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] சகரயாண்டு ௲அ௱எ பெற்ற திரிபுவனசக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிசையகண்ட- கொபாலதெவற்க்கு யா[ண்*]டு [௰௬]ஆம் ஸி[ம்*]ஹநாயிற்று ஸ்வரவக்ஷத்து த்ரதி- யையும் [சனி]க்கிழமையும் பெற்ற உத்திரட்டாதிநாள் ஜயங்கொண்டசொழ- மண்டலத்து எயிற்கொட்டத்[து] காஞ்சிபுரத்து திருவத்தியூர் நின்றருளிய அருளா- ளப்பெருமாளுக்கு

2 புலி[யூ]ர்க்கொட்டத்து உகும்பி[ல்] வல்லங்கிழான் பள்ளிகொண்டான் கொயிற்பி[ள்]ளை வைத்த திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட பா[ற்பசு]ப் பத்தும் சினைப்பசுப் பத்தும் பொலிமுறைநாகு பன்னிரண்டும் ரிஷபம் ஒன்றும் ஆக உரு முப்பத்துமுன்றுக்கு நாள் ஒன்றுக்கு அளக்கும் அ[ரி]யென்ன வல்லா நாழியால் நெய் உழக்கும் தயிர்அமுது நாழியும் சந்திரா-

3 [தி]த்தவரை செலுத்தக்கடவர்களாக திருநந்தாவிளக்குக்குடி சொலைக்கொனும் அசைந்- தான் பெரியபெருமாளும் ஆவுடைக்கொனும் பழுமடைக்கொன் தாமொதரக்கொனும் வசமாக [விட்டு] சந்திராதித்தவரை செலுத்துவார்களாகச் சி[ல]ாலெகை பண்ணிக்- குடுத்தொம் பெருமாள்கொயிற் தானத்தொம் இவை கொயிற்கணக்[கு] [சி]யபுரமு-

4 டையான் அணிந்[தா]ன் அரு[ளா]ளன் அ[ருளாள]ப்பிரியன் எழுத்து ||உ

No. 359.

(*A.R. No.* 36 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ஶகரயாண்டு [௲]௱அ௰எ பெற்ற திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிஜய- கண்டகொபாலதெவர்க்கு யாண்டு ௰௬ வது மிதுனநாயற்று ஸ்வரவக்ஷத்து த்ரயொ- தசியும் சனிக்கிழமையும் பெற்ற ரொசணிநாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயி[ற்]கொட்டத்து-

2 க் காஞ்சிபுரத்து திருவத்தியூர[நி]ன்றருளிய அருளாளப்பெருமாளுக்கு மலைமண்டலத்து நாயக்கன் மாநிலைநல்லூர்த் துப்பன் துப்பநாயக்கன் வைத்த திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட பாற்பசு பத்தும் சினைப்பசு(ம்) பத்தும் பொலிமுறைநாகு பன்னி- ரண்டும் ரிஷபம் ஒன்றும் ஆக உரு முப்பத்து மூன்றும்

3 திருநந்தாவிளக்குக்குடி அசைந்தான் பெரியபெருமாள் கைக்கொண்[டு] நாள் ஒன்றுக்கு அரியென்னவல்லாநாழியாலெ உழக்கு நெய்யும் தயிரமுது நாழியும் இத்திருநந்தா- விளக்கால் வந்த கொ[யில்]தெவைகளும் சந்திராதித்தவரை பொக்கறுப்பாக சிலாலெகை பண்ணிக்குடுத்தொம் பெருமாள்கொயில்த் தானத்தொம் இத்திருநந்தா-

4 விளக்கு திருமுன்பு எரிய வைத்த இரண்டு நிலைத் திருக்குத்துவிளக்கு ஒன்றினால் எடை சாடும் இவை கொயிற்கணக்குச் சியபுரமுடையான் அ[ணி]ந்தான் அருளாளன் அருளாளப்பிரியன் எழுத்து ||உ

No. 360.

(*A.R. No.* 37 *of* 1890).

LEFT OF ENTRANCE INTO THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீமந் மஹாமண்டலெ[சு]வரந் ஹரியராயவிபாடன் பாஷைக்குத்தப்புவ-ராயர்கண்டன் மூவராயர்கண்டன் கண்டநாடு கொண்டு கொண்டநாடு குடாதான் பூர்வ்வதக்ஷிணபஶ்சிமஉத்தர ஸமுத்ரநாயகன் இராஜாதிராஜந் இராயபரமெஸ்வரந் வெசவெட்டைகண்டருளிய ஸ்ரீவீரப்ரதா[ப] தெவராயமஹாராயர் குமாரர் மல்லிகார்ஜுநதெவமஹாராயர் ப்ருதிவீ[ரா]ஜ்யம் [ப]ண்ணி அருளாநின்ற ஸகாப்தம் ௲௩௱௮௰௭ ன் மெல் செல்லாநின்ற பா[ர்த்தி]வஸம்வத்ஸரத்து வ்ருஸ்சிகநாயற்று பூர்வ்வபக்ஷத்து பஞ்சமியும் [ஞா]யற்றுக்கிழமையும் பெற்ற கார்த்திகை நாள் செயங்கொண்டசொழமண்டலத்து திருவத்தியூர்நின்றருளிய அருளாளப்பெருமா-ளுக்கு தளிகைச்சிறப்புக்கு பொலிஊட்டாக திருப்பதியில்

2 ஸங்கர்ஷணகொத்திரத்து சொட்டை தொ[ழு]ப்பய்யங்கார் புத்ரன் திருவெங்க-டயங்கார் இவரிட புத்ரன் குமாரதாத்தயங்கார் பெருமாள் அருளாளநாதன் கொயில் தாநத்தாரில் தொத்திரஇராமானுஜகொவிந்தபட்டர் அருளாளப்பெருமா-ளென் இவர்கையில் பொ[லி]யூட்டாக பற்றிக்கொண்ட ப ௪௱ இப்பணம் நானூற்-றில் பலிசை கொண்டு நாள் ஒன்றுக்கு அரியெனவல்லாமரக்காலால் அமுதுபடி குறுணியும் நெயமுது கறியமுது உப்புஅமு[து மி]ளகுஅமுது தயிரமுதும் கரும்பும் இட்டு நடத்திவரக்[க]டவெனாகவும் அமுதுசெய்தருளின ப்ரஸாதம் குறுணி இதில் சிறப்புக்கட்டளை பண்ணினவர் விழுக்காடு [நா]லில் ஒன்றுக்கு வரும் பி[ர*]சாதம் இருநாழி நிக்கி நின்ற ப்ரஸாதம் அறுநாழியும் நானெ அனுபவித்துக்கொள்ள-

3 [க்கட] . . . . [ண்மநா]னூறும் கைக்கொண்டு பொலி ஊட்டாக [த]ளிகைச்சிறப்புக்கு அமுதுபடி குறுணியும் இதுக்குபட வெஞ்சனம் சந்த்ராதித்த-வரையும் நானெநடத்திப்பொகக்கடவெனாக சம்மதித்து [ஸி]லாஸாஸநம் பண்ணிக் குடுத்தென் பெருமாள் ஸ்ரீபண்டாரத்துக்கு ஸ்ரீராமாநுஜகொவிந்தபட்டர் அருளா ளப்பெ[ரு*]மா[ளெ]ன் இவை இராமானுஜகொவிந்தபட்டர் அருளாளப்பெருமாள் எழுத்து இப்படிக்கு இந்த ஸிலாஸாஸநம் எழுதினமைக்கு கொயிற்கணக்கு திரு[நின் றவூ]ருடை[யான்]தி[ரு]வத்தியூர் வியா[பாரி] எழுத்து[||*]

No. 361.

(*A.R. No.* 38 *of* 1890).

ON THE EAST WALL OF THE ABHISHEKA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ஸகாப்தம் ஆயிரத்தொருநூற்று எண்பத்திரண்டின்மெல் செல்லாநின்ற சகலபுவனச்[ச]க்கரவத்திகள் ஸ்ரீகொப்பெருஞ்சிங்கதெவற்கு யாண்டு ௰அ வது வ்ருஸ்சிகநாயற்று அபரபக்ஷத்து ஏகாதசியும் ஞாயற்றுக்கிழமையு . . . .[1] . . .

2 சொழமணடலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்துத் திருவத்தியூர்நின்றருளிய [அ]ருளாளப்பெருமாளுக்கு மலைமண்டலத்து வியாபாரிகளில் காவல்ச்செரிக் கண்டன் [இ]யெக்கன் ஆன இராசராசச்சபை . . . .

3 விளக்கு ஒன்றுக்கு இவர் விட்ட பாற்பசு ௰ ம் சினைப்பசு ௰ ம் பொலிமுறைநாகு ௧௨ ம் ரிஷபம் ௧ ம் ஆக உரு ௩௩ இவ்வுரு முப்பத்துமூன்றும் பெருமாள்கொயில் தானத்-தொம் கைக்கொண்டு இப்பசுக்கள் . . . .

4 த்தஸாமத்திலெ செல் பாலாக அமுது செய்தருளக் கடவதாகவும் இச்சக்கரவத்திகள் திருநந்தா விளக்கு ஒன்றுக்கு அரியென்னவல்லாநாழியாலெ நாள் ஒன்றுக்கு உழக்கு நெய்யாக வந்த நெய் . . . .

5 நந்தா விளக்குத் திருமுன்பு சந்திராதித்தவரை எரியும்படி பண்ணக்கடவதாகச் சம்ம-தித்து ஸிலாலெகை பண்ணிக்குடுத்தொம் பெருமாள் கொயில்த் தானத்தொம் இப்-படிக்கு ஸ்தானத்துக்கு . . . .

No. 362.

(*A.R. No.* 39 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME MANDAPA.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீமந் மகாமண்டலெசுரந் அரியராயவிபாடந் பாஷைக்குதப்புவராயர்-கண்டந் மூவராய[ர் கண்டந் கண்ட]நாடு கொண்டு கொண்டநாடு குடாதாந் பூர்வ்வதக்ஷிணபஶ்சிமஉத்தரஸமுத்ராதிபதி ராசாதிராசந் ராசபரமெசு[ர]ந் கஜவெட்டை கண்டருளிய ஸ்ரீதெவராயமஹாராயர்குமாரர் ஸ்ரீவிருபாக்ஷதெவமஹா-ராயர் ப்ரு[தி]விராஜ்யம் பண்ணி அருளா[நி]ன்ற ஸகாப்தம் ௲௩௱௯௰௨ ன் மெல்

---

[1] The inscription is built in at the right end by the *balipitha*.

செல்லாநின்ற விக்ருதிஸம்வத்ஸரத்து மகரநாயற்று அ[ப]ரபக்ஷத்து அமாவாஸ்யையும் ஆதித்யவாரமும் பெற்ற திருவெ[ா]ண[த்]து நாள் அ[ற்]த்தஉதையபுண்யகாலத்திலெ ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஊற்றுக்காட்டுக்கொட்டத்து திருவத்தியூர்நின்ற-

2 ருளிய அருளாளப்பெருமாளுக்கு ஸ்ரீமது உஹாஉஜெஸ்வர வெசவாடை நியாயம்(க்) கற்பித்தமாதவவ[ர்ம்மர் ஸ]ந்ததி கண்டமராஜர் வல்லவராஜாவின் குமாரர் தர்ம்மராஜர் தம்முடைய பெராலெ மூன்று தளிகைச் சிறப்பு அமுதுசெய்து அருளும்படிக்கு அமுதுபடிக்கும் படிவெஞ்சனத்துக்கும் நடக்கும்படிக்கு தம்முடைய நாயக்கத்தனமான சளுக்கிபற்றில் விட்ட கு[ச]பட்டு ஊர் ஒன்று இந்த ஊரில் தானியவற்கம் பொன்வற்கம் மற்றும் ஞனவகையிலும்பிறந்த முதல் கொண்டு இ[ம்]மூன்று தளிகைக்கும் அமுதுபடியும் படிவெஞ்சனமும் நடத்திவரக்கடவதாகவும் அமுதுசெய்தருளின வ்யவா-

3 தத்திலெ திருனந்தவனம் பயிற்ச்செய்கிற ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களுக்கு அறுநாழி வ்யவாதம் பெறக்கடவர்களாகவும் [இதர்ம]த்துக்கு அகிதம் ப[ண்*]ணினவர்கள் கெங்கைக்கரையில் காராம்பசுவை வதித்த பாவத்திலெ பொக[க்*]கடவர்களாகவும் இந்தச்சி[றப்பு]ச்சந்த்ராதித்தவரையும் . . . . வதாகு ஸிலாசாஸனம் பண்ணிக்குடுத்தொம் பெருமாள் ஸ்ரீபண்டாரத்தாரொம் இப்படிக்கு இவை கொயில்கணக்கு திரு[காவ](ன்)னூருடையான் திருவத்தியூர்ப்ரியன் எழுத்து [||*]

No. 363.

(*A.R. No.* 40 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE STORE-ROOM IN THE JAINA TEMPLE AT TIRUPPARUTTIKKUNRU, CONJEEVERAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு ௨௰ ஆ-
2 வது தியாகசமுத்திரப்பட்டையார்க்கு அ-
3 டைக்காயமிது இடுகிற பிராமணர் விமவ-
4 டுகன் கெங்மலி மகத்தல் [எ]த்த கடமை இ-
5 ந்த நாயனார்க்கு திருப்பள்ளிஎழுச்சித் திருவ-
6 மிதுக்கு விட்டான் இந்த கெல்விட்டு இந்த மண்-
7 டபஞ் செய்வித்தான் [||*]

No. 364.

(*A.R. No.* 41 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VII, p. 115.

No. 365.

(*A.R. No.* 42 *of* 1890).

ON THE ROOF OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. p. 116.

No. 366.

(*A.R. No.* 43 *of* 1890).

ON THE BASE OF THE VERANDAH IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] த்ரிபுவநசக்ரவத்திகள் மதுரெயும் பாண்டியன் முடித்தலையு[ம்] கொண்டருளிய ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்[கு ய]ாண்டு ௨௰௧ ஆவது மண்டியங்கிழான் குலொத்துங்கசொழ[காடு]வெட்டிகள் ராஜகாரியஞ் செய்து நாயனாரைத் திருவடித்தொ[ழ உ]ளக்கு வெண்டுவன வெண்டிக்கொள்ளென்று திருவுள்ளமாயருள் மண்டி- . . களவத்தரும் நாமும் எங்கள் ம... க்கள் வந்ரகிதிதெவர் திருப்பருத்திக்[கு]ன்றிலெ இருப்பர் அக்கொயிலுக்கு இருபது வெலி நிலதிருவுள்ளமாடித்தருளவெணுமென்று இக்கொயிலிற் காணி . . . . . .

2 திரற்கு கொட்டையூ ராசிரியப்பட்டமுங் குடுத்தருளி அம்பயிலெ இருபதிற்று வெலி நிலத்துக்கு திருமுகம் வ்யவாத்[த்த] திருமுகப்படி கல்வெட்டு த்ரிபுவநசக்ரவத்திகொனெரின்மைகொண்டார் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து [கா]லியூர்கொட்டத்துத்திருப்பருத்திக்குன்றின் வாரியப்பிடாரகளுக்கு இப்ப . . க்கு வெண்டுவநவையிற்றுக் கிறுப்பதாக எயிற்கொட்டத்து அம்பயிலெ இருபதிற்று வெலி நிலம் இருபத்தொன்றுவது முதல் பள்ளிச்சந்த இறையிலியாக இட்டு இப்[1]

[1] The rest of the inscription is lost.

No. 367.

(*A.R. No.* 44 *of* 1890).

ON THE WEST WALL OF THE SANTI-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருப்பருத்திக்குன்றில் நாயனார் செம்பொற்குன்றாழ்வார் பள்ளிச்சந்தம் காலியூர்க்கோட்டத்து விற்பெட்டுநாட்டு காண்ணிபாக்க-
2 ம் நெடுநாள் செல்லாதே கிடந்ததனைத் தியாகசமுத்திரப்பட்டையாரான விமரைசர் ராஜராஜதேவர்க்கு யாண்டு பதினெட்டாவ-
3 து முதல் இந்த நாயனார்க்குப் பள்ளிச்சந்தமாக விட்டார் காஞ்ணிபாக்கம் விமரைசர் மங்கலம்[||*]

No. 368.

(*A.R. No.* 45 *of* 1890).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] ஸ்ரீமந் மஹாமண்டலேஸ்வர ராஜாதிராஜ ராஜபரமேஸ்வர ஸ்ரீவி-
2 ரப்ரதாப ஸ்ரீக்ருஷ்ணதெவமஹாராயர் ப்ருதிவிராஜ்யம் பண்ணி அருளாநின்-
3 ற ஸகாப்தம் (௲௪)௱௩௰௯ இதில்மெல் செல்லாநின்ற வெகுதானியஸம்வத்ஸரத்து மகர-
ஞாயற்று -
4 அமரபக்ஷத்து ஸப்தமியும் ஆதித்தியவாரமும் பூசத்துநாள் செயங்கொண்டசொழ-
மண்டலத்து எயிற்கொட்-
5 [1] த்து [எயில்நா]ட்டு நகரம் காஞ்சி[பு]ரம் திருப்பருத்திக்குன்று நாயினார் திறைபி-
லொய்க்கநாதர் கொயில் சிறிப-
6 ண்டாரத்து குருக்கள் அ[னந்த] விரிய [வ]ாமன மு[னிவ]ரும் தானதார் பொற்குன்றங்-
[கி]ழார் [தெ]வா-
7 தி[ெ]தவர் உள்ளிட்டாரும் . . . . உள்ளிட்டாரும் நகரம்
காஞ்சிபுரம் ெ[ச]வகப்பெருமாள்
8 புத்திரர் அரியபுத்திரற்கு கரையும் ம[னை]யும் விலைப்பிறமாணம் பண்ணிக்குடுத்தபடி
. . . .
9 . . . வாமன முனிகள் விற்ற . . . . விற்றதிலும் . . .
கரையில் . . . .
10 லை ஒன்று மெல்வாரம் . . . . த்து நின்றதுக்கு வரும் விழுக்-
காடும் உள் ஞ ஞ . . . . . . உம . . . . . .
11 [ஞ] உாமம் வதிக்கு கிழக்கு அறங்காத்தார்திருத்து கிழை . . . க்கு
12 . . . . க்கு வரும்விழுக்காடு . . . .
13 . . . . வடைபாச்சல் . . . .
14 . . . . துஉாம் பாதிவாரப்பற்று . . . ஞ துஙாருமரு . .
மெல்வாரபப்றுஞ உாசமம் திருத்து நில-
15 த்துக்கும் மெடுகொட்டுக்கும் எரியிற்[குள்] வரும்விழுக்காட்டுக்கு . . . கரை பட்-
டடை வாழைக்காய்
16 ஓடையும் சிழுகலும் ஞ சாஎம பாதிவாரப்பற்று ஞ சா ம் கொறுக்கைதாங்கலில்
வரும்
17 விழுக்காடும் இந்த மூன்று கரைக்கு உண்டான கிணறும் கிழைக்குண்டிகைச்செறு-
18 கக் ஞ உாஅம ம் மெலைக்குண்டிகைச்செறுக்குக் ஞ உாஉமம் மனை கிழக்கு மெற்கு
19 அடி உா இதுக்கு எல்லை திருவானை மனைக்கு கிழக்கு அவையம்புக்கார் மனை ஞ
20 மெற்கு திருவிதிக்கு தெற்கு ஆற்றுக்காலுக்கு வடக்கும் ஆற்றுக்கால் கரைமெடும்-
பசலைமரமுள்-
21 பட மனை பொந்தது குழிமுற்றும் கிணறுமுள்பட விலையாக நிற்சயித்து பற்றிக்-
கொண்ட
22 . . . . . இப்ப[ண]ம் [இரு]நூற்றிருபதுக்குமெ விலையாவதாகவும் இதுக்கு வெறொரு
கலனுமில்-
23 லை கலனுள்வாய் தொற்றுப்படில் நாங்களெ கலந்திந்துகொடுக்கக்கடவொமாகவும்
24 இவற்கு விற்[று]ஒற்றி பிருதிக்கிறைய தாயதன்மங்களுக்கும் உரித்தாககடவதாகவும்
25 கமுகு வைத்த நிலத்துக்கும் வாரம் மிரண்டுபங்கு விட்டு மெல்வா[ர*]ம் இருபங்கு கொள்-
ளக்கடவொம்
26 தென்னமரம் மற்றுமுள்ள பசலைமரத்துக்கும் குடிவாரம் மூன்றுபங்கு விட்டு மெல்-
வாரம் ஒ-
27 ருபங்கு கொள்ளக்கடவொமாகவும் வான்பயிருக்கும் நஞ்சைபுஞ்சைசக்கும் எத்தி-
28 . த்திந ஊரில் ஒன்றுமுக்கால் கொள்ளக்கடவொமாகவும் கெடாரம் கக் ஞ உாருமம்

---

[1] The portion from lines 5 to 15 has been almost completely chiselled away in the original.

29 அத்திவடதுக்கு வடக்கு மெடும் இறையிலியாக சந்தி[ரா]தித்தியவரையும் நடத்தக்கட-
வொமாகவும் ஊர்விதி[ஒ]க-

30 ம் எற்சொறுபடி பொட்டுசொறு இடுகிறது நெட்டஞ்சி குற்றமஞ்சி மானியமாக
நடத்தக்கடவொமாகவும்

31 இப்படி சம்மதி[த்]து கரையும்(ம்) மனையும் விலைப்பிரமாணம் பண்ணிக்குடுத்தொம்
அரியரபத்திரக்குருக்களும்

32 கரணத்தாருமெ இவை அனந்தவிரியவாமனமுனிகள் எழுத்து கரந்தை புட்பசென-
முனிகள் எழுத்து

33 இவை பொற்குன்றங்கிழார் தெவாதிதெவன் எழுத்து கண்ணமுழார் கல்லொயச்சந்த
எழுத்து

34 இப்படிக்கு பிந்த சாதனம் எழுதினமைக்கு கொட்டுழார் நயினுன் எழுத்து [||*]

No. 369.

(*A.R. No.* 46 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SUNDARESVARA TEMPLE AT MADURA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] திரிபுவனச்சக்ரவத்தி கொனெரின்மைகொண்டான் சுந்தரபாண்டிய-
முனையதரையர்க்கு இராசி -

2 ங்கன்குளக்கி[ழ்*] நங்கண்டுழவான பெரும்நல்லூர் உள்ளிட்ட ஊர்க[ளி]ல் அரண்செரி-
உடையர் திருவா[ல]வா -

3 [யு]டையநாயனாற்கு திருவிளக்குப்புறமாகவுந் தமக்குக் காணியாகவுந் தந்த இவ்வூற்கு
கீழெல்லைக்குக் கிடுழெல்லை

4 [ந]ாளான் பகவதிச்சதுர்வெதிமங்கலத்து வடபிடாகையில் கடம்பன்குடி எல்லைக்குஞ்
சிறுகுடிக்கா லூடறுத்து இவ -

5 ர்கள் கரைஈடா யனுபொகத்துக்கு மெற்குந் தென்னெல்லை மெற்படியாரனுபொகத்-
துக்கும் அளகாபுரிக்குப் பொ -

6 கிறவழிக்கு வடக்கும் மெலெல்லை பகவதிச்சதுர்வெதிமங்கலத்தா னனுபொகத்துக்கு
குசும்பாநிலையெ . . . . .

7 ல்லைக்கு கிழக்கும் வடவெல்லை மெற்படியார் ஆலொடுசெங்குளத்தில்த் தென்னெல்லைக்-
குத் தெற்கும் . . . . .

8 ன்கெல்லைக் குட்பட்ட நன்சை கருஞ்சைகளும் நத்தமு நத்தப்பா . . . . . ங்குளப்-
பரப்பு மாறுங் காலும் தொட்டமும் ஒ-

9 தாட்டக்கூறுங் காடு மொடையும் மாமுங் கிணறும் மற்று மெர் . . . . . வஸ
ஸ்வரூபங்களு முட்படப் பண்டுடையா -

10 ரையும் பழங்காணிஆளரையும் முதலில்க் கழித்துத் தந்த இவ்[வூ]ற்கு வரு . . . .
அந்தராயம் பொன்வரி விநியெ[ா*]கங் கா -

11 த்திகைப்பொன் காத்திகைப்பச்சைப் பிள்ளையார் நொன்பு [ந]ந்[த]வன[ப்பச்சை]எடுத்-
துக்காட்டும்பச்சை ஆட்த்தெவை

12 மதிட்தெவை தச்சுத்தெவை ஆனைச்சாலை குதிரைப்பந்தி வந்து . . . . ஓலை-
எழுத்து விநியொகம் ஓலைஎடுப்பு வி -

13 னியொகம் வாசல் விநியொகம் சிறை[வ]ச்சு தறிஇறை செக்கிறை . . . . ப்பா-
ட்டம் எர்வரி இனவரி இடைவரி [வு]ரல்வரி வா -

14 சவ்வரி சாரடை குளவடை ஒழுக்குமின்பாட்டம் பாசிப்பாட்டம் மொனம்பாட்டம்
வண்ணார்க்கற்காசு . . . ஆயமுட்பட்ட அனைத்து [வு]பா -

15 திகளு முட்படப் பத்தாவது அற்பசிமாதம் முதல் முதலடங்க இறையிலியாகக் கழித்து
உடையார் திருவாலவாயுடையனுயநாற்குத் திரு -

16 விளக்குப்புரமாகவுந் தமக்குக் காணியாகவுந் தந்து இந்நாயனாற்கு திருவிளக்குக்கு இங்-
நாள் முதலாண்டொன்றுக்கு வாடாக்க -

17 டமையாக இரண்டரை அச்சு ஆண்டுதொறு மிருப்பாராகவுஞ் சொல்லி இவ்வூர் கா-
[ரு]ம் மறுவும் [இ]ருபூவும் வம்பு கரும்பு

18 செங்கழுநீர் கொழுந்து வாழை மஞ்சள் இஞ்சி தெங்கு கமுகு மாப் பலாப் பருத்தி
ஆமணக்கு உள்ளிட்ட வான்பயிர் புன்பயிரு

19 மு[ள்ளிட்டன] வெ[ண்டு]ம் பயிர்செய்துஞ் செய்வித்துங் கொள்ளும்படியுஞ் [செ]ல்ல
[இ]ப்படிக்குப் பத்தாவது அற்பசிமாத -

20 [ம் முதல்] முதலடங்க இ[றையிலியா]கத் தந்து வரி இவர் கணக்கிலுங் . . . . து
இப்படி[க்கு] இவ்வொலை பிடிபாடாக

21 [க்கொ]ண்டு சந்திராதித்தவரை[செல்ல]க் கல்லிலுஞ் செம்பிலும் வெட்டிக்கொண்டு
இவ்வூர் நான்கெல்லையிலுந் திருச்சூலஸ்தா -

22 பனமும் பண்ணுவித்துக்கொள்ளுகிறது இவை துஞ்சலூ[ருடையான்] எழுத்து இவை சுந்தரபாண்டியப்பல்லவரையன் எழுத்து

23 இப்படிக்கு இவை கல்வெட்டினென் ஸூவதியராயன் எழுத்து ||உ க-ளு ம் இம்முதலுக்கு வஜ்ராதித்யவல் திருந[ந்தாவி]ளக்கு இரண்டு எரிவதாக [||]

No. 370.

(*A.R. No.* 47 *of* 1890).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] ஸ்ரீ மைக்கி[த்]திக்கு மெல் ஸ்ரீ கொச்சடையபன்மரான த்ரிபுவனச்-சக்ரவதிகள் ஸ்ரீ விரபா[ண்]டியதெவற்கு யாண்டு உ௰க வது மகரநாயற்று அபரபக்ஷ-த்து த்ருதியையும் வெள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற உத்திரத்து நாள் மதுரொதயவளநாட்டு மாடக்குளக்கிழ் ப்ரஹ்மதெயம்

2 (ஸம்) கொடிமங்கலமான முடித்தலைகொண்டபாண்டியச்சதுர்வெதிமங்[க]லத்து மஹாஸபெஹயொம் உடையார் வாதுசெய்தவாணிஸ்வரமுடையநாயனுர் கொயில் கைக்-கொளரில் மாதெவர் [அ]ழகியசொ[ா]க்கனுரான சுந்தரபாண்டியச்சொழகொனு-[ர்]க்கு காணி வி -

3 லைப்பிரமாணம் பண்ணிக்குடுத்த பரிசாவது உடையார் திருவாலவாயுடையநாயனுர் தெவத[ான]மான எங்களூர் கிழ்பிடாகை மாத்தூர் நெடுங்காலங் காடுபற்றி பருமாக்-காடாய் [வர]ம்பழிந்து கிடக்கையால் காடுவெட்டி வரம்பிட்டுச் செய்வார்க்[கு] காணியாக குடுத்த இ -

4 ம்மாத்தூ[ர்*]க்கு எல்லையாவது கூழெல்லைக்குக் கிழெல்லை [துவரமா]ன்தூரில் நிர்நக்-கலுக்கு மெற்கும் தென்னெல்லை நா[க]மலைக்கு வடக்கும் மெலெல்லை . . . . வல்லபப்பிலாற்றுக்கு மெற்கும்[1] வடவெல்லை வை[வை]கயாற்றுக்கு தெற்கும் இந்நான்-கெல்லைக்குட்பட்ட [ந]ன்சை புன்சையும் நத் -

5 தமு[ம்*] நத்தப்பாரும் காலுங் கண்ணு(ணு)றும் குளமும் குளப்பரிப்பும் கிழ்நொக்கின கிணறும் மெல்நொக்கின மாமும் மற்றும் எற்பெற்பட்ட ஸர்வஸ்வராதிகளில் உடை-[யா]ர் திருவாலவாயுடையநயினுர் திருநாமத்துக்காணியான ஒன்றுபாதி இவர் சண்டெஸ்வர விலையாகக் கொள்ளுகையில்

6 எங்களொபாதி . . . . செய்யவெணுமென்று தானத்தார் செ[ச]ால்லுகை-யில் இது நெடுங்காலம் காடுபற்றி வரம்பழிந்து பருமாக்காடாய் கிடக்கையால் இது காடுவெட்டிப் பயிர்(ச்)செய்ய எங்களால்(ச்) செயல்ப்படாமல் எங்களொபாதியும் இவற்க்கு விற்று [விலைப்]பிர -

7 மாணம் பண்ணிக்குடுத்தொம் இவ்வனைவொமு[ம் ம]ாதெவரழகியசொக்கனுரான சுந்தரபாண்டியச்சொழக்கொநார்க்கு இப்படி விற்றுக்குடு[த்*]த இப்பற்றுக்கு இதுவெ விலையொலையாவுதாகவும் இதுவல்லது வெறு விலையாவணச் சிலாவணப் பொருள்மாவறுதிப் பொருள்ச் -

8 செலவொலை காட்டவும்கடவதன்றி விலைக்குற விற்றுப் பொருளறக் கொண்டு விற்று விலைப்பிரமாணம் பண்ணிக்குடுத்தொம் மஹாஸபெஹயொம் மாதெவரழகிய-சொக்கனுரான [சு]ந்தரபாண்டியச்சொழகொனுர்க்கு இப்படிக்கு திருவம்பலநம்பி எழுத்து [வ்ய]ஸவு -

9 திவ[ெ]ஹயாஜி[ந:] இப்படிக்கு ஸவ்ஜ்க்ருதுயாஜிந: இப்படிக்குப் பெருக்காரநம்பியார் எழுத்து இப்படிக்கு இருங்கண்டி விஷ்ணுபட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு நாராயணபட்-டன் எழுத்து இப்படிக்கு சொலைமலைப்பெருமாள் ஸஂவெஜ்க்கு ஸஂவெஜ் [2]மகுட்டெட்-றிந்தென் தெவச்சிலைப்பெ-

10 ருமாள் எழுத்து இவர்கள் சொல்ல இவ்விலைப்பிரமாணம் எழுதினென் வுலகுணிமங்க-லத்து இராசகம்பீரவளநாட்டு இராசகம்பீரசதுர்வெதிமங்கலத்து அழகப்பிரான் சிரா-மபட்டன் எழுத்து உ

No. 371.

(*A.R. No.* 48 *of* 1890).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] ஸ்ரீமற்கித்திக்கு மெல் ஸ்ரீகொச்சடபன்மரான த்ரிபுவனச்சக்ரவத்திகள் [ஸ்ரீவி]ரபாண்டியதெவற்கு யாண்டு[3] உ௰க வது காத்திகைமாதம் உடையார் திரு-வாலவாயுடையநாயனுர் கொயில் பங்காளர் தெவகன்மி ஸ்ரீமாஹெஸ்வரக் கண்காணி -

2 செய்வார்களொமும் உடையார் வாதுசெய்தவாரணமுடையநாயனுர் கொயில் கைக்-கொளரில் மாதெவர் அழகியசொக்கநாரான சுந்தரபாண்டியச்சொழகொனுர்க்கு காணிவிலைப்ரமாணம் பண்ணிக்குடுத்த பரிசாவது இநாயனுர்

---

[1] Mistake for கிழக்கும்.
[2] Read மாட்டெறிந்தென்.
[3] Expressed by a symbol.

3 தெவதானம் திருநாமத்துக்காணி மாடக்குளக்கிழ் முடித்தலைகொண்டபாண்டியச்சது-
வெதிமங்[க*]லத்தில் கிழ்பிடாகை மாத்தூர் நெடுங்காலம் வரம்பழிந்து பருமாக்கா-
டாய்க் கிடக்கையால் இவற்குக் காராண்மைக்காணியாக கைப்பூரவிலை கொ-

4 ண்டு காணியாக விலைப்பிரமாணம் பண்ணிக்குடுத்த மாத்தூர்க்கு எல்லையாவது கூழெல்-
லைக்கு கிழெல்லை துவரமான்குளத்தில் நிர்நக்கிக்கு மெற்கும் தென்னெல்லை நாகமலை-
க்கு வடக்கும் மெலெல்லை முடித்தலைகொண்டபாண்டியச்சதுவெதி-

5 மங்கலத்து தென்வடலான கிழைக்கண்ணாறு சிவல்லவப்பிலாற்றுக்கு கிழக்கும் வட-
வெல்லை [வை*]வகையாற்றுக்கு தெற்கும் ஆக இப்பெருநான்கெல்லைக் குட்பட்ட நன்-
செயும் [புன்செயும் நத்தமும் நத்தப்பாரும்] நாலாங்கண்ணாறும் குளமுங் குளப்ப-

6 - . . . . கிழ்நொக்கின கிணறும் மெல்நொக்கின மாமு மற்று மெப்பெற்-
பட்ட [ஸர்வ]வ்ராவ்ஷிகளில் ப்ராஹ்மணர் காணியான ஒன்றுபாதி நீக்கி [நீ]க்கித் திரு-
நாமத்துக்காணியான பாதியும் காராண்மை காணியாக அனுபவிப்பதாக

7 கற்பூரவிலை நிச்சயித்த புதுக்குளிகை ௫ ஊருடு இப்படி கற்பூரவிலையொடுக்கிக் காணியா-
கக் குடுத்த இப்பற்றுக்கு [வ]ருங் கடமை அந்தராயம் பொன்வரி வினியொகம் வெட்-
டிப்பாட்டம் பஞ்சுபிலி சந்திவிக்கிரகப்பெறு ஓலைஎழுத்து வினியொகம் த-

8 றியிறை செக்கிறை தட்டொலி தட்டாரப்பாட்டம் இடைவரி இனவரி எரிமின்பாட்-
டம் இலாஞ்சினைப்பெறுகாணிக்கை காத்திகைப்பச்சை ஆனைச்சாலை குதிரைப்-
பந்தி உள்ளிட்ட எற்பெற்பட்ட இறைகளுக்கும் கடமை இறுக்கும்படியாவது காடு-
வெட்டின

9 ஆண்டுக்கு இவ்வூர் பதினெட்டடிகொல்ப்படி மாத்தால் [நெல்*]லு நாற்கலமும் இதன்
னெதிராமாண்டு மாத்தால் நெல்லறுகலமும் இதன் எதிராமாண்டு மாத்தா[ல்*] நெல்-
லெண்கலமும் இதன் எதிராமாண்டு மாத்தால் நெல்லுப் பதின்கலமும் இதன் னெ-
திராமாண்டு

10 மாத்தால் நெல்லுப் பன்னிருகலமும் இதன் னெதிராமாண்டுமுதல் நிலைவரிசை மாத்தால்
நெல்லு பதினைங் [க*]ல(ம்)மாக ஆண்டுதொறும் பயிர்பார்த்துப் பயிர்நின்ற நிலத்துக்கு
இவ்வரிசைப்படி இறுப்பராகவும் குறுவைப் பயிர்செய்ய நிலத்துக்கு நடைநீர் பா[1]

No. 372.

(*A.R. No.* 49 *of* 1890).

On the east wall of the rock-cut cave called Umaiyandan-koyil on the south side of the rock of Tirupparankunram near Madura, Madura taluk and district.[2]

First section.

1 ஸ்வஸ்தி [ஸ்ரீ] [||*] பூமருவிய தி[ரு]மடந்தையும் புவிமட[ந்]-
2 தை[யு]ம் புய[த்தி]ருப்ப நாமரு[வி]ய கலைமடந்தையும் ஜயமட-
3 ந்தையும் நலஞ்சிறப்பக் கொளா[ர்*]ந்த சினப்புலியுங் கொடுஞ்-
4 சிலையுங் குலைந்தொளிப்ப வாளா[ர்*]ந்த பொற்கிரிமெல் வரிக்க-
5 யல்கள் [வி]ளையாட இருங்கடல்வலையத் தினிதறம்பெருகக் கருங்க-
6 லி கடிந்து செங்கொல்நடப்ப ஒருகுடை நிழலி விருநிலங் குளிர மூவ-
7 கைத் தமிழு முறைமை[யில்] விளங்க நால்வகை வெதமு நவிந்றுடந்-
8 [வ]ளர ஐய்[வ]கை வெழ்வி[யு]ஞ் செய்வினை யியற்ற அறுவகைச் சமை-
9 யமும் அ[ழ]குடந் திகழ எழுவகைப்பா[ட]லு மி[ய]லுடன் பரவ எண்டிசை-
10 [ய]ளவுஞ் சக்கரஞ் செல்லக் கொங்கணர் கலிங்கர் கொசலர் மாளுவர் சிங்க-
11 [ள]ர் தெ[லி]ங்கர் சிநர் குச்சரர் வில்லவர் ம[க]தர் விக்கலர் செம்பியர் [ப]ல்லவ-
12 ர் முத[லிய]ர் பாத்திபரெல்லா முறைவிட மருளென ஒருவர்முநொருவர் முறை-
13 [ற]மு[றை க]ட[வ] தந்திறை குணங் திறைஞ்ச இலங்கொளி மணிமுடி இந்திரந் பூ-
14 ட் டி]ப புரைகதிரார மார்பினில் பொலியப் பனிமலர்த் தாமரைத் திசை[ச]-
15 முகன் [படை]த்த மனுனெரி தழைப்ப மணிமுடி சூடிப் பொங்கிசூழ்
16 நாட்டிற் புலி[ய]ாணை பொயகலக் கன்னிசூழ்நாட்டிற் கயலாணை [வை]-
17 கய்வளர வெஞ்சின விவுளியும் வெழமும் பரப்பித் தஞ்சை[யும் உற]ந்தை-
18 [யு]ம் செந்தழல் கொளுத்திக் காவியும் நிலமும் நிந்று கவிழப்ப [வா]விய மா-
19 றுமணிநிர் கலநழி[த்]துக் கூடமு மாமதிலு[ம்] கொபுர[மு] மாடரங்கு மாடமு[ம]-
20 ாளிகையு மண்டப[மு]ம் பல வி[டி]த்துத் தொழுது வந்த[வை]டயார் நிரு-

[1] The inscription is incomplete.

[2] This inscription with text, transliteration and translation has been printed in Burgess and Natesa Sastri's *Archæological Survey of Southern India*, Vol. IV, pp. 43 to 55. It is, however, published here again with the correct reading of the text.

21 பதக் தொகை[ய]ர் அழுத கண்ணீராறு பரப்பிக் க[ழு]தைகொண் டுழுது க-
22 [வ]டிவித்திச் செ[ம்பிய]னைச் சினமிரியப் பொ[ரு]து [சு]ரம்புகவோட்டிப் [பை]-
23 [ப]ம்பொன்முடி பறித்து[ப் ப]ாணனுக்குக் குடுத்தருளிப் பாட[ருஞ் சிற]ப்-
24 பிற் பருதிவான்றெ [ய]ாடகப்[பு]ரி[சை] யாயிரத்தளியி[ல் சொழ]வள[வ]னபி-
25 ஷேகமண்டப[த்து] வீராபி[ஷே]க[ஞ்]செ[ய்]து புகழ் வி[ரி]த்து [நா]ளும் பர-
26 ராசர் நாமத்[தலை பிடு]ங்[கி மிளுங் தறு]கண் ம[தயானை]மெல் கொண்-
27 டு நிராழிகை[வய்யமுழு]தும் பொதுவொ[ழி]த்துக் [கூ]ா[ழியு]ஞ் செய்ய
28 [தெ]ாளுமெ கொண்[டு]பொ[ய் ஐய்]யப்படாத [அ]ரும[றை]ற[ெ]த ர[ஐ]ணர்-
29 [வ]ாழ் தெ[ய்]வப்பு[லி]யூ(ர்)ர்த் திருவெல்லேயில் புக்[கு]ப் [ெ]பான்ன[ம்]பல[ம்]
30 பொலிய வா[டுவா]ர் பூ[ை]வ[யுட]க் மன்னுங் திருமெ[னி] கண்டு மகங்களி-
31 த்துக் கொ[லம]லர்[மெலய]னும் குளிர்து[ழ]ா[ய்*][ம]ா[லு] மறியா மலற்[செ]வடி
32 [வண்]ங்கி வாங்குசிலை[றய]ன்னங் துயிலொ[ழிய] வண்[டெ]ழுப்[பு]ம் [பூங்]கம-
33 லவா[விசூழ்] பொன்னமராபதியில் [ஓ]த்துலகங் தாங்கு முயர்மெருவை-
34 க் குணர்ங்[து ை]வத்த[னை]ய சொதிமணிமண்டபத் திரு[ந்து] சொலேம-
35 [லி]ப் பழகற்[ெச]ாணுடு தானி[ழ]ந்த மாலேமுடி[யு]ங் தர[வ]ருக ெ[வ]ந்றழைப்ப
36 [வ]ானகிலேகுலேய வா[ணக]ரிக் கப்புறத்துப் பொன வளவன் உரி[மை]யொ-
37 [டும் பு]குந்து பெற்ற[புதல்வனே] நி[ன்பெரெ]ந்று முன் க[ாட்]டி ெ[வற்றி யரி]ய-
38 ணைக்கிழ் வி[ழு]ந்து தெ[ாழுதிப்]ரப்பத் தாநெடி மு[ன்னி][க*][ழ்]ந்த [வெம்மை]மயெ-
39 லாங் கை[ய்ய]கலத் [த]ாநெதகம்பண்ணித் த[ண்ட]ார் முடி[யுட]னெ வி-
40 ட்ட புகலிடந்தங் மாரனேக்குத்திரிய விட்டபடிக்கெ[ன்]று[மி]து பிடிபா-
41 டாகவெ[ன]ப் ெ[ப]ாங்குதிரை[ஞ]ாலத்து பூபாலர் [தொள்]விளங்[குஞ்] செ-
42 ங்கயல் கொண்டுனறுங்திருமுகமும் பண்டி[ழந்த சொ]ளபதி[யெ]ன்னு-
43 நாமமு ஜொன்னகரு[ம்] மிள வழங்கி வி[ைடகுடுத்து] விட்டருளி வா[ை]கக்
44 கதிர்வெல் வடவெந்தர்தம பாதம் மெகத் தளே பணிய விரக்கழ லணிங்-
45 து விளங்கிய மணியணி[வி]ரஸிம்ஹாஸந[த்]து வளங்கெழு கவ[ரி] இ[ரும]ரு-
46 [ங்க]சைப்[ப]க் கடலென முழங்கும் களினல்லியானே வடபுலவெந்தர் ம-
47 ணிப்புயம் பிரியா இல[கு]தழை யரிவையிர் தொழுது நிறெந்தும் உலக[மு]-
48 ழுதுடையாரொடும் விற்றிருந்தருளிய [ஸ்ரீ]கொமாறபன்மரான த்ரிபுவ[னச்]-
49 சக்ரவத்திகள் சொணுடு வழங்கியரு[ளி]ய ஸ்ரீ[ஸு]ந்தரபா[ண்]டி[ய*][ெ]தவற்கு யா -
50 ண்டு எழாவது ளுள் முன்னூற்றிருப[த்]தஞ்சிளு[ல்] மதுரொதைய[வ]ளநுட்-
51 [டு ம]ாடக்கு[ள]க்[கிழ்] மதுரைக்[கெ]ாயில் பள்ளியறைக்கூடத்துப் பள்ளி-
52 [ப்]பிட மழவரா[யகில் எழுந்தருளி]இருந்து [இராவள]ர் வரஸங்[ந]டிவர்

Second section.

53 [தி]ருப்பரங்குன்றத்துத் தென்பாகத்துக் குட்ப[க்*]கத்தில் எழுந்தருளிவித்த சுந்தர-
பாண்டிய ஈஸ்வரமுடை-

54 யார் கொயில் சிவப்ராஹ்மணரும் ஸ்தானபதிகளும் செய்யத் திருவா[ய்]மொழிந்த[ரு]-
ளினபடி இத்தெவற்குத் திருப்[ப]-

55 டிமாற்றுள்ளிட்டு வெண்டும் நிவந்தங்களுக்கும் திருப்பணி[க்]கும் விரநாராயணக்-
குளக்கிழ் புளிங்குன்றூரான சு-

56 ந்தரபாண்டிய[பு]ரத்து கண்டுழவான நிலத்திலெ ஒருபக்கமடைய ம[லேக்]குடிக்-
[கெ]ாலால் [ெ]பரு[ம்]பூவு[ம்] குறுவையும்

57 விளேயும் நிலத்திலெ நில[ம்] ஆறுமாவும் ஒருபூவிளேயும் நிலத்து நிலம் ஆறு[மாவு]ம்
ஆக நிலம் அரையெ இரண்டுமா[வு]ம்-

58 கார[ா*]ண்மை மியாட்சியும் அந்தராயமும் மாக்கலமும் வெட்டிபாட்டமும [ப]ஞ்-
சுபிலி சந்துவிக்கிரகப்பெறும் பாடிகா-

59 வலும் மற்றும் எப்பெர்ப்பட்டினவும் எட்டாவது முதல் தெவதானஇறையிலியாக
இடப்பெறவெணுமெந்று

60 மழவராயன் னமக்குச் சொன்னமையில் இத்தெவற்குத் திருப்படிமாற்றுள்[ளி]ட்டு வெ
ண்டுங் நிவந்தங்களுக்கும் திருப்[ப]-

61 ணிக்கும் விரநாராயணக்குளக்[கி]ழ் புளிங்குன்றூரான சுந்தரபாண்டி[யபு]ரத்துக்
கண்டுழவான நிலத்திலெ ஒருபக்க-

62 மடைய மலேக்குடிக்கொலால் பெரும்பூவும் குறுவையும் விளேயும் நிலத்து நிலம் ஆறு
மா[வு]ம் ஒருபூவி[ளே]யும் நிலத்து நி-

63 லம் ஆறுமா[வு]ம் ஆக நிலம் அரையெ இரண்டுமாவும் காராண்மை மியாட்சியும்
அந்தராயமு மாக்கலமும் [வெட்டி]-

64 பா[ட்ட]மும் பஞ்சுபிலி சந்துவிக்கிரகபபெறும் பாடிகாவலு[ம் ம]ற்று[ம்] எப்பெர்பட-
டின[வு]ம் உட்பட இவ்வாண்டுமுதல்

65 தெ[வ]தானஇறையிலியாக இட்டுவரியிலார் எழுத்திட்ட உள்வரியும் நம் ஓலையு[ம்]
தரச்சொன்னெம் கைக்கொண்டு திருப்பணியு-

66 ம் [தி]ருப்படி[ம]ாற்றுள்[ளிட்]டு வெண்டும் நிவந்தங்கள் செல்லப்பண்ணுகவென்-
[று]ம் [இ]ப்படி சந்திராதித்தவற் செல்வதாகக் க-

67 ல்விலுஞ் செ[ம்பி]லும் வெட்டிவித்துக்கொள்கவென்று திருவாய்மெ[ம]ாழிந்தருளினார்
இவை மிழலைக்கூற்றத்[து]க் கிழ்கூற-

68 று வெட்சி[யூ]ரான மும்முடிசொழநல்லூர் வெட்டனூருடை[ய]ான் வெண்காடு-
தெ[வ]ன் திருக்காரொணமுடையானான குலசெ-

69 கரமாதவராயன் எழுத்து ‖ இவை மிழலைக்கூற்றத்துக் கி[ழ்]கூ[ற்]று வி[ள]த்து-
ர[ா*][ன] ஜயங்கொண்டசொழ[ன]ல்லூர் விளத்தூர்-

70 உடை[ய]ாந் சி[வல்]லவன் சுந்தரத்தொளுடையானான அதிகை[ம]ான் எழுத்து ‖
இவை [மி]ழலைக்கூற்றத்து நடுவிற்கூற்றுப் புல்[லு]-

71 [க்]குடி[ப்] பொ[ன்ப]ற்றிஉடையான் மொண்ணைப்பிரான் அழகப்பெருமாளான நில
கங்கரையன் எழுத்து ‖ இவை கிழ்செ[வம்]-

72 [ப]னூட்டுத் தச்சனூர் மண்டையாழ்வான் கதிராயிரமுடை[ய]ானான விசை[ச]ய
ரா[யன் எழுத்[து] ‖ இவை மதுரொத[ய]வளநாட்டு[ப்]

73 புறப்பறளை நாட்டுப் [பு]த்தூருடையான் பொன்னன் [உப]காரியான செ[த]ரப்பல்-
லவரையன் எழுத்[து] ‖ இவை [ம]துரொத[ய]வள-

74 நா[ட்]டுக் [கர]ளை இரு[க்]கை [உழ]க்குடி அரை[ய]ன் உடையானான கெ(ர)ளராஜன்
எழுத்து ‖ இவை திருமல்லிநாட்டுத் தடங்[கி]-

75 ண்ணிச்சிற்றூருடை[டய]ான் செந்தன் உய்ய[நி]ன்று[டு]வா[னு]ன குருகுலத்தரை-
ய[ன் எ]ழுத்து ‖ [இ]வை கி[ழ்]ச்[செம்]பில்நாட்டு மாவ[ங்]-

76 குடிகி[ழவ]ன் புல்லா[ணி இ]ராமனான இராஜராஜவிழுப்பரையன் எழுத்து ‖ இவை[வ
அ]ண்டநாட்டு[ப்] பெரு[ம]ணலூ[ர்*] மந்திரி [இ]ராமனு-

77 ன பல்லவராஜன் எ[ழு]த்து ‖உ திரிபுவனச்சக்ர[வ]த்தி செ[க]ாநெரின்மைகொண்-
டான் இரா[வள]ர் [வர]ஸன்[ன]டுவர் [தி]ருப்பரங்கு[ன்]ற[த்]-

78 துத் தென் பா[க]த்துக்[குப்] பக்[க*]த்தில் எழுந்தருளுவித்[த] சுந்தரபாண்டி[ய]
ஈ[ஸ்வ]ரமுடையார் கொயில் [ஸி]வ[ப்ர]ா[ஹ]ணர்க்கும் ஸ்தானப[தி]-

79 களுக்கும் இத்தெவற்கு[த்] திருப்படிமாற்றுள்ளிட்[டு] ெ[வண்டு]ந் நிவந்தங்களுக்கும்
திரு[ப்ப]ணிக்[கும் விர]ந[ா]ராயணக்குளக்கிழ் பு-

80 ளி[ங்கு]ன்றூரா[ன சுந்த]ரபாண்டி[ய]புரத்[துக்] கண்[டுழவ]ான நில[த்]திலெ ஒரு
[ப]க்க[ம]டைய [மலை]க்கு[டி]க்கொலால் ெ[பரும்]பூ[வும்]

81 குறுவை[வயு]ம் [வி]ளையும் நிலத்[தி]லெநிலம் ஆறு மாவு[ம்] ஒருபூ [வி]ளை[யு]ம் நி[ல-
த்து] நிலம் [ஆறு மாவும்] ஆக நி[ல]ம் அரைெ[ய] இர-

82 ண்டு ம[ா]வும் க[ா*]ராண்மை[ம] மியாட்சியும் [அந்த]ராயமு ம[ாக்]கலமு[ம்] வெட்-
டிபா[ட்]டமும் பஞ்[சுபி]லி சந்துவிக்கிரக[ப்]பெறு[ம்] பாடிகா[வ]-

83 லும் மற்று[ம்] எ[ப்]பெர்ப்[ப]ட்[ட]னவும் உட்பட எட்டாவ[து] முத[ல்] தெ[வ-
த]ா[ன]இறை[யி]லியா[க] இடப்[ெ]பறெ[வணு]ெ[ம]ன்[று] ம[ழவ]-

84 ரா[ய]ர் நமக்குச் சொன்னமை[ம]யில் இத்தெ[வ]ர்க்கு[த்] திருப்ப[டி]மாற்றுள்ளிட்டு
ெ[வண்]டுந் நி[வந்]தங்களுக்[கு]ம் திரு[ப்ப]ணிக்[கு]ம் [வி]-

85 [ர]நாரா[ய]ணக்[குளக்கி]ழ் புளிங்குன்றூரான சுந்தர[ப]ாண்டிபுரத்து கண்டு[ழவ]ா[ன
நி]லத்திலெ ஒரு பக்[க]மடை[ய ம]லை[க்]குடி[க்]-

86 [ெ]காலால் பெரும்பூவும் குறுவை[யு]ம் விளையு[ம்] நி[லத்து நிலம் ஆறு] மா[வு]ம்
[ஒரு] [பூ வி]ளையும் நிலத்து நிலம் ஆறு [மாவும் ஆக] நி-

87 ல[ம்] அரையெ இர[ண்]டு மாவும் க[ா*]ராண்மை மி[யாட்சியு ம]ந்தராயமும் மாக்கல-
மும் ெ[வ]ட்டி[ப]ாட்டமும் [ப]ஞ்சு[பிலி சந்து]விக்[கி]ர-

88 கப்பெறும் பாடிகா[வ]லு மற்று எப்பெர்ப்பட்ட[ன]வும் [உட்பட] இ[வ்]வாண்டு
[முத]ல் ெ[த]வதானஇறையிலியாக [இட்டு வ]ரியில[ா]ர்

89 எழு[த்*]திட்[ட] உள்[வ]ரியு[ம் ெக]ழ்வியும் தரச்சொ[ன்னெம்] கைக்[ெக]ாண்டு திரு-
ப்படி மாற்[றுள்]ளிட்டு வெ[ண்]டுந் நிவந்த[ங்களும்] திரு-

90 ப்பணியும் செல்[ல]ப்பண்ணி இப்படி சந்ராதித்தவற் [செ]ல்வதாகக்கல்லிலுஞ் செம்பி-
லும் வெட்டிவி[த்துக்]கொள்[க] உ

91 மெதுராதயவளநாட்டுக் [காணா]இருக்கை உழக்குடி[ச்] சுந்தரத்[தோ]ளன் முத்தனான
தென்னவததை[ர*]யன் எழுத்து ‖ யாண்டு எ-

92 [ட்]டு நாள் எழுபது இவை கொடுமெளூருடை[ய]ான் தி[ரு]முடிசூட்டி[னா]ன் உத்தம-
ப[ா]ண்டியவி[ழு]ப்பரையன் எ[ழு]த்து ‖ இவை [அ]-

93 ண்டநாட்டுப் பெருமணலூர் மந்தரி இராம[னான ப]ல்லவரா[ஜன்] எழுத்து ‖ . . . . .
ய]ாண்டு எட்டாவது நாள் க[ா*]ராண்மை

94 மியா[ட்]சியும் [அ]ந்தராயமு மாக்க[ல]மும் [வெ]வட்டிபாட்டமும் பஞ்சுபிலி சந்[துவி-
க்கி]ரகப்பெ[று]ம் [பாடிகாவலும் ம]ற்று எப்[பெ]-

95 ர்ப்பட்டனவும் உட்படத் தெவதானஇறை[யி]லி [இ]ட்டபடிக்கு உள்வரி இராவளர்
[வரு]ஸ[ந்*]கதெவர் [மாட]க்குளக்கிழ்[த்] திரு-

96 ப்பரங்குற்றத்துத் தென்பாகத்துக் குட்ப[க்*]கத்தில் எழுந்தரு[ளுவித்த சுந்த]ரபா[ண்]-
டிய ஈஸ்வரமுடையாற்குத் திரு[ப்]படி-

97 ம[ா]ற்றுள்ளிட்டு [வெ*]வண்டுந் நிவந்தங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும் எ[ட்ட]ா(ா)[வது
நாள்] முதல் காராண்மை மியாட்சியு[ம்] அந்த-

98 [ர]ா[ய]மும் மாக்கலமும் வெட்[டிப]ாட்டமும் பஞ்சுபிலி சந்துவிக்கிரக[ப்]பெறும் பா-
[டி]காவலும் மற்றும் எப்பெர்ப்பட்[டி]னவு-

99 [ம்] உட்படத் தெவதானஇறையிலியா[க வி]ரனா[ய]ணக்குளக்கிழ் [புளி]ங்குன்-
[றா]ரான சுந்த[ர]பாண்டியபுரத்துக் [கண்டமு]-

100 வான நிலத்தி[ல்] ஒருபக்கம[டை]ய ம[லைக்குடி]கொலால் பெரும்பூ[வும் குறு]வை-
யும் [வி]ளை[யு]ம் நிலத்தி[ல் நிலம்] ஆறு மாவு-

101 [ம்] ஒரு பூ வி[ளையும் நி]லத்தி[ல் நிலம் ஆறு] மாவு[ம்] ஆக நிலம் அரையெ[இரண்]டு
மாவும் காராண்மை மியாட்சியும் அந்தராயமு-

102 ம் மாக்கலமும் வெ[வட்டி]பாட்டமும் [பஞ்சுபிலி சந்து]விக்கிரகப்பெறும் ப[ா]டி[க]ா-
வலும் மற்றும் எப்பெர்ப்பட்ட[ன]வும் உட்ப[ட]-

103 த் தெவ[த]ானஇறை[யி]லியாக இட்ட[மைக்]கு [இவை] புர[வு]வரிதிணைக்க[ளநா]-
யகம் மிழ[லைக்கூ]ற்றத்துக் கி[ழ்]கூற்[று]ப் பொன்பற்-

104 றி உடையா[ன்] திரு[ப்பூவணமுடை]யா[ன் திருக்காடு]தெவனா[ன*] விசையகாமன்
எ[ழுத்]து ‖ இவை [து]ளம்பாதராய[ன்] எழுத்து ‖ இப்[ப]-

105 [து][1] இவை மிழ[லை]க்கூற்ற[த்து] . பாம்பாற்று . மும்மொர்ச் சிறுவம்பூருடையாந்
அருளாளன் சீராமனா[ன*] சுந்தரபாண்டியக்காடு-

106 வெட்டி எழுத்து‖இப்ப[து][1] இவை தொண்டைமான் எழுத்து‖இப்பது* இவை கொர-
ளராமன் எழுத்து ‖ இப்பது[1] காலிங்கராஜன் எ-

107 ழுத்து ‖ இவை காங்கெயராயன் எழுத்து ‖ இவை புரவுவரிதிணைக்களநாயகம் மிழலைக்-
கூற்றத்து நடுவிற்க்கூற்றுத் தச்சநெ-

108 ன்மலிஉடையான் எறுதிருவுடையான் நார[ா*]ய[ணனான ஈழத்த]ரையன் எழுத்து ‖
இப்புது[1] இவை விராடராஜன் எழுத்து ‖ இவை-

109 வ வத்தராஜன் எழுத்து‖ இவை சுந்தரபாண்டியகந்திபன்மன் எழுத்து‖ இவை
முனையதரையன் எழுத்து ‖ இவை புரவுவரி-

110 திணைக்களநாயகம் கருங்குடிநாட்டுக் கிழ்வெணட்டோ(ர்) கி[ர்*]த்திவிசாலையநல்லூா[ர்
க]ிரியமாலமூகனான உத்தம(ம)விழு[ப்*]பரையன் எ-

111 ழுத்து ‖ இவை புரவுவரிதிணைக்களநாயகம் சொழமண்டலத்து ராசெந்திரசொழவளநா-
ட்டு ஈசனூருடையான் ஆதிச்சதெவந்

112 ஆழியங்கய்யனான [பாத்]தியதரையன் எழுத்து [‖*] இவை புரவுவரி[திணை]க்கள-
நாயகம் வடதலைச்செம்பில்நாட்டு(ட்டு) ஆய்க்குடியான அழகியபா-

113 [ண்]டியநல்லூர் சொமதெவன் அழகியமணவாளனான வில்லவராயன் [எழுத்து] [‖*]
இவை புரவுவரிதிணைக்களநாயகம் மிழலைக்கூற்றத்து

114 கிழ்கூற்றுத் தச்சனூருடையான் தெவக்குதெவ[ன்*] அழ[க*]னான வானவ . . . . .
. . ழுத்து‖ இவை பாசுரா[மன் எழுத்து ‖ இவை]புர-

115 [வு]வரிதிணைக்களநாயகம் மிழலைக்கூற்றத்து . . . .
எழுத்து ‖ . . . .

---

[1] Read இப்படி.

116 . . . க்கல் வெட்டு . . .
117 . . . இக்கல் வெட் . . .
118 . . . க்கொ . . . . . .
119 . . . ந்தட . . . .
120 . . . ஊவெட்டிஸூர . . . . .
121 . . . ஞன குலசெகராஜ . . .
122 . . . எழுத்து இ . . .
123 . . . படி இக்கல் வெ-
124 ட்டிநெந் இக்கொயில்-
125 ஸிஸூாவா . . . .
126 . . . . பெருநா
127 . . . தானமா . . .
128 . . . ஸி[ஸூா]சாரியன் எ-
129 ழுத்து||உ

No. 373.

(*A.R. No.* 50 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SUNDARESVARA TEMPLE AT MADURA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திரிபுவனச்சக்ரவத்தி கொனெர்மைகொண்டான் உடையார் திரு-
வாலவாயுடையநாயனூர் கொயிற்தானத்தார்க்கு

2 உடையார் திருவாலவாயுடையநாயனூர்க்கு நம்பெரால்க் கட்டின திருமஞ்[ச*]னத்துக்கு
கற்பூரங் கஸ்தூரி குங்குமம் சந்தனம் பனி-

3 நீர் உட்பட வெண்டும் படிவிஞ்சனத்துக்கு வெண்டும் முதலுக்கு விட்ட முத்தூற்றுக்-
கூற்றத்துக் கப்பலூரான உலகளந்தசொ-

4 ழநல்லூர்[க்] கரியமாணிக்காழ்வான் திருவுடைநாயகரான வீரபாண்டியக்காலிங்கராயர்
காணியான அண்டநாட்டு-

5 ட்புரவரிநல்லூரான செத்துவாய்த்தநல்லூர் நான்கெல்லைக் குட்பட்ட நன்செய் புன்செய்
வாழை கொழுந்துள்ளிட்ட வா-

6 ன்பயிரும் மாவடை குளவடை தறிபிரை செக்கிறை தட்டொலி தட்டிறை தட்டாரப்-
பாட்டம் உட்பட்டவனைத்தாயங்களுக்கு-

7 ம் கடமையும் கொற்றிலக்கை கடைக்கூட்டிலக்கை ப[ஞ்]சுபிலி ஸந்திவிக்ரஹப்பெறு
வாசல்வினியொகம் உட்பட்ட அனை-

8 த்துபாதிகளும் . . ம் வரியிலுங் கழித்து இவ்வூருக்கு மூன்றாவது தைம்மாதம் முதல்
ஆண்டொன்றுக்கு வாடாக் கடமையாக

9 இறுத்துப் பொதும் பொன் ஐம்பதில் விளங்குடிநாயனூர் விக்கிறபாண்டீஸ்வரமுடைய-
நாயனூர்க்கு இ[று]க்திப்பொதும் பொ-

10 ன் பத்து நீக்கித் தங்[க*]ளுக்கு இறுத்துப்பொதும் பொன் நாற்பது ஆகப் பொன் ஐம்-
தும் வாடாக்கடமையாக இறுத்துப்பொ-

11 தும்படி[யு]ஞ் சொன்னொம் இப்பொன் ஐம்பதும் இப்படியிலெ செலவுறுப[வி]த்துக்
கொள்ளவும் இப்படிக்கு இவ்வொலை பிடிபா-

12 டாகக் கொண்டு இவ்வூர் நான்கெல்லையிலும் திருச்சூலஸ்தாபனமும் பண்ணிக் கல்லிலுஞ்
செம்பிலும் வெட்டிச் சந்திரா-

13 தித்தவற் செல்ல அனுபவித்துப் பொதுக இவை கப்பலூருடையான் எழுத்து இவை
வாணுதராயன் எழுத்து யாண்டு மூ-

14 ன்றாவது நாள் [உளஅ கூவ்ஜ்ழ| இப்]படிக்கு இது ஸிலாலெகமும் பண்ணினென் இக்-
கொயிற் சிற்பாசாரிய[ன்] . . . ப்பலவ-

15 திருவெம் . . . ஞன திருவாலவாயாசாரியன் எழுத்து உ

No. 374.

(*A.R. No.* 51 *of* 1890).

ON THE ROCK CALLED SOLAMPARAI NEAR TRICHINOPOLY, TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] தி[ரு]புவன[ச்] சக்கர-
வத்திக ஸீழமு ம[துரை]-
2 ரயும் பாண்டியன் முடித்தலையும் கரு-
3 வூரும் கொண்டு வீராபிசெகமும் விசை-
4 [யா]பிசெகமு பண்ணி அருளிந திரிபு-
வனவி[ரசொ]-
5 [ழ]தெவர்க்கு யாண்டு ௩௰[௧] தெந்-
கரை இரா-
6 ச[செ]கம்பிரவளநாட்டு உறையூர்கூற்
றத்-
7 துப் பிரமதெ[ய]ம் [ஜ]கதெகவீரச்சது-
[ர்*]வெ-
8 திமங்கலத்து பாடிகாவல்காணிஉடை-
9 ய ப[ற்றி]முதலிகளில் . . த்தபொட-
நாந

10 [மலை]மெ[ம]ல்மருந்து நாடாழ்வானேன் இவ்[வூர்]
11 [மெ]ல்படாகை [ஜெ]சயங்கொண்ட-சோழ-
12 நல்லூர் கட்டளையில் [ம]ங்க[லா]-திதப்பரு[ம]-
13 டி[சந்]தியில் நககா . . . . யொடெய்ப-
14 ண்பாய . . அறை இரண்டும் சந்திரா-
15 தித்தவரை நானும் என்குடியிலாரு-
16 ம் இதுக்கு வெண்டுமெறுதித . -
17 [நெர்]ந்து அழிவு சொரக்கடவெ-
18 ராமாக இப்பட்டைக்கல்லில் [க]-
19 [ல்]வெட்டினென் மலைமெல்[மரு]-
20 ந்து நா[டா*]ழ்வானென் உ

Nos. 375 and 376.

(*A.R. Nos.* 52 *and* 53 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE GARBHAGRIHA AND IN THE WEST VERANDAH OF THE BRIHADISVARA TEMPLE AT TANJORE, TANJORE TALUK AND DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. II, Nos. 65 and 66.

No. 377.

(*A.R. No.* 54 *of* 1890).

ON A NICHE IN THE VARAHASVAMIN ROCK-CUT TEMPLE AT MAHABALIPURAM, CHINGLEPUT TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இரட்டபாடிஎழரையிலக்கமு[ங்] கொண்டு பொரற்றங்கரைக் கொப்பத்-[தாஹவம]-
2 ல்லனை யஞ்சுவித்தவனானையுங் குதிரையுங் கைக்கொண்டு விஜெஜயஅபிஷெகஞ் செய்து வீரஸி[ம்ஹாஸந]-
3 த்து வீற்றிருந்தருளிய கொப்பரகெஸரிவந்மரான உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ரதெ[வர்க்கு யாண்]-
4 டு ஒன்பதாவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஆமூர்க்[கொட்டத்]-
5 து ஆமூர்நாட்டு நகரமாமல்லபுரமான ஜனநாதபுரத்து நகரத்தொமு[ம்] . . . . .
6 மையொமும் எழுத்து எங்களூர் ஸ்ரீவராஹெஶ்வரஸ்வாமியாராஹவிஷ்ணுக்ருஹத்தாழ்வ . . . . .
7 ந இறையிலியாக முன்புடைய விலமுட்படக் குடுத்த நிலத்துக்குக் கிழ்பாற்கெல்லை ஏ . . . . .
8 மெற்கு தென்பாற்கெல்லை ஊரகமுடைய ஹோவிஷ்ணுக்கள் நிலமாந வயலுழான் [கண்ணு] . . . . .
9 மெல்பாற்கெல்லை கழிக்குக் கிழக்கும் வடபாற்கெல்லை மாமல்லைப்பெருமான்கொயிலுக்-குங் . . . . .
10 [ண்]ணீர்க் கிணற்றுக்கு தெற்கும் ஆக இந்நாற்பெரெல்லைக்கும் நடுவுபட்ட நீர்நில-மும் . . . . .
11 டு உடும்பொடி ஆமை த[வ]ழ்ந்[த*] தெ[வ்*]வகைபட்ட நிலமும் இறையிழிச்சி இன்-நிலம் இத்தெவ[ற்]கு . . . . .
12 [ள] மாம்புல முள்ளி[ட்]ட கண்ணாறு தடி நாலும் ஸ்ரீபலிபட்டியாகவும் நிக்கி நின்ற நீர்-நிலத்து . . . . .
13 ன்றுக்குத் திருவமுது அரிசி நா[நா]ழிய[ா*]க வஷி யிரண்டுக் கரிசி குறுணிக்கு ஐஞ்சிர-ண்டாக நெல்லு . . . . .
14 முர்து இரண்டும் நெய்யமுது இருசெவிடரையும் தயிரமுது உரியும் அடைக்காயமுது . . . . .
15 நெல்லு நாநாழியாக வஷி இரண்டுக்கு நெல்லுக் குறுணியும் ஆக வஷி இரண்டுக்கு நெ[ல்] . . . . .
16 வதாகவும் இந்நிலம் உழு[ங்] குடிகளையும் இத்தெவர் மடைவிளாகத் திருப்பாரையும் எப்பெ . . . . .
17 வும் இப்பரிசு இசைஞு தெவதாநஇறையிலியாகக் குடுத்தொம் மாம[ல்*]லபுரமான ஜநநாதபுர . . . . .
18 இவ[ர்*]கள் சொல்ல எழுதினென் இவ்வூர்க் கரணத்தான் திருவெழிச்சிலுடையான் தொண்ட . . . . .

19 வை ஒளிநாகன் மாதையான அழகியசொழ ஆமூர்நாட்டு மூவெந்தவெளான் எழுத் . . . . .
20 த்து இவை ஒளிநாகன் நாராயணன் எழுத்து இவை களத்துழான் சூற்றி அரைசிதெ[ந]-
ழுத்து இ . . . . .
21 வை இண்டிபுறவன் ச[ங்]கநாகன் எழுத்து இவை மாப்பூதி நாராயணன் மாதக்கலி
எழுத்து [இ]வை . . . . .
22 உத்தரங்கிழவன் மூகலிநாகன் எழுத்து இவை வண்டாழஞ்செரியுடையான் அரையன்
பிச்ச(ன்) [தெ]ழுத்[து] . . . . .
23 க் குமரியிடைச் செய்தார் செய்த பாவங் கொள்வான் [||*]

No. 378.

(*A.R. No.* 54-*A of* 1890).

ON THE SAME NICHE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இரட்டப . . . .
2 களாக் கொப்பத் தாஹவமல்லனை யஞ்சுவித் தவனுனையுங் குதிரையுங் கைக் . . . . .
. . . . .
3 வீரஸிங்ஹாஸநத்து வீற்றிருந்தருளிய கொப்பரகெஸரிவந்மராந உடையார் ஸ்ரீ . .
. . . .
4 து ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஆமூர்க்கொட்டத்து ஆமூர்நாட்டு தெவதாநம்
ப்ரஹ்மதெயம் திருவெழு . . . .
5 ந ஜநநாதபுரத்து ஸ்ரீவாஸெஷ்வாமிஹாவராஹவிஷ்ணுக்ருஹத்தாழ்வார்க்கு தெவதாந-
இறை . . . .
6 கிழ்பாற்கெல்லை வண்ணக்கன்எரிவழி கொ[ம்]மடிக்குண்டனுக்கு மெற்கும் தென்ப . . .
. . . .
7 [ள]ச்செ[று]வுக்கு வடக்கும் மெல்பாற்கெல்லை சாத்துழான் சந்திரசெகரக்கிரமவித்தன்
நில . . . .
8 மொடன் குணவன் நிலத்துக்கு தெற்கும் இன்நாற் பெரெல்லை உள்ளும் நடு . . . .
. . . . . .
9 றைவு உள்ளடங்க முன்னூறு குழியும் இறையிழிச்சி இன்நிலமும் இந்நிலத்து . . . .
. . . . . .
10 இத்தெவர்க்கு தெவதாநஇறையிலியாகக் குடுத்தொம் இன்[நி]லம் உழுங் குடி . . .
. . . .
11 ம் வெட்டி முட்டையாளும் [எச்]சொற்றுக் [கூ]ற்றுநெல்லும் உள்ளிட்டு க . .
. . . .
12 ரிசு இசைஞு தெவதாநஇறையிழிச்சிக் குடுத்தொம் திருவெழிச்சி லொ[ன்றுக்கு இ] .
. . . .
13 ஶிவப்ராஹ்மணன் ஹரசாஜி ஆடவலானென் இவை என்னெழுத்து இவை பாதா . .
. . . . . .
14 தெவக[ஞு]தபட்ட னெழுத்து இப்படிக்குச் சாத்தந்தை மல்லன் ச[ன]கனெ[ன்] . . னெ
. . . .
15 காகன் நாராயணனென் இவை என் னெழுத்து இப்படிக்கு ச[ந்]திரூதித்[த] . . .
. . . . . .
16 [மி] இரா[ம]ாந ஜயங்கொண்டசொழ ஆமு[ர்*]நாட்டு மூவெ[ஙெ]வளா னெழு[த்து]
. . . .
17 . த்து இவ்வாண்டெ இத்தெவர்க்கு இவ்வூர் ஒளிநாக[ன் மா]தையாந . . .
. . . . .
18 . . . ஆமூர்நாட்டு மூவெஙவெளான் வைத்த திருநுந்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு வைத்த
. . . .
19 . . . தொண்ணூறு || இத்தெவற்கு இடையர் வைத்[த] . . . .
20 . . . [நந்]தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட ஆடு ெ . . . .
21 . . . காமக்கொடன் செல்வ[ந்] கை[கய்யு]ற்ற [ஆடு] . . . .
22 . . . ஆ[டு ந]ாற்பத்தைஞ்சு [||*]

No. 379.

(*A.R. No.* 55 *of* 1890).

ON A STONE NEAR A TANK IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீமது மகாராசாதிராச ராசபர -
2 மெஸ்வர ஸ்ரீவீரபிரதாப அச்[சுததெவ]-
3 மகாஇராயர் பிறுதிவிராச்சி[யம்பண்]-
4 ணிஅருளாநின்ற ஸகா[த]௲ தசா[ஞ]யிள மெ-
5 ற் செல்லாநின்ற மன்மதவருஷ . . மகர-
6 ஞாயற்று பூறுவ்பக்ஷத்து பஞ்சமியும் புத-
7 வாரமும் உதிர . . ர . . யும் [பிற]ம[யெ]ாக . . பால -
8 வகரணமும் பெ[ற்ற] மகரசங்கிரம புண்ணி-
9 யகாலத்திலெ செயங்கொண்டசொழம-
10 ண்டல[த் தா]மு[ற்]கொட்ட . . . . ஆ-
11 மிரவெலிப்பற்று ஆன [பூ]ஞ்செரி . . -
12 . . நில் மகாமல்லை[யுடைய ?] பெருமாள் ஆதிவ-
13 ராகம் . . . . . . பாடிவெட்டை-
14 த் திருநாளுக்குந் திரு[த்*]தொமண்டபம்
15 கிழ் நாற்பாற்கெல்லையு மகபபட்ட . . . .
16 நிர்நிலமும் . . . . வடபாற் கெல்லை . . கி-
17 ழை வாச[லு]ம் யின்னு . . . . . மலைபுறத்தி-
18 ல் வாரயபபரம்ப . . [அ]ளம் ஒன்றும்
19 யிந்தப் பெருமாள் திருபாடி வெட்டை -
20 த் திரு[நாள்] ஆசந்திர[மா]லியாக . . .
21 ம் மடத்து பூறுவ தன்மமாக . . . .
22 சளுநாயக்கர் . . . .
23 நிலமும் ந . . . .

No. 380.

(*A.R. No.* 56 *of* 1890).

ON A ROCK TO THE NORTH OF THE CAVES AT SALUVANKUPPAM NEAR MAHABALIPURAM.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இச்ச[த்]தபெ-
2 ருமானார்க்கு மதிசூதஹ-
3 ட்டர் குமாரபட்டியில் திரு-
4 வமிதிக்கு ஒருமா நிலமும்
5 திருவிளக்குக்கு கழஞ்சு பொன்-
6 னும் குடுத்த[து] [||*]

No. 381.

(*A.R. No.* 57 *of* 1890).

ON ANOTHER ROCK IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருவா[ய்*]க்கெழ்வி முன்பாக
2 திரிபுவநசக்கரவத்திகள மதுரையு மீழமும் கருவூ-
3 ரும் பாண்டியன் முடி[த்*]தலையும கொண்டு வீர அ-
4 பிஷெகமும் விஜய அபிஷெகமும் பண்ணியருளிய திரி-
5 புவனவீரதெவற்கு யாண்டு ௩௰௭ வது ஜயங்கொண்டசொழ-
6 மண்டலத் தாமூர்கொட்டத்து தெவதானம் ப்ரஹ்மதெயம்
7 திருவிழிச்சிலூருடைய ஸர்வப்ரஹ்மண்யதெவர் கொயில் ஆதிச-
8 ண்டெஸ்வரதெவ ரருளா லிக்கொயில் ஸ்ரீமாஹெஸ்வ[ர*]கங்காணி
9 ஆண்டார் தில்லைநாயகரும் ஸ்ரீகாரியம் செம்பியன்மூவெ[ந்]வெளா-
10 ரு மிக்கொயில்காணியுடைய சிவப்ராஹ்மணன் தெவர்கன்மி செங்கிறத்து [ஆட்கொ]-
11 ண்டவில்லி செல்வப்பிரானான பன்மாஹெஸ்வரபட்டனு மிக்கொயில்காணியு-
12 டைய சிவப்ராஹ்மணன் தெவகன்மி செங்கிறத்து ஆளுடையான் ஞானம்பெ -
13 [ற்றுநா]ன நாற்பத்தெணாயிரபட்டனும் கொயிலிகணக்கு திருவிழிச்சிலூ[ரு*]டை-
14 யானு மிவனைவெ மிக்கொயிலில் குமபிட்டிருக்கும் ஆண்டார் க-
15 ருப்பூ(ர்)ருடையா னம்பி அற்புதகூத்தற்கு நிலவிலைப்ராமாணம் பண்ணி
16 கல்வெட்டி குடுத்த பரிசாவது பிள்ளையார் திருநாமகாணியாக தி-

17 ருவிழிச்சில் உள்ளூரில் இறைஇறுப்பு அரிதாய் ஸ்ரீபண்டாரத்தில்
18 தட்டிறை இறுக்கையால் நாங்கள் இவர்க்கு விற்றுகுடுத்த நிலமாவ-
19 து பெரியெரி கழனியில் அடைகாடு தெங்கூ[று] ௲ ாஅயம் அத்திப்-
20 படங்குட்ட உாடுயம் ஊறல்எரிகழனியி லாதிமல்லைநாதனும்
21 இரட்டை செறுவும் தெங்[க]ம் கழுவனுமாக அற்புதகூத்தனும்
22 [தாள்]செறுவும் [உவர்]குண்டிலும் [பாவ] சாலியும் நிரொடுகழுவ-
23 லும் சி[ராமன்] கழுவனும் ஆக ௲ உஊஉாஅய ம் தலைஎரி[ப்]பள்ள -
24 த்தில் [உ]டையநம்பியும் கொற்றி[மா]னும் குடிதாங்கியும் சிவ-
25 [தாசனும்] பட்டவிருத்தியும் ஆக ௲ சஊாசய ம் ஆக ௲ சத
26 ாடுயனல் கூ. உஶ இந்நிலம் இரண்டெ ஒருமாவரை-
27 யும் அற்புதகூத்தனுக்கும் உவர்க்குண்டில் கிழ்க்குடி அள-
28 . . . அளப்பையும் கு . . ம் இவர்க்கு காணியாக பெ[ரு]ம் விலைக்கு வி-
29 . . . . . . யார் ஸ்ரீபண்டாரத்துக்கு கைக்கொ[ண்*]ட புதுக்காசு ா இக்-
30 காசு முன்னூற்றுக்கும் விலைக்குறவிற்று கல்வெட்டி குடுத்தொம் நி-
31 லங்களுக்கு நிர்பாயவெண்டு[வது]ம் இறைக்க[க்க*]டவதும் எரிகளிலெ நிர்பா-
32 யவெண்டுங் கொத்[தி] நிர்பா[ய]வும் இப்படி சம்மதி[த்*]து கருப்பூ-
33 (ர்)ருடையா நம்பி அற்புதக்கூத்தர்க்கு சல்வெட்டிக் குடுத்தொ மிக்-
34 கொயில் [ஸ]ாநத்தொம் இப்படிக்கு [இவை] தில்லைநாயகன் எழுத்து இப்படிக்கு
இவை[1] இக்கொயில்
35 சிவப்ராஹ்மணந் செந்திறத்து ஆ[ட்கொ]ண்டவில்லி செல்வப்பிரா-
36 நான பங்ஙொஹெஸ்ரபட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு [இவை] இக்கொயில்
37 காணிஉடைய சிவப்ராஹ்மணந் செந்திறத்து ஆளுடையாந் [ஞாந]-
38 ம்பெற்றுநா[ன] நாற்பத்தெண்ணாயிரபட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை சி[கா]-
39 ரியம் செம்பிய மூவெந்தவெளான் எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொயில்க-
40 ணக்கு திரு[வெ]ழிச்சிலுடை[டயா]ன் எழுத்து இப்படி அறிவென் திரு[ப்]-
41 பா[ரி]யூர் நாற்பத்தெண்ணாயி[ர]பிள்ளை[யெந்] இப்படி அறிவெந் சி
42 றுதலூர் முறிச்செட்டு நாராய[ண]ஹட்டனெந் இப்படி அறிவெந்
43 சிறுதலூர் ஆமூர்நாட்டுவெளானென்
44 இப்படி அறிவெந் [பையனூர்] குரொவி தொணயபட்டனென்
45 இப்படி அறிவெந் பையனூர் [பா]ந்தி குறிநாராயண[பட்ட]னென்
46 இப்படி அறிவெந் [வசமுர்திரு] வனெந் இப்படி அறிவெந் மாமல்லபுரத்து . . .
47 ஆமுர்நாட்டுவெளானென்
48 இப்படி அறிவெந் பொன்[வார]பார தெவத . .
49 . . . . கண்ணிமா . . . . .
50 . . ரகிழான் விச்சாதிரனென் [||*]

No. 382.

(*A.R. No.* 58 *of* 1890).

SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE PASUPATISVARA TEMPLE AT KARUR, KARUR TALUK, TRICHINOPOLY DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 20.

No. 383.

(*A.R. No.* 59 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

Ibid. No. 21.

No. 384.

(*A.R. No.* 60 *of* 1890).

ON THE OUTER WALL OF THE SECOND PRAKARA (LEFT OF ENTRANCE) OF THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 24.

[1] The words இப்படி and இவை are expressed by abbreviations.

No. 385.

(*A.R. No.* 61 *of* 1890).

IN THE SAME PLACE, RIGHT OF ENTRANCE.

Ibid. No. 23.

No. 386.

(*A.R. No.* 62 *of* 1890).

IN THE SAME PLACE, LEFT OF ENTRANCE.

Ibid. No. 26.

No. 387.

(*A.R. No.* 63 *of* 1890).

IN THE SAME PLACE, RIGHT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெசரிபற்மரான திரிபுவன[ச]க்கரவத்திகள் ஸ்ரீ விக்கி[ர*]மசொ-
ழதெவற்கு யாண்டு ௩ ருவது விர[செ]சாழமண்டலத்து வெங்கலநாட்டு கருவூற் திரு-
வானிலையாளுடைய நா . . . . டய சிவப்பிராமணரொம்
பெருமாள் புரவரியாரில் ஆளவந்தா[ன் அவினசி] . . . . ம்
நாச்சி[யாரு]ம் . . . . கொயில் குடங் செ . . . .

2 கலகத்தில் செமங் தப்பினமையில் இவரை ஆராந்து எழுந்தருளிவித்து கொடுவர தானத்-
தார் குடுத்த பணம் நூறும் இக்ஞயனூர் பண்டாரத்தில் குடுத்த புதுக்காசால் பணம்
எண்பதும் ஆக பண[ம்] நூற்றெண்[பது]ம் இவர் பக்கலெ கைக்கொண்டு இக்கூத்-
தற்கு குறையுள்[ள]வை இவரை இடுவித்தெ செய்வித்து ஸ . . . .
முதுபடிக்[கு நாசெ]ளா[ன்று][க்*] கரிசி இவரை செலுத்[து] . . . .

3 [ந]ாழியும் ச[ங்]கிராயித்தவரை செலுத்துவதாக இவர் பக்[க*]ல் நாங்கள் கைக்கொ-
ண்ட சிரியக்கி[ப]ழஞ்சலாகை அச்சு பத்தும் கைக்கொண்டு இவ்வமுதுபடி அரிசி
இருநாழியும் இக்கொயிலில் குடங்கொண்டு கொல்புகுவர் சங்கிராயித்தவரை செலு-
த்துவொமாகக் கல்வெட்டிக் குடுத்தொம் இக்கொயிலுடைய சிவப்பிராமண[ரொம்]
[|*] . . . . லெசெ[வ] . . . . ம் [|*] இது பந்மா-
ஹெஸ்[ர ரக்ஷை] [||*]

No. 388.

(*A.R. No.* 64 *of* 1890).

ON A STONE ON THE ROAD-SIDE, THREE MILES EAST OF THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்ரீ கூற்றருதை கெல்விகிறுவன் கள-
2 கார்த்தி கொசமுடைக்கொசமு ஐம்பெருங்கு-
3 மூ[வு ச]ங்கமு இவை காத்தானடி என் தலைமெ[லன]

No. 389.

(*A.R. No.* 65 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SHRINE OF THE GODDESS IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 22.

No. 390.

(*A.R. No.* 66 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 25.

No. 391.

(*A.R. No.* 67 *of* 1890).

ON THE SOUTH WALL OF THE SOMESVARA TEMPLE AT SOMUR, KARUR TALUK, TRICHINOPOLY DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருமகள் போலப் பெருநிலச்செ-
2 ல்வியும் தநக்கெ உரிமைபூண்டமை ம[ன*]க்கொள-
3 க் காந்தளூ(ர்)ற்சா(ல்)லை கலமறுத்தரு(ள்)ளி வெங்கை[ந]ா-
4 டும் கங்கபாடியும் நுளம்பபாடியு[ம்*] தடிகைபா[டி*]யும் குடம-
5 லைநாடும் கொல்லமும் கலி[ங்*]கமும் எண்டிசை நிகழ்தர இழமண்ட-
6 லமும் திண்டிறல் வெந்றி தண்டால் கொ[ண்*]ட தந்நெழில் வளர் ஊழியுள்
7 எ[ல்*]லாயாண்டும் தொழுதகை விளங்குயாண்டெ செழியரை தெசுகொள் [ஸ்ரீ]-
8 கொவி[இ]ராஜஇராஜகெசரிபந்மராந ஸ்ரீராஜராஜராஜதெவர்க்கு [யா]-
9 ண்டு ௨௰ தாவது கொளாநகவளநாட்டு த[ட்*]டைகளநா[ட்*]டு தெவணப்[ப]-
10 ள்ளி திருநொம்பலூர் வ[ர*] மெஸ்வர[ர்*]க்கு ஸ்ரீராஜராஜதெவர் கை[க்]-
11 கொள[ப்*]படை பிராநகதெரிஞ்சகைக்கொளரும் சூரசொழத்தெரி[ஞ்*]ச-
12 கைக்கொளரும் பாண்டிகுல[ாசநித்]தெர்ஞ்சகைக்கொளரும் இனாடு வ-
13 கைசெய்கிற குழல்லூர்உடைய[ாரு]ம் திருக்கொயிலுடையார்க(ள்)ளை சூற்றி-
14 யக்கிராணத்திந் கா[ன்*]று நம் [நம்பிராட்டி] வாராவிட்ட கு[ற்*]றத்தால் தண்டம்-
கெ[ா]-
15 ண்ட பொந் கா[சு]கல்லால் ௩௰ இப்பொந் முக்கழஞ்சால் பட்டம் க இது தெ-
16 [வ]ணப்பள்ளி ஊரர் கைக்கொள வந்மாஹெஸ்வர ரக்ஷை||-

No. 392.

(*A.R. No.* 68 *of* 1890).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] மதிரை கொண்ட கொப்பரகெசரிபன்ம-
2 க்கு யாண்டு ௩௰௪ ஆவது கொளபள்ளி [மும்]ம[டி]க்கிரனி[ரா]-
3 மி இடுவித்த படை [||*]

No. 393.

(*A.R. No.* 69 *of* 1890).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருமன்னி வளர இருநிலமடந்தையும் பொற்செயப்பாவையும் சீர்தநி-
2 ச்செல்வியும் தன் பெருந்தெவிய[ாகி] இந்புறுநெடுதுயர் வாழிஊழியு ளிடை[து]றை
நாடுந் துட-
3 ர்வனவெலிப்படர் வனவாசியும் சுள்ளிச்சூழ்மதிட் கொள்ளிப்பாக்கையும் நண்ணற்கரு-
முரண் மண்ணை-
4 க்கடக்கமும் பொருகட லீழத்தரைசர்தம் முடியும் ஆங்கவர் தெவிய ரொ[ங்]கெழில்
முடியும் முன்நவர்பக்கல்
5 றென்நவன் வைத்த சுந்தரமுடியும் இந்திர ந[ா*]ரமும் தெண்டிரை ஈழமண்டலமுழு-
வதும் எறிபடை-
6 கொளந் முறைமையிற் சூடுங் குலதநமாகிய பலர்புகழ் முடியும் செங்கதிர்மாலையும் சங்-
கதிர்வெ-
7 லை தொல்பெருங்காவிற் பலபழந்தீவும் செருவிற் சிநவிலிருபத்தொருக[ா] லரைசுகளை
கட்ட பரசுராமன்
8 மெவருஞ் சாந்திமற்றீவரண் கருதி இருத்திய செம்பொற்றிருத்தகு முடியும் பயங்கொடு
பழிமிக முயங்கிலில்
9 முதுகிட்டொளித்த சாசிங்கன் அளப்பெரும் புகழொடு [பிடி இ விரட்டபாடி எ]ழரை
இலக்கமும் நவநிதி குலப்-
10 பெருமலைகளு மாப்பொரு தண்டாற் கொண்ட கொப்பரகெசரிபன்மராந ஸ்ரீராஜெந்த்ர-
சொழதெவர்க்கு யாண்-
11 டு ௯ ஆவது கொளாநகவளநாட்டுத் தட்டைக[ள*]நாட்டு தெவணப்பள்ளி இருந்து
வாழும் வெள்ளாளன் சிங்கந் சொலை-
12 யெ[ய]ந் திருநொம்பலூர்மஹாதெவர்க்கு ஒரு திருநொந்தாவிளக்கு வைத்த பசு பதி-
நஞ்சும் செ[ப்]ப ஜிநவும்
13 மொரும் தாங்களெ கொண்டு நாகின்றிந சூலம் பொறிச்சு சாவாமூவாப் பெரும்பசுவாக
காத்து மெச்சு ரக்ஷித்து
14 இவையிற்றில் பாற்ஹொகம் கொண்டு நிசதம் உழக்கு நெய்யால் ஒரு திருநொந்தாவிள-
க்குப் பகலும் இரவு-
15 ம் வந்த்ராதித்யவல் திருநொந்தாவிளக் கெரிப்பொமாநொம் இவ்வூர் ஸ்ரீகொயிலுடையொம்
இவை வந்மாஹெ-
16 ஸ்வர ரக்ஷை ||வ

No. 394.

(*A.R. No.* 70 *of* 1890).

ON THE HEAD-SLUICE OF THE PERIYAVAYKKAL AT MUSIRI, MUSIRI TALUK, TRICHINOPLY DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ஃ [||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜ[1]தெவற்க்கு யாண்டு ௪ வது வட-
2 கரை ராஜராஜ[1]வளநாட்டு மூசுறியாந மும்முடிசொழப்பெட்டையில் தலைபெற்ற கடை-
3 [கா]னகமான கரிகாலசொழப்பெராற்று நிலவாளைவெட்டுவொர்நாயந் வாய்த்தலை கல்ல
[ா]-
4 ல் செய்வித்தாந் வாணகொவரயர் சாமந்தமுதலிகளில் மண[லூரு]டையாந் இராமந்
செ-
5 [ாழ]கொநான நிலவாளைவெட்டுவொர்நாயந் ௨

No. 395.

(*A.R. No.* 71 *of* 1890).

ON A PILLAR AT THE HEAD-SLUICE OF THE UYYAKKONDAN CHANNEL NEAR VETTUVAYTTALAI (PETTAVAYTALAI), TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

1 சகாற்த்தம் வருச-
2 ம் ஆயிரத்து அறு-
3 னூற்று எட்டுக்கு-
4 மெல் செல்லா-
5 நின்ற [2]

No. 396.

(*A.R. No.* 72 *of* 1890).

ON A BROKEN STONE ON THE BRIDGE OVER THE SAME SLUICE.

1 [திரி]பு[வனச்சக்கர]வத்[தி]கள் பி-
2 ழமு மருதையும் பாண்டியந் முடித்த-
3 லையும் கொண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்துங-
4 கசொழதெவற்கு யாண்டு ௨௰அ வது கொ-
5 லொத்துங்கசொழவாணகொவரை-
6 [ர]யநென் வாத்தலைக்கு மெக்கும் கொட்டுகா-
7 டு சாத்தமங்கலத்து பிரண்டுசெரிக்கு சங்-
8 கிராதித்த[வ]ல் முள்ளதனையும் கடமை உ-
9 ண்பார்களாகவும் தெவதாநம் பிறைபிலி-
10 வெட்டி நிலம் ஊற்கணக்க[ன்*] சிவித நிக்கி கொள்ள-
11 கடவ[ர்*]களாக கல்வெட்டிக்குடுத்தெந் இதுக்-
12 கு ஒரு அழிவு சொல்[லு]வாந் வல்லவரை-
13 யந் சத்தியமெய்[||*]

No. 397.

(*A.R. No.* 73 *of* 1890).

ON THE WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE TYAGARAJASVAMI TEMPLE AT TIRUVARUR, NEGAPATAM TALUK, TANJORE DISTRICT.

1 ஸ்ரீமத் வ்யாக்ரபுரீஶ பாதயுகளீ ஸேவாஸமாஸாதித ஸ்ரீ[ா*]ஶ்ச யெ கெஹெ்யா
2 ஹொஸேஹாயிநாயமாணஷாெஸோஷ்ஹஷகஃ[|*]வ்யாதாதீ ஹ-ஶுதிவிறணாகம் ஷா ஜதாகநாநுநாதீ வொத்தொநீ ஸ்ரீயார-ஶாயிவஷ ஶ-ஶுஷவவலெகள வெவொாகவா யொ நாவஃ |||—[க*] வஷ்ஷாஜெயெ ரவிகயஜீ-வாாகவாரு-
3 ஸீவாநாவாரவியக[ஶொெஜீர]ஷா நரோஹ[|*] வஷ்ாவ ராஹாஸாாவரஷொஸேஹாதடுெஶ-வாதாரவிநயோ[யொஷநவா]பநாரோ|||[உ*] ஆரூடையநம்பி மாதாக்கள் இசை ஞாநியார் ||| ஜநநிஷவகொஞாநஸீவாவாயஜ-கமெஷவதீ[||*]
4 மெஶவெ மெளாநஶெமொகெஷ்ஹீதீ ஞாநாாவஷா க[ஶெ]ாவமொ |||—[ந*]

---

[1] The syllables *ராஜராஜ* are expressed by symbols.

[2] This inscription is engraved over another in more ancient characters which are almost completely erased. The continuation seems to be written on another face of the pillar which is inaccessible.

No. 398.

(*A.R. No.* 74 *of* 1890).

ON A STONE NEAR A WELL IN THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 உஸ்வஸ்திஶ்ரீ: [||*] ஶம்வதீத்ரே -
2 ஸி வ்யாதம் ஸரோஜய -
3 ஸுத்யுஷ்ஷ | வந்திகஸம்ஹவஸ்ய -
4 ரஹே ஸவர்ணோமக்ஷயாவ -
5 ஹ்ஷ | [|க*]ஸவர்வ்யாயிஹாரஸெ -
6 வ க்ஷீரகண்ணுஸிஷம் ஶகஹஷ | ஹீ -
7 நாம்ஹொ வ்யாயிதாம்ஹொ வா யொ-
8 தஸ்ஸாநம் கரிஷ்யதி | [|உ*]வெதஸ-
9 ஸை நிராஹாரா: விதஸம்ஸெ
10 நிஶாகரோ | ஸழவஞ்ஞாம்ஶ்ஸ
11 தெஜஸ்வீ ஹவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: [||ந*]

No. 399.

(*A.R. No.* 75 *of* 1890).

ON THE WALL OF THE MASILAMANISVARA TEMPLE AT TARANGANPADI (TRANQUEBAR), MAYAVARAM TALUK, TANJORE DISTRICT.

1 உ ஸ்வஸ்தி ஶ்ரீ [||*] ஶ்ரீஸெக்கிதிக்குமெல் கொமாற(ர்)பன்மர் திருபுவநச -
2 க்கரவத்திகள் ஶ்ரீகுலசெகரதெவற்க்கு யா[ண்*]டு ௩௰௭ வது சித்திரை
3 மாதம்முதல் சடங்கன்பாடியாக குலசெகரன்பட்டிநத்து உடை -
4 யார் மணிவண்ணீசுரமுடையாற்க்கு வீரகற்பகன் [ச]ன்தி[ய]முது செய் -
5 தருள [ப]தினெண்[1]மிஷயத்தாரும் கரையாரும் நிச்சயித்தபடி இ -
6 வ்வூர் நாலுவெலிக்கும் உள்பட்ட மனையால் மாதம்தொறும் இரு -
7 நாழி அரிசி தண்டிக்கொள்ளக்கடவதாகவும் தண்டும் இடத்து இ -
8 துக்குத் தாழ்வு சொன்னா ருண்டாகில் பதிணென்மிஷயத்து[1]-
9 க்கும் கரையாற்கும் துரொகியாக[க்*] கடவ[ர்*]களாகவும்
10 இ[ப்*]படிக்கு பதினெண்[1][மி]ஷயத்தாரும் கரையாரும் ஒப்பு ஸஹஸ்ரம் உ

No. 400.

(*A.R. No.* 76 *of* 1890).

ON A STONE BUILT INTO THE FLOOR OF THE SAME TEMPLE.

1 உ சாலிவாகன சகா(ப்)த்தம் ௲ -
2 ளாளயடு கலியுகா(ப்)த்தம் ௪௲அ -
3 ௱அயச இதன்மெல் செல்லாநின்ற
4 சொபகிறுது ௵ ஆவணி ௴ ௩௰ உ
5 சுக்கிறவாரமும் உத்திரட்டாதி நட்ச[த்*] -
6 திரமுங் கூடின சுபதினதில் மாசி -
7 லாமணியீசுவரசுவாமி சன்ன[தி] து -
8 சதம்பமும் தளவிசையு சேனை -
9 க்குடை சுப்பிறமணியசெடியார்
10 குமாரன் ஆபதுத்தாரணசெட்டி -
11 யார் செயிது வைத்த தற்மம் நித்தி -
12 யம் சதாசெற்வை உ ஸஹஸ்ரம் [||*]

No. 401.

(*A.R. No.* 77 *of* 1890).

ON A DETACHED STONE IN THE SAME TEMPLE.

1 பிறப[வ] ௵ காத்திகை ௴ உ௰ உ
2 சிறிமது அச்சுதப்பநாயக்கர்
3 அ[ய்*]யன் காரியத்துக்கு கத்-
4 தரான
5 சடங்கப்பாடி[2] இராமையர் அய்யன்
6 மாசிலாமணி[மா]தம்பிரானு-
7 ற்கு பூசை திருப்பணிக்குச்-
8 செத்த திருநாமத்துகாணி இ-
9 ல்லையாளி நிலம் நா[ல்*]வெலி அளம் ச-
10 ந்திரப்பாடி கொட்டை செனைக்கைய் -
11 க்கொளர் தெருவும் காங்கையன்
12 உள்ப்படாரும் அடைப்பன் நல்ல -
13 காத்தாங் உள்ப்படாரும் பாக்கு
14 சுவந்திரம் பொக்காயம் உள்ப் -
15 பட அமணத்துக்கு மூன்று ம -
16 ரப்பணமும் கந்த[3]

---

[1] Read விஷயத்ம்.

[2] This word is entered in smaller characters as an interlineation.

[3] The inscription is unfinished.

Nos. 402 to 409.

(*A.R. Nos.* 1 *to* 8 *of* 1891).

INSCRIPTIONS FROM SRAVANA-BELGOLA (MYSORE STATE).

See MR. RICE's *Epigraphia Carnatica*, Vol. II.

Nos. 410 to 412.

(*A.R. Nos.* 9 *to* 11 *of* 1891).

INSCRIPTIONS FROM DOMMALUR NEAR BANGALORE (SAME STATE).

Ibid. VOL. IX. BN.

No. 413.

(*A.R. No.* 12 *of* 1891).

ON THE SOUTH WALL OF THE ARDRAKAPALESVARA TEMPLE AT ERODE, ERODE TALUK, COIMBATORE DISTRICT.

1 கொவிரா[ச*]கெசரிபந்மரான திரிபுவனச்சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீ இராஜிகொதைய -
2 ரான கொக்கலிமூக்கற்குத் திருவெழுத்திட்டுச் செல்லாநின்ற திருநல்லியாண்டு நா -
3 லாவது பூவாணியநாட்டு ஆவணிபெருரில் வெள்ளாளன்பிள்ளர்களில் சொக்க -
4 ன் விக்ரமசொ[ழி]யரையன் தன் மகன் அக்கன் சொமன் மாமணியாழ்வார் திருநா -
5 மஞ் சாத்தினமையா[ற் ெ]பருடைச்சிறப்பு இவனுக்கு ஊற்கு வடக்கெ தாழ்வு குளங்-கட் -
6 டிக்கொண்டு புன்புல நன்புலமாக்கிக் கொள்வானகவும் இக்குளத்திற் பயிர் யாதொன்-றும்
7 முற்றூட்டுன் தானெ அனுபவிப்பானகவும் ஈரொட்டில் ஆளுடையார் தொண்டீஸ்வர(மு)-முடையா -
8 ற்க்கு நா[லி]வெ[ர*]ன்று யிறைபொகம் குடுப்பானகுவும் மற்றும் [எ]மூவன மூளைப்-பன தெ -
9 ங(க்)கு பணியும் தன் மக்க[ள்*]மக்கள் அனுபவிப்பானகவும் (நா)நான்கெல்லைக்கு உட்-பட்ட கல் -
10 லுங் காஞ்சணமும் மற்றுக் கழியிறை உள்ளதும் தானெ அனுபவிப்பானக உதகம்-பண்ணி -
11 க்குடுத்தொம் யிது மூன்று கியாயற்கும் ஈஈஸெக்ஷ யிது விலங்கல் செய்து யிறங்கல் பண்-
12 ணிநான் வழி யெழச்சமற[ப்*]ப உதகம்பண்ணிக்குடுத்தொம் யிவூரில் நான்கெல்லையா-வது வடக் -
13 கு சிறுபாடிக்குளத்து தென்னிளன்தலையும் கிழக்கு வெப்பம்பாடியும் தெற்கு ஆயத்தர் மடையு –
14 ம் மெற்க்கு ஒழுகுகறடும் இன்னான்கும் யெல்லையாவதாகவும் யிவூர் நாலு மன்றூட்டா-லுள்ளது
15 தானெ அனுப(ப்பாநாச)விப்பா நாசமுறுவான் இவை கொக்கலிமூக்கனென் என்-னெழுத்து இவை பெருமாள்
16 [அ]த்[தி]க[ார]ஞ்செய்வா(ா)ற் காடுவெட்டியென் இவை என்னெழுத்து பெருமாள் தி-னைக்களத்தாரில் மூனையதரை -
17 யனென் இவை என்னெழுத்து [||*]

No. 414.

(*A.R. No.* 13 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ஸ்ரீ[மது] ஸ்ரீவீரவெங்கடபதிராயர் [ப்ரு]திவீராஜ்யம்பண்ணி-அருளாநின்ற கலியு[க] -
2 ஸகாப்தம் தறுாகன் மெற் செல்லாநின்ற ஸவ்தாரி வருஷம் சித்திரை மீ ௨௨ பூருவப-
3 க்ஷத்துப் பஞ்சமியும் மூலநக்ஷத்ரமும் ப்ரு[கு]யொகமும் பாலவாகரணமும் பெற்ற சுக்கிர-
4 வாரநாள் மெல்கரைப் பூந்துறைநாட்டுக் காஞ்[சி]த்துண்டத்து ஈரொட்டில் தொண்டி-சாமுடையதம்பிரா-

5 காற்கும் பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கும் வீரப்பநாயக்கர் அய்யன தனமமாக ஸவிஸ-ஸ-
6 வி அற்சனைக்கும் திருநாள் திருப்பணிக்கும் நடப்பதாக அணைக்கிழ் நீற்பாச்சல் கமலபு-
ஷ[ரி]ணியான

7 சொக்கு[ரு]ணியின்கீழ் நிலம் ருகப|கு தானமாக ஸடவநதிநிலம் கூடக்கு
மாவடை மரவடை உ -

8 ள்பட நிலம் சஉபா இந்நிலத்திலுண்டான ஸவஸ்வ[தரங்க]ளும் சகல ஆதாயமு-
[ம்*] ஸவமாநமாகத் தொ -

9 ண்டீசுரமுடையார் பள்ளிகொண்டபெருமாள் சன்னதியிலெ நல்லபிறப்பாபிள்ளையும்
பூந்துறைநாட்டு காட்டவ -

10 ருமெ[ம]ன தாராவஸ்ஸமாக [த]ாரைவாத்துக் குடுத்தோம் இந்தத் தன்மம் சூவந்ரா-
தித்தவரையும் நடப்பதாகக்க -

11 ல்வெட்டிக்குடுத்தபடியினாலெ யிந்தத் தன்மத்தை வில[க்*]கினபெர்கள் மெ[க]ங்கைக்
கரையிலெ காராம்பசு -

12 வையும் பிராமணனையும் கொன்ற தொஷத்திலெ பொகக்கடவராகவும் யிந்தத் தன்மத்தை
உண்டுபண்[ணி]

13 [ந]டத்தினபெர்கள் சுவாமியார் திருவுளத்தினாலெ சகல அயிஸ்வரியங்களும் பெறவும்
இப்படிக்குத் தானக்கணக்கான [1]

No. 415.

(*A.R. No.* 14 *of* 1891).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீசக்ரவர்தி ஹொஜஸ ஹஜபெரு விரவல்லாளதெவர் [வி]ஜய-
வி]ராஜ்யம்பண்ணி அருளாநின்ற சகவருஷம் ருஉாசுய உ ண்டின்மெல் செல்லா-
நி[ன்*]ற விக்ரமஸ(ம்)வற்ஸரத்து ஆவணிமீ யசுதி அம[ர]பக்ஷத்து பஞ்சமி[யு*]ம்
நாயிற்றுக்கிழமையும் பெற்ற அ[ஸ]திநாள் பூன்துறைநாட்டு நாட்[ட]வரொம் எங்-
[க*]ள் நாட்டில் வெள்ளெட்டில் நிறைவற நிறைந்[து] குறைவறக் கூடி வாட்டம்
இறை[க்]கூட்டம் பெருக எங்கள் நாட்டில் காஞ்சித்துண்டத்து ஈரொட்டில் நா[ய]-
னார் தொண்டக[ந]ா[யி]னற்கு நாங்கள் உதகம்பண்ணிகு[டு][த்*]த [ஊராவது]
எ[ங்]கள் நாட்டில் தண்டல் இவ்வூர் நான்கெல்லைக் குட்பட்ட நஞ்சை புஞ்சை
மெநொக்கிய மரம் கிழ்நெ . . . .

2 குட்டம் உடும்பொடி ஆமைதவழப்பட்ட கற்றுபுற்பொகாமுற்றூட்டும் இவ்வூரில்
கடமை நிச்சயிப்பும் காணம் எண்ணை நெய் காத்திகைப்பச்சை திருமுன்[க]ாட்[சி]
நல்லெருது நற்பசு கொணிகை விரிமூட்டு தமிஇறை தட்டார்ப்பாட்டம் ஈழம்புஞ்-
சை யணிஇடுவான்வரி நத்தவரி பணவாசி கண்கூலி மற்றும் எப்பெய[ற்*]பட்டன-
வும் கொண்டு இக்கொயிலில் ஸ்ரீமாஹெஸ்வரகண்காணிசெய்வார்களும் தானத்தாரும்
இவ்வூர் முதல் கொண்டு அமுதுபடி சாத்துபடி திருமெற்பூச்சு சந்திய[ாதி]பம் திரு-
விளக்கு திருப்பணி திருநாட்தெவை அவிவெலி [கஹ](ச)ன நித்தகல்[ஸ*]ம்(ம்) ப-
லபடிநிமந்தம் மற்றும் எற்பெயற்பட்டனவும் நடத்தக்கடவர்களாகவும் இப்படிக்கு க-
ல்லிலுஞ் செ[ம்] . . . .

3 . . . . . .வும் இப்படி சம்மதித்து இவ்வூர் நாயினா[ர்*] தொண்டகள்நாயினார்
திருக்கைமலரில் உதகம் பண்ணிக்குடுத்தோம் பூ[ந்*]துறைநாட்டு நாட்டவரொம்
இக்கொயிலில் ஸ்ரீமாஹெஸ்வ[ர*]கண்காணி செவ்வார்க்கும் தானத்தாற்கும் இத்தன்மம்
இரக்ஷிப்பாந்பாதம் எங்கள் தலைமெல இது இறக்குவாந் வழி எழச்ச[ம்*] அறுவாந்
பன்மாஹெஸ்வரர் இ-

4 . . . . . .[ெ]தாண்டைமாந் எழுத்து இப்படிக்கு வெணுவுடையாந் எழுத்து இப்ப-
டிக்கு வெள்ளொட்டில் விரசொழக்காமிண்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இராமனா[த*]
தெவர் எழுத்து இப்படிக்கு அநுமந்[த*]பள்ளியில் காங்கெயந் எழுத்து அனுமப்பந்
எழுத்து பெருந்தொழு[வந்] பெரியபிள்ளை காமிண்டன் எ[ழு*]த்து பிடாரியூரில் பிள்-

5 . . . . . .யூரில் பிறைசூடும்பெருமா(ள்) னெழுத்து பெருந்துறையில் தொண்டை-
மாநார் எழுத்து நசையந்தூற் முனையதரையந் எழுத்து ஈரொட்டில் சமையமந்திரி
எழுத்து இப்படிக்கு குள[வு]ளக்கி[ல்] சொழ[க]ங்கதெவந் எழுத்து இப்படிக்கு
நாட்டவர் சொற்படிக்கு இச்சாதநம் எழுதினென் பூந்துறைநாட்டு எழு[2]-

[1] Incomplete. [2] A few letters are wanting at the end.

No. 416.

(*A.R. No.* 15 *of* 1891).

ON THE SAME WALLS.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ¹ ரக்ஷத்யகிலஸத்வமெத்ரக்ஷத்ரியஶிகாமணிவா(ஸி)ரேணி[|*] ஸ்ரீவீரஸிம்ஹம- ஸ்ய ஜநகோஸஸ்ய ஸாயகஃ [||*] ஸ்ரீகொவிரவிகொதைக்குத் தன் பல(ம்) நூ[ரு]யி- ரத்தாட்டைக்குத் திருவெழுத்திட்டுச் செல்லாநின்ற யாண்டு [மெல்] இ[ரு]பத்திரண்- டாவது இவ்வாண்டு ஈரொட்டி[ல்*]த் திருத்தொண்டீஸ்வரமுடைய -

2 பிடாரற்கு வடகரைநாட்டில் அந்தியூரில் பெருங்குளம் கிழ்பாற்கெல்லை புன்பாழுஞ் சிற்றுளியும் தென்பாற்கெல்லை நிர்க்கிசைந்த நெல்விளைவள[ர*]வும் மெல்பாற்கெல்லை தெவதானப்புன்புலமும் அதுக்குப் புளியம்பாகப்பட வடபாற்கெல்லை முன்குள- மும் பின்குளமும் இவ்விசைந்த பெ-

3 பருநான்கெல்லைக்குட்பட்ட நிலமும் மெனொக்கிய மரமுங் கீனொக்கிய கிணறும் உடும்பொடி ஆமைதவழு நிலங் கற்றுப்புல்பொகாமுற்றூட்டும் திருத்தொண்டீஸ்வ- ர(ம்)முடைய பிடாரற்கு அவிபலி கது[—*]நெ திருநாளுக்கு இத்தநஞ் செய்துகுடு- த்தென் கொவிரவிகொதையென் இப்ப-

4 [டி]க்கு காஞ்சித[ண்]டத்து ஈரொட்டு தாநிக ஶிவ[ப்ராஹ்]ணரில்[ஆ]லம்பாயநெமாத்ர- [ந]பிறு நல்லபட்டர் மகந் பவடைபெருமாள் எழுத்து உயதும்

5 காத்தானடி எந் தலைமெலது இது இறக்குவான் வழி எழச்ச(ம்)மொழியாமலறுவான் இது பன்மாஹெஸ்வரர[ர*]க்ஷெ[||*]

No. 417.

(*A.R. No.* 16 *of* 1891).

ON THE WEST WALL OF THE RANGANATHASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] கொவிராசகெசரிபன்மரான த்ரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவீரபாண்- டியதெவற்கு யாண்டு ௰ வது பூந்து . . . . ட்டவரொம் எங்கநாட்டு ஈரொடான . . . .

2 மூவெந்தி[ர]சொழச்சதுர்வெதிமங்கலத்து நாயனார் பள்ளிகொண்டபெருமாள் ஸ்ரீ- வைஷ்ணவகங்காணி செய்வா . . . . . . செக விண்ணகரெம்பெரு . .[2]

No. 418.

(*A.R. No.* 17 *of* 1891).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . . ஜ ராஜவரமெஸ்வரஜ ஹாஷைக்குத்தப்புவராயர்கண்டஜ மஜவெட்டை ராயஜ வெணஂமவக்ரவத்தி ஸ்ரீவீரவிக்கராயர் ப்ருதிவிராஜ்யம்பண்ணி அருளா- நின்ற காலத்தில் கலியுகத்தில் செல்லாநின்ற ஶகாப்தம் துசாசமக்கூன்மெல் செல்லா- நின்ற ப்ர[ெ*]மாதிசக-

2 . . . . ம் ஶுக்ரவாரமும் பெற்ற உத்திராடத்தில்நாள் மெல்கரை பூந்துறைநா[ட்*]டு நாட்டவர் காஞ்சித்தண்டத்து ஈரொட்டில் [நிறவ]ற நிறைந்து குறைவறக் கூடி பெருமாள் பள்ளிகொண்டருளிய பெருமாளுக்கும் நயினார் தொண்டீஸ்வரமுடைய தம்பிரானுற்கும் இரண்டு [3]

No. 419.

(*A.R. No.* 18 *of* 1891).

ON THE NORTH WALL OF THE THIRD PRAKARA OF THE JAMBUKESVARA TEMPLE AT TIRUVANAIKKAVAL, TRICHINOPOLY TALUK, TRICHINOPOLY DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸ்வஸ்தி ஸமஸ்தபுவநாஶ்ரய ஸ்ரீப்ரு[த்வீ]வல்லப மஹாராஜாதிராஜ பர- மெஸ்வர பட்டார[ர*]க ஸத்யாஶ்ரய குலதிலக சாளுக்யாபரண ஸ்ரீ- மத் த்ரைலோக்ய- மல்ல ஆஹவமல்ல...

---

[1] The sense of the first half of this verse is not clear; nor is the metre correct. It may be substituted by some such passage as ரக்ஷத்யகிலஶாந்தி ஸத்வமெத்ர க்ஷத்ரியஶிகாமணி.

[2] The continuation of this inscription is built in.

[3] The inscription is built in at the beginning and is incomplete

2 ஸ்ரீவாரூஸ-மண்ண கடநவ்யவண்ண மண்ஹொரூண்ண நெகாம்ஶவீர ந[வ]ஹாயஸ-உர ஶ[க்தி]-
வாரவிஜி ஸிஷிதரூஜ்ஜல ஸ்ரீ வஷிம்காராதி வெஶீஹகணீரவ ஸ்ரீமயாராஜ்ய நிரீதி-ஏக வாண்ய-
காரூவைஸரூடாரண வொ-

3 ஊராஜ்ய[வ்ய]திஷா[வ]ாயம் நிஸ்ஸம்ம வ்யகாவவகாவர்த்தி வொரஸ ஸ்ரீவீரஸொமீஸ்வர-
தெவரஸ் உடையார் திருவானைக்காவுடைய [நா]யனார் கொயிற்றானத்தாற்கும்
உடையார் திருச்சிராப்பள்ளி உடைய-

4 நாயனார் கொயிற்றானத்தார்க்கும் திருவானைக்காத்திருப்பதியில் நாம் எழுந்தரு[ளி]-
வித்த உடைய[ா]ர் வல்லாளீஸ்வரமுடையாரும் உ[டை]யார் பதுமலீஸ்வரமுடையா-
ரும் உடை[ய]ார் விரநாரசிங்கீஸ்வரமு-

5 டை[ட யாரும்] உடை[டயார் ஸொம]லீஸ்வரமுடை[டயாரும் ெ]காயிற்றானத்தாற்கும் [1] ராஜ-
ராஜவளநாட்டுக் கண்ணனூரான விக்கிரமபுரத்து நாம் எழுந்தருளிவித்த உடையார்
பொசளீஸ்வர-

6 மு[டையநாயனார் கொயில்தான]த்தாற்கு[ம் இந்நாயன்]மாற்கு [ராஜராஜவள]-
நாட்டு [எ]திகரைக்குக் கிழக்குத் திருமஞ்சனப்பெருவழிக்கு மெற்கு தெவதான
இறையிலியும் இத்தி-

7 ருப்பதிகளி . . . ந் . . . . இறை[யிலி] . . . . . த்து விளை . . தா
த்த[ம்] ச[மு]த வெட்டுப்பாழி[லு]ம் புன்பயிரினும் திருத்தி[யு]ம் கமுகும் கொடி-
யும் உள்ளிட்டு செய்யலாம் பயிர்ச்செய்த நிலத்து-

8 க்கும் மெற்செய்யும் நிலத்துக்கும் செய்த ப[யி]ர்களுக்கு இறுக்கும் கடமை இந்நா-
யன்மார்க்கு திருவமுது பாக்குக்கும் பூசைக்கும் திருப்பணிக்கும் உட[வ]ாக இரண்டா-
வது முதல் இறுப்பார்களாகச் சொ-

9 ன்னெம் இப்படியா[ல்] வந்த கடமை இ[வ்]வாண்டுமுதல் இறுப்பி[த்து]க்கொள்க
ஸ்ரீஸகலஜீ[கரண] இது தெவர் திரு எழுத்து [||*]

No. 420.

(*A.R. No.* 19 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வ[ஸ்தி]ஸ்ரீ: [||*] ஸ்வஸ்தி [ஸ]மஸ்தஜுவநாஸ்ரய ஸ்ரீப்ருத்வீவல்லப மஹாராஜாதிராஜ பரமே-
ஸ்வர பரமபட்டாரக த்வாராவதீபுரவராதீஸ்வர யாதவகுலாம்பர[த்யு]மணி ஸம்ய[க்த்வ]சூடா-
[மணி] ஸ்ரீராஜராஜ

2 ஸ்ரீவாரூஸ-மண்ண கடநவ்யவண்ண மண்ஹொரூண்ண நெகாம்ஶவீர நவஹாயஸ-உர ஶக்திவார-
விஜி ஸிஷிதரூஜ்ஜல ஸ்ரீ வஷிம்காராதி வெஶீஹகணீரவ ஸ்ரீமயாராஜ்ய நிரீதி-ஏக வாண்ய-
காரூவைஸரூடாரண

3 வொஊராஜ்யவ்யதிஷ்ாவாயம் நிஸ்ஸம்மவ்யகாவவகாவ[ர்த்தி] வொ[ர]ஸ ஸ்ரீவீரஸொமீ-
ஸ்வரதெவரஸ் உடையார் திருவானைக்கா[வு]டையநாயனார் கொயிற்றானத்தாற்கு
இந்நாயனார் கொயிலி-

4 . . . . விரஸொமீஸ்வரந் . . [திலே] [எழு]கொபுரத்திரு[ப்பணி]. . . .
[ராஜ]ம்ஹிரவ[ள]நாட்டு . . . . . வ[டு] . ல்லம் நான்கெல்லைக்[கு உட்பட்ட
நன்செய் புன்-

5 . . . . [குள]வடை . . . ட்ட ஆயங்களும் உட்பட . . . . . ல்
தெ[வ]தான[மாக விட்டொம்] இவ்வூர் இந்நாள்முதல் கைக்கொ[ண்டு] திருநிலை
எழுகொ-

6 புரம் திருப்பணி செய்விக்கவும் இப்படி வ்யாதிகாவகல ஸம்விஜாவஹாரகச் செல்வதாக
கல்வெட்டிக்கொள்க ஸ்ரீஸகலஜீ[கரண] இது தெவர் திரு எழுத்து [||*]

[1] The syllables ராஜராஜ are expressed by two symbols.

No. 421.

(*A.R. No.* 20 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ: [||*] ஸ்வஸ்தி ஸமஸ்தபுவநாஶ்ரய ஸ்ரீப்ருத்வீவல்லப மஹாராஜாதிராஜ பரமேஶ்-
வர-

2 த்வாரவதிபுரவராதீஶ்வர யாதவகுலாம்பரத்யுமணி[1] ஸம்யக்த்வசூடாமணி மலராஜராஜ ம-

3 லபரொள்கண்ட கதநப்ரசண்ட ஏகாங்கவீர அஸஹாயஶூர ஶநிவார
ஸித்தி கிரிதுர்கமல்ல-

4 ம சலதங்கராம வைரிஹஸ்திகண்டீரவ மலயராஜ்யநிர்மூலந பாண்ட்யகுலஸ[*மு]த்தரண
சோளராஜ்யப்ரதி-

5 ஷ்டாசார்யந் நிஸ்ஸங்கப்ரதாபசக்ரவர்த்தி[ந்*] பொய்சள ஸ்ரீவீரஸோமேஶ்வர தேவரஸர் உ-
டையார் திருவானை-

6 க்காவுடையார் கொயிற்தானத்தாற்க்கு நம் அம்மை கா[ள]லதெவியாற்க்கு நன்றாக நாம்
எழுந்(த)-

7 தருளுவித்த உடையார் பொசளீஶ்வரமுடையார்க்கு இருபத்தெழாவது கார்முதல் நாம்
இட்ட தெ-

8 தவதானங்களில் உடல் கொண்டு இன்று[ய]ற்க்குப் பூசை தாங்கள் செலுத்துவார்-
களாகச்-

9 சொன்னோம் இப்படிசெய்க ಶ್ರೀಮಲಪರೊಳ್ಗಂಡ இ[து] தெவர்திரு எழுத்து [||*]

No. 422.

(*A.R. No.* 21 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்தபுவநாஶ்ரய ப்ருத்வீவல்லப மஹாராஜாதிராஜ பரமேஶ்வர த்வாரவதி-
புரவராதீஶ்வர யாதவகுலாம்பரத்யுமணி ஸம்யக்த்வசூடாமணி மலராஜராஜ
ம[ல*]பரொள்கண்ட கதநப்ரசண்ட ஏ[க]ாங்[க]வீர அஸஹா[ய]
ஶூர ஶநிவாரஸித்தி கிரிதுர்கமல்ல சலதங்கராம வைரிஹஸ்திகண்டீரவ ம[ல*]யராஜ்ய
நிர்மூலந பாண்ட்யகுலஸமுத்தரண சோளராஜ்ய ப்ரதிஷ்டாசார்யந்.

2 நிஸ்ஸங்கப்ரதாபசக்ரவர்த்தி பொசள ஸ்ரீவீரராமநாததேவரஸர் பாண்டிகுலாசநிவள-
நாட்டுக் கிளியூர்நாட்டு நாட்டவற்க்கும் கெயமாணிக்கச்சதுர்வேதிமங்கலத்து ஊரவற்க்கும்
மஹாப்ரதாந ஸர்வாதிகாரியான ஸ்ரீகேஶவாசார்யமுதலியர் ஸ்தானத்து உடையார்
ஸோமேஶ்வரதேவர் ஶிஷ்யர் ஶைவஸித்தாந்தவ்யாக்யாதாக்கள் தற்புருஷஶிவாசா[ர்]யர்-

3 ற்கு திருவானைக்காத் திருப்பதியில் நாம் விலைகொண்டு செய்வித்துகுடுத்த மடத்துக்கு
மடப்புற இறையிலியாகக் கெயமா[ணி*]க்கச்சதுர்வேதிமங்[க*]லத்துப் பிடாகை
புளியங்குடியில் ப்ராஹ்மணர் பக்கல் நாலாவது நாளிலும் ஐஞ்சாவது நாளிலும் விலை-
கொண்டு இட்ட நிலத்துக்கு வீரஸோமேஶ்வரதேவற்கு இருபத்துமூன்றாவது வரைந்த
கணக்குப்-

4 படி ஊர்விழுக்காட்டொபாதி கார்மறுநிலம் ஆறெகாலெ முக்காணி அரைக்காணியும் ஒரு
பூ நிலம் ஐஞ்செகாலெ காணி அரைக்காணி முந்திரிகையும் இறைத்தல் ஒருபூ நிலம்
மூன்றரையெ ஒருமாவும் ஆக நிலம் பதினஞ்செ இரண்டுமா முக்காணி முந்திரி-
கையும் புன்செய் நிலம் ஒன்றெகாலெ அரைமாவும் நத்தம் நிலம் காலு ஆக நி-

5 [illegible] இந்நிலம் பதி[ன]றரையெ இரண்டுமா முக்காணி முந்திரிகையும் மு-
ன்பு நாலாவதுமுதல் காணியும் இறையிலியுமாக ராஜஸம் எழுதிக்குடுத்து அநுபவி-
த்துவருகிற கார்மறு நிலம் பதிற்று(ம)வெலியும் புன்செய் நிலம் காலும் நத்தம் நிலம்
காலும் ஆக நிலம் பத்தரையும் உட்பட இந்நிலம் பதினறரை-

6 யெ இரண்டுமாமுக்காணி முந்திரிகைய்க்கும் இருபத்துமூன்றாவது வரைய்க்கணக்குப்படி-
விழுக்காட்டொபாதி காசு [ப]தின்மூவாயிரத்தொருநூற்று முப்பத்துமூன்றும் நெல்-
லு ஆயிரத்தெழுநூற்றிருபத்(தி)திருகலனெ ஐங்குறுணி முன்னாழியும் இந்நிலத்து[க்]
குடிமைக்காசு புன்செய்காசு காணம்அரிசி காத்திகைப்பச்சை அதிகார[ப்*]பெறு

[1] Read த்யுமணி.

7 அதிக்கப்பெறு ஆயவற்கம் நாட்டுவினியொகம் ஸஹாவினியொகம் அனைத்து வினியொகங்களும் உட்பட ஸர்வ்வ ப்ரஹாரேண இறையிலியாகக் காணியும் இறையிலியுமாகக் குடுத்தொம் இந்நிலத்துக்கு நீர்பாயவும் வாரவும் ஓடைபடுகையும் உள்ளிட்டு மற்றும் எப்[பெற்பட்டுள்]ள [ப்ரா]ப்திகளும் ஸாமாந்ய(ய்)யங்களும் உட்பட இவ்வாண்டு முதல் காணியும் இறையி-

8 லியுமாகக் கொண்டு அநுபவித்து[க்*]கொள்ளவும் இ[ப்]படி சந்த்ராதித்யவற் செல்வதாக எல்லைகளிலெ திரிசூலக்[கல்லா]வதம் பண்ணி கல்லிலும் செம்பிலும் வெட்டிக்கொள்ள[வும்] சொன்னோம் இப்படிக்கு தெவர் ஒப்பமிட்டது[||*]

No. 423.

(*A.R. No.* 22 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ ॥ [||*] ஸமஸ்தநவா கவாரகேவ்ராண கீர்த்திய[1] ஸஹஸ்ரஸஹா மஹா மிநிய[ர்]- . . . ஸ்ரீமஸா . . . . . ஸமஸயாநயா[ர்] [க]ரந்கஸ[ர*]நிகவ்ராதி- யாரம் ப்ரக்ருதஷவாவக்தியார் -

2 ஸ்ரீவி[ஜ] யொஸ்வெஹாஸெவி ஷைலெ உடையார் திருவானைக்காவு[டை]யநாயனார் கொ[யில்] தானத்தாரும் முதற்காணி[யாரும்] கண்டு விடைதந்ததாவது காம . . . . கொயில்களில் வல்லாளிஸ்வரத்துக்கும் பதுமலி

3 ஸ்வரத்துக்கும் நாரசிங்கிஸ்வரத்துக்கும் வொலீஸ்வரத்துக்கும் பூசைக்கும் திரு[ப்ப]ணிக்[கு]ம் உடலாக ஆமூர்நாட்டிலிட்ட வெள்ளான்வெள்ளூரும் தென்னூமூரில் பொய்கைப்புத்தூர் உட்ப்பட நிலமும் [அ]மகாளன்குடியும் கிழ்க்குடி -

4 யும் உட்பட முன்பு ராஜஸ்ஷ புறப்பட்ட நிலம் நீக்கி இருபத்துநாலாவது வரையும் திறப்பாய்ப் பொந்த விளைநிலமும் கரைப்புன்செய்யும் புன்செய்யுமா[க] மாறிப் புன்செய்யும் கமுகுநிலமும் தெங்கும் மாவும் கொ -

5 டியும் நத்தமும் உள்ளிட்ட நிலங்களுக்கு முன்பு இறுத்துவரும் காசும் நெல்லும் இவ்வூர்களில் சிற்றாயங்களும் மற்றும் எப்பெர்பட்ட ஆயங்களும் உட்பட இருபத்தைஞ்சாவதுமுதல் திருவானைக்காவுடைய -

6 நாயனார்க்கு ந(ா)ம்பொரால் ஆண்டுதொ[றும்] திருவாபரணம் ப[ண்*][ணி]ச் சாத்துவதாகச் சொன்னோம் இந்நாள்முதல் கைக்கொண்டு திருவாபரணமாகப் பண்ணி திருவானைக் காவுடையநாயனார்க்கு சாத்தப்பண்ணுவதெ இப்ப -

7 டி சந்த்ராதித்யவரையும் செல்வதாகக் கல்வெட்டிக்கொள்வதெ[||*]

No. 424.

(*A.R. No.* 23 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ ॥ [|| *] சீர்மன்னி இருநான்குதிசை விளங்கு திருமடந்தையும் பொர்மன்னு ஜயமடந்தையும் புவிமடந்தையு மணம்புணற அருமனு[ற]ு[ன்] நெறிவாழ அருந்தமிழோர் கிளைவாழப் பொருவில் மனுநெறி வாழப் பொன்மகுடங் கவித்தருளி வெங்கொபக் -கருங்கலிப் பகைவிட நாகடிபடர்ச்செ -

2 ங்கொலுங் கொடிப்பிலியுந் திகிரிவரை வரம்பளக்க எண்டுசாமுகத்தெண்கரிக்கு மெடுத்த தனிக்கூடமென அண்டகூடமுற நிமிர்த்து முழுமதிக்குடை நின்றழகெறிப்ப நடுவுநின்று குடிகாத்து நன்றூற்றுந்திறம் பொரூது கடிதிழைத்த உட்பகையும் புறப்பகையு மறக்கடிந்து பொல -

3 ந்திகதி பதினொன்கு புவனங்களு ம[டி]ப்படுத்தி இலங்குகதிர் வடமெருவிலிருந்த வயப்புலியெறென்னச் செம்பொன்விரஸிம்ஹாஸநத்துப் புவனமுழுதுடையாளொடும் விற்றிருந்தருளிய கொ இராசகெசரிபற்மான திரிபுவனச்சக்கரவத்தி[கள்] ஸ்ரீராஜராஜ[2]-தெவற்கு யாண்டு ௰௬ [வதி]ன்

4 எதிராமாண்டு கன்னிநாயற்றுப் பூர்வ்வபக்ஷத்து தசமியும் சனிக்கிழமையும் பெற்ற திருவொணத்து நாள் பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு விளாநாட்டு உடையார் திருவானைக்காவுடையநாயனார் கொயிற் திருவெண்ணாவற் திருநி[ழ]ற்கி ழினிதமர்ந்தருளிய[3] திரிஸ -வனப் -

---

[1] Perhaps we have to read கைஸ்ரீபதிய as in Kanarese inscriptions where such eulogistic introductions occur.

[2] The syllables ராஜ ராஜ are expressed by two symbols.

[3] ரு has been corrected from ளி.

5 பதிக்கு மூலஹ்ருத்யாகிய ஆதிசண்டெஸ்வரதெவற்கு [1]ராஜராஜவளநாட்டு பாச்சிற்கூற்ற-
த்துக் கீழ்பலாற்று வாளாடிஉடையான் சிலம்பன் பிச்சதெவனென் நிலவிலெவ்யவஸ்தை இசைவு-
இசைவுதிட்டு இந்நாட்டு மிபலாற்று செம்பியன்கூற்றூர் கூற்றூர்கிழவன் சியாருதெ-
வன் திருவா[ணை] -

6 க்காவுடையானு மவன் தம்பி திருநட்டப்பெருமானுங் கூற்றூர்கிழவன் ஆதித்ததெவன்
கூத்தனுங் கூற்றூர்கிழவன் திருப்பூவணமுடையான் ஆதித்ததெவனுங் கூற்றூர்கிழ-
வன் உடையபிள்ளை சொக்கஞானசம்பந்தனு மிவன் தம்பி [சி]யாருதெவனுங் கூற்-
றூர் கிழவன் அவயம்புக்கான்

7 திருநட்டப்பெருமானும் இவ்வனைவர்பக்கலும் நான் விலைகொண்டுடையெனுன இச்செ
ம்பியன்கூற்றூர் கீழ்பாற்கெல்லை பைங்கணிக்கும் பிராய்க்குடிக் குமாரமங்கலத்து
எல்லைக்கு மெற்குந் தென்பாற்கெல்லை இந்த கிரமங்கலமும் இலத்துவாணிபச்செரி -
க்கு வடக்கு மி[பா] -

8 ற்கெல்லை பங்கயச்செல்விநல்லூர் ஆளப்[பி]றந்தநல்லூர் பெரூர் சிறுதலூர் எல்லைக்குக்
கிழ[க்]கு வடபாற்கெல்லை நின்றியூர் எல்லைக்கு தெற்கும் இந்நான்கெல்லைக் குட்பட்ட
நிலங்களில் புறவூர் நிலமாய் இ[வ்*]வூர் எல்லைக்குட்பட்ட நிலம் நீக்கி இவ்வூர் நில -
மாய் புறவூரில் உட்கிடையான நிலங்கள்

9 உட்பட பொத்தகப்படிக்கு பயிரடைப்பின்[படி] கார் மறுவும் ஒருபூவும் ௲ ௰௩
ருநுகி இயபுன்செய் ௲ வநுறு ம் ஆக ௲ ௰௪ப கீ ஒரூலு உடையார் செம்பியனிஸ்வர-
முடையார் திருநாமத்துக்காணி கார்மறுவும் ஒருபூவும் ௲ ஐ ௩ ச சிகரணப்பெரும் -
பள்ளிக்குப் பள்ளிச்சந்தம் கார் மறுவும் ஒரு -

10 பூவும் ௲ வவ ஆந ௲ கரூருகுகீ ௩ ௰ ௩ கீ றூவல இந்நிலம் முப்பத்திமுன்றெ
ழுக்காணிக் கிழரையெ இரண்டுமாவும் ஊர் நத்தத்திலும் அளவுநீங்கலும் உடையார் -
செம்பியனிஸ்வரமுடையார் திருநந்தவனத்திடல் மூன்றும் ஊர்நத்தத்து சிவப்பிராம -
ணர் குடிஇருப்பு மனை இரண்டும் சிக -

11 ரணப்பெரும்பள்ளிப் பள்ளிஉடையாங் மனை ஒன்றும் நீக்கி நிக்கிநின்ற ஊர்நத்த -
மும் புலைச்செரிநத்[த]மு மன்றுங் கன்றுநிலைப் பாழு மளவுநீக்கலும் பாகமும் பாகாசி -
ரியமும் பொதுவும் பொதுவாரியும் இந்நிலத்து மெனெக்கின மாமுங் கிழ்நொக்கின
கிணறு[ம்*] மற்றும் எப்பெர்ப்பட்ட உரிமைகளு ம -

12 க(ட்)ப்பட இந்த ஆதிசண்டெஸ்வரதெவற்கு விற்றுக்குடுத்துக் கொள்வதான எம்மிவிசை-
ன்த விலைப்பொருள் அன்றாடு நற்காசு ௰ ௲ ௩ ௰ உ இக்காசு பதினாறுபிரத்தைஞ் -
ஞூற்றிருபதும் ஆவணக்களியெ காட்டெற்றிக் கைச்செலவறக்கொண்டு விற்று விலை
வ்யவஸ்தை இசைவுதிட்டுக் குடுத்தெ -

13 ன் ஆதிசண்டெஸ்வரதெவற்கு இந்த வ[ா*]ளாடிஉடையான் சிலம்பன் பிச்சதெவனென்
இந்த விளைநிலமும் புன்செய்யும் நிலம் முப்பத்துமுன்றெழுக்காணிக்கிழரையெ இர -
ண்டுமாவுக்கும் ஊர் நத்தத்துக்கும் புலைச்செரிநத்தத்துக்கும் அளவுநீங்கலுக்கும்
பொதுவும் பொதுவாரியு மன்றுங் கன்று நிலைபா -

14 ழும் மெனெக்கின மாமு[ங் கிழ்நொ]க்கின கிணறும் அகப்பட இக்காசு பதினாறுபிரத் -
தைஞ்ஞூற்றிருபதுமெ விலையாவுதாகவும் இதுவெ பொரு[ள்*]மாவறுதிப்பொருட் -
செலவொலை யாவதாகவும் இதுவல்லது வெறுபொருள்மாவறதிப் பொருட்செல -
வொலை காட்டக்கடவதல்லாததாகவும் இந்நிலத்துக்கும் இ -

15 ன்னிலத்தால் வந்த வ்யாத்தி(களு)களுக்கு[ம்] திருவாய்மலர்[ந்*]தருளினபொதெ [பி]ரமா
ணம் பண்ணிக்குடுக்க கடவெனாகவும் குடுத்திலெனாகில் இந்த வ்யவஸ்தை இசைவுதிட்டெ
வ்யவஸ்தைமா[வு]தாகவும் இப்படி சம்மதித்து விலைக்கற விற்றுப் பொருளறக் கொண்டு
விற்று விலைப்பிரமாண இசைவுதிட்டுக் குடுத்தென் ஆதிசண்டெ -

16 ஸ்வரர் தெவ(ற்)ற்கு இந்த வாளாடி [உ]டையான் சிலம்பன் பிச்சதெவனெ [ன்]பணியால்
இந்த நிலவிலைவ்யமாண இசைவுதிட்டு எழுதினென் இவ்வூர் மஜூ ஷூன் மாதானமங் -
கலமுடையான் தெர்பொலியநின்றான் பஞ்சனெதிவாணனென் இவை என் எழுத்து
இப்படிக்கிவை வாளாடிஉடையான் சி -

17 லம்பன் பிச்சதெவனெழுத்து இப்படி அறிவென் கூற்றூர்கிழவன் சியாருதெவன் திருவா-
ணைக்காவுடையா னெழுத்து இப்படி அறிவென் துறையூருடையான் குலொத்துங்க-
சொழ மழவதரயனெழுத்து இப்படி அறிவென் கூற்றூர்கிழவன் அவயம்புக்கான்
திருநட்டபெருமான் ஸ -

18 ஜெஆனமைக்கு இச்செம்பியன்கூற்றூ[ர்*] சிகரணப்பெரும்பள்ளிஉடையார் நல்லம-
பாக்கிழான் ஆ[க்]கொண்டபிள்ளை எழுத்து இப்படி அறிவென் கூற்றூர்கிழவன்
சிராமதெவன் திருநட்டப் பெருமா னெழுத்து இப்படிக்கிவை கூற்றூர்கிழவன் திருப்-
பூவணமுடை[ட]யான் ஆதித்ததெவ னெ -

---

[1] The syllables ராஜராஜ are expressed by two symbols.

19 மூத்து இப்படிக்கு இவை கூற்றூர்கிழவ[ன் உ]டையப்பிள்ளை சியாருதேவன் கைம்மாட்டங்கானமைக்கு வாய்த்தலைக்கூடலூர் கள்ளிக்குடையான் குடி[தாங்]கின ஆண்டானெழுத்து இப்படி அறிவென் துறை(ற)யூருடையான் மழநாட்டு விழு[ப்*]பரையனெழுத்து இப்படி அறிவென் சாத்தங் -

20 [குடையா]ன் இளையபெருமாள் சிங்கப்பெரு[மா]னெழுத்து இப்படி அறிவென் கூற்றூர்கிழவன் ஆதித்ததெவன் கூத்த[ாடு] நாய னெழுத்து இப்படி அறிவென் [சா]த்தன்பாடி உடையான் உத்தமசொழன் மழநாட்டுவெளா னெழுத்து இப்ட[டி] அறிவென் கூற்றூ[ர் *]கிழவன் உடையபிள்ளை சொ -

21 க்கஞானசம்ப(ன்ப)ந்த னெழுத்து இப்படி [அ]றிவென் துறையூருடையான் குலொத்துங்கசொழ [வ]டகரைநாட்டு மூவெந்தவெளா னெழுத்து இப்படி அறிவென் துறையூருடையான் [இரா]செந்திரசொழ மழவதரயனென் இப்படி அறிவென் எய்(ன்)னூருடையான் பாம்புராா -

22 ட்டுக்கொ(ா)னென் இப்படி அறிவென் துறையூ[ரு]டையான் தென்கரைநாட்டுவெளானென் இப்டடி அறிவென் வெள்ளூருடையான் மிழலைநாட்டு மூவெந்தவெளானென் இப்படி அறிவென் மருதூருடையான் விக்கிரமசொழ மழநாட்டுகொனென் இப்படி அறிவென் மருதூ -

23 ருடையான் மலையாழ்வானுன கரிகாலசொழமழநாட்டுக்கொனென்(ன்) இப்படி அறிவென் மருதூருடையான் சுற்றங்காத்தானுன மழநாட்டுக்கொனென் இட்படி அறிவென் பாம்புரமுடையான் ஆழ்வாண்டானென் இப்படி அறிவென் பூண்[டி]உடையான் கூத்தாடுவான் பொ[ல்*]

24 லாதானென் இ[ப் *]படி அறிவென்(ன்) ம[ரு]தூருன[ட]யான் சிவபாதசெகர மழநாட்டுகொனென் இப்படி அ[றிவெ]ன் நாட்டாமங்கலமுடையா(ன்)னென் இப்படி அறிவென் தருமபுரமுடையான் சுற்றங்காத்தானென் இப்படி [அ*]றிவென் துறையூருடையான் தொருக்கொன்றைய[னென்] [||*]

No. 425.

(*A.R. No.* 24 *of* 1891).

On the west wall of the same prakara

1 உ ஸ்வஸ்திஸ்ரீ: [||*] ஸ்வஸ்தி ஸமிஸ்த ஜகதாதார ஸோமகுலதிலக யாதவாவனிவாயவ கொஸலம்ஸநிர்மூலன ஜகஸ்வம[ெ*] [டு]ந நிதீயாச செஷக்ரு -

2 செளகரு[ஸ க]ந்த[ி*]டாராஜவித்ராவண காமககஙிக டிவாக விஜயநிவடிஷ்டி ஸ்ர்டிந வீரமணு மொவாவிவிநதவ ஹந காஙிவராயஸ்வ மணவதி -

3 ஹரிணமா[ந்ச்ரு] நெஷ்ரவசவிரவிகவீராஷிஷெக வரண காராஜ வரதிஷவக ஸ்ரீஹாராஜாயிராஜ வாமெஸ்வா கொச்சடைபன்மரான திருபுவனச் -

4 . . . . சொழமண்டலத்து பாண்டிகுல -

5 பதிவளநாட்டு விளாநாட்டு திருவானைக்கா[வு]டையார் கொயில் தானத்தா[ர்*]க்கு இந்நயனுர் சித்திரை மாதம் நாம் பிறந்த மூலத்துனுள் சுத்தம [1]

No. 426.

(*A.R. No.* 25 *of* 1891).

On the west wall of the second prakara of the same temple.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ:[||*] தெர்பொலவ்குல் திருமகள் புணரவும் கார்செர்கூந்தல் கலைமக[ள்] கலப்[ப]வும் பா[ர் ம*]கிமனத்து பாங்குடன் இருப்பவும் செங்கொல்நடப்பவும் வெண்குடை நிழற்றவும் கருங்க[லி] முருக்கவும் பெரும்புகழ் விளங்கவும் கானிலை செம்பியன் கடம்புலியாளவும்

2 மினம் பொ[ன்]வரை [மெரு][வி]ல் வெ[ா]ங்கவும் முத்தமிழு மனுநூலும் நான்மறைமுழுவது [மெ]த்தவச் சமெயமும் இனிதுடன்விளங்கவும் சிங்களங் கலிங்கந் தெலிங்கம் செதிபம் கொங்கண[ங்] குதிரம் பொ(ர்)சலம் குச்சளம் முறை(ம்)மையிலாளும் மு(த்)தரிலவெந்தன் திறைமுறை காட்டிச்

3 செவடி வணங்[க] மன்னர்மாதர் பொன்னணி கவற்ற இருபுடைமருங்கும் ஒருபடி இரட்டப் பழுதற சிறப்பில் செழுவைகாவலன் விரசிங்காஸனத் தொராங்கிருத்தி யாரும் வெம்பு மணிபிதள் புடையா[ற்] தாருஞ் சூழ்ந்த தடமணிமகுடம் பன்னூழனூழி தொன் -

[1] The inscription is incomplete.

4 னல் புரந்துயாழ்கென[க்கு]ட்டம் மகிழ்ந்துடன் சூடி அலைமகள் முதலாம் அரிவையர் பர[வ] உலக[மு]ழுதுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய ஸ்ரீகொமாறபன்ம(ர்)ரான திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலசெகரதெவர்க்கு யாண்டு பத்தாவது மகரநா[ய*]ற்று வ-உவ-வெக்ஷத்து ஜ.ஸதியும்

5 (யும் (புதன்கிழமையும் பெற்ற உரொசணி நாள் பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு விளாநாட்டு திருவானைக்காத் திருப்பதியில் திருவெண்ணாவல் திருக்கிழற்கிழ் இனிதிருந்தருளிய திரிபுவனபதியாகிய உடையார் திருவானைக்காவுடையநாயனார் முலஸ்தா[ந]ரான ஆதிதண்டெஸ்வரதெவர்கன்மிகளொ-

6 ம் நிலவிலைவ்யமாண இசைவுதிட்டு பாண்டிமண்டலத்து[1] முத்தூற்றுக்கூற்றத்து முத்தூராக உய்யக்கொண்டசொழநல்[லூ]ர் தெவன் [2]பழிம்பதிக்கு நாயகரான முனைய தரையர்க்கு இவர் தம் [3]பிறறிதநாளான பரணிநாள் உச்சிஸந்தியில் இந்த

7 தைம்மாதம் முதல் இந்நாள்கன்[ெ]தாறும் சிறப்பாக அமுதுசெய்தருள திருவெண்ணாவல் தெவன்காலால் உடையார்க்கு அமுதுஅரிசி இருதூணியும் வடிவெ[ய்]மங்கை நாச்சியார்க்கு அமுதுஅரிசி குறுணியும் அகிலாண்டநாயகியார்க்கு அமுதுஅரிசி குறுணி நானாழியும்

8 பொல்[ல]ாதபிள்ளையார்க்கு அமுதுஅரிசி நானாழியும் சரு[வு]க்கு அரிசி முன்னாழியும் அய்யயநம்பண்ணும் ஸ்ராஹ்மணர் இருவர்[க்]கு அரிசி முன்னாழியும் [அ]பூரித்திருமெனிகளுக்கு குடுக்க திருமுன்ஓடுக்குக்கு அரிசி இருநாழியும் ஆக அரிசி கலத்துக்கும் விறகு கறிஅமுது உப்பு மிளகு சிரகம் நெ-

9 ய் தெங்காய் பழம் உள்ளிட்ட படிவிஞ்சனங்களுக்கும் ஆடியருள இரண்டு குடம் திரும[ஞ்ச]ணமும் இதுக்குமெலெ நித்தடியாக ஆடியருளுநா[ள்*]தொறும் இர[ண்]டு குடம் திருமஞ்[ச]னமு[ம்] எடுப்பார் ஒருவர்க்கும் [தி]ரு[ந*]ந்தவனஞ்செய்து திருப்பள்ளித்தாமம் ஆக்கப் [பறி]த்து ஓடுக்குவார் ஒ-

10 ரு[வர்*]க்குத் தொண்[ட]ற்கும் [ஜீ]வனத்துக்கும் புடவைமுத[லு]க்கும் வெண்டுமது இறைமிகுதி பற்றும்படி உள்ளூர் தெவதாநம் திருநாமத்துக்காணியிலெ வெலிநிலம் விளை[நி]லமும் திருநந்தவனஞ் செய்ய இருநூறுகுழி புன்செய்நிலமும் [ஆ]ணடெஸ்வரப்பெருவிலையாக நான் கொண்டு இப்படியிலெ [அனுப]வி-

11 [த்து] சந்[திரா]தித்தியற்ரைரை[4] செல்வதாக பெறவெணும் என்று இ[ந்]திருப்பதியில் ஸ்ரீமாஹெஸ்வர[ர்*]க[ளு]க்கும் விண்ணப்பஞ்செய்து எங்க[ளு]க்கும் அறிவித்துஅபெக்ஷிக்கையில் இப்படி செ[ய்]வதாக இசைந்து இவர்க்கு [வி]ற்றுக்குடுத்த நிலமாவது உள்ளூர் தி[ருப்புடை பு]து [வி]ளாகத்து சிலந்தியைச்சொழனுக்கினன் தி-

12 ருத்தொப்புக்கு நீர்பாய்கிற வாய்க்காலுக்கு மெற்கு திருநந்தவனத்துக்கும் சித்தர்கொயி[லு]க்கும் வடக்கு ஊர்வாஸ்ல்வில் புழைக்கடை வாவநாத்துக்கு [கி]ழக்கு கிழ்மெலான [வட]சிறுவாய்க்காலுக்[கு] தெற்கு நடுவுப்பட கூ இரு இன்நிலத்துக்கு கிழக்கு திருநந்தவனத்துக்கு மெற்கு இ[ரா]சிங்கதெவக[ாலெ]த்து-

13 க்கு வடக்கு இத்தி[ரு]த்தொப்புக்கு எழு[ந்தருளுகி]ற [தி]ருவீதிக்கு வடக்கு கூ வஸ-ஆக கூ க லி இன்னிலம் வெலியு[ம்] வட[சி]றுவ(ரிபி)ாக்காலுக்கு மெற்கும் தில்லைமுவாயிரநம்பி நிலத்துக்கு வடக்கில் திருக்கொடுங்குன்றத்து முதலியார் மடத்து திரு[நந்]தவனத்துக்கு கி[ழ]க்கும் திருநாமத்துக்காணியா[ன] அமவாசியான் நிலத்[து]க்கு தெற்கும் நடுவு[ப்பட] புன்செய் கூ உ ஆக விளைநிலம்

14 (லம்) வெலியும் புன்செய் நிலம் இரண்டு மாவும் விற்று[க்]குடுத்து கொள்வதான [5]எமிவிலிசைந்த விலைப்பொருள் அன்றாடு நற்காசு உ௰ரு இக்காசு இருபதினாயிரமும் கொண்டொம் கொ[ண்ட]பரிசாவது இத்திருக்கொயில் நாலாம் வ்ய[ா*]நாரத்து [ஆ]திச்செல்வன் பொனகப்பழநெல் பண்டாரத்து திருப்பணிக்குடலாக ப[ண்]டாரத்து ஒரு திரள் சிப்பட இற்றை-

15 நாளால் ஓடுக்கின காசு உ௰ரு இக்காசு இருபதினாயிரமும் இப்படியா[க*] வைக[்]கொண்டு இந்த விளைநிலம் வெலியும் புன்செய்நிலம் இரண்டு மாவும் எப்பெர்ப்பட்ட வ்யாவ்ருத்திகளும் [அ]கப்பட விலைக்கற [விற்*]று[ப்] பொருளறக்கொண்டு வி[ற்றுவி]லைவ்ய[ம]ாண இசைவுதி]ட்டு [கு]டுத்தொம் இந்த முத்தூரான உய்யக்கொணடசொழநல்லூர் தெவன் பழம்

16 . . . கு நாயகனான முனைய[த]ரையர்க்கு உடையார் திருவானைக்கா[வுடையந]ாயனார் கொயில் ஆதிதண்டெஸ்வரதெவர்கன்மிகளொம் கொயில்கணக்கு சிற்றுமுருடையான் ஆரம்பூ[ண்ட]ான் [தி]ருவானைக்காப்[பி]ரியன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை தெவக(த்)ம்[பி] திருவெண்ணாவ[ல்]பட்டன் [எ]ழுத்[து] இப்படிக்கு இவை கூ[த்]தப்பெருமாள் பிரம[ா*]ராயன் எழுத்து

17 இப்படிக்கு இவை [திரு]ச்சாலிகத் தொளபட்டர் ஸபிஞானமைக்கு நாற்பத்தெண்ணாயிரபட்டர் எழுத்து

---

[1] Read °லத்து.
[2] Read பழம்.
[3] Read பிறந்த.
[4] Read சந்திராதித்தவரை.
[5] Read எம்மிலிசை.

18 இப்படிக்கு இவை திருக்குடவூர் வாச்சிய திருவெண்காடபெட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை பொற்பண்டா -

19 ரி திருவம்பலநம்பி எழுத்து இப்ப[டி]க்கு இவை மருதமாணிக்கநம்பி எழுத்து இப்படி-க்கு இவை திருஞானசம்பந்த -

20 பிரமாராயன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை அடைப்பு திருச்சி[ற்*]றம்பலநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை நா[ற்*]ப்ப[த்*]தெண்ணா -

21 யிரநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை நல்லநாமமுடையான் எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொயில்நாயகம் ஆ[தி]ச்செல்[வன்*]-

22 வபிரமாராயர் எழுத்து இப்படிக்கு இவை திருமந்தாலை எழுத்து திருவகம்படிநம்பி- எழுத்து திருமைகாவல் திருவா -

23 ணைக்[க]ாவெளான் எழுத்து ஆதிச்செல்[வ]வெளான் எழுத்து அரசமிகாமிவெளான் எழு-த்து இப்படிக்கு இவை தில்லைமூவா -

24 யிரநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை திருவானைக்காநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை அடைப்பு ஏகநாயகநம்பி எழுத்து

25 இப்படிக்கு இவை கை[க்*]கொளமுதலிகளில் மாதவிராயர் எழுத்து இராசிங்கதெவர்- எழுத்து சொழகங்கதெவர் எழுத்து

26 தச்சாசாரியம் கூத்தபெருமாள் ஆசாரி[ய]ர் எழுத்து திருவெண்ணாவல் ஆசாரி-யர் எழுத்து [|| *]

No. 427.

(*A.R. No.* 26 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [|| *] ஸாவு-ஸெ-அவேலுகூவதிகள் பொசள ஸ்ரீவிராராஜெநதெவற்கு யாண்டு ஏ வது மகரநாயற்று கவரவக்ஷத்து ஷஷியும் வுபயன்கிழமையும் பெற்ற பூசத்து நாள் உடையார் திருவானைக்காவுடையனுய்னர் -

2 (னர்)கொயில் திருவெண்ணாவல் திருநிழற்கிழ் இனிதமர்ந்தருளிய திரு ஹுவனபதிக்கு மூலஸூத்ராகிய ஆதிசண்டேஸ்வரதெவர்கன்மிகளொம் நிலவிலைவரோண இசைவுதிட்டு தெவர் இராமநாயதெவ[ர்] அர[சி]மாரில் அரிய[பிள்]-

3 ளை மகள[ார்] கமலாதெவியார் தங்ை[க]யார் சிக்கச்சொமலதெவியாற்கு நாங்கள் விற்-றுக்குடுத்த நிலமாவது இவற்கு நன்றாக உடையாற்க்கு உச்சிச்சந்தியிலெ ஒரு தளிகை திருஅமுது னாள்தொறும் அமுதுசெய்தருள வெண்டுவெனவைவிற்று -

4 க்கு இன்னாயனர் திருநாமத்துக்காணியில் கடமை இறுத்து மிகுதி பற்றவெண்டும் நிலத்-துக்கு வெண்டும் காசு நாம் பண்டாரத்தெ ஒடுக்கி நிலம் வி[லை]கொண்டு இ[வைகளு]-க்கு திருநாமத்துக்காணியாகப் பெறவெணுமென்று இவர் சொ -

5 ன்னமையில் இப்படி செய்வதாக உடன்பட்டு நாள் ஒன்றுக்கு திருவெண்ணாவல்தெவ-ருலெ திருவமுதரிசி குறுணிக்கும் கறியமுது விஞ்சனங்களும் நெய்யும் பழமும் க . . . . ப்பும் உள்[ளி]ட்டு வெண்டுவெனவைவிற்றுக்கு இப்படி திரு -

6 நாமத்துக்காணியாக விற்றுக்குடுத்த இராஜமஹேந்திரவளநாட்டு இன்னாயனர் திருநாமத்-துக்காணி கொடியாலத்துக் கார்மறு நீ சு வி இன்னிலம் நால்வெலியும் இப்படி விற்றுக்குடுத்துக் கொள்வதான எம்மில் இசைந்த விலைப்பொ -

7 ருள் அன்றாடு நற்காசு சமத இக்காசு நாற்பதினாயிரமும் கொண்டொம் கொண்ட பரி-சாவது அழகியதிருவானைக்காவுடையார் எழுந்தருளச் செய்கிற ஸிஂஹாஸனத்துக்கு பொன்னுக்கு உடலாக பொற்பண்டா -

8 ரத்துக்கு முதலாக ஒடுக்கின பணம் நா இப்பணம் ஆயிரத்து ஒருநூற்றினால் விலை[ப்படி] காசு சமத இக்காசு நாற்பதினாயிரமும் இப்படியால் கைக்கொண்டு இக்கார்மறுனிலம் நால்வெலியும் இப்படி விற்றுக்குடு -

9 த்தொம் தெவர் இராமநாயதெவர் அரசியார் அரியபிள்ளை மகளார் கமலாதெவியார் தங்-கையார் சிக்கச்சொமலதெவியாற்கு உடையார் திருவானைக்காவுடையனாயனர் கொயில் ஆதிசண்டேஸ்வரதெவர்கன் -

10 மிகளொம் இன்னிலம் நால்வெலிக்கும் இக்காசு நாற்பதினாயிரமு[மெ] விலையாவுதாக-வும் இதுவெ பொரு[ள்*]மாவதிதிப் பொருட்[செ]லவோலை யாவுதாகவும் இது[வ]ல்-லது வெறு பொரு[ள்*]மாவதிதிப்பொருட்செலவோலை காட்டக்க -

11 டவதல்லாததாகவும் இன்னிலத்து [மெ]னொக்கின மாமும் கிழ்னொக்கின கிணறும் பா-கமு[ம் பா]காஸ்ரியமும் மற்றும் எப்பெற்பட்ட [வ்ராஷ்தி]களும் உட்பட விற்ற இன்னிலத்துக்கு இவர்கள் வெணுமென்றபொதெ வ்ரோண -

12 ம் பண்ணிக் குடுக்கக்கடவொமாகவும் குடுத்திலொமாகில் இந்த வ்ரோண இசைவு திட்டெ வ்ரோணமாவுதாகவும் இப்படி ஸம்மதித்து இன்னிலம் திருநாமத்துக்காணி உடனெ பண்டாரத்திலெ கூட்டிக்கொண்டு இ-

13 ந்த திருவமுது அரிசியும் கறி அமுது விஞ்சனங்கள் உள்ளிட்டன ஆதிச்செல்வன் பெரும் பண்டாரத்திலெ விட்டு அமுது[செய்]தருளக் கடவுதாகவும் இப்படி சந்த்ராதித்தவற் செல்வதாகக் கல்வெட்டக்கடவுதாகவும் இப்படி

14 ஸம்மதித்[து] விலைக்கற விற்றுப் பொருளறக்கொண்டு விற்று விலைவ்ரோண இசைவு திட்டுக் குடுத்தொம் தெவக இராமனு[ஜ]தெவர் அரசியார் அரியப்பிள்ளை மகளார் கமலா-தெவியார் தங்கையார் சிக்கச்சொமலதெவியா[ர்]-

15 கு உடையார் திருவானைக்காவு[டை*]டயனாயனார் கொயில் ஆதிசண்டேஸ்வரதெவர்கன்மிக-ளொம் இவர்கள் அருளிச்செய்ய[இன்]னிலவிலைவ்ரோண இசைவு திட்டெழுதினென் உடையார் திருவானைக்காவுடைய நாயனார் கொயி-

16 ற்கணக்கமுதலுக்கு ஸாயனபண்டாரக்கணக்கு குன்றக்கூற்றமான உத்துங்கதுங்கவள-நாட்டு இரைக்கு[டை*]டயான் அரயன் வானவர் ஈ[ச]னென் இவை என்னெழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடையனாயனார் கொயி-

17 ற்கணக்கு சிற்றம்பருடையான் ஆரம்பூண்ட[ான] திருவானைக்காப்பிரியன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடையனாயனார் கொயில் தெவர்கன்மி புல்லாலி திருவா[லீ]ஸ்வரமுடையான் இரா[ச*]ரா[ச*]பட்டனெ -

18 ழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் தி[ருவா]னைக்காவுடையனாயனார் கொயில் தெவர்-கன்மி புல்லாலி [1]புணிண்யன் திருவெண்ணாவல்பட்ட னெழுத்து இப்படிக்கு இவை உடை[ய]ார் திருவானைக்காவுடை[ட]-

19 யனாயனார் கொயில் ஸ்ரீகாரியம் திருக்கடவூர் வாச்சியன் திருவாரூர்ப்பண்டித னெ-ழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடையனாயனார் கொயில் ஸ்ரீகா-ரியம் திருக்கடவூர் வாச்சியன் இ[வை]-

20 ய திருவாரூர்ப்பண்டித னெழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடைய நாயனாரைப் பூசிக்கும் திருவெள்ளறைக் கவுசியன் சிற்றம்பலநாடி னெழுத்து இப்ப-டிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடை[ட]-

21 யனாயனாரைப் பூசிக்கும் திருவெள்ளறை காஸ்ய[வ]ன் என்னானைக்கன்றுபட்ட னெழுத்து இப்படிக்கு இவை உடையார் திருவானைக்காவுடையனாயனார் கொயில் திருவிலைச்சினை-கண்காணி பஞ்சிபட்ட னெழுத்து இப்படிக்கு இ[வை]

22 திருவிலைச்சினை கண்காணி அகிவாண்டனாயகி ப்ரஹ்மராய னெழுத்து இப்படிக்கு இவை திருவிலைச்சினை கண்காணி மருகமாணிக்கநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொயில்-நாயகம் சிறுபுள்ளூர் தெவர்கள் செனாபதி ப்ரஹ்மராய னெழு[த்து]

23 இப்படிக்கு இவை பொற்பண்டாரி திருவம்பலச்சொக்க னெழுத்து இப்படிக்கு இவை சாதனபண்டாரி திருப்புத்தூர் . மகான திருநட்டமாடி விக்கிரமசிங்கப்பிரம ராய னெழுத்து இப்படிக்கு இவை பொன்மெய்[ந்]-

24 தநம்பி எழுத்து இவை ஏகநாயகநம்பி எழுத்து இப்படிக்கு இவை பங்களராய னெழு-த்து இப்படிக்கு இவை கருப்பூருடையா னெழுதது இப்படிக்கு இவை கல்லூருடை யானெழுத்து இப்படி[க்கு]

25 இவை சிற்றூமூருடையா னெழுத்து [|| *]

No. 428.

(*A.R. No.* 27 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ப்ருதிவீஸ்வர சக்ரவர்த்தி கர்ணாடராஜசக்ரவர்த்தி ஹொய்ஸாணசக்ரவர்த்தி ஸ்ரீமத் ராஜாதிராஜ-
ஹிதகர ரஜநிஜ -

2 ஊ கவிராக [ஸஹய]நாராயண ஸீநதெவசக்ரவர்த்தி ராமசந்த்ர ஜாஜல்லதெவராணி ஜாவதெவி . . . ஸா[ஜ]ஸ -

3 ஸ்ரீ உடையார் திருவானைக்காவுடையார்க்கு கொண்டு இ[ட்*]ட நிலம் ஆறுமா இநில . . . பாதிரா -

4 ஸமர்த்தர் ஜாஜல்லதெவர்[க்*]கும்[2]

---

[1] Read புண்ணியன். [2] The inscription is unfinished.

No. 429.

(*A.R. No.* 28 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ஸகலபுவனச்சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீவிரஸோழீஸ்வரதெவற்கு யாண்டு உயக வது ஜெஷநா[யற்*]று சுவாவபக்ஷத்து தஸமியும் செ[வ்*]வாய்க்கிழமையும் பெற்ற சதயத்து நாள் கா[ஸி]ம[ஹரி]தெஸத்து சௌஹா -

2 ணயது [வம்*]ஸத்து ஜாஜஜதெவன் ஹாயெடுய் இவனையெ முதுகண்ணாக உடைய ஜாவஜதெவிகு பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு விளாநாட்டு திருவானைக்காத்திருப்பதி[யி]ல் ஸ்ரீகோஹெஸ்வரக்கங்காணி செய்-

3 வார்களில் பெருமருதூர் காஸ்யபன் உய்[யக்*]கொண்டா[ந்] திருச்சிற்றம்பலமுடையான் திருநாவலூர்நம்பியென் நிலவிலேவ்யவஸாண இசைவுதிட்டு இற்றைநாளால் இவூரில் நான் இவளுக்கு [விற்று]-

4 குடுத்த நிலமாவது திருப்புதியிது விளாகத்து செயான திருஞானசம்பந்[தப்ப]ல்லவரெயன்பாலெ நான் விலைகொண்டு உடையெனாய் என்னுதாயிருந்த புன்செய் நிலங் குழி அறுநூறு இந்நிலங் குழி அறுநூறு-

5 ம் இஜாவஜதெவிக்கு வி . . . . தன் இத்திருச்சிற்றம்பலமுடையான் திருநாவலூர் நம்பியென் இநிலத்துக்கு கிழ்பாற்கெல்லை விருக்கின்றான் விளைநிலத்துக்கு மெ[ம]ற்கும் மெல்பாற்கெல்லை சிறுத்தொண்டர் நடிவனத்து-

6 க்கு கிழக்கும் வடபாற்(கு)கெ[ல்லை] விற்க்கின்றார் நில[த்து]க்கு தெற்கும் தென்பாற்கெல்லை மெ[ற்]ப்படியார் நிலத்துக்கு [வட]க்கும் இன்னாங்கெல்லை[யு]ள் நடுவுபட்ட புன்செய் நிலங்(க்)குழி அறுநூறு [இ]நிலங்குழி அறுநூற்றுக்கும் எம்மி-

7 விசைந்த வி[லை]ப்பொரு[ள]ன்றூடு நற்காசு ருது இக்காசு மூவாயிரமும் ஆவணக[ள]ரியெ காட்டெற்றிக் கைச்சிலவற கைகொண்டு இப்புன் செய் நிலங் குழி அறுநூறும் விற்றுக் குடுத்தென் இஜ்ஜாவ[ஜ*]தெவிக்கு இத்திருச்சிற்றம்பலமு-

8 டையானு[ன] தி[ரு]நாவலூர்[ந]ம்பியென் இந்நிலத்து மெனெக்கின மரங்களும் [கி]ழ்நொக்கின கிணறுகளும் மற்[று]ம் மெப்பெறப்பட்ட உரிமைகளும் ஹாமாஸ்ரயங்களுமகப்பட விற்றுக்குடுத்த இந்நிலத்துக்கு இவள் வெண்டின-

9 பொதெ வ்யவஸாணம் பண்ணிக்குடுக்ககடவெனாகவும் குடுத்திலெனாகில் இந்நிலவிலேவ்யவஸாண இசைவுதிட்டெ வ்யவஸாணரா[வ]தாகவும் இப்படி ஸம்மதித்து இந்நிலவிலேவ்யவஸாண இசைவுதிட்டுக் குடுத்தென் காஸ்மஹரிதெஸ -

10 த்து சௌஹாணவங்ஸத்து ஜாஜஜதெவன் ஹாயைடுய் இவனையெ முதுகண்ணாக உடைய ஜ[ா]வ[ஜ*]தெ[வி]க்கு பெருமருதூர் காஸ்யவன் உ[ய்*]யக்கொண்டான் திருச்சிற்றமபலமுடையான் திருநாவலூர்நம்பியென் இத்திருநாவலூர்நம்பி ஸமி -

11 ஜையானமைக்கும் இப்படிக்கும் இவை மதுராந்தகவ்யம்ஸராயன் எழுத்து கொயிற்க்கடமை இடுத்துக்கொள்ளகடவர்[க*]ளாகவும் [||*]

No. 430.

(*A.R. No.* 29 *of* 1891).

ON THE SAME WALL.

1 . . . .
2 . . . . ஸ்ர காகதீய வ்யதாவார்டிதெவமஹாராஜனு
3 . . . . ஸமாந வ்யியிவிராஜ்யஷ வெய வ ணமாந ஞராஜ
4 . . . . ஸ்ரீத்காகதராய ஸ்வாவநாசாயஸ்வாதிெ-
5 . . . . மாரி கொடு[க்]கு தெவரிநாயகிமார தக்ஷி -
6 . . . . வஷ்ரீ ஸநமந ஸோஹரிஷித வொடிஸாட -
. . . . திருவ[ழி]க ணாரா வீரக்ஷெத்ராந வீரவாணு நிஷி மலையாள திருவடி -
7 . . . . நகமாந ஸகலஸ்ரீஜிநிஸ்நி சுந்தரபா[1]-

No. 431.

(*A.R. No.* 30 *of* 1891).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, p. 72 *f.*

[1] The first two lines of this fragmentary inscription are published in the *Indian Antiquary*, Vol. XXI, page 200.

No. 432.

(*A.R. No.* 31 *of* 1891).

ON THE EAST WALL OF THE SAME PRAKARA.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 76.

No. 433.

(*A.R. No.* 32 *of* 1891).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 [1]ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: ஸ்வஸ்தி ஸமஸ்தஜகதாதார ஸோமகுலதிலக மத்யாவதாரபானுகுலதி[வ] கோஸல-[வம்ஸ]நி[ர்மூல]ந கங்காதீரவிசரண நிஷதியமான ஸோமகுலப்ரஸமகாஸ்ய க[ர்ணா]-ட]ராஜ[வி]த்ராவண காடககுலகாலாநல வி[ஜய]பாண்டியபுரேஸ்வர வீர[கண்ட]-கோபால [விவிதா]வதாந கா[ஞ்சீபுரவராதீ]ஸ்வர க[ணபதிஹரி]-

2 ணஸார்தூல நெல்லூரபுரவீராபிஷேக விஜயாபிஷேக ப்ரபந்நராஜப்ரதிஷ்டாப[க] மஹா-ராஜாதிராஜ பரமேஸ்வர உ கொச்[ச]டைபன்மரான த்ரிபுவனச்சக்ரவர்த்திகள் எம்-மண்டலமுங் கொண்டருளிய ஸ்ரீ சுந்தரபாண்டியதேவற்கு யாண்டு ௰வது பத்தாவது ரிஷபஞாயற்று அபரபக்ஷத்து புதன்கிழமையும் ப்ரதமையும் பெற்ற அ[னி]-

3 ழத்துநாள் தென்கரை பாண்[டி]குலபதிவளநாட்டு விளாநாட்டு உடையார் திருவானைக்-காவுடையநாயனார் கோயில் திருவெண்[ணா]வல்த் திருநிழல்கீழ் இனிதமர்ந்தருளிய திரிபுவ[ந]பதிக்கு மூலவிருத்திய[ர்*]ாகிய ஆதிசண்டேஸ்வரதேவர்க[ன்மி]களோம் தண்டன்தொட்டத்து ஸவன்னிய ஸ்ரீவல்லபன் சூரியதேவன் தேவ[ர்*]ண்டாரான வைத்ய-

4 புரந்தரற்கு [நி]லவிலை[ப்ரமா]ணம் பண்ணிக்குடுத்த பரிசாவது உடையார்க்கும் [வடி]-வெயுமங்கைநாச்சியார்க்கும் நாச்சியார் அகிலாண்டநாயகியார்க்கும் சாத்துப்பணிக்கு திருஜ[ட] செய்வதாக இற்றைநாளால் இவற்க்கு விற்றுக்குடுத்த நிலமாவது திருநாமத்துக்க[ாணி] திருவானைக்கா [உ]ள்[ளூ]ரில் மறித்துலகங்காத்தான்வி[ளா]-

5 கத்து கீழ்பாற்[கெல்]லை உடையார் ஸ்ரீ[ப]ஞ்சாக்ஷ[ரீ]ஸ்வ[ர]முடையார் [திருநாமத்]துக்-கா[ணி]க்கு மேற்க்கும் தென்பாற்கெல்லை மறித்துலகங்காத்தான்க[ரை வாக்கா]லுக்கு வடக்கும் மேல்பாற்கெல்லை [ஸ]தாசிவர் நிலத்துக்கு கிழக்கும் வடபாற்கெல்லை கொங்கன்பெருவழிக்கு தெற்[க்கவ]ரது நிலத்துக்கு தெ-

6 ற்கும் நடுவுபட்ட நிலத்து திருஜடை நிர்நிலை கூஇ இ[ந்]நிலம் அரைக்கு விலைபபடி பணமாய் திருவிடைப்பற்று[க் கு]வளைகழு[வ]ச்சேரியான திருவெண்ணாவல்நல்லூ-ரில் சு[ற்]றுக்குலை சுமக்கவும் திரு . . . களில் மணலிட்ட . . [லங்க] . . த்-தவும் ஆ . . . . க்கு முதலாக [விற்று] . . . . .

7 குப் பெருந்துறை உடையார் திருத்தொண்டாகச் செய்வதா[க இ]வர் இற்றைநாளால் வாங்கிவந்து ஒடி[க்கி]ன இராசி ரு சா இப்பணம் நானூற்றுக்கும் திருஜடை செய்-வதா[க வி]ற்ற நிலம் அரையும் இந்நாள்மு[த]ல் திருஜடை செய்து உடையார்[க்*]-கும் வடிவெயுமங்கைநாச்சியார்க்கு[ம்*] நாச்சியார் அகிலாண்டநாயகியார்க்கும் [நி]த்-தற்படியா[ந]

8 சாத்துப்பணி செய்து சந்த்ராதித்தவரை(ர)யும் சாத்துவ[தா]க சம்மதித்து ப்ர[மா]ணம் பண்ணிக்குடுத்[தோ]ம் தண்டன்தொட்டத்து ஸவன்னியன் ஸ்ரீவல்லபன் சூரியதேவன் தேவாண்டாரான வைத்யபுரந்த[ர]ற்கு ஆதிசண்டேஸ்வரதேவர்கன்மிகளோம் அரு-ளால் கோயில்கணக்கு சிற்ருமுருடையான் திருவானைக்கா[ப்பிரிய]ன் எழுத்[து]

9 என்றும் இப்படிக்கு இவை தேவகன்மி கூத்தன் புண்ணிய[நான] திருவெண்ணா[வல்ப]-ட்டன் எழுத்தென்றும் இப்படிக்கு இவை தேவ[க]ன்மி குன்றுடையான் திருச்சால-கத்தொளிபட்டர் எழுத்தென்றும் இப்படி அறிவேன் நித்தகல்யாணநம்பியேனென்-றும் [திரு]மெய்காப்பார் கொத்துகுளத்து . . . .

10 . . . திருவானைக்காவுடையான் எழுத்தென்றும் இப்படிக்கு இவை [இந்]நாயனார் கோயில் திருமந்திரஓலை . . . . . .

---

[1] Ll. 1 and 2 and part of l. 3 are published in the *Indian Antiquary*, Vol. XXI, p. 131.

No. 434.

(*A.R. No.* 33 *of* 1891).

Poysalesvara temple at Kannanur near Srirangam, Trichinopoly taluk and district.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்தபுவநாஸ்ரய ஸ்ரீப்ருத்வீவல்லப மஹாராஜாதிராஜ பரமேஸ்வர பரமபட்டா-
ரகரானாயீஸ்வர யா[த]வகுலாம்பரத்யுமணி ஸம்யக்த்வசூடாமணி மலராஜராஜ மல-
பரொளுகண்ட கண்டபேருண்ட கதனப்ரசண்ட அஸஹாயசூர சநிவாரஸித்தி கிரிது-
ர்க்கமல்ல சலதங்கராம வைரிபகஜகண்டீரவ மகராஜ்யநிர்ம்மூலந பாண்ட்யகுலஸம்ரக்ஷண
சோளராஜ்யப்ரதிஷ்டாசார்ய ஸ்ரீகாரவாரிஜாத கநகதாராவர்ஷ பரிவாரவ-
ஸந்த நிஸ்ஸங்கப்ரதா[ப]சக்ரவர்த்தி ஹொய்ஸள புஜபல ஸ்ரீ[வீ]ரராமநாததெவா-
ஷர் உடையார் பொசளீஸ்வரமுடைய-

2 நாயனர் கொயில் தானத்தார்க்கு [1]ராஜராஜவளநாட்டு இன்னுயனூர் தெவதானம் திரு-
நாமத்துக்காணி பணமங்கலம் முன்பு பன்னிரண்டாவதுவரையும் தாங்கள் அநு-
பவித்துவந்தபடியெ பதினெழாவதுமுதல் இவ்வூரும் தொட்டமும் கடைஆயமும்
உள்பட இன்னுயனூர்க்கு பூசைக்கும் திருப்பணிக்கும் உடலாக தந்தொம் இவ்வூர்
தாங்கள் கைக்கொண்டு காலப்பிற்படாமல் பயிர்எற்றி அநுபவிக்க இப்படிக்கு
தெவரீ இராயஸம் எழுதித்து ||உ

3 உடையார் பொசளீஸ்வரமுடையார் கொயில் தானத்தார் [1]ராஜராஜவளநாட்டு பணமங்-
கலம் பதினெழாவது முதலாகி முன்னின்றாமெ இன்னுயனூர்க்கு தெவதானம்
திருநாமத்துக்காணியாகி விடுவிசு கொம்பதக்கு ஸெமெஷயாகி குடுவ காசாய பெரு-
மான்கொட்டு இருடிநாயக்கர் குதிரைமாறன் க்ஷயஸம்வத்ஸரத முற்பகுதிக்கும் வட்-
டமங்காட்டுநாயக்கர் அப்பணையும் ப்ரஜவஸம்வத்ஸரத முற்பகுதிக்[கு]ம் செலவாகி
கைபிடு கொண்டு எல்லாவ[ழி]சம்படம்உளதாகி குடுக்கும் [க]ாசாய[ம்*] பதினெழா-
வது

4 ஆடிமாதம் இருபத்துநாலாந்தியதியான ப்ரஜாபதிஸம்வத்ஸரத ஸ்ராவண ஶுக்ல த்ரயோ-
தஸி மங்கலவாரம் எழுதின தரவின்படி காசு ஈ௲௯ இக்காசு நூறுயிரத்திருபத்-
தைய்யாயிரத்துக்கும் எக்கமதெவர் [செ]ணைபொக கூச்சண்ணன் எழுதி முதல்கணக்கு
அழகியமணவாளபட்டரும் சிற்றம்பலவரும் வண்டுவராப்பெருமாளும் மாதுயரந்தித்-
தாரும் சூரியதெவரும் மாட்டறிந்து தெவர் ஸ்ரீஹஸ்த ஒப்பம் இட்டது ||—ஸாஹித்ய-
ணசேக்கரவத்[திக]ள் ஹொய்ஸள ஸ்ரீவீரராமநாததெவர்க்கு யாண்[டு] பதினெழாவது
உடையார் பொசளீஸ்வரமுடை-

5 யநாயனர் கொயில் தானத்தார்க்கு பெருமான்கொட்டு இரு[டி]நாயக்கனென் கைபிடு
குடுத்தபரிசாவது இன்னுயனூர்க்கு [1]ராஜராஜவளநாட்டு திருநாமத்துக்காணி பணமங்-
கலம் பதினெழாவதுமுதல் முன்பிலாண்டுகள்பொல திருநாமத்துக்காணியாக பூசை-
க்கும் திருப்பணிக்கும் உடலாக [தி]ப்பணம் [வ]ை[ர]ந்து இதுக்கு ஸெமெஷயாகி
எல்லாவழி சம்படம் உள்பட அரைமனைக்கு ஒடுக்க நிச்சயித்த காசாய[மா]ன குதி-
ரைமாற்றுக்கு பதினெழாவது ஆடிமாதம் இருபத்துநாலாந்தியதி எழுதின தரவின்-
படி காசு ஈ௲௯ இக்காசு

6 நூறுயிரத்திருபத்தையாயிரத்துக்குச் செலவாக தெவகன்மி கூத்தப்பெருமாள்பட்ட-
னும் கொயில்கணக்கு அமண்குடையானும் வரகூருடையானும் உள்ளிட்டார்
ஒடுக்கின ஆடிமாதம் முப்பதா[ந் திய]திமுதல் காத்திகைமாதம் இருபத்திரண்டாந்
தியதிவரை கைபிடு ஒன்றினால் காசு ஈ௲ தைமாதமுதல் பதினெட்டாவது [ஆடி]
மாதம் பத்தொன்பதாந்தியதிவரை கைய்பிடு ஒன்றினால் காசு ௨௲௯ ஆக கைய்பிடு
இரண்டினால் காசு ஈ௲௯ இக்காசு நூறுயிரத்து இருபத்தைய்யாயிரமும் இப்-
படிய[ாக]

7 கைக்கொண்டு கைய்பிடு குடுத்தென் உடையார் பொசளீஸ்வரமுடையார் கொயில் தான-
த்தார்க்கு பெருமான்கொட்டு இருடிநாயக்கனென் இப்படிக்கு இவர் ஒப்பம் இட்டு
இவ்[வூ*]ர் கணக்கு திருக்கழிப்பாலைஉடையார் எழுத்து இட்டு இவர் செணைபொக
நாச்சண்ணனும் [மா]ட்டறிந்தது ||உ

---

[1] The syllables ராஜராஜ are expressed by two symbols.

No. 435.

(*A.R. No* 34 *of* 1891).

ON THE NORTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAMIVANESVARA TEMPLE AT TIRUVASI NEAR SRIRANGAM, TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி [||*] ஸமஸ்தபுவனாச்ரய ஸ்ரீப்ருத்வீவல்லப மஹாராஜாதிராஜ பரமேச்வர த்வாராவதீ-புரவராதீச்வர யாதவகுலாம்பரத்யுமணி ஸம்யக்த்வசூடாமணி மலராஜராஜ மல-பரொளுகண்ட கதனப்ரசண்ட ஏகாங்கவீர அஸஹாயசூர ஸனிவார ஸித்தி கிரிதுர்க்கமல்ல சலதங்கராம வைரிகஜகண்டீரவ மகரராஜ்யநிர்ம்மூல[ந]ந பாண்ட்ய

2 . . . ஜ்யப்ரதிஷ்டாசார்ய நிஸ்ஸங்கப்ரதாபசக்ரவர்த்தி [பொ]ய்ஸள ஸ்ரீவீரஸோமேச்வர-தேவர்க்கு இரா[ச*]ரா[ச*]வளநாடு முறிகரைக்குக் கி[ழ]க்குக் குத்துவாய்க்காலுக்கு மெற்கும் இடையாற்றுநாடு[ம்] குறைப்பற்றும் ப்ரஹ்மதெயம் திருவெள்ளறையும் உள்ப்பட்ட அகரப்ரஹ்மதெயங்களிலார்க்கும் நாட்டவற்கும் இந்நாடு இருபத்தொன்ப-தாவது [கட]மை

3 . . . [ஆ]யமும் வாசியாலுள்ளதும் கழித்து நிக்கி முறிகரைக்குக் கிழக்கு இரட்-[டை]ப்பலாற்றுக்கு மெற்கு ஓட்டுப்படி கொள்ளவும் இதில் பாழென்ற நில . . பயிர் பார்த்துக்கண்ட முதலுக்கு ஓட்டுப்படி கொள்ளவும் இடையாற்றுநாடும் குறைப்-பற்றும் இப்படி கொள்ளவும் இரட்டைப்[ப]லாற்று

4 . . . [ப]ார்த்துக்கண்ட முதலுக்கு அகளங்கநாடாழ்வார்களுக்கு இறுத்த மரியாதிப்-படிபெ கடமை கொள்ளவும் இப்படி இந்நாட்டு முதலான நெல்லிலெ இருபதினாயி-ரக்கல நெல்லுச் செலவுகொண்டு பதினாயிரக்கல அரிசி அரைமணைக் கொட்டகாரத்தெ எடுத்து அளக்கக்கடவர்[கள]ாக

5 . . . காருக்குப் பயிரெறின நிலமும் நீரெறி விளையுமிடங்களும் பாழ்கிடவாதபடி பயி-ரெற்றக்கடவர்களாகவும் சொன்னோம் இப்படி செய்க || [இரு]பத்தொன்பதாவது-முதல் நீர்பாய்ந்து விளையும் நிலங்கள் காரும் பசானமும் வ[ர*]ம்பும் பொகந்தொறும் பாழ்கிடவாதபடி பயிரெற்றக் க

6 . . . சொன்னோம் இப்படிசெய்க [illegible] என்று ஸ்ரீஹஸ்தவொப்பம் ||| உ

Nos. 436 to 444.

(*A.R. Nos.* 35 *to* 43 *of* 1891).

BRIHADISVARA TEMPLE AT TANJORE, TANJORE TALUK AND DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. II, Nos. 57 to 64 and 71.

No. 445.

(*A.R. No.* 44 *of* 1891).

ON THE SOUTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE APATSAHAYESVARA TEMPLE AT ALANGUDI NEAR NIDAMANGALAM, PAPANASAM TALUK, TANJORE DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ|| - பு[க]ழ் சூழ்ந்த புணரி அகழ் சூழ்ந்த புவியில் பொ[ன்னெ]-
2 யி அளவுந் தன்[நெ]மி [ந]டப்ப விளங்கு ஜயமகளை [இளங்]கோ[ப்ப]ருவத்துச் சக-
3 கரகொட்டத்து விக்கிரமத்தொழிலால் புதுமணம் புணர்ந்து மதுவரையீட்டம் வயிரா-
4 காத்து வாரி அயிர்முனைக் கொன்தளவெரசர் தன் தளமிரிய வாளுறெ கழித்து[த் தெ]-
தாள்[வலி] கா[ட்]-
5 டி பெ[ா*]ற்பரி னடாத்தி கிர்த்திமெயெ னிறுத்தி வடதிசெ வாகெ சூடி தென் திசெ தெம்ருகம-
6 வ[ப்] பூ[ம]கள் பொதுமெ[யு]ம் [பொ]ன்னி யாடெயும் னன்னிலப்பாவெயும் தனிமெயும்
7 தவிர[ப்] புவிதற் திருமணி மகுடம் உரிமையிற் சூடி [த]ன்னடி யிரண்டும் தடமுடி ஆகத் தொங்கிலவெ-
8 ந்தர் [சூட] முந்நை மநுவாறு பெருக கலியாறு [வ]றுப்பச் செங்கோல் திசெதொறும் செல்ல வெண்குடெ [யி]ருநில-

9 விளாகம் எங்கணுந் தந்து திருநிலை வெண்ணிலாத் திகழ ஒருதனி மேருவில் புலி விளை-
யாட வார்கடற் றிவாந்தரத்துப் பூபா-

10 லர் திறை வி[டு]த்த கலஞ்சொரி களுறு முறை நிற்ப விலங்கிய தென்ன[வ]ன் கருந்தலை
பரு[ந்*] தலைத்திடத் தன் பொன்னகர்ப்புறத்தி-

11 டெக் கிடப்ப இன்னாள் பிற்குலபிறைபோல் சிற்[பி]ழை என்னுஞ் சொல்லெதிர்-
கொடிற்றல்லது தந் கை வில்லெதிர் கோ-

12 டா வெஞ்குலத்தரையாள்த் தியப்பட்ட களுற்றின் தீட்டமும் பட்ட வெங்கரியும் விட்ட
தன் மாநகமுங் கூறின வீரமு-

13 ங் கிடப்ப எ[தி]ன மலைகளு முதுகு நெளிப்[ப இழிந்த நதிகளுஞ் சுழன்]றுடைந்தோட
விழுந்த கடல்களுங் கலைவி-

14 ரித் தலமர குட[திசை]த்தன்[னு]ளுகளு தாதுநாடையும் பந்[நாளி]ட்ட[ப் பல]பல
முதுகும் பயத்தெதிர் மாறிய சயப்பெரு [ந்தி]-

15 ருவும் பழி இகழ்[து கு]டுத்த புக்[ழு]ஞ் செ[ல்]வியும் வாளாரெ[ா]ண்[கண்] மட[ந்*]-
[தைய ரீட்]டமும் மீளாது குடுத்த வெங்கரி நிரையும் கங்கம[ண்]-

16 டலமு(ம்)[ஞ்] சிங்கணமென்னும் பாணியிரண்டும் ஒரு விசை[க் கை]க்[கொ]ண் டண்-
டிய புகழொடு பாண்டிமண்டலங் கொள[ளத்]

17 திருவுள்ளத்தடைத்து வெள்ளவ[ர்] ப[ரி]த்துரங்கமும் பொருபரித் துரங்கமும்பொ-
லத் தனிர வாரியு முடைத்தாய் வனு . . . .

18 ல் தென்கடல் படர்வதுபோலத் தன்பெ[ருஞ்] சேனையை ஏவிப் பஞ்சவரைவரும்
பொருத போர்க்களத் [த]ஞ்சி வெருநெளித்தோடி [அர]-

19 ணைநப் புக்க காடறுத்து ஞட்டடிப்படுத்து மற்றவர்தம்மை வனசரர் திரியும் போச்-
செ வெஞ்சுர மேற்றி கொற்ற-

20 [வி]ஜயஸ்தம்பம் திசைதோறும் னிறுத்தி முத்தின் சலாபமு[ம்] முத்தமிழ்ப் பொதிய-
லும் [ம]த்த வெங்கரிபடு மெய்[ய]ச்-

21 சய்யமும் கன்னியுங் கைக்கொண்டருளி தெந்நாட்டெல்லை காட்டி [1]கடல்மலைநாட்-
டுள்ள சாவெறெலா நனி விசும்பெற மா[றெ]வ-

22 றிய தங் மருதநிற் தலைவரைக் குறுகலர் குலையக் கொட்டாறுட்ப்பட நெறிதொறுநி-
லைகளிட்டருளி[2][த்] திறல்கொள் வீரஸிம்ஹாஸந[னி]-

23 ரிய விட்டருளி வடதிசை வெங்கைமண்டலங் கடந்து தாங்க[ல]ர் கலிங்கமுங் கநவெரி
பரப்ப விலங்கல்போல் விலங்கிய வேங்கை [விட்]-

24 ட வெங்களுறொடு பட்டு [மு]ன் பு[ள] பொரு கோபத்தொடு போர்முக மதிர்-
வரு கொமட்டையங் மாதவனெதிர்பட எங்க[ரா]யன் இகலவரெச்ச[ண]ங் மா-

25 [ப்பி]றளா [ம]தகரி இராசணந் தண்டுபதி ஆகிய தலைச்சேனாபதி மண்டலி[க*]
தாமய நெண்பர்த்திசெமுகன் போத்தயன் கேத்தணந் செருச்சேனாபதி [என்]-

26 றிவ ரனைவரும் வெற்றவெழுத்தொடு பட்டு மற்றவர் கருந்தலையொடு வெண்ணிண-
ங் கழுகொடு பருந்தலை எங்கணும் பரப்ப உய-

27 [ர்த்]து கருங்கட லடைய[த்] தராதர[ம்] திரளு கலிங்கமெழுங் கைக்கொண்டு அலங்க-
லாரமும் திருப்புயத் தலங்கலும்போல

28 [வீ]ரமு தியாகமும் விளங்கப் பார் தொழச் சிவநீடத் துமையெனத் தியாகவல்லி உலகு-
டையா ளிருப்ப அவளு[ட]ன் கங்கை [வீ]-

29 ற்றிருதெ[ன]ந மங்[கை*]கயர் திலதம் எழிசைவல்லபி எழுலகமுடையாள் வாழி கை-
மலர் நிதிதிருப்ப ஊழிபு திருமாலாகத்துப் [பி]ரியாதெ[ன்]-

30 றும் திருமக ளிருதெநந வீரஸிம்ஹாஸந[த்]து வீற்றிருந்தருளிந கோவிராஜகெஸ[ரி]-
வந்மரான த்ரிபுவநசக்ரவத்தி ஸ்ரீகுலொத்-

31 [துங்க]சோ[ழ]தேவற்கு யாண்டு ௪௰௫ [ஆ]வது துலாநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து
வியாழக்கிழமையும் ஸப்தமியும் பெற்ற

32 உத்திர[ா*][டத்தி] நாள் சுத்தமல்லிவள நாட்டு முடிச்சோண[ட்]டு ப்ரஹ்மதெய
ஸ்ரீஜநநாதசதுர்வேதிமங்கலத்துப் பெருங்[குறி]

33 [ஸபையோம் நம்]மூர்த் திருவிரும்பூ[ளை]உடை[ய] மஹாதேவர் கோயி[லி]லெ யத்தில்
செய்து பெருங்குறிக்கூட்டம் குறைவறக்கூடி

---

[1] Other inscriptions have குடமலை.

[2] Here கலிங்கமண்டலம் is omitted.

34 . . . . . [ப]ண்ணிக வ்யவஸ்தையாவது அருமொழிதெவவளநாட்டுச் செற்றூர் கூற்றத்து ஓகையில் ஓகைஉடையார் சங்-
35 . . . . . ன்தாரான காடுவெட்டிகள்க்கு நாங்கள் ஸாக்ஷிகமாக சந்த்ராதி(த்)த்யவற் நிலைநிற்கக் கடவிதாக நாங்கள் இறை[யிலி]-
36 . . . குடுத்த பரிசாவது இவ்வாண்டு இவர்பக்கல் கொண்ட நெல்லு ஐய்யாயிரத்து இருநூற்று நாற்பதின்கலத்தினால் வ[ந்]த . .
37 . . . படி காசு ஒன்றுக்கு நெ[ல்லு] பதின்முக்கலமாக வந்த காசு நாநூற்று மூன்றெ ஒரு மாவரையும் எங்கள் ஊரில் நடுவிற்கொயிலில்
38 . . . முன்பு உகக்கருளாமையில் திருக்கொலம் எழுந்தருளுவிக்க கொண்ட காசு முப்பத்[தெ]ழும் ஆகக்காசு நாநூற்று நாற்பதெ-
39 . . . மாவரையுங் கொண்டு இக்காசுக்கு யஜ்ஞவ்ருத்திக்கு செலவாக ஊரிலெ ஆயிர-த்துநாற்பதி[ன்*]மன்சாலை என்று இவர்க்கு ப்[ரஹ்ம]
40 மாக ப்ராஹ்மணர் உண்ணச்சாலை . . . .
41 ாக இறையிலிசெய்து குடுத்த நிலமாவ-
42 து . . . திருவரங்கவதிக்குக் கி[ழக்கு]
43 [சு]ந்த[ர*]சொழவாய்க்காலுக்கு வடக்[கு] . .
44 ங்கண்ணா[ற்*]று மு[ன்றாஞ்] சதிரத்து ெ . . . .
45 [நி]லங் கா[வி]ல் கிழ்க்கடைய நிலம் . . .
46 . மா அரைக்காணி முந்தி[ரி*]கையுங் குழி இரண்டாயி[ர]-
47 ம் இங்கெகிழை அரை[யி]ல் கிழ்க்கடைய நிலம்
48 காலெ அரைக்காணி முந்திரிகையுங் குழி மூன்-
49 றரையும் கொலக்கமாதெவிவதிக்குக் கிழக்கு சு-
50 ந்தரசொழவாக்காலுக்குத் தெற்கு ஆறுங்கண்ணா-
51 ற்று நாலாஞ்சதிரத்து மெற்கடையங் நிலம் இர-
52 ண்டுமா நிக்கி இதன் கிழக்கு நிலம் காலும் திருச்சிற்ற-
53 ம்[ப*]லவதிக்குக் கிழக்கு சுந்தரசொழவாய்க்காலுக்-
54 குத் தெற்கு எட்டாங்கண்ணாற்று முதல் சதிரத்து மெ-
55 மற்கடைய நிலம் காலுமாக் காணி நி[க்கி] இத-
56 ன்கிழக்கு நிலம் காலும் இதன்கிழக்கு நில[ம்] மு[ம்]-
57 மாவரையும் அறிஞ்சியன்வாய்க்காலுக்குத் [ெ]தற்கு
58 முதற்கண்ணாற்று முதற் சதிரத்து மெற்க்கடைய நிலம்நா-
59 லும் இதன் கிழக்கு நிலங் காவில் நிலம் நா-
60 லு மா முந்திரிகை ||-

No. 446.

(*A.R. No.* 45 *of* 1891).

ON THE EAST WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE RANGANATHA TEMPLE AT SRIRANGAM, TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, p. 7ff.

No. 447.

(*A.R. No.* 46 *of* 1891).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

Ibid. Vol. IV, p. 148ff.

No. 448.

(*A.R. No.* 1 *of* 1892).

ON A ROCK NEAR A TANK AT TANDALAM, ARKONAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Ibid. Vol. VII, p. 25.

No. 449.

(*A.R. No.* 2 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE MANDAPA IN THE RAJAGOPALA-PERUMAL TEMPLE AT MANIMANGALAM, SAIDAPET TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 30.

No. 450.

(*A.R. No.* 3 *of* 1892).

ON THE SECOND PRAKARA WALL (EAST) OF THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 29.

18

No. 451.

(*A.R. No.* 4 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 31.

No. 452.

(*A.R. No.* 5 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

Ibid. No. 36.

No. 453.

(*A.R. No.* 6 *of* 1892).

ON THE NORTH AND WEST WALLS OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. No. 28.

No. 454.

(*A.R. No.* 7 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Ibid. No. 27.

No. 455.

(*A.R. No.* 8 *of* 1892).

ON A STONE IN FRONT OF THE KARIYARAMAN TEMPLE NEAR ATTUR, ATTUR TALUK, SALEM DISTRICT.

A. *East face.*

1 [வி]ரோதிகிறி ஸ்ரீ மார்-
2 கழிமாதம் உடுக தள்ள-
3 [ளை]ரயகவுண்டர் ம[தர]-
4 [வி]ரையகவுண்டர் மெல்ம-
5 [லை]நாட்டாரும் கரிய-
6 [பெ]ருமாளுக்கு மெலைச்-
7 செம்பரக்லை திருவி-
8 ளையாட்டம் குடுத்த-
9 படி நஞ்சை புஞ்சை
10 நாற்பாக்கெல்லை-
11 யூ[ம்*] சகலமும் யுள்பட ச-
12 ந்தி[ர]சூரி[க]ர்வரை[ர]
13 அ[கு]தம் பண்[ணின]-
14 வ[ர்] செ[ங்கைபி]ல

B. *West face.*

15 க[ர*]ராம் பகவ[வ]
16 கொன்ற பா-
17 வத்திலெ [போ]-
18 க[க]டை[வர்கள்]

No. 456.

(*A.R. No.* 9 *of* 1892).

ON A STONE CLOSE TO THE ABOVE.

1 . . . . . . கித் . . . . . .
2 . . . . . . த் . . . . . .
3 . . . . . . மு . . . . . .
4 . . . . . . மு . . . . . .
5 . . . . . முறை . . . . . .
6 . . . . . ருத . . . . . .
7 . . . . தக் . . . .
8 . . . . . க்கு . . . . . .
9 . . . . . . ஆக்க . . . .
10 . . . . . ச்சல் உ . . . . .
11 க்கு . . . . . வமானி . .
12 . . . . . கம்பிதக்கு . . .
13 . . . . தமதல் . . . . . .
14 . . . . . பெற்றுக் . . த
15 . . . . . ண்ணின . . . . .
16 . . . . லை . . . .
17 . . . . . வட்டு . . . . .

No. 457.

(*A.R. No.* 10 *of* 1892).

ON A STONE IN FRONT OF THE MARI-AMMAN TEMPLE AT KARUNGADU (NEAR ATTUR), SAME TALUK AND DISTRICT.

1 விய ஸ்ரீ வய்யாசியீ மௌவ
2 அவைய்யாரம்மை
3 சுவாமியாற்கு பூக-
4 ரணம் விட்டதுக்கு [க]-
5 ள்ளரையக பெரிய
6 கரியப்பகவுண்ட[ர்]

7 படடத்து கள்ளை-
8 ரய அண்ணியப்ப
9 கவுண்டர் இந்த ரண்-
10 டு துரையளும் நாலு-
11 கரைநாட்டாரும் கள்[ள]-
12 நாட்டில் செந்த கா[ங்]-
13 காடு பூதானம் விட்ட-
14 துக்கு பூசை நிமத்தி-
15 யம் பண்ணிவருகுறவர்-
16 கள் நயினாகவுண்டந[ம்]பி-
17 யார் உள்பட்டார் யிந்தவூ[ர்]
18 தா்னத்துக்கு யாதா மொரு-
19 வர் பூசை கட்டளை அவி-
20 . . . . [மெ]கம் அதி-
21 கமாகா நடத்திவரு[கிற]-
22 [வ]ர்கள் ஆயிராரொக்கி[ய]-
23 [அய்]ஸ்வரியம் அவர்பி-
24 . . வை தொழுது மாதா . . .
25 . . [ண்டு பொகவும்]
26 யிந்த பூ[த]ானம் பூமி
27 ஆக[வும்] சந்திர[ாதித்தர்]
28 உள்ளமட்டும் நடத்தவு[ம் இ]-
29 ப்படி யிதுக்கு [யாதா]-
30 மொருத்தர் ரண்டு[கி]-
31 னைச்சவர்கள் கெங்-
32 கைக்கரையிலெ
33 க[ா*]ராம்பசுவை[க்]
34 கொன்ற பாவத்தி-
35 [லெ] பொவர்[கள்] [||*]

Nos. 458 to 471.

(*A.R. Nos.* 11 *to* 24 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM KUKKANUR AND KALLUR IN THE HYDERABAD STATE.[1]

Nos. 472 to 497.

(*A.R. Nos.* 25 *to* 50 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM BALIGAMI IN THE MYSORE STATE.

See Mr. RICE's *Epigraphia Carnatica*, Vol. VII. Sk.

No. 498.

(*A.R. No.* 51 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE RANGANATHA TEMPLE AT SRIRANGAM, TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] ஶகாப்தாக வீரவாண்யாஜகவேகடாதஸ்ஸஸஹஸாரவிராஜிதாஸா-
ராஜ்யவிஷ்ஷ ஸஷி

2 ஸகலகலாஸாரஹௌஸேந ஜ்யேஷ்ட [|*] தத்தெநாஷ்டாதஷ் கேகடஷேவி வ தஷாஸேசமஞ-
திகஷ்யா-

3 வொரம் கஜாவீ ஸவிவேகவதெ ரம்ஜயாஜெ க்ரியாஜெவ வ

No. 499.

(*A.R. No.* 52 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] ஸாவஹௌஸ ஸ்ரீகேவரகாவஜகரவர்த்தி ஹொரஸல ஸ்ரீவீரராமநாத-
தெவற்கு யாண்டு பதினஞ்சா-

2 வது நிநநாயற்று வ்ஷவ்வக்ஷத்து வ்யமொயும் திங்கள்கிழமெயும் பெற்ற
கஸ்துதிநாள் பாடகத்துச் சொக்-

3 கவில்விஹரான முதலியார் கரியமறி ஸகலவித்யாவகரவர்த்திகள் தமக்குப் பெருமாள்
வீரபாண்டியதெவர் குடுத்தவையா-

4 ய் பெருமாளுக்குத் தந்து பொற்பண்டாரத்துக்கு முதலாக ஓடுக்கின ரத்நங்கட்டின
காளாசேகடம் ஒன்றும் பொன்சுருக்கின கா-

5 ம்பு உடைய திருவெண்சாமரை இரண்டும் பொன்னின் காளாஞ்சி ஒன்றும் ஆக உரு
நாலு வ

---

[1] These are not published since they lie outside the Madras Presidency and were copied for reference only. The Archæological Department in the Hyderabad State would arrange for their publication.

No. 500.

(*A.R. No.* 53 *of* 1892).

ON THE EAST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ பாற்க[||*] வ்யவஸ்தைப்படி ஸ்ரீகொமாறபன்மரான திரிபுவனச்சக்கரவத்[தி]கள் சொணாடு வ[ழ]ங்கி அருளிய ஸ்ரீசுந்தரபாண்டிய தெவர்[க்*]கு யாண்டு ஒன்பதாவது

2 மெஷநாயற்று அபரபக்ஷத்து த்ரிதியையும் வெள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற விசாகத்துநாள் ஜீயர் நாராயணதாஸரும் கொயில்கூறு உடையார் அழகியசொழப்ரஹ்மா-

3 ராயரும் பெரியதிருப்பதி ஸ்ரீவைஷ்ணவ[ர்*]களும் திருப்பணிசெய்யும் ஜனங்களும் ஸ்ரீபாகவதநம்பிமாரும் திருவரங்கத்து ஸபையாரும் விண்ணப்பஞ்செய்யும் நம்பிமாரும் [ஸ்ரீ]பாதந்-

4 தாங்கும் நம்பிமாரும் திருவாசல் ஆரியருள்ளிட்ட பலபணிநிமந்தக்காறரும் கொயிலகரத்து பட்ட[ர்*]களும் எம்பெருமானார் திருவடிகளை ஆஸ்ரயித்திருக்கும் ஸ்ரீவைஷ்ணவ[ர்*]களும் பெரியதிரு-

5 நாள் செவிக்க நடந்த [பதிணென்]மண்டலத்து ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களும் ராஜமஹேந்திரன் திருவிதி மெலைத்திருவிதியில் குறைவறக் கூடி இருந்து வ்யவஸ்தை பண்ணினபடி முன்னாளில் கொயிலுக்கு நிஷ்டூர-

6 கராய் பதினமுசெய்துபொந்த பத்துப்பெருமாக அவவர் காலத்து ஒட்டரொடெ கூடி நின்று கொயிலிலும் நிமந்தக்காறர்பக்கலிலும் ஒட்டுக்காசு கூட்டிக்குடுக்கையாலும் நிலையாள் என்று கூட்டி திருவிடையா-

7 ட்டங்களில் நெல்லை எடுத்து ஒட்டர்[க்*]கு குடுக்கையாலும் மற்றும் பலவழிகளாலெ திருவிடையாட்டத்தில் உடல்களை அழிக்கையாலெ இரண்டு ஸம்[வ]த்ஸரத்திலாக முன்னூற்றுச சின்னம் நா-

8 ள் திருவாராதனம் ஒருநாள்ப் படி கொ[ண்]டு பலநாள் படி செலுத்த இப்படி நாள் விழுகையாலும் பலமண்டலங்களில் திருவிடையாட்டங்கள் தங்களுக்கு பற்றாக கூறிட்டு அடைத்துக்கொண்டு தங்கள் ஆள்க-

9 ள் பொகவிட்டு தண்டிவந்த உடல்கள் தாங்களும் ஒட்டருமாக கொள்கையாலும் இப்படி திருவாராதனந் தட்டுப்பட்டதென்றும் ஸ்ரீபண்டார உடல்கள் இப்படி அழியாநின்றதென்றும் மர்றகங் கொதித்துக் கூப்பிட்டு திரிய-

10 ச்செய்தெ [இவ][ர்*]கள் தாங்கள் [வ]ருமைபடத் திரிகையாலும் இப்பொது ஒ[ட்ட]ர்க்கு காலமன்றியெ ராஜகியமாய் நஞ் சாமந்தனரெ கொயிலை கைக்கொண்டு இரண்டுகரைநாட்டு திருவிடையாட்டங்களையும் தந்து அமுதுபடி சாத்து-

11 ப்படிகளும் [கு]றைவற்று திருப்பணிகளும் சென்று நல்லகாலமா யிருக்க முன்பு ஒட்டருடனெ கூடி நின்று அன்னியாயகாரிகளாய் பொந்த இவர்கள் நெடுநாள்பட காணிபொலெ செய்து பொருகையாலெ இப்படி அன்னியாய-

12 ங்கள் பிறந்தது இப்படி செய்துபொந்த இவர்களை தவிர்ந்து ஸர்வஸ்வாபஹாரமாக பெரியதிருநாள் ஸ்ரீபுஷ்யாமஞ் சமைந்தவாறெ பதினெட்டு மண்டலமும் கூடி இருந்து இத்திருப்பதி கொத்திலெஆ-

13 [வ]ரைத் தட்டி இடக்கடவதாகவும் ஆண்டாசறுதியானவாறெ மாறி ஆவாரை பா[ர்*]த்து இடக்கடவதாகவும் ஸ்ரீவைஷ்ணவவாரியத்துறைகளும் இப்படியெ ஸர்வஸ்வாபஹாரமாக மாற

14 இடக்கடவதாகவும் இப்படி வ்யவஸ்தை பண்ணினொம் பணியால் இவை கொயில் கணக்கு அரிசாணலய[ப்பிரி]யனெழுத்து இப்படி இரண்டாயிரம் எழுத்திட்டு விட்டது[||*]

No. 501.

(*A.R. No.* 54 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 . . . ணவர்த்தாவச்சக்கர[வ]த்[தி] பொச[ள] ஸ்ரீவிரநார[ஸிம்]ஹதெவர்ெ. . . ஸேநாபதியாகிய ஸமஜவஹி கெசவதண்டநாயக்கர் [த]ம்பி ஸமயதண்டநாயக்கர் . . டத்த

2 . . . . ாதவ்வைய் மகள் தெவலதெவியார் ஸ்ரீரங்கநாதனுக்கு விஜய ஸம்வத்ஸரத்து கார்த்திகை ஶுக்ல பஞ்சமி ஆதிவாரமுதல் நாள் ஒன்றுக்கு நாலு த[ளி]கை அமு-

3 . . . . . .டும் அமுதுபடிக்கும் சந்தனம் சாத்து புழுகுநெய் கஸ்தூரி கல்ப்பூரம் உள்ளிட்ட சாத்துப்படிக்கும் நெய்யமுது திருவிளக்கு உள்ளிட்ட விஞ்சனங்களுக்கும்

4 . . . . . .திருநாமத்துக்காணியாக கொண்ட காவெரிக்கரைக்கு தெற்கு புதுச்செரிக்[கு] மெற்கு ஆலங்குடிக்கு வடக்கு தண்டுறை காரைக்குடிக்கு கிழக்கு நடுவுபட்ட சாத்த-

5 . . . . .ண்டு தந்து இதில் [உபயங்கொ]ண்டு செவ்விக்க[க்*]கடவ[தாக வி]லை நிச்சயித்து தந்த காசு ஸமஸ்த இக்காசு நாற்பதினாயிரமுங் கைக்கொண்டு இந்நிலம் எண்வெலியும் திரு-

6 . . . . .இத்தளிகை நாலும் சந்திராதித்தவரை அமுது செய்த[ரு]ளக்கடவதாகவும் இச்சந்திக்கு திருநந்தவனம் செது திருமாலை எடுக்க திருப்பதி ஸ்ரீவைஷ்ணவ[ர்*]களில் பெரும்புலியூ-

7 . . . . .ம் திருவரங்கத்து ஸபெயாரில் ஸர்வஜ்ஞாஜி ஆண்டாந் [சி]றாண்டாந்ஸட்ட-னும் ஆரிதந் ஸ்ரீகொவிந்தபெருமாளான வெதநெறிகாட்டினன் ஸ்ரீதராயனும் திருநந்தவனம்

8 . . . . .தவனத்துக்கு விலைகொள்ள தந்த காசு பதினாயிரமும் இத்[திரு]நந்தவனம் செய்கிற இவர்க[ளு]க்கு ஜீவனசெஷமாக நிலம் வெலிக்கு காசு ஐயாயிரமும் கைக்கொ[ண்]டு இத்திருநந்-

9 . . . . .தராதித்தவரை செய்ய[க்*]கடவதாக நிஸ்ஸூஇத்து இப்படி செய்ய[க்*]கடவொமானொம் இது ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் ரக்ஷை ||—தாநம் வா பாலநம் வாபி தாநாச்ச்ரேயொ[நு]பாலநம்

10 . . . . [ஸ்வ]தத்தாம் பரதத்தாம் வா யோ ஹரேத வஸுந்தராம் [|*] ஷஷ்டிர்வ்வர்ஷஸஹஸ்ராணி விஷ்டாயாம் ஜாயதெ க்ரிமி: —இவர்கள் மூவர்

No. 502.

(*A.R. No.* 55 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 322.

No. 503.

(*A.R. No.* 56 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகாப்தம் நூறாயிரத்துடன் மெல் செல்லாநின்ற விக்ருதிஸம்வத்ஸ[ர]த்து மீனஞாயற்று பூர்வபக்ஷத்து . . . . ரத்தம் பெற்ற வுத்த[ர]பாத்ரபதநக்ஷத்ரத்து நாள் உறையூர்வல்லவராயர் சொழகுலதிலக காவெரீவல்லப விருதமுஜ ஸிம்ஹமாக ஒ . . ராஜெந்த்ர பராக்ரமதெவஸோமராஜர் பெருமாள் ஸ்ரீரங்கநாயதெவற்கு தம்முடைய

2 கைங்கிரியமாக உறையூர் வல்லிநாச்சியார் உத்ஸவமெ . . ராமும் எழு[ந்]தருளிவித்து அவற்குத் திருவாராதிநெயும் செய்வித்து இவர் ஸந்நிதிக்கு தளிகை வஸ்த்ரம் முதலான உபகரணங்களும் ஸமர்ப்பித்து இவர் அமுதுசெதருளும்படிக்கு நாள்-தொறும் தளிகை இரண்டுக்கும் ராயர் அவஸரத்துக்கும் அக்ஷயமாக

3 பெருமாள் அமுதுசெதருளும் தளிகை இரண்டுக்கும் பெ[ா*]லியூட்டாக ஸ்ரீபண்டார-[த்*]தில் முத(ல்)விட்ட பொன் அச்சுக்கு மாஸம் ஒன்றுக்கு ஒன்றரைப்பணம்-விழுக்காட்டி[ல்] ஆறு ஒன்றுக்கு வட்டியில் கூட்டு ஏடு ஈசமக இந்த பொன்(ன்) னூற்று நாற்பத்தாறுங் கொண்டெ அமுதுபடி கறியமுது பலசம்பா -

4 [ர]ம் நெய்யமுதுள்ப்பட தளிகை ஒன்றுக்கு பணம் ஒன்றாக தளிகைனாலும் நாள்தொ-றும் ஆவந்த[ா*]ந்தாயிஸ்ரீயாக நடக்க[க்*]கடவதாகவும் இதுவும் பெருமாள் கார்யஸராயர் கட்டளையான மாசி எட்டாந்திருநாளில் எழுந்தருளும்படிக்கு உறையூர் நாச்சியார் தொப்பாக திருவரங்கம் திருப்பதி கிழ்முகம் திருவடிக்கு -

5 றையில் வடதிருக்காவெரியில் உள்படுகை மருதடித்[து]றைக்கும் [த]ரிசிக்கு மெற்கு ஆதிகெசவப்பெருமாள் ஸந்நிதித்துறைக்குக் கிழக்கு திருக்காவெரிக்கும் உள்படுகைக்குத் தெற்கு பன்றியாழ்வார் மெட்டுக்கரைக்கு வடக்கு இன்னுங்கெல்லைக்கும் உ[ள்]ப்பட ராஜஸிம்ஹடனல்க் குழி சாறும -

6 ஞும் நிலேயான மாவைப்புக்கூலி உட்பட ஸ்ரீபண்டாரத்தில் விலேயாக முதலிட்ட பொ-
ன் சம இந்தத் தொப்பில் பெருமாள் எழுந்தருளுகிற அன்றன்றைச் சிலவுக்கு பொலி-
யூட்டாக ஸ்ரீபண்டாரத்தில் முதலிட பொன் கூம[க்கு] நூற்றுக்கு மாதம் ஒன்று
ஒன்றரைப்பணம்

7 விழுக்காடில் வருஷம் ஒன்றுக்கு வடில்க்கூடும் பொன் ௰௬ பணம் ௰அ இதுகொண்டெ
வருஷந்தொறும் அமுது செதரு[ளு*]ம் தளிகை ௨௫௰ வெச்சமுது கூன் ௨௫௰ அதி-
ரஸம் ௨௱ வடை ௨௱ சுகியன் ௨௱ தெ[ாளக]முது அறுகலம் சாத்துப்ப[டி]
௨௰ இலேய[மு*]து அடை -

8 க்காயமுதுக்குக் காமணம் பரிவட்டச்சிலவு முதலான பல கடளேகளும் ஆசந்த்ராகா-
யியாக நடக்கக்கடவதாகவும் இந்த திருதொப்பில் திருப்பள்ளித்தா[ம*]மும் கறியமு-
தும் ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ முதலிடக்கடவராகவும் நாள் ஒன்றுக்கு பெருமாள் அமுதுசெ-
தருளும் -

9 தளிகை இரண்டு இதுவும் உறையூர் வல்லியா[ர்*] [கு]ம் தளிகை இரண்டு ஆக தளிகை
நாலு இதுலெ விட டவன்விழுக்காட்டுக்கு கற்பித்த தளிகை ஒன்று இதிலெ அழகிய
மணவாளஜீ[ய்]யற்கு கற்பித்த ப்ரஸாதம் ௬௳ இந்த ப்ரஸாதம் நாநாழியும் ஸாமா-

10 ஜாவின் உபயமாக உறையூர் வல்லியார் திருத்தொப்பில் பெருமாள் எழுந்தருளுகையில்
பொலியூடாக அமுது செதருளுகிற பொரியமுது திருப்பண்ணியாரவகை வெச்சமுது
இளநீர் சிறப்பில் அமுதுசெதருளும் தளிகை பரிவட்டம் முதலாந விட்டவன்விழுக்-
காடு ப்ரஸாதப்ராப்திகளு மு[ட்]ப்பட ஶிஷ்யவா[ம்]பரொ -

11 யாக ஆசந்த்ரா[தா]ர்க்காயிய[ா*]க நடத்தக்கடவத[ா*]கவு[ம்] நின்ற ஞாழி ப்ரஸாதமும்
கொவில் வட்ட[ப]ணி எம்பார்அய்யங்காற்கு ஸதாநவார்வமெயாக ஆசந்த்ரா-
தார்க்கமாக நடக்கக்கடவதாகவும்

12 [ர]ாமஹொ[த்ய] . [க்ரதா]ஸ்வெ வொஜவா[ஞ]ஷெவ.கிஃ ஔகஸ்வஸநிவ-ஜாவஸ்ரா
ஸிம்ஸிழ்[1] ப்ராதிஷ்வக் ஶிர்யஃ | ஸம்ஶெஸந்வ-ஜாவஹ்வெர்ஜீ-ஸெ்வாதரவக-ஷ-
யெ | வெதவெசூம் ஷஙரஸஙிகூ்ழ் ஸாஷஹ-ஷவொஹ்ஸ்ரீக்ஜக் | விக்ஜதாஸெவிஸா-
ராம-ஸம்ஸ ஸம்ஸவஷொரவீகாக் | உதூர்தழ் ஶஜவம்வாறூ-

13 ஸஷஸாஷநாயிவஃ | ப்ராதத்தவாஷஜவகிஷிவ-ஜாரழ்யாஸ்தாபம்காதநேக-பாஶிக-
திவ்ஜஹ-ஷஷாஃ | வெஸஶவண-ஸம் வ-கவாழ் ஶணிவாத-கா ஶவெ்யாராயநொவகாணா-
க்விராஜகாதி |

No. 504.

(*A.R. No.* 57 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்தஹ-வநாஶ்ரய ஸ்ரீப்ருத்வீவல்லஹ மஹாராஜாயிராஜ பரமேஶ்வர த்வார[தி]-
[வ-]ரவராயிஶ்வர யாதவக-ஷாழ்பாதூ்-ஶணி ஸவ-ஜ்ஞச-ஷாஶணி மஹாராஜாஜ
ஶஷவராஷ-மஜ மஜஹெர-ஜ கதநப்ரவஜ கவஸாயஶ-ஷர வாகாம்மவீர

2 ஶதிவாரவஸி மிரித-ம-ஶீஜ வஶதமகாராஶ வெவீஹகஜீரவ ஶகாராஜ்ய-தீஜீ-ஷஷக
வாஜ்யக-ஷஷஸஶ-ஷீரண வொஜராஜ்யப்ரதிஷ்டாபாய-ஸ நிஃஸ்ரம்கப்ரதாவவகரவதீ-
ஷொஶவ ஸ்ரீவீரவொமேஶ்வர [ஸ-]யாஸிநொஶ்தாஜ-கூக-ஷக-ஶ-தவிகஸகவ-
திரகாயாழ்

3 தெவஷஶஹாதெவிஷெஜயாழ் ஸ[ஶ-]தீஹ-ஷகாஷிநவஷஷதி நிவிஷகஜ்திவதிகடுகட-ஶ-
ணிஶரீவிதிவயநீராஜிதவாணஸரவீர-ஷகநகயாராவஷ-ஷிகார வாஜிதவரிஸா-
ரஸஷாஸ ஸ்ரீவீரராஶநாயதெவஸஷொதரீ உரதவி தநவி த-

4 தஜஸதூ்கஷகடாகஷவிஷெஷவகஷவி கஷீண ஜநகாஷ-ஷ்ஷகஷாவாகாரஸரவிர-ஷஷவிஷ்ர-
ஶககககொரதவஸஶொஷாநதூதவதிதகொஷ்ழவ[க]ஶீயரசநம-ஷண மமொஶ்ரதீயாதித-
ரஸஜ்ஶ[ர*]பக ர-ஷவாகிஸயெந ஷூரஶவி-

5 விஷ்ரவயதீ கதஷ-தூரெண விகாஶெணந விஷாஶணிஶவி ஸஷாவயதீ விஷ்ரதெத
விஹவெந யகதாயவதிவெ்யிகஷிவதீ வரிணதெவ வரிகொஷெண கதீதெவ கவூ-
ஷெந உ-ஷிதெவ வ-ஷெ்யந விவகிதெவ விதயெந

[1] Read ஸிம்ஸழ்.

6 ஸ்ரீராஜாதிராஜதேவர்க்கு யாண்டு ... [ஷி]ண்யூ[த்]ரா ... ஸ்வாமி ... [ஸ்]வஸ்தி ...
[கீர்த்தி] ... கெதகவரிலே நிவய-

7 கவதிஷ ... ஸ்ரீபொந்நம்பலதேவர்தெவியார் [1]கார்திக்கைமாதத்து திருக்கார்த்-
திகைத் திருநாளில் பெரியபெருமாள் புழுகுநெய்க்காப்புச் சாத்தி அருளவும்
இற்றைநாளில் திருவாராயநத்துக்கு

8 அமுதுபடி சாத்துப்படி உள்ளிட்டு வெண்டுவன[வை]பிற்றுக்கும் ஸஞ்சாரங்களுக்கும்
உடலாக எக்கடைதெவர்பெரில் திருக்குறைப்பற்றில் விலைகொண்டு திருநாமத்-
துக்காணியாக ஸ்ரீவீரராஜேந்த்ரதெவற்க்கு

9 பன்னிரண்டாவது பின்னுனிமாதத்து திருவடிகளில் உதகம் பண்ணித்தந்த தென்-
ஒழுகு பெரும்புலியூர் சீராமநம்பி தாயார் ஸம்பமான திருநந்தவனத்துக்கு மெற்குத்
தென்னாற்று கிரொடுகாலுககு வடக்கு தாவன் [அனை]ந்த-

10 கொளரிதாவனுள்ளிட்டார் திருநந்தவநத்துக்கு கிழக்கு திருமுடிக்குறைக்கு பெருமாள்
எழுந்தருளுகிற திருவீதிக்கு [தெ]ற்கு நடுவுபட்ட திருநந்தவனம் கொல் பத்து[ம்]
வடவொழுகு இளைய திருத்தாழ்வரை

11 தாவருள்ளிட்[ட]ார் ஸ்ரீஸேநாபதிப் பெருவிலைகொண்ட திருநந்தவநத்துக்கு மெற்கு
திருமுடிக்குறைக்கு பெருமாள் எழு[ந்தரு]ளுகிற திருவீதிக்கு வடக்கு தாவன்
அ[னை]ந்தகொளரி வெதந்தமிழ்செய்தான்தாவனுள்ளிட்டார்-

12 திருநந்தவநத்துக்கு கிழக்கு வடவாற்று கிரொடுகால் [ஊ]ற் நடுவுபட்ட திருநந்தவநம்
கொல் பதின்மூன்றரையும் ஆக திருநந்தவநம் கொல் இருபத்துமூன்றரையிலும்
உள்ள உதயம் கொண்டு இத்திருவாராயநம்

13 சந்த்ராதித்யாயாகச் செல்லக்கடவது [||*] தெவியார் செய்கிற தர்மம் திருமணற்-
தூண்நம்பி திருமாலை எடுக்கக்கடவர்

14 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ... [வீ]ரஸேநி[ஷ]ஸ்ரீ ... ஸாரொஜிணிகு-
வெதும் ஸ்வஸ்தி [2]

No. 505.

(*A.R. No.* 58 *of* 1892).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ... | ஜயஸ்ரீவிக்ர-
... ஜயீ ... | ஸ்வஸ்தி ...|
... [ந]ராயவாரெஸ்வர | ... ஸ்ரீ ... நாயக |
... | ... | ஸரணாம[த*]

2 ... | ராஜாதிராஜ ர[ா]ஜபரமெஸ்வர | ஸ்ரீவீரராஜேந்த்ர[ரா*]ஜகா ... [ண்ய]-
... | ... | ஸ்ரீவீரராஜேந்த்ர ...
... [|]ராயராஜ ... ஸ்ரீ ... [|*] ...
... [ப*] ... ராஜஸ்ரீம | ...
... | ஸ்ரீ ... [ஸ*] ... வா[ஞ*] ... ராய[க] | ... . .
. . . . நெய . .

3 ... | ... | ஸ்வஸ்தி ... (ந) ... ராயண |
... [ரா*]யண[|] ஸ்வஸ்தி ... | ... [ம] ...-
... | ஸ்வஸ்தி ... [ர] ... | ...
ஸ்வஸ்தி ... [ஷி] ... | ... [ஸ்] ... [வ] ... | ஸ்வஸ்தி
... . கெவ | ஸ்வஸ்தி ...(|) ... [தி] ...
. . . .

4 ... [|*] ஸ்வஸ்தி ... | ... [|*][ஸ்வ]ஸ்தி ...
... [விஷ] ... | ... [தி] ... | ஸ்வஸ்தி ...-
... [ர] ... | ... | ஸ்வஸ்தி ...-
... | ஸ்வஸ்தி ... | ... [ண்ஸா] ...-
... | ... [ரி] ...-
ர[ஸ ...] ... | ஸாரஸ . . . .

[1] Read கார்த்திகை.

[2] A small portion at the end of the inscription is lost.

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

8 [illegible]

9 [illegible]

10 [illegible]

11 [illegible]

12 [illegible]

13 [illegible]

---

[1] Read [illegible].

[2] The letters [illegible] are inserted above the line.

14 [Grantha text illegible]

15 [Grantha text illegible]

No. 506.

(*A.R. No.* 59 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 [Grantha text illegible] [||*] [Grantha text illegible] இதின்மேல் செல்லாநின்ற [Grantha text illegible] நாயற்று [Grantha text illegible] பெற்ற உதிராடத்து நாள் [Grantha text illegible] [ஞ] [Grantha text illegible] கட்டாரிஸாளுவ [Grantha text illegible] [ணி] [Grantha text illegible] [ஃ] [Grantha text illegible] பகைத்த வன்னியர் குலகால ராஜவசஷி ஸாளுவ ஸாளுவத் திருமலைதேவமஹாராஜர் பெருமாள் ஸ்ரீரங்கராஜற்கு [தி]ருச்சிராப்பள்ளிஉசாவடி மிழைனாடு மெலைமுறி கிழைமுறி ஆமூர்நாடு அல[க]ற்றநாடு தென்கரை ராஜராஜ[வள]வளநாடு அதியமங்கலப்பற்று விழாவ[ள]வீதவளநாடு வல[ர]லநாடு தஞ்சாவூற்சீர்மை மணற்பிடிநாடு நித்தவினெதவளநாடு ஸ்ரீபராந்தகநாடு விட்டபற்று வெண்பாநாடு

2 கொனாடு திருவாரூர்உசாவடி ஆலங்குடிப்பற்று ஜயங்கொண்டசொழவளநாடு திருனறையூற்பற்றுத் திருச்சிராப்பள்ளிஉசாவடி இடையாற்றுநாடு மற்றும் உண்டான பல சீர்மைகளில் பெருமாள் ஸ்ரீரங்கராஜர் திருவிடையாட்டம்ஆக நடக்கிற ஊர்களுக்கு இறைஇலாபம் ஆகப் பதிந்துவருகிற இலக்கம் உள்ள[து]ம் கழித்து னம்முடைய வாசவில் மனி(த்)தரு[ம்] மற்றும் [ப]வரும் குத்தொகை கொண்டு நிற்கிற [ஊ]ர்களும் திறந்து கொயில் பண்டாரத்திலெ ஸஞ்சாதமாக கண்டுகொள்ளும்படியும் கற்பித்து இம்மரியாதிக்கு பெருமாள் ஸ்ரீரங்கராஜர் ஸந்நிதியிலெ [Grantha text illegible]மாகக் குடுத்த அளவுக்கு அந்த இலக்கம் உள்ளது பெருமாள் ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ அழைப்பித்துக்கொள்ளவும் [|*] இந்த [Grantha text illegible]த்துக்கு அஹிதம் பண்ணினர் உண்டாகில் கங்கை-

3 கரையிலெ கபிலையைக் கொன்றவனுடைய பாபத்திலெ பொகக்கடவர்களாகவும் [Grantha text illegible]

4 [Grantha text illegible]

---

[1] A space for about 10 or 12 letters is seen between this and the க that follows.

[2] Read [Grantha text illegible].

No. 507.

(*A.R. No.* 60 *of* 1892).

ON THE EAST FACES OF FOUR PILLARS OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] குழ்க்தக . .[1]
2 ஜெகா ஸாதிரவாஜ்யெதீ-
3 வத்நுவதிஹ-ு[-ம்*]ஸேதிதியா-
4 ஐ-ஞாரோா-ஷ்ய வ்யுதெள
5 ஹிரண்யதிவயம் ஸ்ரீரம்மி-
6 ணே மாஹீ[-ம்*]ணே [|*] யெநா-
7 மேஷஹிரண்யஸ்ஹம-
8 வாஜெத்ஸெ விோ-
9 நெ வலஷு ஹாவஹ்ஜ-
10 ஜெயுவாஸஜிகாம் ஞ-
11 ஹிஜிாூ வாஷ்யதி [||—*]
12 ஞுஜென வஸிம்ஹணேமாநு-
13 ஸ்ய கவிணோ உஜாவ[ரா]-
14 ஞ[-ம்*]ஜகா ஒயுஷா ராஜெ[ஹீ]-
15 வகெஃ வ்யமஜித[க்ஷெ]ோ-
16 ஹிஷ்மௌ ஹ-வஃ [|*] வீர-
17 ஸ்ஸாதிரவாஜ்யஹ-ுவதிர-
18 வெள ஹ-ுயஹ-ஞாரொ-
19 ஹணாநு்ரமெநு்ரம் மிரி-
20 ஜெநுீஞகொ[ஜு]நு[ஃ]

21 ஸாவஹா-ாவஷ ||-
22 கே-[பாவ]ெயவிஜி-
23 நு யந-ெகாஜெவா-
24 ஜ[நு]வாம்ஹந-வஹு-
25 ஜெவ-ஞாதிரயிர-ு-
26 ஜுத-ஞாஹரிஜெகஃ [|*]
27 கநகயம் விோநவி-
28 ஞம் மயநஹ ஹரொரி-
29 ஹ ஸாக்ுதாநராநக்ு-
30 த ஸாதிரவாஷ்யநுவ[ஃ] [||*]
31 ஞுர-ுஜஸ்ஸகஷா வி-
32 ஜிநு் கக-ஹொ ரம்-
33 மெஷ்தீயாஜ-ஞா-
34 ஜெஜ்ுஃ கொரஜவெ-
35 ாஜஹொய்ஸஜக-ஞெ-
36 க்ஷாணீஹுதாோஹு-
37 ஜெகஃ [|*] மயாஜெவஹு ஹ-ஜம்-
38 மராஜமயநுாரம் விகா-
39 நஷ பஹிஸ்ஸாஞம் ஸாநிர-
40 வாஜ்யெநவ[நு]வதிஜெ-
41 ஹ-ோஹி[.வ]கெ ஹரொஃ [||*]

No. 508.

(*A.R. No.* 61 *of* 1892).

ON THE EAST WALL OF THE THIRD PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ*]உ புகழ்மாது விள[ங்]க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் வளர [ம]லர்மகள் புணர உரிமையிற்சிறந்த மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர்
2 குலைதர விக்கல[ஞ்] சிங்கணங் மெல்கடல்[பாய]த் திக்கனைத்திலு ஙங் சக்கர[ம் ந]டாத்தி [வீரஸிம்]ஹாஸநத்துப் புவநமுழுதுடையாளொடு .
3 விற்றிருந்தருளிய [கொ]ஙாவிராஜகெஸரிவந்மராந சக்ரவர்த்திகள் ஸ்ரீ கொலொத்துங்க- [சொழ]தெவற்கு யாண்டு பதிந்ஐஞ்சாவது உ பாண்டி-
4 குலாசநிவிளாநாட்டு திருவரங்கத்தாழ்வாந் கொயிலில் நிவந்தக்கா[றரில்] [வங்கிப்பு ரத்து] . . . . திருவரங்கத்துநம்[பி]யும்
5 இவந் மகந் மந்நன் திருவரங்[க*]நம்பியும் மந்நன் வெண்[ணை]க்கூத்தநாந திருக் கண்ணபுரத்தரையரும் மந்நன் திருவிண்ணகர்நம்பியும்
6 மந்நன் திருந[ாட்டு]நம்பியும் ஆக இவ்வ[னை]வெ[வ]ாம் அருமொ[ா]ழிதெவவளநாட்டு நெ[ம்மலி]நாட்டு கொட்டுர் கொட்டுருடையாந் ஆயர்கொழுந்-
7 து சக்கரபாணியாந ஸெநாபதிகள் விரசொழ[மு]னையதரையர்[க்கு] நாங்கள் கைத் திட்டுக்குடுத்த பரிசாவது இக்கொயிலிலெய் ஆழ்வாருக்கு திரு-
8 ப்பள்ளிஎழுச்சி திருவாய்மொழி வி[ண்]ணப்பம் செய்யக்கட[வொ]மாக இவர்பக்கல் நாங்கள் கொண்ட செம்பொந் ஐம்பதிந் கழஞ்சு இப்பொந் ஐ-
9 ம்பதிந் கழஞ்சு[ங்] கொண்டு . . . . கொளாந்தகவளநாட்டு உறையூர்க் கூற்றத்து ஸ்ரம்ஹதெயம் ராஜாஸ்ரீயச்சருப்பெதிமங்கலத்து நில-

[1] These syllables do not seem to be connected with what follows.

10 த்திலெ பதிநாலா ஞாத்திலெய் நிலங் கொண்டு இருபதாங் தாத்திலெய் தாம் இழிச்சி இறையிறுத்து இத்தால் வந்த விருத்தி . . . .

11 கவும் சந்திரா . . . . திருப்பள்ளிஎழுச்சித் திருவாய்மொழி விண்ணப்பஞ் செய்யக்கட[வொமாக] . . . .

12 பஞ்செய்ய . . . . பதிநெட்டுநாட்டு ஸ்ரீவயிஷ்ணவர்களெய் தங்களுக்கெதிர தண்டங் கொண்டும் விண்ணப்பம் செய்விக்க[கடவொ]மாக வ[1]-

No. 509.

(*A.R. No.* 62 *of* 1892).

On the same wall.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 70.

No. 510.

(*A.R. No.* 63 *of* 1892).

On the south wall of the fourth prakara of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திரிபுவநசக்கரவ[ர்*]த்திகள் மருதையும் பாண்டியன் [2]முடிதலையுங் [கொண்ட]ருளின ஸ்ரீ[கொலொ]த்துங்[கசொ]ழதெவற்கு யாண்டு [ய]அ ஆவது மலைமண்டலத்து முருகொத்த(ம்)மங்கலத்து ம[ாத]வன் அயிற்காடன் அழகிய-மணவ[ா]ளபெருமாளுக்கு ஒரு தி[ருந]ன்தாவிளக் கெரியக்[க]ட[வதா]க நாள் ஒன்-றுக்கு திருவரங்கதெவநால் நாழி [நெய்] [எரி]க்கக்க[டவ]தாக ஒடுக்கிந காசு கூது

2 இக்காசு ஒங்பதிநாயிரமும் ஒடுக்கி இது எரிய ஒடிக்கின வெண்கல திருக்குத்திவிளக்கு ஒன்று [இ]ப்படி ஒடுக்கு கொண்டொம் ஸ்ரீ க[3]

No. 511.

(*A.R. No.* 64 *of* 1892).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்த ஜகதெகவீர வடிதமைகவீர வீரராக்ஷஸவிவ்யாகிரீடோத்தர ஓம்-காரார் ரீநாகூஷஸரீஸ்ூரண வ்யவஸாரணரீவஸ்ரீவாராஜவ்யவஹரோரக வொஉகாஷவரிஹவகிராகாரணவிகர் த்ரவஷகீயாரிகரேகடீஸ்ய ராஜராஜ ஸவெக-ஸ்ூர ஸந்தா[ந]யகுத்தூ வாஜ்யகொரஉவிஜ்யரோநவாரோயமஉ வாஜ்யரீஜஒவா[ஜ]-ரீக கஷா[டி]ராஜவ்ய[கி]கவுகாஷநூஜ ரீகோராஷயரிஜ்க[ரிவா]வஷ விரவொரிஸ்ூர-காரரீக்கவாடிவிராஹரண

2 ராஜவாரவெஸ்ூர ராஜவாரரீரொஷஸ்ூர ராஜநாராயண ஸகஷஸயெஸ்ூாவக வ்யாஉகஜோ-ரீஷ வெஸநாஸரீஷூாரக்ஷக வெஸநாவாஷநவாநாஷியா[த] ராஜமாநவிஜ்யவஷூ வ்ய-கிராஜஹ்ரஉயஸஷ் திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராசென் திரசொழதெவர்க்கு யாண்டு எ வது மகரநாயற்று ஈவரவக்ஷத்து ஈஷூியும் புதன்கிழமையும் பெற்ற சித்திரைநாள் பெ[ரிய]கொயிற் ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களொலை குலொத்துங்க-

3 சொழபட்டினத்து வியாபாரிகளில் ஒலைமங்கலமுடையான் பொன்னம்பலக்கூத்தன் திருவெண்காடுடையாரும் ஒலைமங்கலமுடையான் அருளாளன் அழகியமணவாளப்-பெருமாளும் கண்டு திருக்குறைப்பற்று தென்ஒழுங்கில் திருநாமத்துக்காணி மன்-றச்சநம்பி திருத்துக்கு தெற்கில் ஆகவாற்றுப்படுகையில் ஆறுடைந்து மணலிட்டுப்-பயிர்செய்யப்பெறுது கிடக்கிற இடம் [அ]வலமுதுபு-

4 றமாகத் திருத்துவித்துத் தரவெணுமென்று தாங்கள் சொல்லுகையாலெ இப்படி செய்-வதாகப் பெறவெணுமென்று பெருமாள் உத்தராயனத்துக்கு புறப்பட்டுஅருளி விக்-கிரமசொழன்பெரிய திருமண்டபத்து புகழாபரணன் திருமுத்துப்பந்தல்க்கிழ் சொ-பாண்டியர்தம்பிரான் திருப்பள்ளிக்கட்டிலில் எழுந்தருளி இருக்க ஸ்வாமிகள் பங்கயச்-செல்வி மொட்டய . . நாக்களும் திருப்பணிசெய்யும் நம்பிமாரும் விண்-

---

[1] A few letters at the end of the inscription are lost.

[2] Read முடித்தலை.

[3] A few syllables are lost at the end of this inscription. The following are written in Vaṭṭeḻuttu and Malayāḷam characters above this record:—ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ குலொத்துங்க சொழ தெவர்க்கு யாண்டு [ப]தினெட்டா . . . . முருகொத்த மங்கலத்து மாதவனயிர்க்காடன் இட்ட மலையாண் . . . . லங்க திருக்கு[த்தி]விளக்கு ஒன்றுக்கு . . . ருவரங்[க]தெவதானத்தி . . ய எறி[க்*]ககடவி . . . . கொடு . . . . மாதவ னயிர்ககாடன்.

5 ணப்பஞ்செய்யத் திருஉள்ளுமாய் இப்படி செய்வதாகச் சொல்லி உங்கள் [ஓ]லை குடுங்-
கொள் என்று திருவாய்மொழிந்தருளுகையில் மன்றச்சந[ம்]பி திருத்தில் கரைக்கு தெ-
ற்க்கில் படுகையில் இராமானுசன் சுற்றுக்குலைச்செவ்வைக்கு மெற்க்கு நடுவில் விட்டு-
க்கட்டிக்கு கிழக்கு மணலிடாய்ப் பயிர்ச்செய்யவொண்ணாது கிடக்கிற உத்தெசப்ப[டி]
நிலம் இருவெலியும் த . . . அத்தமிட்டு திருத்திக் கரையு[ங்] கட்டுவித்து நெற்-
ப்ப-

6 பிரும் ஆலைக்கரும்பும் உள்ளு[ட்]ட பயிர்[ச் செ]ய்வித்து தங்களுக்கும் தங்கள் ஸந்தான-
த்துக்கும் நன்றாக அவலமுது செய்வதாகவும் இப்:படி சந்திராதித்தவரை செல்லப்-
பண்ணுக :—பணியால் கொயிற்கணக்கு ஸ்ரீவைஷ்ணவப்பிரியன் எழுத்து உ வங்கஜாகி-
. . . . . வஸு உ இப்படிக்கு திருவரங்கப்பெருமாள்தாஸன் எழுத்து உ இவை
சிராமநம்பி எழுத்து இவை ஸ்ரீசடகொபவள்ள[ல்] எழுத்து உ

7 ஸ்ரீ வைகுந்ததாஸன்எழுத்து உ இராஜமஹேந்திரநம்பி எழுத்து உ அழகியமணவாள-
நம்பி எழுத்து உ சிராமதாஸன் எழுத்து உ வண்டுவராபதிநம்பி எழுத்து திருத்தாழ்-
வரைதாஸனெழுத்து உ ஸ்ரீசடகொபப்பிரியனெழுத்து உ

No. 512.

(*A.R. No.* 65 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] [illegible] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீரா-
ஜேந்த்ரசொழதெவர்க்கு யாண்டு ஏழாவதின் எதிராமாண்டு வ்ருஸ்சிகநாயற்[று]
பூர்வபக்ஷத்து பஞ்சமியும் திங்கட்கிழமையும் பெற்ற ஹஸ்தநாள் ஸ்ரீதேவஹொவட்ட-
வியாபாரி ஜாடதெவயநாயக்கன் மகன் நரஸிம்ஹ-

2 நாயக்கன் தனக்கும் தன் மாதாபிதாக்கள் உள்ளிட்டார்க்கும் நன்றாக ஸ்ரீரங்கநாயகனுக்-
குத் திருமாலை சாத்தி அருளத் திருமாலைப்புறமாகத் தன் த்ரவ்யம் இட்டு வி[லை]-
கொண்ட திருநந்தவனமாவது பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு விளாநாட்டுத் திருவரங்-
கந்திருப்பதித் திருக்குறைப்பற்றில் பெருவழிக்கு-

3 த் தென்னெழுகில் புல்லூர்த் திருப்பால்க்கடல்தாஸர் மகன் திருக்குருகைப்பிரானை
செல்வநம்பிபக்கல் விலைகொண்ட திருநந்தவனத்துக்குக் கீழ்பாற்கெ[ல்லை] பெரு-
ம்புலியூர் சிபாதப்பிச்சன் திருநந்தவனத்துக்கு மெற்கும் தென்பாற்கெல்லை தென்ஆற்-
றில் நீரொடுகாலுக்கு வடக்கும் மெல்பாற்-

4 கெல்லை தலைச்செங்காட்டுத் தெவப்பெருமாள் அமுதினுருதாயிச் செல்வநம்பி அனுபவி-
க்கிற திருநந்தவனத்துக்குக் கிழக்கும் வடபாற்கெல்லை மெற்கு[நொக்]கிப் பொகிற
பெருவழிக்குத் தெற்கும் ஆக இசைந்த இந்நான்கெல்லையுள் நடுவுள்பட்ட கிழ்மெல்
கொல் ஆறரையில் கிழக்-

5 கடைய இற்றைநாளிலும் இதெவற்கு இரண்டாவது நாளிலும் வடவெல்லை பெருவழியி-
லும் தென்எல்லை தென்ஆற்றில் நிரொடுகாலிலும் [மி]குதிக்குறைவு உள்ளடங்க
விலைகொண்ட கிழ்மெல் கொல் ருஇ இக்கொல் மூன்றரையும் இந்த ஆறரைக்கொலி-
லும் நின்ற

6 முதுமரங்களில் நிலவிழுக்காட்டு ஒபாதியும் இக்கூறு கொல் மூன்றரையில் நின்ற இள-
மரந் தெங்கு மா நெல்[லி] நாவல் உள்ளிட்டுமெனெக்கின மாமும் கிணெக்கின கிண-
றும் ஸாமாஶ்ர[ய]ங்களும் மற்றும் எப்பெற்பட்ட உரிமைகளும் அகப்பட இக்கொல்
மூன்றரைக்கும் இருபத்[தெண்]ணு-

7 பிரங்காசு இந்நரஸிம்ஹநாயக்கன் குடுத்து விலைகொண்டமையில் இத்திருநந்தவனங்-
கொல் மூன்றரையும் [இ]த்திருப்பால்கடல்தாஸர் மகன் திருநாடுடையாழ்வாரான
திருப்பால்கடல்தாஸன் கைக்கொண்டு ஸ்ரீரங்கநாயகன் திருமுன்பு நாள் ஒன்றுக்கு
இவன் எடுக்கும் இநரஸிம்ஹநாயக்கன் திரு-

8 மாலை ஒன்றும் இவன் பிதா இஜெயநாயக்கன் திருமாலை ஒன்றும் இவன் ஹாயை
இநரஸிம்ஹநாயக்கன் மாதா ஸாவெயி திருமாலை ஒன்றும் உ[மை]வாயி திருமாலை
ஒன்றும் சிரியவாயி திருமாலை ஒன்றும் இநரஸிம்ஹநாயக்கன் ஹாயெ பொம்ம-
வ[ாயி] திருமாலை ஒன்றும் மாதெயநாயக்கன் மகன் ஸாரங்க-

9 நாயக்கன் திருமாலை ஒன்றும் இவன் தம்பி ரங்கராயநாயக்கன் திருமாலை ஒன்றும்
மதாஸராயதெவன் திருமாலை ஒன்றும் ஆக நாள் ஒன்றுக்கு எடுக்கும் திருமாலை ஒன்ப-
தும் இற்றைநாள்முதல் இத்திருநாடுடையாழ்வாரான திருபால்க்கடல்தாஸன் ஸ்ரீ-
ரங்கநாயகன் திருமுன்பு எடுத்துச் சாத்தி-

10 அருளப்பண்ணி இத்திருநந்தவனங் கொல் முன்றரையும் தனக்கு ஜீவநஸெஷமாகக் கைக்கொண்டு அனுபவிக்கக்கட[வ]னாகவும் இத்திருநந்தவனம் இவன் விற்றல் ஒற்றி-வைத்தல் செய்யாதொழியக் கடவனாகவும் செய்தானாகில் விலையும் ஒற்றி[யு]ம் கொ-ண்டஅவர்களுக்கு ஸொம்ஆகாதொழியக் கடவதாகவும் இத்திரு-

11 நந்தவனத்துக்குக் கடமை குடிமை உள்ளனவும் இத்திருப்பால்கடல்தாஸன் தானெ இறுத்து இப்படி நாள் ஒன்றுக்கு ஒன்பதாக வந்த திருமாலை எடுத்துச் சாத்திஅருள-ப்பண்ணக்கடவனாகவும் இப்படி இத்திருமாலை ஒன்பதும் எடுத்திலனாகில் இத்திரு-நந்தவனம் இவன் அனுபவந் தவிந்துவிடவும் ஸ்ரீரங்கநாயனுக்குத் திருநாமத்துக்கா-ணியாக-

12 [க்க]டவதாகவும் இப்படிக்குக் கல்வெட்டு ||உ

No. 513.

(*A.R. No.* 66 *of* 1892).

On the north wall of the same prakara.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 88.

No. 514.

(*A.R. No.* 67 *of* 1892).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] ஸாவ-பௌம ஸ்ரீப்ரதாபசக்ரவத்திகள் பொய்சள ஸ்ரீ வீரராமநாத-தெவற்கு யாண்டு இரண்டாவது [கு]ம்பநாயற்று பூவ-பக்ஷத்து ஸப்தமியும்

2 ஸநயன்கிழமையும் பெற்ற ஹரணி நாள் திருவரங்கந்திருப்பதியில் ஸ்ரீவாஸுந்தாங்கும் நம்பிமாரில் திருவழுந்தூர் ஸ்ரீரங்கராஜப்ரஹ்மாதிராஜர்

3 [ம]கன் திருவரவணைநிறைந்தாற்கு மலைமண்டலத்துக் குதிரைச் செட்டிகளில் நல்லூர்-த் துப்பநாயக்கனென் கல்வெட்டிக்குடுத்த பரிசாவது

4 [எ]னக்கு நன்றாக அழகியமணவாளப்பெருமாளுக்குச் சாத்திஅருள இத்திருவரவணை-நிறைந்தார் எடுக்கிற திருமாலை இரண்டுக்கு [ப]லவற்கத்துத்திருப்-

5 பள்ளித்தாமம் வைத்து ஆக்கவும் திருப்பள்ளித்தாமமும் ஆக்கத் திருநந்தவனமும் செய்-கிற திருவரவணைநிறைந்தாற்கு ஜீவனத்துக்கு உடலாக இத்-

6 திருப்பதி ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களில் கு[மாண்]டூர் இடவை இராசமெந்[தி]ரநம்பிபக்கல் தி-ருக்குறைப்பற்றில் தென் ஒழுகி விடவை அழகியமணவாளநம்பி திரு-

7 நந்தவனத்துக்கு மெற்கு வெதநெறிகாட்டினான் திருத்துக்கு வடக்கு(ந்)த் திருவழுந்தூர் வடகொபுரத்தாழ்வி திருநந்தவனத்துக்கு கிழக்கு மெற்கொனொக்கி-

8 பொகிற பெருவழிக்குத் தெற்கு னடுவுஉட்பட்ட திருநந்தவனம் கிழைமெல் கொல் ௩௰௮ இத்திருநந்தவனம் கொல் முன்றரைஎெ மாகாணியாலு[ள்]ள

9 திருப்பள்ளித்தாம மாநிலைப்புஞ்செயும் விளைநிலமும் மெல் னொக்கின மாமும் கிழ்-னொக்கின கிணறும் உட்பட நான் விலைகொண்டபடி-

10 யெ இத்திருவரவணைநிறைந்தாற்கு திருநந்தவனமாகவும் திருநந்தவனப்புறமாகவும் குடு-த்து இப்படி சந்த்ராதித்யவரை செல்வதாக கல்வெட்டிக்குடுத்தென் நல்லூர் துப்ப-நாயக்கனென் ||உ இது ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் ரக்ஷை ||உ

No. 515.

(*A.R. No.* 68 *of* 1892).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸ்ரீப்ரதாபசக்ரவத்தி பொசள வீரஸொமெஸ்வரதெவற்கு யாண்டு ௬-வது ஸொமலதெவியார் தெவாரத்து இறைஅண்ணனென் எனக்கு நன்றாக அழ-

2 கியமணவாளப்பெருமாளுக்குத் திருநந்தவனஞ்செய்து திருப்பள்ளித்தாமம் பறித்துத் திருமாலை எடுக்கக்கடவதாகத் திருப்பதி ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களில் இடவைத் திரு-

3 வரங்கதாஸர்பக்கல் திருக்குறைப்பற்றில் தென்னொழுகில் இவர் காணியா[க*] திருநந்-தவநத்து மெட்டில் கிழக்கடைய காசு ௲ க்கு விலைகொண்டு விட்ட குழி ௨ய

4 இக்குழி இருபதும் இவர் தாமெய் திருநந்தவனஞ்செய்து திருப்பள்ளித்தாமம் பறித்துத் திருமாலை எடுத்துப் பணிமா[ற]க்கடவதாகவும் இவர்க்கு ஜீவக-

5 த்துக்கு உதயமாகக் குடுத்த காசு இக்காசு மூவாயிரமும் கொண்டு வந்து [ஜீக] வத் திருமாலை எடுப்பதாகக் குடுத்தென் இறைஅண்ணனென் இஜ்ஜீம் ஸ்ரீவெஷ்ணவர்கள் ரக்ஷை||-

No. 516.

(*A.R. No.* 69 *of* 1892).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE THRESHING-FLOOR IN THE FOURTH PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 கொவிராசகெசரிபந்மற்கு யா-
3 ண்டு ச ஆவது அடிகூ னல் ஸ்ரீ-
4 [ரா]ஜமத்துப் பெருங்குறிஸபெ
5 கூடி எம்மிலிசைந்த ஜவஸ்வெ-
6 யாவ[து] நான்காமாண்டுக்கு மெ-
7 ல் ஐஞ்சாவது முதல் இவ்வூ-
8 ர் பிறந்தார் தெவதானமும் பூ-
9 ந்தொட்டம் [பூ]ச்சியாளவு [மு]-
10 ளைப்படவும் பெருதாராகவும்
11 இதிற்திறம்பில் அடுத்த பண்-
12 டாரவாரிகளையு மடையெழு-
13 தின நங்கரணத்தானையு-
14 மடைகொண்டாரையும் வெ-
15 வ்வெற்று வகை திருவிளக்-
16 கெண்ணைக்கு உ௰ழ ¹ பொ-
17 ன் தண்டம் கொள்வதாகவு-
18 ம் அடுத்த வாரியரையும் க-
19 ரணத்தானையுமெ கடமை
20 கொள்வதாக இப்பரிசு வ்யவ-
21 ஸ்தை செய்தொ[ம்*] ம(ா)ஹாஸ-
22 பையொ மிது வெஷ்ணவரக்ஷை[||*]

No. 517.

(*A.R. No.* 70 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கொராஜகெஸரிவ-
2 ந்மற்கு யாண்டு உ௰[சு] ஆவது ள் ளாஅ-
3 டிக ஸ்ரீ அரங்கத்துப்பெருமானடி கடி[ருவ]-
4 க்கிரத . சி . . [ந]ாலவா வ்யா-ஹணர்
5 [ஸ்ரீ]ரா[ஜீ] தவல் ஆண்பதற்குக் கா-
6 ரணை விழுப்பெரைய ரதிவாள-
7 [டி]கள் ம[க]னர் புத்தடிக [ட]ந்த பொ-
8 ன் செம்[ம]ம தொண்ணூற்றுக் க-
9 ழஞ்சு இப்பொன்னால் கழஞ்சி-
10 ன்வா யாண்டுவரை பொலியூட்டு
11 [கெல்]லுக் கலனெய் தூணியான ப-
12 [ழுநெ]ல் சென்னடைக்காலால் நூற்-
13 [றி]ருபதின் கலமுங் கொண்டு முட்-டா-
14 மை ஊட்டுவிப்பொமானொந் திருவ-
15 [ர]ங்கத்து ஸபையொ மிது
16 [வைஷ்ணவரிரக்ஷை]

No. 518.

(*A.R. No.* 71 *of* 1892).

LEFT OF ENTRANCE INTO THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] [மதிரைகொண்ட]கொப்ப-
2 ரகெஸரிபர்மற்கு யாண்டு [௩]௰அ
3 ஆவது திரு . . . .
4 . . . . . . லப்பல்ல[வரை]-
5 ய[ஞ]ன கணத்தான் திரு . . . .
6 ஸ்ரீ அரங்கத்துப் பெருமானடிகளு-
7 க்கு திரும[ஞ்சன]ம் புக்கருள [வை]-
8 த்த ஸஹஸ்ரயாரை க ஒன்றினு-
9 ல் பொன் ராழ ¹ இப்பொன் னூற்-
10 றுக்கழ[ஞ்]சாலும் இதர்மம் ர[க்ஷி]-
11 ப்பொமானொந் திருவரங்கத்து
12 ஸபையொம் இது வெஷ்ணவர்கள்
13 வழியும் . . வைத்த பொ-
14 ன்ராழ ¹

¹ This is the symbol for பொன்.

No. 519.

(*A.R. No.* 72 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரைகொண்-
2 ட கொப்பரகெஸரிவர்ம்மற்கு யாண்டு
3 ௰௭ ஆவது ஸ்ரீரங்கத்துப்பெ-
4 ருமானடிகளுக்குத் தென்னா-
5 ட்டுத் [தி]ருவ[ரை]ச் சங்கரனிரண-
6 சிங்கன் நந்தாவிளக் கொன்றினு-
7 க்குத் தந்த பொன் செம்மை பண்-
8 டாரக்கல்லால் கழ ௭ இவனெ-
9 ய் இத்திருவிளக்கு நிசதிப்படி ஸ்ரீ[ன்]
10 . [ய]ங் கற்பூர மிரண்டு மஞ்சாடி எ-
11 ரிவதாக வைத்த பொன் சய ௭ ப-
12 ஞ்சு திரிக்கு ௭ ஆகப் பொன் னெழுபத்-
13 தொருகழஞ் சிதன் பொலியூட்டினா-
14 லிக்கற்பூரவிளக்குத் திருவணுக்கவி . . .
15 ய[தி]திலிற் றிருபடிமெலெய்ய [வ]ந்த்ரா-
16 தித்தவல் லெரிப்பிப்பொமானொந்
17 திருவரங்கத்து ஸபையொ மிது [ஸெ]வஷ்ண-
18 வ ரக்ஷை[||*] இந்நாளா லிவனெய் வை[த்]-
19 த வெள்[ளி] நிலை[வி]ளக்[கொன்று இ]-
20 து வைஷ்ணவ ரக்ஷை [||*]

No. 520.

(*A.R. No.* 73 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொப்பரகெஸரிவர்ம-
2 ற்க்கு யாண்டு ௨ ஆவது ஸ்ரீ அரங்[க]-
3 த்துப்பெருமானடிக ளு[ச்சி]ப்-
4 பொ தமுது செதருளும்பெ[ா]-
5 து வெடிழவல்லா னொரு ப்ரா-
6 ஹ்மணனை ஊட்டுவத[ற்கு நெ]-
7 [ன்]மலிநாட்டுத் தளிக்கொட்-
8 டூர்த் தெவனார் மக[ன்] பு[ஸ]-
9 கன் பிராந்தெருமான் வைத்த
10 [பொன்] செம்மை சாய ௭ இதன்
11 பலிசை[ய]யால் பத்தெட்டுக்குத்தல்
12 பழவரிசி நாடுரியாழாக் கரிசியு ம-
13 ஞ்சு கறியு மாழாக்கு நெயும் தயிர் நா-
14 ழியும் நாலு பாக்கு மொரு . . . லை
15 யுமாக . . . .
16 ப்பழமா . கட்[டி]. . . . . .
17 ணகாவிரி . . . .
18 . . திக்கலை[1] . . . . . .

No. 521.

(*A.R. No.* 74 *of* 1892).

IN A ROOM IN THE SOUTH-WEST CORNER OF THE THIRD PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] ஸாவ்வபௌம ஸ்ரீமத் ப்ரதாபசக்ரவத்திகள்
2 பொசள ஸ்ரீவீரராமநாததெவற்கு யாண்டு பதினை-
3 ஞ்சாவது மிதுநநாயற்று பூவ்வபக்ஷத்து ஏகாத-
4 ஸியும் நா[யி]ற்றுக்கிழமையும் பெற்ற பரணி நாள்
5 இரா[ச*]ரா[ச*]வளநாட்டு திருமுனைப்பாடி அவியனூர்நா-
6 ட்டு ப்ரஹ்மதெயம் ரணவீரசதுவ்வெதிமங்கலத்து
7 வங்கிப்புறத்து அழகியமணவாளபட்டரான க-
8 ச்சியராய ப்ரஹ்மாதிராஜர் இவ்விடத்து உகந்தருள[ப்*]-
9 பண்ணி திருவாராய[ந]ங் கொண்டருளுகிற இந்நா-
10 யனா[ர்] திருக்குழ லூதியருளுகிற பிள்ளை[க்*]கும் நாச்-
11 சிமா[ர்க்*]கும் திருவாராயநத்துக்கும் அமுதுபடி சாத்-
12 துப்படிகளுக்கும் உபயமாக நூறாயிரங்-
13 காசு ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ ஒடுக்க இதில் வ்ருத்தி-
14 க்கு இந்நாள்முதல் நாள் ஒன்றுக்கு திருவரங்-
15 க[தெவ]னலெ பதக்கு திருப்பொநகப் பழ[வ]ரிசியும்
16 இவ்வரிசி விழுக்காடு பருப்பமுது உப்பமுது மி-
17 ளகமுது கறியமுது நெய்யமுது அடைக்காயமுது
18 இலையமுது உள்ளிட்ட அமுதுபடிகளும் எண்ணை-

[1] The rest of the inscription is completely damaged.

19 க்காப்பு நெல்லிக்காப்பு மஞ்ச[ள்]காப்பு சந்தனக்காப்பு திரு-
20 ப்பள்ளித்தாமம் திருமாலை திருப்பரிவட்டமுள்ளிட்ட சா-
21 த்துப்படிகளும் நாள்தொறும் திருக்கொட்டகாரத்திலெ வி-
22 டக்கடவதாகப் பெறவெணுமென்று இவர் ஜியர்[க்*]கு வி-
23 ண்ணப்பஞ்செய்து வரக்காட்டுகையாலெ இப்படி[யெ] ஜியரும் திரு-
24 ப்பதி ஸ்ரீவைஷ்ணவர்களும் திருப்பணி செய்யும் ஜநங்களும் பெரு-
25 மாளுக்கு விண்ணப்பஞ்செய்ய திருவுள்ளமாய் இப்படிக்[கு] செய்வதா-
26 கவும் பண்ணி[க்*]குடுத்து இப்படிக்கு உங்கள் ஓலையுங் குடுங்கொளென்-
27 று திருவாய்மொழிந்தருளினபடிக்கு ஸோமியொமமும் புறப்பட்-
28 டு ஸ்ரீபண்டார[த்*]திலெ காசு நூறாயிரமும் ஒடுக்கி தரவும் புறப்ப-
29 டுகையில் இந்நாள்முதல் இப்படி [நித்த]ல் வந்த அமுதுபடி சாத்துப்படி-
30 கள் ஆசந்த்ராதித்யவல் நட[க்க]கடவ[தாக கல்] வெட்டிக்குடுத்தது
31 இது ஸ்ரீ வைஷ்ண[வ ரக்ஷை]

No. 522.

(*A.R. No.* 75 *of* 1892).

On the east wall of the second prakara of the Brihadisvara temple at Gangaikonda-cholapuram, Udaiyarpalayam taluk, same district.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] கொமா[றபன்மர் திருபு]வனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ(:)குலசெ[கர]-தெவற்கு யாண்டு ச வது கக்கடகநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து த்ரயோதசியும் சனிக்கிழமையும் பெற்ற

2 உத்திராடத்து நாள் உடை[யார் கெங்கைகெ]ாண்டசொளிஸ்வரமுடைய நா[யனார்க்கு] திருநாமத்துக்காணியாக நாட்டுவிலையாக விலைகொண்ட குமாரமங்கலமு[டை]யான் சிவதாண்டான்

3 காணியான வடகரை விருத[ராசபயங்கரவளநாட்]டு மெற்காநாட்டு [வி]க்கிரமசொ[ா-ழவள]நாட்டு மண்ணைசொழவளநாட்டு கங்கைகொண்டசொழபுரப்பற்றில் தெவ-ணிபுத்தூற் [கெ]ல்லையாவது கிழ்பாற்கெல்லை

4 உடையார் திருப்புலீஸ்வரமுடை[டயார் தி]ருந[ாமத்து][க்*]காணி குறுங்குடிக்கும் மன்ன-[னூர் திருவி]டையாட்டம் வீரநாராயணநல்லூர் திருவாழிக்கல்லுக்கும் கண்ணமங்-கலத்தெல்லைக்கு மெற்கும் தென்பாற்கெல்லை

5 கண்ணமங்கலம் விராராசெந்[திரசெ]ாழபுரம் உ . . . . . . டமொம் தெவநல்-லூர் எல்லை[க்கு வடக்]கும் மெல்பாற்கெல்லை மழவதரையநல்லூர் கிழாய் மெட்-டெல்லைக்கு கிழக்கும் வடபாற்கெல்லை அக்கரம்[ை]பயாள-

6 ன்பட்டு எல்லைக்குத் தெற்கு[ம் இன்]னுன்கெல்லைக் குட்பட்ட ஊர்னத்தமும் மனை-களும் [நஞ்செய்]யும் புன்செய்யும் தொப்புக்களும் எரிநிர்வாங்க நிலமும் ஊருணி குளமும் பொதுவும் பொதாதியும் மெனொக்கின மரமும்

7 கிழ்னொக்கின கிணறும் திருநா[மத்து]க்காணியாக விலைகொண்டு இவ்வூர் நான்கெல்-லைக்கும் திருச்சூலத்தாபனம் பண்ணி ஊரிலெ நாட்டினெம் [||*]

No. 523.

(*A.R. No.* 76 *of* 1892).

On the south wall of the same prakara.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ:[||*] திரிபு[வ]னச்சக்ரவத்தி கொனெ[ரி]ன்மைகொண்டான் விக்ரமபாண்டி-ய[தெவ]ற்கு யாண்டு ஆறாவது வடகரை விக்ரமசொழவளந[ா]-

2 ட்டு மண்ணைகெ[க]ாண்டசொழவளநாட்டு கங்[கை]கொண்டசொழபுரத்து [உடைய]ா-ர் கங்கைகொண்டசொளிஸ்வரமுடையார் கொ-

3 யில்த்தானத்தார்க்கு நம்பெரால்க் கட்டின இராசாக்கணயன்சந்திக்கு [அமுது]படி சாத்துப்படி உள்ளிட்ட நித்தநிவந்தங்களுக்கு

4 உடலாக இவ்வூர் [வீ]ரபொகங்களில் குலொத்[து]ங்கசொழநல்லூரல் ம[துரா]ந்தரிக-வடவாறக்கு மெற்க்கு ஆனைவெட்டுவான்காலு

5 க்கு கிழக்கு வல்[ல]பநல்லூர் எல்லைக்கு வட[க்கு] கொல்லாபுரத்து எல்லைக்கு தெற்க்கு நடுவுட்ப்பட்ட செல்கால் கார்மறு நிலமும் இவ்-

6 வூர்க்கு வடக்கு இராசெந்திரசொழநல்லூரில் [ம]துராந்தகவடவாற்றுக்கு மெற்க்கு அதிகைநாயன்வாய்க்காலுக்கு கிழக்கு இரா[ச*]ரா[ச*]ன்பெ-

7 ருவழிக்கு தெற்க்[கு] கொல்லாபுரத்து எல்லேக்கு வடக்கு நடுவுட்ப்பட்ட செல்கால் கார்மறு கூ உ ம வி இன்னிலம் இருபதிற்றுவெலியும்

8 இராசாக்கணுயன்சந்திக்கு தெவதான இறையிலியாக விட்ட இன்னிலம் உ ம லிக்கு கு-லொத்துங்கசொழநல்-

9 . . . . கார்மறு கூ எஇயும் இராசெந்திரசொழநல்லூரில் விட்ட கார்மறுகூ

10 . . . . . ன்னிலம் இருபதிற்றுவெலியும் காரும் ம[றுவு]ம் ஒருபூவும் கமுகும் கொழுந்தும் க . . . .

11 . . . . . வெண்டும் பயிர்(ச்)செய்துகொ[ள்]ளவும் இவையிற்றுல் வருங் கடமை பொன் . . . .

12 . . . . ச்சை கூற்றிலக்கை க[டை]டகூட்டிலக்கை உ[ள்]ளிட்ட அனேத்தாயங்களும் தவிர்ந்து இறை[யி] . . . . .

13 . . . . இவ்வொலேயெ பி[டிபாடா]கக் கொண்டு சந்திராதி[த்*] தவரையும் யிறையிலியாக கல்வி லு[ம்] . . . .

14 . . . . வை செய்யாதை . . . . இவை காக்கை-வல்லமுடையான்

15 எழுத்து . . . . பல்லவராயன் எழுத்து [||*]

No. 524.

(*A.R. No.* 77 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ:[||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் கொனெ[ரி]ன்மைகொ[ண்ட]ான் ஸ்ரீசுந்தர-பாண்டியதெவர்க்கு யா-

2 ண்டு இரண்டாவது வடகரை விக்கிரமசொ[ழவளநா]ட்டு மண்[ணே]கொண்டசொழ-வளநாட்டு பொன்பரப்[பி]-

3 ப்பற்றில் கங்கைகொண்டசொழபுர[த்து] உடைய[ார்] கங்கைகொ[ண்ட*] சொளிஸ்வ-ரமுடையந[ா*]-

4 யனுர் கொயில்த்த[ா]னத்தார்க்கு இன்னுய[னுர்க்கு] நம் பெ[ரால்] கட்டின சுந்தர-பாண்டியன்சந்திக்கு-

5 ம் திருநாளேக்கு அமுதுபடி [சா]த்துபடி உள்ளிட்ட நித்தநி[மந்தங்களுக்கு முடலாக] இவ்வூர்களால் முன்னுள்வரையும் தெவதானமும்

6 திருநாமத்துக்காணிகளும் இறையி[லி]யாய் பொதுகிற பெரி . . . . . . கிழக்கு மெலே . . க்கட்டுக்கு கிழக்கு திருவாசல் நார[ா*]சத்துக்கு மெற்க்[கு]

7 பத்துத்தெருவில் சுத்தமலிநாராசத்து[க்கு*] மெற்[க்கு]ம் இராசெந்திரசொழன் . . . . . . குத் தெற்க்கு இம் . . . ல் வெம்புகுடிவாசலுக்கு வடக்கு நடுவுட்ப்ப[ட்*]ட நன்செயும் புன்-

8 செயும் மனே நத்தப்புன்செயும் திருநந்தவ[ன]ப்புறங்களும் திருவிளக்கு எ[ண்ணேப்பு]றங்களும் திருத்தெ[ா]ப்புக்களும் திருவொடை[ப்ப]ற்றுக்களும் [உ]ட்படை-விட்டி[ல]-

9 மதிளுக்குள்பபட்ட மனே நத்தபுன்செயும் நன்செயும் இராசெந்திரசொழன்திருமதிளு- . . . . திருநாமத்துக்காணி-

10 . . . வயித்தப்பள்ளமான க . . . . . . ணன் திருவொடை நன்செ[ய்] நிலமும் இ[டை]வ சூ[ழ்*]ந்த புன்செய் நிலமும் இந்த . . . . வொடை-களில் நங்கை[க்*]கு-

11 . . . . ப்பாக்குளம் மடாகுளம் தித்தகு[ளம்] . . . ள்ள குளங்களிலருள உடை-யா[ர்] தொட்டமும் ஜலவ்ரதிஷெ . . . . பெர்[ரெரி] [எரி]-மின்(ப்)பாட்டம்

12 . . . . . [டை]ற தறியிறை தட்டார்ப்பாட்ட . . . . கடை ஆயம் மனே இறை [மற்]றுள்ள அனேத்தாயங்களும் . . . . க உட்ப-பட இறையிலியாக

13 . . . . . ஞெம் இப்படிக்கு இவ்வெ . . . . டாகக்கொண்டு சந்திர[ாதி]த்தவரையும் இறையிலியா[கக் கல்லிலும் செம்]பிலும் வெட்டிக்கொள்க

14 . . . . க்கு செ . ந்தியாருக்கு நம் ஓலை . . . . இன்னன்-
கெல்லைக்கு உள்[பட்ட] தெவதானம் திருநாமத்து . . . . உள்ள
கடமை குடிமை எவல்த் தெ-

15 . . . . யப்பெல்ப்ப[ட்*]ட[தும் தண்டி] . . . . . பூசை[யு]ம் திருப்பணியும்
தாழ்[வுபடா]மல் நடத்தச்செய்வது [இ]தை[வ] . . . .
இவை காலிங்கராயர் எழுத்து

16 . . . . யர் எழுத்து யாண்டு உ வது [நாள்]வளரு[||*]

No. 525.

(*A.R. No.* 78 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] ஸ்ரீகொக்கீதிக்குமெ[மல் மெ]காமாறபன்மர் திரிபுவனசக்ரவத்திகள் ஸ்ரீகுல-
செகரதெவற்கு யாண்[டு] ருவது ஸிம்[ஞ]நாயற்று

2 வ-ஒவ-வக்ஷத்து த்ரயொதஸியும் திங்க[ள்க்கிழமை]யும் பெற்ற பூசத்து நாள் வடகரை
விருதராசப[ய]ங்கரவளநாட்டு [மெ]மற்க்காநாட்டு மண்-

3 ணைகொண்டசொழவளநாட்டு கெ[ங்கைகொ]ண்டசொழபுரத்து உடையார் கெங்கை-
கொண்டசொளிசுர[முடைய]ார் கொயிலில் ஆதி-

4 சண்டெஸ்வரதெவர்கன்மி கொயில்க்க[ணக்கு மா]ஹெஸ்வரகண்கா[ணி] செய்வார்களுக்கு
இன்னாட்டு நாட்டவர் ஊரவ[ரொம் இ]ன்னயனூற்கு இன்னாள்-

5 முதல் வஸ்ராஷிக்ருவரையும் திருநாமத்துக்காணி[யாக நா]ங்கள் விற்றுக்குடுத்த இன்-
னாட்டு நாங்கள் இறை ஆற்றுமல் பல இட[ங்களிலு]ம் விற்றுக்குடுத்த

6 வல்லவநல்லூர் எல்லை பா[ய்*]ந்து மதுராந்தகவட[வாற்]றுக்கு மெற்க்கும் வடக்கும்
புகழாபரணநல்லூர் எல்லைக்கும் கிழ[க்கு குலொ]த்துங்கசொழநல்-

7 லூர் எல்லைக்கு தெற்கு நடுவு நன்செயும் புன்செயு[ம் ஊர்]நத்தமும் மனைகளிலும்
இன்னயனூற்கு விற்றுக்குடுத்த குறுக்கை . . . . தாண்டாந் கார்மறு நீ

8 நாலுமா அரைக்காணி ஒருபூ நீ இரண்டுமாக்கிழ் அ[ரைக்காணி] மனைகளும் காட்டு-
ருடையான் அளகைக்கொந் கார்மறு நீ எட்டு மா . . . . லுமா அரைக்காணி ம-

9 னை கொல் பந்திரண்டும் மெலச்செரி உடையாந் பெரி . . . . மறு நீ இரண்டுமா-
க்காணி அரைக்காணி ஒருபூ நீ ஒருமா முக்காணி அ[ரைக்காணி ம]னை கொல்
ஆறும் திரும-

10 ங்கலமுடையாந் கார்மறு நீ ஒருமா அரை ஒருபூ நீ முக்க[ாணி முன்]திரிகை மனை
கொல் நாலு சிறுகுடையாந் தென்னவராயன் கார்மறு நீ இரண்டுமா முக்காணி
அரைக்காணிக் கீழ்-

11 க்கால் ஒருபூ நீ இரண்டுமா முக்காணி முன்திரிகைக் கிழ் முக்கால் ம[னை கொ]ல் அஞ்-
சும் மிழலைநாட்டுவெளான் திருவெம்புடையாந் கார்மறு நீ இரண்டு[மாக்கா]ணி
கிழ்முக்கால் ஒருபூ நீ

12 ஒருமா அரைக்காணி மனை கொல் மூன்று அரசூருடையார் வழிக் . கார்மறு நீ
மாகாணி அரைக்காணி கிழ்மூந்றுமா ஒருபூ நீ முக்காணி அரைக்காணி முந்தி[ரி-
கை கிழ்மு]க்கால் மனை கொல் இரண்-

13 டும் கழுக்கொ[லிய]ரையன் ஒருபூநீ இருமா அரையெ அரைக்காணி முந்திரிகைக்-
கிழ்க்கால் மனை கொல் மூன்றும் இன்னி[ல]ங்களும் மனைகளும் இதுக்கு [விழு]க் -

14 காடு வரும் எரிகிழ் நன்செய் விளைநிலம் விழு[க்*]காடு பொதுவும் பொதாவரிகளும் இவ்-
வூர்க்கு வடக்கு குலொத்துங்கசொழ[நல்லூ]ரில் வளவதரையன் கார்மறு நீ இரு-

15 மா அரையெ அரைக்காணி முன்திரிகை கிழ்[க்]கால் மனை கொல் அஞ்சரையும் இன்-
னிலத்துக்கு விழுக்காடு ஒருபூநிலமும் [1]வெண்ணையூர்நாட்டு . . . ன் கார்-

16 மறு நீ மாகாணி அரைக்காணி கிழ்க்கால் ஒரு பூ நீ அரைமா அரைக்காணிக் [கி-
ழ்]க்கால் மனை கொல் அஞ்சு வல்லமுடைச்சி பிடவாரி சிறப்பு ஆக நிர்வாத்த
கார்மறு [நீ] . . . . ம-

17 னை கொல் இரண்டரையும் மணலூர்கிழத்தி பிடவாரி சிறப்பாக [நிர்வ[ா*]ர்த்த கார்ம]-
று நீ மாகாணியும் மனை கொல் மூன்றும் ||| ஆரியப . . டு வி(டு)க்கு அடை-
ப்பு . . . . பை-

---

[1] There is an unengraved space before this word.

18 ப்பிடாகை விசலூர் எரியும் கழனியும் திருநாமத்துக்காணியாக வி[ற்ற] இ[வ்] . . . . . . ல்லையாவது கிழ்பார்க்கெல்லை குலொத்துங்கசொழன் திருமதிள்ப பெருவ்-[ழியெ]ன்-

19 று பெர்கூறப்பட்ட விளாங்குடையான்பெருவழிக்கும் மெக்கும் [தென்பார்க் கெல்]லை பெரியதொட்ட(ம்)மென்று பெர்கூறப்பட்ட நிலத்துக்கு வடக்கும் மெல்ப[ார்க்]கெல்-

20 லை திருவாசல்நாராசத்து கூழையானை பொன பெருவழிக்கும் பொன்ப . . . . ல்லைக்கும் கிழக்கும் வடபாற்கெல்லை கிரங்குடி ஏரிக்கு தெற்கும் இன்நான்கெல்லைக்கு நடு-

21 வுள்ப்பட்ட நன்செய் தடி பலவினுல் வரம்பறைபாழ் ஆட்டைப்பாழ் உட்ப . . . . . ப்பத்து எழுமாவும் இங்கு விட்டு தெக்கு ஆரியபடை[வி]ட்டு வண்ணன் செய்யென்று [பெர்கூ]-

22 றப்பட்ட நன்செய் நிலத்துக்கு எல்லையாவது வடபாற்கெல்லை புன்செ[ய் நிலத்துக்கு] தெற்கும் கிழ்பாற்கெல்லை ஊருக்கு மெற்கும் தென்[பாற்]கெ[ல்]லை சந்தனவாய்க்கா-லு[க்கு வட]-

23 க்கும் மெல்பாற்கெல்லை புன்செய்நிலத்துக்கும் கிழக்கும் இன்னான்கெ[கல்லைக்]கு உள்-பட்ட நன்செய் தடி பலவினுல் நிலம் மூன்றுமா [1]

No. 526.

(*A.R. No.* 79 *of* 1892).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] வைப்பூருடையான் திருவெ . . . . ன் [ஏ]காம்பரநாதக்-க[ாங்கெ]யனுக்கு சிறுமுறி தெ . . . . . லைதா . . . . . . யகத்து [த]ண்டெ-ஈசன் [க]ருமம் ஆராய்தலால் பண்டெ அறம் செய்தான் செய்தான் அறங்காத்தான் பாதம் திறம்பாமல் சென்னிமெ[ம]ல் வைத்துவ ஸகாப்த ௲ரூநா அ௰௫ ன்மெல்

2 செல்லாநின்ற ஸ்வபானுஸம்வத்ஸர . . . . மும் பெ . . . . யங்கரவளநாட்டு மெற்காநாட்டு இருங்கொளப்பாண்டிநாட்டு மண்ணைகொண்ட சொழவளநாட்டு கங்கைகொண்டசொளிசுரம் நாயனா[ர்] பெரியஉடையநாயனார் திருக்கொயில்-

3 நாயனார் ஆதிசண்டெஸ்வரநாயனார் திருவாய்மலர்ந்[தருள] . . . யான ஏகாம் . . . . திருமுகம் ஏகாம்பரநாதன் மண்டபத்தில் மடத்தில் முதலிகளும் ஸ்ரீமாஹெஸ்வ-ரரும் தானத்தார் பரிகரத்தாரும் காஸ்மீராய[ருள்ளி]ட்டாரும் நிறைவற நிறைந்து குறைவறக் கூடி

4 இருக்க திருவோலக்கம் கண்டருளுகையில் . . . . திருவாய்-மலர்ந்தருளி திருவுள்ளம்பற்றின இந்தக் கொயிலுக்கு திருமாளிகைக்கூறு நாள் முப்-பதுவட்டத்தில் நாள் ப[தி]ன் அஞ்சும் மாடாபத்தியம் நாள் முப்பதுவட்ட-

5 த்தில் நாள் பதின்அஞ்சும் தனக்கு காணிஆட்சி [ஆ]கத் த[ந்] . . . . இராசெந்திரசொழன் திருவீதியில் வடக்கில் தெருவில் தானத்தார் மனை அஞ்சு-விட்டுக் கிழக்கு மனை இரண்டும் மனைப் புழக்கடையும் தெற்கில் தெருவில்

6 தானத்தார் மனை அஞ்சுவிட்டுக் கிழக்கு மனை இர . . . . மாமும் கீழ்நொக்கின துரவும் நிதிநிக்ஷெபங்களும் ஸ்வதந்திரங்களும் பெற்று தான் அநு-பவித்துக்கொண்டு பொதவும் . .னக்[கு] இந்தக் காணிஆட்சி விற்றும் ஒற்றிக்கிறை-

7 யங்களுக்கும் உரித்தாகக்கொள்ளவும் இந்தக்காணி . . . . மனுப[வித்]-துக்கொள்ளவும் . . . . த வஸுந்தராம் | ஷஷ்டிம்வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி விஷ்டாயாஞ்ஜாயதெ க்ருமி: || இப்படிக்கு இந்த திருமுகம் எழுதினமைக்கு இவை கொயில் கணக்கு கூகூருடையான் எழுத்து ௳

No. 527.

(*A.R. No.* 80 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 . . . . ம்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற் சிறந்த மணிமுடி . . . . [எனை]மந்நவ ரிரியலுற் றிழிதர திக்கனை நூழன் சக்கரம் நடாத்தி வீரஸிம்ஹாஸநத்து

---

1 The inscription is left unfinished.

2 . . . . கள் ஸ்ரீகு[லொ]த்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு [1] சயகூ ஆ[வ*]து கங்கைகொண்டசொழபுரத் . . . . ட சொழன்திருமாளி கையிலாதிபூமியிற் கிழைச்சொபான்த்து பள்ளிக்கட்டிலி[ல்*] எழு-

3 . . . . [பொத்தா]விமடத்து ராஜெந்த்ரசொழஈஸ்வரமுடையார்க்கு இவ்வூர் ராஜெந்த்ர[சொழ] . . . . தெவதானமாக்கி இ[த்]தெவர் கொயிலிலெ கல்வெட்டுண்டென்று மிப்படியா[ன]கச்செய் இம்

4 . . . . [திருப்]படிமாற்று இன்றிப் பூசை முட்டிக்கிடக்கதென்று இவ்வூர் . . . .[இறையி]லியாகப் பெறவெண்டுமென்று இக்- கொயிலில் தபசி நடுவில்நாட்டுச் சொழகுலவல்-

5 . . . . .கனாக அரயதெவனைத் திருவடித்தொழுவித்துப் பூண்டியுடை- யார் . . . . . . ழக்கு . . . . யிங்நாடுடையார் விண்ணப்பஞ் செய்த- மையிற் பொத்தாலிமடத்துச் செம்பாதியால் மா்டை

6 . . . . ஙங்க[ளு]க்கு இறுப்பதாகச் சுங்கதவிர்தசொழநல்லூரெந்று திருநா- . . . . [தெவதாந]இறையிலியாக இட்டுக்குடுக்கத் திருவாய்- மொழிந்தருளினரெந்று விளைஉடையார் ரங்கன்-

7 . . . . ரியன் தில்லைநாயகநாரான மதுராந்தகப்பரவைநாட்டு மூவெந்தவெ- . . . த்தி . . செய் . . . . . படியும் புரவுவரிதிணைக்களமுகவெட்டி அள்ளி- யூருடையாநும் வடுகக்குடையாநும் அத்தியதை

8 . . . . . . புரவுவரிதிணைகக்களநாயக . . . . ட்டைபாக்கிழாநும் மாதநூர்கிழவநும் நறையூர்கிழவநும் ஆறுமாநும் [புரவு]வரிதிணைக்கள . . . . கெழுதுவிக்க கூறு அமாத்தூருடையாநும் பராக்கிரமசொழமூவெந்தவெளாநும் எழுத்- திட்ட உள்வரிப்படி தெ[த]வற்கு-

9 . . . நாடுமடு இது . . . . .ஸ்வாராகைக்ஷ அறமறவற்க அறமல்லது துணையி[ல்லை] இ . . . . . :வஙஹோவாதகன் [||*]

No. 528.

(*A.R. No.* 81 *of* 1892).

On the same wall.

1 சுபாநுவருஷம் ஆவணி மீ௳ மடுதிகூ வைப்பூ[ருடைய]ான் திருவெங்கடமுடையான் ஏகாம்பரநாதக்காங்கெயனுக்குச் சிறுமுறி உ தனக்கு அதிர்காணியாக தெ[கங்]கை- கொண்டசொழபுரம் பெரியஉடையநாயனர் [தி]ருவா[ச*]லில் நாள் முப்பது வட்- டத்தில் பதின்அஞ்சு[நாள்] மாடாபத்தியமும் மாளிகைக்கூறு பதின்அஞ்சு நாளும் இந்த நாள் விழுக்கா[ட்டு]க்கு . . . . .

2 உண்டுஆன இறைஇலி சொறுபெறு சுவந்திரங்களும் மனை மனைபுழக்கடை மெல்- நொக்கின மரம் கீழ்நொக்கின கிணறும் அநுபவித்து . . ன்மை . . . மைதானத் தாற்கு அற்ற ம[ரி]ஆதி நடந்து பொதும்படியும் விளந்தைபற்று விளந்தையிலெ பூறு வம் முதல்ஆக நடந்துபொதுகிற நாலுகரையிலெ குண்டிக்காலிங்கராயன் என்கிற . . . .

3 கொற்றன் நெடுங்காலம்[ஆ]க நத்தம் விட்டுப்[பொ]னபடிஆலெ அந்தக்கரையிலெபா- திக்கரையும் அந்தக்கரைவிழுக்காட்டுக்கு உண்டு ஆ . . . . நொக்கின மரம் [கீழ்நொக்கின] கிணறும் இந்த ஊரில் நான்கு எல்லைக்கு உள்பட்ட நன்செய் புன்செய்யால் உண்டான பாதிக்கரைக்கு உண்டுஆன நிலமும் அநுபவித்து நன்மைத்- தி . . . .

4 [அ]ந்த ஊரவற்கு அற்[ற மரி]ஆதி அறுவகைக்கு . . . . றும்படியும் கற்பித்து விட்ட அளவுக்கு இந்த நின்றையத்திலெ ச . . . . கொண்டு . . . . யன உ

No. 529.

(*A.R. No.* 82 *of* 1892).

On the north and west walls of the same prakara.

உ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: உ ,திரு வளர் திரு . . . . [ய]ஙன் மணிப்பூணெனத்தாங் . . . லயத்[துயிர்]களை . . . . பெணி . . றுள் . . . .

---

[1] The word யாண்டு is expressed by a symbol.

2 துங்கஉறைபிலத்துடை . . . . மலேரும் விக்கலந்றங்னொடு வரிசிலே
. . . . [பதிரை] புக[த் து]ரதி . . . . வர் விட்ட
தாங்கரும் பெரு . . . .

3 ராசனே செற்றவங் சிரத்தினே . . . . [இ]ருகை[யன்] டெ[த]வி நாகலே-
யென்[னு] . . . .[ப]கைத்தெதிர் மூன்ரும் வி . . . .
கருதிப் டெ[பாரு]புனற் கூட . . . .

4 ணநென்றிவர் தம்பொடும் எண் . . . . ட்டு[த் த]ன் றுணேமன்நரு ஊா[னு]
. . . . [யை]க்கடகளிறென்[ரு]ற் [க]லகி [யடல்புரி கொசல
சிங்] . . . . தூசி வெ[ங்க]ளிற்றெடு . . . .

5 டிறல் மாரையஞிறற் பொத்த[ை] . . . .[முவெ]த்[தி]யென்ருர்த்
தடுது . . . . மதுவணநொட வி[ரி]த்த தலேயொ . . . . .

6 தொட நண்ணியவாஹவமல் . . . . ஙே விலக்கி வாகை கொண்ட . . . .
. . . . [ை]ரயும் பெரியும் மெகாட]ம்பரமு[ம் வெண்] . . . . . .

7 பாய்பரித்தொகெயொடு பறித்து[ச்] செயொளி விர[ஸிம்ஹ]ா[ஸ]ந[ம் ப]ார்கெ . . .
. . . . ல்தரு உலகமுழுதுடையாளெ . . . .
தத்துமாபுரவிக் கொத்[த]ம்பிவெ[ங]ணே வாரணேவணேகழற் . . . .

8 ழற் தென்நனே ஸ்ரீவல்லபன் ம[க]ன் சிறுவனே [மின்னவில் ம]ணிமு[டி விரகெ]சரி-
ை[ய] மதவரையொன்ரு [து] . . . . கிரை[யர்] குலம் [டெ]வர்பதிங்-
[டெ]தாடி மெல்கடல்விழு வ[ார]ணவருதியிற் . . . .

9 ளிற்றெடுங் கட்டிப் பண்ணுப்பிடியொடு மங்கவ ரிடு [தி]றை தஜ வெழுநிை[ர டெ]காண்டு
மீட்டுஞ் சூ[ழ்]புனற் டெ[கா] . . . . றல் வல்லியண்ணனேயும்
வஞ்சிப்பய[னே யும் பில்]கு மதக்களிற்று பிர . . . .

10 றச்சத்தியண்ணனேயுஞ் சஹுவிரூஹ பத்தியண்ணன் றன்னே யு மத்[தகு] தெமரு தெரி[ய]
ல் [வி]மன்றன் . . . . கரை றுளம்பரை காடவ[ர்*]
கொனே வங்கு . . . வைய்தும்பராஜ . . . .

11 . . . . [பு]தல்வரு ஊா[னும் முதகு [குடு]த்துை[ட]ஊ கூடலெய் களமெ-
நக் குறித்தக் கூடலில வாராதஞ்சிநர் மன்நவரல்லர் தன் பொர்ப்பெ[ரு]ம் ப[றி]ப்-
பி[ரட்]டாக வென்றி யாவ[ரு]மறிய

12 . . . . வாசகமு[ரை]த்தலுஞ் சி[ங்ை]தயு முகமு ஷிருப்புயமிரண்[டு மெ]-
ஜெழி லுகவையொ டிருமடங்கு டெ[ப]ாலியப் . . . . புகுஜு கரஜை-
யில் வல்லவர் கெ[ா]-

13 . . . . றுஞ்சித்[தி] . . . . . . த[ரி]த்தரி [மு]. . . . .
[இரட்டபா]டி எழரைஇலகூ(ல)மு முரட்டெ . . . . டி வெங்[கதி]
ப்புலியெ . . . . .

14 . . . . ழைக்கையிற் பிழைத்து உ . . . . [செ]ாரு
பலகையிற் பழு . . . .

15 . . . . ல்லெனச் சொல்லிப் பொ . . . . லேய . . . .
. . . . . . வத்திரனே . . . .

16 . . . . . . .கொதாவிரியிற்றன் பொதக நீ[ருண்ணக்]கலிங்கடெ . . . . . .
டஜப்பாலே உழ . . . .

17 . . . . [யா]தித்தற்கருளி இசை[கொ]டு . . . .
. . . . டைப்பூண்ட ஜயத்திருவொடு[ங் கங்கா]புரி புகுஜ[ரு] . . . . .
. . . [ரா]ஜாயிராஜங் ராஜரா[ஜ] . . . . . .

18 . . . . மன்[ன]வரடி[தொ] . . . . . . [ட்]டி[ய]ாழியுங்களமு[ங்]
கழற்றியா[ங்க]வர் வாழி[ய விர]தமு மாற்றிச் சூழிமஞ்செது வரம்பாகச் [செ]ங்கொ
. . . . வெதநீதி[யை விளப்ப] . . . .

19. . . . . யெ[ாடு] டெ[ம]ற்பவ . . . . [கி]ய கொராஜ[கெஸ]ரிவ
ஹராந உடையார் ஸ்ரீவீராராஜெநூதெவர்கு [யாண்]டு அஞ்சாவது உஉ கங்கைகொ
[ண்டசொழபுரத்து உ]டையார் கங்கைகொண்ட . . . .

20 . . . . ட்டது .. . . கிநால் வீரமெய் துணேயாகவுஙி
யாகமெ யணியா[க]வுஞ் செங்கொலொச்சிக் கருங்கலி கடிஞு கூடல்சங்கமத்[து ஆ
ஹ]வமல்[ல]னே யஞ்சுவித் . . . .

21 . . . . . . வாஹந . . . . . . ண்டு இரண்டா . . . . ல்லனே அஞ்
சுவித்து வெங்கைநாடு மிட்[டுக்]கொண்டு தந்நுடன் பிற[ஜ] முன்னெர் விரதமுடி
த்து விஜயஸிம்ஹாஸநத்து உலகமுழுதுடையாளொ-

22 . . . . [திருமஞ்]ச[னசாலை]யில் த . . . .
ஞ்சை . . . வவரையநாட்டு பிடகமான பிராஜகச்சருப்[பெதி]ம . . . . . .
. . முக்கா-

23 . . . . திருக் . . . . [கி]ழக்கும் இவ்வூரால் . . . . .
. . . . . . டமு . . . . . வையும் உட்படக் கங்கைகொண்டசொழபுரத்து
உ . . . . யர்க்கு வெ-

24 . . . . யற்கு யாண்டு . . . . [தெ]வதான . .
. . . . . . [ெ]மாழிகருளினாரென்று திருமஙிரஒ[லை ராஜெந்த்ர]சொ . . . .
. . . . . . நாட்டு மா-

25 . . . . . வ்லைக்காவு . . முருடை . . . . ல்லவரைய . . . . .
. . . . ட்டு வெண்ணுட்டுக் கெரளாஜகச்சருப்பெதிமங்கலத்து . . . .
. . . மதுராஜக-

26 வத்ஸா[யிர]ாஜனும் கொங்கன் கெங்கைகொ[ண்டசொழ]நான [பல்]லவராஜனும் ஒப்-
[பிட்]டுப் புகுஜ கெழ்வி . . . . [வித]ரணத்தாரான . . . . . .
வீரபத்திரன் தில்லைவிடங்கனுராக வில்லவராஜரும் உய்யக்கொ[ண்டார்]வள[நா-
ட்டு] பாம்புரநாட்டு ந-

27 . . . . ஆந்தையார்வெளான் வெண்[காடனுந ரா]ஜெந்த்ரவைராகரச்சொழரும்
அரையன் ராஜராஜனுரான . . . . [படியெ] ராஜாயிராஜ-
வளநாட்டுத் தகி . . . . ஞராயணச்சருப்பெதிமங்கலத்துச் சஙிரசெ-
கரபூஷணபட்டனுரான வீரராஜெந்த்ரவத்ஸாயிராஜரும் ராஜராஜப்பாண்டிநாட்டு

28 . . ராஜகவளநாட்டுவடதலைச்செம்பி[ல்]நாட்டுக் கொனுர்கொன் அழகியபாண்டிய-
நாரான ராஜராஜ[க்]குமணராஜரும் ராஜராஜவளநாட்டுக்கிழ்வெங்கைநாட்டுப் பெரு-
நல்[லூருடை]யார் ஆதித்தன் சொலையாரான ராஜராஜமுவெஜவெளாரும் க்ஷத்ரிய-
சிகாமணிவளநாட்டு திருநறையூர்நாட்டுப் பரகெசரிநல்லூர்

29 உடையார் குண[நிதி]அருமொழி . . . . . . வன் முவெஜவெளாரும் நித்தவிநொ-
தவளநாட்டுக் கிழார்க்கூற்றத்து . . . . ராஜெந்த்ரசொழ-
வளநாட்டுத் திருமுனைப்பாடி . . . . . . நாட்டுக்கொனுழார் கூத்தந் . .
. . . . . . விக்கிரமசிங்க முவெஜவெளாரும் ராஜெந்த்ரசொழவ-

30 ளநாட்டுத் திருமுனைப்பாடிப் பட்டான்பாக்கநாட்டு விக்கான்பாக்கமுடையார் கொற்றன்
சாத்தநாரான விக்கிரமசொழமுவெஜவெளாரும் க்ஷத்ரியசிகாமணிவளநாட்டு வெளா-
நாட்டுப் பெரும்பன்[று]ர்கிழவரான வீரராஜெந்த்ரத்தமிழதரயரும் பாண்டிகுலாசனி-
வளநாட்டுப் புறக்கிளியூர்நாட்டுப் பூலாங்குடையார் பூரன் ஆதித்த-

31 நாரான ராஜராஜெந்த்ரமுவெஜவெளாரும் நடுவிருக்கும் விஜயராஜெந்த்ரவளநாட்டுப்
புலியூர்நாட்டு வீரராஜெந்த்ரச்சருப்பெதிமங்கலத்து எமப்பெற்றூர்த் திருநிலகண்ட-
பட்டரும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டு விளைநாட்டு வீரராஜெந்த்ரச்சருப்பெதிமங்-
கலத்துக் கொட்டி அதிராத்திரராஜியாரும் விடையில் அதிகாரிகள் நம்பன் பகை-
யடக்கி-

32 யாந காடவராஜரும் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து ஆன்மூர்க்கொட்டத்துக் குமிழி-
நாட்டுப் பரத்தண்டலத்துச் சஙிரன் கிழவர் காமன் வெண்காடனுரான வீரராஜெந்த்ர-
முனையதரையரும் உய்யக்கொண்டார்வளநாட்டு அம்பர்நாட்டுப் பழையாறு-
கிழார் ஆமாத்தூர் சூற்றியாரான இரட்டபாடிகொண்டசொழமுவெஜவெளாரும்
ராஜா-

33 . . . . றக்கைநாட்டுக் கொண்ட . . . . . . ன் அத்தாணியாரான ஜனநாத-
முவெஜவெ[ளாரும் ராஜெ]ந்த்ரசொழவ . . . .
முவெஜவெ . . . . மசொழ[ளநாட்டு] . . . .
லூருடையார் பட்டாலகன் திருநீலகண்டநாரான ஆதித்தசூளாம-

34 . . . . வள[நாட்டு] அருமொழிதெவவளநாட்டு . . . . . ட்டும் கன்
றைக்காவுடையார் மாதெவன் காருயிலாரான கடாரங்கொண்டசொழமுவெ[ஜவெ-
ள]ாரும் விஜயராஜெந்த்ர . . . . நித்தவிநொ . . . . . .
. . ; . மதுராஜகமுவெஜவெளாரும் ராஜாயிராஜவளநாட்டுக் குறுக்-

35 . . . . ங்குடையார் குமரன் ஆடவல்[ல]ாரான ராஜமுவெஜவெளா-
ரும் உய்யக்கொண்டார்வளநாட்டு அம்பர்நாட்டு [ஜய]ங்கொண்டசொழநல்-
லூருடையார் காவ[தியு]லொகநாதனுரான கங்கை . . . . ளநாட்டு . . . .
. . . . அரை . . . . பாண்டிகுலாசனிவள-
நாட்டுச் சிற்றுயில் வ-

36 . . . . . . யில் உடையார் எறன் செல்வனான [கங்]கைகொண்டசொழப்பல்லவரையரும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டு விளநாட்டு அரசூருடையார் அறி . . ளன் கயில் . . . . டையார் வெ . . . . வீரசொழமு . . . . ப் புதுவூருடையார் அரையன் விநாசக-

37 . . . . . ஜராஜவிஜயபாலரும் நீடூர்கிழவர் வெங் . . . . . . ய பாதத்தாரான விக்கிரமநாராயணமூவெந்தவெ . . . அருமொழிதெவவளநாட்டு மங்கலநாட்டுச் சுரான்குடையார் வைகுந்தன் . . . . ஶிவாமணி . . . . நத்தும[ழு]வசெரிஉடை . . . . சொழநாரான . . . . மூப்பரையரும் உய்யக்கொண்டார்வளநாட்டு

38 . . . . . . ட்டு [விளத்தாழ்]மங்கலத்து மங்[க]லங்கிழார் . . . . ரான நிருபதிவாகரமூவெந்தவெளாரும் அருமொழிதெவவளநாட்டுச் செற்றூர்க்கூற்றத்து நல்லம்பர்உடையார் பொ . . . . ண்டாழ . . . . மூவெந்தவெளாரும் . . . . . . வளநாட்டுத் திருநறையூர்நா . . . . [மு]டையாரான வீரராஜெந்த்ரக் கச்சியூர்நாடாழ்வாரும் அதிராஜராஜவளநாட் -

39 . . . . ருடையார் மாதெவன் சாத்தநாரான [பா]ர்த்திவெந்த்ரவ்ரஹ்மாரயரும் அம்பல . . . . . வீரராஜெந்த்ரமூவெந்தவெளாரும் ராஜராஜப்ப . . . . ராநகவள . . . . பல்லவகுலாநகநல்லூரு-[டையார்] கூத்தன் சூற்றியாரான மனுகுல. . . . . . ளாரும் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துப் புலியூர்கொட்டத்து மாங்காட்டுநா -

40 . . . . . [ம]ங்கலங்கிழார் கடுங்கலி . . . திருவெங்கடத்தாரான ராஜமாணிக்கமூவெந்தவெளா[ரும்] அருமொழிதெவவளநாட்டுச் செற்றூர்க்கூற்றத்துக் கண்டியூர் உடையார் . . . . நாரான . . . . ண்டியமூவெந்தவெளாரும் நித்தவிநொதவளநாட்டுக் கிழார்க்கூற்றத்து வை . . . . . . டையார் வீராணவை மாணிக்கநாரான வீரரா[ஜெந்த்ர]மலையப்பிச்சொழரும் அரைய -

41 . . . . ,ம் ராஜராஜப்பாண்டிநாட்டு மிழலைக்கூற்றத்துக் கீழ்கூற்றுப் பொன்பற்றி உடை . . . கொன் அம்பலக்கூத்தநாரான ராஜவிஜ்ஜாதிரமூவெந்தவெளாரும் ராஜரா[ஜப் ப]ாண்டிநாட்டு முடிகொ[ண்ட் செ]ாழவளநாட்டுத் திருவழுதிவளநாட்டு புளிங்குடையாரான சொழகுல . . . . மூவெந்தவெளாரும் [க்ஷ]த்ரியஶிவாமணிவளநாட்டுப் பனையூர்நாட்டுச் சிறுகுடை -

42 . . . . ரான உதாரவிடங்கமூவெந்த[வெளா]ரும் இன்னாட்டுப்பனையூர்நாட்டு நெல்வெலிஉடைய . . . நக்கநாரான மும்மடிசொழவிழுப்பரையரும் நடுவிருக்கும் ராஜாதிராஜவளநாட்டுத் தனியூர் ஸ்ரீ[வீரநார]ாயணச்சருப்பெதிமங்கலத்து நாலூர் நாராயணபட்டரும் ராஜராஜப்பாண்டிநாட்டு ராஜெந்த்ரசொழவளநாட்டுச் சொழபாண்டியவளநாட்டுத் திருக்கொட்டி -

43 யூர்க் கரிப்புறத்து ஸ்ரீமாதவபட்டஸொமயாஜியாரும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டு வீரராஜெந்த்ரச்சருப்பெதிமங்கலத்து வங்கிப்புறத்து . . . பட்டரும் பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு ஆர்க்காட்டுக்கூற்றத்துக் கண்டியூர் ஶிவதெவபட்டரும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டு விளை[நாட்டு] வீரராஜெந்த்ரச்சருப்பெதிமங்கலத்து இருங்கண்டி வெண்காட [பட்டனும் ெ]மற்[படி]யூர் . . விதிபுறத்து நாரசி . . . . . ம்-[மெ]ற்படியூர் அட்டாம்புறத்து . . . . . ப்பட்ட

44 ரும் எவ புரவுவரிதிணைக்களத்துக் கண்காணி நித்தவிெ[ந]ாதவளநாட்டு ஆரு . . . கூற்றத்து விளத்தூர்கிழவன் நமி[ஞ]ாகன் அரங்கநான தானவிநொதமூவெந்தவெளானும் புரவுவரிதிணைக்களம் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துப் புலியூர்கொட்டத்து மாங்காட்டுநாட்டு ராஜ . . . . நி[ய]மங்கிழான் கூத்தஇராமநான பராக்கிரமசொழமு . . . . ரண் . . . கொண்டசொழவள . . . . சொனாட்டு . . . . இராம . .

45 . . . . வெந்தவெளானும் வரிப்பொத்தகம் விஜயராஜெந்த்ரவளநாட்டு ஆர்வலக்கூற்றத்து மதுக்கூருடையா னங்கிஜய்யாறநான வில்லவன்மூவெந்தவெளானும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டு விளைநாட்டுக் கொற்றமங்கலமுடையான் மாதெ . . . . வ்ரஹ்மாராயனும் வரியில்லிடு . . . . ஊருடையான் . . . . மூவிறைநாட்டு மு . . . . . .

46 . . . . [ஜெ]ந்த்ரவளநாட்டுப் புலையூர்வாட்கைச் சிங்களாந்தகநல்லூருடையான்
வெளான் சீராமனாதனும் வரிப்பொத்தகக்கணக்கு அதிராஜராஜவளநாட்டு ஆத்தி-
புலியூருடையான் மாதெவன் வெண்காடனு[ம் பட்]டோலை க்ஷத்ரிய வாமணிவள-
நாட்டுச் செற்றூர் . . . . ழிதெவவளநாட்டு மங்கலநாட்டு . .
. . . . சொழநான . . . . ரா . . . .
இராஜெந்த்ரச்ச . .

47 . . . . கூற்றத்துத் திங்களூருடையான் செநன் அறிவாளநான அழகிய-
சொழமிறைநாட்டு விழுப்பறையனும் பட்டோலை எழுதின பூட்சிபாட்டம் அதிராஜ-
ராஜவளநாட்டு . . . . . ப்பெர்க் கல்க்குடையான் கருணாகரன் திருவாலி . .
. . . . த்த புர[வுவரி திணை]க்களம் கல்யாணபுரங்கொண்ட . .
. . . . ன்குட்டெறன் . . . .

48 . . . . [மு]ன்னூற்றுநாற்பத்தாறிநால் வரியிலிட்டது யாண்டு ஐஞ்சாவது
நாள் இருநூற்றெழுபதினால் வீரமெ[துணை]யாகவுந்தியாகமெயணியாகவுஞ் செங்-
கொலொச்சிக் கருங்கலி கடிந்து [கூடல்]சங்கமத் தாஹவமல்லனை அஞ்சுவித்து . .
. . . . ட புறங் . . . . . வர் மாதெவியரொடு வஹ்ந . . . . .
. . . . . . களத்து ஆஹ[வம]ல்லனை . . . .

49 . . . . விரதமுடித்து விஜயஸிம்ஹாஸநத்து உலகமுழுதுடையாளொடும்
விற்றிருந்தருளிய கொராஜகெசரி[ப]ந்மராந உடையார் ஸ்ரீவீரராஜெந்த்ரதெவர் காஞ்சி-
புரத்துக் கொயிலினுள்ளால் திருமஞ்சனசாலையில் [ஸ்நாந]ம் பண்ணி எ . . . . .
. . . . . . ராஜ . . . . டையார்க்கு தெவதானமாக வரியில் . . . .
. . . . நாட்டு[த் திருத்த]வக்குடியும் . . . .

50 . . . . வன்குடியும் இன்நாட்டுத் திருவாலிநாட்டுப் பர[கெச]ரிபுரமும்
வீரராஜெந்த்ரவளநாட்டுப் பாச்சில்கூற்றத்துக் கீழ்ப்[ப]லாற்றுத் துறையூருமிந்நாட்டு
ஈங்கையூரும் இன்நாட்டுப் பணமங்கலமும் இன்[நாட்டுக்] காரமங்கலமும் இன்-
நாட்டுச் சாத்த . . . . டியும் இன்நா . . . . . வாரக்-
கூற்றத்து பரகெசரிநல்லூரும் இ[ன்நாட்டு] . . . . யும் இன்-
நாட்டு மாகாணி . . . . ட்டுப் பருவளநல்லூர் . . . .

51 . . . . . . ச்செம்புறைக்கண்டத்துச் சிறுசெம்புறை . . . த்தெவர்க்குத் தெவ-
தானமாய் வருகிறபடி பூர்வ்வதெசமுங் [கங்]கையுங் கடாரமுங் கொண்டருளிந ஐய-
யர்க்கு யாண்டு இருபத்துமுன்[றுவது]முதல் தவிர்ந்து இத்தெவர்க்குவெ[று]தெவ-
தா . . . . [ன்]நம்பர்நாட்டு மருத்துவக்குடி அ . . . . .
. . . .

52 திருமுற்றங்க . . . . துகளும் பறைச்செறியும் சுடுகாடு . . . . ங்கும் நிலம்
முக்காலெ இரண்டு மா அரைக்காணிஇந் கிழ்ஒருமாவரை முந்திரிகை நீக்கி இருபூ-
விளையும் நிலம் இருபத்தொன்பதெ . . . ன்மாவரை முந்திரிகையிந் கீழ்ஒருமாவின்
கிழ்முக்காநு . . . . புன்செய் நிலங் காலெ யரைமாவரைக்-
கா . . . . ரையெய் காணியரைக்கா . . . . . ணும் ஆக . .
. . . .

53 . . . . [ண்டுமா முக்காணிக் கிழ்அரையெய் இரண்டு மாக் காணி
அரைக்காணி] . . . முந்திரிகையிநால் நெல்லு இரண்டாயிரத்து தொ[ள்]ளாயி-
ரத்து அறுபத்தெழுகலநெ[ய்] தூணிப்பதக் கிருநாழியும் . . . நாட்டுக் கருப்பூர்
அளந்தபடி நிலம் அஞ்சரையெ . . . . அரையெய் அரைமா
அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழரையெ யொருமாவிநும் ஊர் நத்தமுங் குடியிருக்கை-
யும் . . . . . . ணு திருமூற்றமு . . . . த்தி

54 முன் . . . . . . ணியரைக்காணி கீழ் . . . . . . நிலம் நஞ்செய் . . . .
55 . . . . மாவும் . . முந்தி . . . . முன்றரை முந்திரிகைக் கீழ் . . .
56 . . . . யிலும் திருமுற்றங்கள் . . . .
57 . . . மாநிக்கி . . . . முரையெ யிரண்டு மாவும் . . . .
58 . . . . கிழ் முக்காணி . . . . ற்றுநாற்பத்தொந்
பதிந் கலனெ குறுணி நானாழியும் ராஜாயி . . . . யரைமாவ-
ரைக்கா -

59 . . . . முந்திரிகைக் கிழ்நாலுமாக்காணி . . . . காணியரை
மாவிநால் நெல் யிரண்டாயிரத்துத் தொளாயிரத்தைம்பத்தைஞ்கலநெய் . . .
. . . . . . [நாற்ப]த்தாறெ[ற]யரைமாவரைக்காணிக் கிழ் முன்-

60 . . . . ள்ளிவிளாகமும் [புக]ழி . . . . மா
வரையு மிவ்வூர் நிலத்தா . . ய பொன்மண்ணிவாய்க்க . . . அகப்பட்டு நிங்கு நில
. . . . ங்கு நில மாறெ யெழுமா வரைக்காணி முந்திரிகை

61 . . . . மாக்காணிக் கீழெட்டும . . . . நீ[ர்] நில
முப்பத்தொன்[பதரைஎ]ய மூன்று மாக்காணிய . . . ணிக் கிழ்முக்காலெய் நா .
. . . . முன்னூற்று நாற்பதிங் கழஞ்செ யெட்டு மஞ்சாடியு
மொன்-

62 . . . . ஊற்றுத்துறை . . . . பத்திரண் . . .
. . . . முக்காலெயரைக்காணி . . . . . கிழரையெ மூன்று மாக்காணிக் கிழ்
முக்கா . . . . முர் நத்தமுங் குடியிருக்கையுங் கிணறு-
தொட்டியுங் கொட்டகாரங் -

63 . . . . ண்மாணசெரியும் . . . . மிவ்வூர் நிலத்தை
ஊடறுத்துப் புறவூர்க்குப் பாயும் வாய்க்காலாலும் பிடாரி புன்னைச்செரிநங்கைஸ்ரீ
கொயிலு[தி]ருமுற்றமும் பிடாரி பொதுவகையுடையாள் ஸ்ரீகொயிலு திருமுற்றமுங்
காடுகொள் -

64 . . . . திருமுற்றமு மைய . . . . [குதிரை] வட்ட-
முடையாள் ஸ்ரீ . . . . [குளமுங்] கரையு மிவ்வூர்த் துர்க்கையார் கொயிலு-
திருமுற்றமுமெ . . கிடங்கும் காளாபிட . . . . . . முற்றமுமாய் நீங்கின நில
மூன்றெய் காணி அரைக்காணிக் கிழ்முக்காலெ இரண்டுமா முக்காணி அரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ்

65 . . . . யரைக்காணி மு[ந்]ரி . . . . க்கிழ்
முக்காலெ யரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழரையெ ஒருமாவரையி . . . .
. . . . . . காலெ ஒருமா . . . . . . வாயிரத்தெண்ணூற்றெண்பத்தெண்கல-
நெ . . . . . .

66 . . . . களந்தபடி நில நா . . . . மாவரைக்காணிக் கிழ்
. . . . அரையெ நிங்கு நில மிரண்டெகாலெ யரைமா நீர்நில
நாற்பத்திரண்டெய் முக்காலெ . . . . கிழரையிநால் நெல்லு
நாலா[யி]ரத்திருநூற்றொருபத்தெண்கலநெ எழுகுறுணியு [மின்நாட்டு]ம் . . .
. . . .

67 . . . . மளஃபடி நில நாற்ப . . . . மாவரை அரைக்காணி
முந்திரிகை . . . . . [ட்டு]மா முக்காணி [க் கிழ்]முக்காலெய் ஒருமாவிலு மூர்நத்-
[த]மு மஹாதெவர் ஸ்ரீகொயிலு திருமுற்றமு மிவ்வூருடறுத்துப் புறவூர்க்கு நிர்பாயும்
வாய்க்கால்களாலும் பிடாரிகொயிலு திருமுற்றமு முருணிக் குளமுங் கரையு மைய-
யங்கொயிலு திருமுற்றமுங் கொட்டாகாரமும் வெ -

68 ள்ளான் சுடுகாடும் பறைச் சுடு . . . . . . ரியு மிழச்செரி[யு*]மாய் நிங்கு நிலமெ
. . .ரையெ யிரண்டுமாக் காணி முந்திரிகைக் கிழரையெ ஒருமா வரைக்காணி முந்திரி-
கைக் கிழ்நாலு மா நிக்கி நில நாற்பதெய் முக்காலெய் முக்காணி முந்திரிகைக் கிழ்
முக்காலெ [யி]ருமாவரை முந்திரிகைக் கிழரையெ யிரண்டு மாவிநால் நெல்லு நாலா-
யிரத்தெழுபதி -

69 [ங்]கலநெய் குறுணி எழு . . . . கார்மறு நிலமளஃபடி நிலம் பதிநெ . . .
. . . . [மா]வரையின் கீழ்க்கா[ணி] முந்திரிகைக் கிழ்காணியரைமா
முந்திரிகைக் கீழரையெ யிரண்டுமாவிநால் நெல்லு ஆயிரத்தெண்பத்து முக்கலநெய்
ஐஞ்ஞாழியும் இன்நாட்டுச் சாத்தன்பாடி அளஃபடி நிலங் பத்தொன்பதெய் ஒருமா-
வரைக்காணி

70 முந்திரிகைக் கிழ்நாலுமா முக்காணி அரைக்கா . . . . எட்டுமாவும் ஊர்நத்தமும்
பறைச்செரியும் இவ்வூர்நிலத்தை ஊடறுத்து புறவூர்க்குப் பாயும் பைங்கெணி
வாய்க்காலுமாய் நிங்கும் நிலன் நாலுமாக் காணி அரைக்காணிக் கிழ் . . . . . .
. . . . முக்காணிக் கிழ் எட்டு . . . . காணிககிழ் எட்டு மாவின்
. . . .

71 ய் ஒருமா முக்காணிக் கிழ் மூன்றுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ்நாலுமாவிலும் ஊர்-
நத்தமும் ஈழச்செரியுங் கொட்டாகாரமும் பறைச்செரியுமாய் நிங்கும் நிலங் இருமா-
வரை முந்திரிகைக் கிழ்நாலுமா வரைக்காணிக் கிழ் முக்கா[லெ]ய் மும்மாவரை . . .
. . . . நாலுமாவரை . . . . இருமாவரை முந்திரிகை
க் கிழ் . . . .

72 ற்றத்துப் பரகெசரிநல்லூர் அளஃபடி நிலங் பதிநஞ்சரையெ காணியரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழரையெய் மும்மாவரை முந்திரிகைக் கிழரையெ யிரண்டுமாவிலும்
ஊரிருக்கை நிலங் ஒருமாவரையிங்க் கிழ் முக்காலெய் நாலுமாவரைக்காணி முந்திரிகைக்
கிழ் . . . . முக்[க்கா]லெய் ஒருமா . . . .
. . நிலன் முக்காணிக் கிழ் . . . .

73 கைக் கிழ்முக்காலெய் ஒருமா முந்திரிகைக் கி]ழ்[நா] . . . . நீங்கும் நிலன் முக்காலெய் நாலுமா வரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமொ முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமா நீக்கி [ஒரு] பூவினையு நிலன் பதினுலரையெய் ஒருமா வரைக்காணி முந்திரி . . . . யுங் கரி . . . . லன் அரைக் . . . .

74 தக்கிருநாழியும் இன்னாட்டு வெண்[பைக்குடி] . . . . . . ண்கொன்[குடி நில]ன் அளகபடி நிலங் ஐம்பதெய் எழுமாக்காணிக் கிழ்முக்காலெய் ஒரு மாவிலும் ஊடறுத்த நிலன் ஒன்றெய் நாலுமா முக்காணிக் கிழரையெய் ஒருமா வரைக்காணி . . . . எட்டுமொ . . . . டஙு நில . . . .

75 லு திருமுற்றமும் நிலன் மூன்றுமாவின் கிழரை . . . . . . இவ்வூர் உழ இடையர் இருக்குங் கிழைச்செரி நிலன் மூன்றுமா முக்காணி அரை[க்காணிக் கி]ழரையெ நாலுமா அரைக் கிழ் எட்டுமொவும் மெற்படியார்க்கு இருக்கிற . . . . வாயக்க . . . . நிலங் . . . .

76 லன நாற்பத்தெழெய் முக்காலெ யரைக்காணி முந்திரிகை[க் கிழ்]முக்காலெய் இரண்டு மாக் காணி யரைக் காணி முந்திரிகைக் கிழரையெய் [இரு] மாவும் பெருவளவாய்ப்படுகை நிலன் இருமாவரை முந்திரிகைக் கிழரையெய் இர[ண்டு] . . . . க்கிழ் முக்காலெய் . . . . ரைக்காணி . . . .

77 க் கிழ் எட்டு மாவிநால் நெல்லு நாலாயிரத்தெழுநூற்றெண்பத்து [நா]ற்கலனெய் இருதூணி [அ]றுநாழியும் இன்னாட்டு [மா]காணிகுடி அளகபடி நிலன் இருபத்துமூன்றரையெய் நாலுமா வரைக்காணிக் கிழ் . . . . காணிக் கிழ் எட்டு . . . . ய் மூன்று . . . . ங்காலெ அரைக்காணி . . . .

78 ளாபிடாரியார் ஸ்ரீகொயிலு திருமுற்றமும் நிலன் அரைமா முந்திரிகையும் இத்தெவர் தெவ . . மாய்த் தெங்கு மாவும் நின்ற [நில]ன் அரைமா முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெய் மாகாணி யரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமொவும் . . . . த்து நிர்பாயும் . . . . முக்காணிக் கிழ் . . . . [அ]ரைக்காணிக் கிழரை . . . . பறைச்செ . . . .

79 ணி முந்திரிகைக் கிழ் எட்டுமொ முக்காணிக் கிழ் முக்காலெய் ஒருமாவும் பறைச்சுடுகாடு நிலங் முந்திரிகைக்கிழ் எட்டுமொக் காணிக்கிழ்முக்கா[லெய்] ஒருமாவும் ஆக நீங்கும் நிலன் அரையெய் நாலுமாவின் கிழ் ஒன்பதின் மாவரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமா நீக்கி இ . . . . பதெய் ஒரு மா முக்கா[ணி மு]ந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெய் நாலுமாவரை . . . . மாவரையிங் கிழரையெய் மு . . . . தெங்கு மாவும் வாழையும் நின்ற . . . . . .

80 காணி யரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெய் மூன்றுமா முக்காணி யரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் ஆக நீங்கல் நீக்கி நிலங் இருபத்து மூன்றெய் மு[க்காணி]யரைக்காணிக் கிழரையெய் ஒருமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாவினல் நெல்லு இரண்டாயிரத்து முன்னூற்றொருபத்தைங்கலனெய் குறு[ணி ஒரு] நாழியு[ம்] . . . . . இப்பெருவுளநல்லூர்க் கண்டத்துக் கிழ்பாதிரி . . . . க்காணி முந்திரிகைக் கிழரை . . . . ரைக்கிழ் முக்காலெய் ஒருமாவிலும் ஊரிருக்கை நிலம்

81 யிரண்டு மாவிங் கிழ் முக்காலெய் நாலுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நான்மாவரையும் ஊர்க்களம் நிலங் அரைமா முந்திரிகைக் கிழ் நாலு [மாவும்] குளமுங் கரையும் நிலங் ஒருமாவரையும் பறைச்செரி நிலங் நாலு மா முக்காணியும் சுடுகாடு நிலங் ஒருமாவின் கிழ் மும்மாவரையிங் கிழ் ஆ[றுமாக் கா]ணி யரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் இவ்வூர் நிலத்த . . . . களால் நிலங் அரைக்காணிக் கி[ழ் எட்டு] . . . . . க்கு நீங்கும் நிலங் ஒன்றெய் இருமாவரையிங் கிழ் முக் . . . .

82 வரையெமுந்திரிகைக் கிழரையெய் இரண்டு மா நீக்கி இருபூவினையும் நிலங் இரண்டெய்முக்காணிக் கிழ் முக்காலெ யரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலினல் நெல்லு ஆயிரத்து இருநூற்றுக்கலமும் இன்னாட்டுச் செம்புரைக்க[ண்ட]த்துச் சிறு[ச]ம்புன[ற அ]ளகபடி நிலங் ஆறரையெய் மும்மாவரை முந்திரிகைக் கிழரையெ. . . . . . . வரைக்காணிக் கிழ் இரண்டு மாவின் கிழரையும் கொட்டகரம் நிலங் அ-

83 ரை[ர]மா வரைக்காணிக் கிழ்க்காலெ அரைக்காணிக் கிழரையெய் நாலுமாவும் இவ்வூர் மாதெவர் ஸ்ரீகொயிலு திருமுற்றமும் நிலங் காணி யரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழரை-யெய் மும்மாவரை முந்திரிகைக் கிழரையெ யிரண்டு மாவும் புறலூர்க்கு நிர்பாயும் வாய்க்கால்களா[ல் நிலம்] முக்காணிக் கிழ் முக்காலெய் ஒரு மாவும் வெள்ளாங் சுடுகாடு நிலங் க[ாணி] . . . . மாவும் பறைச்செரி நிலங் ஒரு மாவும் பறைச்சுடுகாடு நிலங்

84 முக்காணியும் . . . . நிலங் எழுமாக்காணிக்கிழ் எழுமாவரைக்காணி முந்திரிகைக்
கிழ் நாலுமா நீக்கி இருபூவிளையும் நிலங் ஐஞ்செய் முக்காலெய் ஒருமா முக்காணி
யரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழரையெ மூன்றுமா முக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்கா-
[லெய்] மூன்றுமாக் காணி யரைக்காணிக் கிழ் இரண்டு மா . . . . விளையும்
நிலங் ஒரு மாவரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாக் காணிக் கிழ்க்காலெய் . .
. . . . றுமாக்காணிக் கிழ் மும்மாவரை முந்திரிகைக் கிழ-

85 [ரை]யெயிர[ண்டு] . . . . . நீக்கி நிலங் ஆறெப் ஆறுமாக்காணி முந்திரிகைக் கிழ்
எழுமாவரை அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெய் ஒருமாவினால் நெல்லு அறு-
நூற்று முப்பத்திருகலமும் இவ்வூர்களாலெ . . . . மிந்பாட்டமும்
ஆற்றுப்பாட்ட . . . . யுமுட்பட [கெங்கை]கொண்டசொழபுரத்து
உடையார் கங்கைகொண் . . . . ரூவது முதல் இறுப்பதாகத்
தெவதாநம்

86 . . . . மொழிந்தருளினாரென்று திருமந்திரவோலை ராஜேந்த்ரப்-
பல்லவரையரெழுத்தினாலும் திருமந்திரவோலைநாயகம் வாணயிராஜரும் மதுராந்தகவ்ர-
[ஹ்மாயி]. . . . . ஒப்பிட்டுப்புகுந்த வெக. . . . .
. . . விட வி . . . . ரையனாட்டுப்பி . . . .
. . . த்துப்புரவுவரிதிணைக்களம் ராஜகு . .

87 . . . . . . மு[வெந்தவெ]ளானும் . . . . . டு அழகியசொழமிறைநாட்டு
விழுப்பரையனும் பட்டோலை எழுதின பூட்சிபாட்டம் பொக்கலக்குடையானும்
செழ்வி வரியிலிடுவி[த்த] . . . . யுமாத்தா . . . . ணு யாண்டு
ஐஞ்சாவது [நாள் முந்] . . . . லொச்சிக் கருங்கலி கடிந்து

88 . . . . ஞ்சுவித்து விக்கலனையுஞ் சிங்கணனையும் உடைபு-
றங்கண்டு மற்றவர்மாதெ[வி]யரொடு வஸ்துவாஹனங் கைக்கொண்டு இரண . . .
. . . . வெங்கைநாடு மிட்டுக் கொண்டு . . . .
. . . . . ள்ளால் திருமஞ்-

89 . . . . ாநின்று சொழமண்டல[த்து] தெவதாநமுள்ளிட்டு
இறையிலி குடுப்பந காணிக்கட[ன்] கிழ் இறையிலிகுடுத்து வருகின்றபடி கங்கை-
கொண் . . . . டயார் கங் . . . . யார்க்கு
தெவதானமாக வரியிலிடு கி[ர] . . . . ஞ் சிவாய்க்கூ-

90 . . . . படி . . . . ட்டு நெற்குப்பையும் ஜயங்கொண்டசொழவள-
நாட்டுத் திருவழுந்தூர்நாட்டுத் தெ . . [ரூ]ரும் இந்நாட்டுக் கூத்தனூரும் இந்நா-
ட்டுக் கழநிவா[யி]லும் இந்நாட்டு . . . . . குடி . . . . இந்த
. . . . [ளை]நாட்டுக் கடாரங்கொண் . . . . பாச்சில்கூ
. . . . ளாடியு-

91 . . . . யில் முதலாய் வருகிறபடி தவிர பூர்[வ]தெசமுங் கங்[கை*]-
யுங் கடாரமுங் கொண்டருளின ஐய்யற்கு ய[ா]ண்டு இருபத்துமூன்றாவது முதல்
தவிர்ந்து இவ்வூராளும் ஜயம் . . . . [த் திருவ]ழுந்தூர்நாட்டு . .
வந்த . . ணி மதுராந்தகமங்கலமு[ட்ப] . . . இவ்வூர்சநில் . . . . . .
. . . . புரநாட்டு இறை . . . . நஞ்செய் நா[மை] . .
. . . . ணிமுந்திரி. . . . . ந்திரிகை-

92 க் கீழ் முக்காலெயரை[க் காணி] முந்திரிகைக் கிழ் நான்மாவிலும் [ஊர்] நத்தமு நிலங்
இரண்டெய் இருமாவரையிந் கிழ் ஆறுமாவும் சுடுகாட்டால் நிலங் மாகாணிமுந்திரி-
கைக் . . . . க்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் குளக்கால் நில[ங்]காலும்
இவ்வூரை ஊடறுத்துப் [புறவூர்] . . . . ந்ஒன்றெய் நான் . .
. . . . மாவும் ஆக நீங்கும் . . . . ாக்காணி

93 . . . எட்டு மா நீக்கி இரு பூவிளையும் . . . . யரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ் ந . . . . யிரங் . . . . மூன்றுமா வரைக்காணி முந்திரி-
கைக் கிழ் நாலுமாவுஞ் சுற்று . . . . ரைக்காணி முந்திரிகைக்
கிழ் முக்காலெய் மூன்றுமாக்காணியரை-

94 . . . . . . கிழ் எட்டுமாவும் . . . . ந்திரிகைக் கிழ் நாலு
மாவினால் நெல் . . . . யிரத்துத் . . . . ஞ்சி-
வாய்க் குறுங்களம் அளந்தபடி நிலங் [எ]ண்பத்தெழெ முக் . . . .
. . ரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் அரையெய் ஒரு மா முக்காணிக் கிழ் முக்கா-

95 ஒம் ஊர்நத்தம் நில . . . . யெ மூன்றுமா முந்திரிகைக் கீழ் . . . . .
. . . . . முக்காலெ . . . . கைக் கீழ் . . . . .
க்காணி முந்திரிகைக் கீழ் [நாலு]மாவும் இவ்வூர் நிலங் . . . .
. . . ால் நிலன் [முக்காலெ] ஒ[ருமா] அரைக்காணி முந்திரிகைக் கீழ் நாலு

96 மா . . . க நீங்கு . . . . ஒருமா நீக்கி ஒருபூ விளையும் நிலங் எழுபத்தெ-
ட்டரையெய் அ[ை]ை . . . . க் கீழ் . . . .
மூன்றரை . . . . . . காணிக் கீழ் அரை . . . . ரிகைக் கீழ்
[அரை] . . . . த் தெங்கு ஞு . . . .
நிலன் முக்காலும்

97 ஆக நீங்கல் நீக்கி நில . . . . காலெ . . . [மு]க்காணி முந்திரி-
. . . . நெல்லு நாலா[யி]ரத்து ஐஞ்ஞூற்[று]க்க[லனெ] . . .
. . . . . [களம்] அளவுபடி . . . . மூன்று மாக்காணி முந்திரி-
கைக் கீழ் முக்காலெ இருமாவரை முந்திரி-

98 கைக் கீழ் அரையெ இரண்[டு ம]ாவிலும் [ஊ]ர்நத்த . . . . . இரண்டெ முந்திரி-
கைக் கீழ் முக்காெ . . . . காணிக் கீழ் முக்காெ[ல] ஒரு மாவு[ங்]
குளங்களால் நிலங் அரை[யெ மு] . . . . [முக்காணி] அரைக்காணி [முந்திரி]-
கைக் கீழ் . . . . கீழ் முக்காலெ ஒருமாவும் இவ்வூர் நிலத்த[ா] றுபொய்ப்
புறவூர்க்கு

99 நீர்பாயும் வாக்கால்களால் நிலங் ஒன்றெ மூன்றுமாக்காணி அரைக்க[ாணி] முந்திரிகைக் கீழ்
ஒன்பது மாவும் ஆக நீங்கு நிலங் மூன்றெ முக்காலெ இருமாவரையின் கீழ் அறுமா
. . . . . கைக் கீழ் அரை[ெ]ய இ[ர]ண் . . . ம் நீக்கி இருபூவிளையுங் நிலங்
பதினாலெ காலெ காணி முந்திரிகை-

100 க் கீழ் ஒருமாக் காணிக் கீழ் முக்காலெ ஒரு மாவும் [ஒருபூ வி]ளையுநிலங் இரு-
பத்த[ாறெ முக்காலெ ஒரு மா]மு . . . . எழு[மா]வரை
[முந்திரி] . . . . . . யெ இரண்டு . . . . ரைக்காணிக்
கீழ் [இ]ருமாவரை [முந்தி]ரிகைக் கீழ் . . . . .

101 இரண்டுமாவும் ஆக நீங்கல் நீக்கி நிலங் . . . . த்தஞ்செமூன்று
. . .

102 ஒருமா முக்காணிக் கீழ் முக்காலெய் ஒரு மாவிலும் ஊர்நத்தம் நிலங் எட்டு மாக்காணி ய-
ரைக்காணிக் கீழ் முக்காலெ இருமாவரை முந்திரிகெக் கீழ் அரையெய் இரண்டு
மாவும் குளங்களால் நிலங் [அ]றுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கீழ் நாலுமாவும் ஆக
நீங்கும் நிலங் அரையெ-

103 ய் நான்மாவரை அரைக்காணிக் கீழ் ஒருமாவரை முந்திரிகைக் கீழ் அரையெய் இரண்டு
மாவும் நீக்கி ஒரு பூவிளையு நிலங் முப்பத்தொன்றெய் முக்காலெய் இரண்டு மாவிங் கீழ்
அரையும் ஒரு பூவிளையும் [நிலங்] இரண்டரையெய் மாகாணி முந்திரிகைக் கீழ்
அரையெய்-

104 அரைக்காணி முந்திரிகைக் கீழ் நாலு மாவும் ஆக நீங்கல் நீக்கி நிலங் ஞற்பத்[தினா]லெய்
எட்டு மாக்காணி யரைக்காணிக் கீழ் அரைக்காணி முந்திரிகைக் கீழ் நாலு(மாவு)-
மாவினால் நெல்லு இரண்டாயிரத்து முந்நூற்றுக் கலமும் இந்நாட்டுத் திரைமூர் ந-

105—109 completely worn away.

110 . . . . முந்திரிகைக் கீழ் . . . .

111 . . . . லுமாமுக்காணி அரைக்காணியிலு . . . . முக்காணி . .
. . . .

112 ரை முந்திரிகைக் கீழ் அ[ரை]யெய் இரண்டு மா . . . . நிலங் மூன்றெ
. . . . முந்திரிகைக் கீழ் இரண்டு . . . . ணிக் கீழ் எட்டு

113 மாவும் ஆக நீங்கும் நிலங் ஆறெய் முக்காலெ மூன்றும் . . . . . . முந்திரிகைக் கீழ்
மும்மாவரையும் நீக்கி நிலங் நூற்றுமுப்பத்தாறெ . . . . . . வரை முந்திரிகைக்
கீழ் . . . . . . ரைக்காணியினால் நெல்லு-

114 [எ]ழாயிரத்தைஞ்ஞூற்றுக் கலமும் இந்நாட்டுக் கழநிவாயி . . . . படிநெல்லு நூற்-
றொருபத்தொன்பதெய் எட்டுமா முந்திரிகைக் கீழ் எழுமாவரை . . . . . . கீழ்
அரையெய் இரண்[டுமாவி]லும் ஊர்நத்தம் நிலங் நாலெ-

115 ய் முக்காலெய் இர[ண்]டு மாக்காணிக் கீழ் இரண்டு மாவும் குளங்களால் நிலங் இரண்-
டரையெய் நாலு மாவிங் கீழ் முக்காலெய் ஒரு மாவும இவ்வூர் நிலத்தா . . . .
. . . வூர்கள் பாயும் வா . . . . . .

116 ளால் நிலந் முக்கா[லெய் கா]ணி அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் ஆறு மாக்காணி யரைக்-
காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் ஆக நிங்கும் நிலந் எட்டெய் ஆறுமா முக்காணிக் கிழ் நா
. . . . கிழ் எட் . . . . . . [இ]ருபூ-

117 விளையும் நிலந் நாற்ப[த்தெ]ழுய் முக்காலெய் மாகாணி முந்திரிகைக் கிழ் ஆறு மாக்காணி
யரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் ஒருபூ விளையும் நிலந் அ[று]பத்துமுந்றெய் இரண்-
. . . . ணிக் கி[ழ்]

118 முக்காலெய் ஒரும . . . . ய நிலந் இரண்டுமா முக்காணி அரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாவும் [ஆக] நிங்[கல் நி]க்கி நிலந் நூற்றொரு[பத்]தொந்-
றெய் மாகாணி முந்திரிகைக் கிழ் . . . . கைக் கிழ்கா-

119 லு மாவிநால் நெ . . . . . . யிரத்து ஐஞ்ஞூ[ற்று]க்கலமும் இந்நாட்டுக் கொடந்-
குடி அ[ளந்த]படி நிலந் தொண்ணூற்றை[ஞ்செய்] . . . . . . [க் கிழ் அரை-
யெய்] . . வு . . . . முக்காலெ . . . .

120 ஒருமாவில் ம . . . . ஒந்றெய் மும்[மாவரை] அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ்
அரையெய் அரைமா மு[ந்திரிகைக் கிழ்] அரைபெ இ . . . .

121 ஒரு மா முக்காணி . . . . ஒருமாவுஞ் சுற்றி . . நிலந் [ஒ]ரு மாவும் இவ்வூரை
ஊடறுத்துப் பொந வாய்க்[கால்]களால் நி[லந் ஒ]ந்றெ முக்காலெ நால் . . .

122 மாவும் ஆக நீங் . . . . . . ஞ்செ எண்மாவரை அரைக்காணிக் கிழ் முந்றுமாக்-
காணி முந்திரிகைக் கிழ் எட்டு . . . . . . பூவிளையு நிலந் . . . .
க் கிழ் எ-

123 ட்டு மாவும் ஒரு பூ . . . . . நிலந் அறு[பத்]திரண்[டரை]யெ இருமாவரையிந் கிழ்
முக்காணி அரைக்காணி முந்திரிகை[க் கிழ்] . . . . . வும் புந்செய் நிலந் . . .
. . . . . நிக்கி

124 நிலந் எ[ண்]ப. . . . . யெ முக்காலெய் . . . . . . அரைக்காணிக்-
கிழ் ஒ[ந்]பதி மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு ம . . . . . . நெல்லு
நாலாயிர . . . . முமம்

125 மாவரையில் . . . . . முந்திரிகை . . . அரையெ இரண்டு மாவிலும் ஊர்-
நத்தம் நிலந் ஒன்றரையெய் இரண்டு [மா முக்காணி]முந்திரிகைக் கிழ் . . . . .
. . ரைக்கா-

126 ணிக் கிழ் அரைமாமு . . . . ண்டு மாவும் புறவூர்க்கு நிர் பாயும்
வா . . . . ங்கும் நிலந் நாலெய் காலெய் அரைமா[விந்] கிழ்
ஆறு மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மா நிக்கி

127 இரு பூவிளையும் . . . . . ப்பத் . . . . அரைக்காணி முந்திரி-
[கை]க் கிழ் ஒருமாவரை . . . . க்காலெய் [மாகா]ணி அரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ ஒரு மாவரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலு மாவு-

128 ம் புந்செய் நில . . . . காலெ . . . . . . கிழ் நாலு மாவும் [ஆடித் திங்கள்]
. . . . . லந் . . . . று மாவிந் கிழ் ஒருமாவரை அரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாவிநால் நெல்லு ஐய்பாயிரக்கல-

129 மும் இந்நாட்டு விளைநாட்டு . . . . ாழநல்லூர் அளந்தபடி . . .
நூற்றுத்தெ[ாண்ணூற்று] . . . . ரிகைக் கிழ் அரைமா வரைக்காணிக்
கிழ் எட்டுமாவி . . . த்தம் நிலந் நாலெ காணி அரைக்கா-

130 ணிக் கிழ் அரையெ இருமாவை . . . . . . க்காணிக் கிழ் அரையெய் இரண்டு
மாவும் . . . . . . இரண்டெ . . . . பதுமாவரை முந்திரிகை
. . . . ம் சுடுகாடு நிலந் மாகாணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமாவும்
புறவூர்களுக்கு நிர்-

131 பாயும் வாய்க்கால்களால் நிலந் இரண்டெய் எழுமாக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் அரையெய் .
. வரைக்கா . . . . கிழ் நாலுமாவும் ஆக [நிங்கு நிலந் எட்[டரை] .
. . . லுமா முந்திரிகைக் கிழ் முக்காணி அரைக்காணி முந்திரிகைக கிழ் ஆறு மாவும்
நிக்கி இருபூவிளையு-

132 ம் நிலந் அறுபதெய்முக்காலெய் இரண்டு மாக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் எட்டுமாக்காணிக்
கிழ் முக்க . . . . [மா]வும் இருபூவிளையும் நிலந்நூற்[றொரு]-
. . . . . லய் முக்காலெய் நாலுமா முக்காணி அரைக்காணி கிழ் நால்மாவரையிந்
கிழ் ஆறுமாக்காணி அரைக்கா-

133 ணிக் கிழ் எட்டு மாவும் புந்செய் நிலந் அஞ்செய் அறுமாவரை அரைக்காணிக் கிழ்
இருமாவரை முந்திரிகைக் கிழ் அரையெய் இரண்டு மாவுந் . . . தெங்கந்தொட்
. . . . . . இரண்டு மாக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாக்காணி அரைக்காணிக்
கிழ் எட்டு மாவும் ஆக நிங்கல் நிக்கி நிலந் நூற்று எ-

134 ண்பத்தொன்றெ ஆறும[ா அ]ரக்காணிக் கிழ் முக்காலெய் . . . . க்கிழ் இரண்டு
. . . . க்காணிக் கிழ் எட்டு . . . . நெல்லு
ஒன்பதினுயிரக்கலமும் இராஜாயிராஜவளநாட்டுக் குறுக்கைநாட்டுக் கொண்டல்
அளந்தபடி நிலங் ஐம்பத்து-

135 முன்றரையெய் . . . மாவரைக்காணிக் கிழ் மாகாணி அரைக்காணி கிழ் எட்டு
மாவிலும் ஊர்இருக்கையும் ஊருணிகுளமும் பிடாரிகொயிலும் சுடுகாடும் பறைச்-
செறியுமாய் நிங்கு நிலங் ஒன்றெய் எட்டுமா முக்காணி முந்திரிகை நிக்கி இருபூவிளை-
யும் நிலங் முப்பத்தொ-

136 ந்பதரையெய் மும்மாவரைக் கிழ் அரையெ மாகாணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும்
ஒருபூவிளை . . . . . . பங்நிரண்டெய் ஒங்பது மாக்காணிக் கிழ் அரையும் ஆக
நிங்கல் நிக்கி நிலங் ஐம்பத்திரண்டெய் இரண்டுமா முக்காணி முதிரிகைக் கிழ்
மாகாணி அரைக்காணி

137 க் கிழ் எட்டுமாவிநால் நெல்லு இரண்டாயிரத்து ஐஞ்னூற்றுக் கலமும் இங்காட்டு
வெண்ணையூர்நாட்டு ஓலெயான்மங்கலம் அளந்தபடி நிலங் தொண்ணூற்று நாலெய்
. . ஒங்பது மாவிங் கிழ் அரையெய் இர-

138 . . . . ஊர்இருக்கை நத்[தம் நி]லங் ஒன்றெ முன்று . . . இரண்டுமா
முதிரிகையும் இவ்வூர்த் திருவர[ணி]ஸ்வரத்து தெவர் ஸ்ரீகொயிலும . . . திருமுற்-
றமும் நிலங் அரைமாவிங் . . . . தெவர் திருநந்தவனம் . . . .
. . . . நந்தவன . . . .

139 . . . . க்காணிமு . . . . இவ்வூர்த் திருமெ
. . . . . முற்றமும் நிலங் அரைமா[வு]ம் இத்தெவ[ர் ந]ந்தவனம் நிலங் அரை-
மாவும் இவ்வூர்ப் பிடாரிகொயில் நிலங் அரைக்காணி முதிரிகைக் கிழ் முக்காலெய்
ஒருமா முக்காணி முதி . . . . செட்டை கொயிலும் . . . . .
. . ம் எட்டு மா . . . . ஊர்க்குளத் . . . .

140 . . . . ச் செரியும் . . . . . நிலங் இருமா[வரை]யிங் கிழ் முக்காலெய்
ஒருமாவும் இ[வ்வூர்]நிலத்தாறெய் பொக பஞ்சவங்மாதெவிப்பொரா[றில்] நிலங்
. . பது மாவும் . . . . நாட்டு . . . ஆதநூர்க்கு நீர்பாயும் . . . .
. . நாலும் நிலங் முக் . . . .

141 . . . . குடிநிலங் முக் . . . . மாக்காணிக்கீழ் முக்காலெய் ஞன்-
மா[வரை] முதிரிகை . . . . கி இருபூவிளையும் நிலங் எழுபதெ எட்டுமாக்கா-
ணி முதிரிகைக் கிழ் பூ . . . . [அறுமா] . . [க்காணி முதிரிகையும் ஒரு
பூவிளையும் நில] . . . . [கிழ்க்கா] . . . .
. . கையும் . . . தெங்கும் . . . . ம் இ[ஞ்]சியும் வி. . . . .

142 . . . . மஞ்சளும் இ[ஞ்சி]யும் நடல . . . . பட்டம் நிலங்
இர[ண்ட]ரையெய் இருமா[காணி அரைக்]காணி . . . . யரைக்காணி
. . . . கையும் . . . . பஞ்சவங்மா-
தெவி . . . .

143 . . . . லங் . . . . எழுமா முக்காணி [அரை]க்காணிக் கிழ்
. . . . . மாவும் . . . . யரைக்காணியும் ஆக புங்செய் நிலங் எ . . .
. . . . ரைக் கிழ் . . . . ல் நெல்லு . . . . . .
. . .

144 . . . பற்றுசெ . . . . காணி முதிரிகைக் கிழ் ஒன் . . . மா
மு[க்காணி அ]ரைக்காணி முக்காலெய் ஒருமாவிலும் ஊர் . . . .
வரை . . . .

145 ஒருமாவும் . . . . தெவர் ஸ்ரீகொயி[லும்] திருமுற்றமும்
நிலங் கா[ணியரை]ரக்காணி முதிரி[கை]யும் அ . . . .

146 க்காலெய் ஒருமா . . . . ஸ்ரீஸபாநத்து[க்]கு ஆற்றளவும்
. . . . தூர் வடமெஹயா . . . .

147 . . டரையெ இரண்டு . . . . [கா]ணிக் கிழ் இரண்டுமாக் காணி
அரைக்கா[ணி மு]ந்திரிகைக் கிழ் ஆறு[மாவும் நிக்கி இருபூ விளையும் . . . . .
. . . . . .

148 ணியும் இட . . . . றட்டினென் விச்ச . அகையாறு வரம்பறையாய்ப்
பயிர்செய்யாதெய் கிட[ந] நிலமும் மணல் ம . . . . யும்
ஒருமாவு . . . நீங்கல் நீக்கின நில . . . .

149 இங்நாட்டு வா . . . . லங் நா[ற்]பத்துநாலெ எட்டுமாக்காணி
க்கீழ் அரையெ இரண்டுமா முக்கா[ணி] அரைக்காணிக்கீழ் . . . . . .
. . . . . ண்டுமாவும் இன் நிலங் இரண்டுமா[வரை]க்காணி முந்திரிகைக் கிழ் . . .
. . . . பறைச்செரி நிலங் . . . . க்கிழ் அ . .

150 ரையெ இரண்டு மாவும் இவ்வூர் ஆற்றுக்குலை உடைஞு எரியாய் நிர்கொ[ப்]பாய் நின்ற
நிலந் அரையெ மூன்றுமா முக்காணியும் ஆக நிங்கும் நிலந் மாகாணிக் கிழ் ஒருபது
மாவரெ முந்திரிகைக் கிழ் அரையெ இரண்டுமாவு[ம் நீ]க்கி இருபூ விளையும் நிலந்
பதிநெட்டரையெ இரண்டுமாவரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் ஒன்பது மாவரைக்கா-
ணிக் கிழ்நாலுமாவும் ஒருபூ விளையும் நிலந் மூந்றெ நாலுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக்
கிழ் முக்காலெ-

151 . . றுமா முக்காணிக் கிழ் முக்காலெய் நாலுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலு
மாவும் மஞ்சள் தெ[ாட்ட]ம் நிலந் ஒன்[றெ எட்டு] மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ்
முக்காலெ நாலுமா வரைக்க[ாணி]க் கிழ் நாலு மாவும் ஊர்நத்தத்து [கரிணையும்]
வழுதலையும் நடலாந் தொட்டம் நிலந் இரண்டுமா முக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்-
காலெ மூன்றுமாக்காணி அரை . . . . மாவும் புந்செய் நிலந் எ-

152 . . . . ந்மாவரை அரைக்காணி மு[ந்திரிகைக் கிழ்]ஆறுமா முக்காணிக்கிழ் அரையெ
ஒருமா இரண்டுமா முக்காணிக் கிழ் முக்காலெ ஒருமாவும் கரிகாலக்கரைக்குத் தெற்கு
அகையாறு புந்செய் நிலந் . . . [லெ ஒரு மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ்] ஆறு
மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு . . . . அரைக்
காணி [மு]ந்தி[ரிகைக்] கிழ் நாலு மாவும் . . . . . . நாற்பத்து மூன்றெ
எழுமா[ா]-

153 . . . . கிழ் மூன்றுமா . . . . ஒருமாவி[ந]ால் நெல்லு
இரண்டாயிரத்து [நாற்]பதிந் கலமும் ஜயங்கொண்டசொழவளநாட்டுத் திருவழுந்-
தூர்நா . . . நர்காணி . . . . வரைமுக்

154 . . . . லெ ஒரு . . . . மு[க்கா]லெ ஒருமாவும் [குளங்-
களால் நிலந்] . . . . . . யெ இரண்டு மாக்காணிக் கிழ் மூன்றுமா வரைக்காணி
முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாவும் . . . . [முந்தி]ரிகைக்கி[ழ்]-

155 . . . . வ்ம் ஆ[க] . . . . எழுமாவரைக்காணி . . . .
. . மாக்காணிக்கிழ் நா[லும]ாவும் நிக்கி நிலந் நூற்று இருபத்திரண்டரையெய்
ஒருமா முக்காணி . . . . [கங்கை]கொண்டசொழ-

156 . . . . ஸ்ராமுடையார்க்கு . . . . வடுவல்டெசமுங்
கங்கை[யு]ங் கடாரமுங் கொண்டரிளிந ஐய்யற்கு யா . . . .
. ரையர் எழுபதிநாலு[ம்] திருமந்திரவொலை நாயகம் வழு-

157 . . . . [ெ]கழ்விப்படி மெல்வரியிலிட வீரசொழமண்டலத்து முஞ்சை
. . . . ஐம்பத்துநால்வந் ராஜெந்த்ர-

158 . . . . ணி முவெந்தவெளாநும் . . . . வரியி[லி]டு ரா[ஜெந்திர
சொழ]வளநாட்டு மிறைக்கூற்றத்து திஙகளூருடையாந் செந் . . . .
. . பொக்க . . . . பொக்க . . . . இடுவித்த புரவுவரி திணைக்கள-

159 . . . . டசொழவளநாட்டு முடிச்சொழ[நா]ட்டுப் பூ[சங்குடி]ப் பூசங்குடை-
யாந் குட்டெற[ந்] இராமநாந நிருபம் . . . முவெந்த[வெளாநு]ம் இருந்து
யாண்டு ஐஞ்சாவது நாள் மூந்நூற்று நாற்பத்தாறிநால் வரியில் இட்டது||—
யாண்டு ஐஞ்சாவது [நாள்] இருநூற்று எழுபதி[நால] வீரமெ துணையாகவும்
தியாகமெ அணியாகவுஞ் செங்கொ-

160 லொச்சிக் [கருங்]கலி கடிஞு [கூடல்]சங்கமத் தாஹவமல்லனை அஞ்சுவித்து விக்கலனை-
யுஞ் சிங்களனையும் . . . . மற்றவ . . . . ரொடு
வல்லவாஹநம் கைக்[கொண்டு இரண்டா]ம் விசையிநுங் குறித்த களத்து ஆஹவமல்-
லனை அஞ்சுவித்து [வெ]ங்கைநாடு மிட்டு[க்கொண்டு தந்நுடந்] பிறந்த முந்நவர்
விரதமுடித்து விரஸிம்ஹாஸநத்து உலகமுழுது-

161 டையாளொடும் விற்றிருந்தருளின கொவிரா[ஜகெசரிபந்மரான] உடையார் வி[ர]ாஜெந்த்ர
தெவர் காஞ்சிபுரத்துக் கொயிலி . . . . ண கூலை . . . .

162 றாய் வருகின்றபடி வடுவல்டெசமுங் கங்கை . . . . ஐய்யற்கு
யாண்டு இருபத்து[நாலா]வது . . . . குடுத்தமையில் . . .
. . . அளந்தபடி . . . .

163 ணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் ஊர் ந . . . . க்காணி முந்திரிகைய்
இவ்வூர் நில . . . . . டை . . . .

164 கணையும் மாவும் தெங்கும் பலாவும் ஊ . . . . நிலந் எழுமாவரை முந்திரிகைக்
கிழ் . . . . பதிந்மூன்றெ . . . ஒரு மாவரைக்காணிக்க . . . . ருமா
முக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்காணி . . . . . . ஒ-

165 ருமாவிநால் நெல்லு தொள்ளாயிரத்து நாற்பத்து . . . . புடவை உட
படக் கங்கை கொண்டசொழபுரத்து

166 உடையார் கங்கைகொண்டசொழஈஸ்வரமுடையாற்கு . . . . ங்
கங்கையும் கடாரமுங் கொண்டரு . . . . பத்து நாலாவது முதல்
இறுப்பதாக தெவதானஸ்ரூஹ்தெய இறையிலியாக வரியிலிட -

167 த் திருவாய்மொழிந்தருளிநாரென்று திருமந்திரவொலெ . . . .
ராஜெந்த்ரப்பல்லவரையன் எழுத்திநாலும் ஓலெநாயகம் வாணதிராஜநும் மதுராந்தக-
ஸ்ரூஹ்மாயிராஜரும் பல்லவராஜநும் ஒப்பிட்டுப் புகு-

168 ஞ கெழ்விப்படியெ வரியிலிட விரசொழமண்டலத்து முஞ்ஞைவல்ல . . . . . .
நாட்டுப் பிடகமாந பிராந்தகச்சதுர்வெதிமங்கலத்து தெவர்க்குத் தெவதாநமாக வரி-
யிலிட்டபடியும் புர[வு]வரிதிணைக்களம் மெற்படியார்களும்

169 . . . . வரிப்பொத்தகக்கணக்கு அத்திபுலியூருடையாநும் வரியிலிட்ட
புரவு[வரிதிணைக்]களத்து [விச]க்கணக்கு [கிழ்]க்கணக்கு நாவலூருடையான் மங்ம-
நாயகந் சங்கநும பட்டொலெ எழுதிந புரவுவரிதிணைக்களமு[ம்*] முகவெட்டி
அருமொழிதெவவளநாட்டுச் செ . . . . செல்லூருடைய . . . . . .
த்ததும் . . . . . . வரியிலிடுவித்[த] புரவுவ . . . . த-
வெளாநும் இருந்து யாண்டு ஐஞ்சாவது நாள் முந்நூற்று நாற்ப-

170 த்தெட்டிநால் வரியிலிட்டது கங்கைகொண்டசொழபுரத்து உடையார் கங்கைகொண்ட-
சொழஈஸ்வரமுடையார் தெவதாநம் கெரளாந்தகவளநாட்டு உறையூர்க்கூற்றத்துக்
கருப்பூ . . . . வாற்க்குத் தெவதாநமாகப் புகுந்த கெழ்வி
வரியிலிட் . . . . சாவது நாள் இரு[நூற்றெ]ழுபதிநால் வி[ரமெ
து]ணையாகவும் தியாக . . . . ங்கலிகடிந்து கூடல்சங்கமத்து
ஆஹவமல்லனை ஐஞ்சுவித்து

171 [விக்]கலனையும் சிங்கணனையும் உடைபுறங்கண்டு மற்றவந் மாதெவியரொடு
வஸ்துவாஹநங் கைக்கொண்டு இரண்டாம் விசையும் குறித்த களத்து ஆஹவமல்லந்
. . . . தந்நுடந் பிறந்த மூந்நவர் விரதமுடித்து விஜய-
[ஸிංஹாத]நத்து உலகமுழுதுடையாளொ[டும்] விற்றிருந்தருளிய [கொ]ராஜ-
கெஸரிபந்மராந உடை . . . . [யெ]காயிலிந் உள்ளால் திருமஞ்சண
சாலெயில் தாநம் பண்ணி எழுந்தருளாநி-

172 ன்று சொழமண்டலத்துத் தெவதாநமுள்ளிட்டு இறையிலி குடுப்பன காணிக்கடந் கிழ்
இறையிலி குடுத்துவருகின்றபடி கங்கைகொண் . . . .
யார்க்குத் தெவதாநங் குடுக்கிற ஊர்களுக்குத் த[வி]ந்து [கெரள]ாந்தகவளநாட்டு
உறையூர்[க்கூற்றத்]துக் கருப்பூரும் இ[ந்நா]ட்டு வயலூரும் வெள்ளாங்வகையில்
. . . . வடுஇவ்[லி]ஷெலமுங் கங்கையுங் கடாரமுங் கொண்டருளின
அய்யர்க்கு யாண்டு இரு-

173 பத்துநாலாவதுமுதல் தவிர்ந்து இவ்வூர்களில் இந்நாட்டுக் கருப்பூர் அளந்தபடி நிலந்
இருநூற்று ஐம்பதரையெ நாந்மாவரை அ . . . . எட்டுமா
முக்காணிக் கிழ் முக்காலெ ஒரு மாவும் குளங்களும் கரையும் நிலந் அ[ரைமா மு]ந்தி-
ரிகைக் கிழ் மு[க்காலெ]ல அரைக்காணி முந்திரிகைக்கிழ் நா . . . .
. . . கைகளில் ஊர்நத்தமும் நிலந் இரண்டரையெ நாலுமாக் காணி முந்திரிகை-
க் கி-

174 [ழ்] எழுமாவரை அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலு[மா]வும் இவ்வூர்த் திருவகத்தி-
ஈஸ்வரமுடைய மாதெவர் கொயிலு . . . . அரைக்காணிக் கிழ்
எட்டுமாவும் ஐய்யந் கொயிலு[ந்] திருமுற்றமும் நில . . . ந் கிழ் ஆறுமா[க் காணி]
அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் பிடாரி . . . . ற்றமும் நிலந்
ஒருமாவரையின் கிழ் அரையெ ஒரு மாக்காணி அரைக்காணி-

175 க் கிழ் எட்டு மாவும் காடுகாள்கொயில் நிலந் காணி அரைக்காணிக் கிழ் அரையெ காணி
அரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமாவும் கம்மா . . . . முக்காலெ
இருமாவரை முந்தி[ரி*]கைக் கிழ் அரையெ இரண்[டுமாவு]ம் ஆக நிங்கும்
நி . . . . றரையெ காணி முந்திரிகைக் கிழ் முநறு . . . .
. . . டுமாவும் நிக்கி இருபூ விளையும் நிலந் இருநூற்று நாற்பத்தஞ்செ எட்டுமாவ-

176 ரைக்காணிக் கிழ் ஒருமா முக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவு[ம் எ]ள்ளும் பயறும்
விச்சலாம் நிலந் ஒன்றெ முக்காலெ ஒருமாவரை . . . .
முந்திரிகைக் கிழ் முக்கா . . . . மாக்காணிக் கிழ் . . . . லெ ஒருமா-
விநால் நெல்லு இருபத்து . . . . ஞ் ஞூற்றெண்பத்தைங்கலநெ இரு-
தூணிக் குறுணி அறுநாழியும் இந்நாட்டு வயலூர் அளந்த-

177 படி நிலங் இருநூற்றொன்றெ முக்காலெ நாலுமாக்காணிக் கிழ் நாலு மாவும் இதில் மது-
ராந்த[க] . . . . . தந்நாற்றங்[க]ரைக்கும் . . . . டறத்துப் . .
. . . . ந்நாற் . . . . யும் நிர்கொண் . . . . . நிலங் பதிநொன்றெ
ஆறுமா வரைக்காணி[க் கிழ்] எட்டு மாவும் ஊர்நத்தம் நிலங் இரண்டரையெ இரண்டு
மாவிந் கிழ் எட்டுமாவும் இவ்வூர் நிலத்தை

178 ஊடறுத்துப் பொந வாய்க்காலால் நிலங் அரையெ . . . . யும்
இவ்[வூர்] திருநார . . . . தவி . த்த . மாகாணி முஞ்திரிகைக் கிழ்
முக்காலெ யரைக்காணி முஞ்திரிகைக் கிழ் நாலு மாவும் இவ்வூர்த் திருக்கற்றளி
மாதெவர் ஸ்ரீகொயிலும் திருமுற்றமும்

179 நிலங் ஒரு மா முஞ்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ முன்று[மாக் காணி அ]ரைக்காணிக் காணிக் கிழ்
எட்டு மாவும் இத்தெவர் திரு[நந்]தவன நிலங் . . . . ரிது
தெவற் . . . . மாதெவா ஸ்ரீகொயிலும் திருமுற்றமும் நிலங் அரைமா-
வரைக்காணிக் கிழ் ஒரு மாவரை முஞ்திரிகைக் கிழ் அரையெ இரண்டு மாவும் இத்தெவர்
திருநந்தவநம் நி-

180 லங் அரைக்காணிக் கிழ் முக்காலெ இருமாவரை முஞ்திரிகைக் கிழ் அரையெ இரண்டு
மாவும் ஐய்யன் கொயிலும் திருமுற்றமும் . . . . முக்காலெ
ந[ான்மா வ]ரைக்காணிக் கிழ் நாலு மாவும் இவ்வூர் பிடாரி இளம்புளிநங்கை ஸ்ரீகொ-
யிலும் திருமுற்றமும் நிலங் அரைக்காணி முந்தி[ரி*]கைக் கிழ் எழுமா வரைக்காணி

181 முந்திரிகைக் கிழ் நாலு மாவும் இத்தெவர் நஷவநம் நிலங் காணிக் கி[ழ் எட்டு]மாவும்
இவ்வூர்ப் பிடாகை ஊர்நத்தம் நிலங் ஒன்றெ முன்றுமா வரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ்
அரையெ நாலு மாவும் பறைச்செரி நிலங் எழுமா முக்காணி அரைக்காணி முந்திரி-
கைக் கிழ் முக்காலெ முன்று மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் பள்ளி-
ஸ்ரீகொயில் நிலங் காணிக் கிழ் முன்றுமா அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலு மாவும்
தாநசாலெ நிலங் ஒருமா முந்திரி-

182 கைக் கிழ்க்காலெ அரைமா முந்திரிகைக் கிழ் அரையெ இரண்டு மாவும் நஷவநம்
நிலங் ஒருமா முக்காணிக் கிழ் எழுமாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் ஆக
நிங்கும் நிலங் பதிநெ[ழு] முன்றுமாவிந் கிழ் அரையெ முக்காணியிந் கிழ் முக்காலெ
ஒருமா நீக்கி கமுகதொட்டம் நிலங் ஒந்றெ ஒம்பது மா முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ
முந்று மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டு மாவும் இருபூவிளையும் நிலங் நூற்றறு-
பத்தொன்றெ முக்காலெ இரண்டுமா முக்காணிக் கிழ் முக்காலெ மும்மாவரையிந் கிழ்
அரை-

183 யெ இரண்டு மாவும் கா . . யும் மஞ்சளும் விளையும் நிலங் ஒந்றெ . . . . . .
க்காணி அரைக்காணி முஞ்திரிகைக் கிழ் எழுமா வரை[க்காணி முஞ்திரிகைக் கிழ்] நாலு
மாவும் மாந்தொட்ட நிலங் முக்காலெ அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் எட்டு மாவரைக்-
[காணி] மு(ந்)ஞி[ரி*]கைக் கிழ் நாலுமாவுஞ் சுற்றுத்தெங்கு . . . கொடித் தொட்டங்
நிலங் முன்றுமா அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் நாலுமாவும் வரகு விளையு நிலங்
நாலெ முக்காலெ ஒருமா முக்காணி அரைக்காணி முஞ்திரிகைக் கிழ் . . . . . .
. . . . முந்திரிகைக் கிழ் நாலு-

184 மாவும் எள்ளு விளை . . . . . . நாலரையெ முந்று மாக்காணிக் கிழ்க்காலும் கரு-
ணியும் வழுதலையும் வி[ளையும்] நிலங் ஒம்பதுமா முக் . . . . . . முந்திரிகைக் கிழ்
அரையெ ஒருமாவரை மு . . . . . . அரையெ இரண்டு மாவும் . . . . .
தொட்டம் நிலங் காணி அரைக்காணி முந்திரிகைக் கி[ழ் மு]க்காலெ ஒரு மாவும் ஆக
நிங்கல் நிக்கி நிலங் நூற்றெண்பத்துநாலெ முக்காலெ ஒருமா வரைக்காணி முந்திரி-
கைக் கிழ் அரையெ முந்றுமா வரை[க்கா]ணி முந்தி[ரிகைக்] . . . .
மாவிநால் நெல்லுப் பதிநாறு-

185 யிரத்து தொளாயிரத்து . . . . . கலநெ [பதக்]கெழுநாழியும் இ . . . . . . கழ-
ஞ்சும் . . . . [மூ]ம் ஆ[ற்று] . . . . ப்புடவையு முட்படக் கங்கை-
கொண்டசொ . . . . . . க்க[ங்கைகொ]காண்டசொ[ழசு]ஜூரமுடை[யார்]க்கு
வெண்டு[ந் நி]வந்தங்களுக்கு . . . . கங்கையுங் கடாரமுங் கொண்-
டருளிந ஐய்யற்க்கு யாண்டு இருபத்துநாலாவதுமுதல் இறுப்பதாக தெவதாநஇறை-
யிலி இட்டுக் குடுக்க . . . . ரு மந்திரவொலை ரா-

186 ஜெந்திரப்பல்லவரையந் . . . . திருமந்திரவொலை . . . .
ஜாயிராஜ . . . . றும் ஒப்பிட்டுப் புகுந கெழ்விப்படியெ . . . . . .
லவரையநாட்டுப் பிடா . . . . வரியிலிட்ட எவற்ப்படியும்
புரவுவரிதிணைக்களம் மெற்படியர்களும் வாசித்த வரிப்பொத்தகக்கணக்கு[று]த்த
. . . . புரவுவரிதிணைக்களத்து வி-

187 சகணக்குக் கிழ்க்கணக்கு பன் . . . . . யன் சிங்கறும் பட்டொலை எழு . . . . . .
. . . . . . த்ததும் கெழ்வி வரியிலிடுவித்த புரவுவரி திணைக்களம் [நி]ருப மாத்தாண்-
. . . . காற்ப்பதிநால் வரி[யிலிட்டபடி யாண்]டு ஐ[ஞ்ச]ாவது
நாள் இருநூற்றெழுபதிநால் விரமெ துணையாகவுந் தியாகமெ அணியாகவுஞ் செங்-
கொலொச்சி கருங்கவி . . . . மல்லனை ஐஞ்சுவி-

188 த்து விக்கலனையுஞ் சிங்கணனையும் உடைபுறங்கண்டு . . . . மற்ற-
வன் . . . . ரொடு வஸ்துவாஹநங் கைக்கொண்டு இரண்டாமிசையுங்
குறித்த களத்து ஆஹவ . . . . தந்நுடந் பிறந்த [மூந்]நவர் விரதமுடித்து
விஜையஸிங்காஸநத்து உலகமுழுதுடையாளொடும் விற்றிருந்தருளிந கொவிராஜ-
கெஸரிவந்மராந . . . . காஞ்சிபுரத்துக்

189 கொயிலிந் உள்ளால் திருமஞ்சணசாலையில் தாநம்பண்ணிக்குடுத்த . . . . . .
ங்கை[கொ]ண்[ட] சொழபுரத்து உடையார் கங்கைகொண்டசொழஈஸ்வரமுடையார்
. . . . . . ணையூர்ந . . . . யாந மங்கலம் மு . . . . . . ற்கட்டிந
நெல்மவி மெல்படிக்குடையாந் ஐய்யந் பட்டாலகநாந பராக்கிரமகெசரி மூவெந்த-
வெளாந் கல்யாணபுரமும் கொல்லாபுரமுந் [கொண்ட]ரு. . . . .
அண்ணர்க்கு யாண்டு

190 இருபத்தாறுவதுமுதல் பற்றெற்றிந நெல்லு நாநூற்றுக்கலமும் [கல்யாணபுரமுங்
கொல்லாபுரமுங் கொண்டரு]ளி ஆனைமெல்த் துஞ்சிந அ[ண்ண]ர்க்கு யாண்டு இரு-
[பத்தாறுவது] . . . . தெவர்க்கு வெ[ண்டு]ம் நிவந்தங்களுக்கு கல்வி-
யாணபுரமுங் கொல்லாபுரமுங் கொண்டருளி ஆனைமெல்த் துஞ்சிந அண்ணர்க்கு
யாண்டு இருபத்தாறுவதுமுத விறுப்பதாக வரியிலிடத் திருவாய்[மொ]ழிந்தரு-
. . . . திரவொலை ராஜெந்த்ரப்ப-

191 ல்லவரையந் எழுத்திநாலும் திருமந்திர[வொலைநாய]கம் வ[ாண] . . . . . .
யும் ஒப்பிட்டுப் புகுந்த கெ[ழ்விப்படி]யெ வரியிலிட்ட இ . . . . மூஞ்-
ஞை வல்லரையர்நாட்டுப் பிடமாந பிராந்தகச்சதுவெதிமங்கலம் வரியிலி[ட்ட] எவ-
ற்ப்படியும் புரவுவரி திணைக்கள மெற்ப்படியார்களும் வாசித்து வரிப்பொத்தகக்-
கணக்கு அத்திபுலியூருடைய[ாநு]ம் வரியிலிட்ட [புர]வுவரி திணைக்களத்து விசகண-

192 . . . . கணக்கு பன்மநாமந் . . . . வெட்டி
க்கொணல் ஆதித்தநும் கெழ்[வி] வரியிலிடு . . . . தவெளாநும்
இ . . . . . . டு ஐஞ்சாவது . . . . த்தா[றி]நால் வரி . . . .
. . . . நூற்றெழுபதிநால் ||- விரமெ துணையாகவும் தியாகமெ அணியாகவும்
செங்கொ . . . . த்து ஆஹவமல்லனை அஞ்சுவித்து விக்கல . . .
. . . . . .

193 . . . . புறங்கண்டு மற்றி . . . . ங்கைக்கொண்டு இ[ர*]ண்டாம்
விசையுங் கு[றித்த க*]ளத்து ஆ[ஹ]வ . . . . நாடு
மிட்டுக்கொ . . . . ருளிந கொவிராசகெஸரிபற்மராந உடையார்
ஸ்ரீவிராரஜெந்த்ரதெவர்க்கு . . . . யில்த் தாநம் பண்ணி எழுந்தரு-
ளாநிந்று உடையர் கங்கைகொண்ட-

194 . . . . . டையார் கொயிலைச்சூழ . . . . ஙுக்கு . . . . . .
கல்வியாணபுரமுங் கொல்லாபுரமுங் கொண்டருளிந . . . . ண்டு
முப்பதாவது . . . . நாட்டு மதுராந்தகவளநாட்டு . . . . . .
. . சொழநல்லூரும் இந்நாட்டுக் கொளாந்தகநல்லூரும் இந்நா . . . . .
. . . . ல்லூரும் இந்நாட்டு மதுகுலகெசரிநல்லூரும் இந்நாட்டு . . . .

195 மூநல்லூரும் இந்நாட்டு நகரம் விக்கிரம . . . . மடங் . . . .
ந்று வெறு அது பொக . . . ல்லையெந்று மடங்களில் உண்ண . . . . . .
. . . தநிவந்தக்காரொடு . . . . கணக்கில் எழுதி . . . . .
. . . . . . நறு விராஜெந்த்ரவ்ரஹ்மாயிராஜந் நமக்குச் சொந்நமையில் இவ்வூர்கள்
. மட . . . . கிந்றபடி கல்வியாணபுரமுங் கொல்லாபுரமுங்
கொண்டருளி ஆஹவம-

196 . . . . றுவது முதல் . சாந் முதல் . . . . இந்-
நாட்டு . . . விக்கிரம . . . . . லூரும் இந்நாட்டு உலகளந்தசொழநல்லூரும்
இந்நாட்டுக் கொளாந்தகநல்லூரும் இந்நாட்டு மண்ணைகொண்டசொழநல்லூரும்
இந்நாட்டு மதுகுலகெசரிநல்லூரும் இந்நாட்டு இருமடிசொழநல்லூரும் வெ-

197 .. .. [படி] கல்வியாணபுரமுங் கொல்லாபுரமுங் கொண்-
டருளி . . . . ந்மெ . . . . ண்டு முப்பதாவது . . . முதல்
தவி[ர்*]ந்து இவ்வூர்களும் இந்நாட்டு நகரம் விக்கிரமசொழபுரமும் ஆக இவ்வூர்களில்
இந்நாட்டுப் பவித்திரமாணிக்கநல்லூர் அளந்தபடி நிலந் ஐம்பத்திரண்டெ முக்-
காலெ அரைமா-

198 க்காணிக் கீழ் எட்டு மாக்காணி அரைக்காணிக்கீழ் முக்காலெ ஒருமாவ[ா]லும் ஊர்நத்த-
மும் ஸ்ரீகொயிலும் திருமுற்றங்களும் . . . ஒக்றெ முக்காலெய் ஒருமாவும் குளங்-
களுங் கரையும் நிலங் எழுமாவும் சுடுகாடு நிலங் ஒருமாவும் இவ்வூ[ர் நிலத்தை] ஊட-
றுத்துப் புரவூர்க்கு நீர்பாயும் வாய்க்கால்களால் நிலங் இரண்டெ எழுமாவரை முந்தி-
ரிகைக் கி-

199 . . . . . மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் முக்காலெ ஒரு . . ம் ஆகநிங்கும் நிலங்
நாலரையெ ஒருமாவரை முந்திரிகைக் கிழ் எட்டுமாக்காணி அரைக்காணிக் கி[ழ்
முக்]காலெ ஒருமா நிக்கி இருபூவிளையும் நிலங் பதநா . . . . . . எண்மாவ-
ரையும் சுற்றுத்தெங்கு வைய்த்த தொட்டம் நிலங் காலும் வரகு விளையும் நிலம் பதி-
நஞ்செமுக்கா-

200 . . . . .யும் ஆக நிங்கல் நிக்கி நிலங் நாற்பத்தெட்டெ முன்றுமாவிநால் நெல்லு
எண்ணூற்றுக்கலமும் இந்நாட்டு உலகளந்தசொழநல்லூர் அளந்தபடி நிலங் இருபத்-
துமுந்றெமுக்காலெ இரண்டு மாக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமாக் காணி முந்-
திரிகையிலும் ஊர்நத்தமும் ஸ்ரீகொயில்களுந் திருமுற்றங்களும் [வாய்க்காலுங்]
குளமுங் கரையும் நிலங் முந்றுமாவும் சுடுகா-

201 டு நிலங் முக்காணி அரைக்காணியும் இவ்வூர் நிலத்தை ஊடறுத்துப் புறவூர்கள் பாயும்
வாய்க்கால்களால் . . . றெ ஒருமாவரையிங் கிழ் எட்டுமா முந்திரிகையும் ஆக
நிங்கும் நிலங் இரண்டெகாணி அரைக்காணி கிழ் எட்டுமா முந்திரிகை நிக்கி இருபூவி-
ளையும் நிலங் ஒருபதெகாலெ முக்காணியும ஒரு பூவிளையும் நிலங் எழெ . . . . .
. மாவும் தெங்கந்தொட்டம் நிலங் அரையெ

202 நாலுமாக்காணியும் வரகு விளையும் நிலங் முன்றெ முக்காலெ மும்மாவரையும் ஆக நிங்-
கல் நிக்கி நிலங் இருபத்தொங்பதெமுக்காலெ இரண்டு மாவிநால் நெல்லு முந்நூ-
ற்று நாற்பத்து நாற்க்கலமும் இந்நாட்டுக் கொளாந்தகநல்லூர் அளந்தபடி நிலங் முப்-
பத்தெட்டெமுக்காலெ இரண்டு மாக்காணி முந்திரிகைக்கிழ் அரையெ நாலுமாக்-
காணி அரைக்காணி முந்திரிகையிலும் ஊர்நத்த-

203 மும் ஸ்ரீகொயில்களும் திருமுற்றங்களும் நிலங் ஒங் . . . . மாவரையும் குளங்களால்
நிலங் அரையும் . . . . . ஒருமாவரையும் இவ்வூர் நிலத்தை ஊடறுத்து புறவூர்
நிலத்துக்கு பாயும் வாய்க்கால்களால் நிலங் ஒன்றெ முக்காலிங் கிழரையெ நாலுமாக்-
காணி அரைக்காணிக் கிழ் முந்திரிகையும் ஆக நிங்கு நிலங் மூந்றரையெய் முந்றுமா-

204 விங் கிழ் அரையெ நாலுமாக்காணி அரைக்காணி . . . . . பூவிளையும் நிலங் பதி-
நொ . . . . . ஒருமாவும ஒருபூவிளையும் நில[ம்*] பதிநஞ்செ முக்கா . . .
. . அரைக்காணியும் சுற்று . . . . . . நிலங் இரணடுமாவரைக்காணி முந்-
திரிகையும் வரகு விளையும் நிலம் அரையும் ஆக நிங்கல்

205 நிலங் முப்பத்தஞ்செ நாலுமாக்காணி முந்திரி . . . . த் தொள்ளாயிரத்-
தெ[ண்]பத்து முக்க : . . . . மண்ணைகொண்டசொழநல்லூரளந்த
. . . . . . இரண்டு மாக்காணிக் கிழ் மு . . . . . முந்திரிகைக் கிழ்
முக்காலெ ஒருமாவிலும் ஊர்நத்தமும் ஸ்ரீகொயில்களும் திருமுற்றமும்

206 நிலங் அரையெ முக்காணியும் குளமுங் கரை . . . . சுடுகாடு நிலங்
முக்காணியும் புறவூர்க் . . . . முக்காலெ இரண்டு . . . . . .
. . . . முக்காலெ அரைக்காணி . . . . ஆகு நிங்கும் நிலன்
ஒந்றரையெ மும்மாவரை அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ அ-

207 ரைக்காணி முந்திரிகையும் நிக்கி இருபூ விளை[யும்] . . . . . . காலெ அரைமா-
வும் ஒருபூ விளையும் நிலங் . . . . காணி அரைக்காணி முந்திரிகை
க் கிழ்முக்காலெ ஒருமாவும் . . . தெங்கு வைய்த்த . . . ங்நாலுமா முந்திரி-
கையும் வரகுவிளையும் நிலங் மூந்றெ மும்மாவரை முந்திரிகை கிழ் முக்கா-

208 ணி அரைக்காணியும் ஆக நிங்கல் நிக்கி நிலங் . . . . மாவரைமுந்திரி-
கைக் கிழ் முக்காணி அரைக்காணி . . . . ருமாவிநால் நெல்லு
அஞ்ஞூற்றொருபத்தொ . . . ம் இந்நாட்டு ம . . சரி கல்லூர் அளந்தபடி நிலங்
நாற்பத்தெழெ இரண்டு மாக்காணி அரைக்காணி முந்திரிகைக் கி-

209 ழ் முக்காலெ ஒரு மாக்காணிக் கிழ் . . . . ருமாவிலும் ஊர்நத்தமும் ஸ்ரீகொயில்-
களும் தி . . . ம் நிலங் ஒன்றரையெ இரண்டு மாவும் குளங்க . . . . .
ரையும் சுடுகா . . . . . . இரண்டு மாவும் இவ்வூரை ஊடறுத்து புறவூர்க்கு
நீர் பாயும் வாய்க்கால்களால் நிலங் இர[ண்*]டெ

210 இரண்டு மாக்காணி அரைக்காணி முந்திரிகை . . . . . காலெ ஒருமா முக்காணிக்-
கிழ் முக்காலெ ஒரு . . . . . ங்கும் நிலங் நாலெ ஆறு மாக்காணி அரைக்காணி
. . . . கிழ் முக்காலெ . . . முக்காணி கிழ்முக்காலெ ஒருமா நிக்கி
இருபூ விளையும் நிலங் பதினெண்வெலியும் ஒருபூ விளை-

211 யும் நிலங் இருபதெ மாகாணி அரைக்காணி . . . . ரிகையும் தெங்கு[ம்*] மாவும் வைய்த்த தொட் . . . . அரையும் வரகும் எள்ளும் விளையும் நிலங் காலெ நான்மா . . முந்திரிகையும் ஆக நிங்கல் நிக்கி நிலங் நாற்பத்திரண்டெ முக்காலெ ஒரு மாவிநால் நெல்லு ஆயிரத்து இருநூ-

212 ற்று முப்பத்தொருகலமும் இங்நாட்டு இருமுடி சொழநல்லூ ரளந்தபடி நிலங் அறுபத்தெழெ நாலுமா வரைக்காணிக் கிழ் அரையெ மாகாணி அரைக்காணிமுந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ [ஒ]ருமாவிலும் ஊர்நத்தமும் ஸ்ரீகொயில்களும் திருமுற்றங்களும் நிலங் இரண்டெ இரண்டு

213 மாவும் குளமுங் கரையும் நிலங் ஒன்றெ இரண்டு மாவும் சுடுகாடு நிலங் முன்றுமாவும் இவ்வூரை ஊடறுத்துப் புறவூர்க்கு நீர்பாயும்வாய்க்கால்களால் நிலங்மூன்றெ அரைமாவின் கிழ் அரையெ மாகாணி அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழ் முக்காலெ ஒரு மா வும் இங்நிலத்தை ஊடறுத்-

214 துப்பொன மருதாற்றூல் நிலங் அரையெ இரண்டுமாவும் ஆக நிங்கும் நிலங் ஆறெமுக்காலெ நாங்மாவரையின்கிழ் அரையெ மாகாணி அரைக்காணி முந்திரிகை கிழ் முக்காலெ ஒருமா நிக்கி இருபூ விளையும் நிலங் பதிநஞ்சரையும் ஒருபூவிளையும் நிலங் இருபத்தொன் -

215 றெகாலும் வரகுவிளையும் நிலங் இருப . . . . . . துமுன்றெ . . . . ரமசொழபு-

216 ரம் அளந்தபடி நில நா . . . . லெ அரை . . . .

No. 530.

(*A.R. No.* 83 *of* 1892).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி[||*] ஸ்ரீமந்மஹா . .
2 வெஸ்வர ஹரியரா . . . .
3 டர ஹாஷைக்குத்த[ப்பு] . . .
4 யர்கண்டர மல்லிகா[ர்ஜுந]-
5 [ன]தேவமஹாஇராயர் குமார[ன்]
6 பிற[வி]ட விருபாக்ஷராயர்
7 விருயிவிராஜ்யம வண்ணி-
8 அருளாநின்ற ஶகாத்தம் ஆயிர-
9 [த்து] நானூற்றுஅஞ்சில்மெல் செல் [லா]-
10 [நி]ன்ற சொபகிறிஷூ மகரநாயற்று . . .
11 ஸ்ரீ[ஜ]ெ[தற்றி]மரசர்கண்டர ஒக்கு குலக . . .
12 [சொ]ழமண்டல ஸ்தாபனாசாரியர . . .
13 . . . . . தெவ[ர்க]ண்ட . . . . .
14 குடுதொன் அம்பர் அ . . . . .
15 திருமலே இராச சாமந் . . . . .
16 கொண்டசொழபுர . . . . .
17 னூர்கு சிறுகாலசந்தி ஆ . . . . .
18 பண்ணுகைக்கு செய் . . . . .
19 சொ[ழ]வளநாட்டில் . . . . .
20 [க]ரை செற்றூரில் செத்த . . . . .
21 யம் நிடு உ வி இந்நிலம் உ . . . . .
22 . . யும் சந்திறஆதி[த்*]தியவ . . . .
23 வ மான்னியம் ஆக [அ]-
24 னுபவித்துகொள்ளவு-
25 மனையும் குளமும் உள்-
26 ப்பட அனுபவித்துக்-
27 கொள்[ளவு]ம் திருமலே
28 இராசசாமந்தன்[||*]

No. 531.

(*A.R. No.* 84 *of* 1892).

IN A NICHE OF THE NORTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAPTARISHISVARA TEMPLE AT LALGUDI, TRICHINOPOLY TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கொவிஜயநிருபதொங்கவிக்கிரமபருமர்க்கு யாண்டு உ௰[௩] ஆவது இடை[யாற்று ந]ாட்டுத் திருத்தவத்துறை ம(ா)ஹாதெ-

2 வர்க்கு இனாட்டு கவிரப்பொற்க்கட்டிஊர்உடையான் பூதிகண்டன் இரவும் பகலும் ஒரு நொன்தாத்திருவிளக்கு நிசதி உரிய-

3 நெய்யால் சந்திராதித்தவல் எரிவதற்க்கு குடுத்த பொன் ௰௫ கழஞ்சும் தெவர்கொயில் பொன் இருபதின் க-

4 ழஞ்சு[ம்] ஆகப் பொன் ௩௰ இன்கழஞ்சுங் வடகரைமழநாட்டு கலாரக்கூற்றத்து மிகூற்றுசிறுகலூர் தொழுநெர்வெ-

5 வியும் தொழுநெர்யும் எங்கள் குருக்கள் இறையிலியாக எற்றுக்கொண்ட பூமி ஓமஞ்சன் துவெதி நக்கனா[ர]-
6 னுங் சாவான்தி நாராயணமாதெவனும் நாராயணன் சென்[த]னுங் நாராயணன் னக்கனும் இவனைவொம் தி-
7 ருத்தவத்துறைமாதெவர்இடை இப்பொன் ஐம்பதின்க[ழ]ஞ்சு பொன்னுங்கொண்டு எங்கள் குருக்களை[த்]-
8 தெ[த]ாழுநெர்திரத்துதெவர்க்கெ அட்டின பூமி உள்ப்பட இப்பொன்னுக்கு விற்று குடுத்த தொழுநெ[ர்]வெலிநிலம[ாவ]-
9 து வடலூர் நா[ன்*]மாவரையும் . . . [முன்றுமாவும் இதன் கிழை நா] [ன்*]மாவரையும் இதன் கிழைக்காற் செயும் இத-
10 ன் கிழை மூன்றுமா[வும்] இதன் கிழை அரைமாவும் ஆகத்தடி ஆறினல் நிலம் வெலியும் இல்லவளாகமும் தெ[ர]-
11 ட்டமும் அகையாறும் புன்செயும் மென்செயும் தொழுநெர்வெலியா[வ]து உடும்பொடி-ஆமைதவழ்ன்து எ-
12 [ப்பெர்]ப்பட்டதும் உன்னிலமொழிவின்றி ஒருநொந்தாவிளக்கும் சிறுகாட்டி ஒருதிருவமிர்துக்குமாக விற்று
13 இ நிலம் இறையும் எச்சொறும் வெட்டியும் வெதினையும் சென்னீர்வட்டி உட்பட்ட வெட்டி எப்பெர்ப்பட்டதும் செ-
14 [ய்யாத]தாகவும் இப்பொன் ஐம் தின் கழஞ்சுங் கொண்டு திருத்தவத்துறைமாதெவர்க்கு இறையிலியாக விற்று வி-
15 லையாவணஞ் செது குடுத்தொம் ஒரு நொன்தாவிளக்கினுக்கும் ஒரு தி[ருவமி]ர்துக்குமாக விற்று நிரொடட்டி குடுத்தொம் ஓ-
16 மஞ்சன் துவெதி நக்கனாரனும் சாவாந்தி நாராயணன் மாதெ[வனு]ம் நாராயணன் செந்தனும் நாராயணன்
17 [நக்க]னும் இவனைவொம் இதற்திறம்பில் அஞ்ஞூறு காணம் முற்ப்பட பன்மாஹேஶ்வரரெ தண்டமிட ஒட்டி-
18 [னொம்] இது பன்மாஹேஶ்வர ரக்ஷை இது காத்தானுக்கு ஆயு[ளும்] ஸ்ரீயும் யஶஸும் மாயிடுக ||- . . .
19 தாக ஒட்டிக்குடுத்தொங் தெங்கங்குடி ஸபையொம் இது பந்மாஹேஶ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 532.

(*A.R. No.* 85 *of* 1892).

In the same niche.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெசரிவந்மர்க்கு யாண்டு ௬ ஆவ-
2 து இடையாற்றுநாட்டு திருத்தவத்துறை மஹாஸ்வாமிஸபாரர்க்கு
3 கவிரபொல்கட்டிகுடி கண்டன் சொழம்பரிசைகிழன் மா[ர்]வ-
4 ரங்கண்டனை சாத்தி சங்கிராதித்தவல் இரவும் பகலு-
5 ம் நிசதி உழக்கு நெய்லா[1] எரிப்பதாக வைத்த ஆடு ௯௰
6 தொண்ணூறும் சாவாமூவாப்பெ(ர்)ராடாக வைச்சென் க-
7 ண்டன் சொழநென் இது வந்மாஹேஶ்வரரக்ஷை நொங்(த்)தாவிளக்கு [||*]

No. 533.

(*A.R. No.* 86 *of* 1892).

In the same niche.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரைகெ[ர]-
2 ண்ட கொப்பரகெசரிபந்மர்க்கு
3 யாண்டு ௨௰௨ ஆவது இடை-
4 யாற்றுநாட்டு திருத்தவத்-
5 துறை மஹாதெவர்க்கு இஞ்ஞாட்டு
6 கவிரபெ[ப]ாற்கட்டிகுடி ஈழ[சா]-
7 ன்முன் தெவ[ங்] கவிமதி சங்கிராதித்-
தவ-
8 ல் இரவும் [ப]கலும் நிசதி உழக்கு-
[நெ]-
9 யால் எரி[ப்]பதாக வைய்த்த ஆடு
10 ௯௰ தொண்ணூறும் இவை
11 சாவாமூவாப்பெராடாக வைத்தெ-
12 ங் தெவங் கவிமதியென் இது
13 வந்மாஹேஶ்வரரக்ஷை [||*]

[1] Read நெய்யால்

No. 534.

(*A.R. No.* 87 *of* 1892).

In the same niche.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கோவிரா-
2 ஜகேஸரிவர்ம்மற்கு யா[ா]-
3 ண்டு ௰௫ ஆவது இடையா[ற்றுநா]-
4 [ட்]டுத் திருத்தவத்துறை ஈ[ஸ்வ]-
5 ரபட்டாரகற்கு இஞ்ஞாட்டு சாத்த-
6 [ம]ங்கலத்து வெள்ளாளன்
7 தொன்றி பிராந்தகனேன் [சந்த்ரா]-
8 தித்யவ் விரவும் பகலு மொரு நொந்-
9 தாவிளக்கெரிய வைத்த பொன்
10 உ௰ூ இப்பொன்னி[ரு]பதின் கழை-
11 ஞ்சும் இத்தளிப்பட்டுடையொங் கொ-
12 ண்டு இவனிட்ட நிலை[விள]க்கு தாரா-
நிலை[ர]-
13 ரும் திருவொன்று இ[த]ன்மெலெ-
[ய்]
14 உள்ளாலைத் திருப்படியி[னு]ள்ளெ
வை-
15 ச்சிவ்விளக் கெரிப்பெ[ா]மாமேனும் இ-
[த]-
16 த்[தி]றம்பில் முற்பட்ட பன்ம[ாமஹெ-
ஸ்வ]ரெ[ர]-
17 யந்தாயனத்து நூற்றெட்டுக்காணந்
18 தண்டமிட்டும் பின்னையும் இவ்வி-
19 ளக்கு சந்த்ராதித்யவ லெரிப்பொமானே-
20 ம் இத்தளிப்பட்டுடையொம் இது ப-
21 ன்மாமஹெஸ்வர ரக்ஷெ ||உ

No. 535.

(*A.R. No.* 88 *of* 1892).

In the second niche of the east wall of the same prakara.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] மதிரையும் ஈ-
2 ழமுங் கொண்ட கொப்பரகெ-
3 சரிபன்மற்க்கு யாண்டு ௬௰[க]-
4 ஆவது இடையாற்றுநாட்டு
5 துக்குடி ஞ[ரண] ஆ[தி]த்த[டி]ம[ெ]-
னன் இ[நா]-
6 ட்டு தெவத[ா]னந் தி[ரு]த்தவத்து-
7 றை ஈஸ்வரபட்டார[ர்*]க்குசந்த்ர(ர)ாதி-
8 த்தவல் மூன்று சந்தியும் ஆராதி-
9 க்க குடுத்த நிலமாவது . . . கா[ர]-
10 [ணை]புறக் கண்[ணு]ற்றில் . . . .
. .
11 செய்யி[ல் ெ]மக்கடைந்[த ெ]சய் அ-
[று]-
12 மா இவ்வறுமாவுக்கு தென்பாற்[கெல்-
லை] . . .
13 லத்தால் பொன பெருவழி[க்கு] வ-
14 டக்கு[ம்] கிழ்பாற்கெல்லை எ . .
15 . . காற்க்கு மெ[ற்]கும் வடபாற்கெ-
16 ல்லை என்னிலத்தால் பொன வாக்-
17 காலுக்கு தெற்க்கு மெல்பாற்கெல்லை
சங்கர
18 நாராயணன் நிலத்துக்கு பெரு . . .
19 டமாடமுடையான் நிலத்துக்கும்
. .
20 பெற்றுக்கு கிழக்கு இவ்விசைத்-
21 த பெருநான்கெல்லையில் லகப்[ப]-
22 ட்ட நில [ம்*] இந்நில[ஞ்*] சுட்டிவ-
ந்த . . .
23 யும் எ(ய்)ச்சொறும் வெட்டியு . . .
24 ெ[வதி]னை . . . .

No. 536.

(*A.R. No.* 89 *of* 1892).

In the second niche of the south wall of the same prakara.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கொராஜகெஸரிபன்மற்கு யாண்டு உ ஆவது இடையாற்றுநா-
2 ட்டுத் திருத்தவத்துறை ஸ்ரீமஹாஸ்வரபட்டார[க]ற்கு தஞ்சாவூர் பெருமா[ன]டிகள் சொழ-
3 [ம]ாதெவியார்வெளத்து கைக்கொளன் மதுராந்தகத்தெரிஞ்ச கைக்கொளபடையி-
4 [ல்] அரங்கன் பட்டால[க]ன் இத்தெவற்குத் திருவிளக்கெரிப்பதாக வைத்த ெ-
5 பான் ௫ ூ இப்பொன் ஐங்கழஞ்சும் இக்கொயிலில் [ப]ட்டுடையொ-
6 [ம் கொ]ண்[டு] நிச்சற்படி அந்தியம்பொது திருமஞ்சுணமாட [பொதெ]-
7 [மூந்து] எழுநாழிகைப்பொது பத்து விளக்கு நொந்தாமெ சந்த்ரா[தித்தவ]-
8 ல் எரிப்பொமானெம் இதற்றிறம்பில் முற்பட்ட பந்மாஹெ-
9 [ஸ்வரெ] தந்நாதனத்து நூற்றெட்டு காணம் தண்டமிட்டு இவர்தைத-
10 ற்று . . ணையு மிவ்விளக்கு எரிப்பிக்கப்பெ[று]வாராக இசைந்து குடுத்[தொம்]
11 இக்கொயிலில் பட்டுடைெ[யா]ம் இது பந்மாஹெஸ்வர ரக்ஷெ [||*]

No. 537.

(*A.R. No.* 90 *of* 1892).

ON THREE NICHES OF THE SOUTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE NILIVANESVARA TEMPLE AT TIRUPPANGILI, MUSIRI TALUK, SAME DISTRICT.

First Section.

1 ||| —ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திங்களேர்[தரு*]த[ன்]ஞெங்கல் வெண்குடை-
2 நிழற்கிழ் நிலமகள் நிலவ மலர்மகட் புண[ர்]-
3 ந்து செங்கொ லொச்சி கருங்கலி கடிந்து ம-
4 ன்னுபல்லூழி[யு]ள் தென்னவர் மூவருள் மானு-
5 பரணங் பொன்முடியானைப் பருமதிட் பசு[ங்]க-
6 லே பொருகளத்தரிந்து வீரகெரளனை ஆனைக்[கி]டுவித்த-
7 சை[வி]ல் சுந்தரபாண்டியனைத்திசை[க]டத் தொல்லேயில்
8 முல்லேயூர்த் துரத்தி ஒல்கலில் வெணாட்டரசை செணாட்டொது-
9 க்கி மெவுபுகழிராமகுடம் மூவர் கெட மு[னி][ந்*]து வெலேகெழு கா-
10 ங் . . . . கெவுதன் ரு-
11 ங்க[ரும்ப]டையுள் ஆங்கவன் செனையில் கண்டப்பயனுங் கங்காதி[ர]-
12 னு[ம் வ]ண்டமர் களிற்ஞெடு மடியத் திண்டிறல் விருதர்விக்கியும் [வி]-
13 ஜ[ய]ாதித்தனும் கடுமுரள் சாங்கமயனும் முதலினர் வமர-
14 பி[ரு] வெ[ா]த்துடை[த]ா நிமிர்சுட[ர்ப் பொன்கெ]ாடெய் [க]ரிபுரவியொடும் பி-
15 டித்து தன்னுடையில் ஜயங்கொண்டு ஒன்னர் கொள்ளிப்[பா]-
16 க்[க] ஒள்ளெரிமடுத்து வில்லவ[வ]ர் மினவர் வெஞ்சின[ச் சளு]-
17 க்கி[யர்] வில்லவர் முதலெனவணங்க விற்றிருந்த ஜயங்கொண[ட]-
18 செ[ா]ழன் உயர்ந்த பெரும்புகழ்க் கொவிராஜகெசரிவந்மரான உ[டை]-
19 [யார் ஸ்ரீ]ராஜாயிராஜதெவர்க்கு யாண்டு உ௰வது நா[ள்] [உாசமி]-
20 க ஞல் ராஜாஸ்ரயவளநாட்டு வடவழிநாட்டு த[வி]யூர் [தி]ருவெ-
21 ள்ளறை மூலபருடையொம் கும்பநாயற்[று அ]பரபக்ஷத்து
22 நவமியும் புதன்கிழமையும் பெற்ற மு[லத்]தி ஞள் இவூர் ம-
23 ணியம்பலத்தெ கூட்டக்குறைவற கூடிஇ[ருந்து] உடையார்
24 ஸ்ரீராஜாயிராஜதெவர் பெருந்தநம் உத்த[ம ெ]சாழநல்லூர்உ-
25 டையான் வெண்காடன் சங்கரனை தண்டநாய[கன்] ராஜாயிராஜ-
26 பல்லவரையன் எங்களுர் பெரிய ஸ்ரீகொயி[ல் செ]ந்தாமரைக்கண்-
27 [ண] . . . . வ்ராஹ்மணர் மூன்றுகூறு . . . சொகிகள் ஒருகூ-
28 . . . . சாலாபொக
28A . . . . து உ[டையா]-
29 ர் ஸ்ரீராஜாயிராஜதெவர் எங்களுக்கு திருவபிஷெக தெக்ஷிணை[யா]-
30 க இறைஇலி தநருளின இன்னாட்டுக் கலார்க்கூற்றத்துக் கள்வன்ம-
31 ங்கலத்து ஊர்நத்த[த்*]தில் தெற்க்கடைய தெ[ா]ட்டவிளாகம் என்று பெ-
32 ர்கூவப்படும் தடிஇரண்டாய் நீர்நிலம் [எ]ழுமாவும் இதன்கிழை [வ]ர[தா]-
33 னி என்று பெர்கூவப்படும் நிலம் ஆறுமாவும் இதன்கிழை ந[ா][ற்*]றுக்கால் தடி
34 முன்றாய் நிலன் நான்குமாவும் இதன்தெற்க்கில் [சூ]ற்றியதெவ[ம]-
35 [ச]க்[க]ல் நிலன் அரையும் இதன் கி[ழை]ம[கி]லன் நா[ன்*]குமாவும் இதன்
36 [கி]ழை அம்பலத்தாடிமசக்கல் நிலன் அறுமாவும் இதன் தெற்க்கில் . .

Second Section.

37 [பளத்து] தடி இரண்டாய் நிலன் மும்மாவரையு-
38 ம் இதன்மெலேச் சற்பதெவி மசக்கல் நில[ன்]
39 எழுமாவும் இதன் தெற்க்கில் மானசூரமசக்க-
40 ல் நிலன் அரையும் இதன்மெலேச் சுளகுமுக்கி
41 [நி]ல[ன்] மூன்றுமாவும் இதன் மெலே ஓட்டெ[ணி] எ-
42 யர் நிலன் எழுமாவும் [இ]தன் மெலே திருவாய்ப்பாடி மசக்க-
43 ல் நிலன் அரையும் இதன்மெலே தலேமடை நிலன் அரை-
44 க்காலும் திருவாப்பாடிமசக்கலின் கீழைத் தண்டைகால் நில-
45 ன் நான்குமாவும் இதன் கீழைப் புற்றஞ்செய் நிலன் மூன்[று]-
46 மாவும் இதன் தெற்கில் நிலன் நா . . . . [வும்] இதன் கீழை [தடி]கா[விஞல்]
47 நிலன் மூன்றுமாவும் இதன் கீ . . . . . . வாள்மசக்கல் நிலன் அரை[யு]-
48 ம் இதன் கீழைப் பறைமுட்டி எ[ன்று] பெருடைய நிலன் வெலியும்
49 கலார்நிலத்துக்குக் கிழக்கும் கட[ம்பங்]காவுக்கு மெற்க்கு [ந]டுவுபட்[ட]
50 நிலன் இரண்டரையும் அன்பில் நி[ல]த்தொடும் ஆ . .டார் கொயி[ல்]

51 விளாகன் நிலன் முக்காலெ அ[ரைக்கா]லும் . . . .
52 ல் வடக்கடைஞ எவிக்காணி நி . . . .
53 நிட்டைகால் நிலன் ஆறுமா . . . . .
54 பதிற்றுவெலி மிகுதிக்குறை . . . .
55 . . க்குங் கிழக்கும் உள்ள புன்[செ]ய தொட்டங்களில் தெற்க்க[டைய]
56 நிலன் இருவெலியும் ஊர்நத்தத்தில் [மெ]ற்க்கடையச் செ[ம்]பா[தியு]-
57 ம் விற்றுக்குடுத்து பெருஞர(ந)ம் உத்தமசொழநல்லூருடையா[ன் தெ]வ-
58 ண்காட(ன்)ன் சங்கரநான தண்டநாயகம் ராஜாயிராஜப்பல்லவரை-
59 யன்நிடைக் கொண்[ட வி]லைப்பொருள் அன்றூடு நற்காசு ாசூய் [இக்]க[ா]-
60 சு நூற்றறுபதுங் கொண்டு இக்கள்வ[ன்]மங்கலத்தில் தென்நூ[ர் தி]-
61 ட்டவிளாகங் நிலன் எ[ழு]மாவும் இதன்கிழை வரதாநி னிலங் ஆறுமா-
62 வும் இதன் கிழை நாற்று[க்]கால் தடி மூன்றாய் நிலன் நான்குமா[வும்] இ-
63 தன் தென்[ப]ாய் சூற்றியதெவ மசக்கல் நிலன் அரையும் இதன் கீ[ழை]நில-
64 ன் நான்குமாவும் இ[தன் கீழை அம்பலத்தாடி மசக்கல் நிலன் [அறுமா]-
65 வும் இதன்தெற்கில் பள்ளத்தில் தடி இரண்டால் நிலன் மும் . . .
66 ரையும் இதன்மெலைச் சற்பதெவிமசக்க[ல்] நிலன் எழுமாவும் இதன் தெ-
67 தற்க்கின் மாநகூரமசக்கல் நிலன் அரையும் இதன்மெலை சுளகுமுக்கி நிலன்
68 மூன்றுமாவும் இதன்மெலை ஒட்டைநிலன் [எ]ழுமாவும் இதன்மெலை திரு[வா]-
69 ப்பாடிமசக்கல் நிலன் அரையும் இதன்மெ[லை] தலைமடை நிலன் அரைக்-
70 [க]ாலும் திருவாப்பாடிமசக்கலின் கீழைத் த[ண்]டைக்கால் நிலன் நான்குமா[வு]-
71 [ம்] இதன் [கீ]ழை நிலன் மூன்றுமாவும் இதன் தெற்கில் நிலன் நான்குமாவு-
72 ம் இதன்[கீ]ழை தடி நாலால் நிலன் மூன்றுமாவும் இதன்கீழை திருசுளன்[ம]-
73 சக்கல் நிலன் அரையும் இதன்கீழை இறை முட்டி நிலன் வெலியும்

Third Section.

74 கலார் நில[த்து]க்குக் கிழக்கு கடம் . . . .
75 மெ[ற்]க்கு நடுவுபட்ட நிலன் இரண்ட . . . .
76 [கெ]ாவிஙவிளாகம் நிலன் முக்காலெ . . . .
77 காலும் எ[வி]க்காணி நிலன் அரைக்க[ா] . . . .
78 . . . கால் [நி]லன் ஆறுமாவும் ஆக . . . . .
79 . . . வெலி மிகுதிக்குறைவுள்ளடங்கவும் ஊர்நத்[த]-
80 த்தி[ல்] கிழக்கிநாலும் தெற்கிந[ா*]லும் உள்ள புன்செய்
81 தொ[ட்]டங்களில் தெற்கடைய நிலன் [இ]ருவெலியும்
82 . . . . மெற்கடைய செம்பாதியும் இந்த நிலத்தி-
83 . . . . மெல்நொக்கிய மாமும் கிழ்தெ-
84 . . . . பெரிய ஸ்ரீகொயில் செங[ா*]மரைக[ண்*][ண]ர் மட-
85 . . . . . . ஊணர் மூன்றுகூறும் சிவசொகிகள் ஒரு[கூ]றும் [உ]-
86 . . . . ஙரம் உத்தமசொழநல்லூர் உடையான் தெ[வ]-
87 . . . . சங்கரநான தண்டநாயகன் ராஜாயிராஜப்பல்-
88 . . . . . . பொ[க]மாக இறையிலி விற்றுக்குடுத்தொம் இ-
89 . . . . நூற்[ற]றுபதும் ஆவணக்களியிலெய் கை[ய்]-
90 . . . . தெட்ட . . . .
91 வெய் பொரு[ள்*] மாவறுதி . . . . .
92 சிலவொலை காட்டக் கடவரல்லாதாராக . . . .
93 காவெரிக்குலையும் இன்நிலவொபாதி யி[றுப்]பதாக . . .
94 ராயமும் வெட்டி முட்டையாளும் சில . . . சொ . .
95 வாருங்கொள்வாரும் திருவாணை மறுத்த . . . தாகவும் . . .
96 பொருளறக்கொண்டு விற்று விலையாவ[ணஞ்] செய்து . .
97 கொயில் செந்தாமரைக்கண்ணர் கழிக[ள்] . . திருவெ . . .
98 த்து தொட்டுவாய் விளுப்பொக்க எழுதி[னென்] இவூர் . . .
99 வை என் எழுத்து ||—இவை இவூர் ஜ்யொ[ஷ] . . . த்திய . . .
100 இப்படி அறிவெ[வ*]ன் இ[வூ][ர்*]க் கரணத்த[ா*]ன் வெ[ன்] . . . .
101 ங் அறி[வ]ன் ||— இப்படி அவிசாதி அ[ங்ஞ]த்தி . . தாமொதரங் அ[ரி] . . .
102 ப[வ]ரா[ய]ஜெந மௌஞிநாகசூஜநாவி[யி] . . நாராயணன் ஜா . . . .
103 விணியங் நாராயணங் கெசுவன் அறிவன் ||— . . . கா[ரி]நாராயணங் . . .
104 ராயணங் செஙாமரைக்க[ண்*]ணங் அறிவன் || —கச்சு[வ]ன் கெசுவன் [நாரா] . .
105 பாரதாயங் பற்பநாபன் திவாகரன் அறிவன் . . . .
106 சொம[ங்] ஜாதவெதங் அறிவன் ||— காச்சுவன் . . வஇருஷிகெ . . .
107 . . . வாஸுதெவங் திருவரங்க நாராய[ணங்] அறிவன் ||—

No. 538.

(*A.R. No.* 91 *of* 1892).

ON THE BASE OF THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[||*] திருமன்னி வளர இருநிலமட[ந்*]தையும் பொற்செ(ய்)யப்பாவையும் சீர்த்த-
னி[ச்*] செல்வியு(ம்) தன் பெருந்தெவியராகி இன்புற நெடுதுயலூழியுள் இடைதுறை-
நாடும் துடர்வநவெலிப்பட[ர்*] வநவாசியும் சுள்ளிச்சூழ் மதி[ள்] கொள்ளிப்பாக்கை-
யும் நண்ணற்க்க[ரு]முரண் மண்-

2 ணைக்கடகமும் பொருகட லீழத்தரையர்தம் முடியும் ஆங்கவந்றெவியர் ஓங்கெழில் முடி-
யும் முந்ந[வன்*]பக்கல் தெந்நவந் வைத்த சுந்தரமுடியும் இந்திர நாரமும் தெந்திசை
ஈழமண்டல முழுவது[ம்*] எறிபடைக்கெரளந் முறை[மை*]மயில் சூடும் குலதநமாகிய
பலர்புகழ் மு-

3 டியும் செங்கதிர்மாலையும் தொற்பெருங்காவும் பலபழந்திவும் மாப்பெருந்தண்டாற்
கொண்ட கொப்பரகெசரிபந்மரான ஸ்ரீராஜெந்திரசொழதெவ[ர்*]க்கி யாண்டு ௬-
ஆவது நாள் ௩௮௰௫ இராஜா(ஜெ)ஸ்ரீயவளநாட்டு தனியூர் திருவெள்ளறை
திரு[ப்*]பைஞ்ஞீலி மாஹாதெ-

4 வர்க்கு சிறுகாலை பருப்புப்பொநகம் அமுதுசெய்தருள நிசதம் தூக்குத்தலரிசி இருநா-
ழியும் தூப்பருப்பு இருநாழியும் ஆக நாநாழிக்கு நெல்லுக் குறுணி இருநாழியும் நிசதம்
நெய்யமுது ஒருபிடிக்கு நெல்லு இருநாழியும் சற்கரைய் ஒருபலத்துக்கு நெல்லு
இருநாழியும் பொரிக்கறி-

5 யமுது ஒந்றிநுக்கு நெல்லு நாழியும் அடைக்கா[ய*]முதுக்கு பாக்கு ஐஞ்சும் வெற்றிலை
ஒ[ரடு]க்குக்கு நெல்லு நாழியும் ஆக நிசதம் காணத்தால் நெல்லு [ப]தக்காக ஆட்டை
வட்டம் நெல்லு அறுபதிந்கல நெல்லு அட்டுவதா[க] இந்நாட்டுப் பாச்சில்கூற்றத்து
கிழ்-

6 பலாற்று . ங்கையூருடையான் பொந்நன் கொழம்பத்தடிகளாந இராஜெந்திரசொழச்-
செம்பியந்மாராயநுக்காக இவந் தாய் நக்கந் செந்தந் சிறுகாலைசிறப்புப் பருப்புப்
பொநகத்துக்கு வைத்த காசு நூற்றைம்பது இக்காசு நூற்று ஐம்பது இவ்வூர் மெலை-
செரி மணி-

7 யம்பலத்து பெருமக்களொம் வாங்கிக்கொண்டு இப்படி காணக்காலால் நிசதம் பதக்கு
நெல்லாக ஆட்டைவட்டம் அறுபதிந்கலமு[ம்*] அட்டி வஞாதித்தவல் இந்நிவந்தம்
செலுத்துவொமாநொம் மெலைச்செரி மணியம்பலத்துப் பெருமக்களொம் இ-

8 து மூலப்பருடையார் ரக்ஷை[||*]

No. 539.

(*A.R. No.* 92 *of* 1892).

ON THREE NICHES OF THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திங்கள்ளேர்தரு தன்றொ[ங்]-
2 கல் வெண்குடைக்கிழ் நிலமகள் நி-
3 லவ மலர்மகள் புணர்ந்து செங்கொ-
4 (ல்) லொச்சி கருங்கலி கடிந்து தந்ை[த]யர்
5 தமையர் தன்றிரு[ளை*]மந்தர் ரெந்றிவரை ம[ணிமு]-
6 டி சூட்டி கன்னிகாவலர் தெந்நவர் [மு]வ[ரு]-
7 [ள்]வாநகம் இரு[வ]ருக்கருளி காநகம [ஒருவ]-
8 நுக்கு அளித்[து] பொருசிலைச் [செரவ]-
9 ன் வெலைகெழு [கா]ந்தளூர்சாலை கல[மறு]-
10 ப்பித்து இலங்கையற் கரைசையும் [புல]-
11 [ங்கல்] வல்லவனையும் கன்னகுச்சியர் காவலனையு[ம்]
12 பொ[ன்னணி]முடித்தலை தடிந்து தந் கொடிப்பனை-
13 டனை[ய ெ]யவிக் கந்நாடகர் விடுகடகரி புரளத்த-
14 ந்நா[டை]யிற் றமிட்பரணிகொண டொந்நார் வி-
15 ச்சி[யக]டுவாள் விச்சயந் வெருவ நெளித் தஞ்சிெ-
16 யாட வஞ்சியம்படையா லாங்கவந் பிதானை-
17 வ ம[ாதா ெ]வாடுஞ் சதர்மலிவீங்கு நீர்ப்பூண்டி
18 [வெஞ்சமத்] தகப்படுத்[த]ப் படை யாஹவமல்லந்

19 [ஹ]யத்தொடு வரவிடு மொற்றரை வெ[ரு]வப்பித்த-
20 ாங்கவங் மார்வி வாஹவமல்லங் யாங்கணுமஞ்சி[ந]-
21 நெந்ந நன்கெழுதிச் செலுத்தியபிந் தந்புலிக்கொடி-
22 ப் படைஞ ரொட்டவ[ர்] வாரணவரைசைக் கடல் பு-
23 ரை சிறுதுறை பெருந்துறை தெய்வஹீமகவியென்-
24 றுறு துறை மூன்றிலும் ஓண்புனலூட்[டி] ஆங்க-
25 வரெ நகிரியில் லொங்கிய வழூவையெ றெழுகி [வி]-
26 ரர் ஜயஸ்தம்பமெழில்பெற நிறுத்தித் தங்கழ[ல்]
27 [ப]ணிந்தொழுத மன்னரைசர்களொடுஞ் செண்டாடி[ய]-
28 பொருபுலி விரக்கொடியொடு தியாகக்கொடி யெடுத்து ஒ-
29 ள்ளலர் கவர்ந்த நன்நெகிப்பிறக்க மிரவலார்நொற் கிய்ந்-
30 து வி . . வில் விநவி இத . . . . . க்கவன் வெல்பரி நுள[ம்*]பநுங்-
31 காளிதாஸனும் . . . . . பருந்தார்ச் சாமுண்டநும் பொற்[றெ]கா[ழி]ய
32 னும் வில்[லவ]ராஜநு முதலினர் வெல் சமத்திரியல் பொக
33 அவர்பெருநெதி கவர்ந்து கூச்சா னும்பளங் கொய்ஸ .
34 . . தலை[ஞர் சு]த்தயில்ப் பந்தடிந்து முங்கொண்டு . .
35 . . . . ப்பை மூந்தைப்ப அப்பகை கெடுத்து . .
36 . . . . பில் பலரை[சார்] . . . டகமா யாத்த . .
37 . . . . . . ப்புகுந்தாணவற்க . . . .
38 டுத்துத் தடமுடிக்[கிட]ங்குடுத்திரு[கெதகை] வந்த படைஜை-
39 யப் பறித்துடங்கொ[டு]பொந்து து . . புனலிரட்டபாடியை
40 எரிமடுத்த[ழி வி]ரட்டபாடி எழரையில[க்*]கமு மினி தினிதாண்டு
41 விஷ்லொகத்து விளங்கு மனு[நெ]றி நின்றஸ்மெதஞ் செ-
42 ய் தரைசுவிற்றிருந்த ஜய[ங்கொண்]டசொழ நுயர்ந்த பெரும்-
43 புகழ் கொவிரா[ஜகெசரிவ[ர்*]ம்மரான] உடையார் ஸ்ரீராஜாயி[ர]ா-
44 ஜதெவற்கு . . . . [கூ]மச நால் ராஜாஶ்ரயவ-
45 ளநாட்டு . . . . ள்ளறை முலபருடைெ[ய]-
46 ாம் இந்நாளால் ஸ்ரீமலைமெல் கொல்லத்திளங்கொனர் ம-
47 ண்டபத்தெ கூடியிருந்து தண்டநாயகந் நடார்கிழாந் ராஜராஜ-
48 ந் மதுராந்தகநான ராஜாயிராஜ இளங்கொ[வெ]ளார் இவ்வூர் திருப்பை-
49 [ப]ஞ்ஞிலிஉடையமஹாதெவற்கு ஒரு திருநொந்தாவிளக் கெரிக்-
50 க எங்கள்வசந் தந்த வெள்ளாடு [கூ]மசூ தொண்ணூற்றுறு இவ்வாடு
51 தொண்ணூற்[று று]டுஞ் சாவாமூவா பெராடாக நிறுத்திக்கொ[ண்*]டு இவ்-
52 [வை*]வயிற்றிந் பொலிவிநால் நித்த மூழக்கு நெய்யட்டித் திருப்-
53 பைஞ்ஞிலிஉடையாற்கு ஒரு திருநொன்தாவிளக்கு வந்த்ராத்த[த]-
54 வற் எரிப்பதாநொ[ம்*] முலபருடையொம் பெருமக்கள் பணிக்க-
55 த்தொட்டு வாய்விநாப்பொக்க எழுகிநெந் திருவெள்ளறை[யு]-
56 டையாந் ஆதித்தந்(ப்) ப[ட்*]டாலகநெந் இவை யெந்நெழுத்து
57 இப்பரிசு இத்திருநொந்தாவிளக்கு முட்டாம லெரிப்பதாக-
58 வும் எரியாது முட்டவிடுவொமாகில் திருவாணையெய் இனை-
59 வயும் பெருமக்கள் பணிக்க எழுகிநென் திருவெள்ள-
60 றையுடையா நாதித்தந் பட்டாலகநென் இவையும் எந்-
61 நெழு[த்*]து||—இப்படி யறிவெந் அவிசாதிமாறன் சங்கரநாராய-
62 ணநெந்||—காச்சுவந் கல்லந் திருவரங்கநாராயணந் காச்சு-
63 வநாராயணந் செந்தநெந்||—இப்படி காச்சுவந் பசுவதி நிலக-
64 ண்டந்||—இப்படியறிவெந் விஷ்ணுகித்தந் மாறந் தவிகாமஹ-
65 ட்டஸ்வாமிகாதுயாஜியெந்||—அவிசாதி திருவரங்கநாராயண-
66 நாராயண நறிவந்||—பாதகாரி திருமால்சடையந்||—காசசுவந் தத்-
67 தந் பசுவதி அறிவந்||—பாதகா[ரி]நாராயண நாராயண நறிவந்||—வடு
68 கந்தாழி||—பாரதாயந் மொவிந்தநாராயணநறிவந்||—இப்படி க-
69 விணியந் ஹட்டஸொமயாஜி சாத்தநீலகண்டனறிவந்||—காச்சுவந் க-
70 ண்ணந் பசுவதியறிவந்||—இப்படி அவிசாதி அந்தந் கல்ல ந-
71 றிவந்[||]—காச்சுவன் பசுபதி நாராயணன்[||—] கவிணியந் ஷ-
72 ங்காயரநாராயண னறிவந்||—கவிணியன் பட்டந் க[ண்*]ண ந-
73 ாராயண னறிவந்||—அவிசாதி கெசவநிலகண்டநிளையா[நா]-
74 ந அந்தர[ந்] சொகி யறிவந்||—இப்படி அவிசாதி பசுவதி

In the three niches above the previous ones.

75 . . . த்த நறிவந்||- இப்படி பார[டு]ாய-
76 [ந]ாராயணந் செந்தாமரைக்கண்ண நறிவந்
77 காச்[சு]வந் அரவிந்த ரிஷீகெசவ நறிவந்

78 அவிசாதி மங்காயாந் பசுபதி யறிவந்||—இப்-
79 படி காச்சுவ நிலகண்டந் ஊயவ நறிவந்||||—
80 காச்சுவநாராயணவாக . டெவ நறிவந்|—கவி-
81 ணியன் நாராயணந் சாத்த நறிவந் |—கவிணியந॥
82 ராயணந் கெசவநறிவந் |—கவணியந் கண்ணந்-
83 ணந்த நறிவன்||| காச்சுவந் அங்கி நீலகண்ட நறி-
84 வந் |—இப்படி பாரதாயந் செந்தந் பசுபதி ய-
85 றிவந் ||—கவிணியந்[ம]ாறநாராயண நறிவந் ஆ[க]
86 இப்பர்சு வ்ரோணமெழுதிக்குடுத்துப்
87 வ்ரமாணப்படி கல்வெட்டிக்குடுத்தொ-
88 முலபருடையொம் ||—இது பந்ஹோ-
89 யெஸ்வர ரக்ஷெ [||*]

No. 540.

(*A.R. No.* 93 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE VISALAKSHI-AMMAN SHRINE IN THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] [சீ]ர்மன்னி இருநான்குந் திசைவிளங்குந் திரும(ை)டந்தையும் பொர்ம-ன்னு ஜயமட-
2 ந்தையு[ம்] பு[விம]டந்தையு மணம் புணர அரு[மறை]ய் நெறிவாழ அருந்தமிழொர் கிளைவாழ பொ[ரு]-
3 . . . ய்[ந்து] வாழப் பொன்மகுடங் கவித்தருளி வெங்கொபக் கருங்கலிப்பகை[க] விடநாகம மெ[ய]மா[லை]-
4 செங்கொலுங் கொடிப்புலியுந் திகிரிவனம் பள[ப்ப] எண்டிசைய்முகத் தெண்கரிகளும் எ[டு]த்த தனிக்கூடமெ-
5 ம[ன] அண்டகூடம் அளந்து முழுமதிக்குடை நின்ற . . . . . ப்ப புலந்திகிரி பதி-னன்கும் புவனங்களும் வழிபட-
6 ெ[ந]றியிலங்குந் திகிரி வடமெருவில் இருந்த வெ[ம்]புலியெறென்[று] செம்பொன் வீர-ஸிம்ஹாஸநத்துப்
7 புவனமுழுதுடையாரொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொ[ப்]பரகெசரிபற்மான த்ரிபு-[வ*]வனச்சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜ-
8 தெவற்கு யாண்டு ௨௰௫ வது கும்ஹநாயற்று பூர்வ்வபக்ஷத்து அஷ்டமியும் வெள்ளிக்கிழ-மையும் பெற்ற உரொசணி ந[ா]-
9 ள் வடகரை ராஜராஜவளநாட்டுப் பாச்சில்உடையார் திருமெ[ம]ற்தளிஉடையநாயனர் கொயில் ஆதிதண்டெஸ்வரதெவர்கன்மி-
10 களொ[ம் நி]லவிலைவ்ரோண இசை[வு]கிட்டு இன்னாட்டு [வட]வழி[னாட்]டுத் திருப்பை-ஞ்ஞிலி உடையநாயனர் கொயில்
11 ஆதிதண்டெஸ்வர தெவகன்மிகளுக்கு விற்றுக்குடுத்த நன்செய் புன்செய் நிலமாவது உடையார் திருமெற்தளி உ-
12 டையனுயனர் திருநாமத்துக்காணி வெங்காநத்தம் நன்செய் புன்செய் நிலத்துக்கு எல்-லையாவது கீழ்பாற்கெல்லை
13 கொனெரி எல்லை[க்கு*] மெற்கும் தென்பாற்கெல்லை செட்டிமங்கலமும் உலகளங்கக்-காறன் எல்லைக்கு வடக்கும் பாம்பனூ[ர்]
14 எல்லைக்கு வடக்கும் மீபாற்கெல்லை சிற்றும்பூ ரெல்லைக்குக் [கி]ழக்கும் வடபாற்கெல்லை குளக்குடி எல்லை[க்கு*]த் தெற்-
15 கும் நிச்சயித்த நான்கெல்லைக்குள்பட்ட ஊர்நத்தமும் குளமும் உள்[ப]ட்ட நன்செய் புன்செய் பொத்தகப்படி நிலம் நானூ-
16 ற்று ஒ[ரு]பத்தைஞ்செ முக்காலெ மாகாணி அரைக்காணிக் கிழ்[எட்]டுமாவும் உடை-யார் தி[ருப்பை]ஞ்ஞிலியுடையநா-
17 யனர் கொயில் ஆதித[ண்டெ]ஸ்வரதெ[த]வர்க[ன்]மிகளுக்குக் [குடிக்காணியாக விற்]றுக்-குடுத்துக் கொள்வதான எம்மிவிசை[ந்த]
18 விலைப்படி அன்றாடு நற்காசு ௰௲ இக்காசு பதினாயிரமும் ஆவணக்களியெ காட்டெற்றிக் கைச்செலவறக்கொண்டு விற்று வி-

19 லைவரமாண இசைவுதிட்டுக் குடுத்தென் உடையார் திருப்பைஞ்ஞிலிஉடையநாயனர் கொயில் ஆதிதண்டெஸ்வரதெவர்-
20 கன்மிகளுக்கு உடையார் திருமெற்தளிஉடைய நாயனர்கொயி லாதிதண்டெஸ்வரதெவர் கன்மிகளொம் இன்னிலம் நானூற்று
21 ஒருபத்தஞ்செ முக்காலெ முக்காணி அரைக்காணிக் கிழ் எட்டுமாவுக்கும் இக்காசு பதினு யிரமுமெ விலையாவுதாகவும் இக்கா-
22 சு பதினுயிரமும் அத்தமண்டபமும் திருமண்டபமும் ஜிண்ணித்து இருக்கையாலெ தட்- டொடு இடவும் திருமலை திருமஞ்ச-
23 னம் பண்ணவெண்டுகையில் இத்திருப்பணிக்[கு] வாங்கிக்குடுத்து இன்னிலம் நானூற்று ஒருபத்தஞ்செ முக்காலெ முக்-
24 (காணிக்)காணி[க் கி]ழெட்டுமாவுக்கும் இக்கா[சு] விலையாவுதாகவும் இப்படி சம்மதித்து விற்று [வி]லைவ்ரோண இசைவுதிட்-
25 டுக் குடுத்தொம் இன்னிலத்துக்கு மெல்னொக்கின மரமும் கிழ்னொக்கின கிணறும் பாக- மும் பாகாஸ்ரயமும் உள்ப[ட்ட] குடிக்-
26 காணியாக விற்றுக்குடுத்தொம் உடையார் திருப்பைஞ்ஞிலிஉடையனயனர் ஆதிதண்- டெஸ்வரதெவர் கன்மிகளுக்கு உடையார்
27 திருமெற்தளிஉடையநாயனர் கொயில் ஆதிதண்டெஸ்வரதெவர்கன்மிகளொம் இக்கொயி- ல்(க்)காணிஉடைய சிவப்ரா-
28 ஹ்மணன் [தழுவக்]குழைந்தான் ஶிவலொகமுடையான் இரா[ச]ரா[ச]பட்ட னெ- ழுத்து|| இக்கொயில்காணியுடைய சிவப்ரா-
29 ஹ்மணன் கவுசிய[ன்] ஆவுடையான் திருச்சிற்றம்பலமுடையா னெழுத்து||-

No. 541.

(*A.R. No.* 94 *of* 1892.)

On the unfinished gopura in front of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஶ்ரீ: [||*] திரிபுவனச்சக்ரவத்தி கொனெரிமெல்கொண்டான் உ-
2 டையார் திருப்பைஞ்ஞிலிஉடையார் கொயில்த் தானத்தாற்க்கு
3 இக்கொயிலில் செய்கிற திருநிலை எழுகொபுரத் திருப்பணிக்கும்
4 பலதிருப்பணிக்கும் உடலாக வள்ளுவப்பாடிநாட்டில் ஆத-
5 னூர நான்கெல்லை உட்பட்ட நன்செய் புன்செயும் [கு]ள-
6 மும் கரையும் பொதுவும் பொதாகியும உட்பட ௩௰௧ வது
7 முப்பத்தொன்றுவது காத்திகை மாதமுதல் இறையிலியா-
8 க தந்தொம் இன்னாள்முதல் கைக்கொண்டு நன்செய் புன்-
9 செயும் கமுகும் கொழுந்தும் கரும்பும் செங்கழுநீரும் உள்-
10 ளிட்டுத் தாம வெண்டும் பயிற் செய்துகொண்டு வநராதி-
11 த்யவரை செல்வதாக கல்லிலும் செம்பிலும வெட்டி நா-
12 ன்கெல்லையிலும் கல்வெட்டி நாட்டிக்கொண்டு அனு-
13 பவிக்க உ

No. 542.

(*A.R. No.* 95 *of* 1892).

On the east wall of the first prakara of the Ujjivanatha temple at Uyyakkondan Tirumalai, Trichinopoly taluk, same district.

1 ஶ்ரீ[||*] காந்[ளூ]ர்ச்சாலை கலமறுத்த கொவிராஜராஜகெஸரிவந்மற்கு யாண்டு ௰ ஆவது தெங்கரை ப்ரஹ்மதெயம் ந[ந்தி]வந்ம[ங்]கலத்து ஶ்ரீகற்குடி விழுமியார்க்கு கண்டன் மதுராந்தகதெ[த]வரான ஶ்ரீஉத்தமசொழதெவரைத் திருவயிறுவாய்த்த உடையப் பிராட்டியார் பிராந்தகன் மாதெவடிகளாரான ஶ்ரீசெம்பியன் மாதெவியா-
2 ர் திருக்கற்குடி ஆழ்வார் விழுமியார்க்கு அபிஷெகஞ் செய்ய யாண்டு ௰ ஆவது செய்து தந்த அபிஷெகஞ்செய்கின்ற ஶ்ரீமுடி க பொன் ௱௪௰௯(௰)௭ இப்பொன் நூற்று நால் பத்து ஒன்பதின் கழஞ்சும் இதனுக்கு உட்கூட்டிரகச்செய்து தைச்ச வெள்ளி ௱௯௰ [௨]எ[ஸ௦]ம இவ்வெள்ளி-
3 ௱௯௰[௨]எ[ஸ௦]ம்கொத்த[மு]த்து௭ளா ம் வட்டமழுவி பகட்டின [ம]ாணிக்கம் ௩ம் வ [யி]ரம் உ௰௭ ம் உடை[ய] ஶ்ரீமுடிக ப[த்*]தொன்பதிங் கழ[ஞ்]சரையெ அரைய்- [க்*]கால் [ச]ாமரை வெளிக்க[ா]ல் சூகாசம் மாஹெஸ்வரர் ரக்ஷை [||*]

No. 543.

(*A.R. No.* 96 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE VERANDAH OF THE SAME TEMPLE.

1 மதிரைகொண்ட கொப்பர-
2 கெசரிவந்மர்க்கு யாண்டு மு-
3 ப்பத்துநாலாவது தெந்-
4 கரை ப்ரஹ்மதெயம் ஸ்ரீபந்ம-
5 ங்கலத்து திருக்கற்குடி பர-
6 மெஸ்வரற்க்கு பிராந்தகந் கண்-
7 டராதித்ததெவர் தெவியார்
8 மழபெருமாள் மகளார் பிரா-
9 ந்தகன் மாதெவடிகளார்
10 ஒரு திருநொந்தாவிளக்கு இ-
11 ரவும் பகலும் எரிவதாக நிச-
12 தம் சூலஉழக்கால் உழக்கு
13 நெய[ட்]டி சந்திராதித்தவ-
14 ல் எரிப்பதாக வைத்த சாவா-
15 மூவாப்பெராடு தொண்ணூ-
16 று வந்நாஹெஸ்வர[ர*]க்ஷை [||*]

No. 543-A.

(*A.R. No.* 96-*A of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 கொப்பரகெஸரிவந்ம[ர்*]க்கு யா-
2 ண்டு [௩௰]௫ ஆவது தென்கரை
3 ப்ரஹ்மதெயஃ ஸ்ரீவந்மமங்-
4 கலத்து [ஸ்ரீகற்குடி] பரமெஸ்வ[1]

No. 544.

(*A.R. No.* 97 *of* 1892).

ON THE OUTSIDE OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE, RIGHT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] திரும[ந்*]நி வளர இருநிலமடந்தையும் பொர்ச்சயப்பாவையுஞ் சீர்த்-
தநி(ஞ்)ச்செல்வியும்

2 தந் பெருந்தெவியராகி இந்புற நெடுதியி லூழியு ளிடைதுறைநாடு துடர்வந வெ[வி]பட-

3 ர் வநவாசியுஞ் சுள்ளிசூழ்மதிட் கொள்ளிப்பா[க்]கையும் நண்ணற்க்கருமுரண் மண்ணைக்
கடக்கமும் ெ-

4 பாருகட லீழத்தரசர்த முடியும் ஆங்கவந் றெவிய ரொங்கெழில் முடியும் முந்நவர்பக்கற்
றெந்நவந் வை-

5 வத்த சுந்தரமுடியும் மி[ந்]த்ராரமு மெந்திசை ஈழமண்டலமுழுதும் எறிபடைகெரளர்
முறைமையி-

6 ற் சூடுங் குலதநமாகிய பலர்புகழ்முடியுஞ் செங்கதிர்மாலையு ஙங்கதிர்வெலைத் தொல்-
பெருங்காவ-

7 ற் பலபழந்தீவு மாப்பெருந்தண்டாற் கொண்ட கொப்பரகெசரி[பந்]மரான ஸ்ரீராஜெந்த்ர-
சொழதெவற்க்கு யாண்டு எ-

8 [ட்டு] ஆவது தென்கரை கெரளாந்தகவளநாட்டு உறை[றயூ]ர்க்[கூற்]றத்து [ஸ்ரீக]ற்-
குடி மலை[விழுமி]ய பரமெஸ்வரற்கு இஙா-

9 ட்டு உறத்தூர்க்கூற்றத்துக் கொடும்பாளூர் இராஜெந்த்ரசொழ [இருக்குவெ]வளார் பெண்-
டாட்டி தெவந் பெற்றமைக்காக

10 இவ[ள்] மகள் சொ[லை இ]ராசிங்கம் ஒரு திருநொந்தாவிளக்குக்கு [நெய் உ]ழக்கால்
[நி]ச்சம் உழக்கு நெய்யட்டி இரவு-

11 ம் பகலும் சந்த்ராதித்தவல் எரியவைத்த சாவாமூவாப் பெராடு தொண்ணூறும் பந்மாஹெ-
ஸ்வர ரக்ஷை||—

No. 545.

(*A.R. No.* 98 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ|| வீரமெதுணையாகவு் தியாகமெ அணிஆகவுஞ் செங்கொலொச்சிக் கருங்
கலி க-

2 டிந்து கூடல்சங்கமத்து ஆஹவமல்லனை அஞ்சுவித்து விக்கலனையுஞ் சிங்கணனையும்
உடைபுற-

3 ங்கண்டு மற்றவர் மாதெவியரையும் வஸ்துவாஹநமுங் கைக்கொண்டு வீரஸிம்ஹாஸ-
நத்து உலகமுழுது-

---

[1] The inscription is built in below.

டையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிந கொவிராஜகெஸரிவ[ந்]ராந உடையார் ஸ்ரீவிர ராஜெந்த்ர தெவற்கு யாண்டு

5 ஞ ஆவது கொளாநகவளநாட்டு உறையூர்க்கூற்றத்துக் கருப்பூர் வெள்ளாளங் கருப்பூர்உடை[யா]ங் நக்க[ங்]

6 திருவெகம்பநாந இங்நாட்டுக்கு நம்புசெய்த கொளாநகவிழுப்பரையந் இந்நாட்டுத் திருக்கற்-

7 குடி விழுமியதெவர்க்கு வைத்த திருநொந்தாவிளக்கு ஒந்றுக்கு நாள் ஒன்றுக்குச் சூலத்-தால் நெ-

8 ய் உழக்காக ஆண்டுவரை நெய் தொண்ணூற்றுநாழிக்கு வைத்த ஆடு கூடு இவ்வாடு தொண்-

9 ணூறும் திருக்கற்குடி ஊரொமெய் கைக்கொண்டமையில் சந்திராதித்தவல் இத்திருநொ-

10 ந்தாவிளக்கு நாங்களெ செலுத்தக்கடவொமாக இவ்வாடு தொண்ணூறுங் கைக்கொண்-டொ-

11 ம் திருக்கற்குடி ஊரொம் || உ இது ஸ்ரீவைஷ்ணவ ரக்ஷை |||—கருப்பூர்மன் கம்பனுக்கு

12 காதலன்சீர் நக்கன் விருப்பூர் விழுமியதெவர்க்கு திருப்பூர்விளக்கு வைத்துத் தொண்ணூ-று டாங்களித்த-

13 [ராங்] மெய்யெ உளக்கருத்தால் சால வுகனு ||—

No. 546.

(*A.R. No.* 99 *of* 1892).

ON THE GOPURA OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[ஃ||*] பூமன்னு பது[ம]ம் பூத்த வெழுலகுந் தாமுன் செ-

2 ச(தவ)தவத்தால் பரிதிவழித்(ய்*)தொந்றி நெடுமா லிவனெநத் திரு-

3 முடி சூடி இருநிலமகளை உரிமையில் புண[ர்ந்து] திரு[ம]கள் பணைமு[லை*]ச் செ[ச]ஞ்-

4 சாந்[ணி]னு பருமணி மார்வம் பனிவரை [நி]கர்ப்ப ஜயமகள் செழுந்தண் ச-

5 நநச் சுவட்ட[ால்] புயமிருகையிலைப் பொருவெ[ப்]னத்தொன்றி நாமகள்தானும் கொ-

6 மகட் செ[வ்*]வாய[ப்] ப[வ*]ள செயொ[ளி ப]டைத் தநயாநெந[த்] தவளந[னி]மித்த-னித்துடையொரெ-

7 ந [பு]கழ்மகட் சிலை[ந மகுட]ச் சித்[த]நென ஒருகுடை[ட நி]லவ செ[ப]ாருப[டை தி]கர வெயிலெ

8 க[ரு]ங்கலி [இ]ருளி[னைத்] துரப்ப நிடு ப[ல்*]லூ[ழி] எழ்கடற் புறத்திலு[ங்] கொடாச் செஙிநி (கொ)-

9 க்கொ லிநிதுலாவ [மி]நமு[ம்] சிலை[யு]ம் சிதைஞு வாறுயர் பொங்நெடு மெரு[வி]ல் புலிவீற்றி-

10 (இ)[ரு]ப்ப் உ[ப]ரியானை ஒ[ர்] எட்டிநு[க்]கு த[ம்]பமென்னத் தனித்தநி [தி]சை-தொறும் விஜய-

11 [ஸ்தம்பநிற்ப] ப[சிப]கையா தி[நி]து [நி]ங்கி மந்து[யி]ர் தழைப்[ப] மறுவாறு [வி]ளங்க [ம]ாத-

12 வ[ர் த]வமும் மங்கையர் கற்[பு]ம் ஆதி அந்தணர் [ஆ]குதிப் புகை[யு]ம் மிதெழுகொண்-டல்

13 விசு த[ண்]புநலும் மெதிநி வளருஞ் சா[தி*]யொழுக்கமு[ம்] நிதியறமும் பிறழாது நிகழ பாவு[ம்]பழ-

14 நப்பாவும் [பணை]க்கைமா[வு]ம் மல்லது வன்ற[ளை ப்]படுதல் கநவிலுங் காண்டற்க[ரி]-தெந

15 வரு[ந்தி] ப[ல்வெற்]புள்ளிலும[ல்ல]து சி[றை எநப்]படுதலிந்றி நிறைபெருஞ்செல்வ-மெ-

16 ா டவநி வா[ழப்] பல்[லவ]ர் தெலுங்[க]ர் மாளவ[ர் க]லி[ங்]கர் கொங்கணர் கந்நடர் கடாரர் தெங்நர்

17 செரலர் [சி]ங்கண[ர் கொ]ங்கணர் செதியர் திரகத்[த]ர் [வ]ங்க ர(ர)ங்கர் ஜொனகர் கைகயர் ஜிநர் [எங்]-

18 [றைகழல் வெஹரு மல்லா]வரை[சுரு]ம் [மு]றைமையி லரிது திறைகுண திறைஞ்சி [அ]ம்பொ-

19 ற் குலக்கொ[ாடிச்] செ[ம்பி]யந்[கி]ழாரடி யொருமருகுட ந[மஷிருப்ப அருள்புரிச]மையப் பொற்கொட் டி-

20 மையப்ப[ா]வையும் சிவநும்பொல செ[ம்பொற் வி]ரவி[ஸிஹாஸ]நத்[து] விற்றிருந்த-ருளிய கொராஜகெ-

21 ஸரிவந்மாரான திரிஹுவனவக்ரவத்திகள் ஸ்ரீகு[லொத்துங்]கசொழதெ[வ]வற்க்கு யாண்[டு][1]

No. 547.

(*A.R. No.* 100 *of* 1892).

ON THE BASE OF THE NORTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE PIPILIKESVARA TEMPLE AT TIRUVERUMBUR, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] மதிரைகொண்ட கொப்பரகெசரிபன்மற்க்கு யாண்டு ௩௰௬ ஆவது தென்-கரை ப்ரஹ்மதெயம் ஸ்ரீகண்டசதுர்வெதிமங்கலத்து-

2 ப்பெருங்குறி ஸபையொம் எங்கண்ணிலம் இவ்வூர்க் குளத்துக்கீழ் ஸ்ரீகண்டவாய்க்கா-லுக்கு மெ[ற்*]க்கு அஞ்சாங்கண்ணாற்றுப்-

3 பலாற்றுக்கு வடக்கு எட்டாம்பாடகங் கலியங்கூற்றநுள்ளிட்ட [ஆ]ாதிஸக்கத்துக்கு வடக்கு மெல்பாற்க்கெல்லை [கொ]ல்லனும் தச்சபனை-

4 யன் நிலத்துக்குக் கிழக்கும் வடபாற்க்கெல்லைய் கிளியூர்வாய்க்காலுக்குத் தெற்கும் கிழ் பாற்க்கெல்லைய் சுவரனுவன் உ-

5 ள்ளிட்ட [ஆ]ாதி[ஸ]க்கத்தின் மெலைக்கண்ணாற்றுக்கு மெற்கும் இவ்விசைத்த பெருநான்-கெல்லையு ளகப்பட்ட நில மிகுதிக்குறைமைய் உள்-

6 ளடங்க உண்ணிலமொழிவின்றி திருவெறும்பியூராழ்வார் உமாபட்டாரகியாரைய் எழுந்-தருளுவித்த சிறுவாயிநாட்டு நாட்டுமென்றூடி சாத்தன் தணக்கனுக்கு வி-

7 ற்றுக்குடுத்துக் கொண்ட நீப்பொக்குச்செம்பொன் க[ழ]ஞ்சில் பொர்த்து உரையுந் து-லையும் வழுவாதது இவ்வூராடுகல்லாற் கொண்ட பொன் ப-

8 தினைங்கழைஞ்சு இன்நிலத்துக்கெய் இறைகாவல் ஊர்வரியமாக கொண்ட பொன் பதினைங் கழைஞ்சும் ஆகப் ஃபொன் முப்பதின்கழைஞ்சு இம்முப்-

9 பதின்[கழெ]ழஞ்சு பொன்நுக்கும் இச்சுட்ட[ப்*]பட்ட நிலம் வநூராதித்தவற் இறையிலி-யாக ஸிலாலெகை செய்துகொள்ளப்பெறுவதாக விற்று விலையாவண-

10 மும் பொருள்மாவறுதிப்பொருள்ச்செல[வொலை] யாவதாகவும் இதல்லது வெறு பொருள்மாவறுதிப்பொ [2]. . . . .

11 ட்டி யாவணக்களியெ பொருளறக்கொண்டு [வி]ற்று விலையாவ[ண]ஞ் செய்துகுடுத்தொம் திருவெறும்பியூராழ்வா . . . . . .

No. 548.

(*A.R. No.* 100-*A of* 1892).

ON THE SAME BASE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருமகள்பொல பெருநிலச்செல்வியு ஞனகெசு உரிமைபூண்டமை மன-கொள காந்தளூ-

2 ர்சாலை கல்[ம]றுத்தரு[ளி] வெங்கைநாடுங் கங்கபாடியு நுளம்பபாடியு தடிகைபாடியும் குடம-

3 லைநா[டு]ம் கொல்லமும் [க]லி[ங்க]மு மெண்டிசை புகழ்தர ஈழமண்டலமு மிலட்டபாடி எழரை இலக்கமுந் தி-

4 ண்டிறல்வென்றித் தண்டாற்கொண்டு தன்னெழில் வளர் ஊழியுளெல்லா யாண்டு தொழுதகை வி-

5 ள[ங்கும்]யாண்[டெ செழியரைத்] தெசுகுள் ஸ்ரீ கொராஜராஜகெசரிபன்மரான ஸ்ரீ-

6 ராஜராஜதெவர்க்கு யா[ண்]டு உ௰௭ [ஆவது பா]ண்டிகுலாச[னி]வளநாட்டுக்-[2]

---

[1] The inscription is incomplete.

[2] The inscription is built in at the end.

No. 549.

(*A.R. No.* 101 *of* 1892).

ON THE BASE OF THE SOUTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கோவிராஜகேசரிபன்மற்க்கு யாண்டு ௬௰ ஆவது தென்கரை ப்ரஹ்மதே-யம் ஸ்ரீகண்டசதுர்வேதிமங்கலத்துப் பெருங்குறிஸபை-
2 யோம் இவ்வாண்டு மகரநாயற்று செவ்வாய்க்கிழமை பெற்ற சோதிநான்று பகல்- இவ்வூர் திருச்சித்ரகூடத்தே யக்ஷஞ்செய்து பெருங்-
3 குறி கூட்டகுறைவறக் கூடியிருந்து பணிப்பணியால் பணித்து வ்யவஸ்தை வேதபரிசா-வது இவ்வூர் திருப்பெர்ப் பாலாசிரியன் ஈயவ-
4 ன் ஸப்ராஹ்மணன் அரிசி இருநாழியும் காய்க்கறி ஒன்றும் நெய்யரைப்பிடியும் புளிங்கறி-யும் புழுக்குக்கறியும் தயிர் உரியும்
5 காய மிலைப் பாக்கு இரண்டும் இப்பரிசு திருவெறும்பியூராழ்வார் திருமலைமேல் சத்தி-ரத்தில் வெ[டு]ம[வ]ல்லா னொரு ப்ராஹ்மணனு-
6 க்கு அநுராத்ரித்தவற் உண்ண இவன் வெத்த நிலமாவன இவ்வூர்ப் புறவாய் ஸ்ரீகண்ட-வாய்க்காலுக்கு மெற்க்கு இரண்டாங்கண்ணாற்று ப-
7 [லா]ற்றுக்கு தெற்க்கு மூன்றும் பாடகம் மாறங்கடம்பன் உள்ளிட்ட ஸ்தாநஸக்கத்து தெற்க்கடைய மூன்றுமாவும் ஸ்ரீகண்டவாய்க்காலுக்கு கிழக்கு-
8 ஏழாங்கண்ணாற்று பலாற்றுக்கு தெற்க்கு மூன்றும்பாடகம் பாகனூராணுள்ளிட்ட ஸ்தாநஸ-க்கத்து வடக்கடைய மூன்றுமாவில்க் கிழக்கடைய ஒரு-
9 மாவும் ஆக நான்மாச்செ[ய்*]க்கும் அநுராத்ரித்தவக் இறையிலியாக இவனிடை எம்மிலி-சைந்த இறைத்ரவ்ய மறக்கொண்டு அநுராத்ரிதவ[க்] இறை[ற]காட்ட பெறுவெ-
10 தாமாகவும் இன்னிலம் இறைகாட்டப் பணித்தானையும் இறைகாட்டினானையும் இறை-காட்டப்பணித்த ஸபையிலிருந்தானையும் வெவ்வெ-
11 வற்றுவகை தாமெண்டுந்தனை பொன் ஸஹஸ்ரரெ மன்றி இறுப்பிக்கப் பெறுவா-ராகவும் பின்னையும் இன்னில மிறைகாட்டப்-
12 பெறுதொமாக பணிப்பணியால் பணித்து வ்யவஸ்தை செதுகுடுத்தோம் பெருங்குறி-ஸபையோம் திருப்பெர்ப் பாலாசிரியன் இளை[ய*] நாராயண ஞரா-
13 யணன் பணியால் இவ்யவஸ்தை எழுதினென் இவ்வூர் மத்யஸ்தன் யக்ஞவித்ரயநான கவிவி-சையன் தருணேந்துசெகரனென் இவை யென்
14 எழுத்து |—இது ஸஹ[ர*]ஹஸ்ரர் ரக்ஷை |||—

No. 550.

(*A.R. No.* 102 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE RATNACHALESVARA TEMPLE AT RATNAGIRI, KULITTALI TALUK, SAME DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] சாறுவபூமச[க்*]கரவ[த்*]திக[ள்] ஸ்ரீபொசளவிரசொ-
2 மிசு[ர*]தெவற்க்கு யாண்டு உ௰௩ ஆவது தனுநாயற்று
3 பூறுவப[ட்*]ச[த்]து நவமியும் வியாழக்கிழமையும் பெ[ற்*]ற இரெபதி-
4 நா[ள்*] இராசகம்பிரவளநாட்டு குறுநகைநாட்டு உடையார் திருமானகம(வ)-
5 லை[1] உடையநாய(ன்)ஞர்*க்கு சிவபாதசெ[க*]ரபுரத்து உறைஊர் உடையான் தெ-
6 வன் காளியான முத்திசுரநம்பியும் இவன்தம்பி திருமாணி[க்*]கதெவரும் இரு-
7 வொம் இந்நாய(ன்)னு[ர்*]க்கு;ந[ா]ங்கள் விட்ட நீர்நிலம் ஆவது எங்கள் பா[ட்*]டனு[ர்]
8 நகர[த்*]தா[ர்*]பக்கல் விலைகொண்டு உடைய [பணி] . ளிருள[த்*]து வய[வி]ல் . .
9 ஆவிது மெல்பாற்கு[எ][ல்*]லை நகரத்தார்ப[க்*]கல் நாங்கள் கொண்ட நி[லத்து] . .
10 வடபாற்[கு*] [எ]ல்லை மாணி[க்*]கநாயகநம்பி புஞ்செய்கொல்லைக்[கு] . . . .

---

[1] Read திருமாணிக்கமலை.

11 ற் [கு*][எ][ல்*] லைஉடையா[ர்*] திருமாணி[க்*]க மலை உடைய நா[ய*]னா[ர்*]தெவ
தா . .

12 மெ[ற்*]கு தெங்பா[ர்*]க்கு எ[ல்*]லை ஊர்குள[த்*]து[க்*]கு கடைபொ[க்*]கு[க்கு]
வடக்கு ஆக இ . : . . .

13 ந்த பெருநான்[கு*] எ[ல்*]லை[க்*]கு உள்பட்ட நிலத்து கிழக்குஅடைய [நில*]ங்கள்
. . .

14 தா[ங்*]கள் விட்ட மூன்று மா ஒழிய நீக்கி நாங்கள் பயிர் செய்[து]வருகிற நி-

15 லம் ௨௰ ௬ இரண்டுமாவும் இந்நாய(ன்)]னா[ர்*]க்கு தெவ[தா]னம்ஆக

16 விட்டொ[ம் காளிய]ான மு[த்*]திசு[ர]நம்பியும் இவ[ன்]தம்பி [திருமாணி]-

17 [க்*]கதெவ[னும் இவிருவொம்] இப்ப[டி]க்கு மு[த்*]திசுரநம்பி எழுத்து

18 இ[ப்*]படிக்கு திருமா[ணிக்கதெ]வன் எழுத்து[1] [*]

No. 551.

(*A.R. No.* 103 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE FIRST PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி [‖ *] ஸ்ரீகொ ப்ரதாப[ச*]க்ரவத்திகள் ஸ்ரீபொசள வீரசொமிசுரதெவற்க்கு

2 யாண்டு ௨௰க ஆவது கன்னிநாயற்றுப் பூ[ரு*]வபக்ஷத்து பஞ்சமியுந் நா -

3 யற்றுக்கிழமையும் பெற்ற அனிழத்து நாள் ஸ்ரீமனு மகாப்பிரதாபி குமா -

4 ர கண்டரகொப சொமையதெண்டநாயக்கனென் உடையார் திருமாணிக்க -

5 (ம்)மலைஉடைய நாயனா[க்]கு இனக்கு நன்றாக ஆடிஅருள காவெரித்திருமஞ்சனக் குட-

6 ம் இரண்டுக்கும் நாள் ஒ[ன்று*]க்கு சான்றுட்டியால் பதக்காக நாள் ஒன்றுக்கு தூணி-

7 யாக வந்த நெல்லுக்கு நான் இறைபிலியாக கொண்டு விட்ட நிலமாவது [ராஜ] -

8 கெம்பி[ர]வளநாட்டு ஆதனூ[ரி]ந் அபிமானமெருவான் குலொத்துங்கசொழபுரத்[து]

9 வியாபாரி விரையூர்கிழவன் பெருமாள் ஆர்காட்டினன் ராசவிச்சாதி . . . . .

10 ய செட்டிபக்கல் கொண்ட ஒருபூ ௬ க லி இந்நிலம் வெலிக்கும் குடுத்து . . .

11 பொருள் அன்றுடு நற்காசு பதினாயிரத்துக்கும் விலைக்குறக்கொ[ண்]டு [பெ]ாரு . . . தெ

12 நிலம் வெலியும் சந்திராதித்தவரை இ[றைபி]லியாக நிறு[த்தி] இந்நி[லத்து]க்கு . . . .

13 லி மாக்கலம் அந்தராயம் உள்ளி[ட்ட ஆயங்]களு[ந் தவிர்த்]து . . . . .

14 ட்டு இத்திருமஞ்சனநீர் நித்தமட்டிய . . . . காவெ . . .

15 . . திருமாணிக்கமலைஉடையந[யின]

No. 552.

(*A.R. No.* 104 *of* 1892).

ON THE EAST WALL OF THE SECOND PRAKARA (RIGHT OF ENTRANCE) OF THE ADIPURISVARA TEMPLE AT TIRUVORRIYUR, SAIDAPET TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VII, p. 148.

No. 553.

(*A.R. No.* 105 *of* 1892).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME PRAKARA.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

[1] This inscription is a copy in later characters.

No. 554.

(*A.R. No.* 106 *of* 1892).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME PRAKARA.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 64.

No. 555.

(*A.R. No.* 107 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALLS OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திங்களேர்தரு தன்றொங்கல் வெண்குடைக்கிழ் நிலமகள் நிலவ மலர் மகள் புணர்ந்து செங்கோ -

2 ல்லோச்சி கருங்கலி கடிந்து தன் சிறுதாதையையும் திருத்தமையனையுங் குறிக்கொள் தன் [இ]ளங்கோக்களையும் நெறியுணர் தன் திருப்பு -

3 தல்வரையும் துன்றெழில் வாநவன் வல்லவன் கங்கன் புலங்கெழிற் பல்லவன் இலங்கையர்க்கிறைவன் கன்னகுச்சியர் காவ -

4 லனெனப் பொன்நணிச் சுடரணிமகுடஞ் சூட்டி படர்[ப்]புகழாங்கவர்க் கவர்[ந]ாடருளிப் பாங்குற மன்று[ப]ல்லூழியுட் டெ[ன்*]னவர் மு -

5 வருள் மானுப[ர]ணன் பொன்முடிய [ர*][ணு]ப் பருமதிட்ப் பசுந்தலை பொருகளத் தரிந்து வாரளவிய கழல்விரகேரளனை முனை(ன) -

6 வயிற் பிடித்துக்[1] கனந்திவாரண(க்க)க் களிற்றினு லுதைப்பித்தருளி அந்தமில் பெரும்புகழ்ச் சுந்தரபாண்டியன் ஒற்றை வெ -

7 ண்குடையும் கற்றை வெண்கவரியும் [சிங்]காதநமும் வெங்களத் திழந்து தன்முடி விழத்தலைவிரித் தடிதளர்ந்தொ[டத் தொல்லை மு*]ல்லையூர்த் துரத்தியொ -

8 ல்கலில் வேணாட்டரைசைச் செணாட் டொதுக்கி மெவுபுகழிராமகுட[2] முநிந்துவிடர் கெழு வில்லவன் குடர்மடிக் கொண்டு தன்நாடுவிட் டோடி [3]புக்[கொ]ளிப்ப

9 வஞ்சியம் புது[மலர்] மலைநாங் கெ[ஞ்]சலில் வேலைகெழு காந்தளூர்ச்சாலை(க்) கலமறுப்பித்தாகுவமல்லனு மஞ்ச கெவுதற் று[ங்]கரும்படையா லா-

10 . . . .

11 [க]ருமுரட்ச் சாங்கமைய்யனு முதலிநர் சமரபிருவொத்துடை -

12 டய நி[மிர்] சுடர்ப் பொன்னொடைய்ங்(ெ)கரிப் புரவியொடும் பிடி -

13 த்துத் தன்நாடை[யி]ற் சயங்கொண்டு ஓன்நார் கொள்ளிப்பாக் -

14 கை யுள்ளெரி மடுப்பித் தொரு[தநித்] தண்டாற்ப் பொருகடலிலங் -

15 கையர்கோமான் விக்கி[ர*][ம]பாகுவின் மகிடமும் முன்றநக்குடைந்த தென் -

16 றமிழ்மண்டலமுழுவது மிழந்து எழ்கடலிழம் புக்கிலங்கிசனுகிய [வி] -

17 க்கிரமபாண்டியன் பருமணிமகுடமும் காண்டகு தன்[ந]காக்கித் தன் . . . -

18 கன்நகுச்சியிலும் ஆக்கலி யிழந் சிரிதென்றெண்ணி யுளங்கொள் நாடுநன் உற[ெ]வா-டும் புகுந்து விளங்கி மு(ட்)டி கவித்த [4]விரதலாவெகன் பொர்க்களத்தஞ்சிக் கார்க்களிறிழந்து கவையுற்றொடிக் காதலியொடும் தனற்றுவையைப் பிடித்துத் தாயை மூக்கரி -

19 ய அங்[கவ*]மாநசிங்கதற்கா[க*] மிண்டும்வந்து வாட்டொ[ழிலு]ழ்ந்து வெங்களத்தலைந வச்சிங்களத்தரைசன் பொன்நணி முடியும் [க]ன்நரன் [வ]ழிவந்துரை[கொ ளி]-ழுத்தரைசனு[கி]ய சிவல்லவன் மதநராசன் பொ(த)ன்ந[ணி]முடியும் கொண்டு

20 வடபுலத் திருகாலாவதும் பொருபடை நடாத்திக் கண்டரன் திநகரன் நாரணன் கணவதி வண்டலர் தெரியல் [மதி]சூதன்னென் றெ[ணை]ப் பலவரைசரை முனைவயிற் றுரத்-[தி][வ]ம்பலர்தரு பொழி[ற்] கம்பிலிநகருள் [5]சளுக்கியர் மாளிகை தக[ர்]ப்பித் திளக்-கமில்

21 வில்லவர் மினவர் வெழ்குலச் சளுக்கியர் வல்லவர் கௌ[ச]லர் வங்கணர் கொங்கணர் சிநுரர் ஐயணர் சிங்களர் பங்களர் அந்திரர் முதலிநர் அரைசிடு திறை[க*]ளும ஆதிலொன் றவநியில்க் கூறுகொள் பொருள்களும் உகந்து நான்மறையவர் முகந்து-

---

[1] த்தநத்திவாரணம் is the correct reading.

[2] Supply மூவர்கெட before this word as in the other inscriptions.

[3] Read காடு before this.

[4] Read விரசலாமெகன்.

[5] Should be read as ச.

22 கொளக் குடுத்து விஸ்வலொகத்தும் விளங்கி மநுநெறிநின் றஸ்வமெதஞ்செ[ய்*]தருளிவீற்-
றிருந்த ஜயங்கொண்டசொழன் உயர்ந்தபெரும்புகழ் கொவிராஜகெசரிவந்மரா[ன*]
உடையார் ஸ்ரீராஜாதிராஜதெவற்கு யா -

23 ண்டு முப்பத்தொன்றாவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து புழற்கொட்டத்துப் புழ-
[ல்*] நாட்டு ப்ரஹ்மதெயம் சுந்தரசொழச்சருப்பெதிம[ங்க]லத்து வாநவன்மஹாதெவிச்
சருப்பெதிமங்கலத்துப்

24 பெருங்குறி மஹாஸபையொம் நிலவிலையாவணக் கையெழுத்து இன்னாட்டுத் திருவொற்-
றியூர்உடையமஹாதெவர்க்குத் தி[ரு]ப்பணிசெய்திருக்கும் ஆரியதெசத்து மெகளா -
புரத்து ப்ரஹா[ம]ரஸட்டன் ப்ராஹ்ம -

25 [ணி] நாகலவ்வைச்சா[னி]யான ஆரியம்மை எடுப்பித்த ரா[ஜெந்த்ர]சொழன்மடத்துக்கு
மட[புறம]ாக இ ஆரியஅம்மைகள்பக்கல் [எ]ம்மிலிசைந்த விலைப்பொருள் கொண்டு
விற்றுக்கொடுத்த நிலமா -

26 . . . .

27 டைய நிலம் இ[ரு]மாவும் இங்கெ மூன்றாங்கண்ணாற்று இரண்டாஞ்சதிரத்து நிலம்
ஆறுமாவும் இங்கெ மூன்றாஞ்சதிரத்து நிலம் கிழ்க்கடைய நிலம் இரண்டு மாவும்
இங்கெ அஞ்சாங்கண்[ணா*][ற்]று முதற்சதிரத்து நிலம் ஆறு மாவும் ஆக நிலம் வெலி
ஒன்றெ ஒரு மாவும் இங்கெ கொல்லைநிலம் நான்கு மாவும் ஆக நிலம் ஒன்றெ காலும்
ஆக இன்நிலம் எற்றி நிலம் ஐவெலியும் இதனில் உண்ணிலம் ஒழியாமெ (வி)-

28 விற்றுக்குடுத்தொம் இன்நிலத்துக்கு பழம்படியெ நீர் பாயபெறுவதாகவும் இன்நில-
த்து மெல்நொக்கிய மரமும் கீழ்நொக்கிய கிணறும் இன்நிலத்துக் குரித்தாகவும் இரு-
காலாவது முக்காலாவதும் வெறு விலைக்காணம் கிழிகையில் செல்லக்கொண்டு இறை
இழிச்சி இறையிலெ விற்று விலையாவணஞ் செய்துகுடுத்தொம் இன்நிலத்துக்கு
வெண்டும் இறை சந்த்ராதித்தவரை நாங்களெ இறையிறுப்பதாகவும் இ -

29 த்தன்மத்துக்கு இறையிலியாக விற்றுக்குடுத்தொம் இப்படிக்கு ஸபையெ விற்றுக்குடுக்க
ஸபையின்னுள்ளிருந்து பணித்தான் வட்டமணி நாராயணக்கிரமவித்தன் பணியா-
லும் இராயூர்ச் சன்னயக்கிரமவித்தன் பணியாலும் வெற்பு[றத்*]துத் திருவையாறு
தெ[ாண][வி]க்கிரமவித்தன் பணியாலும் ஆரியதெசத்து மெகளா[பு]ரத்து ப்ரஹாம-
ரஸட்டன் ப்ராஹ்மணி நாகவ்வைச்சானியான ஆரியஅம்மைக்கு ராஜெந்த்ர -

30 சொழன்ம[ட]த்துக்கு மடப்புறமாக விற்றுக்குடுத்தொம் ஸ்ரீகொஹஸ்லார் அற்றை[நா]ள்
அமுதுசெய்ய விற்றுக்குடுத்த இன்நிலத்தில்க் குடி இருந்து இன்நிலம் உழுங் குடிகளை
சில்லிறை சொறுமாட்டும் வெட்டி அமைஞ்சியும் உள்ளிட்டன எப்பெர்ப்பட்ட இறை-
க(ள்)ளும் கா[ட்*]டப்பெறுதொமாக விற்றுக்குடுத்தொம் இதன்றி மற்றுவொசில்[1]
மஹாஸநம் உள்ளிட்டுத் தான் வெண்டுகொவுக்கு நிசதி கழைஞ்சு

31 பொன் மன்ற ஒட்டி இட்டுக்குடுத்தொம் பெருங்குறி மஹாஸபையொம் இதிக்கிதுவெ
பொருள்மாவறுதிப் பொருள்செலவொலை யாவதாகவும் இதுவல்லது வெறுபொருள் -
மாவறுதிப்பொருள்செலவொலை காட்டக்கடவரல்லா(யா)தாராகவும் இப்பரிசு இசை-
ந்து விற்றுக்குடுத்தொம் பெருங்குறி மஹாஸபையொம் இவர்கள் பணிக்க எழுதி-
னென் குமிண்டிலி உதையாதித்தக்கிரமவித்தனென் இவை என்னெ -

32 ழுத்து இப்படி அறிவென் வெர்புறத்து உதையாதித்[தக்]கிரமவித்தனென் இவை என்
னெழுத்து இப்படி அறிவென் மூவர [ய*]ாகை கருவடிக்கிரமவித்தனென் இவை என்
எழுத்து இப்படி அறிவென் வட்டமணி நாராயணக்கிரமவித்தன் மகன் ஸொமனுக்
கிரமவித்தனென் இவை என்எழுத்து இப்படி அறிவென் ஒடபுறத்தெயாதித்த(ந்)க்கிரம
வித்தனென் இவை என்எழுத்து இப்படி அறிவென் வெர்புற -

33 த்துத் திருவையாறு தெவக்கிரமவித்த(ன்)னென் இவை என் எழுத்து இப்படி அறிவென்
[இ]டாலிப்பட்டயக்கிரமவித்தனென் இவை என் எழுத்து இப்படி அறிவென் குமிண்டி
சருவடிக்கிரமவித்தனென் இவை என் எழுத்து இப்படி அறிவென் வெர்புறத்து சொ-
மடிக்கிரமவித்தனென் இவை என் எழுத்து இப்படி அறிவென் வெற்புறத்து [க]ணவ
திக்கிரமவித்தனென் இவை என் எழுத்து

34 இப்படி அறிவென் வட்டமணி மா(த)யவக்கிரமவித்தன்னென் இவை என் எழுத்து இப்-
படி அறிவென் குமிண்(ண்)[டி]தொணயக்கிரமவித்த(ன்)னென் இவை என் எழுந்து
இப்படி அறிவென் வெற்புரத்து எறயக்கிரமவித்த(ன்)னென் இவை என் எழுத்து இப்-
படி அறிவென் பிராஞூர் தாழிகுமா[ர]க்கிரமவித்த(ன்)னென் இவை என் எழுத்து [||*]

---

[1] மாற்றுவொமாகில் is probably what is intended.

No. 556.

(*A.R. No.* 108 *of* 1892).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜாயிராஜ-
2 தெவற்கு யாண்டு ஆறாவது ஜயங்கொண்டசொழம-
3 ண்டலத்துப் புழற்கொட்டத்து உடையார் திருஒற்றியூருடை-
4 யார் கொயிலிற் கும்பிட்டிருக்கும் ஆண்டார்களிற் பெரியனாய-
5 னாக மாணிக்கவாசகனெந் இந்நாயனாற்கு வைத்த திருந-
6 ந்தாவிளக்கு ஒந்றுக்கு விட்ட பசு ௩௰௨ முப்பத்திரண்டும் திரிபுவ-
7 நசு[ந்]தரத்தெருவில் மன்றாடிகளில் மானந் ஒற்றிகொண்டானெ[ந்]
8 இ[ப்]பசு முப்பத்[1]

No. 557.

(*A.R. No.* 109 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. V, p. 106.

No. 558.

(*A.R. No.* 110 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருவாய்க்கெழ்வி முன்[ப]-
2 ாக திரிபுவனச்ச[க்*]கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜ[ெ]-
3 தவற்கு யாண்டு ௰௯-வது ஸி[ஂ*]ஹநாயற்றுப்
4 பூர்வபக்ஷத்து த்ருதியையும் உத்திரட்டாதியும் பெ-
5 ற்ற நாயற்றுக்கிழமைநாள் ஜயங்கொண்டசொ-
6 ழமண்டலத்துப் புலியூர்க்கொட்டமான
7 குலொத்துங்கசொழவளநாட்டுப் பொ-
8 றூர்நாட்டு விருகன்பாக்கமாந செந்னிநல்லூ[ர்*]
9 வயலூர்கிழவன் திருவெகம்பமுடையான் செந்தாமரை-
10 க்கண்ணனான வயிராதராயனென் உடையார் திருவொ-
11 ற்றிஊருடையநாயனாற்கு நெற்குறுசாலைக்கு நெற்குறக்-
12 கொண்டு விட்ட பெரியநாச்சியையும் இவள் மகள் மா-
13 ரியையும் இவள் தங்கை கவுத்தாழ்வியையும் இவ-
14 ள் தங்கை திருவாண்டியையும் இவள் தங்கை வடு-
15 காழ்வியையும் ஆகப் பெர் ஐய்வரையும் இன்னா-
16 யனார் நெற்குறுசாலைக்கு இவர்களும் இவ்வழி-
17 யில் உள்ளாரும் சந்திராதித்தவரை நெற்குறுவதா-
18 கக் கொண்டு சிலாலெகைபண்ணிக்குடுத்-
19 தென் வயலூர்கிழவன் திருவெகம்பமுடை-
20 யான் செந்தாமை[ர*]க்கண்ணனான வயிராதரா-
21 யனென் [||*]

Nos. 559 to 611.

(*A.R. Nos.* 111 *to* 163 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM NANDI, NANDIDROOG HILL, KANDAVARA, MANCHENAHALLI, KOLAR, TERUHALLI, ANTARGANGA AND BUSSANAHALLI IN THE KOLAR DISTRICT (MYSORE).

See Mr. RICE's *Epigraphia Carnatica*, Vol. X.

Nos. 612 to 616.

(*A.R. Nos.* 164 *to* 168 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM SIDDAPURA IN THE CHITALDROOG DISTRICT (MYSORE).

See Mr. RICE's *Epigraphia Carnatica*, Vol. XI, Mk.[2]

---

[1] The inscription stops here.

[2] Nos. 164 to 166 are published also in *Ep. Ind.*, Vol. III, pp. 134 ff. and Nos. 167 and 168 in Vol. VI, pp. 212 ff.

No. 617.

(*A.R. No.* 169 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM WHITEFIELD, BANGALORE DISTRICT (MYSORE).

See Mr. RICE'S *Epigraphia Carnatica*, Vol. IX, Ht. No. 147.

No. 618.

(*A.R. No.* 170 *of* 1892).

RIGHT OF ENTRANCE TO THE EAST GOPURA OF THE NATARAJA TEMPLE AT CHIDAMBARAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ : உ காரெற்ற தண்டலைக் காவிரிநாடனைக் காணுலவுந் தெரெற்றிவிட்ட செ-
2 முந்தமிழ்த் தென்னவன் சென்றெதிர்ந்து தாரெற்றவெம்படை யாரியர் தண்டுப[ட]-
3 த் தனியெ பொரெற்றுநின்ற பெருவார்த்தை யின்றும் புதுவார்த்தையெ உ
4 பண்பட்ட[மெ]ன்மொழிப்பைந்தொடி கொங்கையர்க்கவை[மெ]ற் கண்பட்ட-
5 முத்தவடங் கண்டு காக்கிலன் காடவர்கோனெண்பட்ட சேனை யெதிர்பட்-
6 டொழுக வெழுந்த புண்ணிர் விண்ப[ட்ட]லையப் படை தொட்ட சுந்தர-
7 மினவனெ [||*]

No. 619.

(*A.R. No.* 171 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 வட்டவெண்குடை மன்னர்தம் பு[க]ல் கொண்டு மாமுடிகொண்டு பொர்-
2 மாறுகொண்டெழு பொசளன் தடைகொண்டு வா[ணன் வன]ம் புகத் தொட்ட
3 வெம்படைவிரன் வெற்றி புனைந்த சுந்தரமாறன் முன் சூழிவிட்ட
4 தெலிங்கர் சேனை துணித்து வென்ற களத்துமெல் விட்ட வெம்பரி
5 பட்டபொதெழு சொரிவாரியை யொக்குநெர் மெல் மிதந்த நிண-
6 ப் பெருந்திரள் வெண்ணுரைத்திரளொக்கு முன் பட்ட வெங்கரியங்-
7 தவிரர் படிந்த மாமுகிலொக்கும் விழ்பருமணிக்குடை யங்குவங்-
8 தெழு பருதிமண்டலமொக்குமெ உ

No. 620.

(*A.R. No.* 172 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இனவ . . க[ம்]புரிவெண்பி-
2 றைக்கொட்டிகல் வெங்கடுங்கட்
3 சினம[த*]த்த வெங்[க]ரிச் சுந்தரத்தென்-
4 னவன் தில்லை மன்றில் வனசத்திரு-
5 வுடன் செஞ்சொற் திருவை மணந்-
6 ததொக்கும் கனகத்துலையுடன் முத்-
7 தத்துலையிற் கலந்ததுவெ உ

No. 621.

(*A.R. No.* 173 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஓதுஞ் சகரர்யாண்[டொ]ரொருபத்தெட்டில்
2 மெலாதி மூலநாளி லானிதனில் சொதி-
3 துளங்கில மெல் சொழன் சொழகுலவல்லி
4 களங்கமற வைத்தான் கரு உ
5 வண்ணந் திகழுங் கொடி[ய]ாட மன்னுஞ்
6 சொழகுலவல்லி நன்னுந் தலைமையுடையா-
7 ரை நாமார் புகழப் பாமாலை யெண்ணும்படியில்
8 புகழாளர் யென்றெயன்றெ யென்னுடைய கண்ணும்
9 பழனக்கழுமலமூங் கலந்தார்த் திருவமலந்தாரெல்
10 திருமூலத்தானமுடையா[ன்] உ

No. 622.

(*A.R. No.* 174 *of* 1892).

LEFT OF ENTRANCE TO THE NORTH GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] இந்த ஸௌம்யவருஷ ரா-
ஜா-
2 திராஜ ராஜபரமேஸ்வர ஸ்ரீ-
3 வீரப்ரதாப ஸ்ரீக்ருஷ்ணதேவமஹா-
4 ராயர் தக்ஷிண ஆக ஸிம்ஹாத்ரி-
5 ரை பொட்டுனூற்கு எழுந்தரு-
6 [ளி] ஜயஸ்தம்பம் நாட்டி திரும்பி
7 பொன்னம்பலத்துக்[கு] எழுந்த-
8 ரு[ளி] பொன்னம்பலநாதனையு-
9 ம் செவித்து வடக்குக்கோபுரம் கட்-
10 டிவித்த ஸேவை உ

No. 623.

(*A.R. No.* 175 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீசகாப்த ஸௌம்யவருஷ
2 ராஜாதிராஜேந்த்ர ராஜபர-
3 மேஸ்வரேண ஸ்ரீவீரப்ரதாப-
4 ஸ்ரீ க்ருஷ்ணதேவமஹாராயேண
5 க்ருதஷ உ

No. 624.

(*A.R. No.* 176 *of* 1892).

RIGHT OF THE WEST ENTRANCE TO THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ:—ஸ்வஸ்தி ஸமஸ்தஜகதாதார ஸோமகுல . . . . பாண்டியவ . . . உ-
வம்ஸதிலக ஸகலகலாவல்லப ஸ்ரீயார . . . . . கர்ப்பகோக-
2 பிஸ கண[்டி]ராடராஜவித்ராவண கா . ககலிகாருடவாக . . . . உதாத்த-
ஸேன வி . . . . . ஜயதவாபஷிவிநதாவதம்ஸ காஞ்சீபுரவரா . . .
. . . பதிஸமிணஸா-
3 மர்த்தந நெல்லூரபுரவிரவிதவீராபிஷேக ப்ரணத . . . . [ஸ்]ரவக ஹே . . .
ஜாதிராஜபரமேஸ்வர:—தொண்டை . . . . . . லே தென்னவன்
4 ப்ரஹ்மராயரும் ஜயதுங்கப் பல்லவரையர் . . . . ற்கு வித்தகை . . .
உடையார் திருச்சிற்றம்பலமுடையார்கெ . . . . ஸ்ரீமாஹேஸ்வ-
5 க்கண்காணிசெய்வார்களும் ஸ்ரீகாரியஞ்செ[ய்]வார்களும் ஸமுதாயஞ்செய்வார்களும்
கொயில்நாயகஞ்செய்வார்களும் திருமா[ளி]கை[க்]கூறுசெய்வார்களும் பண்டாரப்-
6 பொத்தகமுடையார்களும் கணக்கரும் கண்டு விடுதந்ததாவது சுந்தரபாண்டியன்திரு-
நிலே யெழுகொபுரச்சன்னதியில் சொக்கச்சியன்குறளில் கிழ்பக்கத்துக் கி-
7 ழைமடஸ்தானமாகத் திருநொக்கழகியான்திருமடமென்னும் பெரால் செய்வித்த மட-
த்துக்கு மடபுறமாக நாயகரும் நாச்சியாரும் எழுந்தருளும் நாள் தி-
8 ருப்புற்குடையில் கஜ்யனம்பண்ணிச செவிக்கவும் எதிரிலிசொழன்திருநந்தவனத்-
துக்கு மெற்கும் தெற்கும் சுந்தரபாண்டியச்சருப்பெதிமங்கலத்-
9 தா[டி]ன கொ பெருமாள் திருமெனிக்கு நன்றாக நா[ன் வை]த்த உஜா . . . . . .
நாட்டு வெண்ணையூர்நாட்டு இராச[1]

No. 625.

(*A.R. No.* 177 *of* 1892).

ON THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ :—உப்ரவ்ருத்கொரஉகண்டெடந்ரமேயக்ஷாவாஉவொவெ[ஸ்வ]ரெர: . . . .
. . . . . .
2 மஹாஸ[ரி]: — ககொடீரஸகெஷஸுரநககாங்கெஷஸுமேரொஷம் பகெர
ஸதைநவாஞ்ய . . . . .
3 பக்யே: பஸநாம ஸஉ:—[க*] குஸீஸ்துயா ஸதைநவாஜ்ய ஷெஷஸாஸ்யை: கயம் ரா
. . . [ஸ]ளகபுரயாஷ[|*] [கஷா]உஸஸீ-

---

[1] The inscription is incomplete

4 [illegible]

5 . . . [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

8 [illegible]

9 . . . [illegible]

No. 626.

(*A.R. No.* 178 *of* 1892).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 [illegible][1] [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

No. 627.

(*A.R. No.* 179 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

No. 628.

(*A.R. No.* 180 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

---

[1] Read [illegible].

No. 629.

(*A.R. No.* 181 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸாம்ராஜ்யஸ்ய பாஹவெ வத்ஸர-
2 த்ரிம்ஶ௯ || பாராஜவயமுகணுவநபமோஹாணஷநா-
3 ஷெ || ராஜஸமுயல்ஸாமோநஹ்ய கமலா௯ கநகவௌள-
4 த்தெக௯ [||*] கலஶகார வா[ர]கஸஹா஡ஹ்ரஸஹாவகெ௯ [||*]

No. 630.

(*A.R. No.* 182 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஶ்ரீ௯—ஸ௦காராஜ்யமோஹி காஂகநவ௦ ஶ்யா஡௦ஸி காஞ்சிவதில்லமாவாதி க்ஷக-
ஶெலெ[ஶ்ரீ]கொ மணவ-
2 தில்லமுநாவி யெநாஹவெ || ஸ்வஸ்திஶெஸ்ஸாநாஜ்யஸமுவதிஸாவாரஸ்ய
பஷ்ஷிஸ்ஸாஹ௦வொஜமுஹ்ரஸஹாவ-
3 கொஷிஸஹாஜஸ்தாரவிஸ்தாரிணீஃ || வத்ஸ௯ கஉ௦க௦ யஶஸா ஹரெதி யாஜ்ஞா நஂவாஶ-
நுமெவொஹிஷ்ய௯
4 வஹாயஸ்தாஜௌளத்திக்ஷஹாஜஸ்வா௦ ராஜஸமுயல் வரணகாஹவஷி || விவந. . . .

No. 631.

(*A.R. No.* 183 *of* 1892).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ௯—ஸ்வஸ்தி ஸமஸ்தஜஂஷாயார ஶொமகுலதிலக மியாரவாமியவ கொஸ-
வ௦ஶதித்திலமுந ஸ௦காதிவஶுநதீயாம வொஜகஶுவெமெகமிஶ கணமபு-
ராஜவிநாவண காஂககாகமுபுவாகஷ விவியாிவாஜாமுலஜஹ்ந வீரமஹாெமாவா-
விவிநஷாவஷ்ஹந காஞ்சிவாரவாராயீஶ்வர மணவதிஹரிணஶாஜமுல நெல்லுராவா-
ரவிரவிகவீராஷிஷெக வரணகாராஜவநதிஷாவக மோஹார-
2 ஜாயிராஜ வாமெஶ்வர || திரிஹுவனச்சக்ரவதி ஸ்ரீஸாஶாவாஜ்யதெவர் உடையார்
திருச்சிற்றம்பலமுடையனுனர் கொயில் கண்காணி காணத்தார்க்கு இக்கொயில்
எழுந்தருளிஇருந்து வமுஜெகொண்டருளும் உடையார் ஸ்ரீமூலஸ்தானமுடையார்
திருமுன்பு ஸ்ரீராஜஷ் கதூயனம்பண்ண ஸ்ரீவலி எழுந்தருளினல் திருமுன்பு நின்று
நமக்கு ஞ[ஶ]வமுஂ பண்ணுவார்களாக ராஜாயிராஜவளநாட்-
3 . . . . கொண்ட நிலம் இரண்ட[1] . . . .

No. 632.

(*A.R. No.* 184 *of* 1892).

RIGHT OF THE WEST ENTRANCE TO THE SAME PRAKARA.

1 . . . . . ஸ௦வஶா ஹொமிநாமிமராா௦ ஹாரஷ் ஙிஹஷிமுக்ஷிதெஸ்௦ . . . .
2 . . . ராஸாஜராஜ்யதெவ ஜமதி வ்யாதொஸநஜொமாணெ . . வந[ஷ] ஶய. .
. . . . . . வெவஞ்ஶெ . . .
3 . . . . . . த்ரணஂவ௯ . . ஶகா௦கமெ௦ஸகபு௦ஸ்லாபுமிவி [வாவாராஜமோயா]-
ஜூஷி . . . . உதி வதமா௦மஹாம-
4 . . . மணெ ஹவக௯ கயதிவ ராஜஸமுயல் காவஜஸ . . . .

---

[1] The inscription is incomplete.

No. 633.

(*A.R. No.* 185 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE ROCK-CUT CAVE AT VALLAM, CHINGLEPUT TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. II, No. 72.

No. 634[1].

(*A.R. No.* 186 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME CAVE.

1 சகலபு[வ]னச்ச[க்*]கர-
2 வத்திகள் ஸ்ரீகெ[ர*]-
3 ப்பெருஞ்சிங்க-
4 தெவர்க்கு யா[ண்டு]
5 ௰ச[வது] க[ள]த்தூர்-
6 க்கொட்டத்து வல்லநாட்டு வ[ல்]ல-
7 [த்]து உடைய[ர*]ர் திருவயந்திசுரமு-
ை[ட]-
8 ய நாயனாற்கு பிள்ளை[யா]ர் நிலகங்ச-
ரை-
9 யர் முதலிகளில் ஸுந்தர நந்திபம்ம-
10 ர் இன்னாயனாற்கு சந்திவிளக்கு ஒ[ன்*]-
று[க்கு*] விட்ட
11 பசு மு[ந்]றும் கைக்கொண்டு சந்திர[ா]-
12 தித்த[வ]ரயும் இச்சந்திவிளக்கு
13 எரிக்ககடவெ[ன் இக்]கொயில் காணி-
[உ]-
14 [ை]டய சிவப்பிராம[ண*]ன் சூரியபட்-
ட(ந்)ெ[ந]-
15 [ன்] [||*]-

Nos. 635 to 642.

(*A.R. Nos.* 187 *to* 194 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM KURUDUMALAI NEAR MULABAGAL (MYSORE).

See Mr. RICE'S *Epigraphia Carnatica*, Vol. X.

No. 643.

(*A.R. No.* 195 *of* 1892).

ON THE EAST WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE KALAHASTISVARA TEMPLE AT KALAHASTI, KALAHASTI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] த்ரிபுவநசக்ரவர்த்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு ௩ ஆவது உடையார் திருக்காளத்திஉடையா-
2 ர்க்கு குவளாலபுரபரமெசுர சியகங்கராந சூரனாயகர் மகள் வடவாயில் செல்வியாரான சந்[த்ர]குலமாதெவியார் தமையனார் அரு-
3 ங்குன்றைபிள்ளையாரான செயகங்கர் திருநுந்தாவிளக்[கு*] ஒன்றுக்கு விட்ட சா[வா]-மூவாப்பசு ௩௰௨ இப்பசு முப்பத்திரெண்[டு*]
4 இடையரில் நங்கி புடொ[வியெ]நன் கைக்கொண்டு நாளொன்றுக்கு திருக்காளத்திஉ-டையாநால் உழக்கால் வந்த நெய் அள-
5 . . . . க்கொண்டென் [||*]

No. 644.

(*A.R. No.* 196 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு ௰ ஆ-
2 வது நாயனார் திரு[க்]காளத்திஉடைய நாயனார்-
3 [க்]கு ஶஶிகுலசாளுக்கி திருக்காளத்திதெவரா-

---

[1] Lines 1 to 7 of this inscription have been published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. II, No. 72, foot-note.

4 ண யாதவராயர் தெவிமாரில் சிங்கரசர் மகளார்
5 சளுக்கிகுலமாதெவியார் வைத்த தி[ரி]நுந்தாவிள-
6 க்கு க க்கு விட்[ட] சாவாமூவாப்பெராடு கூ௰சூம் பொ-
7 லிகிடாய உ ம் பொலிமொத்தை உ ம் இக்கொயிலி-
8 ல் திருவிளக்கிடைய[ரி]ல் [1]

No. 645.

(*A.R. No.* 197 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸமஸ்தவஸுஹோமஸ்ய ஶ்ரோஷேஜெஸ்ர வெங்கிவல்லஹ மொஹாவர் தீரகநவ்ராவிவுா-
[வ]ராயீஸ்ர காவாஉஹெோவ ஶ்ரீகெ ஶ்ரீகாஉஹஸ்ரீஸவாஹாராயக வாவவஸாயக
வ்ராஷுஸஷ்டிவிஷ்ராவிவார-

2 ஸஷுண ஶ்ரீமேஹோஷேஜெஸ்ர ஸஸிகஉவாஉக்ஷி யாதவராஜரான திருக்[கா]ள-
த்திதெவர் மகனுர் சிங்கபிள்ளையாரான விராராக்ஷதயாதவராஜனென் ஶ்ரீசக்கரவத்
திகள் குலொத்துங்கசொழதெவற்கு [யாண்டு]

3 ௰௫ ஆவது உடையார் திருக்காளத்திஉடையாற்கு திருமந்திரபொநப்புறமாக
ஆ . . . . . . தொண்டைமான் அ[ய]லூரில் விட்ட பஞ்சந்தாங்கிசெறு க-
ழல் குழி ஙாஙு௰கூ ம் இதந் மெற்கு முருக்கஞ்செறு குழி உா[வ]ம்

4 இதந் வடக்கு கொட்டகாரசெறு குழி[உ]ாஉ௰ம் இதந் மெற்கு முடங்குகுழி ஙாஉ௰[ச]
. . . . டக்கு காக்[கு] . . . . பற்று குழி ஙாஉ௰ ம்
இதந் கிழக்கு பொன்நானடிமுடங்கு குழி ஙாகூ௰அ ம் ஆக குழி உதுகம்

5 இ[தர்க்கு] [ச]மைந்த பூட்டைகிணறு . . . டு இது சந்திராதித்தவரை செல்வதா-
. . . . [றுமாட்]டு அம[ஞ்]சி உள்ளிட்டிந வி[ட்டி]டு இறை-
யிலிஆகச் செய்துகுடுத்தென் இத்தந்மம் இறக்குவாந் கெங் [2] . . . . .

No. 646.

(*A.R. No.* 198 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்திஶ்ரீ [||*] திரிபுவநச்சக்ரவத்திகள் ஶ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்-
2 கு யாண்டு ௰கூ ஆவது உடையார் திருக்காளத்திஉடையாற்கு மதுராந்தக-
3 பொத்தப்பிசொழன் அகமுடையாள் நங்கமாதெவி திருநுந்தாவிளக்கு
4 ஒன்றுக்கு விட்ட ஆடு கூ௰சூ இத்தொண்ணூற்[று*]ஆறுங் கைக்கொண்டு
5 நாள் ஒந்றுக்கு நெய் திருக்காளத்திஉடையாநால் உழக்[கு*] அளப்பொம-
6 ாக கணவதிக்கொந் மகந் பொந்னநும் செல்வக்கொந் மரு[ம*]கந் பெருமாளும் உ-
7 பையம கை[க]க்கொண்டெ[ாம்] [||*]

No. 647.

(*A.R. No.* 199 *of* 1892).

ON THE WALL OF THE KITCHEN OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஶ்ரீ [||*] இராஜராஜதெவர்க்கு யா[ண்டு உ௰அ]வது [ஶ்ரீம]த்வல்லவவம்ஸாவயா[ர]
வீரநாராயண ஜமஜொஷ்[ம]ஜன்

2 காமரஸ[னென்] நாயனுர் திருக்காளத்[தீசுரமு]டை[ய]நாயனுர்க்கு திருநுந்தாவிளக்-
குக்குப் டையூரிளங்கொட்டத்துத் திரு-

---

[1] The inscription stops here.

[2] The last line is built in.

3 வானயூர்நாட்டு இளையூர் நாற்பால்எல்[லைக்]கு[ம்] உட்பட்ட நன்செய் புன்செய் கடமையும் பட்டிப்பொன்னும் இனவரி சித்-
4 . . . . மாடைகொள்ளு உட்பட்ட அனைத்தாயங்களும் செக்குக் கடமையும் உட்பட இருபத்-
5 . . . . ருநுந்தாவிளக்குக்குத் தெவதானமாக விட்டென் ஜெயதொப்பகண்டன் காமரசனென் [||*]

No. 648.

(*A.R. No.* 200 *of* 1892).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு அ வது ஶஶிகுலசாளு[க்கி தகிநி]ன்றுவென்ற விரநாரசிங்கதெவன்ஆன யாதவராயனென் நாயநார் திருக்காளத்தி உடையநாயநார்[க்]கு பெரு[ம்]பூண்டிநாட்டு[ப்] பாலை-
2 ச்சூர் நாற்பால்எல்லைக்கும் உ[ட்பட்]ட நன்சை புன்சை நிலம் கடமையும் பாடிகாவலும் சாகையு[ம்] . . . . வரியும் வெண்டுகொள் அப்புவரி கணக்கப்பெறு பொ[ற்று]மை உள்ளிட்ட [எ]ப்-
3 பெர்ப்பட்ட நெல்லாயங்க . . . . . டைகாணிக்கை பட்டிப்பொன் மொழி [ப]றை இறை அதிகாரப்[பொன் பு]ழுகுவரி [முள்ளிடி] உள்ளிட்ட எப்பெர்ப்பட்ட பொன்ஆயங்களும் திங்கள்நெய்யும் செக்குக்-
4 கடமையும் பட்டித்தெ[ண்ட] . . . . ஞ்செய்தாரைக்கொள்ளும் தெண்டமும் சில்விறை சொறுமாட்டும் வ[ரி]ப்பொன் கொள்ளும் ஆண்டுகளில் வரிப்பொன்னும் உட்பட தெவதாநமாக விட்டென் விரநாரசி-
5 ங்கதெவநாந யாதவராய[னென் இ]வை யாதவராயன் எழுத்து இது பன்மாஹெஶ்வரரக்ஷை உ

No. 648-A.

(*A.R. No.* 200-*A of* 1892).

IN CONTINUATION OF THE ABOVE INSCRIPTION.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு அ வது ஶஶிகுலசாளுக்கி தகிநின்றுவென்ற விரநாரசிங்கதெவநாந
2 யாதவராயனென் நா[யநார்திருக்காளத்திஉடைய][நாய*]நார்க்கு கருப்பாற்றூர்நாட்டு [எ]க்கொ[ம]லப்பூண்டி நால்ப்பால்எல்லைக்கும் உட்பட்ட நன்சை புன்சை நிலம் கடமையும் பாடிகாவலும் ச[ா*]ரிகையும் வெட்டிவரி கொள்-
3 வரியும் வெண்டுகொள் . . . . . கணக்கப்பெறு பெ[ாற்று]மை உட்பட்ட எப்பெர்ப்பட்ட நெல்லாயங்களும் [நாள்]மாடை காணிக்கைப் பட்டிப்பொன் [மு]ள்ளடி மொழி பறைஇறை அதிகாரப்பொன் புழுகுவரி உள்ளிட்ட எப்பெர்[1]

No. 649.

(*A.R. No.* 201 *of* 1892).

ON A STONE IN FRONT OF THE MANIKANTHESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்திஶ்ரீ [||*] ஶகா[ப்]
2 ஶ்ரீஶாலிவாஹந[ஶ]க-
3 வத்ஸரவாராஜ்யாவ-
4 கும் ... [illegible]
5 . . வாம்பாவாஸாவி
6 . . த்ஸரே [வ்யதிஷ்டாஜநி]-
7 ஶேஷவீர்த[ஶோ]ப-
8 நாம [|*] ஸோய[ம்]-
9 ஶ்ரீகாளஹஸ்தீஶ்வர-
10 வசீகரோஷ்ட்யவி-
11 ஜீவ்யதிஷ்டாம் ஶ்ரீஶை ஸ-
12 ரஜேஶஹோஜா ம[ண]-
13 வதிஸவிவ: காஶ்யவ:
14 ஶூர[ஜ்யோ]மொத: [||*]

No. 650.

(*A.R. No.* 202 *of* 1892).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . நாம [|*] வர்ணாந்ந கெநாவி வராகரகெந ஸூக்த-
2 வர்ஷவர்ஷந . . . . [வர்ஷேஷ்ட]ாஜ ஸிஜ்ஞாஜ்ஞ ந[:] ஶ்ரீஶைஷம் வவர்ஷெ [||க*] கவிலஷ்தக-
3 ஶாநாஶேஷ்வர்கொ ஜஷ்வர்காமிஹவதிஶிரஜிராவீ ஹத்வாயொர்வாவீ [|] கவ[ம]-
4 தாவஹிதராஜெர்கெநத்ரமிரமாயஶோநஷ்ஷ ஹவத ஶணிமம்மா திரவிஷாஶணிஷ[ர்]: [||?*] [வத்ர]-

---

[1] The epigraph is incomplete

5 ஃஒொஒஜெ஖ீ-டிநவிஜயிநாநங்யஞ்கூ-ஹி-ஃ-ஜெ) கஶ்ஷா மிரிடி-ஹிகாஜா . . .

6 துவாமஃ [|*]கூஒெொாமாநுயிகியை-பாாண்ராத்ரா ஷுரூஷியோஹாஹ-ற்ாஃ . .

7 வரூயிவேடிஒ[ந] விருஒெ கிஷுருஹஸு) [||ந*]வ-வ-ல் கிராகவ்கிஒெ[ஶ]லஷாஞு-
காகி வ-ஷா-

8 ணி ஹ-கவதிஹ-கூ லஹ ஜூ காகி [|*] விஜஃவ்ருஹாகவஷியெ வ-ாகொமணாநாஃ

9 ஒவாஒசகஹக்ஹயஷாகந-ஒெ ஷுஒஷளஒள [||ச*] ஹஷெ-ஷ-வாஹிஹயாந ய-ா-

10 நுரொஷ- ஒெகூர[ா]ஷு-ண்ணாகஃ கஷவி யநுகாணு விகஃ [|*] உ[ஷீ]ஷுஃஃப- க[ஶ]யஷி
யடிவஸு) ஶஃஒ-

11 ஹாஒெஷ-ல்வஸு) நிகு)ஷஹிஒெகவிஶ-ஷிஒெ[ஹ]க- [||ஞ*] கஷஹஹவகஒொடீவஸ-ஆஂஷூ-
ஷூரவ -

12 ஷீவநவஹவதிவாஷொவாநஹாரஹஒெஹு)ஃ [|*] கநிகாஹஸ-ஹஒெஹொு)ாஹ-ஹ-

13 ஷஒணஹு)ஃ வ-ாராஒெராகந-ஷ நஷஉக்கி காஉஹஶுஷிரஸு) [||ஹ*] ஹவகி ஹ-வஒெ
வஸகு)

14 நுநு)ஷு லுவ வடிஷ ர-ஷஃ கநகஷ-வஹீ ஷ-ஹம் யஸு)ாவஷிஷகிவாராணா[|*] கவி-
வஶிவா-

15 ஞ-ஹாவஷிநு-ஷுாஂமவாஂவாாஹஹிஷஹஸஒெரஶூஂஹொ [ஃ*] ஸ்ரீகாஉஹஷுமிரிஷு-

16 ஒகஃ [||எ*] கூஒெ ஒெஶஹவுதிஹுகமஒெஶூஂகாாஒெ ரஷ-ல-வாு)ாஶூஂஹொாாகுவுதி
ஹஹ- -

17 நஒகா ஹ-ஷணஹாஂவாஹ [|*] காஒெஜஹஷ்ஷியஷிஹவஃவ-ஹஜஒெ கஹு)ஷாஒெ ஷி-

18 கு)ஂ வஂவாஷ[ய]க உகி ஒஷ [கி]ஷ்[க]ா வ-ஹீராவீஃ [||அ*] ஞுஷாயெகூணஒகஷஹீ-ல்
கவகஃ வ-ஹ-

19 வ-ல்ஷஒகாநு)ஜவாஷ-ஜுதூ-ல-[ஃ*] வு)வஷா[யி]ந[ஷு]விஷ-வம் ஹஷுஹிஷாடிவ்ருஹொ-
[|*] காஷஷொ-

20 ஷண காஉஹஷுிவஷஒெ[ஃ*] காஹா[வி]ஓிஶூாுஒெநொ வாஷஷு மியகம் ா-ஒொாய வஹ-

21 யீ வாணிஷுஷா வஃஷஃ [||கூ] கவாஹ,ருஜஃ ஷுநஷ-வம் ஶிஷீஷ-வம் வ்ருஹஃவயஃ ஹ-ா-

22 மிரிகாஹ-ல்-கஂ காஃ | வ-ாசுரயெ கிருஷஶஷுருஶாஷஹொாவஒெ வஷ-ஹுஷகு)வி வஷஹொாநு-
ஒஹ-

23 ஹுாஃ [||ஶ*]

Nos. 651 to 658.

(*A.R. Nos.* 203 *to* 210 *of* 1892).

INSCRIPTIONS FROM UDAYAGIRI AND DASARIPALLE, UDAYAGIRI TALUK,
NELLORE DISTRICT.

Published in *Nellore Inscriptions*, by Messrs. Butterworth and Venugopaul Chetty,
Part III.

(U. Nos. 37 (a), (b) and (c), 21 to 23 (d), 30 and 31 (e), 28, 29 and 40.

(a) The reading Tirumala Rāghuvarāya in ll. 8–9 appears to be more correctly Tirumala Rāutarāya.

(b) The Editors have made a mistake here in making two different inscriptions of Nos. 20 and 21. Actually No. 21 is the beginning and, No. 20 the end, of one and the same record.

(c) The date of this record correctly read is *ba* 30 *sa* and not *kri* 30 *he sa* as given in *Nellore Inscriptions*; *Pinakavidhasri* should be Pina-Komḍu.

(d) For *Chalamaya* in l. 7 read *Chemnamanāyi*.

For *Kūchi* read *Kamppi*.

For *ri ānatini anēka* read *ru anantamulaina*.

For *āppanimādara* in l.12 read *Abbasamudram*.

For *dharmuvugānichchi*, in ll. 12 and 13 read *charuvu-gaṭṭimchi*.

(e) Again the Editors have made the mistake of treating Nos. 30 and 31 as two different inscriptions whereas they form only one record.

No. 659.

(*A.R. No.* 211 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE LAKSHMI-NARASIMHASVAMIN TEMPLE AT GUNTUR, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

1 శ్రీమూలస్తానం మల్లిఖార్జునదేవరకును
2 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషంబ్బులు ౧౪౦౭ అగు నేంటి విశ్వా-
3 వసుసం[వ*]త్సర మార్గ్గశిర బ ౩ గు సంతేశ్వరకొమారగు-
4 రువుమహాపాత్రుల కొమారుండు తిరుమలదా-
5 సుమహాపాత్రుండు సమర్ప్పించ్చిన ఆవులను
6 ఉపటిపూంట పాలు మద్ధ్యెరంగ్గంమీందం బడ-
7 ం బిదుకువారు [।*] మాపటిపాలు దేవరకు సమర్ప్పించ్చి
8 తమ్మళవారు అనుభవించువారు [।*] యీయావుల కోడెలను
9 ఆంబోతులం జేశిది [।*] పెయ్యలను కదుపునం గూర్చి-
10 ది [।*] యీ మరియ్యాదను చెయ్యక తమ్మళవారు తప్పిరా
11 వారి ఆోమ్మునను యీశ్వరుని త్రిసూలం విఱుగు-
12 ను [[1]*] యీ యావులను వొడ్డెరాజులు తుఱుకరాజు-
13 లు కరణరాజులు తెలుంగురాజులు వీరల ప-
14 నులవారు యెవ్వరు గనక అపహరించినాను గో-
15 హత్య బ్రంహ్మత్య సేసిన దోషానం బోవువారూ [॥*]

No. 660.

(*A.R. No.* 212 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE AGASTYESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశుభశకవరుషంబులు ౧౩౧౦ అగు-
2 నేంటి విభవ్వసంవత్సర మాఘ శు ౫ గు నాం-
3 డు మకరమాసపుణ్యకాలాన నగరేశ్వరదేవది-
4 వ్యశ్రీపాదపద్మారాధకుండును । [పె]నుంగొం-
5 [డపు]రవరాధీశ్వరుండును . . పునగోసిలగోత్ర-
6 [పవి]త్రుండును వైశ్యకులోత్తముండు[న్న] . . . నై
7 . . . కలాం . గంగ్గిశెట్టి తమ తండ్రి వల్లబిసెట్టికి-
8 న్ని తమ తల్లి పోతసానికిన్ని పుణ్యముగాను [కొ]-
9 ండేశ్వ[రి]మూలస్తా[న]ము మైలారదేవరకు ర-
10 ంగమధ్యముకంభము సేఇంచ్చి అఖండదీప-
11 నకు మొద[వు]లు। ౫[౦] మంగ[ళ]మహా శ్రీ[శ్రీశ్రీ]

No. 661.

(*A.R. No.* 213 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE PATTABHIRAMA TEMPLE AT NARASARAOPET, NARASARAOPET TALUK, SAME DISTRICT.

First face.

1 ౧ శుభమస్తు॥ శ్రీ-
2 మ[త్కౌ]స్తు[భ]లాంచ్ఛ-
3 నో విజయతే దేవః పు-
4 రాణో హరిస్తన్నాభే-
5 స్సరసీరుహాద[ర]-
6 జనిర్విశ్వం విధా-
7 తాశ్రుజత్ । తస్మి-
8 న్నాయ్యర్సుధా-
9 ంశువంశజన-
10 కా భూపాళదా-

---

[1] The inscription below this line is built in into a paved floor.

Second face.

11 తకృపాణఖం-
12 ఢితరిపుక్ష్మా-
13 పాలదోర్మ్మ-
14 స్త్రకః । [౧*] నల్లెసిద్ధి-
15 క్షమానాథాత్తే-
16 షా మ్మద్ధ్యమ[జ]-
17 న్మనః । వంశమం-
18 డనమాణిక్య[౦*] ప్ర-
19 నూతం సుతపం-
20 చకం ॥ [౨*] యేన దాన-
21 గుణాడ్యేన శౌ[ర్య్యో]-
22 త్సేక శాలినా । స్వ-
23 క్రితం సురభూ-
24 జా[నా]ం పాండ-
25 వానాం చ పంచక-
26 ం ॥ [౩*] తత్రాగ్రజస్స-
27 తో మన్మగండగో-
28 పాళభూపతిః ।
29 ప్రతాపరుద్ర[భూ]-
30 పస్య ప్రసాదార్జ్జిత-
31 వైభవః ॥ [౪*]
32 స్వస్తి [।*] చరణసరో-
33 రుహావిహిత-
34 విలోచనత్రిలో-
35 చనప్రముఖాఖి-
36 లప్రిథివీశ్వరకా
37 [రితకావేరీ]తీర[1]-

Third face.

38 శ్వరశిరఃకంద్దుకక్రీ-
39 డావినోద । నిత్యస-
40 త్యప్రదాత సేవణ-
41 కటక[వే]ణుకబళన-
42 దావపావకోపమా-
43 న । [గుత్తై]కాంభోనిధాన
44 ద్రవిళబలవార్ద్ధి-
45 పరిశోషణబ-
46 డబానల । రాయ-
47 గండ్డగోపాల
48 విహితాహితమా-
49 న(।)భంగ్గ [।] రాజ[వే]-
50 శ్యాభుజంగ్గ(।)నా-
51 మాది[స]మ స్త్రప్రశ-
52 స్తిసహిత(ం) శ్రీమన్మ-
53 హామండ్డ్లేశ్వర బుజ-
54 బళవీర మనుమగం-
55 డ్డగోపాలదేవచో[డ*] మహా-
56 రాజులు స్వస్తిశ్రీ [।*] శక-
57 వరుషంబులు ॥
58 ౧౨౧౯ ॥ అగు నేంటి
59 హేమళంబిసంవత్సర
60 చైత్ర శుద్ధ ౧[x] సో । [నాం]-
61 టి సోమగ్రహణకా-
62 లమునం ద్దమ తల్లిద[ం]-
63 ద్రులకనంత్త [భోగ్య]హా[ర్]-
64 ముగాను కొట్యడొన శ్రీ-
65 చెన్న కేశవదేవర తిరునా-
66 ళ్ళైకె ప[దు]మూవర-
67 గండ్డసిద్ధాపుర[ము]-
68 [లో]న పె[ట్టిన] ఇరువయి[పు]-
69 ట్లు వెలిసేను లెఖాను ।
70 ఖ ౨ం ఆచంద్రార్క-
71 ముగాను దారవో-
72 సి యిచ్చెను [।*] యీ ధర్మ-
73 వునం జేసి వీరి యు-
74 భయకులములవా-
75 రుం బుణ్యక్రిత్యులు
76 అగుదురు [।*] ఇ రా-
77 జు అభివ్రిద్ధిం బొ-
78 ంద్దంగలవాండు ॥
79 [ఈ] ధర్మ్మవు వైకొ[ని ఈ గు]-
80 [డి]శ్రీకార్య్య[ప]రులు
81 [జ]మ్మయాను తెలారి [పి]-
82 చ్చయాను మొట్టుపల్లి
83 పెమ్మయాను కొట్టా-
84 రి [కే]సవదాసిని కోటి
85 కేసవదాసిని ఈ యే[వు]-

[1] The inscription below this is built in into a paved floor.

86 [రు]ం గూడ నాయూ [ర]-
87 రసి యేంటాను గండ్డగో-
88 పాలతిరునాళనం-
89 గాను చిత్రమాస-
90 మునం జేయంగ్గ-
91 లవారు ॥
92 స్వదత్తం (పరదత్త)
93 పరదత్తం వా ఓ హ-
94 రేతి వసుంధరా[ం*] ।
95 షష్టివ్వర్షరుష-
96 సహస్రాణి వి-
97 ష్ఠాయాం జాయ-
98 తే క్రిమి[ః*] ॥ [౫*] స్వద-
99 త్తా[ద్*] ద్విగుణం పు-
100 ణ్యం పరదత్తాను-
101 పాలనం । పరద-
102 త్తాపహారేణ స్వ-
103 దత్తం నిఃఫలం భ-
104 [వేత్] ॥ [౬*]

No. 662.

(*A.R. No.* 214 *of* 1892).[1]

ON A PILLAR IN THE MULASTHANESVARA TEMPLE AT NADENDLA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 అస్తి శ్రీస్తనవిస్ఫురన్మకరికాలేఖాంకితోర-
2 స్థలో దేవశ్శ్రీతమరీచివంశతిలక[ః*] శ్రీకుబ్జవి-
3 ష్ణున్నృపః [।*] వీరారాతివధూజనాలకలతాచ్ఛే-
4 దచ్ఛిదో లీలయా యస్యానర్గ్గలదోర్గ్గతం వలయ-
5 వద్భూమండలం రాజతే ॥ [౧*] యస్యాసిధేనుస్తృ-
6 ణవజ్జిఘాంసూం జగ్ధ్వా త[ద]స్రం జలవన్న పీత్వా[।*]
7 కామాన్నికామం [నిఖిలా]న్నృపయోవద్దోదుహ్యా-
8 తే తస్య రణావనీషు ॥[౨*] యో వీరవైరినరపాలహటత్తి-
9 రీటసంఘట్టఘృష్టనుసృణీకృతపాదపీఠః [।*] శ్రీ-
10 బుద్ధవర్మ్మనృపతిః ప్రథితః పృథివ్యాం వీరశ్చ-
11 తుర్త్థకులశైలమృగాధిరాజః ॥ [౩*] విహంగరాజో
12 మధుకైటభద్విషో జగజ్జిగీషోరివ రావణచ్ఛి-
13 దః [।*] మరుత్సుతస్తస్య మహామహీభుజస్స
14 కుబ్జవిష్ణోః ప్రబభూవ సేవకః ॥ [౪*] స పాలయా-
15 మాస మహీం మహీపతిః పతిప్రసాదోవన-
16 తాన్నతాహితః[।*] గిరిప్రతీచీం సహ రాజలాంచ్ఛనై-
17 స్త్రిసప్తతిగ్రామ[వ]తీం శితాసినా ॥ [౫*] యాతేషు
18 తద్వంశనృపేషు కేషు వంశావతంసాదెలదాయ-
19 సింహః [।*] మండత్తమాపాదథ సంబభూవ శ్రీబు-
20 ద్ధవర్మ్మా దలితారివర్మ్మా ॥ [౬*] తస్యోదభూత్త్రిభువ-
21 [నేస్వ]రగీతకీర్త్తి రుద్దిప్తవైరిలలనాగలసూత్ర-
22 దాత్రః [।*] మండశ్శుభైస్సుర్గ్గణగజై[స్తు]లయాంచకార
23 భీమం భృగుం రఘుమసావనియాంకభీమః ॥ [౭*] కాలి-
24 ంగగంగకటకం తటవద్విపాట్య జగ్ధ్వా కటంకరవదా-
25 రభటారివీరాన్ [।*] ఉచ్ఛిద్య గర్జ్జతి శిరస్సరసీరుహా-
26 ణి తేషాం చ మండలికమండమదద్విపేంద్రః ॥ [౮*] సాకం
27 స్వకీర్త్యా స నృపాలసూనుర్న్నీత్వా దిగంతానథ వైరిసేనాం [।*] తత్ర

[1] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, page 275, No. 4, where an abstract of the contents of this inscription is given.

28 గృహీతాన్మదఘాతగండాన్రాజేంద్రచోడాయ దదౌ గజేంద్రా-
29 ణ॥ [౯*] దిశి దిశి వికిరన్మయూఖలేఖా రవిరివ రాగభృ-
30 దున్నతోదయాద్రేః[।*] అ[మృ]తరుచిరివోదధేరముష్మాత్సమ-
31 జని బుద్ధనృప[ః *]స్ఫురత్ప్రతాపః ॥ [౧౦] కుర్వ్వంతి యస్యారిపు-
32 రప్రదాహప్రోద్ధూతధూమధ్వజధూమలేఖాః[।*]దిగ్గ-
33 మినీనాం కుచమండలేషు కస్తూరికాపత్రలతావిలాసం॥[౧౧*]
34 విలాసరత్నాకరచంద్రలేఖా [శి]ష్టేష్టవిద్వజ్జనకల్పశాఖా[।*]
35 బభూవ జాయా జనపస్య తస్య [బా]దాంబికా రాజభృతో-
36 ంబికేవ ॥[౧౨*] తస్యానుపాలితనయస్తనయో మృగాంకమాలేః
37 కుమార ఇవ చోడనృపాలకోభూత్ [।*] ఊరీకృతః కృ-
38 తయుగస్య గుణో గణానాం తేన ప్రగల్భమతినా నిఖి-
39 లాః కలాశ్చ ॥ [౧౩*]శాకాబ్దే జలరాశిమార్గ్గణవియత్తా-
40 రాధినాథైర్మ్మితే శ్రీనాదింఢ్లనివాసినే భగవతే ప్రాదా-
41 దసౌ దీపికాం। ఆచంద్రార్కమఖండమర్కకిరణవ్యాపా-
42 రలీలాయితం మూలస్థానమృడాయ [చో]డనృపతిభూ-
43 పాలచూడామణిః ॥[౧౪*] కారయిత్వాదిశత్తస్య శ్రీబలి[ం]
44 త్రిపురద్విష[ః] [।*] అసావశేషభూపాలిఘంటాకాహల-
45 కంబుకాన్ ॥ [౧౫*] మహీసురాణామ్మహితామ్మహీయ-
46 సీం వసుంధరాం ధర్మ్మధురంధరోదిశత్ [।*]నివృత్తవృత్తి[ం స్వ]-
47 పురే పరాంగనాసుతస్స చోడః ప్రణతాగజామృ[డః ॥] [౧౬*]
48 నాదింఢ్లతూబాటి ఎ[డ]వోలమున నాచంద్రార్కము శి[లాశా]-
49 సనవృత్తిగాం బెట్టిన ఖ౩[।*]దీనికి సెవ్వరేని విఘ్నము
50 సేసినవారు గంగ్గకఱుత వెయి గవిలల వధి[ంచ్చి]-
51 నవారు వారణాసి వ్రచ్చినవారు పెద్దకొడు-
52 కు కపాల[ము]నం గుడిచినవారు ౧

No. 663.

(*A.R. No.* 215 *of* 1892).[1]

ON THE WEST FACE OF THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహా-
2 మండలేశ్వర వీరమహేశ్వర దుర్జ్జయకు-
3 లకులాచలమృగేంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర కు-
4 లోత్తుంగచోడదేవదివ్యశ్రీపాదపంక-
5 జరజోలులితకుంతలశిలీముఖ సమ-
6 రముఖషణ్ముఖ అనియంకభీమ ప్రతి-
7 జ్ఞాపరశురామ విజయలక్ష్మీకలత్ర
8 పరాంగనాపుత్ర బిరుదరాతసన్నృసి-
9 ంహ ఎలదాయసింహనామాదిసమ-
10 స్తప్రశస్తిసహిత(ం) శ్రీమన్మహామండలే-
11 శ్వరచో[డె]రాజు నాదింఢ్లమూలస్థాన-
12 మహాదేవరకు నఖండవర్తిదీవమున-

---

[1] *Ibid.* page 276, No. 5.

13 కిచ్చిన గొఱియలు xx[।*] వీనిం జేకొని -
14 తబోయు కొడుకు ప్రోలె యాచంద్రాకర్త-
15 ముం బుత్రాను పౌత్రకము నిత్య మానె-
16 ండునెయి దివియకుం బోయంగలవాండు[।*]
17 ఆ దేవరకు బోగార్థముగాం జోడెరా-
18 జు నొంచినిపాట నిచ్చిన ఖ[౧]౩౦[।*]వీని-
19 లో నివేద్యమునకు ఖ ౧౩ పూజారుల-
20 [కు*]ఖ ౩ మూలస్థాన కేశవదేవర నివేద్య[ముం]
21 (ము) ఖ ౬ ఈ దేవర పూజారి ఖ ౩ పౌరాణి-
22 కుల ఖ ౪ నట్టవోజు ఖ ౬ మద్దలియకా-
23 గు ౨ కు ఖ ౬ వంశకారు ౨ కు ఖ ౬ శంకు-
24 [ధా]రవానికి ఖ౩ పాడెడు ౪ కు నాకొక-
25 ఢ్లకు [నా]లు[వు] సేసి పుట్లుగా ఖ ౧౬
26 మేలునాయకు ఖ ౨ గొడవు కామె
27 ఖ ౨ బోయు విద్దవల్లభి ఖ ౩ . . . . . . ౩ దాడెపోజు
28 [మాచ] ఖ [౨] . . . . ఖ ౪ కోట నాగ ఖ[౩]
29 ముఖ[రి] . . . . . . సూరమ-
30 వెన్నక ఖ ౩ సబ్బెదార ఖ ౩ పల్లె దామ ఖ ౩
31 గోకన సూర ఖ ౩ గడియన బూమ ఖ ౩
32 వేమక ఎఱియ ఖ ౩ కొమ్మ ఎఱియ ఖ ౩
33 పొదఱ బొల్ల ఖ ౩ తంత్రపాలవైదన
34 నూంకు ఖ ౩ కామకుప్ప ఖ ౩ గసడకొమ్మ ఖ[౩]
35 ఈ చోడెరాజు తమ తల్లి బాదమదేవుల-
36 కు ధర్మార్థముగా మూలస్థానమహా-
37 దేవరకు మఱియు నొకదీపంబున కిచ్చిన
38 గొ[ఱి ౨x][।*] వీనిం జేకొని . . . ప్రోలె యా-
39 చంద్రాకర్త్తముం దన పుత్రాను పౌత్రకము
40 నిత్య మానెండు నెయి ధివియకు నెచ్చోను-
41 [౦]డియుం బోయంగలవాండు॥ యీ దే-
42 వర నివేద్యమునకుం గాపన కుంటయు
43 ముసియన చెఱువునుం గేశవదేవరకుం బ-
44 ట్టదానెకుంట ప్రోలెబోయు ఖ ౧ పాయి-
45 గారము కెందామగ కన్నె ఖ ౨ కార-
46 పాక ఖ ౨ బోయుం బులియన ఖ ౨
47 . నోజు జకోర్జునకు ఖ ౨ కేతెబో-
48 యు ప్రోలె ఖ ౨ [ఈ] దేవర కాభర-
49 ణములు సేసెడివారు నాడి-
50 [ండ్ల] యెకర్సాల మనవర్త్తి కా-
51 మ అజ్జెప్రోలెల ఖ ౩ ఎఱ-
52 బోయు ప్రోలె ఖ ౧
53 . . ల [ప్రో]లాశారి ఖ ౨। [చె]న్నోజు-
54 . కొ . పోలము . న మాదోజు ప్రో[లో]-
55 . . . కు సగం బాలు . . . . . .

56 [1]. . బాపమ కూంతులు మేడమ ఖ ౩

57 ఈ చోడెరాజును సుంక్యవెగ్గడ మాదెనయు

58 [మా]దెనయు మండలంబును శ్రీమూల-

59 స్థాన మహాదేవర . . . . . . టిపీస-

60 . . . .

No. 664.

(*A.R. No.* 216 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమత్సంద్రమహీతలేస్మి నగర-

2 ం తేనాంజనాసూనునా దత్తం వానరసై-

3 జ్ఞిత[ం] ప్రకటితం కమ్మద్విజేభ్యశ్చిరం[।*] తే-

4 షామన్వయకల్పభూరుహవనే నానా-

5 ధ్వరశ్రీభృతాం పోతః పూతచరిత్ర-

6 సూత్రమతిమాన్ జాతో రరాజ

7 క్షితౌ ।[।౧*] తత్పోతనాఖ్యయజమానవ-

8 రస్య పుత్రాద్వేంగీచలుక్యజనపాలస-

9 భాగ్రగణ్యాద్దొడ్డాభిధానయజమా-

10 నవరేణ్యధన్యాత్సూయ్యోజని స్వజన-

11 వారిజషణ్డసూయ్యః॥[౨*] సూయ్యన-

12 ందనవదాన్యతత్పరాన్మంత్రిసూయ్య-

13 మ[హి]తోజని క్షితౌ[।*]నిర్మలప్రబలకీ-

14 ర్తిరవిత్తమ[ః*] శ్రీధరో బహుకలాక-

15 [లా]ధరః ॥[౩*] తస్య శ్రీధరనాయకస్య వని-

16 తా సూరాంబికా సువ్రతా దంపత్యోస్త-

17 [న*]యస్తయో[ః] శుభకరస్సాహిత్యవిద్యా[ధ]రః[।*]

18 కంట[ః] శ్రీవెలనాంటిగొంకనృపతిం రా[జే]-

19 ంద్రచోడాత్మజం భక్త్యారాధ్య మహానియో-

20 గపదవీం ప్రాప్య స్థిరం వర్త(ఈ)తే ॥ [।౪*] వ్యోమ-

21 ర్తుఖేందుప్రమితే శకాబ్దే నా-

22 దిండ్లమూలస్థమృడాయ దీపం[।*]ప్రా-

23 దాత్స కంట[ః*] స్తుతనీలకంఠః దీప్త్యా[ం]-

24 చితాజాణ్డమఖణ్డవర్తి ॥ [౫*] స్వస్తి[।*]

25 శ్రీశకవర్షంబులు ౧౦౭౦ గునేంటి

26 ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడివ శుక్రవారామునా-

27 ండు గం[ట్టి]యవెగ్గడ శ్రీమూలస్థానమహా-

28 దేవరకు నఖణ్డవర్తిదీపమున కిచ్చి-

29 [న గొ]ఱియలు ౫౫[।*]వీనిం జేకొని ప్రోలెబో-

30 . . . కొడుకు కాపన ఆచంద్రార్కము

31 . . . . నుపాత్రికము నిత్య మానెండు నే-

32 . . . . [య]కుం బోయంగలవాండు ॥

33 . . . . [రా]జుల [మా]దిసెట్లునుం గొండ-

34 . . మటి మండ్డండ్డును సమస్త-

35 . . . . ంగ్గడ్ల కొమ్మయకు[2]

---

[1] The last five lines (ll. 56-60) are not shown on the photo-litho plate.

[2] The bottom of the pillar is broken and the continuation of the inscription is missing.

No. 665.

(*A.R. No.* 217 *of* 1892).[1]

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మన్మమండయ
2 నాదిండ్ల శ్రీమూలస్థానమహాదేవరకు సకవ-
3 ర్షములు ౧౦౬౦ అగు నేంటి యుత్తరాయనసంక్రా-
4 ంతినిమిత్తమున నొంచినిపాటి [పె]రుసుంకము-
5 ం గోటివీసామునుం గొడ్లవీసామును౧ గొమర-
6 వీసామును బీరనము సాదమును రెండు దీప-
7 ములకు నాచంద్రార్కముగా నిచ్చితి[।*] దీనికి
8 నెవ్వరేని విఘ్నముసేసిరేని ఖానగాసి వ్రచ్చిన-
9 వారు[।*] పెద్దకొడుకు కపాలమున[ం] గుడిచినవారు ॥

No. 666.

(*A.R. No.* 218 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ శ్రీలోలుండు వడాలుకొటనికి రాజీవాక్షి-
2 సూరాంబనాంగా(।)లీలం జ్జనుమించె(ం) దత్సతికి విఖ్యా-
3 తప్రభాభాసి గోత్రాలంకారు(ం) డుదారి బుద్ధనకు-
4 నుం ద్దత్పుత్త్రి నాదిండ్లను[న్*] మూలస్థానముశూలికి[న్న]-
5 కృతమును మోదప్రసాదార్థియై ॥[౧*] అమర శకాబ-
6 ములు హిమకరాంగ్గవియత్శసిసంఖ్యగా(ం)[ను*] బొ
7 [హ్య]మున సితేతరార్కతిథి శౌరిదినంబున భక్తియే-
8 ర్పడం[।*]గమలదలాక్షి వెన్నమ ప్రకాశము గాంగ్గ
9 నఖండదీపరత్నము రచియించె నారవిసుధాకర-
10 తారకమై వెలుంగంగాను ॥[౨*] స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబు-
11 లు ౧౦౬౧ యగు నేంటి పౌష్యబహులసప్తమి వడ్డవా-
12 రమున వెన్నమ శ్రీనాది[ం*]డ్లమూలస్థానమహాదేవర-
13 కు నఖండవర్తిదీపమునకుం బెట్టిన గొఱియలు ౪౪[।*]
14 వీనిం జేకొని నావబోయుని కొడుకు ఎఱియబోయు-
15 ం డాచంద్రార్కముం బుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెం[డు]
16 నెయి దివియకుం బోయండ్లవాండు ॥

No. 667.

(*A.R. No.* 219 *of* 1892).[2]

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర చోడరాజు శకవర్షముల్ ౧౦౪౮
2 గు నేంటి యుత్తరాయణసంక్రాంతియందు మహాజనమున-
3 కు నాదిండ్ల నిచ్చిన వ్రిత్తులు వెన్నెభట్ల ఖ ౨ కొమ్మనభట్ల ఖ ౧.
4 బొల్లెభట్ల ఖ ౨ మల్లెభట్ల ఖ ౨ త్రిలోచనభట్ల ఖ ౩ బాదె[న ఖ]౩
5 కామనభట్ల ఖ ౩ ఆదిత్యభట్ల ఖ ౨ గుండెపడంగవి[ఖ.]వేమ-
6 నభట్ల ఖ ౨ [శె]బ్బిన ఘుడియశా[సు]ల ఖ ౨ పడ్డెభట్ల ఖ ౨ ప్రో

[1] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 275, No. 2.

[2] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 276, No. 6.

7 లెభట్ల ఖ ౨ దామె ఖ ౨ [।*]ఈ మహాదేవరకు దీపంబున-
8 కు ముందలుమఱంది శామన యిచ్చిన గొఱియలు ౹౹[।*]వీని-
9 ం జేకొని ప్రోలెబోయుండు పుత్రానుపాత్రకము నిత్య మానెడు
10 నెయి వోయంగలవాండు[।*]యీ కేశపదేవర దీవంబునకుం బెగ్గ-
11 డ రేవణయ్యనాయకుల యిచ్చిన గొఱియలు ౹౹ [।*]యీ దే-
12 వరక సరనియపెగ్గడగుండెన దీపము వెట్టించి యిచ్చిన
13 గొఱియలు ౹౹[।*] వీనిం జేకొని ప్రోలెబోయుతమ్ముడు
14 కుంద్దనయు నల్లుండు గామెయునుం దమ పుత్రానుపాత్ర-
15 క మొకొ్కకడ్లు మానెండు సేసి నెయిగా రెండుదీవంబులకు
16 నాచంద్రార్కతారము నిచ్చ అడ్డెండు నే యిద్దఱుం బోయంగలవారు ౨
17 యీ మహాదేవర దీవం[బు]నకుం [బె]గ్గడ రేవణనాయకు-
18 ల యిచ్చిన గొఱియలు ౹౹ [।*] వీనిం జిఱు[మా]విండి సబ్బ[ర]-
19 డ్డి[పూ]ంటగా నంగరేకశాపె సేకొని యాచంద్రార్కతారముం
20 పుత్రానుపాత్రకము నిత్య మానెండు వోయంగల-
21 వా[ం]డు ॥

No. 668.

(*A.R. No.* 219-*A of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.[1]

1 స్వస్తి[।*] యమనియమధర్మ్మపరాయణులు బ్ర-
2 హ్మసంభూతమనువంశ్యాధినాథసంభవులు సకలశా-
3 స్త్రవిశారదులు కనకపురగజపురాధినాయకు ల[యో]-
4 ధ్యాపురవరేశ్వరభృత్యులు చాలుక్యరాజ్యమూలస్తంభాయ-
5 మానులు సత్యశౌచాచారవిరాజితులు గురుదేవపాదా-
6 రాధకులు భగవతీలబ్ధవరప్రసాదులు కపిల[మ]శప్ర-
7 తిష్ఠితులు పౌలస్త్యసహస్రశాఖాన్వయగోత్రులు శ్రీవెజ-
8 వాడశాసనసులైన తెలుకుల కొమ్మనగడియనలు మూలస్థా-
9 నమహాదేవరకు నఖండదీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౹౹[।*]
10 దీనిం జేకొని ప్రోలె యాచంద్రార్కతారము పుత్రానుపాత్రకము [ని]-
11 త్య మానెండు నెయి దీవియకుం బోయంగలవాండు . .
12 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరా[ం।*]షష్ఠి[వర్ష]వర్ష[సహ]-
13 స్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః[॥*]ఈ ధర్మ్మవు న . . .
14 పంచమహాపాతకము సేసినవారు ౧

No. 669.

(*A.R. No.* 219-*B of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీమ[త్*]త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజ . . . .
2 [విజ]యరాజ్యసంవత్సరంబులు ౧ . . . .
3 శ్రీమన్మహామండ్లలేశ్వర కులో . . . .[2]

---

[1] This inscription, which is not dated, is written in continuation of the last inscription, in characters of the same period.

[2] The rest of the inscription is lost.

No. 670.

(*A.R. No.* 220 *of* 1892).[1]

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమన్మహామండలేశ్వరచోడరాజు మతి-
2 యన్నయేంటి యుత్తరాయణసంక్రాంతి నాధి-
3 ండ్లన జన్నెకిచ్చిన ఖ ౨ న ౧౦ తికఱ్ఱనభట్ల ఖ ౨ కొ-
4 మ్మనపడంగవి ఖ ౨ . . .

No. 671.

(*A.R. No.* 221 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 మన్మచోడరాజు మూలస్థానదేవరకు దీ-
2 వమునకు పులియనప్రోలెకు ఏంబదేను
3 గొఱియలకు నొంచినపాట నిచ్చిన ఖ ౩ [।*]
4 దీనిం జెడ్చి[రే]ని పెద్దకొడుఱ్ఱ కాపాలము-
5 న కుప్పినవరు [।*] గంగకఱుత కవుల వ-
6 దిం[చ్చి]నవారు [॥*]

No. 672.

(*A.R. No.* 222 *of* 1892)[2].

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

1 హారతుషారశంఖవిమలాభ్రసుజ్వలకీర్త్తిం జాలం బొ-
2 ల్పారిన బుద్ధమండలికు నగ్రసుతుండగు మన్మమండ(ం)డా [।*] చార-
3 వరుండు నాదెండ్లం జారుతరంబగు వెండికొండనాం గౌరిశశా-
4 ంకఱ్ఱమౌలికి విగుర్వ్వనతో గుడి నిల్పె భక్తునను ॥ [౧*] గడియమదేవి న-
5 ంద్దనుం డ[సమగుణా]కారధర్మ్మశీలుం డిప్పుడమి వెలుంగు నొ-
6 ంచెడ్లపూండి మహేశున కిందుమౌలికిం [।*] గడు ననురాగచిత్తము-
7 నం గల్గి నిజం బగుచుండ నిచ్చె నీజడనిధులుం దివాకరుండు జ-
8 ంద్రుండునుం గలయంత్తగాలమును ॥ [౨*] మేరుగుణావతారుండ-
9 గు మేడనికిం గలుహారగన్ధి అంభోరుహనేత్రి అన్వయవి-
10 భూషణి నాందగు మేడమాంబకును(ం) [।*] గౌరవలీల బుట్టి గు-
11 ణగౌరవసంప్పద విస్తరిల్లి గాన్ధారికి సీతకున్నచికిం దా నధి-
12 కం బని ప్రస్తుతింప్పంగాను ॥ [౩*] వరశకవత్సరంబు లుడువల్లి-
13 భతకఱ్ఱఖేందుసంఖ్యగాం బరగి వెలుంగు మాఘసితపంచ్చమి-
14 యుం గవివాసరమునం [।*] దురుతరకీర్త్తిలోలుం డన నొప్పి-
15 న బుద్ధంద్రిపాలు కాంత్త దా నరుదుగుచుండ నాదిండ్లఅందు
16 ప్రసిద్ధిగ శూలపాణికిని ॥ [౪*] వ్యాళేభచర్మ్మధారికి మూ-
17 లస్థానంబు నాదిమూర్త్తికి శ్రీకాపాలికి మృడునకు హరు-
18 నకు నీలగ్రీవునకు నీశునికి నుమపతికిని ॥ [౫*] స్థిరమతి గడియ-
19 మదేవులు దిరమై యుండంగ నఖండదీపము నిల్పెం [।*] దరతరమెన్న-
20 తముగ నీ ఖరకరజలజారితారకముగ ధరిత్రిని ॥ [౬*]
21 యీ దీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౫ [।*] వీనిం జేకొని మన్య గొ[మ్మ]-
22 య కొడుఱ్ఱ ప్రోలయబోయుండు ఆచంద్రాకఱ్ఱముం బుత్రానుపౌత్రి-

---

[1] This inscription may have to be read together with No. 667 above.

[2] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 275, No. 3.

23 కము నిత్య మానెండు నెయి దివియకుం బోయంగలవాండు ॥ చీ[రము]-
24 గదేవదేవునకు శ్రీబలిదేవర దేవి శంఖులాభరణము గీతవా-
25 ద్యములు [బ]ట్టున చీరలు ధూపఘంటయుం [।*] దిరమగు ఘం టవరి-
26 యలము దీపనికాయము ధేనుసంఘము న్నరు[దు]గ మనుమమ-
27 ండండు క్రియంబొనరను రచియించ్చె భక్తితోను ॥ [౭*] అతిసయమైన చ్ఛ-
28 [త్ర]మును నద్దము ను[ల్ల]ము నాలవట్టమును జితమగుం జా-
29 మరావలియు జీం[ఢ్ల]చయంబులుం గేతనంబులు [।*] న్నతులమహా-
30 శువాహనున క[ద్రి]జ[నా]తున కింద్దుమైవులి కాయతమణి మ-
31 న్మమండండు [జ]యాస్పదుం డొప్పంగ ని[చ్చె] భ[క్తు] తోను ॥[౮*] నొంచినిపా-
32 డు గోరుకొన్న కొల్చు దేవరకు వీస వి[డువం]గలవారు [।*]

No. 673.

(*A.R. No.* 223 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీజయలక్ష్మీనాథ[ః*] స్వభుజాబలవిజితపరధరాధిప-
2 యాథస్స జయతి విభవమహేంద్రో జగతి కులోత్తుంగ్గచోడ-
3 గొంకనరేంద్రః । [౧*] యస్య ప్రతాపప్రబలానలాచ్చిర్ద్దగ్ధా[స్య]భూభృ-
4 ద్వరధామరాజిర్భీతాన్యరత్నామనిశం ప్రకు[ర్వ]న్నోకపప్రసా-
5 దద్వయమద్వి[భా]తి [॥౨*] తద్గొంకక్షితి[ప]క్రమభక్తైరాచరణవిద్యయా-
6 చార్య్యతయా [।*] యుక్తః కూతయనామ్న శ్చెల్వాంబాయాస్సుపు-
7 త్రకః పాత్రనిధిః [॥౩*] శ్రీవిశ్వకర్మ్మమునివరవంశకరః కాన్తివిజి-
8 తసితరుగ్నా[నా]భరణాచార్య్యో [యో*] జయతి స భువి కర్మ్మరాభరణః ।[౪*] సౌజ-
9 న్యపుణ్యనిలయో నూంకాండిస్సుప్రసిద్ధపౌర్వనిరత[ః*] స్వగుణమణిగణ-
10 విభూషణభూషితమిత్రో విరాజతే సుచరిత్రః ।[।౫*] కరరసవియదిం[దు]మి-
11 తే శకరాజసమోతరే శుభయుక్తే [।*] కార్త్తికసితపంచమ్యాం గురుసి-
12 [ద్ధ]దినే సుయోగ[యు]తే ।[।౬*] నాదిం[డ్ల]మూల[సం*]స్థితచంద్రధరాయ ప్రదీపమా-
13 చంద్రార్క్కం[।*] ప్రాదాత్స వంశదీపో నూంకాండిగ్గో[ర్గ]ంకమండలికపదభక్తః [॥౭*]
14 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగచోడగొంకరాజున కిష్టభ్రిత్యుండు-
15 ను విశ్వకర్మ్మకులసంభవుండును జననాథనందనుండునైన కూతాం[డి]
16 [కొడు]కు నూంకాండి శకవర్షములు ౧౦౬౩ గునేణ్టి విషువున నాదిండ్ల
17 శ్రీమూలస్థానమహాదేవర కఖండవత్తి[ర్ది]దీపంబున కిచ్చిన గొఱియ-
18 [లు] xx [।*] వీనిం జేకొని యాచకమారెబోయకొడుకు గండె పుత్రా[ను]-
19 పౌత్రకము నిత్య మానెండు నెయి దీపమునకుం బోయంగలవా[ండు] [।*]
20 ౯ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుం[ద]రా[ం] [।*]షష్టివర్షసహస్రా[ణి]
21 [వి]ష్టాయాం జాయతే క్రిమిః । [౮*] బహుభిర్వసు[దా] దత్తా బహుభిచ్చానుపాలి-
22 తా(న్)[।*] యెస్య యెస్య యెదా భూమి[ః*] తస్య తస్య దదా ఫలం [॥౯*]

No. 674.

(*A.R. No.* 224 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్షములు ౧౦౭౨ అగునేంటి ఉత్తరాయణసంక్రా-
2 ంత్తినిమిత్తంబున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర [వె]లనాంటి కులోత్తుంగ్గచోడగొ-
3 ంకరాజుల కిష్టభ్రిత్యుండైన ప్రాంబత్తి ప్రోలయ కూంత్తుఱు వెలము-
4 [న] కొమ్మప తన తల్లి(ం)దండ్రులకు ధర్మ్మువుగా నాదిండ్ల శ్రీమూల-

5 స్థానమహాదేవరకు నఖండవర్తి[ఁ*]దీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు
6 ×× [।*] వీనిం జేకొని ముద్దంబోయిని కొడుకు బ్రమ్మనబోయుండు దన
7 పుత్రాను పౌత్రిక మాచంద్రార్కము నిత్య మానెండు నెయి ఈ దీ-
8 పంబునకుం బోయంగలవాండు ॥

No. 675.

(*A.R. No.* 225 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ శ్రీ [॥*] జయతి సుతధర్మమూర్త్తి(స్త్రి)భువనభవన-
2 ప్రవర్ద్ధితోజ్వలకీర్త్తిః । సహకారవల్లభాంకో గొంకః ప-
3 రనృపవధూముఖాబ్జమృగాంకః । [౧*] భూరిప్రతాపబల-
4 దర్ప్పకచగృహీతప్రత్యర్థిపార్థివరమారుదితాంజ-
5 నాస్ర[వా]రేవ చాపగుణజాతకిణం [బ]భాసే నీలం
6 హి గొంకధరణీశఘనప్రకోష్ఠే [॥౨*] అస్యాధీశలలామ-
7 కస్య జగతావస్తి ప్రశస్తశ్రియా జిష్ణోరాంగిరసో ధి-
8 యేవ విదితస్సాహిత్యవిద్యానిధిః [।*] కంట[ః*] శ్రీధరనన్దనస్త-
9 దనుజః కీర్త్యంగ్గనాప్రాంగణస్ఫారీభూతవినూ[త]దిక్తట-
10 [చ]రత్తేజస్స కుప్పః క్రితీ ।[।౩*] నరనుతకీర్త్తివరో వానరనా-
11 మగ్రామపతిరసౌ సవినయధీస్సితకీర్త్యా శ్చితరుచినా
12 శ్వేతద్వీపవదిదం జగత్స కురుతే [॥౪*] కరరసవియదిందుమితే శ-
13 కసమనిచయే స సచివగణముఖతిలకః [।*] నాదిండ్ల-
14 మూల[మా*]స్థితచంద్రధరాయ ప్రదీపమాదాన్నిత్యమ్ ౧౧ [౫*]
15 శ్రీవేంగీవసుధాంగనాతిలకమై శిష్టక్షమాదేవ[బృ]ం-
16 దావాసంబగు వానరంబుపతి యుద్యత్కీర్త్తి యజ్ఞత్రయ-
17 వ్యావర్ద్ధిష్ణు మహిష్ఠుతప్రకటపుణ్యారంభుండై యొప్పె స-
18 ద్భావిం బోతనసోమయాజి సుచితబ్రహ్మోండతేజుం డిలఁ ।[౬*]
19 అతనికి నాత్మజుండు సుజనాగ్రణి దొడ్డపనాయకు-
20 [ం*]డు దత్సుతుం డనవద్యకీర్త్తి మతిసూర్య్యుండు వాని త-
21 నూజుండుజ్వలవ్రతుం డగు మంత్రి శ్రీధరుండు వానికి సూ-
22 రవసానికిని బృహస్పతినిభుం డుద్భవించె బుధబంధునిధా-
23 నుండు గంటం డిమ్మహిని[॥][౭*] శ్రీలలనాపరిగ్రహుండు శ్రీధరు
24 నగ్రతనూభవుండు విద్యాలలనుండు గంటం డుదయస్థితి నొ[ప్ప]-
25 టం జేసి పావనం[।*]బేలికి యిచ్చెం బేర్మి నుతికెక్క వదాన్యత ప్రస్ఫురి-
26 ంచె భూపాలకనీతినిస్తరణ[వ]ట్టము గట్ట ధరాతలంబునను ।[౮*] అట్టి
27 కంటనామాత్యు కులస్వామి ॥ ధర సిద్ధిబేతచి[ళ్ళు]లిహగిణమృగే-
28 ంద్రుండు బడిగొలార్జునుం డాజిని[।*] శ్రీవచ్ఛలక్ష్మగోయిందగిరి-
29 వరవజ్రము జగజ్జిగీషుండు వేర్మిని ।[౯*] శ్రీలలనుండు దాయగ-
30 జసింహము సో[డి]యగొంకధారి[ణీ]పాలకశేఖరుం డతని
31 భక్త్తికి శక్త్తికి మెచ్చి యందలం[।*]బాలలితాతపత్రనిచయంబు-
32 నుం గాహడ్లును దయారసక్షాలితదోషపంకుం డగు కంటని
33 కిచ్చె నమాత్యలక్ష్మితోఁ। [౧౦*] చతురుపధాశుద్ధమహామతిగంట-
34 ని తమ్ముం డుచితమార్గ్గుండు గొంక[।*]క్షితిపాలకునం దనిమిష-
35 పతియందు గురుం పోలెం బరగుచు నుండెఁ।[౧౧*] మేలగు నాదిండ్ల-

36 ం దన్మూలస్థానమున పుణ్యమూర్త్తికి భాస్వద్భాలాక్షివన్హిద-
37 గ్ధవ్యాలాంగభవాంగునకు మహాదేవునకుఁ।[।౧౨*] ఇంద్రారాధ్యున
38 కాదిదేవునకు బాలేందు . . . . చంద్రార్కతారంబుగ దీపిక
39 నిల్పె నుత్సాహంబుతోన్ . . . . . [మంత్రి] సుప్పండు
40 శకాబ్దంబుల్గరత్తు . . . . . . న్విషువునం [ద్వి]-
41 [ష్టా]ర్థసిద్ధార్థియై[॥౧౩*] . . . . . . [౧౦]౮౧ గు నేంటి [వి]-
42 షువుసంక్రాంతి . . . . . . నాదిండ్ల మూలస్థాన-
43 [మహా]దేవరకు నఖండవర్త్తి . . . . . . ట్టిన గొఱియలు ౫౫[।*]
44 వీనిం జేకొని కాట్యబోయ . . . . బోయుండాచంద్రార్క-
45 ం బుత్రానుపౌత్రకము నిత్య . . . . . . దివియకుం బోయ-
46 ంగలవాండు॥ [కా]ెటబోయునికి ఖ ౧[।*]దీని చెడ్చ్చ్రేనిం బెట్టకొడుకు-
47 కపాలమునం గుడిచినవాండు . . . . పాతకము [జే]సినవారు॥
48 శ్రీమతు కెందామ . . . . . .

No. 676.

(*A.R. No.* 226 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౹ శ్రీకాంత్యాజఘనస్థలస్థ[గి]తలీలామేఖలో [మం]డనామాత్యో
2 ముద్గల[గో]త్రజో గుణనిధి[ః*] శ్రీపా[మ]లూరిప్రభు[।*]స్తస్యాభూ-
3 త్తనయస్సుపాలితనయో భూదేవదేవద్రుమస్సత్యత్యా-
4 గపరాక్రమక్రమఖనిః పద్మా[భి]ధానః క్రితీ ।[౧*] అరుంధతీవాస్య
5 బభూవ కాంతా పతివ్రతాచారవిచారవీథీ[।*] శిష్టేష్టవిద్వజ్జనకా-
6 మధేనుర్వేన్నాంబికా రాజభృతోంబికేవ ॥[౨*] తస్యాం చ తస్మాజ్జగదుత్సవా-
7 ర్థం జాతః కృతీ శ్రీమదమాత్యకొమ్మః [।*]స్సహైవ జాతాస్సహసా [గు]ణౌఘా-
8 స్సమం స్థితాస్తేన సమార్జితాశ్చ॥[౩*]శాకాబ్దే గుణభూభృదంబుదపథ శ్వే-
9 తాంశుభిస్సమ్మితే శ్రీనాదిండ్లనివాసినే పురభిదే కందర్పదర్పచ్ఛిదే[।*]
10 మూలస్థానభవాయ దీపకమదాత్సోయం స్వయం కొమ్మనామాత్యః
11 పుణ్యతరోత్తరాయణతిథౌ సత్కీర్తిరత్నాకరః[॥౪*] ౹ స్వస్తి [॥*]శ్రీశకవ-
12 ర్షంబులు ౧౦౭౩ గు నేంటి ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తము-
13 [న] నాపస్తంబకులతిలకుండును ముద్గలగోత్రుండునైన పామలూరి।
14 కొమ్మనామాత్యుండు దమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మ్మార్త్థముగా నాదిండ్ల శ్రీ-
15 మూలస్థానమహాదేవరకు నఖండవర్త్తిదీపంబున కిచ్చిన గొఱియ-
16 లు ౫౫[।*]వీనిం జేకొని ఆచకమారెయల్లండు కామనబోయ కొడుకు [కా]-
17 మె దన పుత్రానుపౌత్రిక మాచంద్రార్కము నిత్య మానెండు నెయి ది . . . .
18 ం బోయంగలవాండు ౹ కోటబేతన కూంతు[లు] . . . .
19 మ్మక ఖ ౩ ప్రోలన కూంతులు పేరక ఖ ౩[॥*]

No. 677.

(*A.R. No.* 227 *of* 1892).[1]

ON THE SAME PILLAR.

1 ౹ శ్రీ[॥*] స్వస్తి[॥*]సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వర
2 వీరమహేశ్వర కులోత్తుంగచోడదేవదివ్యశ్రీపాదారా-

[1] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 275 No. 1.

3 ధక పరబలసాధక ఎలదాయసింఘ్వ సాహసోత్తుంగ్గ రణ-
4 రంగరామ అనఅంకభీమ సత్యరాధేయ సౌచగాంగ్గేయ
5 ద్దుజ్జ౯యకులకుముదతీరాన్న౯వనిశాకర సురుచిరగు-
6 ణాకర విక్రమక్రీడావినోద కావ్యవినోద సుకవికీ-
7 రసహాకార సుజనజనాధార తురగరేవంత వైరికృతా-
8 ంత్త వివేకపద్మాసన గిరిపశ్చిమశాసననామాదిసమ-
9 స్త్రప్రస్వస్తిసహితుండయిన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర బు-
10 ద్దనరేంద్రునకు ॥ శ్రీరమణీలలామ్ముండు వశీకృతవీర-
11 విరోధి హారనీహారసరోజరాజహారహాసయశోని-
12 ధి వందిబ్రిందమం[।*]దారుం డపారవిభ్రమజితస్మరమూత్తి౯
13 సతుత్త౯వంశనిస్తారకుం డెల్లమండండు బుధప్రణతుం డు-
14 [ది]యించ్చె వానికిని ॥ [౧*] సూరికవిస్తుతు ణ్డనఘుండు చారు-
15 చతుత్థా౯న్వయాబ్ధిచంద్రుణ్డు గులని[।*]స్తారకుణ్డు సు-
16 జననిధి రిపువారణగజరిపుణ్డు బుద్ధవమ్మ౯ జ-
17 నించెను ॥ [౨*] అమితాంశుండు వయఃపయోధి నుదయ-
18 ంబయ్యనట్లు మంద్దారమ్రితుని హేమాద్రి జనించినట్లు రవి-
19 రాగం బొందం బూవ్వా౯చలేం[।*] ద్రమునం దుద్భవమయినయట్లతని
20 కుద్యత్తేజుణ్డయి మన్మమణ్డమహీపాలుణ్డు పుట్టె వైరి-
21 పురలుంటాకుణ్డు శౌయ్యో౯న్నతిని ॥ [*౩] ఆస్థానగగనత-
22 రణి మనస్థగితమ్రిగాంకమౌళి నాదిండ్ల మూ[।*]లస్థాన-
23 మ్ప్రడున కా సమరస్థలహాలి మన్మమండెరాజతిభక్తిని॥ [౪*]
24 అంబకసాయకాంబరమ్రిగాంకగ౯మితం బగుచు-
25 ండంగా శకాబ్దంబులు మేషమాససితిపంచ్చమి
26 నిజ్జ౯రనాథమంత్రివా[।*]రంబున దేవదేవునకు రాగము-
27 తోడ నఖండదీపరత్నం బొనరించ్చె నారవిసుధాకరతా-
28 రకమై వెలుంగ్గంగాను ౧ [॥౫*] ఈ దీపంబున కిచ్చిన గొఱియ-
29 లు ౫౫[।*]వీనిం జేకొని బ్రమ్మబోయ కొడుకు గడియ-
30 బోయుం డాచంద్రాకగ౯ముం బుత్రాను పౌత్రకము నిత్య
31 మానెండు నెయి వోయంగలవాండు ౧ యీ దేవరకు
32 మఱియు నొకగ౯ దీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౫ [।*] వీ-
33 నిం జేకొని . . బోయ కొడుకు . . బోయుం డా-
34 చంద్రాకగ౯ం బుత్రాను పౌ(వి)త్రకము నిత్య మానెండు నెయి ది-
35 వియకుం బోయంగలవాండు ॥ ఈ దేవర కిచ్చిన నొంచ్చి-
36 నిపాంటి పొలము ఖ ౧౪౦[।*]వీనిలో నివేద్యమునకు ఖ ౧౫
37 పూజారులకు [ఖ] ౩ మూలస్థాన కేశవదేవర పూజా-
38 రి ఖ ౨ మూలస్థాన కేశవదేవర నివేద్యము ఖ ౬౧
39 స్థానపతి కాకె ఖ ౩ పౌరాణికుల ఖ ౧ అద్యతు ఈందన
40 ఖ[౨] ఆవజీండు దాడపోజు బామె ఖ ౬ వీరి మద్దలియ
41 మండె ఖ ౪ వీరి మద్దలియ కేతె ఖ ౪ పాడి దేమె ఖ ౪ [వె]-
42 ండి పా[డి] వా[ణి] ఖ ౩ వంస్రధ్వని మల్లె ఖ ౫ వీని
43 ఒత్తువాని ఖ [౪]. పాడి వాణి ఖ ౩ దాడపోజు మారక ఖ ౩
44 సూరక వెన్నక ఖ ౩ గనిక ఖ ౩ కొమ్మె ఎఱక ఖ ౩ తంత్రపాల సూంకె ఖ ౩
45 గుండెకొమ్మ ఖ ౩ సాం[కా] ఖ ౩ గుండె ఎఱక ఖ ౩ పోతె నాగ ఖ [౩]

46 కొమ్మపప్రితువ ఖ ౩ ప్రోలెకొమ్మక ఖ ౩ సబ్బెదారక ఖ ౩
47 కామెకల్లక ఖ ౩ ప్రోలమభూమ ఖ ౩ పాయిగారముప-
48 ని కెంచామరకన్నోజు ఖ ౩ వేమకఎఱియ ఖ ౩ కరపాక
49 మేలునాయకు ఖ ౦ శంకుధార [కన్నె] ఖ ౩ పోతన ఖ ౨
50 గొడవుకామె ఖ ౨ కుమ్మఱిమల్లె ఖ ౧ ఛత్రమునారెకు నాది-
51 ండ్ల పాలమున ఖ ౨ [గో]కనసూర ఖ [౨] గొడవుభడివనికి
52 యేడని ఖ ౨ కాస్యవారి కిద్దఱికు మూండేసికా ఖ ౬ పాదతె-
53 బొల్లక ఖ ౩ ప్రోలెబోయునికి ఖ ౧ గొడవుకామెకు-
54 [౦] గారపాక ఖ ౼ వడ్డెల చిల్లపోజుఎఱ్ఱమోజు ఖ ౧ వడ్డెల
55 సూరపోజు మన్నండు కొమ్మోజు ఖ ౧ [బూ]రెప్రోల[క] ఖ ౩
56 దాడపోజు రాజె నాగప ఖ ౩ [॥*]

No. 678.

(*A.R. No.* 228 *of* 1892).[1]

ON A THIRD PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

First face.

1 ౯ స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశబ్దమహామండలేశ్వర
2 వీరమహేశ్వర కులోత్తుంగచోడదేవదివ్యశ్రీపాదా-
3 రాధక పరబలసాధక దుర్జ్జయకులాచలమిగే-
4 ంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర ప్రతిజ్ఞాపరశురామ అనియంక-
5 భీమ [స]త్యరాధేయ శౌచాంజనేయ ఎలదాయసింహ వి-
6 క్రమనృసింహ సుజనజనవనవసంత కాంతాజయంత వి-
7 వేకపద్మాసన గిరిపశ్చిమశాసన వితరణవి-
8 నోద కస్తూరికామోద హయవత్సరాజ రాజమణోం
9 జనామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితంబున శ్రీమన్మహా-
10 మండలేశ్వర కొండపడ్మటి బుద్ధరాజు ౯ శకవర్షంబులు
11 ౧౦౭౦ అగునేంటి విషుసంక్రాంతినిమిత్తమున నాదిండ్లశ్రీమూల-
12 స్థానమహాదేవర కఖండవర్త్తి దీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౫[।*]పీని-
13 ం జేకొని చందబోయుని కొడుకు వ[ల్లె] దన పుత్రానుపౌత్రక మాచంద్రార్కర్క[ము]
14 నిత్య మానెండు నెయి యీ దీపంబునకుం బోయం గలవాండు ॥ ఈ దేవరకు మఱి-
15 యు నొకర్ఖదీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౫ [।*]పీనిం జేకొని అయ్యనబో-
16 యుని కొడుకు దామె దన పుత్రానుపౌత్రక మాచంద్రార్క్కముు నిత్య మానెండు
17 నెయి యీ దీపంబునకుం బోయంగలవాండు ॥

No. 679.

(*A.R. No.* 229 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తిశ్రీ[।*]శకవరుషంబులు
2 ౧౧౯౧ నేంటి[చై]త్ర శుద్ధ విదియ-
3 శుక్రవరన ము[త]నాయి [ని*]కి
4 ధర్మ్మువుగా [దే]శి మారినాయు-
5 డు నాదిండ్లశ్రీమూలస్థాన-

---

[1] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 278, No. 13.

6 మహాదేవరకు దీపనకు నిచ్చి-
7 న గొ[ఱ్ఱె]ంగదుపులు ౩[౹*]పినిం జేకొని
8 ఉగబోయుడు సంకెబోండు దీపము
9 న[డ]పగలవారూ ముత్రేను[1][౹౹*]

No. 680.

(*A.R. No.* 230 *of* 1892).[2]

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧[2]తస్యోర్వ్వీతలభర్త్తురగ్రమహిషీ సౌభాగ్యభాగ్యాన్వితా [కా]-
2 ంతానీకశిఖామణిర్గ్గుణఖనిస్సత్కావ్యచింత్తామణిః[౹*]
3 కాంత్యాత్తిప్తశశాంకమండలవిభా వి[భ్రా]జతే శ్రీని[ధా]
4 గుండాంబా స్మితపుండరీకవదనశ్రీపాండుగండస్థ-
5 లా[౹౧*] శాకాబ్దే గుణనంద్దఖేందుగణితే సౌమ్యాయనే శాశ్వతే
6 శ్రీమద్బుద్ధమహీశ్వరాగ్రమహిషీ గుండాంబికా సు-
7 వ్రతా [౹*] శ్రీనాదిండ్లపురస్థితాయ సతతం దీపం ప్రతా-
8 పోజ్వలం న్మూలస్థానమహేశ్వరాయ సమ(ద)దాదాచంద్రతార-
9 మ్ముదా[౹౨*] శ్రీమన్మహా[మ*]ండలేశ్వర బుద్ధరాజుల శ్రీమహాదే[వు]-
10 లైన గుండమదేవులు నాదిండ్లశ్రీమూలస్థా[న] . . . . .
11 కు శకవర్షంబులు ౧౦౯౩ నేంటి ఉత్తరా . . . . . .
12 న నందుల స్థానాపతులైన కొమ్మన . . . . .
13 ల వసమున నఖండదీప . . . . .
14 [ంబ్బ] దీనిం జే[కొని][3]

No. 681.

(*A.R. No.* 231 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ అస్తి శ్రీవెలనాంటిగొం[క]నృపతిర్భూర్భారపాలక్షమాడామ-
2 ణిః క్రీడాలోడితగౌడలాటకటకో రాజేంద్రచోడాత్మజః[౹]
3 ప్రత్యర్త్థిక్షితిపాం దిధక్షురివ యస్యోచ్చైః ప్రతాపానలః
4 కాంతాచేతసి జృంభతే నివసతస్తత్రాపి రాత్రిందివం ॥[౧*] భూభూ-
5 షణో యా[వ]నికంద్రవాటి కుటుంగ్గలుగ్రామవిభోస్సుపుత్రః[౹*]
6 పాత్రస్సతామాయ్తమనాయకస్య శ్రీడామలూరిప్రభు-
7 రానతారిః[౹౹] [౨*] అమాత్యకొమ్మః ప్రతిపద్య తస్మాదమాత్యల-
8 క్ష్మీం శశలక్ష్మకాంతిః [౹*] నరేంద్రసూనోర్న్నమితారివీరాద్గురు-
9 గ్గరీయానివ భాతి జిష్ణోః ॥ [౩*] శాకాబ్దే శరతర్కనీరదపథ శ్వే-
10 తాంశుభిస్సంయుతే శ్రీనాదిండ్లనివాసినే భగవతే లోకత్ర-
11 యస్వామినే [౹*] మూలస్థానభవాయ దీపకమదాన్నిత్యోది-
12 తః కొమ్మనామాత్యస్సర్వ్వజనావలంబనకరస్సౌజన్యరత్నా-
13 కరః [౹౹ ౪*] ౧ స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౦౬౫ నేంటి విషుసంక్రాం-
14 త్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర వెలనాంటికులో-
15 త్తుంగచోడగొంకరాజున కిష్టభృత్యుండైన డామలూరి కొమ్మ-

1 The last three syllables are not intelligible.

2 See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 278, No. 14.

3 The beginning of the inscription is missing.

4 The rest of the inscription is lost.

16 యనాయకుండు నాదిండ్ల శ్రీమూలస్థానమహాదేవర కఖండ-
17 వర్త్తిదీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౦ [।*] వీనిం జేకొని యిందు-
18 ల యాచకమారెబోయ కొడుకు నారె దన పుత్రానుపౌ-
19 త్రక మాచంద్రార్క్కము నిత్య మానెండు నెయి ఈ దీపంబునకుం బో-
20 యంగలవాండు । ఈ నారెబోయనికి నూంచినిపాటం బెట్టిన పొలము ఖ ౧ ౧

No. 682.

(*A.R. No.* 232 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ శ్రీమ[త్*]త్రయీవిద్యమహీసురాణామగ్రేసరః పుణ్యయశో-
2 విలాసః [।*] ఆసీత్సుధీ[ః*] పెన్మదనామధేయగ్రామాధినాథో నర-
3 సింహభట్టః ॥ [౧*] జిల్లాంబికా తస్య విశాలకీర్త్తేర్బ్బభూవ
4 జాయా జలజోదరస్య [।*] లక్ష్మీవతారాధిపలక్ష్మణశ్చ గౌరీ-
5 వ రామస్య మహీసుతేవ ॥ [౨*] తాభ్యాముభాభ్యాం జగతాం
6 విభూత్యై జాతః కృతీ శ్రీమదమాత్యవిష్ణుః [।*] తేనైవ జా-
7 తాస్సహ వర్ద్ధమానాస్సహస్థితాస్సర్వ్వకలాశ్చ లక్ష్మీః ॥ [౩*]
8 హారాయమాణా కుచకుంకుమాంకే కాంతాజనానాం
9 హృది సజ్జనానాం [।*] కర్ణ్ణావతంసాశ్చ గణా గుణానాం జే-
10 గీయమానా[ః*]శ్రవణేషు యస్య ॥ [౪*] శాకాబ్దే వసుతర్క్కతార-
11 [క]పథశ్వేతాంశుభిస్సమ్మితే శ్రీనాదిండ్లనివాసినే స్మర-
12 [భి]దే లోకత్రయస్వామినే [।*] ఆచంద్రార్క్కమమాత్యవిష్ణుర-
13 [ఖి]లం భాలాక్షలీలాయుతం మూలస్థానమహేశ్వరాయ
14 [విషు]వే ప్రాదాదసౌ దీపకం ॥ [౫*] స్వస్తి [।*] శకవర్షంబులు
15 . . . . అగునేంటి విషువుసంక్రాంతినిమిత్తమునం ద్ర-
16 . . . . [నిజ]కులతిలకుండై భారద్వాజగోత్రజుం . . .[1]

No. 683.

(*A.R. No.* 233 *of* 1892.)[2]

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ అస్తి శ్రీస్తనకుంకుమాంకితవిరాజివ్యూఢవక్షస్థ-
2 లో దేవశ్శీతమయూఖవంశతిలక[ః*] శ్రీకుబ్జవిష్ణుర్న్నృ-
3 పః । యస్యారాతినరేంద్రహర్మ్యవిలసద్దూర్వ్వాభిలా-
4 షోద్గతక్షీబోత్సంగకురంగశీతకిరణస్యాచ్ఛేద్యశోభా-
5 ం దదౌ । [।౧*] ఆసీచ్చతుర్త్థాభిజనావతంసః శ్రీబుద్ధవర్మ్మా కృ-
6 తపుణ్యక[ర్మ్మా] [।*] సంగ్రామరంగే నిజనాథవర్మ్మా సంపాది-
7 తాశేషకవీంద్రశర్మ్మా ।[।౨*] భృత్యకృత్యవినయేన రంజయన్న-
8 ంజనేయ ఇవ రావణచ్ఛిదం [।*] వైనతేయ ఇవ చక్రిణం చ
9 తం సార్వ్వభౌమతిలకం స సేవతే ॥ [౩*] త్రిసప్తతిగ్రామవతీం
10 మహీం మహీపతిప్రసాదోపనతాం నతాహితః [।*] గి-
11 రిప్రతీచీన్నిజరాజలాంఛనైస్స పాలయామాస విలా-
12 సవాసవః ।[।౪*] వంశకర్త్రేషు గతేషు కేషుచిత్తతుర్లాద-

---

[1] The rest of the inscription is lost. At the top on this side of the pillar is inscribed in Nāgarī characters the following line :—

౯ *Kyēs*[*v*]*adē*[*v*]*a-gha*(*ṁ*)*ramu*(*ṁ*) ॥ "the temple of Kyēsvadēva (Kēśavadēva)."

[2] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 277, No 12.

13 జని మండభూపతి ర్మ్మణ్డలేశ్వరశిఖండమండనో మ-
14 ండనాదజని గండభూపతిః ।[।౫*] అథ రవిరివ పూర్వ్వశై-
15 లశృంగాత్తుహినమరీచిరివాంబుధేః కుమారః । శర-
16 వణవనజాదివోత్సవార్త్థం సమజని మండవిభుర్వ్వి-
17 భోరముష్మాత్ ॥ [౬*] యస్య ఖడ్గలతికాశ్రితా జయశ్రీ-
18 ర్భ్భుజాశ్రితభువాదిరాజభి[ర్భ్భు]క్తవత్యపి పతివ్ర-
19 తా కృతా తేన రాజిత నయేన మానినా । [।౭*] పురందరస్యే-
20 వ [పు]లోమపుత్రీ సీతేవ రామస్య రమేవ శౌరేః [।*]బ-
21 భూవ దేవీ జనపస్య తస్య కుందాంబికా రాజభృదోంబి-
22 కేవ ॥[౮*] తాభ్యాముభాభ్యాం జగదుత్సవాయ శ్రీబుద్ధరా-
23 జోజని కీర్త్తిజాని[।*] తేనైవ జాతాస్సహవర్ద్ధమానాస్స-
24 తోర్జ్జితత్యాగపరాక్రమాశ్చ ॥ [౯*] యస్యాసిప్రవిదారి-
25 తారికరటిప్రస్ఫీతకుంభస్థలస్థాలీస్థూలవిముక్త -
26 ముక్తనికరాస్తూర్న్నం వికీర్న్నా రణే [।*] వాహో[ర్ప్పీ]ఖరవి-
27 ంఖలేఖనదలద్రక్తప్రసిక్తక్షితౌ ప్రత్యుప్తా ఇవకీర్త్తి-
28 బీజనుణయో భాంతి స్మ వామాంకురాః ॥ [౧౦*] శాకాబ్దే
29 శరతకర్ణతారకపథశ్వేతాంశుభిస్సమ్మితే శ్రీనాది-
30 ండ్లనివాసినే భగవతే కందర్ప్పదర్ప్పచ్ఛిదే [।*] మూలస్థా-
31 నమ్రిడాయ దీపకమదాదాచంద్రతారానిలం సో-
32 . . [వి]భుర్భ్భవాయ విషువే భూపాలచూడామ-
33 . . [॥౧౧*] . . . . ౧౦౬౫ గుసేటి విషుసంక్రాంతిని-
34 . . . . బుద్ధరాజు దను[1]

No. 684.

(*A.R. No.* 233-*A of* 1892).[2]

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [] శ్రీమన్మ(మ)హామండలేశ్వర బుద్ధరాజుల కులసతిఅయిన గుండమదేవులు నాదిం-
2 డ్ల దక్షిణమునం దమ కట్టిం[చ్చి]న గుండస[ము*]ద్రము యీ మూలస్థానశ్రీమహాదేవరకు ని-
3 వేద్యమునకు ఆ[చ*]ంద్రాకర్ణ(ం)ముగా నిచ్చితిమి [।*] దీని చెఱ్చిన వానరాసి ప్రచ్చిన-
వారు[॥*]

No. 685.

(*A.R. No.* 234 *of* 1892).[3]

ON A PILLAR IN THE DESERTED TEMPLE OF GOVARDHANASVAMIN AT THE SAME VILLAGE.

1 [స్వస్తి] [।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౯౫ అగు నేంటి విషుసంక్రాంత్తినిమి-
2 త్తమున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కొండ పడ్మటి మల్లెరాజు కొడుకు
3 మండెరాజు శ్రీకేశవదేవరకు నఖండవర్త్తిదీపంబున-
4 కు నిచ్చిన గొఱియలు ౫౫ [।*] వీనిం జేకొని చిట్టగొమ్మనబో-
5 యుని కొడుకు మాలెమబోయుండు దన పుత్రానుపౌత్రిక
6 (ఆ)చంద్రా[కర్ణ]ము నిత్య మానెండు నెయి ఈ దీపంబునకుం బోయ-

---

[1] The rest of the inscription is lost.

[2] This inscription is written above No. 683 in smaller letters.

[3] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 277, No. 11.

7 ంగ్గలవాండు ౯ మఱియు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మండెరా-
8 జు శ్రీకేశవదేవరకు [నై]వేద్యార్థ్థముగా నా(ం)దింఢ్లవాయవ్య-
9 మునం దన కట్టించిన మల్లసముద్రము వెనక నిచ్చిన నీరినేల మత్తు్ర-
10 రు ఒకఠటి ॥

No. 686.

(*A.R. No.* 235 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవర్షంబ్బులు ౧౪౯౬ అగునేంటి ప్ర-
2 మాదినామసంవ్వత్సర శ్రావణ బ ౮ శు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
3 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరశ్రీరంగ్గరాయదేవమహారా-
4 యలు రత్నసింహాసనారూఢుండై పృధ్వీసా(ం)మ్రాజ్య(ం)ము(ం)న్ను శే-
5 యుచుండ్డంగాను శ్రీనాదింఢ్లయేపికొండ్డస్థళమండ్డు వె-
6 లంగొండ్డ యెత్తి నిలిచిన శ్రీగోవర్ద్ధనరాయని దివ్యశ్రీపాదప-
7 ద్మంబ్బు(ం)లకు స్వామినిజభృత్యులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర
8 గొబ్బూరి తింమ్మరాజయ్యదేవమహారాజులుఅయ్యవారి కా-
9 ర్య్యకర్త్తలైన రామాపండ్డితులుంగారు అనంత్త[ము]లైన దం-
10 డ్డములు సమప్పింంచ్చి యిచ్చిన భూదానధమ్మశాసనక్రమ మెట్ల-
11 ంన్నను స్వామినిత్యనైవేద్యకట్టడదీపారాధనఅంగ్గరంగ్గవైభవాలకు-
12 ంన్ను సాగివచ్చియ్యట్టుగాను కొండ్డవీటిశీమలోని నాదింఢ్లగ్రామా-
13 నను గ్రామానకు నిర్ఋతిభాగానను అచ్చనఖండ్డికెకు దగ్గరను వెలిపా-
14 లం కేసరిపాటి ఖ౧ పుట్టెండుక్షేత్రముంన్న చెరువ్వ కింద్ద ఎరిమ-
15 డి [బె]ల్లకొండ్డతూవ్వదక్షిణలు కేసరిపాట్నిన ౩ [ము]త్తుము క్షే-
16 త్రముంన్ను తథాతిథి శ్రీకృష్ణాష్టమిపుణ్యకాలానను ఆ వెలంగొం-
17 డ్డ గోవదు[ర్*][ధ]ని గెల్లి యెల్లిసెట్టి ప్రతిష్టచేశికాలమండ్డు ఆ క్షేత్రం
18 సర్వమాన్యంగ్గాను గొబ్బూరి తింమ్మరాజయ్యవారికి పుణ్యం[గా] ని-
19 స్తిమి గనక ఆ క్షేత్రాల పండ్డిన నానాధాన్యాలుంన్ను నిత్యనైవేద్యదీపా-
20 రాధానఅంగ్గరంగ్గ[వై]భవాల్లకుంన్ను సమప్పణచేస్తిమి గనక
21 సవ్వలోకరక్ష[ణ]ర్థముగాను అవధరించ్చి రక్షించ్చునది॥ శ్రీ[॥*]
22 దానపాలనయోమ్మ[ర్*]ధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*] దానా[త్ *] స్వర్గ-
23 మవాప్నోతి పాలన[ం] అచ్యుతం పదం॥ స్వదత్తం పరదతం వ్వా యో హ-
24 రేతి వసుంధ్ధరా[ం*] । షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రి-
25 మిః॥ నాదింఢ్లకరణం రాయసం అకప్ప కొమారుండు తిప్పరాజు
26 వ్రాశిన ధమ్మశాసనము ॥ వ్రాంతతప్పు పట్ట [కే]డు ॥
27 పోతరాజు [॥*]

No. 687.

(*A.R. No.* 236 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ శ్రీశకవర్షంబులు ౧[౦*] ౭౭ అగునేంటి ఉత్తరాయణసంక్రాంతి నిమిత్తమున విట్టబో-
యుని కూ-
2 ంత్తులు కొమ్మాసాని తనకు ధమ్మార్త్థముగా శ్రీకేశవదేవరకు నఖండవర్త్తిదీపంబున కిచ్చి-
3 న గొఱియలు ౫౫ [।*] వీనిం జేకొని చిట్టగొమ్మనబోయుని పూంట చెవులె చిమ్మనబోయుండు
4 దన పుత్త్రపౌత్రిక మాచంద్రాకర్కము నిత్య మా నెండు నెయి ఈ దీపంబునకుం బోయంగ-
లవారు

5 [౯] శ్రీమతుభండారము గుండనపెగ్గడ కొడుకు ప్రోలియపెగ్గడ తనకు ధమ్మార్థ-
6 ముగా ఆచంద్రార్కము శ్రీకేశవదేవరకు మధ్యరాత్రినివేద్యమునకు నాది-
7 [ం]డ్లపద్మటం దమ కట్టించ్చిన చెఱువువెనుక నిచ్చిన నీరినేల మత్తురు ఒకటి [॥*]

No. 688.

(*A.R. No.* 237 *of* 1892).[1]

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౯౪ నేంటి విషుసంక్రాంత్తినిమిత్తమున
2 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కొ[ం]డపద్మటి మంన్డరాజుల భండా-
3 రము ప్రోలెపెగ్గడ కొడుకు ఎఱ్ఱమెపెగ్గడ దమ తల్లిదండ్రులకు
4 ధమ్మార్త్థముగా నాదిండ్లశ్రీకేశవదేవరకు నఖండవర్త్తిదీ-
5 పంబునకుం బెట్టిన బిరుదు గ ౧౨ [।*] వీనిం జేకొని పూజారి రా-
6 మదేవని కొడుకులు సిటియాండియుం గేశవుండును ఎలవాండి
7 కామనయుం గొమ్మనయుం దమ పుత్త్రాదిను పౌత్రిక మాచంద్రా-
8 కర్కము నిత్య మానెండు నెయి ఈ [దీ]పంబునకుం బోయంగలవారు [॥*]

No. 689.

(*A.R. No.* 238 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తిశ్రీ [।*] శకవర్షంబులు ౧౦౭౭ అగునేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాం-
2 తినిమిత్యమున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తు[ం]గ్గరాజేంద్రచోడరా-
3 జులకు ధమ్మార్త్థముగా నాదిండ్లశ్రీకేశవదేవరకు రెండుదీవంబులకు
4 . . ముసాటి బీరనాము దోనయ రేమనలు ఆచంద్రార్కముగా[2]

No. 690.

(*A.R. No.* 239 *of* 1892).[3]

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీజాయాజఘనస్థలీలలితకాంచీనూత్నరత్నాంకు-
2 రో దేవశ్శీతమయూఖవంశతిలక[ః*] శ్రీకుబ్జవిష్ణున్నృపః।
3 యత్కీర్త్తిప్రవిజృంభితే దిశి దిశి క్రీడచ్చకోరవ్రజే
4 జ్యోత్స్నాశంకిదలద్విగుంజదలయో భాంత్యుచ్చకైః కైరవాః[॥౧*]
5 ఆసీచ్చతుర్త్థాధిపవంశకర్త్తా హర్త్తా ద్వి[షా]ం వేదవిదాం చ
6 భర్త్తా[।*] శ్రీబుద్ధవర్మా కృతపుణ్యకర్మా ప్రస్ఫీతశర్మా ని-
7 జనాథవర్మా॥[౨*] భృత్యకృత్యవినయేన గంజయన్నంజనే-
8 య ఇవ రావణచ్ఛిదం [।*] వైనతేయ ఇవ చక్రిణంచ్చ తం సా-
9 ర్వభౌమతిలకం స సేవతే॥[౩*] గిరిప్రతీచీన్నిజరాజలా-
10 ంచ్ఛనైస్త్రిసప్తతిగ్రామవతీమ్మహీ(ం)పతిః[।*] పతిప్రసాదో-
11 పనతాన్నతాహితస్స పాలయామాస విలాసవాసవః
12 ॥[౪*] వంశకర్తృషు గతేషు కేషుచిత్తతుకులాదజని మండభూ-
13 పతిః[।*] మండనాదజని గండభూ[ప*]తిర్గ్గండనాదజని మ-
14 ండభూపతిః ॥[౬*] మేఘాడంబర[మం]బరే జలముచా-[4]

[1] See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 277, No. 10.

[2] The rest of the inscription is lost.

[3] For a short note on Nos. 690 to 692 see *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 277, No. 9.

[4] The rest of the inscription on this face of the pillar is lost. The record appears to be continued after some missing lines, in No. 691 below.

No. 691.

(*A.R. No.* 240 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ంద్భ[జ్జ]షాం విభూత్యై క్షీరోదధేరిందురివేందుమౌలే[ః*]
2 స్స్వామీవ మల్లః పరహస్తిమల్లః ప్రఖ్యాతశౌర్యోర్జ్జని
3 ర్దైర్య్యధుర్య్యః॥[౧*] బలేర్వ్విక్కీర్త్తిబర్బలభిద్విలాసం సత్యం హరి-
4 శ్చంద్రవిభోర్వ్విభాతి। శౌర్య్యం రఘోమ్మల్లనృపాలకేన
5 సహైవజాతం సహ వర్ద్ధమానం॥[౨*] హత్వా ద్విషో యత్కర-
6 రఖడ్గధారానీరప్రవి[ష్టా]పి రణాంతరేషు [।*] శేషా ద్విషాం
7 పాటనపాటవేన ధత్తే జయశ్రీ[ః*]శ్రమశీకరాలి[ం]॥[౩*]శాకా-
8 బ్దే జలజాతసంభవరసాకాశేందుభిస్సమ్మితే శ్రీనాది-
9 ండ్లనివాసినే మురభిదే శ్రీకేశవాయ స్వయః ॥ సోయం
10 రాజశిఖండమండనమణి(ః)మ్మల్లతుమావల్లభః ప్రాదా-
11 ద్దీపమఖండవర్త్తిమతులం పౌషే మనీషిప్రియః॥[౪*] తస్మిన్నే-
12 [వ] దినే దినేశతులితో మల్లక్రమావల్లభః శ్రీనాదింద్ల-
13 నివాసినే పురభిదే కందర్ప్పదర్ప్పచ్ఛిదే[।*] గుర్వ్వర్త్తం గురవే స-
14 మస్తజగతాం ప్రాదాన్ముదా దీపకం మూలస్థానభవా-
15 య సోయమతులం పౌషే విశేషే తిథౌ॥[౫*]

No. 692.

(*A.R. No.* 241 *of* 1892).[1]

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగత-
2 పంచమహాశబ్దమహామండలేశ్వర వీరమహేశ్వర కు-
3 లోత్తుంగచోడదేవదివ్యశ్రీపాదారాధక పరబలసా-
4 ధక దుర్జ్జయకులకులాచలమృగేంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర
5 ప్రతిజ్ఞాపరుశురామ యనియంకభీమ సత్య[రాధేయ శౌ]-
6 చాంజునేయ యెలదాయసింహ విక్రమనృసింహ సు-
7 జనవనజవసంత్త కాంతాజయంత్త వివేకపద్మాసన గిరి-
8 పశ్చిమసాసన వితరణరణవినోద కస్తురికామోద హ-
9 యవత్సరాజ రాజమనోజ కుందాంబికానందన విభవ-
10 సంక్రందననామాదిసమస్తప్రసస్తిసహితం శ్రీమన్మహామ-
11 ండలేశ్వర కొండపడుమటి మల్లెరాజు శకవర్షంబులు ౧౦౬౯ నే-
12 ంటి యుత్తరాయణసంక్రాంతినిమిత్తమున శ్రీనాదిం[డ్ల కే]-
13 శవదేవరకు నఖండవర్త్తిదీపంబునకు నిచ్చిన గొఱియలు
14 ౫౫[।*]పీనిం జేకొని నాదిండ్ల చిట్టకొమ్మనబోయుని కొడుకు మా-
15 లెంమబోయుండు తన పుత్రానుపౌత్రిక మాచంద్రాకర్క్కము
16 నిత్య మానెండు నెయి యఖండవ[ర్త్తి]దీపంబునకుం బోయ-
17 ంగలవాండు ॥ మఱియును శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మల్లెరా-
18 జు శ్రీకేశవదేవరకు దీపము వెట్టించిన యా దినమునం[ద్దే] శ్రీ-
19 మూలస్థానమహాదేవరకు నఖండవర్త్తిదీపంబునకు నిచ్చిన
20 . . . . [౫]౫[।*] పీనిం జేకొని నాదిండ్ల.[2]

---

[1] This is the Telugu version of the previous inscription. The date of the latter given as Śaka 106 [1]in the *Annual Report on Epigraphy* for 1893 should correctly be Śaka 1069 as given in l. 11.

[2] The rest of the inscription is lost.

No. 693.

(*A.R. No.* 242 *of* 1892).

ON A PILLAR IN KONDAVIDU, SAME TALUK AND DISTRICT.

Published in *Ep. Ind.*, Vol. VI, pp. 230 ff.

No. 694.

(*A.R. No.* 243 *of* 1892).

ON A PILLAR IN A MOSQUE IN THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ శుభశకవర్షంబులు ౧౩౩౭ అగు నే-
2 ంటి మన్మథస(ం)వ్వత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౩ సో[।*]కొ-
3 ండవీటి మూలస్థానము మైలారదేవర
4 మధ్యరంగకంభం కొట్టికలపూండి నా-
5 గరాజుతిప్పనంగారు తమ తోడబు[ట్టు]
6 అ[ల్లా]దేవరంమంగారికిన్ని ఆయన పెండ్లా-
7 ము గౌరసానికింని సుకృతముగాను చే-
8 యించ్చిన మధ్యరంగంకంభము[॥*] శ్రీశ్రీశ్రీం జేయున్ [॥*]

No. 695.

(*A.R. No.* 244 *of* 1892).

ON A SECOND PILLAR IN THE SAME MOSQUE.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీ శుభశకవర్షంబులు ౧౩౩౭ అగు నే-
2 ంటి మన్మథసంవ్వత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౩ సో[।*]కొం-
3 డ్లవీటి మూలస్థానము మైలారదేవర మ-
4 ధ్యరంగముకంభము కొలవేమసా-
5 ని తమ తండ్రి మచ్చకాచినేనికిన్ని తమ
6 తల్లి నాగసానికిన్ని పుణ్యముగా-
7 ను మధ్యరంగముకంభము చేయిం-
8 చి ఎత్తించను[॥*]మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీ-
9 ం జేయును ॥

No. 696.

(*A.R. No.* 245 *of* 1892).

ON A THIRD PILLAR IN THE SAME MOSQUE.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ శుభశకవర్షంబులు ౧౩౩౭ అగు నేంటి మ-
2 న్మథసంవ్వత్సర పాల్గుణ శు ౧౩ సో[।*] కొండ్డవీటి మూల[స్థా]-
3 నము మైలారదేవర మధ్యరంగముకంభము నగరే-
4 శ్వరదేవది[వ్య]శ్రీపాదపద్మారాధకుండ్డును పెనుం-
5 గొండపురవరాధీశ్వరుండ్డును వైశ్యకులోత్తముండ్డు-
6 ను వెనుకులగోత్రపవిత్రుండ్డునైన కొండ్డప్రోలు స[వ్వి]-
7 సెట్టి తమ తండ్రి ప్రోలిసెట్టికి[న్ని] తమ తల్లి [చిట్టి]సా[ని]కిన్ని
8 పుంణ్యముగాను మధ్యరంగముకంభము
9 చేయిం[చ్చి] ఎత్తించెను [॥*] శ్రీశ్రీశ్రీం జేయు-
10 న్ ॥

No. 697.

(*A.R. No.* 246 *of* 1892).

ON A FOURTH PILLAR IN THE SAME MOSQUE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శుభశకవర్షంబులు ౧౩౩౭ అగు-
2 నేంటి మన్మథసంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౩ సో [।*]
3 కొండవీటి మూలస్థానం మైలారదేవ-
4 ర మధ్యరంగంకంభం నగరేశ్వరదేవదివ్య-
5 శ్రీపాదపద్మారాధకుండును పెనుగొం-
6 డపురవరాధీశ్వరుండునునైన [వి]నుకుల-
7 గోత్రపవి[త్రు]ండునైన కొండప్రోలు సర్విసెటి తమ
8 తండ్రి ప్రోలిసెటికిని తమ తల్లి చి[ట్టి]సానికిం బు[ణ్య]-
9 ముగాను మధ్యరంగంకంభం శేయించి ఎతించె-
10 ను [॥*] మంగళమహా-
11 శ్రీశ్రీశ్రీం జేయున్ [॥*]

No. 698.

(*A.R. No.* 247 *of* 1892).

ON THE NORTH WALL OF THE DESERTED TEMPLE IN THE FORT AT THE SAME VILLAGE; LEFT OF ENTRANCE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ జయాభ్యుదయశాలివాహన-
2 శకవర్షంబ్బులు ౧[౪]౮౬ అగు నేటి రక్తాక్షి-
3 సంవ్వత్సర ఆషాఢ శు ౧౧ లు శ్రీమ(ం)న్మహా-
4 రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర [శ్రీ]వీరప్రతాప [వీ]-
5 [ర]సదాశివదేవమహారాయలు విజయనగ-
6 రమంద్దు పృథివిసాంబ్రాజ్యము[ను] శేయుచు-
7 నుండ్డంగాను శ్రీమ(ం)న్మహామండ్డలేశ్వర [రా]-
8 మరాజుతిరుమలరా[జ*]య్యదేవమహారాజులు-
9 ంగారు భార్గవగోత్ర ఆపస్తం-
10 బసూత్ర యజు[ః*]శాఖా(ం)ధ్యాయు[లై]-
11 న పండితమహాపాత్రుల పౌత్రు[లు]-
12 న్ను జగంనాథపండితుల పుత్రులై(యి)[న]
13 కృష్ణంపండితులకు ఇచిన భూదానధ-
14 ర్మ్మశాసనక్రమమెట్ల(ం)న్నను [।*]
15 రక్తాక్షిసంవ్వత్సర ఆషాఢ
16 శు ౧౧ లు శ్రీమ(ం)[న్]మహామండలే-
17 శ్వర రామరాజుతిరుమలరాజ[య్య]దేవ-
18 మహారాజులుంగారు మాకు పాలి-
19 ంచిన కొండ(వీ)వీ[టి]శీమలోను కొం-
20 డవీ[టి] తూర్పు నంద్దివెలుంగు[కు] ప్రతినా-
21 మమైన తిరుమలరాజపురపు అగ్రహా-
22 రమంద్దు కటడ శేశిన వివరం[।*] రామరా-
23 జయవారికిన్ని విన్నపం శేశి వహి[వ్యా]ం-
24 తరువు శేశి తామ్రశాసనము(ం)న్ను అప్పా-
25 పండితులకు ఇచ్చి సిద్ధిరాజుతింమ్మరా[జుంగా]-
26 రికి ఆనతిస్తేను ఆ సిద్ధిరాజు[తి]మ్మరాజయ్య-

27 వారు నిర్ణయపెటిన వివరం[।*] క్రితము నం-
28 ద్దివెలుంగునను కొండవీటి గోపినాథదేవు-
29 న[కై] షష్ఠాంశ్యము ఆవెనకను త్రితీయాంశా-
30 నకు [స్థి]తిగాను వి[ఢ్చి]రి[।*] అప్పాపండితులు అ(ం)ద్ద-
31 ంకిసీమలోని శేళవలిసర్వమాన్యఅగ్రహారాన అప్పా-
32 [పడు]ల నాగదేవసోమయాజుల వ[గ]ను [ఈ]శ్వర[య దొ]-
33 డయ దొడ్లనరసయంగారివల్లను క్రయం పుచు-
34 కొన్న వ్రితులు ౩౫ ను అనంతయవగను అనంతయ [చి]న్నం-
35 బాకగామయ తాండివత్తిఅబ్బయంగా[రివ]ల్ల క్రయం
36 పుచుకొన్న వ్రితులు ౩[౯]న్ని పుభయముంను . . సా-
37 గివచె వ్రితులు ౭౮ గుంన్ను అత్తరాలాను డె(ం)ఖైనాల్గు-
38 ంన్ను గోపినాథదేవునికి నందివెలుంగున . . . . .
39 న . సరిగా[గల] డెఖైనాల్గువ్రిత్తులుంన్ను వివరి చేశి గోపీ-
40 నాథదేవునికి అప్పాప్రంఢితులచేత ఇప్పించ్చి . . .
41 . . . . నందివెలుగుగ్రామాంలోను
42 . . గోపీనాథదేవుని త్రితీయాంశము అప్పాపండి[తు]-
43 లుకు [చె]ల్లంగాను కటడచేశి ఇప్పిస్తిమి[।*] గనక మీరు . . .
44 నందివెలుగు . . . . .
45 అంశము(ం)న్ను ఆచంద్రార్కస్తాఇగాను మీ
46 పుత్రపాత్రపారం-
47 పరియంగాను అను-
48 భవించ్చి బ్రతుకు-
49 వారు[।*]ఇ లెకకు ఇచ్చిన ౭౮
50 గు వ్రితులు(ం)న్ను గోపి-
51 నాథదేవునికి అ[ప్పా]-
52 పండితులు వివరి-
53 గాను ఇచ్చెం గనక ఆ-
54 చ[ం*]ద్రా[ర్క*]స్తాఇగాను
55 గోపినాథదేవునికి స-
56 మర్పణ॥ శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

No. 699.

(*A.R. No.* 248 *of* 1892).

RIGHT OF THE SAME ENTRANCE.

1 [శుభమ]స్తు॥ స్వస్తి శ్రీవిజయాభ్యుదయశాలి-
2 [వాహన]శకవర్షంబ్బులు ౧౪౬౮ అగునేంటి పరా-
3 భవసంవ్వత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫ బు శీమ[న్మహా]రాజాధి-
4 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశి-
5 వదేవమహారాయలకు ప్రధానాగ్రగణ్యులు-
6 [న్ను] కర్ణాటకమహారాజ్యవిద్యానగర రజ[త]సింహా-
7 [సన] సామ్రాజ్యధురంధరులైన రామరాజయ్య అల్లు
8 [డు]న్ను సంగీతసాహిత్య సంగ్రా[మ]పార్థ చౌహ త్తి[మల్ల] . . . . .
9 . . . . రాజు తమ అయ-
10 . . . . . [కొ]ండ[వీడు] అద్దంకి అమ్మనంబ్రో[ల] తివి-

11 . . . .
12 . . గోపినాథు . . . .
13 . . . . ంగాను యిప్పిం-
14 చ్చిన స్వామ్యాలు అద్దంకిసీమలోను ఆరా[ధ్యు]లవా[రికి] [స]ం-
15 . . . . న ఉద్ధారకం[చేశి] . . ఉద్ధారకాంశంగాను యిప్పించ్చి-
16 న తృతీయ్యాంశమున్ను శింగాభట్లవారికి కొమరిచమ్మాండిని
17 ఉద్ధారథాంశంగాను యిప్పించ్చిన తృతీయ్యాంశమున్ను [తేచల్లి]
18 కొండయంగారికి [చి]ంత్త[ప]ల్లిపాటిలోను వుద్ధారకాంశంగాను ఇ-
19 ప్పించ్చిన తృతీయ్యాంశమున్ను శ్రీనివాసయ్యంగా[రికి] కల్లూపూడి-
20 ని ఉద్ధారకాంశముగాను ఇప్పించ్చిన చతుర్ద్ధాంశము-
21 న్ను [అవధాన్ల]భట్లవా[రికి] నంద్దివెలుంగులోను బాచరుసయ్యా-
22 . . పూర్వమంద్దు గోపినాథనికి ఇప్పించ్చిన క్షేత్రనిమిత్య-
23 [ం] వారిచాతను ఇప్పించ్చిన షష్టాంశమున్ను పెదతిమ్మరుసయ్యా-
24 [వారి బంట్టు] నగరికి పెట్టి కట్నముకానికలు[న్ను .శ్రీ]గోపినాథనికి
25 ఇప్పించ్చిన క్షేత్రాలు వల్లభసోమయా[జు]లవా[రికి] మున్నంగిని [కేస]-
26 రిపాటి క్షేత్ర . . . . లోను చతుర్ద్ధాం-
27 [శ]మున్ను । పర[హి]తపండ్డితులవా[రికి] డేగలబేతపూండిని కే-
28 సరిపాటిని ఖ౧౩౹ క్షేత్రం । [సో]మాపండితులవారికి శి[రి]పు-
29 . నను కేసరిపాటి ఖ ౫ క్షేత్రం । లక్ష్మణపండితులవారికి ప-
30 . . . కిని కేసరిపాటి ఖ . . క్షేత్రం । లక్ష్మీపతిపండ్డితులవా-
31 [రికి] . [బేత]పూండిని కేసరిపాటిని క్షేత్రం ఖ ౧[౪] । అశ్వవైద్యు-
32 [లు] లక్ష్మణపండ్డితులవారికి [పెద]రావూరను ఖ ౧-౨౹ క్షే-
33 త్రం । తిమ్మాపండ్డితులవారికి మద[రి]పాడను ఖ ౹ క్షే-
34 త్రం . . . లింగ్గాపండ్డితులవారికి పొన్నపల్లిని ఖ ౹
35 [క్షే]త్రం । లొల్లవా[రికి][వ]చ్చనగుడిపూండిని ఖ ౧ క్షేత్రం । ధ-
36 [ర్మ]స్వామ్యాల ఇడి[మ]డికండ్లను నాల్గోభాగమున్ను । పూ-
37 ర్వానను క్రొంజను బాచరుసయ్య కొని పెట్టిన క్షేత్ర . . . .
38 తిమ్మరుసయ్య నల్లపాటను ధారవోశి ఇచ్చిన వ్రి[త్తులు] . .
39 రెడ్డివారిగుంటవద్దను [న]ల్లావీరయ చేసిన భూ . . . . .
40 [బే]తనగుడి[పూ]ండిని క్షేత్రం ఖ ౧ కి వ్రిత్తి భూ . .
41 వ్రిత్తి . వ్రిత్తులు . . క్షేత్రం ఖ౧౪ . . ఇస్తిమి
42 కొండపల్లి ల[క్ష్మణ]పండ్డితులవారికి నడిపూం-
43 డిని శ్రీ గోపినాథనికి [ఇచ్చిన]కేసరిపాటి ఖ౧॥ ఇస్తిమి
44 . . . .
45 సమర్ప్పించిన వ్రిత్తి . . . .
46 కొండ్డవీటి[వే]మాపండ్డితులవా[రికి] సిరి-
47 పూడిన గోపినాతనికి సాగివచ్చి కే-
48 సరిపాటిని ఖ ॥-౨॥కి విప్పరిపను-
49 ంబత్తాను వారు క్రయంగొని
50 సమర్ప్పించ్చిన వ్రిత్తి ఒకటి పా-
51 తిక[కు] క్రయం రొఖ [గట్టి] ౪౫ [ఇ]చ్చిరి [॥*]
52 కొండవీటి గోపి-
53 కావల్లభునికి పా-

54 న్నపల్లి బేతపూం-
55 డిగ్రామాలను బ-
56 యకానిరామప [ప]-
57 రహితపండితులచా-
58 త ఇపించిన క్షేత్రా-
59 లు [కే]సరిపాటిని
60 ఖ ౨౹ క్షేత్రం అ[ం*]దు-
61 [కు] విప్పరిపనుబ-
62 ర్తి అగ్రహారానను
63 కొని పెటినవి లో-
64 ల్లవారి చాత వ్రిత్తి
65 ౧ [న్ని] వీణతిమ్మయ-
66 చాత వ్రిత్తులు ౩
67 న్ను వుభయము
68 ౪ కి ఖ ౧౧ మును సోమాపం-
69 డ్డితులు లింగ్గాంపండితులు
70 మ(ం)లాపండ్డితులుంగారు గో-
71 పినాథనికి [ప్రీ]తిపథంగాను
72 సమర్పించిరి ధ్రువవిపరి-
73 గాను[।*]శ్రీగోపికావల్లభా[।]

No. 700.

(*A.R. No.* 249 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE GOPALA TEMPLE AT PEDDA-KAKANI, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

1 శ్రీశకరాజాభిషేకసంవ-
2 త్సరంబులు ౧౧౮౪ దుందుభి-
3 సంవత్సర మాఘ శుద్ధ ద-
4 శమియు గురువారమునాం-
5 డు కోటికాకాండిని కీర్త్తి-
6 శ్రీగోపినాథనిని [మా]ణిక-
7 మ ప్రతి[ష్ఠ సే]సి తిరుము-
8 ట్ట మెత్తి[ంచి] అం[గ]రంగభోగము-
9 లు దేవునికి సమర్ప్పించె ॥ కందం॥
10 శ్రీకీర్త్తిగోపినాథునిం గాకా-
11 ండిపురేశు గొలిచి కౌస్తు-
12 భరత్న[।*]శ్రీకన్యరూపము-
13 నాంగా లోకములో మా-
14 ణికము వెలుంగ్గచు
15 నొప్పెను ॥ [౧*] వినుతింప
16 మానికమునకుం దనయు-
17 ండు గీర్త్తియన బుట్టి ధ[ర్మ్మ]-
18 పరుండ్డై [।*] వనజో[దరు] శ్రీ-
19 కార్య్యము [నొన]రంగం జేయి-
20 ంచుచుం[డ్డె] ను[త్త]మచరిత-
21 [ను] ॥ [౨*]సిరి . . . . . పిరాటి-
22 యుం దిరు[మల]మును మా-
23 ణికము . . పైంబై వరు-
24 సన పు[ట్టి] . . కలశాఖ-
25 ల లీలం బొ . . . ద్వయము-
26 ను॥ [౩*]గ[తి] . . . . . కి సమను-
27 ల రతిం బో[లు] . . . ంగ్గ నొప్పి[ర]మ-
28 ణీరత్నం . . . . . యుతమా-
29 ణికమను పేరితో క్రిష్ణునిం
30 బ్రతిష్ట . . . [సె]ను । [౪*] కోటి-
31 కాకం[డి]శ్రీకీ[ర్త్తిగో]పినాథునికి
32 గ్రామచతు[ష్ట]యమున-
33 ంగ్గల క్షేత్రము తూర్ప్పది-
34 గుభాగమున ౨౪ ఎఱ్ఱకా-
35 [ర్వ]గుంటన . . . . పలుపల్ల
36 పలుసహితము ఖ ౨ కో-
37 మటికుంటవడుమట [న]
38 ౧౨ తూర్ప్పున న ౧౨ గ నీ-
39 వొటు చతుస్సీమము
40 కోఱను ఖ ౩ గడ్డిపాటి-

41 కాకా[ం]డి పొలమేర ఖ ౧
42 న x నంబూరి పొలమేర ఖ ౧రావికుంట
43 దక్షిణాన ఖ x క[కాట]లదక్షి[ణా]న
ఖ ౧ న x
44 పిల్లిగుం[డ్ల]
45 దూర్పున న ౧౦
46 వెలిగండ్ల పొ-
47 లమేర న ౧౪ [॥*]

No. 701.

(*A.R. No.* 250 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమతుకోటికాకాండి కీర్తిగో-
2 పాళదేవర క్షేత్రా[లూ] దివ్యకదుపులు-
3 ం బడసి ఇనవరి శ్రీకార్యపప-
4 రుండు పప్పులల్లాడదాసులు[॥*]

No. 702.

(*A.R. No.* 251 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE VIRABHADRA TEMPLE AT THE SAME VILLAGE.

First face.[1]

1 శ్రీఅంగడివీరభద్రాయ నమః[।*]ధ్యానం[।*]
2 చర్మ్మాశిం భుజగం గదాపి చ మహాశక్తి-
3 ం చ ఖట్వాంగకం చాపం చాతశిలీము-
4 ఖం చ పరశుం శూలం తథానః కరైః । త్రి-
5 యక్షశ్చంద్రకళాకలాపరుచిరం నీ-
6 లాంబుదశ్యామలం (।) పాయాద్వి-
7 శ్వమిదం ప్రసన్నవదనం శ్రీవీర-
8 భద్రం భజే ॥[౧*] స్వస్తి[।*] శ్రీజయాభ్యుద-
9 యశాలివాహనశకవర్షంబులు
10 ౧౪౪౦ అగునేంటి ॥ స్వస్తి శ్రీమచ్ఛ-
11 కాబ్దే ఖజలధిమనుగే(।)శ్రావణే బాహు-
12 ధాన్యే పంచమ్యాం కృష్ణపక్షే కుము-
13 ధసఖదినే రాజకాకాండిపుర్యాం । రె-
14 ంటూరిచిట్టమంత్రీ వరమతిరకరో-
15 ద్వీరభద్రప్రతిష్టాం లకాటంబ్యాగభర-
16 త్నాకరతుహినకరో మల్లయామాత్య-
17 పుత్ర[ః*] ॥ [౨*] కౌండింన్యాన్వయదుగ్ధసా-
18 గరశశీ శ్రీచిట్టమంత్రీశ్వర స్తత్పుణ్యా-
19 ర్జితదానకల్పకనిభః శ్రీమల్లమంత్రీశ్వ-
20 రః। అస్తి స్తస్య మనోహరా శశిముఖీ శ్రీ-
21 లకటమాంబ్యా సతీ తత్సూనుర్భువి చిట్టయ-
22 ప్రభుమణిః సర్వజ్ఞచూడామణిః ॥[౩*]చత్వా-
23 రః ప్రియసోదరా గుణనిధిః శ్రీమాదమ-
24 ంత్రీశ్వరః (।) శ్రీమత్పెద్దయఅంనయపభు-
25 మణి[ః*] శ్రీఅకట చూడామణిః[।*] యేతైః పూర్ణ-
26 మనోరథైరివ భుజైరత్యాయతై[ః*]శ్రీహరిర్నిత్య-
27 ం విక్రమశాలిచిట్టయమణిర్విద్యోతతి స్సోదరైః
28 ॥[౪*] దత్వానఘ్యసుఖాసనా . సుభటస్తోమాతపత్ర-
29 ద్విప। స్ఫూర్జద్రామపత[క్ర]హాంబరవధూసంప-

[1] At the top from right to left are carved in a line the figures of the crescent, the *linga* on a pedestal and the sun.

30 న్మణీచామర్రా[।*] క(ం)[ర్నాం]టోత్కళమధ్యసీ(ం)మ్నా స-
31 రసః శ్రీసాళ్వతింమప్రభుః కీర్త్తిస్తంభమివాప-
32 రం వితనుతే చిట్టప్రధానీశ్వరః॥[౫*] కాకాండీపు-
33 రవీరభద్రనగరప్రాకారసన్మంటపద్వారశ్రీక-
34 రగోపురప్రవిలసత్కల్యాణవేద్యాదయః [।*] కృత్వా-
35 రామతటాకస[త్కృ]తిని[ధిర్బ్ర](ం)హ్మప్రతిష్ఠాత్మజస్థా-
36 జగద్దేవగ్గృహాన్ [బహూన్] వితనుతే చిట్టప్రధానీశ్వరః [॥౬*]
37 తెంటూరీశ్వరచిట్టయప్రభుమణే శ్రీతింమ-
38 మాంబాపతే (।) కల్యాణాచలకార్మ్ముకాంఘ్రికమ-
39 లాస్వాదైకపుష్పంధయ [।] త్వత్కీర్త్యా భువనత్రయే
40 ధవళితే నక్తందివం ప్రస్ఫుటం (।)పద్మోన్మీలనిమీల-
41 నాత్ప్రతిదినం జానంతి విద్వజ్జనాః॥[౭*] దేవాః కల్ప-
42 కకామధేనుసుమహా[చ్*]చింత్తామణీసంసుధా(॥)-
43 మాశ్రిత్యాపి చ సత్రభోజనపరాః ప్రత్యేకవీరేశ్వర(ః)[।*]

Second face.[1]

44 కాకాండీశ్వరచిట్టయప్రభుమణే
45 త్వామాశ్రితా మానవా దాతారశ్చ
46 పదార్థసంచ్చయభుజ[ః*] సంపూ-
47 ర్ణసంపత్కళాః [।౮*] రెంటూరిచిట్టప్ర-
48 భువర్యభార్యా శ్రీతింమమాంబా
49 జగతి ప్రశిద్ధా [।*] అరుంద్ధతీజ(ం)హ్ను-
50 సుతానుసూయాః సంమోహయ-
51 ంతీ పతిభక్తిశక్త్యా ॥[౯*] కాకాండిచిట్ట-
52 ప్రభుమంత్రిచంద్రాదసూత పుత్రా-
53 న్ భువి తింమమాంబా। లక్కప్రభుం (।)స-
54 ంగయ(।)వీరభద్రాశ్రింగారరాయ-
55 [ప్ర]ముఖాంశ్చ పుత్రీః ॥ [౧౦*] రెంటూరిచి-
56 [ట్ట]మంత్రీంద్రజాయయా తింమమా-
57 [ం]బయా [।*] కల్పితః కమలాకీర్ణకా-
58 [సా]రః కలశాంబుధిః ॥[౧౧*] నానాభావప-
59 దాతిరేకకవితా[ని]ర్మాణమర్మ్మ-
60 క్రియాచుంచుర్యస్య సదాంత్తికే వి-
61 జయతే వేదాలతింమ్మస్సుధీః। కా-
62 కాండీశ్వరచిట్టయప్రభుమణేస్త-
63 స్యేయముంజృంభతే కీర్త్తి[ః*]కార్త్తి-
64 కశర్వరీశ్వరకళావిస్ఫూర్త్తిమూ-
65 ర్త్తిర్భువి(ః)॥[౧*] శ్రీభద్రకాళీపతివీరభద్రః
66 పాయాదపాయాద్భవరోగవైద్యః। ఆ-
67 చంద్రతారార్కమతిప్రసంన్నః(।) కా-
68 కాండిచిట్టప్రభుమంత్రిచంద్రః ॥ [౧౩*]
69 వీరశ్రీవరకృష్ణరాయనృపతే[ర్వి]జ్ఞా-
70 ప్య తచ్ఛాసనా(।)ద్ధాగాపూర్వ[క]మ

[1] At the top of this face is carved the figure of a seated bull.

71 గ్రహారమకరోద్వెలి(ం)గండ్లనామా-
72 ంకితం। కాకాండీపురవీరభద్రక-
73 రుణా శ్రీసింధవేరుంనత[ః*] శ్రీమా-
74 న్మల్లయమంత్రిచిట్టసచివః సర్వ్వ-
75 జ్ఞచూడామణేః॥ [౧౪*]కాకాండిపే
76 ంటసుంఖ్య౧ వీరేశ్వరుని దీపా-
77 రాధనకు సమర్ప్పణ॥ శ్రీ

Third face.

78 స్వస్తి శ్రీకృష్ణరాయాఖ్యో నరనాథశ్శిరోమణిః। రా-
79 జన్యమౌళికారత్నైనీరాజితపదాంబ్బుజః॥[౧౫*]
80 స్వస్తి[।*]శ్రీ జయా[భ్యు]దయశాలివాహనశకవ-
90 ర్షంబులు ౧౪౪౦ అగునేంటి బహుధాన్యస-
91 ంవత్సర శ్రావణ బ ౫। సో। శ్రీమన్మహారాజా-
92 ధిరాజ రాజపరమేస్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృ-
93 ష్ణదేవమహారాయలు పృథివీసామ్రాజ్య-
94 ం శేయుచుండంగాను। శ్రీమన్మహాశిరః-
95 ప్రధాన సాళువతింమరుసయ్యవారి రా-
96 జ్యభారధురంధురులైన కా[ం]డిన్యస-
97 గోత్ర ఆపస్తంబసూత్ర యజుశ్శాఖా-
98 ధ్యాయులైన రెంటూరిచిట్టమరుసుంగా-
99 రు కాకాండిని అంగడివీరేశ్వరునింన్ని భ-
100 ద్రకాళింన్ని। వ్రిషభేశ్వరనింనిం జేయించ్చి ప్ర-
101 తిష్ఠలు చేసి। గర్భగృహం। అంతరాళికం [।*]
102 శిఖరం। మండపం। ప్రాకారం। గోపురా-
103 లు కల్యాణవేది మొదలైనవి కట్టించ్చి।సు-
104 ంనపనులు సేయించి పయిండికుండ-
105 లుయెత్తించి దేవునికి అంగరంగవైభవా-
106 లుంన్ను సాగించి కృష్ణదేవమహారాయల-
107 చేత వెలింగండ్ల అని గ్రామము యిప్పించి
108 దేవుని నగరి వుత్తరానను చెరువు గట్టించ్చి
109 రాతికట్నం గట్టించి వూరి తూర్పునను మామి-
110 డితోంపు ౧ న్ని వూరి పడమటను కాకా-
111 ండి వెలింగండ్ల పొలమేరవెంటను మామి-
112 డితోంపు ౧ న్ని పెట్టించ్చి తమ తండ్రి మల్ల-
113 మరాజుకుంను తమ తల్లి అకమ్మంగా-
114 రికింని తమకుంనుం బుణ్యముగాను
115 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నిలిపెను॥ శ్రీ శ్రీ [॥*]
116 మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా య-
117 ద్వంశజాః సతతముజ్వలధర్మ్మచింత్తా। మ-
118 ద్ధర్మ్మమేవ పరిపాలనమాచరంతి తత్పాదు-
119 కద్వయమహం శిరసా వహామి॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]
120 వీరేశ్వరుని అమృతపళ్లకు చిట్టమరసుంగారి ధర్మ్మ-
121 పత్ని తిరుమలంమంగారు గట్టించిన చెఱువుకింద

122 వరిమడి కేసరిపాట్ని ఖ ౧ ॥ గ్రామము తూర్పునను
123 మల్లేనివారి తాళ్లగుంటను కిందిమడి ఖ ౧ నంబూర నిచ్చి-
124 న క్షేత్రం ఆవూరి తూర్పున ఖ ౦ ॥ దేవుని దీపారాధనకు
125 స[మ]ర్పణ సేసిన ఆవులు ౧౦ చెనమల్లికార్జునలిం-
126 గం కోటేశ్వరలింగం కీర్తిగోపినాథనికి సైతం గ్రామం [ఆ]-
127 జ్ఞేయాన క్రిష్ణమరాజుమల్లయ్యంగారు గట్టించ్చిన
128 చెఱువుకిందను వరిమడి ఖ ౧ గ్రామము తూ-
129 ర్పునను చెనమల్లికార్జునలింగముకం ఖ ౦ ॥
130 కోటేశ్వరలింగంకు తకిరాళ్లపాటి లేర్పువెంట్టక్షే-
131 త్రం ఖ ౦ ॥ వెలింగండ్లపాలాన ఖ ౦ ॥ గ్రామం పడమ-
132 ట కీర్తిగోపినాథనికి క్షేత్రం ఖ ౦ ॥ కట్టపల్లంమకు
133 గ్రామం౧ వుత్తరాన క్షేత్రము ఖ ౦। చిట్టమరుసుం-
134 గారి తల్లి లకరాంమంగారు ప్రతిష్టచెశిన దేవాదు-
135 లకు గ్రామం వుత్తరాన క్షేత్రము [ఖ]౦। న్నుయి-
136 ంతవట్టు క్షేత్రముంను దేవళ్ల అమృతపళ్లకు
137 సమర్పింంచెను॥ [శ్రి]ంగారంతోంటలో-
138 ంగల నారికళపుంగాయలు

Fourth face.

139 వీరేశ్వరుని భోగరాగాలకు డేగల
140 పెదవీరాభక్తుండు(।)[పి]నవీరాభ-
141 క్తుండు లింగాభక్తుండు[1] పాత్రభో-
142 గ[ం]సాని। రామలింగసాని సర్వసా-
143 ని సైతమైన మేళ ౧ కి। కాకాండిని గ్రా-
144 మం వుత్తరానను కోమటికుంట
145 తూర్పున కేసరిపాట్ని క్షేత్రం ఖ ౧
146 గోరెంటతెర్వువెంట ఖ ౧ న్ను వూ-
147 రికి దక్షిణాన పెదవాంగువెంట్ట క్షే-
148 త్రం ఖ ౧ తిరుమలంమంగారి చెర్వు-
149 కింద వరిమడి ఖ ౦॥ రెండోమేళం పా-
150 త్ర భవాని ముగితికామాక్షి। శీకాం-
151 ఢ్లు సిద్ధుల నంద్ది ఆ లింగయ్య తాళ[ధ]-
152 రి నాగాభక్తుండు అంనాభక్తుండు। [నిం]-
153 మి। పిననింమి మద్దెల కూనాభక్తుండు
154 తింమాభక్తుండు తాళదరి పోతాభక్త-
155 ండు వీరాభక్తుండు సైతం మేళ ౧ కి పె-
156 దవాంగువెంట్ట గ్రామము దక్షిణాన
157 క్షేత్రం ఖ ౨ వూరికి వుత్తరాన దంతెలమి-
158 ట్టను కాంజతెర్వు వెంట్టను ఖ ౧ తిరుమ-
159 లంమంగారిచెర్వుకింద్ద వరిమడి
160 ఖ ౦॥ స్థలం సంకుల జంగాలు। నాగయ్య
161 లింగయ్య వీరయ్యంగారికి జెల్ల వాం-

---

[1] The syllables మొంతన are written between the lines 140 and 141.

162 గువెంట్ల కుచ్చెల నైతం పూరి పుత్తరా-
163 న కోమటికుంటదాపున క్షేత్రం ఖ ౧[।]
164 సానివారు కోల మెల్లసాని। కసు[వా]-
165 సాని। మల్లసాని। సింగసాని। యు-
166 ఆసాని। సూరసాని కూనసానిం-
167 గారికి పూరి పుత్తరాన క్షేత్రం ఖ ౧
168 దేవర బసవులు లింగి అకిరి। మల్లి
169 పెదనాగి ఆవిరి మెచ్చుతునుక నై-
170 తమైనవారికి గ్రామం దక[ణా]న గు-
171 ంటూరి తెఱువు పడమటను క్షేత్రం
172 ఖ ౧ పిరేశ్వరుని దేవుళం సేసిన కాశ-
173 వారు। దరణకోట బసువాభక్తుం-
174 డు। గడ్డమడుగు బసువాభక్తుం-
175 డు। వడ్ల బసువాభక్తుండు। నంది పో-
176 తాభక్తుండు। కాకాండి అంమెన।
177 పిరికి గొల్లమూండి పాలుమేర మెట్టను
178 క్షేత్రం ఖ ౧ పులుఖు గూం[టా]లు చజిచి
179 కంమజ పుటాభక్తుండు యల్లా-
180 భక్తునింగారికి పూరి తూర్పున క్షే-
181 త్రం ఖ ౦॥ దేవునికి పుష్పం పత్రి దెచ్చి
182 జంగం మల్లయ్యకు క్షేత్రం దంతెల-
183 మిట్టపాలాన ౧౼॥ పిరముష్టి పోతాభ-
184 క్తునికి క్షేత్రం [వె]లింగండ్ల పాలమేర ఖ ౦[।]
185 వెరశి కాకాండిని క్షేత్రం కేసరి-
186 పాట్ని ఖ ౧౼॥ నంబూరి పాలాన
187 ఖ ౦॥ వెలి[గ*]ండ్లగ్రామము పిరేశ్వ-
189 రుని అమృతప[డ్డి] దీపారాధన వి-
190 వాహమహోత్సవాలకు సయి-
191 తం రెండువాండ్లును అంగరం-
192 గవైభవాలకు పాలింను చేసి చి-
193 ట్టిమరుసుంగారు సమర్పించెను [।*]-
194 ఏకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూ-
195 భుజా[ం*।] న భోగ్యా నకరగ్రాహ్యా దేవ-
196 దత్తా వసుంధరా॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాల-
197 నం [।*] దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనా-
198 దచ్యుతం పదం ॥శ్రీ శ్రీ జేయును [॥*]

No. 703.

(*A.R. No.* 252 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MALLESVARA TEMPLE AT NAMBUR, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 . . రిపి[వి]ధి
2 రుద్రసమితిం [బర]-
3 గంగ భాద్రప[ద]
4 క్రిష్ణపంచమి గు-
5 [రువా]సరము-
6 [న] సంగయ

7 కాముండు [చి]-
8 రతరముగ మ-
9 ండపంబు [సే]-
10 యించెఁ ధర[॥*]

No. 704.

(*A.R. No.* 253 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE KODANDARAMA TEMPLE AT KAZA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవరుష-
2 ంబులు ౧౧౮౬ గు నేంటి
3 యుత్తరాయణసంక్రా-
4 ంత్తినిమిత్త్యమునందు
5 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర
6 కులతుంగరాజేంద్రచోడ
7 మన్మచోడ్రాజులు యనవరథ-
8 కల్యాణాభ్యుదయసహస్రఫ-
9 లభోగభాగినే ద్వితీయ్యల-
10 క్ష్మీసమానులైన శ్రీమతు పిన్నమ్మ-
11 జియ్యంగారు తమ యేలికలగు-
12 చున్న క్రా[ంజ] కల్యాణకేశవదే-
13 వర అచ్చ్ఞ[నల]మదుపదుల-
14 కు ఖ 3 ఎఱ్ఱింజెఱుపు-
15 వెనక నీరునేల మఱుకురు-
16 లు ర దీపముచేను ఖ ౨ తో-
17 ంట న ౧౨ అంగరంగభోగాలకు
18 ఖ ౧౨ [।*]
19 స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసు-
20 ంధ్ధరా[ం।*] షష్టిర్వ్వఋషసహస్రం విష్ఠయా-
21 ం జాయతే క్రిమి[ః]॥
22 నాదిండ్ల గం[గ]రాజు తిం్మ-
23 య్య కుమారుడు రఘువతి [॥*]

No. 705.

(*A.R. No.* 254 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

First face.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శఖవరుషం[బు]-
2 లు ౧౧౮౧ అగు నేంటి
3 పౌష్య శుద్ధ ౧౩ సో[।*]
4 ఉత్తరాయణసం-
5 [క్రా]ంత్తినిమిత్యంబు-
6 న శ్రీమన్మహామండ్డలే-
7 స్వర [కా]కతియ్య రుద్ర-
8 దేవమహారాజుల చ-
9 ప్పరమువాకిటి అంగర-
10 తః బొల్లినాయంకు-
11 లు తమ నిజస్వామి-
12 యైన రుద్రదేవమ[హా]-
13 రాజులకు ధమ్మ్ఞ-

Second face.

14 వుగాను తమ నాయంకఆ-
15 ములోన క్రాం[జ] కల్యాణకే-
16 శవదేవర సానిమాన్యని-
17 బం[ధ]ములకు బెట్టిన క్షే-
18 త్రము ఖ ౧౦ [॥*]

No. 705-A.

(*A.R. No*· 254-*A of* 1892).

IN CONTINUATION OF No. 254; ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీ శుభమస్తు ॥ సర్వజితుసంవత్స-
2 ర భాద్రపద బ ౧౦ [గు] క్రాంజ పట్టమ-
3 హాదేవిపుర[పు] ఆగస్తేశ్వరునికిన్ని గో-
4 పా[ళా]క్రిష్ణమ్మకున్ను అమృతపల్లకు చో-
5 . . . . . . మీసరగండండు
6 లకఌవనాయని మాచిరాజు లింగమనే-
7 ని మాదానేండు వీరు మొదలైన ఇ-
8 రువై[న]ల్లు కులాలవారికిన్ని పుణ్య-
9 ముగాను దొడ్డారెడ్డి వేమారె(ం)-
10 డ్డిన్ని కోటరాజు రాయవినోది వీర[ప]
11 [కొ]ండయ ధం[మ్మ్ఞ] వ్రాలు ॥

No. 706.

(*A.R. No.* 255 *of* 1892).

ON THE FOUR FACES OF ANOTHER PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

See *Ep. Ind.*, Vol. VI, p. 133, No. B. Here, it will be observed that the full text of the inscription which consists of 258 lines is not given for reasons explained in foot-note No. 2 on that page. See No. 708 below.

No. 707.

(*A.R. No.* 256 *of* 1892).

ON TWO FACES OF A PILLAR NEAR THE AGASTYESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

First face.[1]

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవరు-
2 షంబులు ౧౧౯౧ అ-
3 గుసేంట పౌష్య శు ౧౩
4 సో । ఉత్తరాయణసం-
5 క్రాంత్తి నిమి త్త్యంబు-
6 న శ్రీమన్మ[హా]మండ-
7 లేశ్వర కాకతియ్య రు-
8 ద్రదేవమ[హా]రాజుల చ-
9 ప్పరవాకిటి అంగరక్ష-
10 బొల్లినాయంకులు త-
11 మ నిజస్వామి[యైన]

Second face.

12 . . . .
13 . . . . [క్రా]జ మూ-
14 లస్థాన మ[హా]మల్లేశ్వ-
15 రశ్రీమ[హా]దేవర సా[ని]-
16 మాన్యనిబంధమునకు [బె]-
17 ట్టిన క్షేత్ర[ము] ఖ ౧౦
18 అఖండదీపాలకు । ఖ ౨[॥*]

No. 708.

(*A.R. No.* 257 *of* 1892).

ON A PILLAR NEAR THE STEPS LEADING TO THE TEMPLE ON THE HILL AT MANGALAGIRI, SAME TALUK AND DISTRICT.

Published in *Ep. Ind.*, Vol. VI, pp. 108 to 132.

No. 709.

(*A.R. No.* 258 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE LAKSHMI-NARASIMHA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

First face.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ జయాభ్యుదయశాలివా-
2 [హన]శకవర్షంభులు ౧౪౭౦ అ-
3 గు[నే]ంటి కాలయుక్తిసంవత్సర ఫా-
4 ల్గుణ శు ౧౫ ఆ [।*]శ్రీమద్రాజాధిరాజ
5 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ[స]-
6 [దా]సివమహారాయలుంగారు శ్రీమ-
7 హావిద్యానగరమంద్దు రత్న-
8 సింహాసనారూఢులై పృథ్వీ-
9 సామ్రాజ్యం చేయుచునుండ్డం-
10 గాను । శ్రీమన్మహామండలేశ్వర
11 [సిద్ధి]రాజు అవుభళరాజుంగారి పు[త్రు]-
12 [లై]న తిమ్మరాజయ్యదేవమహారా-
13 జులుంగారు మంగళగిరి శ్రీనృసిం-
14 హ్యుల దిగువతిరుపతిస్థలము బ్రహ్మ[ణ]-
15 క్షత్రియవైశ్యశూద్రజాతులు మొదలైన
16 నానావర్న్నాల ప్రజలకుంన్ను యిచ్చిన
17 ధర్మశాసనక్రమ మెట్లంన్నను । శ్రీ-
18 సదాశివదేవమహారాయులు-
19 ంగారి పృథ్వీసామ్రాజ్యానకుం-
20 న్ను పరిపాలనధురంధరులైన శ్రీ-

---

[1] Symbols of the sun and the crescent are found at the top of the inscription.

21 మన్మహామండ్డలేశ్వర రామరా-
22 జు శ్రీరంగరాజులుంగారి పుత్రులైన
23 యరందిరుమల రాజయ్యదేవమహా-
24 రాజులుంగారు మా నాయంకరానకు
25 పాలించ నవధరించ్చిన కొండవీటిరాజ్యం-
26 [లోను] మంగ్గళగిరి శ్రీనరసింహ్యుల దిగువ-
27 తిరుపతిస్థలానం గాపురమున్న నానావర్నా-
28 ల ప్రజలకుంను పన్ను[సిధా]యాలు
29 [సుంక]సూత్రాలు క[ట్న]ంగానికలు
30 [ర]ఉలు వెటివేములు మొదలైన
31 వచ్చి చత్రి[స్నా]వేదనలుంన్ను త్రివాచకంగాను
32 మాసితిమి[।*] మీ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యం ఆచం
33 ం[ద్రాకర్క]స్తాయిగాను శ్రీనరసింహ్యులకు
34 [సక]ల శేవలుంనుం జేసుకొని సుఖాస్తితి-
35 ని బ్రతుకువారు[।*]యీ దివ్యతిరుపతిస్థ-
36 లమందును మా శేవకుండయిన సెట్టి [వ]-
37 ల్లభసెటి కుమారుండు పాపిసెట్టి(ం)న్ని
38 అధికారము వెట్టి మేము యట్టం[దిరు]మల-
39 రాజయ్యదేవమహారాజులుంగారికి పుణ్యము-
40 గాను సేయించి[న శే]వలు కోనేరు దేవుళ్ళాము
41 మండపప్రాకా[రాలు] గోపురాలు పంచ్చభేరవిగ్ర-
42 హాలు దివ్యాభరణాలు తేరులు మొదలైన దశవా-
43 హనాలు చెరువులు భావులు వనాలు గ్రామాలు
44 ఖండ్డికెలు వృత్తిక్షేత్రాలు నిత్యనైవేద్యదీపారాధ-
45 నలు పానకం మొదలైన శీతలాలు తిరునాళ్లమ-
46 హొత్సవాలు అంగరంగవైభవాలుంను చేయి[ంస్తి]-
47 మి గనక యీ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పినాను గం-
48 గకత్తర గోబ్రాహ్మనిం జంప్పిన పాపానం బో[వువా]-
49 రు అని యిచ్చిన ధ(ం)ర్మశాసనము ॥ శ్రీనరశిం[హ్వ] ॥

Second face.

50 శ్రీమంగళాద్రి రక్షింపు
51 నరసింహ్యులకు సిద్దిగా-
52 జుతింమరాజయ్యవారు
53 స[మ]ర్పించ్చిన గ్రామా-
54 లు ఖండికలకు గుడి[క]-
55 ట్టువివరము । క్షేత్రాలు
56 మంగళగిరి గ్రా[మ*] ౧ కి గుడి-
57 కట్టు పొలం కుచ్చళ్లు [౧]౫౦
58 నరశింగపు[రము]పేట ౧
59 నంబూరు గ్రా ౧ కి గుడి-
60 [కట్టు] పొలం కుచ్చళ్లు ౧[౩]౦౬
61 [తా]ళ్లూరిఖండ్డిక ప్రతి-
62 నామధేయమైన అపుభ-
63 ళాపురము గ్రా ౧ కి గు-
64 డికట్టు కుచ్చళ్లు ౧౦౦
65 నలపాడు ఖండ్డిక ప్ర-
66 తినామధేయమైన నరి-
67 శింగపురము గ్రా ౧ కి
68 గుడికట్టు కుచ్చళ్లు ౬౦
69 [మే]డుకొండూరి ఖండి-
70 క ప్రతినామధేయమైన
71 పా[న్న]మాంబాపురము
72 గ్రామము ౧ కి గుడిక-
73 ట్టు కుచ్చళ్లు [౩]౬౦

74 వీరంభట్లపాలెం గ్రామ [౧ కి]
75 గుడికట్టు కుచ్చళ్లు ౨౦[౪]
76 తాండికొండఖండ్డి-
77 క గుడికట్టు కుచ్చళ్లు ౪౦
78 పెదకొండూరి ఖ-
79 ండిక గుడికట్టు
80 పాలం కుచ్చళు ౧[౪]౦
81 గొడెవర్తి క్షేత్రం కే-
82 [స]రిపాటిని ఖ ౧
83 పడి[ప]ర్తి క్షేత్రం కే-
84 [స]రిపాటిని ఖ ౧
85 కామరాజుగడ్డ
86 అగ్రహారవ్రిత్తు[లు]
87 దుగ్గిరాలక్షేత్ర[ం]
88 కేసరిపాటిని ఖం[।]
89 కంతమరాజుకొ-
90 ండూరి క్షేత్రము
91 కేసరిపాటిని ఖ [౧]।
92 పుప్పలపాటిక్షే-
93 త్రం కేసరిపా[టిని*] ఖ ౦।
94 వడ్డమానిక్షేత్రం
95 కేసరిపా[టి ఖ]౧

Third face.

96 [శాలి]కడ[పు]పల్లె-
97 క్షేత్రం ఖ ౨॥
98 కుంచలపల్లిక్షేత్ర-
99 ము కే[స]రిపాటి ఖ ౦।
100 కొల్లికొండ్డక్షేత్ర-
101 ము కేసరిపాటి న ౨
102 యుప్పటముక్షే-
103 త్రం కేసరిపాటి ఖ . .
104 ఆతుక[గు]డిక్షేత్ర-
105 ము కేసరిపాటి ఖ ౦।
106 లాము క్షేత్రము
107 కేసరిపాటిని ఖ ౦॥
108 గోరంటక్షేత్రము
109 కేసరిపాటి ఖ ౧
110 తూంబా[డి] క్షేత్ర-
111 ము కేసరిపాటి న ౨॥
112 గొళ్లమూడి ప్రతి-
113 నామధేయమైన
114 అవుభళాపురాన
115 కేసరిపాటిని ఖ ౦।
116 నిడుంబర్తిను క్షే-
117 త్రం కేసరిపా ఖ ౪॥
118 కురుంగంటి క్షేత్ర-
119 ము కేసరిపాటి ఖ ౨।
120 అయినవోలిఅగ్ర-
121 హారక్షేత్రం ఖ ౦।
122 కర్లపూండిని [క్షే]-
123 [త్రం*] కేసరిపాటిని ఖ ౦[।]
124 శానంపూడిక్షేత్రం
125 గ్రా ౧ కి కేసరిపా ఖ ౪॥
126 శాకమూరిఖండిక
127 కేసరిపాటిని ఖ ౫
128 నిడుము[ర్ల]లుక్షేత్ర-
129 ం కేసరిపాటిని ఖ[౦॥]
130 చిరువులిఖండిక
131 కేసరిపాటిని ఖ ౩॥
132 కొమారకొండ్రా-
133 జుసముప్పర్ణాన స-
134 వుళూరు గ్రా ౧ కి
135 [స*]హితం గుడిక-
136 ట్టుం కుచ్చెళ్లు ౨౦౦
137 స్తానంవారికి పు-
138 త్రపవిత్రగ్రహలప్ర-
139 తిష్టకాలాననూ
140 ధారవోసి ఇచ్చిన
141 జొంన్నలగడ్డఖండి-
142 క యెనభై కుచ్చళ్లు
143 స్థానప్రాప్తి శ్రీ[॥]

No. 710.

(*A.R. No.* 258-*A of* 1892).

BELOW THE SAME INSCRIPTION.

1 దు(ం)ర్మ్మతిసంవత్సర పుష్య బ ౧౧ గు మ[ం*]గ-
2 ళగిరిశ్రీనరసింహ్వులకు తాళపాక చినతి-
3 రుమలయ్యగారు తమ శ్రీరామానుజకూ-
4 టానకుగాను పొలివోటు గట్టి సమర్పించ్చి

5 యిచ్చిన తల్లాపాటి ఖ[ం](గ)డ్డికె క్షేత్రం కేసరి-
6 పాటిని ఖ ర॥ కుచ్చెళ్లు రంకి ఇంద్దుకు విని-
7 యోగం పెరుమాళ్లు ఆరగించ్చిన
8 తళిఘుప్రసాదం శ్రీవైష్ణువులకు జ
9 [ల]కింన్ని చిరావూరి ఆరాధ్యులకు
10 రెంమపళ్ల ప్రసాదమున్ను సంకీ-
11 ర్త్తన అరుళుప్పాడు భాగవతు-
12 లకు ప్రసాదముల ప౧న్ను శ్రీరామా-
13 నుజకూటం కావలివారికి ప౧న్ను
14 శ్రీవైష్ణువులుయెనమంద్రకుంన్ను [క]-
15 లుపుచమరు కరియమొదు తళిఘె
16 ఆకులుసహితం సమప్పర్ణ మంగ్గళ-
17 గిరిశ్రీనరసింహ్యులకు బుజబలరాయ-
18 ని సమప్పర్ణ[చేస్ని] మీసరగండ్డఅనవోత-
19 వరముఖండ్డిక క్షేత్ర[ము] కేసరిపాటి్ని ఖం గ్రా-
20 మం పాడుసహిత . . . . గం భాగం క్షేత్రస-
21 మప్పర్ణ గ్రామంలోను నివేశనం సగ-
22 మ్ను క్షేత్రము సగమున్ను సమప్పర్ణ [।*]
23 మంగ్గళగిరిశీనరశింహ్యులు[కు]
24 [వి]శేషముగాను యెంత నైవేద్యము [ఆ]-
25 రగించ్చినాన్ను అందులోను నాలు[గో]-
26 భాగము స్థానప్రాప్తి యిచ్చువారము[।*]
27 గంధము తిరుపణ్యారాలు
28 అష్టమభాగం నడుపువార-
29 ము[।*] యీ దేవుళానకు చే-
30 సినభోగరాగాలవారికి ఇ-
31 క్కట్లు యెవ్వరి కాలానాన్ను తప్ప-
32 ంగలవారము గాము[।*] యిం-
33 దుకుంగనక యెవ్వరు తప్పినాను
34 గంగకర్త్తను గోవుబ్రాహ్మనిని
35 వధచేసిన పాపాన బోవువారు।

No. 711.

(*A.R. No.* 259 *of* 1892).

ON AN OCTAGONAL PILLAR IN THE BAZAAR STREET IN THE SAME VILLAGE.

1 శుభమస్తు [।*]
2 శ్రీనరశింహ్వ [।*]
3 శాలివాహనశకవ-
4 రుషంబులు ౧౫౧౫ అ-
5 గునేంటి విజయనామ-
6 సంవత్సర కార్త్తిక శు ౨
7 రాజశ్రీ గోలకొండను నవరత్నశింహ్వాసనారూఘు[లై]
8 మహామందుఖుల్లిపాదశహావొడయలుంగాగు
9 పృథ్వీసామ్రాజ్యమును సేయుచుండ్డి సంత్తోషకరుడై
10 ఖొజ్జొఅల్లిజరగరుం బిలిపించ్చి నీ కవులు ప్రజ[లు]

11 [భు]మిగ్రామాలు మామూ[ళు] అవుచుంన్నవి కొ-
12 ండ్డవీటిసీమలోను బందరు నిజాంప్పట్నము వు-
13 ప్పలాలకు నడచి గ్రామాలు పేటలు బేజిల్లయినవ-
14 (వ)ని వుపాయ[చూ]చి కవుల్లు యిచ్చి [మామూళు]సే-
15 ఇమని (వా)వానికి యిచ్చి పంప్ప నవధరిం[చ్చె]ను[।*] రా-
16 జుంగారి ఆనతి సిరసావహించుకొని । ఖోజాఅల్లి-
17 ంగారు విజయం శేశి మంగ్గళగిరికాడ వుండ్డి । నిజాం-
18 పట్నముకింద నడిచి మంగళగిరి రెంఢ్డుమర్గాల
19 మధ్యను చాలా బాడుగా మహాదొడ్డపేటయం[దు]
20 ప్రజలు బెజలయి పోఇ నానాదికుల్లో వున్నారు-
21 [గ]దా అని పోయిన ప్రజలకు రాజుంగారికి పు-
22 ణ్యంగ్గాను సంమ్మికకవుల్లం దయచేసి ప్రజల-
23 ను రప్పించ్చి ఖోజాఅల్లిజరగరఒడయలుం-
24 గారు నిలిపిన శిలాశాసనక్రమ మెట్లన్నను। న-
25 [రాన]దేవిరా[ళ]ం ఆనూరు సురాకారం ఖం[డ్డా]లు-
26 న్ను మొదలుగాను దివాణ్వం ముట్టివచ్చి నానా-
27 రొఖ్ఖాలకు నానాబాబులకున్ను లోనుగాన్ను
28 నఫరునఫరుకి ప్రత్యేకాలు మక్తాను [తీర్పు] చేసిన ప్ర-
29 కారము। చా[లు]న నుండ్డే కోమట్లు [తె]ల్లాకులవారికి
30 మొదలివహి ర్౩ రోండ్డోవహి ర్౨ మూండ్డోవహి ర్౧
31 నాలుగో వహి ర్॥ కొత్తయింట్టికి ర్। సాలెవారికి క-
32 ట్నములకు మొదలి వహి మగ్గం ౧కి[ర్]౨ రెండ్డోవహి
33 ర్౧॥ మూండ్డోవహి ర్౧ నాలుగో వహి ర్॥ కొత్త-
34 [ల]కు మగ్గం ౧కి ర్ [౧][గ]చుల్లు గొల్లలు . . . వూ-
35 [రి]వారు మొదలయిన చిల్లరచాజేనికులకు మొద-
36 [లి] వహి ర్౧ రెంఢ్డో వహి ।॥ మూండోవహి ర్ ॥
37 నాలుగో వహి ర్। గ[డ్డి]ం ఖరీదు[లు] మానితిమి[।*]
38 . . నానాధాన్యాదులకు తూనికె స[రుకు]విఖా-
39 న్యాలకుపూర్వఖాను వంశంబు అర్ధసమస్య [తమ]
40 సరుకులకు నెరసమస్య । . తవెన్న ఎచ్చ-
41 లు ౫కి ర్౧ యీశాసనప్రకా[రం రా స్తిమి।]
[1]42 ఖానాజీవీథి
43 చాందు మీయ్యా
44 పేంట్ట[రూపా]-
45 రుండు ఇకం-
46 భం నిలిపెను[॥*]

No. 711-A.

(*A.R. No.* 259-*A of* 1892).[2]

IN THE SAME PLACE.

1 Īn qaulnāmah az jānibi *Kh*wājah Ni'matu'llāh
2 Iṣfahānī bajānibi sākināni pant

---

[1] Lines 42 to 46 are cut at the top of one of the faces.
[2] I am indebted to Mr. G. Yezdani, M.A., Nazim, Archæological department, Hyderabad (Deccan), for the text and translation of this Persian inscription.

3 Mangalagirī wa ahli shahri do bar nisbati
4 Nawishta i'timādi kullī numūda dar mā'mūrī bikoshand.

Translation.

This agreement between Khwaja ni'matullah of Isfahan and the residents of the market-place of Mangalagiri and the inhabitants of the two towns. In (lit. in respect of) this writing they (the residents of Mangalagiri, etc.) should have complete faith and try to populate (the place).

The language of the inscription is Persian; and the style of writing is *Naskh*.

No. 712.

(*A.R. No.* 260 *of* 1892).

ON A PILLAR OF THE RUINED KANAKADURGA-*mandapa* AT THE FOOT OF THE INDRAKILA HILL AT BEZWADA, BEZWADA TALUK, KISTNA DISTRICT.

1 శ్రీ[।*] ఆసీద్వేంగిగ్రామవాస్తవ్యవిప్రః కల్యాణర్ద్ధిమ[న్*]ంత్రికల్యాణదే-
2 [వ]ః । తస్యాపత్యం కౌశికో మంత్రిసోమస్సోమాంభ్యుబ్జేంద్దిందిరో-
3 భూత్ప్రభుయ్యః ॥[౧*] తస్యాభూద్ధర్మపత్నీ సుగుణగణవతీ బొ-
4 ల్లమాంబోల్లసద్గీర్జ్జాతప్రాభ్యాముభాభ్యాపతివిమలమతి-
5 ర్మంత్రిరాయస్సురాయః ।యష్షాడ్గు[ణ్య]ప్రవీణః ప్రవిల-
6 సదభలోపాయపారాయణో యస్సారాపస్తంబసూత్రద్విజ-
7 కులతిలక స్తంత్రవిన్మంత్రివయ్యః ॥[౨*] సోయం సుపుణ్యనిరతో
8 మకరంగతేర్కే మాతంగ్గవిశ్వజగతిప్రమితే శకాబ్దే[।*] ప్రా-
9 దాదఖండతరదీపకమాకర్ణతారాన్మల్లేశ్వరాయ బెజ-
10 వాడపురేశ్వరాయ ॥ [౩*] శకవరుషంబులు ౧౧౩౮ దగునేం-
11 టి యుత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామ[ం]-
12 డలిక గొంటూరి ఒడయరాజుల సమస్తసేనాధిపతియైన
13 రాయనపెగ్గడ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు అఖండదీప-
14 మునకు ఇచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [।*]వీనిం జేకొని వేలేటి
15 మల్లెనబోయుండు తన పుత్రాను పౌత్రికమున
16 సాన్యంబాటి మా[ని]కను నిత్య మానెండు నెఇ ఆచంద్రార్కమును న-
17 డపంగలవారు[।*] స్వదత్తం పరదత్తం వా ఓ హ[రే]తి వసుంధర శష్టిర్వ్వషస-
18 సహస్రాణి విష్టాలం జాలతే క్రిమి[ః*]॥

No. 713.

(*A.R. No.* 261 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తి[।*]శ్రీ సకవ[ర్షం]బులు ౧౧౮౬ నేటి చైత్ర శు-
2 ద్ధ ఏకదశయ్యు శోమవారనాండు బెజ్జవాడ మల్లే-
3 శ్వరశ్రీమహాదేవరకు గం[ట్ట]శాల మిఊ[తి]కిలవు
4 మారిసెటి కొడుకు మారిసెటి అఖండదీపమున[కై]
5 నిచిన [మో]దాలు ౨౫[।] వీనిం జేకొని బటబోల సూ-
6 రెబోయిని కొడుకులు [వ]లెనబోయుండును దామ-
7 నబోయుండును ప్రోలెబోయుం[డు]నుం దమ పు-
8 త్రాను పౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి ఆ-
9 చంద్రార్కమును బోయంగలవారు ॥

No. 714.

(*A.R. No.* 262 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ-
2 కవర్షంబులు ౧౧౬౫ గు విషువుసంక్రాంతినిమిత్యము-
3 న మల్లీశ్వరదేవరకు పోతనబోయండు త-
4 మ తల్లి ముత్తసనికి తండ్రి ముత[1]

No. 715.

(*A.R. No.* 263 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమద్విధిముఖోద్భూతవం[శే] ప్రోలనసైజ్జికః[।*]
2 ఆసీ[న్నా]మాభిధ స్తస్య ప్రోలనాఖ్యోభవత్సుతః[॥౧*]తత్సూ-
3 నురద్రిగిరిరుద్రశకాబ్దమేషసంక్రాంతి[కే] వ్యత-
4 రదేతదఖండదీపం [।*]వత్సాన్వయ[ః*] పెరువలభ్య-
5 కుమూచిమంత్రీ మల్లేశ్వరాయ బెజవాడపురీశ్వరా-
6 [య]॥[౨*]శ్రీమన్మహామండలిక గొంటూరి నారాయణ-
7 దేవరాజుల ప్రధాని కూచెన పెగ్గడ తమకు ధ-
8 ర్మ్మవుగా అఖండదీపానకు నిచ్చిన మోదాలు
9 ౫౦[।*] పి[ని*]ం జేకొని కుంటి[కే]తెబోయండు దన పు-
10 త్రానుపౌత్రకము నిత్య మానెండు నెయి పో-
11 యంగలవారు[।*]ఇ బోయనికి భూమి ఖ ౧ [॥*]

No. 716.

(*A.R. No.* 263-*A of* 1892).

BELOW THE SAME INSCRIPTION.

1 [ధాత్రి*]లసత్కవీంద్రుల విపశ్చిదనీకముం బ్రోచి నీ[తిచే]
2 (యీ) ధాత్రికి నెంత్తయేనియు ముదం బొనరించ్చి-
3 న యీపరాంగనా పుత్రుండు దమ్మునారి బలిం బో-
4 లి మహీతల మేలుంగావుతను ధాత్రియు నబ్జ-
5 మిత్రుండు సుధాకరుండుం గ్గలయంత్త [కాలము]-
6 ను॥

No. 717.

(*A.R. No.* 264 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి శ్రీ[।*]వెంగ్గీదేశ చాలుక్యనంకకాకాతి పర-
2 మండలకూలకాల పతిదేవ[గు]రుద్విజ[భ]-
3 క్తులు గుణమణిజముండును నయిన
4 శ్రీమన్మహామండలిక బొద్దన కొడుకు నారా-
5 యణదేవండు సకవర్షములు ౧౦౭౨
6 గు నేంటి విషువుసంక్రా[న్తి]నిమిత్తము-
7 న బెజవాడ శ్రీమల్లేశ్వరమహాదేవరకు
8 నఖండదీపమునకు నిచ్చిన యినుపవ-
9 డ్లు ౫౫[।*]పినిం జేకొని గోసరి ఎల్లక కొడుకు
10 గొమ్మండు నిత్య మానెండు నెయి యాచ-

[1] The record stops here.

11 ంద్రాకర్క్కముం బోయంగ్గలవాండు ॥ ఖండస్ఫుటి-
12 తసంసార(ం)రం యోః కుర్య్యాత్తు శివాలయే దీపా-
13 రామతటాకేషు లభతే మౌళికం ఫలం ॥ వత్ర ॥

No. 718.

(*A.R. No.* 265 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి।శ్రీ షకవర్షంబు[లు]
2 ౧౧౬౫ గు [నేం]టి కార్త్తిక
3 పౌర్న్నమావాస్య తూలసంక్రా-
4 ంత్తి నిమిత్యముగా వరివేడి
5 పోతరాజు కాస్యపగోత్రుండు
6 తమ(ం) తండ్రి భీమరాజు-
7 నకుం దను తలి ఎఱకస[నిర్]
8 ధమ్మార్[ర్థ]ముగా బెజవా-
9 డ మల్లీశ్వ[ర]శ్రీమహా-
10 దేవరకు అరెదీపా-
11 [నకు నిచ్చిన మోదా]-
12 లు ౧౩ [।*]పీనిం జేకో[ని]
13 ఎఱ మారెబోయిని కొడుర్
14 మారెబోయుండు-
15 [ను] బీమనబోయు-
16 ండును తమ [పు]-
17 [త్రా]ను పౌ[త్రి]కము
18 నిత్య తవ్వెండు నెయి
19 నడపంగలవా[డు] [॥*]

No. 719.

(*A.R. No.* 266 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౬౫ గు నేంటి యుత్తరా[య]-
2 [ణ]సంక్రాంత్తినిమిత్యంబున సూరమసూరవనా[య]-
3 [కు]ణ్డు బెజవాడ శ్రీమల్లీస్వరమహాదేవరకు యఖణ్డ-
4 దీపము కన్నియబోయిని ప్రోలయకు యినువ[యె]-
5 ఢ్లు ౫౫[।*] పీనిం జేకొని ఆచంద్రాకర్క్కము నిత్యమానెణ్డు
6 నెయి వోయంగలవారుం బుత్రాణుపవిత్రిక-
7 ము[॥*]స్వదత్తం పరద[త్తం] వా యో హరేతు వసుంధ్ధరా-
8 [ం][।*]షష్టివ్వర్[ష*]సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే [క్రి]మి[ః॥*]

No. 720.

(*A.R. No.* 267 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ సకవర్షంబులు ౧౧౪౧ గునేంటి ఉ-
2 త్తరాఅనసంక్రాంత్తినిమిత్యమున లామనా-
3 నాయ్యర్బోయుండు మల్లీశ్వరశ్రీమహా-
4 దేవరకు అఖండదీపమునకు నిచ్చిన
5 గొఱిలలు ౫౫ [।*] పీనిం జేకొని ఎడిదపల్ల[మ]
6 ఎఱబోఇని కొడుకు బయ్యన తన పుత్రా[ను]-
7 పౌత్రకము ఆచంద్రాకర్క్కమును నిత్య మానె[ం]-
8 డు నెఇ వో[అ]ంగలవారు ॥

No. 721.

(*A.R. No.* 268 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శకవర్షంబు ౧౧౬ .
2 [గు] విష్ణునాండు యెన్మందల నడ్పిరడి తమ త[ం*]డ్రికి త[మ త]-

3 ల్లి సూరసానిఁం దమ అన్న ప్రోలిరడికి ధర్మ్మువుగా మల్లేశ్వ[ర]శ్రీ[మ]-
4 హాదేవరకు అఖండదీపానకు నిచ్చిన మోదాలు ౨౫ [।*] వీ[నిం]
5 జేకొని లేంత మార్లెబోయుండు తన పుత్రాను[ప]-
6 విత్రము నిత్య మానెండు నెయి నడ్పంగలవా[డు ॥]

No. 722.

(*A.R. No.* 269 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ సకవర్షంబులు ౧౦౬[౭] గు నేంటి పౌష్య శు-
2 ద్ధ త్రయోదశి శుక్రవారమున శ్రీమత్త్రిభువ-
3 నచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవ[రా]య-
4 విజయరాజ్యదివ్యసంవత్సరములు ౧[౬] గు [శ్రీ]-
5 హి శ్రీమన్మహామండలిక కోనకంద్రవా-
6 డి సబ్బయ తల్లి ముప్పమంగారు [డ]మకు ద-
7 ర్మ్మువుగా బెజవాడ శ్రీమలీశ్వరమహాదేవ-
8 రకు నఖండవర్త్తిదీపమునకు నిం[డు]ల స్థాన-
9 పతులు [చా]మ్యెన . . [వశానం] బెట్టిన మాడలు ౧౦[।*]
10 యీ వడి మాడలు . . . . . నిత్య మానెండు నెయ నడపం-
11 గలవారు [॥]

No. 723.

(*A.R. No.* 270 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 . . . . శకవర్షంబులు ౧౧౫[౭]
2 [గు నేణ్టి] . . . . త్త్యమున లామ-
3 నబోయుండు . . . . నాయినికి తమ తల్లి
4 కొమ్మాసా[నిఁ]ని తనకు ధర్మ్మువుగా శ్రీమల్లేశ్వరశ్రీ-
5 . . . . . . అఖండదీపము
6 . . . . లు ౨౫ [।*] వీనిం జేకొని భీ[మ]-
7 బోయుని [కొడుకు బ్ర]మ్మనబోయుండు నిత్య
8 మానెండు నెయి ఆచంద్రార్కర్కము నడపంగ-
9 లవాండు [॥*]

No. 724.

(*A.R. No.* 271 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౫౫ గు నేణ్టి
2 (టి) ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున లామ-
3 నమారెబోయిని కొడుకు బయ్యనిబొయ్యనబోయ-
4 ండు తమ త[ం]డ్రి మ[రె]బోయినికి తమ తల్లి కొమ్మా[సా]నికి త[న]కు
5 ధర్మ్మార్త్థముగా దన యిచ్చిన మోదలు యిరువ[దే]ను[।*]వీని-
6 ం జేకొని దన్నాడ మారెబోయిని కొడుకు దామనబో-
7 యుండు దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మానె-
8 ండు నెయి పోయంగలవాండు ॥

No. 725.

(*A.R. No.* 271-*A of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవ-
2 రుషంబులు ౧౧౫౫ గు నేంటి ఊత్తరాయణసంక్రా-
3 ంత్తినిమిత్యమున ఎఱ్ఱబోయుండు మరెబోయు-
4 [ం]డుం [పా]లుపఱితి ఎఱ్ఱబోయుండు తమ తండ్రి [కా-
5 ట్య]బోయునకుం దమ తల్లి అమరాసానికిం దమకు ధ-
6 ర్మ్మ(ం)ముగాను మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు అ-
7 ఖండదీపమునకు ఇచ్చిన మోదాలు ౨౫ [।*] వీని-
8 ం జేకొని చియ్యనబో[యి]ని కొడుకులు క[న్నె]బో[యు]-
9 డును బ్ర[హ్మ]నబోయుండునుం ద[మ] పుత్రానుపాత్రక-
10 మున [ఆ]చంద్రార్కర్కమ్ము నిత్య మానెండు నెయి వోయ-
11 ంగలవారు [॥]

No. 726.

(*A.R. No.* 272 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి [।*] శ్రీ సకవర్షంబులు ౧౧౪౩ గు నేం-
2 ట్టి ఊత్తరాఅనసంక్రాంత్తినిమిత్యము[న]
3 లామనమా[రె]బోయిని కొడుకు నాయ్యబో-
4 య్యుండు మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు అ-
5 ఖండదీపమునకు నిచ్చిన ఇనుప ఎ[డ్లు] ౫౫ [।*]
6 వీనిం జేకొని వెదురమమార కొడుకులు కొమ్మెనా-
7 రెలు ఆచంద్రకర్కమ్ము నిత్య మానెండు నెయి పు-
8 త్రానుపాత్రము పోయం[క]లవారు ॥

No. 727.

(*A.R. No.* 273 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి। శ్రీ శక-
2 వర్షంబులు ౧౧౫౧ నేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాంతినిమిత్తము-
3 న లామనమారెబోని కొడుకు పోతెబోయుండు
4 తమ తండ్రి మారెబోనికి తమ తల్లి కొమ్మాసానికి
5 తనకు ధర్మ్మవుగా మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవర కిచ్చి-
6 న అఖండదీపము మోదాలు ౨౫[।*] వీనిం జేకొని
7 సంతనభోని పోతెబోని కొడుకు అన్నెబోయుండు
8 తన పుత్రానుపాత్రికము [నా]చంద్రార్కర్కమ్ము ని-
9 త్య మానెండు నెయి పోయంగలవాండు [॥*]

No. 728.

(*A.R. No.* 274 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తిశ్రీ। శకవర్షంబులు ౧౧౫౨ నేంటి చైత్ర బ[హు]-
2 ల అష్టమియు నాదివారమునాండు ఆత్తిలినాంటిలోవలి వి-

3 ల్లూరిశాసనుండు[ను] ఆజ్ఞవలి౯ శాఖయుంగాశ్యగోత్రుండును[నై]-
4 న వింజరాజు బెజవాడమల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు అఖండ-
5 దీపమునకు ఇచ్చిన మేంకలు నలు[భు] . నుఖం[।*] వీనిం జేకొ-
6 ని ప్రోలెబోయ్యని కొడుకులు అమరెబోయుండునుం చరిసెను
7 యీ దీపమునకు నిత్య మానెండు నెయి పుత్రాను పౌత్రిక-
8 ంబు ఆచంద్రాకర్కమ నడపంగ్గలవారు[॥*] శ్రీ

No. 729.

(*A.R. No.* 275 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తిశ్రీ। శకవష[ా*]ంబులు ౧౧౭౩ నేంట్టి ఉత్తరాయణస-
2 ంక్రాంతినిమిత్తమున విజయవాడశ్రీమల్లేశ్వరశ్రీమహా-
3 [దే]వరకు అంమనకులెబోయని కొడుకు [ము]త్తైబో[యి]ని కొడుకు మా-
4 [రె]బోయుండు తమ తాత తన తల్లిదంద్రులకు తనకు ధమ్మార్థముగా అరదీ-
5 [ప]మునకుం బెట్టిన [మో]దాలు ౧[౩] [।*] వీనిం జేకొని మారెబోయుండు దాన తన
6 పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య తవ్వెండు నెయి అచంద్రాకర్కముం బోయంగ-
7 లవాండు ॥

No. 730.

(*A.R. No.* 275-*A of* 1892).

BELOW THE SAME INSCRIPTION.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౭౭ నేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాం-
2 తినిమిత్తమున విజయువాడశ్రీమల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు పల్లపకొమ్మ-
3 నబోని కొడుకు పా[రె]బోయుండు పారెబోని కొడుకు సూకిబోయుండు తమ తల్లి-
4 దంద్రులకు తనకు ధమ్మార్థముగా అరదీపమునకుం బెట్టిన మోదాలు ౧౩ [।*] సూరెబో-
యు[ం]-
5 డు(ను)ను తన పుత్రానుపౌత్రికము ఆచంద్రాకర్కము నిత్య తవెండు నెయి పోయంగలవా-
6 ంద్రు శ్రీ ॥

No. 731.

(*A.R. No.* 276 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 కరగిరివియదింద్దుగణనమై పరగంగా శకు-
2 నేండ్లు అతిత్రితీయ్యయు మిహిరవాసగము-
3 న బాలేందుధరుం డయిన బెజవాడమల్లీశ్వర-
4 గౌరివల్లభునకుం గొ[ను][।*] వరవీరచోడవల్లభుం-
5 డు అఖండవర్తిదీపంబు సురుచిరంబుగ నాత్మసు-
6 త ఎఱకమకును సుభముగా ని[చ్చె]॥ యిద్దివియ-
7 కుం చెరియబోయిని కొడుకు గాటయబోయిని వ-
8 సమునం బెట్టిన యినుపఎడ్లు ౪౪[।*] వీనిం జేకొని
9 నిత్య మానెండు నెయ్యి యాచంద్రాకర్కముం బోయ-
10 ంగ్గలవాండు ॥

No. 732.

(*A.R. No.* 277 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ సకవర్షంబులు ౧౧[౬౧] అగు-
2 నేంటి పౌష్య సుద్ధ పంచదసియు సోమవార[ము]నాండు ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తినిమిత్యము-

3 న లా[వె]న బ్రమన[బో]యుండు తన కొడుకు- వేమనబోయునికి ధర్మ్మవుగా విజయవా-
4 డ మల్లేశ్వరమహాదేవరకు అ[ఖం]డదీవమునకుం ఇ(౦)చ్చిన మోదాలు ౨౫ [।*] వీనిం జేకొని కామె-
5 బోయుని కొడుకు- కంటప్రోలబోయుండు తన పుత్రాను పౌ[త్రి]కమున నిత్య మానెండు నెయి పోయంగల-
6 వాండు [॥*] [1]

No. 733.

(*A.R. No.* 278 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧౮[౨] నేంటి వైశాఖ శుద్ధ పాడిమ . . . . సంక్రాతిని-
2 మిత్యమున విజాయవాడ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదే[వ*]రకు ఎనముందల నడి[పి]రెడ్డి తమ . . . కొమ్మిరెడ్డి-
3 కి తమ తల్లి సురసానికి తమ్మ అన్న ప్రోలిరెడ్డికి దమ్మవుగా దీపమున కిచ్చిన మోద[లు] . . [వీ]నిం [జే]కొని . . .
4 కర్త్తమున నిత్యం మానెండు నెయి న[డ*]పంగలవా . . . సదమ మారెబోయుని కొడుకు [మం]డెబోయు[డు] దన పుత్రాను[పౌ][వి] [త్రి*]కము ఆచంద్ర[2]

No. 734.

(*A.R. No.* 279 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME MANDAPA.

Published in *Ep. Ind.,* Vol. VI, p. 159 f, post-script.

No. 735.

(*A.R. No.* 280 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగత-
2 వ[ం*]చ్చమహాశబ్దమ-
3 హామణ్డలేస్వర సి-
4 ద్దిపురవరా[ధీ]శ్వ-
5 ర మానవ్యసగోత్ర
6 హారి[తీపు]త్ర సోమ-
7 వంశార్న్నవచం[ద్ర] స-
8 త్యహరిశ్చంద్ర ద[ళి]-
9 తరిపుదర్ప్ప వా[జి]-
10 వారన హయవ[త్స]
11 మల్లవంశసముద్ధరణ భయలోభసంహార వ[టు]-
12 [స]వాస్రావణీవల్లభ శౌర్య్యమ్రిగవల్లభ శ్రీమ-
13 న్మల్లేశ్వరదేవదివ్యశీపదపద్మారాధక పరబ-
14 లసాధక నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహిత[మైన]
15 శ్రీమన్మ[హా]మణ్డలేశ్వర వెంగిమహాదేవ-

---

[1] Below this is another inscription of which the letters శకవర్షంబులు ౧౧౬౩ గునే in one line and the letters టి శుక్రవారమున in another line are preserved.

[2] Probably కర్త్తమునిత్యం మానెండు నెయి న[డ*]పంగలవా . . which is found engraved at the commencement of the line will have to be read after ఆచంద్ర at the end.

16 రాజు[లు] విజయువాడ శ్రీమల్లేశ్వర శ్రీమహాదేవర-
17 కు అఖండదీపమునకు నిచ్చిన [మో]దాలు ౨౫[।*] నీనిం జే[కొ]-
18 [1][ని] జండ్లం నావనబోయుండు తన పుత్రానుపౌత్రి-
19 కము నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రార్కము వో-
20 యంగ్గలవాడు [।*] ఈ బోయినికి పెనుంగొల-
21 ని భూమి పుట్టెండు ॥

No. 736.

(*A.R. No.* 281 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 లక్ష్మీకాంతాదభూద్బ్ర-
2 హ్మా త[స్మా]దత్రిస్తతశ్శశీ ॥ తస్మాద్బు[ధ]స్తతో జా-
3 తశ్చక్రవర్త్తీ పురూరవాః ॥ [౧*]తత స్తదన్వయే జా-
4 [తో వెంగీ]శ్వరనరేశ్వరః । మల్లభూవల్లభ స్తస్మా-
5 త్తనో గొంకర్మహీపతిః ।[౨*]తస్మాదభూన్మహా[దే]-
6 వమ[హి]శో వంశవ[ర్ద్ధ*]నః । సర్వ్వరాజాశ్రయ[ః*]
7 శ్రీమా[న్*] చంద్రః క్షీరాంబుధేరివ ।[౩*] సోయం ప్రా-
8 దాత్పితృప్రీత్యై మల్లే[శా]య సముజ్వలం । ద్వి-
9 బాణశివశాకాబ్దే కార్త్తిక్యే దీప[మా] . .[2]

No. 737.

(*A.R. Nos.* 282 *and* 284 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీసర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజులు త్రిభువనచక్ర[వ*]ర్త్తి
2 శ్రీపరాంతకదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౫ గు ప్రా-
3 హి సకవర్షంబులు ౧౦౩౭ గు నేంటి మన్మథసంవత్సరంబున రాజసర్వ్వజ్ఞు-
4 ణ్డు జననాథపురంబున రాజ్యాభివర్ద్ధన[కోం] సుఖంబున [రా*]జ్యంబుసేయు-
5 చుణ్డి తన యన్వయకాంపులైనవారి సకలపరమవంశోద్భవ భారద్వాజగోత్ర[ఖ]-
6 ట్వాంగధ్వజ త్రివృషభలాంఛన కాంచీపురవరే . . . . . పల్లవకులతి-
7 లకపాదాంబుజసే[వి]త అన్నవకామకుల . . . . నోడి-
8 వడిసాహసార్జ్జున సంగ్రామరామ . . . . . . చాలుక్య-
9 నంకకాఱ పరమణ్డలమూఱకాఱ పతి . . . . . . జముట్టై-
10 న శ్రీమన్మహామణ్డలిక బొద్ద[న] . . . . కల్లర్త్తి
11 లోకర్త్తిపల్లి యలమింద బెజవా[డ] . . . . .
12 ॥ కంద ॥ [రా]జేంద్రచోడదేవతనూజు . . . . . నరపాల సేఖ-
13 రునిచే రాజితయశుబేతరాజు . . . . . . లుపాలు-
14 [కు] బేతరాజమహేంద్రుచేనాపురంద్దర . . . . . . తా-
15 ఖలకీర్త్తి[చే] బెజవాడరడ్డికమును . . . . సలువత్తి
16 ప్రతిపన్నికలు ॥ వ ॥ విసేషపదార్త్థంబు . . . . . హిమాస్పదు-
17 లై మణ్డలిక బొద్దణ్ణునుం దమ్ము . . . . .
18 [క]ంబు రాజ్యంబుసేసి మణ్డలిక బొద్దణ్డు . . . . . . ట్టికలుణ్డు . .

---

[1] Between this line and the following are inserted the letters కొ . . వికపనబోంను.

[2] The rest of the inscription is completely damaged.

19 వ్రి॥ ఆతని తమ్ముణ్డన్వయవియత్తలమిత్రుణ్డ సేప దిక్తటఖ్యాతయశోర్త్తి భీ[మ]
20 ణ్డు సుఖస్థితి రాజై యబ్ధివేష్టితక్ష్మాతలనాథులెల్లనరిగాంపులమాడ్కి-
21 న తీఱువెట్ట మాంధాతయయాతివేణునృగధర్మ్మజులట్లతి ప్రగల్భంబ్తో
22 ॥ గీ ॥ పరమహీశులు భక్తులై బంప్పం బనులు సేయుచుణ్డంగ్గందపను-
23 రక్తిమయునుంగాడ్పు చో[ర్చ్చి]నచ్చోన తనయాజ్ఞసొ[చ్చి] వెలుంగు భూమియెల్లను
24 బంగ్గెన భీమణ్డోలె॥ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ రాజాధిరాజ రాజపరమే-
25 స్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక సత్యాశ్రయవం[స్య] చాలుక్యాభరణ
26 శ్రీత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీమత్పెర్మ్మనడి దేవర దివ్యస[హస్ర]వర్ష-
27 ంబులు ౧౬ గు శ్రాహి శ్రీవెంగిదేశ చాలుక్య.. కకాఱపరమ-
28 ణ్డలమాఱకాఱ పతిదేవ[గురుద్విజభక్తులైన] కుఱుమఱజ-
29 ముణ్డైన మహామణ్డలిక భీమ . . . . లకు మెచ్చి బెజవాడ-
30 రడ్డి కంబు దయసేసిన॥వృత్త॥ . . . . . రంబులు రసోదధి-
31 వాయుపథేందుసంఖ్యగా . . . . . . న్బెజ-
32 వాడరడ్డికం బరిపురభేదిరాజ పరమాత్మునిచేం బడసెన్రపీందులు-
33 నుధరణియునంబురాసులు సదాగతిమార్గ్గముగల్గు నంత్తకును ॥

No. 738.

(*A.R. No.* 283 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి। శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౬౯ గు నేంటి
2 విషువుసంక్రాంత్తినాండు విజయవాడ మ-
3 ల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు కట్టారి దా-
4 సిరడిని కొమ్మరడిని తమ తండ్రి కాపిరడికిన్ని [త]-
5 మ. త[ల్లి] కామసానికి ధర్మ్మువుగా అఖండదీప-
6 మునకు నిచ్చిన ఇనుపయెడ్లు xx [।*] పీనిం జే-
7 కొని మారబోయ్ని కొడుకులు [చందర]బోయుండు-
8 . . బోయుండు నిత్యమా[నెం]డు [నెఇ నడ][1]

No. 739.

(*A.R. No.* 285 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ೭ బెజవాడ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు
2 ౧౧౨౨ ండగు విషువుసంక్రాంత్తినిమిత్య-
3 మున మై[దు]బోయిని కొడుకు కొమ్మనబోయ్యండు
4 అఖండదీపమునకు నిచ్చిన పశులు[౨]x[।*] పీనిం జేకొ-
5 ని కొమ్మనబోయ్యండు తన పుత్రానుపౌత్రికము
6 నిత్య మానెండు నెయి [ఆచ]ంద్రార్కస్థాయి నడప-
7 ంగ్గలవాండు[॥*] భీమదేవని [భీమ]కొమ్మనబో[యు*]ండు ॥

No. 740.

(*A.R. No.* 286 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ೭ స్వస్తి[।*] శ్రీశకవర్ష-
2 ంబులు ౧౧౬x గు విషు-
3 వుసంక్రంత్తినిమి-
4 త్యము[న] నునుమర-
5 జు తలి నరెమదే[వు]-
6 లకు [తండ్రి*] పేరపరాజున-

[1] The rest of the inscription is lost.

7 కు దమ్మ్రగా మల్లేశ్వ-
8 రమహాదేవునికి అ-
9 ఖండదీవనకు ఇ(ం)చ్చి-
10 న గొఱ్ఱెలు xx[।*] వీని-
11 ం జేకొని నల్లం[గే]తె-
12 బోయండు తన పు-
13 త్రాను పౌత్రికమున
14 నిత్యే మనెండు నె-
15 యి పోయంగల[వాం*]-
16 [డు॥*]

No. 741.

(*A.R. No*. 287 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి[।*] సకవర్ష-
2 ంబులు ౧౧౮౩ గు నే-
3 ంటి య్యుత్తరాలనసం-
4 క్రాంత్తినిమిత్త్యమున
5 మల్లీశ్వరశ్రీమహా-
6 దేవరకు లోకతిన-
7 ందిగామ బొల్లిరడ్డి
8 కొడుకు మారిరడ్డి అ-
9 ఖండ్డదీవనకు
10 నిచ్చిన ఇన్నుఎడ్లు xx[।*]
11 వీనిం జేకొని పెద్దిగొమ్మ [శే]-
12 తెబోని కొడుకులు మల్లెన
13 దామనలు దమ పుత్రాను-
14 పౌత్రికము నాచంద్రా-
15 కర్కము నిత్య మానెం-
16 డు నెయి పోయంగల-
17 వారు[॥*] శ్రీ ।।।

No. 742.

(*A.R. No*. 288 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషంబులు ౧౧x౮ గు నే-
2 [టి] కన్యాబ్రిహాస్పతి సంవత్సరమున మేషస-
3 ంక్రాంత్తి నిమిత్తంబున శ్రీచతుర్ద్దశభువనా-
4 ధీశ్వరులైన విజయువాడ శ్రీమల్లేశ్వరశ్రీ-
5 మహాదేవరకు ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగా నఖం-
6 డదీపమునకు సకలశివభక్తవత్సలుం
7 డైన [శి]వయోగి మాచయదేవరలు [ని]-
8 ంద్రకీలపర్వ్వతమునందు అన్న ముడిగి తపస్సే-
9 యుచు నుండి దేవిదేవరువివాహము సేసి తమ . .
10 ట్టిజేగంటధారలసహితము దీపానకు నిచ్చిన మోదాలు ౨x [।*]
11 వీనిం జేకొని సల్లె నూంకనబోయిని కొడుకు [మ]-
12 ల్లెబోయండు తన పుత్రాను పౌ(వు)త్రికము-
13 న నిత్య మానెండు నెయి నడపంగలవారు ॥

No. 743.

(*A.R. No*. 289 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] సమడిగతపంచ్చమహాశబ్దసా-
2 మంత్త తురగరేవంత్త । [స]న్నిదుర్జ్జయకులవిభూషణ
3 డెల[మ]దంలి [న]శాన [పెఱ]యతిగు[రజతిభట్టా]గదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధ-
4 క పర[బ]లసా[ధ]క స్వామిద్రోహకులాంత్తక సంగ్రామభీమ (ప)

5 పరిపలనపరశురామ శరణాగతజీవ-
6 రక్షు [కృతయు]గ [ఛాదా]రణ పరనారీదూర ప-
7 రహితా[ది] శరణా[గ]తనారాయణ వెలంకోటిమ-
8 త్రాన్వయపవిత్ర సత్యనిపాత్ర శవుచగాం[గే]య గొత్ర[ం]-
9 గోనరాచగుడియగోపులమా[రి] పులియమా-
10 కొర్ఱలువ కటకమున్నె[ఱు]వ మండ్డలికధూమగేతులై-
11 న శ్రీమతు విడ్వల్లి అమరినాయకుండు శకవ-
12 ర్షంబులు ౧౧౫౮ గు నేంట్టి ఫాల్గుణ శుద్ధ పా[డ్య]-
13 మి గురువారమున మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవర
14 కఖండ్డదీపమున కిచ్చిన మోదాలు ౨౫[।*] వీనిం జేకొ-
15 ని [గేతె]బోయుండు తన పుత్రా[ను*]పాత్రికము నిత్య
16 . . . . [గలవాండు] ॥

No. 744.

(*A.R. No.* 290 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీవెంగ్గీదేశచాళుక్య-
2 నంకర్కాజ పరమణ్డలమా-
3 ఆకాజ పతిదేవగురుద్వి-
4 జభక్తులు గుఱుమఱజ-
5 ముడ్డైన శ్రీమన్మహామ-
6 ణ్డలిక బొద్దయనాయకుల అ-
7 ధ్యక్ష నాగదేవణ్డు సకవర్ష-
8 ములు ౧౦౫౬ గు నేంట్టి దక్షి-
9 ణాయననిమిత్తము బెజవా-
10 డ మల్లీస్వరమహాదేవరకు-
11 ం బెట్టిన అఖణ్డదీపము ని-
12 నుపఎడ్లు [౫]౫[।*]వీనిం జేకొని
13 పోమనబోయిని కోటయ
14 ఆచంద్రార్కర్ఱము నిత్య మా-
15 నెణ్డు నెయి నడపంగలవా-
16 ణ్డు ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో
17 హరేత వసుంధరా[ం।*] షష్టిర్వర్షసహ-
18 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
19 క్రిమిః ॥

No. 745.

(*A.R. No.* 291 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీచతుర్దశ-
2 భువనాధీశ్వరుండైన
3 పెదవెం[గే]శ్వరదేవదివ్య-
4 శ్రీపాదపద్మరధకుండైన
5 వాసుదేవప్పనంగారి కొడుకు-
6 . . . .
7 . . . . . తల్లి అ-
8 న్న[సా]ఒకీ[ని] దనకు ధ-
9 ర్మ్మవుగా స్వస్తి శ్రీశ-
10 కవర్షంబు ౧౧[౩]౫ గు నే-
11 . [విషువు]సంక్రాం త్రిః-
12 మిత్యమున [వి]జ[ఇ]-
13 వాడ శ్రీమల్లేశ్వరశ్రీమ-
14 హాదేవరకు . . .
15 కు నిచ్చిన . . . . .
16 వీనిం జేకొని [కొమ్మన]
17 . . బోయుని కొడుకు-
18 [కామె]బోయుండు దన [పు]-
19 త్రానుపవిత్రికమున నా-
20 చంద్రార్కర్ఱము నిత్య మా-
21 నెండు నెయి నడపంగల-
22 వాండు[।*] శ్రీ ॥

No. 746.

(*A.R. No.* 292 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవ-
2 ర్షంబులు ౧౧[౭]౪
3 గు నేంటి మాఘ
4 [బ]హుల ౧౪
5 బుధవారానం
6 పినమల్లూరి ము-
7 [త్తి]రెడ్డి కొడుకు
8 అన్నప[రె]డ్డి బె-
9 జవాడ మల్లే-
10 శ్వరమహాదే-
11 వరకు అఖ-
12 ండదీపము-
13 న కిచ్చిన మోదా-
14 లు ౨౫ [।*] వీనిం జే-
15 కొని పదువల మలబో-
16 ండు ని[త్య]మానెం-
17 డు నెయి బోయంగ-
18 లవాండు ॥

No. 747.

(*A.R. No.* 293 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME MANDAPA.

1 ౧ స్వస్తి [।*] శ్రీమన్మహామండలేశ్వర త్రిణ-
2 యనపల్లవ సిద్ధయదేవమహారాజులు ఇంద్ర-
3 కీలపర్వ్వతనివాసుండైన యీ దక్షిణవారణా-
4 సి బెజవాడ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవర ది-
5 వ్యశ్రీపాదపద్మారాధకులైన శివయోగి మా-
6 [ద]య శకవర్షంబులు ౧౧౪౦ గు నేంటి
7 మాఘ శుద్ధ ౧౦ వడ్డవారమునాండు బెజ-
8 వాడ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు హ-
9 విర్బల్యర్చ్చనాదులకు పెద్దవెలిగండ్లు
10 ఆచంద్రార్కర్కముగా నిచ్చితిమి ॥ స్వదత్తం ప-
11 రదత్తం వా ఓ హరేతి వసుంధరా[ం*] షష్టిం వ-
12 ర్షసహ[స్రా]ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః*]॥
13 ఇ దర్మ్మవునకు విఘ్నము సేసినవారు పంచ-
14 మహాపాతకం సేసి[న]వారు [।*] వారణాసి వ్రచ్చినారు[॥*]

No. 748.

(*A.R. Nos.* 294 *and* 296 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీ [।*] ఆసీద్దుర్జ్జయవంశాబ్ధిర[రాయో] హరివి-
2 క్రమః [।*] ప్రాగీశసద్రిశ[ః*] శ్రీమాం పశ్చిమాధీ-
3 శ్వరోపమః ॥ [౧*] తస్యాన్వవాయదభవ(త్)ద్ధీమాన్
4 ధోరమహీప[తి]ః [।*] తస్య పుత్రోభవద్రాజా
5 భీమో భీమపరాక్రమః ॥[౨*] తస్య భారితాత్మజో
6 వీరస్త్యాగీ భోగపురందరః [।*] శశాస నగరీం జి-
7 ష్ణోర్న్నందనస్యేవ సర్వ్వదః ॥ [౩*] తత(ః)స్తస్యాగ్రజాద్భీమపు-
8 త్రాద్వీరంద్రిపాద్భువి [।*] జాతవాన్ పోతభూపాలస్త్యాగసాగ-
9 రచంద్రమా[ః*] ॥[౪*] సుశాస్తాభవదైంద్రస్య నగరీం ద్ధర్మ్మతే-

10 త్పరః [।*] బ్రహ్మణ్యస్తత్త్వవిత్ప్రాజ్ఞః శూరరాడిభకేసరీ॥ [౪*]
11 స్వవంశరక్షావిధయే విచార్య్య యం స్వయం సముత్పా[ద్య]
12 సునిర్వ్వి[ణ్ణః*] తిస్వభూః [।*] సమాశ్రయాచ్చాప్యభయం ద్రవిపస్తథా
13 యెథా చతుర్భిశ్చరణైః ప్రతిష్ఠితః ॥ [౫*] శ్రీశాకాబ్దే
14 ధరిత్రీనయనగిరిసుతాధీశసం[ఖ్యే]జ్ఞ[ా]నస్య పు[ణ్య]-
15 ం మల్లేశ్వరా[యా]ఖిలగురుగురవే[కర్ణ]క్రి[యో]సంప్రయాతి [।*]
16 గ్రామం ధాత్ర్యాం సుసారం త్రిభువననుతయెత్ర్యేశకన్యా-
17 భిధేయం ప్రాదాత్సృధోరభూపాగ్రజవరతన[యః]స్త్యాగిపో[త]
18 క్షితీశః॥[౬*]
19 స్వస్తి[।*] శకవర్షంబులు ౧౧౨౧ గునేంట్టి విశుమసం[క్రా][ం*]తి-
20 నిమితమున బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదే[వ]ర[కు] శ్రీమ-
21 ను[మ*]హామండలేశ్వర చాగిపోతరాజులు
22 ఆచంద్రతారార్కముగాం కొండ[ప]డ్మి[టి*]ప్రాంతజకఱ-
23 మపూండి అందు రెండువాడ్లును నొంచ్చెడ్లపుర-
24 మును సున్నమునకు నిచ్చితిమి ॥ ప్రాంత్తజ(ం)కఱ-
25 మపుండిఅంద్దు ఒకఱపాలు రాజనా[ర]యణదేవరకు
26 నిచ్చితిమి ॥

No. 749.

(*A.R. No.* 295 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీ స[క]వర్షములు ౧౦౬[౮]గు నేంటి కార్త్తిక బహ[ుళప]-
2 ంచ[మి]యు నాదివారమున సూర్య్యగ్రహణనిమిత్తమున
3 శ్రీవెంగ్గీదేశచాలుక్యనంకకాఱ పరమండలచూఱకాఱ వ-
4 తిదేవగురుద్విజభక్తులుం గుఱుమఱజముండును నైన
5 శ్రీమన్మహామండలిక భీమనసన్ధివిగ్రహి సోమనపెగ్గడ బె-
6 జవాడ మల్లేశ్వరమహాదేవరకు నఖండదీపమునకు నిత్త్యనై[వేద్యా*]-
7 లకు తా నిచ్చిన యిన్నయెడ్లు xx [।*] వీనిం జేకొని కుమ్మంగురి కామ-
8 నబోయుని కొడుకు ప్రోలెబోయుని కొడుకు ప్రోలయ[నంది] నిత్య
9 మానెండు నెయి యాచంద్రార్కముం బుత్రాను పౌత్రికము నడ-
10 పంగలవాండు ॥ భీమాపురము డాక రేమి వాలొఱలను [ద్రా]చ్యా రామపు-
11 రి శ్రీమదమరడాలు యను నంధ్రధరణి పంచారామముల మ-
12 హాదేవరలకు బుద్ధదేవరకునుం జేంబ్రోల నమ్మహాసేనునకును-
13 ం బి[ద]పురముహుంకారశంకరికిం గరము రూఢి కెకిఱనబెజ-
14 వాడ మల్లేశ్వరదేవరకు నఖండదీపతతులు వెట్టి గొంట్టూ[ర]ం జె-
15 ఱ్వులుం బెకుఱ గుడ్లు నిల్పి సప్తసంతతు లసంఖ్యలుగంజేసె దత్తే-
16 [నా]మాత్యసోముండు ధర్మ్మవరుం డ్డుదారభానుజుం డాచంద్రతారక[ముగ] [॥౧*]
17 [భార]ద్వాజపవిత్రగోత్రుండు జగత్ప్రఖ్యాతిగాం బెట్టెం బుణ్యా-
18 రంభుం డొరిగొండివల్లభుండు దత్తామాత్యసోమండు దా[।*]క్షారా-
19 [మ]ప్రముఖోల్లసత్ప్రకటపంచారామతీర్థంబులను సారాఖండదశాప్తదీపక-
20 ము లాచంద్రార్కతారంబుగాను ॥ [౨*] ఖండస్ఫుటితసంస్కారం యెః
21 కుర్య్యాత్తు శివాలయే దీపారామతటాకేమ లభతే మౌలికం ఫలం ॥ [౩*]

No. 750.

(*A.R. No.* 297 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౩౫ గు నేం-
2 టి మేషసంక్రాంత్తినిమిత్తమున [నె]గడాల అ[న్ని]-
3 సెట్టి తమ తంండ్రి ఎఱ్ఱిమసెట్టికి తమ తల్లి బో-
4 ల్లాసానికి దమ్మర్వుగా అఖండదీపమునకు నిచ్చిన మో-
5 దాలు ౨౫ [।*] వీనిం జేకొని పి[య]కొమ్మనబోండు తన పు-
6 త్రాను[పౌ]విత్త్రికమున నిత్య మానెంతు నెయి పోయం-
7 గ్గలవా[ం]డు [।*] ఇ బోయినికిం నావు[లూ]ర భూమి న ౧౦ [।।*]

No. 751.

(*A.R. No.* 298 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవ[ర్ష]-
2 ంబులు ౧౧౪౮ నేంటి
3 వి[షు]సంక్రా[ం*]త్తినాండు
4 గొడ్ల ప్రోలెబోయుం[డు]
5 తమ తల్లిందండ్రికి ధ-
6 ర్మ్మవుగా మల్లేశ్వరశ్రీ-
7 మహాదేవరకు సంధ్యా-
8 దీపానకు నిచ్చిన మోదా-
9 లు ౭ [।*] వీనిం జేకొని ఇ
10 [గొ]డ్ల ప్రోలెబోయుడు
11 నిత్య సోలెండు నెయి
12 నడపంగలవారు [।।*]

No. 752.

(*A.R. No.* 299 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 [౧] స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్ష-
2 ంబులు ౧౧౬౫ [గు] విషు-
3 వుసంక్రాంత్తినిమి-
4 త్యమున మనుమ[రా]-
5 జు తల్లి నరెమదేవె-
6 లకు [తండ్రి*] [పే]రపరజున-
7 కు ధర్మ్మ[వు*]గా మల్లేశ్వ-
8 రమ[హా]దేవునికి అ-
9 ఖండదీపనకు ఇ(ం)చ్చి-
10 న గొఱ్ఱెలు ౫౫[।*] వీని-
11 ం జేకొని నల్లంగెతె-
12 బోయుండు తన పు-
13 త్రాను పౌత్రికమున
14 నిత్యే మనెండు నె-
15 [యి బోయంగలవ].

No. 753.

(*A.R. No.* 300 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧౦౭౭ గు
2 నేంటి పౌష్యమాస[ము]న నుత్తరాయణసం-
3 క్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండలిక
4 బొద్దననారాయణదేవని ప్రధాని సోమ[న]-
5 పెగ్గడ దత్తన బెజవాడ శ్రీమల్లేశ్వరమహా-
6 దేవరకు నఖండదీపము[న]కు నిచ్చిన ఇను-
7 పఎడ్లు ౫౫[।*] వీనిం జేకొని యెఱియ(బో)-

8 బోయుండు నిత్య మానెండు నెయి పు-
9 త్రామపౌత్రికము ఆచంద్రార్కమ్ముం బోయంగ్గల-
10 వాండు ॥ ఖండస్ఫుటితసంస్కారం యః కుర్యా-
11 తు శివాలయే[।*]దీపారామతటాకేషు లభ[తే]
12 పా[ర్థి]కం ఫలం]॥

No. 754.

(*A.R. No.* 301 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషము[ల్] ౧౦(౦)౪౭
2 చైత్ర బ ఏకాదశి ఆదివారా[న*] పెనుకొండ నాభిల-
3 [గో]త్ర సోమిసెట్టి కొడుకు బొమసెట్టికొడుకులు సోమి-
4 సెటి కొమ[రి]సెటి అతమసె[ట్టి] కామిసెటి నామిసె-
5 టి ౪ రు శ్వస్తి [।*] శ్రీచతుర్దశభు[వ]నాధీశ్వరుడైన వి-
6 జెయువాడ మల్లి[శ్వ][ర*]శ్రీమహాదేవ[ర*]కు అఖ-
7 దీపానకు నిత్య సోలెండు నె[యి*] కామసానిమారెబో-
8 ని కొ[డుకు] పీరమర . . పుత్రానపౌత్రికాబు-
9 న ఆచంద్రతారకంబు నడపువాండు [ఇ ౨]౩౦౪ [॥*]

No. 755.

(*A.R. No.* 302 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧౬౮ గు నేంటి భాద్ర . . . .
2 . . రినాగదేవరాజులకు సమస్తసేనాధిపతియునుం గోపి.పశాసనాధీశ్వరుండును చికిత్స-
గోత్రుండ్డును చెన్ననామా-
3 త్య[పు]త్రుండ్డును వెంన్నమాంబికావరతనూజుండ్డును సకలబంధుసముద్ధరుండును నైన
పోతనామాత్యుండ్డు
4 మల్లిశ్వరశ్రీమహాదేవునికి నఖండ్డదీపములు రెంట్టికి నిచ్చిన మోదాలు ౪౦ [।*] పీనిం జేకొని
దాసబోని నూరెబోయుండును
5 గో[పా]లముద్దిబోయుండుం దమ పుత్రపౌత్రాన[క్రమాన] నిత్య మానెండు సేసి చమరు నద-
పంగలవారు [।*] పీరికి కేస-
6 రిపల్లి ఖ౧ బల్లి-
7 ప్రోలూర ఖ ౧ [॥*]

No. 756.

(*A.R. No.* 303 *of* 1892).

[1]ON A STONE IN THE EXECUTIVE ENGINEER'S OFFICE IN THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరు[షం]-
2 [బు]లు ౧౨౦౮ అగు నే[టి]-
3 [చి]త్రభానుసంవత్సర [చై]-
4 త్ర శుద్ధ [౧] గు । స్వస్తి శ్రీమ-
5 తు అ[న]ంతసేనదేవరకు
6 [యె]రబోలు మాంకిరెడ్డి
7 తమ తండ్రి మల్నేనికి [తల్లి] న-
8 ల్లసానికిన్ని పుణ్యముగా-
9 ను అఖండదీపాన కిచ్చిన
10 గొతెలు ౪౦ [।*] పీని చేకొని నా-
11 . . . మలెబోయుండు[2]

[1] The stones containing inscriptions Nos. 756 to 761 are now preserved in the Museum at Bezwada.

[2] The rest of the inscription is lost.

No. 757.

(*A.R. No.* 304 *of* 1892).

On a pillar from Amaravati, in the same office.

Note.—Only a very few syllables of this damaged inscription are seen; స్థ[దే]వకలకర at the end of the first line and . . . లకకిని . . . . ని[ద]ల in the second line. On the same pillar are found the following lines in early Telugu characters:—

1 . . జ్ఞాతివర్గ్గప్రియసుతసహితా[నే]వా[న్సుకీ]త్యా[ర్]సం-
2 క్ర[ముద్రి] . . . . రక్షితార ఇతి . సర్వ్వస[త్వాన్సు]

No. 758.

(*A.R. No.* 305 *of* 1892).

On another stone in the same office.

[1]1 . . . .
2 సింగనబో-
3 యుండు ప-
4 డ్డెబోయుని
5 గుంట్ల ఉత్త-
6 రాన సంధ్య-
7 దీపానకై న x
8 ఉప్పలపాటి ఉత్తరాన న.
9 పాలపత్తి ఈశాన్యాన ఖ x
10 వల్లూరిపల్లిపడ్మట ఖ౨ చ-
11 వుటపల్లిపడ్మట ఖ౩ . .
12 నంద్ది మారిసెటి పం . . .
13 క్యనాగర[హారం] బో . .
14 ని దక్షిణాన
15 పాత్రభోగా-
16 నకు ఖ ౨ న
17 . . మర . .
18 . . . .
19 ట్టిన చేను న x చీడెబోయి-
20 నికేతన తమ తల్లిద్ద[ం]డ్రికి [ధ]ం-
21 ర్మ్మ[వు*]గా స[ం]ధ్యదీపమునకుం బె-
22 టిన మొదవు[లుం] జేకొని పూజారు-
23 లు నడపంగలవారూ [॥*]

No. 759.

(*A.R. No.* 306 *of* 1892).

On two faces of a broken pillar in the same office.

1 . . . . . .
2 రుశంబులు ౧౨౨౦
3 యగు పంటి విళం-
4 బిసంవత్సర వైశా-
5 ఖ శు ౧౧ గు స్వస్తి [।*] శ్రీ-
6 మన్మహామండలే-
7 స్వర మురురాయజ-
8 గద్దళ కాకతియ్య ప్ర-
9 తాపరుద్రదేవమహా-
10 రాజులు కమ్మనాంటి
11 ప్రేంపల్లి శ్రీభావనా-
12 రాయ్యణదేవరకు
13 తమకు ధర్మ్మవుగా
14 బావవ[ట్ట]-
15 . . . యమదుప-
16 డికి ఈస్త్రిత్ర యాచంద్రార్క-
17 ముగాను । ఈ ధర్మ్మవు
18 . [శి]నావారు వారణ-
19 సి[క్షే]త్ర [వే]వు[రు] బ్రా-
20 హ్మణుల వెఇ కవి-
21 లెలా వధిఇంచిన-
22 వారు[।*] స్వదత్తం పర[ద*]త్తం
23 వా యో హరేతి వసుంధ-
24 రాం[।*] షష్టి[ర్వరు]షసహ-
25 స్రాణి విష్ఠాయాం జా-
26 యతే క్రిమిః ॥

No. 760.

(*A.R. No.* 307 *of* 1892.)

On a stone in the same office.

1 . . . . தருபத்தஞ்சாவது திரிபுவ-
2 . . . . சாழதெவற்கு ஆண்டு பதி-
3.. . . . . சத்தில் உத்தமசொழவ-
4 . . . . யான ராஜமாணிக்கபுரத்து ஸ்ரீ இர-
5 . . . . டுத்த தன்மமாவது சமைய
6 . . . . ழ விரர்க்கு வைச்ச . லத்தால்
7 . . . . ணி காரயிதங் சுந்தரபதியார்.

---

[1] The upper portion of the stone which is broken is missing.

No. 761.

(*A.R. No.* 308 *of* 1892).

ON A BROKEN PILLAR IN THE SAME OFFICE.[1]

1 శ్రీమద్విజయవాటిఖ్యా పురీ కృ-
2 ష్ణవి[భూష]ణే[।*] ఇంద్రకీలాద్రిమూలా-
3 ధివాసో పాపవినాశనే ।౧। ఈశానా-
4 ధిపథాదీనాం గయాకోటిశతా-
5 ని చ। [క్షే]త్రే ప్రయాగకాశిభ్యాం సత్య-
6 ం శతగుణాధికం ॥౨॥ కలౌ శ్రీమత్స్య-
7 కాబ్దేద్రివసురగ్నిశశిక్రమాత్ । రాజా-
8 గజపతిఖ్యాత్రభూ విఖ్యాతో కపిలేశ్వర[ః*]
9 ॥౩॥ తత[ః*] స్వ[రా]జ్యమద్యే తు కొండ్డపల్లిస్థ-
10 లాంత్తరే। దత్వా పాపవినాశేశ బొంగర-
11 గాదకారణం ।౪॥ గ్రామం రెమ్మనిపు[ణ్యా]-
12 డౌ రుద్రపాదార్చనార్థకం। జకిరెడ్డ్ప-
13 ల్లినామవగ్రహార . . . .
14 [త్ర] ॥౫। అనాశిదేవిభోగార్థ[ం*] నాగవా-
15 రమవారితం । తత[ః*] క్షేత్రోద్భ్రహ్మణాఖ్యజం-
16 గ్గమ[ం*] శతస[మ్మి]తం ।౬। భోజనార్థం లంక-
17 పల్లివార్ణనగం సయోజతం। దేవతాబ్య బ్ర-
18 హ్మణేబ్య భోగభోజనకారణం । ౭ । దా-
19 నం సదక్షిణాకం త్తు గ్రామపంచకతత్క్షణ[।*]
20 ధారాపూర్వ్వమిదం దర్మ్మం శసనాచం-
21 ద్రతారకం ॥౮॥ మంగ్గళమహా
22 శ్రీ శ్రీ జేయున్ ॥

No. 762.

(*A.R. No.* 309 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MALLESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ౧[।*] స్వస్తి[।*] సకలపరమవంశోద్భవ భారద్వాజగోత్ర ఖట్వా-
2 ంగధ్వజ వ్రి[ష*]భలాంఛన కాంచీపురేశ్వర కడ్వా[ఇ][ప]ఈగోష-
3 ణ పల్లవకులతిలక పదాంబుజసేవిత అన్నువకామకు-
4 లాదినాలక అనేకబంద్ధుజనాశ్రల నొడివడిసహసా[జ్జున]-
5 న సంగ్రామరామ సమరైకభీమ డకుర్నాడ్లశాసన శ్రీ-
6 వెంగ్గీదేశచాలుంక్యనంకర్కాలి పరమండలసూలికాలి
7 పతిదేవగురుద్విజభక్తులు గుణమణిజముంౖడైన
8 శ్రీమన్మహామండలిక గొంటూరి బొద్దినాలకు కొడుర్ నా[గ]-
9 దేవండు బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు ఉయ్యా-
10 రిబద్ద పీర[వ]ల్లి ఆచంద్రార్కర్ణంబుగా నిచ్చితిమి[।*] సకవర్షం-
11 బులు ॥ ౧౦౫౩ నేంటి ఉత్తరాఅన సంక్రాంత్తినిమిత్తమున [।*]
12 గ్రామసీమా[।*]పూర్వతః [ఆ]వ సీమా।। ఆగ్నేతః డగ్గుల-
13 పల్ల[ము] సీమా।। దక్షిణతః విద్దరాజుచెఱ్వు నుత్తరము-

[1] The figures of the sun, the *linga* on a pedestal, and a seated bull facing the *linga* are found engraved in order from the proper right, on the top of the stone.

14 . . సీమా॥ నైరత్యతః మొట్టలకోటం బాసిన వాం[గ] సీ[మా॥]
15 పశ్చిమతః మొట్టల[కోట] సీమా॥ వా[య *]వ్యతః ఆ కుంటపొచ్చిన వా-
16 ంగ సీమా॥ ఉత్తరతః కడకొలని చెఱువుతూర్పు వాంగు సీమా-
17 ॥ ఇశాన్యతః ఆవం గలల బాటిన ఒడికవాంగ సీమా॥
18 కన్నేటి తూర్పున పూజారులకు ఖర ॥ [1]సురవరడ్డిని చి
19 తిమిరడ్డికంసేను బుమి పుట్టెండు యిచ్చితిమి [2]
20 ఖ ౧ మనిక కేతిరెడ్డిని మరిముత్తిరెడ్డి మల్లిర-
21 డ్డి ప్రోలిరడి వేమే[ల్లు] పోతిరడ్డిని ఇచ్చితిమి
22 మన్మరజు తమ తల్లి నరమదేవులకూ తం-
23 డ్రి దోరపరజున[కూ] ధర్మువుగా నిచ్చె[॥*]

No. 763.

(*A.R. No.* 310 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]సకలగుణాలంక్రితుండైన శ్రీమ-
2 న్మహామండలిక గొంటూరి నాగదేవనికి [ఎ]రువధ్యక్షుండు-
3 ను వెల్లలచేటిశాసనుండును మల్లెబోనికి సురసానికి సుపు-
4 త్రుండైన పీటిభాగము నూరెబోయుండు ౧౧౬౬ నే-
5 ంటి విషుసంక్రాంత్తిమొదలుగా మల్లీశ్వరమహా-
6 [దే]వరకు నిచ్చిన మోదాలు ౫౦ పీని[ం జేకొని][2]

No. 764.

(*A.R. No.* 311 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి [।*]శ్రీలక్ష్మీబృడ్నాభిజాంభోజభువో ముఖభువాం కు-
2 లే[।*] పోతనాభిధో విప్రేంద్రః ప్రభూద్భువనభూషణః ॥[౧*]
3 వివిధబుధనిధానే పాసుదోవాగ్రహారే ప్రథితపృథులవిత్తి-
4 గోత్రజః కశ్యపస్య । నిఖిలసుఖసుపాత్రస్సచ్చరిత్రైః పవి-
5 త్రస్సదుపక్రితిఫలశ్రీరర్థినాం పారిజాతః॥[౨*] తస్యేశ్వ-
6 [రో] నాను మహేశ్వరాభస్సూనున్నయేనాసమచక్షురా[సీ]త్ [।*]
7 పాపాంధకధ్వంసవిధౌ పటీయానహీనభోగీ భృతభూతిభూషః
8 ॥ [౩*] తస్మాతకాశ్యపసన్నిభాదుదభవద్విష్ణుస్సుపుత్రోత్తమ[ః*] శ్రీ-
9 మానెఱ్ఱమనామధేయవనితారత్నేదితిస్పర్ధిని । వి[ష్ణ్వా]భస్సు-
10 మనోమనోరథకరస్సత్యానురాగోన్వహం ప్ర[ధ్వ]స్తాప్రతి-
11 మప్రతాపనరకః తీర్ణాఘసంకీర్త్తనః ॥[౪*] రతిపతిరి-
12 వ విష్ణో రుక్మిణీవల్లభాయాముదభవదభిరామో [రా]జ-
13 మాఖ్యాంబికాయాం । వుభయకులలలామో విష్ణునామ్నా సుపు-
14 [త్రో] వినయనయదయాఢ్యో మారనామాభిధేయః ॥[౫*] శ్రీనా[గ]-
15 దేవక్షితిపాలమహాలే స్సన్మంత్రిభావం భజతస్సనాభిః ।
16 తస్యాను[జో] దేవనమంత్రివర్యస్సమ్మానితా[నే]కపనీపకో-

---

[1] Here begins a fresh inscription.

[2] The continuation is lost.

17 భూ[త్]॥[౬*] సుధాకరే కశ్యపవంశవార్ధౌన్నిధిగు[ణ]ణానామ[ధు]-
18 నావలీనాం। కల్పాంఘ్రిపో మారయదేవనాఖ్యావమాత్యము-
19 ఖ్యౌ భువనే విభాతః॥[౭*] వ్యోమర్త్తీశ్వర[।*] ౧౧౬౦ [।*]మేయశాక-
20 శరదస్స్వాయోర్వ్యపరాగే సహెబామాసే దర్శదినే[1]

No. 765.

(*A.R. No.* 312 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧౪౯ గు నేంటి విభవసం-
2 వత్సర మాఘ బ ౧౪ గురువారమునాండు [।*]స్వస్తి స-
3 మస్తప్రశస్తిసహితంబైన శ్రీమతు సోమయదేవ[ది]-
4 వ్యశ్రీపాదపద్మారాధక సకలాధిభక్తులపాదోద[క]-
5 ప్రసాదోపజీవులైన పగమె(ం)చ్చుగండ కొంప్పుల ప్రోలి-
6 నయంగరు ముప్పసాని దొడ్డదేవర నగనబోయ-
7 ండునుం దమ తాతలు గొప్పమాచెడ్డికి తండ్రి నారెబో-
8 యినికి తల్లి కొమ్మసానికిం దమ అన్నలు కొఱ్ఱుపుపా[టి] ఎఱ-
9 పోతినాయునికి డొంకెరెన మార్నేనికి ధర్మార్త్థ[ం*]గా బెజవా-
10 డ మల్లేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు అఖండ్డదీపములు ౨ కి ఇ-
11 చ్చిన మోదలు ౫౦ వీని జేకొని నూనెకొమ్మనబోయని (కొ)
12 కొ సోమనబోయుండు తన పుత్రను పౌ(వు)త్రికము ఆచ-
13 ంద్రార్కస్థ[స్థా]యిగా నిత్య అడ్డెండు నె[యి*][పో]యంగలవారు[।*]ఇ బో-
14 య్నికి చిలుకపుండిని బూమి ఖ ౨ పేయేట భూమి ఖ ౧ దేవర
15 నివేద్యనకై నాగరపుం [బొ]లాన భూమి ఖ ౧ ఆ నాగ[న]-
16 బోయుండు సేఇంచిన [కిరీ]టము ౧ దీనియెత్తు నగ ౨౮ వన్నె
17 ౧౫ పీఠి పెటిన కంచు(క)కంబము ౧ దీని యెత్తు ప ౧౧౦౦ [॥*]
18 స్వదత్తం పరదత్తం వా య్యో
19 హరేతి వసుంధరా [౦।*] షష్టివ-
20 ర్షసహస్రాణి విష్టాయా[ం*] జా-
21 యతే క్రిమి ॥

No. 766.

(*A.R. No.* 313 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశా-
2 కవర్షంబులు ౧౧౯-
3 ౩ నేంటి ప్రజా[ప]తిస[ం*] వ-
4 [త్స]ర భద్రపద బహు ౧౪
5 వడ్డవరాన స్వ్వయ[న*]గ్ర-
6 హణమునం[దు] ఊడప-
7 రెడి కొడుకులు మతాడ్డి ప్రో-
8 లిరెడిని తమ తలిదండ్రుల-
9 కు ధార్మార్త[ం*]ముగా మల్లే-
10 స్వరశ్రీమహాదేవరకు
11 అఖ[ండ*]దీపన కిచిన మో-
12 దలు ౨౪ పీనిం జేకొని కాంపె-
13 బోని కొడుకు గంగనబోండు కొ-
14 మ్మనబోండు తన పుత్రా-
15 నుపౌవుత్రికము నిత్య
16 నెడ[నె]ఇ పోయంగలవండు [।*]
17 ఇ బోయునికి ఊడపరెడ్డిప-
18 ల్లిముస్సుంద దేవరాగుడి-
19 కడ నీరునేల మర్తు [౧]॥

[1] The inscription stops here.

No. 767.

(*A.R. No.* 314 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧[౩]౨ గు నేంటి
2 విషుమసక్ర త్తినందు దాడి కొమ్మి రడి తమ త[ం]-
3 డ్రి నారపరడికి తమ తల్లి నూంకసా[ని*]కి[1]

No. 768.

(*A.R. No.* 315 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవ-
2 ర్షంబులు ౧౧౯౮
3 నేండు మలేశ్వర-
4 శ్రీమహాదేవర-
5 కు ఊడపరడి మ-
6 లిర[డ్డి] పలి ప . .
7 మిన నివేద్యము-
8 నంకు ఇచ్చిన మ-
9 [ఱు]తు ౧[॥*]

No. 769.

(*A.R. No.* 316 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧[౧] . . .
2 [గు] భాద్రపద శుద్ధ ౧౧ సో శ్ర[వణ]-
3 నక్షత్రమునాండు మల్లేశ్వర[శ్రీ]-
4 మ[హా]దేవరకు ఇడుపుంగంటి సేవ-
5 కేతినాయుండు తనకు ధర్మ్మువుగా
6 అఖండదీపమున [ని]చ్చిన గొఱియలు xx
7 వీనిం జేకొని పాయసము కాటిబోయ-
8 ని కొడుకు పరుసనబోయుండు నిత్య
9 మానెండు నెయి పోయంగలవారు [॥*]

No. 770.

(*A.R. No.* 317 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 శకవర్షంబులు ౧౧౭౭ గు-
2 నేండు నాదింద్ల కేతినాయుండు
3 తమ తండ్రి భీమినేనికిం దమ తల్లి
4 యఱకాసానికి ధర్మ్మువుగా మ[ల్లే]శ్వ-
5 రశ్రీమ[హా]దేవరకు అఖండదీప-
6 మునకు నిచిన మోదాలు ౨x [।*] వీనిం
7 జేకొని యెడిద యెఱ్ఱబోయుని
8 చింత్యేబోయుండు నిత్య మానె-
9 ండు నెయి నడపంగలవారు [॥*]

No. 771.

(*A.R. No.* 318 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 బెజవాడ మల్లేశ్వర దేవదివ్యశ్రీ[పా]దపద్మారాధకుండు పె[ద]-
2 వేంగి [బ]యపదేవమహారాజులు బెజవా[డ] మల్లేశ్వర దేవరకు
3 స[క*]వరుషంబులు ౧[౦౭]౨ నేటి ఆ [బ్య]పదేవండు పెట్టిన
4 దీప[లు.] ండు పెటిన పెదగేండెలు [. ౨] [।*]వీని జేకొని నా-
5 గరాజుసురి నిత్య మూండు [మాని]కలు నెయి పోయ-
6 ంగలవాండు [॥*]

---

[1] The inscription stops here abruptly.

No. 772.

(*A.R. No.* 319 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

First face.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧౩౫౯ అగు నేం-
2 టి పింగళసంవత్సర శ్రావణ బ ౫ సో [।*] బెజవా-
3 డ మల్లేశ్వరశ్రీమన్మహాదేవరగుడి బో-
4 గను పిన కూనుతలాభక్తుని కూంతు[రు]
5 శీరామాయ కృష్ణవేణ్యాతీరమందును ప్రితి-
6 వింగలగోత్ర కెలాను పుణ్యముగాను
7 తనకు బెజవాడను శాసనస్థమై అష్టభోగస్వా-
8 మ్యముగాను చెల్లివచ్చి క్షేత్రము నాలుగుపుట్ల-
9 వల్నాను పాపవినాశనదేవరకు నిత్య దూపదీ-
10 పనైవేద్యఆవసరాలకును ఖ ౨ నే[ల] నాచంమకు
11 నిత్య దూపదీపనైవేద్యఅవసరాలకును ఖ ౨
12 న్ని కృష్ణవేణ్యాలోపలను దారవోశి ఆచంద్రా-
13 కర్కముగాను యిచ్చెను ॥ యీ దర్మము పాలించి
14 వారికి దాసిదాసిని [॥*] మంగళమహాశ్రీశ్రీం
15 జేయును ॥ సదత్తా[ద్*]ద్విగుణం పుణ్యంపర-
16 దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వద-
17 త్తం నిష్ఫలం భవేత్[।*] [॥*][1]

No. 773.

(*A.R. No.* 319-*A of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

Second face.

1 బెజవాడ పాపనినాశెనదేవ-
2 రకున్ను రుద్రపాదలకున్ను ప్రిథివి-
3 మీందంగల గోత్రంవారు దండ్డం-
4 పెట్టి ఇచ్చిన దర్మశాసనము [॥*] మా-
5 కు అన్ని రాజ్యాలానుం గలవా[రికి]
6 ఆయాస్తానల చెల్లి జీతానను.
7 ౧ కి ద ౨ న్ను పెండ్లిరెంణం కాలుమే-
8 ళానను వొకపోలున్ను ఇ దర్మపు
9 పనులకును ఆచంద్రార్కస్తాయి-
10 గాను ఇస్తిమి [।*] ఇందుకు ఇంద్రకీ-
11 లపర్వతమున్ను కృష్ణవెణ్యాను
12 మల్లిఖార్జునదేవరాను సాక్షి [।*
13 బెజవాడ పాపవినాశనదేవ-
14 ర రుద్రపాదాల స్తనాల ధర్మా
15 లుర పినకూనుతలాబత్తుని కూ-
16 తురు మాచల్దిదేవి తనకు జెల్లి
17 ప్రితిక్షేత్రాలు ప్రాతూగను (పు)
18 పుట్టెండు క్షేత్రమున్ను తాడేపల్లి-
19 ని పుట్టెండు క్షేత్రమును పెనుం-
20 బాకను పుట్టెండుక్షేత్రమున్ను గొల్ల-
21 పూండిని పుట్టెండు క్షేత్రమున్ను నరూ-
22 రిగ్రామానను పుట్టెండు క్షేత్రాము
23 నునగ్రామానను పుట్టెండ క్షేత్రము-
24 న్ను గుడుందలగ్రామానను పుట్టెండు
25 క్షేత్రమున్ను వెనకెపద్దిగ్రామానను
26 పుట్టెండు క్షేత్రమును ఈ పదిగ్రామా-
27 ల కేసరిపాటి పదిపుట్లు క్షేత్రమున్ను
28 ప్రిథివ్వింగల గోత్రంవారికి బుణ్యము-
29 గాను దారవోశి ఇచ్చిన ధర్మశాస-
30 నం మ[ం*]గళమహాశ్రీశ్రీ జేయుర
31 పట్టమెట్టగ్రామన పుట్టెండు [క్షే]-
32 [త్ర]మున్ను పులుపాకగ్రామన
33 [పుట్టెం]డు క్షేత్రమును[2] . .

---

[1] Below this art cut four dancing figures with the labels మచభత్తుడు, శిరమక్క, పినకూనభత్తుడు and మచలిదేవి,—vide Plate VIII-a.

[2] Below this line the stone is cut off.

Third face.

34 [బె]జవాడ మల్లేశ్వరదేవ[రు]
35 [నా]లువాల్లస్తానపాతులున్ను పిన-
36 [కూ]ను మాచబత్తునిఁ ఇచ్చిన
37 శాసనం మల్లేశ్వరదేవరకు-
38 ంగల గ్రామాలాను పావవినశి-
39 నదేవరకుంగల గ్రామాలాను
40 గ్రామగ్రామాన మా ౫బత్తు-
41 నిఁ శేసరిపాటి న ౫ చేను ఇస్తి-
42 మి [।*] ఆచాంద్రార్కంగాను ఇస్తిమి [॥*]

No. 774.

(*A.R. No.* 320 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

1 స్వస్తి [।*] యమనియమధర్మ ప-
రా-
2 యణబ్రంహ్మాసంభవపా-
3 లస్తెయకులక్రమాగత మ-
4 నువంశోద్భవ సకళశాస్త్రవి-
5 శారద కనకాపురిఅయోధ్యా-
6 పురిగజపురాదినాయక ఇ-
7 ంద్రకీలనగశ్రీకృష్ణవెణ్యానదీ-
8 తీరశ్రీవిజయవాటిపురాధినా-
9 యక సకలైశ్వర్యసధాన్వయ
10 కపిలమహామునివరప్రసా-
11 దకలబ్ధచాళుక్యరాజ్యమూల-
12 స్తంభాయ-
13 మానులైన బె-
14 జవాడ మల్లే-
15 శ్వరదేవదివ్య-
16 శ్రీపాదపద్మా-
17 రాధకులైన
18 అఖిళదేశాల
19 తెలికివేగురు-
20 న్ను । స్వస్తి శ్రీ శ-
21 కవర్షంబులు
22 ౧౩౩౧ అగు
23 నేంటి విరోధి-
24 సంవ్వత్సర శ్రా-
25 వణ శు ౧౫ శు కర్కాటకసంక్ర-
26 మణపుణ్యకాలానను బెజ-
27 వాడ మల్లేశ్వరదేవరముంద-
28 టి నందిమండపము అఖిల-
29 దేశాల తెలికివేగురున్ను చేయి-
30 ంచ్చిన ధర్మము ॥ మంగళమ-
31 హా శ్రీశ్రీశ్రీ ॥ ❁

No. 775.

(*A.R. No.* 321 *of* 1892).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE VIGHNESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీముఖసంవత్సర మాఘ శు ౫ ఆ దా-
2 సమహంతి కుమారుడు శివమహాపా-
3 తృని అంన చౌళాఇపాతృడు మల్లేశ్వరుని గుళ్లోని కే-
4 శవనాథని గుడి సుంనం శేయించెను ॥ ఔరా దాసయచౌ-
5 కఁపాతృడు సమో(ం)న్నత్యదానవారాశి[యై శ్రీ]రంజిల్లె[టి]
6 మోటురీపురి బ్రతిష్ఠించ్చె(ం)న్ ముదం బొప్ప[గా][।*]తారేందు [గ్రహ]-
7 సూర్య[మై] వెంచి దక్షాధ్వరధ్వంసుని(ం)(న్) కారు(ం)ణ్యాకరమా-
8 నసాంబురుహిణీకళ్యాణపీరేశ్వరు(ం)న్॥ ☼ ॥శ్రీ శ్రీ శ్రీ
9 జేయునున్ ॥
10 [చగళపాత్ర]

No. 776.

(*A.R. No.* 322 *of* 1892).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౮౧ అగునేంటి బహుధాన్యసంవ్వ-
2 త్సర మార్గశిర బ ౭ సో॥ బెజవాడ మల్లేశ్వరశ్రీమన్మ-
3 హాదే[వ*] రనగరు గొలిచి బోగం బత్తినేనిపెరా-
4 రి కొడుకు శ్రీగిరిభక్తుండు వృథివింగల గోత్ర-
5 మువారి కెల్లాను పుణ్యంగాను మల్లేశ్వరదేవ-
6 ర దక్షిణానను వినాయకదేవరకు కట్టించ్చి బ-
7 ధ్రం ॥ మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీం జేయును ॥

No. 777.

(*A.R. No.* 323 *of* 1892).

ON A PILLAR BUILT INTO THE VERANDAH (NOW PLACED IN THE STORE-ROOM) OF THE SAME TEMPLE.

Published in *Ep. Ind.*, Vol. XV, p. 150A.

No. 778.

(*A.R. No.* 324 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ సకవర్షంబు-
2 లు ౧౦౪౭ నేంటి యుత్తరా-
3 యణసంక్రాంత్తినిమిత్య-
4 మున శ్రీమన్మహామం-
5 డలిక[చె]ంగయనాయకు-
6 ని గురులు గునుడూరి
7 యీశ్వరభట్టు సోమయా-
8 దులు బెజవాడ శ్రీమ-
9 ల్లీశ్వరమహాదేవరకు
10 నఖండదీపమునకు నిచ్చి-
11 [న] యిన్నవెడ్లు ౫౫ [।*] వీనిం జే-
12 కొని కావనబోయిని [కొ]-
13 డుక- చెందులసోమె నిత్య
14 మానెండు నెయి పుత్రాను-
15 పౌత్రికముగా నాచంద్రార్కర్క-
16 ముం బోయంగలవాండు ॥
17 స్వదత్తం పరదత్తం ద్వాంయో హ(ం)-
18 రేతి వసుంధరాం[।*] షష్టిం వర్ష-
19 సహస్రాణి విష్టాయాం జాయ-
20 తేక్రిమి [ః*] ॥

No. 779.

(*A.R. No.* 325 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] குலொத்-
2 துங்கசொழதெவற்-
3 கு யாண்டு நாற்பத்தொ-
4 ன்றுவது அரைசூரு-
5 டையான் வெளான்
6 காவெரிவல்லவன்
7 [இரா]ஜென்த்ரசொழ தெ-
8 ன்கரைநாட்டு மூவெ-
9 ந்தவெளான் விஜை-
10 யவாடையான [இரா]-
11 ஜெந்த்ரசொழபுரத்து
12 மல்லிஸ்வரமுடையம-
13 ஹாதெவர்க்கு வை-
14 த்த திருநு[ந்*]தாவிளக்கு
15 ஒன்றுக்கும் இவ்வூ-
16 ர் இடையன் தொட்டைய-
17 ன்வசம் சந்திரத்தவ-
18 ரையும் செய்யளக்க-
19 [க்க*]டவன்நாக விட்ட ஆடு
20 ஐம்[ம்*]பது இந்த தன்-
21 ம ஆழிவு செய்வான்
22 கெங்கைகரையில்
23 ஆயிரங் குரால்பசு
24 கொ[ன்*]ற ப்ரஹ்மவத்தி படு-
25 வான்-ஹா-இவ்[னு]க்-
26 கு புணை ஒற்றி கொண்டான் [||*]

No. 780.

(*A.R. No.* 326 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO THE ROOF OF THE VIGHNESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

First face.

1 ❀ ౭ ఆసీద్దుర్జ్జయ -
2 వంశ వార్ద్ధిరజనీనాధస్సు-
3 ధాసంస్థితః శ్రీమద్దుర్జ్జయపోత-
4 భూపతిలక[ః*] సౌఖ్యైరమాభీప్సితః
5 ।ప్రాగీశాప్పితచక్రవర్త్తివి-
6 భవః కీర్త్యంగనామంగ-
7 ళ[ః*] శ్రీవేంగివిషయాంగనా-
8 సురమ(రమ)ణస్సౌజన్య-
9 రత్నాకరః॥[౧*] తస్యాన్వవాయా-
10 త్సంజాతో వీరచోడక్షితీశ్వరః ।
11 రాజేంద్రేతిహ విఖ్యాతః కోన-
12 కంద్రాడివల్లభః ॥[౨*] తస్యాత్మ-
13 జోభవచ్ఛూరో భీమో [భీ]మ-
14 పరాక్రమః। శశాస కారోః పు-
15 త్రస్య నగరీం సుమనోరమా-
16 ం ॥[౩*] తస్య పుత్రోభవద్ధాత్ర్యా-
17 ం శరణాగతవత్సలః । విద్వ-
18 జ్జనమనోంభోజసప్తాశ్వ[శ్చో]డభూ-
19 పతిః॥[౪*]తస్య పుత్రోభవద్ధీమాన్ శివ-
20 భక్తిపరాయణః। త్యాగిపోతా-
21 దిప[ః*] శ్రీమద్భోగసంవర్ద్ధనానుజః
22 ॥[౫*]నయశాస్త్రార్త్థతత్వజ్ఞో [శ్రీ]-
23 యుత్తమాంబా సునందనః[।]సూ-
24 రపోతాధిప . . . .[1]

Second face.

25 సువిమలం ధైర్య్యామరాద్రిర్భిశం(॥)
26 భీమసోమపదాబ్జమత్తమధుప[ః*]
27 శ్రీచోడభూపాత్మజః [।*] ప్రాదాద్దీ-
28 పమఖండవర్త్తితశిఖం మల్లేశ్వరా-
29 య క్షితౌ॥[౬*] శ్రీమల్లేశ్వరదేవాయ
30 నమః ॥ స్వస్తి సమధిగతపంచ్చమ-
31 హాశబ్దమహామండలేశ్వర పరమ-
32 మాహేశ్వర విజలవాటికాపురేశ్వ-
33 ర త్రిసప్తతిగ్రామాధీశ్వర చా-
34 లుక్యకులవల్లభ ప్రాసాదలబ్ధరా-
35 జ్యపదవీవిరాజమాన విక్రమభీ[మ]
36 అభినవరామ చాలుక్యకటకవజ్ర-
37 ప్రాకార పరాంగ్గనాదూర దాలవెన్నె[ఙ్వ]-
38 గుణ రాచగుడియఅరిగిరికులిశా-
39 యుధ శౌర్య్యచక్రాయుధ ధైర్య్య-
40 నాగేంద్ర విభవమహేంద్ర దుర్జ్జయకు-
41 లాజ్జ్వన పరహితభా[ష]ణ పతిహిత-
42 భూషణ సాహసశూద్రక వైరిరాజ-
43 న్యముఖముద్రక వానరాఅతారక[ష]-
44 డానన యిరుగమదేభపంచానన
45 వినోదవిద్యాధర వీరవృకోదర అం-
46 ధ్రమండలమాణిక్య య్యుపా-
47 యచాణాక్య యుదారదధీచి కాం-
48 చీసుధారోచి చొవులికసేనాంబుధరప్ర[ల]-
49 యవాతూల శత్రుంద్రిపాలభీల దుర్గ్గ[న]-
50 రేంద్రచూళి పండియవినిర్జ్జిత శౌపు-
51 [చమ]హావ్రత బుద్ధవమ్మాన్వయవిద్వ-[2]

Third face.

52 [స్వ]స్తి [।*] సకవర్షంబులు ౧౧౩౫ గు
నేంటి [మే]-
53 షసంక్రాంత్తినిమిత్యమున బెజవాడ
54 మల్లీశ్వర శ్రీమహాదేవరకు అఖం-
55 ండదీపమునకు కోనకంద్రాడి భీమ-
56 రాజులు ఇచ్చిన మొదవులు ౨౫ [।*] ఆ-
57 ంబోతును నిచ్చితిమి[।*] వీనిం జేకొని
58 కొండెబోయుండు తన పుత్రాను-
59 పౌత్రికము ఆచంద్రార్కర్కము ని-
60 త్య మానెండు నెయి నడపంగలవా-
61 [రు] నింగిమిల్లులపల్లమున బోయి-
62 నిర భూమి వ ౧౦ ॥

No. 781.

(*A.R. No.* 326-*A of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశబ్దమహా-
2 మండలేశ్వర పరమమాహేశ్వర విజ-
3 యవాటికాపు[రే]శ్వర త్రిసప్తతిగ్రామా-
ధీశ్వ-

[1] One line of writing appears to have been cut off below this.

[2] The stone is cut off below this line.

4 ర చాలుక్యకులవలఖ్రప్రాసాదలబ్ధ-
5 రా[జ్య]పదవీవిరాజమన విక్ర-
6 మభీమ అభినవరామ చా-
7 లుక్యకటకవజ్రప్రాకార వరాంగ-
8 నాదూర దాయవెన్నడ్వగుణ రా-
9 చగుడియఅరిగిరికులిశాయు-
10 ధ శౌర్య్యచక్రాయుధ ధైర్య్యనా-
గే[ం]-
11 ద్ర విభవమహేంద్ర దుర్జయకు-
12 లాజు[ర్*]న వరహితభాశాణ పతిహి-
13 తభూషణ సాహససూద్రక వైరిరా-
14 జన్యముఖముద్రక వానరాయ[తా]-
15 రకషణ్ణానన ఈరుగమదేభపం-
16 చానన వినోదవిద్యాధర పీరవ్రికోదర
17 అంధ్రమండలమాణిక్య యుపాయ-
18 చాణాక్య యుదారదధీచి కాంచీసుధారో-
19 చి చౌ(వు)ళిక సేనాంబుధరప్రలయవా-
20 తూల శత్రుంద్రిపాలబీల దుర్గనరేంద్రమా-
21 ఆ వండియవినిజ్జి[ర్*]త శౌ(వు)చమహాప్ర-
22 . . . . శ్రయ[1]

No. 781-A.

(*A.R. No.* 326-*B of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశ[2]
2 [స్వ]స్తి సకవరుషంబులు ౧౧౫౭గు నేంట్టి
విషు-
3 వుసంక్రాంత్తికాలమునశ్రీమన్మహా-
4 మండలేశ్వర కోనకంద్రవాడి సూ-
5 రపోతరాజులు బెజవాడ మల్లేశ్వ-
6 రశ్రీమహాదేవరకు అఖండదీపా-
7 లకు ద్రుబ్బుపాలమునందు రేంగుల-
8 చేను పుట్యండు నిద్దుమును మోచ-
9 పాటిదక్షిణాన నెనమందుమును-
10 కా [బె]రసి భూమి దీపానకు నిచిన
11 ఖ ౧ న ౧౦॥ మరిని సూరపోతరాజుం-
12 గారే ఈ విషువుసంక్రాంత్తికాలమునం-
13 ద బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు
14 అఖండదీపనకు ఇచ్చిన ఇన్నుఎడ్లు ౫౫ [।*]
15 వీనిం జేకొని దేవానభోయిని కొడుకు
16 మల్లెభోయుండు ముప్పనభో-
17 యుండును పోతనభోయుండు[ను]
18 కమనాభోయుండు తమ పుత్రా-
19 నుపౌత్రికమున ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను
20 నిత్యే అడ్డెండు నెయి పోయంగల-
21 వరు[।*]ఆ భోలకు దర్భక్షేత్రమపడు-
22 మట భూమి ఖ౧॥ స్వదంత్తపర-
23 దత్తం వ ఓ హరేతి వసుంధ్ధరా[ం।*]షష్టివ-
24 ష[ర్*]సహస్రణి విష్ఠయా[ం*] జాయతే
క్రిమి[ః॥*]

No. 782.

(*A.R. No.* 326-*C of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౯౧
2 గు నేంటి జేష్ఠశుద్ధ ౧౧ సో। వారా-
3 న బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమ-
4 హాదేవరకు వలంగలేటి అన్న-
5 వనేండు తమ తల్లిదండ్రులకు ధ-
6 మ్మువుగా నఖండదీపానకు నిచ్చి-
7 న మో ౨౫[।*] వీనిం జేకొని కాలెబోయి-
8 ని కొడుకు లోకెబోయుండు [ఈ][3]

No. 783.

(*A.R. No.* 326-*D of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి[।*] శ్రీ శఖవరు[షం]బులు ౧[౨]౦౮ నేంట్టి
2 వ్యయస[ం*]వత్సర వైశాఖ శు ౫ మ శ్రీకాకొలని యుం[గ]-

[1] The stone below this line is broken and lost. [2] The continuation is lost. [3] The stone is cut off below this line.

3 రాల సవ్వరాజు తెమ తల్లిదండ్రులకు దమ్మ[ర]-
4 వుగాను బెజవాడ మల్లీస్వర శ్రీమహాదేవరకు
5 అఖండదీపానకు సమర్పిం . . .
6 చాలు ౨౫ వీనిం జేకొని కడప[అ] . . . .
7 [రె]బోయని కొడుకు కొప్పునబోయుం . . .
8 మానెండ నెయి నడప-
9 ంగలవాండు మ . . .

No. 784.

(*A.R. No.* 327 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 శుక్లసంవ్వత్సర ఆషాడ శుద్ధ ౧౦ గురువారాన పినకూను[బొ]-
2 చాబత్తునికి మొల్లగుంట్ట కూనిసెట్టి యిచ్చిన శాసనముం
3 కుమారతెలుంగు రాయనికి ౧౨౦౦ వెయిన్నియినూ-
4 లు టంకాలకు నిన్నుం బూంటవెట్టి దనము వెట్టలేక సూర-
5 వరవుపెకటంద్రముండ్లలుం జేశిన నిర్ణయం మొదలిధ-
6 నానకు పత్రమిచ్చి వడ్డిధనాన[కై] నేం జేశిన సుగృతాలు ॥
7 ఆకిరిపల్లిని నే వేయించ్చిన చెఱువున్ను ఆచెఱువు వెనక
8 తాళున్ను ఆ మామిళున్ను ఆ రావులున్ను యెక్కోటిగణా-
9 లున్ను బ్రాహ్మలకుం జేయించిన వడుగులు పెణ్లిండ్లు-
10 న్ను అ[తి][థి*]అభ్యాగతికిం బెట్టిన సుగ్రుతాలున్ను యింత్తవ-
11 టు నీకు యిస్తిని[।*] యిందుకు సాక్షి అమ్మలోకధర్మ-
12 పాలసాక్షి శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

No. 785.

(*A.R. No.* 328 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO THE ROOF OF THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ సకవ[ర్ష]ంభ్బులు శ్రీ
2 ౧౯౯౧ నేంటి మాఘ బహుల ౧౫
3 శుక్రవారాన నిమ్మనా . . [కు]ని తంన
4 కుంత్తుటు పత్రాచాస[ప]కుం పునెము-
5 కాను మల్లీస్వరశ్రీమహాదేవర దీ[ప]-
6 [ల]కు [శీ]లమ కేతిబోయుండు తన
7 పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య సో[లె]-
8 [ండు నెయి నడ]వంగలవాండు

No. 786.

(*A.R. No.* 328-*A of* 1892).

ON THE SAME STONE.

14 [1] సూరవరాజులు తనకు . . .
15 వరసిద్ధిగా స్వస్తి[।*] [శ్రీ శకవర్షము]-
16 లు ౧[౧]౭౯ [దగు]నేంటి విమవుసం-
17 [క్రాం]ంతినాండు తమ [తండ్రి]. . .

---

[1] About 13 lines in the beginning are completely damaged.

18 రాజులకూను తమ త . . .
19 రమ దేవులకూను [ధ]ర్మా[ర్థ]-
20 ముగా విజయువాడ మల్లీశ్వర-
21 శ్రీమహాదేవరకు అకాండదీపా-
22 నకు ఇచ్చిన మోదాలు ౨౫[।*] పీనిం జే-
23 కొని ఎత్తాబోని కొడుకు మార-
24 బోండు తన పుత్రాను పౌత్రికము
25 యాచాంద్రార్కముగా నిత్య మానె
26 [నె*][యి] నడపంగాలవాండూ ॥

No. 787.

(*A.R. No.* 328-*B of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 ౯ స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవర్ష . . .
2 . ౧౧౬౮ గునేంటి . . .
3 . బహుల దశమి . . .
4 [రు]వారమున [స్వ] . . .
5 [హా]మండ్డలేశ్వర చాగి[పో] . . .
6 . . ణము అల్లుదేవరాజు . . .
7 . మల్లీశ్వరశ్రీమహాదే[వ] . . .
8 . [.]మునకు నిచ్చిన మో . . .
9 . కొని నొంచిడ్లపాటి . . .
10 . బోయుండు ఆచంద్రా . .
11 . . ను పౌత్రికము నిత్తె [మా] . . .
12 . . పంగలవాండు ॥

No. 788.

(*A.R. No.* 328-*C of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 ౭ స్వస్తి [।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౬౮ గునేం . .
2 ద్రవద బహుల దశమియు గురువార .
3 న స్వస్తి శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర .
4 ప్పులమహాదేవికరణము కేతరాజు .
5 [జ]యువాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవ .
6 అఖండ్డదీపమునకు నిచ్చిన మోదా . .
7 పీనిం జేకొని నొంచిడ్లపాటి . .
8 యిని మారె[బో]యుండు ఆచంద్రా [1]

[1] The next three lines are completely erased on the stone.

No. 780.

(*A.R. No.* 326 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO THE ROOF OF THE VIGHNESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

First face.

1 [symbol] ఆసీద్దుర్జ్జయ -
2 వంశవార్ద్ధిరజనీనాథస్సు-
3 థాసంస్తుతః శ్రీమద్గుజ్జయపోత-
4 భూపతిలక[ః*] సౌఖ్యైరమాభీప్సితః
5 ।ప్రాగీశార్ప్పితచక్రవర్త్తివి-
6 భవః కీర్త్యంగనామంగ-
7 ళ[ః*] శ్రీవేంగీవిషయాంగనా-
8 సురమ(రమ)ణస్సౌజన్య-
9 రత్నాకరః॥[౧*] తస్యాన్వవాయా-
10 త్సంజాతో వీరచోడక్షితీశ్వరః ।
11 రాజేంద్రేతీహ విఖ్యాతః కోన-
12 కంద్రాడివల్లభః ॥ [౨*] తస్యాత్మ-
13 జో భవచ్ఛూరో భీమో [భీ]మ-
14 పరాక్రమః। శశాస కారోః పు-
15 త్రస్య నగరీం సుమనోరమా-
16 ం ॥[౩*] తస్య పుత్రోభవద్ధాత్ర్యా-
17 ం శరణాగతవత్సలః । విద్వ-
18 జ్జనమనోంభోజసప్తాశ్వ[శ్చో]డభూ-
19 పతిః॥[౪*]తస్య పుత్రోభవద్ధీమాన్ శివ-
20 భక్తిపరాయణః। త్యాగిపోతా-
21 దిప[ః*] శ్రీమద్భోగసంవర్ద్ధనానుజః
22 ॥[౫*]నయశాస్త్రార్త్థతత్వజ్ఞో [ఇ]-
23 త్తమాంబా సునందనః[।]సూ-
24 రపోతాధిప . . . .[1]

Second face.

25 సువిమలం ధైర్య్యామరాద్రిర్భ్రిశం(॥)
26 భీమసోమపదాబ్జమత్తమధుప[ః*]
27 శ్రీచోడభూపాత్మజః [।*] ప్రాదాద్దీ-
28 పమఖండవర్త్తితశిఖం మల్లేశ్వరా-
29 య క్షితౌ॥[౬*] శ్రీమల్లేశ్వరదేవాయ
30 నమః ॥ స్వస్తి సమధిగతపంచ్చమ-
31 హాశబ్దమహామండలేశ్వర పరమ-
32 మాహేశ్వర విజలవాటికాపురేశ్వ-
33 ర త్రిసప్తతిగ్రామాధీశ్వర చా-
34 లుక్యకులవల్లభప్రాసాదలబ్ధరా-
35 జ్యపదవీవిరాజమాన విక్రమభీ[మ]
36 అభినవరామ చాలుక్యకటకవజ్ర-
37 ప్రాకార పరాంగ్గనాదూర దాలవెన్నె[ఆ్వ]-
38 గుణ రాచగుడియఅరిగిరికులిశా-
39 యుధ శౌర్య్యచక్రాయుధ ధైర్య్య-
40 నాగేంద్ర విభవమహేంద్ర దుర్జ్జయకు-
41 లార్జ్జున పరహితభా[ష]ణ పతిహిత-
42 భూషణ సాహససూద్రక వైరిరాజ-
43 న్యముఖముద్రక వానరాఅతారక[ష]-
44 డానన యిరుగమదేభపంచానన
45 వినోదవిద్యాధర వీరవ్రికోదర అం-
46 ధ్రమండలమాణిక్య య్యుపా-
47 యచాణాక్య యుదారదధీచి కాం-
48 ఛీసుధారోచి చౌపుళిక సేనాంబుధరప్ర[ల]-
49 యవాతూల శత్రుంద్రిపాలభీల దుర్గ[న]-
50 రేంద్రచూలి పండియవినిర్జ్జిత శౌవు-
51 [చమ]హావ్రత బుద్ధవర్మ్మాన్వయవిద్వ-[2]

Third face.

52 [స్వ]స్తి [।*] సకవర్షంబులు ౧౧౩౫ గు నేంటి [మే]-
53 షసంక్రాంత్తినిమిత్యమున బెజవాడ
54 మల్లీశ్వర శ్రీమహాదేవరకు అఖం-
55 డదీపమునకు కోనకంద్రాడి భీమ-
56 రాజులు ఇచ్చిన మొదవులు ౨౫ [।*] ఆ-
57 ంబోతును నిచ్చితిమి[।*] వీనిం జేకొని
58 కొండెబోయుండు తన పుత్రాను-
59 పౌత్రికము ఆచంద్రాకర్ణము ని-
60 త్య మానెండు నెయి నడపంగలవా-
61 [రు] నింగిమిట్టులపల్లమున బోయి-
62 నికి భూమి న ౧౦ ॥

No. 781.

(*A.R. No.* 326-*A of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశబ్దమహా-
2 మండలేశ్వర పరమమాహేశ్వర విజ-
3 యవాటికాపు[రే]శ్వర త్రిసప్తతిగ్రామా-
దీశ్వ-

---

[1] One line of writing appears to have been cut off below this.
[2] The stone is cut off below this line.

4 ర చాళుక్యకులవలక్ష్మప్రాసాదలబ్ధ-
5 రా[జ్య]పదవీవిరాజమన విక్ర-
6 మభీమ అభినవరామ చా-
7 ళుక్యకటకవజ్రప్రాకార పరాంగ-
8 నాదూర దాయవెన్నడ్వగుణ రా-
9 చగుడియఅరిగిరికులిశాయు-
10 ధ శౌర్య్యచక్రాయుధ ధైర్య్యనా-
గే[ం]-
11 ద్ర విభవమహేంద్ర దుర్జయకు-
12 లాజు[ర్*]న పరహితభాశాణ పతిహి-
13 తభూషణ సాహసనూద్రక వైరిరా-
14 జన్యముఖముద్రక వానరాయ[తా]-
15 రకషడానన ఈరుగమదేభపం-
16 చానన వినోదవిద్యాధర వీరవ్రికోదర
17 అంధ్రమండలమాణిక్య యుపాయ-
18 చాణాక్య యుదారదధీచి కాంచీసుధారో-
19 చి చౌ(వు)ళిక సేనాంబుధరప్రలయవా-
20 తూల శత్రుంద్రిపాలబీల దుర్గనరేంద్రకూ-
21 ఆ వండియవినిజ్జి[ర్*]త శౌ(వు)చమహాప్ర-
22 . . . . శ్రయ[1]

No. 781-A.

(*A.R. No.* 326-*B of* 1892).

In the same place.

1 స్వస్తి[।*]సమధిగతపంచమహాశ [2]
2 [స్వ]స్తి సకవరుషంబులు ౧౧౪౭గు నేంట్టి
విషు-
3 వుసంక్రాంత్తికాలమునశ్రీమన్మహా-
4 మండలేశ్వర కోనకంద్రవాడి సూ-
5 రపోతరాజులు బెజవాడ మల్లేశ్వ-
6 రశ్రీమహాదేవరకు అఖండదీపా-
7 లకు ద్రుబ్బపాలమునందు రేంగుల-
8 చేను పుట్యండు నిద్దుమును మోచ-
9 పాటిదక్షిణాన నేనమందుమును-
10 కా [బె]రసి భూమి దీపానకు నిచిన
11 ఖ ౧ న ౧౦॥ మరిని సూరపోతరాజుం-
12 గారే ఈ విషువుసంక్రాంత్తికాలమునం-
13 ద బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు
14 అఖండదీపనకు ఇచ్చిన ఇన్నుఎడ్లు ౪౮ [।*]
15 వీనిం జేకొని దేవానభోయిని కొడుక-
16 మల్లెభోయండు ముప్పనభో-
17 యండును పోతనభోయండు[సు]
18 కమనాభోయండు తమ పుత్రా-
19 నుపౌత్రికమున ఆచంద్రార్కముగాను
20 నిత్యే అడ్డెండు నెయి పోయంగల-
21 వరు[।*]ఆ భోలకు దర్భనత్తిమపడు-
22 మట భూమి ఖ౧॥ స్వదంత్తపర-
23 దత్తం వ ఓ హరేతి వసుంధ్ధరా[ం।*]షష్టివ-
24 వ[ర్*]సహస్రాణి విష్ఠయా[ం*] జాయతే
క్రిమి[ః॥*]

No. 782.

(*A.R. No.* 326-*C of* 1892).

On the same pillar.

1 ౯ స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౯౧
2 గు నేంటి జేష్ఠశుద్ధ ౧౧ సో। వారా-
3 న బెజవాడ మల్లీశ్వరశ్రీమ-
4 హాదేవరకు వలంగలేటి అన్న-
5 వనేండు తమ తల్లిదండ్రులకు ధ-
6 ర్మువుగా నఖండదీపానకు నిచ్చి-
7 న మోా ౨౫[।*] వీనిం జేకొని కాలెబోయి-
8 ని కొడుక లోకెబోయండు [ఈ][3]

No. 783.

(*A.R. No.* 326-*D of* 1892).

On the same pillar.

1 ౯ స్వస్తి[।*] శ్రీ శఖవరు[షం]బులు ౧[౨]౦౮ నేంట్టి
2 వ్యయస[ం*]వత్సర వైశాఖ శు ౫ మ శ్రీకాకొలని యుం[గ]-

[1] The stone below this line is broken and lost. [2] The continuation is lost. [3] The stone is cut off below this line.

3 రాల సవ్వరాజు తెమ తల్లిదండ్రులకు దమ్మ[ు]-
4 వుగాను బెజవాడ మల్లీస్వరశ్రీమహాదేవరకు
5 అఖండదీపానకు సమర్పిం . . .
6 దాలు ౨౪ వీనిం జేకొని కడప[అ] . . . .
7 [రె]బోయని కొడ్కు కొప్పనబోయం . . .
8 మానెండ నెయి నడప-
9 ంగలవాండు మ . . .

No. 784.

(*A.R. No.* 327 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 శుక్లసంవ్వత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౦ గురువారాన పినకూను[బా]-
2 చాబత్తునికి మొల్లగుంట్ల కూనిసెట్టి యిచ్చిన శాసనముం
3 కుమారతెలుంగురాయనికి ౧౨౦౦ వెయిన్నియినూ-
4 ఱు టంకాలకు నిన్నుం బూంటవెట్టి దనము వెట్టలేక సూర-
5 వరపుపెకరంద్రముంద్దలం జేశిన నిర్ణయం మొదలిథ-
6 నానకు పత్రమిచ్చి వడ్డిథనాన[కై] నేం జేశిన సుగృతాలు ॥
7 ఆకిరిపల్లిని నే వేయించ్చిన చెఱువున్ను ఆచెఱువు వెనక
8 తాళున్ను ఆ మామిళ్ళున్ను ఆ రావులున్ను యెక్కోటిగణా-
9 లున్ను బ్రాహ్మలకుం జేయించిన వడుగులు పెణ్డిండ్లు-
10 న్ను అ[తి][థి*]అభ్యాగతికిం బెట్టిన సుగ్రుతాలున్ను యింత్తవ-
11 టు నీకు యిస్తిని[।*] యిందుకు సాక్షి అష్టలోకధర్మ-
12 పాలసాక్షి శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

No. 785.

(*A.R. No.* 328 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO THE ROOF OF THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ సకవ[ర్ష]ంభ్బులు శ్రీ
2 ౧౧౯౧ నేంటి మాఘ బహుల ౧౪
3 శుక్రవారాన నిమ్మనా . . [కు]ని తంన
4 కుంత్తుఱు పత్రాచాస[ప]కుం పునెము-
5 కాను మల్లీస్వరశ్రీమహాదేవర దీ[వ]-
6 [ల]కు [శీ]లమకేతిబోయుండు తన
7 పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య సో[లె]-
8 [ండు నెయి నడ]పంగలవాండు

No. 786.

(*A.R. No.* 328-*A of* 1892).

ON THE SAME STONE.

14 [1] సూరపరాజులు తనకు . . .
15 వరసిద్ధిగా స్వస్తి[।*] [శ్రీ శకవర్షము]-
16 లు ౧[౧]౭౯ [దగు]నేంటి విషువుసం-
17 [క్రా]ంతినాండు తమ [తండ్రి]. . .

---

[1] About 13 lines in the beginning are completely damaged.

18 రాజులకూను తమత . . .
19 రమదేవులకూను [ధ]ర్మార్థ[ర్థ]-
20 ముగా విజయువాడ మల్లీశ్వర-
21 శ్రీమహాదేవరకు అకాండదీపా-
22 నకు ఇచ్చిన మోదాలు ౨౫[।*] పీనిం జే-
23 కొని ఎఱ్ఱాబోని కొడుకు మార-
24 బోండు తన పుత్రాను పౌత్రికము
25 యాచాంద్రార్కస్థాయిగా నిత్య మానె
26 [నె*][యి] నడపంగాలవాండూ ॥

No. 787.

(*A.R. No.* 328-*B of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 ౧ స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవర్ష . . .
2 . ౧౼౨౮ గుణేంటి . . .
3 . బహుల దశమి . . .
4 [రు]వారమున [స్వ] . . .
5 [మహా]మండ్డలేశ్వర చాగి[పో] . . .
6 . . ణము అల్లుదేవరాజు . . .
7 . మల్లీశ్వరశ్రీమహాదే[వ] . . .
8 . [.]మునకు నిచ్చిన మో . . .
9 . కొని నొంచిడ్లపాటి . . .
10 . బోయుండు ఆచంద్రా . .
11 . . ను పౌత్రికము నిత్తె [మా] . . .
12 . . పంగలవాండు ॥

No. 788.

(*A.R. No.* 328-*C of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 ౿ స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౬౨ గుణేం . .
2 ద్రవద బహుల దశమియు గురువార .
3 న స్వస్తి శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర .
4 ప్పలమహాదేవికరణము కేతరాజు .
5 [జ]యువాడ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవ .
6 అఖండ్డదీపమునకు నిచ్చిన మోదా . .
7 పీనిం జేకొని నొంచిడ్లపాటి . .
8 యిని మారె[బో]యుండు ఆచంద్రా [1]

[1] The next three lines are completely erased on the stone.

No. 789.

(*A.R. No.* 329 *of* 1892).

ON A BROKEN PILLAR IN FRONT OF THE KANAKADURGA SHRINE AT THE SAME VILLAGE.

First Face.

1 శుభమస్తు[।*]శ్రీగణాధిపతయే నమః[*]శ్రీదుర్గా-
2 యై నమః ౧ అస్తి ప్రీతికరం చక్రనామ్నామా-
3 మ్నాయభూమికా[।*]మహాస్త్రిజగదారా-
4 ధ్యమహాస్థిరమనీశ్వరం ॥ [౧*] అలంఘ్యశాసనై-
5 ర్బాహుబలం బహుభిరాశ్రితైః [।*] అల-
6 ంకృతమభూత్తస్య కులం గురుతరం నృ-
7 పైః ॥ [౨*] ఆజానుబాహురేతేషు భూజా-
8 నీషు బభౌ తరాం [।*] రాజా మాధవవర్మా-
9 ఖ్యో రాజా తారాగణేష్వివ॥ [౩*]చండికాయా
10 రణే దైత్యఖండితాయాః ప్రసాదతః [।*] అ-
11 ష్టాపదమయీవృష్టిః సృష్టా యేన యశస్వి-
12 నా। [౪*] సర్వానేతాన్ గుణేనాథః కుర్వాణో
13 గురువిక్రమః। ఆసీత్కంఠమరాజేంద్రః
14 సాసీ రిపువిజిత్వరః ॥ [౫*] ఆసీనుధరణీ-
15 చక్రశాస్త్రే తస్య తనూభవః । ఆసీద-
16 న్నలదేవేంద్రో దాసీకృతధరాపతిః [॥౬*]
17 భాగీరథీవ పాథోభిః [సు]గీతచరితా
18 బుధైః । ఆర్యా నృపస్య తస్యాసీద్భార్యా-
19 కేశవనామకా ॥[౭*] యాతుం యశాంసి
20 యో జంతూంస్త్రాతుం చాంభసి మ-
21 జ్జతః । సేతుం బబంధ గోదాయా యా
22 తుంగజలవీచికా। [౮*] సంగరాజిరమా-
23 సాద్య వంగరాజాదిజిత్వరః [।*] అంగ-
24 రాజాధికస్త్యాగే సింగరాజస్తతోజని ॥ [౯*]
25 లక్ష్మా తస్య భార్యాసీదకర్ణమానా-
26 పహోజసః [।*] ఆక్రమాదరిభూపా-
27 లాన్ విక్రమాదేవ నిఘ్నతః।[౧౦*] పెదవ[ల్ల]-
28 భభూపాల పినవల్లభభూపతీ [।]
29 పుత్రౌ బభూవతుః పద్మనేత్రౌ పుణ్య-
30 భరైస్తయోః । [౧౧*] పెదవల్లభభూపాలో
31 వల్లభేనన్యదుర్లభే [।*] అగాదన్నలదేవీ
32 శ్రీరాయకమ్మాభిధావహా ।[౧౨*] తయోరన్నల-
33 దేవిశ్రీపెదవల్లభభూపయోః[।*]తనూ-
34 . . . రాజేంద్రతమ్మరాయౌ బభూ-
35 . . [॥౧౩*]. . శ్రీరాయకమ్మాయాః [పా]-
36 ప[రాజ]ప్ర[భా]కరౌ[।*] అకార్షీదనయో
37 రేకః శ్రీప్రభాకరపట్టణం।[౧౪*]పావరాజ-
38 స్య తస్యాసీద్వల్లభా వల్లమాంబికా [।*]
39 అంగరాజ ఇవాకర్ణస్య సింగరాజస్తయో-

40 ః సుతః ।[౧౫*]దేమమా పిన్నలాదేవీ లక్కమా వి-
41 లసత్కీర్తిమా । తిస్ర[ః*] శ్రీతమ్మరాయస్య వచః-
42 స్రక్ష్వభేష్ట్రియః [॥౧౬*] పుత్రం బసవరా-
43 జాఖ్యం మిత్రం మ[ధ్యా]సిదేమమా । ల-
44 బ్ధ్వా జహాస సేనాన్యా మత్వా పుత్రవతీ-
45 ముమాం ॥[౧౭*] యుద్ధే యేనాభిభూతః సప్తతి-
46 బలయుతః పారశీకక్షితీంద్రోప్యన్యే
47 క్షోణీభృతో యద్బిరుదమనుపమం మ-
48 ల్లికావల్లభాది [।] దుర్గాణ్యుగ్రారివర్గాద-
49 పి చ జగృహిరే బాహువీర్యాదవార్యా-
50 [ద్దివ్యా] చర్యా యదీయ్యా త్రిభువనభవ-
51 [నై[ః*] స్తూ]యతే యస్య కీర్తిః ।[౧౮*] ప్రసూయ పిన్నలాదే-
52 వీ ప్రభుం [తిమ్మా]హ్వయం . . . .
53 మధికాం శచ్యా జయంతా[ద]హరత్సుతా-
54 త్ ।[౧౯*] గుణశాలిజనం గుండ్లమడుగుం య-
55 స్తటాకతః [।*] సముద్రసదృశం తిమ్మస[ము]-
56 ద్రం విదధే విభుః ।[౨౦*] రామేణ కౌసలా-
57 ధీశ కుమారీవ తనూభువా[।*] రేజే
58 వల్లభరాజేన లక్కమా
59 విలసత్ క్రమా ॥ [౨౧*]

Second Face.

60 ఇహా కిల జగతి సకలరిపుకులమవ-
61 జిత్య జయస్తంభమధిపొట్నూరు
62 నిధాయ నిజవశే గజతురగబలమఖి-
63 లరాజ్యం ప్రాజ్యం చ యవనపతేరఖిలా-
64 [ం] విజిత్య దిశో విజయనగరమాసాద్య మ-
65 ణిమయమారుహ్య సింహాసనమఖిల-
66 మపి భువనభారం మూర్తిమతి విశ్వా-
67 సనివాసే నిఖిలగుణానామతితపనధా-
68 మ్ని సాళ్వతిమ్మనామ్ని మంత్రిణి పాతి
69 విజితసురమంత్రిణి నిధాయ పద-
70 వాక్యప్రమాణపారావారపారదృశ్వనాం
71 ప్రతివిబుధపలాలమాతరిశ్వనాం మ-
72 నీషిణామపి కావ్యనాటకాలంకారభా-
73 షావిశేషవేదినాం చతుర్విధకవితాసా-
74 మ్రాజ్యమధితిష్ఠతాం కవీనామప్యపరే
75 షామపి విద్యావతాం [మ]హతాం గోష్ఠీషు గరిష్ఠాసు
76 సతతమవనీవనీపకమనీషితపూరణేషు చ
77 మనో నిధాయ నిరవధికమతులమవనీసామ్రా-
78 జ్యసుఖమనుభవతి కృష్ణదేవరాయమహారాయే
79 హృతరిపుయువతిజనాలంకారేణ వసిష-
80 గోత్రాలంకారేణ బలేనాపి నిరహంకారేణ

81 నిఖిలజనవిదితేన తేన పురోయాయినా
82 మానినా యల్లమజానినా వదనవి[జి]తాం-
83 భోజేన భోజేనాపరేణ పరేణానభిభవనీ-
84 య్యేన పాపరాజేన చ కోమలవపుషా కొం-
85 డ్డరాజేన చ బలవతా బసవరాజేన చ సక-
86 లకలావల్లభేన వల్లభరాజేన చ భుజవి-
87 జితనాగరాజేన నాగరాజేన చ జితరిపురా-
88 జేన జేతరాజేన చ సుతవతా సురతరుసుర-
89 భి[చి]ంతామణీనతిశయానేన యానేన [సం]-
90 చరమాణేన రమమాణేన సమితి వీరశ్రీ-
91 యా నృగనలనహుషనాభాగభరతభగీరథ-
92 దశరథరామాదిగుణానుకారిణా సకల[జ]-
93 నోప[కా]రిణా సత[త]మారారి[ణా] మదనేన విమత-
94 మదదమనేన సదవనసావధానేన సకలగుణ-
95 నిధానేన సింగరాజాభిధేయేన భాగధేయేన
96 మూర్తిమతా వల్లాంబికాపాపరాజయో-
97 రధిబహుధాన్యమధివైశాఖమధిపూర్ణిమా-
98 మధివిజయవాటమధిరణమ[హి]నిహ-
99 తాసురవర్గాయా దుర్గాయా వరాలయేన
100 సహ రంగమంటపో భోగమంటపోప్య-
101 ధివిజయనగరమధిచిత్రభానుసమమ-
102 ధి[మా]ఘమాసమసురవధభైరవస్య రణ-
103 మండలభైరవస్య రమ్యేణ హర్మ్యేణసహ
104 మంటపోపి తద్దైవ తదేవ నగరమలం-
105 కుర్వాణస్య నమదఖిలగీర్వాణస్య
106 నిరుపమముఖచంద్రస్య రామచం[ద్ర]-
107 స్య రథారోహణసమ[యోచితో] మంట-
108 పోపి కనకగణపతిశివయోః ప్రతిష్ఠా చ
109 జగదవనదక్షస్య విరూపాక్షస్య పశ్చి-
110 మభాగే [దు]ర్గాలయోప్యధివృషవర్ష-
111 మధిశ్రావణమధిరాచూరుజగదేకనా-
112 థస్య రంగనాథస్య వరాలయేన స[హ] వా[టి]-
113 కాప్యధిభావవర్ష మధిమాఘమాసమ-
114 ధిచాంగలమట్టి జగదీశ్వరస్య రామేశ్వ-
115 రస్య ప్రాకారగోపురరంగమంటపాశ్చ
116 తదావాసస్య కేశవస్య ప్రాకారగోపురే చ
117 నిహతనిఖిల[దై]త్యస్య తత్రత్యస్య వెంకటే-
118 శస్య రంగమంటపోపి తద్దైవేభవదనభ-
119 వనప్రతిష్ఠా చ తదావాసశ్చ నిజమాతృ
120 పల్ల[మా]భిధానాంకితా వీధీ చ తిరు-
121 మలరాజాభి[ధేయే]న జ్యేష్ఠేన గరిష్ఠేన
122 . . . . . ష్మసముద్రప్రతినామ[గుండ్లమ]-
123 డుగునామ[క] పురే వినాయకశివవిష్ణు-

124 దేవాలయైస్సహ తటాకారామవాసి-
125 కాబ్రహ్మప్రతిష్ఠాదికా సప్తసంతానాశ్చ
126 సర్వాణ్యేతాని తాని చ తదన్యాని చ
127 [పు]ణ్యాని కర్మాణి మహాంతి భాం-
128 తి విరచితాని । ❀ చత్వారింశ
129 దధిత్రిశతైర్ద[శశతైరుక్తే]

Third Face.

130 చతుర్భి[శ్శ]తైః సంఖ్యాతే శకవత్సరే సముది-
131 తే శ్రీశాలివాహాంకితే । వైశాఖే బహుధా-
132 న్యకే చ విజయశ్రీవాటికా[యాం] వ్యధాత్ (।)
133 దుర్గాయా నిలయం చ మంటపయుగం
134 శ్రీసింగభూమీపతిః ॥ [౨౨*] ❀ ❀
135 గంగాభంగాభిషంగావహరయఘణితి-
136 ప్రౌఢనానాకవీంద్రస్తోమక్షేమప్రకామ-
137 ప్రకట[న]జనితస్ఫూర్తికీర్తి[ః*] ప్రశస్తిః ।
138 తత్తద్ది[గ్జై]త్రవృత్తిప్రసృమరవిభవః
139 పాపరాజాబ్ధిచంద్రః తత్తత్కృత్యం
140 వినుత్యం విధివదతనుత(ః)శ్రీనిధిః
141 సింగ్గరాజః ॥[౨౩*]శ్రీశ్రీశ్రీ[1] ❀
142 శ్రీదుర్గావరప్రసాదులైన శ్రీమాధవవర్మ-
143 వంశోద్భవులైన కంతమరాజు మనుమండు
144 పాపరాజుంగారి కొమారుండు సింగ్గరాజు-
145 ంగారు యీ బెజవాడ దుర్గాదేవంమకు
146 అంతరాళిక । రంగ్గమంటప । భోగమంటపా-
147 లున్ను కట్టించ్చి । రామూరి శ్రీరంగ్గరాజుల గు-
148 డిన్ని బావిన్ని కటించ్చి చలివంద్రిని తోంటా-
149 [ను] పెట్టించి ఆ రంగనాథుని అంగరంగవైభవా-
150 లకు బొమ్మనవాల్లి అనే గ్రామము ధారవోశి
151 యిచ్చి అహోబాబిలప్రాంతమం[దు] సింగవరము
152 అని అగ్రహారమున్ను కొండవీటిరా[జ్యము]-
153 లోను తమ పూర్వనాయంకరమై వుల్లనంగ-
154 ంటిసీమలోని కొమ్మవరాన[కు] ప్రతినామకమై[న]
155 సింగవరమని గ్రామమున్ను అగ్రహారాలు చేశి
156 సప్తసంతా[నాధీ]శ్వరుండై । విజయనగరమం[దు]
157 విరూపాక్షదేవుని గుడి పడుమటి పట్టిక . .
158 దుర్గగుడిన్ని । రామచంద్రదేవుని రథోత్సవమం[1]

---

[1] After some blank space below this line are engraved the following lines :—

1 ౯ వితస్తి విస్తుతేనాపి స[ర్వై]స్తు వితతేజసా శీతా[ంబోధి]
2 తోయేన కుంభజేనాప్యగస్తినా । పూర్వాంకృతే చ
3 యాశానసామాపి తదనంతరం ఆరాధ్యమల్ల

159 టపమున్ను కనకగణపతిశివాలయములున్ను
160 కటిం[చిరి]। విద్యానగరరక్షకుండైన రణ[మ]ండల[ము]
161 భైరవేశ్వరదేవుని ముఖమంట్టపమున్నుమీంది
162 ఉప్పరిగాను కట్టించిరి । ఆ సింగరాజగారి పె-
163 దకొమారుండైన పాపరాజు । భైరవదేవుని వైభ-
164 వానకు పెద్దఘంట్టు జేంగట భేరి మొదలైనవి [స]-
165 మర్పించ్చి ఆదేవుని అంగరంగవైభవాలు నడవను
166 కడరామాపురముసలములోని తోంటను సమ-
167 ర్పించ్చెను ॥శ్రీ॥

Fourth Face.

168 ౬శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ-
169 జయాభ్యుదయ శాలివాహనశ-
170 కవర్షంబ్బులు ౧౪౪౦ అగునే-
171 ంటి బహుధాన్యసంవత్సర వైశా-
172 ఖ శు ౧౫ ఆ శ్రీమన్మహారాజాధి-
173 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
174 ప శ్రీకృష్ణదేవరాయమహారాయ-
175 లుంగారు పృథివిరాజ్యం శేయుచు-
176 ండ్డంగాను సాళువ తిమ్మరసయ్యా-
177 ంగారు మహాప్రధానులై నడవం-
178 గాను వసిష్ఠగోత్రం సూర్యవంశో-
179 ద్భవులైన । సోమసబిరుదరగండ । స(।)-
180 హాకారబాంధవ । మల్లికావల్లభ ।
181 రణరంగభైరవ । గండ్డధనంజయ
182 । బిరుదాంకులైన బెజవాడ
183 దుర్గావరప్రసాదులైన మాధవ-
184 వర్మవంశోద్భవులైన కంతమరా-
185 జుంగారి కొమారుండు అన్నలదేవరాజు
186 ఆయన కొమారుండు సింగ్గరాజు ఆయన
187 కొమారుండు పెదవలభరాజు ఆ పెదవ-
188 ల్లభరాజుంగారి పెద్దదేవులైన అన్నలదే[వి]
189 కొమాళ్లు సింగరాజున్ను [త]ంమరాయ-
190 డున్ను పిన్నదేవులైన రాయకమ్మ కొమా-
191 ళ్లు ప్రభాకరపట్టణం గట్టించిన ప్ర-
192 భాకరరాజున్ను పాపరాజున్ను। యీ న-
193 లుగురిలోను తమ్మరానింగారి కొమాళ్లు
194 వుదయగిరి యేలిన బసవరాజున్ను తిరు-
195 మలరాజున్ను వల్లభరాజున్ను। పాపరాజు-
196 ంగారికిన్ని ధనంజయగోత్రులైన కీర్తిపా-
197 టి సిరిగిరిరాజుంగారి కొమారిత వల్ల-
198 మదేవులుంగారికిన్ని కొమారుండైన శ్రీమ-
199 న్మహామండ్డలేశ్వర సింగయ్యదేవమహా-

200 రాజులు తమ తల్లిదండ్రింగారికిన్ని తమ
201 అన్న బసవరాజుంగారికిన్ని పుణ్యముగాను-
202 న్ను తన కీర్తిసుకృతాలు ఆచంద్రార్కులై
203 వుండేఅట్టుగానున్ను శేయించ్చిన ధర్మాలు[।*]
204 . . పూర్వనాయంకరమైన చాంగల-
205 . . . . . కేశవదేవరకు గోపురమున్ను
206 . . . .
207 కు గోపురప్రాకారాలున్ను . . .
208 గుడిన్ని చాంగలమ్మగుడిన్ని తమ తల్లి వల్ల-
209 మదేవులుంగారి పేరను తిరుమలదేవర గు-
210 డి మంటపమున్ను వీధిన్ని కట్టించ్చి తమ
211 అన్న తిరుమలరాజు బె[ట్టి]న గుండ్లమడుగు[తి]-
212 మ్మసముద్రమని అగ్రహారానను వినాయక
213 శివవిష్ణుదేవాలయాలున్ను తటాకారామా-
214 లున్ను బ్రహ్మప్రతిష్ఠలున్ను ప్రతిష్ఠించి బెజవా-
215 డవద్దను తమ తాత మాధవవర్మకుం బ్రత్య-
216 క్షమైన దుర్గాదేవికి తొలినిర్మితమై వుం-
217 డిన గర్భగృహము ముం[దరి అ]ంతరాళికము-
218 న్ను పదిలం శేయించ్చి । ఆముందరను । నల్లశిన-
219 పురాళ్లను అంతరాళికము[ను] ఆ ముందరను
220 తొమ్మిది అంకణాల రంగమంటపమున్ను । ఆ
221 ముందరను । [బో]గమంట[ప]మైన మూండు అంక-
222 ణాల భద్రమున్ను కటించ్చి (।) రాతిగోడాను పెట్టి-
223 ంచ్చి । పీఠము కట్టించి యప్పుడు భూమిలోన-
224 నుండి [వెళ్ల]నెత్తిన కేశవనాథునిన్ని మీందం బ్ర-
225 తిష్ఠశేయించ్చి ॥ దుర్గిదేవమ్మ వుద్భవమై వు-
226 ండిన కొండ వుత్తరపుదిక్కుచట్ను । తూర్పు
227 పడమలు నిడుపు తొ[ం]మిది చేతులున్ను ।
228 ఆ వెడల్పు యేడు చేతులున్ను ॥ ఆపొడవు యె-
229 [నిమిది] చేతులున్ను నఱకించ్చి ధూపఅవసరము-
230 . . . .
231 ముగాను ధర్మము ప్రతిష్ట చేశి వ్రా[యించ్చి]
232 నిలిపిన ధర్మశాసనము ॥ మంగళమహా-
233 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయను ❁
234 శ్రీదుర్గాదేవమ్మ తన వరప్రసాదునైన యీ
235 గుడి గటించ్చిన సింగ్గరాజుంగారికిన్ని ఆ-
236 యన కొమాళ్లు పాపరాజు కొండరాజు [బ]-
237 సవరాజు వల్లభరాజు నాగరాజు బేతరాజు-
238 ంగారికిని ఆయుష్యాభివృద్ధి చేశి వంశా-
239 భివృద్ధిశేశి రాజ్యాభివృద్ధి చేశి రక్షిం-
240 [చ్చెను] శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 790.

(*A.R. No.* 330 *of* 1892).

RIGHT OF THE EAST ENTRANCE INTO THE MALLESVARA TEMPLE AT THE SAME VILLAGE.

1 శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౧౨ నేంటి మా-
2 ఖమాస బహుల చతుర్ద్దశియు శు-
3 క్రవారమున శ్రీమన్మహామండ్ల-
4 లేశ్వర చాగి ధోరయరాజుల [బ]ంట్టు
5 కొన్నాతాడి గంధసిరి బొల్లిరడ్డి కొడుకు
6 సురపర[డ్డి] శ్రీవిజయవాడ మల్లే[శ్వర]మ-
7 హాదేవరకు అఖ[ణ్డ]దీపము[కు]
8 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాం బెట్టిన మోదా-
9 లు ౨౫ [।*] పీనిం జేకొని ల[క్ష్మ]-
10 [సాయి] బోయుని కొడుకున్న సూరెబ్రమ్మల సాంబా-
11 టిమానిక మానెండు నెయి నిత్య[ము]-
12 ం బుత్రానుపౌత్రిక మాచంద్రార్క[ము]
13 నడపంగలవాణ్డు ॥ శాకాబ్దే క-
14 రశంకరేందుగణితే మా[ఘే] చ ప-
15 క్షే సితే తీరే భూతతిథౌ సు[రేశ]-
16 నిలయే క్రిష్ణాపగాయాశ్శుభే [।*]ప్రా-
17 దాద్దీపమఖణ్డమత్ర [వి]మలం।
18 మల్లేశ్వరాయ ప్రియే వాటాయాం వి-
19 జయస్య నామ సుజన[ః*] శ్రీసూర-
20 [నా]ఖ్యో మ[హా న్] [॥*]

No. 791.

(*A.R. No.* 331 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవర్షంబులు [౧౧]-
2 ౨౫ నేంటి మాఘమాస చతుర్ద్ద-
3 శియు శుక్రవారమున బ్రమ్మరడ్డి
4 కొడుకు అమరిరడ్డి విజయ-
5 వాడ శ్రీమల్లేశ్వరమహాదేవర-
6 [కు] అఖండదీపమునకు నిచ్చిన మో-
7 దాలు ౨౫ [।*] పీనిం జేకొని కొమ్మనబో-
[యు]-
8 ని కొడుకు ఎఱియె ముత్తరాజులు [ని]త్య
9 మానెండు నెయి ఆ-
10 చంద్రార్కము బో-
11 యంగలవారు ॥

No. 792.

(*A.R. No.* 332 *of* 1892).

LEFT OF THE SAME ENTRANCE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్ష-
2 ంబులు ౧౧౭౬ గు-
3 నేండు మీసబ్రమన-
4 బోయుండు మల్లే-
5 శ్వరశ్రీమహాదే-
6 వరకు దీపానకు ని-
7 చిన మోదాలు ౨౫ [।*]
8 పీనిం జేకొని నాచన-
9 బోయుని [కొడుకు](కు)
10 ప్రోలెబోయుం[డు]-
11 . . . న సూరెబో-
12 . . . కొమ్మన-
13 . . . నిత్య మా-
14 . . . పోయం[గ]ల-
15 . . . మ పుత్రా,-[1]

[1] The rest of the record is damaged.

No. 793.

(*A.R. No.* 333 *of* 1892).[1]

ON A STONE BUILT INTO A SMALL SHRINE IN THE MALLIKARJUNA STREET IN THE SAME VILLAGE.

1 శ్రీ। ఇంద్రాద్రేః పశ్చిమే
2 భాగే నృశింహాహ్వా యత్ర తి-
3 ష్ఠతి[।*] తత్ర స్నాత్వా హరిం
4 ద్రిష్ట్వా పునర్జన్మ(ం) న విద్యతే
5 ౧॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద-
6 య శకవరుషాలు ౧౫౧౧
7 అగునేటి విరోధిసంవత్స-
8 [ర నిజ]భాద్రపద శు ౧౧ బు
9 లక్ష్మీనారాయణయో-
10 గమందు భారద్వాజసగో-
11 త్రమైన అక్షతల తిరుమ-
12 లభట్లు నారాయణప్రీ-
13 తిగాను బెజవాడకు-
14 రువ సువర్ణంగాను
15 కటించను ॥ శ్రీశ్రీశ్రీ

No. 794.

(*A.R. No.* 334 *of* 1892).

ON THE SAME STONE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీసమస్తభువనజనవినయవిపులవిజ్ఞానకీర్త్తి[శౌచప]-
2 రులు పీరబల[ం]జసమయధర్మప్రతిపాలకులును ప్రెూంకాటి[ప]-
3 ట్టబద్ధులును పరాంగ్గనాపరాఙ్ముఖులు[ను] రణరంగ్గరా[ము]లున్ను వి-
4 తరణకర్న్నులును త్యాగబలీంద్రులును భోగదేవేంద్రులును సత్యహ-
5 రిశ్చంద్రులును శౌచగాంగ్గేయులును నీతిరాజ్యవిభవులును అ-
6 నీతిరాజ్యనూరులును వేదవేదాంగఇతిహాసపురాణకావ్యత[ర్క]-[2]

No. 795.

(*A.R. No.* 335 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO THE ROOF OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE MALLESVARA SHRINE AT THE SAME VILLAGE.

1 ౨ స్వస్తి శ్రీమతి త్యాగివ-
2 ంశే అరయధరణీపతి-
3 ర్న్నామ విజితతరణితనయ
4 వితరణవిలాసో బభూవ।
5 తస్య తనయస్త్యాగీ ధోరవసు-
6 ంధరావల్లభః। తస్య తనూ-
7 జస్త్యాగసత్యశౌర్య్యాదిగు-
8 ణమణివిభూషితః। పోతమ-
9 హీపతిః। తస్య పుత్రో నిజకు-
10 లజలనిధిరజనికరో నాతవా-
11 టీవిషయాధీశ్వరస్త్యాగిరాజః
12 పంచదశవర్షాణి విజయ-
13 వాటికాం ధర్మ్మమార్గ్గేణ శశాస।
14 తస్య తనయ[ః*] శ్రీయోగానం[ద]-
15 నరసింహదేవదివ్యశ్రీపాద-
16 పద్మారాధకశ్చతుర్వ్విధపురుషా-
17 ర్థసాధక[ః*] శ్రీనరసింహవర్ద్ధన-
18 స్త్యాగిపోతధరణీపతిర్న్నవేశశశి
19 ౧౧౯ మితశకవత్సరే రాజ్య-
20 పదస్థో నాతవాటీవిషయే విజ-
21 యవాటీవిషయే చ బహూన్
22 పుణ్యానగ్రహారాన్ దత్వా ప్రతి-
23 పాల్య చ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదే-
24 వస్య మహావిభ్యూల్యర్చనార్థం నొ-
25 ంచిడ్లగ్రామం జకరమపూ-
26 ండిగ్రామే [భా]గ[ద్వ]యం స-
27 మర్ప్య తత్రైవ ఏకం భాగ-
28 ం రాజనారాయణదేవస్య
29 సమర్ప్య గోగ్రాసార్థం
30 గోరాలంకాం చ దత్వా
31 మల్లేశ్వర[మ] . . . .
32 శిలాప్రా . . . . . .
33 తస్మై[వ] . . . .
34 దేవ[రా] . . .
35 స్యప్రా[దా] . . . .
36 కాదల . . .[3]

---

[1] At the top are cut the figures of the conch and the discus, below those of the sun and the crescent.

[2] The continuation is built in.

[3] The rest of the inscription is damaged.

No. 796.

(*A.R. No.* 336 *of* 1892).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE EAST ENTRANCE OF THE SAME TEMPLE.

1 ౨ స్వస్తి [।*] యమనియ(్వ)మధర్మ్మపరాయణ బ్రహ్మస-
2 ంభవపాలస్త్రియకులక్రమాగత మనువంశోద్భ-
3 వ సకలశాస్త్ర్రవిశారద కనకాపురఅయోద్యాపుర
4 గజపురాదినాయక యింద్రకీలనగశ్రీకృష్ణవె-
5 ణ్యానదీతీర శ్రీవిజయవాటికాపురాధినాయక
6 సకలైశ్వర్య్యసధాన్వయ కపిలమహాముని-
7 వరప్రసాధకలబ్ధచాళుక్యరాజ్యమూలస్తంభాయ-
8 మాను(్వ)లైన బెజవాడ మల్లేశ్వరదేవదివ్యశ్రీపాద-
9 పద్మారాధకులైన అఖిలదేశాల తెలికివేగురు(ం)న్ను
10 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౮౮ అగు నేంటి పరాభ-
11 వసంవత్సర మాఘ శు ౨ సోమ శ్రవణపుణ్యకా-
12 లాన బెజవాడ మల్లేశ్వరదేవర గోపురను
13 ముంద్దటి ముఖ-
14 మండపము అ-
15 ఖిలదేశాల తెలి-
16 కివేగురున్ను ఆచ-
17 ంద్రప్తాయిగాం
18 జేయించ్చిన ధర్మ-
19 ము [॥*] మంగళమహా-
20 శ్రీశ్రీశ్రీం జేయున్ [॥*]

No. 797.

(*A.R. No.* 337 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్ష-
2 ంబులు ౧[౮]౭౪
3 అగు నేంటి పరీధా-
4 విసంవ్వత్సర ఫా-
5 ల్గుణ శు ౩ బు [।*]
6 కొండ్డపీడు కొండ్డపల్లి రాజమహే-
7 ంద్రవరము మొదలైన అఖిలదేశా-
8 ల తెలికవేగురు[న్] చేసుకొన్న వి-
[వా*]హ-
9 మర్యాద । ప్రథమపెండ్లికి వోలి-
10 మర్యాద యిరువైయొక చిన్నమా-
11 డాను । భంగారం పెండ్లికొడుకు-
12 వారు మ ౨ త్తు[న్] వెండి మ[౧౨]న్
13 పెండ్లికూంతురువారు భంగా-
14 రం మ ౨[న్] శాసమాడ విరిచివేశి ని-
కర-
15 ం ఇరువై చిన్నమాడల చొప్పున నడ-
16 చువారం । యెత్తువిడెం వుభయ-
17 వాదులు[న్] ౧ యెత్తువారం । ఇ
18 మర్యాద యవ్వరు దప్పినాను మ-
19 ల్లిఖార్జునలింగానుకుం దప్పి-
20 న దోషానం బోవారం । ఇది ధ-
21 ప్పి నడిచినవారు హీనవాడులు [॥*]
22 శ్రీశ్రీశ్రీం [జే]యును ॥

No. 798.

(*A.R. No.* 338 *of* 1892).

ON A STONE IN THE NORTH-WEST CORNER OF THE COURTYARD OF THE RAMESVARA TEMPLE AT TADPATRI, TADPATRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

1 ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಗಂಭೀರಸ್ಯಾದ್ವಾದಾಮೋಘಲಾಂಛನಂ[।*]ಜೀಯಾತ್ತ್ರೈಳೋಕ್ಯನಾಥಸ್ಯ ಶಾಸನಂ
ಜಿನಶಾಸನಂ ॥[೧*] ೞ ಶ್ರೀ-

2 ನಾಗೇಂದ್ರಸುರೇಂದ್ರಪೂಜಿತಪದಾಂಭೋಜದ್ವಯಂ ಕೇವಳ[ಜ್ಞಾ]ನಾಕಾಶವಿಭಾಸಿತಾಖಿಳ-

3 [ಜ]ಗ[ತ್ಸಂ]ಜಾತನಾನಾಪದಾ[।*]ರ್ತ್ಥಾನೀಕಂ ಭುವನತ್ರಯಪ್ರಭುವಿನೋ[ದಾ*]ರಾಧ್ಯನಾರ್ಹಂತ್ಯ-
ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥಂ ನಮಗಾದಿನಾಥ-

4 ಜಿನನೀ[ಗಿ]ಷ್ಟಾರ್ತ್ಥಸಂಸಿದ್ಧಿಯಂ ॥[೨*]ನವರತ್ನ ಭರಿತಜಳಚ[ರ]ನಿವಹಪರಿಕ್ಷುಭಿತಬ[ಹ]ಳಕಲ್ಲೋ-
ಳರವ[।*]ಪ್ರವಿ[ಘೂ]-

5 [ರ್ಣ್ನ]ಮಾನಲವಣಾರ್ಣ್ನವಪರಿವ್ರಿತಮೆನಿಪುದುಂಟು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಂ ॥[೩*] ಅದು ಶತಸಹಸ್ರ
ಯೋಜ-

6 ನಗದಿತಸುವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ಸಮವೃತ್ತಾಕಾ[।*]ರದಿನಿರ್ಪ್ಪುದದಱ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದೊಳ್ಮಂಧರಾದ್ರಿ ಸೊ-
ಗಯಿಸಿ ತೋ-

7 [ರ್ಕ್ಕು] ॥[೪*] ಮೇರುಮಹಾಮಹೀಧ್ರರದ ತೆಂಕಣ ಭಾರತವರ್ಷದೊಳು ಮನೋಹಾರಿಯಿದೆಂಬಿನನೊ-
ಳ್ಪಕುಂತಳದೇಶದೆ

8 ಪೂರ್ಬಭಾಗದೊಳು[।*]ಸಾರಿ ಮೆರಿಪ್ಪುದೆಂಧ್ರಧರಣೀತಳ[ವೆಂದೆ]ದಱೆಂದೆ ತೆಂಕಣಾಧಾರಿಣಿಯಲ್ಲಿಪೆನ್ನ-
ಪರಿನಾಡುನಿರಂತರ

9 ಒಪ್ಪಿತೋಱುಗು[ಂ] ॥[೫*] ಆಜನಪದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಸಲೆ ರಾಜಾಶ್ರಯಮೆನಿಸಿ ತಾಳಿಪಾಱಪುರಂ ವಿ[।*]ಭ್ರಾ-
ಜಿಸುಗುವಮರಪನ್ನಗರಾಜ[ಪೆ]-

10 ರಕ್ಕಣೆಯೆನಿಪ್ಪ ಮಹಿಮೋನ್ನತಿಯಿಂ ॥[೬*] ಪೆನ್ನೆ ನಿಸರ್ಗ್ಗದಿಂದೆವ[ಲಿ]ಬನ್ನೆಯನೂನಜಱಪ್ರವಾಹ-
ಸಂಪನ್ನೆ ನದೀನದಪ್ರಕರದೊಳ ಕಡುಚೆಂ-

11 [ನ್ನೆ] ತಟೀಮಹೀರುಹೋ[।*]ತ್ಪನ್ನಫಳಾವಿಪಂನೆ ನಿಜನಿರ್ಮ್ಮಳನೋದಕದಿಂ ಪ್ರಸನ್ನೆ ಯೆಂದುನ್ನತಿವೆತ್ತು
ತೋರ್ಪ್ಪ ನದಿ ತತ್ಪು[ರ]ಮಂ ಬಳಸಿ-

12 ರ್ಪ್ಪುದೆತ್ತಲುಂ ॥ [೭*] ಫಳಪುಷ್ಪೋಪೇತನಾನಾತರುಲತೆಗಳಿನುತ್ಫುಲ್ಲನೀರೇಜಷಂಡಂಗಳಿನತ್ಯುದ್ದಂ-
ಡಕೂಜತ್ಪಿಕಶುಕ[ಕೊ]-

13 [ಳದಿಂ] ಗಂಧಶಾಳೀಯವಪ್ರಾ[।*]ವಳಿಯಿಂ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವಾಟಂಗಳಿನುಪವನವಾಪೂರ್ಣ್ನವಾಪೀತಟಾಕಂ-

14 ಗಳಿನಾಶಾಮಂಡಲಂ ತತ್ಪುರವರದ ಬಹಿರ್ಬ್ಭಾಗದೊಳು ನಾಡೆರಯ್ಯೆ ॥ [೮*] ವಿಳಸದುಬ್ರಹ್ಮಪುರಂಗ-
ಳಿಂ ವಿವಿ-

15 ಧಕೂಟೋತ್ತುಂಗದೇವಾಲಯಂಗಳಿನತ್ಯಾಯತರಮ್ಯಹರ್ಮ್ಯತತಿಯಿಂ ನಾನಾಸ್ಫುರದ್ರತ್ನಸಂ[।*]ಕುಟ್ಟ-
ರಾಜ[ದ್ವಿ]-

16 ಪಣಿಸ್ತಳಂಗಳಿನನೇಕಾ[ಕೀ]ರ್ಣ್ನಪಣ್ಯಾಂಗನೋಜ್ವಳಸೌಧಂ[ಗ*]ಳಿನಾವಗಂ ಸೊಗಯಿ[ಸಿರ್ಕುಂ] ತ-
ತ್ಪುರಾಭ್ಯಂತರಂ ॥[೯*] ತ-

17 ತ್ಪುರಪ್ರತಿಪಾಳಕರಪ್ಪ ಮಹಾರಾಜರನ್ವಯಮದೆಂತೆಂದಡೆ ॥ ಭುವನಪ್ರಖ್ಯಾತಸೋಮಾನ್ವಯಜನಿತಮ-
ಹಾ-

18 ರಾಜರುತ್ತುಂಗಕಂಠೀರವಪೀಠಾಧ್ಯಾಸಿತರ್ಕ್ಕಳ್ಪಲಬರಕಸುಗಳ್ಮಂನೆ ಸಂದೆದ್ರ್ದಶಾಸಾ[।*]ವಿವರಾಂತ-
ವ್ಯಾ[ಪ್ತ]ತ್ತಿ್ರ್ಕೀರ್ತ್ತಿರ್ಧ್ವ-

19 ಜರವರೊಳುದಾತ್ತಪ್ರತಾಪಪ್ರಭಾವಪ್ರವಿಧೂತಾನ್ಯಾವಲೇಪಂ ನೆಗಳ್ದನವನಿಯಂ ಪಾಳಿಸಲು [ಕ]ತ್ತಿರಾ-
ಜಂ ॥[೧೦*] ಅತ್ಯ-

20 ರಸಂಗೆಪುಟ್ಟಿದ ತನೂಭವನಾ[ಹ][ವ*]ಮಲ್ಲದೇವನಾದಿತ್ಯಸಮಪ್ರತಾಪನಿಧಿ ತ[ತ್ಪತಿ] ಬಾಗಲದೇವಿ ತಾ-
ನರುಂ[।*]ಧ[ತ್ಯ್]-

21 ಪಮಾನೆ ತತ್ಪ್ರಿಯಸುತಂ ಕಲಿಗಂಗಮಹೀಭುಜಂ ಪರೌದ್ಧತ್ಯಭೇದಿ ತದ್ರಮಣಿ ತಾಂ ಮಹದೇವಿಯೆನಿ-
ಪ್ಪ-

22 ಳೊಪ್ಪುವಳು ॥[೧೧*] ಆಗಂಗಾವನಿಪಾಲಕಂಗವೆಸಕಂ ಬೆತ್ತಾ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ರಾಗಂ ಕೈಮಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿ-
ದಂ [ಪ್ರಿ]-

23 [ಯ]ಸುತಂ ಶ್ರೀಸೋಮಿದೇವಂ ಜಯೋ[।*]ದ್ಯೋಗಂ ತಂನ್ರಿಪಕಾಂತೆ ಭೂಮಿಸುತೆಗಂ ಭೂಭೃತ್ತನೂಜಾ-
ತೆಗಂ ಶ್ರೀ-

24 ಗಂ ಕಂಚಲದೇವಿ ತಾನೆ ಸಮನಾದಳು ಭಾಗ್ಯಸೌಭಾಗ್ಯದೊಳು ॥[೧೨*] ಅರಿಭೂಭೃತ್ಕುಂಭಿಕುಂಭ-
ಸ್ಥಳವಿಗಳಿತರಕ್ತಾರ್ದ್ರ-

25 ಮುಕ್ತಾಫಳಾಳಿಸ್ಫುರಿತೋದ್ಯದ್ರಂಗವಲ್ಲೀವಿಳಸಿತರಣರಂಗಾಂಗಣೋದ್ವೃತ್ತಬಾಹಾ[।*]ಪರಿಘಾವಿರ್ಭೂತ-
ವೈ-

26 ಕುರ್ವ್ವಣ ವಿವಿಧಭುಜಪ್ರೇತಭೇತಾಳಭೂತೋದ್ಧುರತಾಜೇಗೀಯಮಾನಾರ್ಜ್ಜಿತನಿಜವಿಜಯಃ ಸೋಮಿ-
ದೇವಕ್ಷಿತೀ-

27 ಶಂ ॥[೧೩*] ಒದವಿದರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯಿಂದುದಾತ್ತನೆನಿಸಿದ್ದ ಸೋಮಿದೇವನ್ರಿಪಂಗಂ [।*] ಪದೆಪಿನ ಕಂಚಲ-
ದೇವಿಗೆ ಮುದಯಿ-

28 ಸಿದಂ ಪ್ರಿಯಕುಮಾರನುದಯಾದಿತ್ಯಂ ॥[೧೪*] ಮದವ್ವೈರಿನ್ರಿಪಾಳಸೈನ್ಯತಿಮಿರಪ್ರಧ್ವಂಸನಂ ಗೆಯ್ದು ಸೇ-
ಚ್ಛೆ(ಡೆ)

29 ರಾಗಂ ನಿಜಮಂಡಳಕ್ಕೆಸೆಯ ದಿಕ್ಚಕ್ರಾಂತಮಂ ತಂನ ತೇ[।*]ಜದೆಗುರ್ವ್ವಿಂ ಸಮುತ್ತಮಭ್ಯುದಯಮಂ

30 ಕೈಕೊಂಡೆಸಯ್ಪಿಂದೆ ವಿಂತುದಯಾದಿತ್ಯಕುಮಾರನಪ್ರತಿಹತೋದಗ್ರಪ್ರತಾಪೋದಯಂ ॥[೧೫*] ಪ್ರತ್ಯ-

31 ರ್ತ್ಥಿನ್ರಿಪತಿಬಳತಿಮಿರಾತ್ಯಯಮಂ [ಮಾ]ಳ್ಪ ತೇಜದಿಂ ಸೋಮನ್ರಿಪಾ[।*]ಪತ್ಯನೆನಿಸಿದ ಕುಮಾರಂ ಪ್ರ-

32 ತ್ಯಕ್ಷ ತಾನೆ ನೋಳ್ಪಡುದಯಾದಿತ್ಯಂ ॥[೧೬*] ಸ್ಮರನಂ ರೂಪಿನೊಳಿಂದ್ರನಂ ವಿಭವದೊಳು ಕಾನೀನನಂ
ದಾನದೊಳು

33 ಹರಿಯಂ ವಿಕ್ರಮಶಕ್ತಿಯೊಳು ಯಮಜನಂ ಸತ್ಯೋಕ್ತಿಯೊಳು ತೀವ್ರಭಾ[।*]ಸ್ಕರನಂ ತೇಜದೊಳಂ-

34 ಬುಜಪ್ರಭವನಂ ಚಾತುರ್ಯ್ಯದೊಳು ಹೇಮಭೂಧರಮಂ ಧೈರ್ಯ್ಯದೊಳೆಯ್ದೆ ಪೋಲ್ವನುದಯಾದಿತ್ಯೋ-
ರ್ವ್ವರಾ-

35 ವಲ್ಲಭೆ ॥[೧೭*] ಉದಯಾದಿತ್ಯಕುಮಾರಂ ಕದನದೊಳಿದಿರಾದ ಮದವದಹಿತಮಹೀಭೃ [।*] ತ್ಸದತಿ-
ಯರ

36 ವದನವನಜಕ್ಕದವಕುಲಂ ಮಾಡುವಂದವಿದು ಬಸವಂದ ॥[೧೮*] ಆ ನ್ರಿಪನ ವನಿತ ಸಕಳಕಳಾನಿಧಿ ಸೌ-
ಭಾ(ಗ್ಯ)ಗ್ಯಭೋಗಭಾಗಿನಿ

37 ಸಸಿಬಿಂ[।*] ಬಾನನೆ ರಾಜಲದೇವಿ ಯಶೋನಂದನವನವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆನಿಪ್ಪಳು ॥[೧೯*] ತತ್ಕಾಂತಾಮ-
ನೋವಲ್ಲಭಂ ಸ್ವ-

38 ಸ್ತ್ಯನೇಕಸಮರಸಂಘಟ್ಟಸಂಜಾತವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮಾಲಿಂಗಿತವಿಶಾಳವಕ್ಷಸ್ಥಳಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಪವಿತ್ರ

39 ಭುವನತ್ರಿಣೇತ್ರನೌದುಂಬರಾಭರಣಂ ಪಾಂಡ್ಯಗಜಕೇಸರಿ ಕಲುಕಡೆಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಂ ಅಷ್ಟಮ-

40 ಹಾಸಿದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧವಟದೇವದಿಬ್ಯಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾರಾಧಕ ಪರಬಳಸಾಧಕನಾಮಾದಿಸಮಸ್ತಪ್ರಶಸ್ತಿಸಹಿ-

41 ತಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ಭುಜಬಳವೀರನಾರಾಯಣ ಪ್ರತಾಪಕುಮಾರನುದ-

42 ಯಾದಿತ್ಯದೇವಮಹಾರಾಜರು ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಧಾನಿ ತಾಟಿಪಾಟಿಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖಸಂಕಥಾ-

43 ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಂದ್ರನಾಥಪಾರುಶ್ವನಾಥದೇವರ ಬಸದಿಯ ಸ್ಥಾನದಾ-
ಚಾರ್ಯ್ಯ-

44 [ವ]ಳಿಯೆಲ್ಲಿ ॥ ಸು[ಕ್ರಿ][ತ*][ಮ]ನೆ ಮೂಲಸಂಘದೊಳಕುಟಿಲ[ದೇ]ಸಿಗಣ ಕೊಂಡಕುಂದಾನ್ವಯ
ಪು[।*]ಸ್ತಕಗಚ್ಛದ-

45 [ಲ್ಲಿ] ಪಿರಿದು[೦*] ಪ್ರಕಟೀಕ್ರಿತವಿಂಗಳೇಶ್ವರದ ಬಳಿಯೆಸೆಗು ॥ [೨೦*]ಅಲ್ಲಿ ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ಯತಿಸಂಕೊಳ-
ದೊಳ್ಪಿರಿದುಂ ಪ್ರ

46 ಸಿದ್ಧರೆಂದೆನಿರುವೆಯ್ದೆ ಕೀರ್ತ್ತುರ್ ಪರಿಕೀರ್ತ್ತಿರ್ಸೆ ಬಾಹುಬಲಬ್ರತೀಂದ್ರರು [।*]ತ್ಪು[ಲ್ಲ]ಸರೋಜನೇತ್ರ-
ರನವದ್ಯ-

47 ಚರಿತ್ರರೆ[ಮೋ]ಘ ಸಂಭವಾಪಲ್ಲತಿಕಾಲವಿತ್ರರೆನೆ ವರ್ತ್ತಿರ್ಸಿದವ್ರ[ರ್]ಸುಧಾತಳಾಗ್ರದೊಳು ॥[೨೧*]
ಅಕಳಂಕಚರಿತ-

48 ರರುಹ[ತ್ರ]ಕಳಾಗಮವೇದಿಗಳು ನಿರಂತರಸುಖಸಾ[।*]ಧಕರವರ ಶಿಷ್ಯರೆನೆ ಭಾನುಕೀರ್ತ್ತಿರ್ಭಟ್ಟಾರಕ-
ಜ್ಜರ್ಗನನ್ನುತ-

49 ರಾದರು ॥[೨೨*] ತತ್ಶಿಷ್ಯರು ॥ ಕ್ಷಿತಿಪತಿಪೂಜಿತರ್ಪ್ಪರಮಜೈನಮತಾಂಬುಧಿವರ್ದ್ಧನಣ್ಣರ್ಯಾನ್ವಿತರಖಿ-

50 [ಳಾ]ಗಮಾರ್ತ್ಥಪರಿಶುದ್ಧಮಹಾಮತಿಗಳ್ನಿರಸ್ತದು[।*]ಕೃತರುಪಶಾ(ಂ)ನ್ತಿಯುಕ್ತರೆನಿಪೊಂದು ಪೊಗ-
ಳ್ತೆಗೆ

51 ಭಾನುಕೀರ್ತ್ತಿರ್ಸದ್ವ್ರತಿಸುತ ಮೇಘಚಂದ್ರಮುನಿಮುಖ್ಯರೆ ಯೋಗ್ಯರಿಳಾತಳಾಗ್ರದೊಳು ॥[೨೩*] ಇಂತು
ಸಮಸ್ತಗುಣಸಂ-

52 ಪ(ಂ)ನರಪ್ಪ ಮೇಘಚಂದ್ರದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಸಕವರ್ಷ ೧೧೩೦ ನೆಯ ಕಾಳಯುಕ್ತಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಬ ೧೫
ಸಿ ಬ್ರಿ-

53 [ಹ]ವಾರದ ಸೂರ್ಯ್ಯಗ್ರಹಣದಲು ಕಾಲಂಕರ್ಚಿ ಧಾರಾಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿ ಆ ಬಸದಿಯ ಖಂಡಸ್ಪುಟಿತ-
ಜೀ[ರ್ಣ್ನೋ]-

54 ದ್ಧಾರಕಂ ದೇವರಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚ್ಚನೆಗಂ ಆಹಾರದಾನಕ[ಂ] ಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ತಾಯಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ವ್ರಿತ್ತಿ
ತೊಷೆಯ ಬಡಗ ಭೊ-

55 [ಷ]ಣಭಟರ [ಕಾ]ಲ್ವೆಇಂ ಮೂಡ ಗುಯ್ಯೆ[ಗೆ] ವೋಪೂರ ಬ್ಯೆಗವನಿಂ ತೆಂಕ ಸಾಳು ಮ ೨ ವೆಂಗನೂರ
ಬಟೆಯ ರಾವಿಕೊಡೆಇಂ ತೆಂಕೆ ಮ-

56 ಣಲು ಮ ೧ ಗೋನಹಾಳಲು ಮ ೧ ಚಿಕರನುಕ[ಣು]ವೆಯಿಂ ಪಡುವ ಮಡಿ ಮ ೧ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತು
ವಡ್ಡಬ್ಯೆವಹಾರಿ ಮ-

57 ಣಿಯಮಸೆಟ್ಟಿಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ನಾಲೂರಕಾಲುವೆಯಲು ಗದ್ದೆ ಗೂರ್ ೧ ಕೆಯಿ ಮ ೧ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮ-
ಹಾಪ್ರ[ಧಾ]ನಂ ಬಾಹತ್ತ-

58 ರನಿಯೋಗಾಧಿಪತಿ ಬೀಡಿನರಕ್ಷಪಾಳಕಂ ಉದಯಾದಿತ್ಯದೇವರಾಜ್ಯಸಮುದ್ಧ[ರ*]ಣಂ ತಳಾರಿ ಚಿದೆಸನಾ-
ಯಕ ತಂನ ಕಾ-

59 ಲುವೆಯಲಾಹಾರದಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ ಗದೆ ೧೦ ಕೊಳ ಗದೆ ಬಿದೆ ॥ ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾ ಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂ-
ಧರಾ [।*]

60 [ಷ]ಷ್ಟಿರ್ವ್ವರುಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ ॥[೨೪*]ಇವೆಸೀಮಾರ್ಗ್ಗವಿನೆಯ್ದೆ ಪಾಳಿ-
ಸಿದವಂಗಿಷ್ಟಾರ್ತ್ಥ[ಸಂ*]ಸಿ-

61 [ದ್ಧಿ] ಸಂಭವಿಕುಂ ಪೊ(ಂ)ಣ್ಣಳದಂಗೆ ಗಂಗೆಗ ಯಕೇಧಾರಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬಿವಕೊಳು ಪೇ-

62 ಸದೆ ಪಾಬ್ಬ್ರಾಂ ಕವಿಲೆಯಂ ಸ್ತ್ರೀಬಾಲರಂ ಲಿಂಗಿಯಪ್ಪವರ[ಂ*] ಕೊಂದೆನವಂ ಸ್ವಗೋತ್ರಸಹಿತಂ ಬೀ-
ಳ್ಗು[ಂ*] ನಿಗೋ-

63 ಳಂಗಳೊಳು ॥[೨೫*]

No. 799.

(*A.R. No.* 339 *of* 1892).

ON THE THIRD STONE IN THE SAME PLACE.

1 ಪರೀಧಾವಿಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಿಜ . . . .
2 స్వస్తి [।*]శ్రీ శ్రీపరువత శ్రీస్వయంభు శ్రీలింగ్గచెక్ర[వర్తి]-
3 శ్రీమ(ం)న్మల్లికార్జునమహాలింగ[దేవ]ది[వ్య]శ్రీపాదపద్మారాధకుల-
4 యిన శ్రీకయిలాసంమీంది దేవావృథివిమహామహ(ం)త్తుముఖ్య-
5 మయిన సిద్ధభిక్షావ్రిత్తిఅయం[గా]రి ఆజ్ఞాధారులయిన శా[మి]-
6 దేవనిశాంతయగారు తాడిపరతి రామయలింగ్గమును

7 పూజసేసి దండంసమర్పించినా పెరు[గుం]ను దేవునికి వొకపళ్లె[య]-
8 ం నడచేఅటుగాను కటడసేసి తెంమళ చిరుచిల రామ[జీ]ల-
9 గారికి యిచిన ధర్మశాసనం శ్రీమల్లికార్జునదేవునికి [అ]మృ-
10 తపళకుం చెల్లే యిరువుటి వరివిత్తనాలు వారే పొలముంను మేము మా-
11 [కు]ం బుం[ణె]ంగా తాటిపరతి రామయదేవునికి నిత్యకృత్యమై మా పేరిటను
12 వొక అవసరవళెం నయివేద్యం సాగేలటుగాను కటడసేశి ఆ యిరువుటి
13 వరివితులు వారే పొలము(ం)న్ను యిస్తిమి[।*] గాన మీరు దినప్రతిని తపకుండాను
14 మాకుం బుణ్యంగాను రామయదేవరకు వొక[ప*]ళెంకట్టడ నయివేద్యం తప్పకు-
15 ండాను సేయి(ం)స్తు(ం)న్ను ఆపొలం మీరు వ్యవసాయ పరచుకొనేది [।*] యీ
16 ధర్మ్మం తప్పకుండాను యెల్లకాలము(ం)న్ను సాగి(ం) స్తిమి[।*]గాన యిందుకు యేమిం-
17 ని విచారించక ఆపొలం వ్యవసాయపరచుకొనేది[।*]ఆచెంద్రార్కస్థాయి అఇ
18 [నడచే]అటుగాను ధారాపూర్వకం సేసి ఇస్తిమి[।*]గాన ఇందు . . . . .

No. 800.

(*A.R. No.* 340 *of* 1892).

ON THE FIFTH STONE IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీజయాభ్యుదయ-
2 శాలివాహణ శఖవరుషంబు-
3 లు ౧౪౩౫ [అ]గు నేటి శ్రీముఖసంవ-
4 త్సర మా[ఘ] బ ౩౦ లు శ్రీమతు తాటి-
5 పరు రామయదేవునికి [కవుండి]-
6 ణ్యగోత్రం అపస్తంబసూత్రం యజు[శ్శా]-
7 ఖాధ్యాయులయిన రా[చి]రాజయగారి కొ-
8 మారుడు సాళువగోవిందయ్యగారు [దం]డం
9 సమర్పించి ఇచిన భూదానధర్మశాస[న]-
10 క్రమ మెట్లన్నను కృష్ణరాయదేవమహారా-
11 యలు పృథివిరాజ్యంసేస్తుండి [మాకు నా]య-
12 ంకరానకు పాలి[ం*]చిన గుత్తిసీమ[లో]ని . .
13 . లపాడు ఇ[గు]డూరి పొలమే[ర]ను గజ-
14 తింమ్మాపురంగ్రామానను తథాతిథి సి[వ]రాత్రి-
15 పు(ం)ణ్యకాలమందు విజయనగరం విరు[పా]క్షదేవు-
16 ని స(ం)న్నితిని తుంగ్గభద్రాతీరానను సహిరణ్యోదక దా-
17 న[ధారా]పూర్వకంబుగాను ధారవో[శి] ఇచిన [రే]-
18 [గ]టిచేను ఖ ౧ అక్షరాలాను పుట్యడుచేను రా-
19 మ[య]దేవుని అమృతపళ్లకు త్రివాచాను ధార-
20 [వో]సి ఇస్తిమి[।*]ఆ క్షేత్రానకు జెల్లె చతుశ్సీమలో-
21 ను గాంగల నిధినిక్షే[ప]జలపాషాణఅక్షి-
22 ణిఆగామిసిద్ధ[సాధ్య]ం[బు]లనియెడి
23 అష్టభోగతేజస్వామ్యాలును అనుభ-
24 వించుమని రామయదేవుని అమృత-
25 ప[ళ్ల]కు ఇస్తిమి అర్చకపారం[పరి]-
26 యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను

27 [అ]నుభవించుకొని రామయదే[వు]-
28 నికి త్రివాచకాను యిచిన భూదాన
29 ధర్మశాసనం[।*]స్వదత్తాద్విగు-
30 ణం పున్యం పరదత్తానుపాల-
31 నం[।*]పరదత్తాపహారేణ స్వ-
32 దత్తం నిష్ఫ[ళం] భవేత్॥

No. 801.

(*A.R. No.* 341 *of* 1892).

ON THE SIXTH STONE IN THE SAME PLACE.

[1]1 శ్రీ [।*] నమస్తుంగశిరశ్చుంబిచంద్రచామరచారవే[।*] త్రైలోక్యనగరారంభ-
2 మూలస్తంబాయ శంభవే। స్వస్తి[।*]శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౫౩ అగు నేంటి
3 ఖరసంవత్సర చైత్ర శు ౧౫ ఆ శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రత్రాప శ్రీఅచ్యుతదేవమహారాయలు విజ-
4 యనగరమందు పృథివిరాజ్యం చేస్తూనువుండంగాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అనివారణసిం-హ్యరావు శ్రీనాథరాజ గామరాజు-
5 కొమారుండు సింగరైయంగారు గుత్తిరాజ్యం[లో]ని పెంనబడి తాడిపరతి రామేశ్వరదేవునికి దండం సమర్పించి ఇచ్చిన భూదాన
6 ధర్మ్మశాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీమన్మహారాజాదిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరవ్రతాప శ్రీ-అచుతదేవరాయమహారా-
7 యలు మాకు నాయంకరానకు పాలింస్తేను చెల్లివచ్చె గుత్తిరాజ్యంలోని పెన్నబడిస్థలంలోని తాడిపరతను ఆ రామేశ్వరదేవుని-
8 కి దధ్యంన్నఅవసరానకు కాడారంభం వెలిపొలం కోలపాటిచేను ఖర అక్షరాలాను కోల-పాటి నాలుగుపుట్లు వెలిచేనున్ను యీ తథా-
9 తిథిసోమగ్రహణపుణ్యకాలమందు సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకంబుగా[ను] ధారవోశి ఇస్తిమి గాన యీ క్షేత్రం అష్టభోగ-
10 తేజస్స్వామ్యతలు సహితంగాను సర్వమాన్యంగాను శ్రీఅచుతదేవమహారాయలకు పుణ్యంగాను రామేశ్వరదేవునికి
11 దధ్యాన్నమవసరం అచంద్రార్కస్తాఇగాను అర్చకపారంపర్యమున్ను చల్లంగలది అని నేము మాబక్తిని సమర్పించ్చి-
12 న భూదానధర్మ్మశాసనము ॥ స్వదత్తాద్వి[గు]ణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*] పరదత్తాప-హారేణ స్వదత్తం ని-
13 ష్ఫలం భవేత్ ॥౧॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో[ను]పాలనం[।*]దానాత్స్వర్గమ-వాప్నోతి పాలనాదచ్యు-
14 తం పదం॥౨॥ స్వదతాం పరదతాం వా యో హరంత్తి వసుంధరాం[।*]షష్టిర్వరుషసహస్రాణి వి[ష్టా]యాం జాయతే
15 క్రిమిః ॥౩॥ పెదాబసువజిల [॥*][2]

---

[1] Against the first line in the right margin are written the following two lines: 1. శుభమస్తు 2. అవిఘ్నమస్తు. Close to these are carved the figures of the sun and crescent and the *linga* and a seated bull.

[2] శ్రీరామేశ్వర నీవేగతి శ్రీవిరూపాక్ష నేగతి is cut in the same place.

No. 802.

(*A.R. No.* 342 *of* 1892).

ON THE SEVENTH STONE IN THE SAME PLACE.[1]

1 శ్రీ [।*]నమస్తుంగశిరశ్చుంబిచంద్రచామరచారవే[।*] త్రైలోక్యనగరారంభ-
2 మూలస్తంభాయ శంభవే[॥] [౧*] రక్షాయై జగతాం భూయాద్దయాళుద్వీరదానన[ః][।*]
3 పాథఃక్రీడావిధౌ యస్య పల్వలంతి పయోధయః[।౨*] నమస్తస్మై వరాహాయ యద్దంష్ట్రా-
 తై
4 నాళమూర్ధని[।*] సప్తద్వీపవతీ పృథ్వీ నీలాబ్జశ్రీరదృశ్యత[।][।౩*] వీరనరసింహనృపకర-
5 కలితపయోధౌ తు సర్వదా విబుధైః [।*] ప్రాప్యంతే శ్రీహయగజమణిగణకల్పద్రు[మ]-
6 కామధేన్వాద్యాః[।౪*]యద్యశోవారిధౌ లోకః [పూ]ర్ణబ్ర(౦)హ్మాండకోటయః[।*] నావో
 భవం-
7 త్యసౌ వీరనరశింహో విరాజతే ।[। ౫*] వీరశ్రీనరసింహఖడ్గలతికా శ్యామాయతా విభ్ర-
8 మైరేకైవాఖిలభూభృతాం బలవతాం ప్రాణేశ్వరీ [విద్వి]షాం[।*] కంపస్వేదవివ(౦)-
9 ర్ణతాప్రళయినస్సాత్త్వాత్మభార్యాగ్ర[నిమా]న్(౦)భూపాళీస్తద్ధృదయంగమైవ
10 కురుతే సర్వానురక్తాప్యహో।[।౬*] యద్యశఃపుండరీకస్య పరాగత్వముపాగమన్[।*]
11 బ్ర(౦)హ్మాండాన్స సుఖీ భూయాత్సాళ్వని(౦)మ్మమహీపతిః ।[।౭*] శుభమస్తు
12 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహనశకవరుషంబులు ౧౪౩౧ బూ[ర్తి]-
13 అగునేంటి శుక్లసంవత్సర వయిశాఖ శు ౧౫ శుక్రవారానను శ్రీ(౦)మన్మహారా-
14 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరనరసింహరాయమ-
15 హారాయలు విజయనగరమందు పృథివీరాజ్యం శేస్తు(౦)న్నుండగాను
16 తత్పాదపద్మారాధకుండైన శ్రీమన్మహాప్రధాన సాళువతిమ్మయ్యంగారు
17 గుత్తిరాజ్యంలోను పెంన్నబడి తాడిపరతి రామేశ్వరదేవరకు డండంవెటి
18 సమర్పించిన గ్రామభూదానధ(౦)ర్మశాసన క్రమ మెట్లంననను శ్రీమ(౦)న్మహారా-
19 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరనరసింహరాయమహారాయ-
20 లు పాలించి మాకు నాయంక్ర(౦)మై చెల్లేటి గుత్తిరాజ్యంలోని పెంన్నబడిస్థ-
21 ళంలోను నెలదలపాడు అనేటి గ్రామానకు వీరనరసింహపురమనే ప్రతి-
22 నామం వెటి ఆ వీరనరసింహరాయమహారాయలకు బుణ్యంగాను
23 ఆ దేవునికి నేము భోగమంటపముంను కటించి గోపురప్రాకారాదిని(౦)-
24 ర్మాణముంను శేయింపుచుంను ఆదేవునికి పూజనయివేద్య అంగరంగవైభవా-
25 లు నడచె అందుకు యీ గ్రామం తథాతిథిని మహా[వ]యిశా[ఖ]పు(౦)-
26 ణ్యకాలమందు సహిర(౦)ణ్యోదకదానధారాపూర్వకముగాను ధార-
27 వోశి యిస్తిమి[।*]గాన యీ గ్రామానకు గల చతుఃశీమలోపలి గహా-
28 రామక్షేత్రనిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షీణిఆగామిసిధసాధ్యా-
29 లు అనేటి అష్టభోగతేజస్వామ్యసహితముగాను యీ గ్రామం తా-
30 డిపరతి రామేశ్వరదేవునికి పూజనైవేద్యఅంగరంగవైభవాలకు
31 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అర్చకపారంపర్యము(౦)న్ను సర్వమా(౦)-
32 న్యముగాను చెల్లగలది అని నేము మా భక్తిని సమర్పించ్చిన గ్రా-
33 మధ(౦)ర్మశాసనము ॥ స్వదత్తాద్ద్విగుణం పు(౦)ణ్యం పరదత్తానుపా-
34 లనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవే[త్ ।] [౮*] దానపాల-

[1] On the top of the stone are carved the figures of the sun and the crescent at the top, and the *liṅga* and the seated bull below them.

35 నయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*] దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పా-
36 లనాదచ్యుతం పదం। [। ౯*] స్వద[త్తాం] పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుం-
37 ధరాం[।*]షష్టిర్వరుషసహస్రాణి విషాయాం జాయతే క్రిమిః।[। ౧౦*] తటాకా-
38 నాం సహస్రేణ అశ్వమేధశతేన చ[।*] గవాం కోటిప్రదానేన భూమిహ-
39 ర్తా వినశ్యతి[1]।[।౧౧*] సామాన్యోయం ధ(ం)ర్మసేతుర్నృపాణాం కాలే కాలే పా-
40 లనీయో భవద్భిః[।*] సర్వానేతాం భావినః పార్థివేంద్రాన్(ం) [భూ]యో
41 భూయో యాచతే రామచంద్రః ।[। ౧౨*] యీ ధర్మశాసనానకు కర్త వా-
42 ప్పం [।*] శ్రీరామచంద్రా[॥*]

No. 803.

(*A.R. No.* 343 *of* 1892).

ON THE EIGHTH STONE IN THE SAME PLACE.

1 నమస్తుంగశిరశ్చుంబిచంద్రచామరచారవే[।*] త్రైలోక్య-
2 నగరారంభమూలస్తంభాయ శంభవే ।[। ౧*] యత్ర నీలగిరిస్తత్ర
3 పె(ం)న్నా [చో]త్తరవాహినీ[।*] యత్ర రామేశ్వరో దేవస్తత్ర ముక్తిర్న సం-
4 శయః। [। ౨*] రక్షాయై జగతాం భూయాద్దయాళుర్ద్విరదాననః[।*]
5 పాథక్రీడావిధౌ యస్య పల్వలంతి పయోధయః ।[। ౩*] [కీర్తివీర]-
6 నృసింహస్య జృంభమాణా దివానిశం। భువి సర్వద్విజా .
7 శ్రానుర్రుతే స్వ[ర్గ]జద్రుమాన్॥ [౪*] స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శా-
8 లివాహనశకవరుషంబులు ౧౪౨౯ ది అగునేటి ప్రభ-
9 వ సంవత్సర మాఘ బ ౧౪ సో[మ*]వారానను శ్రీమ(ం)న్మహారా[జా]-
10 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరనరశింహ్వరా-
11 యమహారాయలు [వి]జయనగరమందు పృథివీరాజ్యం సేస్తు(ం)-
12 న్నుండగాను తత్పాదపద్మారాధకుండైన శ్రీమన్మహాప్రధాన [సా]-
13 ళువతి(ం)మ్మయ్యంగారు। పెండ్లిసుంఖాలకుంగా వేఇంచిన ధ(ం)-
14 ర్మశాసనం [।*] శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-
15 వీరప్రతాప శ్రీవీరనరశింహ్వరాయమహారాయలు [పా]-
16 లించి మాకు నాయంక్రమై చెల్లేటి గుత్తిరాజ్యంలోను(ం)న్న
17 అందుకు చె[ల్లే]పెన్నభడి శీమలోను(ం)న్న పూర్వనను [పెం]-
18 డ్లిండ్లకును పెండ్లిసుంఖాలు గొనంగాను ఆ వీరనరసిం-
19 హ్వరాయమహారాయలకు బుణ్యంగాను నేము పూ[ర్వ]-
20 నను గుత్తిశీమను(ం)న్న పె(ం)న్నబడి శీమను(ం)న్న పెండ్లి[ం*]డ్లకు[గా]-
21 నే పెండ్లిసుంఖాలు శివరాత్రిపుణ్యకాలమందు సర్వ-
22 మా(ం)న్యంగాను విడిస్తిమి[।*]గాన యీ ధర్మానకు యవ్వరు
23 వక్రమై యవ్వరు తప్పికొంన్నాను వారణాశిలోపల మాతృ-
24 పితృవధ ॥

---

[1] The reading elsewhere is న శుష్యతి.

No. 804.

(*A.R. No.* 344 *of* 1892).

ON A PILLAR OF A RUINED MANDAPA IN THE GOVARDHANASVAMIN TEMPLE AT NADENDLA.

1 ౯ లక్ష్మీలక్షితవక్షసః క్షితిభృతాం చోడస్య చూడామ-
2 ణేః క్రీడాలోడితగౌడకుంతలకుభృత్సేనార్ణవో-
3 భూత్సుతః [।*] గొంక[ః] శ్శంకరపాదపంకజరజోరాజీ-
4 రు[జ]తుర్కంతలః కాంతా తన్నృపతేర్విలాసవసతిస్సబ్బా-
5 ంబికా రాజతే ॥ [౧*] శాకాబ్దే మణిబాణఖేందుగణి-
6 తే దాక్షిణ్యపుణ్యాయనే శ్రీనాదిండ్లనివాసినే
7 మురభిదే లోకత్రయస్వామినే [।*] ప్రాదాద్దీపమఖండవర్త్తిమ-
8 తులం సా సబ్బమాంబా సతీ యద్దీపాత్కమలేక్షణస్స-
9 నితరాం ధత్తే త్రి[నే]త్రశ్రియం [॥ ౨*]
10 స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ౧౦౪౪ గు నేంటి దక్షిణాయ-
11 నంబునందు నాదిండ్ల కేశవదేవరకు శ్రీమన్మహామణ్డ-
12 లేశ్వర వెలనాంటిగొంకయ ప్రియసతియైన స-
13 బ్బమ పెట్టిన యఖండదీపంబునకు నిచ్చిన గొఱి-
14 యలు ౪౪ [।*] వీనిం జేకొని నిడు[ద]యిఱియన కొడుకు
15 చామెనబోయుండు నిత్య మానెండు నెయి వోసి తన పు-
16 త్రాను పౌత్రక మీ యఃఖండవర్త్తిదీపంబు నడపంగలవాఁడు ॥

No. 805.

(*A.R. No.* 345 *of* 1892).

ON THE SECOND PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశుభమస్తు [।*] శోభకృత్తు-
2 సంవ్వత్సర కార్త్తిక శు ౧౪ మ। దు
3 బాసి పరువతు తమ తాత ము-
4 త్తెనేనికిన్ని తమతండ్రి సింగమనేని-
5 కిన్ని ధర్మముగాను శ్రీగోవర్ధనగి-
6 రి[కి] శోభనా[లు]నగరిఉత్తరపు [శ్రీ]మ-
7 లిపించ్చెను తనకు పుత్రపౌత్రానువ్రి-
8 ద్ధిగాను పుష్పలతోంట [బెటె]ను మంగ్గళ-
9 మహా శ్రీశ్రీం జేయు[ను][॥*]

No. 806.

(*A.R. No.* 346 *of* 1892).

ON THE THIRD PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ౯ [స్వస్తి]॥ శ్రీమన్మూర్త్తివడాలుకాటయకు రాజీ-
2 వాక్షి సూరాంబ భూభామాసన్నిభ[నా] జనించ్చె వినుతప్రా-
3 [ధా]న్య దతాకంత్తకు[।*]ద్దామశ్రీ జనిమించ్చె వెన్నమ మహాధర్మిష్-
4 ష్ఠి నాదిండ్ల[ను*]న్నామాగత్నము నిలిపె దీపము జగద్రమ్యంబుగా
5 శౌరికిని॥ [౧*] కరగిరిదిగ్మితశకవత్సరముల శుకసిత-
6 పక్షదశమియు విధువా[।*]సరమున శ్రీకేశవదేవరకు-
7 ను దీపంబు నిలిపె వసుమతి వెలయను ॥ [౨*] స్వస్తి శ్రీ-

8 శకవర్షంబులు ౧౦౭౨ గునేంటి జేష్ఠశుద్ధ దశ-
9 మియు సోమవారమునా[ం]డు నాదిండ్ల శ్రీకేశ-
10 వదేవరకు వెన్నమ యఖండవర్త్తిదీపమునకు నిచ్చి-
11 న గొఱియలు ౹౹ [।*] పీనిం జేకొని నావబోయ-
12 ని కొడుకు ఎఱియబోయుడు దన పుత్రాను పౌ-
13 త్రిక మాచంద్రార్కము నిత్య [మా]నెడు నెయి . .
14 . . . బోయంగలవాండు ॥

No. 807.

(*A.R. No.* 347 *of* 1892).

ON THE FOURTH PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ౯ స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౭౧ అగునేంట
2 విషువుసంక్రాంతినిమిత్తంబునందు నాదిండ్ల శ్రీకేశవదేవ-
3 రకుం [జె]ల్లపుగుర్రవారములోపలి నందిగాకు సూరప-
4 రెడ్డికూంతుఱు యంత్యమ యఖండవర్త్తిదీపంబునకు
5 నిచ్చిన గొఱియలు ౹౹ [।*] పీనిం జేకొని ఎఱ్ఱమాచెన కొడుకు
6 చిట్టకొమ్మనబోయుండు నిత్య మానెండు నెయి వోసి తన పు-
7 త్రాను పౌత్రిక మీ యఖండవర్త్తిదీపంబు నడపంగలవాండు [॥]

No. 808.

(*A.R. No.* 348 *of* 1892).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౯ స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౯౪ నేంటి ఉత్తరాయణ-
2 సంక్రాంతినిమిత్తమున[ందు] పాకుండ్డి[నన్ని]కొడుకు
3 ముత్తన దమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మార్త్థముగా నాది-
4 ండ్ల గోవర్ద్ధనపర్వ్వతముమీంది శ్రీకేశవదేవర-
5 [కు నా]చంద్రార్కము నిత్యపడి వోంకరులునాకుల వి-
6 డియమునకుం బెట్టిన రు ౨[౪॥]

No. 809.

(*A.R. No.* 349 *of* 1892).

RIGHT OF THE ENTRANCE TO THE SAME TEMPLE.

1 ◎ శ్రీమానాదివరా-
2 హో వః శ్రేయసే భూయ-
3 సేస్తు సః।[ధా]తుః కీర్త్తిరి-
4 వాభాతి యస్యదం-
5 ష్ట్రాంకురప్రభా।[౧*] య-
6 ద్వారవధ్వః పయసాం వి-
7 హారే కుర్వ్వంతి పీనస్తనకు-
8 ంకుమేన। భువస్స సిందూ-
9 రపరాగయోగాం సీమం-
10 దరేఖామివ కృష్ణవేణ్యాం[॥] [౨*]
11 ఇత్యఖిలగుణసమగ్రు-
12 ండ్డై బయ్యలదేవిసుపు-
13 త్రుండైన శ్రీమన్మహామ-
14 ండలేశ్వర కోట గణప-
15 తిదేవరాజులు శకప-
16 ర్షంబులు ౧౧౮౦ అగు
17 భాద్రపద బ ౮ శుక్రవా-
18 రమున కేశవదేవరకు
19 నాదిండ్ల[ను] దేవబ్రాహ్మణ-
20 వృత్తులు కావులురి [బూ]-
21 . అర పుట్లకుం గాంపు-
22 [ల]మీందను పుట్టికి కేస-
23 రి అడ్డుగులు ఇచ్చితిమి[।*]
24 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా ధ-
25 ర్మ్మం రక్ష యుధిష్టిర।స్వ-
26 దత్తాదధికం [శ్రేయం వ]-
27 రధర్మ[స్య పాల]నం[॥*]

No. 810.

(*A.R. No.* 350 *of* 1892).

ON A STONE LYING NEAR THE TANK AT THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౪౮౧
2 అగు నేంటి కాళయుక్తిసంవత్సర
3 చైత్ర శు ౩ లు శ్రీమన్మహ-
4 మండలేశ్వర శిద్ధ[రా]-
5 జు తిరుమరాజయ్యదే[వ]-
6 మహారాజులుంగా[రు నా]డి-
7 ండ్లివద్దను వచ్చి బు . పురల[ం]-
8 గడిప్రజలకు యిచ్చిన . . . .
9 కాంపుకు చే[నికి]పా[ళ్లు] ౧ .
10 నగరికి పాలున్ను బీడుకా-
11 ంపుకు నాలు[గు]పాళ్లున్ను [నగ]-
12 రికి పాలున్ను పులిచెలికె కాంపుకు
13 మూండుపాళ్లున్ను నగరికి పాలున్ను
14 యెఱ్ఱచెలికె కాంపుకు రెండుపాళ్లున్ను న-
15 గరికి పాలున్ను ఆయం అడుకోళ్ల-[ళ్లు]
16 వన్ను పరాయాలు తొలుయేండు
17 మాన్యం రెండోయేండు ౧ కి పంగ
18 . రు ౧కి ర్౬ న్ను మూండోయేండు ౧
19 కి ర్౮ న్ను కలకాలానకున్ను చెత్రి-
20 శావేదనలు . . మడి ౧కి [వ]రు ౧ కి
21 ర్౧౦ లెఖ[ను] నడుపువారము
22 యెల్లకాలన-
23 కున్న గడ్డికి
24 మాన్యం
25 మూండు[యం]-
26 డ్లను . .
27 . . . యి.
28 రు . . సు-
29 ంఖం మాన్యం
30 (ం) అంతనుండి యె-
31 ల్లకాలానకున్ను
32 మూడు . . .
33 ములును నడుపు
34 . . పెటెను
35 . . . . .
36 శ్రీశ్రీరామ[॥*]

No. 811.

(*A.R. No.* 351 *of* 1892).

ON A STONE BUILT INTO A MANDAPA OF THE MULASTHANESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీమచ్చలుక్యవిక్రమ-[1]
2 వర్ష ౨[నె]య [ప్ల]వంగసంవత్స-[2]
3 ర భాద్రపద సు ౧౦బిహ[స్పతి*]వా[ర]మున
4 స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహాసామ-
5 న్తాధిపతి మహాప్రచణ్డదండనాయకం వి[ఙ్వ]-
6 రదాయక సుజన[ప్రసన్న] నుడిదుమత్తెన్న గోత్రపవిత్ర ప -
7 రాంగనాపుత్ర తురగరేవన్త వైరికృతాంత సాహసోత్తుం-
8 గ నయ్యనసింగ నామాదిసమస్తప్రసస్తిసహిత శ్రీ-
9 మన్మహాప్రధానం భానసవెర్గ్గడ మనెవెర్గ్గడ దండనాయక నన-
10 న్తపాలంపెర్గ్గడ అణ్నానంకకాఱ స్వామిద్రోహరగండ రేవనం[మ]-
11 నాయంకులు నాదిండ్లమూల . . [దేవర]గుడి కట్టించిన ద-
12 ండనాయకులు [తో] . . . . . కు విడ్చిన సీమస .
13 నాదిండ్లపడుమ[ఱ] . . పొలమేరసీ . . . . .
14 ండ్లగుంట నడిమి పొలము పెట్టిరి [।*] ఇ ధమ్మ్రవునకుం . . . . .
15 . ఇందుల సాసన[ము]ను నడుపు . . . [స]మస్తప్ర[జము].
16 . . . . . . మునడవంగల-
17 . . . . .

[1] The figures of the sun and crescent are carved in continuation of this line.
[2] In continuation of lines 2 and 3, the figures of a seated bull and a *liṅga* on a pedestal, are engraved.

No. 812.

(*A.R. No.* 352 *of* 1892).

ON A SECOND STONE AT THE SAME PLACE.

1 [1] నివేద్యామున కిచ్చె [।*] యీ ధర్మ్మవు యెవ్వరేని-
2 ం జెఱిచినవారు మహాపాతకముసేసిన[వా]-
3 రు [।*] కొమ్మిసెట్టి తమ తల్లితండ్రికి ధర్మ్మార్త్థము-
4 గా నాదిండ్ల వాయాబ్యామునదికున చె[ఱు]-
5 వు పచ్చిమ శ్రీసోమేస్వరమహాదేవరకు
6 నివేద్యామునకు నిచ్చె[।*]దీని నెవ్వరేనిం జెఱి-
7 చినవారు మహాపాతకము సేసినవారు[।*]
8 శ్రీమత్తు బెజావాడసాసనులైన తెలికి-
9 వేవురు సేసిన సమయము యాలు చచ్చిన [ఆ]
10 యాలికింగలట్టి పాటితోడవు మగనిద
11 కాని యాలివారు పెనంగిరే[ని] మహాపాత-
12 కము సేసినవారు[ం] కొండిసెటి తమ తల్లి త-
13 ండ్రిపోతిసెట్టికి ధర్మ్మార్త్థం నాది[ం]డ్ల భో[యీ]-
14 స్వరశ్రీమహాదేవరకు యకండవర్త్తిదీ-
15 పంబున కిచ్చిన గొఱియలు ౫౫ [।*] వీనిం జేకొ-
16 ని ప్రోల్యబోయు నడపం . . . . నామె
17 యాచంద్రార్కము నిత్య మానెండు నెయి వో-
18 యంగలవాండు [।*] శ్రీమనుమహామండలేస్వ-
19 [ర కులో]త్తుంగరాజేంద్రచోడరాజుల కిష్టభ్రి-
20 త్యుండును [గి]రిపశ్చిమకులవార్ద్ధివర్ద్ధన-
21 [సు]ధాకరుండు [2]

No. 813.

(*A.R. No.* 1 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE SMASANESVARA SHRINE IN THE EKAMBARANATHA TEMPLE AT CONJEEVERAM, CONJEEVERAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[||*] புகழ் சூழ்ந்த புணரி அகழ் சூழ்ந்த புவியில் பொன்னெமியளவு தன்னெமி நடப்ப விளங்கு சயமகளை இளங்கொப்பருவத்து விக்கிரமத்தால் புதுமணம் புணர்ந்து மதுவரையிட்டம் வயிராகரத்து வாரி அயர்முனைக்குதளவல -
2 [ரசர் தளமிரிய] வாளுறை கழித்து தொள்வலி காட்டி பொர்ப்பரி நடாத்தி கிர்த்திசை திறுத்தி வடதிசைவாகை சூடி தென்திசை பூமகள் பொதுமையும் புவிமகள் தனிமையு தவிர்த்துனி புதத்திரு[ம*]ணி மகுடம் உரிமையில்ச் சூடி தன்னடியிரண்டு [த]டமுடி[யா]-
3 க தொன்னிலவெதர் சூட முன்னை ம[னு]வா[று] பெருகக் கலியாறு வறுப்ப இருநில-வளாக மெங்கணுதநாது திருநில வெண்ணில[ா*]த் திகழ ஒருதனிமெருவில் புலி வி[ளை]யாட வார்கடற் றிவாதரத்து பூவாநிறைவிடு கலஞ்சொரி களிறுமுறை நிற்-ப விலங்கி[ய]
4 தென்னவன் கருதலைப் . . . . பொன்னகர்ப்புறத்திடைக்கிடப்ப தன்மணிய[ா*]ரமும் அலங்கலும் . . . . . . விரமும் தியாகமும் விளங்க மெவலர்வணங்க . . . . . விற்றிருதருளிய கொராஜகெஸரிபன்மரான உடை-யார் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு சு-ஆவது ஜயங்கொண்டசொழ-மண்டலத்து எயிற்க்கொட்டத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து திருமயானமுடைய . . . . . பண்டிதனென் இக்கொயில் விராணுக்கன் தாமொதரன் சிங்கரு[மா]கான கெரளாதகமாராயன்பக்கல் கொண்ட அன்றூடு நற்க்கா[சு]

---

[1] The beginning is lost. [2] The rest of the stone is broken.

5 நூற்றுஎட்டும் கொண்டபரிசாவது காசு ஒன்றுக்கு திங்கள் அரைக்கால்[தி]ரம[ம்*] பொலிவதாகவும் காசு நூற்றெட்டுக்கும் பொலிதிர[ம*]மு[க்க]ாலா[க] காசு இருபத்தெழும் கொண்[டு] திருமயா[ந]த்தில் வைஹ[பு]ரத்து ஸ்ரீஹரதேவர்க்கு சஹஸ்ராதித்தவற் உத்தரஅயநதோறும் ஸஹஸ்ர[கலச]ம் ஆ[ட]வு[ம்] பெருதிருவமிர்துமுள்ளிட்டு வெண்டுவிவஹம் நா . . ம் என் ஆசாயசி[ன்] பாகம் கொண்டு இம்மாடாபத்தியம் செய்வாரும் செலுத்தக்கடவாராக நிவஹம் செய்தபடியாவது கலசமி[டும்] குசவர்க்கு காசு ௨ நூலுக்கு [கா] -

6 சு முக்கால் எண்ணைக்கு காசு கால் ஸஹஸ்ரத்துக்கு காசு க ஸூ[வ]நசூரவத்துக்கு காசு க பொற்மெ . . க்கு காசு [க நஹ]வாநத்துக்கு காசு . . களுக்கு காசு அரையும் சநநத்துக்கும் கற்பூரத்துக்கும் காசு அரையும் சிதாரிக்கு காசு அரைக்காலும் கலசம் [சு]ற்று[ப்]புடவை பதிநெட்டும் நி[ர]வடிபுடவையும் பாவாடைப்புடவை முன்றுக்கும் காசு ௨ ரண்டுஅரையும் ஆசார்ய[ரு]க்கு உடையும் உத்தரியத்துக்கு காசு க அரையும் திருவாராதினை பண்ணுவா[னு]க்கு கூ[றை]க்கு காசு அரையும் உடையார்க்குச் சா -

7 த்து[க் கூறை]க்கு காசு கவ ஊக்கும் பதார்த்தம் பண்ணுவார் உய்ரு-வர்க்கு காசு இரண்டும் ஆசாரியதக்ஷிணை காசு அரையும் நெல்[லுப்] பதிங்கலநெ எழுகுறுணியும் அரிசி கலத்து[க்]கு ஊ இருகலம் மாணிகள் [எண்மர்க்கு ஊ கலநெதூணியும் நால்ப்பால் மரமும் தெற்ப்பை ஸமிதைக்கு ஊத் தூணி வாணகலசத்துக்கு ஊ தூணிப்பதக்கு அமுதுக்கு . . . கலநெதூணியும் ஓமச்ச . ருவிக்கு அரிசி பதிநாழியும் இம்மூ பதார்த்தம் [செ]ய்வ்வார் இரு[ப]த்தைய்வர்க்கு அரிசி எழுகுறு [1]

No. 814.

(*A.R. No.* 2 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [|| *] சகரையாண்டு ஆயிரத்தொருநூற்றெழுபத்[தி]ரண்டின்மெல் செ[ச*]ல்லாநின்ற மிதுனநாயற்று அபரபக்ஷத்து பஞ்சமியும் செவ்வா -
2 ய்க்கிழமையும் பெற்ற திருவொணத்து நாள் செயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து உடையார் திருவெகம் -
3 பமுடையநாயனர்க்கு நம்பெரால் அமுதுசெய்தருளுகிற கணபதிதெவன்சந்திக்கு வெண்டும் திருவமுதுபடிக்கும் கறியமுது உள்ளிட்ட வெஞ்சன -
4 ங்களுக்கும் சாத்தியருள[த்] திருப்பரி[வட்]டங்களுக்கும் திருமெற்பூச்சுக் கற்பூரம் பனிநி ருள்ளிட்டனத்துக்கும் திருச்செங்கழுநிர் உள்ளிட்டனத்துக்கும் இ -
5 ச்சந்தி பூசிக்கும் ந[ம்]பிமார்க்கும் திருப்பரிசாரக[ற்]க்கும் திருமஞ்சணமெடுப்பாற்க்கும் திருப்பள்ளித்தாமம் தொடுப்பாற்க்கும் மற்றும் இச் -
6 சந்திக்கு வெண்டும் நிவந்தங்களுக்கும் உடல[ா]க இம்மண்டலத்துத் தாமற்கொட்டத்துக் களத்தூர் உள்ளூர் தெவதானம் திருவிடை -
7 யாட்டம் நிக்கி இவ்வூர் அடங்கலும் இச்சந்திக்கு உடலாக அணைத்து நெல்லாயங்களும் காசாயங்க(ள்)ளும் மற்றும் எப்பெறப்பட்ட
8 வரிகளும்[உ]ட்படத் தெவதானமாக இட்டொம் இன்னாள்முதல் இக்கொயில்தானத்தாற் கெற்க கடமை குடிமை பொக்கறுவியதெ இது
9 ஸ்ரீமாஹெஸ்வரரக்ஷை ॥—

No. 815.

(*A.R. No.* 3 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 శుభమస్తు [।*] స్వస్తి శ్రీవిజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౭౭ అగు నేంటి సౌమ్య-
2 సంవత్సర ఆశ్వీజశుద్ధ ౧౫ సో। సోమగ్రహణపుణ్యకాలమందు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా-
3 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసి-

[1] The inscription is much damaged and is also incomplete.

4 ం[హ్వా]సనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్య[ము] శేయుచుండంగాను। ఆత్రేయగోత్రులైన శ్రీ-
మన్మహామ-

5 ండ్డళేశ్వర ఆరెవీటి రామరా[జు] జగ్గయదేవమహారాజుల కొమారుండు [రా]మరాజుంగా-

6 రు। యేకామ్రనాంథనికి। అచ్యుతరాయలు పాలియాటు కట్టడ శేశి సమర్పించిన। ఆ[ట్లూ]-

7 రు పోటూరు గ్రామాలు రెండున్ను నడవంగాను। సాళువనాయండు శిలాశాసనము

8 తుడిపించ్చి [తారగట]కానిఫలం శేశిననిమిత్యం ఆగ్రామాలు సదాశివదేవమహారాయలున్ను
రామ-

9 రాజయ్యవారున్ను మాకు పాలించి నడపంగాను। యీ తథాతిథిపుణ్యకాలమందును స-

10 దాశివదేవమహారాయలకున్ను రామరాజయ్యవారికిన్ని పుణ్యంగాను తి[రు]గ సమర్పిం-
స్తిమి [।*]

11 పూర్వం అచ్యుతరాయలు పాలియాటు కటడ శేశినప్రకారమే నడవం గటడ శేశి తిరుగ శిలా-

12 శాసనం వేయింస్తిమి। రామరాజయ్యవారి ఆనతిప్రకారానను కంచి అధికారి

13 పెరుసోమల సి[వ]య్యపుత్రుండు లింగరుసు వ్రాయించిన శిలాశాసనము [।*] శ్రీ [॥*]

14 దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం। దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి

15 పాలనాదచ్యుతం పదం॥ స్వద[త్తాం] పరద[త్తాం] వా యో హరేతి వసుంధ-

16 రాం[।*]షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః*] ।[।*] శ్రీశ్రీం జేయ్యః[॥*]

No. 815-A.

(*A.R. No. 3-A of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஶுபமஸ்து ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] விசையாற்புதைய சாலிவாஹந சகா-

2 ப்தம் ௲௪௱௭௰௨ ன்மெல் செல்லாநின்ற சவுமிய-

3 ஸம்வத்ஸரத்து துலாநாயற்று பூறுவபக்ஷத்து பவுன்றமை-

4 ம[யும்] சொமவாரம் சொமகிறுண புண்ணிய காலத்திலெ [1]

No. 816.

(*A.R. No. 4 of* 1893).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு ௰ ஆவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து உடையார் திருவெகம்பமு டைய[ந]ா-

2 யனாற்கு ஸ்வஸ்த்யப்ரஸித்தி தைத்ரொகல்யெல்லன் ஸ்ரீ[நாமதெ]யெல்லன் ஸகுமாஸித்தி ஸர்வ-நெகநெகரன் பாண்டியமஜகெஸரி வைதும்ப[ர]ா பரண ஸிஜவட்டெவ[தி]வ்யஸ்ரீ-பாதக-

3 ர் பரவலஸாஸந கற்கடை வைதும்பமஹாராஜன் ராஜெந்த்ர சொழமும்மடி விஷ்ணுதெ-வன் துரைஅரசனென் இன்னாயனார்க்கு வைத்த திருநந்தாவிளக்கு ௧-க்கு விட்ட ந-

4 ற்பசு ௩[௰௨] ஜீவஹூமு ௧-ம் இக்கொயிலில் விளக்குக்குடிமக்களில் சிறுநம்பிக்கொன் பெரி-யான் கைக்கொண்ட விளக்கு அரையும் குருகுலரா[ய]க்கொன் பெருமா-

5 ள் விளக்குக் காலும் சொமக்கொன் விளக்குக் காலும் ஆக விளக்கு ௧ ம் கைக்கொண்டு சந்திராதித்தவரை செலுத்தக்கடவொமாக சிலாலெகை பண்ணிக்-

6 குடுத்தொம் [||*]

---

[1] Incomplete.

No. 817.

(*A.R. No.* 5-*A of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] த்ரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாண்டு பத்தொந்ப-
தாவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து பெரும்மாணப்பா[டி]க் கரைவழி ஆந்தி-
நாட்டு மெல்கூற்றுத் தாமரைச் செறுக்கங்கந் கொம்மரசந் மகந் வைகவந்தானன
புவனதிகங்கந் எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து

2 உடையார் திருவெகம்பமுடையார்க்குச் சந்திராதித்தவரை ஒரு திருநுந்தாவிளக்கு
எரிப்பதாக விட்ட பசு முப்பத்திரண்டும் வ்ருஷபம் [ஒ]ன்றும் அனுக்கந் சுரபியில்
பாலமுது தயிரமுதுக்குடலாக கூட்டி இத்திருவிளக்கு ஒன்றுக்கும் ஸ்ரீபண்டாரத்தி
லெ நிசதம் செலவால் உழக்கு னெய் விட்டு விளக்கெரிப்பதாகச் சிலாலெகை செய்-
தென்

3 புவனதிகங்கனென் ||—

No. 818.

(*A.R. No.* 5-*B of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] பூமன்னுபாவை காமுற்று முயங்க இருநிலக் கிழத்தியைத் திருமணம்
புணர்ந்து [க]லையின் செ[ச]ல்வி தலைமையொ[ங்]க[ப்] பொர்மகள் கா[ப்]பச் சீர்
மக[ள்] பொற்ற மா[த]கப் [பு]ரவி இரவிகுல[ம்] விளங்கப் பாற்கடற்த்தெய்வ்
வம் ப[ள்]ளி நீங்கி நுற்கடல்வட்டம் நுடொறுந் தாங்கி எண்டிசையானை தண்டு
விடை நிற்பக் காவற் தெவர்கள் எவல் கெட்ப்ப[க்] கவிப்ப-

2 கை பொட்டிப் புலி[க்]கொடி எடுத்துத் தென்நவர் கெரளர் சிங்களர் தெலுங்கர் கன்ன-
டர் விலாடர் கலிங்கர் முதலாகக் கொற்றவர் வ[ந்து] குடிமைசெய்ய ஒற்றை
வெண்குடை உலகு [த]நி கவிப்ப ஊழி பலகொடி ஆழிநடாத்தி செம்பொன்வீரஸிம்-
ஹாஸநத்து த்ரிபு[வ]நமுழுதுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொவிராஜகெஸரி-
பந்மரான த்ரிபுவநச்சக்ரவதிகள்

3 ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவ[ர் *]க்கு யாண்டு இரண்டாவது ஐப்பசிமாஸத்து வைகி-
வந்தானன புவனதிகங்கந் உடையார் திருவெகம்பமுடையார்க்கு நித்தம் இரண்டு
திருநுந்தாவிளக்குச் செல்வதாக விட்ட பசு அறுபத்துநாலும் வ்ருஷபம் இரண்டும
இக்கொயில் சுரபி இடையற்கு அடைப்புச் செல்வந் மக[ந்] தழுவக்குழைந்தாந்
அமுதவல்ல -

4 வக்கொனென் கைக்கொண்டு இத்திருநுந்தாவிளக்கு இரண்டுக்கும் செலவு நாழியால்
நித்தம் உரிய் னெ[ய்*] ஸ்ரீபண்டாரத் தளந்து இத்திருவிளக்குச் சந்திராதித்தவரை செ-
லுத்தக்கடவெனாக ஸம்மதித்துச் சிலாலெகை செய்துகுடுத்தென் அமுதவல்லவக்கொ-
னென் இத்திருவிளக்கு அழிவுசெய்(வ்)வார் கெங்கைஇடைக் குமரியிடைச் செய்-
தார் செய்த பாபத்தைப் படுவார்

5 இப்படிக்கு இவை செல்வன் மகன் தழுவக்குழைஞ்சான் அமுதவல்லவக்கொன் எழு-
த்து இது பந்மாஹெஸ்வர ரக்ஷை ||—

No. 819.

(*A.R. No.* 6 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ: உ த்ரிபுவனசக்ரவதிகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு ௰௬ வது ஜயங்-
கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்[சி]புரத்து உடையார்
திருவெகம்பமுடையநாயனார்க்குத் திருமுந்பு எரிவதாக ஒரு திருநன்தாவிளக்குக்கு

2 [பி]ள்ளையார் மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் கண்டகொபாலர் முதலிகளில் காமி-
நாயக்கர் வைத்த திருநன்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு மகரநாயற்று பூவ்வபக்கத்து(த்)
செவ்வாய்க்கிழமையும் ஹஸ்தியுமானவன்று விட்ட பாற்பசுவும் சினைப்பசு -

3 வும் நாகும் உட்பட உரு ௩௰[உ]ம் |-ஜ்ஷஹம் கம் ஆக உரு ௩௰௩ ம் கிழ கன்றும் கைக்கொ-ண்டு ளுள் ஒந்றுக்குச் செலவு ஞழி[ய]ால் உழக்கு நெய் சன்திராதித்தவரை சிபண்-டாரத்திலெ அளக்க[க்க*] டவ[ளு]கத் திருவிளக்குமன்ருடி

4 விட்டுத் திருமுன்பெ விளக்கு எரிவதாகவிட்ட தராக்குத்துவிளக்கு ஒன்று[ம்] கைக்-கொண்டு சிபண்டாரத்து [ஒ]டுக்கிச் சிலாலெகை பண்ணிக்குடுத்தொம் [||*]

No. 820.

(*A.R. Nos.* 7-*A*, *B and C of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 |||௨ ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] கடல் சூழ்ந்த பார்மாதரும் பூமாதருங் கலைமாதரு மடல் சூழ்ந்த பொர்மாதருஞ சிர்மாதரு மமர்ந்து வாழ காற்கடல்சூழ் புவியெழும் பாற்கடல்சூழ் புகழ் பரவ ஆதியுகம் வந்ததெனச் சொதிமுடி புனைந்தருளி அ[று]சமையமு மைம்-பூதமும் நெறியில்வந் துபவரிப்பத் தென்னவருஞ் செரலருஞ் சிங்களருங் கொங்கண-ரும் பல்லவர்கள் முதலாய பார்மன்னர் வந்திறைஞ்சச் செம்பொன்வீரஸிம்ஹாஸநத்-துப் புவனமுழுதுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொப்பரகெஸரிபந்மரான திரிபுவ-வனச்சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீராஜாதிராஜதெவர்க்கு யாண்டு [அ] ஆவது காத்திகைமாஸ-த்து முதற்றியதி நாள் உடையார்

2 ராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு ௰[கூ] ஆவது தைமாஸமுதல் திரிபுவனசக்ரவத்திகள் ஸ்ரீராஜாதிராஜதெவர்க்கு யாண்டு அ ஆவது ஐப்பசிமா[ஸ]ம்வரை யாண்டு பதினை-ஞ்சில் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து உடையார் திருவெகம்பமுடையார்க்கு செங்கெணி அம்மைஅப்பந் சீயந் அம்மை-அப்பநாந எதிரிலிசொழச்செம்புவ [1]

No. 821.

(*A.R. No.* 8 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ராஜராஜதெவர்க்கு யா ண்டு
2 இரண்டாவது சாளுக்கிநாராயணன் ம-
3 னுமசித்தரசனென் திருவெகம்ப-
4 முடையார்க்கு தெவதானமாக மாத-பட
5 மடுவில் விட்ட பொன்மெந்தகம்பன்-
6 வளாகம் குழி ஆயிரம் [||*]

No. 822.

(*A.R. No.* 9 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 [திரி]புவனச்சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாண்டு எழாவது ஜயங்கொண்ட-சொழமண்டலத்து படுவூற்கொட்டத்து தனியூ[ர்] காவிரிப்பாக்கமான விக்கிரம-சொழச்சதுவெதிமங்கலத்து ஸபையொம் காணிவிலையாவணக்கைய்யெழு-த்து

2 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பூமருவிய திருமாதும் புவிமாதும் ஜயமாதுஞ் ஞமருவிய கலைமாதும் புகழ்-மாதுஞ் னயந்து புல்க அருமறைவிதி நெறியனைத்துந் தழைப்ப வருமுறையுரிமை மணிமுடி சூடித் திங்கள்வெண்குடைத் திசைக்களிறெட்டுந் தங்கு தனிக்கூடந் தா-னென விளங்கக் கருங்கலி படிமிசைச் செங்கொல் துர[ப்]பப் பொருவலியாழி பவி-வளந் துடங்வர வில்லவ ரிரட்டர் மினவர் சிங்களர் பல்லவர் தெலிங்கர்

3 பாத்திவர் பணிய எண்ணருங் கற்பில் மண்ணகம் புணர்ந்து செம்பொங்வீரஸிம்ஹாஸ-னத்து உலகுடைமு[க் கொ]க்கிழானடிகளொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொப்பர-கெஸரிபந்மரான திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாண்டு பதினஞ்சாவது தைமாஸத்து பூவபக்ஷத்து புணர்பூசமும் வதுதெ[சி]சியும் வியாழக்கிழமையுமான நாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்க்கொட்-டத்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து

---

[1] The inscription is left unfinished.

4 உடையார் திருவெகம்பமுடையாற்க்கு திருநுந்தாவிளக்கு ஒன்று சந்திராதித்தவரை நித்தநிமந்தஞ் செல்வதாக வெண்குன்றக்கொட்டத்து அழியூர்னாட்டு அனுப்பத்தூற்பரிக்கிரகத்து நிலே உடைய ஆடுவானுன பல்லவராயர்பக்கல் இக்கொயில் சுரபி-இடையற்கு னுயகம் அமுதவல்லவக்கொந் மகந் காக்குனுயகனுன திருவெகம்பக்கொனெந் கைக்கொண்ட பால்பசு பத்தும் சிஊேப்பசுப் பன்னிரண்டும் வறள்பசு ஆறும் கிடாரினு[கு] ஞலும் வ்ருஷஹம் ஒன்றும்

5 ஆக உரு முப்பத்துமுந்றும் கைக்கொண்டு நாள் [ஒ]ன்றுக்குச் செலவால் உழக்கு நெய் திருநுந்தாவிளக்கு ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ அளக்[க]கடவெனுக ஸம்மதித்துக் கைக்கொண்டு சிலாலெகை பண்ணினென் அமுதவல்லவக்கொன் மகன் காக்குனுயகனான திருவெகம்பக்கொனென் இதுக்கு அழிவுசெய்வா[ர்] கெங்கையிடைக் குமரி-இடைச் செய்தார் செய்த பாபத்தைப் படுவார் இது பன்மாஹெஸ்வரரக்ஷை ||உ

No. 823.

(*A.R. No.* 10 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 உ ஸ்வ[ஸ்தி] ஸ்ரீ [||*] திருவாய்கெழ்வி முன்பாக த்ரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் மதுரையும் பாண்டியன் முடித்தலேயுங் கொண்டரு[ளி]ய ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெ-வற்கு யாண்டு உ௰௭ ஆவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்ட-

2 த்து நகரங் காஞ்சிபுரத்து உடையார் திருவெகம்[ப]முடையாற்கு இவ்வாண்டை வைகாசிமாஸத்துப் பதினென்றாந்தியதியும் வி[யாழக்]கிழமை பெற்ற அனிழமு-மானவன்று இம்மண்டலத்து ஸ்ரீமற்குவளாலபுரபரமெஸ்வரன் கங்-

3 ககுலொற்பவஞ் சிய்யகங்கன் அமராபரணனுன திருவெகம்பமுடையானென் வைத்த திருநுந்தாவிளக்கு க க்கு பசு [௬]௰உ ஊஷபம் க ம் [||*]

No. 824.

(*A.R. No.* 11 *of* 1893).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பூமெய வளர் திருப்பொந் மார்வுபுணர நாமெவு கலேமகள் நலம் பெரிது சிறப்ப விசையமாமகள் வெல்புயத்திருப்ப இசையிந்செல்வி எண்டிசை வளற்ப [நி]ருபர் வணிறைஞ்ச நிணில மடந்தையைத் திருமணம்புணநு திருவளர் திரு(ம்)மணிமுடி கவித்தெந மணிமுடி சூடி மல்லேஞாலத்துப் பல்லுயிற்கெல்லாம் எல்லேயி லிந்ப மியல்விநி லெய்த

2 வெண்குடை நிழற்றச் செங்கொலெலாச்சி வாழி பல்லூழி ஆழி நடப்பச் செம்பொந்வீர-ஸிம்ஹாஸநத்துப் புவநிமுழுதுடையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய கொராஜ-கெஸரி[வ]ந்மரான த்ரிபுவநசக்ரவத்திகள் ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு இரண்டாவது நாள் [எழு]பத்துமூன்றிநால் தெவதாநம் இறையிலி இட்ட-மைக் குள்வரிஉடையார் திருவெகம்பமுடையாற்கு வெ-

3 ண்டும் நிமந்தங்களுக்கு இறுப்பதாகப் பழம்பியர் தவிர்ந்து யாண்டிரண்டாவதுமுதல்தெ-வதாந[யி]றையிலியிட்ட எயிற்கொட்டத் தெயிர்நாட்டு வஜ்ரஸெய புதுப்பாக்கமான குலொத்துங்கசொழநல்லூர் ஸிம்ஹமளப்படி நிங்கல் நீக்கி இருபூவினிலே நிலமறுபத்தொந்பதெ எண்மாவரை யரைக்காணி முந்திரிகை ஒருபூவினிலம் நூற்-றிருபத்துநாலரையெ நாலுமா-

4 க்காணி முந்திரிகை ஆக நிர்நிலம் நூற்றுத்தொண்ணூற்றுநாலெ மூன்றுமா . . . . [ஒ]ருமாவரை ய[ரை*]ரக்காணி முந்திரிகைக்கு வெலி ஒன்றுக்கு நெல்லு நாற்பதி[1]

No. 825.

(*A.R. No.* 12 *of* 1893).

ON THE EAST WALL OF THE NATARAJA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] இராசாயிராச இராசபரமெஸ்வர ஸ்ரீ வீரவுக்கராய புக்கராயமஹாரா[ய]ன் ப்ருதிவீராஜ்யம்பண்ணிஅருளாநின்ற ஶகாப்தம் ௲௩௱௨௰௮-ன்மெல் செல்லாநின்ற வெயஸம்வற்ஸரத்து மெஷநாயற்று பூறுவபக்ஷத்து சத்தமியும் சுக்கிறவாரமும் பெற்ற திருவாதிரை நாள் ஜ[ய]ங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயி[ற்]கொட்-

---

[1] The inscription is left unfinished.

டத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து உடையார் திருக்கச்சாலைஉடையநாயனுர் கொயில்-
தானிகரில் நாற்பத்தெண்ணுயிரபட்டர் பற்றினி சூரியதெவஆச்சானியும் என்
ெ[க]ாழுந்தன் முதலியர் பற்றினி அன்புடையாச்சானியும் என் மகன் பொரெற்று-
ப்பெருமாள் பற்றினி சூரியதெவாச்சானியும் இம்மூவரொம் தண்டெஸ்ரப்பெருவி-
லையாக க்ஷெத்த்ரவிலைப்ப்ரமாணம் பண்ணிக்குடுத்த[படி] எங்கள் பூ[ர்வ]வக்ஷெத்ர-
மான இம்மண்டலத்து-

2 த் தாமற்கொட்டத்து இந்நாயனுர் தெவதானமான பொகல் நஞ்சை புஞ்சை நத்தம்
எரிகால் கயம் மாவடை மரவடை கிணறு மின்னுன்கெல்லைக்கும் உட்[ப]ட
ஸகல ஸமுதாயப்ராப்திகளும் குடிநிங்காத்தெவத[ா]னமாகவு மிவ்வூர் என்றைக்-
கும் வாடாக்கடமைஆக ஆறுபொன் இந்[த]க்கொயிலுக்கு சூலவரிக்குச் செல்ல-
[வு]மாக இந்த க்ஷெத்ரமாகக் கொள்வாருளரொ என்று முற்கூற இம்மொழிகெட்டு
எதிர்மொழி குடுத்தொன் ஸ்ரீமந் இர[ா*]சாயிராச இர[ா*]சபரமெஸ்வர ப்ர-
ஹ்மராய புக்கராயன் மஹ[ா*]ப்ரதானி ஹாரத்துவாஜ கொத்ரத்து சந்தரசர் [ம]க-
னுர் சிருப்பாசர் நிங்கள் விலைக்குறத்தரில் விலைதந்து கொள்வென் என்று
பிற்கூற முற்கூறியாரும் பிற்கூறியாரும் எம்மிலிசைந்து தண்டெஸ்ரப்பெருவிலை
யாக விற்ற விலைப்படி [பெ]ாகை ௩௱ இப்பணமுன்னூற்றுக்கு மின்னுன்-

3 கெல்லைக்கு உட்பட்ட சகல சமுதாயப்ப்ராப்திகளும் விலைக்குற விற்றுப் பொருளூறக்
கைக்கொண்டு விலைப்ப்ரமாணம் பண்ணிகுடுத்தொம் இவ்வூர்க்கெல்லையாவது
கி[ழ்]பாற்கெல்லை சிறுநின்றைஎல்லைக்கு மெ[ற்கு]ம் மெல்பாற்கெல்லை மூட்டை-
பாக்கத்தில் எல்லைக்குக் கிழக்கும் தென்பாற்கெல்லை திருப்பு[க்]குழி எல்லைக்கு
வடக்கு வடபாற்கெல்லை [க]ாந்தெல்லைக்கு தெற்கும் இந்நான்கெல்லைக்கு உட-
பட்ட சகல சமுதாயப்ராப்திகளும் விற்று விலைப்ப்ரமாணம் பண்ணிக்குடுத்-
தொம் இந்தப் பொகிலுக் கொருகலனும் இல்லைங் கலனுளவாய்த் தொற்றுப்படில்
நாங்களெ தந்து கொடுக்கக்கடவொமாகவும் இப்படிக்கு தண்டெஸ்ரப்பெரு-
விலையாக விற்று தா[ணிந்]றசொதியார் கையிலெ ஒருகிழிப்பம்பற்றிக்
கொண்டு விலைப்-

4 ப்ரமாணம் பண்ணிக்கு[டுத்*]தொம் அரசர் சிருப்பாசர்க்கு நாற்பத்தெண்ணுயிர-
பட்டன் பற்றினி சூரியதெவாச்சானியும் என் கொழுந்தன் முதலியர் பற்-
றினி அன்புடையாச்சானியும் என் மகன் பொரெற்றுப்பெருமாள் [ப]ற்றினி
சூரியதெவாச்சானியும் இம்மூவரொம் இந்த ப்ரமாணம் பண்ணினமைக்கு கொ-
யிற்கணக்கு திருவெகம்பவெளான் எழுந்து இந்த பற்றினிகள் முதுகண் எப்பொது-
மினியர் காமக்கொடிபட்டன் எழுத்து இப்படி அறிவென் கம்பாண்டான்
இப்படி அறிவென் காமக்கொடிபட்டன் இப்படி அறிவென் புராணசிந்தாமணி
பட்டன் இப்படி அறிவென் திருச்சிற்றம்பலபட்டன் இப்படி அறிவென்
விடங்கபட்டன் [||*]

No. 826.

(*A.R. No.* 13 *of* 1893).

AT THE ENTRANCE INTO THE THOUSAND-PILLARED MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . த்தாமெயொ ஜெ நந௱ வ ஷணிவதிஷ்டிவிமெத்தாமெயொஜெ
2 . . . . . . யஜ்ஞிர்நாஜிக்ஷும் வகெராக்ஷயஷெ விஷயக௱ ஶிவயொஷ்ஷு
3 . . . . . . ஷ உத்தூ஦காத்தூ௱கயொஜீ௱ஷ௱ஜீஜி கயொவு஦த்ஸ்ஷ்ருஸ்ரம்மா
4 . . . . ஈஜிஜீராக்ஷூஞிநயொஸெராஜிகாஷ வஶ்ருகஃ உத்தாமெப்ரஜெஷாஃ
5 . . . . யொஹஷாக்ஷவாஷாஷயொஜஷ்ஷுதொ வியிவ்ருத்தீஜெவஙி
6 . . . . . . தெ[வ]ம் யத்ம௱ர஦யஷ்ஷவ௱க்ஷிதிவதிஷ்ஷித்தவாநாஷராஷக்ருஷஷயய[1]
. . . .

No. 827.

(*A.R. No.* 14 *of* 1893).

ON THE WEST, SOUTH AND EAST WALLS OF THE MUKTISVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] ந[ந்தி]வ . . . . பத்தெட்டாவது ய[ஜீ௱ஜ]ஷா-
தெவிஸ்ரமர[ஷ*]த்து மாணிகூதெவர்கு தெவதானமாயின நாயிவட்டிகுளத்தார்
க[ண்]ணந்தைகுடி[ப்]பாட்டுள்ப[ட] விலம் பத்துப்பட்டியு மாணிகூதெவர்கு

---

[1] The inscription is fragmentary.

ஞழிகைப்புறமாக பணித்துகுடுத்தென் யஜ்ஞஷோதெவியென் இது அநுஷ்டிப்பி செய்தன்பாரானர் இந்நிலத்தால் ஊர் வரிஜவதெல்லாம்

2 [கதூ]ஶிவநும் யஜ்ஞகண்ணனும் அனந்தஶி[வ]னுக்கும் இவ[ர்*]கள் மகள் மகளெ அர்ச்சனை செய்திருண்ணப் பணித்துக்குடுத்தென் இத்தளிக்[கு]த் தட்டழி[வு]யிவ- ரைக்கொண்டு கொட்டுவான் அ[மு]தரயன் நாயற்றுக்கணி இ[வ*]னுக்கும் மாடலர் மகன் மாதஶர்மனுக்கும் இருவர்க்கு(ம்) முதகவஷ்டிகம் செய்து இரண்டு கொற்று குடுத்தொம்

3 பெருநங்கைய் பொன்னடி [அ]திமானி மாதெவி குமரடி மாணிக்கத்தெவி திகை- மணி குணதுங்கி திகையணி ஸ்வஸ்தி சிந்தடி குமரடி நங்காடை அணியாதித்தி மூத்தி ஆவ்வடி விஞ்சடி பாதடி குலக்கொடி அவ்வடி நங்கன் முதியக்கன் ஸ்ரீதெவி நங்காமி மாதெவி நிலி மணவாட்டி தெவடிமாநிப்பொற்றி அதிமானி நங்குணவிப [ஹாவல] காமி-மழலை நொச்சி தாழிமாணிக்கம் சித்திரநிதி நெறிப்பாகி வினயடி அவ்வடி சிறு நங்கை காமடி மாதி திகைமணி

4 மந்த்ராவாயஜ்ஞரைவர் விளகு ஞவசிகனுவர் பன்னிருவர் தவசிகளுண்ணஞ்டுக தளியாள்வா[ரு]ட்டாராக பன்னிருவர் குதிக[ளை]மெய்து குடுத்தென் முதல்முப்ப- திருவரும் இப்பன்னிரு[வரெ]ற்றி நாற்பத்துநால்வர் கம்ப[ன]த்து குடுத்தென் தருமமா- தெவியென் இத்தளிபுறமான நாய்வட்டி குளத்தூரும் இத்தளி பரிவாரமும் தளியும் இயஷ்டிகம் அழியாமை காத்தானடி என் முடிமெலது [||*]

No. 828.

(*A.R. No.* 15 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . ந்தயையும் பொற்செயப்பாவையுஞ் சீர்த்தனிச்செல்வியும் தன் [பெ]ருந்தெவியராகி இன்புர . . . . ழியுள் இடைதுறை- நாடுந் துடர்வன வெலிப்படர் வனவாசியுஞ் சுள்ளிச்சூழ் மதி . . . . .

2 . . . . பொருகட லீழத்தரையர்தம்முடியும் ஆங்கவர் தெவிய ரொங்கெழில் முடியும் முன்னவர்பக்கல் தென்னவர் வைத்த சுந்தரமுடியும் இந்திர- னாரமுந் தெண்டிரை ஈழமண்டல முழுவ . . . .

3 . . . . குல [தன] மாகிய பலர்புகழ் முடியுஞ் செங்கதிர்மாலையும் சங்கதிர்வேலைத் தொல்பெருங்காவல் பல பழந்தீவுஞ் செருவிற் சினவில் இருபத்- தொருகால் அரைசுக[ளைகட்ட] பரசுராமன் மெவருஞ்[சாந்]திம-

4 . . . . செம்பொ[ற்றிரு]த்தகுமுடியும் பயங்கொடு பழிமிக முயங்கியில் முதுகிட்டொளித்த ஜயசிங்கன் அளப்பெரும் புகழொடு பிடிய இரட்ட- பாடி ஏழரைஇலக்கமும் நவநெ[தி]க் குலப்பெருமலைகளும் விக்[கி]ரமவீர

5 . . . . ல்லை மதுரமண்டலமுங் காமிடை வளர் நாமணைக்கோணை- யும் வெஞ்சிலைவீரர் பஞ்சப்பள்ளியு பாசடைப்பழன மாசுணிதெசமும் அயர்வில் வண்கீர்த்தி யாதிநகரவையிற் சந்திரனெருல்குலத் திந்திரதனை

6 . . . . : . . . [ளை]யொடும் பிடித்துப் பலதனத்தொடு நிறைகுலதளக்கு- வையுங் கிட்டருஞ் செறிமிளை ஒட்டவிஷையமும் பூசுரர்செர் நல்க்கொசலைநாடுந் தன்மபாலனை வெம்முனை அழித்து வண்டுறைசொலைத் தண்டபுத்தி[யும்]

7 . . . . க்கித் திக்கணகிர்த்தித் தக்கணலாடமுங் கொவிந்தசந்தன் மாவிழ[ந்] . . . . காளதெசமுந் தொடுகடற்சங்குவொட்ட மஹி- பாலனை வெஞ்சம . . . . ணையு[ம் பெண்டி]ர் பண்டா- ரமு-

8 ம் நித்திலநெடுங்கடல் உத்தரலாடமும் வெறிமலர்த்தீர்த்த தெறிபுனற் கங்கையும் அலைகடல்[நடுவுட்] பலகலஞ் செலுத்திச் சங்கிராமவிஜையொத்துங்கபன்ம[ந]ாகிய கடார . . . . டக் [கும்ப]க்கரியொடும் அகப்ப -

9 [டுத் துரிமை]யிற் பிறக்கிய பெருநெதிப்பிறக்கமும் ஆர்த்தவ நகநகர் பொர்த்தொழில் வாசலில் விச்சாதிரதொரணமும் மொய்த்தொளி புனை[ம]ணிப் புதவமுங் கனமணிக் கதவமும் [நிறை] . . . . நிர்ப்பண்ணையும் மன்மலை -

10 . . . . மலையூரும் ஆழ்கடல்அகழ்சூழ் மாஜிருடிங்கமுங் கலங்காவல்வினை இலங்க[ா(ெ)]சாகமுங் கொப்புறு நிறைபுனல் மாப்[பபா]ளமுங் காவல்புரிசை மெவிலிம்பங்கமும் வி . . . . வளைப்(ெ)பந்தூறுங் கலைத்தக் -

11 . . . . . லைத் தக்கொலமுங் தி(ல)தமாபல்வினை மாதமலிங்கமுங் கலாமுதிர் கடுந்-திறல் இலா[முறி]தெசமுந் தெனக்கலர்பொழில் மானக்க[வாரமும்] தொடுகடற் காவற் கடுமுரட் கடாரமும் மாப்பொரு த[ண்]டாற் கெ[ாண்ட கெ]ாப்பரகெசரிபநூ-ரான உ[டையார்]

12 . . . . ஜெநூசொழதெவர்க்கு யாண்டு பதிநெட்டாவது ஜயங்கொண்டசொழ-மண்டலத்து உற்றுக்க[ாட்டுக்(ெ)]காட்டத்து மீர்வெளூர்நாட்டு வநூதெயம் . . . . ஸ[ஹ]ஹ[யொம்] கைய்யெழுத்து எயிற்[கொட்டத்து நகரங்]காஞ்சி[புரத்து] தநூமாதெவிமாணிக்கஈஸ்வர[1]

No. 829.

(*A.R. No.* 16 *of* 1893).

ON THE NORTH AND WEST WALLS OF THE SAME TEMPLE.

1 நளவருஷம் காத்திகைமீ உவ ஸ்ரீம[நூ]ஹாமண்டலெஸ்வர ராமராஜ திருமலையதெவ-மஹாராஜயன் காரியத்துகு கற்தராந வெங்கடாத்திரிஅய்ய[னும் காமா]க்ஷிஅம்-மன்(கொயி)கொயில் ஸ்தானத்தாரும் உடையவர் கைலாஸநாதற்கு யநூஸாஸநம் பண்-ணிகுடுத்தபடி திருமலையதெவமஹாராஜயனுகு புண்யமாக காமாக்ஷிஅம்ம[னி]ட எல்லையான உடையவர் கைலாஸநாதர் திருவிருப் . . . . உடைய . . . . மெற்கு திரு . . . .

2 லைப் பெருந்திருவிதிக்கு கிழ்சிறகு உள்பட இன்னுன்கெல்லைகு உள்பட நிலதில்வெண்-டும் பயிரும் பலமரமும் வைத்து அதிலுள்ள பலப . . . த்தி உண்டானது உடை-[யவர்] கைலாஸநாதர் திருப்பணிகு நடந்துவரக்கடைவதாகவும் காமாக்ஷிஅம்மன் திருக்கொயிலிலெ நாள் ஒன்றுகு நெய்வெதியதுகு இருநாழி அமுதுபடியு திரு-விளகுகு உழகு எண்ணெயு நடந்துவரக்க(ை)டவத . . . . கிதம்பண்ணி-னவர்க[ள்]உண்டானல் கங்கைக்கரையிலெ காராம்ப[சுவை]கொன்ற தொஷ[திலெ]| . . . .

No. 830.

(*A.R. No.* 17 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE PANDAVA-PERUMAL TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, No. 68.

No. 831.

(*A.R. No.* 18 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

Ibid No. 74.

Nos. 832 to 845.

(*A.R. Nos.* 19 *to* 32 *of* 1893).

PÉRUMAL TEMPLE AT UKKAL, CHEYYAR TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Ibid Nos. 1 to 14.

No. 846.

(*A.R. No.* 33 *of* 1893).

ON THE WEST WALL OF THE ROCK IN THE ARULALA-PERUMAL TEMPLE AT LITTLE CONJEEVERAM, CONJEEVERAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Ibid No. 80.

---

[1] The rest of the inscription is lost.

No. 847.

(*A.R. No.* 34 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ಓಮ್ ಸ್ವಸ್ತಿ [।*] ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಕೌಸ್ತುಭಲಕ್ಷಣಂ ಘನಘಟಾಸಚ್ಛಾಯಮಬ್ಜೇಕ್ಷಣಂ ಯತ್ತೇಜಸ್ಸ-
ಚರಾಚರಸ್ಯ ಜಗತಸ್ತ್ರಾಣಾರ್ಥ್ಯಮುತ್ಪಶ್ಯತಿ [।*] ತನ್ನಾಭೀನಳಿನಾದಭೂತ್ಸ ಭಗವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ
ಶ್ರುತೀನಾಂ ಕವಿರ್ಯ್ಯೋಲ್ಲೀಲಾರಸಿಕೌತುಕಂ ತನುಭೃತಾಂ ಸಂಸಾರಸಂಜ್ಞಯಾಪ್ಯಕಂ ॥[೧*]ಮರೀಚಿರ-
ಸ್ಮಾದುತ್ಪದ್ಯ ಮಹೋಭಿರಪಕಜ್ಜಳೈಃ [।*] ಜಗತೀಭಾಗ್ಯಧೌರೇಯಂ ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ಕಾಶ್ಯಪಂ
[॥೨*] ತಸ್ಮಾದಭೂದ್ಭುವನಮಂಗಳರತ್ನದೀಪೋ ಭಾಸಾಂ ನಿಧಿಸ್ಸ ಭಗವಾನ್ನಳಿನೀಭುಜಂಗಃ । ಯ-
ಜ್ಜ್ಯೋತಿ[ರ]ಸ್ತತಿಮಿರಂ ಭುವನಸ್ಯ ಭೂತ್ಯೈ ಪುಷ್ಣಾತ್ಯಪಶ್ಚ ಮಹನೀಯ್ಯತಮಾ ಗಿರಶ್ಚ ॥[೩*]

2 ಮನುದಿಲೀಪಕಕುತ್ಸ್ಥಮುಖಾಃ ಪುನಃ ಕ್ಷಿತಿಮಿಮಾಮಧಿಕೃತ್ಯ ಸಸಾಗರಾಂ । ವಿದಧಿರೇ ಯಶಸಾ ಪರಿಣ-
ಹ್ಯತಾ[ಂ*]ಜಗದನಾರತಶಾರದಚಂದ್ರಿಕಾಂ ॥ [೪*] ಅಥ ಸನಾಥಯಿತುಂ ವಸುಧಾಮಿಮಾಂ ಮಖ-
ವತಶ್ಚ ಪದಂ ಭಯಭಂಗುರಂ । ದಶರಥಃ ಪ್ರಬಭೂವ ಮಹಾರಥಃ ಕ್ಷಪಿತದಾನವವೀರಮನೋರಥಃ ॥[೫*]
ಯತೋದ್ಭವಶ್ಚ ವಿಭವಶ್ಚ ಪರಾಭವಶ್ಚ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸಿಧ್ಯತಿ ಮಹಸ್ತದನನ್ಯಸಾಮ್ಯಂ [।*] ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ
ಕೌಸ್ತುಭಮುರಸ್ಥಲನರ್ಮ್ಮಮಿತ್ರಂ ರಾಮಾಖ್ಯಯಾ ದಶರಥಸ್ಯ ಸುತಃ ಕಿಲಾಭೂತ್ ॥ [೬*]

3 ತತಃ ಕುಶೋ ನಾಮ ಬಭೂವ ಭೂತ್ಯೈ ಭುವಸ್ಸ ರತ್ನಾಕರಮೇಖಲಾಯಾಃ । ಉಪಪ್ರರೋಹಸ್ಸುರವೈರಿ-
ಶ್ರಿಷ್ಟಿಂ ನಿರಸ್ಯತೋ ರಾಮರಥಾಂಗಪಾಣೇಃ ॥ [೭*] ಅಥ ವಂಶಕರ್ತೃಷು ಗತೇಷು ಕೇಷುಚಿತ್
ವಿವಿಧಾ[ಪ]ದಾನಬಹುಮಾನಶಾಲಿಷು । ಭುವ[ನಾ]ಧಿಕಾರಭುವಿ ಭವ್ಯಮೂರ್ಜ್ಜಿತಂ ಕಲಯಾಂ ಬಭೂವ
ಕಲಿಕಾಲಭೂಪತಿಃ ॥[೮*] ಅಲಂಚಕ್ರೇ ಕುಲಂ ತಸ್ಯ ನಲ್ಲಸಿದ್ಧಿನರೇಶ್ವರಃ । ಪೌರಂದರಮಿವೋದ್ಯಾನಂ
ಪಾರಿಜಾತಮಹೀರುಹಃ ॥[೯*] ಅಖಿಲಭುವನರಕ್ಷಾದಕ್ಷತಾಮನ್ವತಿಷ್ಠತ್ತದನು ಮನುಮಸಿದ್ಧಿ-
ರ್ಮ್ಮೇದಿನೀಭಾಗ್ಯಸಿದ್ಧಿ[ಃ*] ।

4 ಅವಿರಳಪರಿಣಹ್ಯತ್ಕೀ[ರ್ತ್ತಿ]ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿವೀಚೀಶಿಖರರಭಸಸೀಳದ್ವಾಸವೋದ್ಯಾನ[ವಾ]ಟಃ ॥[೧೦*]ಶ್ರೀದೇ-
ವ್ಯಾಮಭವತ್ತಸ್ಮಾದ್ಭಾಗ್ಯೈ[ಃ] ಪಾರೋನ್ಮುಖೈರ್ಭು[ವ]ಃ । ಕಲಿಕಂದೇಶ್ಛಿದಾ(ಃ)ಕೇಳೀಃ ಚೋಳ-
ತಿಕ್ಕಮಹೀಪತಿಃ ॥ [೧೧*] ತಸ್ಥಿವಾಂಸಸ್ತಟಾಭೋಗೈಃ ಜಗ್ಮಿವಾಂಸೋ ಭುಜಾಂತರೈಃ।ದಧಿ[ರೇ]ಯಸ್ಯ
ಜೈತ್ರಾಂಕಯುಭಯೇಽಪಿ ಮಹೀಭೃತಂ ॥ [೧೨*] ಉರಾಂಸಿ ವರ್ಣಾವಲಿಚಿತ್ರಿತಾನಿ ಕರಾಂಬುಜಾನಿ
ತ್ರುಟಿತಾಂಗುಲೀನಿ । ಯಸ್ಮಿನ್ ಪರಿಕ್ರುಧ್ಯತಿ ಸೇವಣಾನಾಂ ತ್ರಾಣಂ ಕ್ಷಣೇರಂ ನತಕಂಧರತಯಸ್ಸ್ವಾಃ ॥
[೧೩*] ಅಸ್ತಿ ತಶ್ಚಚಿವ [ಃ*] ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೌದ್ಗಲ್ಯಮಣಿಭೂಷಣಂ [।*] ಕೀರ್ತ್ತಿಗಂಗಾಧತ್ತದಿ
ಗಂತಃ [1]

5 ತ್ರಿಪುರಾಂತಕೈಃ ॥ [೧೪*] ಸ್ತುತ್ಯಃ ಕಿಂ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಸ್ಯ ಜಗತೀಸೀಮಂತಮುಕ್ತಾಮಣಿರ್ಯ್ಯಸ್ಮಿನ್
ವಿಸ್ಮಯನೀಯವಿಕ್ರಮರಸೇ ದೃಷ್ಟೇ ಮನೋ ಮನ್ಯತೇ । ವಾಗ್ದೇವ್ಯಾಃ ಪುರುಷಾವತಾರಮುದಧೇ-
ರ್ದ್ದೇಹಾಂತರಾವಸ್ಥಿತಿಂ ಗೋತ್ರಾದ್ರೇಃ ಪರಿಚಂಕ್ರಮಂ ರತಿಪತೇಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಚಾರಂ ಚ ನಃ ॥ [೧೫*]
ಕೊಮ್ಮಾಂಬಾತನಯ [ಃ*] ಶ್ರೀಮಾನ್ನನ್ನಯಾಮಾತ್ಯನಂದನಃ [।*] ಸ ಕಥಂ ಶಕ್ಯತೇ ಸ್ತೋತುಂ
ಪರಸೇ[ವ]ಪರಾಙ್ಮುಖಃ ॥ [೧೬*] ಕಾಂಚೀಪುರೇ ವರದಧಾಮ್ನಿ ರಸೇಷುರುದ್ರಸಂಖ್ಯೇ ಶಕಾಬ್ದಪರಿಧೌ
ಮಧುಮಾಸಸೀಮ್ನಿ । ದೀಪಾಯ ಮಂತ್ರಿತಿಲಕಃ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಾರ್ಯ್ಯೋ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಂ ಪ್ರದಿಶತಿ-
ಸ್ಮ ಪಯಸ್ವಿನೀರ್ಗ್ಗಾಃ ॥ [೧೭*]

No. 848.

(*A.R. No.* 35 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

Published in Ep. Ind., Vol. VII, p. 152ff.

---

[1] We have perhaps to read ಗಂಗಾಜಲೈರ್ಧೌತದಿಗಂತಃ.

No. 849.

(*A.R. No.* 36 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் மதுரையும் பாண்டியன் முடித்தலையுங் கொ-
ண்டருளிய ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழ-

2 தெவற்கு யாண்டு உ0ளவது அம்மைஅப்பன் மகந் சொழப்பிள்ளை ஆன அழகியசொழ-
ச்சம்புவராயனென் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து

3 எயிற்கொட்டத்து எயில்நாட்டு திருஅத்திஊர் அருளாளப்பெருமாளுக்கு திருவிடை-
[ய]ாட்டமாக விக்கிரமசொழச்சதுவெ்வெதிமங்கலத்து தென்பிடா -

4 கை சிறுகறும்பூர் நாற்பாற்கெல்லை உட்பட ஊரும் இந்நிலத்து [ஓ]ட்டும்படியால்
வந்த கடமையும் வெட்டி தனி[யாள்] பாடிகாவல்

5 உள்ளிட்ட நெல்லாயமும் காசா[யமு] மற்றும் எப்பெற்ப[ட்ட] வரிகள் [யு]ட்ப்பட
பெருமாளுக்கு நித்தநிவந்தங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும் இறுப்பதாக இ-

6 [வ்வ]ாண்டை மாசிமாஸமுதல் திருவிடையாட்டமாக விட்டென் அழகியசொழச்சம்பு-
வராயனெந் இதுக்கு அழிவுசெய்ய நினைத்தார் கெங்-

7 கைஇடை குமரிஇடை செதா[ர்*] செத பாபங் கொள்வார் [|| *]

No. 850.

(*A.R. No.* 37 *of* 1893).

ON THE EAST WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொழ மனுமசித்தரசன் திருக்காளத்திதெவ-
னான கண்டகொபாலனென் ஜெயங்கொ-

2 ண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்துக் காஞ்சிபுரத்துத் திருவத்தியூர் நின்றரு-
ளிய அருளாளப்பெருமாளுக்குக் கண்ட-

3 கொபாலன்சந்திக்கும் திருவாடித்திருநாளுக்கும் புரட்டாதித்திருநாளுககும மகபபடிக-
கும் திருப்பணிக்கும் வெண்டு னிமந்-

4 தங்களுக்கும் [இ]றுத்துவிடுவுதாக இராஜராஜதெவர்க்குப் பதினெட்டாவது விட்ட
பாலாற்றுக்கு வடக்குக் கச்சியூர்நாட்டுக் காரணை

5 நாற்[ப]ெ[ர]ல்லையு முட்பட உள்ளூர்த்தெவதானம் திருவிடையாட்டம் நீக்கி நிகமு-
கும இலைக்கொடியும் பட்டப்பாழும் நன்சை புன்சை

6 யுள்ளிட்ட கடமைகளுங் காசாய நெல்லாய முள்ளிட்ட அனைத்தாயங்களும் புறக்கலனை-
யும் திருநாட்படிகளுக்கும் கண்டகொபாலன்சந்திக்கும் மகப்ப-

7 டிகளுக்கும் திருப்பணிக்கும் சந்திராதித்தவரை செல்வதாக விட்டென் மதுராந்தகப்-
பொத்தப்பிச்சொழன் மனுமசித்தரச[ன்] திருக்காளத்திதெவ[ந]ன் [|| *]

No. 851.

(*A.R. No.* 38 *of* 1893).

LEFT OF ENTRANCE TO THE NARASIMHA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] திருவா[ய்*]க்கெழ்வி முன்னாக முடித்தலையு மதுரையுங் கொண்டருளிக
.. திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெ . . . . . .

2 ண்டு பதினாறுவது ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[|*] [illegible]
[illegible] . . . . .

3 [illegible] ஸ்ரீ[illegible]
[illegible] . . . .

4 [illegible] திருக்காளத்திதெவ-
னான யாதவராயனெந் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொ . . . . .

5 யில்நாட்டு திருஅத்திஊர் நின்ற அருளாளப்பெருமாளுக்கு நித்தநிமந்தத்துக்கும் திரு-
நாட்படியுஞ் செல்வதாக தாமற்கொட்டத்து அமண்பாக்கமான தெ . . . .

6 மானகல்லூரால் வந்த கடமையுங் காசாயமும் வெட்டியுஞ் சிறுபாடிகாவலும் எடுத்-
துக்கொட்டியுந் தனிஆளும் உள்ளிட்ட நெல்லாயமு . . . .

7 ட திருவிடையாட்டமாக விட்டென் oo—

No. 852.

(*A.R. No.* 39 *of* 1893).

ON THE BASE OF THE VERANDAH ROUND THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [|| *] தி[ரி]புவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிசையகண்டகொபாலதெவர்க்கு
[யா]ண்டு மஎ [ஆவது] கற்கடகநாயற்று வ-முவ-லெவக்ஷத்து ஏகாதஶியும் வெள்ளிக்கி-
ழமை பெற்ற உத்திராட[த்]து நாள் செயங்கொண்டசொழ[ம]-

2 ண்டலத்து எயில்கொட்டத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து திருவத்தியூர் நின்றருளிய அரு-
ளாளப்பெருமாளுக்கு கநெகஹமஹாராஜாதிராஜ பரமேஶ்வர பரமேஶ்வர-
கிவவ வலவ-

3 க-வுதிவுக பாரதாஜகொதர வவிதர வுதிகாஸ-லவநர வடாமயுஜ . . . . .
வரவொரக்ஷண ஃஷஹமாஹந காஞீவ-ரவராயீஶ்வர காமகொ[ஷ்ர]ஂவிகாமஜவாவர
வாரட . . வடி வாஹ-

4 [வாஜ-ல-]ந நிஜஸெவகாஹரண யஃ-லவரதிஷிதாஹரண மஂமாநீஜதீரபாவிநொத
கநெகவிவ-நரவதிமணிகே-டவடிகவரணாரவிந் ஹ-முவொகவாத-வு-ணர-ா-
ஶரய ஸ[ஷ]ஶகாமரஹாரவரதிஷித . . .

5 விஜயாத்ரி-ல மே-க்த . காட-வெடிவஂஶாவதார . . . . தாநவகே-ராரி . . . . .
ராஹ-த்தராய நஜவிஜாரஸநெந் வைத்த பெருமாளுக்கு வைத்த திருநுன்தாவிளக்கு
மு ம் பெரியபிராட்டியார்க்கு வை-

6 த்த திருநுன்தாவிளக்கு மு ம் ஆக விளக்கு ம ம் இவ்விளக்கு பத்துக்கும் விட்ட பால்பசு-
வும் கன்றுப்பசுவும் பொலிமுறை நாகும் உள்பட உரு நூாம ம் இஷஹம் [உம]
ஆக உரு நூாநும ம் இவ்உரு முன்னூற்று மு[ப்*]பதும் இவ்வாண்டின்

7 ஆடிமாத முதல் நாள் ஒன்றுக்கு அரியென்னவல்லான் நாழியால் அளக்கும் நெய்
இருநாழி உரியும் மதுவறக்கத்துக்கு அளக்கும் தயிர்அமுது குறுணி இருநாழியும்
திருநாளதெவைகளும் கொயில்தெவைகளும்

8 . . . . . சந்திராதித்ரவரை செலுத்தக்கடவொமாக கைக்கொண்டொம் கரண-
[த்*]தொம் இவ்விளக்கு கைக்கொண்டான் திருவிளக்கு குடிகள் . . . . .
க்கொன் செங்கழுநீரான துவராபதிவெளான்

9 கைக்கொண்ட விளக்கு மு ம் இவன் உள்ளிட்டார் கைக்கொண்ட விளக்கு மு ம் ஆக
விளக்கு ம ம் இவ்விளக்கு பத்தும் கை[க்*]கொண்டமைக்கு இப்படிக்கு இவை
கொயிற்[க்]கணக்கு உத்தரன்மெரு[ரு]டையான் திரு-

10 [பு][வ*]ன [சொழ[ன]]ன ஆணமெ[ல்] அழகியான் எழுத்து [|| *]

No. 853.

(*A.R. No.* 40 *of* 1893).

ON THE SAME BASE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிஹ-வநசுக்ரவத்தி கொனெரின்மைகொண்டான் பெருமாள்
அருளாளநாதன் கொயில் திருப்பதிஸ்ரீவைஷ்ணவர்களுக்கு பெருமாளுக்கு நம்பெ-

2 ரால் கட்டின ஒ[க]ாதண்டராமன்ஸந்திக்கும் திருநாளுக்கும் திங்கட்திருநாளைக்கு[ம்]
அமுது[ப]டி [சாத்]துப்படி உள்ளிட்டு வெண்டுமவையிற்றுக்கு இரண்ட . . . .
புலிப்ப-

3 ற்றில் புலிப்பாக்கமும் பிடாகைகளும் வயலைக்காவூர்ப் பற்றில் உள்கிடையின் பற்றிலெ
ஐஞ்ஞூறுபொன்னுக்கும் பதின்மூன்றுவது மாசி[மாத]ம் . . முதல் முதல் அடங்-

4 க் திருவிடையாட்ட இறையிலியாக தந்தொம் இப்படிக்கு இவ்வோலை பிடிபாடாகக்
கொண்டு இந்நாள்முதல் இந்த புலிப்[ப]ாக்கமும் பிடாகைகளு[ம் வயலை]க்காவூர்ப்பற்-
றில் [வ]-

5 [ட]க்கடை[யி]லெ ஐஞ்ஞூறு பொன்னுக்கு வகைசெர ஊராகச்செய்[வி]த்து இவை கைக்கொண்டு இவ்வூர்கள் நால்பா[ற்*]கெல்லையிலும் திருவ[ா]ழிக்கல்லும் நாட்(ட)-டுவி-

6 த்து இம்முதல் கொண்டு வெறு நீங்கலாக ஸந்தியும் திருநாளும் பெரியபெருமாள்ஜீய-[ர்] நடத்துவித்துப்பொதுவதாகச் சொன்னெம் திருவாழிக்கல்லும்

7 நாட்டுவித்துக்கொண்டு இப்படிக்கு வந்த்ராதித்யவசு செல்ல கல்லிலும் செம்பிலும் வெட்டிக்கொண்டு அனுபவித்துப்பொதுக: தமெழு இவை இளான்-

8 குடிஉடையான் எழுத்து இவை வாணுதராயன் எழுத்து யாண்டு ௰௩[வது] நாள் உாஙம் புலிப்பாக்கமும் பிடாகைகளும் பொன் ௲ரு[று]ம் வயலைக்காவூர்ப்பற்றில உள்க்க

9 டையில் பொன் ௬ா றும் ஆகப் பொன் உதூ௱வ கூர்வெல்வல்ல கொதண்டராமன் குலொத்துங்கன்பொரால் பணித்தமைக்கும் வி[ச்]சையம்மன் செமான் வங்க-த்தெ[த]-

10 துங்கவடகொல்லம் கொண் டமைக்கும் [ச]ங்கத்தருங்கடலெ சான்று௱வ

No. 854.

(*A.R. No.* 41 *of* 1893).

ON THE SAME BASE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ॥ ஸ்ரீ ராஜாவதநாயாய ஶகாப்தெ ஜூவாததொகஷுவ: [|*] நீலகண்டரவ: வரா-ஜாகி ஜநாஸ்ரீ நந்நந்ய வந்ய உ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிஜயகண்ட-கொபாலதெவற்க்கு யா-

2 ண்டு உ௰௨ ஆவது கும்ஹநாயற்று கவாவகூதத்து தூதியையும் புதன்கிழமையும் பெற்ற அத்தத்து நாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து நகரம் காஞ்சிபுரத்து திருவத்தியூர் நின்றருளிய அருளாளப்பெருமாளுக்கு

3 புவிஆளப்பிறந்த ஆமூர் நிலகங்கனென் திருமாலைப்புறமாகக் குடுத்த திருநந்தவனமாவிது கிழைத்திருச்சொலையில் பெரும்பூதூர் தாதர் திருநந்தவனத்துக்கு மெற்க்கு தெவன்ம-றைபொர்த்தர் திருநந்தவனத்துககு-

4 க் கிழக்குத் திருக்கலிகன்றி தாத[ர்] திருநந்தவனத்துக்குத் தெற்கும் ஆற்றுக்கு வடக்குப்-பட்ட வண்டுவராப்பெருமாளான பரிமெலழகியபெருமாள்தாதந் தான்திருநந்தவனத்-தில் வடக்கடையக் குழி ௫ா இக்குழி ஐஞ்ஞூற்றுக்கும் இ-

5 ப்பரிமெலழகியபெருமாள்தாதர்க்கு விலை நிச்செயித்துக் குடுத்த பழம்புள்ளிமாடை ௯ம இம்மாடை முப்பதுக்கும் இத்திருநந்தவனம் குழி ஐஞ்ஞூறும் கொண்டு பெருமாளு-க்கு சந்திராதித்தவரை திருமாலையும் திருப்பள்ளித்தாம-

6 மும் நாள்வழிதெவையும் திருநாள்தெவையும் முட்டாமல் செல்வதாக குடுத்தென் புவி-ஆளப்பிறந்த ஆ(ம்)முர் நீலகங்கனென் [||*]

No. 855.

(*A.R. No.* 42 *of* 1893).

ON THE SAME BASE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருபுவனச்சக்கரவத்தி கொனெரின்மைகொண்டான் திருவத்திகிரி நின்றருளிய பரமஸ்வாமிகள் பெருமாள் அருளாளநாதன்

2 கொயில் திருப்பதிஸ்ரீவைஷ்ணவர்களுக்கு பெருமாள் அருளாளநாதனுக்கு இருபத்தொன்-றாவது மார்கழிமாதம் முதலுக்கு நம-

3 பொரால் கட்டின கலியுகஇராமன்சந்திக்கும் திருநா(ள்)ளைக்கும் அமுதுபடி சாத்துபடி திருமாலை திருப்பரிவட்டம் உள்ளிட்ட நிமந்தங்களுக்-

4 கு (வெண்டும்) வெண்டுமெவையிற்றுக்கு[த்] திருமாலை எடுக்கும் வளத்துவாழ்வித்-தார்க்கு பழமத்துரில் கழித்த பொன் ஐம்பதுக்கும் விட்ட பைய்யனூர்-

5 [ரு]ம் வடபிடாகை பற்றில் கிணரும் பழமத்தூரும் இவூர்களில் நான்கெல்லைக்கு உள் பட்ட நன்செய் புன்செய் நத்தம் நிர்நிலை உள்ளிட்டபற்றில் ப[ள்ளி]ச[ன்]-

6 தம் பழ[ங்*]தெவதானம் திருவிடையாட்டம் இவை . . . . னவரி அணைத்தாயம் . . . .

No. 856.

(*A.R. No.* 43 *of* 1893).

ON THE SAME BASE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VII, p. 128.

No. 857.

(*A.R. No.* 44 *of* 1893).

ON THE WEST WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிஜயகண்டகோபாலதேவற்க்கு யா . . . .

2 வ்ரிஷிகநாயற்றுப் பூவபக்ஷத்து ஏகாதசியும் செவ்வாய்க்கிழமையும் பெற்ற உத்திர . . . .

3 ஸ்ரீமற்க்குவளாலபுரபரமே[ஸ்வ]ரன் கங்ககுலொஹவன் காவெரிவல்லஹன் நதிமிதிந . . .

4 கனென் திருவத்தியூர் நின்றருளிய அருளாளப்பெருமாளுக்கு அமராபர[ண]ச்சந்திக்கு . . . .

5 ப்படிக்கும் தெ[வ]ஞ்ஜனபண்டா[ர]ம் கொள்ளவும் இவாண்டை ஆடிமாதம்முதல் புன்ஸெ . . . .

6 யும் அனைத்தாயங்களும் உள்பட திருவிடையாட்டமாகச் சன்திராதித்தவரை செல்- . . . .

7 ய்வதெ இவை சியகங்கன் எழுத்து உ

No. 858.

(*A.R. No.* 45 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ:[||*] ஸ்ரீமச் மஜெதுமிரிநாயவிரோநவயஹாரெகரொக கநகொரணர- க்ஷெகொ:

2 ஸ்ரீரோநயஜிவரொ வநநாயகாவெ்ரா வாஜெதமெவரவதா்ஜமெவா ஸ்ரீ:[||*]

No. 859.

(*A.R. No.* 46 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE PRAKARA.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ அல்லுந்திக்கமஹாராஜ கண்டகொபால தெவர்க்கு யா[ண்*]டு எ-வது மகரநாயற்று வ-வக்ஷது உஸஷியும் திங்கள்கிழமையும் பெற்ற அனுழத்துநாள் ஜயங்கொண்டசொழம[ண்*]- டலத்து எயிற்கொட்டத்துக் காஞ்சிபுரது

2 திருவத்தியூர் நின்றருளின அருளாளப்பெருமாள் கொயிலில் பெண்ச்சகரவத்திபொரால் கண்டகொபாலன்திருமதிளுக்குள்(ளுச்) செய்கிற திருநந்தவனங்களுக்கும் இப்- பொரால் சொறு இடுகிற மடத்துக்கும் நாயனர் கண்டகொபாலதெவர் தெவிமாரில் வீர-

3 நாரசிங்கதெவர் மகளார் லக்ஷ்மிதெவியென் விட்ட நடுவில்மண்டல[த்*]தில் தணிய- நாட்டுச் சார[ப]பாக்கமான முருக்கம்பட்டுத் தெவதானம் திருவிடையாட்டம் உள்(ள்)பட்ட இறையிலிகளும் பட்டவிருத்தியாம்[1] திரு[வெ*]ஃகா வெம்பெருமான் கொயில் திருமங்கையா(ழ்)-

4 ழ்வார்க்கு விட்ட நிலம் ஒருவெலியும் பள்ளிபடையில் கண்டகொபாலவிண்ணகர் எம்பெருமானுக்கு திருவிடையாட்டமாக விட்டநிலம் இரண்டுவெலியும் திருவாழி- யாழ்வாரை எழுந்தருளுவித்துக் குடுத்தபடியெ நிக்கி நிக்கின்ற நஞ்சைநிலமும் புஞ்சை-

5 சநிலமும் ஊ(ர்)ர்நத்தமும் நாற்பாற்கெல்லையும் உ[ட்ப*]ட்ட நன்சை புன்சைக் கட்ட- [ாயமு]ம் எப்பெற்பட்ட நெல்லாயமும் தறிஇறை தட்டார்பாட்டம்[2]

---

[1] Read யும்.

[2] The record is left unfinished.

No. 860.

(*A.R. No.* 47 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிஜயகண்டகொபாலதெவற்க்கு யா[ண்*]டு ௪-வது துலாநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து ஸப்தமியும் திங்கள்க்கிழமையும் பெற்ற சதையத்து நாள் ஸ்ரீகணபதிதெவமஹாராஜாவின் ப்ரதானிகளில்

2 அளப்பூரில் தெவசெட்டி மகந் பிரமசெட்டியென் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்க்கொட்டத்து னகரம் காஞ்சிபுரத்துத் திருவத்தியூர் நின்றருளிய அருளாளப் பெருமாளுக்கு நான் வைத்த திருநன்தாவிளக்குக்கு விட்ட

3 பால்ப்பசு பத்தும் சினைப்பசு பத்தும் பொலிமறைநாகு பன்இரண்டும் இஷபம் ஒன்றும் ஆக உரு முப்பத்துமூன்றுக்கும் நிச்சையித்த திருநந்தாவிளக்கு ஒன்று இதில் சித்திரமெழிக்கொன் ஆட்சிவசம் விட்ட திருநந்தாவிளக்கு முக்காலெ-

4 மாகாணியும் பிள்ளான்கொன் பெற்றான்வசம் விட்ட திருநந்தாவிளக்கு ஒருமாமுக்-காணி அரைக்காணியும் சொமக்கொன் சந்திவசம் விட்ட திருநந்தாவிளக்கு ஒருமா முக்காணி அரைக்காணியும் ஆகத் திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றும் கை-

5 க்கொண்டு நாள் ஒன்றுக்கு அரிஎங்னவ[ல்*]லான் நாழியாலெ உழக்கு நெய்யும் நாழித் தயிர்அமுதும் இத்திருநந்தாவிளக்கு எரிய நான் இட்ட எறும்புகாணித் திருக்குத்து-விளக்கு ஒன்றும் கைக்கொண்டு சந்திராதித்தவரை இந்த திருநந்தாவிள-

6 க்கு செலுத்தக்கடவொமாகக் கல்லுவெட்டிக்குடுத்தொம் பெருமாள் கொயில்த்தானத்-தொம் இப்படிக்கு இவை கொயிற்கணக்குச் சி[ய]புரமுடையாந் வளையமழகியா அருளாளப்பிரியன் எழுத்து ௨

No. 861.

(*A.R. No.* 48 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ || திருவாய்க்கெழ்வி முன்னாக திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் சிஇராசாதிராச தெவற்கு யாண்டு ம[ச] . . ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்ட-

2 த்து [எயி]ல்நாட்டு திருஅத்தியூர் நின்றருளின அருளாளப்பெருமாளுக்கு கங்கமண்ட-லத்து ஊோசீண்டலிகன் சொழமாராசன் கட்டி[நு]ளம்பன் ஸ்ரீம-

3 ன்னு பு[ச]பெலவிரன் [ஆ]கொமல்லரசன் கெடுவத்திகண்டனென்று தன்பெரால் திரு-நந்தவனஞ் செய்கைக்கு கொண்ட குழி இருநூற்றைம்பதுக்[கு ஸ்ரீப]ண்டாரத்து [ஒடு]க்கி-

4 ன கொக்கிமாடை க ஒன்றும் இத்திருநந்தவனம் உழக்கும் குடிக்கு கொற்றுக்கு[ம்*] [இல]ச்கைக்கும் இட்ட ஸ்ரீபண்டா[ர*]த்து பொலிசைக்கு ஒடுக்கின கொக்கிமா-

5 டை மக பதினொன்றுக்கும் திங்கள் அஞ்சு புதுக்காசு பொலிசை பொலிவதாகவும் யிப் பொலிசை திருநந்தவனக்குடிக்கு திங்களாசறு-

6 தியாக இட்டுத் திருநந்தவனம் சந்திராதித்தவரை செலுத்தக்கடவொமாகொம் இக்கொ-யில் சிகாரியஞ்செய்வானும் சிகொயில் வாரியருங் கரணத்தானு-

7 ம் இவ்வனைவொம் இப்படிக்கு கொயி[ல்கண*]க்கு சியபுரமுடையான் அல்லாளப்பிரி யந் எழுத்து [||*]

No. 862.

(*A.R. No.* 49 *of* 1893).

IN THE GOPURA NEAR THE ABHISHEKA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [*] புகழ்மாது விளங்க செயமாது [வி]ரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற்சிறக்க மணிமுடி சூடி மீநவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர

2 எனைமன்னவ ரி[ரி*]யலும் திழிதாத் திக்கனைத்து ஸுன் சக்ராநடாத்தி விரஸிம்ஹாஸ-நத்து அவநிமுழுதுமுடையாளொடும் விற்றிருந்தருளிய கொவிராஜகெஸரிவ-ந்மராந திருபுவ-

3 வநவகூ ரவத்தி-க்கற் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு நாற்பத்துமூந்[று] ஜயங்-
கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து எயில்நாட்டு திருவத்தி-
4 யூராழ்வ[ா*]ர்க்கு சொழமண்டலத்துக் குலொத்துங்கசொழவளநாட்டு திருநறையூர்
நாட்டு வண்டாழஞ்செரிஉடையான் வெளான் கருணாகரநாராந தொண்டைமானா்
5 தெவியார் அழகியமணவாளனி மண்டையாழ்வார் வைத்த திருநுந்தாவிளக்கு [||*]

No. 863.

(*A.R. No.* 50 *of* 1893).

IN THE SAME GOPURA, RIGHT OF ENTRANCE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, p. 118.

No. 864.

(*A.R. No.* 51 *of* 1893).

IN THE OUTERMOST GOPURA OF THE SAME TEMPLE, RIGHT OF ENTRANCE.

Ibid Vol. III, p. 71.

No. 865.

(*A.R. No.* 52 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ஜித்வா கொஙஉஉ-ஙக்மஉ-
2 யூ உமயக்ஷிஜ்ஜ-க்கூ [ஓ]ஂகாயிவளிஞ் க்ஷ-
3 ாகெஷதிஉ-ஙுஹு ஹொய்ஸஜ-
4 வதிழ விதூராவூ வொஜெஸ்வா-
5 ழ[||*] ஹஜ்த்ரா காஂகதுஙஹ்-உதூ ரதூ-
6 வதிழ ஹஸ்தாயிா-ஓஸஹ்-ஙொழ க-
7 ாஸூாஂ ஸ-ஙதூாவாணூூஹ-ஓஹு-
8 ஶிஷதீாாஷிஷிதொ உஹீழவ

No. 866.

(*A.R. No.* 53 *of* 1893).

IN THE SAME GOPURA, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ஸ ஜநதீ ஸ விதா ஸ
2 உஹாநியிஸ்ஸ கநயஸ்ஸ ம-ஙா-ஙஸ்ஸ
3 ஸவா வ ஒஉ [|*] ஹஜதி யொ வ-
4 ாஙஸூ வஙயஉதிஉஙந-ங
5 திகூஉஹீவதெஉ|| [1]—

No. 867.

(*A.R. No.* 54 *of* 1893).

ON THE WEST AND NORTH WALLS OF THE ŚMASANESVARA SHRINE IN THE EKAMRANATHA TEMPLE AT CONJEEVERAM.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திங்களெர்தரு தன்ஞெங்கல் வெண்குடைக்கீழ் நிலமகள் நிலவ மலர்-
மகள்ப் புணர்ந்து செங்[கொ*]லொச்சிக் (கருங்)கருங்கலி கடிந்து மன்னுபல்லூழியுள்
தென்னவர் மூவருள் மானாபரணன் பொன்முடி ஆணைப் பருமதுள் பசுந்லைப் பொரு-
களத் தரிந்து விரகெரளனை ஆனைக்கிடுவித் தசையில் சுந்தரபாண்டி[ய*]னை . . . .
தொல்லையில் முல்லையூர்த்துரத்தி ஒல்கலில் வெணாட்டரசைச் செணாட்டொதுக்கி
மெவுபுகழ் ராமகுட மூவர் கெட முனிந்து வெலைகெழு காந்தளூர்ச்சாலை கலமறுப்பித்து
ஆகொவமல்லனு மஞ்சக் கெவுதன் ஞுங்கரும் படையால் ஆங்கவன் செனையுள்
கண்டப்பயனுங் கங்காதிரனும்
2 [வ]ண்டமர் களிற்றொ[டு] மடியத் திண்[டி*]றல் விருதர் விக்கியும் விசையாதித்தனும்
கருமுரட் சாங்கமமயனும் மு[த]லினர் ஸாமந்தீருவொத்துடை நி[மி]ர் சுடர்ப்பொன்-
னொடைய்கரிபுரவியொடும் பிடித்து தன்னுடையிற் ஜயங்கொண்டு ஒன்னார் கொள்-
ளிப்பாகை உள்ளெரி மடுத்து வில்லவர் மினவர் வெஞ்சினச் சளுக்கியர் வல்லவர்
முதலினர் வணங்க வீற்றிருந்த ஜயங்கொண்டசொழன் உயர்ந்த பெரும்புகழ் கொவி-
ராஜகெஸரிவந்மரான உடையார் ஸ்ரீராஜாதிராஜதெவர்கு யாண்டு உ௰ஏ ஆவது
ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து எயிற்கொட்டத்து கொனெரிகிழ்நாட்டு கொனெரி-
ஊரொங் கையெழுத்து காஞ்சீபுரத்து திருமயானத்து வந்தீஸ்வர-

---

[1] Below this in later characters is engraved the syllables ஸ்ரீகூஷ்ணாயா ஙிதெ

3 [முை]டயமஹாதெவர்கு மாசித்திங்கள் வெளநீரொஹிணியில் ஸூதகஷஞ்சார்த்தியருளி
திருவாராதனையும் தி[ரு]வமுர்தும் உள்ளிட்டு வெண்டு நிவந்தத்துக்கு திருமதிணயகம்
தென்கரை ராஜராஜவளநாட்டு பொ[ா]ய்யில்க்கூற்றத்து சொனூர் சொனூரு-
டையான் மாறன் மாதெவடிகள் இத்தெவர் பண்டா[ர*]த்து யஜ்ஞகட்டளைகூல்லால்
வைத்த துலைநிறை பொன் ஐங்கழஞ்சு இப்பொன் ஐங்கழஞ்சும் ஶ்ரீஇடாவ வஜ்ஜஷு-
(ா)ர[ர்]க்கு கைய்யெழுத்திட்டு யாங்கள் கொண்டபரிசாவது பொன் கழஞ்சுக்கு
நெல்லு கலனெ இருதூணியாக நாங்கள் கொண்ட பொன் ஐங்கழஞ்சினால் ஆண்டு-
வரை அருமொழிதெவன் மரக்காலால் அளக்கக்கடவ பலிசை-

4 [நெ]ல்லு எண்கலனெ தூணி இந்நெல் எண்கலனெ தூணிக்கும் உடையார்க்கு நிவந்தஞ்-
செய்தபரிசாவது சார்த்[தி]யருள நறுநெய் நாழிக்கு நெல்லுத் தூணியாக நெய்
குறுணி இருநா[ழி]க்கு நெல் இருகலனெ [தூ]ணியும் திருமஞ்சனநீர் சுமப்பானுக்கு
நெல்லு முந்நாழியும் பசுமஞ்சளகாப்புக்கு[ம்] ஆலெபனத்ரவ்யத்துக்கும் திருமெய்ப்-
பூச்சுக்கும் சிதாரிக்கும் கற்பூரத்துக்கும் நாறுதிருப்பள்ளித்தாமம் எண்சாணீளத்து
வடம் நாற்பதுக்கும் ஆக நெல்லுத் தூணி [இருநாழி]யும் இரவு பெருந்திருவமிர்துக்குப்
பழவரிசித் தூணிப்பதக்குக்கு ஐஞ்சிரண்டு வண்ணத்தா[ல்*] நெல்லு கலனெ முக்குறு-
ணியும் பருப்பு இருநாழி உள்ளிட்டு கறியமுது ஆறுக்கும் நெய்யமுது உரி-

5 [க்கு]ம் தயிரமுது அறுநாழிக்கும் அடைக்காயமுது வெறுங்காய் இருபதுக்கும் வெற்-
றிலை நாற்பதுக்கும் கலமி[டும்] குசவனுக்கும் விறகுக்கும் சட்டிச்சொற்றுக்கு கறி ஐஞ்-
சுக்கும் சட்டிச்சொற்றுக்குத் தயிருக்கும் ஆக நெல்[லு] ஐங்குறுணி இருநாழியும்
திருவாராதனை செய்வானுக்கு நெல்லு குறுணி இருநாழியும் நெய்சாதி சாலும்
ஒலியற்பரிசட்டம் ஒன்றுக்குப் பொன மஞ்சாடியுங் குன்றிக்கு நெல்லுத் தூணிப்-
பதக்கும் இரவு எரியும் திருநந்தாவிளக்கு எட்டுக்கும் திருவொலகூத்த விளக்கெரிக்கு-
வும் எண்ணை நாழிஉரிக்கு நெல் தூணிப்பதக்கும் கா[லு]ம் பிடாருஞ் செய்வார்களு-
ளிட்டு பஞ்சாசார்யார்க்குச் சட்டிச்சொறு பதினாலும் பதியார்க்குச்சட்டிச்சொறு
ஆறும் மாஹெஸ்வ[ரு]க்குச் சட்டிச்-

6 (சட்டிச்)சொறு ஐஞ்சும் தெவரடியார்க்குச் சட்டிச்சொறு ஐஞ்சும் திருவொலகூத்துப்
பலர்க்கும் வழங்கியருளச் சட்டிச்செ[சா]று பத்தும் ஆகச் சட்டி[ச்சொ*]று நாற்பது
இச்சொறு ஒன்றுக்கு அரிசி நாழிஉரியாக ஆக அரிசி இருதூணி ஐநாழிஉரிக்குப்
பதெ[க்கு]மூவண்ணத்தால் நெல் கலனெ எழு குறுணி எழுநாழியும் திருவொலக்-
கூத்திருக்கும் பதியார்க்கும் மாஹெஸ்வரர்க்கும் தெவரடியார்க்கும் திருவொலகஞ்செவித்தி-
ருக்கும் பஞ்சாசார்யார்க்கும் இடும் வெற்றிலை வெறுங்காய்க்கு நெல்லுப் பதக்கும் ஆக
நெல் எண்கலனெ தூணி . . . . வாங்கு மவர்[கூ]லியும்
பட்டு இதெவர் திருமுற்றதெ கொடுவெனு ஆட்டாண்டு தொறுமளந்து தரவுகொள்-
வதாகவும் இந்நெல் தண்டவநார்க்கு மெ-

7 ய்கூண்டு சொறிடுவதாகவும் இந்நெல் வந்ராஷ்ரவத் அளப்பதாகவும் இப்பொன்
முதற்பொன் கொள்கவென்[று] சொல்லப்பெருதொமாகவும் இதற்றிறம்பில் நிசதம்
நாலெகால் காணம் [இ]யற்றண்ட மிடப்பெறுவதாகவு[மி]த்தண்டஞ் சென்று புள்-
ளிகுத்தப் பெருதொமாகவும் இதனுக்கு விக்கி[ன*]ஞ்செய்தார் கங்கைஇடைக்கு-
மரிஇடைச் செய்தார் செய்த பாபத்தில்ப் படுவதாகவும இப்பரிசு இசைந்து வந்ரா-
[ஷ்]த்தவற் இந்நெல் வளப்பதற்கு ஶிலாலெகை செய்துகுடுத்தொம் கொனெரிஊரொம்
ஊர[ா]ர் சொல்ல எழுதினென் இவ்வூர் ஶிவப்ராஹ்மணன் கமலூர்ன் [அ]க்காளிபட்-
டன் மகன் தெவசிவனென் இவை என்னெழுத்து இப்படி இட்டுகுடுத்தொம் பன் [1]

Nos. 868 to 871.

(*A.R. Nos.* 55 *to* 58 *of* 1893).

ON THE ENCLOSURE OF THE BRIHADISVARA TEMPLE AT TANJORE.

See *South-Indian Inscriptions*, Vol. II, Nos. 67 to 70.

Nos. 872 to 914.

(*A.R. Nos.* 59 *to* 101 *of* 1893).

INSCRIPTIONS FROM SRAVANA-BELGOLA (MYSORE).

See Mr. Rice's *Inscriptions at Sravana-Belgola.*

---

[1] The inscription is wanting by a few letters at the end.

No. 915.

(*A.R. No.* 102 *of* 1893).

IN THE TRIKOTISVARA TEMPLE AT KOTAPPAKONDA, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

1 [1] . . . .
2 . శ్రీవెలనాంటిచోడ . . .
3 . భీమనాథాయ కర్త్రేయ[ః]
4 . విక్రమా . . సంగ్గతే . . .
5 . . డాన . . . . తత్వసా . .
6 . . . .
7 . భూవిక్రమక్రమ . . .
8 . . మహా బ[లా]ధికాత్పతంత్తి భయ-
9 . . త్వం . . . .
10 . భూర్భ్నూం కాండి . . . త్రింపరం . .
11 . . యత్త్రాత్మనే . . . . .
12 . . . .
13 . . . .
14 . రనీ సస్యవర్ద్ధన నివారి[త]-
15 to 19 much damaged.
20 . . మహేశ్వరపదాంబుజభక్తిని
21 . . . ॥ శకాబ్దంబులు . . . .
22 . వాప్తకరంబు [వర] . . . .
23 . నఖండదీపరత్నంబు [ను]ంచె నార-
24 . . . రమై [పఱ]గంగాను ॥ స్వస్తి శక-
25 . . . లు ౧౦౯౮ నేంట్టి చైత్రత్రిక్షత్రయో-
26 . . వారమున విషుసంక్రాంత్తినిమిత్తమః-
27 . . హామండలేశ్వర వెలనాంటి[కు]లో-
త్తుంగ్గ-
28 . . యరాజులకు నిష్టభృత్యుండ్డునుం [జతు]-
29 . . . ర్ద్ధనసుధాకరుండును ఒఱ-
30 . . . రేశ్వరుండును [కుణ]మాంగ్గల్య-
గో[త్రు]-
31 . . నైన యూరాండ్డినాయకుండు
32 . . ల్లిదండ్రులకు ధమ్మార్త్థముగాంగ
33 . . టిలోని కావూరి త్రికోటీశ్వరమహా-
34 . . . నఖండవర్త్తి దీపంబునకుం బెట్టి-
35 . . . లు xx పీనిం జేకొని . . . [2]

No. 916.

(*A.R. No.* 103 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 . . . .
2 . . . .
3 . త్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయ[రా]-
4 జునకు ధమ్మార్త్థవుగా ము . త్రి-
5 . . శాసనుండైన కాస్స్యపగో-
6 . . . నకునుం తమ తల్లిం
7 కామాంబకు ధమ్మార్త్థవుగా
8 కావూరి త్రికోటీశ్వరశ్రీమహా-
9 దేవరకు నఖండదీపంబున-
10 కుం బెట్టిన గొఱియలు xx
11 పీనిం జేకొని మైండ్డని [సోమ]-
12 . . . రిక జకర్బోయుని [కొ-]
13 డుకు కేతనబోయుండు తన
14 . . . . కమాచంద్రార్కముు
15 . . . . [3]

No. 917.

(*A.R. No.* 104 *of* 1893).[4]

IN THE SAME TEMPLE.

1 ఓమ్ [॥*] శ్రీవల్లభస్య విబుధాధిపవల్లభస్య
2 నారాయణస్య జగదేకపరాయణస్య [।*]నాభ్య-
3 oబుజాదుదభవద్భగవాన్విరించస్తత్పా-

---

[1] The beginning is built in.
[2] The continuation is built in.
[3] The rest of the record is damaged.
[4] At the top are cut the figures of the sun and the crescent.

4 దతోజని చతుర్థజనాన్వవాయః ।[।౧*] అస్మి-
5 న్బభ్రాజ రాజద్రజనికరకరక్షీరనీహార-
6 హారశ్వేతోద్గీతోరుకీర్తిస్త్రిభువనవినుతా-
7 గణ్యసాద్గుణ్యపుణ్యః [।*] శ్రీమాన్భీమాభిధా-
8 నో నృపతిరతిమహాన్ ధార్మికానాముదగ్రస్త-
9 స్య శ్రీబింబమాంబా సురిచిరచరితాధర్మ-
10 [ప]త్నీ బభూవ ॥ [౨*] గండక్షితిపతిస్తాభ్యా-
11 మీభ్యస్సభ్యాభిభాషణః [।*] సుధీస్సమ-
12 [భ]వద్రాజద్రాజధర్మవిచక్షణః ।[౩*] శచీ-
13 వ శక్రస్య సరస్వతీవ స్వయంభువ[ః*] శ్రీ-
14 రివ శార్ఙ్గపాణేః [।*] శివేవ సర్వస్య మహిష్య-
15 ముష్య శ్రీవింజమాంబా నితరాం వ్యరాజత్ [॥౪*]
16 . [త]ద్రత్నాత్ప్రజానామివ దివసపతిర్ద్దే[1]

No. 918.

(*A.R. No.* 105 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి [।*] సమధిగతపంచ్చమహాశబ్ద [మ]-
2 హామండలేశ్వర ప్రతాపలంకేశ్వర చాలు-
3 క్యరాజ్యభవనమూలస్తంభశుంభజృంభి-
4 తరిపుమదస్తంభ చతుర్థకులవనజవ-
5 నమార్తండ చలమర్తిగండ చతుశ్శతాశీ-
6 తిగ్రామావనీవల్లభ సహకారవల్లభ
7 ఆహవరకరాస విక్రమకర్కశ భండనభీమ
8 భువనాభిరామ దాయగజసింహ సాహ-
9 [సో]త్తుంగనామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితం
10 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర వెలనాంటిరాజేంద్ర-
11 [చో]డ . రాయని మనోనయనవల్లభియైన సా]-
12 [ంభు]దేవులు కొండపడుమటి కావూరి త్రికోటీ-
13 . . . .
14 నఖండవర్తిదీపంబున కిచ్చిన గొఱియలు xx
15 వీనిం గావూరి మహాజనమును సానులో[ప్ప]ం గొ-
16 [ప్మ]బోయ కొడుకు ముదువె సేకొని నిత్య మానెం-
17 డు నెయిగా నాచంద్రార్కముం బుత్రానుపౌత్రికము దీ[పంబు]-
18 నకు బోయంగలవాండు [।*] దీనికి విఘ్నముసేసినవా-
19 [ండు] మహాపాతకుండగు ॥

---

[1] The continuation on the next face is built in.

[2] At the top are engraved the figures of a seated bull and a linga on a pedestal.

No. 919.

(*A.R. No.* 106 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీజయా-
2 భ్యుదయ। శాలివా-
3 [హ]న। శకవర్షంబు-
4 లూ। ౧[౬]౭౨ అగు
5 నేటి క్షయనామ-
6 సంవత్సర। కా। బ।
7 ౧౩ శు। . . . .
8 ప్పు తమ తల్లితం-
9 డ్రికి కైలాసనివా-
10 సువైనట్టుగాను
11 వంశాభివిర్ధిగా-
12 ను। [వర]మటత్రి-
13 కోటీశ్వరమ[ం]డ్డపా-
14 నకు దక్షిణద్వా-
15 రం। హాటకమగు
16 ద్వారభద్రము [హా]-
17 టకమని జనులు
18 పొగడ। ఆచం[ద్రా]-
19 కర్కం। హాటకరం[మ్య]-
20 కుధరము హా-
21 [టకమగు] . . . .
22 . . . .
23 మాగులూరి పి-
24 రభద్రుడు జేశె-
25 నూ। గర్భగృ-
26 హ అంతరా-
27 ళం దస్తూరి [1]
28 [2] శ్రీశైలం గర్భమం-
29 ద్దు త్రికోటేశ్వరస్వా-
30 మికి పాదపద్మారాధి-
31 కుడైన [బక్తుడు . .] [॥*]

No. 920.

(*A.R. No.* 107 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 ౯ స్వస్తి [।*] శకవర్షములు ౧౦౫౮ అ-
2 గు మాఘ బహుల ౧౮ గునాం[డ్డు]
3 త్రికోటీశ్వర దేవరకు అఖండ్డ[వ*]-
4 ర్తి-దీపము ప్రమాన బిడ్డబిడ్డతర-
5 మున నిత్య మానెండు [నెయి] బోయ-
6 ంగ్గలవాండు దీపమునకుం బెట్టి-
7 న త్యాగిగద్యలు ౭ దీనికి విఘ్నము-
8 సేసినవాండు మహాపాత-
9 కము శేసినవాండు [శ్రీ] ॥

No. 921.

(*A.R. No.* 108 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 [3] శ్రీశారాదబకు । శార్వరినమసంవ[త్సర-
కా]శు ౧౮
2 శ్రీకోటిస్వామికి
3 శ్రీగురుస్వామికి
4 ప్రమదగా[ణా]-
5 దులకు
6 దం-
7 న్మార్గ
8 నిత్యం
9 పార్వ రెడ్డిని [కారు] పది[వేలు]కరణా-
[త్ర్ఘ]లు
10 క . . శ్రీ శ్రీచ్న కేసవు మ్మ[లి]క్యనా
11 సాగ[ట్టి]శింగ[ప్ప]
12 రామకర్క. రుడు

---

[1] The figure of a seated bull is engraved below this line.

[2] Lines 28-31 are found engraved at the top of the stone.

[3] At the top are cut the figures of the crescent on the proper right and of the sun on the proper left of the words (1) శ్రీ కోటీస్వ (2) రసంనిధి in two lines as shown above. In the proper left of the stone is carved the figure of a woman worshipping a linga.

No. 922.

(*A.R. No.* 108-*A of* 1893).

ON THE FLIGHT OF STEPS AT THE FIRST GATE LEADING UP THE HILL TO THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీస[ం]సారభీత-
2 దేవరా పి[దప] నర[లో]కభీత-
3 తత్పురుష[త్రై]యిలోకభీ[త] [॥*]

No. 923.

(*A.R. No.* 108-*B of* 1893).

ON A BOULDER CLOSE TO THE FLIGHT OF STEPS NEAR THE SAME TEMPLE.

సా[మాన్య]ల్లె వీమముని[1]

No. 924.

(*A.R. No.* 108-*C of* 1893).

ON ANOTHER BOULDER IN THE SAME PLACE.

శ్రీప్రేతా[ం]కకారి[1]

No. 925.

(*A.R. No.* 108-*D of* 1893).

ON A BEAM IN THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీపల్లవమల్ల బల్లలభీమ జగదేక-
2 [ము]ద్రక మనుజరాసహస్రకిరణ పర-
3 నృపరామ నీతిమెతెబానసుపమ[2]

No. 926.

(*A.R. No.* 109 *of* 1893).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE SOMESVARA TEMPLE AT IRLAPADU, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 శ్రీ[మ]దిబ్జిలూఙి శ్రీసో-
2 [మే]స్వరమహాదేవరకు
3 . . . . . దివియగకు
4 నిచ్చిన గొఙియ ౨౫ పీ-
5 ని చేకొని ఇల్లూరి ప్రోలి-
6 [య]బోయిండు ఆదిత్య-
7 చం[ద్రు]లకలయంత కా-
8 లము నిత్య మానెండు నె-
9 యి పోయంగలవాండు[॥*]

No. 927.

(*A.R. No.* 110 *of* 1893).

ON THR SAME PILLAR.

1 శ్రీకానాస్తనతటచిత్రపత్రలేఖా
2 భూపానామ్మకుటమణిప్రభాశ్చ లీడాః [।*]
3 యస్యోచ్చైః పృథుతరవక్షసా చ పద్మాభ్యాం

---

[1] The letters of this inscription are referable to about the 8th century A.D.
[2] The inscription is left unfinished.

4 రాజేంద్రస్త్రీణయనపల్లవస్స ఆసీత్ ॥[౧*]
5 తస్యాగ్రతో వెన్నయభట్టసోమయాజీ
6 మహావాదిమదేభసింహః [।*]తం గౌడభ-
7 ట్టం క్రితపత్రలంబం జిగీషు[రు]చ్చైరథ-
8 రీకరోత్ ॥[౨*] కృత్వా సలీలాం వచసాం ప్రవృ-
9 త్తిం స పల్లవః పల్లవితాంతరంగః । ఆ-
10 రామలేఖావృతమిష్టలూరం ప్రాదాద్ది-
11 రేః పశ్చిమతోథ తస్మై ॥[౩*] అగ్రజన్మతిల-
12 కస్తదన్వయే వంశకర్తృషు గతేషు కేషుచిద్ద-
13 ణ్డనాయకశిఖండమండనా[ద్బాద]నా-
14 దజని మంత్రిసోమనః ॥[౪*] లక్ష్మీలీలాల-
15 వాలే గుణమణిసరథావన్వయేదు(ః)-
16 ర్జయానాం కుతీర్థలప్రత్యగుర్వీవిభురజ-
17 ని జగన్మండనో మండభూపః [।] య[త్కృ]త్తారా-
18 తిరాజద్విరదరదకరైరుచ్చకైరుచ్చల-
19 ద్భిర్ధర్త్రే మత్తేభలీలాం జలవరనికరం
20 స్ఫూర్జజ్జైర్గర్జజ్జైశ్చ॥[౫*] [తే]న మండలికమ-
21 [ండ]భూభుజా దండనాథపదవీముపాగ-
22 తః [।*]రాజతేథ మృగరాజవిక్రమః కాశి-
23 కీం దిశమివోష్ణదీధితిః ॥[౬*] సోమోమాత్యే-
24 శిఖండమండనమణిః ఖండేందుచూడామ-
25 ణిం గ్రామే తత్ర మహేశ్వరం రుచిరయా
26 భక్త్యా ప్రతిష్ఠాప్య తం [।*] తస్యాకారయదు-
27 ల్లలంతమతులం [దే]వాలయం శూలినో రుద్రా-
28 ద్రేస్సదృశన్నిజోజ్జ్వలయశోరాశిప్రకా-
29 శాయితం ॥[౭*] సోమస్సముత్తుంగత[టే] తటాకే
30 స్వకారితే లోలతరత్తరంగే [।*] ప్రాదాద్భవచ్ఛే-
31 దకరాయ తస్మై విశాల[శాలేయ]భువం
32 భవాయ ॥[౮*] గిరిశరవియదిందుసమ్మి-
33 తాయాం శకశరది వ్యదిశ[త్*]త్రిలోచనస్య [।*]
34 అసమశరరిపోరఖండదీపం తదలి-
35 కదృక్సదృశం స మంత్రిసోమః ॥[౯*]శకవ-
36 ర్షంబులు ౧౦౫౭ గునేండు శ్రీమత్సో-
37 మనపెగ్గడ దన ప్రభుత్వంబైన ఇష్టలూర
38 శ్రీసోమేశ్వరమహాదేవరం బ్రతిష్ఠిం-
39 చి మండపసహితం[బై] గుడి యెత్తించ్చి
40 యా దేవరకు నూరియుత్తరంబున-
41 ం దన కట్టించ్చిన పెంజెఱువు నివేద్యా-
42 ర్థంబుగా నిచ్చి యఖండవర్తిదీప-
43 ంబు వెట్టించె । నీ దీపంబున కిచ్చిన గొ-
44 ఱియ xx పినిం జేకొని ఎఱ-
45 యబోయని పేరె దన పుత్రా-

46 నుపౌత్రకంకా నిత్య మా[నెం]డు
47 నెయి ఆచంద్రాకర్కమము బోయం-
48 [గ]లవాణ్డు [॥*]

No. 928.

(*A.R. No.* 111 *of* 1893)[1].

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీజానిర్జయతాత్స చోడనృపతిః క్రూ-
2 రాసిలేఖాసఖీ రాజ్యశ్రీరభిసారికేవ
3 చపలా యం రాజపుత్ర్యాయుధం [।*] సం-
4 గ్రామక్షణదాసు దంశనఘనశ్యా[మా]-
5 సు గర్జద్గజస్ఫూర్జద్దుర్ద్ధమదుర్ద్దినా-
6 [సు] నితరామాసాద్య సాధ్వీ కృతా ॥[౧*]మ-
7 ండలేశ్వరశిఖండమండనశ్శైలవశ్చిమవ-
8 సుంధరాధిపః [।*] షష్టిఖండ్డుగమితాం [వసు]-
9 ంధరాం చోడభూపతిరధాత్పరద్విషః [॥౨*] ల
10 దీపకం చ నిజవంశదీపకస్తస్య ఖండ-
11 [ప]రశోరఖండకం [।*]శైలబాణఘనమా-
12 [ర్గ]శీతకృత్సమ్మితే శకసమే వ్యదాదసౌ॥ [౩*]
13 [స్వస్తి] [।*]సమధిగతపంచమహాశబ్ద
14 మహామండలేశ్వర పరమ[మా*]హేశ్వర
15 [దు]ర్జయకులకులాచలమృగేంద్ర
16 [స]త్యహరిశ్చంద్ర కులోత్తుంగచోడ-
17 [దివ్య]శ్రీపాదపంకజశిలీముఖ స-
18 మరముఖషణ్ముఖ ప్రతిజ్ఞాపరశు-
19 రామ అనియంకభీమ [విజయలక్ష్మీ]-
20 కళత్ర పరాంగనాపుత్ర ఎలదాయ-
21 సింహ సాహసోత్తుంగ నామాదిసమ-
22 స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామం-
23 డలేశ్వర చోడెరాజు ఇఱ్ఱులూరి శ్రీ-
24 సోమేశ్వరమహాదేవరకు భోగార్థ-
25 ంబుగాం నిచ్చిన భూమి లెక్క [ఖ] ౬౦
26 యీ చోడెరాజు అఖండవర్తి-
27 దీపంబున కిచ్చిన గొఱి-
28 యలు ×× పీనిం జేకొని
29 మారడి [ఎ]అని కొడుకు మా-
30 [రె] దన పుత్రౌనుపౌత్రకము
31 నిత్య మానెండు నెయి
32 అచంద్రాకర్కముం బోయం-
33 గలవాణ్డు [॥]

---

[1] At the top of the stone are cut the figure of the crescent and the sun from the proper right; and the figure of a linga on a pedestal is carved between them.

No. 929.

(*A.R. No.* 112 *of* 1893).

ON A STONE IN FRONT OF THE BHIMESVARA TEMPLE AT GOVINDAPURAM, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 స్వస్తి [।*]సమస్తప్రసస్తిసహితంబున శ్రీమన్మ[హా]-
2 [మం]డలేశ్వర కులోత్తుంగరాజేంద్రచోడరా[జు]
3 [రాజ్యము]త్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిగా సకవరుషంబు[లు]
4 ౧౦౯౯[౦]నేంటి యుత్తరాయనసంక్రాంత్తినిమిత్యము
5 . . ండ [కొ]ంమ్మనాయకు కొడుకు బాదినాయకుం[డు]
6 [క్రో]వి శ్రీభీమీస్వరమహాదేవరకు నఖండదీప-
7 [మున]కు నిచ్చిన గొఱియలు ౫౦ వీనిం జేకొని [మ]-
8 [రి]యబోయిని కొడుకు మావనబోయుండు
9 [ని]త్య మానెండు నెయి వోసి తన పుత్రాను-
10 పవుత్రుల వంశానుక్రమంబున నాదిత్య-
11 చంద్రులకలయంతగాలము నడపంగలవా-
12 [డు] దీని నెవ్వరేని విఘ్నముసేసినవారు గంగ్గ-
13 కఱ్ఱ వేయి కవిలల వధియించినవాండు [వార]-
14 [ణాసి]వ్రచ్చిన[వా]ండు పెద్దకొడుకు కపాలమునం గు-
15 డిచినవాండు[।*] స్వదత్తం పరదత్తం [వా*] యో హరేత వ-
16 సుంధరా[ం*]షష్టిర్వరుషసహస్రాణి విష్టాయాం [జాయ]-
17 తే క్రిమిః[॥*] శ్రీశ్రీశ్రీ

No. 930.

(*A.R. No.* 113 *of* 1893).

ON THE SAME STONE.

1 [స్వస్తి][।*]సమస్తప్రస్వస్తిసహితంబున శ్రీ-
2 మ[న్మహా]మండలేస్వర కులోత్తుంగ్గరాజే-
3 ంద్రచోడరాజుల రాజ్యముత్తరోత్తరా-
4 భివ్రిద్ధి[ం]గా సకవరుషంబులు ౧౦౭౭
5 నేంటి యుత్తరాయనసంక్రా[ం*]త్తినిమి-
6 త్యమునం గొ[ఱి]పఱ్ఱి సూరపనాయకు
7 కొడుకు కేతినాయకుండు క్రోవి శ్రీ-
8 భీమేశ్వరమహాదేవరకు నఖండ-
9 దీపమునకు నిచ్చిన గొఱియలు ౫౦ వీనిం జే-
10 కొని నన్ని[య]బోయిని కొడుకు బొల్లె నిత్య మానెండు
11 నెయి వోస తన పుత్రానుపవుత్రుల
12 వంశానుక్రమంబున నాదిత్యచంద్రుల కల-
13 యంతగాలము నడపంగలవారు దీని నెవ్వరేని విఘ్నము
14 సేసినవారు గంగ్గక[ఱ్ఱ] వేయు గవిలల వధియించ్చినవాండు
15 వారనాసి వ్రచ్చినవాండు పెద్దకొడుకు కపాలమునం గుడిచినవా-
16 ండు[॥*]స్వదత్తం పరదత్తం [వా యో] హరేత వసుంధర [।*]షష్టిర్వ్వరుషస-
17 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః]॥ శ్రీశ్రీశ్రీ[॥]

No. 931.

(*A.R. No.* 114 *of* 1893).

ON THE SAME STONE.

1 . . . . శ్రీమన్మహామండలేశ్వ[ర కులో]-
2 [త్తుంగ్గరా]జేంద్రచోడరాజునకు ధర్మ్మ[వు]గాను
3 . నాయకు . . . [కర-]ణ్డదీపమునకుం [బె] . .
4 . పాల[ము] . . . . ము దీనిం జేకొని . . . .
5 . . . . గ్గులు శ్రీ[భీమే]స్వరదేవరకు నిత్య
6 [మా]నెణ్డు నెయి దీపం బెత్తంగలవారు[॥*]

No. 932.

(*A.R. No.* 115 *of* 1893).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE VIRABHADRA TEMPLE AT YENAMADALA, GUNTUR TALUK AND DISTRICT.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీశుభశక-
2 వరుషంబులుం
3 ౧[౧]౯౬ అగు నేం-
4 టి భావసంవత్స-
5 ర కార్త్తిక శు ౬ ఆ [।*]
6 నాండు రుద్రేశ్వర-
7 శ్రీమహాదేవర-
8 కు అరదీపానకు
9 శ్రీమతుపంచక-
10 టి సూరయ తమ
11 తల్లిదంద్రులకుం
12 బుణ్యముగాను[1]

No. 933.

(*A.R. No.* 116 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశుభ-
2 శకవరుషంబులు
3 ౧౧౬[౩] అగు నేంటి [శా]-
4 ర్వ్వరిసంవత్సరాన స్వ-
5 స్తి సమస్తప్రశస్తిసహి-
6 తంబైన శ్రీమతు
7 ముత్తసానింగారి కా-
8 టమరెడిసి బైతెడిని
9 వారి చెల్లెలు డెంనసా-
10 ని కొడుకు ఎఱ్ఱంగొం-
11 మినాయిండును-
12 వారి మఱంది సూర-
13 పనాయిండును శ్రీ-
14 మన్మహామండలేశ్వ-
15 ర కోటబేతరాజుల-
16 కు ధ(ం)మార్త్థముగ-
17 గాను రుద్రేశ్వరశ్రీ-
18 మహాదేవరం బ్రతి-
19 ష్ఠసేసి నివేద్యానకు
20 పెట్టినది నీరునేల మ-
21 ఱుతురు ౧ వెలిసే-
22 ను ఖ ౩ రావివాంగుం
23 న తోంట న ౧౦
24 గణపమదేవుల-
25 ట్టింది నీరునేల మ-
26 ఱుతురు ౧ వెలిసే-
27 ను ఖ ౧ న ౧౦ [॥*]

[1] The inscription is left unfinished.

No. 934.

(*A.R. No.* 117 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ శుభశక-
2 వరుషంబులు ౧౧-
3 ౮౪ అగునేంటి దు-
4 ందుభిసంవత్సరా-
5 న స్వస్తి [।*] శ్రీమతు [ఎ]-
6 నమ[ద*]లకాంపులం-
7 దఋ తమ తల్లిదం-
8 డ్రులకుం బుణ్యము-
9 గాను రుద్రేస్వరశ్రీమ-
10 హాదేవరకు అంగరం-
11 గభోగానకు ఆచం-
12 ద్రార్త్థముగాను ఈచ్చిన-
13 ది ఘట్టింజింనము
14 బ్రాహ్మలు మాడ గొల్లి-
15 వారు మాడ [॥*]

No. 935.

(*A.R. No.* 118 *of* 1893).

ON TWO SIDES OF A STONE BUILT INTO THE EASTERN ENCLOSURE OF THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశుభజాత-
2 క శకవర్షంబులు ౧౧౯౧
3 యగునేంటి శు[క్ల]సంవత్సర కా-
4 ర్త్తిక శుద్ధ పంచ్చమియు గు-
5 రువారమునాండు స్వస్తి స-
6 మస్తభువనజనవిఖ్యా-
7 త పంచాశతవీరశాస-
8 నలబ్ధానేకగుణగణాలంక్రి-
9 త సత్యశౌ[చాచారచా]-
10 రిత్ర నయవినయవిపులవి-
11 జ్ఞాన వీరబలంజ్యధం-
12 మ్మప్రతిపాలితు-
13 లైన పాకనాండిరువైయొ-
14 క్కవేయింట్టికిని వెంగ్గిమ-
15 డాఋవేలకూ నన్మకొండ్డ-
16 వట్టణస్థలంబునకుం బ్ర-
17 భుముఖ్యులైన శ్రీమ-
18 తు ఎన[మ*]ందలస్థలము పెక్క-
19 ండ్రు శ్రీమతుగాణీశ్వ-
20 రదేవమహాలింగ్గము

Second Face[1].

21 అంగరంగభోగాల కిచ్చిన మ-
22 గమ క్రమమెట్లంన్నను [॥] పోం-
23 కపెఋకం [గే]సరిపాటి క [౧]
24 పోంక మోపున వీసాలు ౨
25 నువ్వులభండిం గేసరిపా క ౧
26 కొలుచుభండి వీసాలు ౨
27 ప్రత్తిబో[ద్దు]నం గేసరిపా క ౧
28 కొలుచు[పెఋ]క వీసాము ౧
29 ఆకులమోపున ౪౦ ఆకులు
30 నూనెపె[ఋక] వీసాలు ౨ త-
31 లమోపున వీసాము ౧ చిల్ల-
32 ర మోపున వీసాలు ౨ గరె-
33 ంటకొలుచూ నూనె గరెంటెం-
34 డూ[న్ను]॥ మగమమీంద మరి[ం]-
35 [న్ని] రాగభోగాలకు నసీ[మ]-
36 నుకేసరి అడ్డుగు ఈ క్రమాన
37 నుభయనానాదేశిని ఆచం-
38 ద్రాకర్కముగా నిస్తిమి [।*] దీ-
39 నికి నెవ్వ రడ్డపడ్డా-
40 ను సమయద్రోహులు ॥
41 అ . కర్పులపెట్టెం గేసరిపా-
42 టి క[2]

No. 936.

(*A.R. No.* 119 *of* 1893).

ON A STONE BUILT INTO THE SOUTHERN ENCLOSURE OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీ[।*]శాకాబ్దే త్రికరాబ్ధిసోమసహితే శ్రీనందనాఖ్యే సమే గ్రామే
2 యెన్మదలే ప్రసిద్ధమకరోత్కీర్త్తిప్రతాపోదయః । శ్రీమన్మల్లయ-

---

[1] The figures of the crescent and the sun are engraved on the top. [2] The inscription is left unfinished.

3 చిన్నబొమ్మనృపతిః శ్రీవీరభద్రేశితుః ప్రాసాదం ముఖమండ్డప-
4 ం పరివృతప్రాకారమాతారకం ॥[౧*] గుణబాణగతిచంద్రగణనం-
5 బు శాలివాహనశకవర్షంబు లవనియండ్డు । ంబరగు నంద-
6 న భాద్రపద శుద్ధదశమిని సోమవారమునాండు ప్రేమ-
7 తోడ। నెనమదలవీరన్న కిరవుగాం ప్రాకారమును భోగరా-
8 గంబు లనువువలిచె (।) తన నాథు(ం)డయ్యవదండనాయకు-
9 నకు పుణ్యంబుగా నన్నిబుధులు వొగడ। తారతారకమందా-
10 రశారదాభ్ర(।)తుహినహిమకరవిఖ్యాతినహారహంబు ।
11 గెలుచు సత్కీర్తిధనము దా మెల(ం)గనేర్చె। మల్లనరనాథు చినబొమ్మమ-
12 నుజవిభు(ం)డు ।[।௨] ஸ்ரீ[ங்*]க பொம்முநாயக்கர் கட்டுவித்த [தி]ருகா[ர][ம்॥*]
13 స్వస్తి [*] శ్రీజయాభ్యుదయశాలివా-
14 హనశకవర్షంబులు ౧౪౭౩ అగునే-
15 ంటి నందనసంవత్సర భాద్రపద శు-
16 ద్ధ ౧౦ సో। నాండు రాయసం అ-
17 య్యపరుసయ్యవారు కొండ్డవీ-
18 టి సింహాసనము పాలించంగా-
19 ను ఆయన సేవ[కు]ండు చినబొ-
20 మ్మనాయండు వీరేశ్వరునికి ప్రా-
21 కారముఖమంటవములు స-
22 మర్పించెను ॥ ఆయన మఱంది
23 బాణాల వీరయ పదకము సమ-
24 ర్పణ ॥
25 శ్రీచినబొమ్మనాయండు వీరేశ్వరునికి సాగించిన భోగరాగాలు అమృతపల్లు
26 మొదలైన ధర్మమున్ను స్థానమాన్యాలున్ను యవ్వరు సాగింతురు వారి పాదాలు
27 మా తలమీంద నుండ్డును అని చినబొమ్మయ కుటుంబసమేతుండై సేవసేస్తున్నాండు [॥*]

No. 937.

(*A.R. No.* 120 *of* 1893).

IN THE VENUGOPALA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 శ్రీ స్వస్తి[।*] శ్రీ శుభశకవర్ష-
2 ములు ౧౪౯౦ గు వి-
3 భవసంవత్సర వైశాఖ
4 శుద్ధ ౧ గురువారా-
5 న ఎనుమందల శ్రీజనా-
6 ర్దనప్పెరుమాళ్ళునకు
7 అముదుపడి చాతుపర్ల-
8 కూ నంగరంగభోగాలకూ నై[1]

No. 938.

(*A.R. No.* 121 *of* 1893).

IN THE SAME TEMPLE.

1 ప్లవసంవత్సర మా-
2 ఘ బహుల ౭। గు
3 అగత్తిసెట్టి లిన
4 కూంత్తుటు [చి]-
5 ట్టకకు పుణ్యా-
6 ముగాను శ్రీ-
7 గోపినాధుని
8 నగరి శిఖరాన-
9 కు పహిండి [క][1]

[1] The continuation is lost.

No. 939.

(*A.R. No.* 122 *of* 1893)[1].

IN THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీ[।] ల[క్ష్మీ]ర్వ్వక్షసి యస్యాస్తే క్రో[డా]కారస్య శార్ంగ్గిణః[।*]
2 [త]స్యేదం దే[వ]కీసూనోశ్శాసనం లోకశాశనం ॥[౧*] ఆసీత్ శ్రీ-
3 [ధా]న్యవాటీకటకదృఢపతి[ః*] శ్రీకేతభూపాల-
4 స్తస్యాభూదున్నతౌజా నయ ఇవ తనయో దేహవా[న్రు]-
5 [ద్ర]భూపః[।*] తస్యోచ్చైర్గ్గీతకీర్త్తేస్సకలగుణగణాలంకృతా
6 [ధర్మ్మ]పత్నీ పండాంబాసూత సూనుం గుహామివ గిరిజా శ్రీ[బేత్మ]-
7 [పృ]థ్వీపతిం[॥౨*] స [క్షో]ణిం సాధు రక్షన్ జగతి మహిపమంధ్ధా-
8 [హ్వాయాః]పిశ్రుతాయాం స్వస్యామస్యాన్నగయ్యాం కృతమతిరభవ[త్సా]-
9 [పయ]ం వాసుదేవం [।*] కుక్షౌ యస్య ప్రకామం విహరతి జలధౌ నక్ర-
10 [వ]ద్విష్టఘానాం ద్విభుర్భ్భతం సప్తకం తం జగదుపకృత(ం)యు[న్*][ప్రా]-
11 [ప్త]గోపాళరూపం।[౩*]శాకాబ్దస్య గు[ణేభ]చంద్రధరణీసం[ఖ్య]స్య
12 వైశాఖకే మాసే శుక్లే చ పక్షే గిరిదుహితృతిథౌ సోమవారేతిపుణ్యే[।*]
13 . . కల్పోక్తరీత్యా విబుధసువచనైస్సంప్రతి[ష్ఠాప్య కృ]ష్ణం తస్మై ప్రాదా[త్స]-
14 [మస్త]ప్రభుజనవిదితాం వృత్తిమాచ[ంద్రతార]ం [॥౪॥*]తాం[బూలీం] . .
15 . కతటాకస్య పృష్ఠే వైరిహయమే[ది] . . త్తనద్వ . . .
16 . . కేద్ధనివత్త[ఁ]నీం। యావనాళీక . . ఖండుకానాం.
17 . . ం పునః। యథోచిత ప్రదేశేషు [సో]త్రిశేష్టమదర్శయ-
18 [న్న]పి చ కదా[చి]ద్గణపమదేవీ నిజగరగపా[టి]-
19 గ్రామే అదదదముష్మై పరిజ[నవి]దితం। భువమే.
20 [ఖ]ండుకీం వారయే ॥ [౫*]శ్రీగోపినాథునికి గణప[మ]-
21 [దే]వులు దీపానకు యొక గానుగను సమర్పణా[ను]
22 యొక పూండోంటాను తమకుం [బుణ్య]ముగా ని[చ్చిరి]
23 [ఉ]భయనానాదేసింపెకఁంద్రును తమ విలిచి[డి] . . . రకునం . .
24 . . నాథునికి మాడసరకునందు విలిచి[డి] . . . . . అమ్మి . .
25 . . [కు]ంగాను నాలుగువోంకలు ఆకుమోపునను ౫ం। ఆకులును .
26 . . . దేవులకుం బుణ్యముగా విడియానకు నిచిరి ప్రత్తిబొద్దున నొ .
27 . . . ఇచ్చిరి ॥ [గణ]పమదేవులు ఈ [యూ]రిపెండ్లి ఆయ[ము]
28 . . . తులకు ఇచ్చినను ఆప[ల్ల]వారు ఆయాయము రూకలు [శ్రీ]-
29 . పినాథునికిని ఇచ్చిరి గణపమదేవులకుం బుణ్యముగా-
30 . . చ ఏకస్మిన్ (ం)పుణ్యకాలే। స్వామిద్రోహిశిరశ్ఛేత్తు మ్మూరారిధ్వజ . .
31 . . [జో]గన్న సేనానీ ద్దత్తవానేకఖండుకం। [౬*] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో
హరేతి వ[సు]-
32 . . ం। షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః [।౭*] స్వదత్తాద్ద్విగు[ణ]-
33 . . ణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*]పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ [॥౮*]శ్రీ
34 . . [వ]ల్లభాయ నమః।

[1] The figures of the sun, Garuda, a cow with her calf, the discus, the sankha, Hanuman and the crescent are carved on the top of the stone in order from the proper right.

No. 940.

(*A.R. No.* 123 *of* 1893).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE RAMASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౩౧౦ అగు నేం-
2 టి విభవసంవ్వత్సర మా[ఘ] శు ౫ గు । నాండు
3 మకరమాస పుణ్యకాలాన నగరేశ్వరదేవ-
4 దివ్యశ్రీపాదపద్మారాధకుండును పె[ను]ం-
5 గొండపురవరాధీశ్వరుండున్ను వెనుకొల-
6 గోత్రపవిత్రుండును వైశ్యకులోత్తముండు-
7 ను నైన కొండమల్లు తమ తం[డ్రి] పెద్దిసెట్టికిన్ని త-
8 మ తల్లి అన్యసానికిన్ని పుణ్యముగాను [మూ]-
9 లస్తానం మైలారదేవరకు రంగమ-
10 [ధ్య]ము కంభము సేయించి అఖండ-
11 దీపానకు మొదవులి-
12 చ్చెను [।] మంగళమహా-
13 శ్రీ శ్రీం జేయు[ను*]

No. 941.

(*A.R. No.* 124 *of* 1893).

ON THE STONE IN THE ANJANEYA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [స్వ]స్తి [।*] శ్రీ శకవరుషంబు-
2 లు ౧౨౧౭ అగు నేంటి
3 జయసంవత్సర పు-
4 ష్య శు ౮ ఆ । నాంటి మకర-
5 సంక్రాంత్తి పుణ్యకాలము-
6 నంద్దు యెనమందల గణే-
7 శ్వరదేవరలు యిద్దటికి-
8 ని స్వస్తి [।*] ద్విజగురుదేవ-
9 తాతత్వతత్పరులు [బ్రా]-
10 హ్మణక్షత్రియవైశ్యశూ-
11 ద్రాది అఖిలవర్ణాశ్రయ-
12 ధర్మప్రతిపాలితులు
13 అజమహిషగోహయ-
14 గజాంబరసువర్ణధ[న]-
15 ధాన్యసమస్తవస్తుసం-
16 చ్చితులు దండాయు-
17 ధహస్తులు క్రిషినికా-
18 భరణులు [మె][2]
19 న విశ్వకర్మ[తో][1]
20 య్యప్రభ్రితినిజ[ఽ][1]
21 . . . .[2]

---

[1] The record is damaged.
[2] The stone is broken.

No. 942.

(*A.R. No.* 125 *of* 1893).

ON A STONE IN THE VENUGOPALA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. III, pp. 94 ff.

No. 943.

(*A.R. No.* 126 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE LAKSMI-NARAYANA TEMPLE AT AVANIGADDA, DIVI TALUK, KISTNA DISTRICT.

1 శ్రీ కమనియ్యుండు పుణ్యశ్లోకుం [డ]-
2 ధఃక్రితవిలాససురవిభుండు జితా-
3 మిత్రానీకుండు యశశ్శ్రీకరుణ్డు వెలనాంటి గొంకరాన్నృ-
4 పసింహుండిలను ॥[౧*]
5 ధారుణి నట్టి గొంకరావసుధావిభు న-
6 న్వయభృత్యుండైన కొల్లూరివిభుండు
7 శౌర్య్యగుణ మొప్పంగం జింతమ-
8 నాయకుండు దేజోర[మ]ణియ్యుం[డు]
9 పడసె సుస్థిరలీల వెలుంగంగాంబ్రతి-
10 హారిపదా[ర్థ] మాద్యమున నారవితా-
11 రక శాసనంబుగాన్॥[౨*] ఆతనికి వికసి-
12 తాంభోజాతానన గుండమకును జన్మించె జ
13 గత్ఖ్యాతుండు ముత్తమనాయకుం డాత-
14 త తేజుండు నాయకాభరణుండై ॥[౩*] క[లి]యు-
15 [గ]శూద్రకుం డన జగంబున వీరగుణప్రసి-
16 [ద్ధుం]డై వెలసినయట్టి ముత్తనకు మద-
17 [నా]ంగి సుమధ్య పుణ్యదోహళియన నొప్పు
18 [మే]డమకు నభ్యుదయంబుగం బుట్టె నంబుజో[ద్భ]-
19 లదళలోలనేత్రి మదసామజయాన లతా[నుమ]-
20 ల్లికామిలితసుగన్ధి గొమ్మమన మెరు[వదాన్య]మ-
21 హీ[త]లంబునన్॥[౪*] శకవర్షములు ౧౦౭౬ అగు-
22 నేంటి శ్రావణ శుద్ధైకాదశియు గురవారము[న]
23 శ్రీధనదవ్రోలిచోడనారాయణదేవర-
24 కుం బడిహారి ముత్తినాయకుని కూ[ం]-
25 తురు కొమ్మమ దనకు ధర్మ్మవుగా [న]-
26 ఖండదీపమునకుం బెట్టిన ఓరుదు-
27 గద్యలు ౧[౬] వీనిం జేకొని కండ్ల బ్రహ్మ-
28 న కొండుర [ముత్తయ] దన పుత్రాను పౌత్రిక-
29 ము నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రార్కమ
30 నడపంగలవాండు [॥*]శ్రీశ్రీ లికిత కాపచారి[॥*]

No. 944.

(*A.R. No.* 127 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ సకవరుషములు ౧౦[౬]౦ నే-
2 ణ్టి సుక్లద్వాదసియు గురువార[ము]
3 విషుముసంక్రాంత్తినిమిత్యమున ధన-
4 దవ్రోలి చోడనా[ర]యనదేవరకు
5 గంగ్గమారాయని కూంతుఱు
6 కొమ్మమ తనకు ధర్మ్మవుకా [నా]క-
7 ండవర్త్తిదివియకుం బెట్టిన బిరు-
8 దుగద్యలు ౧[౬] పీని జేకొని[1]

No. 945.

(*A.R. No.* 128 *of* 1893).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీరమణియు రణవిజయశ్రీరమ-
2 ణియు నిందుకుందసితవిపు-
3 లయశ[ః*]శ్రీరమణియు వరియింత్తురు
4 [గో]రి కులోత్తుంగచోడ గొంకఱనరేంద్రుర్[॥౧*]
5 ఆరయ నట్టిగొంకఱవ్రిపు నన్వయభ్రత్యుండ్డు
6 వి[శ్వ]శాసనశ్రీరమణియ్యామై తనరం జింత్తమ-
7 నాయకు డుద్ధరించెం గొ[।*]ల్లారివిభుండు
8 వంశమహిమోన్నతులన్నియు నేర్పడం బ్రతి-
9 హరిపదార్త్థపూర్వ్వముగ నారవితారకశా-
10 సనంబుగాన్॥ [౨*] అతనికి నగణ్యపుణ్యవ్రతయ-
11 గు గుండమకుం బుట్టె వసుమతిపీరవ్రతుం-
12 డు వడిహరి ముత్త[న] హతశత్రుచయుం-
13 డు నాయకాభరణుండై ॥[౩*] ముర[।*]హరవిక్ర-
14 ముండైన ముత్తనకు స్సురలోక రం[భ]నాం బరగి-
15 న మడమాంబకు శుభస్థితిం బుట్టె మనుష్యలో-
16 కసుం[।*]దరియన నొప్పు నూంకమ లతాలలి-
17 తాంగ్గి సుమధ్యమమల్లికా . . . లగన్ధి మత్తపిక-
18 భాషిణి గోత్రపవి[త్ర]మై మహిని ॥[౪*] శ్రీయుత-
19 పుణ్యకీర్త్తనలు సేకొని నూంకమ [భక్తి]ం జోడనారా-
20 యణదివ్యసన్నిధిం జిరస్థిరదీపము నిల్పె
21 నాశకా[।*]బ్దాయతివేదశైలగగనాబ్జమితంబుగ
22 ఫాల్గుణామలశ్రీయువతీశసత్తిథిని (।)
23 జెల్వుగ నారవితారకంబుగానూ ॥[౫*] శకవర్ష ౧౦౭౪
24 అగునేంటి పాల్గుణ శుద్ధద్వాదశియు సోమవా-
25 రమునాండు దనదవ్రోలి పద్యబోయిని వ్రె-

---

[1] The inscription stops here abruptly.

26 [న]మ కొ[డుఁ] [గో]కరాజుకండ్య యెఱ్యనబెం జోడనా-
27 రాయణదేవర సాని నూంకమ అఖండదీపము-
28 నకు గొఱియ xx ట్టికిం బెట్టిన బిరుదుగద్యాలు
29 పదాలు పీనిం జేకొని యఱ్యన దన పుత్రపౌత్రి-
30 కము నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రార్కము
31 నడపంగ్గలవారు శ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 946.

(*A.R. No.* 129 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీ శకవర్షములు ౧౦౬[౯] జేష్ఠశుద్ధ
2 త్రయోదశియు గురువారము-
3 నాండు గంగమ[రాయ]ని । శాకాబ్దేవ్యోమ శై-
4 [లా]ంబ[రశ]శిగుణితే శుక్రమాసేశుకేసీ రా-
5 కా[యా]ం గంగమారాయననటతనయాం పక్వ-
6 బింబాధరోష్ఠి[।*]చోడాంబా చంద్రబింబో[ప]మము-
7 ఖ[క]మలా శ్యామలా కో[మ]లాంగీ దీపం ప్రా[దా]-
8 దఖండం భువి ధనదపురే స్వామినే కేశ-
9 వాయ ॥ [౧*] యీ దివియకుం బెట్టిన గొఱియ-
10 లు xx పీనిం జేకొని . . . .
11 . . . . . ప్రోలె తన పుత్రానుపవుత్రా-
12 నికము నిత్య మానెండు నెయి ఆ-
13 చంద్రార్క[ము] నడపంగలవాండు ।
14 శ్రీశ్రీశ్రీ లికితము కాపశారి ।

No. 947.

(*A.R. No.* 130 *of* 1893).

AT THE ENTRANCE IN TO THE SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 [1][ఆ]సీత్ భూదే[వ].
2 [డా]మణిరవనితలే . .
3 . హాంతా కా . . . . .
4 . స్సకలజగ . . . .
5 . లః తస్మాద్విప్ర[ప్రియో]భూ
6 . నిధిరేజగన్వ . . . . . .
7 . లక్ష్మీవా[నె]జియ . . . .
8 . రమలమతి[ఖ్యాణ] . . . .
9 . భానుః ॥[౧*]త[త్] . . . . .
10 . బింబవక్త్రా
11 . నితంబబింబా . . . .
12 . బుదలాస్యక . . . . .
13 . జంగమకల్ప[వల్లీ]

---

[1] At the top are cut the figures of the sun and the seated bull. The figure of the crescent is worn out.

14 విశాలా . . . .
15 జాంబికా . . . . .
16 . జాతా తస్యా . . . .
17 తాక్షీ . . . . . .
18 . . . .
19 నంద . . . .
20 తిథౌ ప్ర . . . .
21 చారువద . . . . . .
22 మలా ఆచం . . . . . .
23 [ణ]నయనాలో . . . . .
24 సేయం దీ . . . .
25 త్త్రిమదిశత్సు . . . . . .[1]

No. 948.

(*A.R. No.* 131 *of* 1893).

On a pillar in front of the Durgamba temple at Ganapesvaram, same taluk and district.

Published in *Epigraphia Indica,* Vol. III, pp. 82 ff.

No. 949.

(*A.R. No.* 132 *of* 1893).

On the same pillar.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవ-
2 ర్షంబ్బులు ౧౬౬౩ యగునేటి [ఖ]రనామసంవ్వత్సర జ్యే-
3 ష్ఠ బ ౫ [ఆ] శ్రీమద్దోృ్ఖగాధివంశ పారావారా రాకాసుధాకరు-
4 ండ్డును తిప్పానరెడ్డికి ప్రపౌత్రుండ్డును మూర్త్తిరెడ్డికి పౌ-
5 త్రుండ్డును నాగిరెడ్డికి సుపుత్రుండ్డును అంకమాంబ్బాగర్భ-
6 శుక్తిమౌక్తికుండ్డును వెంకటరామావరజుండ్డును జగ్గయ్యా-
7 ఖ్యాగ్రజుండ్డును భ్రాతృవ్యాచ్చంన్నాహ్వాయపరిపాలిత
8 యౌవ్వరాజ్యుండ్డును నిజసుగుణమణి[గ్ణ]మాలికాలం-
9 కృతాశాంగ్గనాబంధురకంధరుండ్డగు సుబ్బ(ం)న్నధాత్రీవరు-
10 ండ్డు శ్రీమద్గణపేశ్వరమహాదేవలింగ్గంబ్బును సాం-
11 గంబ్బుగా శాశ్వతధర్మనిష్టం ప్రతిష్ఠగావించ్చెనూ ॥
12 శ్రీమ[ద్దోృ్ఖ]గాధివంశామృతనిధివిధునా సుబ్బయక్ష్మాధిపేనా శ్రీ-
13 నాగేశాత్మజేన ప్రకటితయశసా జగ్గయాఖ్యాగ్రజేన [।*]శ్రీ-
14 గాణాపత్యలింగ్గం సకలసురయుతం స్థాపితం జ్యేష్ఠ-
15 మాసే పంచ్చమ్యాం కృష్ణ[ప*]క్షే ఖరశరదిరవేర్వాసరే వైభవేన ॥
16 శ్రీకా[శా]చారి మాగులూరి మల్లిఖార్జునుడు భార్య వీరం-
17 మ్మా కొమారుడు అక్కాబత్తుడు నిర్మ్మాణం చేశెనూ।౧।

[1] The rest of the record is damaged.

No. 950.

(*A.R. No.* 133 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 ఽ స్వస్తి[।*]సమస్తరా[జ]శ్రేయుండును సమ-
2 స్తజనపరివృతాలంక్రితుండును అఱు-
3 మనంగంటిపురవరాధీశ్వరుండును దే-
4 వబ్రాహ్మణదాసానుదాసుండును
5 నైన కాపయనాయకేశ్వరుని నిజభృ-
6 త్యుండైన తుంమిడి ఉప్పలపుం బ్రోలు-
7 లేంక తన స్వామిఅయిన కాపయనాఇ-
8 నింగారికి ధ(ం)ర్మువుగాను గజరుతురవి-
9 శకసంఖ్యంగల వ్యయసంవత్సర చైత్రశు ౧ శు
10 నాండు దివి గణ(ం)పతీశ్వరశ్రీమహా-
11 దేవరకు దీపాన కిచ్చిన పాండిమొదవు ఒకటి-
12 న్ని పూవుందోంటాను పెదతుమిడిపాలాన పెట్టిన క్షే-
13 త్రము మూండుపుట్లు ౩ [॥*] [1]

No. 951.

(*A.R. No.* 134 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీవేంకటేశాయ మంగ్గళం ॥
2 శ్రీమద్బృంద్దారునగరే విశృతోనంతపండితః [।*] ముడుం-
3 బవంశజ[ః*] శ్రీమాన్ ధీర[ః*] శ్రీవత్సగోత్రకః ।౧॥ తస్యాభూద-
4 ంమ్మమాఖ్యాయాం సుతస్తంమప్పపండితః[।*] తస్య వెంకటటక్రి-
5 ష్ణా[ఖ్యా] వల్లమాయామజాయత[॥౨*] తస్యాసన్ రంగమా[ఖ్యా]-
6 యాం సుతాః పంచ్చ గుణోత్తరాః ॥ వెంకటాధీశ్వరశ్చాప్పకొ-
7 ండప్పస్తదనంతరం [॥౩*] వెంగళప్పశ్చవల్లప్పతింమ్మప్ప-
8 శ్చేతి విశృతాః [।*] తేషాం మధ్యేతు తిమ్మప్పస్సుప్రభా-
9 వో దయానిధిః [।౪*] యేన దుర్గాణ్యరణ్యాని నగరాణ్యభవ-
10 న్ భువి[।*] నిర్జలాస్సజలశ్చాసీత్పాషాణా దేవతాగృహా[ః*] [।౫*]సో-
11 యం తిమపనామార్య[ః*] వేణీసాగరసంగ్గమే । గణపత్యా-
12 ఖ్యకం లింగం చోడరాజప్రతిష్ఠితం [॥౬*] శరాకాశర్తు[శీతాంశు]-
13 యుతశాకే శుభావహే ద్వాదస్యాం రుధిరోద్గారిమాధవే సితే-
14 పక్షేకరోన్మహాభాగం సుప్రతిష్ఠితమవ్యయం
15 వైష్ణవం విగ్ర[హం] చాపి లక్ష్మ్యాం వెంకటక్రిష్ణకః [।౭*]
16 కాశాచారి ముమ్మడిశింగ్గు లింగాబత్తుడు
17 ఇతనిభార్య లింగ్గయిరి కొమా-
18 రుండు కోల్లాబత్తుడు
19 యిత[ని*] భార్య రుద్రమ ఇరి కొ-
20 మారుండు కామాక్షి యితని భార్య పార్వతి
21 ఇరి కొమాల్లు మల్లయ నాగప్ప శరభయ
22 వీరప్ప[॥*]

---

[1] The next inscription is engraved in continuation of this line.

No. 952.

(*A.R. No.* 135 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] సమస్తరాజన్యచూడామణికిరణరంజితపాదసర-
2 సిజా[తుం]డగు కాకతియ్యధరాధీశుశ్రీవాకిలికి
3 నంగరతుడై ప్రకటశౌర్య్య । ధనుండనం బరగి యమ్మనుజేం-
4 ద్రుండొసగిన వెలనాంటినాయకస్థలము ప్రితిం చేను పొందం
5 బడసిన పెదనీలినాయిని యగ్రనందనులు భయా-
6 ర్త్తిహారులు । పురుహూతనిభుండగు బొల్లైయనా-
7 యుండు నాయకాగ్రణి గాళినాయకుండు । ననంగం [బ]ర-
8 గి రవనినతులప్రతాపసంపన్ను లధికబాహుబలులు ఘ-
9 నులు ॥[౧*] వారి యనుంగ్గుం దమ్ముండు సువర్న్నగిరీంద్రసమా-
10 నధైర్య్యుం డంభోరుహమిత్రతేజుండు ప్రభుత్వసమగ్రుం-
11 డు వల్లినాయకుం [।*] డారంగ నగ్రజాన్మతి ననంతసమంచిత-
12 ధర్మ్మకార్య్యములు ధీరుండు సేయుచుండ్డుం దగ దేవగురు-
13 ద్విజపూజ లొప్పగాను ॥[౨*] వరగుణరత్నరాసియగు వల్లైయకు-
14 ను శివపాదపద్మషట్చరణపతివ్రతాగుణవిశాలయశోనిధియన్నె-
15 మాంబకును [।*]వరసుతం డైన పోచయ యవార్య్యభుజాబల-
16 శౌర్య్యశాలి సుందరజితమన్మథుండ్డు రుచిధామసుతేజుం డుదార-
17 మూర్త్తియై ॥[౩*]తమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మ్మవు రాజ్యాభివృద్ధియు-
18 ంగాం దన బుద్ధిం గోరి । శరగుణరవిమితశకసమాసితపుష్యసు-
19 రపతితిథియును గురుదినమును । వెలనాంటిలోపల వినుతి-
20 ంపంగాం బేరు గలిగి క్రిష్ణాబ్ధిసంగమమునందు పొలుపైన పె-
21 దదీవిపురమున గణపతీశ్వరదేవునకు గొని కరమునేభ ।
22 యింటి నొసగి పెయ్యలేంభది వెరసి నూరును నఖండ్డదీప-
23 మునకు భక్తిదనరంగా రవీందుతారకముగ నిచ్చి పుల్లరియు-
24 ను విడిచె భూనుతుండు ॥[౪*]కామరాజుగడ్డను సుక్షేత్రం యేందుము ।
25 శ్రీ [॥*]

No. 953.

(*A.R. No.* 136 *of* 1893).

ON STONES BUILT INTO THE SRIKAKULESVARA TEMPLE AT SRIKAKULAM, TSALLAPALLI ZAMINDARI, SAME DISTRICT.

1 శ్రీమన్మహాప్రధాని [కంచఖ్ల చి]న మ[ల్ల]య సమర్పించిన
2 అఖండదీపాలు రెంటికి మోదాలు ౫౦ నీ[ని] చేకొని పల్లబ్రహ్మన [1]

No. 954.

(*A.R. No.* 137 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . [లు ౧౨౨]ర వగునేంట్టి శుభకృత్సంవ్వత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౧ శుక్ర శ్రీకా[కొ]-
2 . . . [మరసాని కొడ్డు]కు పోతెబోయండ్డు తమ తల్లి[త]ండ్రులకు పుణ్యముగాను
3 [మాడబడిచ]వేలశ్రీవల్లభుని నగరికి పెట్టువాండు ఇ దీపానకు పలికోన[పో]-
4 [ముసేను పెటింది] ఆచంద్రాకర్కముంగాను అ[చు]వాండు ॥

---

[1] The continuation is missing.

No. 955.

(*A.R. No.* 137-*A of* 1893).

To the left of No. 954.

1 [౨] బ్రమనబోయుండ్డు త[నకు]ం బుణ్యము-
2 ంగాను ఆయుదు శ్రీన్నాలు య[చ్చు]వాండ్డు
3 యచంద్రాకర్త్తము[ం]గాను అచ్చువాండు ॥

No. 956.

(*A.R. No.* 137-*B of* 1893).

To the left of No. 955.

1 అప్పమారెపోతయ పె(ం)ట్టిన దీపనకు [రా]ంగ[మ]బోయు[ం*]-
2 డ్డు పంట్ట [మా]డ పెటువాండు ఆచంద్రా(ం)కర్త్తముగను [॥*]

No. 957.

(*A.R. No.* 138 *of* 1893).

In the same shrine.

1 శకవర్షములు ౧౧౯౨ నేంటి జేష్ట శుద్ధదశమి వడవారమునాండు శ్రీవలభుని కవడపల్లి ఎఱ-
వరడి సమ[ర్పి]ంచిన అరదీపానకు తాన పంట మాడ పెటువాండు
2 [మ]ఱని ఒ[క*] అరదీపము గొలకు పెట్టి పదిమాడలును శెసెపెట్టి మనన జీడెపూండిని కాకొ-
లనివుతెండును ఇదిమచేను మన్యాన పడసినాండు యచంద్రాకర్త్తముంగాను శ్రీశ్రీ

No. 958.

(*A.R. No.* 139 *of* 1893).

In the same shrine.

1 శకవర్షములు ౧౧౮౩ నేంటి చైత్ర బహుళఅష్టమి శుక్రవారమునాండు భవశ్రీ-
2 కో[గిపె]దింగారి కొడుకులు నాగడువపెదింగారు ఆత్రేయగోత్రులు శ్రీకాకొలని శివల్లభుని [1]

No. 959.

(*A.R. No.* 140 *of* 1893).

In the same shrine.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౭౮ నేంటి పౌష్య బహుల అష్టమి మంగళవారమునాండు
[శ్రీ]కాకొలని శ్రీవల్లభునికి కుఱుంగంటి మల్లెబోయుడు తమ తల్లి-
2 దండ్రు[ల*]కు [ధ]ర్మవుంగాం . . . [దీ]పానకు మేంకలు [౨]x పీనిం జేకొని మల్లిబోయని
. . . ఆచంద్రాకర్త్తము నడపం . . .
3 గలవాండు ॥

No. 960.

(*A.R. No.* 140-*A of* 1893).

Left of No. 959 above.

1 శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౨. . . . మునాండు ముసుడూరి గొసవి అమ[రి]-
2 సెట్టి శ్రీవల్లభునికి పెట్టిన అర . . . దాలు ౧౨ ఆచంద్రాకర్త్తము శ్రీ

---

[1] The continuation is lost.

No. 961.

(*A.R. No.* 141 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 . . . వినీతజనాశ్రయ లీలా[వి]నోద ప్రఛంన్నవిద్యాధర సత్యరత్నాకర వనదాననిగళ-
మార్జ్జాలకేసరి మానవ్యస-
2 [ర]ణ కొరవిపురవరాధీశ్వర శ్రీగోపాలదేవరదిన్యశ్రీపాదపద్మారాధకులైన బొట్టు శ్రీరామ-
భద్రుడు
3 . . . . నేంటి [వై]శాఖ బహుళ ఏకాదసి గురువారము ‖ [1]

No. 962.

(*A.R. No.* 141-*A of* 1893).

TO THE LEFT OF NO. 961 ABOVE.

1 . . . . లలితార్ద్ధచంద్రధర ఖ[ట్వా](ం)గ-
2 . . . . [జ]గదగోపాళ భువ[ని]నారాయ-
3 . . . . జలక్రీడావినోద [స]కలా[ర్థి]ద్విజ-
4 . . . . కుధరపక్షిఘూర్ణమల్ల నిజగుణగణా[ల]-
5 . . . . లక్ష్మీకాంత్త శ్రీమన్మహామండ్ల-
6 . . . నేంట్టి శ్రావణశుద్ధ త్రయోదశిన్ని సో [2]

No. 963.

(*A.R. No.* 142 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 [3] . . . అఖండదీపము ఆచంద్రార్కముగా పెటిరి ఈ దీపము పల్లెబోయిండ్లు కొ(ం)ష్ణ-
[ని]బోయి[ని] కొడుకు . . .
2 క అన్నబోయిండు ఆచంద్రార్కంముగాను నడపువాండు [‖*] శ్రీ ❀ పరాంగనాపు-
త్ర . . . . . [4]

No. 964.

(*A.R. No.* 143 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 శకవర్షములు ౧౧[౮]౩ నేంటి పౌష్యబహుళ ఏకాదశి బుధవారమునాండు [కు]-
2 పనబోయిండు శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి అరదీవము పెట్టె ఈ దీప-
3 ము తోన జేకొని నిత్య తవెండు చమరు ఆచంద్రార్కముగా నడపువాండు[‖*]

---

[1] The rest of the inscription is lost.

[2] The continuation is probably No. 968 below. Below the inscription are found the following lines :—

1 . . . .
2 . . . . ండదీపాలలోనాను ఒక్క దీపము తాడేపల్లి [కోట] కుచమనాయి-
3 . . . . ను వల్లభుండును చేకొని నిత్య మానెండుసియి నెయి ఆచంద్రార్కము-
గను నడ-

[3] The beginning is lost.

[4] The continuation is missing. Near this is engraved the following fragment :—

హంప్రకామం శ్రీవల్లభం దైత్యగజౌఘసింహం శ్రీ[కాకులేశం శ]రణం ప్రపద్యే శ్రీ [‖*]

No. 965.

(*A.R. No.* 144 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 . . . . గు నేండి [పౌశ్య శుధ] ఏకదసి భుదవర[న] [శ్రీకాకొ]లని శ్రీవల్లభునికి వెల్లలరి మరెబోఇని కొడుకు వీటి [భో]గము . . . ల్లెభోయుడు తమ తల్లి-తండ్రిలకు ధర్మ్మ[ము]-

2 . . . టిన మోదాలు ౨x వీని చేకొని సల్లడ సురెబోఇని కొ[డుకు] సెల్లడ పోతనబో-యుండు నిత్య మనెడు నెఇ అచంద్రార్కముకా నడపకలవాండు శ్రీ [।*][1]

No. 966.

(*A.R. No.* 145 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧౬౮ [నేటి] పాల్గుణశుధ [౫] గురువరమునాండు త[ళ]మ . . .
2 మ తల్లి[తండ్రు]లకు దర్మువై . . . . . శ్రీకాకొల[ని*]వల్లభుని [ఆ] . . .
3 . . . . [వీ]ని చేకొని గో[వాడ] మారె[బోయుండు] ఆచంద్రార్కము

No. 967.

(*A.R. No.* 146 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 . . . యాత్రె ముకంటికాడ్వెటి వంశావతార అనేకరిపుంద్రిపతిమణిమకుట[ఖో]టి-[ఆ]భరణ రవిద[ర్పణ] . . .

2 . . . బెజవాడ మల్లేశ్వర దేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధ[క]పారబలసాధక విప్రజనాశ్రయ శ్రీవెం[గ్గి]విషయధి-

3 మండలేశ్వర గొంటూరి నారాయణదేవరాజు శకవర్షములు [౧౦]౭౭ నేండగు నేటి రా-క్షససం[3]

No. 968.

(*A.R. No.* 147 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 . . . . రణ పరిహితచరణసకలసేనాధినాథ విజితశత్రుయూథ దుష్టజన-గజబిసిష్టజనసముద్ధ.

2 . . . . శేశ్వర కా[క*]తేయ్యగణపతిదేవదివ్య శ్రీపాదపద్మారాధ[క*] పరబలసాధకనామాదిస-

3 . . . . మవారమునాండు పెట్టిన అఖండదీపాలు రెంట్టికిన్ని ఆచంద్రా-ర్కముగాను శ్రీవల్ల [3]

---

[1] In continuation of this inscription are found the following lines :—

1 శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభుడు కొల్లురిగడ్య అలిసేనికి. . . . .
2 [వు] అచంద్రార్కముంగాను ఇ[చ్చి]తిమి

[2] Below this inscription are found the lines :—

1 . . . . శుద్ధ సప్తమి పడవారమునాండ్డు దేచెబోయుండ్డు తమ తల్లితండ్రలకు దర్మ-
2 . . . . . టిన అరదీపము ఆచంద్రార్కముగా దమనబోయాండ నడపంగలవాండు [॥*]

The following lines are found to the right of the above :—

1 శ్రీ మన్మహామండలేస్వ[ర] . . . .
2 తలి[ద]డ్రులకు ధమ్మ . . . .

[3] The continuation is missing.

No. 969.

(*A.R. No.* 148 *of* 1893).

IN THE SAME SHRINE.

1 . . . ౯ శకవరుషంబులు ౧౨౧౮ నేటి విజయసంవత్సర చైత్రశుద్ధ ఏకాదసి సోమవా-రాన శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి శ్రీమ-

2 తుపరిచ్ఛేదపన్రాజు కొడుకు కేసవరాజు తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ్మువుంగాను అరదీపానకు సమర్పించిన గొఱెలు ౨౫ వీ-

3 ని చేకొని పయ్యుమకల కామనబోయండు నిత్యేయా తవ్వెండు నెయి యచంద్రార్కమ్ముగాను నడపంగలవాండు [॥*][1]

No. 970.

(*A.R. No.* 149 *of* 1893).

ON A STONE BUILT INTO THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

1 స్వస్తి [।*] సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వర మహాసామంతాధీశ్వర వీరలక్ష్మీశ్వర చాలుక్యచోడరాజ్యభ[వ] . . . .

2 [రి]సికరభుజగవైనతేయ శౌచాంజనేయ వీరగాంగేయ ప్రిథుతరయశఃప్రశవరాజ్జున త్యా-గనాగార్జ్జున బడిగొ . . . .

3 భంగ సాహసోత్తుంగ ప్రతివక్షహిరణ్యాక్షవక్షస్థ[ళ]నృసింహ అమిత్రకుముదవనాదిత్య శివపాద-శేఖర సత్యరత్నాకర . . . .

4 . నిమిత్తమున శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి ఆచంద్రార్క్క మఖండదీపములకుం బెట్టిన ధేనువులు ౧[౦]౦ వీనిం జేకొని వోతుల . . . .

5 ండున్ను కొల్లైబోయుండున్ను తమ రెండువాడ్లకున్ను పంట ముప్పందుము పోయంగలవారు కొమ్మన[బో] . . . .

6 అందుల లాభస[గా]లు పాడ్లవెరవున[ను] నడపుకొనువారు ॥

No. 971.

(*A.R. No.* 149-*A* *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి[।*] సకలభువనరాజ్యలక్ష్మీనివాస చలమత్తుగండ శౌచగాంగేయ సకలలక్ష్మీనివాస వివేక-కమలాసన [సి]ష్టసముద్ధరణ [ప]-

2 తికార్య్యసాధక పరనారీదూర పతిమెచ్చుగండ్డ దుర్జ్జయకులవిభూషణవార్ద్ధివర్ద్ధనసుధా-కర సత్యరత్నాకర స్వామిద్రోహరగండ్డ

3 సహకారనివాస పిడువఖాదిత్య చతుర్థ్థవంశ ఆ[లూరి]పురవరాధీశ్వర తుంగభద్రానదీతీర శ్రీ[చో]డనారాయణదేవదివ్యశ్రీపా-

4 దపద్మారాధకులై[న*] శ్రీమతు ఆలూ[రి] మల్లినాయుని కొడుకు పోతినాయుడు శ్రీకాకొలని శ్రీ-వల్లభునికి దీపానకు పెటిన మోదాలు ౨౫ పఖు[తి]గడ

5 పంద్దుము సేను వీనిం [జే]కొని [నిమగెడ] పోతనబోయుడు నిత్య మానెడు నెయి నడపకలవాడు శ్రీశ్రీశ్రీ [॥]

---

[1] In continuation of the inscription are found the following lines ;—

1 . . . . కాకొలని శ్రీవల్లభుండు తెనాలి గుండెబోయిండికి

2 . . . ష్మ[ల]ము దోపల దీపానకు పెటిన చేను ఖ ౧ ఆచ[ం*]ద్రార్క్కముగా [ను]

No. 972.

(*A.R. No.* 149-*B of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 ఏకాంగవీరులున్ను ప్రౌఢవీరులు కార్యవీరులున్ను కదనప్రచండ-
2 . . . . . . దిశావలయండసుంకపరివర్జితులును పంచలోహాధిపతు . . . .
3 . . . బోగరపన్ను మొదలుంగాను ఎల్లపన్నును మన్నించి [ధా]రపోసితిమి
4 . . . . శ్రీవల్లభుని సన్నిధియందు మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

No. 973.

(*A.R. No.* 150 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 శ్రీ ఖరసంవత్సర చైత్రబహుళపంచమి బుధవా[ర*]ను తి[ద్యై]బోహి
2 . . . . . . చేకొని పోతనబోయుండు నిత్య తవ్వడు నె[ఇ] నడు[పు*] తా . . [1]

No. 974.

(*A.R. No.* 151 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 . . . . మదస్తంభ చతుర్త్తకులవనజవనమార్త్తండ వేంగివిషయషోడశసహ-
స్రావనీవల్లభ సహకారవల్లభ ఆహవరకర్కస విక్రమకర్కశ . . . . . .

2 పరశు[రా]మ భండనభీమ దళదంకరామి కామిజనకుసుమబాణ శరణాగతప్రాణత్రాణ పెకర్కం-
డ్రనారెక్కొత్తుగండ విహితాహితానే[క] . . . .

3 . . . . . . కమహారాజుల తల్లి శ్రీగుండమాంబికామహాదేవి దనకు ధమ్మార్థముగాను
శ్రీ శకవర్షములు ౧౦౪౮ గు నేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాంతి . . . .

4 . . . . . . న ఈ అఖండదీపములు రెంటికిని నిత్య అడ్డెండు నెయి వోయంగలవాండు
ఈ కొమ్మనబోయుని బౌత్రులు గొమ్మనబోయు . . . . .

5 . . . . . . దనపాలికి పంటాప[దే]ందుము పోయు[వ్వాం]డు వీరలు ఎవ్వరూను
[క]దఃపుం [బం]చికొనంబడయరు పొత్తున నా[చ] . . . . [2]

No. 975.

(*A.R. No.* 152 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 . . . . . శాకాబ్దే బాణభూభృనయన్నశశిమితే పుణ్యవైశాఖమాసే శుక్లే పక్షే
తృతీయె గతవతి దివసే భానువారం పరార్ధ్యే.

---

[1] Close by this inscription are found the following two lines:—

1 శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి మద్దపలి పురుషోత్తమదాసు పెట్టిన
2 ఆరదీపనకు మేకలు ౩౦

[2] To the proper left of this inscription is found the fragment—

1 . . . . తస్మభాత్సంబభూవు ః
2 . . . . తత్సంతతౌ జనితో జగ
3 . . . తా శ్రీవల్లభప్రసాదం నయ
4 . . . . ంఅఖండాయ నృసింహాఖ్య-

2 . . . . . పూజాం పుత్రార్థం కర్తుకామా ప్రకటితమకరోదుత్తమైర్వస్తుజాతైః ॥ స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ౧౨౭x అగునేంటి వై-

3 . . . . . వీరనరసిహ్వ్యదేవని దేవులైన గంగామహాదేవులు శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభ-రాయనికి సమర్పించిన సువస్తువులు [వైపిహ]-

4 . . . . . రు ౧౦౦ తోను సంన్నం పూసపేటు ౧ ఘంటలు ౩ తోను పిన్నలి ౧ ఒత్తులు ౨ పద్మతడుకులు ౨ ముత్యాలతిరుణామ ౧

5 . . . . పహిండికాయలతోడి వెంజామరలు ౨ పహిణికామ ఆలవటం ౧ పూంతక-లేంత్తలు ౪ వెండి దివ్యకోలలు ౨ వెండినిడ్డె-

6 . . . . జప్పడి ౨ పట్లు పచ్చపట్లు ౨ చంద్వాలు ౨ పట్టుగొడగులు ౨ మణియార-వెల్లలు ౬ వెన్నె చీరలు ౧౨ బ్రిందావ-

7 . . . . ఈ వస్తువులు జ[ద్వి]ంచినవారు కాళిదాససేనాపతి గోపా[ళ]జియ్య గో-విందసేనాపతి మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

No. 976.

(*A.R. No.* 153 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి [।*] చతుస్సముద్రముద్రితనిఖలవసుంధరాపరిపాలక శ్రీమత్రినయనపల్లవ[ప్రసాద] . . . . . .

2 క్లాన్యనదీదక్షిణపట్సహస్రావనీవల్లభ భయశోభదుల్లభ చోడచాళుక్యసామంతమదానేకపమృ-గేంద్ర . . . .

3 శ్రీమదమరేశ్వరదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక పరబలసాధక శ్రీధాన్యకటకపురవరాధీశ్వర ప్రతా-పలంకేశ్వర

4 కలిగటిమొగదక్రై [బేద్వ]ర ఈవక్రై గండరగండ గండభేరుండ జగమెచుగండ నన్నిమార్తండ నామాదిసమస్తప్రశస్తి-

5 సహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోటమన్మగణపద్దేవరాజుల ధర్మ్మపత్నియైన పోచలదేవమ్మ-వారు తమకు ధర్మా-

6 ర్థమై శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి ఆచంద్రాకర్కమఖండదీపానకు ఇచ్చిన మోదాలు ౨x వీనిం జేకొని పల్లవురవు [కా]మ-

7 నబోయని [కొడు]కు చింతమరెబోయుండ నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రాకర్కముంగ నడ-పకలవాండు[॥*]

No. 977.

(*A.R. No.* 153-*A of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 గోపాంగనానేత్రశరచ్చశాంకరం యోా[గిం]ద్రహి[త్*] వత్మ [సహాఇందు] భానుం శ్రీవల్లభం దైత్యగజౌఘసింహం శ్రీకాకులేశం శరణం ప్రపద్యే ॥ శ్రీ మ[త్*][శ్రీ]కాకొలని శ్రీవల్లభు-

2 లు౬ . . సాహళి ప[డి]వము బొప్పదేవడు నిత్య మానెడు ఆలనేత అఖండదీపమునకు ఇరువదేను ధేనువుల సమర్పి[०*]చె ॥

No. 978.

(*A.R. No.* 154 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 శ్రీమతు కా[కి]తగణ(ం)[ప]ద్దేవమహారాజు ప్రధాని గజసాహిణి భా[స్క]రదేవని ప్రధాని
2 [పె]న్నమనాయండు శ్రీకాకొలని వల్లభునికి అమదుపడికి తమ్మండల-
3 ను ఇరుపుట్టిసేను వెట్టెను ఆచంద్రార్కముగాను[॥*]

No. 979.

(*A.R. No.* 155 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 శ్రీమతు కాకితగణపతి దేవమహారాజు ప్రధాని గజసాహిణి భాస్కర-
2 దేవని ప్రధాని పెరు[మా]ండినాయండు శ్రీకాకొలని వల్లభునికి కొ[డా]లి[ని] అను[దు]-
3 పడికిం బెట్టిన చేను మూండుపుట్లు ఆచంద్రార్కముగాను శ్రీశ్రీ[॥*]

No. 980.

(*A.R. No.* 156 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 ✿ అస్తి చలమర్తిగండః పరనృపజీవాపహరణకరయమదండస్సద్గుణరత్నకరండః కవిజనశి-
ష్టేష్టవనజవనమార్తాండః ।[౧*] తేన
2 క్షితీశ్వరవరేణ మనీషివార్థిపూర్ణాన్యనిరంతకలితాతులజీవనాని [।*] శశ్వద్వివృద్ధిమహితాని
చిరంతరాణి ధత్తే సముజ్వలయశో[లలి]తోత్తమాని[॥*]

No. 981.

(*A.R. No.* 157 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 శుభమస్తు ॥ హా శేలీలావరాహస్య దంష్ట్రాదండస్స పాతు వః । హేమాద్రికలశా యత్ర ధా-
త్రీచ్ఛత్రశ్రియ[ం] దధౌ ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయశాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౦
[అగు నేంటి] బహుధాన్యసంవ్వత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౦ శ శ్రీకాకుళపు తెలుంగ్గురాయలకు
శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజప-
2 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవరాయమహారాయలుంగారు దండ్డం సమర్పించ్చి యిచ్చిన
ధ(ం)ర్మశాస[న]ము । స్వామిని కుంభసంక్రమణపు(ం)ణ్యకాలమంద్దును దర్శించ్చి స్వా-
మికి కొండపల్లిశీమకుం జెల్లివచ్చి దేవరపుంగోటస్థలంలోపలి యర్రగడ్డ [గ్రా]మం ౧ న్ని
మేడూరి స్తలంలోపలి దేవరలంక్కపల్లి గ్రామం ౧ న్ని దేవర-
3 పల్లిగ్రామం ౧ న్ని శ్రీకాకుళానను స్వామికి ప్రతిగ్రహాలబ్ధమైన దశకదొడ్డింన్ని క్రయలబ్ధమైన
సత్రాలభూమి । తోంటలు । నిత్యవసరాలు । శ్రీరామానుజకూటము । ద్వాదసులు । సహిత-
మైన భూమి(ం)న్ని క్రొత్తలంక । చింత్తలంక్క । పుండ్రేగులపిరాట్లపులుగుడులంక్క । క్రో-
4 సూరసుం జెల్లివచ్చి కంబ్బాలదొడ్డింన్ని । కొండ్డవీటిశీమలోని పెదగాడిదపట్టుంను । వినికొండ్డశీ-
మలోని మధుమంచ్చింన్ని । స్వామిసంన్నిధిని ధారాపూర్వకంగాను స్వామినిత్యనైవేద్యా-
లకు(ం)న్ను । [అ]ంగ్గరంగ్గవైభవాలకున్ను యీ [ధర్మ] . . . ంగారి వశా-
నను తెలుంగువల్లభునికి స-

5 మప్పిం౦చ్సిమి గనక ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అవధరించ్చిది। స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం పర-
దత్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్త[ం*] నిష్ఫలం భవేత్ ॥। యీ ధ(ం)ర్మానకు
యెవ్వరు తప్పినాను గంగలోను గోవుబ్రాహ్మణ వధ చేశిన పాపానం బోఉవారు ॥।

6 యీ అయిదుగ్రామాలు(ం)న్ను శ్రీవల్లభునికి సమర్పించి యీ అయిదు గ్రామాల ఆయంవల్లా-
ను శేశిన నిత్య నైవేద్యకట్టెడ । దధ్యోదనంపళ్ళాలు ౮ అకా[ళ]ప్రసాదంపళ్ళ్యాలు ౮
అప్పాలు ౨౬ కి పళ్లెం ౧ అతిరసాల పళ్లెం ౧ వడలి పళ్లెం ౧ యిడనకు[డు]ముల పళ్లె
౧ పప్పు-

7 కూర కూరలు నెయి పెర్గు పచ్చళ్లు ఊరుంగాయెలతోడను ఆరగించ్చి పళ్లెలు ౬౦ న్ని ఆనవాల
ప్రసాదం పళ్లెలు ౨ వెరశి ఆరగించ్చి పళ్ళ్యాలు ౭౮ డెబ్బఇనాలిగింట్టికి పళ్లె ౧ కి అము-
తుపడి న ।-లెఖ్ఖను । కస్తూరికపూర్ణరపరిమళసహితగంధ్ధం పలాలు ౩ [1][॥*]

No. 982.

(*A.R. No.* 158 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 . . బ్దే నాగశైలక్షితిశశిగణితే మాధవే కృష్ణపక్షే మేషస్సంక్రాంత్తికాలే ద్విజవరవ-
[ర్యో్యణ] యాజ్ఞవ[ల్కీ]కు-

2 . [।*] భద్రే కౌశిక్యగోత్రే నిఖిలగుణనిధిః ప్రోలనాయ్యర్యసుపుత్రో చివ్వాఖ్యాయాం
ప్రదుర్య యుభయగు-

3 . . . ం కేశవాఖండదీపం ॥[౧*] ముఖమండళకంపితదీపరుచిం నిఖిలోర్వరభక్త-
జనాద్ద్రి . తుం ॥ జనితామ-

4 . . . . భువనం ప్రతి దీపశశాంకుడు సుస్థి[రతం] ॥ సకులాంబుజమిత్రవప్రోలాంబా-
ప్రియనంద్దన [2]

No. 983.

(*A.R. No.* 158-*A of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 శ్రీమతు శకవరుషములు ౧౧[౮౩]గు నేంటి [ఫా]లుగుణ శుద్ధపాడ్యమి బుధవారమునాండు
శ్రీకాకొలని [శ్రీ]-

2 [వల్లభు]నికి [భండారి] కొండవరడికొడుకు పోతిరడి తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ్మపుకాను
పెట్టిన [అర]దీ[పా]నకు

3 . . . లు ౧౩ పీని చేకొని తిపి[ర]బోయుండు నిత్య తవ్యండు నెయి నడపకలవాండు [।*]
[శ్రీ॥*]

No. 984.

(*A.R. No.* 159 *of* 1893).

IN THE SAME MANDAPA.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షాలు ౧౨౨౦ నేంటి చైత్ర శుద్ధ ౧[౦] సోమవారమందున [బణ]ంజ
పోతనాహిండి కొడుకు దెసఇ . . తన తల్లితండ్రు . .

2 లకు పుణ్యముంగాను శ్రీకకొలని శ్రీవల్లభునికి అరదీపానకుం పెట్టిన మోదలు పదుమూండు
పీనిం జేకొని మంకనబోఇని అల్లుండు పెదబో-

3 ండు పంట్ట అరమాడ శెకర ఆచంద్రార్కముగాను అచ్చువాండు ॥

---

[1] At the end of the inscription are cut the figures of the sun, crescent, discus, the Vaḍagalai Vaishṇava mark and the conch.

[2] The continuation is missing.

No. 985.

(*A.R. No.* 160 *of* 1893).

ON WALLS CONNECTING THE DIFFERENT SHRINES IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీమన్మహామండలేశ్వర పరిచ్ఛేద అలాడనాథదేవ-
2 రాజులు తమ తండ్రి గొంకరాజులకూం దమ తల్లి కామ[ల]-
3 దేవమంగారికి ధర్మువుగా శకవర్షంబులు ౧౨౦౫ అగు[నే]-
4 ంటి స్వభానుసంవత్సర చైత్ర శుద్ధ [౧]౫ ఆదివారమునాండు
5 శ్రీ[కా]కొలని శ్రీవల్లభు[నికి] అఖండదీపానకుం బెట్టిన మోదా[లు]
6 ౨౫ దీనిం జేకొని ఉప్పల బ్రమ్మనబోయుండు తన [పు]త్రపౌవు-
7 త్రికము నిత్య మానెండు ఆచాంద్రార్కముగాను నడపంగ-
8 లవాడు [1]

No. 986.

(*A.R. No.* 161 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 స్వస్తి [।*] సమధిగతపంచమహాశబ్ద[మహా]మండలేశ్వర.
2 వీరమాహేశ్వర విగ[జా]పురవరేశ్వర రిపుపురత్రిపురమహే-
3 శ్వర దుర్జయ[కుల*]కులాచలమ్రిగేంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర శ్రీక్రిష్ణ-
4 వేణ్యానదీదక్షిణషట్సహస్రావనీవల్లభ కొల్లిపా[క]సప్తసహ-
5 స్రావనీవల్లభ మల్లికావల్లభ ఎలదాయరకరాస పరబలకకర్కశ
6 గండధనంజయ ఆహవభీ[మ] అరిబలగండ ప్రచండమార్తాం-
7 డ రణరంగభైరవ సహకారబాంధవ [చ]లమ[ు]పార్త చన్న-
8 కామోద కుంత్తకాంత్తేయ కుబ్జికామిత్ర వీరముఖదర్పణ విబు-
9 ధశం[తర్ప]ణ దీనకానీన విలాసవిద్యాధర భోగపురంద్దర పతి-
10 మెచుగండ్డ పరహితాభారణ చోడకటకవజ్రప్రాకార ర[ట్ట]కటక-
11 రక్షపాలక చాళుక్యరాజ్యమంద్దిరమూలస్తంభ్భ విజయలక్ష్మీపరిరంభ-
12 ణోత్సుకులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర పరిచ్ఛేద అల్లాడనా[థ]దేవండు [తమ]
13 తల్లిదండ్రులకు [ధ]ర్మార్థముకాను శకవరుషంబులు . . . . . .[2]

No. 987.

(*A.R. No.* 162 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 . . . . సంవత్సర పుష్యశుద్ధ ఏకాద-
2 సి [సోమ] . . నారెభోయుండు శ్రీవల్లభు-
3 నికి నొక దీపానకు సమర్పించిన మోదాలు ౨౫.
4 పోతె సింగనబోయిని కొడుకు ప్రోలెబోయుం-
5 డు వీని చేకొని [ని]త్య మానెండు నెయి ఆచంద్రార్క-
6 కలంగ నడపంగలవాడు [॥*]

---

[1] The following fragment in character of the same period is found near this inscription :—

1 పానకు మోదాలు ౧౩ ఎఱగెబోని . . . .
2 పానకు మోదాలు ౨౪ మోసపాలుకు . . .
3 యుండు దీపానకు పసులు ౨౪ కుఱుమ . .
4 నబోయునికి దీపానకు పెటిన పసులు . . .
5 నబోయుని పోతెబోయుండు అరదీపా . . .
6 నకు మోదాలు ౧౩ అన్నయప్రెగ్గడ పెటి . .
7 క వో[ల]మును పెటిన దీపానకు ఎఱ[బో] . .

[2] The continuation is missing.

No. 988.

(*A.R. No.* 163 *of* 1893).

ON THE EAST GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 [వీ]రప్రతాప కపిలేశ్వరదేవ-
2 మహారాజాంకఱర విజయ-
3 రాజ్య [సంవత్స ౨౮] స్రాహి
4 . . . .
5 . . . .
6 . . . రాజ్యకాలానను తె[లు]-
7 ంగురాయలనగరి పరీక్ష మా-
8 [కర్ణం]డేయ . వేశిన ధర్మశా-
9 సనము తెలుంగురాయలన-
10 గరం గర[పరిటి]భసాణం వీర-
11 . . . .
12 . . . ంగముంగాం పళయ
13 ప్రసాదము యిస్తిమి గాన యి
14 ధర్మము తెలుంగురాయల
15 దేవుళం గలకాలం సాగివ .
16 డి యి ధర్మము ఎవ్వరు ధ . .
17 న పాలించ్చక తప్పినాను తె-
18 లుంగు రాయలకు . .
19 . . ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పు-
20 ణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*] ప-
21 రదత్తాపహారేణ స్వ[దత్తం]
22 న్నిష్ఫలం భవేత్ [॥]

No. 989.

(*A.R. No.* 164 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA NEAR THE SAME GOPURA.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్షంబులు ౧౦౮౪ నేంటి
2 మాఘ శు ౧౩ బుధవారమున శ్రీమ-
3 త్కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడరాజు-
4 లకు ధర్మ్మువుగా నావనబోయ-
5 ండునుం గొండ్యబోయుండు-
6 ను శ్రీనరేంద్రేశ్వరమహాదేవరకు
7 సంధ్యాదీపమునకు సానివాడ వలయు-
8 చుట్టిన బింద్యసాని మున్నూర్వ్వర వసము-
9 న నాచంద్రతారకముగా నిచ్చె దీనికి
10 విలంబము పుట్టించిన వాం[డు]
11 గంగ్గకఱ్ఱ వేయి గవిలల బొడిచిన-
12 వాండు వారణాసి వ్రచ్చినవాండు ॥

No. 990.

(*A.R. No.* 165 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 ॥ ౧ ॥ స్వస్తి [।*] సకవర్షంబులు ౧౦౮౦ అగు [నే]-
2 ంటి రిషభమాసమున సుక్లపక్షమున పాడ్వ-
3 మియు గురువారమునాండు [భీ]మాపు-
4 రమున ముప్పసాని కొడుకు యల్లయ
5 దనకు ధర్మ్మువుగాం ద్రాంజనరేంద్రేశ్వ-
6 రదేవరకు సంధ్యదీపమునకుం బెట్టి-
7 న పద్దిరూకలు వీనిం జేకొని యీ గుడిమా-
8 నిమైన నారభడర సంత్తతిక్రమంబున నా-
9 చంద్రాకర్ర్కము నడపంగలవాండు । తికర్భ-
10 డరయు నడపంగలవాండు[॥*]

No. 991.

(*A.R. No.* 166 *of* 1893).

ON A PILLAR LYING IN THE SAME TEMPLE.

1 ౧ స్వస్తి [।*] శకవరుషంబులు ౧౦౯౪ [నే]-
2 ంటి ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తినిమిత్య-
3 మున క్రాంజి శ్రీనరేంద్రేశ్వర-
4 మహాదేవరకు కసవనబోయిని కొడుకు చో-
5 డయ తమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మువుగాం బెట్టిన
6 సంధ్యదీపములు రెండు వీనిం జేకొని ఇందుల [మా]-
7 ని తి[కర్]భడర కొడుకు [జ]రువనయు వేమ-
8 భడర కొడుకు సూరెయు ఆచంద్రాకర్క-
9 ము పుత్రాను పౌత్రికముగా
10 నడపంగలవారు [।*] శ్రీ [॥*]

No. 992.

(*A.R. No.* 167 *of* 1893)·

ON A PILLAR LYING AT THE ENTRANCE TO THE SAME TEMPLE.

1 ౧ స్వస్తి [।*][1] సకవర్షంబులు ౧౦౭౮ నేంటి జేష్టశు-
2 ద్ధ త్రితియ్యయు గురువారమున మెట్టున
3 చామెనపెగ్గడ్లు తమకు ధర్మ్మువుగా-
4 ం ద్రాంజ నరేంద్రేశ్వరమహాదేవరకు సంధ్యదీ-
5 పమునకుం బెట్టిన బిరుదురూకలు వది
6 వీనిం గొని ఇందుల మానులు వేమభడ-
7 యు తికర్భడయు పుత్రానుపౌ-
8 త్రికముగా నడపంగ్గలవారు [॥*]

---

[1] In this inscription the letter ద is written without *talakaṭṭu*.

No. 993.

(*A.R. No.* 168 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీమతు సకవర్షంబులు ౧౦౭౯ గు నే[ంట్టి]
2 శ్రాహి ఆషాడ శుద్ధ స_ప్తమియు శనై-
3 శ్చరవారమున శ్రీమద్రాజేంద్రచోడె-
4 రాజుల బోయుండు గోకనబోయు-
5 ండు తమకు ధర్మ్మవుగాను క్రాంజ
6 శ్రీమతు నరేంద్రేశ్వరమహాదేవరకు సంధ్య-
7 దీపమునకుం బెట్టిన రూకలు పది వీసం జే-
8 కొని ఇందుల వేమభడరయుం దికభడర-
9 యు పుత్రాను పౌత్రికముగా నడపంగ్గల-
10 వారు [।*] యథో ధర్మ్మ స్తథోజయం [॥*]

No. 994.

(*A.R. No.* 169 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి [।*] సకవరుషలు ౧౦౭౮ నేంటి జేష్ట
2 శుద్ధ త్రితియ్యాయు గురువారమున కొ-
3 ల్లూరి దుడియపనాయకుండు క్రాంజ న-
4 రేంద్రేశ్వరమహాదేవరకు సంధ్యాదీపమునకుం
5 బెట్టిన బిరుసు ౧౦ రూకలు పది వీసం గొని ఆచంద్ర-
6 స్థాయిగా సిందుల మానులు వేమభడ-
7 రయు తికభడరయు పుత్రాను పౌ-
8 త్రికముగా నడపంగ్గలవారు య-
9 థో ధర్మ్మ స్తథో జయం [॥*]

No. 995.

(*A.R. No.* 170 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి [।*] సకవర్షం-
2 బులు ౧౦౭౯ నేంటి
3 పౌష్య బహుల అ-
4 ష్టమియు బు-
5 ధవారమునా-
6 ండు ఇందుల సా-
7 ని ముదువమ
8 కొడుకు చామె-
9 న తమకు ధర్మ్మ[వు]-
10 గాను సంధ్య దీ-
11 పానకుం బెట్టిన బి-
12 రుదురూకలు ప-
13 ది వీసం గొని ఇం[1]

---

[1] The continuation is missing.

No. 996.

(*A.R. No.* 171 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 [౧] స్వస్తి సకవర్షంబులు ౧౦౭౭ అగు [నేం]-
2 టి పౌష్యశుద్ధ పంచాదసియు గురు-
3 వారమునను శ్రీరాజరాజదేవర దివ్య-
4 రాజ్యసంవత్సరంబులు యేనగు శ్రా-
5 హి + శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి + శ్రీమ-
6 న్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడ-
7 గొంర్కరాజుల ముదిసెట్లు దారపనాయ-
8 కుండునుం జామెనపెగ్గడయును శ్రీ-
9 మన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గ-
10 చోడ గొంర్కరాజులకు ధర్మ్మువుగాంగా-
11 ను క్రాంజ నరేంద్రీశ్వర మహాదేవర-
12 కు అఖండ దీపమునకుం బెట్టిన కులో-
13 త్తుంగ గద్యలు యేను ఇందుల సాని-
14 కాంపు[లు] వన్నిద్దఱుం గొని సానిన-
15 [అ]మానిక నిత్య మానెండు నెయి
16 పుత్త్రానుపౌత్త్రిక-
17 ముగా నాచంద్రా-
18 ర్కముం బోయ-
19 ంగ్గలవారు ॥ స్వ-
20 దత్తం పరదత్తం
21 వా యో హరేతి వ-
22 సుస్థర [।*] షష్టిం వ-
23 ర్షసహస్రాణి
24 విష్టాయాం జా-
25 యతే క్రిమి[ః॥*]

No. 997.

(*A.R. No.* 172 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE KALYANA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 శుభమస్తు ॥ యీశ్వరస[ంవ్వ]-
2 త్సర ఫాల్గుణ బ ౧ శు । అఖిలాం-
3 డకోటిబ్రహ్మాండనాయకులైన
4 శ్రీకాకుళపు[తెలుంగు]వల్లభుని
5 దివ్యశ్రీపాదపద్మములకు [రాయ]-
6 సం కొండ్డమరుసయ్యంగారి కా-
7 ర్యకర్త్త అయిన శింగరుసు[ం]గారి
8 కుమారుండు దళవాయి నా[గరు]-
9 సుంగారు అనంత్తములైన దండము-
10 లు సమర్ప్పించ్చి యిచ్చిన ధ(ం)ర్మశా-
11 సనము తెలుంగురాయల సేవ[కు]-
12 ండ్డు యి(ం)మ్మడి అవదూతయ్యర్
13 . ంగారు క్రితం శ్రీకాకుళపు [ద]-
14 . . . నాలచేత క్రయంగా . .
15 . . . లమర్త్తిపాటి పడమర శ్రీ-
16 . . . . మము దేవప్పంగారిచేత తెలు-
17 . . [రా]యల స(ం)న్నిధిని శ్రీకాకొలి [అన్య]-
18 . స(ం)మ్మతిని ధారాపూర్వ్వ[క]ంగా
19 . ర్త్తిపాటి పడమట [స]ద్రారవు-
20 పాటిని రెండుపుట్లుక్షేత్రం తో-
21 ంటకు తూర్పు[కు] యలమర్త్తిపా-
22 డు దక్షిణానకు కూనాయ[కుంట్ల]
23 ఉత్తరపుగట్టు పడమటికి యఱ-
24 గంభంవేశినక్షర ఉత్తరానకు
25 వేమసా[నె]ర్కతోంట యీ నాల్గు-
26 [ప్ర]తుల నడుమంగల [ఫలం] ఫ-
27 లమందిన ఫలవృక్షాలును యి
28 సాతుపడి బృంద్దావనము(ం)న్ను
29 దేవప్పంగారు త్రవ్వించ్చిన చెరు-
30 ఉసహితంగాను మీకు ఆచంద్రా-
31 ర్కంగాను సర్వమాన్యంగా దేవరద-
32 క్షిణహస్తమందు దారవోశి సమ-
33 ర్ప్పింస్తిమి గాన అ[వ]ధరించ్చిది ॥ ఏకై-
34 వ భగినీ లోకే సర్వ్వేషామేవ భూ-
35 భుజా[ం।*]న భోజ్యా న కరగ్రా(ం)హ్యా
36 విష్ణుదత్తా వసుంధరా ॥ యీ ధ-
37 ర్మ్మానకు ఎవ్వరు తప్పినాను . . .
38 . . . .
39 . . . .

No. 998.

(*A.R. No.* 173 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA OF THE MALLESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 . . . .
2 . . . . సంతానక్రమమున
3 ఆచంద్రార్కము నడప-
4 గలవారము పీ[రి త]మ్ము-
5 [డు] చోడపబోయని వ[స]-
6 మున అఖండవర్త్తిదీ-
7 పము ౧ టికిం బెట్టిన
8 మోదాలు[౨]x ఈ మోదాలం [జే]-
9 కొని . . . .[1]

No. 999.

(*A.R. No.* 174 *of* 1893).

ON STONES BUILT INTO THE FLOOR OF THE SAME TEMPLE.

1 శోభకృత్సంవ్వత్సర [వైశా]-
2 ఖ శుద్ధ పాడ్యమి ౨ గు-
3 రువారమునాండు స్వ-
4 స్తి శ్రీమన్మహామండ్డలే-
5 శ్వరకాకెతీయ [శీ]ప్రతా-
6 పరుద్రదేవమహారా-
7 జులు ప్రిధివిరాజ్య-
8 ముసేయుచుండ-
9 ంగాను స్వస్తి శ్రీ . . :[2]

No. 1000.

(*A.R. No.* 175 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 . . . . [౧]౦౮౮ నేంటి కా[ర్తి]క బహుల తృతీ-
2 య సోమవారమునాండు శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి
3 మునుకుది[రి] వ[ల్యె]మనాహిండు బీమసాని తన తము-
4 డు గుండపనా[హ]డు తమ త్తలితం[డ్రు]లకు ధర్మ్మువుంగా
5 అఖండదీపానకు సమర్పించిన మోదాలు ౨x కాకొలని పు-
6 పెండుచేసును పీని సేకొని ప్రెమ్మనభోయిని కొడు[కు] ప్రోలె-
7 భోయండు ఆ చంద్రార్కముగా నడపంగలవాండు శ్రీ [।*]

No. 1001.

(*A.R. No.* 176 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 శ్రీ శకవర్షములు ౧౧[x]౨ అగునేంటి విక్రమసంవత్సర చైత్ర
2 బహుళ [విద్య] మంగళవారాన కల్లెవోలు లోకబో[డ్లు] తమ తల్లితం-
3 డ్రులకు తమకుం బుణ్యముంగాను శ్రీకాకొలని వల్లభునికి యర-
4 దీపానకు పెట్టిన మోదాలు ౧౩ పీనిం జేకొని చెఱకుల మల్లిరెడి కొడు-
5 కు పొతె నిత్య తవ్య నేతి లెక్క నాచంద్రార్కముగా నడపంగలవాండు ॥

---

[1] Near this inscription is found the following fragment :—

1 లకుం ధంమ్మువుగాను శ్రీభీ-
2 మేశ్వర శ్రీమహా . . .
3 . . . అఖండవత్తి
4 దీపమునకు ఇందుల సానిముంనూ-
5 ర్వర వసెమునం బెట్టిన [గో]ఱులు ౨x

[2] The rest of the inscription has been cut off.

No. 1002.

(*A.R. No.* 177 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 . . . . నాయునింగారు త[ము]-
2 . డైన భండారి ముమ్మడినాయినింగా-
3 . . . . . . కు పుణ్యముగా నిచ్చిన క్రోసూరి మ-
4 . . . . ల్లభ ముంమడివరము వల్లను వారి
5 . . . . . . ం డైన అంనవరపు భండారి పెదరె-
6 . . . . శ్రీవల్లభరాయని ఉత్తరపు వా-
7 . . . . రము గట్టించ్చి అఖిదు పఖిం-
8 . . . బెట్టించిరి [।*] వారి కరణము గంగుబ్రాలు
9 . . . . . . మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥

No. 1003.

(*A.R. No.* 178 *of* 1893).

ON THE NORTH GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

1 to 3 . . . .
4 తామణి శ్రీ సిద్ధనాథదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారా-
5 . . . . . స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రా . . . . .
6 . . . . పి జగదేవరాజులు శ్రీకాకొలని శ్రీవల్లభునికి . . . . .
7 . . . . దమ తల్లి నారమదేవులకూ ధర్మ్మువుగాను ఆచ . .
8 . . . . . . మప్పింంచ్చితిమి [।*]దీనికిం . . .
9 .

No. 1004.

(*A.R. No.* 179 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 . . . .
2 . . . . . కంట్య నృసింహ్యాన్నలదేవమా . . . . . .
3 . . . . . శ్రీమన్మహామండ్లలేశ్వర ఒడ్డా[ది] . . . .
4 . . . . రామేశ్వర శ్రీగోపీ
5 . . . . రాధకులైన భీమరాజునకు . . . .
6 . . . . శుభ శకవర్షంబులు [వెయి] . . .
7 . . . అగునేంట్టి విరోధిసంవత్స . . . . . .
8 . . . శుద్ధపంచాదశి బుధవారము
9 . . . సమ . . . .

No. 1005.

(*A.R. No.* 180 *of* 1893).

ON THE SAME.

1 . . . . . . పులుపులగుంట్టమడి . . .
2 . . . . . గుంట ॥ ఇశాన్యముసీమన్న . .
3 . . . అ యిశాన్యము ని . . . . . .

---

[1] The rest of the inscription is damaged

4 తమైన యాకుంకొలని చతు . .
5 త్తం పరదత్తం వా ఓ హరేతి . . .
6 . . వర్ష్షసహస్రాణి విష్టా . . . .
7 . . క్రిమి [ః] ॥

No. 1006.

(*A.R. No.* 181 *of* 1893).

ON A DETACHED SLAB IN THE STOREHOUSE OF THE BHIMESVARA TEMPLE AT DRAKSHARAMA, RAMACHANDRAPURAM TALUK, GODAVARI DISTRICT.[1]

1 . . . . . ధారావిమలజలక్షాలితారిదిఙ్మలనిచయః
2 . . . . . క్రవర్త్తి బణపతిరితినామధేయవిదితో జయతి । [।*]
3 . . . . . లావిదః ప్రియతమా పద్మేవ పద్మావతీ శాకాబ్దే కరఖద్వయేందుగ-
4 [ణితే భీమే]శ్వరాయాదరాత్ [।*] ఉద్దామద్యుతిరుత్తరాయణతిథౌ పుణ్యార్జ్జనాయా-
5 . . . . . . ద్రాకర్క్కమఖణ్డవర్త్తిమదిశద్దీపం జగద్దీపికా ॥ శకవరుష ౧౦౦౩ స్వస్తి
6 [సర్వ్వలోకాశ్ర]య శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవ-
7 . . . . . . త్రికలింగ్గాధిపతియయ్న రాజరాజదేవరప్రధాని రాజేంద్ర-
8 . . . . . . ప్యచక్రవర్త్తిపెంన్డ్లాము పద్మావతి ఉత్తరాయనసంక్రన్తి నిమిత్యమున-
9 [న శ్రీభీమే]శ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహపు దివియ ౧ దీ-
10 . . . . . . కర్ణ్ణము నెయి సరింపంగలవారుంగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిల-
11 . . . . . . బోలు మాదియ[యు] బాదబోల పోతియయు కొమ్మబోల కన్నియయు కా-
12 . . . . . . బెరసిన బోల వసముసం బెట్టిన ఎడ్లు ౫౦ నిత్యపడి వోయంగల . .
13 . . . . . . మాన ౧ బోయంగ్గలవణ్డు [న]వియప్రోలణ్డు। లిఖితం పె . . . .

No. 1007.

(*A.R. No.* 182 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 శాకే సంవత్సరేషు మర్న్ని[వ]సునిధిగే రాజమార్త్తణ్డభూభృత్పు[త్రీ] సా . . .
2 నేత్రీ కనకవిరచితం కల్పభూజాతపుష్పం [।*] ప్రాదాద్భీమేశ్వరాయ వ్యది-
3 శదథ సదా దీవ్యదాచంద్రతారం దీపం రౌప్యం చ పాత్రం బిసనదృశభుజా
4 రేవిదేవీతనూజా ॥ [౧*] శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనభూవిభుదయ భూమిదేవింబోల్ రేవలదే-
5 వి కనిన [।*]సోమలదేవి గుణారామ జగదేకసున్దరి మత్తేభమందగమన [।*]దొల్లి
6 భీమేశ్వరవల్లభునకు సితమణిబన్ధ[మి]చ్చె సన్మణియుతముగ[।*]నురువిచ్చె గం-
7 గ్గనాం బరువడి విని వారిం బురుడించ్చునట్లు సరసిజాస్య [।*] గనకరచితరు-
8 చిరకల్పావనీరుహకుసుమమిచ్చెం దనకు నసమువెరుగ [।*] వెణ్డిమణ్డతో
9 నఖణ్డితద్యుతిదీపమమరనిచ్చె విమలకమలనేత్రి [।౨।*] సకలవసుమ-
10 తీశమకుటలసద్రత్నకిరణరుచివిరాజితచరనుణ్డయిన [।*] నిజభుజ-
11 ప్రధాని బెజయితదేవని కూంతు సరియ పోల్పం గాంతలెందు [।౩।*]
12 లిఖితంపెద్దనాచార్య్యః [॥*]

No. 1008.

(*A.R. No.* 183 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి] [।*] సర్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజులై-
2 న శ్రీరాజరాజదేవర సంవత్సరంబులు ౨౬ ॥ రోహిభూత్తి-

---

[1] The eight slabs Nos. 181 to 188 are now, under instructions from the Epigraphical Department, built into the wall of a *maṇḍapa*.

3 . . . . ఖ్యో విశాలవరగుణోధనీ । తస్య సూను . . . మి-
4 . . తో యో ధరణీతలే ॥ [౧*] శాకాబ్దే నిధితర్క్కనన్దగణితే త్రై-
5 [లోక్య]సేవ్యాయనే ప్రాజాదారవి దక్షిణాయనతిథౌ భీమేశ్వరాయ [స్వ]-
6 . . వం దీప్రమఖణ్డవర్త్తిమతులం వంశోత్తమో ధర్మ[ర్మ]ధీః . .
7 . [మ్మ]డిచోడసెట్టితనయస్త్యాగీ గుణానా(ం)న్నిధిః [॥౨*] శకవర్ష . . .
8 . . . ణ్డు భీమేశ్వరమహాదేవరకు దక్షిణాయననిమిత్త[మునను]
9 . . . చోడసెట్టి దన యిచ్చిన యఖణ్డవర్త్తి దివియకు ని[చ్చి]న . . .
10 . . . శమున మానెణ్డు సేసి నెయి ఆచంద్రార్క్కముం బో . . . .
11 . . . య బోయుణ్డును బాదయబోణ్డును నావియ [బోయు]ణ్డును
12 [కొమ్మ]యబోయుణ్డును లోనైన యాపుర్వ్వరుబోల వసమున ని[చ్చి]-
13 న ఎడ్లు ౫౦ లిఖిత[ం] పెద్దనాచార్య్య [॥*]

No. 1009.

(*A.R. No.* 184 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్ష ౧౦(౦)౧౮ స్వస్తి సమస్తలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధన-
2 మహారాజుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్స ౨౩ ణ్డగు శ్రా-
3 హి దిన ౯౩ ణ్టి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు తిరుచుట్టంబల
4 ముడయాను శోలవ పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహ దివి । దీనికి
5 నాచంద్రార్క్కము నెయి సరిఖుంచువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహా-
6 దేవర కిలరమున చామబోల చెందనయి కొమ్మబోల కన్నియయి
7 బాదబోల పోతియయి కాటబోల కొమ్మియ బెరసినవారు వంప మెంది-
8 యబోయ నెతియమ వసమునం బెట్టిన ఎడ్లు ౫౦ నిత్యపడి ఓ-
9 యంగల త్రిభువనాంకుశమున నే మాన ౧ లిఖితం సురచార్య్యస్య [॥*]

No. 1010.

(*A.R. No.* 185 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దే మునిభూధరాజగణితే నాగాఖ్యణార్య్యాత్మజా భక్త్యా యాచ-
2 కయూథకల్పవిటపిప్రోత్తుంగశా[ఖో]పమా [।*] ఆసూర్య్యస్థితిదీపమ-
3 ంబుజముఖీ రాత్రిందివిం దీపకం ఖ్యాతా కుప్పమసంజ్ఞయా గుణ-
4 యుతా భీమేశ్వరాయాదదాత్ ॥ శకవర్ష ౯౭౭ గునేంట భీమే-
5 శ్వరదేవరకుఁ జక్రవర్త్తి త్రైలోక్యమల్లదేవర ప్రధాని నా-
6 రాయణభట్లు కుంతుఋ కుపమ పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి[ర్*]లోహపు దివి-
7 య యొకర్ంటికిం గిలారమన చామబోయ వెంటియయు బాదబోయ
8 దొడ్డియయ నావబోల భీమయయుం గొమ్మబోల కాటియయ బెర-
9 సిన బోల వస[ము]న నిచ్చిన ఎడ్లు ౫౦ కి నిత్యపడి త్రభు-
10 వనాంకుశమునం బోయంగల నే మా ౧ లిఖితం బేతనాచార్య్య [॥*]

No. 1011.

(*A.R. No.* 186 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 [శా]కాబ్దే శరరం[ధ్ర]నన్దగణితే శ్రీభీమనాథాయ
2 యా ఖ్యాతా హైహాగుపవంశజస్య మహిషీ శ్రీకీర్త్తిరాజస్య [సా] [।*] ప్రాదాద్దీప-

187

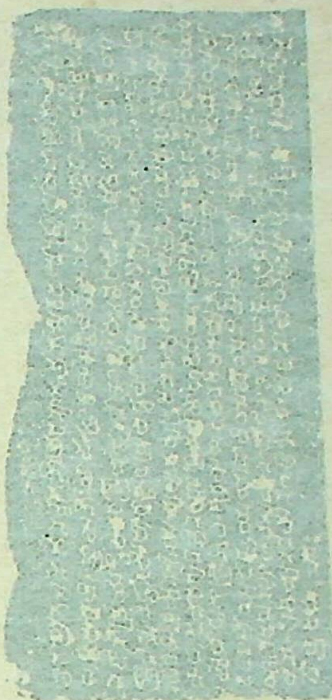

188

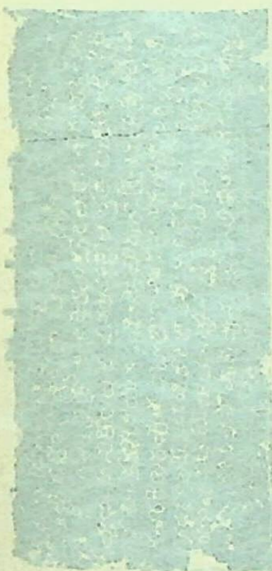

184

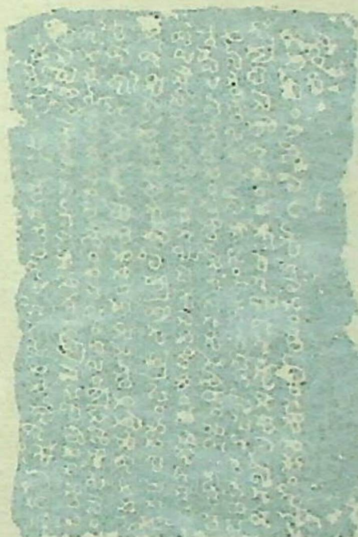

185

186

181

183

H. KRISHNA SASTRI

SCALE ONE-FOURTH.

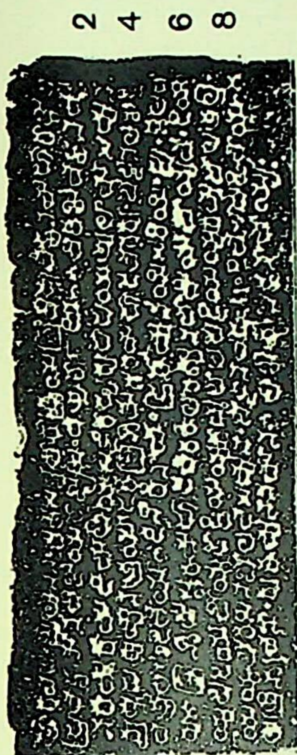

187

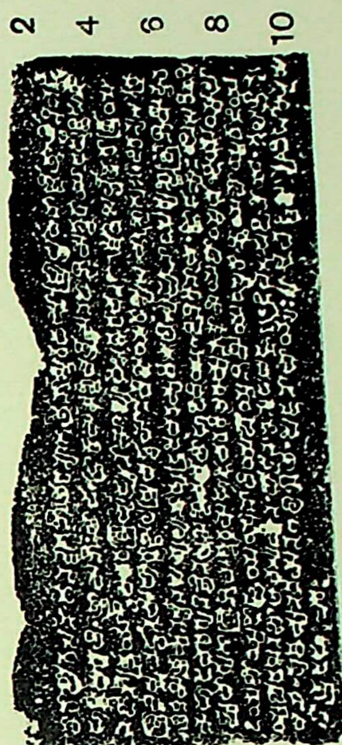

188

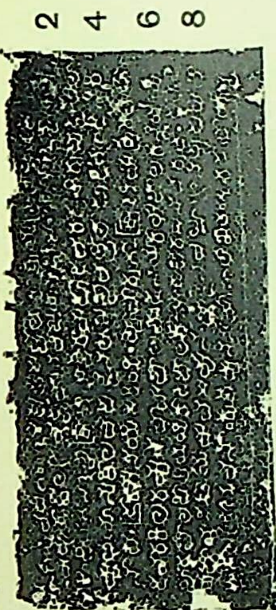

184

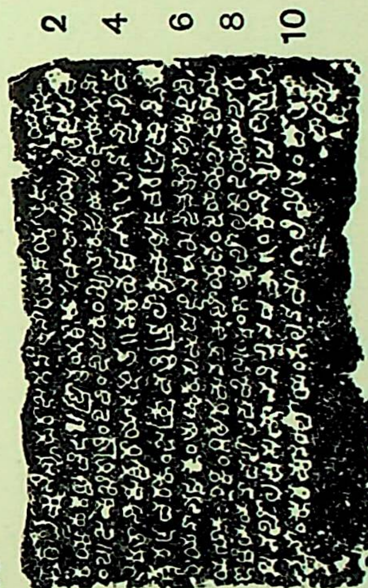

185

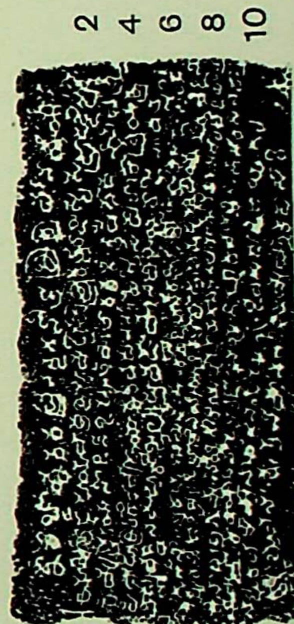

186

181

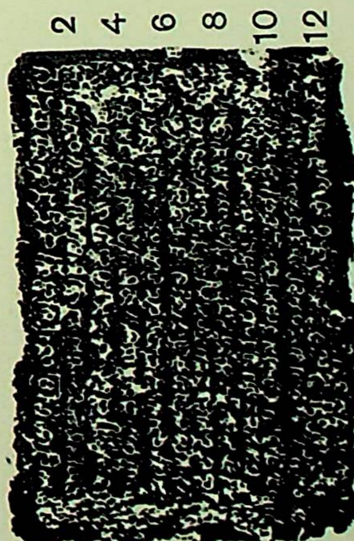

183

SCALE ONE-FOURTH.

H. KRISHNA SASTR

3 కముత్తరాయణదినే దీప్యంత[మా]తారక[ం*] కీర్త్తిస్వర్గ్గధునీపవిత్రి-
4 తమహీ శ్రీరేకిదేవ్యాహ్వయా [॥] శకవర్ష ౯౯౪ స్వస్తి స[ర్వ్వ]లోకాశ్రయ[శ్రీ]-
5 విష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్స ౧౩
6 గు నేణ్టి యుత్తరాయణనిమిత్తమున రాకుదిరి కర్త్తిరాజు పెద్దెము రేకమ శ్రీభీమే-
7 శ్వరమహాదేవరకు బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహపు ధూపార దివియ యొకర్టిణ్టి దీని-
8 కి నాచంద్రార్కమము నెయి సరియిచ్చువారుగానూ గిలరమున చామబోల వెంటియయు-
9 ం గొమ్మబోల కాటియయు బాదబోల దొడ్డనయుం గొమ్మకవ తల్లియయు బెరసిన బోలు
10 నల్వుర వసమునా బెట్టిన యెడ్లు ౪౦ దివసపడి వోయంగల
11 త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ లికితము మారపాసారి [॥*]

No. 1012.

(*A.R. No.* 187 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 శాకవర్షంబులు ౯౯౦ స్వస్తి సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల
2 ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్సరా ౮ దిన ౧౧ విశఖవట్టనము-
3 న కమ్మకోమటి మేడియస్సెట్టి కొడుకు పాపయ తులామాసమున
4 కృష్ణపక్షమున త్రయోదశి శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డ-
5 వర్త్తి లోహదివియ ౧ దీనికి నాచంద్రకర్కముం నెయి సరియింప్పంగ్గలవా-
6 రుగా శ్రీభీమేస్వరమహాదేవర కిలరమున చామియబోయ వంటియ-
7 యు బదియబోయ దొడ్డియయు కొమ్మ[బో]ల పెద్దియయు కొమ్మబోల తల్లి-
8 యయు బెరసిన బోల వసమునం బెట్టిన ఎడ్లు ౪౦ దివసపడి వోయంగ-
9 ల త్రిభువనాంకుశమున నే మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః [॥*]

No. 1013.

(*A.R. No.* 188 *of* 1893).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దే రసనాగనన్దగణితే కన్యాం గతే భాస్కరే ధర్మ్మప్రాప్తధనార్చితార్త్థినివ-
2 హశ్శిష్టేష్టచింతామణిః [।*] ఆచంద్రార్కమఖణ్డవర్త్తిమనఘో భీమేశ్వరాయాదదా-
దీపం దీ-
3 నజనాశ్రయో ద్విజవర[ః*] శ్రీచుప్పనామా బుధః। శకవ [ర్ష*] ౯౭౮ స్వస్తి [స]ర్వ్వ-
లోకాశ్రయ-
4 శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవ ౩ ణ్డగు నేంటి కన్యసంక్రా-
5 ంతి నిమిత్తమున స్థానపతులు నారుద్రదేవర ముదిసెలి సుప్పనాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వర-
6 మహాదేవరకు నిచ్చిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదివియ ౧ దీనికి నాచంద్రార్కము నెయి సరియి-
7 ంచ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవ రకి[ల]రమున చామియబోయ వెంటియయు బా-
8 దియబోయ దొడ్డయయు నావియబోయ భీమియయు కొమ్మియబోయ కాటియ-
9 యు బెరసిన బోల వ[సు]మునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ దివసపడి వోయంగ్గల త్రిభు-
10 వనాంకుశమున నే మన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః ॥ దేవద్విజాత్యధిపరిష్టిప-
11 విత్రదేహః ఏకః [।*]

No. 1014.

(*A.R. No.* 189 *of* 1893).

ON A SLAB LYING IN THE COURTYARD OF THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి [।*] సకాబ్ద[ం*]బు [౯]౬౦ దదిపట్టలక చెల్వయ భీమీస్వరదేవరకు నిచ్చిన యాఖణ్డ-
వర్త్తిదివియ ౧ దీనికి [యా]చన్ద్ర-

2 కర్ణ్ణము నెయి సరియించువారు చామియబోయతోడి యాపూర్వ్వదుబోల వసమున పెట్టిన
గొఱియలు ౪౦ నే [మా]న ౧ [ఈ]

3 చెల్వయ యాకాసక్షేత్రపాలినికి యిచ్చిన సంధ్యాదివియలు రెణ్టి యాచన్ద్రార్క్కము నెయి
సరించువారు యీ బోల వసము-

4 న పెట్టిన గొఱయలు [౨]౪ నేతి యడ్డమన ౧। చెల్వయ యీ కోమట్ల వసమునా యాచన్ద్రా-
ర్కమము యాకాసక్షేత్రవలు ని-

5 వేద్యము [స]రి[ం*]ప్పంగలవరు దివసపడి దగుంర్రల కు[ం*]చాలు ౩ పప్పు మ ౧ నే పుటి [౧]
వీని సరియింప్పంగొ . .

6 రలుగ। చెల్వయ భీమీస్వరామహాదేవర గుడిమీ[ద్ది] రెణ్డుధ్వజములు యాచన్ద్రార్క్కము కట్టున-
వె[ట్టి]యు వెల్లపుట్ట-

7 ము య[ఱు]నెలల యకర-[పో]రి [స]రియించువరు డకరేమికోమట్లు[॥ *]

No. 1015.

(*A.R. No.* 190 *of* 1893).

ON A SLAB LYING IN THE MATHA WITHIN THE SAME TEMPLE.

1 సకవర్షములు ౧౦౦౬ స్వస్తి సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమా-
2 న విజయరాజ్యసంవత్సరము ౧౪ గు [శ్రా*]హిదిన ౩౦[౨ ట్టి]౦ జక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడ-
3 దేవర అనుంగు గుద్దవాదినాణ్టి పెద్దడాకరేమి పెద్దమున్నూటి సమరమొదలి బేతినాయ-
4 [కు] కూంతుఱు జయమ యింద్దుల యమినీశ్వరమహాదేవర సన్నిధానమున నుత్తరాయ-
5 ణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమునం బెట్టించ్చిన కులోత్తుంగ్గచోడ శత్రమునకుం బ్రోలునాణ్టి శుంక-
6 టూరి దక్షనామున చెఱువు దక్షనామున ముప్పది పుట్లు విత్తుపట్టు సర్వ్వకరపరిహారము-
7 గా శ్రీచోడ[గ*]ంగ్గదేవరిచ్చి శత్రమునం గుడ్వంగ్గల బ్రాహ్మలిరువణ్డ్రికు దిన ౧ కిం బేర ము-
8 మ్మడిభీమకుంచ్చమున నిరువుస నడ్డెణ్డుగా నెనవెంబ్రలకుం కుంచ్చ ౪౦ దిం బదియెన్మిదిగా-
9 నైన డంగ్గంబ్రాల కుంచ్చ ౮౦ ది పప్పు కుంచ్చా ౩ నేతి కు ౧ నంజుడ్లు ౮ మిరియముల అర-
10 సోల ౧ సకుఱపల ౩ ఉప్పు కు ౧ బెల్ల కు ౩౦ యింద్దుల పురోహితునికి దిన ౧ కిం బ్రా కు ౩
సంవత్స-
11 రజీవిత మాడ[1] ౩ వణ్మడి బ్రాహ్మనికిం బ్రా కు ౩ జీవిత చి ౨ కట్టుపనివానికిం బ్రా కు ౩ జీవి-
12 త మాడ[1] ౧ వడ్లుంబ్రాలును డంచ్చి యెంగ్గిల్లెత్తి నీడ్లుదెచ్చు నాణ్డువాణ్డ్రిద్దఱకుం బ్రా కు ౩ జీవిత-
13 మాడ[1] ౧ చి ౩ ఇమ్మార్గ్గమున నాచంద్రార్క్కము నడ[1]పంగలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహా-
దేవర దే-
14 వభణ్డారమునం గల పిరిదేవర కిలరుమున చామియబోయ చందియయు బాదియబోయ పోతి-
15 యయు గొమ్మియబోయ కనియయుం గాటియబోయ కొమ్మియ బెరసిన బోల వసమున-
16 ం బెట్టిన యెడ్లు ౩౦౦ టి బ్రాహ్మలకుం గుడువ నిత్యపడి వోయంగ్గల నే కు ౧ దేవభణ్డారము-
17 న శనివారదిన ౧కి చి[డు]ంగ్గల నూనియ కు ౧ నిత్యపడి వెట్టంగ్గల ఆకులు ౬౦ వోంకలు ౮౦ ది।

No. 1016.

(*A.R. No.* 190-*A of* 1893).

ON THE SAME SLAB.

1 శకవర్ష ౧౦౦౯ సంవత్సరము ౧౭ శ్రహి దిన ౧౬౧ ణ్టి శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజులు శ్రీచో-
2 డగంంగ్గదేవర డాకరేమి అయ్యాపాలమున ఊరి దక్షిణదికున గొల్లవల్లు తూర్పున సీలమ దేవి
3 . . . . యిన పరెకాస్యతో నేల ఒకపుట్టి ముత్తుము వడ్లపట్టు వేయిమ్రాంకులతోడం గూడం
కులోత్తుం-

---

[1] డ is written here without the *talakaṭṭu*.

4 [గ్గచోడ] శత్రముసకు నచాంద్రార్కమునకు నిచ్చిరి దీనికిం జతుస్సీమములునుం దూర్పున నాగు-
5 . . మురితోట్టనవియ దక్షిణమున మధ్యమున అప్పయ తోట్టపట్టును రాయనతోట్ట నవియు-
నుం జ-
6 [నకో]ట నం[బి] సిడమవట్ల తోట్ట నవియ ఉత్తరమునం బ[ల్లఅ]ప్పయ తోట్టత్రోవయ సీమ-
ము [లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః][॥*]

No. 1017.

(*A.R. No.* 191 *of* 1893).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE, RIGHT WING.

1 [1]శాకాబ్దే గిరిరామఖేందుగణితే చాలుక్యసింహాసనశ్రీనాథస్య [పరా]ంతకక్షితిపతేర్ద్దిక్ జై-
2 త్రయాత్రసఖః [।*]దాక్షారామ[నివాసినే భగవతే] . . . .
3 స్వస్తి సకవర్షంబు . . . .
4 న [వి]జయరాజ్య దివ్యసంవత్స రఽ త్రాహి . . . . స్వస్తి సమస్తప్రశస్తగుణమణిగణా-
5 లంకార సకలజ[నా]ధార నీతియుగన్ధర నిజకులతిలక సాహసశూద్రక సత్యస[న్ధా]-
6 న శౌచాంజ[నే]య వితరణరాధేయ విక్రమధనంజయ విఖ్యాతకీర్త్తి-
7 చాతుర్య్యవిద్యాధర శత్రుమదభంజన శర[ణా]గతవజ్ర[ప్రా]కార భగతవీరావ-
8 తార సర్వ్వలోకాశ్రయ[శ్రీ]పాధారాధక నిఖిల[ది]క్సాధక రాజనారాయణ రాజ్యలక్ష్మీ-
9 భవనమూలస్తంభాయమానులైన శ్రీ[మ*]న్మహామణ్డలేశ్వర శ్రీపరాంతకమ[గ]-
10 ధరాయుణ్డైన పిట్టమ కొడుకు మడపల్లి నూంకయ గంగ్గగొణ్డచోడవలనాణ్టి గు[ద్ద]-
11 వాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు వ్యతియిపాత నిమిత్తమునం బెట్టిన య-
12 ఖణ్డవర్త్తిలోహాదణ్డు దివియ ౧ దీనికి నాచంద్రార్కము నెయి సరియించువారుగా శ్రీభీ-
మేశ్వర-
13 మహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావియయుం బద్దిభోల నావియయుం . . . బోల . .
14 లరాసి నావియయుం బెరసిన బోలు నల్వురుం బూంటగాం బోతబో . . . .
15 . . [ని] వసమునం బెటిన ఇ[న్నఎ]డ్లు ౫౦ నిత్యపడి వోయంగల . . . .

No, 1018.

(*A.R. No.* 192 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 శకవర్షంబు . . . . సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధ-
2 నమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యదివ్య సంవత్స . . . . .
3 ఽ త్రాహి దిన ౩౩౩ ణ్డ గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంటి పె[ద్దడాక]-
4 రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు వ్యతియిపాత నిమిత్తమునం బెద్దడాక . . .
5 మది పమ్మిసెట్టి కొడుకు భీమయయైన భీమేశ్వరథమ్మిసెట్టి పెట్టిన . . . .
6 లోహఅఖణ్డవర్త్తి దివియ ఒకణ్డికి దీనికి నాచంద్రార్కము నెయి సరియి . .
7 రుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయయు . .
8 ద్దిబోల నావయయుం బోతబోల రాజెనయుం తలరాశి నావయయుం బె-
9 రశిన బోలునల్వురుం బూంటగాం బ్రోలబోల నావయ అడపున అయి . .
10 ల కన్నని వసమునం బెట్టిన ఇన్న ఎడ్లు ౫౦ నిత్యపడి గొల[వ*]ంగ్గల త్రి-
11 భువనాంకుస నే మాన ౧ డకరెమి రజేంద్రచోడఆచయ్యః లిఖితం[॥*]

---

[1] The first two lines are numbered separately as No. 208 of 1893 in the Annual Report.

[2] In this and a few other cases డ is written without the *talakaṭṭu*.

No. 1019.

(*A.R. No.* 193 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 శకవర్షంబులు ౧౨[౧*]౧ గు నేంటి శ్రీమత్త్రి-
2 భువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధి[రాజ]దేవర
3 విజయరాజ్యసంవత్స ౭౨ ఫా[ల్గుణ] శుద్ధ [౯]
4 గురువారాన శ్రీభీమీశ్వరశ్రీమహాదేవర
5 నంద్దిదేవరకు అపజితి యుపేంద్రదే[వర] కొడుకు-
6 మంగ్గిరాజు నందిమైఅవుండునం దేవరకు [బె]-
7 ట్టిన మేలుకట్టు యిందుల పహిండి . . .
8 [ఘం]టలుంగాను [౨]౧ వెండిపు[వు]లు ౧౦౦
9 బెరసి ౨౧ యుభయం దొడుపు . . . . .

No. 1020.

(*A.R. No.* 194 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 స్వస్తి . . . .
2 కామాంబాకమనీయ . : . . . .
3 మివకొర్త్తియః । శాకాబ్దే వ్యోమవేదాంబరశశిగణితే నూకనాయ్యస్సధీమాన్వృద్ధ్యై పుణ్య-
స్య పిత్రో రుదగయన . . . .
4 చంద్రతారం [।*] దాక్షారామేశ్వరాయ త్రిభువనగురవే భీమనాథాయ భక్త్యా। శకవర్షంబులు
౧౦౪[౦] [నే]ణ్టి స్వస్తి సమస్తభువనాశ్ర . . . .
5 రమేస్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకుల[శేఖ]ర పణ్ద్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ
రాజరాజే[ం]ద్ర వీర[మహే]ంద్ర విక్రమచోడ విజయా[భరణ]
6 రాజకేసరివర్మ్మ పెమ్మనడిగలు గంగాకావేరి పయ్య[ం]ంతం సప్తమొ వి[ష్ణు]వర్ద్ధనునై-
న త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన [విజయరా]-
7 జ్యదివ్య సంవత్సర ౯ యగు శ్రహి దినములు ౩౪౦ గంగ్గగొణ్ణచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంటి
పెద్దడకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయణ సం[క్రాంత్తిని]-
8 మిత్తమున నెలుపూణ్డి భీమరాజుకొడుకు నూంకయ పెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు దివియ
ఒకణ్డు దీనిక నాచంద్రకర్కము నెయి సరియిచ్చువారుగా శ్రీభీమే[శ్వర]-
9 మహాదేవర కిలరమున నవబోల ప్రోలయయు కాటబోల పణ్డయయు ఎటియబోల బాదయ-
యు తలరాసి నా[వయు] బెరసిన బోలు నల్వురుం బూంటగా నెటియబో-
10 ల బాదని యడపున కన్నబోల నూంకని వసమున విడ్చిన ఇనుపఎడ్లు ఏంభది ౪౦ నిత్యపడి
. . . . పనాం[కు]శమున నే మా ౧ లిఖతం డాకరేమి

No. 1021.

(*A.R. No.* 195 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 స్వస్తి[॥*] సమస్త . . . .
2 తిలక చోడకులశేఖర పాణ్ద్యకులాంత్తక . . . . ంద్ర వీర-
మహేంద్ర విక్రమచోడవి-

3 జయాభరణ నిజభుజో పా[జి][౯*]త గంగ్గాకావేరిపంర్యం త్తధరిత్రీపతి [స]ప్తమొ-
విష్ణువర్ద్ధన త్రిభువనచక్రవర్త్తి

4 శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్య సంవత్స ౩౧ణ్డగు శ్రహి దిన ౩౮౩
ట్టి ॥ తొణ్డనాణ్డైన జయంగొణ్డచో-

5 డమణ్డలమున వెంగ్గణ్ణ్రికోట్టమున మరుదాలనాట్టకఱమున వైపురా[ను] శోముడయను
చంద్రశేఖరను తిరువెంగ్గాడుడ[యు]-

6 ణ్డైన గణ్డగోపాదిత్య పల్లవరయరి కొడుకు యాగేంద్రుని తమ్ముణ్డు అరయనాయకుణ్డైన గురుకుల-
రాయరు దాక్షారామమున

7 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు రాత్రి ధూపమున మంత్రబోనగమునకు ఇద్దేవర దేవదానమైన గుద్ద-
వాదినాంట్టి దమ్మిలఎడడ-

8 పల్లిని ఆరుపల్లి విడిచి తోంట్టతూర్పున సప్తగోదావరి ఉత్తరమున తూర్పున వెల్లపొలగరు-
సున పడుమఅను ఉత్తరము[న]

9 వురినూతి దక్షిణమునంగ్గా నడిమితోంట్ట చతుస్సీమములతో శ్రావణసుద్దిగా విలిచిన పోంకఱ-
తోంట్ట మణ్డు[వే]ల-

10 మ్రాంకుఱలపట్టు రెణ్డువేలు మ్రాంకుఱలతో[డ] మా తల్లితణ్డ్రులకు ధర్మార్త్థముగాను నిత్య
నిబన్ధమునకు ౯౦౦ శిల[భో]గ-

11 ము గొని సన్ధ్య ౧ టికి తెల్ల డంగ్గుబ్రా కునది యి పప్పుకు ౧ ను నెయి మా ౧ ను శక[౯]ప ౧
ను నంజు[ళ్లు] ౪ ను పెరువు కు ౧ ను మిరి-

12 యములు అరసోల ౧ ను పోంకఱలు ౧౦ దియి ఆకులు ౪౦ దియి ఇందుల భోగము కొని నిత్య-
పడి ఆచంద్రకర్ణము నడపంగ్గల-

13 వారు గాను దేవభణ్డారమునం గ్గలది శిలాశసనము వెట్టించిరి [॥*]

No. 1022.

(*A.R. No.* 195-*A of* 1893).

TO THE RIGHT OF No. 1021.

1 . . . .

2 శ్చక్ర[వర్త్తి] . . . గంగ్గాంబా యస్య జాయా

3 గొనగ్గనృపవర[ః*] శ్రీరివ శ్రీపతేయ్యా తాభ్యాం శ్రీబ-

4 ల్వవాఖ్యో నృపతిరతిపతిజ్ఞాతవాన్దానశీల[ః*] శ్రీ -

5 [మ*]ద్భీమేశ్వరాయ త్రిభువన(ం)తిలకాయాదరాద్య[ః*]శ్రి-

6 యేశః। శాకాబ్దసంఖ్యె [ఋ]తుబాణరుద్రై వివాహ-

7 దివ్యోత్సవహర్షకాలే[।*] ప్రాదాదఖణ్డార్ద్ధమనన్త

8 కీర్త్తి[౯ః*] శ్రీతాణ్డవేశాయ తదాకర్ణ . . . .

9 కాసబోల జీతె నల్వురుబోల పూం . . . .

10 నెన [అ]ర్ద్ధ అ[ఖ*]ణ్డనకు అరువ . . . .

No. 1023.

(*A.R. No.* 196 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 புகழ்ம[ாது] விள[ங்]க ஜயமாது விரும்ப நி[ல]மகள் நி[லவ] மலர்மகள் புணர

2 உரிமையிற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனைமன்னவர்
இரிய-

3 [வ]ற்றிழிதரத் திக்கனைத்துந் தன் சக்கர நடா(ர்)த்தி வீரசிங்காசனத்து அவனிமுழுது-
டையாளொடும் வீற்றிருந்தருளிய [கொ]-

4 விராஜகெசரிபன்மரான சக்கிரவ[த்தி]கள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு நா-
ற்பதாவது இடர்க்கரம்பை[யில்]-

5 இடையங் தொட்ட[ன்] பாதன் அடைப்பிற் [க]ண்டன் ஆடவலான்வசம் ஒருநுந்தாவிள-
க்குக்கு விட்ட பசு நாற்-

6 பத்தைஞ்சு இப்பசு நாற்பத்தைஞ்சுங் கைக்கொண்டு இவ்விளக் கொன்றும் ஷிரீஸ்வரம்-
உடையார் கொயி-

7 [லி]லெ வ[ந்திர]ாதித்தவரை எரிக்கக்கடவநாக விட்டென் பிள்ளையார் ஸ்ரீபராந்தகதெ-
வர்மாளிகைநாயகம் ப-

8 ாண்டிகுலா[ஸனி] வளநாட்டு எ[யி]யூர் நாட்டுச் சி[ற்*]றுயில்வட்டத்து சிற்றுயிலுடை-
யாங் [அ]ருளாக்கி நெல-

9 நாந கிடாரங்கொண்டசொழத் தென்கரைநாட்டு மூவெஜவெளாநென்[||*]

No. 1024.

(*A.R. No.* 197 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 புகழ்மாது விளங்க செயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ ம[லர்]மகள் புணர உரிமையிற்
சிறந்த மணிமுடி சூ-

2 டி மினவர் நி[லை]கெட வில்லவர் குலைதர எனை மன்னவர் இரியலுற்றிழிதரத் திக்கனை(ந்)த்-
துந் தன் சக்கரநடார்த்தி விரசிங்காசனத்து அவநிமுழுதுடையாளொடும் விற்றிருந்-
தருளிய [கொ]விராசகெசரிபன்மரான சக்கரவர்த்திகள்

3 ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு முப்பத்தொன்றுவது நாள் இருநூற்று எண்-
பத்துமுன்றிநால் தொண்டைநாடான ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து [வெண்-
கு]ன்றக்கொ[ட்]டத்து மது[ரா]ந்தகவளநாட்டு [வது]மாளிகைநாயகம் வெள் . . .
. .

4 றுர்க் கொமுழான் சஷிரசெகரநான திருவெண்காடுடை[ய*]ான் கண்டராதித்தப்பல்ல-
வரையன் மகன் . . . . அரயன் நாயகநான [குரு]குலரா[ய]ன் இடர்
. . . . ரமுடையவிரதெவர்[க்]கு இரவைகா[லத்து]ண்டி இட்ட
விளக்கு . . . . . .

5 . . . . த்தெவர் தெவதானமான குத்தவாருநாட்டுத் தழயில்
இட்டுய[ன்னீஸ்வ] [1] . . . .

No. 1025.

(*A.R. No.* 198 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 . . . .
2 తస్యాత్మలక్ష్మీ . . . వల్లభా గంగమాంబా తాభ్యాం జాత-
3 స్సుకీర్త్తిర్గ్గా[నం]గ . . . . స్య జాయాభిరామా గంగాంబా సూనురస్స-
4 వరగురుదయచంద్రో . . . . సోయం దక్షతపోవనే స్థితవ-
5 తే భీమేశ్వరాయాదరాత్ప్రాదా[ద్ద్వీపమ]ఖణ్డవర్త్తిసహితం చంద్రోపరాగే చి[రం] [।*]
6 శాకాబ్దే గిరివేదరుద్ర[గణితే] యాతే రవౌ గోపతిం వారే దేవగురౌ సితే.
7 . . మాచంద్రాతారం స్థిరం [॥*] శకవర్షంబులు ౧౧౪౭ గు నేంట్టి ర[శ]-
8 భశుద్ధ చతుర్ద్దశియు [గు]రువారమునాణ్డు స్వస్తి సర్వ్వలోకా[శ్ర]-
9 య శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజులైన గొనగచక్రవర్త్తి కొడుకు పు-
10 దయచంద్రదేవచక్ర[వర్త్తి] [సో]మగ్రహణ నిమిత్తమునం
11 బెట్టిన అఖండవర్త్తి [లోహద]ండుదివ్య ౧[కి]ం బెట్టిన యినుపయెడ్లు
12 [౨]x బోలు నలువ . . . మూండవునడపునందు బొద్దెబోల మల్ల-
13 ండు త్రిభువనాంకుశ . . . నిత్య తవ్వేండు నెయి అడుపంగలవాండు
14 ఆ[చ]ంద్రాకర్క . . . . . న రాజేంద్రచోడకొమరా . . . .

---

[1] The inscription is much damaged at the end.

No. 1026.

(*A.R. No.* 199 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 . . . .

2 . ౭౩ ట్టి శ్రాహి . . . .

3 వున రాజాశ్రయనిత్యోదయ కొడుకు . . . . ఖణ్డవర్త్తి-
లోహ-

4 దివియ ౧ దీనికి నాచాంద్రార్కము నెయి సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలబోల
నావియయి కాటబోల

5 నావయయి దొడ్డియబోయు బాదియయి చ[టు]కన జక్కియయి బెరసిన నలువ్వురు బూంట్ట-
గా కా[ట*]బోల నావియ అడపున

6 [న]ంగ్గబోల కాటనూంకర్ని వసమున విడిచిన ఇనుప ఎడ్లు ౫౦ నిత్యపడి వోయంగ్గల త్రిభువనాం-
కుశస నేమాన ౧

7 இம்பர் நிகழ விளக்கிட்டான் இடர்க்கரம்பைச் செம்பொனணி வீமீச்சர[ந்]தன்னில்
உம்பர்

8 தொழ விண்ணுய்ய நின்றுடுவ[ா]னுக்கு வெலிசூழ் மணணு[ய்ய]நின்றுடுவான்

9 లిఖితః విరరాజేంద్ర ఆచరియ్యః

No. 1027.

(*A.R. No.* 200 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 திரு மருவிய திருப்புயத்துத் திறல்வளவன் திகழ்ந்திலங்[கி]ய [தி]ரு[ப்]பெருங்குட்டை
உலகுமன்னவன் உற-

2 ந்தை காவலன் மறங்கிளர் வெற்பொர்க்களிற்றுப் புகழபையன் . . . ராயிச் செம்பி-
யற்கு நாற்பதி-

3 ன் மெ[வி]ரண்டுடன் நாலா[ண்]டென்றி[ட்]டவா . . . . டமதி-
[யா]ர்சூ-

4 ழ் இடர்க்கரம்பையிற் திங்கள் தங்கு சடைக்கடஉ . . . . தை நிமி-

5 த்தமாத வினைவய[வி]ன் விளங்கு[1]

No. 1028.

(*A.R. No.* 201 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 . . . .

2 ప్రవర్ద్ధమానవిజయరా . . . . . . శ్రీవి-

3 ష్ణువర్ద్ధనమహారాజులు . . . . లెయనాయకుణ్డు చో-

4 డమణ్డలమున తెంగ్గరపాణ్డకులాసనివలనాణ్టి ఆరుకాటకూ-

5 ట్టమున అ[పి]శికుడి అపిశికుడయాను వేలాను దివాకరుణ్డైన రాజే-

6 ంద్రచోడ ఆరుకాట్టు [వుడెణ్డు] వేలాణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవ-

7 రకుం బెట్టించ్చిన అఖ[ణ్డవ]ర్త్తిలోహదివియ ౧ దీనికి నాచంద్రార్క-

8 ము నెయి సరియించి[వారు] దేవర కిలరమున బాదబోల బాడి-

9 యయి ప్రోలబోల నావియయి కాటబోల నావియయి వడుకనావి-

10 రియ బెరసి నల్వురు[ం బూంట]గా [నూంకరబోలకాము] వసమున [విడి]-

11 చిన ఇస్పఎడ్లు ౫౦ [నిత్యప]డి బోయంగ్గల త్రిభువనాంకుశ[శ]-

12 మున నేమానా ౧ శ్రీ . . . . .

---

[1] The end of the inscription is completely damaged.

No. 1029.

(*A.R. No.* 202 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 స్వస్తి[॥*] శకవర్షములు ౧౦[22] . . . సమస్త [భువనాశ్రయ శ్రీ[ప్రి]-
2 థ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర [పరమ భట్టారక రవికు]-
3 లతిలక చోడకుల[శే]ఖర పణ్డ్యకులాంత[క] . . . . . .
4 రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ రా[జకే]-
5 సరివర్మ్మ పెమ్మానడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యంతం సప్త[మ]విష్ణువర్ద్ధ[ను]-
6 లైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవి[జయరా]జ్య దివ్యసంవత్స
   రట ది ౩౫[౩ణ్టి] గం[గ్గగో]-
7 ణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమ[హాదేవర]కుం జోడ-
   మణ్డల[ము]న గం . . . . . .
8 వలనాంటి వే[ణా]ట్టు కరువలియాన కులోత్తుంగ్గచోడనల్లూగి రుకుక్రమ . . . . .
   వారియంద తిరముడపడ-
9 రయి నచ్చెనంబిమైన శ్రీపరాంతకపడందీవరాయణ్డు గంగగొణ్డ[చోడవలనాణ్టి] గుద్దవాదినాణ్టి
   కడలునా . . . . . .
10 నపల్లి రట్టడికము నాలవుపాలు అప నేల నాలువువుట్లాను . . . .
   సల్పిసంప . . . .
11 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు . . . .
12 . . . . . బూణ్టను నిత్యపడి [పో]యంగం గలవా-
13 . . . .

No. 1030.

(*A.R. No.* 203 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 . . . சந்திராதித்தவரை செய்[ய]வும்பண்ணவு-
2 . . . . உடையார்க்கு நிலைவிளக்குப . . .
3 ணிச்சர்வசம் இட்டோம பஹுபிர்வஸுதா தத்தா ப-
4 ஹுபிச்சாநுபாலிதா[।*]யஸ்ய யஸ்ய யதா பூமிஸ்தஸ்ய தஸ்ய ததா பலம் [॥*] ஸ்வதத்-
5 தாம் பரதத்தாம் வா யோ ஹரேத வஸுந்தராம் [॥*] ஷஷ்டிவர்ஷஸஹஸ்ர
6 ஸ்ராணி விஷ்டாயாம் ஜாயதே க்ருமிः [॥*] లిఖితం డాకరేమి సురాచా-
7 రి అయిన వీరరజేంద్రచోడఆచార్య్యః[॥*]

No. 1031.

(*A.R. No.* 204 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 అస్తి శ్రీసరసీపురీ సలిల-
2 వత్సత్స[ం]పదామాస్పదం తస్యా-
3 ః కాటమనాయకః ప్రకటగీతానం-
4 ద్దసన్దాయకః[।*]సర్వోర్వీసురసాత్కృ-
5 తక్షితికృతక్షేమః క్షమైకక్షమా
6 క్షుణ్ణక్షుద్రవిపక్షపక్ష విభవో [నర-
7 ద్దోర్వీర్య్యకార్యోదయః[।*]నయ
8 సవిహాయశ్చంద్రగేయమ్ శకాబ్దే హ-
9 రద్రవిభసహాయమ్ నాగమేకమ్ ప్ర
10 దాయ[।*]గతవతి ధనదాశాం పూర్ణ్ణభ-
11 ణ్డప్రదీపమ్ శుభదమదిత దాక్షారా-
12 మభీమేశ్వరాయ ॥ శకవష[ర*] ౧౦౬౨
13 ణ్డగునేణ్టి ఉత్తరాయణసంక్రాం-
14 త్తినిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
15 . . . . . డలు కాటమనాయ-
16 [కుణ్డు కనకవృషమును కొమ్మున నాగ]-
17 నిచ్చి వీర పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహద-
18 ణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి ఆచంద్రాకర్కము
19 నెయి సరియించ్చు[వా]రుగా కిలరము-
20 న బోలు నల్వురుం బూణ్టకా తలరా-

21 శిప్రోలియబోయుని అడవు-
22 న తలరాసిప్రోల ఎరు[1]వనివసమున-
23 ం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ న్టికి ని-
24 త్యవడినేతి మా ౧ లికితం పెద్ద-
25 నాచార్య్యః [।*] కుంద్దుటబుమి కర
26 యిలుపట్టు న ౪౪[॥*]

No. 1032.

(*A.R. No.* 205 *of* 1893).

On the same wall.

1 శ్రీ . . . .
2 ష్మ నీత్యాం వేంగ్గీనృపా[త్ *] క్షితిభుజా-
3 మదికాత్సమగ్రాం యః పోతి-
4 నాయక ఇతి ప్రథితః పృథివ్యా[ం*]
5 శూరశ్చతుర్త్థకుల పంకజ స-
6 ప్తసప్తిః ॥ తస్యాన్వయె కమ్మననా-
7 మదేయాతౌకాతాంబికాయాం సు-
8 యశా వదాన్యః శౌర్య్యైకభూ[ప]-
9 ణరువిః పెను(ం)బత్తినాథో వి . .
10 ణీవీరపనాయకో భూత్ । . .
11 . . సురకదంబకక[ల్ప] .
12 . . . .
13 . . . .
14 . . . .
15 . . . తుకలపాలికా గుణవ[తీ] .
16 . . రాంబికా వాణీ సత్పుత్రవ .
17 . తీపతివ్రతా . . . . . .[2]

No. 1032-A.

(*A.R. No.* 205-*A of* 1893).

On the same wall.

1—5 Damaged
6 భూత్ । ఆదాయ తేనామలధీపరాజదఖం-
7 డ్డవర్త్తివర్వరవంశదీపః । వ్యోమనాగే-
[శ]
8 శాకేబ్దే కార్త్తికద్వాదశీదనే। దాక్షారా
మనివా-
9 సాయ భీమనాథాయ శంభవే। శకవరు-
10 షములు ౧౧౮౦ న్టి శ్రీరాజాదిరాజదే-
11 వర విజయరాజ్యసంవత్సరములు ౪౩
12 శ్రాహి కార్త్తికమాసమున మహాద్వాద-
13 శి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండ్డ
14 లేశ్వర . . . .
15—20 Damaged
21 . . . . ఆడవున ప్రముచెకొ-
22 మ్మనబోఇని అ[ద్వమును]-
23 కల ఎఱ్ఱబోల . . .
24 వసమునం బెట్టిన మోదా-
25 లు ౫౦ కి నిత్యపడి అడు-
26 వగల త్రిభువనాంకుశ . . . .

No. 1033.

(*A.R. No.* 206 *of* 1893).

On the same wall.

1 స్వస్తి[॥*] శకవర్షంబులు ౧౧౭౫ నేంటి శ్రీమత్రిభువ-
2 నచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స[ర]-
3 ంబులు ౩౭ శ్రాహి పు[3]

No. 1034.

(*A.R. No.* 206-*A of* 1893).

To the left of 1033.

1 ఆసీదేకాంబ్రకో దే[వో]స్య భార్య్యా మావిండాంబికా . . . . .
2 ంత్రీ జకకమాం[బా]యా మెఱగస్య ప్రియా సతీ రూపయావనసంపన్నా . . .
3 సివత్సరే సేయం ప్రాదాన్ముదా దీపం భీమనాథాయ . . . .

---

[1] ఎరు is a correction from ప్రోల.

[2] The rest of the inscription is very much damaged.

[3] The inscription is left unfinished

43A

4 ంబులు ౩౩ గు శ్రాహి మీనమాసమున శుద్ధత్ర[యో] . . . .
5 ంగ్గరాజేంద్రచోడ ప్రిథివీశ్వరదేవమహారాజుల [భృత్యు] . . . .
6 . . . . అఖణ్డవర్తి లో[హ] . . . .

No. 1035.

(*A.R. No.* 207 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 శాకాబ్దానాం ప్రమాణే . . . .
2 పమ్మణివైశ్యముఖ్యః[।*] భీమేశాయాకర్కతార స్థితిమతిరుచిరం శ్రీపెనుగొణ్డినా[థ]ః ప్రాదా-
ద్దీపం గ్గుణానాన్నిధి-
3 రుదగయనే సజ్జనానందహేతుః। శకవర్షంబులు ౧౦౪ [౯]స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ-
ప్రిద్వీవల్లభ మహా-
4 రాజాదిరాజ పరమేశ్వర పరమభట్టర[క] సత్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యా[భర]ణ శ్రీమత్త్రిభు-
వనమల్ల-
5 దేవ విజయరాజ్య ముత్తముత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రర్కతారకం శ్రీ[మచ్చా]లు-
క్యవిక్రమ సంవత్స ర౫
6 శ్రహి గుద్దవాదినాంటి పెదడాకరామి శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయణ[సం]-
క్రాంతి నిమిత్తమునం బెనుంగొ-
7 ణ్డ బచ్చు సూరవసెట్టి మనుమణ్డు జక్కిసెట్టి కొడుకు పమ్మయ పెట్టిన అఖణ్డవర్తి[లోవా-
ద]ణ్డు దివియ ఒకటణ్డు ౧ దీని-
8 కి నాచంద్రాకర్కము నెయి సరియించువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిల[రము]-
నా నావబోల ప్రోలయయు
9 కాటబోల పణ్డయయు ఎఱియబోల బాదయయు తలరాసి నావయ బెరసిన [బోలు] నల్వు-
రుం బూంటిగా ఎఱియ-
10 బోల బాదయ అడపున రాజిబోల పోతని వసమున విడ్చిన ఇనుప ఎడ్లు ౫౦ నిత్యపడి [కొ]ల-
వంగ్గల త్రిభువనాంకుశమున
11 నే మా ౧

[*A.R. No.* 208 *of* 1893 *is only part of A.R. No.* 191 *of* 1893, *above*.]

No. 1036.

(*A.R. No.* 209 *of* 1893).

ON THE SAME WALL.

1 . . . .
2 . . . .
3 వరిష్ఠస్సమజని జగతానంద[కో] . . [చంద్రః][।*] తస్యజ్యో[త్స్నే]వ పత్నీఘన-
4 దురితతమోనిష్నుతీ మాకమాఖ్యా జాతస్తాభ్యాం ధనేశప్రతినిధిరనఘో భీ-
5 మనాథాభిధానః। శ్రీఖణ్డకర్పూర . . దానప్రసన్నభీమేశదయార్జి[తే]-
6 న[।*]ఖ్యాతస్స భీమేశ్వరధర్మిసెట్టి నామ . . యేన యతార్థమేవ। దయాపర-
7 ః [ప్రా]ణిషు సత్యసన్ధో గాంభీర్య్య[౯*]సిన్ధుః [ధై]నైకబన్ధుః [।*] పరార్థసంపాదన-
బద్ధ[దీ*]క్ష-
8 ః కిం భూయసా సద్గుణరత్నకోశ[ః।*] [శాకాబ్దే] శైలరామద్యుశశివరిమి-
9 తే స వ్యతీపాతయోగే భక్త్యా . . . స్త్రిభువనవిభవే భీ-
10 మనాథాయ దీప[ం] ప్రాదాల్లోహ . . . .
11 . . . . వేశమాడా . . . .

No. 1037.

(*A.R. No.* 209-*A of* 1893).

TO THE LEFT OF No. 1036 ABOVE.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . . .
4 . . . .
5 . రాజేంద్రచోడ ఇతి విశ్రుత-
6 . . వేంద్రః ॥ తద్భృత్యో వరియా-
7 . . నూంకర్మాయాంగరాయనా-
8 . యణచారు . . తాలాజ్య
9 . గొ[ం]కర్ . . . .
10 . . . .
11 . . . .
12 -రాయ . . . . పౌష్యే . . . . . .
13 యణే చిరాయ [॥] శకవర్షంబులు ౧౧౦ . సే-
14 ట్టి ఉత్తరాయ[ణస]ంక్రాంత్తినిమిత్తమున [శ్రీభీమే]-
15 శ్వరామహా[దేవరకు] వెలనాంటి చోడయరాజు[ల]
16 మూలభృత్య . . . . జవ్రోలి ప్రోలయబోయిని [కొ]-
17 డుకు గరా నా . . . . యకునికి నూంక్యాసానికి . .
18 సాని కొడుకు [నూం]కినాయకుండు శ్రీభీమేశ్వర-
19 మహాదే[వరకుం బె]ట్టిన అఖండవర్త్తిలోవ-
20 . . . .
21 ణ్డవు నడపున . . . .
22 ం బెట్టిన ఇనుప . . . . ఆ-
23 చంద్రార్కర్కము నడపంగ్గల . . . . త్రిభువ-
24 నాం[కు*]శ నేతి మాన ౦

No. 1038.

(*A.R. No.* 209-*B of* 1893).

BELOW No. 1037.

1 శకవర్షంబులు ౧౨౧ . గునేం[ట్టి] శ్రీమత్త్రి-
2 భువనచక్రవర్తి శ్రీరాజాధి[రా]జదేవర
3 విజయరాజ్య సంవత్స [౬౨] పాల్గున శుద్ధ [౧౦]
4 [గురు]వారాన శ్రీభీమీశ్వరశ్రీమహాదేవర
5 నంద్దిదేవరకు జాపటితి యుపేంద్రదేవర [కొడు]కు
6 మంగ్గిరజు నందిమెఱవండు నంద్దిదేవరకుం బె-
7 ట్టిన మేలుకట్టు యిందుల పహిండి . . .
8 ఘంట్టలుంగాను ౨౧ వెండిపువులు ౧౦౦ .
9 ఖెరసి ౧ యుభయదళవ[రి] . . .
10 ధవసము . . . .

No. 1039.

(*A.R. No.* 210 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; LEFT WING.

1 శ్రీరమణీనివాసుండు విశిష్టనుతుండు . . . వంశనిస్తారుండు బాంధవాబ్ధిహిమదాముండు
రూపజితాంగజుండు బృందారకనా[థ] . . . మ-
2 . . . . ఆతని అన్వయంబున
సితాంబు[జ*] కీర్త్తిల . . . . . .
3 . . . . కల్పభూరుహవ్రతము[లి]ష్టశి-
ష్టజన . . . .
4 . . . .
5 కరుండు జగత్ప్రనుతుండు శశాంకశంఖనీహార . . . .
6 నితరిపుం డర్కతేజుండు ధన[ం*]జయుండు సన్నుతచరితుండు సుం . . . . .
7 ప[టు]తరశక్తియుక్తుణ్డు ధనంజయమూర్త్తి నృపప్రభుం డాతనికిని జనిచ్చె లోకవిమలీ . .
. . . . జగద్వినుతుండు . . . . రాజవైభ-
వుండు . . . .
8 [దా]వానలుండు దిక్తటపరివృత్తకీర్త్తిఘ[ను*]ండుదారశకారి సమున్నతిస్థి . . . తనుభ-
వుండు గుణవంతుడు సత్కవీంద్రసంతానము వైరివారిదసదాగ-
9 తి బంధునిధానుం డన్వయా[ం*]భోనిధిచంద్రముండు నృపపుంగవుండు . . వీరలక్ష్మీనిల-
యుండు వానీ[రు]హమిత్రసుతేజుండు గ్రిడివారులను గు-
10 ణనిధి వానినందనుండు గొమ్మనృపాలుం డరాతిరాజవారణవరకుంజరమృగరాజు వివేకచతుర్ము-
ఖుండు ధీమణి విహగేంద్రవిక్రముం డమానుషపౌరుష-
11 శాలి వంశభూషణుండు సుప్రహిన్నిధానుండు నిశాకరతుల్యుండు గాన్తిమండితకీర్త్తిలోలుండు
రమాప్రియుం డాతని యగ్రపుత్రుం డా-
12 ఖండలవైభవాస్పదుండు గండవి[భు]ండు విరోధిబ . . దండకిశోరకేసరి వదాన్యదధీచి ప-
రాంగనామనోజుండు మురారివిక్ర-
13 ముండు శుద్ధచరిత్రుండు సన్నుతుం డిలను। తదవరజుం . . . ంభిహిమధామయశోనిధి
వైరిభూపనీరదపవనుండు బాంధవసు-
14 రద్రుమ మబ్ధిగభీరుం డంగనామదనుండు వంశవర్ద్ధనుండు మ . . . . భూరి విక్ర-
మోపేతుండు గుణాకరుండు సుధ[శు]ప్రతిముండు విలాససంప-
15 దను [ప్ర]థితపుణ్యుండును యల . . . . భూపాలుండు స[మస్త]
. . . . కందకుద్దాలము
16 పూర్ణ్ణతేజుండు . . . .
17 ధర[ణి]దేవిసుతాంఘ్రి . . . .
18 షణండు సుగుణోదాత్తుండు ధీరుం[డు] . . . .
. . . . . దండు బుధలోక . . . .
19 తనిసుపుత్రుండు నంబివిభుండు . . . . కీర్త్తివల్లభుండు
శౌర్యబలప్రకటుండు . . . . వర-
20 కావ్యజనప్రనుతుండు వైరిధాత్రీపతి . . డు కులదీపకుం డర్చితసంకరుం డిలను। . .
. . . . సుపు-
21 త్రుండు సికర్భీమదాత్రీతలవల్లభు . . . . . . తేజుండు విద్విషన్మహీజాతదవా-
నలుండు విలస . . . . ంగేలు-

22 మార్గ్గనాథుండుర్జితశరణ్యుండు . . . గభీమండు మామండు . . . . . .
    నకుం బి-
23 ంబఫలాధరి గుణ్డమాంబకు . దామి . ండు వారవనితాజనచిత్తభవుండు శిష్టచింతామణి . .
    [భూ]విభు-
24 ండుదారశకారి జన్మించ్చె దేవతాస్తోమ . తారహారఘనసారయెశోనిధి సంస్తుతింపంగాను ।
    . . . . . గభీరు-
25 ం డిష్టజనసంపన్నప్రదుం డర్థిదా . . . . మనాథునకుం బ్రఖ్యాతంబుగా నిలిపె విస్వా-
    రామ . . దీప్తదీప-
26 ము లసద్భక్త్యాత్తుండై [విమ]లాభా . . . . ండవిభుం డాచం-
    ద్రాకర్క . . . .
27 షములు గగన . . . .
28 . . . .
29 శకవర్షంబులు ౧౮౯౦ నేణ్టి రాజరాజసం . . . . రాయణసం-
    క్రాంత్తియు సోమవార-
30 మునాండు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఓంగ్గె[ఉమార్గ్గ]మున త్రైలోక్యమల్ల . . . .
    జికర్భీమరాజు ధర్మ్మార్త్థముగాను పెట్టిన
31 [అ]ఖండ్డవర్తిలోహదండ్డుదివియ యొకర్ణ్ట[కి*] కిలరమున బోలు న[లు]వురుం బూ[ణ్టి]-
    గాను మూ[ణ్డ]వునడవున కాటబోల
32 సూరె వసమునం బెట్టిన ఇనుపయెడ్లు xx . . . గొని నిత్యపడి గొలా(ం)వంగల త్రిభు-
    వనాంకుశ నేతి మాన [౧]
33 లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1040.

(*A.R. No.* 210-*A of* 1893).

BELOW THE ABOVE.

1 శ్రీమానభూద్వసుమతీ[తి]లకాయమానసత్కోనిశాసనికముఖ్యనరే . . ర్ధిః । ఆత్రేయగో-
    త్రజపవిత్రకరస్సమం-
2 త్రి నారాయణోద్విజవరాబ్ధిసుధాకరోయః । తస్యాభవద్గుణవతీవనితాలలా[మా] పత్నీ శచీ త్రి-
    దశలోకపతేరివైషా ।
3 [రా]కాంబికా వికసదంబుజవక్త్రనేత్రచంద్రాననా పతిహితా పతిభక్తచిత్తా । తాభ్యాం హరి-
    క్షీరసముద్రరా-
4 జనిజాత్మజాభ్యామివ శంబరారిః । దామోదరామాత్యవరో గు . . . విరభూత్సద్విజపారి-
    జాతః [।*] తేజోధైర్య్య-
5 . . . . ర్య్యవిలస . . . .
    . . . . . మనోజ . . .
6 . . . .
7 . . . . ని-
8 ధివ్యోమేందు సంఖ్యాన్వి . . . . భగవతే
    భీమేశ్వరా-
9 యాదిశ ద్దీపం దీప్ర[మ*]ఖణ్డముజ్వ . . . .
    క్రాంత్తి[నిమి]త్తమునదాక్షా-
10 రామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు . . . . దణ్డుదివియ ౧
11 ణ్టికి బోలు నలువురుం . . . .
12 . . . . . పడి నడసం . . . .

No. 1041.

(*A.R. No.* 210-*B of* 1893).

ABOVE No. 1039.

1 . . . . క్షితీశ్వరవరేణ
2 . . . . తాతులజీవనా . . త్తనాని ధత్తే సముజ్వలయశో
లలితోత్తమాని। యస్యక్షితీశ్వరవరస్య భుజాసిధారా
3 . . . విజయకన్యకయా విభాతి [।*] నిర్భిన్నవైరిగజమస్తకపీఠజాతముక్తాళి[తా]ం-
చితకరాంబుజయా రణాగ్రే [౧*]। సోయం శ్రీ వెలనాంటి గొంకనృపతిస్త్రైలోక్య-
4 దర్పాంకురో బాహాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నాకరః[।*]ప్రోద్యల్లాటమరాటకున్త-
లవతీన్నిర్జిత్య బాహాసినా తత్సర్వస్వమదాజ్జగన్నుతయశః కామీ నిజస్వామినే [।౨*]
5 [అస్య శ్రీగొంకర]రాజస్య రామారత్నం యశస్వినీ [।*] ఫలం చాగణ్యపుణ్యానాం పణ్డమాం
బా విరాజతే ॥ [౩] అంగ్గులీపంచకం యస్యాదత్తే తల్లీలయా భువి [।*] చిత్రం కల్పలతా
6 . . పారం లోక పావనం। [౪*] శాకాబ్దేర సతకర్ణఖేందుగణితే సేయం జగత్స్వామినే
దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్ [।*]వాణీశేంద్రమునీంద్ర-
7 వంద్యయశసే . . వభూపాత్మజా। ప్రాదాద్దీపమఖణ్డవర్తిలలితం చంద్రార్కతార-
స్థిరం। [౫*]రెణ్డవు నడపున పెద్దబోల నావని అడపున అొంపబోల అయితి వ-
8 సమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౦ ౨౫ ట్టికి అరమాన ౧ ఈ అడపున . . . . . .
బోలు . . . . ఇనుపఎడ్లు ౨౫ ట్టికి నిత్య
9 . . . .

No. 1042.

(*A.R. No.* 210-*C of* 1893).

RIGHT OF No. 1039 ABOVE.

1 శ్రీ [।*] ఆసీద్యోమెణ్డినాయోర్యగుణగణనిలయః కాశ్యపాఖ్యో-
2 రుగోత్రః కుందేటిగ్రామముఖ్యో జననుతచరితస్తత్సుతో భూరితేజాః
3 . . . .
4 . . . .
5 . . . .
6 . . . .
7 . . . . . . నతపరో యో మాహేశ్వరబా . సమః పృథివ్యాం ॥
8 . . . . . . మాధ్యస్సురుచిరవిభవ [శ్రై]వమార్గ ప్రసిద్ధో యః
9 . . . . . . విమలతరయుతో మాళవారిప్రవీణః శ్రీమ-
10 . . . ద్రచోడక్షితిపతివిపుల ప్రౌఢకార్యేషు దక్షో భ్రాజచ్చంద్రో-
11 . . . మవనత హృదయో ధైర్యహేమాద్రిరేపః। శాకాబ్దే కరరత్నఖే-
12 ందుగణితే పు[న్యా]ర్థముద్యన్మతిః। ప్రాదాద్దీపమఖణ్డ ముజ్వలమయం
13 . . . . భాసకరే। ఆచంద్రాకర్క మనంత్త శౌర్యనిలయ(ః)స్సద్విప్ర
14 . . . . నివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్
15 . . శకవరషంబులు ౧౧౮౨ గు నేణ్టి రాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవ-
16 . . . . . . కార్తికమాసమున శుక్ల . . . . భానువారము
17 . . . .
18 . . . .
19 రాజుల కొట్టారి . . . .
20 భీమనాథ . . . .

21 . . . . బోలు నలువుదుం బూణ్ణగా . . . .

22 నడపున నారిబో . . . . . వసముసం బెట్టిన ఇనుపయె-

23 ఢ్లు ౨౦ గొని ఆచం[ద్రార్క]ము నడపంగల . . . . .

No. 1043.

(*A.R. No.* 211 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమచ్చతుర్థ్ణవం శేస్మిన్నా కినాయ్యే[స్య*] నందనః। ఆసీద్వీరవరెడ్డిరితి విఖ్యాతో వినయా-
కరః। [౧*] తస్యలక్ష్మీసమనాయాం లక్ష్మాంబాయామ-

2 [భూ]త్సుతా [।] సతీ [సూ]రమదేవీ[ం*]దువదనా వనితోత్తమా [౨।*] శ్రేష్టమాసే శక-
స్యాబ్దే సముద్రమునిరుద్రగే। గౌరీవ్రతాయ సద్గ్రామం సంకు-

3 భీమావరం దదౌ। [౩।*] శ్రీమన్మత్స్యకులైకభూషణమణేర్దీనైకచింతామణేర్మాంకాదిత్య-
మహీపతేర్జ్జననుతో జాతో జయంతో నృపః। తత్పు-

4 త్రో భవదర్జ్జనక్షితిపతి[ః*] శ్రీసూరమాంబామనః ప్రీత్యై భీమశివాయ శాశ్వతమదా-
త్సత్సంకుభీమాపురం। [౪।*] స్వస్తి [॥*] శ్రీ శకవర్ష-

5 ంబులు ౧౧౭౮ నేంట్టి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స-
రంబులు ౩౬ శ్రాహి శ్రీమన్మహామండ-

6 [లేశ్వర] ఒడ్డాది జయంతిరాజు కొడుకు అర్జ్జునదేవని దేవియైన శ్రీమద్ద్రాక్షారామమున
పెద్దముష్నాంటి ప్రేకేటి పీరవనాయకు-

7 ని కుంతుకు సూరమదేవి తమ తల్లిదండ్రికి ధర్మార్త్థముగాను శ్రేష్టమాసము పున్నమ-
నాండు గౌరీవ్రతార్థముగా-

8 ను శ్రీభీమనాథదేవరకు ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను సర్వ్వకరపరి-

9 హా[ర*]ముగాను ఒడ్డాదిలోని అలికట్టనాంటియండ్డుల సంకుభీమావు[ర]ము

10 అర్జ్జునదేవని చేతం బడసి ఇచ్చెను ఆగాజును ధారాపూర్వ్వకము

11 సే[నె]। స్వద(ం)తం పరద[1]

No. 1044.

(*A.R. No.* 212 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్ష ౧౦౭[౦] గునే[ట్టి] శ్రీకులో-

2 త్తుంగచోడదేవర విజయరాజ్యస-

3 ంవత్స [౧]౬ శ్రాహి దిన ౨౩ సో శ్రీభీ-

4 మేశ్వరమహాదేవరకు రెణ్డవు నడ-

5 పున కాటబోల మా[వె] అడపున కొ-

6 మ్మబోల కొమ్మయ తమ తల్లితణ్డ్రులకు

7 దర్మార్త్తముగాం బెట్టిన అఖణ్డవర్తి

8 లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి బోలు న-

9 లువురుం బూణ్ణగా . . . .

No. 1045.

(*A.R. No.* 213 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[॥*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧[౭౨]

2 గునేట్టి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి

3 శ్రీరాజాధిరాజదేవరు విజయరాజ్య-

4 సంవత్స ౩౭ శ్రహి విషువస[ం]క్రా[ంత్తి ని]-

5 మిత్తమున కాకతి గణపతిదేవ-

6 మహారాజుల అనుగు జాయపనాయ-

[1] The inscription is left incomplete.

7 కుణ్డు దనకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమే-
8 శ్వర మహాదేవరకుం బెట్టిన అఖ-
9 ణ్డవర్త్తి దివియకు బోలు నలుపురుం
10 బూణ్టగా మూండవు నడపున ప్రోలబో-
11 ల [కొ]మ్మని వసమునం బెట్టిన మోదాలు
12 ౪౦ త్రిభువనాంకుశమున మాన
13 . . . డ పంగల[వారు]

No. 1046.

(*A.R. No.* 214 *of* 1893).

[1] ON THE WEST WALL OF THE SAME TEMPLE; FIRST PILLAR FROM THE LEFT.

1 స్వస్తి[॥*] [శ్రీ శకవర్షంబులు] ౧[౦]౯౦
2 గు నేంటి ఉత్తరాయణ సంక్రాం-
3 త్తి నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమ-
4 హాదేవరకు కోనభీమరాజుబణ్టు
5 కొసనయ పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలో-
6 వాదండు దివియ ౧కి బోలు న-
7 ల్వురుం బూంటగా రెణ్డవునడపు-
8 న కేతిబోల కొమ్మని వసమునం
9 బెట్టిన యిన్నఎడ్లు ౪౦ కి నాచం-
10 ద్రార్కంముం బోయంగల త్రిభువ-
11 నాంకుశ నేతి మాన ౧ కి ఆసీతో-
12 నమహీపతిబ్బ్రుదినిధి[ః*] శ్రీ భీమభూ-
13 పాహ్వయస్తస్యాసీద్భుజాదణ్డనాయ-
14 క . . శ్రీకామనాఖ్యాత్మజః [।*] నామ్నా
15 శ్రీ కొసనా[భి]ధోగుణ నిధి[ః*] శ్రీ-
16 . . . .
17 . . . .
18 . . . .

No. 1047.

(*A.R. No.* 215 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి[॥*] శ్రీ [శకవర్షంబు]-
2 లు ౧౧౭౪ అగు ప్రమా-
3 థిసంవత్సర జేష్ఠ శు [ద్ధ]
4 ౭ మ। పిన్నిమల్లె పెగడగ-
5 ణపయ శ్రీదాక్షారామభీమ-
6 నాథదేవరకు ఆనవల కి-
7 చ్చిన మోదలు ౧౦

No. 1048.

(*A.R. No.* 215-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1047, ABOVE.

1 . . . .
2 . . . మా[సే] చ గురువార . . . .
3 [రె]మి తిరిపీథి మతమునకుం జేసిన ధర్మ్మ[ం]వు గుద్దవాదిలోని ప్రం . . . .
4 మిణ్డయు నాణ్డవిణ్ట కొమరిరాజు కొడుకు సంకరరాజు చేతను తాంబ్రశాసనము[తో]ం గ్గొడ-
5 ంద్దగు వెలవెటి తిరిపీథ అణ్డరులు మేదడ్లు సోమణ్డరు పెమ్మడిఅణ్డరు విచ్చిన పొల-
6 నకుం ద్రావిణ్డికి అష్టభోగ సలిలిసంప్పదలు లోపుగా మణ్డలమరియాదలు బాయ [మె]-
7 చ్చెడి అ[ద్దా]య అన్తరాయ వెణ్డయకాణయములు లోనైన సమస్తాయములుం .
8 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం దిరిపీథిం బనియతపస్సులు పదుణ్డ్రకు నిరువూట . . .
9 నకుం గ్గప్పడముకు నిత్యనిబన్ధము ఆచంద్రార్కము నడచునట్లుగా [తి]రుపీథి . .
10 గామాణ్డరి పెమ్మడి అణ్డరి వసమున సర్వ్వకరపరిహారువుగా దారా . . . .
11 . . ఇచ్చితిమి। స[న్ధి]విగ్రాహి పోతనపెగ్గడ వ్రాలు। స్వదత్తాం పరదత్తాం వా .
12 . . షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః[।*]లికితం పెద్దనాచా .

[1] The order of the walls as given in the Epigraphical Report for 1893 is retained. While the natural order must have been the north, west and south walls, the report gives the west, north and south walls

No. 1049.

(*A.R. No.* 215-*B of* 1893).

LEFT OF NO. 1048.

1 . . . .
2 . . . . రాజ సం[వ*]త్స ౧[౮] శ్రా[హి] . . . . . .
3 [యు] బృహస్పతివారమునాణ్డు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర ఇరిమిలి అయితి-
4 మనాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు వ్యతీపాత నిమిత్తమునం బెటి-
5 న అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దీ ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్టగా మొద-
6 లి అడపున నూంకర్బోల నావాని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్టికి ని-
7 త్యపడి ఆచంద్రార్కమ్ము కొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నేతి మాన ౧ [॥*]

No. 1050.

(*A.R. No*. 216 *of* 1893).

ON THE SAME WALL BETWEEN THE FIRST AND THE SECOND PILLARS.

1 . . . .
2 . . . . . ఖణ్డితపున్యకీర్త్తి[ః*]కుణ్డాంబికాభవ[త్తస్య వల్ల]భా . . . . .
3 శుద్ధగుణైరుపేతః[।౧*] శ్రీబుద్ధభూప[ః*] స్వకు[లప్ర]దీపః విప్ర . . . . . . [ప్ర]-
తాపో వి . . శ్రీమాన్ సుజాతః క్షితి-
4 [పా]రిజాతః [।౨*] శాకాబ్దే మునినాగఖేంద్దుగణితే సోయం ద్రిపగ్రామణీః ప్రాదాద్దీపమఖ-
ణ్డమూర్జ్జితయెశః కర్ప్పూరవర్త్త్యుజ్జ్వ-
5 లం[।*]దాక్షారామనివాసి[నే] భగవతే భీమేశ్వరాయ ప్రభుయ్యావన్మేరుమహీధరః క్షితి-
రియం యావచ్చ చంద్రో రవి[ః౩*]। శకవర్ష-
6 ంబులు ౧౦౮౭ గు నేణ్టి రాజరాజ సంవత్సరంబులు ౨౦ గు శ్రాహి మిథునమాస సుద్ధ [౧౪]
సోమగ్రహణ నిమిత్తమున శ్రీ భీమేశ్వ-
7 రమహాదేవరకు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కొణ్డపడుమటి బుద్ధరాజుల పెట్టిన కర్ప్పూరవర్త్తి-
యఖణ్డదీవ ౧ కి బోలూ నల్వురుం బూ-
8 [ణ్ట]గా మూణ్డగు నడపున బాదబోల యెఱియని వసమునం బెట్టిన యినుపయెడ్లు ౪౦ వీనిం
జేకొని నిత్య మానేణ్డు నెయి ఆచంద్రార్క-
9 . . [వోయంగ్గలవాణ్డు] యీ దీపము కర్ప్పూరమునకుం . . . . మున వెయి
వోంకమ్రాంకుల్లు వెట్టించ్చితిమి [।*]

No. 1051.

(*A.R. No.* 217 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 అస్తి శ్రీవెలనాంటి గొంకనృప[తి] . . . . ణి[ః*] శ్రీ . . .
2 .[న్రాజద్రా]జకలా[ధ]రః క్షితిమిమాం రాజేంద్ర . . . . . [౧।*] . .
. . . . . ః ఖడ్గే చాస్య సహాయవా . తమతి ప్రమాపత్త్రి[సూ]రం మహాన్
శ్రీమాం గొంకననాయకో గు-
3 ణఖని బ్బ్రహ్మంబికావల్లభః [।*] తత్సూనుః ప . . . .
తో మహీమణ్డలే ధైర్య్యే . . . . . . [జ]లనిధిః త్యాగేన సూర్య్యా-
[త్మజః] [।౨*]
4 శాకాబ్దే వసునాగఖేందుగణితే వైశాఖమా . . . యుగ్మతిథౌ నిశాకరదినే సోయం
భటగ్రామణీః। దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వ-
5 రాయాదిశ ద్దీపం దీప్రమఖణ్డముజ్వలశిఖం . . . [మా]తారకం। [౩*] స్వస్తి శక-
వర్షంబులు ౧౦౮౮ నేణ్టి శ్రీరాజరాజదేవర విజయ[రా]జ్య-

6 సంవత్సరంబులు ౨౦ శ్రహి వైశాఖ బహ[ల] . . . . . సియ సోమవారమునాణు
శ్రీకులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల పడవలు ము-
7 ప్పినాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వర మహాదేవరకు బో . . . రుం బూణ్టుగా నాలవు నడపు
ముచ్చ కాబ్రమ్మని వసమునం బెట్టిన అకణ్డవర్త్తి దీపము-
8 నకుం బెట్టి[న*] కులోత్తుంగ్గగద్యలు ౧౦ ణ్టి నయిను . . . . గొని త్రిభువనాంకుశ-
శ మానెణ్డు నెయును నిత్యపడిగా నచంద్రకర్కమము నడపంగలవణ్డు నేతి మాన
9 ౧ లికితం పెద్దనచర్య్యః [।*]

No. 1052.

(*A.R. No.* 217-*A of* 1893).

Left of No. 1051 above.

1 . . . .
2 కళింగ్గకుల . . . . . పతిం జిత్వా . యా . . . .
3 [నివ్వ]చఖాన నామ [స]ద్యశోస్తంభం జయస్యోచితం ప్రఖ్యాత . .
4 వైరికభైరవ ఇతి ప్రోద్దామ గంగ్గాన్వయే ।[౧*] తస్య ప్రియాభూన్మ . . .
5 సుశీలా యా చోడదేవీతి భు[వి*] ప్రసి[ద్ధా] [।*] పద్మేవ శౌరేగ్గి[ర్]రిరాజపుత్రీ . .
6 రివ పాత్రివ్రతగుణా సురూపా ।[౨*] శాకాబ్దే వసునాగఖేందుగణితే వుస్యే . .
7 దశీవృషే మాసే సేయమనంత్తకీర్త్తినిలయా ధామ్మార్త్థముద్యన్ము . . .[।*]
8 ఆచంద్రార్కమఖణ్డముజ్వలమదాద్దీపం స్థిరం శూలినే
9 దక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్ [।౩*] శ-
10 కవర్షంబులు ౧౦౮ ణ్టి శ్రీరాజరాజదేవ దివ్యరా-
11 జ్య సంవత్సరంబు . . . .
12 దశియు బుధావారము . . . . చో-
13 డగంగ్గదేవని చోడమహా[దే]వి శ్రీభీమేశ్వరమహా-
14 దేవర కిలరమున బోలు నల్వురుం బు(ం)ణ్టిగా మూణ్డవు
15 నడపున పుప్పాకనూరని వసమునం బెట్టిన కులోత్తుంగ్గ-
16 మాడలు పదిణ్టినైయిన యిన్పయెడ్లు ౪౦ గొని యచ్చు
17 త్రిభూవనంకుశ నే[తి మా]న ౧ లిఖితం పెద్దనాచాయ్యః [॥*]

No. 1053.

(*A.R. No.* 217-*B of* 1893).

Above No. 1054 below.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . . . వైశాఖే పౌర్ణ్ణమా[స్యాం] . [క్రమణ]విషయే . . . . .
. . . . [భీమే]శ్వరాయ త్రిపుర-
విజ[యినే] . . . .
4 . . . . . . గతపంచ్చమహాశబ్ద మహామండలేశ్వర శ్రీదాన్యకటకపురవరాధీశ్వర [అ]-
మరేశ్వరదేవ[దివ్య]శ్రీపాద . . . . ణ్డ గండభేరుండ
పొమ్మనదండనాయ[క*][కుల]చ్ఛేద[క]
5 . . . . డ్పులివధూమంగ్గలసూత్రహరణ విక్రమాభరణ చాం[డ]రాయచాణూర-
మురాంతక వైరిపురాంతక ఉ[పా]య[జి]త . . . . . . ఏకాంగవీర చోడ-
[క]టకసామంత్తమూంకొ-[ల్వ] రట్టకటకసౌమ[ం*]త్త . .

6 కాసమంత్తవేశ్యాభుజంగ్గ గండరగండ గండకాలానల విరోధివిలయానల సంగామరామ సమరైకభీమ కులమోగదకై సిద్ధిచో . . . . . ల [ము]ప్పచోడమస్తకశూల బుద్దకులకుద్దాల సమాదిసమస్త

7 . . . సహిత శ్రీమన్మహామండలేశ్వర [రా*]చూఱి దరపరజులు । సకవర్షంబులు ౧౦౭౪ణ్టి శ్రీరాజరాజదేవర దివ్యరాజ్య[సంవత్సరము]లు ౨౧ శ్రాహి వైశాఖపౌర్ణ-మావాస్యయు శనైశ్చరవారమున . . .

8 న్మహామండలేశ్వ[ర] రాచూఱి దారవ(రవ)రాజుల పెండ్లము కంద్రవాడి భీమరాజు కూంత్తుఱు [వో]తమదే[వు] . . . . శ్రీ [భీ]మేశ్వరమహాదేవరకు భోలు నవ్వురు

9 . . . . గా మోదలి యడవున . . . . . [యెఱి]యని వసమునం బెట్టిన . . . . యినుపఎ . . . . ంగ్గల త్రిభువణాం[కు*]శ నే మాన . . . . . .

No. 1054.

(*A.R. No.* 218 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షంబులు . . . . .
2 సంక్రాంతి నిమిత్తమున స్వస్తి శ్రీమనుమహా-
3 మ[ణ్డ]లేశ్వర కులోత్తుంగరాజేంద్రచోడయ రాజు-
4 ల మదిసెలి గుద్దవాదిమొదలి భీమినయకు-
5 ణ్డు తిరివిది మటమునయందు శ్రీమత్ [రా*]-జేంద్రచోడ-
6 యరాజులకు ధర్మార్త్థముగాను ఏవురు తప-స్సుల-
7 కు కుడువ నేను తలియలును నేతికి పెరువునకు నేను
8 మొదవులను ఇచ్చి ద్రుంభర వేయి పోంకమాకులు వె-
9 ట్టించ్చి ఏవురు దపస్సులకు నాచంద్రాకర్కము భో-
10 జనము నడచునట్టుగా నీతోంట ఇచ్చి . .
14 . . . పాణ్డరు . . . . .

No. 1055.

(*A.R. No.* 219 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; SECOND PILLAR FROM LEFT.

1 . . . .
2 . . . .
3 స్యామ . . . . తస్య మేచాంబి-
4 కా భార్య్యాతయోః కౌసనయస్సు-
5 [తః] [౧*]శాకాబ్దే పరశైలశేందుగణితే
6 భీమేశ్వరాయాదిశ త్సోయం దీప[మ]-
7 ఖణ్డవర్తిందుచిరం భానావుదీచీ-
8 ం గతే । పుష్యర్త్షే గురువాసరే గుణని-
9 ధి[ః*] శ్రీమాన్ మహా[ధా]ర్మ్మికః శ్మశ్వ-ద్విశ్వజ-
10 నీనశు[ద్ధ]చరిత స్సౌజన్యరత్నాకరః[।౨*]
11 శకవర్షంబులు ౧౦౭౫ నేణ్టి మీనమాస
12 శుద్ధ ఎకాదశియు గురువారమునాణ్డు
13 శ్రీ భీమేశ్వరమహాదేవరకు తావ-
14 [త్తి] . మినాయకుని మేచమవ్వ కొడుకు-
15 . . . . . . కిలరమున
16 . . . . నల్వురు . . . . నాలవు నడవు
17 . . . . ఇభోల ఎటియన పోయం-గల
18 . . . . మానా ౧ తలరాసిప్రో-లెకు భీమ-
19 . . . . పోయంగల అరమాన ౧ లిఖ-
20 [తం పె]ద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1056.

(*A.R. Nos.* 220 *and* 221 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE SECOND AND THE THIRD PILLARS.

1 ఆసీతాచలసేతుభూపతిశిర-
2 శ్చూడాప్రభారంజితశ్రీపాదాంబు-
3 రుహేన శ్రీగణపతిక్ష్మా . . .
4 ణాచ్ఛ్రితః [।*] శ్రీమా . . . బిమ-
5 లశివస్వాంఘ్రిద్వయారాధకో ధర్మ్మ ధ-
6 ర్మ్మశివో మునీశ్వరవరో లోకేషు . .
7 వర్ణ్యతే [।౨*] తర్కబాణ [ధ]రాచంద్ర గణి-
8 తే శకవత్సరే । [ధా]త్రీధర్మ్మశివః ప్రా-
9 దాదీపం శ్రీభీమశంభవే ।[౩*] స్వస్తి శక-
10 వర్షంబులు ౧౧౫౬ వునేంటి [మా]-
11 . . . .
12 న శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు
13 శ్రీమత్కాకతి గణపతి గురుదే-
14 వర పెట్టిన అఖణ్డదీపమొకణ్ఠం-
15 టికి మోదా లేంభయింట్ట నడపు
16 నలువురుబోల పూంట్ట రెండవు
17 న[డ]పున ప్రోలబోయిని ప్రోలని వసమునం
18 బెట్టిన మోదాలు ౫౦ చేకొని నిత్యపడి త్రిభు-
19 [వ]నాంకకమున మానెండు ఆసంద్రా కర్ణమున
20 [వో]యం]గలవాణ్డు లికి . . . .

No. 1057.

(*A.R. No.* 222 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . చాలుక్యాన్వ . . . . . .
2 . . . . స్యాసీత్తనయస్సతామభిమ . . . . . . త్తనాయ్యర్ . . . తాకంత్తా కులభామినీ గుణవతీ
3 కుప్పాంబికాసీత్తయోః పుత్రః ప . . . . ప్రియ[ః*] శుభమతివర్ణంశక్రమే . . . . అస్సమ్మతదానధర్మ్మనిరతస్సన్మంత్రిచూడామణి-
4 భూర్భూలోకే భహుపుణ్యతీర్థనిచయ . . . . దానవ్రతః [౧।*] త్రిభువనమల్లక్షితి-పాదినకులతిలకా[త్ *] దిలీపభూపప్రతిమాత్ [।*] లబ్ధనృప-
5 చిహ్నమహితస్సచ్ఛత్రమహాప్రధానపదవీవిదితః [।౨*] శాకాబ్దే శశిశైలదిక్పరిమితే సామ్యా-యనే సుస్థిరం దీపం స్వస్య కులస్య దీపక ఇతి ప్ర-
6 ఖ్యాపినాతఃకీతి[।*] దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయోజ్వలం ప్రాదాన్నిత్యమఖ-ణ్డితప్రభమినజ్యోతిర్గ్గణేందుద్యుతిపం [౩*]శకవ-
7 ర్ష ౧౦౭౧ ట్టి సంవత్స ౧౭ శ్రాహి నుత్తరాయణసంక్రాన్తి నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహా-దేవరకుం గమ్మనాణ్టి త్రిభువనమల్లదేవరాజు పెగ్గడ అ[రి]-
8 యపె[గ్గడ] అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు ౧ ణ్టికి నాచంద్రార్కము నెయి సరియించ్చువారుగా బోలు నలువురుం బూణ్టగా మూణ్డవునడపున ము-
9 . . . . వసమున ఇ[నుపఎ]డ్లు ౫౦ [త్రి]భు[వ*]నాంకుశ నిత్య నే మాన ౧ ఇమ్ముల త్రిపురాంత్తకమున రామేస్వరం . .
10 . . . . కుంబావ్వర్తి . . . .

No. 1058.

(*A.R. No.* 223 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . తయోస్సుతః . . .
2 . . రవీథిధామజన్మభూః । ప . . . . సుధీః మంత్రీ మండలికోత్తమ- . . రపి . .

3 . లక్ష్మీనిధే[ః।*] శ్రీమతాఽటమనా[యక]స్య ధరణీదేవాగ్రణీ[ః*] శ్రీధర[।*]ః శాకాబ్దే శశి-
శైలభేంద్రుగణితే ప్రాదాద్వ[యెం] ద్దీవ-

4 . శ్శాణ్డి[ల్యో] విషువత్తిథౌ భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్ । శకవర్ష ౧[౦]౭౧ గు నేణ్టి
విషువుసంక్రాన్తినిమిత్తమునం [గొ]లనిమణ్డ[లిక*]శా-

5 టమనాయకు ప్రధాని శ్రీధరపెగ్గడ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు
దివియలు [౨]ణ్టి[కి]

6 బోలు నలువురుం బూ(౦)ణ్టగా నాచంద్రాకర్కము నెయి సరియించ్చువారుగాం దలరాశి
అడవున బాదయకొమ్మని వసమునం [బె]-

7 ట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౧౦౦ నిత్యవడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుస నే మానలు రెండు లిఖితం పెద్దనా-
చాయ్యేణ [॥*]

No. 1059.

(*A.R. No.* 223-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1058.

1 . . . .
2 శ్రాహి శ్రీ . . . .
3 [శ్రీ]రాజేంద్రచోడిపణ్డయ . . . .
4 గా నం త్తరాయమములోపుగా సప్తగోదావరసంగ్గమమున శ్రీహ[రి]హరేశ్వర-
5 దేవరకు నాచంద్రాకర్కమునం హావిబల్లియచ్చనలు నడచునట్టుగారినుత్తరా-
6 యణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున ధారాపూర్వ్వకము సేసి సర్వ్వకరపరిహార-
7 ముగా నిచ్చిరి ఇ దేవర పూజారికి నాగదేవనికి ఖ౩ తి[ప్పి]వారికి ఖ ౨ బొడ్డిల-
8 కు ఖ ౨ పడిహారికి [న*]౧౧[॥*]బహుభిర్వ్వసుధా దత్తాబహుభిశ్చానుపాలితా[।*] యెస్య
9 యెస్య యదా భూమిస్తస్య తస్య తదా ఫలం[॥*] స్వదత్తాం పరదత్తాం [వా*] యో హరేతు
10 వసుంధ్ధరాం[।*] షష్టిం వరుషసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః[॥*]

No. 1060.

(*A.R. No.* 223-*B of* 1893).

BELOW No. 1059.

1 శాకాబ్దే యుగ[నే] . . . [గ]ణితే పౌ ఫాల్గునే బహులే పాతంగస్య దినే మనోభవతిథౌ
సానా-
2 . . . . మత్తుంణనావాంబికా లక్ష్మైర్ద్దత్తపు రేశ్వరాయ
విశదా [శా]-
3 . . . . రాయతే । లకుమదేవి . . . . . .
4 . . . .
5 . . . .
6 . . . .
7 . . . . . తమ తల్లి[తణ్డ్రి]కి
8 . మ్మూపుగాను శ్రీభీ[మే]-
9 . . . . వరకుం బెట్టిన అ-
10 . . వత్తి[ఁ]లోహదండు
11 . . . . . ల నిత్య మానె[ణ్డు]
12 . . . జ్జమల్లెబో[యు]
13 . . . . . వండు నలు[1]

---

[1] The rest of the record is completely damaged.

No. 1061.

(*A.R. No*. 224 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . తుణ్డై రాజన్మతియైన ప్రమా . . . .
య్యాంబ-

2 [ను] భారద్వాజపవిత్ర[గోత్రుణ్డు] నాశంభన్మూర్త్తి సద్వృత్తి వోల్పారంగ్గా నుదియించ్చెం ప్రోలణ్డు ది . . . స్ఫురత్కీర్త్తియై[౧*]॥

3 అర్జ్జునకీర్త్తిలోలుణ్డు సహస్రకరోపమతేజుణ్డా సహస్రార్జ్జునపౌరుషుణ్డు శచివాగ్రణి సన్తత-
పుణ్యసంచ్చయో[।*]పార్జ్జితు ణ్డీ-

4 ంద్రధేనుదితిజాభవదాన్యుణ్డు దణ్డనాథనాగార్జ్జును తమ్ముం బ్రోలణ్డు ధరామరవంశలలాముణ్డు-
ర్వ్వరను ॥[౨*] అంబుజగర్బ్భవ-

5 ంశమణియై దయం బట్టపుమెట్ట యగ్రహారంబుగ నిచ్చి యంద్ద యుడురాజశిఖామణికి స్మరున్ని-
వాసం బెసగంగ నిల్పి విల-

6 సన్మతినొప్పిన దణ్డనాథరత్నంబగు నాగదేవవిబుధస్తుతు తమ్ముణ్డు ప్రోలణ్డున్నతిని ।[౩*] శకవర్ష
౧౦౭౧ నెణ్టో విషువు-

7 సంక్రాన్తి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలిక జొద్దనభీమనమంత్రి గోరణ్ణప్రభువు ప్రానయ కొడుక-
దణ్డనాయ-

8 కనాగదేవయ్య తమ్ముం బ్రోలయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డ
దివియ ౧ ట్టికి నా-

9 చంద్రార్కమ్ము నెయి సరించ్చువారు గా జోలు నల్వురం బూట్ణాగా ముప్పెరి నావబోల సోమని
యడపున కొమ్మనకామని వస-

10 మునం బెట్టిన ఇన్నఎడ్లు ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ ॥ శ్రీమ-
హితంబగు దాక్షారామపురా-

11 ధిపునకు సురస్తవనునకును[।*]భీమేశ్వరునకు నతులసుధీమాణిక్య . . . .

No. 1062.

(*A.R. No.* 224-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1061.

1 . . . .

2 . . . .

3 . నాయకస్య దుహితా . . . . . కా ప్రాదాద్దీప[మఖ]-

4 ణ్డమేకమతు[ల]ం భీమేశ్వరాయా[ద]రాత్ । శకవరుషంబులు ౧౦ . .

5 గునేణ్టి వైశాక [క్రి]ష్ణ ౧౦ ఆదివారమునాండు అమరినాయకువారి

6 రాజాసాని కూంతుఱు సత్యాసాని న[లు]వురబోఇల పూంట్టను అఖ-

7 ణ్డలోహదణ్డు నలుభఇ పీసలఎత్తు ౪౦ మొకిఱి కామనబోఇని

8 నకఱిలక్మనబోఇని వశమున పె[ట్టిన] మోదాలు ౫౦ నిత్య త్రిభువనంకుశ-

9 శమాన నడపంగ . . . . .

No. 1063.

(*A.R. No.* 225 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . సనిధి స్సౌజన్యరత్నాకరః[।*] . . . . .
మ్మిర్కః కృతవ[.] భణ్డారిముప్పాహ్వయ[ః*]యస్యాభూజ్జనకో జ .

2 . . . . . శ్రీబెత్తమా[ఖ్యో] గుణి[౧*]॥ శాకాబ్దే మునినాగఖేందుగణితే శ్రీగుణ్డ .
. . త్మజః ప్రాదాద్దీపమఖణ్డవర్త్తిరుచిరం [ధ]ర్మ్మప్రవీణస్సుధీః[।*]యస్యాసీన్ని-
డుంబ్రోలునామవిదితగ్రామశ్శుభం

3 . . తే భీమమహేశ్వరాయ గుణవానాచంద్రసూర్య్యం కృతీ [౨*]॥ శక[వ]ర్షం
బులు ౧౦౮౭ నేణ్టి రాజరాజసంవత్స ౨౦ శ్రహి ఆషడశుద్ధ ద్వి[తీ*]యయు నదివరము
నాండు శ్రీభీమే-

4 . . . . . . రకుం గులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరజుల భండరి ము[ప్పి]నాయకుణ్డు
బోలు నలువురుం బూణ్టగా మొదలి అడపున నావబోల వెందండు కులోత్తుంగ్గమడలు
వదియు

5 . . . . . కర్రము నచ్చు దివియ నేతి మానా ౧ లికితం పెద్దనాచాయ్యః[॥*]

No. 1064.

(*A.R. No.* 226 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; THIRD PILLAR FROM LEFT.

1 . . . .
2 . క్రవ[ర్త్తి శ్రీ]రాజరాజదేవర విజ-
3 యరాజ్యసంవత్స ౭ శ్రహి విషు-
4 వుసంక్రాన్తి నిమిత్తమున శ్రీభీ-
5 మేశ్వరమహాదేవరకు కలుంగ్గలో-
6 ని గంగ్గవాడి మల్లిరాజు పెట్టిన అ-
7 ఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు దివి ౧ ణ్టకి
8 నాచంద్రార్కర్రము నెయి సరిఇంచు-
9 వారుగా దేవర కిలరమున బోలు న-
10 ల్వురుం బూణ్టగా మొదలియడపు-
11 న కావబోల చింగ్గని వసమునం బె-
12 [ట్టి]న ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టకి ని[త్య]
13 [ప]డి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకు-
14 . . . న ౧ . లిఖితం పెద్ద . .
15 . .

No. 1065.

(*A.R. No.* 226-*A of* 1893).

BELOW No. 1064.

1 . . . .
2 . . . .
3 శ్రాహి కకర్కటకసంక్రాంత్తి నిమిత్త .
4 చెంద్దనపూణ్డి వేమినాయకుని . . .
5 ని కొడుకు దేవమకామ దనకు ధర్మ్మా .
6 గా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర . . .
7 ట్టిన అఖణ్డవర్త్తి రుపరలో . . . .
8 ది ౧ ణ్టికి ఆచంద్రార్కర్రము నె[యి స]-
9 రియించ్చువారుగా బోలు నలు[వురు]-
10 ం భూణ్టగా రెణ్డవునడపున బూ . .
11 ల కొమ్మని వసమునం బెట్టిన [ఇను]-
12 పఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యప[డి నె]-
13 తి [మాన] ౧ లి[ఖితం] . . . .

No. 1066.

(*A.R. No.* 226-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1065 ABOVE.

1 . . . .
2 . ఇతి ఖ్యాతో మహీమణ్డలే . . . . ౦బికాయాః
సుతో . . .

3 [ణ్డ]పదారవిన్దమధుపశ్చోడాంకర్ సేనాధిపః [।౧*][బాణ]క్షోణిధరాంబరేందుగణితే శాకాబ్ద..

4 రవావాయాతే దిశముత్తరాం . . . . . . తుంగ్గకరణ్డీవః [।*]దాక్షారామనివాసి-
నే భగ-

5 వతే ప్రాదాదఖణ్డం జ్వలజ్వాలం దీపక . . పీందుధరణి శ్రీభీమనాథాయ సః [।౨*]
శకవ-

6 ర్ష ౧౦౭౫ గు నేణ్టి ఉత్తరాయనసంక్రా[న్తి] నిమత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులో-

7 త్తుంగ్గచోడగాంకర్రాజుల మామ దణ్డనా[య]కపణ్డినాయకుని కొడుకు చోడపనాయకు పె-

8 ట్టిన అఖణ్డవర్త్తిఁ లోహదణ్డు దివియ [౧ ణ్టికి] బోలు నల్వురుం బూణ్టాగా రెణ్డవునడపున [కొ]-

9 మ్మనబోయుని క(ం)స్ప మెణ్డమ రాజబోల . . . . . . అడపున అ(ం)స్టనకొమ్మని వస-
మున పెటిన . . . . . .

10 . . . కొమ్మనయాకని యరయ . . . . . . నం బెట్టిన . . . .
దివియ ౧ ణ్టికి . . . . . .

11 . . . . మాన ౧ లిఖింత సూరా[చార్యేణ][॥*]

No. 1067.

(*A.R. No.* 226-*C of* 1893).

LEFT OF No. 1066.

1 . . . .

2 . . . స్తిలకః దోరాఖ్యాద్ధరణీసురాత్సమజ . . . .

3 గుణ[భూ]రిజితియాంబికా నన్దనః [।౧*]శాకాబ్దే శరశైలఖేందుగణితే యాతే రవావుత్తరా-
మాశాం సోయ-

4 మశేషబాంద్ధవనిధిర్మ్మంత్రీ సముద్యన్మతిః [।*]దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరా-
యాది-

5 శద్దీవ్రం దీపమఖణ్డముజ్వలశిఖం పుంణ్యార్త్థమాభూరవి।[౨*]శక వర్ష ౧౦౭౫ గు నేణ్టి ఉత్తరా-

6 యణసంక్రాం[త్తి] నిమి[త్త]మున పెరు[వణ్టి]దారపరాజు కొడుకు శాణ్డిల్య[శ్రీ]గోత్రమున నా-
[మ]నపెగ్గడ శ్రీభీమేశ్వరమ-

7 హాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిఁ లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి బోలు నల్గురుం బూణ్టా-

8 గా రెణ్డవునడపున బయ్యనబో-

9 . . కంద్యకేతెబోయుని కొమ్మయ వసమునం బెట్టిన ఇన్నుఎడ్లు ౫౦కి ఆచంద్రాకర్కము
గొలవంగ్గల నే మాన ౧

10 . . లికింత సూరాచార్యేన[॥*]

No. 1068.

(*A.R. No.* 227 *of* 1893).

ON THE SAME WALL BETWEEN THE THIRD AND THE FOURTH PILLARS.

1 . . . .

2 . . . . ధిపః . . . .

3 . [మ్మా]ంబికాపత్యయోః[।*]ప్రాప్తస్వర్గ్గనివాసయోరపి [హితే కర్ణ్ణాట] . . .
పుణ్యప్రాప్తివిధేయ . . . .

4 [స్వామి]నే శ్రీమద్భీమమహేశ్వరాయ దశదిగ్భిత్తిస్ఫురత్కీర్త్తయే [।*] ప్రాదాదిత్థమతీ-
వనిర్మ్మలమతిస్సౌజన్యవిశ్రామభూరాచ-

5 ంద్రాకర్కమఖణ్డమణ్డితదశం సద్దీపికాపంచకం[।*] శకవష[ర్] ౧౦౬౧ శ్రీకులోత్తుంగ్గ-
చోడదేవర దివ్యరాజ్యసంవ [౭] గు క్రా-

6 హి శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొం[కఌ]రాజుల మామ స్వస్తి సమధికసమర-
సమోపార్జ్జిత జయాంగ్గనాలింగ్గిత ద-

7 క్షి[ణ]దోర్ద్దణ్డ నిరుఌవగణ్డ వైరిభాంగ్గార భావనంకకాఱ ఉభయబలసుభటనున్నతివ
కలికఆకలితనమ్మెఱువ చతుర్త్థకు-

8 లశేఖర గణ్డగుణాకరు(ం)డ్డైన శ్రీమద్దణ్డనాయక మామపెణ్డయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం దమ
తణ్డ్రి మారినాయ[కు]-

9 ని[కి*]ం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి దివియ ౧ తమ తల్లి మల్లాసానికిం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి దివియ ౧
తమకుగాం బెట్టిన అఖణ్డ-

10 వర్త్తి దివియ ౧ తమ కొడుకు మారినాయకునికిగాం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి దివియ ౧ రెణ్డవు
కొడుకు మరినాయకునికి-

11 ం బెట్టిన దివియ ౧ కిలరమున బోలు నలువురుం బూణ్టగా మొదలియడపున భీమబోల
యాయ్తి వసమున విడి-

12 . . ఇనుపవెడ్లు ౫౦ నిత్యపడి నేతి మా ౧ రెణ్డవునడపున ఔొంపబోల మెణ్టని వసమున విడి-
సిన ఇనుపవెడ్లు ౫౦

13 . . . . ణ్డవుయడపున నవాలకాప్రోలని వసమున విడిసిన ఇనుపవెడ్లు ౫౦
నిత్యపడి నేతి మా ౧ .

14 . . . . నిచ్చిన ఇనుపవెడ్లు ౫౦ ని[త్యపడి] . . . . . లవు
నడపున కామన ప్రోలని వసము . . . .

15 . . . . [ఖి]తం [పెద్దనాచా] . . [1]

No. 1069.

(*A.R. No.* 228 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . గొంకఌనృపతే . . . .

3 . కణ్ఠీరవస్యాత్య . త్ప్రియవల్లభా గు[ణాన్వితా] . . . . .

4 రగిరివియదిందుఖ్యాతశాకాబ్ద రాజావుదగయనగతే నాతిస్మర[శ్మా లతా]-

5 ంగ్గీ [।*] భువనవిదితదాక్షారామభీమేశ్వరాయా దిశదమల మఖణ్డం దీప[మా]-

6 చంద్రతారగం । శకవ[ష]ఀ ౧౦౭౫ గు నేణ్టి ఉత్తరాయణసంక్రాంతి

7 నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచొడగొంకఌరాజు-

8 ల మాఱంది దణ్డనాయక చోడవనాయకుని తల్లి కొమ్మసాని పె-

9 ట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి బోలు నల్వురుం బూ-

10 ణ్టగా మొదలి అడపునా సోమనబోయుని కా[ం*]ప్పు సురబోల కాటని

11 వసామునం బెట్టిన ఇన్పఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నే మా ౧ లిఖితంపెద్దనాచా-

12 ర్యేఀణ [॥*]

---

[1] Some lines of writing on the same slab at its right end run as follows :—

1 . . . .

2 . . . . . . మున . . . . .

3 కాటమసెటి తల్లి ఆయ్తమ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు

4 పెట్టిన అఖ(ం)ణ్డవర్త్తి లోహదండు దివియ ౧

(Lines 5 to 8 are very faintly cut).

45A

No. 1070.

(*A.R. No.* 228-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1069.

1 . . . . వన . . . చతుర్థాన్వయే జా . . . .

2 . . . . గక్షితా స్వీకర్త్రా నృపధర్మ్మనిర్మ్మలమతిః ప్రత్యక్షలక్ష్మీపతిః । త[త్సాహ్యో]
భువి యో . . . . ద్వైను(ం)గొం-

3 డగోత్రతిలకాద్గుండాంబికాయామ్ముదే జాతః ఖ్యాతిసమన్వితో నెలికుదుర్గాధిపైకభోగా-
ధిపః ప్రోల[ః] క్షాలితవంశకల్మష . . . . . వాచస్పతిః[।*]

4 శ్రీగొంకరక్షితిపాలకస్య దయయా సంపూర్ణపుణ్యోదయః ప్రోల[ః*] శ్రీలలితోన్నతి-
ర్విజయతే సామంతచిహ్నాన్వితః [।*] మేఘాడంబరచామరాంబరవితానం [పీ]లశంఖా-
దికం ప్రా-

5 ప్యై[శ్వ]ర్య్యమమాత్యమండలకిరీటాద్యైర్ద్ధ్యభాస్వన్మణిః [।౨*]షాడ్గుణ్యప్రతిభానిధిశ్చ-
తురుపాయాయత్తనిత్యక్రియ స్సప్తాంగస్థిరధీస్త్రిశక్తినిరతస్త్రైకాలవి-

6 [1]జ్ఞానవిత్ [।*]ఛాతువ్వ . . . .

7 [నూ]ర్యోపరా[గే] . . . .

8 మఖాధికార . . . . దివియకు మల్లెబోఇనికి క్రుంద్దుంట్లా బుమి ఖ ర

No. 1071.

(*A.R. No.* 229 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . .

3 మాధవవర్మ్మవంశ్యః [౧*]॥ ప్రఖ్యాతాసమకాణ్డప్రోలనృపతేః పుత్రో గుణశ్రీఖణిః తస్యాగ్ర్యా
మహిషీ బభూవ హిమవ-

4 త్పుత్రీవ చణ్డీపతేః।దేవీ బొప్పమపూర్వ్వకార్థిజనతాకల్పప్రతానీ[స్వయం] ధైర్య్యౌ-
దార్య్యసువీర్య్యకార్య్యవిలసత్ చాతు[ర్య్య]-

5 ధుర్య్యశ్రియః ।[౨*।] శాకాబ్దే బాణనాగాంబరశశిగణితే కృష్ణపక్షే విధాతుస్తిథ్యాం
మార్త్తణ్డవారే దినకృతి విషువే ప్రస్థితే . .

6 రాశిం [।*] దీపం ప్రాదాదఖణ్డం త్రిభువనపతయే భీమనాథాయ భక్త్యా బొప్పాదేవీ శివా-
చ్చార్జ్జితమ[తి]విభవా దుర్గభూపా[ల]-

7 భార్య్యా [।౩*] శకవర్ష ౧౦౭౪ గునేణ్టి రాజరాజసంవత్స ౧౭ గు శ్రాహి విషువత్సం-
క్రాంత్తి నిమిత్తాముున ఉేపల్య దుర్గరాజుల అ[ర్ధాం]-

8 గ్గలక్ష్మియైన బొప్పాదేవులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహద [ణ్డ] ది-
౧ ట్టికి కిలరమున బోలు న[ల్వ]-

9 రుం ఋణ్లగా మొదలి అడపున తల్లనపోమన వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ట్టికి ఆచం-
ద్రాకర్కము నిత్యపడి గొల . . . .

10 [భు]వనాంకుశ నే మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ [॥*]

No. 1072.

(*A.R. No.* 229-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1071.

1 . . . శకవ[ర్ష] . . . .

2 . . వర విజయరాజ్య [సంవత్సరంబులు] ౨౧ శ్రాహి [జేష్ట]-

---

[1] The last portions of lines 6 to 8 are cut very faintly.

3 బహుల యేకాదశియు బుధవారమునందు వెల్ల యెల్లమనా[య*]కు
4 కూంత్తులు ప్రోలమ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున బో-
5 లు నల్వురుం బూ(ం)ట్లగా నాలవునడవున నావబోల ప్రోలని వ-
6 సమునం బెట్టిన అఖండవర్త్తి దీవము ౧ ట్టికిం బెట్టిన కులో-
7 త్తుంగ్గమాడలూ పదియు(ం)ణ్ణైన యూన్నయెడ్లు ౫౦ యూ[ని]- .
8 ం గొని అఱువంగ్గల త్రిభువనాం[కుశ*]శ నే మాన ౧ లిఖితం పెద్ద-
9 నచయ్యాః [॥*]

No. 1073.

(*A.R. No.* 230 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీలోలుణ్డిగుబ్ర[హ్మ] . . . .
2 ణ్డనాయకపదార్థాయత్తుణ్డై యున్వరను వా . . . . . ముంద్దు దానవసేన్ చెక్ర-
ప్రతాపంబునను । అన[ఘుం] : . . . . .
3 కున కాతనికిం గ్గులకాన్తయైన యంగ్గన ఎఱియాంబకును మదనకల్పుణ్డు పుట్టెం జతుర్థవంశ-
వర్ధను ణ్డనవద్యు ణ్డు త్తమవదాన్యుణ్డు . . .
4 ణ్డు వీరలక్ష్మికిని గనియగు దణ్డనాయకశిఖామణి గామన సుప్రసిద్ధుండై [॥౧*] ధీరోదాత్తుణ్డు-
గామినాయకుణ్డు భక్తిం జేసి నిత్యస్థితిని భూ-
5 రిఖ్యాతి శకక్షితీశసమములు భూశైలదిక్సంఖ్యయం [।*] దారామంబులకెల్ల నాయకమునా-
నత్యుణ్నతిం బొల్చు దాక్షారామంబున నిల్పె దీ-
6 పము సదాఖణ్డప్రభాభాసిగాను [॥౨*]స్వస్తి శకవర్ష ౧౦౭౧ ణ్డగు నేణ్టి విషుముసంక్రాన్తి
నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు దణ్డ-
7 నాయక కామినాయకు పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది ౧ ట్టికి నాచంద్రాకర్కము నెయి
సరియించ్చువారుగా బోలు నమిపురు-
8 ం బూణ్ణగా . . . . లరాశి భీమనబోయిని అడవునం గేతబోలదా-
మని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ట్టికి నిత్య-
9 [పడి] . . . . [లిఖి]ంత సూరాచాయ్య-
[ణః][॥*]

No. 1074.

(*A.R. No.* 230-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1073 ABOVE.

1 . . . .
2 . రత్న . . . . సంవత్సరే । శ్రీ . . . .
3 . . ల . . . . [త్త]జః శ్రీమదినుమడిరాయ-
4 . . . . చలదలకలాజయశ్రావణ-
5 . . . . చాపపదాత్ శ్రీభీమనాథాస్య దీవమాచం-
6 . . . . వర్ష ౧౧[౦౪] గునేంట్టి శ్రీమ[త్*]త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరా-
జాధిరాజ-
7 . . ర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౬౧ శ్రాహి శ్రావణ శుద్ధ ౧౦ మియు
8 . [వారమునాండు] మండల కేదా . య అరసమ కొడుకు మొఖరిమడ్డుల ఎక్క-
లాద
9 . . . లాహూ దివా . . . ఒకట్టి త్రి[భు][వ*]నాంకుశ వరాహ మాన ౧ ట్టికి
10 . . . . . . తమ లేం[కకు] యడుదగలో ఏపది మొదువు స-
11 . . . . . . పూణ్ణనా భీమ . . . .

No. 1075.

(*A.R. No.* 231 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి] శకవర్షంబులు ౧౦౮౮ దిశ్రౌహి [శ్రీరాజ]రాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స . . .
2 సంక్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీ[మన్మ]హామండలేశ్వర కులోత్తుం[గ]రాజేంద్రచోడయరాజుల
3 [. ల్ల]లి ప్రోలాసాని కొడుకు . . . కినాయకుండు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అ-
4 ఖండవత్తి[క*] లోహదణ్డు దివి[య] ౧ ట్టికి కిలరముల బోలు నల్వురుం బుణ్టాగా ముండవునడపున
5 . . బోల డామని వసమునం [బెట్టిన] యిన్నుయెడ్లు ౫౦ యుం గొని నిత్యపడిగా నాచం-
ద్రార్కమ్ము నడపంగ్గల త్రిభువ-
6 నా[ం]కుశ నేతి మన ౧ లి[ఖితం] . . . [చారిః][॥*]

No. 1076.

(*A.R. No.* 232 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FOURTH PILLAR FROM LEFT.

1 శాకా[బ్దే] . . . .
2 శ్యే తు సౌ[మ్యే] . . . [పె]మ్మడి-
దుహితా
3 కనీయసీ [।*]తాసు ప్రఖ్యాతకీర్త్తిప్రాభా॰ .
4 ంగ్గీ మల్లమహీపతేః ప్రియతమా .
5 ంగ్గా మనోహారిణీ ప్రాదాద్దీపమ[ఖ]-
6 ణ్డముజ్వలశిఖం భీమేశ్వరా[యా]-
7 దరాత్ [।*]స్వస్తి శ్రీ శకా[బ్ద*]ములు ౧౦ . .
8 డగునేణ్టి ఉత్తరాయణసంక్రా[ంతి]-
9 నిమిత్తమున పెద్దడాకరేమి కొం .
10 మున్నూటి పెమ్మ[డి]డినాయకు కూ-
11 ంత్తులు . . . .
12 . . . .
13 . . . .
14 . . . . రెణ్డవున-
15 డపున మా[ద] కొమ్మబోయిని వ-
16 సమునం బెట్టిన ఇన్నుయెడ్లు ౫౦
17 ట్టికి నాసంద్రార్కమ్ముం గొలవంగ్గల నే
18 మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1077.

(*A.R. No.* 233 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శకవర్ష ౧౦౮౫ నేణ్టి శ్రీరాజ-
2 రాజసంవత్స ౧౮ శ్రౌహి మిథు-
3 నసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున ఎడ-
4 లువలోని చిత్తలూరి ప్రోలెభట్ట-
5 యుపాధ్యాయుల పెండ్లము ఎఱ-
6 కమ శ్రీభీమేశ్వ[ర]మహాదేవర-
7 [కు]ం [బెట్టిన] . . . . . .
8 . . . .
9 . . . .
10 . . . .
11 . . . .
12 నావబోల ప్రోలని వసమున-
13 ం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౫
14 ట్టికి నిత్యపడి అరమాన ౧ లి-
15 ఖితం డాకరేమి పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1078.

(*A.R. No.* 233-*A of* 1893).

LEFT OF No. 233.

1 . . . .
2 విశ్రుతా సమభవ[జ్జన్నా]ంబికా శోభనా [।*]తాభ్యాం స[న్మంత్రి]రప్ప . . . . దగో
జ్యోతిర్విదామగ్రణీః । తస్యా . . . .

3 [ద్ధ]మసురత్నౌజస్య సల్లక్షణా భార్య్యాభూదెజియాంబికా పతిహి[తే]దానీం త్తనారున్ధతీ [।౧*]తాభ్యాం . . . .
4 ఉదభూద్యోగణ్యపుణ్యోదయో లక్ష్మీవానవరో వరాహమిహిరస్సాంగేఖిలజ్యౌతిషే[।*] శ్రీ-శాకాబ్దే శరేభద్యుశశి పరిమితే . . . . . .
5 . గ్రామనాథస్సోయం సూర్య్యోపర[రో]ధే దురితవి[హి]తయే దీపమాచాంద్రతారం[।౨*] తస్మిన్ కర్పూరవర్త్తి . . . .
6 హస్రాన్వితారామమూల్యాం ప్రాదాచ్చ ప్రీతియుక్త(స్త్రి)పురవిజయినే భీమనాథాయ ధీమా[న్] [॥౩*]శకవ . . . .
7 ర్షేకి రాజరాజసంవత్స ౧౮ గు శ్రాహి భాద్రపద శుద్ధ ఏకాదశియు సోమవారమునాణ్డు శ్రీ-మన్మహామ . . . .
8 [కు]లో[త్తు]ంగ్గచోడరాజేంద్రచోడయరాజుల జోస్యు నల్లయభట్లు శ్రీభీమేశ్వరమహా-దేవర . . . . . .
9 . లోహదణ్డు దివియ ౧ ర్టేకి బోలు నలువురుం బూణ్టగా నాలవయడపున . . . . .

No. 1079.

(*A.R. No.* 233-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1078.

1 స్వస్తి . . . .
2 ౧ శ్రాహి . . . . . కొడుకు . . . . . .
3 దమ తల్లి గంగ్గిదేవికి ధమ్మార్త్థముంగా శ్రీభీమేశ్వరమ . .
4 కు నుత్తరాయణసంక్రాంతి నిమిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డ-
5 వర్త్తిలోహదణ్డు దివియలు రెణ్టికి నాచంద్రార్కముం నిత్యపడి .
6 సారపచ్చకర్పూరవు[1]

No. 1080.

(*A.R. No.* 234 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE FOURTH AND THE FIFTH PILLARS.

1 శ్రీ[మ] . . . . . . హాత . . . . య్యా-వంశతిలకోస్య ఆసీన్నామ్నా దయితా కులజా శ్రీతొండిదేవీతి [।౧*]
2 తాభ్యాం శివాభ్యామివ కార్త్తికేయః శ్రుతిశ్రుతాభ్యామివ ధమ్మ ఇద్ధః [।*]రాజేంద్రచోడ-క్షితిపానుజన్మా జా-
3 .తస్సుతస్సత్యమహేశనామా ॥[౨*] సత్యత్యాగదయానిధి[ః*] ప్రతినిధి(ః)ర్ధే[వే*]న్ద్రోస్సురా-ణాం తరోరప్యుర్వ్వీశశిఖామణిస్స-
4 మరజిద్యః కోనదేశాధిపః [।*]శ్రీమాన్సత్యమహీపతిః ప్రతిదినప్రాప్తోదయః పణ్డితై న్నిత్యస్తు-త్యసహస్రబా-
5 హుగుణసంపన్నః ప్రతాపోన్నతః ॥[॥౩*] మునిశరవియదిందూద్భవ్యమానే శకాబ్దే ప్ర[థి]-తవతి జనన్యా[ః*] శ్రేయ-
6 సే తొండిదేవ్యాః [।*]స గుణఖనిరఖణ్డం భీమనాథాయ దీపం స్మ దిశతి కృతకృత్య(ః)స్సత్య-వాక్సత్యభూ-
7 పః ।[౪।*] స్వస్తి సమస్తశకవర్షంబులు ౧౦౪౭ గునేణ్డు శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స[ర] ౬౦ గు శ్రాహి శ్రీభీ-
8 మేశ్వరమహాదేవరకు కోనరాజపతెని కొడుకు సత్తిరాజు తమతల్లి తొణ్డిదేవికి దమ్మార్త్థముగా ను త్త[రాయ]-

---

[1] The rest of the inscription is engraved too faintly and cannot be deciphered.

9 ణసంక్రాం త్తి నిమి త్తమునం బెట్టిన యఖణ్డవ ర్తిలోహదణ్డు దివియ ౧కి నాచంద్రాకర్కమ-
నెయి సరియించ్చువారు-

10 గా బోలు నల్వురుం బూంటగాం దలరాసి ప్రోలియబోయునికి సర్వసిద్ధియంద్దు తూర్పున-
న్న పొలమునంద్దు

11 సర్వకరపరిహారముగాం బెట్టిన భూమి ఖణ్డువులాఱు లెక్కి ఖ ౬౦[టి*]కి నాచాంద్రా-
కర్కము పోయంగల నిత్యపడి త్రి-

12 భువనాంకుశ నేతి మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ దీనిక యిలుపట్టు ౩ [॥*]

No. 1081.

(*A.R. No.* 234-*A of* 1893).

Left of No. 234.

1 శ్రీ . . . .
2 శస్సన్మహా[మణ్డలేశ్వర] . . . .
3 రాజ స్తదీయా గంగాదేవీతి . . . .
4 యం ప్రాదాదఖణ్డం పితురభిలషితం [భీమ]నాతాయ . . . . .
5 ప్రమాణే మునిశరగగనత్మే శకాబ్దే ప్ర . . . । శకవ . . .
6 ౮ గు నేంటి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౧[౦] గు శ్రాహి
7 రాజునకు ధర్మా[ర్థ*] ర్తముగా వీరి కొడుకు లోకరాజు విషువుసం . . . .
8 త్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు పెట్టిన అఖణ్డకపూర్వరవర్తి లో[హద]-
9 ణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి దేవర కిలరమున బో[లూ] న్వరుం బూ(ం)ట్టి . . . .
10 ప్రోలని యడపున తలరాసి కొమ్మని వసమునం ఔట్టిన ఇ . . .
11 ౫౦ . . . . సరియించువారుగా . . . . . .

No. 1082.

(*A.R. No.* 235 *of* 1893).

In the same place.

1 శ్రీమాన్రాజపరేణ్డు . . . .
2 స్తాస్య దేవీ కులోద్భవా । దీపం [గంగా]దేవ్యఖణ్డ(ం)మ్మునీషువ్యోమేంద్దూనాం ఖ్యాతి .
3 న[ః] శకాబ్దే ప్రాదాద్భానోస్సంక్రమే సో త్తరస్యాం (।)శ్రీమద్దాక్షారామభీమేశ్వరాయ[।*]
4 శకవర్షంబులు ౧౦[౫౮]గు నేణ్టి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్సరంబులు . .
5 గు శ్రాహి కోనమల్లరాజుదేవి గంగాదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ను త్త-
6 రాయణసంక్రాంత్తిని మిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డవర్తిలోహదణ్డు దివియ ౧
7 కి నాచంద్రాకర్కము నెయి సరించ్చువారుగా బోలు నల్వురుం బూణ్ట(ం)గా తలరా-
8 సి యెఱిని వసమునం బెట్టిన యిన్నఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి గౌతమేఱ కరపెది యి-
9 కర్ఱి పొలమున పొడ్లలోనం బెట్టిన భూమి ఖ ౧ నిత్యపడి వోయంగల త్రిభు-
10 వనాంకుశసమున నేతి మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ యిలుపట్టు ఎ ౫[॥*]

No. 1083.

(*A.R. No.* 236 *of* 1893).

In the same place.

1 . . . .
2 . . . . స్వాధీనా

3 . . . . దాయాదాశ్చ
4 . . . . యోధాతీదరి-
5 . . . . ప్రీత్యాధాత్మనా గావన్నిరతోవత్సర . . . .
6 . . . . పురాంతకరణే సక్తోద్రిభి త్తం తణే త-
7 త . . . . . . భీమాధిపః । తేనాజ్ఞ ప్తశ్చమూభిస్సపది సహ కులోత్తుంగరా . .
8 . . . . . ప్రతాపోజ్వలదనలశిఖాదగ్ధవిద్వేషిదేశః । శ్రీమద్భీమేశద త్తస్సద[య]మ .
9 . . మంత్రిదేవ[ః*] స్వభత్తో్ర్త్తీయ్యెగ్రాం కొప్పసింధుః పురీ . . . .
10 [మా మనీషి]॥ యస్యాసీదమృతాభిధానవిదితగ్రామే . . . . .
11 . . . . భవద్ధీమతః । శాలంకా . . . .
12 . . . . సమజని శ్రీ . . . .
13 శాకాబ్దే శైలనాగాంబరశశిగణితే శీతధామోపరాగే లోహ స్తంభేన-
14 యు క్తం క్రముకదశశతోర్వీరుహాయ త్తయాయం । దీపం కపూర్వరవత్త్యా స .
15 దిశదాచంద్రతారాధరాకర్ణం శ్రీమద్భీమేశ్వరాయ స్వకృత జయక . .
16 త్రిదేవః ॥ స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౦౮౭ గు నేణ్టి శ్రీరాజరా-
17 [జ]దేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స ౨౦ గు శ్రాహి శ్రీమన్మహామణ్డలేస్వర కు-
18 లోతుంగ్గరాజేంద్రచోడయారాజుల ప్ర[ధా]ని దేవనపెగడ కోన సాధి-
19 ంచ్చి వచ్చి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం గపూర్వరవత్తిగాం బెట్టిన అఖ-
20 ణ్డ దీపము ఒకటణ్టికి రెణ్డవునడపున దమబోల నుంకటని కొడుకు కేతెన-
21 బోయుని వసమునం బెట్టిన ఇన్నఎడ్లు యేంభ[ణ]కిని నిత్యపడి నె-
22 [యి] నాచంద్రార్కము నడపంగ్గలవణ్డు । ఈ దీపమునకు గొలసుంబ-
23 . . . . . క ట్టం బెట్టిన భూమి ఖ . . . . రెణ్డును
24 . . . . . . లికి[తం పెద్దనాచా] . . . [॥*]

No. 1084.

(*A.R. No.* 236-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ . . . .
2 క్యాః । తస్యాత్మజా గజఘటాపతీవీరభానుపట్టా . . . మహిషీ లసద-
3 . మాంబా[।౧*]తకర్ణరత్నధరణీందుసంఖ్యయా భావితేతు శకరాజవత్సరే । మా[ఘ]-
4 శుద్ధవిలసత్తృతీయయా యుక్తభౌమదివసే [మ]హోత్సవం ।[౨*]భీమేశస్య జగద్గు-
5 రోస్తపనిధిం నిర్మాయ తాద్రుగ్దినే ప్రత్యబ్దం సమయోపహారవిలసద్భోగవ్య-
6 యార్థం చ సా । త్రింశత్ఖండుకసంమితామపి మహీం శ్రీవీరభానోర్మహాదేవీ సం-
7 తతొండివిషయే ప్రాదాజ్జగన్మంగలం ।[౩*]భీమనాథపురపూర్వదిక్తటీతోంపుమధ్యగ-
8 తచోడమంటపం । నందనం నవమకా[రి] కోమలైర్భూర్భూరుహైరిహ తయా మనోర-
9 మైః ।[౪*]రాగాతిరేకసంగతగజపతిభానోస్సుపుత్రపౌత్రవతీ [।*]సా పట్టమ-
10 హాదేవీ జీయాత్సౌభాగ్యభాగ్యవతీ ।[౫*]శ్రీవీరభానుదేవ్యై తవ నిధిమ-
11 ద్యుత్సవ[స్య] హృది ముదితా । ఆత్మానురూపనిశ్చల సౌభాగ్యం పార్వతీ దద్యాత్ [।౬*]
12 నిధాయ మూల్యం విధివత్ క్రయేణ సుమల్లభూభర్త్తురియం ధరిత్రీ । యదార్జితామ్
13 [తే] పరిపాలయన్ తు చలుక్యధర్మ్మం భువి భావిభూపాః ॥ [౭*]

No. 1085.

(*A.R. No.* 237 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . [ప్రో]లాంబా . . . .
3 సీదయం . . . . ప్రియః ॥ అనేన . . . . ప్రదీపం సా-
4 దరేణ చ ॥ స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౧౭౮ గు నేంటి వి[షు]వుసంక్రా[న్తి]యు
5 బుధవారమునాండు శ్రీమద్దాక్షారామ భీమేశ్వరదేవ[రకు] కొండిపర్తి
6 దారపరడ్డి కొడుకు పోతిరడ్డి తన తల్లితండ్రులకుం దనకు ధ[ర్మార్థముగా]
7 బోలు నలువురుం బూంట్టుగా మూండవునడపున . . . . . కొమ్మనబో-
8 యిని కొడుకు [సు]ర్య్యబోయిని వసమునం బెట్టిన మోదాలు ౪౦ ట్టికి [నిత్య]-
9 పడి త్రిభువనాంకుశమున ఆచంద్రార్కము . . . . . .

No. 1086.

(*A.R. No.* 238 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీవెలనాణ్టిగొంకనృపతేస్సూనుస్సతామగ్రణీ రాజేంద్రేణ కృతాదరః క్షితిమిమాం
2 చోడ . . . . కాముక . పయోధిరశనాన్నిర్జిత్య యో వైరిణః . .
మతిశ్రీ . మ
3 . . . వాస్తవ్య[ః] స్వవృతోభిధానవిదితగ్రా . యయాసీద్ధనీ । శ్రీమన్మంచెన . .
4 . . . . విమలధీస్తస్యాత్మజస్సద్గు[ణః] సోయం మంత్రిశిఖామణిర్బుధనిధి . . .
5 . . . . మరభూరుహః పృథుయశాస్సత్యేన ధర్మాత్మజః
. . . . . . రం మృగపతిం శౌర్య్యేణ . . . .
6 . . . [దేవే]ంద్రాశభవం గంభీరతస్తోయధిం । శాకాబ్దే శరనాగఖేంద్వుగణితే చైత్రే చతు-
ర్త్థం తికా కృష్ణే చంద్రదినే యుతే విషువతా కర్పూరవర్త్యాన్వితం దీ . .
7 . . . . భీమేశ్వరాయాదరా దాచంద్రార్కమఖణ్డదీపమదిశత్సోయం ద్విజన్మాగ్రణీః ।
దత్తం చానేన తస్మై త్రిభువనపతయే చూతపున్నాగరంభాజంబీర . . . .
8 ః [క]ల్పితారామభూమేః దీపస్యాస్య ప్రకల్ప్య ప్రకటవరదశాయుక్తకర్పూరవర్త్యైః కృత్వా
చణ్డేశమూల్యాద్దశదిశి పురస్యాస్య భీమేశ్వరస్య . . . . .
9 [౧]౦౮౪ గు నేణ్టి శ్రీరాజరాజసంవత్స ౧౮ శ్రాహి విషువుసంక్రంత్తి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహా-
మణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గవెలనాణ్టిరాజేంద్రచోడయ[రాజు]-
10 ల ప్రధాని అమ్మృతులూరి మంచ్చిరాజు కొడుకు దేవనపెగ్గడ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన
అఖణ్డకర్ప్పూరవర్త్తిలోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి బోలు [న]-
11 లువురుం బూణ్టగా రెణ్డవునడపున వణ్డనూంకని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎణ్డ్లు ౪౦ ట్టికి ఆచం-
ద్రార్కము నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాం[కుశ]-
12 [శ] నే మాన ౧ లికితం పెద్దనాచార్య్యే(ః)ణ[॥*]

No. 1087.

(*A.R. No.* 239 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FIFTH PILLAR FROM LEFT.

1 శకవ[ర్ష] . . . . రాజ-
2 రాజసంవత్స ౧౨ గు శ్రాహి కుంభ-
3 మాసమున సివరాత్రినాణ్డు పెడన
4 భీమరాజు కొడుకు బల్లిరాజు శ్రీభీ-
5 మేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అ-
6 ఖణ్డవర్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టి-
7 కి బోలు నలువురుం బూణ్టగా
8 మూణ్డవునడపున ప్రాలబోల కా-
9 మని వసమునం బెట్టిన యినుపు-
10 ఎడ్లు ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి గొలవం-
11 గల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧
12 లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]
13 . . . .
14 . . గావిటి క[రె]మసెట్టి
15 కొడుకు కాటమసెట్టి చేతం ద-
16 గువెలగా విల్చి యిచ్చిన ఇవ్వో-
17 నుగ[టి] పోంకతోణ్ట ద్రమాం-
18 కులు ఎనుంభనూఱు లె-
19 [ఖ] ద్రమాంకులు ౭౦౦[॥*]

No. 1088.

(*A.R. No.* 239-*A of* 1893).

ABOVE NO. 1087.

1 శకవర్ష . . . . [ట్టి]
2 శ్రీరాజ[రాజదేవర విజయ]రా-
3 జ్యసంవత్స . . శ్రాహి విషువుస-
4 ంక్రాంతి నిమిత్యమున కంద్రవాడి
5 చో[డి] . . య[సి] కొడుకు సదువ
6 [క]మ్మన . . శ్రీభీమేశ్వరమహా-
7 దేవరకుం బెట్టిన అకణ్డవర్తి లోహ-
8 దణ్డు దివియ ౧ ట్టికి కిలరమున బో-
9 లు నల్వురుం బూణ్టగా మూణ్డవు
10 అడపున బాదబోల ప్రోల[బోని]
11 వసమునం బెట్టిన ఇన్పుఎడ్లు ౫౦
12 ట్టికి ఆచంద్రార్కము నెఱి గొలవంగ్గ-
13 ల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ లి-
14 . . . . [చా]ర్యేణ[॥*]

No. 1089.

(*A.R. No.* 240 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE FIFTH AND SIXTH PILLARS.

1 అస్తి నిర్జ్జితదుర్జ్జనస్త్రిజగతీజారౌ యశోరాజితో రాజా వై జితవైరిరాజిరజిత[ః*] శ్రీ-
గొంకనామా
2 భువి[।*] తస్యాపారపరాక్రమప్రతిహతప్రోద్వృత్తవిద్విడ్వధూబాష్పాంబుప్రతిశాంతకోపదహన
[ః*]సేనాపతిర్వ్యాస-
3 . [।౧।*] . . . . తస్యాసీద్గంగ్గభూప . . . . భారధురన్ధరః । జామాతా
శ్రీధరో మంత్రీ తస్య గుణాంబికా సతీ ॥౨॥ శాకాబ్దే శశి-
4 . . . . శ్రీమతీ। దాక్షారామనివా-
సినే . .
5 . . . .
6 . . . .
7 నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచో-
8 డగొంకర్రాజుల ప్రతాని సమస్తసేనాధిపతి వాసనపెగ్గడ కూంత్తుఱు సంధానము శ్రీ-
9 ధరపెగ్గడ పెండ్లము గుండమ పెట్టిన యఖండవర్తిలోహదండు దివియ ౧కి బో[లు]
10 నల్వురుం బూంటగా రెండవునడపున కాటబోల నావని వసమునం బెట్టిన యినుప-
11 యెడ్లు ౫౦ కి నాచంద్రార్కము నడపంగ్గల నే మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ
ఇ దివియ-
12 కుం [మే]ంకలిప్ప సడుమటి పొలమున యుపుంగాలి కఱుత ఖ ౫[॥*]

No. 1090.

(*A.R. No.* 241 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . . ద్వయసి తత్పుత్ర . . . .
ణికః

3 . మానే పితుః కైవల్యాయ చ . . రాయణతిథావాచంద్రతారం స్థిరం దీపం రాయ-
[మ*]హీపతిస్సమదిశత్సౌజన్యరత్నాకరో ద్దాక్షారామ[ని]-

4 వాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్ [॥*] శకవర్ష ౧౦౬౮ సేణ్టి సంవత్స[ర*]ంబులు
౧౦ శ్రీహి ఉత్తరాయణసంక్రాన్తినిమి[త్త*]మున

5 . దలుంగ్గచింగ్గపురమున రాజమార్త్త(ం)ణ్డరాజుకొడుకు రాయపరాజు దమ తణ్డ్రికి ధర్మార్థ-
ముగాం శ్రీ భీమేశ్వరమహాదేవ-

6 రకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివి ౧ ణ్టికి నాచంద్రార్కర్కము నెయి సరియించ్చువా-
రుగా . బోలు నలువురుం బూ-

7 [ణ్ట]గా మూణ్డవునడపున బాదబోల పోతని యడపున దామబోల నరసిహ్మని వసమునం బెట్టిన
ఇనుపఎడ్లు [౪౦]

8 ణ్టికి నిత్యపడి సే మాన ౧ లికితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1091.

(*A.R. No.* 242 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . మేడాత్మజః శ్రీ . . . . . . కోమనః। . . . ద్వాస్తవ్యో

3 జననాథనామనగరే పుణ్యే తులాసంక్రమే। శకవర్షంబులు ౧[౦]౭౨ ణ్డగు సేణ్టి స్వస్తి
శ్రీ కు-

4 లోత్తుంగ్గచోడదేవరైన శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్య సంవత్సరంబులు ౮ శ్రీహి జననాథ-

5 [పు]రమున కమ్మకోమటి మేడసెట్టి కొడుకు కొమ్మిసెట్టి విషుముసంక్రాంతి నిమిత్తమున శ్రీ-
భీమే-

6 శ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ధివియ ౧ ణ్టికి నాచంద్రార్కర్కము నెయు
సరియి-

7 ంచ్చువారుగా దేవర కిలరమున బోలు నలువురుం బూణ్టగా మొదలియడపున కారిబోల

8 భీమని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ-

9 శ సే మాన ౧ లిఖితం సూరపాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1092.

(*A.R. No.* 243 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీ [।*]ఆసీద్వనీశో ద్విజపారిజాతో నిధిర్గ్గుణానాం భువి చెంద్రిరడ్డి[ః] [।*] తన్నందనః
కామన నామధేయ[ః]

2 పెనుంగోటివాస్తవ్య ఇతిప్రసిద్ధః [॥౧*] తత్పత్నీ గా[ర]మాంబేయం నిధి[చం]ద్రద్వయేందుగే
[।*]శాకాబ్దే భీమనా[థా]-

3 య దీపం పాద్రిదాన్మదేందుభం[॥౨*] శకవర్ష ౧౧౯౯ నేణ్టి సంవత్స ౩౧ గు శ్రాహి శ[ం]-
కాన్తిని[మి*]త్తమున శ్రీభీమేశ్వరమ-
4 హాదేవరకు పెనుంగోటి చెంద్దరడ్డి కోడలు గౌరానాని తన ప్రమ్మణ్డు కామనరడ్డికి ధర్మార్థ-
ముగాం బె[ట్టి]-
5 న అఖణ్డవర్త్తి లోహదండు దివియ ౧ బోలు నలువురుం బూణ్టగా [రె]ండవునడపున
మొంద్ద . .
6 . [క]ని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్టికి నిత్యప[డి గొల]వంగ్గల త్రిభు[వ*]నా[ంకుశ]
7 నే మాన ౧ లిఖితం సూరాచార్యేణ[॥*]

No. 1093.

(*A.R. No.* 243-*A of* 1893).

Above No. 1092.

1 . . . .
2 . . . .
3 సంకా[ం]త్తిని]మిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర పల్లియఃఅ ద . .
4 రమేశ్వరికి అర్ద్ధజామునకు నిత్యపడి రెణ్డుగద్యలు చందనము ఆ-
5 చంద్రార్కస్థాయిగా నడచునట్టుగా దేవభండారమున బెట్టిన దాయజగడ[ల] -
6 మాడ లేను లెకక రాయజగడల[౪*] లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1094.

(*A.R. No.* 243-B *of* 1893).

To the left of No. 1093.

1 శ్రీ దేశే దాన్య . . . .
2 తశ్రీరగ్రహారోత్త[మ] . . . . శ్రీమాదిమయ్యా-
ఖ్యా . . . . .
3 తత్సుతస్సితయశా గోత్రేణ యః కాశ్యపః।[౧॥*]నాయకస్సిదిమయ్యేతి నామ్నా [విశ] . .
4 ధనవాన్సత్యసౌజన్యజన్మభూభ్భూర్సురోత్తమః।[౨।*] మాకాంబాప్రియనందనస్సవిలసద్వాం-
గీమ[హీ]-
5 వల్లభ శ్రీదణ్డాధిపలక్ష్మరాజనిఖిలత్సౌకార్యభారక్షమః। ఆచంద్రార్కమఖణ్డవర్త్తిరు[చిర]-
6 ం దీపం శకాబ్దోచ్చయే భూతేశాననఖెందుగే గుణనిధిర్భీమేశ్వరాయాదిశత్[।*] స్వస్తి
శకవ-
7 ర్ష ౧౦౪౪ ణ్టి శ్రీమాచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స [౪]౮ గు శ్రహి [బెల్వ]లనాణ్టిలోన ఇట్ట-
గెయగ్రహా-
8 [ర]మున బాగిమాదిమయ్యనాయకుల కొడుకు గోవిందరాజులయు మాకమవ్వ కొడుకు శ్రీ-
మల్లక్ష్మణద-
9 ణ్డనాయకుల మహాప్రధాని సిద్దిమయ్యనాయకులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు దక్షిణాయన-
10 సంకాన్తి నిమిత్తమునం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ కి ఆచంద్రార్కము
నెయి సరియించు-
11 [వారు]గా బోలు నలువురుం బూంటగా మూణ్డవునడపు ఎఱియభోల బాదని యడపున నావ-
బోల సంక-
12 [ని వ]సమునం బెట్టిన [ఇనుపఎ]డ్లు ౪౦ కి నిత్యపడి నేతి మా . . . . ఖితం పెద్ద
నాచార్యేణ[॥*]

No. 1095.

(*A.R. No.* 244 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి] శ్రీ శకవర్ష . . . . [రా]జరాజసంవ్వత్స ౨[౩] శ్రహి కుంభమాస-
2 మున పవుర్ణ్మన . . . . [నా]ండు కాకతి రుద్రదేవరాజు పెండ్లము
3 దన్నమదేవులు శ్రీ భీమేశ్వ . . . దేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి లో-
4 హోదండు దివియ ౧ ట్టి[కి*] [బో]లు . . . . . . ణ్టాగా ముండవునడపున రాజి-
5 బోల దమని వసమున పెట్టిన . . . . . ఘ్లు ౫౦ (౦)ట్టికి నాశంద్రార్కర్కము నె[యు]
6 సరియించ్చువారుగా త్రిభువనా . . . . . మాన ౧ లికితం పెద్దనచయ్యః [॥*]

No. 1096.

(*A.R. No.* 245 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; SIXTH PILLAR FROM LEFT.

1 శాకాబ్దే . . . . . ఖేందుగణి-
2 తే శ్రీ ఆణ్డ[పూరి]ప్రభోః దోరిణా-
3 ఖ్యోస్య సతీ సధర్మ్మనిరతా మా-
4 సోపవాసీ శుచిః[।*] బాహ్యారామ-
5 నివాసినే విషుతిథౌ భీమేశ్వ-
6 రాయాదిశద్దీపం దీప్రమఖణ్డ-
7 ముజ్వలశిఖం చెంగ్గాంబికాభూ-
8 రవి [॥*] శకవర్ష ౧౦౭౯ ట్టి విషు-
9 వుసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున ఆ-
10 ణపూరి దోరిణ[భ]ట్ల పెండ్లము
11 చెంగ్గామాసకమ్మవైన పగాక-
12 మ్మ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
13 [కుం] బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహ-
14 . . . .
15 . . . .

No. 1097.

(*A.R. No.* 245-*A of* 1893).

BELOW No. 1096.

1 స్వస్తి శ్రీ[।*]వేదేభశివశాకాబ్దే నారసి-
2 ంగనరాధిపః గ్రామం శేషావరం నా-
3 మ ప్రాదాదాచం . . . . . .

No. 1098.

(*A.R. No.* 246 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE SIXTH AND SEVENTH PILLARS.

1 . . . . వల్లభస్త[త్సు] . . . . . .
వైశాఖాద్విమల . . . .
2 . . . . పాహ్వయ శ్శాకాబ్దే శ[ర]శైలఖేందుగణితే పుణ్యే శశాంకగ్రహే[।౧*] ఉత్స-
వే భీమనాథస్య శ్రీపి[థి]మఠమధ్యతః [।*] తపస్విభ్యోన్నదానార్థమా-
3 చంద్రార్కర్కన్నిరంతరం [॥౨*]క్రుందుటిగ్రామసమ్మంధ్ధి క్షేత్రం త్ర్యంశత్ ఖణ్డికం ప్రాదాత్త-
దకరీకృత్య సోయం భీమమహీపతిః ॥ [౩*]గామేకాం రత్నికామేకాం భూమానప్యే-
4 కమంగులం హరన్నరకమాప్నోతి యావదాభూతసంప్లవ[ం]।[౪*] బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా
బహుభిశ్చానుపాలితా[।*] యెస్య యెస్య యదా భూమి స్తస్య తస్య తదా
5 ఫలం ॥[౫*]స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౭౫ గునేంటి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసం
వత్స ౯ శ్రాహి దక్షిణాయనసంక్రాంతి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహా-

6 మణ్డలేశ్వర కోన సత్యరాజుల కొడుకు భీమరాజు శ్రీదాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర తిరువీథిమఠమున తపస్సులకు శ్రీభీమేశ్వరమ-
7 హాదేవర వివాహోత్సవము నన్నిదినములకుం దిరువీథి తపస్సులకుం భోజనార్థ్థమునకు
8 వెట్టింపున్నలకుం గా గుద్దవాదినాణ్టి క్రుంద్నూటి పొలమునందు సత్యే[రా]-
9 జు యిచ్చిన తోంట్ట[ప]ట్టులోపైన నేల ఖణ్డువులు ఏను వీరి కొడుకు భీమరాజు ఈ యూరి పాడులోపుగా తెలి[ఇ]లియైయిన భూమి యిచ్చిన నేల కణ్డువులు
10 ముప్పదింగ్గా బెరసి ఖణ్డువులు ముప్పదేను అంత్తరాయములోపైన సమప్తాయములు [వి]డిచి సర్వ్వకార[పరి]హారముగా ఆచంద్రార్కమునకు ధర్మ్మవుగా
11 నిచ్చిన నేల ఖణ్డువులు ౩౪ ట్టికి లిఖింత సూరాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1099.

(*A.R. No.* 246-*A of* 1893).

TO THE LEFT OF No. 1098.

1 . . . .
2 . . ద్ధిః సహస్రం సర్వ్వతః స . . . . శాలే। . . . . . [సౌ]మ్యాయనే దాక్షారామనివా[సినో భగవత]-
3 ః శ్రీభీమనాథప్రభోః। ప్ర . . . . వతే భీమేశ్వరాయాదిశ . . . . . ణ్యవతీస్సుధాంశుసదృశా నైవేద్యమామోదకం।
4 శకవర్షంబులు ౧౦౮౮ ణ్టి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౨౧ శ్రాహి విషుమ-సంక్రాత్తి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండలే-
5 శ్వర కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల [ముది]సరి ఇలిందవాడ సురపరడ్డి . . . .
6 మాల్యెలోని ఆదివినాయకదేవరకు మధ్యాహ్న సంధ్య నారగింప్పంగ్గల కుడుములు . . . .
7 అనంత్తారామము పడుమటిదికున వెయిన్నేనుఋ వోంకరఁబ్రమాంకుఋలు [॥*]

No. 1100.

(*A.R. No.* 247 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 వనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవరవిజయరాజ్య-
3 సంవత్స[ర*]ంబులు ౩౧ గు శ్రాహి శ్రీమద్దాక్షారామమున
4 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు అతుక్రితియ్యనాండు వె-
5 [ల]నాణ్టి కులోత్తుంగప్రిథివీశ్వర దేవమహారాజు-
6 ల తలాఱి ముప్పమ్రాణినాయకు కొడుకు తలాఱి పల్లినాయ-
7 కుండు తమ తల్లిదండ్రులకు దమార్త్థముగాం బెట్టి-
8 న అఖం[డ]వర్త్తి లో[హ*]దండు [ది*]వి ౧ ణ్టి బోలు నలువుర పు[ణ్ట*]
9 రెణ్డవినడపున జల్లబోల నూంకనికి ముప్పనివసము-
10 నం బెట్టిన ఇనుపయెడ్లు ౪౦ ట్టికి నిత్యపడి నరువ-
11 గా త్రిభువనాంకుశ [నే మా ౧] లిఖితం సూరాచార్య్య [॥*]

No. 1101.

(*A.R. No.* 248 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . కులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౭ గు శ్రాహి [ఉ]-

2 త్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు పల్లి అ[ఆ]ను నప్పటి నివేద్య-
మునకు-

3 ౦ చెల్లంబ్రాలకు ౮ నే మా ౧ నంజుడ్లు రెణ్డును ఆచంద్రార్కర్కమ్ము నడచునట్టుగా బల్ల-
హుణ్డు పెద్దత్రిభువనమ-

4 ల్లదేవర కుంచ్చివడువు దొరనాణ్టిలోపలి ఊరియ కేతరాజు కొమరమకు సుపుత్రుణ్డు కాశ్యప-
గోత్ర-

5 మున చక్రగొట్టమున మల్లరాణి వెంగినాణ్టిలోన గుద్దవాదిలోని క్రుంభూటి పన్నస బల్ల-
హుణ్డు నాకిచ్చి-

6 నదాని శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిచ్చిన భూమి ఖ ౧౮ ఇంద్ద సింహబృహస్పతి గోదావరిలోన
ధారాపూర్వ్వకము

7 సేసి వానస మాధవభట్ల కొడుకు మైలారభట్ల కిచ్చిన భూమి ఖ ౧ ణ్డును ఈ పన్నసకు నైరతి-
మూల దీనిం బ్రతిపాలిం-

8 చ్చినవారెవ్వరైన వారి చప్పులు నాశిరస్సున్నవి దీనిక అష్టమూర్త్తులు సహవాసులుం గర-
ణాలు స్థానాధిపతియు మాహేశ్వ-

9 రులకు నేనుం బుత్రుణ్డ దీనికిం దప్పినవారు గంగ్గకఱుత వెయి గయిలల వధియించ్చినవారు వార-
ణశి వ్రచ్చినారు ॥

10 లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1102.

(*A.R. No.* 249 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి అనేకభంగ్గురతరంగ్గసంఘాతవీచీచయలవణోదధివేలావలయవ-

2 లయిత . . . . త్ర . . . . . . మాహి[ష్మతీపురవ]రాధీశ్వర హై-
హయవ-

3 . . . .

4 . . . .

5 . . . . . . తిత్తురు డాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు శ్రీమ[త్]చోడిగంగ్గ-

6 [వై]రాగి ఆణ్డారిమఠమున దేశాన్తరతపస్సులకున్ [ద]మ పెట్టిన సత్రమునకు గుద్దవా-

7 దిలోవి పాకలల్లలమ్ము శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బోయివెలుమపల్లి వి[ష్ణు]-

8 దేవరకుం బెట్టిన దేవభోగమునుం బోయి నిచ్చిన భూమి అన్తయు సవ్వకారపరిహారము-

9 గా నిచ్చితిమి దీనిం జేకొని యీ సత్రమునకు నాచంద్రార్కమ్ము నన్నది[।*]శకవర్ష ౧౦౭[౨]
ణ్డగు నే-

10 ణ్డు శ్రీరాజరాజచోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరగు శ్రాహి దిన ౧[౯]౭ ణ్డుందు[లో]

11 సంక్రాంతి శుద్ధ ౫ బుధవారమునం ద్దాప్పకనగిరి కీశానదికున సేవతార్చనమాటమున-
కు వి-

12 జయంబ్చేసియుణ్డి దేవరసన్నిధానమునం జోడగంగ్గవైరాగియాణ్డారుచేతం దమ పెట్టిం-
చ్చిన సత్ర-

13 మునకు ధారాపూ[ర్వ]కముసేసి యిచ్చిన శిలాశాసనమునకు ఆనతిపడి రిసియనప్రెగడ వ్రాలు

14 కేసెనపెగ్గడ వ్రాలు దణ్డనాయకమణ్డరి వ్రాలు ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతు
వసుం-

15 ధరాం షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే కృమిః ॥ బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా బహు-
భిశ్చా-

16 నుపాలితా [।*]యస్య యస్య యదా భూమి[ః*] తస్య తస్య తధా ఫలం ॥ లిఖితం పెద్ద-
నాచా[ర్య్య] [॥*]

No. 1103.

(*A.R. No.* 249-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1102.

1 అస్తి స్వస్తిమతీ సమస్తవసుధాలంకారభూతా వణిం మాణిక్యైకఖని . . . . . శేతు-
  ల్యా సమృద్ధే . .
2 ఆరామైరుపశోభితా సక[ళ]మత్త్యైర్విచిత్రం ప్రాదోపైతై[ః*] శ్రీపెనుంగొణ్డనా . . .
  భూమా ప్రసిద్ధిం గతా[॥*] అ .
3 త్తత్ర పవిత్రచారుచరితస్సౌజన్యర[త్నా]కర[ః*] శ్రీమాన్పండితపుణ్డరీకతరణిచ్చ . .
  ంగ్గవః యేనోత్సంగ్గకు[లా][1]

No. 1104.

(*A.R. No.* 250 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . మహిష్మతీ పు[రవరే]శ్వర . . . .
3 . . సహస్రబాహుప్రతాపవీర్య్యగుణసంపన్[న్ను]లైన శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కోన
  సత్య[రాజాదిత్య]చోడగంగ్గ-
4 . . న తిత్తురు డాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర పడుమటి సత్రము పరదేసితపస్సులకు
  గుద్దవాదిలోపలి ప్ర-
5 . . లయుచుట్టు చతుస్సీమముఃతోంగ్గూడ సర్వ్వకారపరిహారముగా సింహబృహస్పతియు
  విషువుసంక్రాంత్తిని
6 . . గోదావరీతీరమున ధారాపూర్వ్వకము సేసి ఇచ్చితిమి దీనిం జేకొని ఆచంద్రార్కర్కము
  నడపున్నది[।*] శకవర్ష ౧౦[౭]౨ శ్రీ-
7 [కులో]త్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స ౧౭ శ్రాహి మేషసంక్రాంత్తియు బహులదశమియు
  శుక్రవా-
8 [ర]మునాణ్డు గోదావరీతీరమున వేంచేసియుణ్డి ఆనతి ఇచ్చిన శాసనమార్గ్గమునకు
  శిలాశాసన-
9 మునకున్నై రిసియనప్రాలు చోడయప్రాలు దణ్డనాయకచోడయప్రాలు అఘ్యకుచోడయప్రాలు
10 [లి]కింత సూరపాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1105.

(*A.R. No.* 250-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1104.

1 . . . . . తవసుధామరజన్మభూమిర్ద్దేశేంద్రదేశతిలకే వెలనాణ్డునామ్ని ఖ్యాతః
2 . . . . చయ్యైరుపతో భూలో[కే] స్థానమగ్రిమితోపవ[దా]గ్రహారకో త-
  త్రాభవద్వి-
3 . . . . మావ ప్రధానశచివః ప్రిథివ్యామ్ శ్రీక . . . .
  మ[హచ]-
4 . . . . సూయా-
5 . . . .
6 స[ః*] శ్రీపుణ్డరీకనయనా . . . .
7 కామోభిరామో గుణైః కామః కా . . . .

---

[1] The rest of the inscription is very faint and cannot be read.

8 ప్రతితస్సుతః యస్మై విజితదేవరాజగు . . . .

9 దుద్ధ(ర)తస[ం*]ద్ధివిగ్రహపదం గొంకో మహీశా[గ్రణీః][।*]శాకాబ్దే గిరిన[న్ద] . . .

10 గణితే వైశాఖరాకాతిథౌ కామస్సా . . గణ్యపుణ్యనిల . . .

11 రవత్యా యుతం ప్రాదాద్దీపమఖణ్డముజ్వ . . . ప్రద్యోత . . . .

12 రామనివాసినే భగవతే భీమాయ భక్త్యా భు[వి][॥*]

No. 1106.

(*A.R. No.* 251 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . త్రినయనపల్లవో జయశ్రీశ్రో త్రాలంకృతనవపల్లవో నరేం[ద్ర]ః . యం పృథుప్ర . . . తా చ పృథ్వీ దోస్తంభే వలయ-

2 . . . . తుర్థాభిజనావతంస[ః*] శ్రీబుద్ధవర్మాశతద్ధారవర్మా . . . . వర్భౌమస్య బభూవ భూమి-

3 . . . . చరికలో . కలా . జాతే-పున . . . - . . . . . . నూంగరాగోచ్చలితపరిమ . .

4 . . . . స్వం చోడయో . . . . .

5 . . . .

6 . . . . యాధిపాభవత్ సజ్జనశుకపికచూతారామః వంచ . . . . । పరనృపరథః ఓ . . . . .

7 . . . . విభుగణ్డనాదజని పణ్డభూవిభుః వణ్డనాదజని భీమభూవిభుర్మణ్డ . . . . . [ఖ]ణ్డమణ్డనః । భీమ . . . . .

8 . . . . నాం చలదలకలతాచ్ఛేదవిచ్ఛేదదక్షః జాతాస్తేనైవ సార్థం సకలగుణగణాస్తేన సంవ[ర్ధి]తాశ్చ క్రీతా స్తస్యైవ భూయో . . . .

9 . . . . మదేవీ తస్య క్షితీశతిలకస్య(।) చతురంత్తభూస్సపత్నీ జయశ్రియా కీర్త్తికాంతయా సహః మహితా ॥ తాభ్యాం వి[శు]ద్ధగ . .

10 . . . . హేమున్నర్నా ర్త్తి లక్ష్మీభృ[ర*]శమ్ గోష్ఠేషు స్నుతదేవధేనువితతిచ్చేంభ్ర . తస్యన్నాగాః క్రీడారామనగా . . . .

11 . . . . సంగతరతా గోత్రా సగోత్రాపరా సంగ్రామైకరసో సముద్వటనట[శ్వ]రాసిరేఖాసఖా । వీరశ్రీరవరా . . . .

12 . . . . చిత్రం పవిత్రం భువి ॥ లీలా లోలైరరాలై- . . . సితసితీ[శ్వే]తభా పర్వతాంగా వామా వా[మైరపాంగై] . . . . .

13 . . . . హరిశ్చంద్ర రాజేంద్ర [స]త్యం సత్యా-[దా] . . . .

14 . . . .

15 . . . . రాయాదరాత్ ప్రాదాద్దీపమఖణ్డమా- . . . న్మార్త్తణ్డ . . . .

16 . . . . శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర పరిచ్ఛేద వణ్డయరజులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకును [బెట్టిన] అ[ఖ]ణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు ది ౧ (౦) ణ్టికి బో . . . .

17 . . . . బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి ఆచంద్రార్కస్థాయుం గొ[లపం]గ్గల త్రిభువనాంకుశ నేతి మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1107.

(*A.R. No.* 252 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; SEVENTH PILLAR FROM LEFT.

1 [స్వస్తి శ్రీ]మ[త్ *]త్రిభువనచ-
2 క్రవ[ర్తి] శ్రీరాజరాజదేవ-
3 ర విజయరాజ్యాసంవత్సర[ం*]-
4 బు(ం)లు ౧౩ గు శ్రాహి శకవర్ష
5 ౧౦౪౦ గునేణ్టి మీనమాసము-
6 న శుద్ధపంచ్చాదశియు బ్రిహ-
7 స్పతివారమునాణ్డు శ్రీమద్దా-
8 క్షారామమున శ్రీభీమేశ్వ-
9 రమహాదేవరకు అమ్మకొండ రు-
10 [ద్ర]దేవని పెగ్గడ ఇనంగల
11 భీమ్మిరడ్డి పెట్టిన అఖ[ణ్డ] . .
12 . హదణ్డు [దివియ]౧ ॥ . . . . .

No. 1108.

(*A.R. No.* 253 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE SEVENTH AND EIGHTH PILLARS.

1 శ్రీరమణుణ్డు మణ్డలిక శేఖరుం డ . . . .
2 పారగుం డాహవార్జునుండ భణ్డనభీము [ణ్డల]ను . . . .
3 నాం బరగు గుండియబోయుని కంబుజాస్య గోమలి కులదీపకంబు గుణమండ . . . .
4 అకరా-ర్త్త-రాశు లగ్గలముగ నిచ్చి ప్రోచె నురుఖండితవిద్విషుం డెటియం డిద్ధరను । శకవ-ర్ష[ము*]ల సంఖ్యగుణశైలవియొత్సితరశ్మిం బవ్వఁంగ్గాం బ్రతి . . .
5 మం బయిన పంచ్చమితో విషుసంక్ర[మణ*]వెలనన్ధకరిపుండైన ఈశునకు దక్షవిరో[ధి*]కి డాకరేమి దీపక [మో]నరించ్చె శౌర్యా-[వ]రభాగ-వు ణ్డిద్ధ-
6 విలాసుండై । స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౦౭౩ గు నేణ్టి చైత్ర శు[ద్ధ] పంచ్చమియు నాదివార-[మునాణ్డు శ్రీమ]-
7 న్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగచోడ గొంకర-రాజుల పాదమున ఎటియమబోయుణ్డు తమ . . . .
8 ర్థ్థముగా దాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవ[ర్తి] . . . .
9 పుణ్ణగా మోదలి అడపున నావబోల బీరని వసమునం బెట్టిన ఇన్నుఎ . . . .
10 వనాం[కుర]శ నే మాన ౧ కి । లి . . . . . .

No. 1109.

(*A.R. No.* 254 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . . . జిరాజితముపగత[ః*] శ్రీ సిద్ధిరాజాత్మజ[ః*] శ్రీ . . . . ఖ్యాతస్సతామగ్రణీ[ః*][॥౧*] కృ-
3 [తి]సుకృతపవిత్రం సత్యశౌచాభిమానవ్రతవివృతచరిత్రం పోషిత . . [మి]త్రం [।*]అ-ధిగతనయసూత్రం పుణ్యకీర్త్యై క-
4 కపాత్రం ప్రథితహరితగోత్రం యం వదం-త్తిహ సం-త్తః ।[।౨।*] శకనృపతిసమానాం ఖ్యాతిమాయాతి మానే విషయశరఖచంద్రే చై-
5 ష పిత్రోః ఫలాప్త్యై[।*]వ్యతనుత నుతదీపం (।) స్థాయి వైశాఖమాసస్థిర విమలతృతీయ్యాం ప్రాప్య భీమేశ్వరాయ [॥౩*] శకవర్ష ౧౦౫౫

47A

6 నేణ్టి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స [౪]ర గు శ్రాహి వైశాఖమాసమున శుక్లపక్షమున అక్షయ తృతీయ నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వ-
7 రమహాదేవరకు సిద్ధిరాజదణ్డనాయకుడి కొడుకు మహాప్ర[ధా]ని కేచిమయ్యదణ్డనాయకుల పెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు
8 దివియ ౧ కి నాచంద్రార్కర్కము నెయి సరియించ్చువారుగా బోలు నల్వురుం బూంటగాం గాటబోల మైలలి యడపున యాకబో-
9 ల పెద్దకన్నని వశమున[౦] బ్బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు [౪౦] ణ్టికి . . . . . పడి త్రిభువ-నాంకుశ[శ*]నేతి మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ [॥*]

No. 1110.

(*A.R. No.* 254-*A of* 1893).

TO THE LEFT OF No. 1109.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . నాయకః । తత్పుత్రో మిత్ర-
4 సంకాశస్సుధీ చెల్లారికొమ్మ-
5 [య]ః ।[।౧*] ధాత్రీతకర్కమహారుద్రగ-
6 ణితే శకవత్సరే । దీపమాచ-
7 ంద్రతారాకర్కం ప్రాదా[త్*] శ్రీభీమశం
8 [భవే ।][।౨*] స్వస్తి శకవర్షంబు[లు*] ౧౧౬౧నేం-
9 [టి వి]షువుసంక్రాంత్తినణ్డు గంగ్గ-
10 [నా]యకుని కొడుకు సెల్లారి [కొ*]మ్మయ-
11 . . మారెబోయినికిం బెట్టిన యఖణ్డ-
12 . . మొకంటికి . . . . . డు నెయి [స]రువంగలవాణ్డు మోదలు ౪౦ నలు-పురబోల పుణ్ణ నాలవు అడప తలరాశి భీమనబో-
13 యిని అటు . . . .

No. 1111.

(*A.R. No.* 255 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమద్దాక్షారామెదె భీమేశ్వరదేవె(ర)మెంద్ది రాభ్యేంత్తరదొళ్ళు కోమెలసుదీ-
2 పదెణ్మమె నేమదిం పొగడలుకె నిలిసి(ం)దెం సివెరాజ [*।] పిరిదంద్రిత్నాళమాగ-
3 లు దెరెగె సివెన్నణ్డోళనాల్తింత్తు భీమేశ్వరపదాంభోజ భక్తిస్థితియెననుది-
4 నం ద్దీపిసెలు తెన్న కీర్త్తిస్ఫురితాలంక్కారవాశా . . . . సెయెంద్దీపిస-
5 . . కేంంద్రెలక్ష్మీకరదీపస్తంభెమెం స్థాపిసిద[నొ] . . . . సెంసెయియె-
6 . . . . సమస్త . . . . శ్రయ . . . . వల్లభ మ-
7 [హారాజా]ధిరాజ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యా-
8 [భర]ణ శ్రీమ త్త్రిభువనమల్ల దేవర విజయరాజ్యము త్తరోత్తరాభివ్రి-
9 [ద్ధి] ప్రవర్ధమానమాచంద్రతారకం చిరస్థాయిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసం-
10 [వ]త్స రబ గు శ్రాహి విషువత్సంక్రాంత్తినిమిత్తమునం పెగ్గడ సివ్వరజు తమ-
11 కు దర్మార్త్తముగాం బెట్టిన అఖణ్డ దివియ ౧ ణ్టికి నాచంద్రార్కము నెయి
12 సరించ్చువారుగా శ్రీభీమేస్వరమహాదేవర కిలరమున నావబోల ప్రోలణ్డును కాట-
13 బోల పణ్డణ్డును ఎటియబోల బాదణ్డును తలరాసి నావయ బెరసిన బో-
14 లు నల్లురుం బూణ్టగా ఎరియబోల బాదని హాడపున కేతబోల దుగ్గని వ-

15 సమానం బెట్టినా యినుపఎడ్లు ౫౦ దీనికి నిత్యపడి గొలవంగ్లవారు త్రిభు-
16 వనాంకుశ-[శ]మున నే మాన ౧ లికితం పెద్దనాశారి [॥*]

No. 1112.

(*A.R. No.* 256 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . రుచిరా పంకజపత్రనేత్రీ। దంపత్యోరనయోస్సుచరిత[ః*]
3 శ్రీసెజ్జప్రోలన . . . . . . వెలనాంటిమండలనుత శ్రీరాజప్రోలిప్రభు। స్వామీ
4 యస్య సమస్తరాజమకుటశ్రేణీమణిశ్రీశ్రిత : శ్రీపాదాయుగఘుట్టిజన . .
5 రాజేంద్రచోడాధిప[ః*] ।[।౧*]శాకాబ్దే బాణనాగాంబ[ర]శశిగణితే యాతి సూర్య్యో-
6 పరాగే సోయం సంపూర్న్నపుణ్యస్సకవిసురతరు[ః*]సెజ్జప్రోలస్సుశీలః [।*]శ్రీమ-
7 ద్భీమేశ్వరాయ త్రిపురవిజయినే ప్రాదిశద్దీప్రముచ్చైచ్ఛిద్రా[ం*]ద్రాక్షారామేశ్వరాయ త్రిభువనగు-
8 రవే దీపమాచంద్రతారమ్।[।౨*] శకవర్షంబులు ౧౦౮౫ నేంటి రాజరాజసంవత్సరంబులు
౧౮ శ్రా-
9 హి సూర్య్యగ్రహణనిమిత్తమున భీమేశ్వరమహాదేవరకు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తు-
10 ంగ[-రా]జేంద్రచోడ[-రా]జుల సెజ్జప్రోలినయకుణ్డు బెట్టిణ అఖణ్డవర్త్తి లో(అ)హదణ్డు దివి ౧
ణ్టికి బోలు నా-
11 లుపురు పుణ్టిగా రెణ్డువునడవున నవబోల ఎతిని వసమునం బె[ట్టి]ణ ఇను . . . .
12 ౦౫౦ ణ్టికి నిత్య . . . . [నే]తి మాన ౧ లిఖితం
। సూ . . . .

No. 1113.

(*A.R. No.* 257 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 అస్తి శ్రీవెలనా[(ం)ణ్టి]గొంకరనృపతి . . . .
2 త్రికలింగకుంతలపతీన్నిర్జ్జిత్య యస్సంయుగే స్వాధీనామ్మహతీమ్మహీమనుభవన్సాంబ్రా[జ్య]-
చిహ్నై[ః] స్థితః॥[౧*] యస్యాశావిజయ-
3 ప్రయాణజనితం రావం సమాకర్ణ్యయం భీతాః కాంచ్చనకర్ణ్ణకుణ్డలమణీనాదాయ
పశ్యంత్యలం[।*]కాలింగా మగధాశ్చ కుంత్తల-
4 నృపాస్తద్భక్తియుక్తాః ప్రభుంద్రుష్యద్వైరిమదేభసింహమచలం రాజేంద్రచోడం రణే [॥౨*]
రక్షార్త్థం భువనస్య జన్మని హరేర్ల్లక్ష్మీః ప్రజా-
5 తా స్వయం నిత్యం సర్వ్వగుణాస్పదేతి విబుధైస్సంకీర్త్త్యమానానిశం। శ్రీమచ్చోడ-
మహీపతే(ః)బ్బుధనిధేశ్చిత్తానుసంర[ం*]జినీ· తస్యాభూన్మహిషీ
6 తపోభిరతులైః పణ్డాంబికా భూతలే ।[।౩*]ఆసీద్వేంగీంద్రనామా సకలజననుతః కోన-
కణ్డాదిముఖ్యస్తస్మాద్భూకల్పవృక్షస్సురపతిసదృశో వీరరాజః
7 ప్రజాతః [।*]తస్మాత్సద్వంశజాతాత్పశుపతినృపతిర్య్యత్ప్రియా పోతమాంబా తాభ్యాం రా-
జేంద్రచోడక్షితిపతిమహిషీ ప[ణ్డ]మాంబాజనిష్ట।[।౪*]
8 శాకాబ్దే శరనాగభేందుగణితే పుణ్యే సుయామ్యాయనే సేయం చోడమహీపతేః ప్రియతమా
పణ్డాంబికాభూరవి [।*]దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయా-
9 దిశద్దీపం దీప్రమఖణ్డముజ్వలశిఖం ధర్మ్మార్త్థముద్యన్మతిః । [।౫*]శకవర్ష ౧౦౮౫ నేంటి
శ్రీరాజరాజసంవత్సర [౧]౮ శ్రాహి దక్షి[ణాయ]నసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున వెలనాణ్టి
శ్రీమన్మహా-

10 మణ్డలేశ్వర కులో[త్తు]ంగచోడగాంకర్రాజుల కొడుక్కు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర రాజేంద్ర-
చోడయరాజుల అర్ధాంగలక్ష్మియైన శ్రీమతు[ప]ణ్డమదేవులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు
11 బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బుణ్టుగా బాదబోల . . .
వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి ఆచం-
12 ద్రార్క్కము కొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచా . .

No. 1114.

(*A.R. Nos.* 258 *and* 259 *of* 1893).

In the same place.

1 . . . .
2 . . . . భూపనృపమకుటమణివ్రాతసంరంజితా . . .
3 చరిత్రః ప్రదితపృథుయశఃపూరితాశాంత్తరాల[ః*] స్థైర్య్య . .
4 జయతి భువి కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడః [।౧*]తస్యాభూదిష్టభృత్యో రఘుకుల-
5 తిలకస్యేవ వాయోస్తనూజః కొమ్మాంబానందనో . ద్విజవిబుధత-
6 రుస్సబ్బనాఖ్యాగ్రసూనుః [।*]శ్రీమానె[ఱ్ఱె]భిధానః పతిహితచరితైస్తోష[యి]త్వా నిజేశం కో-
7 ష్టాగారాధికారాం ధ్రువమలభత య[ః*] శ్రీనిధిశ్చోడభూపాత్ ।[।౨*]శా . . బాణ-
నాగద్యుశశి-
8 పరిమితే దక్షి[ణా]శాయనాఖ్యే కాలే కృత్వా సహోవార్వ క్రముక[వన]మదాత్సోయ-
9 మెఱి(య)యాభిదానః। దాక్షారామస్థితాయ త్రిపురవిజయినే . . .
10 . . . .
11 సంవత్స ౧౮ గు శ్రాహి కర్కాటకసంక్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డ[లే]-
12 శ్వర కులోత్తుంగరాజేంద్రచోడయరాజుల కొట్టరి వెలనాణ్టిలోని నిడుంబ్రోలి సబ్బి-
13 నాయకుని కొడుకు కొట్టారి ఎఱియమనాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం
14 (o)బల్లిఅవిసానివేద్యమునకు ది ౧ ణ్టికి నిత్యపడి కొట్టరవు నంద్దికుంచ్చమునం [దె]-
15 ల్లడంగ్గుంబ్రాల కు ౮ ను నేతి మా ౧ ను ఒలుప్పం బప్పు మాన ౨ ణ్డును పెరువు కు-
16 ౦౧ ను ఆచంద్రార్క్కము నడచునట్టుగా అనన్తారామమున తూర్పున పోంకాగ్రహ్రాంకుర్లు
17 (లు) రెణ్డువేలుపట్టును సహవాసి తిరుపట్టరికిం దగు వెలవెట్టి విలిసికొని పోంకతోణ్ట
18 వెట్టించ్చి ఇ భోగ్గము దేవభణ్డారువు సొచ్చి కొట్టారువునం బడి నడపంగ్గలయదిగాం గొట్టరు-
19 వు ఎఱియమనాయకుణ్డు ఆచంద్రార్క్కము నడవంగలయదిగా నిచ్చి శిలశాసనము శ్రీవిమా-
20 నమునం బెట్టించె ఇ తోణ్టపట్టునకు సీమముల తూర్పున పణ్కొ ప్రోలెసెట్టి తోణ్డగట్టు[య]
21 సీమము దక్షిణమున సోమాణ్డారి పెమ్మడిఅణ్డారి తోణ్టగట్టుయ సీమము పడుమట్ట అనన్తా-
22 రామమున తుప్పున తోణ్టకొఆడియయ సీమము ఉత్తరమున సప్తగోదావరియ సీమ-
23 ము నిబంద్దము శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకమ్మి గరణకంగ్గాను . . . . . నపల్లి
. . . . . .

No. 1115.

(*A.R. No.* 259-*A of* 1893).

Above and to the right of No. 1114.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . . . యశొండః
ఖండితారాతిమండః। . . . . . . సకలసద్గుణపాత్ర . . . . . .

4 . . . . ప్రణతలోకసమ-
గ్రరక్షాదక్షోభవద్విమలచంద్రసమానవక్త్రా) . . . .
[ధి]పః ప్రభుశక్తియుక్తః జాతో మహా
5 . . . . ప్రచోడ[ః*] శ్రితచంద్రచూడః[।*] తస్యా[సీ]దెటియా-
హ్వయః పతిహితః . . . . [ఖ్యా]త[ః*] శ్రీవెలనాంటి . . .
. . . పురేభూద్ధనీ యస్య శ్రీనిడుం-
6 . . . . శ్రీసబ్బినాఖ్యః పితా మాతా ఖ్యాతపతివ్రతా గుణ-
యుతా కొమ్మాంబికా . . . [శాకా]బ్దే మునినాగఖేం[ద్దు]గ . . [చం]ద్రోప-
రాగే వరం లోహస్తంభయుతం
7 . . . . పూర్వవత్త్యాన్వితం శ్రీమానెఱ్ఱమనాయకోయమదదా-
దాచంద్రతారమ్ముదా[।*]దాక్షా . . . . భగవతే భీమేశ్వరాయాద-
రాత్ . కుల్యారామభూమిం క్రముకదళశతోర్వీ-
8 . . . . భూమ్యైస్సహ పవనదిశి భ్రాజితం సత్పురస్స-
. . . . మేశాయ త్రిభువ . . . . . . దాదవ్యనంత్తారామ . . . . .
జ్వలదతులదశాయుక్తకపూర్వరవ్రితై్య
9 . . . . [శ్రీ] [రాజ*]రజదేవర విజ . . . .
సంవత్స . . . . మండలేశ్వర కు-
లోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడ-
10 . . . .
11 . . . . . . కు లోహస్తంభ అఖండకపూర్వరవ[త్తి] . వము . . . . .
. . . .
12 . . . . ప్రోలెబోల నావెకొడుకు- భీమె వసమున త్రిభువనాంకుశ నేతి
మా ౧ ట్టి నిత్యము నడపంగలవాండు యీ దీపమున కపూర్వర
13 . . . యము అనంత్తారా[మ*]మునందు వెయివోంక్రమాంకుల [ప] ట్టిచ్చితిమి యీ తో-
ణ్టకుం దూర్పుసీమము గోకీశ్వరదేవర తోణ్ట దక్షి-
14 [న] . అనంత్తారామము పొలమేరయు సీమము పచ్చిమమునకోన భీమరాజుతోణ్టయ సీమము
ఉత్తరమున కొట్టరువు నెఱ్ఱమనా-
15 [య*]కుండును నివేద్యమునకుం బెట్టిన తోణ్టయ సీమము శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కమ్మి-
కరణాలు యీ దీపము అచంద్రకర్కము న-
16 డపంగ్గలవారు ॥ లికితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1116.

(*A.R. No.* 260 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; EIGHTH PILLAR FROM LEFT.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . . . వి[శ్వ]-
4 లక్ష్మ్యాః [।*]విభాతి వెంగీశ్వరనన్ద-
5 న[ః](।) శ్రీయశోనిధిమ్మల్లమహీత-
6 లేశః ।[అ*]శాకాబ్దే క్షితిమునిద్వ్యచం-
7 ద్రగణితే చారుద్వయం దీపయో రా-
8 కల్పావధి లోహదణ్డయుగలం

9 లోకత్రయస్వామినే [।*]పిత్రోః పుణ్య-
10 ఫలావాప్తయే కృతమతిస్సూర్య్యా-
11 యనే దక్షిణే సోయం మల్లమహీ-
12 పతిర్గుణనిధి ర్భీమేశ్వరాయాది-
13 శత్ ।[।౨*]స్వస్తి సమధిగతపంచమ-
14 హాశబ్ద [మ]హామణ్డ . . . . . .
15 . . . .
16 . . . .
17 . . . . భం[డన]భీమ . . . మన్మ-
18 ల్లేశ్వరదే[వది]వ్యశ్రీపాదపద్మా-
19 రాధక పరబలసాధక మల్లనా-
20 మాంక[1]

No. 1117.

(*A.R. No.* 261 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FIRST TIER FROM THE BOTTOM.

1 [అ]స్త్యుర్వ్యామ్మహిమాస్పదస్య గుణిన[ః*] శ్రీరుద్రరడ్డిప్రభోః క్షోణీరక్షణదక్షదక్షిణభుజా-
దణ్డస్య సణ్మ-
2 న్త్రిణః[।*] యశ్చామాత్యపదస్థిత[।*] స్థిరమతిః కామాంబికాన(ం)న్దనః (।) శూరస్సత్కృత-
సర్వ్వభూసురతతిస్సౌజన్య-
3 రత్నాకరః ॥[౧*]సోయం దక్షతపోవనే స్థితవతే లోకత్రయస్వామినే భీమేశాయ జగత్ప్ర-
సిద్ధయశసే దీపమ్ముదా
4 [ప్రా]దిశత్ । శాకాబ్దే శ్రుతిరామచంద్రశశిగే భానావుదీచీం గతే పిత్రోః స్వస్య చ రాజినా-
యకవరః పుణ్యాభివృద్ధ్యై స్థి-
5 రం ॥[౨*]శకవర్షంబులు ౧౧౩[౪] నేణ్టి సంవత్సరములు ౪౬ శ్రాహి వైశాఖ శుక్ల ఏకా-
దశియు ఆదివారమున శ్రీభీమే-
6 శ్వరమహాదేవరకు కాకతిరాజ్యసమర్థుండైన రేచర్ల రుద్రిరడ్డి సామంతుండైన రాజనాయ
కుండు తమ తల్లిదండ్రుల-
7 కు ధర్మ్మువుగాం బెట్టిన అఖండవర్త్తిలోహదండు దీప ౧ ణ్ట ఆచంద్రార్క్కము నెయి
సరించ్చువారుగా నలువురుబోల పూంట నా-
8 [ల]వునడపున తలరాసి ప్రోలని వసమునం బెట్టిన ఇనుపయెడ్లు ౫౦ ణ్టికిని త్రిభువనాంకుస
నే మాన ౧ ఆచంద్రార్క్కము
9 . . . .

No. 1118.

(*A.R. No.* 262 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

1 [ఆసీ]దవన్యామెఱసెట్టిగోత్రీ యో జక్కిసెట్టీతి కుబేరతుల్యః । తస్యాత్మజో గడ్డముకామిసెట్టీ
తస్యాపి పుత్రా[స్త్రయ]-
2 . . . [।౧*] . . తొణ్డయఎక్కిసెట్టీతి తదగ్రసూనుస్తన్యానుజౌ నాగనఅన్న-
యాఖ్యౌ । యే ధర్మ్మశీలా భువి పాణ్డుపుత్రైస్తుల్యా మహార్ద్ధ-

---

[1] The rest of the inscription is engraved too faintly to be deciphered.

3 . . . పత్త్యైః ।[।౨*]తే ప్రాదిశత్ భీమమహేశ్వరాయ దక్షస్య పుయ్యః ప్రభవే ప్రదీపం । శాకాబ్దభృంద్దే శ్రుతిరామసో-

4 . . . స్వీయవంశాభివృద్ధ్యై ।[।౩*] స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౧౩౪ గునేంటి శ్రీమత్త్రి-
భువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరా-

5 . . . . విజయరాజ్యసంవత్స ౪[౭]శ్రాహి ఉత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తమున చక్రగొట్టము కామిసెట్టి కొడుకు ఎక్కసెట్టి

6 . . . ద్రులకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి లో-
హదండు దివియ ఒకరింటికి భోలు న-

7 [ల్వురు] (పూం)బూంటగా మూండవునడపున కం[డ]బోల కొమ్మని వసమునం బెట్టిన ఈన్నఎడ్లు
౫౦ంటికి నిత్యపడి [నతి]చ్చు

8 . . . . ఆచం[ద్ర*]తారము కొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నేమాన ౧। లిఖితం రా-
జేంద్రచోడ కొమ్మరాచార్య్య [॥*]

No. 1119.

(*A.R. No.* 263 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE; FIRST PILLAR FROM RIGHT.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీ ఎఱగాంకరి-
2 స్య సతీ శ్రీదేవమాంబి-
3 కా। జాతౌ తాభ్యా[మ్] సుతౌ
4 మారెనాయక[ః] సోమినా-
5 యకౌ ।[।౧*]రామనాగశివే శాకే
6 కార్త్తికే ప్రతిపత్తిథౌ
7 దీప[క]ం భీమనాథాయ ప్రా-
8 దదాచంద్రతారకం ।[౨*]స్వస్తి
9 శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౮౩
10 గునేంట్టి కార్త్తికబహుల
11 పాడ్యమియు బుధువారము-
12 నాండు మారినాయకు[ం]డు-
13 ను సోమినాయకుండును
14 తమ తల్లి [దే]విసానికి త[మ]
15 తంఱి ఎఱ్ఱమనేనికి ధర్మ్మా-
16 ర్త్థముగా దాక్షారా[మ*]శ్రీభీమనా-
17 థాదేవరకు నల్వురుబోలుం పూ-
18 ంట్టగా అవులి కేతనిబోల . . కే-
19 తె వశమునం బెట్టిన . . దీవ[౧]
20 నకు త్రిభు[వ*]నాం[కుశ]సమాన ఒకటి .
21 . . నడ[వ]ంగ[ల*]వాండు ఆచం-
22 ద్రాకర్క్కముకాను [॥*]

No. 1120.

(*A.R. No.* 264 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE FIRST AND SECOND PILLARS.

1 [ఆ]సీ[ద్వనీతో ద్విజపారిజాతో నిధిర్గ్గు]ణానాం భువి [చెల్వి సె]ట్టిః[।*]తతస్సుతోభూదె-
ఱగస్సుశీలో .దయాపరః

2 పణ్డిత పారిజాతః ।[౧*] శకాధిపాబ్దే దహనాద్రిఖేంద్దుమితే తిథౌ కార్త్తికపూర్ణ్ణిమాయాం
[।*] ప్రాదాదఖణ్డం

3 భువనార్చ్చితాయ భీమాయ ధీమానెఱగః ప్రదీపం ॥[౨*]ఇది ఎఱియనది ॥ ఆసీద్వనితో
ద్విజపారిజాతో

4 నిధిర్గ్గుణానాం భువి చెల్వి సెట్టిః[।*] తతస్సుతోభూదెఱగస్సుశీలః ప్రియా తదీయాభవదెఱ్ఱి-
కాంబా [।౩*]తయోస్సుతోభూ-

5 ద్వినితామనోభూన్నారాయణో వారిజవక్త్ర నేత్రః[।*]యో మాననీయో భువి మానవానా-
మేనో విహీనో

6 వినయోపపన్నః ।[౪*]శకాధిపాబ్దే దహనాద్రిఖేంద్దుమితే తిథౌ కార్త్తికపూర్ణ్ణిమాయాం
[।*]నారాయణో దీప-

9 లోకత్రయస్వామినే [।*]పిత్రోః పుణ్య-
10 ఫలాప్తయే కృతమతిస్సూర్య్యార్-
11 యనే దక్షిణే సోయం మల్లమహీ-
12 పతిర్గుణనిధి ర్భీమేశ్వరాయాది-
13 శత్ ।[।౨*]స్వస్తి సమధిగతపంచ్చమ-
14 హాశబ్ద [మ]హామణ్డ . . . . . .
15 . . . .
16 . . . .
17 . . . . భం[డన]భీమ . . . మన్మ-
18 ల్లేశ్వరదే[వది]వ్యశ్రీపాదపద్మా-
19 రాధక పరబలసాధక మల్లనా-
20 మాంక[1]

No. 1117.

(*A.R. No.* 261 *of* 1893).

On the same wall; first tier from the bottom.

1 [అ]స్త్యుర్వ్యార్మ్మహిమాస్పదస్యగుణిన[ః*] శ్రీరుద్రరడ్డిప్రభోః క్షోణీరక్షణదక్షదక్షిణభుజా-
దణ్డస్య సన్మ-
2 న్త్రీనః[।*] యశ్చామాత్యపదస్థిత[।*] స్థిరమతిః కామాంబికాన(ం)న్దనః (।) శూరస్సతతకృత-
సర్వ్వభూసురతతిస్సౌజన్య-
3 రత్నాకరః ॥[౧*]సోయం దక్షతపోవనే స్థితవతే లోకత్రయస్వామినే భీమేశాయ జగత్ప్ర-
సిద్ధయశసే దీపమ్ముదా
4 [ప్రా]దిశత్। శాకాబ్దే శ్రుతిరామచంద్రశశిగే భానావుదీచీం గతే పిత్రోః స్వస్య చ రాజినా-
యకవరః పుణ్యాభివృద్ధ్యై స్థి-
5 రం॥[౨*]శకవర్షంబులు ౧౧౩[౪] నేణ్టి సంవత్సరములు ౪౬ శ్రాహి వైశాఖ శుక్ల ఏకా-
దశియు ఆదివారమున శ్రీభీమే-
6 శ్వరమహాదేవరకు కాకెతిరాజ్యసమర్థుండైన రేచర్ల రుద్రిరడ్డి సామంతుండైన రాజనాయ
కుండు తమ తల్లిదండ్రుల-
7 కు ధర్మ్మువుగాం బెట్టిన అఖండవర్త్తిలోహదండు దీప ౧ ణ్టి అచంద్రార్క్కమ్ము నేయి
సరించ్చువారుగా నలువురుబోల పూంట నా-
8 [ల]పునడపున తలరాసి ప్రోలని వసమునం బెట్టిన ఇనుపమెడ్లు ౫౦ ణ్టికిని త్రిభువనాంకుస
నే మాన ౧ అచంద్రార్క్కము
9 . . . .

No. 1118.

(*A.R. No.* 262 *of* 1893).

On the same tier.

1 [ఆసీ]దవన్యామెఱసెట్టిగోత్రీ యో జక్కిసెట్టీతి కుబేరతుల్యః। తస్యాత్మజో గడ్డము కామిసెట్టీ
తస్యాపి పుత్రా[స్త్రయ]-
2 . . . [।౧*] . . తొణ్డయఎక్కిసెట్టీతి తదగ్రసూనుస్తన్యానుజౌ నాగనఅన్న-
యాఖ్యౌ। యే ధర్మ్మశీలా భువి పాణ్డుపుత్రైస్తుల్యా మహార్ద్ధ-

---

[1] The rest of the inscription is engraved too faintly to be deciphered.

3 . . . పత్యైః ।[।౨*]తే ప్రాదిశత్ భీమమహేశ్వరాయ దక్షస్య పుయ్యాః ప్రభవే ప్రదీపం । శాకాబ్దభృంద్దే శ్రుతిరామసో-

4 . . . స్వీయవంశాభివృద్ధ్యై ।[।౩*] స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౧౩౪ గు నేంటి శ్రీమత్త్రి-భువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరా-

5 . . . . విజయరాజ్యసంవత్స ౪[౬]శ్రాహి ఉత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తమున చక్రగొట్టము కామిసెట్టి కొడుకు ఎక్కిసెట్టి

6 . . . ద్రులకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి లోహదండు దివియ ఒకకంటికి భోలు న-

7 [ల్వురు] (పూం)బూంటగా మూండవునడపున కం[డ]బోల కొమ్మని వసమునం బెట్టిన ఈన్నఎడ్లు ౫౦ంటికి నిత్యవడి [సతి]చ్చు

8 . . . . ఆచం[ద్ర*]తారము కొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నేమాన ౧। లిఖితం రాజేంద్రచోడ కొమ్మరాచార్య్య [॥*]

No. 1119.

(*A.R. No.* 263 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE; FIRST PILLAR FROM RIGHT.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీ ఎఱగాంకర-
2 స్య సతీ శ్రీదేవమాంబి-
3 కా। జాతౌ తాభ్యా[మ్] సుతౌ
4 మారెనాయక[ః] సోమినా-
5 యకౌ ।[।౧*]రామనాగశివే శాకే
6 కార్త్తికే ప్రతిపత్తిథౌ
7 దీప[క]ం భీమనాథాయ ప్రా-
8 దదాచంద్రతారకం ।[౨*]స్వస్తి
9 శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౮౩
10 గు నేంట్టి కార్త్తికబహుల
11 పాడ్యమియు బుధువారము-
12 నాండు మారినాయకు[ం]డు-
13 ను సోమినాయకుండును
14 తమ తల్లి [దే]విసానికి త[మ]
15 తంటి ఎఱ్ఱమనేనికి ధర్మ్మా-
16 ర్త్థముగా దాక్షారా[మ*]శ్రీభీమనా-
17 థాదేవరకు నల్వురుబోలుం పూ-
18 ంట్టగా అవులి కేతనిబోల . . కే-
19 తె వశమునం బెట్టిన . . దీవ[౧]
20 నకు త్రిభు[వ*]నాం[కుశ]సమాన ఒకర .
21 . . నడ[వ]ంగ[ల*]వాండు ఆచం-
22 ద్రాకర్కముకాను [॥*]

No. 1120.

(*A.R. No.* 264 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE FIRST AND SECOND PILLARS.

1 [ఆ]సీ[ద్విసీతో ద్విజపారిజాతో నిధిర్గు]ణానాం భువి [చెల్విసె]ట్టిః[।*]తతస్సుతోభూదెఱగస్సుశీలో దయాపరః

2 పణ్డితపారిజాతః ।[౧*] శకాధిపాబ్దే దహనాద్రిఖేంద్దుమితే తిథౌ కార్త్తికపూర్ణ్ణిమాయాం [।*] ప్రాదాదఖణ్డం

3 భువనార్చ్చితాయ భీమాయ ధీమానెఱగః ప్రదీపం ॥[౨*]ఇది ఎఱియనది॥ ఆసీద్వినీతో ద్విజపారిజాతో

4 నిధిర్గుణానాం భువి చెల్విసెట్టిః[।*] తతస్సుతోభూదెఱగస్సుశీలః ప్రియా తదీయాభవదెఱ్ఱకాంబా [।౩*]తయోస్సుతోభూ-

5 ద్వినితామనోభూన్నారాయణో వారిజవక్త్రనేత్రః[।*]యో మానసీయో భువి మానవానామేనో విహీనో

6 వినయోపపన్నః ।[౪*]శకాధిపాబ్దే దహనాద్రిఖేంద్దుమితే తిథౌ కార్త్తికపూర్ణ్ణిమాయాం [।*]నారాయణో దీప-

7 మఖణ్డవర్త్తిం శ్రీభీమనాథాయ ముదాదిశత్సః ।[౫*] ఇది నారాయణుది ॥ శకవష[౯]
౧౦౭౩ గు నేణ్టి కార్త్తి-

8 కమాస పున్నమినణ్డు శ్రీమన్మహా[మ]ణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల తల్ప సూరమ
కూన్తులు

9 ప్రోలమ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది ౧ పేర తమ తల్లిసూర-
మపేరం బె-

10 [ట్టిం]చ్చిన ది ౨ పేర తమ అవ్వ ఎఱకమపేరం బెట్టి . . . . తమ తాత ఎఱియమసెట్టి-
పేరం బెట్టిన ది[౧] . . య వికా-

11 . . . నావబోల.నణ్డు కాటబోల ప[ణ్డ్య] బాదబోల ప[ణ్డ్య] తలరాశి బ్రమ్మణ్డు తలరాశి
కాటణ్డు ఈ దీప ౫ ట్టిలోం బ్రోల

12 . . కోనబోల చా[భ]యకుపణ్డు సురబోల . . . . . . లణ్డు తలరా[సి] దా-
సియ . . . . . .

No. 1121.

(*A.R. No.* 264-*A of* 1893).

TO THE LEFT OF No. 1120.

1 ఆసీద్వినీతో ద్విజపారిజాతో నిధిర్గ్గుణానాం భువి చెల్విసెట్టిః । తతస్సుతోభూదెఱగ[స్సు]-
శీలః ప్రియా

2 తదీయాభవదెఙ్జకాంబా[।*]తాభ్యాం సుతాభూతరలకంఠకంఠీ సూరాంబికా బింబఫలా-
ధరోష్ఠి] [।*] తస్యాస్సుకే-

3 శ్యాస్తనయేహ జాతా ప్రోలాంబికా పూర్ణ్ణశశాంకవక్త్రా [౨*] శకాధిపాబ్దే దహనాద్రి-
ఖేంద్దు[మితే] తిథౌ కార్త్తిక-

4 పూర్ణ్ణిమాయాం [।*] ప్రోలాంబికా దీపమదాదియం సా శ్రీభీమనాథాయ సుకేశ్యఖణ్డం
॥[౩*][యిది] ప్రోలమ డివియ

5 ॥ ఆసీద్వినీతో ద్విజపారిజాతో నిధిర్గ్గుణానాం భువి చెల్విసెట్టిః [।*]తతస్సుతోభూదెఱగస్సు-
శీల[ః ప్రి]యా తదీయాభ-

6 వదెఙ్జకాంబా[।౪*]తా(ం)భ్యాం సుతా భూదిభకుంభతుంగఘనస్తనద్వంద్వభరానతాంగీ
[।*]సూరాంబి[కా] బింబఫలాధరో-

7 ష్టి లోకేర్త్థినాం జంగమకల్పవల్లీ।[౫*]శకాధిపాబ్దే దహనాద్రిఖేంద్దుమితే తిథౌ కార్త్తిక-
పూర్ణ్ణిమాయాం[।*] . . సూరాంబికా [1]

No. 1122.

(*A.R. No.* 265 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవష[౯] ౧౦౬౧ణ్డు శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స ౭ శ్రావిహ శ్రీమన్మ-

2 హామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల తలారి ముప్ప ఎఱియమనాయకు కొడుక-
బ్రమాణి-

3 నాయకుణ్డు తమకు (ద)ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలో-

4 హదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి బోలు నల్వురుం బూణ్టగా మూణ్డవునడపున ఎఱియబోల బాది

5 అడపున కటబోల భీమని వసమున విడిసిన ఇన్నుఎడ్లు ౫౦ ట్టి[కి] నిత్యపడి నేతి మా౧

6 లికితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

---

[1] The few more lines after this are too faintly engraved to be deciphered.

No. 1123.

(*A.R. No.* 265-*A of* 1893).

ABOVE No. 1122.

1 . . వర్ష . . . .
2 . . . . గొ[ంకర]రాజు పెగ్గడ కంట్టపున . . . .
వాసనపె . . . . . .
3 [భీ]మేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డ[వర్త్తి లోహ]దణ్డు దివియ ౧ దీనికి నాచంద్రా-
ర్కర్కము నెయి
4 సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున బోలు నల్వురుం బూంటగాం దలరాసి ప్రోలయబోయుని
యడపున
5 తాలరాసి [బ్ర]మని వసమున నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్య నే మా ౧ లికితం పెద్దనాచా-
ర్య్యః [॥*]

No. 1124.

(*A.R. No.* 265-*B of* 1893.)

TO THE LEFT OF No. 1123.

1 శకవరుషములు . . . . యు సో-
2 మవారము వ్యతీపాతనిమిత్తమున శ్రీమద్దాక్షారామ భీమే-
3 శ్వరమహాదేవరకు వెలనాంటి గొంకరాజు బంటు ఆలూరి బోయు-
4 ంబోతయ కొడుకు ప్రోలభీమయ పెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు
5 దివియ ౧ దీనికి నాచంద్రార్కర్కము నెయు సరియించువారుగా దేవర కి-
6 లరమున బోలు నల్వురుం బూంటగా మూణ్డవు నడపున కన్నబో-
7 ల కాటని వసమున నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్య నే మా ౧
8 లికితం పెద్దనాచార్య్య ।

No. 1125.

(*A.R. No.* 265-*C of* 1893).

BELOW No. 1124.

1 స్వస్తి [।*]శకవర్షంబులు ౧౧౨౫ నేండు
2 విషుసంక్రాంతినిమిత్తాన వేరావారాన చోడె తల్లి కాటాసాని-
3 కి ధర్మ్మువుగా శ్రీమద్దాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వరమహా-
4 [దే*]వరకుం బెట్టిన అర దివియ ౧ ణ్టికి బోలునల్వురుం బూంట్టంగా
5 రెండవునడపున ప్రోలబోల ఎఱియని వసమునం బెట్టిన
6 యిన్పయెడ్లు ౨౫ ణ్టికి నాచంద్రార్క[ము] నడవంగ్గల త్రిభువనాం-
7 [కుశ నెయి మా ౧ లిఖితం] సూరాచార్య్యేణ(ం) ।

No. 1126.

(*A.R. No.* 265-*D of* 1893).

TO THE LEFT OF No. 1125

1 . . . . . పంచ్చమహాశబ్ద త్రిభు . . . . .
2 . . . . . ర్త్య సంపూర్న్న ఒరయూరిపురవరేశ్వర . . . . . పరవై-
3 రిభీమ పరనారీదూర ధాడిసమర్థ అశ్వ వెణ్డర్గరికులవంశవాత అనియ-
4 తకీర్త్తిధనంజయ శౌవుచగాంగ్గేయ ద్రోహికులాన్తక . . . . . . నాభయ-
5 ధూమకేతు మొనముట్టుగండ శరణాగతాశ్రయ శౌర్య్యనారాయణ . .

6 కల్పవృక్ష ప్రత్యక్షయుదిష్ఠిర శ్రీమ[త్*]త్రిపురాన్తకదేవదివ్య శ్రీపాదపద్మారాధక పర-

7 బలసాధక నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర . . . . . .

8 ౧౦౫౮గు నేంటి విషువుసంక్రాన్తి నిమిత్యమున సట్టపు మల్లిసెట్టి శ్రీభీమేశ్వరమ[హాదే]-

9 వరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది ౧ంటికి నాచంద్రార్కర్కము నెయి సరియించు-

. . .

10 లు నల్వురం బూ(ం)ణ్టగా తలరాసి ప్రోలని అదపున . . .

11 . . . .

12 . . . .

No. 1127.

(*A.R. No.* 266 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . . ప్రాప్తయే భీమేశాయ నితాంతముజ్వలశిఖం [శ్రీ]నంబిరాజోది-
శత్ [।]స్వస్తి సమధిగత-

3 పంచ్చమహాశబ్ధ మహామణ్డలేశ్వర కొల్లిపాకాపురవరేశ్వర దు[జ్జ]యకులకుముదచంద్ర
రిపుగజమ్రిగేంద్ర

4 మల్లికావల్లభ పరాంగ్గనాదుల్లభ విలాసవిద్యాధర భోగపురందర క్రిష్ణవెణ్ణానదీతీరదక్షిణ-
షట్సహస్ర-

5 విషయాదీశ్వర వీరమాహేశ్వర కీర్త్తిసుధాకర గుణరత్నాకర వేంగ్గిచాలుక్యరాజ్యమూలస్తంభ
రిపుదళితకుంభికుంభ

6 జయాంగ్గనాగ్రిహతోరణ మల్లనగ(ం)న్ధవారణ నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితంబున శ్రీమన్మహా-
మణ్డలేశ్వర యోంగే-

7 ఉమార్గ్గమున నంబిరాజు శకవర్షములు ౧౦౫౩ణ్డగు నేంటి వైశాఖపున్నమయు సోమవారము
వ్యతీపాతనిమిత్తము-

8 నందు శ్రీమద్దాక్షారామభీమేశ్వరమహాదేవరకు నంబిరాజుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహదం-
డు దివియ యొ ౧

9 దీనికి నాచంద్రార్కర్కము నెయు సరియించ్చువారుగా బోలు నల్వురం బూంటగా రెణ్డవు
నడపున కాటబోల పాణ్డని వసమున ని-

10 చ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౫ం ట్టికి నిత్య నే మాన ౧ లికితం పెద్దనాచార్య్యః[॥*][1]

No. 1128.

(*A.R. No.* 267 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [2]స్వస్తి సమదిగతపంచ్చమహా[ష]బ్దమహామణ్డలేశ్వర కొల్లిపాకాపురవరాధీశ్వర దుజ్జ-
యకులకుముదాచంద్ర రిపుగజ-

2 మ్రిగేంద్ర మల్లికావల్లభ పరాంగనాదుల్ల[*]భ విలాసవిద్యాధర భోగపురందర కృష్ణ-
వెణ్ణానదీతీరద[క్షి]ణషట్సహస్రవిషయాధీశ్వర వీరమహేశ్వర కీత్రిసుదాకర గుణ-
రత్నరత్నాకర వేంగీచాలుక్య-

---

[1] Lines 2 to 8 are noticed and given in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 224.

[2] This inscription is written in continuation of No. 1127 above. Lines 1 to 4 of the text are noticed in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 225.

3 [రాజ్యమూల స్తంభ రి]పుదలితకుంభికుంభ జయాంగ్గనాగ్రిహతోరణ సత్యహరిశ్చంద్ర దీనా-
నాథజనసస్యప్ర మేఘవర్ష సంభ్ఘని గండ్డవారణ నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితంబున
శ్రీమన్మహామం-

4 డలేశ్వర . . [గ౯]మున నంభిరాజు కొడుకు త్రైలోక్యమల్లరాజు స్వస్తి శకవష-
[ర్ష*]ంబులు ౧౦౭౧ నేంట్టి వైశాఖ బహులపక్ష అష్టమియు శని[వా]రమున శ్రీభీమేశ్వరమ-
హాదేవరకుం బెట్టిన అఖ .

5 . . . . య ౧ ట్టికి నలువురు బోల పూంటంగా ముణ్ణవునడవున రజ-
బో . . . . మునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౦ [౹] ట్టికి త్రిబు[వ*]నంకుశ-
శమాన నిత్య మానెణ్డు ౧ [నె]యి

6 . . . . లిఖింత [పెద్దనాచార్యేణ]
[॥*]

No. 1129.

(*A.R. No.* 267-*A of* 1893).

ABOVE NO. 1128.

1 . . . . . . నేంటి వైశాఖ . . . .
2 మవారము వ్యతీపాతనిమిత్తమున వెలనాంటి గోకరాజు బ-
3 ంటు ముప్ప భోద్దై కొడుకు సునుంమురి మ్రానెయ శ్రీభీమేశ్వర-
4 మహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహాదణ్డు దివి-
5 య ౧ దీనికి నాచంద్రకర్ణము నెయు సరియించ్చువారుగా దేవర
6 కిలరమున బోలు నల్వురుం బూంటగా రెణ్డవుయడపున
7 ఘురబోల మవని వచముణ నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౨౦ ట్టికి ని-
8 త్య నేమాన ౧ ణ్డు లికితం పెద్దనసార్యాః [॥*]

No. 1130.

(*A.R. No.* 268 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీవెలనాణ్డునామవిషయే తస్మిన్మహద్భూతలే ప్రఖ్యా[తో] ధనదేశ్వరస్య పురసద్వృ-
త్తోన్నతశ్రీ . . [౹*] . . . హకారవల్లభ ఇతి శ్రీగొంకర్ణభూపాలకస్త-
స్యాజ్ఞాపరిపాలితా
2 సనదవ్రోలునామాతిరమ్యా పురీ౹[౧*]తస్మిన్సదా సణ్నిహితో మహేశ్వరః పణ్డీశ్వరః
పార్వ్వతివల్లభ[ః*] స్వయం [౹*] తత్పాదసేవాభి[రతా] విలాసినీ బానాంబికా సద్గు-
ణరత్నభూషణా [౹౨*] తస్యాత్మజో బయ్యననామధేయో
3 జాయాంగ్గనాలింగ్గితబాహుమధ్యః [౹*] వీరస్సుధీ[ః*] స్వామిపదాబ్జభక్త[ః*] శ్రీగొంకర్ణ-
భూపాలభటాగ్రగణ్యః ౹[౹౩*] శాకాబ్దానాం ప్రమాణే వ[సుశి]ఖరివియచ్చంద్ర-
సంఖ్యాముపేతే దాక్షారామే పురేస్మిన్ త్రిభువనగురవే భీమ[నా]థాయ
4 తస్మై [౹*]దీపం కర్పూ[ర*]రవర్త్తియుతమతివిశదం బయ్యనాఖ్యేన తేన ప్రాదాద-
త్యంత్తభక్త్యా స్వపితృమాతృ[హితా] దక్షిణస్యాయనే . [॥౪*] భీమేశ్వరోద్యానవనస్య
తస్య ఉదక్ప్రదేశే క్షితిఖణ్డికైకం [౹*] యథార్త్థ[ర*]మూల్యం ప్ర-
5 దదౌ ప్రసిద్ధం గుర్వ్వారసంస్థాపన ద్వేసహస్రే౹[౫*]దీపస్యాస్య ప్రదానార్త్థం ఘనసారం
దినం ప్రతి చిహ్నైకసమ్మితం కృత్వా త[ద]ర్థం కా[రి]తం క్షితిం [౹౬*]ఆచంద్రా-
కర్ణం ఘృతస్యైకకుడుబం దాతుముద్యతా[ః౹ *]వల్లవాశ్చతు-

6 రో ముఖ్యా గృహీతాత్సరపూర్వ్వకాః [।౭*]స్వస్తి శ్రీశకాబ్దములు ౧౦౭౯ గు నేణ్టి దక్షిణా-
యనసంక్రాన్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల బణ్టు
బయ్యపనాయకుణ్డు ద-

7 మ తల్లి పణ్డేశ్వరదేవర గుడిసాని బానమమ్మకుం దమ తణ్డ్రికి ధర్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వర-
మహాదేవరకుం బెట్టినకర్పూరవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్టా-
గ రెణ్డవునడ-

8 [పున]గా మబోల నూకని కొడుకు కేతని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నాచంద్రా-
ర్క్కము నిత్యపడి గొలవంగ[ల] . . వనాంకుశ నేతి మా ౧ ఈ దీపము కర్పూర
ము నిత్యపడి రూ ౧ ణ్టికి భీమే-

9 . . . . ఉత్తరము . . . .
. . . . . . తోణ్ట . . . .

No. 1131.

(*A.R. No.* 269 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [1][శ్రీ]నాథశిఖణ్డమణ్డనమణేః కోదణ్డగాణ్డీవినా శ్రీఖణ్డామృతపిణ్డపాణ్డుయశసో . . . .
. . . .

2 [వక్షః]స్థితగపుణ్డరీకనిలయాద్గో[ం*]కా[కా]న్మహాశాంకరాద్యస్సంప్రాప్య చిరాయ నం-
దతి జగత్ఖ్యాతాద్వ . . . . . . [॥౧*] శాకాబ్దే ఖ[ము]-

3 నిద్యుచంద్రగణితే సూర్య్యేపరాగే మఘా మాసే సోయమదాన్ముదా గుణగణావాసో వణి-
గ్గ్రామణీ[ః] [।*] . . . . . ద్యుమణిస్థి-

4 రదశం పోతః ప్రతీతః క్షితౌ దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమాయ దీపం కృతీ [॥౨*] శక-
వర్ష ౧౦౨౦ . . . శ్రాహి ఉత్తరా[య]-

5 ణసంక్రాన్తి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కులోత్తుం[గ*]చోడగొంకరాజుల సెట్టి
పెనుంగొ . . . . . . లగోత్ర భీమిసె[ట్టి]

6 కొడుకు భణ్డనభీమ పోతిసెట్టి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది-
. . . . . [ద్రా]కర్క్కము నెయి సరి-

7 యించ్చువారుగా బోలు నలువురుం బూణ్టగా రెణ్డవు [నడపున*]బాదబోల ఎఱియని అడపు-
న మనవబోల . . . . . [వస]మునం బెట్టిన ఇ-

8 నుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ ణ్డు లికింత సూరాచా-
ర్య్య [॥*]

No. 1132.

(*A.R. No.* 270 *of* 1893.)

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . జనాధిపాల-

2 . . ద్ధవమహా[నాక]టయః [।*]భార్య్యా తస్య గు . . . . . .
. . . . . మాంబా[హ్వ]యా

3 పుత్రః పోతయనామధేయవిషయో వీరోభవ . . . .
ముని[గిరి]వ్యోమే-

4 ందుసంఖ్యాయుతే శ్రీమన్మోఅమపూణ్డిపోతన ఇతి ఖ్యాత[స్సుధీస్సద్గు]ణః ప్రాదాద్దీప-
మఖణ్డ-

---

[1] This is the continuation of No. 1134 below. The order given in the *Annual Report* is followed.

5 వర్త్తిసహితం భీమేశ్వరాయాదరాదాచంద్రాకర్కమశేషకల్మషహరే పు[ణ్యే] విషు సం-
క్రమే [।౨*]

6 స్వస్తి శ్రీ శకాబ్దములు ౧౦౨౨ గు నేంటి విషువుసంక్రాన్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహా-

7 మణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల పెగ్గడ కణ్ద్రివాడి మొఱమపూణ్డి పో-

8 తినాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది-

9 ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్టగా మూణ్డవు నడపున దామనబోయిని వసమునం

10 బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నాచంద్రాకర్కము నిత్యపడి గొలవం[గ్గ]ల త్రిభువనాంకుశ-

11 [శ] నే మాన ౧। లికింత సూరాచార్య్యేణ[। *]పిర ఈ దివియ కప్పు[ర*]రవర్త్తికి
అనన్తారామముతూపు్ప

12 [బె]ట్టిన . . . .

No. 1133.

(*A.R. No.* 270-*A of* 1893).

ABOVE No. 1132.

1 శకవర్షంబులు ౧౦౨౨ [గు నేణ్టి విషువుసంక్రాంత్తినిమిత్తమున నివ]-

2 నికంద్రవాడిలోని మొఱమపూణ్డి పో . . . . కదేవరకు మ-

3 ధ్యాహ్నానివేద్యమునకు రెణ్డుగుంచ్చములు బీయము ఆచంద్రాకర్కముం గొటారువు-

4 నం [భ]డివిడ్చునట్టుగా నన్నపసెట్టివోలము పడుమటభాగములోని

5 చోటు మూణ్డు పుట్లు భూమి ఇచ్చిరి ఈ ధర్మ్మవునకు [నెవరేని] విరోధము సేసి-

6 రేని గంగ్గకఱుత వెయిగ్గవిలల [వ]ధియించ్చినారు ఈ ధర్మ్మవు ఎవరేనిం బ్ర-

7 తిపాలించ్చిరేని వారి శ్రీపాదములు నా తలమీందివి ।[౭] . . లికితం సూరా-

8 చార్య్యేణ[॥*]

No. 1134.

(*A.R. No.* 271 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 అస్తి శ్రీపెనుంగొణ్డనామనగరం యస్యోప[క]ల్యావనిశ్మాలేమైరభితో విభాతి రుచిరైః క్షేత్రై-
స్తథా చైక్షవైః [।౧*] తత్రాభ-

3 [వ]త్సకలవైశ్యశిరోవతంసస్సౌజన్యరత్నఖనిరాశ్రితపద్మహంసః [।*] భీమోర్థిసార్థసురభిః
పృథుపీవరాంసః పాదార-

4 విందమధుపః పరమస్య పుంసః [॥౨*] క్షమావాన్ ధర్మ్మాత్మా పరహితరతోయం బుధజనస్తు
తో భీమ[ః*] శ్రీమా-

5 న్మిధిరికులగోత్రో విమలధీః [।*]స నాగాంబాం బింబాధరదలలసద్వక్త్రకమలాం గుణైస్స్వ-
ర్వీం గంగ్గామివ సముప-

6 యేమే సునయనాం[।౩*] నాగాంబికావదనవారిజచంచరీకాద్భీమాద్వణిజగనశిఖణ్డమణేర్యయ్య-
శస్వీ [।*]పోతస్సతా-

7 మభిమతో ద్విజపారిజాతో జాతో నిరస్తకలికాలకలంక[పంకః] [॥౪*]యస్సంప్ప[దాతి]నల-
కూబరరూపసంవ్వత్సంస్పర్ధతే

8 . . . . త . చనే చింతయంత్తి। శ్లో

---

[1] The continuation of this record is No. 1131 above.

No. 1135.

(*A.R. No.* 272 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, 2ND PILLAR FROM THE RIGHT.

1 శకవర్ష . . . శ్రీ-
2 కులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్య-
3 రాజ్యసంవ [౨] శ్రాహి శ్రీమన్మ-
4 హామణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడ-
5 గొంకర్రాజుల సెటి పాలుకొలని సు-
6 రపసెట్టి కొడుకు రడి . గామన తన త-
7 ణ్డ్రికి ధర్మార్థముగా శ్రీభీమేశ్వర-
8 మహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవ-
9 ర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి బోలు
10 నల్వురుం బూణ్టగా మొదలి[య]డపు-
11 న ప్రోలబోల అయ్యి వసమునం బెట్టి-
12 న యిన్నవెడ్లు ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి గొ-
13 లవంగల త్రిబువనాంకుర్సమున
14 నేతి మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్యః[॥*]

No. 1136.

(*A.R. No.* 272-*A of* 1893).

BELOW No. 1135.

1 స్వస్తి . . . . . సంవ-
2 త్స ౭ శ్రాహి . . . . . స్వయు
3 శుక్రవారమునా వెడెంగ్గు[ల] చా-
4 మిరాజు శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
5 వరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లో-
6 హదణ్డు ది ౧ ట్టికి బోలు నల్వురుం
7 బూణ్టగా రెణ్డువునడపున కట-
8 బోల పణ్డని అడపునం నవబో-
9 ల నావని వసమునం బెట్టిన మొద-
10 వులు ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి నేతి మా
11 [౧] లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1137.

(*A.R. No.* 273 *of* 1893).

ON THE SAME WALL BETWEEN THE SECOND AND THE THIRD PILLARS.

1 . . . .
2 . . . .
3 జో పరమణ్డలేశ్వరవధూలో . . . . గురు . దణ్డః పుణ్యజన . . . . .
గొంకర్క్షితీశాత్మజ[ః*] సేవ్యోభూద్విల . . . . . నృపతిశ్శ్రేష్ఠ . . .
. . . . భూషణ . . . . .
4 తథాత్రైవ భాభాసితా భూషేవ . . . . . [నేవ] లలితా గుణ్డాంబికా రా[జతే]
[।*]యతార్రుణ్యమశేషభూజనరతేమ్మాతృత్వమానన్దదం నేతృత్వం చ దధాతి రక్షనవి-
ధౌ దాతృత్వమిష్టార్థదం ।[శాకా]-
5 బ్దేంబుధితకర్ఖేందుగణితే లోక[త్రయస్వా]మినే దాక్షారామనివాసినే భగ[వతే] భీమేశ్వ-
రాయాదరాత్ । ప్రాదాద్దీపచతుష్టయం విలసితం చంద్రాకర్తారస్థిరం । వాణీశేంద్రము-
నీంద్ర వంద్యయశసే సేయ[ం] సతీ[భూ]ష-
6 ణా॥ గుణ్డమదేవుల దీపములు . . . . [జయ]తి చలమర్త్తిగణ్డ[ః*] వరనృప[జీవా]-
పహరణకరయమదణ్డః। సద్గుణరత్నకరణ్డః కవిజనశిష్టేష్టవనజవనమార్త్తణ్డః। యేన క్షితీ-
శ్వరవరేణ మనీషివార్ధిః పుణ్యా నిర[న్త]-
7 కలితాతులజీవనాని[।*]శశ్వద్విప్ర . . . తాని చిరంతనాని ధత్తే సముజ్వలయశోలలి-
తోత్తమాని । యస్య క్షితీశ్వరవరస్య భుజాసిధారా సంపూజితా విజయకన్యకయా విభాతి
[విభ్ని]న్నవైరిగజమస్తక[పీ]-

8 తజాతముక్తాక్షతాంచ్చితకరా[ంబుజయా ర]ణాగ్రే। సోయం శ్రీవెలనాంటి[గొంకర్]నృపతిస్త్రై-
లోక్యదీపాంకురో బాహాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నాకరః। ప్రోద్యల్లాటమరా[ట]-
కుంత్తలపతీన్నిర్జ్జిత్య బా-

9 హాసినా తత్సర్వ్వ[వ]మధాజ్జగ[న్నుతయశః కామీ] నిజస్వామినే ॥ శాకాబ్దేంబుధితర్క-
[ఖేంద్దు]గణితే లోకత్రయస్వామినే దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాద-
రాత్[।*]ప్రాదాద్దీపచతుష్టయం [విలసి]తం చంద్రార్కతారస్థిరం

10 వాణీశేంద్రమునీంద్రవంద్య[యశసే] . . . . . [శ్రే]యసే ॥ చోడయరజు దీ . .
జయతి చలమర్త్తిగణ్డః పరనృపజీవాపహారణకరయమదణ్డః[।*] సద్గుణరత్నకరణ్డః కవిజ-
[న]శి[ష్టే]ష్టవనజవనమార్త్త[ణ్డః।*]

11 యేన క్షితీశ్వరవరేణ మనీషి . . . . . . జీవనాని . . . .
తాని చిరంతనాని [ధ]త్తే సముజ్వలయశో . . . . . . వరస్య భుజాసిధారా
స[ంపూ]-

12 జితా విజయ . . . . ముక్తాక్షతా . . . .

13 . . . . . త్తలపతీన్నిర్జ్జిత్య . . . . . తత్సర్వ్వ[స్వ]మదాజ్జగన్నుతయశః కామీ
నిజస్వామినే ॥ [శాకాబ్దే] . . రసఖేంద్దుగణితే లోకత్రయస్వామినే దాక్షాగామనివాసినే
. . . . . భీమేశ్వరా . . . .

14 . . . . సోయమ్ మహీశోత్తమః ప్రాదాద్దీపచతుష్టయం విలసితం చంద్రా-
ర్కతారస్థిరం। గొంకర్రాజు దీపములు ॥॥ జయతి చలమర్త్తిగణ్డః పరనృపజీవాపహారణ-
[క]రయమదణ్డః[।*]సద్గుణరత్నకరణ్డః కవి-

15 జనశిష్టేష్ట[వన]జవనమార్త్తణ్డః। యస్య క్షితీశ్వరవరస్య భుజాసిధారా సంపూజితా విజయ-
కన్యకయా విభాతి [।*]ని[ర్భి]న్నవైరిగజమస్తకపీఠజాతముక్తాక్ష[తా]ంచితకరాంబు-
జయా రణాగ్రే ॥ సోయం శ్రీవెలనాంటిగొంకర్నృపతిస్త్రైలో-

16 క్య . . . . . హాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నాకరః। ప్రోద్యల్లాటమరాటకుంత్తలప-
తీన్నిర్జ్జిత్య బాహాసినా తత్సర్వ్వస్వమదా[త్*] జగన్నుతయశః కామీ నిజస్వామినే॥
తస్యానుజః పణ్డధరాధినాథః ఖ్యాత[ః*] క్షితౌ పీ-

17 రకల . . జాతః . జాప్తమూర్త్తి[ః*] స్ఫురదాత్తమూర్త్తిస్సదా సతాం జంగ్గమపారిజాతః।
శాకాబ్దేంబుధితర్కఖేందుగణితే లోకత్రయస్వామినే దాక్షారామనివాసినే భగవతే
భీమేశ్వరాయాదరాత్ [।*] వాణీశేంద్రమునీంద్రవంద్యయశసే సోయమ్మహీశోత్తమః
ప్రాదాద్దీపచతుష్టయం విలసితం చంద్రార్క[తారస్థిరం] [।*] పండరాజుదీపములు॥
జయతి చలమర్త్తిగణ్డః పరనృపజీవాపహారణకర యమదణ్డః[।*]సద్గుణరత్నకరణ్డః కవిజన-
శిష్టేష్టవ-

18 నజవనమార్త్తణ్డః [।*]యస్య క్షితీశ్వరవరస్య భుజాసిధారా సంపూజితా విజయకన్యకయా
విభాతి[।*]నిర్భిన్నవైరిగజమస్తకపీఠజాతముక్తాక్షతాంచ్చితకరాంబుజయా రణాగ్రే। సో-
[యం] శ్రీవెలనాంటిగొంకనృపతిస్త్రైలోక్యద-

19 ప్పాంకురో [బా]హాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నాకరః। ప్రోద్యల్లాటమ[రా]టకుంతల-
పతీన్నిర్జ్జిత్య బాహాసినా తత్సర్వ్వస్వమదాజ్జగన్నుతయశః కామీ న్నిజస్వామినే [।*]
తస్యానుజస్సకలమణ్డలికేశమాలినిక్షిప్త-

20 . . . . . ర్య్యశౌర్య్యః[।*]రాజేంద్రచోడ ఇతి విశ్రుతనామధేయస్థేయః క్షితా-
నహితభీషణపాణ్డవేయః । [శా]కాబ్దేంబుధితర్కఖేందుగణితే లోకత్రయస్వామినే
దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయా-

21 [దరాత్[।*] [వాణీశేంద్ర] మునీంద్రవంద్యయశసే సోయం మహీశోత్తమః ప్రాదాద్దీపచతు-
ష్టయః విలసితం చంద్రార్కతారస్థిరం ॥ రాజేంద్రచోడరాజు దీపములకు నెయి . . .

No. 1138.

(*A.R. No.* 274 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . హాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నాకరః . . . . . .

2 . . . . వెలనాంటిచోడనృపతిశ్శిష్టేష్టచింతామ[ణి]ః । భూ[ప]స్యాస్య కులాంగనా-
ధృతిమతీ [ధాత్రీశ్వ]రాభాసితా భూ . . . భామినీ . . . గుణ్డ-
. . . .

3 యా సాధ్వీ సుకవీంద్రబన్ధుజనతాభూదేవభృత్యార్త్థినామిష్టార్త్థప్రకరప్రదానవిషయే సా
కల్పవల్లీనిభా ॥ త[స్యా]స్సుతస్సకలదిక్పరిపూర్ణ్ణకీర్త్తిర్వ్వీ[రో విధూ]-

4 తకలికాలకలంకపంకః [।*] గొంకశ్శశాంకరుచిరాదిధరాధినాథతుల్యప్రభావసహితో మహ-
నీయతేజా[ః]॥ తస్య క్షితీశ్వర[ధ]రస్య భుజాసిధారా సంపూజితా విజయ-

5 కన్యకయా విభాతి [।*] నిర్బ్భిన్నవైరిగజమస్తకపిణ్డజాతముక్తాక్షతాంచితకరాంబుజయా
రణాగ్రే ॥తేన క్షితీశ్వరవ[రే]ణ మనీషివార్ద్ధిః పుణ్యాని రత్నకలితాతులజీవనా-

6 ని [।*] శశ్వద్వివృద్ధిమహితాని చిరంతనాని ధత్తే సముజ్వలయశోలలితోత్తమాని ॥ శాకాబ్దే
శరబాణఖేందుగణితే [లో]కత్రయస్వామినే దాక్షారామనివాసినే భగవతే

7 భీమేశ్వరాయాదరాత్ [।*] భక్త్యా సోయమఖణ్డవర్త్తిమతులం చంద్రార్కతారం[స్థి]-
రం ప్రాదాద్దీపకపంచకం త్రిభువనప్రఖ్యా[త]కీర్త్తీశ్వరః॥ క్షీరాభిషేచనార్త్థం హి చేవా-
య్యాస్మై నృప-

8 స్తదా పంచ్చాశద్గా మహాభక్త్యా ప్రాదాద్గుణ్డాంబికాత్మజః ॥ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద-
మహామణ్డలేశ్వర వీరమాహేశ్వర చాలుక్యరాజ్య భవనమూలస్తంభ జృంభితరి-

9 పుమదస్తంభ చతుర్త్థకులవనజవనమార్త్తణ్డ చలమర్త్తిగణ్డ త్రి[శ]తోత్తరషట్సహస్రా-
వనీనాథ సంపాదితబుధ . . నికర సహకారవల్లభ భయలోభదుర్ల్లభ రణర-

10 ంగరాక్షస నిరతిశయవీరరస భణ్డనభీమ భువనాభిరామ దాయగజసింహ జితరత్న[రశ్మి]-
గుణసంఘ శివపాదశేఖర . . . రత్నాకర నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితం
శ్రీమ-

11 న్మహామణ్డలేశ్వర వెలనాంటి గొంకయ శ్రీమద్దాక్షారామభీమేశ్వరమహాదేవరకు నిచ్చిన
యఖణ్డవర్త్తిదీపము లే . . . వరక క్షీరాభిషేకము మొదవులు దేవర కిలము-

12 న బోలు నలువురు పూంటగా మొదలియడపున నావబోల సోమని వసమున మొదవులు
౫౦ రెణ్డవునడపున కాటబోల . . . వసమున మొదవులు ౫౦ మూణ్డవునడపున
ఐత-

13 నవజి వసమునం బెట్టిన మొదవులు ౫౦ . . . పున ఎఱియబోల నవని వసమునం బెట్టిన
మొదవు . . . యడపు బాద[బో] . . . వసమునం

14 బె . . . . . వులు [౫౦] . . . . వులు [౨]౫ నాల-
వున . . . . . .

15 . . . . బోల నూంకర[ని] వస . . . .

16 . . . . వం [బెట్టిన] మొదవు [లు] ౫౦ . . . .

No. 1139.

(*A.R. No.* 275 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [శ్రీ] శకవర్ష ౧౦[౬౧] . . . . . .
2 వరదివ్యరాజ్యసంవత్స ౨ శ్రావహి శ్రీమన్మహామ-
3 ణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగాంగేయగొంకరాజు సె-
4 ట్టి మొమ్మడిభీమావాగమున అయ్యపరడ్డి కొడుకు రడి-
5 నొంకరున దనకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
6 వరకుం బెట్టిన అకణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి
7 బోలు నల్వరుం బూ[ం]ణ్డుగా తలరాసి ప్రోలియ బోయిని అ-
8 డపున ప్రోలబోల దామని వసమునం బెట్టిన ఇనుప-
9 ఎడ్లు ౪౦ [ణ్టి]కి నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ-
10 స నే మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః [॥*]

No. 1140.

(*A.R. No.* 276 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [1]. . . . రుహపత్రనేత్రః। . . . . . . తనోద్విశాలమ్మనోహరమ్మణ్డ-
పమిందుమాలేః। . . . . . . పీతత్రాసామలరుచిచయోద్భాసితాశావకాశై-
ర్న్నానారత్నైః . . . మ[క]రోద్గోలకం చ్చాపి.
2 యం [।*] సన్నిషణ్ణాం గుణమణిఖనిః పంచ్చసంఖ్య . . సైరిద్రాక్షారామే విహి-
తవసతేర్భీమనాథాస్య శంభోః। దాక్షారామపురే పురా క్షితిభృతామాయో[గ]
బభూవేహ యస్తస్మాదుత్థితపంచ్చవింశతి[మ]-
3 హన్నిషణ్ణి భూపాగ్రణీః। ప్రత్యబ్దం దమనోత్సవే . . . దిశద్భీమాయ కామద్విషే
సోయం గొంకరమహీపతిస్సితమతిర్భూర్భూదేవచిన్తామణిః [।*] శ్రీభీమేశ్వరదేవస్య కోష్ఠా-
గారం చ మణ్డపం [।*] నిర్మ్మాప్య [ద్వా]-
4 [రదా]సం చ ప్రాదా ద్గొంకరనరాధిపః। శకవర్ష ౧౦[౪]. నేణ్టి సంవత్స ౧౬ వ శ్రా-
హిం గకార్కటక సంక్రాంత్తి నిమిత్తము శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర వెలనాణ్టి శ్రీకులోత్తుంగ్గ-
చోడగొంకరరా[జు] శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
5 కుం బెట్టిన అఖణ్డ [వ]ర్త్తిలోహదణ్డు ది ౨ం ణ్టికి బోలు న[లు]వురం బూణ్టగా మొదలిఅడ-
పున నావబోలప్రోలని అడపున రామనబిజ్జి వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ఈ అడవు
ప్రమాణిబోల ఎఱియని వసమునం
6 బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ చైపఎఱియబోల క(ం)ణ్టి . . . మునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు
౪౦ ఈ అడప భీమబోల అయితి వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ఈ అడప చింత్తబోల
రేవని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎ[డ్లు]
7 ౪౦ ఈ అడ[పున] . . . నబోల నారి వసమున . . . . నుప ఎడ్లు
౨౪ బెరసి దివియలు ౪ అర ౧ రెణ్డవు కాటబోల మారని వసమునం బెట్టిన ఇను[ప]
ఎడ్లు ౪౦ ఈ అడప ఎఱి [య]
8 . . . . . . నుప ఎడ్లు . . . . కేతని వసమునం బెట్టిన ఇనుప ఎ-
డు ౪౦ ఈ అడప పాలబోల ప్రోలని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ఈ అడప కా .
. . [2]

---

[1] The beginning of this inscription must evidently be on the last line of No. 1141, now lost.

[2] The continuation is in No. 1142 below.

No. 1141.

(*A.R. No.* 277 *of* 1893)

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . చతుర్థ్ణవంశశ్చతురాన-
నస్య[౹౧*] వంశేస్మిన్న హిమాంశు . . . . య-

2 శోవ్యాప్తకుమామణ్డలః శ్రీమాన్వీరరసాశ్రయో గుణనిధిః శ్రీమల్లభూపోజని [౹*] యేన త్ర్యం-
బకపల్లవాద్ద్రిణశిరస్సాహాయ్యకారాధితాత్ ప్రాప్తోయం వె[లనా]ణ్డునామ-

3 విషయస్సామంత్తచిహ్నైస్సహ [౹౨*] అథ తద్వంశజాతేషు యాతేషు గుణశాలిషు[౹*]అ-
నేకేషు మహీపాలేష్వనేకేషు[హ] తారిషు ౹[౩*] తద్వంశ్యోభూన్నిషట్-లంకోర్-గుణాం-
[కో] గొంకోర్- [విద్వ]-

4 త్పంక[జా]లీమృగాంకః ౹ కీర్త్తిజ్యోత్స్నాధౌతదిక్చక్రవాలశౌర్య్యశ్లాఘీ కింకరశ్శంకర్-
రస్య [౹౪*]ఆసీత్ప్రియా తస్య నృపుంగ్గవస్య గొంకర్-క్షితీశస్య మృగాంకర్-వక్త్రా౹ స-
బ్బాంబికా సర్వ్వగుణోప[ప]పన్నా పులోమ-

5 కన్యేవ పురంద్దరస్య[౹౫*]తయోర్జ్జయంతప్రతిమప్రభావో రాజేంద్రచోడో [రచి]తారిపీడః ౹
అభూత్సుతస్సూనృతవాగనేకసంగ్రామరంగ్గార్జ్జితశుభ్రకీర్త్తి[ః*] [౹౬*] ౹ గుణ్డాంబి-
కాం శీత[గు]మణ్డలాభవ-

6 క్త్రాన్ని జాచారజితానసూయాం [౹*] అగణ్యపుణ్యాం గుణరత్నగుర్వ్విం స చోడభూపో విధి-
నోపయేమే ౹[౹౭*] తాభ్యాం భవానీభవసన్నిభాభ్యాం జాతస్తనూజః ప్రభుశక్తియుక్తః ౹
శ్రీగొంకర్-భూపః స్ఫు-

7 [తనీ]లకణ్ఠస్సైన్యస్య నేతా మహతో గుహో వా ౹[౮*] జాతే యత్ర కలానిధావి[వ ది]వే
జాతం ప్రజానాం సుఖం యత్పాదాబ్జతలే గతే క్షితితలన్ధర్మ్మః ప్రతిష్ఠాం గతః ౹ ఏతచ్చిత్ర-
* తరం య * స . ః ద్ర్వి పయే స-

8 [వ్యా]గ్రహారా అమీ కోదణ్డస్పృశి యత్కరే సమభవన్ముక్తాః కరస్పర్శతః౹ [౯*]వీరశ్రీల-
[లనా]కటాక్షరుచినా విద్రావ్య బాహాసినా సేనాం కుంత్తిలవల్లభస్య నిక[టే] గోదావరీ-
సంగరే [౹*] ప్రాపల్లక్ష్మణద[ణ్డనా]థసహితం

9 గోవిందదణ్డాధిపం జిత్వా హాటకఖోటకోష్ట్రవివహైర్వ్వీరశ్రియం యః ప . [౹౧౦*] .
ష్మిన్ భూపశిఖణ్డమణ్డనమణౌ కోదణ్డగాణ్డీవిని శ్రీఖణ్డామృతపిణ్డపాణ్డుయశసి క్ష్మామణ్డ-
. . . .

10 . . . .

11 [శ్రీమా] . . . . ప్రాదాదఖణ్డాన్ముదా [౹*] దాక్షా-
రామనివాసినే భగవతే భీమాయ పంచ్చాశ . . . .

No. 1142.

(*A.R. No.* 278 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 . . . . అడప ఎఱియబోల[ని] వసము[న] . . . . . .
ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [ఈ*] అడప కాటబోల . . . . . వసము-

2 నం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ఈ అడ[ప] . . . . . ని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౫
ఈ అడప కేతబోల దుగ్గని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౫

3 ఈ అడప నూంకర్ . . . . . : . ఇనుపఎడ్లు ౨౫ బెరసి ది ర అర ౧ నాలవు
నావబోల పోతని అడపున ప్రోలబోల రేవని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎ[డ్లు]

4 . . [ఈ] అడప బ్రమ్మనకాటబోల వసమునం [బె]ట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ఈ అడప నంగ్గబోల
నూంకర్-ని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ఈ అడప కపకపెన్నని వసమునం బెట్టిన
ఇనుపఎడ్లు-

---

[1] See note 2 on No. 1140.

* See No: 1182. — verse · 11 · line 2

5 [౪౦] ఈ అడప ప్రోలభోల ప్రోలని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౪ నాలువడవులంగ్గా బెరసి
దివియలు ౨౦ । శకవర్ష ౧౦[౬]౮ ణ్టి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజయరాజ్య-

6 సంవత్స[ర]ం శ్రాహి ద[౪]౪ [ణ్డు] శ్రీకు[లోత్తు]ంగ్గచోడగొంకరాజుల పెట్టిన కనకవలయ
౧ ణ్టి గద్య ౧౦౦ వీర పర్మ్మాడిరాజు పేరం బెట్టించ్చిన కనకవలయ ౧ ణ్టి గద్య ౧౦౦ లోహ
అద్దము .

7 . . . . పహిణ్డిపల్య . . . . . . గద్యల పహిణ్డి కొల-
గమును గాంగేయరాయమణ్డపమునుం గొట్టారమణ్డపము గట్టించ్చి దవనవనమును దటా-
కము

8 . . . . నిచ్చితిమి[॥*]

No. 1143.

(*A.R. No.* 279 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; THIRD PILLAR FROM RIGHT.

1 . . . .
2 . . . .
3 సంవత్స ౧౨ శ్రాహి జేష్ట శు . . . .
4 చ్చమియు శుక్రవారమునాణ్డు శ్రీభీ-
5 మేశ్వరమహాదేవరకు వెలనా[ణ్టి]
6 గొంకరాజు ప[డా]లు నఖియ శ్రీభీ-
7 మేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అ[ఖ]-
8 ణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టి దేవ-
9 ర కిలరమున మోదలిఅడవున నా-
10 వభోల సోమెయు పిట్టభోల భీమెయు
11 పోతభోల రాజెనయు తలరాసి సూరె-
12 యుంగా బెరసిన భోలు నలువురుం
13 బూణ్టగా రెణ్డవునడవున భీమ-
14 నభోయిని . . . .

No. 1144.

(*A.R. No.* 280 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 . . . .
2 . . . . శ్రీకులోత్తు-
3 ంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యసం-
4 వత్స ౩ గు శ్రాహి కులోత్తుంగచో-
5 డగాంగ్గేయరాయలైన గొంకరాజు-
6 ల కిలరమున కేతయ కొడుకు ఎఱి-
7 యన పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహద-
8 ణ్డు దివియ ఒకణ్టికి భోలు నలు-
9 వురుం బూణ్టగా మొదలియడవున
10 ముసియభోల కాపని వసమున
11 విడిసిన ఇనుపఎడ్లు ౨౪ ణ్టికి ని-
12 [త్య]పడి గొలవంగల నేతి పడి [౧]
13 . యడవున నూంకభోల నావని వ-
14 సమున విడిసిన ఇనూపఎడ్లు[౨ .]
15 . . . .

No. 1145.

(*A.R. No.* 280-*A of* 1893).

TO THE RIGHT OF No. 1144.

1 స్వస్తి [॥*]వరాంగనాలక్ష్మమవీరనాభ్యాం తాభ్యాం సుతాభూద్వరచంద్రరేఖా । బిమ్మంబ్బికా
చంద్దన కుంద్దహాసా రాజేంద్రచోడక్షితిపస్య దేవీ ।[౧*]శకాధిపాబ్దే నిధిసప్తరీశమితే ఘు-
[నేచై]త్రసుపూర్ణ్ణిమాయాం । శ్రీభీమ-

2 నాదాయ సదాశివాయ సా ప్రాదిశద్దర్పణమాకచంద్రం ।[౨*] శకవర్షంబులు ౧౧౪౯ గు
నేంట్టి చైత్ర శుద్ధపున్నమయు బుధవారమునాండ్డు పెద్దమున్నూంట్టివంశమున ప్రెం[కే]-
టి వీరపరడ్డి కూంత్తు-

3 ఱ స్వస్తి సహస్రబాహుప్రతాపావీర్య్యగుణసం[ప్ప]న్నులైన శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కోన-
రాజేంద్రచోడండైన వెన్నచోడయరాజు మహాదేవి బిమ్మలదేవి తనకు ధర్మ్మార్త్థముగా
శ్రీభీమేశ్వర-

4 దేవరకుం బెట్టిన నితాంతకాంతివిరాజితమహాచంద్రమణ్డలాకారమగు నద్దము ౧ ఆచంద్రా-
ర్కస్థాయిగా ధర్మ్మవుసేసెను [॥*]

No. 1146.

(*A.R. No.* 280-*B of* 1893).

ABOVE No. 1145.

1 . . . . . . పదతొణ్డ . . . . . . ఇతి తస్య గు[ణాం]కార సూరమా ప్రి-
యతమాభవ[చ్ఛ] డెంద్దేటిగ్రామ[వా]స్థవ్య . . . . .

2 . మ . . శౌర్య్యాదిగుణప్రఖ్యాతసత్తమః [।౧*] శాకాబ్దే మా . . శైలఖండుమి-
తేదిశద్దీపమఖణ్డవర్త్తి[।*]మాతుః ఫ[లా]ప్త్యై విషువద్దినేసౌ భీమేశ్వరాయాకర్కశశాం-
కతారం [।౨*] శకవర్ష ౧౦౭౯ గు నేణ్టి

3 రాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౦ శ్రహి విషువుసంక్రన్తినిమిత్తమున ఒడ్డవాదిలోని
డెంద్దేటి కుప్పిదేవిపోతమ కొడుకు గుడ్డనాయకుణ్డు తమ తల్లి నూ-

4 . . . ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహరూపార దివి-
యదణ్డు ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్టగా నాలవునడపున తల-

5 [రాశి లా]మనబోయిని కాంప్పు ముద్దని వేందని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్టికి నాచంద్రా-
ర్కము నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧

6 లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1147.

(*A.R. No.* 281 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE THIRD AND FOURTH PILLARS.

1 స్వస్తి శ్రీ[।*]పెణ్టిశ్రేష్ఠీ పెనుంగొణ్డవాస్తవ్యస్తస్య భామినీ। పేకాసానీతి తత్సూనుః కాపి-
శ్రేష్ఠి కులోత్తమః।[౧*] శ-

2 శిమునివియదింద్దూద్భాసిశాకాబ్దబృంద్దే భువనవినుతదాక్షారామభీమేశ్వరాయ। గతవతి దిన-
నాథే దీపికాముత్త-

3 రాశామదిశదతిఘనోద్యల్లోహదణ్డామఖణ్డాం॥ [౨*] స్వస్తి శకవర్ష ౧౦౭౧ ణ్డగు నేణ్టి శ్రీ-
కులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజయ-

4 రాజ్యసంవత్స ౧౭గు శ్రాహి నుత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తమునం బెనుగొణ్డ పుణ్యగోసిల-
గోత్రుణ్డు పెణ్టిసెట్టికిం పేకాసానికి

5 సుపుత్రుండైన కాపిశెట్టి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి రూపార లోహదణ్డుది-
౧ ణ్డికి బోలు నలు-

6 వురుం బూణ్టగా మూణ్డవు రాజిబోల దామ[ని] అడపున నావబోల దోసని వసమునం బెట్టిన
ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్డికి నిత్యప-

7 డి . . . . భువనాంకుశ నే మాన . . . . . .

No. 1148.

(*A.R. No.* 281-*A of* 1893).

TO THE RIGHT OF No. 1147.

1 . . శకవరుషంబులు ౧౦౪౭ గు నేణ్టి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమస-

2 ంవత్స [౯] . . శ్రాహి యణ్డి రాయపరాజు కొడుకు పెమ్మడిరాజు తల్లి

3 వెన్నిదేవికి ధర్మ్మార్థ్ధముగా ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున
4 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి లోహదణ్ణు
5 దివియ ౧[ణ్టి]కి ఆచంద్రాకర్క్కము నెయి సరించ్చువారుగా దేవర కిల-
6 రమున బోలు నల్వ్వురుం బూ(ం)ణ్ట(ం)గా నాలవునడవున తిరుకాలత్తి-
7 కూను వసముసాం బెట్టినా యినుపఎడ్లు (౦)౫౦ నిత్యపడి నేతి మా ౧
8 లిఖితం పెద్దనాచాయ్యః యి దివియకు ఢంగేట భుమి ఖ ౧ తుము-
9 లు ౧౦ యిలుపట్టు ౫ [॥*]

No. 1149.

(*A.R. No.* 282 *of* 1893.)

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . జ్యోత్స్నేవ చంద్రాస్యా బన్ధుకైరవవర్ద్ధకా । ఎ[ఙ్జ]మాంబ్బాభవత్పత్నీ శీలరూపకులో-
చితా ॥ [౧*]తాభ్యాం శ్రీపోత[నా]-
3 ర్య్యస్సమజని సుజనస్సోయమత్యంత్తధన్యః ప్రాదాద్భీమేశ్వరాయ త్రిభువనవిభవే దీపమా-
చంద్రతారం । శాకా-
4 బ్దానాం ప్రమాణే విషయశరవియచ్చంద్రగే· నంశచంద్ర[ః*] శ్రీమానత్యంత్త[భ*]క్త్యా(ః)
గతవతి భగవత్యుత్తరాశాం ద్దినేశే [।౨*]
5 స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౦౭[౨] గునేణ్టి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్స రగు[1]
6 త్రాహి మేషమాసము అక్షత్రతీయయు నాదివారమునాణ్డు ఎలమంచ్చి కొమ్మినాయకణ్డు శ్రీ-
7 భీమేశ్వరమహాదేనరకుం బెట్టిన అఖణ్డవ[ర్త్తి]లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి దేవర కిలరమున బో-
8 లు నలువురు బూణ్డగా నాచంద్రాకర్క్కము నెయి సరియించువాణ్డుకా మూండవునడవున ప్రో-
లబోల
9 ఉత్తని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు (౦) ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే
మా ౧
10 లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ[।*]

No. 1150.

(*A.R. No.* 283 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 హీమహితదిశాజ్ఞాదాన . . . . నస్త[పా] . . . . .
3 శ్మనదీమధ్యవిషయైకవిభూషణ[ం]॥[౧*]రామేశ్వగమ్మహాదేవం స్తుత్యకీర్త్తిం సురాసురైః[।*]
దృష్ట్వాస్య పాశ్వ్వసత్రార్త్థం త[త్పూ]-
4 జాకరణాయ చ।[౨*]పల్లీం చ . పలవ్యాఖ్యం సవ్వ్వబాధావివజ్జితం । దత్తవానకరీకృత్య
శ్రీరామేశ్వరశంభవే ।[౩*]అపి
5 శ్రీమాన్రాజపతెండునామనృపత్తేః పుత్రో నృపాలాగ్రణీర్ద్ధన్యో హైహయవంశవారిధిసుధా-
సూర్ధ్ధర . .
6 సరః । మానీ చోడమహీపతిర్గ్గుణనిధిః కోణావనీవల్లభో దాతా విక్రమరుద్ర ఇత్యభిహితో
మాహిష్మతీ[మ]-
7 ణ్డనః ।[౪*] శాకాబ్దే వ్యోమబాణాంబరశశిగణితే గౌతమీగ్రావనద్యోర్మ్మర్ధ్యే గ్రామోస్తి
శస్తః పలవియ [ఇ]-

---

1 Lines 5 to 10 are in bigger characters and in a different hand from the rest of the inscription.

8 . . గౌతమీతీరదేశే । తం శ్రీరామేశ్వరాయ స్వయమధివసతే దేవదేవాయ దీపం సం-
క్రాంతౌ దక్షిణస్యా-
9 మనవరతదళం ప్రాదదాదారవిందు ।[x*] దీపతైలార్థమేతస్య గ్రామస్యారక్షగాం భృతిం ।
స్వకీయామప్యదాద్భ[క్త్యా భవ]-
10 పాదాబ్జశేఖరః ।[౬*]అపి చ । నదీమధ్యే జనపదే గ్రామస ప్తతిసమ్మితే [।*] రాష్ట్రకూటమా-
ఖ్యాస్సర్వార్థ కర్షకా . . . . . [౭*]
11 ప్రాదదుశ్చ[తురో] దీపాన్ శ్రీరామేశ్వరశంభవే । ఘృతం దీపార్థమేకేన గణ్డుఖ్యకు[డు]-
బే నుతే ।[౮*] అద . . . . .
12 హాస . . . . అత్ర యేన [కృతో] విఘ్నస్స పాపేన ప్రలి-
ప్యతే । అపి చ । కోనరాజేం . . . . .
13 . . . . డువుంబూడిముక్రోమలడోజితి . . . . .

No. 1151.

(*A.R. No.* 284 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [1]. . . . .
2 దమధ్యస్థః శశ్వ[ద్భీమే]శ్వరో హరః । కైలాస . . బలిపిణ్డమలం జహౌ ।[౧*] శా-
కాబ్దే చంద్రశైలాంబరశశిగణితే మేషసంక్రాన్తికా[లే] . . . . . .
3 ప్రయాతస్య భీమముక్త్యర్థమ్ స్వానుజస్య త్రిభువనగురవే దీపమాచంద్రతారం దాక్షారా-
మాధిపాయ స్థిరతరమదిశద్భీమనాథాయ భక్త్యా ౯ శకవర్ష ౧౦[౭౧] ణ్టి శ్రీకులోత్తు-
4 ఙ్గచోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౭ శ్రాహి విషువుసంక్రాన్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డ-
లేశ్వర కొనకణ్డ్రివా[డి] భీమయ తన తమ్ముణ్డు పోతయకు ధర్మార్త్తముగా శ్రీభీ-
5 మేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహద[ణ్డు ది]౧ ణ్టికి బోలు నలువరుం బూణ్డుగా
రెణ్డవునడపున ముదువననావని వసముసం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ ణ్టికి నిత్యపడి
6 గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నేతి మాన ౧ లికిత సూరాచాయ్యాణాం[॥*]

No. 1152.

(*A.R. No.* 285 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*]శాకాబ్దే వియదంబరార్కగణితే శ్రీమీనసంక్రోత్త[రే] బౌమే స ప్రథమే
దినేమృతమణే [ః*] శ్రీభీమనాథాయ చ । ప్రాదాన్మావి(ం)డివాటికార్ధగణితం . .
దేవస్య తద్ధర్మార్థ[స్థి]త కారపజి[తి]
2 విజయశ్రీసూ . . . జం ।[౧*]శకవర్షంబులు ౧౨౦౦ గునే[ణ్టి] శ్రీమ[త్*]త్రిభువన-
చక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౬౨ శ్రాహి . . . ణశుద్ధ
౧౪ శియు [బొ]మవారమునాండ్ఞు
3 శ్రీమద్దాక్షా[రామభీమేశ్వ]రశ్రీమన్మహాదేవర అమితపడిని వేద్యమునకు శ్రీమన్మహామండ్లలే-
శ్వర కాకతియ్య రుద్రదేవమహారాజుల నిజభృత్యుం[డైన] [శ్రీ]మతుకారపజితి నచ్చయరడ్డి
కొడుకు
4 సూరయరడ్డి . . . . . ంత్తసమ్మతముగాను . . . . . లూరిస్థలములోన
మామిండివాడ అంద్దు మా పాలు రుద్రదేవమహారాజులకు ధ . . . . . దకపూ-
ర్వము . . ఆచంద్రార్కం
5 . . . .

[1] This inscription is the continuation of No. 1153 below.

No. 1153.

(*A.R. No.* 286 *of* 1893).

In the same place.

1 ౿ జయతి వినయవ ర్త్తి త్యాగసత్యప్రసూ తస్థిరతరగుణలక్ష్మీర్ధ[౯*]ర్మ్మనిర్మ్మాణదక్షః నిజ-
విశదయశ[ః*] శ్రీ . . . .

2 మ కేస్మిన్నిజవంశవారిధిలసచ్ఛీతాంశురంసత్స్థలభ్రాజద్వీరరమాచిరంసురనఘ[*ః] శ్రీబుద్ధవర్మ్మా-
నృపః జి . . . . భుజాసిఖణ్డితరిపుస్తోమ . . . .

3 నీ దానసముద్ర ఇత్యతులితప్రఖ్యాతనామోన్నతః।[*౨] తద్వంశజేష్వథగుణవ్రజసంయుతే-
షు గచ్ఛత్స్వనేకధరణీజనవల్లభేషు। శ్రీకొణ్డ్యదేస[టి]రభూద్విపులేషు తేషు శ్రీ-

4 దుజ్జయాన్వయలసద్గృహరత్నదీపః ।[౩*] కణ్డ్రవాడివిషయంచ్చ స కొణ్డః కోనరాష్ట్రమల-
భద్దలితారిః । రాజలాంచ్ఛనసమున్నతముద్యద్రాజభీమధరణీశ్వరరత్నాత్ ।[౪*]తస్మాత్
ఖ్యాత-

5 విచారశ్చ జాతః పోతస్సుతోత్తమః। తస్యానుజో మహాతేజా భీమో భీమపరాక్రమః ।[౫*]
రాయః కొణ్డనఖో గణ్డః కేతః [పోత]స్సుతోత్తమః। బాదః పశుపతిర్గ్గణ్డ ఇత్యాసుస్తన-
యా-

6 స్తతః ।[౬*]తత్రాసీన్మహనీయకీర్త్తిలతికాకంద్దాలవాలోల్లసత్పాజన్యాదిమహాగుణైకవసతిః
శ్రీకోనపోతః కృతీ। జిత్వా యస్త్రికలింగ్గవల్లభమహో రాజేంద్రచోడాయ వై ప్రాదా-

7 ద్దుజ్జయవంశరాజతిలకః కాలింగగణ్డద్విపా[౭*] యః కులోత్తుంగ్గచోడస్య కారుణ్యేనాల-
భద్విభుః। వెంగ్గీంద్రనామదేయం చ వేంగీగ్రామసహస్రకం ।[౮*]తస్య జేష్ఠో మహాతే-
జా రాజరాజ-

8 నృపోత్తమః[।*] తత్పుత్రః పోతభూపాలశ్శత్రుసంహంత్తాభవద్భువి ।[౯*]పుత్రా తస్య యశోధ-
నస్యసుమతేః పోతస్య చూడామణేర్భూర్భూప . . వ దుజ్జయాన్వయవతాం శ్రీరాజరా-
జాధిపః । తొణ్డ-

9 . . రితో . యేష్వవధిక[ః*] క్రూరారినిర్ద్దారణస్తొణ్డశ్చణ్డ[ప]రాక్రమో వితనుతే కీర్త్త్యా-
నఘావ్వీమ్ముదా ।[౧౦*]లక్ష్మీరివ ప్రియతమా . . . . వ శశ్వదురగాధిపభూషణస్య
పెద్దాంబికాస్య ధరణీశ్వ-

10 . . . . నిజకులాంబుధిచంద్రలేఖా । జాతః ప్ర-
తాప . . . .[1]

No. 1154.

(*A.R. No.* 287 *of* 1893).

On the same wall; fourth pillar from right

1 శకవర్ష ౧౦౬౦ నేణ్టి శ్రీకు-
2 లోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ద్ధ-
3 మానవిజయరాజ్యసంవత్స ౭ [శ్రా]-
4 హి జ్యేష్ఠ బ ౮ సోమవారమునాణ్డు శ్రీమ-
5 న్మహామణ్డలేశ్వర వెలనాణ్టి కు-
6 లోత్తుంగచోడగొంకరాజుల సె-
7 . . భట్టిప్రోలి గోపతిసెట్టి కొ-
8 [డుకు] ఎఱియమసెట్టి కొడుకు ప్రోలి-
9 [సె]ట్టి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
10 [కుం] బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహద-
11 [ణ్డ ది] ౧ ణ్టికి ఆచంద్రాకర్కము నెయిస-
12 . . . . . గా బోలు న[ఱుపురుం బూ]
13 . . . .
14 . . . .
15 . . . చంద్రర్త్తుఖేందుగ-
16 [ణితే] శాకాబ్దే భట్టిప్రోలివాస్తవ్యః [।*]భీ-
17 [మే]శ్వరాయ దీపం ప్రోలయసెట్టిర్ద్ద-
18 దాతి స్మ [।౧౧*] వెలనాంటికులోత్తుంగచో-
19 డగొంకవిభోర్వ్వణిక్ । ఎఱియమ-
20 శ్రేష్టితనయః ప్రాప్య జేష్టాసితాష్ట-
21 మీం ।[౨।*]లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః [*॥][2]

---

[1] See note on No. 1151 above.

[2] On the same pillar below this, is a fragment of an inscription of 8 lines, which refers to a lamp-gift and to the shepherds that supplied the required ghee for the same.

No. 1155.

(*A.R. No.* 288 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; BETWEEN THE FOURTH AND FIFTH PILLARS.

1 [శకవర్షంబులు] ౧౧౦౮ [ణ్డగునే]ట్టి స్వస్తి సమస్తలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారా-
జుల ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్స[ర]ంబులు ౪ [గు] శ్రాహి కార్త్తికపున్నమి-
2 యు [సో]మవారమునాండు స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండ్డలేశ్వర అను[ము]-
కొండపురవరాధీశ్వర పరమమాహేశ్వర పతిహితచరిత వి[నయ]-
3 విభూషణ శ్రీమన్మహామం[డ్డ]లేశ్వర కాకతి రుద్రదేవరాజులు దాక్షారామమున శ్రీభీమే-
శ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు
4 . . ౧ ణ్టి[కి] నాచంద్రార్కర్కము నెయి స[రి]ంచ్చువారుగాం గిలరమున బోలు నలువురుం
బూణ్టగా మూండో నడపున రాజెనబోయిని [య]ండ్డు దొడ్డనవణ్ణ్య వసము-
5 . . [బె]ట్టిన యినుపఎడ్లు [౪]ంకి। నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ లికి-
తం పోతనాచారీతి [॥*]

No. 1156.

(*A.R. No.* 289 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమాన్రాజపరెణ్డుభూపతి . . . . [హై]-
2 హయవంశ[వారిధవిధో]ః శ్రీముమ్మడిక్ష్మాభృతః। చాలుక్యాన్వయరాయ-
3 భూపశశినో యా చంద్రికేవాత్మజా రాజాదేవ్యతిభాతి రాజకులజ-
4 స్త్రీణాం గుణైరగ్రణీః।[౧*] గణితేషు శకాబ్దేషు మునిమార్గణఖేందు-
5 భిః [।*]అఖణ్డం భీమనాథాయ సా దీపం సమకల్పయత్ [॥౨*] శకవర్షం-
6 బులు ౧౦౪౭ గునేణ్టి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స [౬]ం గు
7 శ్రాహి కోన ముమ్మడిరాజు మహాదేవి రాజాదేవి శ్రీభీమేశ్వర-
8 మహాదేవరకు నుత్తరాయణసంక్రాంతినిమిత్తమునం బెట్టిన య-
9 ఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ కి నాచంద్రార్కర్కము నెయి సరియి-
10 ంచువారు బోలు నల్వురుం బూణ్టుంగా తలరాసి ఖాదబోల నావ-
11 ని వసమునం బెట్టిన యినుపఎడ్లు ౪ం దీనికి చెలు [వృ]త్తిపడియ-
12 కు యిఁలుపట్టు [౨] ౪ పంట్టభూమీ ఖ ౧ . . . . . .

No. 1157.

(*A.R. No.* 289-*A of* 1893).

TO THE RIGHT OF No. 1156.

1 శ్రీమానభూజ్జగతి ధాన్యపురాధినాథః ప్రఖ్యాతకీర్త్తిరమరేశ్వరపాదభక్తః [।*] మానాది-
వర్గవనితావదనారవింద[ః*] శ్రీభీమ-
2 రాజ ఇతి విశ్రుతమణ్డలేశః [॥౧*]శశ్వత్ప్రజాక్షేమకరస్య తస్య మేడాంబికా నామ బభూ-
వ పుత్రీ [।*] పతివ్రతానం త్తయమణ్డలేశం ప్రాప్తా-
3 పతిం శ్రీగివ పద్మనాభం [॥౨*] శాకాబ్దా[నాం] ప్ర[మా]ణే కరగిరిఖశశిఖ్యాత వైశాఖమా-
సే శుక్లైకాదస్యచాపే బహుతరఫలదే సవ్యతీపాత-
4 . . [।*] . . . . . భుక్తిముక్తిప్రదాయ ప్రాదాన్మేడాంబికా సా బహుఫల-
దమఖణ్డం దీపమాచాంద్రతారం ।[౩*]
5 . . . .
బెట్టి-

6 న [య]ఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ [౧] ణ్టికి ఆచంద్రార్కమ నెయి సరియించ్చు-
వారుంగా బోలు నాలువురుం బూ(ం)ణ్టగా రెణ్డవునడవు-
7 . . బోల మానని వసమునం బెట్టిన [యి]న్నుఎడ్లు ౫ం ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాం-
కుశ[శ*] నేతి మా ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ ॥

No. 1158.

(*A.R. No.* 289-*B of* 1893).

ABOVE No. 1157.

1 . . . . ంగ్గనాయాః ఒకెట్తుగణ్డః పతి-
రాసరస్వా రాజేంద్రచోడాం[కిత] నామ-
2 ధేయః। [౧*]తస్య స్వసా [మే]డమచానినామా పిత్రోః ఫలావాప్తిక్రితే శకాబ్దె [*।]
శరేషు[ఖేం]ద్దుప్రధితేధిలోహదణ్డద్వయస్థాపితదీపయుగ్మం । [అ*]ఉత్త-
3 రాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తే స్మ దదాతి సా [।*] అఖణ్డం భీమనాథాయ త్రిలోకీగతకీర్త్తయే
।[౩*] శకవర్ష ౧౦౫[౮] నేణ్డు శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమ-
4 సంవత్స [౫]౭ గు శ్రాహి కొలని ఒకెట్తుగణ్డయ చెలియలు మేడాసాని తమ తణ్డ్రి దమతి-
నాయకునికిం దమ [త]ల్లి ప్రోలాసానికి[ం] ధర్మ్మవుగా శ్రీభీమే-
5 శ్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమునం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు
దివియలు రెణ్టికి నాచంద్రార్కమ నెయి సరియించువారుగా
6 బోలు నల్వురుం బూంట్టుగా మొదలియడపున ప్రోలబోల నావని యడపున అబ్బుబోల కా-
[ట]ని వసమునం బెట్టిన మొదవులు ౫ం నావబోల ముప్పన వసము-
7 నం బెట్టిన మొదవులు ౫ం బెరసి ఇ[ను]వమెడ్లు ౧౦౦ ణ్టికి నిత్యపడి పోయంకల త్రిభు-
వనాంకుస నేతి మానలు రెణ్డు ॥ లిఖితం పెద్దనాచా[రి] [॥*]

No. 1159.

(*A.R. No.* 290 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . మ్మూ వీయ్య ప్రోత్సా . . లేశ్వరపాదభక్తః [।*]లో-
కత్రయప్రథి-
2 . . . . . . ఇతి విశ్రుతమణ్డలేశః[॥౧*] లక్ష్మీహ[ర*]రేరివ హరస్య హిమా
ద్రిజేవ వా-
3 [ణీ]వ ధాతురమరాధిపతే[శ్శ]చీవ శ్రీపోతభూపజననీ భువి తస్య దేవీ (।) వింజాంబికేతి
విదితాలిపతివ్రతాస్తి ॥[౧*]
4 శైలరసవిహాయశ్చంద్ర[సంఖ్యే] శకాబ్దే నిరతిశయగుణాఢ్యా భీమరాజప్రియా సా[।*] అది-
త వరమఖణ్డం దీప-
5 [మా]చంద్రతారం ప్రవరవరదదాక్షారామభీమేశ్వరాయ ॥[౩*]బోలు నలువరుం బూణ్టగా
రెణ్డవునడపున ముదువ-
6 నావని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫ం ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నే మా ౧
లిఖితం పెద్దనా-
7 చార్య్యేణ [॥*]

No. 1160.

(*A.R. No.* 291 *of* 1893.)

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౩ శ్రాహి శకవర్ష ౧౦౭౨
2 ణ్టి ఆషాడమాసమున అమావస్యయు శనైశ్చరవారమునణ్డు వ్యతీపాతనిమిత్య-

3 మునం గో[ట] వింజమపోతరాజు బ(౧)ట్టు గణ్ణా౹డిలోని ఉయ్యూరి గాజనాయి-
4 ని [బంటు] ఎఱపోతు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్తి లోహద-
5 . . . కి బోలు నలువురుం బు(౦)ణ్టగా రెణ్డవునడపున భీమనబోయిని అడపు-
6 . . . . యిని కొడుకు . . . . ని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ట్టికి [వి]-
7 . . . .

No. 1161.

(*A.R. No.* 292 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్ష ౧౦[౦]౪ శ్రీమ[చ్చాళుక్యవిక్రమసం]-
2 వత్స ౬ గు శ్రాహి ఉత్తరాయణ[సంక్రాంత్తినిమి]-
3 త్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు [పెడమ] రాజ-
4 [ప]రాజ మహాదేవి కోన ముమ్మడిరాజు కూంత్తుఱు [ల]-
5 క్ష్మీదేవి పెట్టిన అఖణ్డవర్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ కి
6 నాచంద్రార్కర్ణము నెయి సరియింప్పంగ్గలవారుగా దేవర
7 కి[ల]రమున నల్వురు బోలునుం బూంటగాంగ్గ . .
8 లియబోయని యడపున చామబోల నా[వని] వ-
9 [స]మునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ నిత్య నే మా ౧ వె-
10 లువలిపలిని యీ దివియకుం [భూ]మి ఖ ౧ [తూ]౦ ౬ లి-
11 ఖితః పెద్దనాచార్యేణ పీరిక పెడరులోపుగా యిల్లుప[ట్టు]
12 యె ౫[॥*]

No. 1162.

(*A.R. No.* 292-*A of* 1893).

TO THE RIGHT OF No. 1161, ON THE OTHER SIDE OF THE NICHE.

1 శ్రీసోదరస్య పరిపూర్ణ్ణసుధాకరస్య వంశే చలుక్య[నర]నాథపరంపరాభూత్ । శ్రీరాజరా-
జనృపతేర్వ్విజయ స్త-
2 [తో]భూత్స్త్రీరాజరాజనృపతేర్వ్వి[౬*]జెయక్షితీశః ।[౧*] నిర్మ్మాయారామరేఖాం వివి-
ధతరులతాసంచయైస్సప్తగో-
3 దాతీరం సర్వ్వం శిలాభిస్తతకనకదలై ర్భీమనాథాల[యా]గ్రం [।*]దత్వా సౌభాను నామ్నా
పురమపి సుకరా[డ్యా]గ్రహారేషు
4 సద్వ్యః స[౦]క్రాంతౌ పారవీట్యంతవనిధిరచనాం క్రొత్త[మా]వాస్యయాత్రాం ।[౨*]
భీమేశస్యజగద్గురోరభినవం మాఘ-
5 [౦త్త]దశోత్సవం సానందం విరచయ్య [సో]దరతయా స్వస్యాగ్రజాయా అపి । ధర్మ్మ-
వ్యాప్రుతిసాధనాయ [సు]త-
6 [రా]మైతాంబికాయా మహీనాథస్తకర్ణమణ్డందుభూమిగణితే [రమ్యే] శకాబ్దే ఘనః
।[౩*] త్రింశతా గణిత-
7 ఖండుకైర్మ్మితాం తాండివ[ల్లె]విషయే సు[శో]భినీం । కోనమల్లనృపతేః క్రయార్జ్జితాం
సోప్యదాదుచి-
8 తతా[వ్య]యాయచ [।౪।*]

No. 1163.

(*A.R. No.* 293 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీ . . . .
2 నారసింహ్యా భిదేయః [*।] తత్పుత్రో వీరభద్రోవ-
3 సుగజశివశాకాబ్దీనకార్త్తీక . . దీప్రం [భీ]మేశ్వ-
4 రాయ త్రిభువనపతయే విప్పర్లు స్వామి . . .
5 ప్రాదాదఖండషేకం సకలజననుతః ఖండికా-
6 నాం త్రయం చ్ఛ [।౧*] శకవర్షంబులు ౧౧౮[౮] గు నేంట్టి
7 శ్రీమ [త్*]త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదే-
8 వర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౫౦ గు ప్రా-
9 హి కార్త్తికమాసమున శ్రీభీమేశ్వరశ్రీ-
10 మహాదేవరకు . , ...
11 . . . .
12 రాజు కొడుకు వీరభద్రేశ్వర . . . పె-
13 ట్టిన అఖండవర్త్తి లోహదండు దివి-
14 య ౧ క్కి బోలు నలువుగ బూంటనూ
15 కెలవ ప్రోలెబోయిని [వ]శమునం బెట్టి-
16 న మోదాలు ౫౦ త్రిభువనాంకుశ మాన ౧
17 అ[చ్చ]ంగలాండు అత్తిలివిష[య]ములో-
18 ని విప్పఖుతం బెట్టిన పొలము ఖండుక-
19 లు ౩ ఆచంద్రార్కం । [1]

No. 1164.

(*A.R. No.* 294 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . కర్ణాటాంధ్రకలి[ం]గకుంత్తలపతీన్నిర్జిత్య యస్సంయుగే స్వాధీ-
నాన్మహతీమ్మహీ[మనుభవన్నాం]-
3 ప్రాజ్యచిహ్నై[ః*] స్థితః।[౧*]యేన శ్రీపురుషోత్తమస్య నిలయే శ్రీపర్వతాగ్రేపి తత్కుంభౌ
హేమమయౌ విజిత్య చ
4 భువాం స్తంభావివ స్థాపితౌ [।*]ప్రాసాదేన యుతం సువర్ణ్ణవిమలం భీమేశ్వరస్యోచితం
యేనాదాయి సువ-
5 ర్ణ్ణపాత్రమమితం తస్మై భవాయాదరాత్। [౨*]తస్య శ్రీగోంకరభూపస్య మహిషీ ప్రోల-
మాంబికా [।*] రాజ-
6 తే రా[జ్య]లక్ష్మీవ సర్వావయవసుందరీ।[౩*] మురజిత ఇవ లక్ష్మీః పార్వ్వతీవేన్దుమౌళే-
ర్ద్దినకృత ఇవ యోషాదే-
7 వభర్త్తుశ్శచీవ[।*]భువి విలసతి దేవీ ప్రోలమాంబా స[తీ సా] ద్విజకులజలధీందోర్గో-
[గో*]ంకరభూపాలకస్య।[౪*] ఆ-
8 సీద్ధనపురిగ్రామే శ్రీమానెటియనప్రభుః [।*] పత్నీ గుణవతీ తస్య యొటియాసానీతి విశ్రుతా ॥
[౫*]తాభ్యామభూన్న-

[1] The inscription stops here.

9 . . . . లావణ్యసంపన్నా . . . .
విలాసినీ తస్యాస్సర్వ్వగుణోపేతా సుదతీ చారు . .
10 . . . . హితే [1]

No. 1165.

(*A.R. No.* 295 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీచ్ఛ్రీవెలనాండునామ్ని విషయే యే లేటిలి ఖ్యాపితో గ్రామస్తత్ర మహాధిపో బుధనిధి-
[ః*] శ్రీభీమనాథాహ్వయః । భార్య్యా-
2 తస్య గుణాన్వితా కులవధూమార్గణాంబికా సువ్రతా పుత్రోయం సుజనో బభూవ వినయా-
ధార స్తయో[ర్ము]ద్దనః ।[౧*] కీర్త్తిశ్రీమహి-
3 మాస్పదో మహితం శ్శౌర్య్యార్జ్జితో భూ్యతలే శ్రీమద్గొంకమహీపతేశ్శిరసిజప్రక్షాల-
నైకక్షమః ప్రఖ్యాతః పతికార్య్యదక్ష యి-
4 తి తత్కారుణ్యపాత్రస్సుధీరాసీద్బాంధ్ధవవారిజాకరరవిర్వ్వైరీభపంచాననః। [౨*] శాకాబ్దా-
నాం ప్రమాణే రసశిఖరివియచ్చంద్ర సంఖ్యాముపే-
5 తే చైత్రే శుక్లే సుపక్షేష్టమివిషుసహితే సౌమ్యవారే సులగ్నే [।*] ప్రాదాత్కర్పూర్వరవర్త్తి-
యుతమతివిమలం దీపమాచంద్రతారం భీమేశాయాతి-
6 భక్త్యా ప్రబలతరయె[శా] రాజతే ముద్దనాఖ్యః [।౩*] శకవర్షంబులు ౧౦౭౬ గునేణ్టి విషు-
మసంక్రాంతి నిమిత్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర [కు]-
7 లోత్తుంగచోడగొంకరాజుల ముదిసెలి తలయంట్టు ముద్దనాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవ-
రకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోవాదణ్డు దివి-
8 య ౧ ట్టికి బోలు నాల్వురుం బూణ్టాగా రెణ్డవునడపున బెయ్యనబోయుని వసమునం బెట్టిన
ఇన్నుఎడ్లు ౫౦ ట్టికిం గొలవంగల నే మాన ౧ లిఖితం పె-
9 ద్దనాచార్య్యేణ [॥]

No. 1166.

(*A.R. No.* 295-*A of* 1893).

BELOW No. 1165.

1 . . . . నామోల్లసద్ధామెనమెనాయకో విమలవిశ్వామాత్యవంశా-
గ్రణీః [।*] తత్సూనున్నిర్జ్జబాహుదణ్డని[హ]తారాతిప్రతాపాన[లః*] శ్రీమాన్ప్రోలయనా-
యకో . . . . . .
2 . . . . శ్రీబొల్లి . [నయ] ఇతి ప్రథితాహ్వయో యః
[।*] యో గుద్దవాదివిషయే వినియుక్తమంత్రీ రాజేంద్రచోడవసుధాప[రి]పాల[కే]న
[।౧।*] శాకాబ్దే భుజనన్దఖేందు గణితే . . . . .
3 . . . . సుధీః దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాద-
రాద్దీపం దీప్రమఖణ్డముజ్వలమదాదాచంద్రతారం స్థిరం [।౨*] శకవరుషంబులు ౧౧౯౨
గునేణ్టి . . . .
4 . . . . ప్రోలినాయకుని కొడుకు బొ[ల్లి]నాయకుణ్డు తమ తండ్రికి
ధర్మ్మముగ శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖండవర్త్తి[ని] లోహదణ్డు
5 దివియ ౧ ట్టి . . . .
6 . . . . ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి నాచంద్రార్కమ్మము గొలవగల త్రిభువనాం-
కుశ నేతి మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః [॥*]

---

[1] The rest of the inscription is completely damaged.

No. 1167.

(*A.R. No.* 296 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FIFTH PILLAR FROM RIGHT.

1 ఉదారదోరధాత్రీశవంశవా-
2 ర్ధిసుధాకర[ః।] శ్రీమానాత్యమదేవ-
3 శ్య నంద్దనో బంటభూపతిః [౧*]మల్ల-
4 యక్షితిలక్ష్మీశో దత్వా పంచశతం గ-
5 వాం సత్యవాక్యస్స చాలుక్యసాము-
6 ద్ధ[ర]ణదక్షిణః [।౨*] శరరసవియ-
7 దిం[ద్వా]ద్భాసిశాకాబ్దమానే భువ-
8 నవినుతదాక్షారామభీమేశ్వరా-
9 య। వ్యదిశదయమఖణ్డం దీప-
10 మాచంద్రతారం విపులఫలవి[భూ]-
11 త్యై(॥)సవ్యతీపాతయోగే[।౩*]స్వస్తిశ్రీ[శక]-
12 [వర్ష] . . ౧౦౬౪ . . .
13 . . . .
14 మున శుద్ధ చతుర్దశియు బృ-
15 హస్పతివారముం వ్యతీపాతనిమి-
16 త్తమున శ్రీమన్మహామణ్డలే-
17 శ్వర చాలుక్యరాయ సముద్ధర-
18 నుణ్డు మలయమున బంట్ట-
19 రాజు శ్రీమద్దాక్షారామభీమే-
20 శ్వరమహాదేవర మీంద్ది నిలుపు-
21 న సన్నిధానమునం బెట్టిన యఖ-
22 ణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టి-
23 కి నాచంద్రాకర్కము నెయి సరియి-
24 ంచ్చు[వారుగా] బో . . . . .
25 . . . .
26 . . . . . . ప్రో-
27 లియబోయిని వసమున వి-
28 డిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ నిత్య-
29 మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచా-
30 ర్యేణ [॥*]

No. 1168.

(*A.R. No.* 297 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE FIFTH AND SIXTH PILLARS.

1 శాకాబ్దే నిధినందఖేందుగణితే మేషం ప్రయాతే రవౌ కాంస్యస్తంభయుతం తదా విషువతి ప్రా-
దాన్ముదా సాదరం [।*] దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయా . . .
. . . . .

2 స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౦౯౯ గు నేణ్టి సర్వలోకాశ్రయశ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవ-
ర్ద్ధమాన విజయ[రా]జ్యసంవ[త్స]రంబులు ౪ గు శ్రాహి విషువుసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున
శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు వెంగీగొంకరాజు పెగ్గడ-

3 లు త్రిపురాంత్తకపెగ్గడ పెట్టిన అఖణ్డ లోహదణ్డుదివియ ఒకట్టిణ్టికి బోలు నలువు[రు బూం-
ట]గా మూడవనడపున ప్రోలబోల కాటనివసమునం [బె]ట్టు ఇనుపయెడ్లు ౪౦ ణ్టికి నాచం-
ద్రాకర్కము నడుచునట్టుగా నిత్య-

4 పడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నేతి మాన ౧ లిఖితం[1]

No. 1169.

(*A.R. No.* 298 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . . మంద్దారుణ్డు . . . . . .
శ్రీరమను . . . . నామణ్డు జగతిని ఆమంత్రి-

3 మణి రాజేంద్రచోడజ . . . . వన్నియుం బడసెను తదవర-
జుణ్డు బాన్ధవనిధానుణ్డు మానధనుణ్డు సూరిహృద్వదనస-

4 . . . . . దివాకరుణ్డుజ్వలకీర్త్తిచ[ంద్ర]మాసదమలసర్వ్వదిఙ్ముఖుణ్డు జంగమ-
కల్పమహీరుహంబు భూవిదితమహానుభావుణ్డు [ప]విత్రచరిత్రుణ్డు వాత్రుణ్డిక్షితిని ౧ [౧*]
శ్రీమదా-

---

[1] The rest of the inscription is worn out.

5 భువనృపతికి సౌమిత్రియు ధర్మ్మజునకు [శ]క్రాత్మజుణ్డును రామునకు హరియుం బోలుగ . .
వత్రుణ్డగ్రజునకు నాప్తుణ్డయ్యెను ॥ [౨*] వాసవసన్నిభుణ్డగు దివాకరరాజునకుం బులో-
6 మకన్యాసమశీలయై నెగడు నాయమసానికి నుద్భవించ్చె గంగ్గాసలిలేశహాసశశికాశవికాసప-
యోజకీర్త్తికాంత్తసహితుండు దీప్రకరధామసుధాముణ్డు సోముణ్డున్నతిని ॥ [౩*]
7 భీమబలుణ్డును నచ్చితభీమేస్వరుణ్డైన వీరపెమ్మాడినృపగ్రామణిం గొల్చి దివాకరుసోమ-
ణ్డువిశ్వాసియ[య్యె]నూనృతమహిమను॥[౪*]విశ్వాసిసోమనాయ్యణ్డువిశ్వంభరయం[దు]
8 నెగడె విశ్రుతమహిమను శాశ్వతకీర్త్తి దయామతి నీశ్వరపదభక్తి నధిపహితనయశక్తిని ॥
[౫*] సుచిరయశోవిలాసుణ్డగు సోమునకుం కులపాలికాశిరోవిచకిలపుష్పదామమగు వె-
9 న్నమకుం బ్రభవించ్చె భారతీకుచతటతారహా[రు]ణ్డనఘుణ్డలఘుణ్డు వినిర్గ్గలత్సుధావచనణ్డు
ధర్మ్మశీలుణ్డు దివాకరుణ్డి[ల*]పై సుధాకరుణ్డిలను ॥ [౬*] సారమతి నతులధృతిసువిచా-
రంబు-
10 న నీతి నఖిలశకునజ్ఞు[ను*] నాచారము నడవన . . . వారాశ్రిథితావని[ని] దివా-
కరుసరి యెుణ్డు నిలన్ ॥ [౭*] మిత్రుతేజుణ్డు దివాకరరాజునకుం బలిప్రతాంభోరుహ
వాసనాంబరగు ప్రోలమకుం జ-
11 . . . . మంద్దారుణ్డు మేరు [ని] . . . . రుణ్డు సిత్తసంభవా-
కారుణ్డు సూరి[జన]సహకారుణ్డు దేకనమా[థ*]వణ్డున్నతిని ॥ [౮*] సమదారాతి-
నృపావనీ-ధరపవి[ని] శత్రుత్రికుమా-
12 . . . . భువనీశమనస్సరో . . . . . ష్ట-
పరపక్షత్రావరాజీమనఃకుముదాకుర్ణను వెలనాణ్టిగొంకవిభుదిక్పూర్ణ్ణప్రతాపో-
13 . . . . వంకరాజవనను ణ్డమాత్యపదవి[స్థి]తుణ్డై ।
[౯*] శ్రీమత్తకర్ణరసాంబరేందు గణనశ్రీ-
14 . . . . మాత్యమాథ . . . . . భీమశ్వరోద్ద-
. . . .
15 . . . . [దీప]వర్త్తి గప్పూరవర్త్తి సేసి పెట్టించ్చె నెంత్తయు భాసురముగ
దేవభక్తుణ్డు దేక[నమాథ]వ[ణ్డ]తివిచారసంపన్ను . . . .
16 [లు] నలువురుం బూణ్టగాం దలరాసి పోతియబోయిని వసమునం బెట్టిన ఇనుసవెడ్లు ౫౦ ణ్టికి
నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకు[శ నే]
17 మాన ౧ లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ ।

No. 1170.

(*A.R. No.* 299 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . యోరయం భీమపరాక్రమోపి భీమస్సదానందకరః ప్రజానాం
[।*] వెంగ్గీశచాలుక్యకులా.-
3 . కాడ . మ్మద్విపద్భీషణతాముపేతః ।[౧*]శాకాబ్దే శశిబాణశేందుగణితే భీమేశ్వరా-
యాదరాత్పాత్రిదాద్దీప-
4 చతుష్టయం గుణనిధిర్బ్బాడాంబికానందనః [।*] శ్రీకాడ్వెట్టికులోద్భవప్రభురయం గచ్ఛత్వ్య-
దీచీం రవావాచంద్రాకర్కమ-
5 ఖణ్డవర్త్తిరుచిరం కాంచీపురీపాలకః ।[౨*] స్వస్తి సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహా-
రాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజ-
6 యరాజ్యసంవత్సరములు ౪ గు శ్రాహి శకవర్షములు ౧౦౫[౧] ణ్డగు నేంటి ఉత్తరాయన-
సంక్రాంతి నిమిత్తమున మణ్డలిక బొ-

7 ద్దినాయకుని తమ్ముణ్డు భీమినాయకుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్తిఀలోహ-
దణ్డు దివియ-

8 లు ర నాల్వును దేవర కిలరమున నావబోల సోమణ్డును పెద్దిబోల నావణ్డును దొడ్డన బాదణ్డును
నావబోల ప్రోల(ం)ణ్డు

9 పూంటగా నావబోల సోమని యడపున నఱ్ఱబోల కన్నని వసమున నిచ్చి[న*] యినుపయెడ్లు
౪ం పెద్దిబోల నావని యడపున

10 . . బోల ప్రోలని వసమున నిచ్చిన ఇనుపయెడ్లు ౪ం తలరాసి నావబోల ప్రోలని యడపున
కాటబోల . . .

11 . . మున [నిచ్చి]న ఇనుపయెడ్లు ౪ం నాలవు దివ్యకు చేకొన్నవాణ్డుమ కాబోల ఎ[ఱ్ఱి]ం-
డు వసమున

12 . . . .

No. 1171.

(*A.R. No.* 300 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . .

3 బులు ౧౦౮౭ [నేట్టి] శ్రీరాజరాజసంవత్స . . . శ్రాహి . . . .

4 రువారమునాణ్టి సోమగ్రహణ నిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర

5 . . . న్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల [సాదము]

6 . . . . . . బోయుని కొడుకు ప్రోలియబోయండు దేవర భోలు నలువురుం బూణ్ట-

7 . . . . . డపున మారిబోల యెఱియని వసమునం బెట్టిన అఖణ్డవర్తిఀదీ . . . . .

No. 1172.

(*A.R. No.* 300-*A of* 1893).

ABOVE No. 1171.

1 అస్తి శ్రీవెలనాంటి గొంకరాన్వ . . . .

2 మతిస్తుతాచార్య్య(ః)ధుయ్యః క్షమ[ః*] శ్రీమాన్మ[ం]త్రిశిఖామణిబ్బుధనిధి[ః*] శ్రీనూ-
య్యనామా సుధీః। [౧*] మంత్రి . . . . . . పతేన్నిజభుజాసంలగ్న కా-
ర్త్యేయకచ్ఛి . . .

3 మిత్రమహీప[తీ]ంద్రవసుభిన్నిర్మాప్య . . . . . లాన్ విమలహా క్తికిన్సురుచిరా-
. . . . మహేశ్వర[ః*] స్థిరతరం సామ్రాజ్యమాశంస-

4 తి[।౨*] యద్భీత్యా భ్రమతశ్శశాంకరాత[రణీ] వాయు . . . తోవిత్తేశోపి మహా-
మతిస్త్రీణయనం సంస్మృత్య తృప్యత్యసౌ [।*]కీనాశోపి గృహీతదణ్డమహిషో యాతో దిశం
దక్షిణాం

5 దేవేంద్రోప్యదిశత్ స్వకీయవిభవం తస్యా . . . ధీః [౩*] వితరణ వినూనువ్విర-
ద్వదంభోజబానుస్సకలజననుతోసౌ సద్గుణాధారధీరః [।*] పరహితపరతంత్రో విప్రవంశా-
[బ్ధి]-

6 చంద్రో నయవినయవివేకీ వైద్య . . . . . . [।*] కణ్టపుగ్రామముఖ్యోయం
మంతనామాత్యనందనః [।*] కామాంబికాప్రియసుతో గోత్రజో గౌతమస్య సః [।౪*]
శ్రీరాజేంద్ర-

7 మహెూదాద్యానాత్పూర్వ్వతో భువముత్తమాం [।*] క్రి . . . . యుతో-
   వ్యగుర్వ్వాక్ ద్వసహస్రకం [౹౯*] తద్దత్వా సుమహద్దివ్యం వనం కల్పతరూపమం [।*]
   కర్పూరార్థం ప్రదీపానా[మా]-
8 చంద్రాకర్కం మహామతిః[౹౭*] శాకాబ్దే మునిశైల . . . . . . ముత్తరామాశాం
   సోయం . . . . . భూతలపతేర్మ్మంత్రీ స మంత్రోన్నతిః । దాక్షారామనివాసినే
   భగవతే
9 [భీమే]శ్వరాయాదిశద్దీపా దీప్రశిఖావఖం[డ] . . . . [౹౹౮*] .
   . . . . రాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౧ శ్రాహి ఉత్త[రా]
10 [యణసం]క్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమత్సహా . . . . చోడగాంకరాజు-
   [ల] . . .

No. 1173.

(*A.R. No.* 301 *of* 1893).

ON THE SAME WALL BETWEEN THE SIXTH AND SEVENTH PILLARS.

1 స్వస్తిమణ్డలికాధీశమంత్రినారాయణాత్మజః । మల్లాంబికావరసుత[ః*] శ్రీమానతిభటాగ్రణీః ।
   [౧] నిధిరసవియదిందుద్వాప్యసీశాకాబ్దబృంద్దే సమదిత నుతదా-
2 క్షారామభీమేశ్వరాయ। విషువయుజి ని[దే]శే దీపమాచంద్రతారం వితతవిశదకీర్త్తిః పుణ్య-
   నైపుణ్యమూర్త్తిః [౨*] । స్వస్తి[।*]శ్రీ శకాబ్దములు ౧౦౮౯ గు నెణ్టి విషువు-
3 సంక్రాంతినిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు . . . .
   . . . . ణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు ది-
4 [వి]య ౧ ణ్డును దేవర కిలరమున వోలు నల్వురుం బూణ్టిగా రెణ్డవునడపున . . . .
   . . . . మునంబెట్టి-
5 . . . . చంద్రాక్కమము . . . . . . త్రిభువనాంకుశమున
   నే మాన[।*]లికితం పెద్ద . . . .

No. 1174.

(*A.R. No.* 301-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1173.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీకులోత్తుంగ్గసోడదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౫ శ్రాహి మీనమాస శుద్ధ పంచ-
   మి . . . . . .
2 మునాణ్డు చోడగంగ్గదేవని . . . . మధ్యాహ్న-
   సంధి . . . .
3 . . . .
4 . . . .
5 . . . .
6 . . . .
7 . గా నిచ్చితిమి[।*]దీనికి మూ . . . .
   . .
8 . మార్గము దప్పితిమేని గా[ం]కరాజు నాన[।*]దివ్య [తప్పి]న శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర
   యాన[।*]దీనికి సాక్షి క-
9 తెప్పన విట్టపరట్టడియుం బోనిరట్టడియు నడుకుదురి సురపరట్టడియు అణ్డపురి
10 అయితనురట్టడియు మావిణ్డి మేడపునాయకుని కొడుకు నారాయణ్డును బెణ్డని-

11 పూణ్డి కామిరట్టడియు వైఖమూరి గుణ్డననాయకుణ్డును చోతినాయకుండును పెంబల్లివాడ సో-
12 మిరట్టడియు . . . . శ్రీధరభట్లు వీరభట్లు . . . .
13 . . . . రట్టడియు . . .
. రట్టడిసోమప్రోలినాయుండు . . . .
14 . . . .

No. 1175.

(*A.R. No.* 301-*B of* 1893).

Above No. 1174.

1 . . . .
2 వత్సర ౮ గు శ్రాహి శకవర్షి ౧౦౫౧ గునేణ్టి . . . . . నిమిత్తమున . .
. . . .
3 . . . . . . నాయు[ణ్డి]న క్రోనూరి కొమ్మన శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు
నాచంద్రార్క-
4 తారకము . . . . నడవంగ్గలయది[గా] . . . [ప్రోలు]నాంటిలోని
తుగ్గలంగిరి యుప్ప[వా]-
5 లమున . . . . యుప్పునన్ను పుట్టెండు ఇ . . . ర[దా]యమై నడువం-
గలయదిగా
6 . . . . మంగనె అమ్మనకు ముఖ్యమైన వా . . . . దీని సరియింపక వి-
ఘ్నము సేసి-
7 నవారు పంచ్చమహాపాతకము సేసినవారు [।*]లి[ఖితం పె]ద్దనాచార్య్యః[॥*]

No. 1176.

(*A.R. No.* 302 *of* 1893).

In the same place.

1 . . . . శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమ-
హారాజుల ప్రవర్ద్ధమా-
2 నవిజయరాజ్యసంవత్స ర శ్రాహి వైశాఖశుద్ధ ౫ గురువారమునాణ్డు కోణ్డబోడిరాజు భావ
3 లకర్రరాజు కొడుకు అటుతెంగూర మల్లిరాజు శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖ-
4 ణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి కిలరమున నావబోల ప్రోలణ్డును కాటబోల పణ్డణ్డు-
5 ను యెఱియబోల బాదణ్డును చముకనకొమ్మణ్డును తలరాసి సూరయ బేంసిన బోలు పు-
6 ణ్టిగాను నాలవునడపున తలరాసి ఎఱియని వసమునం బెట్టిన ఎడ్లు ౫౦ [।*] దీనికి
7 నిత్యపడిగాను ఆచాంద్రకర్ర్కముం గొలవంగల నే మాన ౧ యి దివియక ఎఱియమ-
8 బోయునికి సఱడ్లపూణ్డిని యిఱుపట్టులోపుగాం బెట్టిన భూమి ఖ ౨ న ౧౫[।*]లికితం పెద్దనా-

No. 1176-A.

(*A.R. No.* 302-*A of* 1893).

In continuation of No. 1176.

9 చార్య్యః[॥*]శకవర్షంబు ౧౦౫౯ సోడసక్రవర్త్తిసంవత్స ౫ శ్రాహి శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
10 వరకు తేపటి సంధ్యాక్షీరస్నపనముపాల కుంచ్చములు ౨ సఱౌడ్లపూణ్డి లకర్రరా-
11 జు కొడుకు మల్లిరాజు యిస్సినా మొదవులు ౧౫ [॥*]

No. 1177.

(*A.R. No.* 303 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . [స]ర్వ్వ-
దా తస్య శ్రీముఖ-

2 . . . ఖితిలకస్సౌజన్యతేజోంకురస్సత్యత్యాగపరాక్రమైకవసతిస్సౌభాగ్యవిద్యాధరః।
[౧*] అభ్యుద్యన్నమలయోదయాదరిన్నృపధ్వాంతం సముచ్చా-

3 టయన్ పద్మాభ్యున్నతిమున్నయన్ ప్రతిదినం దోర్మ్మణ్డలాగ్రశ్రియా [।*] స[ద్వ]ర్గ్గం పరి-
పాలయన్వసుశతైరాశాస్సదా పూరయన్ శూరో వంశకరః క్షితౌ మలయమా-

4 ర్త్తణ్డశ్చిరం రాజతే ।[౨*] సోయన్నిర్మ్మలకీర్త్తి[వర్ణ్ణి]తజగచ్చాలుక్యనారాయణశ్రీరా-
జ్యైకధురన్ధరః కృతమతిస్సంక్రాంతికాలోత్సవే[।*]దాక్షారామనివాసినే భ-

5 గవతే భీమేశ్వరాదరాయాదాచంద్రార్కమఖణ్డవర్త్తి కృతవాన్ దీపం జగద్దీపకః।[౩*]సక-
వర్ష ౧౦౫౧ స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజు[లప్ర]-

6 వర్ద్ధమాన విజయరాజ్యసంవత్స ర శ్రాహి వెంగ్గినాణ్టి మలయమణ్డలమున చాలుక్యసముద్ధరు-
[ణ్డై]న సూరపరాజు శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయ-

7 [న]సంక్రాంత్తి నిమిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్డు [।*] దీనికి దేవర
కిలరమున నావబోల ప్రోలయయు గాటబోల పణ్డయయు . . . . .

No. 1178.

(*A.R. No.* 304 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమచ్చాతుర్త్థవంశేస్మిన్మల్లినాయకనందనః । ఆసీచ్ఛ్రీభీమరెడ్డీతి విఖ్యాతో విన[యా]కరః ।
[।౧*] మాఘమాసే శకస్యాబ్దే సముద్రమునిరుద్రగే । దీపం భీమేశదేవా-

2 [య ప్రాదాదాచంద్రతారకం] [।౨*] శకవర్షంబులు ౧౧౭౪ నేం[ట్టి*] శ్రీమత్త్రిభువనచక్ర-
వర్త్తి రాజాధిరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౩౬ శ్రహి ఇదులూ-

3 . . . . నికిన్ని తమ తల్లి మాంకాసానికిని ధర్మ్మార్త్థముగాను
శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరాకును ఆచంద్రకర్కముగాను నలువురుం బోల పుంట-

4 . . . . శమునను నిత్యపడి . . . . . .

No. 1179.

(*A.R. No.* 305 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 సకవర్ష ౧౦౭౫ గు నేణ్టి శ్రీరాజరాజసంవత్స [౧]౮ శ్రాహి భాద్రపదశుద్ధత్రయోదశియు
మంగలవారమునాణ్డు శ్రీమద్వెంగ్గీదేశ చాలుక్యనాంకకాఱ పరమణ్డలచూఱకాఱ పతిదేవ-
గురుద్విజ . . . . .

2 . . . . శ్రీమన్మహామణ్డలిక దోరపనాయకుల ప్రధాని సోమనపెగ్గడ కొడుకు దత్తెనపెగడ
శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు దివి . . . . . .

3 . . . . వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి
ఆచాంద్రార్కముం గొలవంగల . . . . . .

---

[1] The continuation is left unfinished.

No. 1180.

(*A.R. No.* 305-*A of* 1893).

Above No. 1179.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . నిమితమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు నఖణ్డవర్త్తి లోహాదణ్డు దివియకుం బెట్టిన ఇను-
పఎణ్లు ౫[౦] . . . .
4 బోలు నల్వురుం బూంటగా రెణ్డవనడపున పెద్దిబోల నావని అడపున కావబోల కాటణ్డు
త్రిభువనాంకుసమునం బోయు నేతి మాన ౧[।*] భారద్వాజపవిత్రగోత్రుణ్డు జగత్ప్రఖ్యాతి-
గాం బెట్టెం భూ . . .
5 ఖండొ్డరగాండి వల్లుభండు దత్తామాత్యసోముణ్డు దా[।*]త్రారామప్రముఖోల్లసత్ప్రకటపంచా-
రామతీర్త్థంబులను సారాఖణ్డదశాప్తదీపకములా[చం]-
6 ద్రాకర్క్కతారంబుగాఁ ।[౧*]దానదదీచి సోముండవదాతయశఃప్రసారుణ్డు పుత్రసం-
తాన[స]మృద్ధుండై చెఱువ్వ ధర్మ్మవివాహము దేవగేహ[ము]
7 వనము సత్ప్రబంధము నిధానమనం జనుచున్న సప్తసంతానములుం బ్రసిద్ధముగ ధారుణిపై నిలి-
పెం గ్రమంబునఁ ।[౨*] ఖణ్డస్ఫు-
8 టితసంస్కారం యః కుర్య్యాత్తు శివాలయే [।*] దీపారామతటాకేషు లభతే మౌలికం
ఫలం ॥ [౩*] లికితం పెద్దనాచార్య్యే [ణ][॥*]

No. 1181.

(*A.R. No.* 305-*B of* 1893).

Left of No. 1180.

1 . . . .
2 అంగరాజ . . . .
3 భీమేశ్వరమహాదేవరకు విషువుసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున-
4 ం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహాదణ్డు దివియ ౧కి యాచంద్రా-
5 [కర్క్క]ము నెయి సరియించ్చువారుగాం కిలరమున బోలు నల్వురుం
6 బూంటగాం గాటబోల పణ్డని అడపున జన్నబోల సూరని వ-
7 సమునం బెట్టి[న*] మోదాలు ౫౦[కి*] నిత్యపడి నే మా ౧[।*]లిఖితం [పెద్ద]-
8 నాచార్య్యేణ [॥*]

No. 1182.

(*A.R. Nos.* 306, 307 *and* 308 *of* 1893).

In the same place.

1 శ్రీవల్లభస్యాంఘ్రిసరోజతో వా నిరంత్తరో దివ్యనదీప్రవాహః [।*] [జా]తా చ శుద్ధశ్చరణా-
బ్జ[తో వా] చతుర్త్థవంశశ్చతురాననస్య ।[౧*] వంశేస్మిన్ స హిమాంశునిర్మ్మ[ల*]ల-
యశవ్యాప్తకుమామణ్డలః శ్రీ[మాన్]
2 వీరరసాశ్ర[యో] గుణనిధిః శ్రీమల్లభూపోజని । యేన త్ర్యం[బక]పల్లవాద్రణశిరస్సావా-
య్యాకారాచిరాత్ ప్రాప్తోయం వెలనాణ్డునామవిషయస్సామంతచిహ్నైస్సహ[॥౨*] త-
ద్వంశజేష్వనేకేషు గతేషు వి-
3 జితారిషు [।*] మణ్డ . . . ముఖ్యేషు చణ్డవిక్రమశాలిషు ।[౩*]స మల్లియోభూ-
త్తద్వంశ్యో నరేంద్రానుచరాగ్రణీః । అశనేరశనిర్య్యేనా[ఖ]ణ్డచణ్డాసిధారయా । [౪*]
అతః పిడువులాదిత్యనామా సుగుణతోభవత్ । తతోభూదె-

4 జియ స్తస్మా . . . . నరోత్తమః ॥[౫*] చాలుక్యభీమానుచరప్రధాన[ః] [ప]ర్య్య-
గ్రహీద్యః కిల కొట్యమాంబాం । తాభ్యామభూతాం తనయౌ నయజ్ఞౌ గుణాన్వితావేజియ-
[కోర]యా ద్వౌ గ [౬*]ఎజియో వం[శా]కర్త్తా భూత్తయోర్జ్యే[ష్ఠః]ష్టో మహాయశాః
5 ఆసీత్త . . . . మాసం . . . .
. . . . విష్ణువర్ద్ధన[నృ]ప[ః] . . . . . త-
స్మై సామంతత[స్స]మదిశత్స . . .
6 మృద్ధం ।[౭*] గుద్రవాటివిషయం . . . . ఇతో . .
. . సీద్వంసవర్ద్ధనః . . . . . . జాయశ్ స్తస్యా పాంణోడ్యర్య్యథా
పృథా [।*] గుణ్డాంబికా యద్దయి-
7 తా చారిత్రగుణమణ్డితా । [౮*]తయో . . [త్రాః] ప్రథితప్రభావాశ్చణ్డప్రతాపా ఇవ
పాణ్డవేయాః [।*] పంచేతి పుత్రా వసవశ్చ మల్లో గొంకరాశ్చ గణ్డశ్చ గుణీ చ వణ్డః ।
[౯*] మల్లస్యాసీత్తేషు కర్త్తా గుణాంకో (॥) గొంకో విద్వి[ట్స]ంకజాలీమృగాంకః ।
8 వీరశ్రేష్టః శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడ . . . . . [త్యో] రాజరాజాత్మజస్య । [౧౦*] సం-
గ్రామసాహాయ్యసుతుష్టచిత్తాత్ శ్రీరాజరాజప్రభవాన్నృపేరః। యః షట్సహస్రావ[నిమ]-
ణ్డలాధిపత్యం సమాసాద్య చిర[ము]న క్తి ।[౧౧*] ఆసీత్ప్రియా తస్య నృపుం-
9 గవస్య గొంకరాక్షితీశస్య మృగాంకర[వక్త్రా] । స]బ్బాంబికా సర్వ్వగుణోపపన్నా పులోమ
కన్యేవ పురంద్దరస్య । [౧౨*] తయోర్జ్జయంత్తప్రతిమప్రభావో రాజేంద్రచోడో విహితా-
[రిపీ]డః । జాతస్సుతస్సూనృతవాగనేకసంగ్రామరంగ్గార్జ్జితశుభ్రకీర్త్తిః ।[౧౩*] గు-
10 ణ్డాంబికాం శీతగుమణ్డలాభవక్త్రా . . భావజితానుసూయామ్ [।*] అగణ్యపుణ్యాం
గుణరత్నగుర్వీం స చోడభూపో విధినోపయేమే ।[౧౪*] తాభ్యాం భవానీభవసన్నిభా-
భ్యాం . . బభూవో[ర్జ్జ]తశక్తియుక్తః । శ్రీగొంకరాభూపః శ్రితనీలకణ్ఠ . .
వనేతా
11 మహోతో గుహో వా । [౧౫*] జాతే యత్ర క . . . [నవే] జాతం ప్రజానాం
సుఖం (।) యత్పాదాబ్జతలే గతే క్షితితలం ధర్మ్మః[1] ఏతచ్చిత్రతరం యదంధ్రవిషయే
స[ర్వా]గ్రహారా అమీ కోదణ్డాస్స . . [క]రే సమభవమ్ముక్తాః కరస్పర్శతః ।
[౧౬*] వీరశ్రిలలనాకటాక్ష . . . . నా విద్రా-
12 వ్య చోడాసినా సేనాం కుంతలవ . . . . [షు] గోదావరీసంగ్గరే । ప్రావల్లత్రిణ-
దణ్డనాథసహితం గోవింద్దదణ్డాధిపం జిత్వా హాటకఖోటకోష్టనివహైః ర్వ్వరశ్రియం యః
పరం [।*]శ్రీమాన్విక్రమచోడదేవతనయో యస్మై ప్రభుర్వ్విస్మితః ॥ ప్రాదా . .
మనా మహే-
13 న్ద్రశిఖరిశ్రీశైలయోర్మ్మధ్య . . . . సామంత్తసల్లక్షణై-
ర్మేఘాడంబరయుగ్మచామరవియచ్ఛంద్రోదయా[ద్యై]స్సహ [।*] . . భూవణే
క్రోణీరక్షణదక్షదక్షిణభుజే . . . . . . రక్షతి .
14 . . . .
15 పి రా[జోద్రేక]ంల[స*]త్సమగ్రవిభవః శ్రీదేవభక్తాగ్రణీః । నీతిత్రాణ . . . యో-
. ద్భాసితాశావకాశో . . . .
16 అంధ్రమణ్డలగతా[ఖి]లగోపీవల్లభప్రముఖదేవకులానాం [।*]దీప్తినిర్జిత దివాకరబింబాన్
శాతకుంభకలశాన్వ్యదధాద్యః [॥*] . . . . నే భువి
లోకానాం . . . .

[1] The rest of the *pāda* of this verse which is omitted in the original, may be filled up by ప్రతిష్ఠాం గతః ।
as in No. 1141, line 7.

17 ణే జనావన . . . . స్పందద్రవీంధూపలైః । సంపణ్నిర్జ్జితరాజరాజవిభవే
రాజేంద్రచోడాత్మజే . . . . స్మేరముఖే . . . .
శావదాత . . . . మాత్రోప-

18 యోగార్థినః । శ్రీగొంకక్షితిపాలకస్య కు[శ]లత్వ్రానాథచూడామణేః కస్తోతుమ్మహిమానమా-
నతరిపోస్తస్య క్షమాయాం [క్షమః] [।*]యస్యాయం తపనప్రతాపదహనః ప్రత్యాశము-
జ్జృంభతే . . . పయసాం పూరైరపారైరపి[।] అముష్యగొంకక్షితిపాలకస్య

19 ప్రియాభవద్వారిజచారు[హ]స్తా [।*] సబ్బాంబికా ఖ్యాతిమితా
జగత్యాం లక్ష్మీరివాంభోరుహలోచనస్య । అభవత్తయోర్ల . . . [లో]చనా-
ధిప . . . . . నియు[క్త]జనస్తనయో జయీ జగతి చోడనృపః । బాణం దక్షిణ-
దోష్ణి వక్ర్తకమలే వాగ్మామినీం కామినీం లగ్నాం వక్షసి కార్త్తిమ-

20 ప్యధిక[ము]ద్వ్రష్ట్వాత కుప్యా సతీ [।*] ఉల్లంఘ్యాంబునిధిమ్ భుజంగవసతిం యాత్యాశు
కీర్త్త్యంగనా యస్యానంద్దదనందనే సువిటపా . . . . - గ్గతా।
స . . . . . . హ కులానందమకరోదమన్యోః [క]ర్త్రాయం విహతశతమ-
న్యుస్స తు పునః మహాశాయుక్తోసావయమయసమేతశ్చ సతగు-

21 మ్మూర్త్యా[త్ర]యం త్రిణమివ సురేంద్రం వి[జ][య*]తే। ఆపన్నార్త్తిహరస్య యస్య
నృపతేః ప్రోద్యత్ప్రతాపానలజ్వాలాసంతతితాడితే . . . . . యశఃపార .
. . . . . రోపపూరిత బృహద్బ్రహ్మాండమూషోదరే తాపార్థం ప్రవిభాతి మధ్య-
నిహితా హైమీ శలాకా యథా । శాకాబ్దే నయనాద్రిఖేం-

22 దుగణితే శ్రీచోడిభూపస్సహస్సంక్రాంత్యాంన్నవరత్నిక[1]మదాద్వెల్లాహ్వయగ్రామజం నైవే-
ద్యస్య నిశార్ద్ధయామసమయే భీమేశ్వరాయానిశం . . . . . . [ఘ]నసార-
పారిరచితావ[ర్త్తి] ప్రదీపస్యచ।

No. 1183.

(*A.R. No.* 306-*A of* 1893).

BELOW No. 1182.

1 శాకాబ్దే శరనేత్రమిత్రగణితే శ్రేష్ఠే చ మాసే సితే పక్షే దేవదినే దినేశ్వరతిదౌ శ్రీఎఱ్ఱి-
నామా . . .[।*] . . . కుప్పయనాయ . . . . . యాదాత్
గృహారామకం క్షేత్రం ఖారిచతుష్టయేన విదితం శ్రీభీమనాథప్రభోః। శకవర్షంబులు
౧౨ . . . ౫

2 శ్రాహి త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదే[2]

No. 1184.

(*A.R. No.* 309 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, SEVENTH PILLAR FROM THE RIGHT.

1 . . . .
2 . . . . స్వస్తి[।*]సమరముఖానే-
3 కరిపుదర్ప్పమర్ద్దనభుజబలపరాక్ర-
4 మ పరమమాహేశ్వర పరమభట్టార-
5 క మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
6 గం[గ్గా]న్వయావలంబనస్తంభ శ్రీమ-
7 చ్చోడగంగ్గదేవర మహాదేవి లావ-
8 ణ్య[వ]తీదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహా-
9 [దేవర]కు మాఘపున్నమయు బృహస్ప-
10 [తివారము]నాణ్డు పెట్టిన అఖణ్డ[వ] .
11 [లోహదణ్డు ది]వియ ౧ ణ్టికి
12 . . . . .
13 . . . . .
14 ఇనుప[ఎ]డ్లు [౫౦] . . . త్రిభు[వనా]-
15 ంకుశమున నేమా ౧[।*]లిఖితంపెద్దనా-
16 చార్య్యేణ ॥

[1] Read రత్నికం స్వయం.

[2] The inscription is left incomplete.

No. 1185.

(*A.R. No.* 309-*A of* 1893).

BELOW No. 1184.

1 స్వస్తి[।*]శకవర్షంబులు ౧-
2 ౦౪౯ ణ్డి సంవత్స ౧[౨] శ్రాహి చైత్ర బ
3 [౮] బృహస్పతివారమున కలుంగలో-
4 ని చోడగంగ్గదేవని ప్రాతాని బు-
5 డుమిరి దామినాయకు కొడుకు మ-
6 ల్లయ శ్రీభీమేశ్వరమాదేవరకుం బె-
7 ట్టిన అ[ఖ*]ణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ
8 ౧ ణ్టికి దేవర కిలరమునా బోలు న-
9 . . . . డపున
10 . . . . . ౪౦ . . .
11 . . . .

No. 1186.

(*A.R. No.* 309-*B of* 1893).

RIGHT OF No. 1185.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీశకవర్షంబులు [౧౦]౭౪ గు నేంటి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజయరాజ్య సంవత్సరము . .

2 ల కొడుకు నీలగ్రీవభట్టోపాధ్యాయల ముద్రాచార్యానన్తభట్టోపాధ్యాయసోమయాజులు-నుం కుమార[స్వామి]భట్టోపాధ్యాయ . . . . . ర్ధనభటోపాధ్యాయలుం దరుణేందుశేఖరభట్టోపాధ్యాయవాజ-

3 పేయయాజుల కొడుకు యజ్ఞమూర్త్తిభట్లును నూంకరనభటోపాధ్యాయలను నాగదేవ-భట్టోపాధ్యాయలను . . . . చ్చిన శ్రావణ[పత్ర]మెట్లన్న నేము శ్రీపరాంతక-దేవర . . ణ్డమున

4 రట్టడికాము ప్రతిగ్రహించ్చి అష్టభోగసర్వ్వసంపదలతో ననుభవించ్చి వచ్చుచున్నదాని నమ్ము-చుణ్డ స్వస్తి[।*]శ్రీమదనన్తవర్మ్మమహారాజులైన చోడగంగ్గదేవర తమ్ముణ్డు

5 ఉలగుయ్యావంద్దపెమ్మాడియు వీరి దేవులు వల్లవమహాదేవియును శ్రీమద్దాక్షారామభీమేశ్వర-మహా[దే] . . . . . వర్ద్ధయామపూజయందుల చందనకర్పూరములకు నివేద్యము-

6 నకు నాచంద్రార్కమ్ము నడచునట్టుగా గంగగొణ్డచోడవైరాగియాణ్డారిచేతం బుత్తెంచ్చిన నూటఇరు . . [ణ్డు] మాడలకుం దగు వెలగాం జేకొని అణ్డమూరి రట్టడికమ[ల]-

7 తోం అ[ష్ట]భోగసర్వ్వసంపదలతో శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు సర్వ్వసమ్మతిం ఉ[రి] నిచ్చితిమి [।*]ఇత్థం విక్ర . . . . ణపెమ్మాడిరాజు కొడుకు పెద్దజియ్యనాయని చోడ-గంగ్గు పెట్టిన [అ]-

8 ఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది ౧ ణ్టికి ముణ్డవునడవున ముదువననావని వసమునం బెట్టిన ఇన్నఎడ్లు ౨౪ . . పడి ౨ నలవునడవున కమననూరని వసమున బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు

9 [౨]౪ ణ్డికి నేతి ప[డి] ౨ తొండకలినమేడపోత పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది౧ ణ్డి[కి] మొదలి అడవున ఆయిలిబోల ఎఱియని వసమున బెట్టిన

10 . . ఎడ్లు ౨౪ ణ్డికి నిత్యపడి నే స[డి]౨ తెల్లనదేమన వసమునం బెట్టిన . . . . పడి పడి ౨[॥*]

No. 1187.

(*A.R. No.* 310 *of* 1893).

ON THE SAME WALL BETWEEN THE SEVENTH AND THE EIGHTH PILLARS.

1 . . . .
2 కులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రా[జరాజేంద్ర వీర]మహేంద్ర విక్రమ-
చోడ వి[జయా]భరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మాన-
3 డిగలు గంగా[కా]వేరీపర్య్యంతధరిత్రీపతి సత్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీ-
కులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన-
4 విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౩౬ గు [శా]హి చోడమణ్డలమున ఊయకొణ్డచోడవలనాంట్టి
మరుత్తువకుడి మరుత్తుకుడయా మాశిలా-
5 మణిరైయెన మాలనరాయుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహాపప్పర
దివియ ౧ ణ్టికి నాచం[ద్రా]ర్కము నెయు స
6 రియింపంగలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయ పోతబోల దామ-
య దొడ్డిబోల బాదయ చదుకన
7 కొమ్మయ తలరాశి నావయ పెద్దిబోల నావయ చామబోల భీమయ వెరసినవారు వూంటగాం
గాటబోల నావయ వసమున వి-
8 డిచిన యెనుములు యిరువయేను నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నే మానయు ౧ [।*]
డకరేమి రాజేంద్రచోడ-
9 చార్య్యలిఖితం [॥*]

No. 1188.

(*A.R. No.* 310-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1187.

1 . . . .
2 . . . . నిమిత్యమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
3 వరకుం గలిం[గ]లోపలి అరుసవెల్లి మడపనాయకు . . .
4 డాక[రేమి] భీమనాతనిర్ పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది[వియ]
5 ౧ ణ్టికి (డీనికి) నాచాంద్రార్కము నెయి సరియించ్చువారు . . . .
6 . బోలు నలువురుం బూణ్టగా ప్రోలబోల నావని యడపు
7 న . . . బోని వసమున విడిసిన ఇన్నఎడ్లు (౦)౫[౧]
8 నిత్య నేతి మాన ౧ [।*]లిఖి(కి)తం పెద్దనాచా[ర్య్య]ః[॥*]

No. 1189.

(*A.R. No.* 310-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1188.

1 . . . .
2 యకు కొడుర్ చోడియ . . . .
3 దేవరకు నుత్తరాయనసంక్రాంతి నిమిత్తమునం . . . .
4 [ణ్డ]వర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ కి ఆచంద్రార్కము న . .
5 . . గా దేవర కిలరమున బోలు నల్వురుం బూంటగా .
6 . . ని యడపున సూరబోల దామని వసమునం బెట్టిన .
7 ఇనుపఎడ్లు(౦) ౫[౦] ణ్టికి నిత్య నేమా ౧ లిఖితం పెద్ద . . [॥*]

No. 1190.

(*A.R. No.* 311 *of* 1893).

IN CONTINUATION OF No. 1187.

1 శకవర్ష ౧౦౬౪ గు నేణ్టి స్వస్తి [।*] శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స ౧౧ శ్రాహి దక్షిణాయనసంక్రాన్తినిమిత్తమున చోడగం-

2 [గ్గ]ణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు విహారవాడగంగ్గకఉతనుణ్డి గంగ్గగొణ్డచోడగంగ్గవైరాగియా-ణ్డారిచేతం జెట్టి పుత్తెంచిన కేసియదేవేంద్రుణ్డు ౧

3 శ్రీదేవమ ౧ వీరి పీఠ[ప]నుంగు[నా]రాయణ్డు ౧ మా[ణి]క్యములురెణ్డు గట్టిన పసిణ్డిపాణిసం-కుృలు ౨ నవరత్నములుంగ్గట్టిన పసిణ్డిపానలు రెణ్డు అఖణ్డ-

4 . . . ౧ పసిణ్డినీరువఆడిన కొ[ము]లవెంజామరలు ౨ చోడగంగ్గదేవని తమ్ముణ్డు పెమ్మ-డిరాజు పెట్టిన వెణ్డిపరియల ౧ ట్టి గ

5 . . . . [గ]ద్య ౩౭ [।*]వీని మహాదేవి పల్లవ-మహాదేవి పెట్టిన అఖణ్డానకు

6 . . . .

No. 1191.

(*A.R. No.* 312 *of* 1893).[1]

IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దే వ్యోమబానద్యుశశిపరి[మితే] . . . . . .

2 . ద్ధతో యః[।*] దేవీ శ్రీరాజలాభూ[న్*] నృపతిపరవిభోస్సాహసాంకస్య త[స్య] దీపం ప్రాదాదఖణ్డ . . . . .

3 తా భీమనాథాయ శశ్వత్ । శకవష[ర్*]ములు ౧౦౪౦ స్వస్తి [।*] సవ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహా . . . .

4 నవిజయరాజ్యసంవత్స [౨] గు శ్రహి సింహ్మమాసమున వ్యతీపాతనిమిత్తమున స్వస్తి [।*] సమరముఖ . . . .

5 నభుజబలపరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పరమభట్టా [ర*]క మహారాజాధిరజ రాజపరమేశ్వర గంగాన్వయావలంబన[మూలస్త]-

6 ంభ శ్రీమదనన్తవర్మదేవర మహాదేవి రాజలదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డ-వర్త్తి లోహద-

7 ణ్డు దివియ ౧ [।*]దీనికి నాచంద్రకర్ణము నెయు సరియించువారుగా దేవర కిలరమున బో-లేవురుం బూంట . . . . . . డపు-

8 న ఎఱియబోల బాదని అడ[పు]న మనవబోల ఎఱియని వసమున నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు

9 ౪౦ కి నిత్య నే మా ౧ [।*]లికితం పెద్దనాచాయ్య[ం][॥*]

No. 1192.

(*A.R. No.* 313 *of* 1893).[2]

IN THE SAME PLACE.

1 సకలనృప[మహా] . . . .

2 . . భీమేశాయ ప్రదీపం . . . . . చంద్రసూర్యప్ర . . . . .

3 స్వస్తి [।*]సవ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యస-మ్వత్స-

---

[1] This is given as No. 316 in the Annual Report.

[2] This is given as No. 317 in the Annual Report.

4 . . గు శ్రాహి సింహ్మమాసము వ్యతీపాతనిమిత్తమున స్వస్తి[।*] సమరముఖానేకరిపుద-
ర్ప-
5 మర్ద్దనభుజబలపరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పరమభట్టారక మహారాజాధిరాజ రాజప-
6 రమేశ్వర గంగాన్వయావలంబనస్తంభ శ్రీమదనన్తవర్మ్మదేవర మహాదేవి పద్మలదేవి
7 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియా ౧ [।*]దీనికి నాచంద్రా-
ర్కర్-
8 . . యు సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున బోలేవురుం బూం . . . . .
9 . . . [బో]ల బాదని అడపున కొమ్మననావని వసమున సి[చ్చి] . . . . . .
10 . . . . . . [ద్ద]నాచార్య్యం[॥*]

No. 1193.

(*A.R. No.* 314 *of* 1893).[1]

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 [నగో] దధీచిసదృశస్త్యాగే సమభ్యున్నతో మేరో . . . .
3 ప్రియః సోయన్నూంకర్నామదేయసచివో జీయాద్గు . . . . . [॥౧*]శాకాబ్దేం-
బరబాణక్షెందు-
4 గణితే భీమేశ్వరాయాదరాత్ ప్రాదాద్దీపమఖణ్డితం సువి[మ]ల[ం] . . . . .
5 . . . . . మలయభూపాలస్య మంత్రీ సుధీః పున్యానామధికోత్తరాయనతిథావాచంద్ర-
[మతారకం][।*]
6 శకవర్షము[లు] ౧౦౪౦ స్వస్తి [।*]సర్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారా[జు]ల ప్ర-
వర్ద్ధమానవిజయరాజ్య[సంవత్స]
7 [౨] గు శ్రేహి ఉత్తరాయన నిమిత్తమున మలయమున . . . . .
8 పెగ్గడ క్రొవ్విట్టి మేడయంగారి కొడుకు నూంకర్నపెగ్గడ శ్రీ . . . . .
9 [వర్త్తి]లోహదణ్డు దివియ ౧ [।*]దీనికి నాచాంద్రార్కము నె[యు] . . . . .
10 . . బోల ప్రోలణ్డుం గాటబోల పణ్డణ్డు బాదబోల ఎఱ . . .
11 . . . . బోయుణ్డు . . . .
12 . . . .

No. 1194.

(*A.R. No.* 315 *of* 1893).[2]

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 ంగోణ్డచోడీతి దేవీ [।*]-సీయం శ్రీచోడగంగక్షితిపవరవిభోశ్చోడనస్త్రీ మృగాక్షీ ప్రాదాద్భీ-
మేశ్వరాయ త్రిభు-
3 వనవిభవే దీపమాచంద్రతారం । స్వస్తి [।*]సమరముఖానేకరిపుదర్పమర్ద్దనభుజబలపరా-
క్రమ పర-
4 మమాహేశ్వర పరమభట్టారక మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర గంగాన్వయావలంబన-
స్తంభ శ్రీమద-
5 నన్తవర్మ్మదేవర ప[ట్టా]నమహాదేవి కలింగమహాదేవియైన జెయంగొణ్డచో[డి]యంవారు శక-
వర్షములు ౧౦౪౦
6 గు నేణ్టి సింహ్మమాసమున వ్యతీపాతనిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డ-
వర్త్తి లోహద-

---

[1] This is given as No. 318 in the Annual Report.

[2] This is given as No. 312 in the Annual Report.

7 ణ్డు దివియ ౧ కి నాచంద్రార్కస్థాయిగా నెయు సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున నావబోల ప్రోలణ్డును గాట-
8 బ్రోల పణ్డ్లును బాదబోల ఎజియణ్డును జడుకనా కొమ్మణ్డుం దలరాసి [నావ]ణ్డుం బూంటగా రెణ్డవనడపు-
9 న కాటబోల పణ్డని వసమున నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [కి*] నిత్య మాన ౧[॥*]

No. 1195.

(*A.R. No.* 316 *of* 1893).[1]

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . ప్రాదాద్ద్వీపమఖణ్డవర్త్తి విభవే భీమేశ్వ-రాయాద . . [।*] . . . . ములు ౧౦౫౦ గు-నేంటి స్వస్తి [।*] సవ్వ౯లోకా-
3 శ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరములు [౨] గు శ్రాహి సింహమాసమున వ్యతీపాతనిమిత్తమున స్వస్తి [।*]
4 సమరముఖానేకరిపుదప్ప౯మర్ద్ద౯నభుజబలపరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పరమభట్టారక రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర గంగాన్వయా-
5 వలంబనస్తంభ శ్రీమదనన్తవమ్మ౯దేవర మహాదేవి శ్రీయ్యాదేవులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివి య ౧ కి నా-
6 చంద్రార్కస్థాయిగా నెయు సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున బోలేపురుం బూంటగాం గాటబోల పణ్డని అడపున జక్కబోల ప్రోలని వసమున నిచ్చిన ఇను-
7 [ప]ఎడ్లు ౫౦ కి నిత్య నే మా ౧ లికింత్త పెద్దనాచారి [॥*]

No. 1196.

(*A.R. No.* 317 *of* 1893).[2]

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . గా చంద్రవక్త్రా దేవీ లీలావ . . . .
2 శ్చోడగంగేశ్వరస్య[।*]కాంతారత్నం గుణానామ్మహతి నివస[తి]స్సా వ్యతీపాతయోగే దీపం ప్రాదాదఖణ్డ-
3 ం సురవరవిభవే భీమనాథాయ సమ్యక్ [।*]శకవష౯ములు ౧౦౫౦ స్వస్తి [।*] సవ౯లోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధ-
4 నమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరములు [౩] గు శ్రాహి సింహమాసమున వ్యతీపాత-
5 నిమిత్తమున స్వస్తి [।*] సమరముఖానేకరిపుదప్ప౯మర్ద్ద౯న భుజబలపరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పర-
6 మభట్టారక మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర గంగాన్వయావలంబనస్తంభ శ్రీమదనన్తవమ్మ౯దే-
7 వర మహాదేవి లీలావతీదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ
8 ౧ దీనికి నాచంద్రార్కస్థాయిగా నెయు సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున బోలేపురు బూంటగా నాలవు ప[ణ్డ]-

---

[1] This is given as No. 313 in the Annual Report.
[2] This is given as No. 314 in the Annual Report.

9 పున చదుకనకొమ్మన అడపున బ్రమ . . . వసమున నిచ్చిన ఇనుపఎడ్లు ౪౦ కి నిత్య
   సే మా ౧ [।*] లికితం
10 పెద్దనాచా[ర్య్యః][॥*]

No. 1197.

(*A.R. No.* 315 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దే వ్యోమబాణ . . . .
2 నావర స్తత్ర . . . . సితవిజయోద్విరిత్తసర్వ్వాంగలక్ష్మ్యా
   . . .
3 ప్రాదాదఖణ్డం భువనవరకృతే . . . ధాయ మాతా। శకవష[ర్*]ములు ౧౦౪౦ స్వస్తి
   [।*]సర్వ్వలోకా-
4 శ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల [ప్రవర్ద్ధ]మాన విజయరాజ్యసంవత్స ౩ గు శ్రాహి
   సింహమాస-
5 మున వ్యతీపాతనిమిత్తమున స్వస్తి [।*]స[మర]ముఖానేకరిపుదర్ప్పమర్ద్దనభుజబలపరాక్రమ
   పర-
6 మమాహేశ్వర పరమభట్టారక మహారాజాధిరాజరాజపరమేశ్వర గంగాన్వయావలంబనస్తం-
   భ శ్రీ-
7 మదనన్తవర్మ్మదేవర మహాదేవి లీ[లావతీ]దేవితల్లి లక్ష్మిదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం [బెట్టి]-
8 న [అఖణ్డ]వర్త్తిలోహదణ్డు దివియ . . . . . చంద్రకర్ర్కము నెయ సరియించ్చు-
   వరుగా దేవర కిలర-
9 [మున భో లే]వురుం బూంటగా . . . . . . రసి సూరని అడపున నావబోణ్డు
   ప్రోలని వసము . . . .
10 ఇనుపఎడ్లు . . . .

No. 1198.

(*A.R. No.* 315-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1197.

1 శాకాబ్దే . . . .
2 తిలకా దేవాంగ్గనాకాంతిజితే . కల్యాణవ . . . . విశ్రాణ- .
3 భూః ప్రాదాద్దీపమఖణ్డవర్త్తి విభవే భీమేశ్వరాయాదరాతు। శకవర్షములు
4 ౧౦౪౦ స్వస్తి[।*]సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయ-
5 రాజ్యసంవత్సరములు ౩ గు శ్రాహి సింహమాసమున వ్యతీపాతనిమిత్తమున స్వస్తి[।*]సమ-
   రముఖానే-
6 కరిపుదర్ప్పమర్ద్దనభుజబలపరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పరమభట్టారక మహారాజా-
7 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర గంగాన్వయావలంబనస్తంభ శ్రీమదనన్తవర్మ్మదేవర మహాదే-
8 వి క్యల్యాణదేవి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివి[య]
9 ౧ [।*] దీనికి నాచంద్రకర్ర్కము నెయ సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున భోలేవురు బూ-
10 ంట్టగా [మూణ్డవా]డపున కాటబోల [నా]వని వనమున . . . . ప[ఎ]డ్లు [౪౦]
   . . .

No. 1199.

(*A.R. No.* 319 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; EIGHTH PILLAR FROM RIGHT.

1 [శక]వర్ష ౧౦౭౧ ణ్డు శ్రీకులో-
2 త్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యస-
3 ంవత్స[౧*]౭ శ్రాహి స్వస్తి[।*] సమరముఖా-
4 నేకరిపుదర్ప్పమర్ద్దనభుజబల-
5 పరాక్రమ పరమమాహేశ్వర పర-
6 మభట్టారక మహారాజాధిరాజ పరమే-
7 శ్వర గంగ్గాన్వయావలంబనస్తమ్భ శ్రీ-
8 మదనన్తవర్మ్మదేవర ద్వితీయల-
9 క్ష్మియైన చెన్నవమహాదేవి కొడుకు
10 [అట్టహాస]దేవుణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమ-
11 హాదేవరకు కన్యాసంక్రాంతినిమి-
12 త్తమున బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి[లో]-
13 హదణ్డు . . . .
. బోలు
14 నల్వ[దు బూంటగా] మొదలియడ-
15 పున చింతవోల [తే]పని వసమున
16 విడ్చిన యినుపఎళ్లు ౫౦ ట్టికి ణి-
17 త్యపడి నే మా ౧ [।*] లిఖితం పెద్దనా-
18 చార్య్యేణ[॥*]

No. 1200.

(*A.R. No.* 319-*A of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీ స్వస్తి[।*] వేదేభశివశాకాబ్దే ఎకశిలి-
2 క్షితిశేఖరః[।*] గణపత్యధిపః
3 ప్రాదాద్దీపం శ్రీభీమశంభవే[।*]
4 శకవ[ర్ష]ములు ౧౧౮[౪] గు నే-
5 ణ్డు ఉత్తరాయణసంక్రాంతినాండు శ్రీ-
6 మద్దాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వరమ-
7 హాదేవరకు ఎకశిలిగణపతిదేవని కొ-
8 డుకు మురారిగణపయ దనకు ఆ-
9 యుష్కామ్యార్త్థముగాం బెట్టిన అ-
10 ఖండ్డవర్త్తి లోహద[ం]డ్డు దీపం
11 ఒకటింటికి మూండవు అడపు
12 కామెబోయని పూంట్టను నూంకబో-
13 ల మారని వసమునం బెట్టిన పసు-
14 లు ౫౦ దింటికి దినమొకట్టికి
15 త్రిభువనాంకుశమానెండు నె-
16 యి అరువంగలవాండు।

No. 1201.

(*A.R. No.* 320 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE MANDAPA AT THE ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 . . . .
2 . . . . . చాలుక్యాన్వయచక్రవర్త్తివిజయాది[త్య] . . . . . .
స్సౌజన్యరత్నాకరః ॥ [౧*] . . . . . తస్యాగ్రమహిషీ .
3 . . . . శ్రియః . . . . . స్తుతత్రిభువన ప్రగీతోరుకీర్త్తి శ్రీవిష్ణువర్ధ్ధన .
. . . . .

4 . . . .
5 స్వస్తి [।*] శకవర్షంబులు ౧౧౦[౭] గు నేణ్డు సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధన మహారా-
జుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౬ గు శ్రాహి ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తిని-
6 మిత్తమున శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనచక్రవర్త్తి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు
దీపములు మూట్టికిని కిలరమున బోలు నల్వ్వరుం బూణ్టగా మొదలి
7 . . . . బోల నావని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ .
వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు [౫౦] ను నాలవునడుపున [గొ]ండ్య-

8 . . . . ప్రోలబోల . . . . . . వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ నుం-
గాం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు నూటపంభ్యాయిం జేకొని ఆచంద్రార్కమున దపకుణ్డ నిత్యపడి
వోయంగ-

9 ల త్రిభువనాంకుశ నే మానలు మూణ్డు [।*] లిఖితం పోతనాచార్య్యః [॥]

No. 1202.

(*A.R. No.* 321 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . వియజ్జల . . న్వితసంఖ్యాత . . . . . .

2 . . . . . దీపం తు భాస . . . . .

3 . . . .

4 . . శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స-

5 . త్రాహి కలింగ్గ . . . . న చోడగంగ్గదేవర తంత్ర . .

6 . . . . గామదేవమనాయకు కొడుకు . . . . . నాయ . .

7 సంక్రా[ం]న్తినిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టి-

8 న యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧[ణ్డి]కి నాచంద్రార్క[ము]

9 నెయి సరియింపంగలవారుగా . . . .

10 . . బాదిబోల భీమె యా బోతబోల రాజియ

11 to 13 . . . .

No. 1203.

(*A.R. No.* 322 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . పార్వ్వతీనాథభక్తః । శాకాబ్దేంబరనందఖేందుగణితే సోయం సుసామ్యా-
యనే రోహిణ్యాం సితపక్ష[మన్మథ]తిథౌ . .

3 . . పుణ్య[ధీః] దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదిశ[త్] దీపం దీప్రమఖండ-
ముజ్వలశిఖం కర్పూరవర్త్యా యుతం । శకవ-

4 ర్షంబు ౧౦[౯]౦[ది] యగునేట్టి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు [౩౩]
త్రాహియుత్తరాయనసంక్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండ్డలే[శ్వర]-

5 [కు]లోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల [భండార]ము కామిసెట్టి తముండు నాగిసెటి శ్రీభీమే-
శ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన కర్పూరవర్త్తిదీపము లోహ

6 [దణ్డు ౧] ట్టికిం గిలరమున బోలు నలువురుం బూంటంగా నాలవునడపున కాటబోల ప్రో-
లని . . . తని వసమునం బెట్టిన యినుపయెడ్లు ౫౦ యెంభ . . . .

7 వేద్యమున [కు]త్తరదిక్కునం దొల్లింటి రీతియ భూమి ఉత్తరమున . . . . . విలిచి
పెట్టిన పరిభూమి ఖండువులు . . . గొ . .

8 ఆచంద్రార్కము నడచునట్టుగా నిత్యపడిం గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే[తి] మాన
మానెండు [।*] యి దివియకు నడచునట్టుగా సంత్తానక్ర[మా]-

9 న తోంట పోంకర్కుర్కులు యేనూఱు ౫౧౦ [॥*]

No. 1204.

(*A.R. No.* 323 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి] శ్రీవెలనాంటిచోడంద్రిపతేస్సూనుర్మ్మహీమండన [ః*] శ్రీమా[ణ్ణిం]క మహీపతి .
. . . . . .

2 . . మాత్య సర్వ్వావనీం స్వైకచ్ఛత్రక్రితా(వి)తామక్రిత యో రాజేంద్రచోడాధిపః [।*]
తత్సంధాన . . . తోవిమలధీ[ః*] శ్రీకామిశ్రేష్ఠితి . . . .

3 . . . ర్ద్ధనవిధు[ః*] శ్రీనాగిశ్రేష్ఠితి యః [।*]స్వస్తి [।*] సమస్తవిస్తరదక్షిణప్ర-
శస్తపాలస్త్యాది[కమా]గత శ్రీమదనేకసురాసురని . . . .

4 . . మౌళిమాణిక్యమాలాలంక్రిత శ్రీపాద[వరాగ] . . . . . పతిచా .
. . .

5 . . . . మహనీయ్య మహేశ్వర (శ్రీభరదేశ్వర [గు]హేశ్వర
సముద్ధరణ కపిల . . . వరప్రసాదప్రవర్ద్ధితశ్రీ . . . .

6 . . . .
. . . .[1]

No. 1205.

(*A.R. No.* 324 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 యోభాతి . . . . తాభ్యాం . . . . . .

3 . . . . సము[ద్ధ]ర . . . .
ప్రతీకస్సుతః దివానాథ [ఇ]వ హర్షణే . . . . .

4 . న్మంత్రిశిఖామణిర్బ్బుద్ధినిధిః శ్రీవెన్న[నామా సు]ధీః॥ ఆసేతునర్మ్మదామధ్యం యేనాశాసి
నిజాసినా తస్య రాజేంద్రచోడస్య [కా]-

5 మదే[నువ]ంశంవదః। వనమా . . . . త్రిసహస్రకం [।*] కస్తూరీమూల్యసిద్ధ్య-
ర్థ్థమనంతారామపం[చ్చ]మే। [శా]కాబ్దే [శ]-

6 శినందషేందుగణితే యామ్యాం . . . సుధీస్సూపాస్నం [క]లయంను నిర్మ్మలతరం
భీమేశ్వరాయాదరాత్। దాక్షారామనివాసి నే భ-

7 గవతే ధ[ర్మోత్సు]కస్సా . . మాచం[ద్రాకర్క]మనంతకీర్త్తిరదిశత్త్రైలోక్య-
భర్త్రే శ్రీ భృశం। శకవరుషంబులు ౧౯౯౧ ణ్డగునేంటి శ్రీరాజరా-

8 [జదేవర దివ్యరాజ్యసంవత్స] . . . . . చోడయరజుల ప్రధాని అమ్రితనూరి
సూయ్యపెగ్గడ కొడుకు పసాయితి నన్నియ [పెగ్గడ] శ్రీ-

9 . . . .

No 1206.

(*A.R. No.* 325 *of* 1893).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE; FIRST TIER FROM THE BOTTOM.

1 . . . . . అస్తి శ్రీసరసీపురీ సురపురీవోద్యద్విలాసాన్వితా తస్యాః పాలితసూరిభూసుర-
వర[ః*] శ్రీ[విద్ద]భూపాత్మజః [।*]సత్యత్యా-

2 గపరాక్రమో జితరిపు[ః*] శ్రీకేశవోర్వ్వీశ్వరః। . . . . . వారిసత్రశశిభిర్న్నా-
మాగ్రహార[ః*] స్థిరః।[౧*] శాకాబ్దే నయనార్కచంద్రగణితే . . . . . .
దాక్షారామనివాసి-

---

[1] The continuation of this record is not traced ; but it may be connected with No. 1203.

3 నే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాత్[।*] ప్రాదాత్సన్మతిరుత్తరాయణతిథౌ స్వామ్యాయ ద్విత్రైక భృవాయాచంద్రాకర్కమఖండదీపయుగళం శ్రీకేశవోర్వీ-
4 శ్వరః। [౨*] స్వస్తి[।*] శకవర్షంబులు ౧౧౨ గు నేంటి ఉత్తరాయణ[స]ంక్రాంత్తినిమి-త్తమున శ్రీదాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
5 (ర)కు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కొలనిమండలిక కేశవదేవరాజు పెట్టిన అఖండవర్త్తి లోహపు-దండు దివియలు రెంట్టికి బో-
6 లు నల్వురం బూంట్టగా రెండవునడపున మావబోలకొమ్మని వసమునం బెట్టిన యిన్నవెడ్లు ౫౦[।*] తలరాసి అడపు-
7 న మాల్యకొమ్మని వసమునం బెట్టిన యిన్నవెడ్లు ౫౦[।*]వీనిం జేకొని వీరలు ఆచంద్రాకర్కము నిత్యపడి గాన్నడప-
8 ంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నేతి మానలు ౨ ॥ లిఖితం సూరాచార్య్య[॥*]

No. 1207.

(*A.R. No.* 326 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE ; FIRST PILLAR FROM LEFT.

1 స్వస్తి . . . . . .
2 వరదివ్య[రాజ్య]సంవత్స ౧[౦] శ్రా-
3 హి కర్కాటకసంక్రాంత్తినిమిత్త-
4 మున జననాథవోరమున మా-
5 లకాట కన్నయ శ్రీభీమేశ్వరమ-
6 హాదేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి
7 లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి ఆ-
8 చంద్రాకర్కము నెయి సరించ్చువారు-
9 గా బోలు నల్వురుం బుణ్టగా ము-
10 ణ్డపు నడపున వాదియబోయి-
11 ని అడపున పోతబోల పమ్మని
12 వసమునం బెట్టిన ఇనుపవె-
13 డ్లు ౫౦ ట్టికి నిత్యపడి గొలవంగ-
14 ల . . . . . . [పె]దనాచారి[య్య][॥*]

No. 1208.

(*A.R. No.* 327 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శకవర్ష ౧౦[౮]౭ గు నాణ్టి రా-
2 జరాజసంవత్స ౧౭ శ్రాహి
3 విషవుసంక్రంత్తినిమిత్తము-
4 న ప[ల్ని]నాణ్డిలోని గొలివెన్న-
5 మ [గు]ణ్డపనాయకుని కొడుకు
6 ఆరువేలి సత్తమనాయకు-
7 ణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
8 కుం బెట్టిన అఖ(ం)ణ్డవర్త్తి అరదీ-
9 పము ౧ ట్టికి బోలు నలువురు-
10 ం బూణ్టగాం దలరాశి అడపున
11 . . . .
12 మాన [౪] [।*]లిఖితం పెద్దనా . . . [॥*]

No. 1209.

(*A.R. No.* 328 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; BETWEEN THE FIRST AND SECOND PILLARS FROM THE LEFT.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీశకవర్ష ౧౦౭౯ గు నేంటి ఫాల్గుణమాసమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కల్యా-ణోత్సవనిమి[త్త]-
2 మున శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర భీరగొట్టమున బయ్యరాజుల ద్వితీయలక్ష్మిసమానరైన లక్ష్మీమహా-దేవులు
3 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు పెట్టిన హఖణ్డవర్త్తి లోహవిస్య ౩౫ ట్టే దణ్డులోడి ది ౧ ట్టికి బోలు నలువు-

4 రుం బూణ్డగా నాలవునడపున తలరాసి సూరని వసము రెణ్డవ నడవున నావభోలకాటని వసమున [పె]-

5 ట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [ట్టి]కి నిత్యపడి ఆచాంద్రాకర్తముం గొలవంగల నేతి మాన ౧[।*] లిఖితం పెద్దనాచార్యే[ణ][॥*]

No. 1210.

(*A.R. No.* 329 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీశకవర్ష ౧౧౭౯ గునేణ్టి ఫాల్గుణమాసమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర క . . . . . నిమిత్తమున

2 [శ్రీ]మన్మహామణ్డలేశ్వర వీరగొట్టమున బయ్యరాజుల తమ్ముండు గంటియబయ్యరజు [శ్రీభీమే]-శ్వరమహాదేవ-

3 రకు బెట్టిన అఖణ్డవర్తి లోహవిస్య ౨౫ ట్టె దణ్డుతోడి ది ౧ ట్టికి నాచాంద్రాకర్తము నెయి సరియి . . . . గా బోలు న-

4 [లు]వురుం బూణ్డగా నాలవునడవున ప్రోలబోలదిబ్బె వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫[౦] . . . . . ద్రాకర్తము గొల-

5 [వ]ంగ్గల త్రిభువనాంకుర[శ నే] మాన ౧[।*]లిఖితం పెద్దనాచార్యేణ[॥*]

No. 1211.

(*A.R. No.* 330 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 పరమభట్టా . . . . . [తి]లక [చా]-

3 [లుక్యా]భరణ శ్రీమత్త్రి[భువనమ]ల్లదేవర విజయరాజ్యముత్తముత్తరా[భి]-

4 వృద్ధి[ప్రవర్ధ]మానవాచంద్రాకర్తతారకం చిరస్థయిగా సంవత్స ర౫ శ్రాహి స్వస్తి[।*]

5 సమధిగతపంచమహా[శబ్ద*] సామన్తాదిపతి మహాప్రచ(ం)ణ్డదణ్డనాయకం

6 విబుధవరదాయకం సుజనప్రసన్నం నుడిదుమత్తెన్నం గాత్రపవిత్రం ప-

7 రాం[గనాపు]త్రం తురగరేవంతం వైరిక్రితాంతం సాహసోత్తుంగ్గం అయ్యన[సి]-

8 [ంహ నా]మాదిసమస్తప్రశస్తిసహితశ్రీమన్మహాప్రధానం బాణసవెగ్గడ

9 . . . . వె[గ్గ]డదణనాయకం అనంతపాలయ్యంగల వట్టమహాదేవులు [స్వస్తి][।*]

10 అ[నంతానంత]పరమకల్యాణాభ్యుదయసహస్రఫలభోగభాగిని ద్వితీయ్యలక్ష్మీ-

11 సమాన మహాదేవిదణ్డనాయకుఅలు జేష్టమాసమున శుక్లపక్ష . .

12 . . [బృహ]స్పతివా[రము] [వ్య]తియిపాతనిముత్యమునం పెద్దడాకరేమి

13 . . . . లనల్లు . . . .

14 వాడలయు జీవకంగాను అ ఉభయసమ్మతంబున ముడిగొణ్డయతోం . .

15 న భీమనథనందనవనమునకుం జంగకాయలకు వెలవెట్టిన గద్య[హా]స్తిమా-

16 డలు ఇరువది ఇ మాడలు ౨ం[।*] లిఖితం పెద్దనాచార్యే[॥*]

No. 1212.

(*A.R. No.* 331 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [సక] వర్షంబులు ౧౦౪౩ [స్వస్తి][।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజాధి-
రాజ రాజపరమేశ్వర సత్యాశ్రయకుల-

2 తిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమా
నమాచన్ద్రార్కతారము నడచు[చు]-

3 [ణ్డ] శ్రీమచాళుక్యవిక్రమసంవత్సర ౪౮ గు శ్రహి దిన ౩౦ గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీ-
భీమేశ్వరమహాదేవరకు విషువుసం-

4 క్రంతినిమిత్యమున బ్రమ్మదేవనాయకుని కొడుకు ఆదిత్యదండనాయకుండు తనకు ధర్మార్త్థ-
ముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిల-

5 రమున బోలు నావబోల ప్రోల పణ్డియబోల చెల్లయయ యఱియబోల బాదయయుం దల
రాసి నావయయు బెరసిన నలువురుభో-

6 లునుం బూంటిగాం దలరాసి నావయ అడపున నావబోల కొమ్మని వసమున పెట్టిన యిన్న
యెడ్లు యేంభ ౮౦ ది నాచంద్రార్క[ము]

7 లోహపు దిబియ ౧[।*]దీనికిం గొలవంగల నే మానం౧ [।*] లిఖితం డకరేమి సురచారి అయిన
వీరరాజేంద్రచోడఆచార్య[॥*]

No. 1213.

(*A.R. No.* 332 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 సకవర్ష ౧౦౪౩ స్వస్తి [।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రి(ం)త్వీవల్లభ మాహారాజాధిరాజ
రాజపరమేస్వర పరమభట్టరక సత్యశ్రయకు-

2 లతిలకం చ్చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర ప్రవర్ధమానమాచంద్రకతారకం శ్రీ-
మ[చ్చా]లుక్యవిక్రమస[ం*]వత్స ౪౯ శ్రహి . . . . .

3 వాదినాణ్టి పెద్దాడాకరేమి శ్రీ . . . . . శ్రీమహాదేవరకు వైశాఖమాస . .
. . . . దశినాండు విష్వుఙు . . . .

4 కొడుకు పెరంగొణ్డ[వ] . . . .

5 . . . . ప్రోలయ-

6 యుం గాటబోల . . . . నల్వురుం బూంటగా . . .
నావయ అ-

7 డపున వెందక . . ని వసమున బెట్టిన ఇన్నఎడ్లు . . . . భూ-
వనాంకుశ నే మాన ౧ . . . . డేకరేమి

8 సురాచారి అయి[న వీ]రరాజేంద్రచోడ ఆచార్య [॥*]

No. 1214.

(*A.R. No.* 333 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . క్షిప్తపదారవిందః । ఆ[సీ] . . . . .

2 కులావతంసః ।[।౧*] గజరామవియచ్చంద్రగణితే శకవత్సరే । నృత్యత్త్రిప . . ద్రూపం
భీమం శ్రీమత్పరాంతకః ।[।౨*]తా-

3 ణ్డవలీలారతయే హవిషే బల్యర్చనావిధానాయ । సీలాభిధానమస్మై గ్రామం ప్రాదాత్స-
సర్వ్వకరపరిహారం ।[౧౩*] నృత్తక్రీడావి-

4 రతవపుషో దేవదేవస్య పార్శ్వే కృత్వా దేవ్యా క్షితిధరగురోః పుత్రికాయాః ప్రతిష్ఠాం [।*]
తత్పూజార్త్థం త్వపరమదిశత్పణ్డు[వా]-

5 డాభిధానం గ్రామం గ్రాసీకృతరిపుకులస్సోయమాచంద్రతారం । [౧౪*] తస్యైవ మార్గ్గశీర్షే
దేవస్యార్ద్రోత్సవస్య [వి]ధేః । ఓరచివాడాభి-

6 హితం గ్రామం ప్రాదాత్స ఏవ నృపః ।[౧౫*] దేవ్యాప్యాశ్వయుజే మాసి పూర్వ్వఫల్గున-
రిక్షకే । యత్కార్య్యముత్సవవరం తదర్త్థం శ్రీప-

7 రాంతకః ।[౧౬*] భీమేశక్రముకవనాలిపాలికైయో[౯*] దేయ[ః*] స్యాత్పృథిసమమంత-
రాయసంజ్ఞః । తం కారం సమదిశదాకర్కచంద్ర-

8 తారం లక్ష్మీవానఖిలజగత్ప్రసిద్ధకీర్త్తిః ।[౧౭*] లిఖితం డాకరేమి సురాచరి అయిన వీరరా-
జేంద్రచోడ ఆచార్య్యః [॥*]

No. 1215.

(*A.R. No.* 334 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీ [।*] ఆసీద్విసీతో ద్విజపారిజాతో రామాణ్డిసెట్టిర్బ్భువి ధర్మ్మశీలః [।*] బ్రమ్మాణ్డినామా
త[న]యోస్య ధీరస్తస్యాత్మజో భీమ[న]నామధేయః ।[౧*] రామనేత్రశశాంకేందు-
గణితే శకహాయ-

2 నే సోయం భీమేశ్వరాయాదా[ద్దీ]పమాచంద్రతారకం ।[౨*] సంవత్స ౩[౫]శాహి బ్రమ్మాం-
డిసెట్టి కొడుకు భీమాండిసె[ట్టి] తనకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-

3 కుం బెట్టిన అఖ[ణ్డవర్త్తి] . . . . . . [దివియ] ౧కి బోలు నలు . . .
. . . . రెండవు నడపున వెమ్మ . . . . . .
[నం] బెట్టిన ఇనుపఎణ్లు ౫[౦] . . . .

4 . . నిత్యపడి . . . . [య్యే]ణ [॥*]

No. 1216.

(*A.R. No.* 335 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . బులు ౧౦౪౩ స్వస్తి [।*] సమస్తభు[వనాశ్ర]య . . . .

2 [మహా]రాజాధిరాజ రాజపరమేస్వర పరమభట్టరక స[త్యా]శ్రయకుల-

3 తిలక శ్రీమ[త్త్రి]భువనమల్లదేవర ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్య ము-

4 త్తరోత్తరాభివృద్ధిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౬ శాహి చైత్ర బ-

5 హుల అమావాస్యయు బుధవారామునాణ్డు స్వస్తి [।*] సమధిగతపంచమహాశ-

6 బ్ద మహామణ్డలేస్వర వీరమాహేశ్వర కోడూరుపురవరేశ్వర సూర్య్యవ[ం*]శో-

7 ద్భవకులతిలక కాస్యపగోత్ర కరికాలాన్వయ నామాదిసమస్తప్రాశస్తసహి-

8 తం శ్రీమన్మహామణ్డలేస్వర ఎఱువ తొణ్డయరాజుల మహాదేవి మయిలమ-

9 దేవులు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు ది[వి*]య ౧

10 దీనికి నాచంద్రకర్కము నెయి సరియించ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలర-

11 మున నావభోల ప్రోలయయు నెటియబోల బాదయయుం గాటబోల పణ్డయయు

12 . [ల]రాసి నావయ[1]

---

[1] The inscription is left unfinished.

No. 1217.

(*A.R. No.* 336 *of* 1893).

In the same place.

1 [స్వస్తి] [।*] శ్రీగొన్నిసెట్టి సు . . . .
2 ఖేందుగణితే గచ్ఛత్యుదీచీం రవౌ శ్రీదణ్డాధిపలక్ష్మరాజతురగేన్ద్రో . . . .
శివపదధ్యానోత్సవైరుత్సు-
3 కస్సోయం దీపముదారధీనిధిరదాదాచంద్రముద్యత్ప్రభ[ం*] [॥] శకవర్ష ౧౦౪౮ నేణ్టి శ్రీమ-
చ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స [౪౨] గు శ్రాహి
4 [శ్రీ]భీమేశ్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున లక్ష్మరసదణ్డనాయకుణి సా-
హిణి గొన్నిసెట్టి కొడుకు కల్లయసా-
5 హిణి పెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ట్టికి నెయి సరియించువారుగా బోలు
నాల్వురుం బూంటగా తలరాసి ప్రోల-
6 యబోయిని వసమునం బెట్టిన మొదవులు ౪[౪] నిత్యపడి త్రిభువనాం[కు*]శము నేతి మా ౧
[।*] లిఖితం డంకరేమి పెద్దనాచార్యేణ [॥*]

No. 1218.

(*A.R. No.* 337 *of* 1893).

In the same place.

1 శ్రీ [।*] అస్తి మల్లపరాజస్య తనయో వినయాన్వితః[।*] మన్యసింహ ఇతి ఖ్యాతో వెంగ్గీగొం-
కర్మహీపతిః ।[।౧*] తస్యేయమవనీశస్య
2 ప్రియా వల్యమభామినీ [।*] స్త్రీరత్నం రత్నభూతస్య రత్నాఖ్యా రాజతే భువి ।[।౨*] గజ-
చంద్రద్వయత్ర్యేకశగణితే శకవత్సరే [।*] దీపం భీమేశదే-
3 వాయ ప్రాదాత్సాచంద్రతారకం । [।౩*] సంవత్స ౩౦ బోలు నలువురుం బూణ్టగా రెండవు న-
డపున జక్కబోల ప్రోలని వసమునం బెట్టిన యి[ను]-
4 పమెడ్లు ౪౦ ట్టికి నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ [।*] లిఖితం పెద్దనాచార్య
కొడుకు సూరాచార్యేణ [॥*]

No. 1219.

(*A.R. No.* 337-*A of* 1893).

Left of No. 1218.

1 . . . .
2 . సంవత్స ౨౬ [గు] శ్రాహి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున
3 హసనపురవు మావనభట్ల పెంజ్ల[ము వె]ల్లమారి దేవనఅప్పన తల్లి ముత్తనమ్మ తనకు ధ-
4 ర్మార్థముంగా బోలు నలువుర పూణ్టగా మాహేశ్వర యెఱియబోని వసమునం బెట్టిన అర
5 దివ్వ ౧ ట్టికి ఇనుపమెడ్లు ౨౪ [।*] ఆచంద్రార్కమ్ము నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకు-
6 శ నే తవ్వ ౧ ట్టి । లికితం పెద్దనాచారి [సూ]రాచార్య [॥*]

No. 1220.

(*A.R. No.* 338 *of* 1893).

In the same place.

1 . . . .
2 . . . కమ్మదేపితి . . . . బాణఖేంద్వసమన్వితం
శాకసమాసమా
3 శ్రీభీమనాథాయ రవావుదీచీం గతేదిశద్దీపమఖణ్డవర్త్తి ॥ స్వస్తి [।*] శకవర్ష ౧౦౪౮ శ్రీమ-
చ్చాళుక్యవిక్రమ-

4 [సం]వత్స ౪౨ గు శ్రాహి స్వస్తి [।*] అనేకమహీమణ్డలరాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పల్లవకుల
తిలక భారద్వాజగోత్ర కా-

5 డువెట్టివంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర భీరగొట్టమున బయ్యరాజు మహాదేవి కొమ్మి-
దేవి శ్రీభీమేశ్వరమహా-

6 [దే]వరకు నుత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తముం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి
నాచంద్రార్కర్కము నె-

7 యి సరించువారుగా బోలు నల్వురుం బూటగాం గాటబోల పణ్డని యడవున పాడిబోల
ప్రోలుని వసమునం బెట్టిన మొ-

8 దవులు ౪౦ [।*] నిత్యపడి త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ [।*] లిఖితం పెద్దనాచార్య్యేణ [॥*]

No. 1221.

(*A.R. No.* 338-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1220.

1 . . . .

2 . . . .

3 . . . . శాకా[బ్దే]ంబరవారిరాశి[జగ]-

4 . . . . తోత్తరాయణతిథా భీమేశ్వరాయాదరాత్ ॥స్వస్తి[।*]సర్వ-
లోకా[శ్ర]య శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారా[జు] . .

5 . . . . పాదపద్మారాధకుండును
మూలభృత్యుండునైన పురవ . . . . దిప సూదపనాయకుండు తమ . .

6 . . . . ధమ్మార్థముగా శకవర్షంబులు ౧౧-
౮౦ [నాణ్టి] ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్త[ము]-

7 . . . . . . మహాదేవరకు అఖ(ం)ణ్డదీపములు రెంటికిం బె(ం)ట్టిన ఇనుపయెడ్లు
౧౨౦[।*]పినిం జేకొని . . . .

No. 1222.

(*A.R. No.* 339 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, SECOND PILLAR FROM THE LEFT.

1 స్వస్తి[॥*] అనేకమహీమణ్డలరాజాధిరా-
2 జ రాజపరమేశ్వర పల్లవకులతి-
3 లక భారద్వాజగోత్ర లలితార్థచ-
4 ంద్రధర ఖట్వాంగ్గధ్వజ కడ్వాయుపతె-
5 ఖోషణ రిమభలాంచ్ఛన కాంచీపుర-
6 పరేశ్వర కామకోట్యాంబికాలబ్ధవర-
7 ప్రసాద తిరువెంగ్గడనాథనోడ్వడి సా-
8 హసార్జ్జన భయజనాశ్రయ చ్ఛణ్డప్రచ-
9 ణ్డ రుద్రావతార అనేకరిపుంద్రిపతిమణి-
10 మకుటఖటితచరణారవింద కుమారక-
11 ంద్దర్ప దిగ్విజయాదిత్య కా[డు]వెట్టివంశా-
12 వాతారులైన శ్రీ[మన్మహామ]ణ్డలేశ్వ-
13 ర బీ[రగొట్టమున] . . . దివ్య
14 ంప . . . .
15 . . . . శ్రీమ-
16 న్మహామణ్డలేశ్వర బీరగొట్టమున బ-
17 య్యరాజు శ్రీదాక్షారామభీమేశ్వరమ-
18 హాదేవరకు నిచ్చిన పహిణ్డి పయ్యర్-
19 లము గద్యా ౪౦౦ వెణ్డిచట్టము
20 గద్యా ౧౩౩ అడ్డని యడ ౮[౪] [।*]శ్రీ-
21 మన్మహామణ్డలేశ్వర బీరగొట్టమున . . . . .
22 య్యరాజు ద్వితీయలక్ష్మీసమానురా-
23 లైన కొమ్మమమహాదేవులు శ్రీదాక్షా-
24 [రామ]భీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన క-
25 [నక]వలయము గద్యా ౧౦౮ పహిణ్డి-
26 to 29 . . . .
30 మన్మహామణ్డలేశ్వర బీరగొట్ట-
31 మున కణ్టియబయ్యరాజు శ్రీమ-
32 ద్దాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వర-
33 మహాదేవరకుం బెట్టిన సేనసం[క]-
34 ల్య ౧ ణ్టి నెఱిగద్యలు ౮౪ యా-
35 చంద్రార్కము ద్దేవరశ్రీఅంగ్గ-
36 మునం బెట్టింగలవారు[।*] లిఖితం పె-
37 ద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1223.

(*A.R. No.* 340 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, BETWEEN THE SECOND AND THIRD PILLARS.

1 శ్రీమాన్ మారిసెట్టిసుతో దేశిప్రధానీ దుగ్గిసెట్టిః సామి[సె]ట్టిసుతో మాధవసెట్టిః
2 . . . . బీరిసెట్టిసుతో మ[ల్లి]సెట్టి . . చక్రగొట్టె ప్రభూతో . .
3 . . . . దాక్షారామని[వా]-
4 సినే భగవతే భీమేశ్వరాయాచంద్రార్కమహీత . . . . . . నిష్ఠా ముదా । శ్రీ
5 . ందద్వయరోహిణీశగణి . . . . । స్వస్తి[।*]శకవర్ష ౧౧[౧]x నేంటి శ్రీరాజాధిరాజ-
6 దేవర సంవత్స ౨౮ శ్రాహి శ్రీ . . ., . మహాదేవరకు చక్రగొట్టపు [మ*]హాప్రధాని దుగ్గిసెట్టియు
7 మాధవసెట్టియు [సోమిసెట్టియు] . . సెట్టియు తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ్మార్థమ-
8 ం బెట్టిన అఖండవర్తి . . . . . . ౧ ట్టికి బోలు నలువుర ఫ్రూణ్టగా మొదలి అ-
9 [డ]పున . . బోలు నా . . . . . . ౧ ట్టికిని మూండవు నడపున మనువబోల బ్ర-
10 . . . సమున . . . . సెట్టి దీవలు ౨ ట్టికిం బెట్టిన మోదాలు ౧౦౦
11 . . . . నే మానలు ౨[।*]

No. 1224.

(*A.R. No.* 341 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 మహేశ్వరాయ విభవే శ్రీసబ్బమాంబాదదా[త్][।*] [శకవర్షంబులు] ౧౦౪౩ స్వస్తి [।*] సర్వ్వలో-
3 కాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజుల ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరము-
4 లు ౪౯ యగు శ్రాహి ఎదురేణ్డు గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాక-
5 రేమి శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకు సోమగ్రహణనిమి[త్త]మున వెలనాంటి [గొకన పె]-
6 ణ్డ్లాము సబ్బమ పెట్టిన కనకవలయ ౧ ట్టి నెఅగద్యానములు ౯౩[।*] పీర పెట్టిన లోహద-
7 ణ్డ దివియ ౧ ణ్డును[।*] దీనికి నాచ[ం*]ద్రకర్కము నెయ సరియిం[చువా]రుగా శ్రీభీమేశ్వరమ-
8 హాదేవర కిలరమున నావబోల ప్రోలయయుం గాటబోల చట్టయయు ఎఱియబోయ
9 బాదెయయుం దలరాశినావయ బెరసినబోలు నల్వురుం . . గా ఎఱియబోల బాద-
10 ని యడపున పోతబోల కొణ్డని వసమునం బె[ట్టి] . . . . . నిత్యపడి గొలవం-
11 . . . . నే మా౧ [।*] లిఖితంపె . . . .

No. 1225.

(*A.R. No.* 342 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [1] ப்பத்தராத்தட்டம் சங்கிராந்தித்தவற் செ . . வும் உண்ணவு-
2 ம் மடமழிவு செய்யும் [தி]ருக்காளத்தி உடையாரு பலவிளக்கு ப-
3 பரிசாரர்வசம் இட்டொம சா . . ரவுங்கை ஃ [illegible] [ர*] [illegible]-
4 [illegible] [।*] யஸ்ய யஸ்ய யதா பூமி[ஃ*] தஸ்ய தஸ்ய ததா ப²ல[*] [illegible]-

[1] Some lines at the beginning of the inscription are lost.

5 தாழ வாரஉதாழ வா யொ ஊரொக வஊ-[(ழ)]நாரா ழ [।*] ஷ*]ஷுவா-ஷஊஊ-
6 ஊ்ராணி விஷாயாழ ஜாயடெக க்ருதி[ஃ*]|| లిఖితం డాకరేమి సురచా
7 8 అయిన వీరరాజేంద్రచోడ ఆచార్యః[*॥].

No. 1226.

(*A.R. No.* 343 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] . . . . చక్రవర్తి . . . . సకల . . .
వంద్యకీర్తిః సౌవర్న-
2 స్వభవనమధ్యమణ్డపస్థశ్చాలుక్యక్షితిపః పరాంతకో నరేంద్రః [।*] . . . శ్రీకులో-
త్తుంగచోడ-
3 దేవర దివ్యసంవత్సరంబులు ౪౯ యగు శ్రాహి వేంగినాణ్డైన [ఉ]త్తమచోడమణ్డలము-
4 న డిమిలనాంటి తోణ్డవాడజియ్యహరినాంటి జియ్యహరితిరుమలయి శ్రీపరాంతకేశ్వరమ-
5 హాదేవరకు నీయూరి వలయచుట్టు అలమూ బన్నసయు నంతరాయముం గీడెఅయు లోపైస-
6 ర్వకరపరిహారము ఇఅయిలి దేవదానమై యిద్దేవరకు నాచంద్రార్కర్కము ననుభవింపంగల-
7 వారుగా దయసేసిరి [।*] విన్నపమిడత్తరయణ్ణ ఆనతి సావన్నడిరాయరు ఇవి సంధివిగ్రాహి
రాజ-
8 మనోహరబ్రహ్మమారాయని వ్రలు[।*] సంవత్సరంబులు ౪౯ దిన ౩౩౩[।*]లిఖితం డాకరేమి
సురాచరి అ- . .
9 యిన వీరరాజేంద్రచోడఆచర్య్యః ॥

No. 1227.

(*A.R. No.* 344 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீஃ] [||*] கொலொத்துங்கசொழ[தெவற்]கு யாண்டு சு௰[கூ ஆவ]-
2 து ள எ௰ கெங்கைகொண்டசொழவளநாட்டு குத்துவாதிநாட்டு பெரிய-
3 டாக்கரம்பை பிமீஸ்வரமுடைய ம(ா)ஹாதெவற்கு ஸூர்யக்ரஹண நிமிர்த்தத்து வி-
4 ழுத்து விக்கிரம[வாஹந]க்கள் பிரதாநி உய்யவந்தாந் திருவண்ணாமலையன் வி-
5 ஜயவாஹநமாசாத்து நாயந் . . கொதாவிரிக் கிழ்கரைக் கொண்டிகரு-
6 டு டாக்கரம்பை ந[ரெ]ந்த்ரஸ்வரமுடைய மஹாதெவர் கொயிலில்சமிபம் திர்
7 த்தக் கரையில் மெற்படியான் ப்ரதிஷ்டித்த பஞ்சாக்ஷரஸ்வரந் மடத்தில் உ(ண்)-
8 ண்ணக்கடவ தவஸ்யர் பதிநெய்வரும் இவர்களுக்கு அமுது செய்யக்க-
9 லம் பதிநைய்ஞ்சும் சட்டுவமொன்றும் ஆக உருப் பதிநாறிநால் நிறை நூ-
10 ற்று முப்பத்தெழு பலவரையும் பெண்ணுடினம் ஒன்றும் குத்தவாதிநா-
11 ட்டு உறுவி டப்பள்ளி அளம் வளையிற்சுற்று முப்பது வட்டி நிலமும் நகர-
12 மும் . .. தொட்டமும் . . . . த செழ்சையுட்பட அக்ராயமும் [1]

No. 1228.

(*A.R. No.* 345 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . విలసితక . . [టూ]రి . న . . . . ప్రి యసుతో . . . .
2 జః సమధిక వెలనాంటిశ్రీశరాజేంద్రచోడక్షితిపభుజసహాయో మంత్రినారాయణ . . . . .
. [॥౧*]
3 శాకాబ్దే నయనాబ్ధిఖేందుగణనాం యాతే ఫలప్రాప్తయే మాతుర్బర్త్రిపరాయణః క్షితిసు-
రో నా-
4 రాయణాఖ్యః ప్రభుః[।*] భీమేశాయ విధూదధీనమరుత స్త్రిష్ఠంతి యావ[చ్చ]రం దీపం పు-
ణ్యత మో త్తరా-

---

[1] The rest of the inscription is lost.

5 యణతిథౌ త్రైలోక్యభత్రై[౯]దిశత్[।*౨] శకవర్షంబులు ౧౦౪[౨] స్వస్తి [।*] సమస్త-
భువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజా-

6 [ధి]రాజ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల-
దేవర విజ-

7 [య]రాజ్యముత్తముత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధ[౯*]మాన ఆచంద్రకర్కతారకం శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్ర-
మసంవత్స ౪౫ శ్రాహి గుద్దవాది-

8 [నా]౦టి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయణసంక్రంత్తినిమిత్తమున వెల-
నాణ్టి రాజేంద్రచో-

9 డయ ముదిసెలి నారాయణపెగ్గడ దమ యమ్మ జన్నమగారికి ధర్మ్మువుగా శ్రీభీమేస్వర మహా-
దేవరకు పెట్టి-

10 న యఖణ్డవర్త్తి దివియ ౧ దీని నాచంద్రకర్కము నెయి సరియించువారుగా శ్రీభీమేస్వర-
మహాదేవర కిల[ర*]మున నావ-

11 బోల ప్రోలయయుం గాటబోల పెద్దియయు నవయబోల పెదయయుం దలరాసి నావాయయు
బూటగాం గాటబోలె

12 . . యడపున కటబోల కటని వసమునం పెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి ౹దిభువనాంకుశ-
మున

13 . . . . . . గొల[వంగల] నే మాన ౧[।*] లికిత . . . . .

No. 1229.

(*A.R. No.* 345-*A of* 1893).

ABOVE No. 1228.

1 . . . .

2 . . . .

3 స్వస్తి [।*] . . . . వనాశ్రయ . . . . ప-
రమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిల[క]

4 చాలుక్యాభర[ణ] శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవరు త్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమానమాచంద్రాకర్క-
తారం చిరస్థాయిగా శ్రీమ-

5 చ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్సరములు ౪౯ గు శ్రాహి ఆషాడ అమావాస్యనాణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహా-
దేవరకు స్థానాధిప-

6 తి రామేస్వరరాసిపణ్డితులు పెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డుదివియ ౧ [।*] దీనికి నాచంద్రా-
కర్కము నెయి సరియించ్చువా-

7 రుగా దేవర కిలరమున బోలు నావబోల ప్రోలె కాటబోల పణ్డని [వసమున] . . . . తల-
రాసి . . . . .

8 . . . . లిఖితం పెద్దనాచార్య్యః[॥*]

No. 1230.

(*A.R. No.* 345-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1228.

1 to 3 . . . .

4 . . . . శకవర్షంబులు ౧౧౭౬ శ్రాహి శ్రీమత్రిభువ-

5 [న]చక్రవర్త్తి రాజరాజదేవర విజ[యరాజ్య]సంవత్సరంబులు ౩౮ శ్రాహి మాఘశుద్ధద్వి-
తీయ

6 [సో]మవారమునాండు శ్రీమద్దా[క్షారామ] శ్రీభీమేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు స్వస్తి [।*] సహస్రబా-

7 [హు]ప్రతాపవీరగుణసంపన్నులైన [శ్రీమన్మహా]మండలేశ్వర కోన అన్నమల్లయదేవరాజుల దే-

8 . . . . దివ్వెలు . . . .

9 to 11 . . . .

12 . . . . కిలారమున నాచంద్రాకర్క-

13 స్థాయిగా నిస్తిమి [।*] లిఖితం [పెద్దనా]చార్య్య ॥

No. 1231.

(*A.R. No.* 345-*C of* 1893).

BELOW NO. 1230.

1 శ్రీమచ్చ[తు*]ర్థ్థవంశే సమ-

2 జని మతిమానన్ని రెడ్డిః ప్రసిద్ధస్తత్రాభూ . . . [ర]డ్డిస్సకలగుణనిధిస్తస్య మా-

3 రాంబికాభూత్ ।[।౧*] తస్యాం జాతా సుపుత్రీ సు . . . విభవా యా శచీవేన్ద్ర-

4 పత్నీ రాజేన్ద్రోద్యన్నమల్లక్షి[తి*]పతిదయితా యా . . మాంబా సుశీలా ।[।౨*]శా-
కాబ్దే

5 నాగశైలత్రిణయనగణితే పౌష్యసోమా . . . . . ష్టమ్యామదా-

6 త్సా త్రిభువనతిలకస్యాదరాద్భీమశంభోః । దీపం సాఖణ్డవ-

7 ర్త్తి త్రిభువనవినుతం త్వామహీచంద్రతారం భీమే-

8 శోమాంఘ్రిభక్త్యా నిజకు[ల]మఖిలం దీప[యస్తీ]

9 రమస్తీ ॥ [౩*]

No. 1232.

(*A.R. No.* 345-*D of* 1893).

ABOVE NO. 1229.

1 స్వస్తి [।*]సకలపరమవంశోద్భవ భారద్వాజగోత్ర ఖట్వాంగ్గధ్వజ విషభలాంఛన కాంచీపుర-
రక్షపాలక కడువాయుపతి ఘో-

2 షణ పల్లవకులతిలక[ప]దాంబుజసేవక అన్నవకామకులాధినాయక ఆచకబన్ధుజనాశ్రయ .
. . . . రణసూ-

3 . . . . సేనాధిపతి విప్రకులాశ్రయ శ్రీవేంగిదేశ
. . . .

4 . . . . మఱజముండు . . . .
. . . .

5 . . . . . . జదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరంబు [౨]౫ గు శ్రాహి . . . .
. . . . శ్రీమ[న్]మహామ-

6 . . . . పనాయకునికి ధమ్మార్థ్థము గా శ్రీమద్దా-
క్షారామమున శ్రీ[భీమేశ్వర] . . .[1]

No. 1233.

(*A.R. No.* 346 *of* 1893).

ON THE SAME WALL, THIRD PILLAR FROM LEFT.

1 . . . .
. . . .

2 యః పార్వ్వతీప్రేమసుతస్సుతే-

3 జా నిజార్జ్జనాలంకృతగర్గ్గవర్గ్గః ।

4 ప్రేంపత్తివాస్తవ్యసమస్తబన్ధుసి-

5 ంతామణి[ః*] శ్రీమహిమెచ్చుగణ్డః[॥౧*]

6 శాకాబ్దే త్రిషడింద్రనేత్రగణితే

7 దీపం గు చోడమామాత్యస్సత్య-

8 వచోమణివ్విర్త్తరతి స్మాచంద్రతా[ర]-

9 స్థిరమ్[।*]మంత్రీ శ్రీవెలనాంటిగో-

10 ంకర్నృపతేః పూష్ణాయనే దక్షిణే

11 క్షేమారోగ్యసమగ్రభాగ్యసుభగో

12 భీమేశ్వరాయాదరాత్ ।[।౨*] శకవర్ష-

13 ౧౦౬౩ ణ్డు కులోత్తుంగ్గచోడదేవర

14 దివ్యరాజ్య[సంవత్స] . గు శ్రాహి [శ్రీమ]-

15 న్మహా . . . .

---

[1] The rest of the inscription is completely damaged.

16 గొంకరాజుల . . . .
17 పెగ్గడ కొడుకు చోడ[రా] . . [శ్రీ-
భీ]-
18 మేశ్వరమహాదేవరకు దక్షిణాయనస-
19 oక్రాంత్తి నిమిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డవ-
20 ర్త్తి లోహదణ్డ దివియ ౧ ణ్టికి ఆ[చంద్రా]-
21 కర్క్కము నెయి సరియించ్చువారుగా బో-
22 లు నలువురుం బూణ్టగా ఎటియ-
23 బోల వాదని అడపున పోతబోల
24 కాపని వసమునం బెట్టిన ఇనుప-
25 ఎడ్లు ౨౦ ణ్టికి నిత్యపడి వోయంగ్గ-
26 ల నేతి మాన ౧ [।*] లిఖితం పెద్దనాచా-
27 య్య[॥*]

No. 1234.

(*A.R. No.* 346-*A of* 1893).

Below No. 1233.

1 శకవర్ష ౧౧౧౬ గు నేణ్డు కాజ దాసియ మాయాండి-
2 [అ]మ్మ తన పెనిమిటి కాడిదాసిభీమాండా-
3 . . [ర]నకు ధమ్మార్త్థముగా శ్రీ . . . . .
4 . . . .
5 . . . .
6 లెబోని వసమున . . . .

No. 1235.

(*A.R. No.* 347 *of* 1893).

On the same wall between the third and fourth pillars from left.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . డిః కన్నాంబికానన్దనః। స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్ష ౧౦౨౧ గు నేంటి ఉత్తరాయణ-
సంక్రాన్తినిమిత్తమున . . .
4 . . మణ్డలికకాటమనాయకుని పడాలు చోడినాయకుణ్డు శ్రీమద్దాక్షారామమున శ్రీభీమే-
శ్వరమాహాదేవరకు
5 మున్న్ా ఉపలములు లోహమునం జేయించి పెట్టిన అఖణ్డకప్పూరవర్త్తి ది ౧ ణ్టికి బోలు నలు-
వురుం బూ-
6 [ణ్ట]వు నావబోల కొమ్మని యడవున బూతబోల మావని వసమునం బెట్టిన మొదవులు ౨౦ ణ్టికి
నాచంద్రాకర్క్కము [ని]-
7 త్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మా ౧ ॥ లిఖితం పెద్దనాచయ్యేణ [॥*]

No. 1236.

(*A.R. No.* 347-*A of* 1893).

Right of No. 1235.

1 . . . .
2 శ్రీరాజరాజదేవర . . . .
3 [యణ]సంక్రాంత్తినిమిత్తమున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర-
4 కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల బ[ణ్టు] అత్యమనాయ . -
5 . కొమ్మసానికి సుపుత్రుణ్డైన అత్యళనాగ తమ్ముణ్డు . -
6 . . మున వల్లెన శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం [బెట్టి]-
7 [న] అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డు ది ౧ ణ్టికి బోలు నలువురు-

8 ం బూణ్టిగా మూణ్డువునడపున కాపబోల ఎఱియ . .
9 . . నం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి గొలవంగ-
10 ల ద్రిభువనాంకుశ నేలి మాన ౧[।*] [లిఖి]తం . . . .

No. 1237.

(*A.R. No.* 348 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 బ్రహ్మకపాలే భోజనమయుక్తమితి వా విచార్య్య పూర్న్నేన్దు[దు]నిభం రాజతమ[మ*]
లం ప్రాదాత్స పల్ల . . భీమనాథాయ ।[।౧*] అ[ది] . . . శుభ్రద-
శనిరయం శనివారే . . . యెత్ర భీమేశాయ ఉప్పోజామగ్రామే క్రీ-
2 త్వా దాద్దాౖష్టౖకూటమాచంద్రకర్ణం।[।౨*]స తు గుద్దవాదివిషయే క్రొప్పల్లిగ్రామరాష్ట్ర-
కూటం క్రీత్వా ప్రాదాదాచంద్రాకర్ణం వింశతి[శి]వయోగినాం చ నిత్యం భోక్తుం ।[।౩*]
నిధి . . . గగనేంద్వ్యతే శాకాబ్దవర్గ్గే సుచరణగుణమా-
3 [నీ] పల్లవేశస్య పుత్రః । అకృశదశసుదీపం దీప్రమాచంద్రతారం త్రిదశపతిమహిమ్నే భీమ-
నాథాయ భక్త్యా।[।౪*] శాకాబ్దా[నాం] ప్రమానే నిధినయనవియచ్చంద్రగే చ . .
. . నామ్నా పంకజవల్లీ జగ[ద]భివినుతా కల్పవల్లీ-
4 వ లోకే [।*]భీమేశాయ ప్రదీపం త్రిభువనవిభవే కల్పితాఖణ్డవర్త్తిం దాక్షారామాధిపాయ-
దదదమలమతిః పల్లవేశప్రియే[య]ం [॥౫*]స్వ(త)మాతురుమనంగాయాం సునామ్నా
. . . వల్యలం దీపం భీమేస్వరాయాదాదఖణ్డం పున్యవిద్య[ర్థం]॥[౬*]

No. 1238.

(*A.R. No.* 348-*A of* 1893).

BELOW NO. 1237.

1 శాకాబ్దే నిధిబాహుఖందుగణితే చంద్రోపరాగే తిథౌ శ్రీమత్పల్లవరాజమానససరోహంసీ
ప్రశం[సా]న్వితా[।*]దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయాదరాద్దీపం . . .
మఖణ్డితదశం నాచ్యాహ్వయా సద్గుణా [॥౧*] యత్పాదోద్భూతగంగ్గా-
2 విమలజలపరిక్షాలనే క్షీణపాపా లోకా యస్యోజ్వలశ్రీఖరనఖ[ర*]ము[ఖో]ద్దారితోసౌ హిరణ్యః॥
తస్మై జియ్యాక్షమాభృత్ శిఖరివసతయే శ్రీనృసింహాయ భక్తశ్శాకాబ్దే వ్యోమలోకాంబరా-
శశిగణితమజ్జన . . . తార్థ్థః [।౬*]ఏకోత్తరనవతిమితానర్ఘలశా(ం)న్తామేౖణ
నిర్మ్మితాన్ ప్రా-
3 దాత్।స సహస్రధారపాత్రం పల్లవరాజ[ః*] స్వమాతృపుణ్యార్థ్థం [।౨*]లక్ష్మీకా[న్తు]భ-
భూషణప్రవిలసత్ వ్రత్తోరువక్షస్థలే వాతోద్ధూత[వనీవ] పణ్న[గ*]రచితో మాలాన[నా]
తీతివా। నానారత్నవిశుద్ధకాంచనకృతాం మాలాలావ [క] . దాత్ భక్త్యా సబ్బనపల్లి
భావహార[యే] పణ్నాలచేరిప్రభుః[॥౩*]

No. 1239.

(*A.R. No.* 349 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 ప్రాక్ ప్రత్యగ్దక్షిణా[శాఖ]జ . . . .

3 [ధర][ః*] శ్రీకులోత్తుంగచోడః। స్వస్తి[।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథివీవల్లభ మహారాజాధి-
రాజ పరమే[శ్వర] . . . . కులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక
. . . .

4 రాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ(ః) శ్రీరాజకేసరివర్మ్మణస్త్రిభువనచక్ర-
వర్త్తి శ్రీకులోత్తు[ంగచోడదేవస్య] త్రయస్త్రింశతిమే సంవత్సరే . . . . చోడమ-

5 ణ్డలమఖిలమహీమణ్డనం లసజ్జనసేవ్యం తస్మిన్తిరినఱియూర్నాడివిషయ[ః*] సర్వసస్యశో[భి]
తః తత్రాసీత్సుఖధామని మణ్డలం జేరి విశ్రుతా లోకే పున్నాగ . . . .
కాస్తిపురీ . . .

6 జేతి రంభాఢ్యా[।*] తన్మఖ్యస్సీరలంగోదీత్యాసీత్ సచ్ఛూద్రపుంగవః సత్యత్యాగ దయాయుక్తో.
. . . . ధర్మ[ః*]వత్సలః। తస్యాత్మజస్తి[రువ]రంగవరాభిధానస్సద్వైష్ణవో జగతి దీన-
నిధాన ఏకః సత్య-

7 . . శ్రితవీరలక్ష్మీ రాజేంద్రచోడశరణాశ్రయ[ల]బ్ధలక్ష్మీః[।*] రాజేంద్రచోడధరణీపతికీర్త్తి-
వల్లీసత్పల్లవో . వి . . . . ల్లువరాజనామా శ్రీద్వారచా . . ధునాతపవారనైక-
శంఖధ్వజప్రముఖరాజితరాజ్యబాహుః [।*]

8 కృత్వా దిగ్విజయన్నిహత్య చ రిపూన్రాజేంద్రచోడాజ్ఞయా వీరశ్రీలలనాస్వయం వృతపతి
ర్య్యశ్శోప్పడచన్ద్రిః ప్రభుః యత్స్రిస్థాపితదంతిదా(దా)నసలిలక్లిన్నం ప్రభోః ప్రాంగణం
తచ్ఛాయ్యర్థం ద్విషతాం కపాళని-

9 వహో గాయంతి వామచలాత్[।*] కష[ః*]న్నశ్వఖురైర్ద్విషాం సురుధిరైరాపూరయన్నా-
హవక్షేత్రం తీవ్రకృపాణకృత్తరదనీప్రోన్ముక్తముక్తాం[బకా]ః ఉప్త్వాకీర్త్తి[ః*]లతాం వివ-
ర్ధ[ర]యతి యో రాజేంద్రచోడప్రభోస్సోయం పణ్డు-

10 వరాజ ఇత్యభిహిత[ః*] సచ్ఛూద్రచూడామణిః। భస్మీకృత్య కలింగదేశమఖిలం నిర్జిత్య గంగ-
[ం*] రణే భజ్క్వా కోసలఖణ్డవాలనివహైః [దే]వేంద్రవర్మాదికాః వీరః పల్లవరాజ
ఇత్యభిహితో రాజేంద్రచోడప్రభోః కీర్త్త్యుత్తంభమివోద్రసంధిషు జయస్తంభంశుభ[ం]

11 స్యతిష్ఠిపత్। సోయం శ్రీమానాలవెల్యగ్రహారే నిర్మాయాలన్నిలపాషాణబద్ధం రమ్యం హర్మ్యం
స్వస్య కీర్త్త్యన్కురాభం భు[ంజన్వి]శ్వం వర్త్తతే తస్య విష్ణోః। దివ్యం పం శ్రీనివాసం
విచిత్రం కృత్వా తత్రైవా కరోత్తత్ప్రతిష్టాం భూమిం

12 క్రీత్వాస్మై వ్యదాదత్ర భక్త్యా గ్రామే ధీమానేష నిత్యామృతాయ ॥ చక్రే బ్రహ్మేశ్వరోపాం
తే పంచానాం చ తపస్వినా[ం*]దశానాం బ్రాహ్మణానాం చ పంచానాం వానకర్మ్మణాం[।*]
[భో]క్తుం త్రి[ం*]శతఖణ్డికాప్రీహిబీజావాపక్షేత్రాణ్యోలరాపాకనామ్ని గ్రామే

13 . . . . . డిరాయా . . . . . క్రీత్వా ప్రాదాత్తతఖరాభ్యంతరేణ [।*]
వెంగీమణ్డలమణ్డనే ప్రవి[ల] . . . . లే ప్రభవాప్యసహ్యాదురితా
గోదా[వరీ] తత్తటే శ్రీమత్పంచవటీ హరేర్బృగవతో హర్మ్యా[ః*] [య] . . .

14 . . . . [త్రే] విషయే . . . .
ప్రాదాదమృతాయ విధి[త]మాచంద్రార్కరం స తు గుద్దవాదివిషయే . . . .

15 . . . మయుక్త . . . . మండపం. . . . . దాక్షారామే పురేత్ర
. . . తే [ధ]న్యైర్వర్వదాన్యైర్యుతే కృత్వాపల్లవరాజ . . . . .
. . . .

16 తస్మాద్ధర్మో నహంతవ్యో రక్షణీయో మనీషిభిః ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుం-
ధరాం[।*]షష్టిం వర్షసహస్రాణి . . . జాయ[తే క్రిమిః][॥*] . . . టః।
విలేఖకో రాజేంద్రచోడాచార్య్యః[॥*]

No. 1240.

(*A.R. No.* 350 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 సక . . . . స్వస్తి [।*]సవ్వ౯లోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ధనమ . .
. . . .

2 మిదగు శ్రాహి . . . . ౩౩[౫]ణ్డు గ[ం*]గ్గకొండచోడవఖనాణ్ణి గుద్దవాదినా-
ణ్టి . . .. [శ్రీభీమేశ్వ]-

3 రమహాదేవరకు వ్యతీపాతనిమిత్తమున ఉాపత్తి లోకమబే[తె] పెండ్లము చిమ్మాదేవి కొడుకు
పెమ్మాఁడి శ్రీభీమే-

4 శ్వరమహాదేవరకు బెట్టిన అఖండవత్తి౯ లోవాదణ్డు దివ్య యొకణ్డు[।*] దీనికి నాసంద్రాఖ౯-
ము నెయి సరించ్చువారు-

5 గా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల ప్రోలణ్డును కాటిబోల పణ్డణ్డునుం బెద్దిబోల నావ-

6 ణ్డునుం డలరాసి నావని బెరసిన బోలు నల్వురుం బూంటుగా బ్రోలబోల ప్రోలని యడపున

7 . . . . వసమున విడ్సిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [॥*]

No. 1241.

(*A.R. No.* 350-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1240.

1 . . . .

2 . . . . న్యాసీత్పెల్లమాంబా నయ-

3 వినయ(వినయ)వతీ చారు . . . . . తాభ్యాం నవా . . . మరేంద్రప్రథిత-
సువిభవశ్చాన-

4 నామ్నామనేకః శ్రీకులో[త్తుంగ్గరాజేం]ద్రచోడభూపాలకస్య యః భటాగ్రణీర్వ్వి[౯*]ఖ్యాత్యా-

5 జౌ సుధీః పర్థ౯ ఇవాపరః[।*]శ . . . ఖేందుఖేందుగణితే యాతేజమకే౯ భృశం
భౌమే వా-

6 సరకే సమగ్రవిషువత్పున్య . . . . దిః[।*]దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమే-

7 స్వరాయాదరా ద్దీపం దీప్రమఖణ్డముజ్వల మదాదాచంద్రతారస్థిరం[॥*] శకవరుషం-

8 బున వే౯౧ సంవత్స౨౫ శ్రాహి విషువుసంక్రాంత్తి నిమిత్తమునం శ్రీభీమేస్వరమ-

9 హాదేవరు విప్పత్తి పోతినాయకు కొడుకు అమరినయకుండు తనకు ధమ్మ౯వు-

10 గా బోలు నల్వురు పుణ్టగా . . . . నారి వసమునం . . .

11 ఇనుపయెడ్లు [౨౫] [1] . . . .

12 . . . .

No. 1242.

(*A.R. No.* 351 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమ . . . రాఖ్యన్నృపతే . . . కాటాహ్వయేనర[మ్యే] శాసనికః పురే సమ-
భవచ్చాతుర్థ౯వంశాగ్రణీః [।*] తస్యాభూత్కులభామినీ . . . తా యా పోతమాం-
[బా] సతీ

2 . . . . . . చోడాహ్వయో భూపతిః ధైర్య్యే౯ణానుకరోతి యస్సురగిరిం ధర్మ్మే౯ణ
కుంతీసుతం గంభీర్య్యే౯ణ పయోనిదిం గుణనిదిః . . [మ్రి]గాంకకం ధియా దేవాచా-

---

[1] The rest is completely damaged.

3 ర్య్యా . . రూపేణ పుష్పాయుధం . . . . . . నవం దినేశతనయం దానేన నీత్వా కవిం తస్యాభూద్వనితాలలామసుదతీ యా పోతమాంబా సతీ[।*] శాకాబ్దే శశిరత్న-

4 ఖండుగణితే . . . . సితే పర్వ్వణి ఆచంద్రార్క్కమదాత్సముజ్వలశిఖం సేయం సముద్యద్గుణా[।*]దాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమేశ్వరాయా[దరాత్][।*] స్వస్తి[।*]-
అమరీశ్వరదేవ[ర] దివ్య-

5 శ్రీపాదపద్మా[రాధక పరబ]లసాధక కో . శిరశ్ఛేదక గండరొళుగణ్డ గణ్డకాలనల వైరివి-
లయగల సంగ్రమకంఠీరమ పరచక్రభైరవ చాలుక్యరాజ్యసముద్ధర సిద్ధిమస్త-

6 క . . . [కా]కతప్రోలనిర్ద్దహన మరదమాడిదవదానలుండైన శ్రీమన్మహామండలే-
శ్వర చోడయరాజు శకవరుషంబులు ౧౦౯౧ [అగు] నేంటి శ్రీరాజరాజదేవర వి-

7 జయరాజ్య . . . . . . [మా]ఘ శుద్ధ [పౌ]ర్న్నమావస్యయు మంగ్గలవారమునాండు దన్నవాడ కోటి బింజమపోతరాజు కొడుకు చోడయరాజు . . . దేవి సూరమ-
హాదేవి దనకు ధర్మ్మా-

8 . . . . న యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివియకుం బోలు నలువురుం బూంటగా మూణ్డువునడపున కా . . . .
వసమునం బెట్టి-

9 . . . .
. . . త్రిభువనాంకు . . . . లిఖితం పెదనాచార్య్యః[॥*]

No. 1243.

(*A.R. No.* 352 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] స[ర్వ్వలో]కాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స-
రంబులు ౨ణ్డగు శాహి [వృశ్చి]-

2 కమాస [శు]ద్ధ ద్వాదసియు గురువారమునాణ్డు చక్రవర్త్తి శ్రీవిజయాదిత్యదేవరు నిరెవద్యప్రోలి
పీట విజయంచేసియుణ్డి మ[ల్లీ]శ్వ[రమ]-

3 హాదేవ[పట్ట]నమున వెంగ్గీమణ్డలమున ప్రజకు రాజరాజమర్య్యాద నిచ్చిన పత్రస్తశాసనస్థితి ఉపువరినేల పుట్టి ఒకకుంటికిం చిన్నము రెణ్డును

4 . . . . ఉపునేల పుట్టి ఒకకు[ంటికి] చిన్నములాఱును మెట్టు-
నేల వరినెల పుట్టియొకకుంటికిం చిన్నములు నాలువును జొన్ననేల పుట్టి . . .

5 . . . . చిన్నలా . ను కొత్తనేల పుట్టి యొకకుంటికి చిన్నములు రెణ్డును పాటి-
కలు రెండును వుర . . . .
[న్డు] । నూవునేల పుట్టి యొకకుంటికి చిన్నములు . .

No. 1244.

(*A.R. No.* 353 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FOURTH PILLAR FROM LEFT.

1 . . . .
2 . . . . వ్విప్రా-
3 శీవ్వచనామృతోపరచితప్రాజ్యప్ర-
4 భావోదయః । శాలంకాయనవంశ-
5 మౌక్తికమణిర్న్నాంగ్గాంబికానన్దన[ః*] శ్రీ-
6 [మద్వెన్న]యసోమయాజితనయశ్శ్రీ-
7 . . . . . . తేః।[౧*] శ్రీమానక్షిరసా-
8 ంత్తరితుశశిభిశ్శాకాబ్దమానే[న్వి తే] సో-
9 మే విప్రశిఖామణిర్గ్గుణనిధిశ్శిష్టేష్ట-
10 చింత్తామణిః । మంత్రీ చోడమహీపతే-
11 రతితరామాచంద్రతారమ్ స్థిరం దీప-
12 ం పుణ్యతరోత్తరాయణతిథౌ భీమేశ్వరా-

---

[1] The rest of the inscription is damaged.

13 యాదిశల్ ।[।౨*] శకవర్షం ౧౦౬౨ణ్డు సంవ-
14 త్స ర గు శ్రాహి ఉత్తరాయనసంక్రాన్తి-
15 నిమిత్తమున వెన్నయసోమయా[జు]ల
16 నంగ్గమసానికి సుపుత్రుణ్డై రాజేంద్ర-
17 చోడయరాజులకు ప్రధానియైన
18 సోమనపెగ్గడ తనకు ధర్మ్మార్త్థము-
19 గా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బె-
20 ట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివి-
21 య ౧ ణ్టికి ఆచంద్రార్కమ్ము నెయి స-
22 రియించ్చువారుగా బోలు నల్వ్వురు-
23 ం బూణ్టగా రెణ్డువునడవున భీమే-
24 శ్వరకోను వసమునం బెట్టిన ఇ[ను]-
25 పఎణ్లు ౪౦ ణ్టికి నిత్యపడి గొలవ-
26 ంగ్గల నే మాన ౧[।*]కొలియబోయిని
27 క్రుండ్డుటి బుమి ఖ [౪][।*] ఇలుపట్టు
28 తు ౪[।*]లిఖితం పె[ద్ద]నాచాయ్యాః[॥*]

No. 1245.

(*A.R. No.* 353-*A of* 1893).

Below No. 1244.

1 . . . .
2 . . . . శ్రీశక-
3 వర్షంబు ౧౧౮౪ [అగు] . . . . సంక్రాంత్తినిమిత్యమున తా[డి]-
తోం-
4 [టో]త్సవమునకు దాక్షా . . . . . . పెద్దమున్నూటిసానియైన వాసాసాని యె-
5 ఱ్ఱమనాయకు చిమ్మాసాని . . . . [త్రా]పత్తి ఉ[పే]ంద్రదేవని మహాదేవియైన
6 అయ్తాసాని శ్రీభీమేశ్వరదేవరకు అంగరంగభోగనివేద్యమునకుం బెట్టిన
7 విశ్వనాథపట్నము అని యూర [యొ]కర్కండు ఆచంద్రార్కము౹

No. 1246.

(*A.R. No.* 354 *of* 1893).

On the same wall between the fourth and fifth pillars.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[:||*] கொலோத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டு [௪௰௩] . . .
2 கடைவர் பொன்கொண்டருளி சிங்களப்பிடா[ர*]ர்க்கு . வலிச . . . .
3 பரிசாவது இது யிறையிலி தவிர்வதாகவும் அ[ந்]தராயமுட்பட்ட இறை த[விர்]-
4 வத[ா]கவும் ஸ்ரீஹொஸ்லூரமடத்திலெ முப்பதுகல மூண்பதாகவும் தம்முடை-
5 டய திருக்கையாலெ எழுத்திட்டுத் தந்தது இதுக்குப் (பதினைய்ம்ப-
6 தப்) பதினைய்ம்பலத்தால் பதினைய்ஞ்சு கலமும் பத்துப் பசுவும்
7 இரண்டு அடிமையும் ஶத்தராயவற்கம்[1] நிற்க்ககடவிதாக இத்தன்ம-
8 ம் அழிவு பண்ணுவான் தங்களம்மைக்குத் த [ர*]னெமிணாளன் இத்த-
9 ன்மம் கட[ப்பி]த்தான் ஸ்ரீபாதமிரண்டும் சிங்களப்பிடாரனென் த-
10 லைமெலன లిఖితం డాకరేమి సూరాచారి అయిన వీరరాజేంద్రచోడ ఆ-
11 చాయ్యః[॥*]

No. 1247.

(*A.R. No.* 354-*A of* 1893).

Below No. 1246.

1 . . . .
2 . . . . శ్రాహి [దక్షిణాయనసంక్రాంత్తినిమిత్యము]-
3 న విద్ద . . . . కూంతులు కొమరసాని శ్రీదాక్షా
రామమున
4 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం దమ తల్లిదండ్రులకుం దర్మ్మార్త్థముగం బెట్టిన
5 అఖండవర్త్తి [లోహదణ్డు దివియ][2]

---

[1] Read சந்திராதித்தியவரைக்கும்.

[2] The rest of the inscription is too faint to read.

No. 1248.

(*A.R. No.* 355 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్ష ౧౦౩౮ స్వస్తి [।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహా[రాజాధిరాజ] రాజప-
రమేస్వ-
2 ర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోళకులసేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్ర-
3 య రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పె-
4 ర్మ్మానడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యంతసప్తమవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్ర-
5 వర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన విజయరాజ్యదివ్యసంవత్స ౪౩ శ్రహి
6 గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర యుత్తర-
7 దికుయయిన మహేశ్వరదేవర [దేవ]దానమైన వెల్పూరిం రట్టడికము [గం]డ్డం యశేషస
[ర్వ్వ]స-
8 ంపదలతోం [గూ]డం జక్రవర్త్తి శ్రీపరాంతకదేవరకు ముప్పదిమాడలు పెట్టి సింగ్గలభడా-
9 రుణ్డు విల్లిచ్చికొని శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర గుడి ఉత్తరదిక్కునం బిత్రుస్థానమునం మహే-
10 స్వరదేవరసన్నిధానమునం బచ్చిమశ్రోత[మై]న సప్తగోదావరీక[ర్త్త] సింగ్గలభడా-
11 రల పెట్టిన మటమునం గుడ్వంగల నానాదేశియాగతులైన తపసులు బ్రాహ్మలు-
12 నుంగా ముప్పణ్డ్రికుం బేరొక్కనికం బదిఎన్మిదియైన డంగ్గుబ్రాలకు ౧మ౧గా బ్రాహ్మణ
13 . ండ్రకు దిన ౧ణ్టికి విడ్వం . డంగ్గుబ్రాలకు ౩౨ మ ౯ పప్పు[కు] ౩ నెయి మ ౩ చల్లకు [వ]
14 . . . . ౪ం ణ్టికి మ ౩ ప ౩
15 . . . .
16 జీతమునకు మా[కుటి]గొణ్డనకు వ . ఖ ౧౬ . . . . . పెద్దియనిడ్లుద్రవం [బో]యు-
17 వానికి జీవి చి ౫[వ]డ్ల ఖ ౨ కట్టెలువెట్టువానికి [కొలపు]౧ నం గుడిగొల్వునకు వడ్ల ఖ-
18 ౧౫ కడువలు వెట్టు కుమ్మరి ఒకనికి జీత[ము] వడ్ల ఖ ౯ బోయునికి జీతమునకు నెల
19 ఖ ౩ ను నాచంద్రాకర్కము బోయణ్డు దేవ . . . . . . నాయకునికి తోంటప-
ఱు నేల
20 న ౧౦ ను ఈశాలకు వరువడ్లు ౩[ఱు]ను . . . . . పాణ్డి మొదవులు ౧౦ ను ఈండుల-
కీ బ్రా-
21 హ్మలకుం గుడ్వంగల యలు[ప]టిపని . . . . . . పలలు ౧౫౦ను వడ్డించు చట్టువము ౧
22 ణ్టినైన పల ౪ నంగా నిమ్మార్గ్గము నడపంగలవారుగా వరాహదేవరైన సిగ్గ-
23 ల [1]

No. 1249.

(*A.R. No.* 355-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1248.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీమచ్చాలుక్య విక్రమసంవత్స . .
2 శ్రాహి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర [అ]డు[పులా]-
3 త్తైడి నంగ్గాణ్డికూంత్తులు ఉయ్యామ కూంత్తులు
4 [కోన]రాజేంద్రచోడయరాజుల అనుంగ్గు పెరి-
5 యాణ్డి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఉత్తరా[య]-
6 ణసంక్రాంత్తినిమిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డ . .
7 లోహదణ్డు దివియ ౧ ణ్టికి నాచంద్రాకర్కము . . .
8 [రియించువారు]గా బోలు నల్వురుం బూం . . . . [2]

---

1 The inscription is unfinished.

2 The continuation is much damaged.

No. 1250.

(*A.R. No.* 356 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [శక]వర్ష ౧౦౪[౪] స్వస్తి[।*]సమస్తభువ-
నాశ్ర-
2 [య] శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ ప-
3 [ర]మేస్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుల-
4 తిలక చాలుక్యాబరన శ్రీమత్రిభువనమ-
5 ల్లదేవర విజయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధి-
6 ప్రవర్ద్ధమానమాసాంద్రార్కతారకం సి-
రస్థా-
7 యిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స
8 ౪౬ గు శ్రాహి గుద్దవాదినాణ్టి పెద్దడాక రేమి
9 శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకు పిట్టమ కొడుకు
10 మడపలి నూంకాండియైయిన మగధరాయ-
11 జేప్రోలునాణ్డం దమ రట్టడికమున కవడ్డ
12 [ర]ట్టడికమున [ఆ]లమునకు ఉత్యుసేల
13 . . . . బుక .
14 . . . .
15 లమేర[య] సమ . . . . .
16 సీమము ఉత్తరమునం [గావ] . . . .
17 హి యురి సల్విసంపదలతోడం [గు] . . .
18 ర మహాదేవరకు పందిపుత్సవమున . . .
19 దీలకు వెలంగ్గకు పరియటసీరలకు . .
20 మదులోపుంగా వలసెడి పడిక . .
21 అగణ్డులోపుకా నిచ్చితిమి దారాపూ . . .
22 సేయిస్ని సిలశాసనము వెట్టిం[చ్చె] . .
23 తం . . . చారి[॥*]

No. 1251.

(*A.R. No.* 357 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షంబులు ౧౦౪౩ . . . . య శ్రీప్రితీ్వవల్లభమహా . . . .
2 రక సత్యాశ్రయకులతి[లక చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రి]భువనమల్లదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయ-
రాజ్యముత్తమోత్త-
3 రాభివృద్ధిగా శ్రీమచాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౫ గు శ్రాహి గుద్దవాదినాణ్టి పెద్దడాక[రే*]మి శ్రీ-
భీమేస్వరమహాదేవర-
4 కు దక్షిణయనసంక్రాంత్తినిమిత్తాన యి యూరి మా[ని]మున్నూటి సాని గామాసుగ్గల కూంతు-
లు గొమరి శ్రీభీమేస్వ-
5 రమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహద[ణ్డు ది]వియ ౧ [।*]దీనికి నాచంద్రార్కము
నెయి సరియించ్చువారుగా శ్రీ-
6 భీమేస్వరమహాదేవర కిలరమున నావబోల [ప్రో]లయయుం గాటబోల పణ్డయయు నెజియబోల
బొదయయు-
7 ం దలరాసి నావయ బ్బెరసిన బోలు నల్వురుం బూ[ణ్ట]గా నెజియబోల బొదని యడపున కన్న-
బోల నూంకని వస-
8 మున విడిచిన యిన్నఎడ్లు ౫౦ [।*]దీనికి నిత్యపడిగాం గొ[ల]వంగల త్రిభువనాంకుశమున నేతి
మాన ౧ [।*]లి[ఖి*]తం పెద్దనాచరి [॥*]

No. 1252.

(*A.R. No.* 357-*A of* 1893).

BELOW No. 1251.

1 పిర శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఉత్తరాయనసంక్రంతినిమిత్తమున నిచ్చిన క(ం)నఖదణ్డమున వెం-
జామ-
2 ర ౧ ట్టి నెడ్లు బంగారగద్యాన ౨౧। శ్రీగంగ్గ . . దీన్డురనింకరభీమభూపస్తతోజని జనస్తు-
తరా-

3 జరాజః[।*] తస్మాదభూదరిగజారిరనింకర-భీమో వీరో నృపో హరిపదప్రియరావుతాఖ్యః।[౧*] శాకాబ్దే భూతబాణ-

4 త్రిణయనగణితే సంహసంక్రన్తికాలే భక్త్యో భీ[మేశ్వ]రాయ త్రిభువనతిలకాయాదరాదాకర-తారం[।*]పంచ్చా-

5 ఖణ్డప్రదీపాన్త్రిభువనవిశదా . . . . ప్రజికేన ద్రుతజితవిలసద్వేంగిభూమణ్డలేన [॥*]

No. 1253.

(*A.R. No.* 357-*B of* 1893).

Right of No. 1252.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స . ౭

2 రాహి సకవర్ష ౧౦౫౮ నేట్టి కార్త్తికబహుల

3 [పద్మా]ఏకాదసియు సనివారమునాణ్డు శ్రీకు-

4 లోత్తుంగ్గచోడదేవర అడువులోత్తెడి

5 నంగ్గాణ్డికూంత్తుపైయ్య ఉయ్యమకూంత్తుఱు

6 కోనరాజేంద్రచోడెరాజుల అనుంగ్గు పెరి-

7 [యాణ్డి] శ్రీభీమేస్వరమహాదేవరకుం బెట్టి-

8 న కనకదణ్డమున వెంజామగ ఒకరంటినె[ఆ]-

9 గద్యాన ౩౦ [।*]లికితం డాకరేమి పెద్దనాచార్య్యః [॥*]

No. 1254.

(*A.R. No.* 357-*C of* 1893).

Above No. 1253.

1 . . . .

2 . . . . డుర మత్త

3 [మి]యకరా . . న శ్రీ అనియంకర-

4 భీమరాఉత్తదేవర దివ్యశ్రీపాదప-

5 ద్మయుగళనిరంత్తరవినయవినమితో-

6 త్తమాంగ్గ కాస్యప[గో]త్రవరసివర్ద్ధితసు-

7 ధాకర విప్రకులఆసీర్వ్వాద సమస్త-

8 దేవతాసమారాధితరతిపతితనూజ

9 సర్వ్వంజయాపుత్ర శ్రీమన్మహానాదసే-

10 నాపతినామ స్వస్తి [।*] ఆసీ[ద్భు]వి శ్రీ[వ]గరుద్ర-

11 చంద్రో యః కాస్యపో వైశ్యకులాబ్ధిచంద్రః [।*]

12 తస్యాత్మజో మాధవచంద్రధీర[ః*] శ్రీనా-

13 యకాణీ రమణీ చ యస్య[॥౧*]జాతప్తాభ్యా-

14 ం భువనవిదిత శ్రీమహానర్ద్ధచంద్రః సేనాదీ-

15 . . . . యస్య

16 to 18 . . . .

19 త్యస్యా . . . . . .

20 భక్త్యా భీమేశ్వరాయ . . . . .

21 మన్త్రీ ప్రాచాత్రిర-తీ . . . . .

22 ంద్రతారం [॥*] స్వస్తి [।*] శకవర్షంబులు ౧౦౭[౧] . .

23 ట్టి భాద్రపదశుక్లసంచ్చమి . . . .

24 ంద్రపౌత్ర మాధవచంద్ర . . . .

25 నియంకరభీమరావుతు . . . . .

26 హానాదసేనాపతి . . . . .

27 ణ్డవతిల ఒకణ్టికి ఇచ్చిన . . . . .

28 ంట్టగాం [1]

No. 1255.

(*A.R. No.* 358 *of* 1893).

In the same place.

1 అత్యంత్తసంత్తోషితసజ్జనౌఘు స్త . . . .

2 దణ్డనాథః సప్తగోదావరతటే . . . . [భూ]మయే మహేశ్వరాయ దేవాయ వాంఛితార్థప్రదాయినే [॥౧*] [శాకాబ్దా]-

[1] The inscription is left unfinished.

3 నాం ప్రమాణే గుణజలధివియచ్చంద్రగే మీన[భా]నౌ యాతేందౌ రాహువక్త్రం స్మ దిశతి దశకం ఖణ్డకానామఖణ్డం [।*] సోయం దూ-

4 రీకృతోద్యతతర్కనకమురుటుంబల్యాహ్వయే . . . చైః (।) పాత్రం విద్వజ్జనాశీర్వ్వచనవిరచితప్రజ్వలత్కీర్మఫలానా[ం*] । [।౨*]స్వస్తి[।*]సమ-

5 స్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలు-

6 క్యాభరణమ్ శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవరవిజయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రతరకం [స్థి]రస్థాయిగా

7 శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౬ గు శ్రా[హి][చై]త్రమాసమున సూర్య్యగ్రహణనిమిత్తమునం ద్రిభువనచక్రవర్త్తిశ్రీ

8 మ[ద్*]బల్లహ దేవర సమస్తప్రశాని అనన్తపాలదణ్డనాయకులు తమకు ధర్మ్మార్థ[ం*]-ముగాగుద్దవాదినాణ్టి పెద్దడాకరేమి ఉత్తర[ము]-

9 నా గుణ్డముకత్తి మహేశ్వరదేవరకు హవి[ర్బ]లియచ్చ్వనలకుంగా గుద్దవాదినాణ్టి ఊట్పుటుంబల్లిపొలమున నిచ్చిన [ఖణ్డు]క పది[వు]-

10 [టు]లవిత్తుపట్టును సర్వ్వకరపరిహారముగా యూరి ఆగ్నేయమున ముయ్యనికుట్టున వి[డ్చి]సి . . . .

11 లికితం పెద్దనాచార్య[॥*]

No. 1256.

(*A.R. No.* 359 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శాకవర్షములు ౧౦౪౫ స్వస్తి[।*]శ్రీసమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేస్వర పరమభట్టారక స-

2 త్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమ[త్త్రి]భువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్త-రాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమానామా-

3 చంద్రార్కతారకం సిరస్థాయిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౭ గు శ్రాహి శ్రీమద్దాక్షారామతపోవనసకల[జ]నసంస్తూ[య]-

4 మానశ్రీభీమేస్వరపరమభట్టారకమహాస్థానాధిపతులు శ్రీమద్వశి[ష్ఠ]లపణ్డితులు శ్రీభీమేస్వర మహా . . . .

5 . పలమణ్ణ సందసమునకు [ఊ]రి పశ్చిమదిక్కున భీమేస్వరపెందోంట త్రిభోగాము ఉదగయననిమిత్తమున ధర్మ్మార్థముగాను . .

6 . కల నెఇ . . . . . శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర[కు] నిత్యపడి . . . . . . లేపనార్థముగా నిస్తితి అచువాండు . . . .

7 యి సధర్మ్మవు [వి]లేపనములు శ్రీభీమేస్వరశ్రీమహాదేవరకు చప్రమున . . . . ము నడుపుదురు[॥*]

No. 1257.

(*A.R. No.* 360 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీత్తెలుపదేవస్య తనయో వినయాన్వితః [।*]విజయాదిత్యభూపాలో రాజరాజస్తతోభవత్ [।][।౧*] తస్యా[త్మ]జా సత్య[గు]ణాభిరా[మా] . . . . . జగతి ప్రసి[ద్ధ] . . .

2 . . . . గణితే శకవత్సరే [సే]యం భీమేశ్వరాయాదాద్దీపం చంద్రోపరాగకే ॥ [౨*] స్వస్తి [।*]శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧[౨౬] గు నేంట్టి శ్రీరాజాధిరాజదేవర - విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౪౦ శ్రాహి . . . . . .

3 . . వర్ధ్ధనమహారాజులైన విజయాదిత్యదేవచక్రవర్త్తి అప్ప శ్రీగోమ[తి] దేవి శ్రీభీమేశ్వర-
మహాదే[వ*]రకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తిలోహదండుదీప . . . . . .

4 మునం బెట్టిన యిన్నుయెడ్లు పంభ్భయింటికి నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుశ నే మాన
[౧][॥*]

No. 1258.

(*A.R. No.* 361 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; 5TH PILLAR FROM LEFT.

1 స్వస్తి [।*]శ్రీశకవర్ష ౧౦౫౬ [ట్టి]
2 ఉత్తరాయణసంక్రాన్తినిమి-
3 త్తము శ్రీమన్మహామణ్డలే-
4 స్వర రాపజీతి ముంజ్యేరాజు-
5 ల బణ్టు దండనాయక వోల-
6 మచేతన శ్రీభీమేశ్వరమహా-
7 దేవరకుం గాం బెట్టిన అఖణ్డ-
8 వర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ౧ ట్టి
9 కిలరమున బోలు నల్వురు[ం] బూ-
10 ంట్టగా రెణ్డవునడపున ఎతి-
11 యబోలతాడని వసమునం
12 బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ ట్టికి
13 నిత్యపడి నేతి మాన ౧ [।*] లిఖి-
14 తం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1259.

(*A.R. No.* 361-*A of* 1893).

BELOW NO. 1258.

1 శ్రీ [॥*]శాకాబ్దే మనునేత్రరూపగణితే వారే గు[రోః] ఫా-
2 ల్గునే పంచమ్యాం సితపక్షకే గ్రజనితో వల్లూరిపో-
3 తా(ం)[హ్వ]యః[।*] తజ్జాయా సుతమల్లనామజననీ సా
4 పోతసానీ దదౌ భీమేశస్య సుదీపికాం ప్రియకరీమా-
5 చంద్రసూర్య్యార్ణం శుభాం ।[।౧*]పోతసానిరసూతాడ్యా
6 సుతౌ దారయకొమ్మ[యా] [।*] భీమేశప్రీతయే
7 దత్తౌ ప్రదీపావివ తేజసా ।[।౨*] శకవర్షంబులు ౧౨౧౪ ను
8 నేండు ఫాల్గుణశుద్ధ ౫ సోమవారమునాండు వ-
9 ల్లూరి పెదపోతనబోయుని పెండ్లము మల్లెబో-
10 యుని దారపరడ్డి ఉప్పనబోయుని కొమ్మనబోయు-
11 ని తల్లి పెదపోతమబోయసాని శ్రీదాక్షారామశ్రీభీ-
12 మీశ్వరశ్రీమహాదేవరకు బెట్టిన అఖండదీపము
13 ౧ మోదాలు ౫౦ [।*]దీనికి పొలము గుండెమండదక్షిణా[న]
14 సేను ఖ ౨ పెం[దో]ంట తూర్పున ఖ ౧ సేను పందిరిపోత-
15 బోయుని [వశమున*] బెట్టితిమి [।*]దీనికి త్రిభువనాంకుసమున [ని]-
16 త్య మానెండు నెయు నడపంగ్గలవాండు నలు .
17 రు బోయుల పూంట్టు ఆచంద్రార్కస్థాయి . . . .
18 . . . .

No. 1260.

(*A.R. No.* 362 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; BETWEEN THE 5TH AND THE 6TH PILLARS.

1-2 . . . .
3 సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ వి -

4 యాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మనడిగలు గంగాకావేరీపర్య్యంతధా-
5 శ్రీపతి సత్తమవిష్ణువర్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తిశ్రీకులో[త్తుంగ్గచో]-
6 డదేవర ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సర ౩౭ ణ్డగు శ్రాహి దిన ౩౩ . .
7 . . దెమణ్డలమున పేరూరి దేవి[సెట్టి] తమ తల్లి కణ్డియమ్మకుంగ్గా శ్రీభీమేశ్వర-
8 మహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి[ి] లోహదివియ ౧ దీనికి నాచంద్రార్కమునె . . .
9 [యి]ంచ్చువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావియయి కొమ్మబోల నావి . .
10 . దుకనాజకర్యయు బాదబోల ఎఱియనయి బెరసిన బోలు నల్వురు . . .
11 . . చదుకనాజకర్యయ అడపున ప్రోలబోల ముప్పి వసమున బెట్టిన . . .
12 . . . . వోయం[గ] . . . .

No. 1261.

(*A.R. No.* 363 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . భీమేశాయ శ[శ్వత్ప్రి]థిత . . . .
. . త్తంత . . . . గుణ . . . . . సుంద్దరీ శంకరరా[య]
4 . . . తా నామ్నా పురంధ్రీతతివరతిలకం రాజమా సా సుపుణ్యా[।*] సౌంద్దర్య్యసద్గుణ-
నిధానమనిం[ద్ది]తాయాస్తస్యా[ః*] స్థిరప్రియతమా తనుజా లతాంగీ రామా . .
కులవార్ద్ధిశశాంకరలే-
5 . [ఖా](।) ఖ్యాతోత్తమా జగతి సూరమనామధేయా। స్వస్తి శ్రీశకవత్సరే శశివియచ్చం[ద్రే]ం-
ద్దుసంఖ్యాన్వితే సేయం కీర్త్తిమతీ సుపుణ్యనిలయా [సౌమ్యా]య[నే] స[న్న]తా౯
దా[క్షారామ]నివాసినే భగవతే భీ[మే]-
6 శ్వరాయాదరాద్దీపం దీప్రమఖణ్డముజ్వలమదాదాచంద్రతారం స్థిరం ౯ [।*]స్వస్తి [।*] శకవ-
ర్షంబులు ౧౧౦౧ నేణ్డు
7 సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువిర్ద్ధ[నమ]హారాజుల ప్రవ[ర్ధమాన]విజయరాజ్యసంవత్స-
8 [రం]బులు ౨ గు శ్రాహి విషువుసంక్రాంత్తినిమిత్తమున పెద్దడాకరేమి పెద్దమున్నాటి సంద్ధ-
రాపాని కూంత్తుఱు సూరాసాని శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అ[ఖణ్డవర్త్తి] లోహ-
దండుదీపము ఒకర-
9 . . . . . మొదలి అడపున ప్రోల్యబో[యి]ని కంటమనడపున కే[త]బోయ-
ని [మూ]ణ్డవునడపున రాజెనబోయుని నాలవునడపున గండ్యెబోయుని లో[పై]న బోలు
నల్వు . . . . . మూణ్డవునడపున ఆది-
10 స . . . . . ని వచమునం బెట్టిన . . . . . . ణ్డానైన ఇన్నుయెడ్లు ౫౦
కొని ఆచంద్రార్కము నడచునట్టుగా నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నేమాన
. . . . . . నాచార్య్యః [॥*]

No. 1262.

(*A.R. No.* 364 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . స్వస్తి [।*] సమస్తభువ . . . . .
2 . మభట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖర ప . . . .

3 రమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకే[సరివర్మ్మపె]మ్మనడిగలు గంగ్గాకావేరీ-
వరి . . . . . .

4 పతి సప్తమోవిష్ణువర్ధ్ధనున్తైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీ[కు]లోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమా-
నవిజయ [రాజ్య]-

5 సంవత్సరంబులు ౩౭ గు శ్రహి తులాసంక్రాంతినిమిత్య[మున] శ్రహి ది ౧౩౦ మొదలుగా
శ్రీభీమేశ్వరమహా-

6 దేవరకుం జోడమణ్డలమున విజయరాజేంద్రవలనాణ్టి మారూరుడయా అరయ చెంగమలనా-
దణ్డై-

7 న పీరరాజేంద్రచోడియధరయణ్డు దమ యన్న యుత్త[మచో]డణ్డైన రాజేంద్రచోడచేడి-
యధరయనికి-

8 ంగాం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహపుదివియ ౧ ణ్డు [।*] దీనికి నా[చ]ంద్రకర్క్కము నెయి
సరియింవంగ్గలవారుగా శ్రీ-

9 భీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున బోలు ప్రోలబ్రోల కావ . . . . టమబోల భీమయయు
నావబోల కాటియయి

10 పెదిబోల నామయయి మెణ్టియబోల ఎఱియనయి . . . . యబోల బాదియయు దలరా-
సి నావయ[యు]

11 చద్దనావయయు బెరసినావారు [1]

No. 1263.

(*A.R. No.* 365 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి . . . .

2 పుణ్యాత్మా పురు . . . .

3 ప్తాఖ్యాముదభూన్న[నో] భువ ఇవ త్రైలోక్య . . . .

4 మ్న్యూం జలభదగ్ధగుణమణిగ్రామోపసంవర్గనైర్వ్య[ర]సంతస్య వి . . . . . .
తిశిశిరో నాతి . . . . ద్యుతిః। అత్యాణీతి నా-

5 మ దధచ్చాలుక్యనారాయణబ్రహ్మమహాధిరాజః [।] ఇత్యన్వవాయాగతమిందుశుభ్రం యో-
దీద్విక్తీర్ణ్ణం చ య-

6 శో విభాతి[।*] సోయం స్ఫారయశోజ్జనీకృతజగద్రాజేంద్రచోడాహ్వయఖ్యాతోర్వ్వి[ర]శచ-
[మూ]పతిద్వి[ర]జపతి[ః*] శ్రీభీ-

7 మనారాయణః [।*] శాకాబ్దే నయనాక్షిఖేందుగణితే భీమేశ్వరాయాదిశద్దీపం దీప్రముఖణ్డవ-
ర్త్తిరుచిరం ధర్మ్మా-

8 య మాతుః కృతి। స్వస్తి [।*] సమస్తభువ[నా]శ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజధి-
రాజ రాజపరమేశ్వర [పరమభట్టార]-

9 క రవికులతిలక చోడకులశేఖర పాండ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీర-
మహే[ంద్ర వి]-

10 క్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మపెర్మ్మనడిగలు గంగాకావేరీపర్య్యంత[ము స-
ప్తమవి]-

11 ష్ణువర్ధ్ధనున్తైన శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన . . .

12 వత్స ౩౧ ణ్డగు శ్రహి దిన ౩౦౦ ణ్టి త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచో . . . .
. . . .

---

[1] The inscription is left unfinished.

13 [త్త]మనారాయణఋణ్డైన భీమనారాయణబ్రహ్మమరాయణ్డు తమ య[మ్మ] . . . .
. . . .
14 మహాదేవరకుం . . . .
15--17 . . . .
18 మహాదేవరకుం బెట్టించిన అఖణ్డ . . . లోహదణ్డుదివి . . . . . .
19 . . నెయి సరియించువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలబో . . . . . .
20 . . . . . . ం గాటిబోల నావియయు మెణ్టన యెఱియమ . . . . . .
21 . . యు బెరసిన బోలు న[ల్వు*]రుం బూణ్టగాం బ్రోలబోల నా . . . . .
22 యడపున అ[య్యి]బోలె ఎఱియని వసమున విడి[చిన] . . .
23 ఎడ్లు ౫ం [।*] నిత్యప[డి*] త్రిభువనాంకుశమున నే మాన ౧ [।*] లిఖితం పె-
24 ద్దనాచార్య్యః [॥*]

No. 1264.

(*A.R. No.* 366 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షములు ౧౦౪౭ గు శ్రహి శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౫ం యగు శ్రాహి చైత్ర బ
 ౫ మియు సోమవారమునాణ్డు
2 వ్యతీపాతనిమిత్తమున జంతుఋనాంటిలోని గొలజమునపేంటరేవిసెట్టికొడుకు బ్రమ్మెసెట్టి
 శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అ-
3 ఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ౧[।*] దీనికి నాచాంద్రార్కమ్ము నెయి సరియించ్చువారుగాం
 బ్రోలబోల నావణ్డుం గాటబోల పణ్డుణ్డు నెఱియ-
4 బోల బాదణ్డునుం [జదు]కనా కొమ్మణ్డునుం దలరాపి సూరణ్డునుం బూంటగాం గాటబోల పణ్డని
 కొమ్మణ్డు కొల్లియబోయుని వసము-
5 న నిచ్చిన ఇనుప[ఎ]డ్లు ౫ం [।*] దీనికిం త్రిబువనాంకుశమున నిత్యపడి నే మాన ౧ [।*]
 లికితం పెద్దనాచార్య్య [॥*]

No. 1265.

(*A.R. No.* 367 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహరాజుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవ-
 [త్స]
2 ౩౩ ట్టిగు శ్రహి దిన ౩౧౩ ట్టి [ని]గ[రి*]లిచోడగంగ్గదేవర మడపలి ముప్పినాయకుల
3 యప్ప కస్యమ కొడుకు పసాయిత బణపతి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన
4 . . . . [వర్త్తి] లో[హదణ్డుదివి [।*] దీనికి నాచంద్రార్కమ్ము నెయి స-
 [రియించువారుగా]
5 . . . . ల నవియయు . . . .
6 . . . .
7 . . . .

No. 1266.

(*A.R. No.* 368 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి [।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్ల[భ] మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పర-
 మభ-
2 ట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖర పాండ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర

3 వీ]రమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ శ్రీరాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మానడిగలు గంగ్గాకా-
4 వేరీపర్య్యంత సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదే-
5 వర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స ౪౭ శ్రావణ ది ౫౬౦ ణ్డు గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి
6 గుడ్డవాదినాంటి పెదడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర దేవ[దా*]నమైన ఈయ్యారి పెద-
[ము]-
7 ంనూటి ఎటియ[క] కా[డప]ప్రోలి తణ్డ్రి సంగ్గవుల మేడయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు-
8 ం దిరుమెయిబూయ జంతనమునకు నిత్యపడి వలమొంటికి నని ఇ[చ్చి]నమి [విషువ]-
9 చం[క్ర]ంతినిమిత్తమునం దన ని[య్యారి] దక్షిణపాలమున దశపాలుతోంటకుం బడు-
10 మటు దక్షినమున గుణ్టక (పడువ) పడుమటం నంగేసన తోంటయున తుద.
11 . తెంగ్గలతోంట వె [॥*]

No. 1267.

(*A.R. No.* 368-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1266.

1 . . . .
2 . . . . చంద్రేచ్ఛా . శకాబ్దవ్రిందే సువిదిత-
3 మదిత శ్రీకోనరాజేంద్రచోడః । మహితమహిమసంపన్నః శ్రీకులోత్తుంగ్గచో-
4 డిభూ్వాపగతి(।)ముపజీవ్య నేతదాజ్ఞామపాలే [॥*] లికితం పెద్దనాచార్య్యేణ [॥*]

No. 1268.

(*A.R. No.* 368-*B of* 1893).

RIGHT OF No. 1267.

1 . . . .
2 . . . . [శ్రీ]విష్ణువర్ద్ధనమహారాజులు . . .
గంగగొ-
3 ండచోడవలనాణ్టి . . . . . [అ]ణ్డమూరి యలమ సిద్ధయసమ[స్తా]య అంత్తరాయ
అభినవాయ-
4 ములు సర్వ్వసంపదలు [గ]ణ్టులోపుగా దేవభోగము సేసి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు హావి-
5 బలియచ్చ్వనలకుంగా నిచ్చి శిలశాసనము వెట్టించ్చిరి[॥*]లిఖితం వీరరాజేంద్రఆచారి-
య్యః[॥*]

No. 1269.

(*A.R. No.* 369 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] సర్వ్వ[లోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధ-
నమ]-
2 హారాజులు కోనేరి[మ్మ*]లుంగొణ్డారు శ్రీప-
రాంత-
3 కదేవరకు నొడ్డవాది చోడయ పూనిన
4 పూనికి యేనుణ్నా పంశమునవారును శ్రీ-
5 పరాంతకదేవణ్డంగాక యొరుణ్డ మమ్మే-
6 లెడివాణ్డ తన యాలి మా కిచ్చెడివాణ్డు[।*]
7 యేము శ్రీపరాంతకదేవనింగాని ఓరినిం గొ-
8 లిచితిమేని మాయాణ్డ్రి వానికిచ్చినవార-
9 ము[।*]యిమ్మార్గ్గము శ్రీభీమేశ్వరదేవర స-
10 [న్నిధి]ని సత్యముసేసి యోగం గొంటిమి
[।*]
11 . . . . [రామము] వీరరాజేంద్ర అ-
చయ్యః [॥*]

No. 1270.

(*A.R. No.* 369-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1269.

1 . . . .
2 . కోనేరి[మ్మయిం]గొణ్డారు శ్రీపరాం[త]-
3 . వీరంగొ[ట్టన] చోడయ పూనిన పూనికి యేను
4 . . . [మా] వంశమునవారును శ్రీప-రాంతక-
5 . . . ణ్ణుం గాక ఒరుణ్ణు మము నేలెడి-
6 [వా]ణ్డు తనయలి మా[కు*] యిచ్చినవాణ్డు[।*]
7 యేము ఒ[ఱ్వం] గొలిచితిమేని మాయాణ్డ్రి
8 వానికిచ్చినవా[రా]ము [।*] యిమ్మర్గ్గము శ్రీభీ-
9 మేస్వరమహాదేవర సన్నిధిని సత్యము-
10 సేసి యోగు గొంటిమి [।*] లికితం డకరే-
11 . . . . . రజేంద్రచోడ ఆసరి[॥*]

No. 1271.

(*A.R. No.* 369-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1269.

1 [స్వస్తి[।*]సర్వ్వ]లోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధన మ-
2 హారాజులు కోనేరిమ్మయింగొణ్డారు శ్రీప-
3 రాంత్త[క]దేవరకు బీరగొట్టమున సూ-
4 రయ పూనిన పూనికి శ్రీపరాంతక-
5 దేవణ్డు గాక ఒరు నన్ను నావంశమున-
6 వారి నేలిడివాణ్డు తన యాలి మాకి-
7 చ్చెడివాణ్డు [।*] యేము శ్రీపరాంతకదేవని-
8 ం గాక ఓరిం గొలిచితిమేని మా[యా]ణ్డ్రి వానికి-
9 చ్చినవారము [।*] యీ మార్గ్గము భీమేస్వ-రమ-
10 హాదేవర సన్నిదిని సత్యముసేసి యో-
11 గుం గొంటిమి [।*] లిఖితం డకరేమి భీమీ-స్వరపాద-
12 ఆసరినైన వీరరాజేంద్రఆస[రి][॥*]

No. 1272.

(*A.R. No.* 369-*C of* 1893).

LEFT OF No. 1271.

1 . . . .
2 . . . . [కోనేరి]-
3 [మ్మ]యింగ్గొ[ణ్డా]రు శ్రీపరాంత-
4 కదేవరకు జంతురునాట్టి [భీ]-
5 [మన] పూనికి ఏను నావంశము-
6 నవా[రు]ను శ్రీపరాంతక[దేవ]-
7 ణ్డు కాక ఒరుణ్డు [మ*]మ్మేలినవాణ్డు
8 తన యాలి మాకిచ్చిడివాణ్డు నే-
9 [ము] శ్రీపారాంతకదేవరం గాక ఒ-
10 రునిం గొలిసితిమేని మాయా-
11 ణ్డ్రి వారికిచ్చినవరము [।*] ఇమ్మ[ర్గ్గ]-
12 ము శ్రీభీమీస్వరమహాదేవ-
13 ర సన్ని[ధి]ని సత్యముసేసి
14 [యోగుం కొ]ంటిమి [।*] లికితం
15 . . . . ద్ర ఆచరియ్యః[॥*]

No. 1273.

(*A.R. No.* 369-*D of* 1893).

LEFT OF No. 1272.

1 స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకాశ్ర[య*] శ్రీవిష్ణు-వర్ద్ధనమ-
2 హారాజులు కోనేరిమ్మయింగొణ్డారు శ్రీ-
3 పరాంతకదేవరకు రాపత్తి బేత-
4 య పూనిన పూనికి ఏ[ను] నా వంశము-
5 నవారును శ్రీపరాంతకదేవణ్డుగాక
6 ఒరుణ్డు మమ్మేలెడివాణ్డు తన యా-
7 లి మాకిచ్చెడివాణ్డు[।*] యేము శ్రీపరాంత-
8 కదేవని గాక యొరిణి గొలిచితిమేని మా-యా-
9 ణ్డ్రి వాని కిచ్చినవారము [।*] ఇమ్మార్గ్గము శ్రీభీ-
10 మేశ్వరదేవర సన్నిధిని సత్యము సేసి యో-
11 గుం గొంటిమి [।*] లిఖితం డకరెమిరా-జేంద్రచోడ ఆచాయ్యః [॥*]

No. 1274.

(*A.R. No.* 369-*E of* 1893).

LEFT OF No. 1273.

1 స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకా . . . .
2 కోనే[మ్మ]యింగొణ్డరు శ్రీపరాంతకదేవరకు సరు[ష]-
3 నాంటి వీరచోడణ్డు పూనిన పూనికి యేను నా వంశ-
4 మునవారును శ్రీపరాంతకదేవణ్డుం గాక ఒరుణ్డు మ-
5 మ్మేలెడివాణ్డు తన యాలి మాకిచ్చెడివాణ్డు [।*] యేము శ్రీ-
6 పరాంతకదేవనిం గాక ఓరినిం గ్గొలిచితినేని మాయా-
7 ణ్డ్రి వానికిచ్చినవరము [।*] ఇమ్మర్గ్గము శ్రీభీమేశ్వరదేవర-
8 సన్నిధిని సత్యము సేసి యోగుం గొంటిమి [।*] లిఖితం డకరే-
9 మి రజేంద్రచోడ ఆచార్య్యః [॥*]

No. 1275.

(*A.R. No.* 369-*F of* 1893).

ABOVE No. 1274.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . . . [పెద్ద]డాకరేమి శ్రీభీమేశ్వర . .
. . . .
4 . . . . గా పెట్టిన అఖణ్డ . . . . దణ్డు
దివియ . . . . అఖణ్డదివియ ఒకరు్టి[యు]ను వీరి మాహా-
దేవి భద్ద్రిలదేవి . . . . .
5 . . . . వీరి మాహాదేవి . . . దేవికింగాం బెట్టిన అఖ-
ణ్డవర్త్తి . . . . త్రైలపదేవని కొడుకు బన్నకుమారునికిగాం బెట్టిన
అఖణ్డవర్త్తిదివియ ఒకరు[టి] . . . .
6 . . . . కాను పెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిదివియ ఒకరు[ణ్టి] . .
వెరసి దివియలు రణ్టికి శ్రీభీమేస్వర [మహాదేవ]ర కిలరమున నావబోల ప్రోలని అడపున
పరకానావని కోనె యచ్చు దివియ ౨ . . . . ల పణ్డును
7 . . . . నావబోల . . . . . . సుంగా దివియలు ౩ ను ఎఱియ-
బోల . రని అడపున కాపబోల ఎఱియని . . . వబోల సంకరుణ్డునుంగా
దివియలు ౨ణ్డును తలరాసి నావయ అడపున గుణ్డుబోల . . . య దివియ ౧ను
వెరసి . . . నల్వురు
8 . . . . పులు [అడ్డురి] పసమునం బెట్టిన యిన్నవెడ్లు ౪౦౦ [।*]
దీనికి [నిత్య]పడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన లది [।*] లిఖితం సూరాచారి[॥*]

No. 1275-A.

(*A.R. No.* 369-*G of* 1893).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజు కోనే[రి]-
2 న్మగొణ్డాను శ్రీపరాంతకదేనరకు [రాజాది]రాజు పూనిన పూనికి ఏను
3 నా వంశమునవారును శ్రీపరాంతకదేవరా[ను] కొలువం కలవరను ఒ-
4 రులం గొలువముఒరుం[డు] మమ్మేలెనేని తన యాలి మాకిచ్చెడివాండు
5 ఏను ఒరులం గొల్చితిమేని మా యాణ్ణ్ర వానికిచ్చినవారము ఇమ్మా-

---

[1] The actual position of this is in the section between the fourth and fifth pillars..

6 గ్గఁము శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర సన్ని[ధా]నమున సత్యముసేసి
7 ఒగుగొంటిమి [॥*] డకరే[మి*] లిఖితం వీరరాజేంద్రచోడ ఆచయ్యః[॥*][1]

No. 1275-B.

(*A.R. No.* 369-*H of* 1893).

IN THE SAME PLACE.[2]

1 శ్రీమాన్ భాతి స్వ . . . . కరుఁమాడా-
2 మణివ్విఁఖ్యా[తో] భు[వి] [చంద్ర]శేఖరనృపస్తస్యాప్తమంత్రి ప్రభుః
3 దాతా దీనజనాశ్ర యో గుణనిధి[ః*] శ్రీమల్లనాయ్యాఁత్మజో మంత్రజ్ఞః
4 [పు]రుషోత్తమో . . . . ష్మనో వల్లభః । శ్రీమచ్ఛంకరుర-
5 పాదపద్మమధుపః . . . . . భోమణిశ్శాకాబ్దేగజవేద-
6 భూశశిమితే సోమే పరాగేస్సుధీః ప్రాదాద్దీపమఖణ్డముజ్వలతర[ం*]
7 పిత్రోః పరం శ్రేయసే దాక్షారామపురాధిపాయ విభవే భీమేశ్వ-
8 రాయాదరాత్ । స్వస్తి సవ్వఁలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజు-
9 [లై]న చంద్రశేఖరదేవచక్రవత్తుఁలు . . కామినాయకుని కొడుకు
10 పురుషోత్తమనాయకులు స్వస్తి శకవర్ష[ములు] ౧౧౮౯ గు నేంట్టి ఉత్తరా[య*]ణ
11 [సం]క్రాంత్తి నిమిత్త[మున ద్రా]క్షారామ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకున[3]

No. 1276.

(*A.R. No.* 370 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; SIXTH PILLAR FROM LEFT.

1—3 . . . .
4 . . . భవానఖ . . . .
5 . . . తో మల్లమహేశ ఇత్యధి .
. . .
6 ప్రమాంబాసుతో దీపం పా . . .
7 . . వాడిధరణే[ర]ప్పాధిపస్యా . .
8 . . కవర్ష ౧౦౬౧ ణ్టి స్వస్తి[।*]శ్రీ-
కులో-
9 త్తుంగచోడిదేవర దివ్యరాజ్యసంవ-
10 [త్స] ౭ శ్రాహి విషువుసంక్రాంత్తినిమి-
11 త్తమునం గణ్డ్రివాడి అప్పరాజుకొ-
12 [డు]కు మల్లికరాజు శ్రీభీమేశ్వరమ-
13 [హా]దేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవత్తిఁ
14 [లో]హదణ్డుదివియ ౧ ణ్డు[।*] ఆచంద్రా-
కరుఁ-
15 [ము నె]యి [సరి] . . . . . గా
16 . . . . గా మూణ్డ-
17 . . . . ని అ-
18 . . . . ని వసము-
19 [న వి]డిచిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦[।*]ని-
20 [త్య]పడి గొలవంగల నే మాన
21 [౧[।*]లి]కితం పెద్దనాచాయ్యేఁణా[॥*]

No. 1277.

(*A.R. No.* 370-*A of* 1893).

ABOVE No. 1276.

1—3 . . . .
4 . . . . బులు ౧౭
5 శ్రహి . . . . [శ్చ]రవా-
రము-
6 నుత్తరాయణసం[క్రమ]ణకాలమునందు
7 శ్రీమద్దాక్షారామమున శ్రీభీమేశ్వర-
8 మహాదేవరకు శ్రీమతు సకలసేనాధిప-
9 తియైన రేసెల్లి పెద్దగణపతిరడ్డివారు
10 తమకు ధమ్మాఁర్థఁముగాం బెట్టిన లోహావు
11 దీపగంబ్బము ఒకరుణ్టి పలములు ౧౮ ంటి
భో
12 . . ల్వరపూణ్టిగా రెంపై నడపున కాం-
బోల నావ-
13 [ని] వసమున పెట్టిన గంగులు ఎంభయిణ్టికి
14 . త్రిభువనా[ం*]కుర[శ]మున మానెండు
. . . [॥*]

---

[1] Below this is another record very faintly written. The first line which is deeply engraved runs thus: ఆసీ ద్వొంకాభిధానో గుణగణసయా, etc.

[2] The actual position of this is within the niche in the section between the fourth and the fifth pillars.

[3] The rest of the inscription is completely damaged. Only the name కొనురాచాయఁ of the engraver is seen.

No. 1278.

(*A.R. No.* 371 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE SIXTH AND SEVENTH PILLARS

1 శకవరుషంబులు ౧౨౮౮ నాలగునేంటి దు[ం*]దుభిసం[వ]త్సర మాఘ శు ౧౩ గు . . శ్రీభీ-

2 మేశ్వరశ్రీమహాదేవరకు త్రిభువనమ[ల్ల]రిపుగండ్డండైన . . డపు బ్రం[మనా]-

3 యుని కొడుకు వెన్నపనాయుని తంముండు మంగినాయుండు . . . .

4 [ండవ]ర్త్తి-దీపము ౧కి పెనుకొండ ప్రోలెబోయిని వసమునం బెట్టిన మోదాలు ౫౦ ట్టి . .

5 యిని [జీ]తము సింగ[చ]క్రా[న] మారసానిచెఱువు . . . . న వెలి[పొ]ల . . . . .

6 . . న క్షేత్రము ఖ౩ ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగా . . . . . .

No. 1279.

(*A.R. No.* 372 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీత్ శ్రీబెజవాడనామ్ని నగ . . . త్తమస్సుస్థిత[ః*] శ్రీమానేతమిసెట్టిరిత్యభిహి- తో మాణ్డవ్యగోత్రోద్భవః। తత్సూనుః పురుషోత్త-

2 మో బుధనిధి[ః*] కమ్మాన్వయానన్దక్ర . . . [వ్విర్]నయాంబుధిస్సమజని శ్రీప్రో- లిసెట్టిస్సు[ర్*]ణీ[।౧*][సో]యం భీమేస్వరాయాదాద్దీపమాచంద్రతారకం। రామనే-

3 త్రశశాంకేక్ర[ం]ద్ధుగణితే శాకహాయనే [॥౨*] [స్వ]స్తి[।*]శ్రీశ]కవరుషంబులు ౧౧[౨]౩ గు నేంటి శ్రీమత్రిభు[వ*]నచక్రవర్త్తి-శ్రీరాజాధిరాజదేవరు విజ-

4 [య]రాజ్యసంవత్స ౩౫ శ్రాహి విషు . . . . మిత్తమునం బెజవాడ కమ్మరు[ద్రై]తమ కొడుక సెట్టిప్రోలిసెట్టి తమ తల్లి రే[త]మ

5 . . . తండ్రికి ధమ్మార్త్థముకా శ్రీభీమే . . . . [వ]ర్త్తి లోహ- దణ్డు[ది]వియ ౧ బోలు నల్వు[రూ] పూం[డ]గా . . . . న నడ-

6 . . . .

No. 1280.

(*A.R. No.* 372-*A of* 1893).

LEFT OF NO. 1279.

1 . . . .

2 . . . . శ్రీవెలనాణ్టిగొంకక్ష్మాన్నృపతి . . . . . . మోద్భా[సి]చమూ- పతి . . . విధిశ్రీ . . . . . .

3 . . . . [రజ]దేవిదావవహ్నివిభవః కాలింగ్గకో . . . . . ంగ్గ పరవాహినీ- మ[ద]గజప్రోత్తుంగ . . . . .

4 సేతునర్మ్మదామధ్యం [యే]నాశాశి నిజాసినా తస్య శ్రీభూపస్య కార్య్యఖడ్గ[ధు]రన్ధరః శం . . . .

5 స్యస్య తస్య భార్యా గుణాన్వితా [నా]మ్నా కొమ్మాంబికా . . . ష్వజాన్వయస్య యా తయా సుతామాప . . . .

6 య్యర్ . . తాత[ప]రోక్షే హి సా [సవ]ర్వకామ్యం భువమ్మర . . । శాకాబ్దమానే వసుశైలఖేందుమితే . . . . . .

7 ం సౌవ్వర్ణ్ణం ప్రాసాద . . . దితం ప్రదీపం। భీ . . . . చంద్రతా . . శకవర్షంబులు ౧౦౭౮ గు . .

8 జరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్స ౧౧ గు శ్రాహి . . . . . లేశ్వర కులోత్తుంగ- చోడగొంకరాజు[ల] . .

9 సేనపెగ్గడ కూంతుఋ . . . . . భీమేశ్వరమహాదేవరకు బెట్టిన అఖండ్ధ .
. . . . .
10 . . . .
11 . . . .

No. 1281.

(*A.R. No.* 373 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . .
3 . . భువనాశ్రయ శ్రీపృతివీవల్లభ మహారాజాధిరాజరాజ . . . . . . లక
చోడకులశేఖర పాణ్ద్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ . . రాజేంద్ర [వీర]మహేం-
ద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ . . . రివ-
4 . [పె]మ్మానడిగలు గంగాకావేరీపయ్య[ః*]ంత సప్తమో విష్ణువర్ధన త్రిభు . .
. . . . లోత్తుంగ్గచోడదేవస్య చతుస్త్రింశద్వత్సరేషు గతేషు। అస్తి భు[వి*]
చోడదేశః కావేరీవారిపూరవర్ద్ధితసస్యః తస్మిన్నేపూరునాడిత్యా[సీ]త్తస్మింశ్చ వసతి
5 . . త్సూరపుణ్ద్రేక్షుశృంగబేరకతాంబూలలతాసుశాలిరంభాఢ్యః త[త్రా]సీజ్యననాథో జన-
నాథఇవాపరశ్చ [కృత*]కృత్యః తత్పుత్రసీరాలస్సచ్చాంద్రస్సకలలోకహితసీరాలః నిజ-
ధర్మ్మకసలిలప్రక్షాలితకలికలంకసంకాశంకః। జయధ-
6 [ర]ధరణీభృల్లబ్ధనిత్యోదయశ్రీజ్జగతి బుధవరాబ్జాహ్లాదహేతుస్సుతేజః అరితిమిరవినోదీ లోక-
దృష్టిద్విజాఢ్యో రవిరివ ధలవన్మార్త్తాణ్డమావేందవేలీ [।*]స్నాతుం యత్ర సమాన-
యన్మునితతీ[ః*] శ్రీసప్తగోదావరం యస్మిన్సంతుమతిష్ఠిపద్దిన-
7 పతి[ః*] శ్రీభీమనాథం ప్రభుం దాక్షారామపురే సతామనుదినం విద్యాదికార్య్యేషిణ్యా
భోక్తుం తత్ర మఠం విధాయ విధివతభక్త్యా శతానానిహ క్రు[ం*]దాడ్గ్రామే రాష్ట్రకూటం
సభోగం వెల్లగ్రామే పన్నసత్కే[త్ర] . . .
8 వలవన్మార్త్తాణ్డమావేందవేలారు గుద్దవాదినాంటి క్రుందుటం రట్టడము యష్టభోగసర్వసంప-
వలతోం గూడ విలిచి వెల్లయందుల పన్నస యన్నిపట్ల విలిచి తిరుపీథిమఠమునం కుని
చి . .
9 తిరువీథిం బనిసేయువారు లోపుగాం గలతపస్వులకు నాఋపురకుం బ్రోలునాంటి బబ్బరవాడ
పన్న[స]లు దగు వెలకు విలిచికొని తిరుపీథిమఠమునకు నిచ్చి నిబన్ధముసేసిరి[।*] . .
10 యాలవెల్లియందు భూమి విలిచికొని యాలవెల్లివార యి భూమి కృషిసేసి యటి యచ్చి
నడవంగలవారుగాం బహిండి యిచ్చి యిరువణ్డ్రుబ్రాహ్మణులకు నాచంద్రాకర్కమునకు
సత్ర . .
11 నిల్పిరి[।*]పిర డిపులనాంటి కొ ల్లిమె[ఱ]లి రట్టడము యష్టభోగం సర్వసంపదలతోం గూడ
విలిచి జీహరినరసింహదేవ[ర] సన్నిధానమున మఠమునందు నిత్య యిరువణ్డ్రుబ్రాహ్మణులకు
స .
12 ము నిల్పి[।*]పిర సకటమంతనినాంటి చింద[డ]మైన రాజేంద్రచోడచతుర్వేదిమంగల-
మున మహాజన[మే]మాటయిద్దఱచే నీయారి చింతపల్లిపొలమున విప్పలగా-
13 . [ము]న సముదాయక్షేత్రమున నిరువదిజేనకోల నిరువదిపుట్లు వడ్లుపట్టు విడిచికొని వినా-
యకుముందటి దోంటకు శాలకుంగా బుట్టెండు వడ్లపట్టును విలిచియిచ్చి యా [యా]-
14 . . యా భూమి గృషిసేసి యరి యచ్చి ఈ కులోత్తుంగచోడశాల నిత్యపడి యిరువణ్డ్రు
బ్రహ్మణులక ఆచంద్రాకర్కము భోజనము సేయింపంగలవారుగా నుభయసమ్మతము-

15 . . యిచి ధర్మ్మము నిలిపిరి[।*]వీర . . . . సింహేశ్వరదేవర స . . . .
. . . .

16 . . . .

17 . . . . ఇయ్యారి[వారు] కృషిసే . .
. . . .

18 వంగలబ్రాహ్మ[లు] . . . . . . ందశాల ప్రతిష్ఠించిరి[।*]వీ . . . . కణ్ణి-
వాడచఱువులోప . . . . . . వ దెంభయువు-

19 ట్లు ఆడ్లపట్టు విలిచి అమరేశ్వరమున . . . లకు నాచంద్రకర్మ్మము భోజ . . .
గా శాల ప్రతిష్ఠించిరి ఇభ్భూమి సర్వ్వకారపరిహారము[॥*]స్వదత్తాం పరదత్తా[ం*] వా

20 యో హరేత వసుంధరాం షష్టిం వష[ర్*]సహ . . . .

No. 1282.

(*A.R. No.* 374 *of* 1893).[1]

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] శకవష[ర్*]ంబులు ౧౦౩౬ స్వస్తి[।*]సర్వ్వలోకాశ్రయశ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహా-
రాజుల

2 ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యదివ్యసంవత్స ర౪౫ ధనుమాసమున శుక్లపక్షమున ఏకాద-

3 శియు బుధవారమునాణ్డు ఉత్తరాయణవ్యతీయిపాతనిమిత్తమున [నె]ప్పల్లిపాంగ్గూరె-

4 కప కొడుకు దికరయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ-

5 దివియ ఒకరణ్డు[।*] దీ[ని*]కి నాచంద్రకర్మ్మము నెయి సరియించ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వర-
మహాదేవ-

6 ర కిలరమున ప్రోలబోల నావియయుం బెద్దిబోల నావియయు పోతబోల రాజనయు

7 తలరాసి నావయయు బె . . . .

8 డపున అమ్మాచికాట . . . .[1]

9 . . . .

No. 1283.

(*A.R. No.* 375 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . మస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రి[థ్వీ]వల్లభమ . . . .

2 జపరమేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖ . .

3 ణ్డ్యకులాంత్తక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్ర[మ]-

4 చోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెమ్మానడిగలు గంగ్గాకావేరీ . .-

5 ంత[స]ప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదే-

6 వర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యదివ్యసంవత్స ర౬ ది ౩౩౫ [ణ్డు] గంగ్గగొం[డ]-

7 చోడవలనంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవ[ర]-

8 కు విషువుస[ం*][క్ర]ంతినిమిత్తమున చోడమణ్డలమున నిత్యవినోదవల[నాం]-

9 టి అపూరుకోటమున పేరారత్తూరుడ ఆలత్తూరుడయాన వేలానర-

10 ణ్డైన శ్రీపరాంతకవింజవేలాణ్డు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర గుడిలో-

11 [ని] ఆకసభైరవదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి యినుపనెగలమున

---

[1] The following two lines are found at the top of the inscription :—

1 స్వస్తి[।*]సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహా . . . .

2 విజయరాజ్యసంవత్స ౩౩ ణ్డగు శ్రాహి పెద్దకాలింగ్గఅనంత[వ*]ర్మ్మదేవ[వ*]

12 దివియ[।*] దీనికి నాచంద్రార్కము నెయి సరించ్చునారుగా శ్రీభీమేశ్వర-
13 మహాదేవర కిలరము ప్రోలబోల నావయయుం పెద్దిబోల నావయ-
14 [యుం]బోల రాజెన దలరాసి నావని బెరసిన బోలు నల్పురుం బూంట[గా]
15 . . . . న యడపు ప్రోలబోల మావని పసమున ఖడ్బిన యీ-
16 . . . . [పడి పోయంగల త్రిభువనాం][కు*]శ మా ౧[।*] లిఖితం
17 . . . .

No. 1284.

(*A.R. No.* 376 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . స్వస్తి [।*]సమస్తభువనాశ్రయ . . . . . .
2 . . . . . . రాజపరమేస్వర ప[రమ*]భ[ట్టా]రక రవికులతిల . . . .
3 [డ]కులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరా . .
4 వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరిపర్మ్మ పె-
5 ర్మ్మానడిగలు గంగకావేరీపయ్య[ం*]ంతం స[ప్త*]మోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రి-
6 భువనచక్రవర్త్తి శ్రీగులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవి-
7 జయరాజ్యదివ్యసంవత్స ౪౩ శ్రహి గంగ్గగొణ్డచోడవలనాణ్టి
8 పెద్దడకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర దేవదానమైన ఈయ్యూరి దే-
9 . [ణ]నాథన దన కుడియలు ౯ ణ్డకుం బేరొక్కనికి నంతరాయవెణ్టి-
10 . ములు[ట్టి] రాంగ్గల భూమి ఖ ౭ న ౨ గాం బొట్లు ౯ ణ్డ్రికుం గ్రోపల్లిం బెట్టిన
11 . . ఖ ౩౧ న ౧౨ పేరొక్కనికి రాంగ్గల ప్రలకుంచ్చ ౩ గాం బొట్లు ౯[ణ్డ్రి]
12 . . . . మునకుం జక్ర . . .
13—17 . . . .

No. 1285.

(*A.R. No.* 377 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . ற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மீனவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர . . . .

2 ற்றுழிதர திக்கனைத்துந்தன் சக்கரநடாத்தி விரஸிம்ஹாஸனத்து புவனிமுழுதுடையா- ளொ , ... , ...

3 ளிய கொவிராஜகெசரிபந்மரான திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவ- ர்க்கு யாண்டு ௪௰[ரு] [ஆவது கங்கை]-

4 கொண்டசொழவளநாட்டுக் குத்தவாதிநாட்டு இடொக்கரம்பை உடை[ய*]ார் விமி- ஸ்வரமுடை[ய*]ார் தெவதானமான குரப்பள்ளி இ-

5 ல் தெவர்கள்நாதன் திரு[ந*]ந்தவனக்குடிகள் ஒ[ன்*]பதின்மர்க்கு அந்தராயவெணிமயம் நிக்கிப் பெரொன்றுக்கு னிலம் இர-

6 ண்டு வட்டி எண்ணாம்பாகப் பெர் மூன்பதுக்கு விட்ட நிலம் [இரு]பத்தொருவட்டிப் பன்னிருணாம்பும் பெர் ஒன்றுக்கு

7 நித்தற்படி அரசி முன்னுழியாகப் பெர் ஒன்[ப*]துக்கு நித்தற்படி அரிசி இருபத்தெழு- நா[ழி]யாக இப்படிக்குச் சக்கரவ-

8 ர்த்திகள் ஸ்ரீபராந்தகதெவர் பிரதாநிகள் ராஜெந்த்ரசொழவுசவரையன் விற்றுப்பரிகார- மாகச் செய்து [நி]த்த[நி*]-

9 மந்தமாக விட்டுக்கல்வெட்டு డకరే[మి*] లిఖితం వీరరజేంద్రచోడ ఆచరియ్యః[॥*]

No. 1286.

(*A.R. No.* 377-*A of* 1893).

BELOW No. 1285.

1 స్వస్తి[।*]ఆసీదసౌ హైహయరాజవంశ శ్రీవల్లభో వల్లభరాజనామా[।*]తస్మాదభూత్సత్య-
నృపస్స సత్యస్తతః ప్రభూతో భువి భీమరాజః[॥౧*]తస్యా[భ]వత్సా మహిషీ స్సనామ్నా
ప[ద్మా] వతీ పద్మదలాయతాక్షీ . . శకస్యాగ్నిశరత్రిణేత్రస[మ్మి]తే
2 [పురే] దక్షవి[భో]స్సపుణ్యే[॥౨*]ఆచంద్రతారంవరభీమనాథే గ్రామం వరం ఖుండెనపల్లిసం-
జ్ఞం [।*] సంక్ర[ం*]త్తికాలం విషువ[చ్చ] ముక్యే పు[ణ్యా]ధి[కే] పుణ్యదకామకోట్యాః
[॥౩*]న[మ్మా ది]నిమ్మాణసుకమ్మణాద్యా హవిబ్బల్యుచితాచ్చనార్థం[।*]శ్రీభీ-
3 మనాథాంఘ్రిసరోజపూజాసిద్ధ్యర్థమస్య ప్రియభీమజాయా[ః][॥౪*]

No. 1287.

(*A.R. No.* 378 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1—2 . . . .
3 ప్రదీపం రాజే[ంద్ర] . . . .
4 మాత్యసూనుః కంట్టపుగ్రామ[వా]సీ [సు]గుణమణి[ః*] శ్రీరా-
5 జవంశాబ్ధిచంద్రః[।]శకవర్ష ౧౦౬[౫] శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడగొంకర-
6 రాజుల ప్రధాని కంట్టెపున విద్దనపె[గ్గ]డ జన్నాసాని కొడుకు భారద్వాజ-
7 గోత్రుణ్డు రాజాధ్యక్ష సూరయవె[గ్గ]డ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర్కు
8 బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డు దివి ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూ-
9 ణ్టగా మూణ్డవునడపున దుగ్గబోల కొమ్మని వసమునం బెట్టిన [ఇ]-
10 నుపఎడ్ల ౫౦[।*]నిత్యపడి కొలవంగ్గల నే మా ౧ [।*]లిఖితం పెద్దనాచా[ర్య][॥*]

No. 1288.

(*A.R. No.* 379 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 చోడ . . . . సమస్తరాజాశ్రయ : . . . . .
. . జేంద్ర వీరమ[హే]ంద్ర విక్రమచోడ విజయాభ[రణ] . . కేసరివమ్మ-
పెమ్మా . .
3 [గ]లు గం[గ్గా]కావేరీపర్యన్తం సప్తమో విష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులో-
త్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్య దివ్యసంవత్స[౩]౬ . .
4 . . గంగగొణ్డచోడవలనాణ్టి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాక రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం
జోడమణ్డలమున తిరువి[ండ్ల]లూరునాణ్టి గంజ . . . పంచ్చనది ముడిగొణ్డ-
5 వత్సరాయరు గుద్దవాదినాంటి కడులనాంటి దుగ్గాదికి రట్టడికము ముంద[టి] రట్టడ్లు శ్రీభీమే-
శ్వరమహాదేవర పరియలమున సో[మా]ణ్డిలయిన శ్రీకరణ మాణికము కొడుకు
6 కుడియణ్డుసుం। గామాసాని కొడుకు గాపిరట్టడిచేత నిరువది రాజరాజమాడలు వట్టి అలము వల-
యు చుట్టు ఇరువదివు[ట్లు]నేల చతుస్సీమములతోగూడ సల్వ సంపద . . . .
7 . . శేషలోపుగా విల్చికొని శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఈపటి సంధ్యమం . [త్ర]బోన-
మునప్పటికిం బిట్టముదునకుం చెల్లంబ్రాలకుంచ్చము లిరువయెనును అముదువడి .
8 . . దేవర కిలరమునం బ్రోలబ్రోల నావని యడపున నే మాన ౧[।*]వీరిడ్చిన సురభులు
౩౫ నును ఇద్దేవర సన్నిధానమున తీర్త్తముకఋతం గుడువంగల శివయోగులు-

9 . [దు]ణ్ణ్రికు బేరొాకఱనికిం బదియెన్మిదియైన డంగుంబ్రాల కుంచ్చము[ల] [౯] శివయోగులు
యై నిత్యపూజకులు పేరు యొకొాఱంటికి డంగుబ్రాల కు ౧ మా ౩ ణ్డుకా పఢ్లు ౧౦ [ణ్టి]
10 కి [బ్రా]ల కు ౧౪ దీనికి పప్పునకు బ్రా కు ౧ ణ్టి నేమాన ౧ ను జల్లకుంచఢ్ల కుం[చ్చ] ౩
నుప్పునకూ వఢ్ల మ [౩] ను నంజుఢ్లు ౩ ణ్టికి వఢ్లకు ౩ ను వఢ్లదంచ్చుదానికి . .
11 మాడ ౧ ను వఢ్ల ఖ ౧౩ ను కఱ్ఱులు వెట్టువానికి జీవితమా ౧ ను వఢ్ల ఖ ౧౩ ను వణ్డువానికి
జీవిత చి [౪] ను వఢ్ల ఖ ౧ ను నాకులు వెట్టువానికి జీవిత [చి] ౩ ను క .
12 . . పెద్దకుమ్మరి జీవిత [చి] ౪ ను వఢ్ల ఖ ౬ నుం గా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర సన్నిధాన-
మున నిచ్చి పేరొాకఱణ్టికి డంగుబ్రల కు ౧ మా ౼ణ్డు గా పెఢ్లు ౧౦ ణ్టికి బ్రాల కు ౧౪ . .
13 పప్పున కు ౧ శివయోగులుపదుద్రకు వ[ఢ్లు] డంచ్చెడు ఆణ్డది యొకఱత్తె పిట్టముదునకు వఢ్లు-
డంచ్చెడు ఆణ్డువణ్డుౕ యిదఱుంగా ముప్పురికు శిలాశాసనము వెట్టి . . .
14 . . . . పెద్దచెఱువులోపుగా దీనికి ఖాట్టైని నేల పడు
మటి పె . . . . . . లిఖితం డక[రేమి సూరాచరి]అయిన రాజేంద్రచోడ-
అచ[రి][॥*]

No. 1289.

(*A.R. No.* 380 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 அட்ட முர்த்திகள் . . . . யதுங்கெ . . . .
3 நுன்மெ . . . ரைய் வட்டிறை . . காவூர் . . துண்ணையன் . . த்தளித் தெவ
சாலா . . . .
4 ராஞ்சமைய்ச் செயதுங்கனென் . . . . . ங்கலத்துடனிருந்து பள்ளியரை . .
5 யில் பாலமுதுண்ண சிலெ நிலத்து . . . திருந்தச் செய்தவங் பொங்கி நன்னாட்டு மி-
6 . . . ஞ் சாற்றுப்படி கொண்ட பலப . . . ம்கொண்ட சொழுங் சித்த நிகழ்
தயாநிலெ சி-
7 . . ஞ்சாமி வத்தராஜனென்றுரைப்பார் . . த்தருமம் நிடுழி செலவெய் లిఖితం డక-
రేమి [రాజే]-
8 న్ద్రిచోడ ఆచరియర్ః[॥*]-

No. 1290.

(*A.R. No.* 381 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 కర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్త . . . . ంద్ర వీరమ-
హేంద్ర
3 విజయాభరణ శ్రీరాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మానడిగలు గంగాకావేరీపర్యంతం సప్తమోవిష్ణు-
వర్ద్ధనులైన . . . . .
4 చక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవ[ర్ధ*]మానవిజయరాజ్యసంవత్స రఌ ది ౩౧౪
. . . గంగ్గగొాణ్డ[చోడవ]-
5 లనాంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాక రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం చోడమణ్డలమున తిరు-
విం[ద్ద] . . .
6 రునా[ం*]ట్టి మగండ్డు పంచనదిముడిగొాణ్డశ్డైన వత్సరాయరు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు దమ
నిబన్ధన సేసిన . . .
7 ముదునకు ముంద్దులు గొలచు మానెణ్డు నేతికి నూందనిపుదు తలరాసి నావని యడపున జకఱ-
బో . . .

8 టని వసమున విడ్చిన సురభులు ఇరువయడే[ను] దీనికిం గొలవంగ్గల నే మాన ఒ. . . .
వ[డి]యలు రె . . .

9 వాదబోల పోతని యడపున పోతబోలన . . . వసమున విడ్చిన సురభులు . . .
వయెటి . . .

10 గొలవంగ్గల నే మా . . . . ంగాగొ . . .
. . . .

11 కిం గొలవగ[ల] . . . .

No. 1291.

(*A.R. No.* 382 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 క చోడకుల శేఖర పా[ణ్డ్యకు]లాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్ర-
మచోడ విజయాభరణ . . . .

3 గలు గంగాకావేరీపర్యంతం సప్తమోవిష్ణువర్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గ-
చోడదేవర ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్యదివ్యసంవత్స రఒ . . . .

4 ది ౩౦౦ ట్టి గంగగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంట్టి పెద్దడాక రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం
జోడమణ్డలమున తిరువింజలూ[రు]నాంటి గంజట్టు పంచ్చనది[ము-]

5 డిగొణ్డక్షైన వత్సరాయరు వ్యతియిపాతనిమిత్తమునం గడలునాంటి సిల రట్టడికము పదియేడు రాజ-
రాజమాడలు వెట్టి వలయుచుట్టు అంతయుం జతుస్సీ-

6 మములో సర్వసంపదలతోంగూడ విల్చికొని శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర పల్లియరకు విజయంచేసి
దేవిని దేవరయిని యప్పటి యముదునకుం బదియెనిమిది . . .

7 ల్లంబ్రాలకుంచ్చములు వదియాఊ శకర్షర ఇరువఏము శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున
బ్రోలబోల నవయయుం బెద్దిబోల నావయయు వాదబోల . . .

8 [యుం] దలరాసి నావియ బెరసిన బోలు నల్వుర వసము నిత్యపడి వోయంగల పాలకుంచ్చములు
వదియేడింటికి విడ్చిన పసులు ముప్పది యెమ్మలు వదియును . . .

9 . ము వెట్టించ్చిరి[॥*]

No. 1292.

(*A.R. No.* 383 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . மூத்து இருவரையக முழுதுடகாண்ட செம்பியன் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழற்க்
காண டொர் நாற்பத்தாறு . . . .

2 . . தாணிடிய புகழொடுகெங்கை . . நாட்டு . . . . . . மூவுமஞுடை . . . .
. . . த்து

3 . . விடைப்பா . .

No. 1293.

(*A.R. No.* 384 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; SEVENTH PILLAR FROM LEFT.

1 శ్రీమత్కులోత్తుంగచోడగొంకర-

2 విశ్వంభరావిభోః[।*]రాజాధ్యక్షపదా-

3 రూఢనూయ్యామాత్యస్య సోదరః[॥౧*]కం-

4 ట్టిపుగ్రామవాస్తవ్యవిద్దనామాత్యన-

5 ంద్దనః । జన్నాంబికావరసుతో భరద్వాజ-

6 కులోత్తమః ॥[౨*]శాకాబ్దానాం శశిరసవియ-

7 త్సోమభాసి ప్రమాణే ప్రాదాద్దీపం గ-

8 తవతి రవౌ దక్షి[ణా]శామఖణ్డ[ం*][।*]భీ-

9 మేశాయ త్రిదశగురవే ప్రార్థితా-
10 ర్థప్రసిద్ధ్యై శ్రీమద్గొంకక్షితిపస-
11 చివో వాసనామాత్య ఏషః ।[।3*]శకవ-
12 ర్ష ౧౦౬౧ ణ్టు స్వస్తి[।*]శ్రీకులోత్తుంగ్గ-
13 చోడదేవర [దివ్యరాజ్యసం]వత్స ౭
14 గు శ్రాహి [దక్షిణాయనసం]క్రాంత్తినిమి-
15 త్తమున వెలనాణ్టి శ్రీమన్మహామ-
16 ణ్డలేశ్వరకులోత్తుంగ్గచోడగొంక-
17 రాజుల పెగ్గడ కంట్టెపున విద్దన-
18 పెగ్గడ జన్నాసాని కొడుకు వాసన-
19 పెగ్గడ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
20 కుం బెట్టిన అకణ్డవర్త్తి లోహద-
21 ణ్డుదివియ ౧ ణ్టు [।*]ఆచంద్రకర్కము
22 [నై]యి సరియింపంగలవారుగా బో-
23 [యు] నల్వురుం బూణ్టగా రెణ్డవునడ-
24 పున [ప్రో]లభోల ఎఱియని వసము-
25 . . . . ంనిత్య-
26 . . . . నా
27 . . . .

No. 1294.

(*A.R. No.* 385 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 . . . . జ్ఞో రవి-
2 . . . . . గతా యదా తత్ర ప్రాప్తే
శా-
3 లక్రమేణ తు ।[।౧*]సర్వజిత్వత్సరే మాసి
4 [న]భసే శుక్లపక్షికే । పంచమ్యాం గు-
5 రువరేణ సంయుతాయా-
6 ం మహామతి[ః*]।[।౨*][రాజనా]యకపుత్ర-
7 యనవోతయనాయక[ః*] । భీమనాథా-
8 య దేవాయ ప్రాదాత్సౌవ(ం)ర్ణ్నభూష-
9 ణం ।[।3*]స పంచ్చశద్విశతసంనిషక-సం-
10 మితగౌరవం । కోహల్యాఖ్యం మయా
11 దేవ[ః*] ప్రాయాద్దాతుం మ[యా]
12 కులం ।[।౪*]లిక్తం వీరరాజేంద్ర-
13 సోడపెద్దనసరి[॥*]

No. 1295.

(*A.R. No.* 386 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; BETWEEN THE SEVENTH AND THE EIGHTH PILLARS.

1 . . . . . . జనాభి[వ] . . . .
పహారం . . . . లజ్జాకర . . సత్యవిభూషణా
2 . . గనా [లోకా]ంతయాయీ భృశం యస్య[ద]ణ్డ . . . .
లంక్రితావలితరాం ద్వాభ్యాం
3 ద్యుమత్యార్థయా ఏకః కల్పమహీరుహేణ దద[తా] . . . . వం[దే]-
ను అతొర్ణ్ణానితినామకల్పతరుణా తాదృగ్గుణేనాపరః కిం తు ద్యోర[భి]వర్షతాం-
4 భసి పునర్మర్త్యం స్థలే వర్షతా । శాకాబ్దే నిధినేత్రభేందుగణితే భీమేశ్వరాయాదరా-
త్సాదాద్దీపమఖణ్డవర్త్తి విషువత్యాచంద్రతారస్థిరం దాక్షారామపురా-
5 ధికారపదవీమానందదాయీ దధత్సర్వేషాం సకలన్దయారుడయ ఇత్యాఖ్యాతవిఖ్యాతిమాన్ ।
స్వస్తి[।*]సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధి-
6 రాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్త-
రాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయా-
7 భరణ నిజభుజోపార్జ్జితగంగ్గాకావేరీపర్యంత ధరిత్రీపతి సప్తమోవిష్ణువర్ధనులైన త్రిభువన-
చక్రవర్త్తి శ్రీకు[లోత్తుంగ్గ]చోడదేవర ప్రవర్ధమానవిజయ-
8 రాజ్యసంవత్సరంబులు 3౨ దిన 3[౮]౯ ణ్టి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు విషువుసంక్రాంతినిమి-
త్తమున చోడమణ్డలమున వెలనాణ్టి పెరుంబఙ్ణ్డారను నుణ్డెడు వె[డ]న-

9 లఱందయారుడయన్లైన [వే]లన్నా డెణ్డునైన అడగియచోడముమ్వేంన్డవేలాను పెటించ్చిన అఖ-
ణ్డవ ర్త్తి లోహపుదివియ ౧[।*]దీనికి నాచంద్రాకఱ్కము నిత్య మానెణ్డు నెయి

10 సరియింపంగ్గలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావియయు గాటబోల
నావియయు దొడ్డన బాదియయు చదుకనా కొమ్మయయు

11 పుణ్ణగా కాటభోల నావియ వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦[।*]

No. 1296.

(*A.R. No.* 386-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1295.

1 . . . .

2 జేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమ[చోడ వి]జయా . . . .

3 ంవత్సర౭ శ్రా[హి*] గంగగొణ్డచోడవలనాణ్టి గుద్ర . . . . . మి శ్రీభీమేశ్వరమ-
హాదే[వరకు] . . . . న వ్యతియిపాతనిమిత్తము[న] . . . . . .

4 దణ్డనాయకుణ్డు ముమ్మడిచోడపల్లవరయణ్డు . . . . . . గులోత్తుంగ్గ[చో]డపలవొరయ-
యణ్డును [సే]నావతి [వి]ష్ణువర్ద్ధ . . . . పతిశ్రీప-
రాంత . . . . గు[డి] పెద్దడా-

5 కరేమి దేవర సన్నిధానమున తమ పేరం బెట్టించిన . . . . . న మేడమటము నిల్పి
దమ పేరి నాలువుగం[భ] ము ద్ద[ము] . . . . ంద్దము . ల్వ గుడియన బుద్ద-
ణ్డు . . . . . . దణ్డునాయ-

6 కుణ్డు వదివుట్లు గొల్చును సేనాదిపతి యిరువది పుట్లు . . . . . [వె]రశి సల్వ ఏక-
త్ర [ఖ]ణ్డువులునన్నుట-

7 డెభయొకఱణ్డును లెకఱను ఖ ౪౭౧ ంటికి గణ్డఅచక్రమా[ని] యె[ఱు]మటమున దినం గుం-
డ . . . . . . లు తపసులు

8 బ్రాహ్మనులుంగా ఇరువణ్డ్రికును నంజ్జొడ్లు రెణ్డు . . . . . . య్యనుడ్లు కుంచెణ్డు-
ను నెయ మానెణ్డునుం గా నాచంద్రాకఱ్కమునకు సరియింపంగలవాగము [।*]నిచియా-
ణ్డారున . . . . వసమున

9 బ్రతిష్టించితిమి[।*] దీనికి లెంకపద్దున లెంకవి . . . . ఘ్నమయి .
. నారాసి విఘ్నమయినను దణ్డనాయకుణ్డ విఘ్నమయినను సేనాదిపతి విఘ్నమయిన-
[ను] . . . . రు గలిచిరే-

10 ని గంగకఱుత వెయి గవులల వధించిన వా . . . . కపాలమున [గుడి]సినవారు
లిఖితం డాకరేమి సురచరి అయిన రాజేంద్రచోడఆచయ్యః[॥*]

No. 1297.

(*A.R. No.* 386-*B of* 1893).

BELOW No. 1296.

1 శ్రీశ్రీ[।*]శాకాబ్దే శరపూర్న్నభాసఱరది[నే] శ్రేష్ఠే [శుభే] వాసరే దాక్షారామ-
పురేశ్వరాయ మహతే . . . . యాదరాత్[।*]

2 . దాత్ ప్రాభృతమింద్దుశేఖరనృపశ్చాళుక్యనారాయణః కుంచ్చం రాజతమింద్రనీలరచి-
తం . . . . . .

3 . . కాబ్దే శివపక్షచంద్రగణితే మాసే నభస్యే సితే పక్షే జీవయుతాష్ట[మి]దినే ని[త్యో]-

4 [ప]హారాయ [తూబా]డుకే శరఇం[ద్దు] . . . . కుం[చ్చ-
కం] . . . . . .

No. 1298.

(*A.R. No.* 387 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . సమ స్తభువనాశ్రయ [శ్రీ]ప్రిథ్వీవల్లభ మహారా-
2 జ . . . . స్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలు-
3 క్యాభరణ . . . . . వనమల్ల దేవర విజయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధి-
4 ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రాకర్ళముగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౬ శ్రాహి ది-
5 న ౨౭౪ ణ్డు గుద్దవాదినాణ్టి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేస్వరమాహాదేవరకు మకర-
6 మాసమున ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తినిమిత్తమున పావనవారమున తను[కు]-
7 న కొమ్మనపెగ్గడ్లు తమ తణ్డ్రి భీమనపెగ్గడ్లుకు తమ తల్లి దొమ్మాసానికి ధ-
8 మ్మార్త్థముగానుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డుదివియ ౧ ణ్డు [।*]దీనికి ఆచ-
9 ంద్రాకర్ళము నెయి సరియించ్చువారుగాను శ్రీభీమేస్వరుమాహాదేవర కిలర-
10 మున నావబోల ప్రోలణ్డును కాటబోల పణ్డణ్డును ఎఱియబోల బాదణ్డును త-
11 లరాసి నావయ బెరసి నల్వ్వురుబోలుం బూణ్టగాను కాటబోల పణ్డని అడపున
12 దొడ్డబోల నూం[కర్]ని వసమున విడ్చిన యినుపఎడ్లు ౫౦ [।*]దీనిక నిత్యపడి గొ-
13 లవంగల త్రిభువనాం[కు]శము నే మాన ౧[।*]లికితం పెద్దనాచార్య్య[॥*]

No. 1299.

(*A.R. No.* 388 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]సవ్వలో[కా] . . . . [రా]జుల ప్రవ[ర్ద్ధ]మా-
నవి . . . .
2 త్స ౩౩ ణ్డగు శ్రాహి ని . . . . వమ్మమహారాజులైన చోడ . . .
. . . . గ-
3 జసాహిని వల్లెయైన సేనాపతి రాజరాజబ్రహ్మమరాయణ్డు శ్రీభీమేస్వరమాహా-
4 దేవరకు పెట్టిచ్చిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదివియ ౧[।*]దీనికి ఆచంద్రకర్ళము నెయి
5 సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలభోల నావియయి కాటబోల
6 నవియయి మెం[టి]యబోయ ఎఱియ[ణ్డు] కాటబోల జకర్ని బెరసిన బో-
7 లు [నా]ల్వ్వరు పూంటగా మెణ్డియబోయ కొడుకు బద్ది వసమున బెట్టిన ఇన-
8 పఎడ్లు ౫౦ [।*]నిత్యపడి వోయంగ్గల త్రిభువనాంకుశమున మాన ౧ [।*]లిఖితం డ-
9 కరేమి రజేంద్రచోడ అచయ్య్యః[॥]

No. 1300.

(*A.R. No.* 388-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1299.

1 . . . .
2 ౧౦౧౭ నేణ్టి స్వస్తి [।*]సవ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువ . . . . . .
3 ర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స ౪౭ శ్రాహి దిన . . . .
4 న విష్ణువర్ద్ధనవిన్నగనాడ్వాని గుడిసాని యుల్ల . . . .
5 కు ధమ్మ్మవుగా తులాసంక్రంత్తినిమిత్యాన శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
6 కుం బెట్టిన అకణ్డవర్త్తి లోహదివియ ౧ ణ్టికి [యి]ద్దేవర కిలరమున
7 తలరాసి నవియబోయ న[డ]పున బ్రమన కొడుకు నూంకయ
8 వసమున పెట్టిన యిన్నుఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నిత్యపడి త్రిభూవ-

9 నాంకు(ం)శమున వోయంగల నే మాన ౧[।*]లిఖితం డక రేమిసురా-

10 చా[రి*]అఇన [వీ*]రరెంజెంద్రచో[డ]ఆచాయ్య౯స్య[॥*]

No. 1301.

(*A.R. No.* 388-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1300.

1 . . . .

2 [సంవత్స ర]౨ శ్రాహి దిన ౩౧౩ ణ్డుం [గ]లింగ్గయనం త్తవమ్మ౯మహారాజులైన . . .

3 . సేనావతి చోడయమై గ[ం*]గ్గకులతిలక బ్రహ్మమారాయరు శ్రీభీమేస్వరమహాదే-

4 వరకుం బెట్టించ్చిన యఖణ్డవత్తి౯ లోహదణ్డుదివియ ౧[।*]దీనికి నాచంద్ర-

5 కర్క౯ము నెయ సరియించ్చువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలబోల నా-

6 వియయు మెణ్టబోల యెజియణ్డుం కొమ్మబోల జకర్ణ్డుం గాటబో-

7 ల నావని బెరసిన బోల నల్వురుం బూణ్టగాం [ప్రా]లబోల నవని య-

8 డపున నావబోల ముసియని వసమున విడిచిన ఇనువ-

9 యెణ్లు ౫౦ [।*]నిత్యపడి బోయంగలవరు త్రిభువనాంకుశమున

10 నే మాన ౧ [।*]లిఖితం డక రేమి రజేంద్రచోడలచాయ్య౯ః[॥*]

No. 1302.

(*A.R. No.* 389 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్ష౯[ము] . . . జత . . . .

2 [కొ]ణ్డూ౯రు స్తలచంద్ర శేఖ[రుణ్డనియిణ్లు] . . . . . .

3 కీత్తి౯చ్ఛలాం చంద్రికాం శశ్వద్విశ్వవిసారిణీం వితనుతే రాజ[ద్వి]జానాం చయః । [॥*] శాకాబ్దానాం ప్ర-

4 మాణే నిధినయనవియచ్చంద్రగే స ప్రదీపం సంక్రాంత్యాం వైషువత్యామవితథవచ-

5 నో రాజతం లోహగబ్భ౯[ం*] శ్రీభీమేశాయ నుత్యా త్రిభువనగు[ర]వే శ్రీచతుగ్గ౯హజాత-

6 ప్రాదాదాచంద్రతారస్థిరమమలయశాం వెన్నపాయ్య౯స్సుధీయ్య౯ః । [।౨*] స్వస్తి [।*] సమ స్తభువ-

7 నాశ్రయ శ్రీప్రితిఫీవల్లభ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక రవికు-

8 లతిలక చోడకులశేఖర [పా]ణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమ-

9 హేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివమ్మ౯పెమ్మ౯నడిగలు గంగ్గాకవేరీ-

10 వయ్యా౯ంతథరిత్రీపతి సప్తమోవిష్ణువర్ధ౯న్నులైన త్రిభువనచక్రవత్తి౯ శ్రీకులోత్తుం-

11 గ్గచోడదేవర ప్రవర్థ౯మానవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౩౭ దిన ౩౮౯ [ణ్లు] విషువుసం- [క్రా]ం-

12 తినిమిత్తమున కొణ్డూ౯రి మణ్డయ కొడుకు శ్రీకులో[త్తు*]ంగ్గచోడదేవరకు మ్రొక్కి౯న నాలు-

13 [వ]ణ్డవెన్నయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన వెణ్డిగట్టిన లోహదివియ ౧ [।*]దీనికి

14 నాచంద్రకర్క౯ము నెయ వోయంగలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోల- బోల

15 నావయ కాటబోల నావయ బదబోల మెంట నెజియ[చ]దుకన జకర్య బెరసినవారు

16 . వూంటగాం దలరాసి నావయకొడు[కు*] ఎజియబోయిని [వసమున] . . . . .

17 . . డి [వోయంగల] త్రిభువనాంకుశ నే మానెం . .

No. 1303.

(*A.R. No.* 389-*A of* 1893).

LEFT OF No. 1302.

1 . . . .
2 . . . .
3 [జ్య]సంవత్స ౪౩ శ్రా . . . .
4 గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి పెద్దమున్నూటి [సాని]-
5 చామరి మొదలైన జయమ కోడలు ప్రోలాసాని-
6 కి ఊరి దక్షిణపాలమునం దుప్పువలవెన్నప తో-
7 ంటక్రమాంకుల సీమము దక్షణమున మేడి[భూ]-
8 పంగుతోంటగాదము సీమము పడుమటి వల-
9 [న]నలయపాడి ప్రతియ సీమము ఉత్తరన
10 దుద్దమగుంటయ సీమముగాం జతుస్సీమ-
11 ములతోడ నుత్తరదక్షిణముల నెన్మిది-
12 డెంగ్గలుతోపుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవ[ర]-
13 కు మున్నూఱుక్రమాంకురాల పెట్టిచ్చి సిలశాసన-
14 ము వెట్టిరిధమార్తమ్గా[।*] [లిఖి] . . . .
15 మి రజేంద్రచోడఆచ[ర్యః][॥*]

No. 1304.

(*A.R. No.* 389-*B of* 1893).

RIGHT OF No. 1302.

1 . . . . : . . .
2 స్నకుల[మ]ణి . . . .
3 మనాథాయ దీప . . .
4 ద్ధమార్ణాయ పిత్రోరఖిలసు-
5 రవరాయాకర్ణచాంద్రప్ర-
6 దీప్రం[॥౧*]శా[కా*]బ్దానాం ప్రమాణె
7 నయనశరవియచ్చంద్ర-
8 గే భక్తియుక్తో విద్వానత్య-
9 ంతధన్యో గతవతి భగ-
10 వచ్చాయకే దక్షిణాశామ్[॥౨*]
11 లికితం పెద్దనాచార్యే-
12 [ణ] [॥*]

No. 1305.

(*A.R. No.* 390 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 సకవర్షములు ౧౦[౫౯] . [స్వ]స్తి[।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ-
2 హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకుల-
3 శేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్త[రాజాశ్రయ*] రజరాజేం[ద్ర*] వీరమహేంద్ర విక్రమ(ం)-
చోడ విజయాభ-
4 [రణ*] రాజకేసరి[వర్మ*]పర్మనడిగలు గంగాకావేరీపరియ్యంతదరిత్రీపతి సప్తమోవిష్ణు-
5 వర్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్తి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ధమానవి-
6 జయరాజ్యసంవత్స ౩౮ గు శ్రాహి దిన ౩౪౦ [ట్టి] తులాసంక్రాం[తి*]నిమిత్యమున డాక-
రేమి
7 కొమ్మవతల్లి కూంత్తుఱు కల్ల[వ]శంకరి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టి-
8 న వెణ్డిగట్టిన లోహదివియ యొకొణ్డు[।*]దీనికి నాచంద్రాకర్ణము నెయు సరియి॰

9 ంపంగలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయ
10 కాటబోల నావయ దొడ్డన బాదయ తలరాశి నవయ పన్నబోల నావయ చదుక-
11 న కొమ్మయ మెణ్గన ఎఱయ చామబోల భీమయ బెరసిన యెన్మణ్డు(?)బోలుం బూంట-
12 గా తలరాశి నావయబోయు కొడుకు నావబోల ఎఱియని వసమున విడిచిన ఎడ్లు
13 ౫౦ [।*] నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ [।*] లిఖితం డకరేమి రాజేం-
ద్రచో-
14 డఆచార్య్యః[॥*]

No. 1306.

(*A.R. No.* 391 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షాలు ౧౦౨[౯] . . . సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రితివి[వల్లభ]
2 మహారాజదిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక గవికులతిలక చో-
3 [డ]కులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వి-
4 క్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మనడిగలు గంగ్గాకావేరీప-
5 య్యంత సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గ-
6 చోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స ౩౭ శ్రహి ది ౩౯౦ ణ్డు చోడ-
7 మణ్డలము నిత్యవినోదవలనాంటి నల్లూరునాంటి రాజరాజపురమున ను-
8 న్న వ్యాపారి అరశూరుడయా కోవణవనోర్మనజలిగణ్డయ విషువుస-
9 ంక్రాంతినిమిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి
10 లోహదణ్డుదివియ ౧ణ్డు [।*]దీనికి నాచంద్రా[ర్కం]ము నెయు సరియించ్చువా[రు]గా
11 శ్రీభీమేస్వరమహాదేవర కిలరమర ప్రోలబోల నవియయు మెంటబోల ఎఱి-
12 యనయుం బెద్దిబోల నావయయుం దలరసి నవయయు బెరసిన బోలు నల్వు(వు)-
13 రుం బూంటగా బెద్దిబోల నవని వసమున పెట్టిన ఎడ్లు ౫౦ [।*]నిత్యపడి వోయ-
14 ంగల త్రిభువనంగు(ఁ)శమున నే మాన ౧ [।*]లికితం పెద్దనాచార్య్యః[॥*]

No. 1307.

(*A.R. No.* 392 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1—3 . . . .
4 . పం దదౌ నిష్కం పంచశతం త్రి-
5 భువనక్రితేపి తస్య భీమేశ్వరస్యా-
6 చంద్రార్క్కమిహాన్నయాఖ్యశచివ[ః శ్రీ*]
7 మంత్రిచూడామణిః[।*]శకవరుష-
8 ంబులు ౧౦౧౫ గు నెంట్టి శ్రీమత్రి[భు]-
9 [వ]నచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవ[ర]
10 [వి]జయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౭
11 ౬ శ్రహి పౌష్య బహుళ ౭ సోమవార-
12 మునందు ఇంద[లు]రి గన్నయమహా-
13 ప్రధాని కొడుకు అన్నయప్రధాని తమ
14 . . [మ్మా]ర్థముగాను వరహసిన్న[ము]-
15 . . . లు గ[ర]౩౬ చి ౧ శ్రీపే .
16 . . . . గా గ[ట్టి]
ంచి
17 . . . .

No. 1308.

(*A.R. No.* 393 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 లక్ష్మీపతేర్వదనపద్మభువామధి . . . . క . . డరి-
త్య ఆసీద శేషగుణలబ్ధచతు . . . .
2 య్య ఇతి కాశ్యపగోత్రసింహః ।[।౧*]తస్య ప్రియా . . . . . పుత్రీ త-
త్పుత్రరత్నఖనిరాశ్రితకల్పవల్లీ మాన్యా వదా . . . . ప[తి]-

3 దేవతానాం పత్నీ ప్రతీతవిభవా భువి వెన్నమాంబా [॥౨*]తాభ్యాం ప్రాభూదగస్త్య స్ఫు-
టమతివిమలః పీతవిద్యాసముద్రస్సర్వాగోప్యార్జితశ్రీ-

4 రతిశయరుచిరారాధనే చంద్రమౌలేః [।*]వైశారద్యం దధానా నిజభుజతరసా పర్వతౌన్నత్య-
రోధిశ్రీమకీర్త్తీశ్వరోయం నిఖిలగుణనిధి-

5 ర్భీమనాయ్యః ప్రియాయ్యః ।[।౩*]శాకాబ్దానాం ప్రమాణే జగదుదధివియచ్చంద్రగే
మాసి చైత్రే రాహుగ్రస్తే శశాంకే త్రిభువనవిభవే భీమనాయ్యః ప్ర-

6 దీపం [।*] దాక్షారామేభిరామే స్మ దిశతి దశది[క్వి*]ఖ్యాతరాయారినాథ[ః*] శ్రీమాన్భీమే-
శ్వరాయ కుపితతమతమస్తణ్డముచ్చైశ్చరఖణ్డం ।[।౪*]

7 శకవరుష[ం*]బులు [౧]౦౪౩ స్వస్తి[।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మాహారాజాధి-
రాజ రాజపరమేశ్వర సత్యాశ్రయకులతిల-

8 క(ం) చాలుక్యాభరణ(ం) శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర ప్రవర్ధమానమాచంద్రకర్తారకం
శీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౫ శ్రహి గు-

9 ష్టవదినాంటె పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేస్వరమాహాదేవరకు రాయూరి భీమనభట్లు సోమగ్రహణ-
నిమిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లో-

10 హదణ్డుదివియ ౧ [।*]దీనికి నచంద్రర్కము నెయు సరియించ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
వర కిలరమున నావబోల పోలణ్డును-

11 ం గాటబోల పణ్డణ్డును ఎఱియబోల బొదణ్డునుం దలరాసి నావని బెరసిన బోలు నల్వురుం
బుంటుగాం గాటబోల పణ్డని అడపు-

12 న బామబోల ఎఱియని వసమునం బెట్టిన యినుపఎడ్లు ౫౦ [।*] దీనికి నిత్యపడి గొలవంగలవారు
త్రిభువనాంకుశమున

13 [నే మా]న ౧ [।*]లిఖితం పెద్దనసగియ ।

No. 1309.

(*A.R. No.* 393-*A of* 1893).

RIGHT OF NO. 1308.

1 . . . . వనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీ-
2 . . భ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా-
3 . . . లతిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమ[ద్*]భూలోకమల్లదేవర ప్ర-
4 . . . నవిజయరాజ్యసంవత్సరములు ౫ గు శ్రహి శ్రావణ పున్న-
5 . . . . . . నవారమున తెనకున భీమనపెగ్గడకొడుకు అయ్య-
6 నపెగ్గడ తమ తణ్డ్రికి ధర్మువుగాను శ్రీదాక్షారామభీమేశ్వర-
7 మహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్తి లోహదణ్డుదివియ ౧
8 . . . లు నల్వురుం బూ[ట్ట]గా నావభోల ప్రోలని అ-
9 డపున ముసియబోల నా[పియ] వసమున నిచ్చిన ఇనుప-
10 ఎడ్లు ౫౦[।*]నిత్య నే మా ౧ [।*]అభవద్భీమనామాత్యః పరాశరకులోద్భవ-
11 . . . శ్రీమ . . . . భూవిభూషణః । శ్రీమద్య-
12 . . . . మంత్రిప్రతి . . .
13 . . . . శ్వరస్యైవ తస్య పత్నీ పతి . .
14 . . . .

No. 1310.

(*A.R. No.* 394 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . పురరసధివియచ్చంద్రగే విశ్వమిత్రం విశ్వామిత్రాన్వ-
వాయ . .

3 మ[తి]ఖనిరాభానుభూమీంద్దు . . . . యమ్మైలారదేవస్త్రిభువనవిభవే భీమనాథాయ దీపం దాక్షారామాపురే
4 [ప్లిన్] గతపతి నలినీనాయకే దా . . . . . । శకవర్షంబులు ౧౦౭౩ ణ్గు స్వస్తి[।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ-
5 హారాజాధిరాజ పరమేస్వర పర[మభట్టా]రక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమ-త్రిభువనమల్లదేవర
6 ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్య ముత్త[రోత్తరాభి]వృద్ధిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౭౬ గు-శ్రాహి గుద్దవాదినాంటి పె-
7 [ద్ద]డాకరేమి శ్రీభీమేస్వరమహా[దేవరకు] దక్షిణాయనసంక్రాంత్తినిమిత్తమున గొబ్బూరి బ్రహ్మదేవభట్ల కొడుకు మై-
8 లారభట్లు పెట్టిన అఖణ్డవర్తి లో[హదణ్డు]దివియ ౧ ణ్గు [।*]దీనికి నాచంద్రాకర్కము నెయి సరిఱుంచ్చువా[రు]గాను శ్రీభీ-
9 మేస్వరమాహాదేవర కిలరమున . . . ల ప్రోలణ్డునుం గాటబోల పణ్డణ్డును ఎఱియబోల బాదణ్డునుం ద-
10 లరాసి నవని బెరసిన బోలు . . రుం బూంటగాం దలరాసి నావయ అడపున ఎఱియబోల కాటని వస-
11 మున విడిచినా యినుపఎడ్లు . . . నికి నిత్యపడిగాం గొలవంగ్గల త్రిభువనాంకుసమున నేమాన ౧[।*]
12 [లిఖి]తం పెద్దనాచరి[॥*]

No. 1311.

(*A.R. No.* 394-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్త-
3 [రోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రతా]రకం స్థిరస్థాయిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవ-
4 త్సరంబులు ౭[౭] [గు]శ్రాహి విసువుసంక్రాత్తినిమిత్తమున పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేస్వరమహా-దే[వ*]రకు
5 . . సుతని . . . శ్రీమహానస్తపాలదణ్డనాయకుల అల్లుణ్డు సక్రరాజదణ్డనాయకుణ్డు
6 బెట్టిన అఖణ్డవర్తి లోహదణ్డుదివియ ౧ నికి ఆచంద్రకర్కము నెయి చరియించ్చువారుగా దేవర కి-
7 లరమున నావబోల ప్రోలణ్డును కాటబోల పణ్డణ్డును ఎఱియబోల బాదణ్డును చదుకన .
8 . . బెరసిన బోలు నాల్వురుం బూణ్టంగాం గాటబోల పణ్డని యడపున పెణ్టబోల నాతి వస-
9 మున వెటినా యినుపయెడ్లు ౪౦ ణ్టికి కొలవంగాలవారు త్రిభువనాం[కుస]సమున నేమాన ౧
10 లికితం పెద్దనాచార్య్య[॥*]

No. 1312.

(*A.R. No.* 394-*B of* 1893).

LEFT OF No. 1311.

1 . . . .
2 . . . . [వ]సు[ం]ధరః
శ్రీ . . . . పంబులు [౧౦౭౮] గు . . . .

3 రాజపరమేస్వర పరమ[భట్టా]రక సత్యాశ్రయకులతిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్రిభువనమల్ల-
[దేవర వి]జయరాజ్య[ముత్తరోత్తరా]భివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మా-
4 చంద్రార్క్కముగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స రం౭ శ్రాహి దిన ౨౭౮ ణ్డు గుద్దవాదినాణ్టి
పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు మకరమాసమున ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తి-
5 నిమిత్తమున వాసుదేవనాయకులు తమ తణ్డ్రి త్రివిక్రమనాయకులకు ధర్మ్మార్త్థముగాను బె-
ట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ఒకణ్డు[।*]దీనికి నాచంద్రార్క్కము నెయి
6 సరియించ్చువారుగాను శ్రీభీమేస్వరమహాదేవర కిలరమున నావబోల ప్రోలణ్డును కాటబోల
పణ్డణ్డును ఎఱియబోల బాదణ్డును తలరాసి నావయ బెగసి నలువురు బూణ్టి-
7 గాను కాటబోల పణ్డని యడపున నా[వ]బోల పెద్ది వసమున విడ్చ్విన యిన్నుయెడ్లు ౫౦[।*]దీనికి
నిత్యపడిం గొలవంగల త్రిభువనాంకుశమున నే మానఁ[।*]లికితం పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1313.

(*A.R. No.* 394-*C of* 1893).

BELOW NO. 1312.

1 . . . . క్యదిగ్ధప్రౌఢప్రోద్యత్ప్రభావప్రథితమహితసద్వ్రభద్రాన-
నస్య సంరంభాద్ధ్మాతశంఖప్రహతపటహతంకార్గంభీరనాదస్ఫద్యత్షిద్యత్ప్రభజ్యత్ప్రతిబల-
జయినో [మణ్డ] . మణ్డలేశః॥[౧*]శైలస్య పా[ర్శ్వే]
2 . . . . దమః . . . . మణ్డవనామభూపః! పితా . . . . మణ్డనోమణ్డనః
సా[వి]పాఱపు[ర]స్య . . . . . . పాలకోభూత్ ఓంబాం[హ్వా]-
3 . . . త్రః సతాం సర్వస్వసమస్సుపుత్రః తస్యేయం దయితా స్మరస్య రతివద్గౌరీవదీశస్తుతా
పాలోమీవ హరే[ః*] స్వయమ్మురరిపోర్ల్లక్ష్మీరివ ప్రేయసీ విఁజాంబాతనయా సుగీతయశ-
సః పోతక్షితీశ[స్య]యా పుత్రీ మిత్రకులస్య సా
4 . . . . చంద్రగణితే శకవత్సరే మార్గశీర్షేసితే పక్షే ధనుస్సంక్రమణే రవేః।
దాక్షారామేశ్వరాయ త్రిభువనపతయే దేవదేవాయ సైషా ప్రాదాద్భీమేశ్వరాయ స్వసుత-
ధనముదాం వృద్ధయేఖండదీపం ఆచందా[ర్క్క]
5 . . . . ప్రేమసీమ్నే క్షితిధరదుహితుర్మ్మంగళం స్థాయిధామ్నే[॥*]శకవ-
ర్షంబులు ౧౧౦౭ నేంటి మార్గశిర సుద్ధత్రయోదశియు బుధవారము ధనుసంక్రాంతి
. . . .
6 . దేవరకు [మ]హామ[ణ్డ] . . . . కొడుకు మండయరాజుల దేవి గూరమదేవులు దాక్షా-
రామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖండవర్త్తి లోహదండుదివివ్య ఒకరం-
ట్టికి [బో]లు . . . .
7 [పు]నడపున . . . . బెట్టిన యిసుపయెడ్లు ౫౦ ణ్టికి ఆచంద్రార్క్కము నడచు-
నట్టుగా . . . త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧[।*] లిఖితం పెద్దనాచా[ర్య్య][॥*]

No. 1314.

(*A.R. No.* 394-*D of* 1893).

ABOVE NO. 1313.

1 . . . .
2 సంఖ్యాపరిచ్ఛిన్నఖణ్డికామానమణ్డితా . . . .
3 ందుగణితే హితా[ర్థన్ని]జధర్మ్మపత్యై౨౬। అచి[క్షి]పత్సత్రశాలాం పురాణ . . . . . .
శకవర్ష ౧౦౭౦ ణి-
4 స్వస్తి [।*]సర్వ్వలోకాశ్రయశ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహా[రా]జుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స-
. . . ణ్టి [వృ]శ్చికమాసము . .

5 . . పక్షమున అష్టమియు శుక్రవారమునాణ్డు ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున . . . .
. . . . . కుడి దక్షిణము . .
6 . . . న సోమనపె[గ్గ]డ్ల కొడుకు భూపతిమై[న విక్ర]మ[సి]ంగబ్రహ్మమారాయణ్డు . . .
నైన [పా]కలఅలములోపల . . .
7 . . ఆ దొణ్డమకు ధర్మ్మువుగాం బదియేనువుట్లు నేల . . [యేవు]రు బ్రాహ్మనులకు నాచం-
ద్రాకర్కస్థా[యి]గా సత్రము . . . .
8 . . . . . రేని వక్రమై రేనిం దమ తల్లిదణ్డ్రుల గంగ్గకల్త వధియించ్చినవారు . . . . .
. . .

No. 1315.

(*A.R. No.* 394-*E of* 1893).

LEFT OF NO. 1314.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీమతోర్కనమహీవరే ప్రవిలసత్తుంగ్గాన్వయేస్మిన్మహానాసీ[ద్వైత]మ-
2 హీ[ప]తిర్వ్వలన . . . గ్గౌరీశపాదానతః [।*]తస్మాద్వియ్యధురంధరో[జ్జు]ర్నబలన్ని-
జ్జిర్త్య . . .
3 ద్వీప . న్యభూ . . . ణుత్(।) స చోడినృపతిః క్షోణీశచూడామణిః[॥౧*]తస్యా-
సీత్ . . .
4 ధియ[ః*] క్షితి . . . . శః బ్రహ్మమారాజతే . . శ్రీయా[న్సర్వ్వే]శచూడామణి . . .
5 . . . . గుణనిలయా . . . .
6—8 . . . .
9 స్మై శ్రీమద్భీమేశ్వరాయ . . . .
10 ౧౧౫౩ గు నేంట్టి విషువుసంక్రాంత్తినిమిత్తమున . . సహస్రబాహుప్రతాపపీయ్యర్-
. . .
11 . . . కోనరాజేంద్ర మన్మచోడయరాజుల కొడుకు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర మ[ల్లి]దేవ-
. . . . . .
12 . . . . . . లు తమకు ధర్మ్మార్త్థముగా దాక్షారా[మము]న శ్రీభీమ[నా]థ-
దేవరకుం బెట్టిన అ-
13 [ఖణ్డవ]ర్త్తి లోహదండుదివ్వియలు రెండ్డును బోలు నలు . . పుంటను నవబోల . .
. మున నేంభయి . . .
14 . . . ని వసమున నేంభైగా బెరసి నూలు ఈనుపె[డ్లు] [॥*]

No. 1316.

(*A.R. No.* 395 *of* 1893).

ON THE SAME WALL; EIGHTH PILLAR FROM LEFT.

1 స్వస్తి[।*]శ్రీమద్గొంకర్ మహీపాలకా-
ర్య్య-
2 ఖడ్గధురన్ధరః [।*] పెన్మదిగ్రామవాస్తవ్యో
3 భీమనామాత్యనంద్దనః ।[।౧*] శాకాబ్దా-
నాం
4 గుణరసవియత్సోమసీమ్ని ప్రమాణే
5 ప్రాదాల్లోకప్రథితయశసే భీమనాథా-
6 య దీపం ।[।౨*] రామాంబాయా వరసు-
త ఇ-
7 నే రాహు సంచ్ఛన్న తేజస్యాచంద్రాకర్క-
స్థితి-
8 మతిత రామప్పనామాత్య పషః ।[౩*] శకవ-
ర్ష ౧౦౬౩
9 శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యరా-
10 జ్యసంవత్సర్ ౯ గు శ్రాహి శ్రీమన్మహా-
11 మణ్డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడ-
12 రాజుల ప్రధాని . . . . . .
. పెను-

13 ముది ఏకభోగి కాశ్యపగోత్రజుణ్డు
14 సత్యామాది భీమనపెగ్గడ్ల కొడుకు
15 అప్పనపెగ్గడ శ్రీభీమేశ్వారమహాదే-
16 వరకు కన్యామాస సూర్య్యగ్రహణని-
17 మిత్తమునం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలో-
18 హదణ్డుదివియ ౧ ట్టికి ఆచంద్రార్కర్క్కము
19 నెయి సరికియించ్చువారుగా బోలు నలు-
20 పురుం బూ(ం)ణ్టగా మొదలి అడపున
21 నవబోలు ప్రోలని అడపునా నాత-
22 బోల బీరని వసమునం బెట్టిన
23 ఇనుపవెడ్లు ౪౦ ట్టికి నిత్యపడి
24 త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ [।*]మా-
25 లకాణ ఎటిఎ వెంటప్రోలె ఎటిఎ

26 అపనపెగ్గడచేత భూమి[పెట్టు] కొని ని-
27 బన్ధముగా మాప . . . . . .
28 శ్వరమహాదే . . . . . .
29 ఆచంద్రా . . . .
30 నాలు ౧౨ పీర . . . . . .
31 అందఱు పెగ్గడ . . . . . .
32 పనులలో శ్రీభీమేశ్వగ . . . . .
33 ంబెట్టు పనులు ౪ అనంత[నారా]య[ణ]-
34 దేవరకు పనులు ౨ మలయా[ణ్డ]ని నా[రా]-
35 యణదేవరకు పని ౧ ధర్మ్మనారాయ-
36 ణదేవరకు పెట్టుపనులు ౨[।*] లిఖితం
37 పెద్దనాచార్య్యేణ[॥*]

No. 1317.

(*A.R. No.* 396 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE MANDAPA, AT THE ENTRANCE OF THE SAME TEMPLE.

1 శకవర్ష ౧౦౦౩ శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్ర-
2 మసంవత్సరంబులు ౪ గు శ్రాహి శ్రీ-
3 యమేశ్వరమహాదేవరకు నుత్తరాయ-
4 న సంక్రాంత్తినిమిత్తమున దేవాంసువామ-
5 య కొడుకు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర పడి-
6 హారి రుద్రయ పెట్టిన అరదివ్య ౧ కి నాచం-
ద్రా-
7 కర్క్కము సెయి సరియించ్చువారుగా బోలు
నా-
8 లుపురుం బూ టగా మొదలి అడపునా [న]
9 వబోల ప్రోలియబోయిని పసమునాం బె-
10 ట్టిన మొదవులు ౨౪ కి నిత్యపడి నే మాన-
11 న ౧ [।*] లిఖితం పెద్దనాచా[ర్య్యే]ణ
[॥*]

No. 1318.

(*A.R. No.* 396-*A of* 1893).

BELOW NO. 1317.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧౮౯ నేం-
టి శ్రీరా-
2 జ . . దేవరు విజయరాజ్యసంవత్స-
రంబు-
3—4 . . . .
5 మున శ్రీభీమే[శ్వ]రమహా . . . .
6 గుద్దవాగమున పెనుమాంకర భీ[మ]-
7 . . మహారాజుల సామంత్తు[ండు]
8 . భీమచోడియని పెట్టిన య . . .
9 దీపములురెంటికి బోలు నల్వురు
10 . . . . నపలబోల కాట-
11 ని వసమునం బెట్టిన యినుపయెడ్లు
12—14 . . . .

No. 1319.

(*A.R. No.* 397 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 . . . . శ్రీకు-
లోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స . . .

---

[1] Below the inscription is a line of writing containing the syllables శ్రీకరవల భైరవ [స్వా]ము.

3 ౨౬ [గు] శ్రాహి . . . . గంగ్గదేవర ద్వితీయలక్ష్మియయిన మలయెమహాదేవి తమ తల్లి భిమ్మకు తమ తణ్డ్రి శివపా[ద]శేఖర . . .

4 [కును] ధర్మ్మార్త్థమ[గా శ్రీభీమే]శ్వరమహాదేవరకుం [బె*]ట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డువివి-య ౧ ణ్టు[।*]దీనికి నాచంద్రార్కతారమ నేయి . . . .

5 . . . . . . బోల [నా]వియు కాటబోల నవయు మె(ం)ణ్టయబోయు నెఱియనయు తలరాపి నావెయు బెరసిన బోలు నలువు-

6 [రు] పూణ్ణి నావబోల అరునని వసమున విడివిన యినుపఎడు ౫౦ ణ్టికి . . . . లవంగల త్రిభువ . . . . .

7 . . . .

No. 1320.

(*A.R. No.* 398 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . చోడకులతిలక . . . .

. . . . . . రాజేంద్ర వీరమ-

3 హేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మానడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యం-త[ధరి]-

4 శ్రీపతి సప్తమోవిష్ణువర్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధ[మా]-

5 నవిజయరాజ్యసంవత్సర ౩౩ ణ్డగు శ్రాహి దిన ౩౩౦ ణ్టం పేరూరి [అం]డిసెట్టి తమ తణ్డ్రి అచ్చి-

6 సెట్టికింగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి[*] లోహదణ్డువివియ ౧ [।*] దీని-

7 కి ఆచంద్రార్కతారము నెయి సరిఋంచ్చువారుగా దేవర కిలరమున ప్రోలెబోల నావియ-

8 యి కొమ్మబోల నావియయి చదుకనా జకిరియు బాదబోల ఎఱియనయి బె-

9 రపిన బోలు నల్వురు పూంటగాను ప్రోలబోల నావియ అడపున నావబోల ముసి-

10 యని వసమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౫౦ [।*] నిత్యపడి వోయంగ్గల త్రిభువనాం-

11 [కు]శమున నే మా ౧ [।*] లిఖితః వీరరాజేంద్రచోడఆచార్య్యః [॥*]

No. 1321.

(*A.R. No.* 399 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .

2 . . . . మహారాజుల ప్రవర్ధ-మాన . . . .

3 గు శ్రాహి దిన ౩౧౪ ణ్డ నుత్తరాయనసం[క్రాంత్తి]నిమిత్తమున శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజు-[లైన] . . ర చోడదేవర . . .

4 విణ్ణ కొమరయ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిం[చి]న యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డువివి[య] ౧ [।*]దీనికి నాచం[ద్రా]-

5 కర్తారము నెయి సరియించ్చువారుగా దేవర కిఱరమున బాదబోల బాదియయి ప్రో[ల]బోల నా-వియయు

6 చదుకనానజదియయి తలరాపి నావియ బెరసినవారు బూంట్టగాను మనవ . . ల బ్ర-హ్మియ వస-

7 మున విడిచిన ఎడ్లు ౫౦[।*] నిత్య త్రిభువనాంకుశ[మున] నే [మాన] ౧ [।*] లిఖితం [వీర-రాజే]ంద్ర ఆచార్య్య[॥*]

No. 1322.

(*A.R. No.* 400 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిత్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమ-
భట్టారక రవికులలిలక

2 చోళకులశేఖర పణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచో-
[డ వి]జయాభరణ రా-

3 జకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మనడిగలు గంగాకావేరీపర్య్యంతం సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన శ్రీమత్త్రి-
భు[వనచక్ర]వర్త్తి శ్రీ[కులోత్తు]-

4 ంగచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స ౨౬ యగు శ్రాహి ది ౨౧౧ గంగగొణ్డచో-
[డ]వల . . గుడ్దవాదినాంటి పెద్ద

5 డాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు సోమగ్రహణనిమిత్త[ము]న శ్రీమన్మహాప్రధానం బాణసు-
[పెర్గ్గ]డ మను పెగ్గడ [దణ్డ]-

6 నాయకనన(ం)న్తపాలయంగ్గల పెగ్గడ చింతలూరి [భీ]మరసు శ్రీ[భీమే]శ్వరమహాదేవరకుం
బెట్టిన

7 . . . . నెయి సరి[యిం]చ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమ-
హాదేవర కిల . . . .

8—9 . . . .

No. 1323.

(*A.R. No.* 401 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షంబులు ౧౦[౩౭] . . . .
2 జుల ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్స ౨౬ శ్రహి గంగ్గగొణ్డచో-
3 డవలనాంటి గుడ్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
4 కు విషువుసంక్రాంతినిమిత్తమున జయంగొణ్డచోడమణ్డలమున [పు]-
5 ఆకోట్టత్తు కణ్డ్రియ[పే]రూరునాట్టు క్షత్రియశిఖామణినల్లూరు వెల్లాల-
6 ణ్డు వామనకిరియాం[డ]ంగోవను గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి బంటని మా-
7 విణ్టివాడ మా రట్టడికము వలయుచు[ట్ట] అలము ఏనువుట్లు నేల గణ్టా-
8 శేషసల్వసంపదలతోం గూడం ఆడవల్లదేవర నంబ్రాటికి
9 మంత్రబోనమునప్పటికి జేపటి సంధ్యకుం దెల్లంబ్రాల కుంచ్చ-
10 ములు ఎన్మిది పప్పు కుంచ్చెణ్డు నెయి పటియణ్డును నంజుడ్లు ౩ ణ్టికి-
11 గాం శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరసన్నిధానమున నిచ్చి శిలశాసనము
12 వెట్టించితి[।*]లిఖిత[ం*] డకరేమిసురచారి అయిన రజేంద్రచోడ-
13 ఆచార్య్యస్య[॥*]

No. 1324.

(*A.R. No.* 402 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 చాలుక్యవంశతిలకస్య పరాంతకస్య సేనాధిపో ద్విజపతిస్సుజ-
3 [నస్తు]తోయం[।*] భీమేశ్వరాయ సుకృతార్త్థతయా స్వమాతురాచంద్రతారకమఖ-
4 ణ్డమదాత్ప్రదీపం ।[।౧*] శకవరుషంబులు ౧౦౩౭ స్వస్తి[।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రితివల్ల-
5 భ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేస్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులసేఖర
6 పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాస్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభర-

7 ణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మానడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యంత సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధను-
8 లైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరా-
9 జ్యసంవత్స ౪౩ శ్రహి దిన ౨౩౦ ణ్ణి నుత్తరాయనసంక్రాంతినిమిత్యమునం పెద్దలపా-
10 [కు]యడప జన్నయదైన శ్రీపరాంతకబ్రహ్మాధిరాయరు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర-
11 కుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ౧ ణ్డు[।*]దీనికి నాచంద్రకర్క్కము నెయు సరి-
12 యించ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయయు
13 పెద్దిబోల నావయయు మెంటబోల ఎఱియనయుం దలరాసి నావయ బెరసిన
14 బోలు నల్వురుం బూంటగా మెంటన ఎఱియని అడపున కొమ్మబోల జకర్కని వస[ము]-
15 నం బెట్టిన ఇన్నఎడ్లు ౫౦ ది [।*]దిన ౧ కిం గొలవంగల త్రిభు . . . .
16 లిఖితం డాకరేమి పెదన . . . . . .

No. 1325.

(*A.R. No.* 403 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . . విధిలోకఖేంద్దుగణితేవ్వబ్దేవ్వ . . . . . .
2 . . . . . . జనయితు[ః*] శ్రీరాజరాజప్రభోః । ధర్మ్మార్త్థం సుకృతీ ప్రదీ-
3 పమదిశద్భీమేశ్వరాయాదరీ లక్ష్మీకీర్త్తిగిరాం స్వయంవరపతి[ః*]శ్రీవీ-
4 రచోడాహ్వయః[।౧*]స్వస్తి[।*]స్వమస్తభువ[నా]శ్రయ శ్రీపృథివీవల్లభమహారాజాధి-
5 రాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టరక రవికులతిలక చోడకులశేఖర పణ్డ్య-
6 కులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ వి-
7 జయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మనడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యంత సప్త-
8 మోవిష్ణువర్ద్ధను త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమా-
9 నవిజయరాజ్యసంవత్స ౪౩ ట్ట శ్రహి దిన ౩౩౦ నుత్తరాయణసంక్రాంతినిమి-
10 త్తమునం బెందలపాక భీమయదైన అడప విష్ణువర్ద్ధనబ్రహ్మాధిరాయరు త-
11 మయ్యకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి
12 లోహదణ్డుదివియ ౧ [।*] దీనికి నాచంద్రకర్క్కము నెయు సరియించువారుగా శ్రీభీమే-
13 శ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావియయు మెంటబోల ఎఱియనయు
14 [పెద్ది]బోల నావయయుం దాలరసి నవయయు బెరసిన బోలు నల్వురు[ం బూ]ణ్టి-
15 గాం కాటబోల ఎఱియని యడపున మంటికొమ్మయ వసమున వి[డ్చి]న . . . .
16 . . . . . వోయంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన౧[।*] లిఖితం డక[రేమి] .
. . . .

No. 1326.

(*A.R. No.* 404 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధి[రాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టరక రవి కుల]-
3 తిలక చోడకులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరా-
4 జేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మ పెర్మ్మ-
5 నడిగలు గంగ్గాకావేరీపర్య్యంతం సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభు-
6 వనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరా-
7 జ్యసంవత్స ౪౮ దిన ౩౧౮ ట్ట గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినా-
8 ంటి పెద్దడకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు నిద్దేవర దేవదాసమై-
9 న పెద్దడకరేమి పెద్దమన్నా[ం]టి సాని బిజ్జవసంకర్కరి వృత్తియిపాతని-

10 మిత్తమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తి దివి-
11 య యొకణ్డు [।*]దీనికి నాచంద్రకర్ణము నెయి సరియించ్చువారుగా శ్రీభీ-
12 మేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయయుం బోతబోల .
13 . నయుం బాదిబోల నావయయుం దలరాశి నావయయు బెరసి బోలు
14 నల్వురుం బు[ం]టగా బోతబోల రాజన యడపున పొన్నరజి వసమున విడ్చిన
15 [ఇనుప]ఎడ్లు ౫౦ [।*] నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧ [।*]లిఖితం
. . . .

No. 1327.

(*A.R. No.* 405 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దేంబుధివహ్ని[శే]ందుగణితే . . . . . .
2 . . సౌమ్యశ్చ వారే భృశం । పంచమ్యాం విలసత్ప్రదీపమనఘ[ః*] శ్రీసూర్య్యనా-
మా ప్ర-
3 భ[ః*] ప్రాదాద్భీమ మహేశ్వరాయ రుచిరం లోహం జగద్దీపనః [॥౧*] [సె]ట్టిదేవీతి విఖ్యా-
[తా] గండ-
4 [చిల్క]ప్రియాంగ్గనా[।*]భక్త్యా చ భీమనాథాయ దత్తా దీపం సముజ్వలం॥ [౨*]శకవర్షం-
బులు ౧౦[౩౪]
5 స్వస్తి[।*]సవ్వలోకాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవలభ మహారజధిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక ర-
6 వికులతిలక చోడకులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీర-
7 మహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివర్మ్మపెమ్మనడిగలు గంగా కావేరీప-
8 య్యంత సప్తమోవిష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ద్ధ-
9 మానవిజయరాజ్యసంవత్స ౪౩ గు శ్రహిని । స్వస్తి[।*]సకలజననుతపరమవ[ం*]సోబవ భర-
ద్వాజ-
10 గోత్ర వ్రిషభలాంచ్ఛన కడుపపతెగోషణ ఖట్వాంగకేతన లలితార్ద్ధచంద్రధర కాంచీపురే-
స్వర నం[బి]-
11 కులతిలక యుద్ధత్రినేత్ర శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వరులైన బీరగొట్టమున సూరపరజు దేవి సెజ్జమకు
[క]-
12 [ం]గ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు రిషభమా-
సమున శు[ద్ధపక్షు]మున పాడ్య-
13 యు బుధవరమునణ్డు వెట్టిన యఖ[ణ్డ*]వర్త్తిలోహపుదివియ ౧ [క్కి] దీనికిం [బె]ట్టిన మొద-
పులు ౫౦ [।*]దీనికి నాచంద్రకర్ణము నెయి సరియించువారుగా ప్రోలబోల
14 . . . యుం గాటబోల నావియయు మెంటన ఎటిమనయుం దలరసి నావియయు
బెరసిన . . . . బూంటగా ప్రోలబోల . వియ అడపున
15 . . . . . . కొమ్మయ వసమునం [బెట్టి]న . . . .
. . . .

No. 1328.

(*A.R. No.* 406 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 తిలక చాలుక్యాభరణ శ్రీ . . . . చిరస్థాయి[గా]
3 శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౬ శ్రాహి స్వస్తి[।*]చరణసరోరుహవిహాతవిలోచనత్రిలో-
చనపముఖాఖిలప్రిథ్వీశ్వరకారితకావేరీతీర క-

4 రికాలకులరత్నప్రదీపాహితకుమారాంకుశ శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కన్నరదేవచోడమహారా-
జులు గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీ-

5 మేశ్వరమహాదేవరకు విషువుసంక్రాంతినిమిత్తము దనకును దమ యయ్య కా[మ]రాజున
కుం దమ యమ్మ పల్లమదదేవులకు ధర్మార్థముగా

6 బెట్టిన యఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డుదివియ ఒకణ్డు[।*]దీనికి నాచంద్రార్కము నెయి సరియిం-
చ్చువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున నావబోల

7 ప్రోలయయుం గాటబోల పణ్డయయ ఎఱియబోల బాదయయుం దలరాశి నావయ బెరసిన
బోలు నల్వురుం బూంటగాం గాటబోల పణ్డని యడ[పు]-

8 . . టబోల పణ్డని అడవున కాట[బో]ల సూరని వసమున ఎడ్లు ౫౦[।*]వీర ఇద్దేవరకుం దమదే-
శమయిన కమ్మనంట శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు-

9 ం గానికిగా నిచ్చిన మాడలు ముప్పనునూ వీరి తమ్ములు చోడబల్లిరాజు ఇచ్చిన మాడలు పది-
యేనునుంగా బెరసి మాడలు నల్పయి[యే]నును శ్రీభీమే-

10 శ్వరమహాదేవరకు ఖణ్డస్ఫుటితసంస్కారమునకుంగా నాచంద్రార్కమునకు నేంటేంట్టం
గొనిరాంగ్గలవారుగా నిచ్చి శిలశాసనము వెట్టించిరి లిఖితం

11 డాకరేమి సూరాచారిఅయిన రాజేంద్రచోడఅచార్య్యః[॥*]

No. 1329.

(*A.R. No.* 407 *of* 1893).[1]

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*]సమరముఖానేకరిపుదర్పమ-
2 ర్దనభుజబలపరాక్రమ పరమవై-
3 ష్ణవ పరమమాహేశ్వర పరమభ-
4 ట్టారక దుర్గ్గాపుత్ర శ్రీపురు[షో]త్తమపు-
5 త్ర రుద్రపుత్ర త్రయివసున్ధరాసముద్ధ-
6 రణ ప్ర[చండ]రంహ[ల]మహావరాహ జ-
7 య . . . . పరమేశ్వర
గంగ్గా-
8 స్వ[యా] . . . . [భ]
శ్రీమదన-
9 న్తవర్మ్మ త్రికలింగేశ్వర శ్రీరాజరాజదేవర
కొడుకులు అనియంకభీమ-
10 దేవరావతు సంవత్సరంబులు ౮ గు
11 డ్రాహి మేషశుద్ధ ౫ మియు గురువా-
12 రమునాండు శ్రీమద్ద్రాక్షారామము-
13 న శ్రీభీమేశ్వర శ్రీమహాదేవరకు
14 తి[గ్గ]యెత్తు గద్యలు ।[౮]౮౦। యింట్ట
15 [పు]ష్పమహాళి సేయించ్చి పెట్టితి-
16 మి॥ మా సాతీన పట్టముగద్య ౧౫
17 . . . ' . . మ . వుల నిచ్చితిమి[॥*]

No. 1330.

(*A.R. No.* 408 *of* 1893).

ON THE SAME WALL ; FIRST TIER FROM BOTTOM.

1 స్వస్తి[।*]శ[క*]వర్షంబులు ౧౧౩౭ నేణ్టి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజ-
2 దేవర విజయరాజ్యసంవత్స[ర]ం డ్రాహి . . . .
3 . . . . . . మంగ్గినాయ[కు]ని కొడుకు మల్లినాయకుండు [2]

Nos. 1331 and 1332.

(*A.R. Nos.* 409 *and* 410 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

[The impressions of these two inscriptions preserved in the office of the Madras Epigraphist have been lost and the originals are no longer available for copying,—these being covered up by the paved floor of the new shrine.]

[1] Above the inscription are six lines of writing very faintly cut, in the second of which might be read the name of Kāṭama Nāyaka. Below the inscription are found again seven lines of writing very much damaged.

[2] Nos. 408—418 of 1893 have been completely blocked up by a new shrine recently constructed.

No. 1333.

(*A.R. No.* 411 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE ; SECOND TIER.

1 స్వస్తి[।*] [సముద్ర]ముద్రితమహీజనవల్లభ కాకతిగణపతిదేవదివ్యశ్రీపాదశేఖర పరబలభీకర దుర్జ్జయకులవార్ద్ధివర్ద్ధనసంపూర్ణ్ణసుధాకర సత్యరత్నాకర
2 . . . . రమణీయదక్షిణభుజాదండ పడమట్లగండ సకల-సుకవీంద్ర . . . . రాయని . . మల్లిన . . . . . .
3 . . . . కులోత్తుంగరాయరాజేంద్రచోడగొంకదిశాపట్ట వైరి-గోధూమసంఘట్టఖరట్ట అంబుధిప్రకోప . . . .
4 . . . . నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహాప్రధాని మల్లల [వేమా]ద్రిరడ్డి శకవర్షంబులు ౧౧౪౯ గు
5 విషువు సంక్రాంతినాండు శ్రీమద్రాక్షరామమున శ్రీభీమేశ్వర శ్రీమహాదేవరకుం దమ దల్లిదం-డ్రులకు ధర్మ్మార్త్థముగాం బెట్టిన లోహదండు అఖండము . . .
6 మొదలి అడపున బాదబోల మాంద . . . అడపున . . . అలగుంగ వస-మునం బెట్టిన . . . లు ౨౪ కి నిత్యపడి త్రిభువనాంకుశమున కొల్వం-
7 గల . . . . . . వసమున . . . . . . దినమున . . . . చోడయ తమ తల్లి త . . . .
8 . . . . ఖణ్డదీపము ఒకరింటికి బోలు నలువురు బూంటగా . . . .
9 . . . . త్రిభువనాంకుశమున మానెండు నెయి ఆచంద్రార్కర్కము నడ[వంగల వాం]డు . . . .

No. 1334.

(*A.R. No.* 412 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

1 శకవర్షములు [౧౦]౨౮ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ రాజ-పరమేశ్వర పరమ-
2 భట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక [స]మస్తరాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్ర-
3 మచోడ విజయాభరణ నిజభుజవిజితగంగ్గాకావేరీపర్య్యంతగిరిధరిత్రీపతి సప్తమోవిష్ణువర్ధ-నుడైన త్రిభువ-
4 నచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ధ్ధమానవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౩౭ గు శ్రాహి దిన [౩]౩౮
5 చోడమణ్డలమున నిత్యవినోదవలనాంటి వెన్నకోటమున కూవనూరి [వే]నూరుడయా వేలాగిరి-యాణ్డైయైన రా-
6 జరాజమనిత్తరయండు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తి లోహదణుదివియ ౧ణ్టికి నాచంద్రా-
7 ర్కర్కము నెయి సరియింపగలవారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రాలబోల నావ-యయు కాటబోయు
8 . మయయు . . . సి దామయయు చదుకనా కొమ్మయ బెరసిన నల్వురు బోలుం బూంటగా అన్నబోల నూంకని వసము-
9 న విడ్చి[న*] ఎడ్లు ౪౦ నిత్యపడి గొలవంగల త్రిభువనాంకుశ నే మాన ౧[।*] లిఖితం వీర రాజేంద్రచోడ ఆచర్య్యః [॥*]

No. 1335.

(*A.R. No.* 413 *of* 1893.)

ON THE SAME TIER.

1 ౧ [స్వస్తి] శ్రీ . . తిన్నా . . . . రాజేం-
ద్రచోడాధిపః [॥*] ఆసీత్తస్యభటాగ్రణీర్గుణని-
2 శ్రీభట్టిప్రోలుల్ల . . . . . కప్రభురున్నత . . . . . . శ్రీమాన్ కంచెమనాయ-
కాత్మజవరో య[ః*]స్వామికార్య్యక్షమః[*]
3 ధి శ్రీమాంశ్చోడపనాయకో హరపదాంభోజ . . . . . . బా ప్రియభామినీ కులసతీ
తస్యాభవత్సుందరీ ధర్మ్మార్త్థం
4 స్వపితుః ప్రసిద్ధయశసోమాతుల్లసంత్యాత్మనః . . . . నయనాంబరేందు-
చంద్రప్రయుక్తే సమదాదఖణ్డం । శ్రీభీమనాథా-
5 య ముదారపిందు దీప్రం వ్యతీపాతవరే సుదీపం ॥ స్వస్తి[।*]శకవర్షంబు ౧౧౦౨ నేంటి వ్యతీ-
పాతనిమిత్తమున వెలనాణ్టి శ్రీకులోత్తుంగరాజే-
6 ంద్రచోడయరాజుల మూలభృత్యుండైన భట్టప్రోలి కంచెమనాయకుని కొడుకు చోడపనాయ-
కుని ధర్మపత్నియయ్న కామాసానికి తనకు-
7 ం దమ దండ్రికా . టనాయకునికిం దమ తల్లి గుణ్డసానికి ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీభీమేశ్వర-
మహాదేవరకుం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిలోహదణ్డుదివియ వొ-
8 [క]ట్టికి బోలు న[లు*]వురుం బూంటగా మూండవునడపున . . . .
. . . . ఇనుప ఎడ్లు ౫౦ ణ్టికి నాచంద్రార్కమ్ము నడచు-

No. 1336.

(*A.R. No.* 414 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

[Impressions lost. The original is built into the floor of the new shrine and completely lost.]

No. 1337.

(*A.R. No.* 415 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

1 స్వస్తి[।*]శకవరుషంబులు ౧౦౩౭ [।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిత్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ
రాజపర-
2 మేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులశేఖర పాణ్డ్యకులాంతక సమస్తరాజాశ్రయరాజ-
రాజేం-
3 ద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ రాజకేసరివమ్మపెమానడిగలు గంగ్గాకావేరీ-
పర్య్యంతసప్తమో-
4 విష్ణువర్ద్ధనులైన త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమానవిజయరాజ్యదివ్య-
సంవ-
5 త్స ర౫ శ్రాహి చోడమణ్డలమున దిరువింజలూరునాంటి గంజాత్తపంచనదిముడిగొణ్డద్ధైన .
6 త్సరాయరు కుంభమాసమున కృష్ణపక్షమున అంగ్గరవారమునాణ్డు గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గు-
7 ద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున పోలబోల నావయయుం బెద్దిబో-
8 ల నావెయయు . . బోల పోతెయయుం తలరాసి నావయయు బెరసిన బోలు నల్వు-
రుం బూ-
9 ంటగా [పెద్ది]పోల నావయ అడపున . కబోల నావని వసమున బెట్టిన ఇన్పఎడ్లు ౫౦ ణ్టి
10 . . . . త్రిభువనాంకుశ నే మానం[।*] లిఖితం డకరేమి వీరరజేంద్ర-
చోడ ఆచార్య్య[ః॥*]

No. 1338.

(*A.R. No.* 416 *of* 1893.)

ON THE SAME TIER.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[॥*] புயல் மெவு பொழிற் தஞ்சை முதல் பஞ்சநதிவாண-
2 ன் புதல்வன் பூண்ட வயல் மெவு களியானை முடிகொண்டான்
3 . ம நெடுவெல் வத்தார்வெந்தன் இயல்மெவு தொளபயற்கி-
4 ருபத்தையாண்டில் இடர் காம்பைச் செயல்மெவு மீசர்க்குத் திருந-
5 ஞாவிளக் கொன்று திருத்தினனெ |௨

No. 1339.

(*A.R. No.* 417 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

1 శకవర్షంబులు ౧౦౨౭ సంవ . . . . . గంగ్గగొండచోడవలనాంటి గుద్ధవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీ-
2 భీమేశ్వరమహాదేవరకు వ్యతియిపాతనిమిత్తమున చోడమణ్డలమున తిరువి[ం]జలూరునాంటి గం-జాట్టపంచ-
3 నదిముడిగొణ్డక్షైన వత్సరాయణ్డు బెట్టిన అఖణ్డవర్తి-లోహదణ్డు దివియ ౧[।*] దీనికి నాచంద్రా-ర్కర్కము నెయి సరియించు-
4 వారుగా శ్రీ భీమేశ్వరమహాదేవర కిలరమున ప్రోలబోల నావయయుం పెద్దిబోల నావయయు బాదబోయు మునియ-
5 నయుం దలరాసి నావయయు బెరసినవారు బూంటగాం దలరాసి నావయ అడపున గుసిబోల నావని వసము-
6 న విడ్చిన ఇన్నవెడ్లు ౪౦ ది నిత్యపడి వోయంగల త్రిభువనాంకుశ [మ ౧] డకరేమి లిఖితం[॥*]

No. 1339-A.

(*A.R. No.* 417-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு நாற்பத்தாருவது திருவிந்த[ளூ]ர்நாட்டுக் கஞ்சாதன் பஞ்சந-
2 தி மு[டி]கொண்டாநான வத்தராயன் மாதாபிதாக்களைச் சாத்தி இடாக்காம்பை மூல-ஸ்ரீவிமநா[த]உடையார்க்கு
3 . . . . . . தாவிளக் கொன்று . . இடையன் . . . .

No. 1339-B.

(*A.R. No.* 417-*B of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] శకవర్షంబు ౧౦౩౭ సంవత్స ౪౭ దిన [౩]౨౪ ణ్డు గంగగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవా-
2 దినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు . . . సంక్రాంత్తినిమిత్తమున బా-ణ్డ్యమణ్డల-
3 . . . . యారు [అర్ద్దవనేయను కాలకాడ మగధేంద్రను] శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ఇచ్చిన అఖణ్డవ-
4 ర్తి- లోహదణ్డుదవియ ఒకటిక్టికిని నాచంద్రాకర్కము నెయ సరియించువారుగా శ్రీభీమేశ్వర-మహాదేవర
5 కిలరమున ప్రోలబోల నావయయు బాదబోల రాజనయా పెద్దిబోల నావయయుం దలరాసి నావ-

6 యయు బెరసిన బోలు నల్వురుం బూంటగా రాజిబోల తాతని యడపున నవబోల మాఅని
7 వసమున ఇన్నఎళ్లు ౫౦ నిత్యపడి గొలవంగ్గల త్రిభువనం[కు*]శ నే మా ౧ [।*] లిఖితం డక-
రేమి
8 సురచరి అయిన రజేంద్రచోడ ఆచరియ్యః [॥*]

No. 1339-C.

(*A.R. No.* 417-*C of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షంబులు [౧౦]౩౭ [॥*] స్వస్తి సవ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజుల ప్రవ-
ర్ధమాన విజయరాజ్యది-
2 వ్యసంవత్సరం [౪౬] శ్రహి గంగ్గగొణ్డచోడవెలనాంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీ-
మేశ్వరమహాదేవరకు
3 వ్యతియిపాతనిమిత్తమున విద్దిమకొఱుమడపలనాదణ్డైన మగధరాయని పెట్టిన అకణ్డవర్తి లో-
హాద-
4 ణ్డుదివియ ఒకటణ్డు దీనికి నాచంద్రార్కాకమము నెయి సరియిచువారుగా శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-
వర కిలరమున పెది-
5 బోల నావయయు బోతిబోల నవయుయు బాతబోల రాజనయుం దలరాసి నావయయు బెరసిన
బోలు నల్వురు
6 బు[ం*]టగా బెద్దిబోల నావని యడపున నాయమణ్డుమ్మన వసమున బెట్టిన యిన్నఎణ్డు ఎంభది
నిత్యపడి
7 గొల(గొల)వంగల త్రిభువనాంకుస నే మాన ౧
8 లికితము పెదనసరి [॥*][1]

No. 1340.

(*A.R. No.* 418 *of* 1893).

ON THE SAME TIER.

[Impressions lost. The original is built into the floor of the new shrine and completely lost.]

No. 1341.

(*A.R. No.* 419 *of* 1893).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీ [।*] స్వస్తి [।*] సకలభువనచక్రవర్తి యవన్యవనోద్భవ మహారాజసింహ్యా[ః] కన్నార-
శేశ్వరవాహినీచయ . . . . . . హా . తోద్ధతస్సర్వో[వీశ]తయా
చరత్యనుదిశం చోడోపి యద్విక్రమైః సోయం
2 కారకపార్థివాన్వయరవిస్సర్వానవత్యన్వహం । సౌవర్ణం ముకరాంకటతోరణమహా-
. . . . యద్బుదం యే[షా]మస్తితివివేకమం[ధ]రబలా-
న్నాటోఖ్యవేదాంబుధి(ః)గ్గంభీరసు-
3 మనోవిభావితరసస్సర్వార్తరత్నప్ర[సూః] । ప్రా[దాతాక]తిభూపతేస్స . . . .
భూభోగదక్షాపతిదాక్షారామనివాసినే భగవతే భీమాయ హైమం ప్రభం । శకవర్షం-
బులు ౧౧౮౪ నేంటి[2]

---

[1] The following fragmentary inscription is found in continuation of this record :—

1. స్వస్తి[॥*] శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౨-
2. ౧౧ గునేంటి విరోదిసంవత్సర వై-
3. శాఖ శు ౧౫ [శు] స్వస్తిశ్రీమద్దాక్షారామ
4. శ్రీభీమేశ్వర శ్రీమహాదేవరకు రు-
5. ద్రినఇని కొడుకు సారవరర్యంబ-
6. ని నారయరెడింగారు పాడకొల్లి న-
7. . . . . . గారికి పుణ్యముగాను[రు]ద్రి-
8. . . . . డి కుు[త్తు]ము ప్రిత్తిం . .

[2] The inscription stops here abruptly.

No. 1342.

(*A.R. No.* 419-*A of* 1893).

RIGHT OF No. 1341.

1 . . . . . . దిశం ప్రాప్తే దక్షిణాం దినకరే సః । కన్నాటా[ధి*]పమవన్యవనోద్భ-
వం సురగిరినిభం హైమం భీమేశ్వరాయ వరాసనం । ఆదాయ ప్రత్యగ్రః కనక[క*][లి]-
తః కల్పవిటపి సముత్తుంగ్గసర్వై జగ-

2 దవనజాతక్షితిభుజా సుతేన త్రైలోక్యవిదితయశసః కాకతిపతేరయం భీమేశో త్రిపథవతి చూ-
డేయ[మ్మహ]సే దాక్షారామాభిరామాయ విరూపాక్షాయ తేజసే . ఖణ్డవర్త్తి సౌవ-
ర్న్నమదాన్మకరతో-

3 . . . . భీమనాథాయ రో . కాకక . . . . . . కనకాందోళమవ-
న్యవనసంభ్భవః ॥ మణ్డి[త]ం హైమదణ్డేన సువాల్యవ్యజనో త్తమం । అకరోత్ భీమనా-
థాయ శ్రీకాకతమహోత్సవః । [వి]రామా-

4 . . . . ణ । మాసేచా . . వా శనే ప్రా-
దాదాచంద్రతారం . . . . జాత . . . . . .

5 . . . . దత్తవిత్త . క . . . .

No. 1342-A.

(*A.R. No.* 419-*B of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీ [।*] శ్రీశాకే మునివార్ద్ధిరామవి[ధు]గే విశ్వావసౌ వత్సరే చైత్రాదౌ దివసే హరిన్మణి-
మయీాం ఛేరీం వికాసోజ్వలాం ।[1]

2 కౌండిన్యాన్వయ మాదుభట్టతన[యః] శ్రీపెద్దనార్య్యస్సుధీ ద్రా[ా]క్షారామనివాసినే భగ-
వతే భీమేశ్వరాయార్ప్పయత్ ।[2]

No. 1342-B.

(*A.R. No.* 419-*C of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీసకలభువనచక్రవర్త్తినా కాకకకులతిలకేన కర్ణ్నాట[భూప]మానమర్ద్ది[నా]
చోరకులారికులకాననవిదలనమత్తకుంజరేణ పాండ్యమండ్డలస్థాపనాసూత్రధారేణ పండ్డిత-
జనోపకరణీభూతసాంమ్రాజ్యసంపదా స-

2 రససాహిత్యసాగరసాంయాత్రికేణ భరతార్న్నవపారీణ . . . తకీర్త్తినా క[కే]తి-
. . . . . దారవింద్దమధుకరాయమానమానసేన పరమమాహేశ్వరేణ
మహారాజసింహావరనామధేయేన శ్రీమదవన్యవనసంభ్భవేన రాజ్ఞా [భ]-

3 గవతే భీమనాథాయ దత్తేషు సింహాసన మకరతోరణ క[ల్ప]తి[దణ్డ] కనకాంద్దోళన . .
. . స తా త్తిరికాహళాది . . . . మ్మయా లిఖితాన్యమూని పద్యాని గ
గణపతిమహారాజస్యాజ్ఞాం ప్రవర్త్తయతా పరాం సుచరితని[3]

---

[1] Here, after a stroke occur the syllables పెద్దనాచార్య్యలిఖితం in a smaller hand.

[2] Another fragment in similar characters which is perhaps connected with this reads—

1 . . . . . . మంట్టపవరం సేవ్యం తృతీయం శుభం ॥ అ[ష్టా]రం . . . ట్టణవరే సుత శ్రీధరి
2 . . . . . . ప తిల్లాంహయో దాక్షారామవిహారిణే భగవతే భీమేశ్వరాయార్ప్పయత్ [॥*]

[3] The inscription apparently stops after this. On the same tier occurs another fragmentary inscription :—

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౫౬ నేంటి ఆనంద ఫాల్గుణ శు ౫ గు దాడె శ్రీ-
2 రామన దాక్షారామ భీమేశ్వరుని గుడి దక్షిణపు తోరణగోండ వాకిటను

No. 1343.

(*A.R. No.* 420 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE NAVAGRAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి[।*]సమస్తజగతగోపాల పల్లవాదిత్య।
2 పల్లవత్రిణయన త్రినయనపల్లవ ఛార-
3 ద్వాజగోత్రపవిత్ర పట్టుంగరారి రాయబ-
4 సువశంకర మీసరగండ సోమవంశోద్భ-
5 వులైన వీరగొట్టపు సౌభాగ్యదే[వ]రాజులు
6 దాక్షారామ శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు నై-
7 వేద్యానకు బికర్రోలను రెండుపుట్లు క్షేత్ర-
8 ముంను నైవేద్యము సమర్పణ సే-
9 యంబల్లెరమును సమర్పణ సే[స్తి]మి[।*]క్రో-
10 ధిసంవ్వత్సర [జే]ష్ట శు x గు సమర్పణ సేస్తి-
మి[।*]
11 పెద్దనాచార్య లిఖితం[॥*]

No. 1344.

(*A.R. No.* 420-*A of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శుభమస్తు। స్వస్తి[।*]శ్రీశకవరుషంబ్బులు ౧౩౯౨ గు-
2 నేంటి వికృతిసంవ్వ[త్స]ర కార్త్తిక బ ౧౧ ఆ పుణ్యకాలమ-
3 ంద్దును దాక్షారామ శ్రీభీమేశ్వరశ్రీమ[న్మ]హాదేవర-
4 కు వాల్లెంకర పోతానేనింగారు సమప్పించ్చిన వివరము[।*]ప-
5 [హిం]డి పిన్నండున్ను పహిండి కుండ్డాను ఒడదాలున్ను
6 పహిండి కామకుంచ్చలున్ను [వ]లినచీరలున్ను పట్టుగొడు-
7 గులున్ను కంచ్చుపల్యంబులున్ను ఉచ్చవదేవళ్ళున్ను ఘంటా[ను]
8 ధూపదీపాత్త్రలున్ను రాగి గలతెలున్ను [వె]ండ్డి ముంత్తలున్ను అద్దము-
9 న్ను కుదుక తాళచిటితాళాలున్ను గంధ్ధకప్పూరాదులున్ను పిటాపురస్థళ-
10 ంలోని నడుకుదురుగ్రామమున్ను. మోదాలు నూరున్ను ఆచంద్రా-
11 ర్కస్థాయిగాను సమప్పణచేశెను ॥ పెద్దనాచాయ్య[*] లికిత(ం)ము శ్రీశ్రీశ్రీ [।*]
12 మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీం జేయును[।*] మరిన్ని సమప్పణ-

On another face of the pillar.

13 శేసినవి వారి లేంక పోతానేనింగారు భంగారంపాలికిన్ని భంగారం
14 గొడగున్ను భంగారం సురటిన్ని మోదాలూ నుఋున్ను క[ం*]చ్చుబళ్ళా-
15 లు రెండున్ను పట్టునేతున్ను సమర్పణ సేసెను ॥ ఆ యకర్మ స[మ*]ర్పణ
16 శ్రీబలిదేవర [॥*]

No. 1345.

(*A.R. No.* 420-*B of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 ✡ దాక్షారామపురాధిపభీమేశ్వర-
2 నగరసర్వ్వకృత్యానాం। జయతి ధను-
3 గ్రహదండ్డః ప్రోలయతిమ్మక్షితీ-
4 ంద్రదత్తోయం। యీా కండెగొల-
5 కు గంధంమల్లు కత్త[*] [॥*]పెద్దెనాచా-
6 ర్య్యలిఖిత[ం॥*]

No. 1346.

(*A.R. No.* 420-*C of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 దా[క్షా]రామభీమలింగానకు గౌరీశంకర[పీర]య్యంగారు సమర్పి[ం]చిన-
2 ది చ[ం]డ్డేశ్వరదేవరాను [త్రి]శూలమున్ను డకాను క[ం*]చ్చుప[ళెగ]మున్ను పటు-

3 . . ఖియాన్ను మోదలు ౪ న్ను, నిరజనామును నగామయ్యకర్తయమ

4 [దము] పెద్దినాచార్య్యలిఖితం[॥*] .

No. 1347.

(*A.R. No.* 421 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE KALYANA-MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి[।*] శ్రీశకవరుషంబులు ౧౩౨౮ అగునేంటి తారణ-

2 సంవత్సర శ్రావణశుద్ధ ౧౪ సో। సోమగ్రహణ-

3 పుణ్యకాలమునందు రాజాధిరాజ పరమేశ్వర పూ-

4 ర్వసింహాసనాధీశ్వర పరమమాహేశ్వర చోడవంశోద్భ-

5 వులైన భక్తిరాజుంగారి కుమారుడు అనదేవమహారాజు

6 శ్రీమద్దాక్షారామపురాధీశ్వరుండైన శ్రీభీమేశ్వరశ్రీ-

7 మన్మహాదేవుని గుడిమీందని సువర్ణఖచితము శే-

8 [సి] సువర్ణవృషభములాను సువర్ణకలశమున్ను ఆచ,

No. 1348.

(*A.R. No.* 421-*A of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 సూర్య్యో యస్య కులేశ్వ[శ్వ]రో

2 [గు]ణనిధ[ః] శ్రీచోడభక్తః పి-

3 తా సార్త్తానాం శరణార్త్తి-

4 . . . వనం పటార్తల-

5 మీశార్చనం। కించావా-

6 [రి]తమన్న[దా]నమఖి[లై]ర్నిత్య-

7 . . భూభు[జః] ధన్యోయం

8 [భృ]శమన్న దేవనృపతిర్జీ-

9 యాపదియర్శః పతిః[॥]

No. 1349.

(*A.R. No.* 421-*B of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 మృత్యుంజయ మహాదేవ

2 మృత్యుంజయ మహేశ్వర

3 మృత్యుంజయ విరూపాక్ష

4 మృత్యుంజయ సదాశివ ॥

5 [భీ]మనింగారి కృ[తిః][॥*]

No. 1350.

(*A.R. No.* 422 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE NAVAGRAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. IV, page 329 f.

No. 1351.

(*A.R. No.* 423 *of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

First Face.[1]

1 ❀ శుభమస్తు [।*] అల్లయవేమధరాధి-

2 పీశేశ్వరదొడ్డయాన్నయాధీశాః[।*]

3 చత్వారో దాశరధీన్ జయంతి చతు-

4 రశ్చతుర్భుజాంశభువః ॥[౧*] తేషాం భృ-

Second Face.

5 త్యస్తింమయశౌరిః ప్రోలయమహా-

6 బలస్య సుతః। గాదేశ్రీరామసుధీస్త-

7 దాజ్ఞయా భీమనాధసంసేవీ॥[౨*] గౌరీ-

8 భీమేశ్వరయోర్వ్వివాహసమయోచి-

---

[1] The continuation is built in.

9 తే సువర్ణమయే[।*] నవరత్నభాసి[తే] ద్వే
10 గాదే శ్రీరామమంత్రిణా దత్తే॥ [౩*]యోగా-
11 గాగ్నితీర్థతీరే గాథే శ్రీరామనామస-
12 చి[వే]ంద్రః। పునరపి కాళీశ్వరయోర-
13 ప్పితవార్ణనతిపనః విమాన[ం*] చ॥ [౪*]
శాకా-
14 బ్దే పరిధావినామ్ని శిశుగేర్యే మా-
15 ఘమా[సే] శుభే పుణ్యశ్రీరసశింగన-
16 య్యతనయ[ః*] శ్రీరామమంత్రీశ్వరః[।*]
17 దాక్షారామపురే వ్యధత్త విధినా
18 శ్రీరాజవీరేశ్వరస్వామిస్థాపనమూ-
19 ర్జితం సవిభవం శ్రీమద్విమానాన్వితం
[॥౫*]
20 పెద్దనాచార్యలిఖితం[॥*]

No. 1352.

(*A.R. No.* 424 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ✿ స్వస్తి [।*] శ్రీశకవర్షంబులు ౧౩౫౯ అగు నేంటి పింగ్గళసంవత్సర
2 ఫాల్గున బ ౫ ఆ దాక్షారామ శ్రీభీమేశ్వరదేవరకు భారద్వా-
3 జగోత్రమైన భీమవల్లభపురవు ధర్మాసనం లింగ్గంభట్లు తమ
4 తండ్రి నాగాయభట్లకున్ను తమ తల్లి అప్పలమ్మకున్ను అక్ష-
5 యసుకృతంగాను వీరారెడ్డినాగవరాన అల్లాడరెడ్డివేమారె-
6 డ్డింగారిచేతం బ్రతిగ్రహాలబ్ధమైవచ్చినవృత్తి గృహారామ-
7 సస్యక్షేత్రాలు ధారవోశి సమర్పణం చేశెను [।*] పెద్దనాచార్య-
8 లిఖితం। శ్రీశ్రీ [॥*]

No. 1353.

(*A.R. No.* 425 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ✿ శుకాదిద్విజసంఘాతసేవితా దక్షవా-
2 టికా। కాచిదస్తి ఫలం తస్యా(ః)శ్చతుర్వర్గఫ-
3 లావహం॥ [౧*] శ్రీకరగుణమణిరోహణశైలః శై-
4 లేంద్రసమధికౌన్నత్యః। భువి కుంచనాయకే-
5 ంద్రో రణవితరణకేలినిరుపమో జయతి ॥ [౨*]
6 శ్రీశాకే నిధివార్ధిరామవసుధాసంఖ్యే ప్లవం-
7 గ్గాంహయే వర్షే మాసి చ కార్తికేహ్ని మృ-
8 గయారామస్థితం మంటపం శ్రీశ.స్తిమ-
9 పికుంచనా[య*]కవిభు[ః*] శ్రీయన్నయేంద్రాత్మ-
10 జః పుణ్యే దక్షిణకాశికాధిపతయే
11 భీమేశ్వరాయార్పయత్ [౩*] పెద్దనాచార్యలిఖితం [॥*]

No. 1354.

(*A.R. No.* 425-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శుభమస్తు॥ శా[కా*]బ్దే రసశైలవత్సగణితే భావాహ్వయే
2 వత్సరే చైత్రే మాసి వలక్షపక్షదశమీతిథ్యాం [శు]-
3 రోర్వాసరే। దాక్షారామపురాధిపాయ కుడుక-
4 శ్రీ[మ]ల్లయశ్రీగిరిభీమేశాయ సమాప్పిపత్సు-
5 కనకప్రాసాదమత్యుజ్జ్వలం ॥ స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషం-
6 భ్బులు ౧౩౭౬ అగు నేంటి భావసంవ్వత్సర చైత్ర శు-

7 ౧౦ గు కుడుక శ్రీగిరన్నంగారు తమ తండ్రి మల్లాప్రె-
8 గడంగారికిన్ని తమ తల్లి మల్లమంగారికిన్ని పుణ్యముగా-
9 ను దాక్షారామభీమేశ్వరలింగానకు భంగారము-
10 గుడి సమర్పించ్చెను [।*] పెద్దనాచార్య్యలిఖితం శ్రీశ్రీం-॥
11 జేయున్ [॥*]

No. 1355.

(*A.R. No.* 426 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 ✿ పింగ్గళసంవ్వత్సర ఫాల్గుణ బ ౫ అ దాక్షా-
2 రామభీమేశ్వరదేవరకు వసిష్టగోత్రం ము-
3 ప్పూరి తిపాఒర్గుల కొడుకు గౌతమబోస్సలు
4 తమ తల్లిదండ్రులకుం బుణ్యంగాను వీరారెడ్డి-
5 నాగవరాన తనకు అల్లాడ్రెడ్డి వేమారెడ్డి చేత-
6 ను ప్రతిగ్రహలబ్ధమై[న*] వ్రిత్తి నలుపైవ్రిత్తులవారి-
7 తోటి తన అంశము ఆ [1]

No. 1356.

(*A.R. No.* 427 *of* 1893).

AT THE EAST ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 . . . .
2 శ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిజరా-
3 జ పరమేస్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకు-
4 లతిలకం చాలుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర వి-
5 జయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమానమా-
6 చంద్రార్కతారకం చిగస్థాయిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవి-
7 క్రమసంవత్సరంబులు ౪[౫] గు శ్రాహి ఉత్తరాయణస-
8 ంక్రాంతినిమిత్తమున డాకరేమి పెద్దమున్నూట్టి సాని నాగా-
9 శంకరి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు ధమ్మార్త్థముగాం
10 (౦) బెట్టిన అఖ(౦)డ్డవర్త్తిలోహదణ్డుదివియా ౧ ట్టికి
11 కిలరా[ము]న నవబోల ప్రోలణ్డు[ను] కాటబోల వణ్డ-
12 ణ్డును ఎఱియబోల బాదణ్డును చదుకాన కొమ్మణ్డు[ను]
13 తలరా[సి] నావయ బెరసిన బోలు యేపురుం బూణ్డగా
14–15 . . . .

No. 1357.

(*A.R. No.* 427-*A of* 1893).

ABOVE No. 1356.

1 . . . .
2 . . . . ॥ శకవర్ష ౧౦౪౫ [॥*]
3 స్వస్తి [।*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీమత్ సలుక్యవిక్రమసంవత్స ౪౮
4 గు శ్రహి గుద్దవాదినాంటి పెద్దడాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహా-
5 దేవరకు పెద్దముస్నూటి సాని నాగ కూంతుఱు రాజక తనకు
6 ధమ్మార్త్థముగా నూత్తరాయన(ని)శంక్రంత్తియు [వ్య]తీపాతనిమిత్య-
7 మున పెట్టిన యఖండవర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ౧ ట్టికిని దేవ-

---

[1] The inscription is not continued.

8 ర కిలరమున ప్రోలబోల నవయ పెద్దిబోల నావయయు కా[టి]-
9 భోల నవయయు తలరసి సూరియభోయుని బెరసిన నాలు-
10 వురు బోలునుం బూంట్టంగా తలరాసి పోతయ వాసమునా
11 నాచంద్రాకర్కమః సెయి సరియింవంగ్గలవారుంగా పెట్టిన యిన్ప
12 యెడ్లు ४० ణ్టికి త్రిభువనాంకుసమున నే మానె(౦)ణ్డు ౧ స [ర]-
13 యించ్చువారుగా లికితం పె[ద్ద]-
14 నాచారి [॥*]

No. 1358.

(*A.R. No.* 428 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షంబులు ౧౦౪౪ . . ణ్డు స్వస్తి [।*] సమస్తభువనా-
2 శ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మ . . హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పర-
3 మభట్టారక సత్యాశ్రయ . లతిలక చాలుక్యాభరన శ్రీ-
4 మత్రిభువనమల్లదేవర . . యరాజ్య ముత్తరోతరాభివ్రి-
5 ద్ధిప్రవర్ద్ధమానమాచంద్రా . తారం స్థిరస్థాయిగాను శ్రీ-
6 మచ్చాలుక్యవిక్రమసం . . . ౦బులు ४౭ గు శ్రాహి ఉత్తరా-
7 యనసంక్రాంత్తినిమిత్య . . పెదడాకరేమి పెద్దమున్నూటి
8 సాని కొడుకు చెంగమల . . శ్రీభీమేస్వరమహాదేవ[ర*]కు ధమ్మా-
9 ర్థంముంగాం బెట్టిన అకణ్డ . త్తిః లోహదణ్డు దివియ ౧ . .
10 [కి]లరమున బోలు న[ల్వు] . . . ౦ట్టగా . . . .

No. 1359.

(*A.R. No.* 429 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 కులోత్తుంగ్గచోడదేవర విజ-
3 యరాజ్యసంవత్స ౧[3] శ్రాహి శ్రీభీ-
4 మేశ్వరమహాదేవర తెల్లవారుజాము-
5 నప్పటి పూజపునసారములకు చో-
6 డగంగదేవని తమ్ముణ్డు ఉలగుయ్యా-
7 వందపెమ్మాడిరాజా పంప్ప గంగ్గగొణ్డ-
8 చోడగంగ్గవైరాగిఆణ్ణారు భీమేశ్వ-
9 ర పెందోణ్టము యున్నదానిలోప [ల*]
తూ-
10 ర్వ్వభాగమున అణ్డరులు మ్మపైవే-
11 లు మాన్తికుఅలపట్టు కొని పోంకఅలప-
12 ట్టు [వి]త్తి పెట్టించ్చిదానికవలను విత్తి-
13 ఒలం బెట్టిన నాలువువేలు మాన్తికు-
14 భోగము తమ వ[ర్త్తన]మున రే[ప]-
15 టి పూ[౦ట] . . . .
16 న . . . .
17 . . . .
18 ము భూమిలిచ్చి యి[చ్చి] . . .
19 జు పప్పున రెండు సెడువులు అ-
20 ప్పిఃంచ్చె [।*] సంవత్సర ౧౭ శ్రాహి
విషువు-
21 సంకాన్తినాణ్డు కాలుంగ్గమలయసా-
22 హిణి అఖి[న*] గజసా[హి*]ణి చోడగం-
గ్గపే-
23 రం బెట్టిన అఖణ్డవర్త్తిః లోహదణ్డుది
24 ౧ ణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్డగాను
25 మూణ్డవునడపున గుణ్డన నూంకఅని వ-
26 సమునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౪ [।*] ఇ
27 అడవునం బాదబోల కొమ్మని వస-
28 మునం బెట్టిన ఇనుపఎడ్లు ౨౪ కి నిత్య-
29 వడి గొలవంగల నేతి మాన ౧ . . . .
30 . . . .

No. 1360.

(*A.R. No.* 430 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] వీరశ్రీలలనావిలాసలలితానన్త-
2 ప్రభావప్రభు[ః*] స్వార్థప్రార్థ్యసురద్రుమో గు-
3 ణిగణాలంకారభావాశ్రయః [।*] వీరానేక-
4 జనాభిరామవిమలప్రఖ్యాతవిత్తాశ్రయ[ః*] స్వా-
5 మీ ఖాత్యనియంకఽభీమస్స[ప]తి స్నేతాత్ర యా-
6 తోన్నతః [॥ం*] శ్రీమతోనంకఽభీమస్య దండాగ్రేస-
7 రవల్లభః [।*] శాకే నేత్రశ[రే] రుద్రగణితే (కా)-
8 కా ర్తికేసితే [౨॥*] కీర్త్యై మూర్త్యేవ పూణ్ణాఽవి-
9 బుధగణజగద్వంద్యభీమేశసౌ[ఖ్య]ప్రా-
10 సాదోలంకృతోయం వరకృతసుధయా తే-
11 వ తచ్చంద్రకాన్త్యా। ఆచంద్రాకఽం జనానామ్ముఖ-
12 కమలలసల్లక్షసింహాగ్రపుత్రశ్రీమజ్జై-
13 స్రాజకేన ప్రభుగుణవిలసద్భీమనాథే [చ] భ-
14 క్త్యా గ [౩*]

No. 1361.

(*A.R. No.* 431 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[।*] శకవర్ష ౧౦౬[x] టి
2 శ్రీకులోత్తుంగచోడ-
3 దేవర విజయరాజ్య స-
4 ంవత్స ౧౧ శ్రహి నుత్తరా-
5 యణసంకాన్తినిమి[త్య]-
6 మున శ్రీభీమేశ్వరమహా-
7 దేవరకుం గడలునాణ్టిలో-
8 ని మంజేటి గంగ్గిరడి తన
9 ప్రిత్తియైన అలము [స]లి-
10 విసంప్పదలతో శ్రీభీమే-
11 శ్వరమహాదేవరకు ధారా-
12 పూర్వ్వక ము సేసి ఆచ్చ-
13–14 . . . .

No. 1362.

(*A.R. No.* 432 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

First Face.

1 శుభమస్తు॥ శ్రీమత్ శ్రీ-
2 పురుషోత్తమ దేవదివ్య-
3 పూజాద్యన్న సత్రసమ త్త
4 . . . .
5 . . . భుజబళప్రాక-
6 మ పరమవైష్ణవ పరమ-
7 [భ]ట్టారక జగమూల్యకా-
8 రుణ్యా శ్రీపురుషోత్తమ-
9 పుత్ర . . . పుత్రశ్రీ-
10 . . క్రఽకోనద్ధర[ణ]స-
11 . . . .
12 [వ]రాహ రాజాధిరాజ

Second Face.

13 రాజపరమేశ్వర . .
14 స్వేతముని ప్రబో . .
15 . కుశప్రభృతిరాజ[గు]-
16 డిసంత్త[న] శ్రీరామచం-
17 ద్రచరణాలంకృత శ్రీసూ-
18 ర్యవంశ అవలంబనస్తంభ-
19 క వీరారివీర గజపతి గవుడే-
20 శ్వర నవకోటికన్నాటకలు-
21 బరగేశ్వర శ్రీపురుషో-

22 త్తమదేవమహారాజా-
23 ంకర సమస్త [౩]ర అంకర్ల శ్రా-
24 హి . . . . గునాండు

Third Face.

25 శ్రీమద్దక్షిణకా [శిదాక్షా]-
26 రామ . . . . . ధ్యక్ష-
27 శ్రీభీమేశ్వరశ్రీమన్మహాదేవర-
28 కు శింహ్యాయుక్తపుణ్యకాల [మ]-
29 [ం]దును దాక్షారామ[పురదక్షి]-
30 న . . . . . . యిచ్చిన పు .
31 ధాన్య . . . . . .
32 గంట ౧ త[ళి] ౧ . . పళ్లిక క౧ .
33 [ధ్వజ]ము [౩౩] . . . . . కు-
34 . ఖులు ౨ అదం ౧ వెంజామ-
35 రాలు [౨] అమప[డి] హాచంద్రాకర్ల-
36 స్థాయిగాను సమర్పణల చేస్తిమి[।*]
37 పెదనాచార్యలిఖిత[ము] . . . .
38 . . . .

No. 1363.

(*A.R. No.* 433 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . .
2 ఖ్యాత[ః*] శ్రీమతిసంధివిగ్రహిపద[ః*] శ్రీచోడగం[గప్ర]భోః [।*]
3 కాయస్థాన్వయవార్ధివర్ధనవిధోరాసీత్కలానాన్నిధే[మా]ర . . రే
4 చ్చమనామ యస్య విదిత [ః*] శ్రీఖణ్డునామా పితా। శాకాబ్దే గణితే
5 గణేశ[శ]కరవ్యోమేందుభిః పుణ్యకృద్దాక్షారామనివాసినే భ-
6 గవతే దీపం ప్రదీపద్యుతిః[।*]భీమేశాయ స దక్షిణాయనది-
7 నే ప్రాదాదఖణ్డజ్వలం శ్రీమా[న్*] రేచననామదేయవిదితః ప్ర-
8 త్యక్షకల్పద్రుమః[॥*] శకవర్ష ౧౦౩౦ స్వస్తి[।*]సర్వలోకాశ్రయ శ్రీ-
9 విష్ణువర్ధనమహారాజుల ప్రవర్ధమానవిజయరాజ్యసంవ-
10 త్సర ౩[౯] శ్రాహి దక్షిణాయనసంక్రాంతిం త్రికలింగేస్వరుని స[న్ధి]వి-
11 గ్రహి రేచన అఖణ్డవర్తిదివియ ౧ దీనికి నాచంద్రాకర్లము నెయి
12 సరియించువారుగాం గిలరమున వెద్దియబోయ నా-
13 వయయుం గాటియబోయి నావియయు దొడ్డియబో-
14 యు బదియయు తలరాసి నావియ బెరసిన బోలు
15 నల్లువరుం బూణ్టిగాం ప్రోలబోల నావియ వసమున
16 . . . .

No. 1364.

(*A.R. No.* 434 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

First Face.

1 శకవర్షంబులు ౧౦౪౩ గు శ్రాహి స్వస్తి[।*] సమస్త-
2 భువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ
3 పరమేస్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక
4 చా[లు*]క్యాభరన శ్రీమ[త్రి]భువనమల్లదేవర విజయరా-
5 జ్యముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ధమానమాచంద్రార్కర్ల-
6 తారకం చిరస్థాయిగా శ్రీమచ్చాలుక్యవిక్రమసంవ-
7 త్స ౪౬ గు శాంహి గుద్దవాదినాంట్టి పెద్దడాకరేమి శ్రీ-
8 భీమేస్వరమహాదేవరకు పోలునాణ్టి ఆరియ
9 వట్టనమున సత్తెరాజు తన [ధ]ర్మార్థముగాను శ్రీభీ-
10 . . . .

Second Face.

11 సత్తెరాజు తన్రవిత్తిదైన అరియవట్టనమున విడ్చి-
12 న ఊడ్వునేల ఏడు పుట్లకుం జతుస్సీమములు క్రమ-
13 లఆవకుం దుప్పూర్వన అలము సీమము దక్షిణము మా-
14 విణ్ణివాడ పొలగరుస సీమము నైరతిముల చె[।ఱువ]
15 లోపుగాం ఒడుమట గరువ సీమము ఉత్తరమున
16 చెఱువనకు ఇశానమున చెఱువ లోపుగా ఎ[అ]సీమ-
17 ము [యీ] పన్నస చెడి కాంప్పులకు యీ భూమి తమ
18 [గ]రువున విడ్చి యిలుపట్ల నేల పందుములోపుగా-
19 ను సవ్వకరపరిహారముగావిడ్సి శిలాసాసనము వె-
20 ట్టించిరి [।*]లికితం పెద్దనాసరి[।*]యిస్థల ధమ్మవు
21 . . . చెట్చి రేని గంగ్గక[త్త] కవులల పొడ్చినవా[రు][॥*]

No. 1365.

(*A.R. No.* 435 *of* 1893).

AT THE SOUTH ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీమానశేషనృపవీరకిరీటకోటిసంఘుట్టహృష్టచరణాంబుజ-
2 చారులీలః । శ్రీగొంకభూపతనయో భువనాభిరామో రాజేంద్రచోడ-
3 ఇతి విశ్రుతపార్త్థివేంద్రః। [౧*] తస్య ప్రసిద్ధయశసో దయితా భవానీ శంభోరి-
4 వ ప్రియతమా భువి గొంకమాంబా। ఆసీత్సురేంద్రపురసుంద్దరసుంద్దరీశ్రీ [ః*] శ్రీ-
5 భీమనాథపురయోషిదశే[ష*]పుణ్యా। [౨*] అమ్మాండియమ్మాపెమ్మలునామ్మశ్శంభోః [ప్ర]-
6 సాదా[ద]లభత్సుపుత్రీ[ం] శ్రీసుగ్గలాంబామిహ సుందరీణాం లక్ష్మీమివ స్వాశ్రిత-
7 కల్పవల్లీం[।౩*]సైషా విశేషగుణవత్తప[సా]భిరామా శ్రీభీమనాథచరణాంబు-
8 జభక్తియోగాం। రాజేంద్రచోడనృపవల్లభమోదపాత్రం లేభే సమస్తవినయా .
9 . గొంకమాంబాం[।౪*]సేయం శకాబ్దేనయనాంబరేన్దుచన్ద్రప్రయుక్తే సమదాదఖణ్డ[ం।]
10 శ్రీభీమనాథాయ ముదారవిం[దు] దీపం తులాభాస్వతి గొంకమాంబా [।౫*] స్వస్తి[।*]శ-
11 కవర్షంబులు ౧౧౦[౨] గునేణ్టి తులాసంక్రాంతినిమిత్తమున శ్రీమద్దాక్షా-
12 రామమున శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర
13 కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల దేవులు గొకమహాదేవులు
14 బెట్టిన యఖండవర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ఒకణ్టికి బోలు నలువురుం బూణ్టి-
15 గాను మూణ్డవునడవున [యన్న]బోల నా . . . గొమని వసము[న]-
16 ం బెట్టిన యినుపఎడ్లు ౫౦[।*] [దీ]నికిగా[ను] నిత్యపడి [వో]యం]గల త్రిభువనాంకుశ-
17 . . . . లిఖితం . . . .

No. 1366.

(*A.R. No.* 435-*A of* 1893).

ON A PILLAR TO THE WEST OF No. 1365.

1 శ్రీమానశేషనృపవీర-
2 కిరీటకోటిసంఘుట్టఘృష్టచ-
3 రణాంబుజచారులీలః[।*]శ్రీగొం-
4 కభూపతనయో భువనాభి-
5 రామో రాజేంద్రచోడ ఇతి వి-
6 శ్రుతపార్త్థివేంద్రః ॥[౧*] తస్యా-
7 యం వరఖడ్గధార . . .
8 . . . . విక్రమీ శ్రీవత్సాన్వ-
యగో-
9 త్ర[వా]ర్ద్ధివిలసత్ సంపూర్న్నచం-
10 ద్ర[ః*] స్వయం జన్మోపాత్తతపఃప్రభా-
11 వగుణతః దామోదరాదార్య్యతో
12 యం వై నిత్యపవిత్రచారుచరితం
13 సూరాంబికాజీజనత్ ॥[౨*] సోయం
సమ-

14 స్త్రశ్రుతిసారవేద్య శ్రీభీమనాథో-
15 త్తమభక్తియుక్తః [।*] శ్రీమాధవో మా-
16 ధవతుల్యల[క్ష్మీ]ల్లో[క*]త్రయప్ర-
17 స్తుతపుణ్యకీర్త్తిః ॥ [౩*] శ్రీమాధ-
18 వార్య్యస్య పితామహోభూత్ పోలాం-
బికా యస్య
19 పితామహీచ [।*] అంగ్గే[పి] శౌంధర్య్య-
విశేషలక్ష్మీరగణ్య-
20 పుణ్యోదయమాధవా[ర్య్యః] । [౪*] శా-
కాబ్దే గుణ[ఖేందు]. -
21 ంద్రగణితే పౌష్యే చ సోమగ్రహే దాక్షా-
రామపురాభిరామ-
22 విలసత్ భీమేశ్వరాయాదిశ[త్] [।*] [యా]-
చంద్రాకర్కమఖం-
23 డదీపలమృత[గ్రా]మే పవిత్రోదయో [వే]ల-
నాండాఖ్యప-
24 విత్రదేశవిదిత[ః] శ్రీ [మా]ధవః పుణ్యధీః॥
[౫*] ఇనుపయెడ్లు
25 అ౫[।*]పినిం జేకొని తలరాసిబోయుణ్డు
26 నిత్యమానెండు నెయి యాచంద్రాకర్కము న-
27 డపంగలవారు ॥ ❋

No. 1367.

(*A.R. No.* 436 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [1] స్వస్తి [।*] శకవర్షంబులు ౧౧[౬]౪ గు
నేణ్టి తు-
2 లాసంక్రాంత్తినాణ్డు శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వ-
3 ర కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడయరాజుల మూ-
4 లభృత్యుండైన నూంకరనభోయని కొడుక-
చో-
5 డపనాయకుండు శ్రీమదు[దా]క్షారామభీ-
6 మేశ్వరమహాదేవరకుం బెట్టిన యఖణ్డ-
7 వర్త్తి లోహదండుదివియొకరండు[।*] మోద-
8 లియడపున నారిబోల కామండును రెం-
9 డపునడపున కాటబోల నూంకండును నా-
10 లవునడపున రేవబోల నూంకండును
11 కా బెరసి మానెండు నెయి ఆచంద్రా-
12 కర్కముం బోయంగలవారు ❋

No. 1368.

(*A.R. No.* 436-*A of* 1893).

IN CONTINUATION OF THE ABOVE.

1 స్వస్తి శ్రీ[।*] శాకాబ్దే రత్ననాకద్వ్యమణిప-
2 రిమితే చైత్రమాసే దశమ్యాం శుక్లే-
3 స్మిన్సూర్య్యవారే మణిమకుటయు-
4 తాం కాంచ్చనాంగ్గీం భవానీం [।*] ప్రా-
దాక్షీ మేశ్వరా-
5 యత్రిభువనపతమేధర్మ్మదాతాంకరమాంబా-
6 మేనాదేవీవిషాదం శమయతుమనిశ-
7 ం మత్స్యవంశార్జ్జునేశ[ః*] [౧*] చిత్రస్తం-
భచతు-
8 ష్టయేన విలసత్సౌయ్యా[ం*]తరస్తశ్మివాదే-
9 వీ[ం*]రత్నకిరీటసోభితవపుస్సంపున్నగాత్రీ[ం]
10 సతీం[।*]కిం గ్రిష్ణాత్యధునా మహేస్వరస్స-
11 . . . . . తిష్ఠితా । కర్త్ణ .
. . . .
12 ష్ఠితా యువతయస్త్వాం త(కర)కర్కయం
[తో]ంబికాం[॥౨*]
13 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషంబులు ౧౨౦౯ గు
నేంటి
14 చైత్రశుద్ధదశమియు రవివారమునాండు [ఒ]-
15 డ్డవాది మత్స్యకులతిలక అర్జ్జునదేవరాజు-
16 ల దేవి దాక్షారామకొండ్డికమున్నూంటిఆట్య-
17 గడియవసెట్టివీరపసేని కూంత్తుఱు అకరమ-
దేవి
18 శ్రీమద్దాక్షారామభీమేశ్వరమహాదేవరకుం చై-
19 త్రదవనపర్వ్వమి డోల్ోత్సవమునాంట్టి హవిబ-
20 ల్యాది అచ్చ[ు]నకు ఒడ్డాదిలోపలి మఱువా-
డి ఊరు ఆ-
21 చంద్రాకర్కస్థాయిగాం బెట్టి శ్రీభీమేశ్వర-
మహాదేవర-
22 . . . పరమేశ్వరిశ్రీయ్యంగ్గము వహించి
గట్టి [2] [॥*]

---

[1] The line begins with a symbol.

[2] The inscription stops with this.

No. 1369.

(*A.R. No.* 437 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమత్సౌవర్ణ్ణకారాన్వయజలధిశశి-
2 హ్రైత మోజః ప్రశిద్ధః తస్యాభూదత్తు-
3 మాంబా సుగుణమణినిధిస్సూనురాసీత్త-
4 యోర్య్యః [।*] శీలోజుశ్శీలవాన్యస్సమది-
శద-
5 తులం భీమనాథాయ దీపం పిత్రోర్ద్ధర్మ్మార్త్థ-
6 మత్యంబరశశివిధుగే శాకవ[ర్షే] ప్రదీపం।
7 స్వస్తి [।*] శకవర్షంబులు ౧౧౦౨ గు నేణ్టి
తు-
8 లాసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున శ్రీమద్ద్రాక్షా-
9 రామమున శ్రీభీమేశ్వర మహాదేవర-
10 కు పెనుంబజితి వీరవనాయకుని కా-
11 ంపు తొణ్డనాంటి పిలపాకమున అయ్య-
12 మోజు కొడుకు శీలపోజు పెట్టిన అఖణ్డ
13 వర్త్తి లోహదణ్డుదివియ ౧ ణ్టికి బో-
14 లు [న]లువురుం బూణ్టగా మోదలియడపున
15 వెంజిబా[ద]భోని వసమునం బెట్టిన ఇను-
16 పవిఢ్లు ×౦ జేకొని ఆచంద్రాకర్కము నిత్యప-
17 డి నడపంగలత్రిభువనాంకుశ నేతి మానం౧పె-
18 . . . .

No. 1370.

(*A.R. No.* 437-*A of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమత్సూరవనాయకః కులనిధిగ్గోపాన్వయ[స్సు]-
2 న్దరస్తస్మాదుత్తననాయ[కస్త]దబలా చల్లాంబికాసున్దరీ [।*]
3 తాభ్యాం దేవాహ్వయోభూదఖిలగుణనిధిర్బ్భీమనాథాయ
4 దీపం దాక్షారామేశ్వరాయ త్రిభువనతిలకాయాదరా-
5 ల్లోకభర్త్రే ।[౧*] ధరిత్రీభేశశాకాబ్దే చైత్రశుక్లాకర్కవాస-
6 రే। ప్రాదాదఖణ్డమాచంద్రతారకం ప్రతిపత్తిథౌ ।[౨*]
7 శకవరుషంబులు ౧౧౮౧ గు నేంట్టి చైత్ర(శు)
8 శుద్ధ ౧ మియు రవివారమునాండు ఉత్తనబోఇని కొ-
9 డుకు దేవనబోయిండు తమకు ధమ్మార్త్థముగాను శ్రీభీ-
10 మనాథదేవరకుం బెట్టిన అఖండ్డవర్త్తి లోహదివియ-
11 దండు ఒక్కంట్టికి డంప్పకామట్టి ఎతియబోఇని వశ-
12 మునం బె(ం)ట్టిన మోదాలు ×౦ బోలు నలువుర పూంట్టగాను
13 త్రిభువనాంకుశమాన నిత్య మానెండు నెఇ నడపంగ్గలా-
14 ండు ఆచంద్రాకర్కముగాను।

No. 1371.

(*A.R. No.* 438 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧[౭]× గు
నేణ్టి
2 శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరా-
3 జదేవరు విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు
4 [౩౭] శ్రహి ఉత్తరాయణ సంక్రాంత్తినిమిత్త
ము-
5 న స్వస్తి [।*] స[ర్వ]లోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణు-
వర్ద్ధన
6 మహారాజులైన ఉపేంద్రదేవచక్రవర్త్తి[ి]
7 తమ తండ్రి మల్లపదేవచక్రవర్త్తికి ధ-
8 మ్మార్త్థముకా శ్రీభీమేశ్వరమహాదే-

On another face.

9 వగ దానమైన వంద్రువాడ అల-
10 ము రడికము అష్టభోగసర్వ్విస-
11 ంవ్పదలతోంగ్గూడ తెపటి నివే-
12 ద్యమునకు నిచ్చితిమి ఆచంద్రా-
13 కర్కస్థాయిగా। లిఖితం సూరా-
14 చా[ర్య్యే]ణ। [।*]

No. 1372.

(*A.R. No.* 439 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవర్షములు ౧[౧]౪౧ ణ్ణగు శ్రా-
2 హి స్వస్తి [।*] సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవి-
3 ష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధ[మా]-
4 నవిజయరాజ్యసంవత్స ర ౨ గు శ్రా-
5 హి కార్త్తికమాసమున శుక్లపక్షము-
6 త్రయోదశియు నాదివారమునాణ్డు పెద్ద-
7 డాకరేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు
8 యిందుల కొణ్డికము[న్న]ంటి సాని సంకర-
9 రమ కూన్తుఱు సంకరరమ పెట్టిన క-
10 నకదణ్డవెంజామర నెఱ గద్యాలిరు-
11 వయేను లె[ఖ్ఖ]ను ౨౪ ట్టికి లి[ఖ్ఖి]తి పెద్ద-
12 నాచార్య్యః॥]

No. 1373.

(*A.R. No.* 440 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ [।*] శాకాబ్దే శైలరత్నత్రిణయనగణితే జ్యేష్టద-
2 శ్యోర్క్కపరాగే విఖ్యాతే భౌమవారే త్రిభువనపతయే భీమ-
3 నాథాయ భక్త్యా । ప్రాదాదొడ్డాదిభూపార్జ్జునవరవనితా కో-
4 టదకాంబికేయ[ం] గ్రామం మడ్వాడసంజ్ఞం సకలకృ-
5 షియుతం వీరనాఖ్యాత్మజా [సా] ।[।*] శకవత్సర ౧౧౯౭ గు-
6 నెంటి శ్రీమ[త్త్రి]భువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజాధిరాజదేవర వి-
7 జ[య*]రాజ్యసంవత్సరంబులు ౪౯ గు శ్రాహి [శ్రే]ష్టమాసము-
8 న అమావాస్య మంగళవారమునాంటి సూర్య్యగ్రహణ-
9 మునాండు దాక్షారామ శ్రీభీమేశ్వరశ్రీమహాదేవరదవన-
10 పున్నమనాంటి డోలోత్సవమునాంటి అఖిబలిఅర్చ్చన-
11 లకు ఒడ్డాది అర్జ్జునదేవరాజు దేవి కొండికమున్నా[టి] అ-
12 [డప] గడియపసెట్టి వీరపనేని కూంతుఱు అకారసానిఱ నో-
13 ముగా అర్జ్జునదేవండు ధారాపూర్వ్వ[కము]చేసి ఆచ-
14 ంద్రార్క్కముగం బెట్టిన మడువాడ[ను] యూరు ఒకరుండు[॥*]

No. 1373-A.

(*A.R. No.* 440-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 [శ్రీ] మద్విజయాదిత్యో లక్ష్మీశాశి-
2 తజీవనాః [।*] భారతాక్యాన[క]ల్లో[ల] శశ్వ-
3 దుకీర్త్తిధవలీక్రితలోకాళి . . . . . .
4 . యద[స్తై]వినిర్మ్మిత శంకారః కవిబుధప్ర-
5 . చాలుక్య[చ]ంద్రో విభవామ[రే]ంద్రః [దేవ]-
6 [స్త్రి]లోకే నరేంద్రనృపః శాకాబ్దే నాగ[నన్దా]-
7 [గ్ని] న్నర్వేం[ద్దు] . వరవిలసిత
8 గోవనేయః । పంచ్చ . . . .
9 మూల్యార్త్థం ప . . . . . ధనామ్నే . . .
10 ర్త్థం అద్రిపతి . . . . . కోటిసహ-
11 స్రం శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల
12 - . ణ్డు నరేంద్రదేవ . . . . . .
13 . బ్రోలునాణ్టిలోని పనరపూ-

14 [ం]డ్డి దక్షిణమునం బ్రంద్రు [1]
15 . . . .

No. 1374.

(*A.R. No.* 441 *of* 1893).

AT THE ENTRANCE INTO THE INNER PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీశాకే కరబాణవిశ్వగ[ణి*]తే సాధారణే
2 వత్సరే వైశాఖ్యాం వరగౌతమాన్వయ-
3 మ్ణ[ః*] శ్రీకేవవార్యాత్మభః । వైద్యేం-
4 ద్రో భువి దత్తవాటనగరీభీమేశితు[ః]
5 పశ్చిమద్వారే చాంన్నయపండితో గణ-
6 వతే రమ్యాం ప్రతిష్టామథాత్॥ దేవరప-
7 ండితులు వి[ఘ్నే]శ్వరునికి పందుము చేనిచ్చె
ను [॥*]

No. 1374-a.

(*A.R. No.* 441-*A of* 1893).

ON THE SAME PILLAR.

1 శుభమస్తు[॥*] భీమలింగా
2 నకు నందపురపు మల్లి-
3 కార్జునరాయండు స-
4 మర్పించినవి[॥*] దంత్తపు పాల-
5 కి గొడుగు పహిండికామకుంచ
6 . ండెమంత పాగాలు సమద సా-
7 మగ్గ్రిళం మహా శ్రీశ్రీ పెద్దనచర్య లికితం
[॥*]

No. 1375.

(*A.R. No.* 442 *of* 1893).

ON A PILLAR NEAR A NAGA-SHRINE IN THE SAME PRAKARA.

First Face.

1 ❀ స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషంబు-
2 లు ౧౩౬౬ అగు రక్తాక్షిస-
3 ంవత్సర మాఘశు ౫ గు శ్రీమ-
4 న్మహామండ్డలేశ్వర రాజాధిరా-
5 జ శ్రీవీరప్రతాప ప్రవుఢదేవరా-
6 య మహాప్రదాన రాజమహే-
7 ంద్రపురవరాధీశ నాగభూపా-
8 లపుత్ర కోటిశంకర్రబిరుదాంకిర్-
9 త మూరురాయరగండ్డ మ[ల్లె]-
10 భూపాలసేఖరనిజహిత శ్రీమ-
11 త్పులియమాకొర్ల్లుగండ్డ పంచ్చ-

Second Face.

12 ములగోత్ర పెద్దినాయ[క]న్మార-
13 మాంబ్బికాపుత్ర దేవాంబికామన-
14 ఃకమలమిత్ర బలంజెధర్మ్మ-
15 ప్రతిపాలకుండై పృథివీసెటిం
16 . గారైన అంకర్తెలుంగరిసెట్టి-
17 ంగారున్నూ యెండ్డపిరాయ-
18 వరం నడిమిపదన[కొ]ండ్డుపగ-
19 ల పెకర్ండ్రున్ను దాక్షారామ-
20 ం నానా దేశతిరువాకిటనున్న పె-
21 కర్ంద్రకు యిచ్చిన ధర్మ్మశాస-
22 నము । మీరు భీమేశ్వరుని ఊ-
23 లిగము సేసేగుగాన మీకును
24 భీమేశ్వరుండ్డున్ను సూర్యచ-
25 ంద్రులున్ను కలకాలము

Third Face.

26 రాచకార్యబలంజెకార్యనిమిత్త-
27 మయిన బలంజెవారిలోని
28. విరాళంపన్ను దాక్షారామగుహాని
29 తత్సంవ్వత్సరసంక్రమాణపుణ్య-
30 కాలానను మల్లప్పఒడయ-
31 లుంగారికి పుణ్యంగాను సర్వమా-
32 న్యం శేశితిమి గాన యీ [మరి]-
33 యా[ద]ను . . . . . యీ దా-
34 క్షారామబలంజెవారికి ఇచ్చి-
35 న ప్రకారానసే దేవర ఊళ్ళు।అవ-
36 సరాల వేమవరం।వీరారెడ్డి నా-
37 గవరం।నల్లూరు।పోంకలగ్రు-
38 డ్డ।అల్లాడ్రెడ్డి వేమవరం।వ-
39 ల్లూరిఅంశం।అవిడితుని . పిరి
40 మామిడాడ।విజయరాయభీ- [2]

---

[1] On another face of the same pillar is a much damaged inscription (Sanskrit and Telugu) which bears the date Śaka 10[9]5 and refer to the reign of Vishṇuvardhana.

[2] The other face of the pillar which must have contained the rest of the inscription has been built in.

No. 1376.

(*A.R. No.* 443 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE KALYANA-MANDAPA IN FRONT OF THE MANIKYAMBA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. IV, p. 330.

No. 1377.

(*A.R. No.* 444 *of* 1893).

ON A PILLAR AT THE ENTRANCE INTO THE INNER PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీగంగాన్వయ చోడగంగనృపతేని[౯*]స్సీమ-
2 సౌర్యోర్యాదయో జాతః ప్రాగనియంకరాభీ-
3 మనృపతి[ర్దీనై]కచింత్తామణిః । తత్సూనున్నర-
4 నారసింహన్నృపతి[స్సం]క్రాంతభూమండలో
5 హేళానిర్జ్జితగౌడగర్జ్జనపతిః శ్రీరాజరాజో[భ]-
6 వత్॥[౧*] తా[ళీ]కకరాళశబీరశైలనికరానప్రాప్య
7 దోర్ద్దండయోః గండూతిం సమనా[య్య] మొం-
8 కరానచమూనాధస్సమాదిష్టవాన్ । రాజ్ఞానేన
9 సగౌతమీతటభువం జేతుం [చ]శతకంధర-
10 స్మేరోన్మీలితలోచనేన కృతవా(న్)నాజ్ఞాం విభోర్వ్విర-
11 క్రమాన్॥[౨*]

No. 1378.

(*A.R. No.* 445 *of* 1893).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీశాకే నిధిరామరామరజనీనాథా-
2 దిసంఖ్యాన్వితే చైత్రే మాసి చ హేమ-
3 ళంబివరుషే భీమేశ్వరస్వామినే
4 । ప్రాదాదల్లనృపాలకస్య సుకృతం దాసీ-
5 ం చ దీపాంచితాం కాంస్య(స్త్రీ)ప్రతిమా-
6 ంగవాం ద్వాదశకం సైకంచ నారప్రభుః।[౧*]
7 మంచిట్టి నరారెనేండు అల్లాడరెడ్డింగా-
8 రికి సుకృతముగాను భీమయ్యకు అఖం-
9 డదీపానకు కంచునంజేశిన ప్రతిమాదీపగ-
10 ంభమున్ను ఇరువయ్యొకండు మొదాలును
11 ఆండాంబా[దా]ను సమర్పణచేశెను॥
12 పెద్దనాచార్య్యలిఖితం ।

No. 1379.

(*A.R. No.* 446 *of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 శకవరుషంబులు ౧౩౦౩ గు నేంటి
2 వైశాఖ శు ౧౦ గు ।నంద్దిదీపావలి
3 నాట్యకల్యాణమొహామళనివార-
4 గయార్క్రమంటపములు। దిరు-
5 చుట్టుమాలియ దివ్యలింగ్గంబుల-
6 గుళ్లు వజ్రంపురాకోటగోపురము-
7 లు వాతాళగేహములుసోపాన-
8 భాండ్డాగారవివిధధాన్యాలయ-
9 ములు। పంట్టయింప్లు సతుద్వార-
10 రకవాటములు ప్రేమ దాక్షారా-
11 మభీమనాథు । నగరనాచంద్ర-
12 తారకోంనతులు దిశల వెల-
13 యంజేయించ్చె ననవేము వే-
14 చురాను ॥ విజయచండ్డధాముని జగ-
15 నొబ్బగండ్డం డహితఖండనో-
16 ద్దండ్డదోర్ద్దండ్డ మండ్డనుండ్డు॥
17 ప్రకాశభారతీయోగికావ్యం
18 పెద్దనాచార్య్య లిఖితం శ్రీ[॥*]

No. 1380.

(*A.R. No.* 446-*A of* 1893).

IN THE SAME PLACE.

1 అమరాద్రి భీమేశ్వరావా-
2 సమబ్ధిసప్తకము శ్రీస-
3 ప్తగోదావరంబు [।*] వల-
4 యాచలేంద్రంబు వజ్రపు-
5 ప్రాకోట కులపర్వతంబులు-
6 గోపురములు । దిరుచుట్టు-
7 మాలియ యరవిందజాం-
8 డ్డమమర్త్యలోకము నాట్య-
9 మంట్టపంబు । పరివారదేవ-
10 తాభవనంబులీ చతుర్దశభు-
11 వనంబులు [దా]రకములు ।
12 గనక కుంభతతులు గాంగ
13 దాక్షారామ మన్నవోం[తు]
14 వేమనానుజుండు । గడు-
15 నపూర్వశ్రేష్టి గావించి వా-
16 సనకెక్కె శ్రీవేమ సితయశు-
17 ండు ॥ ప్రకాశ భారతీయోగి
18 కావ్యం । పెద్దనాచార్యలిఖితం[॥*]

No. 1381.

(*A.R. No.* 447 *of* 1893).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA NEAR THE SAPTA-GODAVARI TANK, IN THE SAME VILLAGE.

First Face.

1 ❀అస్తి ప్రశస్తమతిరల్ల-
2 యవేమభూపో రా-
3 జ్యోస్నతో జగతి రాజమ-
4 హేంద్రపుర్యాం। మంత్రీ
5 హితోస్య మతినిర్జి-
6 తదేవమంత్రిది[ర్]వ్యశ్రీ-

Second Face.

7 యా జయతి దేవయఅ-
8 న్న మంత్రీ ॥[౧*]శాకే వృషభర[బా]-
9 ణవిశ్వగణితే సంవత్సరే కీల-
10 కే కార్తిక్యాం శనివాసరే సుకృ-
11 తధీ[ః*]శ్రీయన్నమంత్రీశ్వరః।
12 దాక్షారామ[జ]భీమలింగపు-
13 రత[ః*] శ్రీసప్తగోదాతటే ప్రాచీ-

Third Face.

14 గోపురమండపం సమక-
15 రోద్రమ్యం శిలానిర్మితం ।[౨*]
16 ద్వాదశసంఖ్యాస్తంభే సదా
17 బహిర్ద్వారమండపే విహ[రన్।]
18 రతుతు భీమేశోయం శ్రీ-
19 దేవయయన్నస[చి]వమాకల్పం।[౩*]

No. 1382.

(*A.R. No.* 448 *of* 1893).

ON A PILLAR BUILT INTO THE NORTH WALL OF THE OUTER PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 . . ॥ తత్సర్వం పరిపూర్ణము-
2 జ్వలతరం భక్త్యా విధత్తేధునా
3 వేమాంబాల్లమహీశభా-
4 గ్యవిభవో వేమక్షమాధీశ్వ-
5 రః॥ [౧*]అనేకగోచర్మమహాగ్ర[హా*]-
6 రదాతా సుధీరల్లయవేమ-
7 భూపః ।షట్కాలసంపూజిత-
8 పార్వతీశో హేమాద్రిదానా-
9 ని సదా కరోతి ॥[౨*]హృత్వానార్యధ
నాని [1]

No. 1383.

(*A.R. No.* 448-*A of* 1893).

ON ANOTHER PILLAR BUILT INTO THE SAME WALL.

1 [2]చ్చర్యసుకృతాధ్వప్రకా-
2 శికా॥౨॥శ్రీశాకే కరబా-
3 ణరామవసుధాసంఖ్యే
4 [చ]. సాధారణే వర్షే మా-
5 సి చ చైత్రకే శుభకరే సంప-
6 త్సరాదౌ దినే । ఉద్యాపహా-
7 త్సవహాహామమంటప-
8 వరం గాఢం శిలానిర్మి-
9 త[ం*] ప్రీత్యై సన్నుతకంచ్చ[నా]-

---

[1] The rest of the inscription is built in.

[2] The beginning of the inscription is built in.

On another face.

10 యకవిభుర్భీ-మేశ్వ-

11 రాయాప్ప-యత్॥౩॥మ-

12 ంగ్గళమహా॥శ్రీశ్రీ[॥*]

No. 1384.

(*A.R. No.* 449 *of* 1893.)

ON THE WEST WALL OF THE INNER PRAKARA OF THE SAME TEMPLE, OUTSIDE.

1 . . . . శ్రయ శ్రీ-
ప్రిథువీవల్లభ మహారాజాధి-

2 [రాజ] పరమేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులసేఖర పాండ్యకు[లాంతక] . .
. . . . ంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ

3 [రాజ]కేసరివర్మ్మ-పెర్మ్మ-నడిగలు గంగ్గకావేరీపరియాంతధరిత్రీపతి సప్తమోవి[ష్ణువర్ధ-]నునైన
త్రిభువనచక్ర]వర్త్తి-[శ్రీకు]లోత్తుంగచోడదేవర ప్రవర్ధ-మానవి-

4 [జయరా]జ్యసంవత్స ౪౭ శ్రహి ది ౪౩౧ ణ్డు యావత్ కులాచలకులం పృథివీం విభర్త్తి- యావ
చ్చ . . . . . [హ]రినాభిపద్మే[।*]యావత్త్రియీ వసతి విప్రముఖేషు తావ-
[జ్జీ] యాత్పరాంతకజ-

5 [గన్నుతచ]క్రవర్త్తీ-[।*]ఏష జననాథపురియాం ప్రధానప్రసాదాంతవ్వ-ర్త్తి-న్యభిషేకమంట-
పే దివ్యశే[య్యా] . . . . . మాసీనః సింహస్థే రవౌ పూర్వ్వ-పక్షే పం[చ]-
మ్యాం చ శనైశ్చర[వా]రే స్వాతీనక్షత్రేణ యా-

6 . . తవతి భగవతి చ[ం*]దమసి స్వప్ర[ధా]నేషు స్వవన్నా-ధిరాజస్య విజాపనేనాజన-
పద . . . . క్రేతుః జనపదపరిరక్షనాయ తాకనిశ్చయ[ః] శిలాశాసనేన సమా-
లేఖనా-

7 . . వర్ధ-నబ్రహ్మాధిరాజం ప్రత్యాజ్ఞాపితవాం[స్*] తథా సమాలిఖ్యతాం యథా ఏకద్వి-
త్రిచతుష్ట . . . . . ష్టాదశషోడ[శాన్] క్రమశః[।*]వింశతిషష్టిశ్చ క్షితీశయోగ్యాని
చిహ్నాని నరే-

8 . . . . కొమారక్షేత్రే ఖణ్డికా ఏకచి[రో]చితా ధాన్యం వష్టిఅష్టాదశపూర్వ్వ-
కం। . . . . . . తే నిత్యం దీపాధిక్రితపా[ష్ట]పః దీ . . పాస్తతస్తద్వ-
తో దేవభోగైకఖణ్డికానా-

9 . . . . పదకృతకూపారచ్ఛేద్యవన్యభూవితిలం శిల్పధాన్యాని [జ్జే]యాచ్చిహ్నా-
త్రయప్ర . . . . . తి[ల]మాలాకృన్మద్యక్రయకృతాం కర . . గాం-
బుభవధాన్యత్త్మాద్వితీయాబ్దాకు-

10 . . . . . . తభ . . పంచ[చింహ్నా]కరప్రదాః షట్చిహ్నైత్త . . . .
. . . . . . దేంబుభవో భోగో ద్వితీయో జలఖ . . . . చిహ్నప్రదా
తద్వదేక . . . . . ల-

11 . . . . నాగవల్లీ . . . .

12 నద్యం భారాన్యఖణ్డాశ్చ క్రముకానాం శతేపి చ నిశ్చయ . . వక్ష్యామ[।*] ఇక్షుక్షే-
త్రైకఖణ్డికాయ ద్వావింశతిచిహ్నానాం నిశాద్ర[ా]కరశోణవత్।చక్ర్యేకచక్ర[దే]యాని షష్టి
చా . . . .

13 పన్నసార కుట్టయః కరార్ద్ధ-మితి నిశ్చయః। ఇతి క[రని]శ్చయమకరోదా చంద్రాకర్కా-ం ప-
రాంతకో నృపతిః [।*]అన్య ధాక్షితిపతిస్సల్యాద్రుష్టో భవతు సత్యమ్ ॥వేంగ్గనాథైన కులో-
త్తుంగ్గచో-

14 డమణ్డలమున ఎన్దైపిబల్లైఅనడ్మ సంవత్స ౪౭ గుశ్రాహి ఎదురేణ్డు మోదలుగా శాసనము [పె]-
ట్టిన వడి [ఉ]ల్పరికొట్టరబన్ధమైన వడ్లపుట్టి ౧ ణ్టికి ముమ్మడిభీమతూమున వడ్ల ఖ ౧ .

15 పుట్టిరూకకు పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౧ డాక రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవర గుడియఖణ్డవర్త్తిదివియలు
వెలిగాం[డ]కర్ణదియాడ్లగా[ఙ్గ] అఖణ్డవర్త్తిదివియ ౧ ట్టికి చి ౩ దేవభోగా అంత-
16 రాయమునకు పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౩ శ్రీమంగ్గలి పేరు ౧ ట్టికి చి ౬ పోడు ౧ ట్టికి చి ౬ పెసలు మిన్మ
అన్మ లోపైన ఎణ్ణునకు పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౬ మాలకారి ౧ ట్టికి చి ౪ కుమ్మరిసారి
17 ౧ ట్టికి చి ౮ [ను]వ్వుపుట్టి ౧ ట్టికి చి ౪ ఎరకత్తి ౧ ట్టికి కిపడి చి ౪ [డా*]కరేమి దొ-
ణ్డిన అయ్యనవణ్డిన నేలకు పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౫ దేవిలి ౧ ట్టికి చి ౫ కొణ్ణ ఆరువువరువు పుట్టి ౧
ట్టికి చి ౬
18 విడినీరం బణ్డిన అయ్యపుట్టి ౧ ట్టికి చి ౮ జొన్న నేల పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౮ యేతరత్తి ౧ ట్టికి చి౮
వడ్డవిపేరు ౧ ట్టికి చి ౮ కన్మరిపేరు ౧ ట్టికి చి ౮ అకర్ణసాలపేరు ౧ ట్టికి [చి౮] కమ్మా-
సారి
19 పేరు ౧ ట్టికి చి ౮ [మె]ట్టువరివణ్డిన నేలకు పుట్టి ౧ ట్టికి చి ౧౦ కొడమంగ్గలిపేరు ౧ ట్టికి
ప్రయ్తి చి ౬ పరు ౧ ట్టికి చి ౧౦ చాకిపేరు ౧ ట్టికి చి౮ గోదావరిపద్మటి . . . . .
20 . . . . పుట్టి ౧ ట్టి . . . .
. . . . [పో]ంక్రమాంకులు ౧౦౦ . . . .
21 . . . . కు కిడఅలోపుగా పుట్టి ౧ ట్టికి . . . .
చి ౮ మాల మోదలిపట్టు ౧ట్టికి చి ౫ . ఒకరవట్టు ౧ ట్టికి చి ౬ [గా] . . . . .
22 . . . . . నుం పన్నసయునర్థాయము గొనం[గ*]లవారము యిమ్మా[గ్గ] . . .
. . . . నెన్నియు వరిం గొనంగలవారము[॥*]

No. 1385.

(*A.R. No.* 450 *of* 1893).

In the same place.

1 స్వస్తి[।*]సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధ-
2 మానవిజయరాజ్యదివ్యసంవత్స ర్ర యగు శ్రాహి ఎదురేణ్ట ది-
3 న ౪౭ను గంగ్గగొణ్డచోడవలనాంటి గుద్దవాదినాంటి పెద్ద-
4 డాక రేమి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవరకు వెలివ[డ]వృత్తి నచనంభ-
5 ల్లివృత్తియునైన తనవృత్తి శ్రీపరాంతకఅసలరాయరు దతా-
6 రుదేవరకు నిచ్చిన [గ్రా]మునకు తిరువెంటనాణ్టి దేవరు
7 విజయంసేసిన యధుమితిరువమునకు పడ్లక . .

No. 1386.

(*A.R. No.* 451 *of* 1893).

At the western gopura of the same temple.[1]

1—6 . . . .
7 . . . . ವಖಿಳಶ್ರೀನಿಳಯನನನ್ತಪಾ . . . . .
8 . . [ಮೆಳ]ಚಾರುಚರಿತ್ರಂ ಶ್ರೀಯುಕ್ತಂ ಭೀಮಚಮೂನಾಯಕನಾತ್ಮೀಯವೆಂಶವನಧಿಸು . . .
ಂ॥ ಆಭೀಮ . . . . . .
9 . . ಪಡದೆ ಭೂತಳದೊಳ್ ನೆಗದ್ದ್ರ ಕಾಯಿಕಾಂಬಿಕೆಯೆಂಬಳ್ ॥ ಆ ನೆಗದ್ದ್ರ ದಂಪತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿ
ದೆಯೊ . . . .
10 . . . . . ದ್ದ್ರಮನ್ನೆಯೊಳ್ಕನಶ್ರಮದಿಂದೆ ಕೂಡೆ ನಿವರ್ಮ್ಮಳಿಸಿ ಕೀರ್ತ್ತಿಯಂ ತಳೆದೆನನ್ತಮ-
ಹೇಶ್ವರದ . . . .

[1] The rest of the inscription could not be traced.

11 . . . [ಚ]ತುಷ್ಟಯವೆಂತೆಸೆದೊಪ್ಪಿ ತೋಪ್ಪುರ್ವೆಂತಾಯುವತಿವರಂಗಳ್ಗೆ ಪುತ್ರಚತುಷ್ಕವನನ್ತ-
ದೇವನಾ . . . .

12 . . . . ಲ್ಲಭೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಪುಣ್ಯಾವಹಮೂರ್ತ್ತಿ ವಾಗ್ವನಿತೆಯಂತೆ ಲಸಚ್ಚತುರೋಕ್ತಿಯುಕ್ತಿ
ಮೊಳ್ದಮೆ . . . .

13 . . . ಯಂ ವಾಮಣನತ್ಯುತ್ಸಾಹಂ ಗೋ[ವಿ]ನ್ದನಮತ್ಸರ ಗುಣಮಣಿವಿಭೂಷಿತಾಂಗರನಿಂದ್ಯರ್ ॥ ನಿ-
ಜಪ್ರತಾ . . . .

14 . . . . ಕ್ಕಲಿಬಲ್ಲಾಳಪ್ಪನನ್ತಂಗದ್ರಿದೊಳವರ್ ಬೆನ್ನೀವುದಾಶ್ಚರ್ಯಮಾಯ್ತು ॥ ಅದಟನನನ್ತಪಾ-
ಳವಿಭುದೋರ್ಬ್ಬಳ . .

15 . . . . . ವೆದ್ದಪೆ ಚೋಡರಾಜ್ಯನಿರ್ಮ್ಮೂಳನ ನಂಧ್ರಮಣ್ಡಳಿಕಮಸ್ತಕಸೂಳನ ಚಕ್ರಗೊಟ್ಟ-
ಸಂಚಾಳನ ಗೂರ್ಜರಪ್ರಳಯ

16 . . . ಸ್ಥಿರವೇ ಮೇರುವು ದಾರಿಯೇ [ಸು]ರಕುಜಂ ಗಂಭೀರನೇ ವಾರ್ಧಿಸುನ್ದರನೇ ಮನ್ಮಥನೇಕ
ವಾಕ್ಯಯುತನೇ . . . .

No. 1387.

(*A.R. No.* 451-*A of* 1893).

ON THE BRASS ELEPHANT IN THE TEMPLE.

Proper right.

1 శ్రీయన్నపోతస్త్రిపురాంతకాయ ప్రాదాన్ముదైకాం గజపంచఘంటాం
2 ఆరామసంజ్ఞాంచితపంచధామవిహారిణే పంచ శివాయ చాన్యాః[॥౧*]

Proper left.

3 శాకాబ్దే నాగశైలద్యుమణిపరిమితే మాధవే పౌర్ణమాస్యాం(।)వారే శుక్రస్య వాంఢ్యద్విరద-
మృగపతివేమభూమీ-
4 శ్వరస్య[।*] ఏతా[ః*] శ్రీయన్నపోతః పితురదిత ముదా ముక్తయే ద్వీపజేతా దాక్షారామే-
శ్వరాయ ద్విప-
5 కరచర[ణా]సంగ్గినః పంచ ఘంటాః॥[౨*]

No. 1388.

(*A.R. No.* 594 *of* 1912)[1].

ON THE SOUTH WALL OF THE SIVA DEVALE NO. 2 AT POLONNARUWA, CEYLON.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [ஃ||*] திங்களேர் மலர்ந்து வெண்குடை மண்டலமன்னுயிர்தொறும் இன்ன-
ருள் சுரந்து நிறைநி-
2 முல் பரப்[பி] நிற்ப முறைமையில் செங்கொல் திசைதொறுஞ் செல்லத் [த]ங்கள் குல-
முத-
3 ற் ப[ரு]தியின் வழி[சே]ர்புவனிக்கும் ஒற்றைஆழி உலாவ நற்றவத்தி[ரு]மலர்ச்செல்வி-
4 யும் இருநிலப்பாவையும் கீர்த்தியும் கிள்ளையும் பொர்த்தனிப் பூவை[யு]ம் மதுவையிற்
புணர்ந்து
5 பொதுமை துரந்து தன் உரிமைத்தெவியராக மாபிநில் சுடர்ம-
6 ணிமகுடஞ் சூடி நெடுநிலமன்னவர் முறைமுறை தன்நடி [வ]ணங்க விரமுந் தி-
7 யாகமும் ஆரமெனப் புனைந்து மாப்புகழ் மனுவுடன் வளர்த்த கொப்-
8 [பரகெசரிப]ன்மரான உடையார் ஸ்ரீ அதிராஜெந்தி-
9 ரதெவர்க்[கு]
10 யாண்டு [௩] ஆவது . . . . [ெ]சாழமண்டலத்து தக் . . . .
கொட்டத்து விற்[ப்]பெ[ட்]டொட்டு மங்கலப்பாடி வெ-
11 ள்ளாளன் . . . . ன் சிராளன் தி . . . . யாகான
எத . . . கொண்டசொழப்பல்லவரையந்

[1] These twenty-six inscriptions of Ceylon are taken from the collection for 1912 and printed here since the Government of Ceylon urge their publication immediately.

12 ராஜராஜெந்த்ர . . . . [சொ]ழவளநாட்டு . . . . ட்டு
ஜனநாதமங்[கல]த்து உடையார் வானவன்மாதெ-
13 வீஶ்(வ)ரமுடைய[ார்க்கு]த் திருநொன்தாவி . . . . க்கு
ஒன்றும் இதுக்கு நிசதம் எண் -
14 ணை உழக்காக வெண்டும் எண்ணைக்கு . . . . சித்திரைத்திங்-
கள்முதல் பலி
15 . . [எ]ண்ணை கொண்டு திருநொன்தாவிளக் . . . . பிக்ககடவர்களாக இ-
க்கொயிலில் பதிபாத . . . . [ை]டப்பஞ்சாசாரியத் தெவர்கன்மி-
16 . . . . தனை பண்ணும் ப்ராஹ்மணன் கொமடத்து . . . . கிரமவித்த-
னு[ம் இ]க்கொயிலிற் சிவப்ர[ாஹ்]மணன் . . . . தில்லைநாயகபட்ட-
னும் உவ-
17 ச்சன்றும் . . ணமன் கொணநான கங்கைகொண்ட ெ . . . . . . ஆசாரியன்
[அ]ட்டவும் அரயன் காவல் . . . . ராஜாயிராஜ மு[த]க்கக[ரை]நாடா-
18 [ழ்]வானும் இக்கொயிலிற் பந்[மாகெ]ஶ்வரக்கண் . . . . ன் குடி-
தாங்கியான சண்டெஶ்வரரா . . சனும் . . . . டவ[ந்]திருவியான
[கங்கை]கொண்டசொழமாணி -
19 க்[க]மும் காமந் திருவியான கொதுகுல மாணிக்கமும் கூத்தன் இரா . . . .
ராஜெந்த்ரவிடங்கமாணிக்கமும் கொவிந்தன் ஆ[டவலானு]ன நாற்பத்தெண்ணு-
யிரமாணிக்கமும் தெ[வன்] கா[மியான] ராஜெந்த்ர சொழமாணி -
20 [க்]கமும் தெவன் உய்யவந்தா[னுன] முடிகொண்டசொழமாணிக்கமும் இவ்வனைவரும்
இவர்களுக்குப் பின்பு இவர்கள் தலைமாறு திருவாராதனை ப[ண்]ணுவாரும் பரிசா-
ரகரும் பந்மாயெஶ்[ர]க்கண் -
21 காணிசெய்வாரும் நாட்டவரும் தெவர் அடியாரு[ம்*] சந்திராதித்தவல் திருநொன்தா -
விளக்கு ஒன்றும் எரிக்ககடவர்களாக இசைந்து கைக்கொண்ட காசு அஞ்சு பிரு-
22 சாணெ நால்விரல் நிளத்து-
23 த் தராநிலைவிளக்கு ஒன்று இது பந்மாஹெஶ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 1389.

(*A.R. No.* 595 *of* 1912).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்ரீ[ஃ||*] திருமன்னி
2 [வளர] இருநில-
3 மடந்தையும்
4 பொர்ச்செய-
5 ப்பாவையுஞ்
6 சிர்த்தனிச்செல்வி-
7 யுந் தன் பெருந்தெ-
8 விய[ராக்]கி இன்புற
9 [நெடுதிய] . . .
10 யுள் . . . . .
11 னவெலிப்படர் வ-
12 னவாசிச் சுள்ளி[ச்சூழ்]-
13 மதிட் கொள்ளிப்ப[ா]-
14 க்கை . . . . . .

No. 1390.

(*A.R. No.* 595-*A of* 1912).

IN THE SAME PLACE.

[About six lines at the beginning are completely damaged.]

7 வபாக . . . .
8 ன வா[னவன் மா]-
9 தெவீஶ்வரமுடை-
10 யார் கொயிலிற் பள்ளி-
11 கொண்டாரையும்[1]

No. 1391.

(*A.R. No.* 595-*B of* 1912).[2]

IN THE SAME PLACE.

[About six lines at the beginning are completely damaged.]

7 ன் அழகியமணவா-
8 ளரை எழுந்தரு[ளு*]வித்து . .

---

[1] The rest of the inscription is lost.
[2] This fragment is possibly a continuation of the above.

No. 1392.

(*A.R. No.* 596 *of* 1912).

ON THE MOULDING OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] திங்களேர் மலர்ந்து வெண்குடைமண்டல மன்னுயிர்தொறும் இன்னருள் சுரந்து நிறை நி-
2 ழல் பரப்பிநிற்ப முறைமையில் செங்கொல் திசைதொறுஞ் செல்லத் தங்கள் குலமுத-
3 ற்ப் பருதியின் வலிெ[ச]ர்புவனிக்கும் ஒற்றைஆழி உலாவ நற்றவத்திருமலர்ச் செல்வி-
4 யும் இருநிலப்பாவையும் கிர்த்தியும் கிள்ளையும பொர்த்தனிப்பூவை[யு]ம் மதுவையிற் புணர்ந்து-
5 [பெ]ாதுமை துரந்து தன் உரிமைத்தெவியராக மா[பிநி]ல் சுடர்ம-
6 ணிமகுடஞ் சூடி நெடுநிலமன்னவர் முறைமுறை தன்னடி வணங்க விரமுந் தியா-
7 (யா)கமும் ஆரமெனப் புனைந்து மாப்புகழ் மனுவுடன் வளர்த்த கொப்ப-
8 . . . . . . ந்மரான உடையார் ஸ்ரீ அதிராஜெந்தி-
9 ர தெவர்க்கு[1] . . . .
10 த் தாநிலைவிளக்கு ஒன்று இது வந்மாஹெஸ்வரரெக்ஷ [||*]

No. 1393.

(*A.R. No.* 597 *of* 1912).

ON FOUR PILLARS OF THE SIVA DEVALE AT NO. 5 ADJOINING THE SAME TEMPLE.

A.

1 ஸ்ரீமொக-
2 நூருடை-
3 யான் திரு-
4 ப்பூவண-
5 தெவன்[||*]

B.

1 ஸ்ரீ தில்லை-
2 க்கரசு
3 தியாகசிந்-
4 தாமணிமு-
5 வெந்தவெ
6 ளாந்[||*]

C.

1 ஸ்ரீமுகரிநாடா-
2 ழ்வாந் மக-
3 ள் கற்பகம்[||*]

D.

1 ஸ்ரீநல்லூரு-
2 டையாந் ப-
3 ஞ்சநெதிவா-
4 ணந்[||*]

No. 1394.

(*A.R. No.* 598 *of* 1912).

ON A SLAB IN THE PAVEMENT OF WATADAGE IN THE SAME VILLAGE.

1 . . . . யொடும் பிடித்துப் பலதனத்தொடு . . . . . .
2 . . . . டருஞ்செழிமுனை ஒட்டவிஜெய[மு] . . . . . .
3 . . . . ந் தன்மபாலனை வெம்முனை [அ]ழி . . . . . .
4 . . . . புத்தியும் இரணசூரனை முரணுகத் . . . . . .

No. 1395.

(*A.R. No.* 599 *of* 1912).

ON THE FLIGHT OF STEPS IN THE BALUSTRADE AT WATADAGE.

1 . . . . . லுக்கு நிச்சம் நெய் உழக்[கு] . . . . .
2 . . . . . பசு முப்பது இத்தெவர்க்கு . . . . .
3 . . . . . . தெவர் ஸ்ரீகொயிலிற் திருவு . . . . . .
4 . . . . . . வைத்த இருச்சாண் நிளத்துத் த . . . . . .

---

[1] The rest of the line is not engraved.

No. 1396.

(*A.R. No.* 600 *of* 1912).

ON A SLAB NEAR DALADAWALIGAWA, IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: [||*] லங்காயாம் ஜிநதந்தயாத்ராஹவநம் யதேவ-
2 லேநாயிவொகாஷி்த் ஸ்ரீவிஜயபாஹு ந்ருவராதேஶா-
3 த் ஸர்வதேஷ: ஸரோ [||*]வெலைக்காறஸ[ஞ்ஜ்ஞா]ந் கதவி க-
4 த்வயந்த தேவாலயாநீ வெலைக்காறவாஸி[யா]-
5 ந்த்ரா நிகாராகஸ்வலதேஹவ்ரவி [|] நலோ ஸர்வாய [|*]
6 ஸ்ரீலங்காத்வீபத்து ஸூர்யவம்ஶத்து ஊக்ஷ்வாகு[வி]-
7 ந் வழிவந்த அநேக ஶத்ருவிஜயம் பண்ணி அநுர[ா]-
8 யபுர[ம்] புக்கு ஸர்வஶாஸநம் ரக்ஷிக்கவேண்டி ஸ[ம்]-
9 வநியோமத்தால் திருமுடி சூடி அருமணத்தில்நி-
10 ன்றும் சங்கத்தாரை அழைப்பித்து மூன்று நிகாய-
11 த்து ஸம்வஸர்வஜி பண்ணுவித்து மூன்று துலாஹாரம்
12 மூன்று நிகாயத்துக்கு குடுத்து தஶராஜயஷ்டித்தால்
13 ஐஞ்பத்தய் யாண்டு இலங்கைமுழுதும் ஒருகுடைநி[ழ]-
14 ற்றித் திருவிராஜ்யஞ் செய்தருளி எழுபத்துமூவாண்டு திருந-
15 க்ஷத்ரஞ்செலுத்தின கொஸ்ரீஸம்வவொயிவத்ரான வக்ரவத்திக-
16 [க]ள் ஸ்ரீவிஜயபாஹுதேவராநுவாகல் தெ[வ*]செனவிர்த்தர்-
17 க்கு நியொகித்துப் புலநரியான விஜயராஜபுரத்து எடுப்-
18 [பி]த்த மூலஸ்தாநமாகிய அஹயகிரிவிஹாரவிஹாரத்து கமர-
19 [வ]நமான உத்தொருள்மூலையில் முவுலகுக்குஞ் சிகாமணி-
20 [ய]ாகிய தந்தாவாத்யாத்ரஸ்வாமிதெவர்களுக்கு நித்யவாஸஹவந-
21 [ம]ான வர்யமாபிஷேகத்துக்கு மங்கலஶ்ரஹமான ஆடாண்டு-
22 [ெ]தாறுந் திருநயநமோக்ஷம் பண்ணி அஞ்சனநிறுக்கும்
23 கண்ணுவஞ்செய்யும் ஶங்கஹோஶிலாயேஸர்வஜ்-
24 தெவர்க்கு மஹாஸ்தியான தாதாய்ப்பெரும்பள்ளி உங்[க]-
25 [ள்] ரக்ஷயாகவெண்டுமென்று ஸகலஶாஸ்த்ராமலேபு[ர]-
26 [வ]ாரஸம்வங்ரான ராஜமஹா உதுருள்மூலையில் வ்யாரிணிமு-
27 [ம]லங் ஹேஹாஸ்விரர் ராஜாகொரொடுங்கூட எழுந்தருளி[யி]-
28 ருந்து எங்களை அழைத்து அருளிச்செய்தமையில் மாதந்திரத்-
29 தொங் கூடி எங்களுக்கு முதாதைகளாயுள்ள வளஞ்செயரையும் எ-
30 [ங்]களொடு கூடிவருந் நகரத்தாருள்ளிட்டொரையுங் கூட்டி மூன்று-
31 கைத் திருவெளைக்காறந் தாதாய்ப்பெரும்பள்ளியென்[று]
32 திருநாமஞ்சாத்தி எங்களறமாய் எங்கள் காவலாய் நிற்க-
33 [வெ]வண்டுமென்று அறங்காவலுக்கு [உ]டைப்படையால் ஒரொ-
34 [ெ]சவகரையும் ஒரொவெலி நிலமும் இட்டுக்குடுத்து இப்-
35 பள்ளி நொக்கின ஊர்களும் பரிவாரமும் பண்டாரமும் அஹ-
35 [ய]ம்புக்காரையும் பட்டும் கெட்டுங் காக்கக்கடவொமாக-
37 [வு]ம் அழிவுபட்டடங்க ளழிவுசொர்ந்தும் எங்கள் அந்வ-
38 [ய] முள்ளதனையு மெஞ்ஞான்று மிதுக்கு வெண்டுவனவெ-
39 [ல்]லாஞ் செய்வொமாகவும் பண்ணின இந்த வ்யவஸ்தை வத்ர[ா]-
40 [தி]த்யவரை நிற்பதாகக் கைய்விஞவெற்றிச் செம்பிலுங் கல்லி-
41 லும் வெட்டுவித்துக்குடுத்தொம் வலங்கை இடங்கை சி-
42 றுதநம் பிள்ளைகள்தனம் வடுகர் மலையாளர் பரிவாரக்-
43 [ெ]காந்தம் பலகலனையும் உள்ளிட்ட திருவெளைக்காற-
44 [ெ]ராம் இப்படி திறம்புவானும் திறம்பச் சொல்லுவானு-
45 [ம்] திறம்பச் சம்மதிப்பானும் மாதந்திரத்துக்குப் பிழைத்த
46 [ப]டைப்பகையக் வஞ்சஹாபாதகஞ் செய்தானும் தெவர்
47 [பூ]தர் மாதவத்தொர்க்குக் குடுத்தன கொள்ளும் கொடும்-
48 [ப]ாவியும் ஸர்வஜ்யஷ்டிஸம்வாத்தங்களுக்குப் பிழைத்த[ா]-
49 னும் புகுந் நரகம் புகுவாந்[||]அறமறவற்க ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ:[||*]

No. 1397.

(*A.R. No.* 601 *of* 1912).

ON A PILLAR PRESERVED IN THE ARCHÆOLOGICAL SURVEY PREMISES IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[:||*]
2 லங்கெஸ்வர-
3 ந் மஜவாஹு-
4 தெவரி கருளி-
5 ச்செய்ய லங்-
6 கெ விஜயசெ-
7 நவிருத்தர் கிளி-
8 [வை] அபிஷேகா-
9 ரங் கந்தளா[ப்]-
10 படிய் நடந்த
11 கிழக்கு எ[ல்லை]க்-
12 கு நாட்டிந கல்[||*]

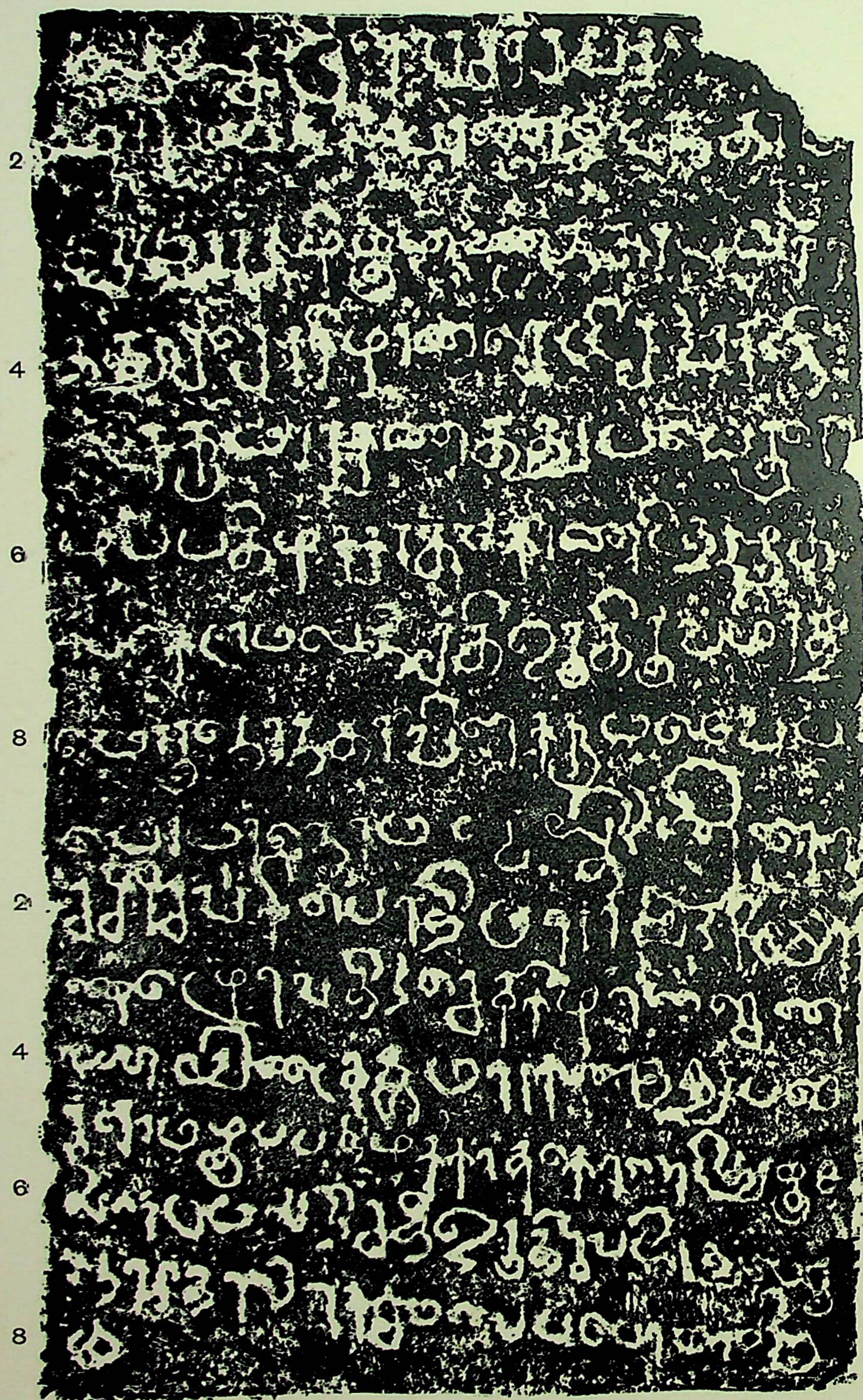
2
4
6
8
2
4
6
8

No. 1398.

(*A.R. No.* 602 *of* 1912).

On a pillar in a [illegible] near [illegible] in the same village.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]

No. 1399.

(*A.R. No.* 603 *of* 1912).

On one of the steps of Vihare No. 1 at Pankuliya, Anuradhapura.

[illegible]

No. 1400.

(*A.R. No.* 604 *of* 1912).

On a pillar of the same Vihare.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]

No. 1401.

(*A.R. No.* 605 *of* 1912).

On the Dagoba platform in the same Vihare.

1 [illegible]

No. 1402.

(*A.R. No.* 606 *of* 1912).

On a slab at Ruwanveli Seya in the same village.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

No. 1403.

(*A.R. No.* 607 *of* 1912).

On a slab preserved in the Archæological survey premises in the same village.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

No. 1404.

(*A.R. No.* 608 *of* 1912).

On the same slab.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]

No. 1405.

(*A.R. No.* 609 *of* 1912).

On another slab in the same premises.

1 [illegible]
2 [illegible]

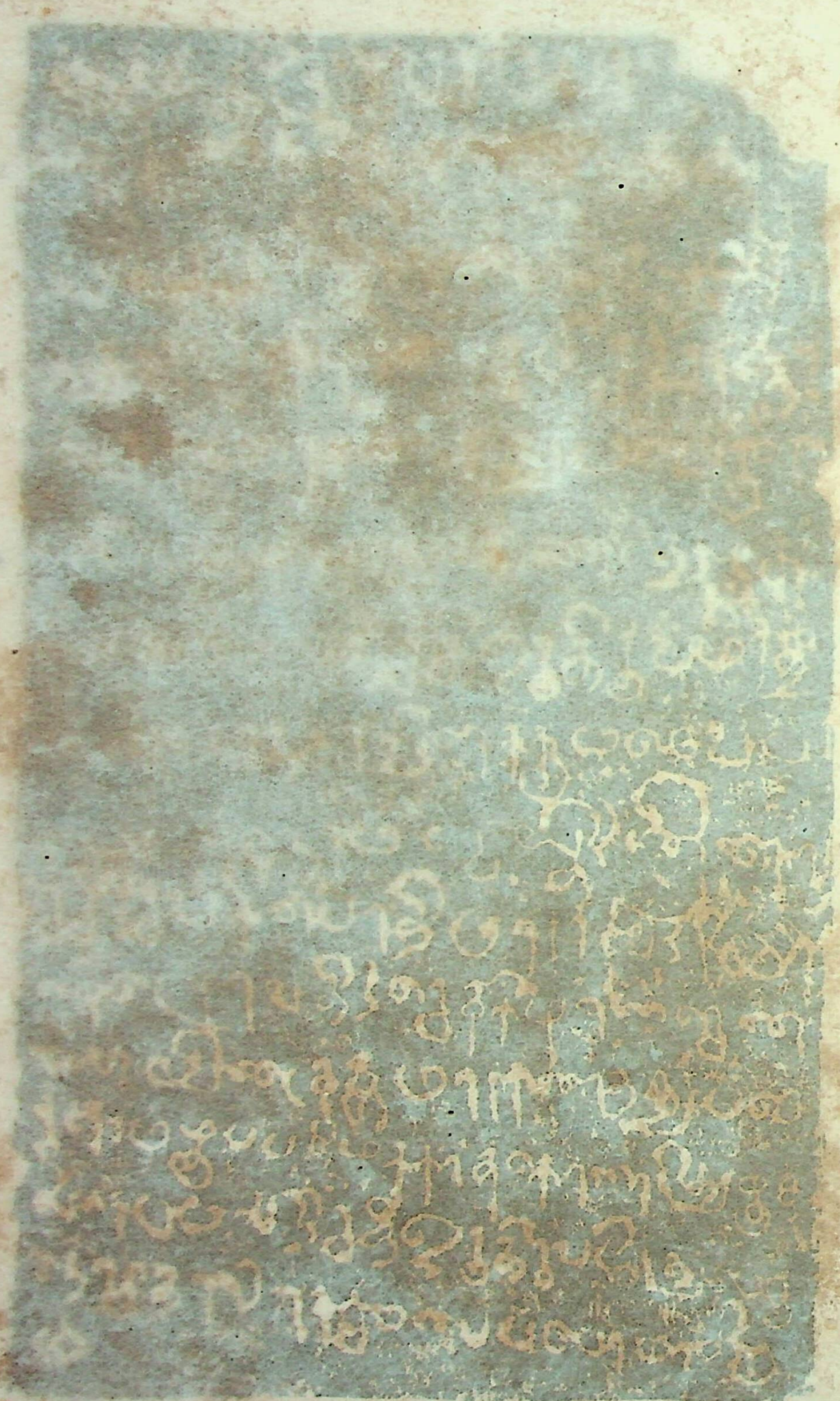

SCALE FIVE-TWELFTHS.

No. 1398.

(*A.R. No.* 602 *of* 1912).

ON A PILLAR IN A JUNGLE NEAR GAL OYA IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்ரீஅதிக-
2 ரணச[ரா]-
3 ணநான
4 மூன்று-
5 கைத்தி-
6 ருவெ[வளை-
7 க்கா]றன்
8 அறம்[||*]

No. 1399.

(*A.R. No.* 603 *of* 1912).

ON ONE OF THE STEPS TO VIHARE NO. 1 AT PANKULIYA, ANURADHAPURA.

ஸ்ரீ [கஜகா ஹ]லஹ்ய மதுக-அடிஷித்திஷ்ரொாஹ[கிஃ] . . . [காா-ா]ஹ்யகெ[ஸ]ஷ . . . .

No. 1400.

(*A.R. No.* 604 *of* 1912).

ON A PILLAR OF THE SAME VIHARE.

1 ஸ்ரீகெசரி-
2 அரசி பி-
3 ச்சை [ஒ]ன்று
4 இது விலக்-
5 குவார் கரி-
6 குடிகைப்-
7 புழுவாவார்[||*]

No. 1401.

(*A.R. No.* 605 *of* 1912).

ON THE DAGOBA PLATFORM IN THE SAME VIHARE.

1 ஸ்ரீஸாஙகேஹ்ய [ஃ*]

No. 1402.

(*A.R. No.* 606 *of* 1912).

ON A SLAB AT RUWANVELI SEYA, IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்ரீஜமகொ-
2 ப்பகண்ட-
3 ன் பெரும்பள்-
4 ளி[||*]

No. 1403.

(*A.R. No.* 607 *of* 1912).

ON A SLAB PRESERVED IN THE ARCHÆOLOGICAL SURVEY PREMISES IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[ஃ||*] கொச்சிரிசங்[கபொதி]-
2 மாராயற்கி யாண்டெடெந்தாவ-
3 து மார்கழி முன்னொந்தாம்பக்க-
4 த்துச் செக்கிழான் செட்டி சங்கமி-
5 [டை]க் குமாரகணத்துப்பெருரொ[ம்*]-
6 முப்பதிழக்காசு கொண்டிது முத-
7 ல் கெடாமல் நிசதி ஒரு திருவமிர்து
8 மொரு நொந்தாவிளக்கும் வெவ்-
9 பொமாநொம்[||*]

No. 1404.

(*A.R. No.* 608 *of* 1912).

ON THE SAME SLAB.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [ஃ||*] கொ-
2 ச்சிரிசங்கிபொதிமாராயற்கி யா-
3 ண்டெழாவதிற் செக்கிழான் சென்-
4 னையிடைக் குமாரகணத்துப் பெ-
5 ருரொம் முப்பதிழக்காசு கொண்டிது முத-
6 ல்கெடாமல் நிசதி ஒரு திருவமிர்து மொரு
7 நொந்தாவிளக்கும் வைப்பொமாநெ[ொ]-
8 ம் [||*]

No. 1405.

(*A.R. No.* 609 *of* 1912).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PREMISES.

1 . . . .
2 . . . . காட்டு . . . .

3 . . . று பெருமானடிகளுக்கு வி . . . . .
4 . . . க்ஷிபிஷ்நாமனுரையும் . . .
5 . . . . . . யுடையாரையுங் கிலி . . . .
6 . . . அட்டுமெவுவித்துக்கொ . . . . .
7 . . . . யர்க்கொதைப்பள்ளிக்குச் செ[ய்]தா . . . .
8 . . [நா]ன்குநாட்டுத் தமிழரிலு மிழந[ாட்டு] . .
9 . . . . த்[துச்] செத்தாரு [மு]ரையில்லாதாருரை . . . .
10 . . . . பெ[ா]துவும் முற்றுரையுடையாருடை . . . .
11 . . . . லொன்றுங் கொண்டு இப்பள்ளியில் ந . . .
12 . . . செய்விப்பதாகவும் புறங்கரை நின் . . . .
13 . . . . ந்தி[னுக்]கு மூன்று நாளைக்குச் செ . . .
14 . . வதாகவும் அமைத்தொமிதனுக்கு ந . .
15 . . . ட்டாராலு மமைக்கப்பட்ட நால்வரும் . .
16 . . பள்ளியில் கம்மியருங் கூடிநின்று ஐஜ்ஜீ . .
17 . ண்டு செலுத்துவதாக வமைத்துக் க . .
18 . . . ட்டுவித்தொம் நான்கு நாட்டொமும் ஐஜ
19 [ஊ]த்துக்குத் திங்குநின்றூர் காக்கையும் நாயுமாவ . .
20 . . கையுமாக்கொதை யூழிதொறு நிலவித்த . . . .
21 . . . மூர் செய்தமைத்த தன்மத்தைத் தெண்டிரைசூழ் பெ . . .
22 . . ரிது நிலவப் பொற்றுவார் காண்மினெ| நிற்ப . . .
23 . . . . றஞ்சநி . . ய[ெ]ஜ்ஜா[யஜ] திவொகாரி ஜமகொஹ[தூஷம்]-
24 . . ஸ்வஸ்திகொம[ஜ] . . . . . . [க்ரு]க்ஷிகிஜ்ஞ காம ரஜொவ. . .
25 . ஜிநிராஜ(ா)ராஜஸ்ரீஷி வாஜிக . . ஸ்ரீஸெநவஜ்ஜா விரம [|*] ரக்ஷ்ரா-
26 உரக்ஷிஸாஸநெ[ாஜ்ஜீ]ஷேியோ ஹஜீம [ஸ]கெஜொநியிஃ ||—
27 பொதிநிழலமர்ந்த புண்ணியன் பொலெவ்வயிர்க்-
28 குந்தீதிலருள் [1]சூரக்குஞ் சிந்தையானுதிவருதன் . .
29 குன்றுத மாதவன் மாக்கொதையொரு யஜ்ஜபாலனுள

No. 1406.

(*A.R. No.* 610 *of* 1912).

ON A PILLAR OF THE MORAGAHAWELA-VIHARE AT KANADARA KORALE.

1 ஸ்ரீ ஜெவா-
2 ஹ தெவர்-
3 க்கு யாண்டு-
4 உ௰அ ஆவ-
5 து உழகாமு-
6 க்கித்தநெ-
7 ன் ஜிவிதம்
8 பெற்ற [பி]தா-
9 வாய் ஊரில்
10 நான் வஜூர்க்-
11 கு இட்டுக்குடு-
12 த்த இன்நில[ம்*]
13 ஒருவெலி-
14 யும் என்நி-
15 ற் பின்பு இ-
16 ஜ்ஜம் அ-
17 ழித்தாகொ-
18 ருவன் மூன்-
19 [று கொ]டி-
20 லும் அழித்-
21 தானுவான் மு-
22 ன்று கைக்-
23 கும் பிழைத்-
24 தானுவான்
25 இதுக்கு ஆ-
26 சைப்படுவா-
27 ன் தன் தா[ய்*]க்குஆ-
28 சைப்படுவொ[ன்*]

No. 1407.

(*A.R. No.* 611 *of* 1912).

ON A ROCK NEAR KANADARAWA IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [॥ *] சங்கவொயி . .
2 . . . ஊரான வக்ரவத்தி ஸ்ரீவாரா-
3 கரூ௮ வாஹுதெவற்கு யாண்டு[2]

No. 1408.

(*A.R. No.* 612 *of* 1912).

ON A SLAB IN SANGILI-KANADARAWA IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [॥ *] ரா-
2 ஜெஜ்ரதெவ[ர்]-
3 க்கு யாண்டு .
4 ஆவது செ[ஸ]னு-
5 [ப]திகள் ஜயமு-
6 ரி நாடாழ்வா ரிவ-
7 . . . உள்ப்ப[ட] . . .
8 இவ்விரண்டுர்க்-
9 . . . த்த எரிவ[தா]-
10 க சொக்கக . . .
11 . . . ஆவது . .
12 அஞ்சு கொ . . .
13 . ன் பொலியா-
14 க நாடா[ழ்வா]-
15 . . . ன் இ[வர்][2]

[1] Read சரக்குஞ்

[2] The rest of the inscription is completely damaged.

No. 1409.

(*A.R. No.* 613 *of* 1912).

ON A SLAB AT PADAVIYA IN KUNCHUTTU KORALE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [॥*] பரமமு . . . .
2 [அதிக]மும் வரதி . . . . [யும் ஸ்ரீ]விஜராச[ந் ப] . . .
3 பெரிளமையாரில் கிழைச்செரி இளமையார் செதார்[॥*]

No. 1410.

(*A.R. No.* 614 *of* 1912).

ON A PILLAR AT PULIYAN-KULAMA IN UDDIYANKULAMA KORALE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [॥*]
2 . . . . .
3 ஹாதெவர்-
4 க்கு யாண்டு
5 ச ஆவது
6 நாலாவது
7 வாஷீஹா-
8 . . . .
9 துக்கு . யெ-
10 . குடுத்தொ[ம்]
11 [கும]ரங் சங்-
12 கிராம . . .
13 - 14 . . . .
15 க்கு . . .
16 தி[றைய]ன்
17 . . நாடா-
18 ழ்வாங் [அ]-
19 [ள]கா தெவ -
20 . . ஞ்சு தி-
21 ருத்து நி-
22 வம் வாஷ்-
23 [ஹாதெ]வற்[கு] [॥*]

No. 1411.

(*A.R. No.* 615 *of* 1912).

ON A PILLAR SLAB AT ETAKADA IN KALPE KORALE.

1 ஸ்ரீ யாண்டு
2 உ௰அ ஆவது
4 உத்தமசொழஈ-
4 [ஸ்வ]ரமுடையமா-
5 தெவர்க்கு கல்லை-
6 யில் வெ-
7 தவிய-
8 ல்பெற்றி-
9 ல் நில மு-
10 வெலியு-
11 ம் நொந்தாவிளக்-
12 கு க - க்கு பசு உ௰
13 இவை நிமந்தம்
14 செய்வித்தென் அரங்-
15 க[ந்]இராமெஸன் சந்தி
16 விளக்கு நு-
17 க்கு தெங்·
18 கு டு௰[॥*]

No. 1412.

(*A.R. No.* 616 *of* 1912).

ON A SLAB PRESERVED IN THE MUSEUM AT COLOMBO.

First face.

1 . . . . . .[1] சொழமண்-
2 டலத்து க்ஷ-
3 த்ரியஶிகாம-
4 ணிவளநாட்-
5 டு வெளார்நா-
6 டுச் சிறுகூ-
7 [ற்றநல்லூர்]கிழ-
8 வன் தாழி கு-
9 மரன் ஈழமா(ர)-
10 ன மும்மடி-
11 சொழமண்-
12 டலத்து மா-
13 தொட்டமான
14 ராஜராஜபுர-
15 த்து எடுப்பி-
16 த்த ராஜராஜ-
17 ஈஶ்வரத்து உ-
18 ஹாதெவர்க்கு
19 வஷராதிதுவ-
20 [ல்] லிற்க ராஜரா-
21 [ஜ]புரத்து நக-

Second face.

22 ரைக்கொடிநா-
23 டான அருமொழி-
24 தெவவளநாட்டு-
25 க்கு இசங்கும் பா-
26 தைகளால் நிச-
27 தம் இரண்டு வி[ட]-
28 மு பிடிவிகைவா-
29 ரியும் நிலெ . . ப-
30 ல்லுவதாகவும் இ-
31 றையும் இட்டு
32 தறிகளால் கூடி-
33 ன முதலும் வட்-
34 டத்தால் கூடி-
35 ன முதலும் பா-
36 தை இடங்களா-
37 ல் கூடின முத-
38 லுங் கொண்டு
39 திரு ச்ஜூ-[யா*]உழ-
40 வைய்யாசி விசா-
41 கம் எழுநாளும்
42 விழாவெடுத்து
43 திர்த்தம் ஆட்-
44 டுவிப்பதாக-
45 வும் ஆ . . :
46 விடங்க . . . .

Third face.

47 லைபெருங்கெ-
48 காலால் ஐங்
49 கொலுள்பட வ-
50 டக்கும் மெல்பா-
51 ற்கெல்லை ராஜரா-
52 ஜப்பெருந்தெரு-
53 வுக்குக் கிழக்கும்
54 வடபாற்கெல்லை
55 கம்மாணசெரி-
56 க்குத் தெற்கும் இ-
57 வ்விசைத்த பெ-
58 ருநான்கெல்லை-
59 க்குள் அகப்பட்ட
60 நிலத்தில் இவ்-
61 வூர்க் குடி குன்ற-
62 ன் காமன் இருந்-
63 த மாளிகையு-
64 ம் விடும் தொட்-
65 டமும் நீங்கலா-
66 கவும் இன்னடு-
67 வுபட்ட இத்தனை-
68 யும் இத்தெவர்-
69 க்கு இறைஇலித் தெ-
70 தவதானமாவ . . . .

Fourth face.

71 . . . . ஒன்-
றும் பார-
72 தம்அருளால்

---

[1] At the beginning and end of each of the faces of the pillar, some lines appear to have been lost.

73 அக்கம் ஒன்று-
74 ம் இவ்வூர் செய்-
75 யுக் த[றி]களில்
76 தநியால் திங்க-
77 ள்அரைக்கால் அக்-
78 கமும் இறுப்பன-
79 வற்றில் குடிப்பா-
80 ன்னிடைத் திருவா-
81 ய் ஒருவட்டமும்
82 கொள்வாங்னிடை ஒ-
83 ருவட்டமும் கொ-
84 ள்வதாகவும்
85 ஆக இப்படி கொ-
86 ண்டு பொழுது
87 இருநாழியாக
88 நிசதம் ஆறு நா-
89 ழி அரிசி திருவமி-
90 ர்தும் அ[டுவிக்]கு-
91 ம் மாணி இரண்டு-
92 க்கு நிசதம் நெல்
93 வெண்ணுழியும்
94 மடபதி ஒருவ . . . .
. . .

No. 1413.

(*A.R. No.* 617 *of* 1912).

On another slab in the same place.

1 செது
2 கங்கணம் வெற்கண்ணிணையாற் காட்டினார்
3 காமர்வளைப்பங்கயக்கைமெற் திலதம் பாரித்தார்
4 பொங்கொலிநீற் சிங்கைநக ராரியனைச் சொா-
5 வனுரெசர் தங்கள் மடமாதர் தாம் [||*]

No. 1414.

(*A.R. No.* 618 *of* 1912).

On a pillar in the same place.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[ஃ||*]திரு-
2 மன்னி வளர இ[ரு]-
3 நிலமடந்தையு-
4 ம் பொ[ற்]செயப்பா-
5 வை[யுஞ்] சீர்த்த-
6 னிச் செல்வி[யுஞ]-
7 ன் [பெ]ருந் தெவியா-
8 கி இன்புற நெ[டு]தியல்
9 [ஊழியுள்] இடது[றை]-
10 நாடும் துடர்வ-
11 னவெலிப் படர்[வ]-
12 னவா[சியு]ஞ்-
13 சுள்ளிச் சூழ் மதி-
14 ட்கொள்[ளி]ப்பாக்-
15 கையும் [க]ண்ண-
16 ர்க்கருமுரண் [ம]ண்-
17 ணைக்கட[க்கமும்] பொரு
[க]-
18 டவிழத்த[ரச]ர்த மு-
19 டியு மாங்[க]வர் தெ-
20 [விய சொங்]கெழில்
21 முடியும் முன்னவர்-
22 பக்க[ற்] தென்னவர்
23 வைத்[த சு]ந்த[ரமுடி]-
24 [யும்] இங்[தி]ரனாரமும்
25 [தென்றிசை] ஈழம-
26 [ண்]டல [முழுவ]தும் எ-
27 . . . . [கொள]ன்[1]

On another face of the same pillar.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ[ஃ||*] திரு[வி]-
2 ராமீஸ்வரமுடைய மா-
3 ஹாதெவர் . . எழு-
4 தருளும் இஷவா-
5 [ஹ]நதெவர் எழுந-
6 . . மாதொட்டமான
7 [ரா]ஜராஜபுரத்து
8 திருவிராமிஸ்வரமு-
9 டைய மஹாதெவர்க்-
10 கு உடையார் ஸ்ரீரா-
11 [ஜெ]ந்த்ரசொழதெவர்
12 [பெ]ருந்தநத்துப் ப-
13 ணிமகந் சிறுகுளத்-
14 தூருடையான் . . .
15 . . தெவன் சந்தி . .
16 மானடி[து] . . . .
17 நிமந்தமாவுது
18 மெற்படியூர் சங்க-
19 ரப்பாடியார்வசம் குடு-
20 த்த காசிரண்டு மெற்-
21 [ப]டி வெற்றிலே
22 வாணியர் வசம் குடு-
23 த்த காசொன்று மெ-
24 ற்படியூர் வாழைக்காய்-
25 வாணியர்வசம் கு-
26 டுத்த காசொன்று
27 ஆகக் காசு நாலு
28 நாலுக்கும் நின்றி
29 றையாக சந்திவி[1]-

No. 1415.

(*A.R. No.* 619 *of* 1912).

On a stone at Atabagulea in Eriyana (Ceylon).

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீஃ |||உ
2 இராசெந்திரசொழற்கி யாண்டு
3 [கூ] . . அனகினி ராசெந்திரசொழ .
4 . . . . ராவெழுந்து மெஞ்ஞூற்று
5 . தெமென்றென் . கசென . .
6 . மெஞ்ஞூற்றுவனம்பலம் |||உ
7 . . ப்பனிசய் கொண்செ[வை]ரயு[ம்]
8 கொண . . மாங்கொண்ட . . . . . .
9 யான . . . . . செல்லுவதாய் . . .
10 லிவன . . யஞ்சு . . னும்பெ . . .
11 ளிசமைத்தான் களப்பொலிய . . .
12 கல்லஞ்ஞூற்றுவனம்பலமெய்

---

[1] The rest of the inscription is lost.